

dc

De Christen

ORGAAN VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN

VAN DE VOORZITTER DER U.C.

IK BEN GOD, VREES NIET

"En God sprak tot Israël in nachtgezichten, en Hij zeide: Jakob, Jakob. En hij zeide: Hier ben ik. Toen zeide Hij: Ik ben God, de God van Uw vader, vrees niet naar Egypte te trekken, want Ik zal u daar tot een groot volk maken." Genesis 46: 2,3

Het jaar 1991 is uitgeluid en het nieuwe jaar is begonnen. Weer zijn er voor miljoenen guldens aan vuurwerk de lucht ingegaan.

De jaarwisseling schijnt met veel lawaai gepaard te moeten gaan. Ik vraag me af, of de mensen bij de jaarovergang hetzelfde gevoel hebben wat ik had, toen ik als kleine jongen van mijn moeder in het donker iets uit de schuur moest halen, die een eind van ons huis afstond. Om mijn bangheid te verdringen, ging ik dan maar zo hard mogelijk fluiten. De vrees voor een nieuw jaar is wel begrijpelijk. Wat gaat het nieuwe jaar brengen?

Voor diegenen onder ons, die in het afgelopen jaar een geliefde hebben verloren.

Voor de steeds groter wordende groep ouderen onder ons. Het lichaam wil niet meer zo goed. Zal in het komende jaar het vertrouwde huis worden vervangen door een verzorgings-tehuis, waar je veel van je zelfstandigheid moet inleveren?

Voor de gezinnen met opgroeiende kinderen. Zullen ze in het komende jaar kiezen voor de Heer en Zijn Gemeente?

Voor onze jonge mensen, die zonder dat ze daar veel over praten, toch in de weinige stille momenten nadenken over hun toekomst.

Voor de alleenstaanden, die om welke reden dan ook, geen relatie hebben of geen relatie meer hebben?

Voor onze Gemeenten, Voorgangers en Raden.

Wat gaat er in de wereld, die steeds sneller aan het veranderen is, gebeuren?

Jakob trok met al zijn bezittingen naar Berséba en bracht daar slachtoffers aan God.

Hij stond voor een nieuwe periode.

Het vertrouwde gebied Hebron, waar hij leefde, moest verlaten worden om naar Egypte te gaan.

Hij is onzeker. En voordat hij de grens over gaat, brengt hij slachtoffers aan de God van zijn vader Isaäk.

Jakob brengt met deze slachtoffers de behoefte aan gemeenschap met God tot uitdrukking.

En dan komt in de nacht het bemoedigende antwoord van God:

Jakob, Jakob!!

Hier ben ik, Here.

Ik ben God, de God van uw vader, vrees niet, naar Egypte te trekken, want Ik zal u daar tot een groot volk maken.

Ik geloof, dat God nog altijd op dezelfde wijze met Zijn kinderen wil omgaan.

Daar waar we staan voor een nieuwe periode.

Daar, waar behoefte aan gemeenschap met God wordt gezocht, bij het Woord en in gebed, geeft de Heilige Geest vrede

en verzekert de Geest ons niet te vrezen.

Maar dan moeten we wel het altaar kennen; de gemeenschap met de gekruisigde Christus.

Dan zegt God aan het begin van het jaar 1992:

Ik ben God, vrees niet.

W.J. Blanken

De redactie van De Christen wenst alle lezers en alle gemeenten Gods zegen toe voor 1992. Wilt u (ook) in dit jaar voor ons bidden, dat ons werk tot zegen van onze gemeenschap mag zijn?

**VERDER IN
DIT NUMMER**

Vliegen voor de vrede

Internationaal nieuws

Voorganger in Engeland

Belangrijk boek

VEERTIG JAAR NGW

VLIEGEN VOOR DE VREDE

Het begrip oorlogsvlieger is overbekend. Wat minder bekend zijn de vliegers voor de vrede. Zendingswerkers hadden al eerder de idee dat het vliegtuig een belangrijk hulpmiddel zou kunnen zijn bij de verbreiding van het evangelie in moeilijk toegankelijke gebieden. Er waren al sporadische gevallen bekend van het gebruik van kleine vliegtuigjes. Al tijdens de Tweede Wereldoorlog werden er plannen gemaakt om te komen tot de oprichting van een organisatie. Dit mede op initiatief van een aantal oorlogsvliegers.

HET ONTSTAAN VAN DE MAF

Vrouwen zowel als mannen stonden aan de wieg van een nieuw gebeuren. Samen hadden ze visie gekregen voor nieuwe mogelijkheden. Een dame die in Arizona in de oorlog Amerikaanse en Britse vliegers had opgeleid werd één van de eerste voorzitters van een zendingsluchtvaartdienst. Het was ook een dame, die de eerste vlucht in Mexico maakte voor de pas opgerichte zendingsvliegdienst. Zo begon de MAF, afkorting voor Mission Aviation Fellowship.

NIEUWE MOGELIJKHEDEN

In Nederland hoorden we veertig jaar geleden al van de kleine éénmotorige vliegtuigen, die er in eerste instantie op gericht waren levensmiddelen en medicamenten te brengen in het moeilijk toegankelijke Centrale Bergland van Nieuw Guinea. Het gebied dat verschillende vliegers hadden leren kennen in de oorlog tegen de Japanners. De vliegdienst heeft zich enorm uitgebreid en is niet meer weg te denken uit het werk van de zendingswerkers in Azië, Afrika en Zuid-Amerika. Zendingsgebieden die vanwege moerassen, bergketens en oerwouden eigenlijk onbereikbaar zouden zijn geweest zijn opengelegd voor het Evangelie. Niet alleen westerse zendingen, maar ook Papoea-, Pygmeë- en Auca-evangelisten hebben hun vluchten gemaakt in de buik van de grote vogel. William Carey zou dit zeker tot de geoorloofde en sterk aan te bevelen middelen hebben gerekend om de wereld te bereiken.

EEN CONGRES IN BEATENBERG

Deze mogelijkheid was in 1948 ook al bekend op het Congres voor Wereldevangelisatie in Beatenburg in Zwitserland. Dit congres, met als één van de hoofdsprekers Oswald Smith, is een grote stimulans voor de zending geweest en er zijn vanuit dit congres meerdere zendingsorganisaties ontstaan in Europa. In januari 1952, dus nu precies 40 jaar geleden, ontstond bij ons de Nederlandse Gemeenschap voor Wereldevangelisatie. Aan de wieg hiervan stonden de onder ons bekende broeders Van 't Wout en Voorhaar. Deze Gemeenschap behartigt de belangen van die buitenlandse zendingsorganisaties, die geen eigen vertegenwoordiging (of zolang ze nog geen eigen vertegen-

woordiging) hebben in Nederland. Ondertussen zijn er tientallen jonge mensen geweest, die via deze NGW hun plaatsje op het zendingsveld hebben gevonden. Jan Zwart, de eerste pionier van de MAF, heeft aan het eind van de zeventiger jaren in contact gestaan met de NGW, die hem van advies heeft gediend bij het opstarten van dit werk in Nederland. Telkens weer ontdekken we lijnen in de na-oorlogse zendingsbeweging die in Beatenberg en later via andere Europese Bijbelscholen zijn ontstaan.

HET HOOGSTE OFFER

Zo nu en dan worden we opgeschrikt door een brecht van een ongeluk. Het is bekend dat het levens heeft gekost. Zoals bij alle verkeer zijn er risico's aan verbonden. Meestal is de oorzaak een onvoorspelbare wending in het weer, maar ook verborgen gebreken aan het vliegtuig en de oververmoeidheid van de vlieger kunnen hierbij een rol spelen. Haast altijd een samenstel van verschillende factoren. A.L. Lewis, een canadeze piloot, verongelukte in 1955. Ook weten we van nederlandse slachtoffers. Hoezeer grijpt het ons aan te horen van zendingsarbeiders aan wier bediening een abrupt einde komt door zo'n vliegtuigongeluk. We denken o.a. aan het, al weer heel wat jaren geleden, in Irian Jaja omgekomen echtpaar Pieter en Nes Akse-Springer met twee van hun drie kinderen en aan dr. Harry Kamstra die in oktober 1990 samen met een Canadeze piloot en twee Tanzanianen omkwam. Het zijn hoge eisen die aan een MAF-piloot gesteld worden. In vele gevallen zijn ze zelf ook de werktuigkundige. In meerdere gevallen is het de echtgenote die het radio-contact onderhoudt als haar man in de lucht zit. Het gaat niet om avonturiers, maar om christenen, die zich voor honderd procent willen geven aan de hun van God opgedragen taak: helpen bij de verbreiding van het evangelie.

DE UITBREIDING

Bij het tien-jarig bestaan ging het om een 13 vliegtuigen, die in 5 verschillende landen vloegen ten behoeve van het zendingswerk. Nu gaat het om een luchtvloot van 140 vliegtuigen in 30 landen. Was er toen een staf van 40 mensen, nu zijn er ruim 300 gezinnen die dienen bij de MAF. Elke drie en een halve minuut stijgt of landt er een MAG-vliegtuig.

HET INTERKERKELIJKE MEELEVEN

Er zit een heel duur prijskaartje aan deze bediening. De aankoop, vernieuwing en het onderhoud en het vliegen zelf kost handen vol geld. Vele kerken en zendingsorganisaties zijn doordrongen van de belangrijkheid van dit werk. Als voorbeeld kan het zendingswerk van de Gereformeerde kerken (vrijg.) dienen. Hun werkers maken in Irian Jaja, zoals we dat ook weten van b.v. CANA-werkers, eveneens gebruik van deze hulporganisatie. Toen daar enkele jaren geleden voor een verongelukt vliegtuig een nieuwe nodig was heeft het Nederlands Dagblad als blijk van waardering een miljoenen-actie gehouden, zodat de MAF hiermee het nieuwe vliegtuig kon aanschaffen.

EEN ONMISBARE SERVICE

Behalve bij het directe zendings- en kerkewerk helpt de MAF nu ook vaak bij rampen. Zij zorgt dan voor het vervoer van zieken, voedsel en medicijnen in de noodgebieden. De hongersnood in Ethiopië werd mede wereldkundig gemaakt door de filmbeelden vanuit MAF-vliegtuigen genomen. Al met al is het een niet meer weg te denken bediening.

NOG ALTIJD MENSEN NODIG

In de baptistengemeente Ede heeft men daar weet van. Henk-Jan Muusse heeft een lange weg van voorbereiding achter zich om hopelijk in 1992 zijn werk als zendingsvlieger te kunnen beginnen. Hij hoopt met vrouw en drie kinderen het komende najaar te kunnen vertrekken naar Afrika. Zij zijn nu nog bezig hun vriendenkring op te bouwen. Zij doen dit door met behulp van video's, films en dia's te vertellen over de MAF. De baptistengemeente Ede heeft ondertussen haar gebedssteun en 20% van hun nodige budget toegezegd. Voor verdere informatie kan men hen bellen op nummer 08380-25207. J. Schotenus

hun hart weten dat een gemeente meer moet zijn dan de "gondel" die zij in hun eentje voort moeten bewegen. Maar van harte ook aanbevolen voor allen, die de gemeente van harte liefhebben en zich naar hun genadegave in het Lichaam van Christus willen inzetten. Het boek is voor iedere, ook onervaren lezer, toegankelijk.

Peter Wagner, De geestelijke gaven voor de opbouw van de gemeente. Uitgave: 1990, Gideon, Hoornaar in samenwerking met de Evangelische Alliantie. ISBN 90 6067 560 6.

Yme Horjus

VERANTWOORDING

Ontvangen bijdragen en giften
Augustus 1991

E.C.U.
Alkmaar 141,10; Arnhem-Zuid 360,32; Borne 69,90; Deventer 133,30; Enschede 514,50; 's-Gravenhage 640,00; Groningen-noord 236,29; Haarlem 170,20; Harlingen 133,75; Hengelo 't Venster 473,15; Krommenie 53,20; Leiden 554,02; Lelystad 215,50; Noordbrum 202,35; Pernis 129,15; Stavoren 100,00; Utrecht-noord 545,52; Zevenaar 125,50; G.B., B. 135,00; NBVB Emmercompascuum 75,00.

C.v.d.O.
Alkmaar 124,50; Apeldoorn 900,00; Arnhem-Zuid 566,33; Borne 80,35; Deventer 135,00;

Enschede 611,80; 's-Gravenhage 590,00; Groningen noord 218,23; Haarlem 63,75; Harlingen 138,60; Hengelo 't Venster 457,35; Leiden 510,34; Lelystad 91,65; Pernis 84,30; Stavoren 100,00; Utrecht-noord 419,77; Vroomshoop 751,00; Zevenaar 115,50; H.T.-S., D. 50,00; NBVB Emmercompascuum 60,00.

U.Z.C.
Alkmaar 142,75; Apeldoorn 1600,00; Arnhem zuid 600,53; Borne 27,40; Deventer 266,55; Enschede 911,25; 's Gravenhage 1070,00; Groningen noord 393,81; Haarlem 77,70; Harlingen 188,25; Hengelo 't Venster 845,45; Klazinaveen 75,00; Leiden 921,39; Lelystad 94,55; Noordbergum 306,10; Pernis 101,55; Stavoren 150,00; Vroomshoop 1330,00; Zevenaar 208,50; Apeldoorn 75,00; (WIN); D.H., D. 75,00; S.V., M. 50,00; A.W., H. 550,00 (postzegels); A.W., H. 224,35 (postzegels); N.N., L. 30,00; H.F.P., N. 100,00.

N.B.J.B.
Apeldoorn 200,00; Arnhem-zuid 298,58; Borne 218,15; Enschede 192,05; 's Gravenhage 150,00; Groningen-noord 54,93; Haarlem 126,75; Hengelo 't Venster 229,20; Pernis 142,30; Utrecht-noord 105,67; Zevenaar 29,00.

U.B.S.
Arnhem-zuid 62,35; Borne 64,85; Enschede 110,35; 's Gravenhage 112,50; Groningen-noord 40,89; Haarlem 76,00; Pernis 97,70; Utrecht-noord 78,65; Vroomshoop 198,00; Zevenaar 21,50.

NOODFONDS

Apeldoorn 100,00; Apeldoorn (Roemenië) 15,45; Apeldoorn (Banglades) 1923,50; Arnhem-zuid (Russische Joden) 2.069,95; Arnhem-zuid (Roemenië) 654,95; Arnhem-zuid 636,40; Enschede 220,75; 's Gravenhage 10,00; 's Gravenhage (Bulgarije) 515,00; Haarlem 152,10; Haarlem (Bulgarije) 760,00; Heereveen 92,25; Hengelo 't Venster 50,00; Stavoren 326,80; S.V., M. 50,00; G.B., R. 100,00; G.J., G. 25,00; H.T.S., D. 50,00; G.H., B. 20,00.

September 1991

E.C.U.
Alkmaar 161,20; Arnhem-centrum 1067,00; Arnhem zuid 360,32; Coevorden 132,00; Deventer 223,15; Eindhoven 750,00; Groningen noord 236,29; Harderwijk 1191,60; Heereveen 85,40; Kollumerzwaag 127,95; Lelystad 85,50; Musselkanaal 535,00; Steenwijk 52,35.

C.v.d.O.
Arnhem Centrum 1001,00; Coevorden 121,50; Deventer 158,00; Eindhoven 600,00; Groningen noord 218,23; Harderwijk 806,80; Harlingen 122,40; Heereveen 243,85; Musselkanaal 600,00; Noordbergum 608,50; Steenwijk 28,10.

U.Z.C.
Alkmaar 158,80; Alphen aan de Rijn 250,00; Arnhem centrum 1811,00; Coevorden 220,00; Deventer 266,55; Eindhoven 650,00; Groningen noord 393,81; Harderwijk 1022,70; Harlingen 292,30; Klazienaveen 75,00; Kollumerzwaag 448,50; Musselkanaal 950,00; Nieuw Weerdinge 400,00; Pernis 130,75; Steenwijk 39,55; Ter Apel 1000,00; Vriescheloo 600,00; N.N., L. 30,00; A.V., L.

50,00; Ned. Comité Vrouwen. Wereldgebedsdag 1250,00; WIN Twenthe 12000 (project); J.N., K (project); Ter Apel 30,00 (pakket).

N.B.J.B.
Arnhem centrum 256,00; Arnhem zuid 298,58; Coevorden 31,00; Groningen noord 54,93; Harderwijk 483,95.

U.B.S.
Amsterdam west 180,65; Arnhem centrum 190,00; Coevorden 23,00; Eindhoven 268,05; Groningen noord 40,89; Harderwijk 149,95; Heereveen 75,35.

NOODFONDS
Deventer 100,00; Eindhoven 1200,00; Groningen noord 238,60; Kollumerzwaag 100,00; Musselkanaal 750,00; Stavoren 195,05; Steenwijk 40,25; Winschoten 600,00 (Roemenië); L.B., Z. 20,00; H.T.-S., D. 50,00; P.K., U. 10,00; H.G., H. 100,00; S.V., M. 25,00; A.T.-B., W. 25,00; L.B., Z. 20,00; G.H., B. 20,00; D.B., H. 10,00; J.H., G. 15,00; J.B., H. 15,00; H.J.H.B.-K, H. 10,00.

Alle gevers hartelijk dank voor uw bijdrage. Bijdragen kunt u overmaken op giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten, Bosch en Duin. Bijdragen voor het Noodfonds kunt u ook overmaken op giro 81255 t.n.v. Noodfonds Unie van Baptisten Gemeenten, Bosch en Duin. Wil u bij uw overmaking de bestemming vooral vermelden? A. van den Hoef

ZIJN WE GEZONDE(N)

GEMEENTEN?

SOUVENIR

DE CHRISTEN

Orgaan van de Unie van Baptisten gemeenten in Nederland versijnt wekelijks: abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar

Redactie:

Drs. H.D. Huiting, drs. P.J. Lalleman, J. Schotanus, ds. Jac. Schouten, ds. J.H. Stijkel

Eindredacteur:

Drs P.J. Lalleman, Postbus 20069, 7302 HB Apeldoorn. Wilt u alle kopij, berichten en gemeentebladen naar Apeldoorn zenden?

De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredacteur te zijn.

Administratie:

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin; Tel. 030-284494/284457, giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

Het officiële orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten, De Christen, zal per 1 april 1992 als magazine gaan verschijnen.

Het huidige weekblad wordt dan omgezet in een veertiendaags blad van 16 pagina's.

Om deze opzet te doen slagen zoekt de Unie ter assistentie van de door de Algemene Vergadering gekozen redactiecommissie een

EINDREDACTEUR (m/v)

De aan te stellen medewerker zal voor plm. een dag per week belast worden met uiteenlopende taken op het gebied van de redactievoering. Zoals:

- het verzamelen van informatie
- het bewerken van binnengekomen berichten en artikelen
- het leggen en onderhouden van contacten met medewerkers
- het schrijven van artikelen
- het voorbereiden en samenstellen van de nummers, met inbegrip van de zorg voor illustratiemateriaal

- correctiewerk en contacten met de drukker
een en ander in overleg met en onder verantwoordelijkheid van de redactiecommissie en op basis van een redactiestatuut.

De werkzaamheden worden verricht vanuit het bureau van de Unie te Bosch en Duin.

Honorering en overige arbeidsvoorwaarden worden in overleg vastgesteld.

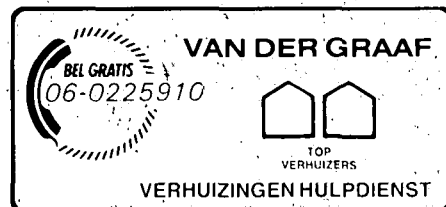
Als u beschikt over journalistieke ervaring en/of opleiding en u betrokken voelt bij de Unie van Baptisten Gemeenten, wordt u vriendelijk verzocht te solliciteren. Een informatiepakket ligt voor u klaar.

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u binnen 14 dagen na verschijning van dit blad richten aan de Unie Commissie, t.a.v. de heer A. van den Hoef, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin.

Voor telefonische informatie: A. van den Hoef, Uniebureau, tel. 030-284457, of W.J. Blanken, voorzitter Unie Commissie, tel. 02550-11693.

MEDEDELINGEN:

Het nieuwe adres van
Ds. C. van der Wier luidt:
Schippermeen 163,
3844 CN Harderwijk

! O P R O E P C A M P I N G W E R K !

Welke jongens en/of meisjes van 17 jaar en ouder durven de uitdaging aan, om in de zomer van 1992 te helpen met evangelisatiewerk op campings?

De werkwerkzaamheden bestaan hoofdzakelijk uit het bezig houden van jongeren, door middel van spelen, wandeltochten door de natuur, organiseren van spel middagen/avonden, met zang en muziek en kampvuur.

Misschien bespeel je een muziekinstrument, neem dat dan vooral mee.

Er zijn geen kosten aan verbonden. Alle onkosten worden betaald door de kerk in Duitsland. Je moet wel tenminste veertien dagen beschikbaar zijn en willen slapen in een caravan.

Wij organiseren op Zaterdag 14 Maart 1992 een introductie-bijeenkomst, waarschijnlijk in Amersfoort.

Wil je je daarvoor opgeven, of wil je meer weten, dan kun je onderstaande adressen bellen of schrijven.

Alles blijft vrijblijvend, zelfs de introductiedag.

Inlichtingen bij: dhr. K. de Boer, Roggemounewei 45, 9251 JM Bergum, tel.: 05116-3946
dhr. A. v. Middendorp, Primulastraat 64, 8441 DB Heerenveen, tel.: 05130-29507

dc

De Christen

ORGAAN VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN

AANSTAANDE WEEK GEBEDSWEEK

ORA ET LABORA

Onder een houten reliëf las ik eens "Bid en werk". Er stond een boer op, die aan het ploegen was achter zijn paard. "Bid en werk" is een soort lijfspreuk voor christenen. Voordat we ons in het nieuwe jaar, 1992, echter weer storten in allerlei werkzaamheden wil ik uw aandacht vragen voor het **bidden**. Volgende week (12 t/m 18 januari) vindt namelijk de jaarlijkse wereldwijde gebedsweek plaats, georganiseerd door de Evangelische Alliantie. Het thema is dit jaar: "In deze wereld, niet van deze wereld". De EA houdt zich vooral bezig met het stimuleren van gemeente-opbouw en evangelisatie. Zaterdag a.s. wordt de nationale gebedsday gehouden in Amersfoort.

WERK GENOEG, GEBED TE WEINIG

Waarom die speciale aandacht voor het gebed, inclusief een speciale gebedskrant met allerlei informatie? Misschien omdat echt bidden wel eens in onbruik geraakt. Mensen hebben het druk en weinig tijd. Mensen zijn vaak niet in de gelegenheid om uitgebreid te bidden vanwege bijvoorbeeld de kinderen of het gebrek aan een goede ruimte. Zelfs beroepsgelovigen als voorgangers en dominees lijden aan deze tijdsdruk. Het dagelijks werk, maar ook het werk in de gemeente kan zo onze aandacht en tijd opslokken, dat er weinig tot niets meer overblijft voor gebed. Nu ligt het voor de hand om te zeggen dat dit gebrek aan echt gebed natuurlijk aan ons mensen ligt. Want waar een wil is, is een weg. Wie echt wil bidden neemt daar de tijd en ruimte voor. Dus niet-bidders: "Bekeert u en neem de tijd om met God te praten en naar Hem te luisteren".

BID EN U ZAL GEGEVEN WORDEN

Een landelijke gebedsweek wil echter meer betekenen dan ons een dergelijk vermanend woord toe te spreken - ook al is dat misschien wel op z'n plaats (!). Soms krijg je de indruk dat je als christen minimaal een x-aantal minuten moet bidden om een gezegend leven te kunnen leiden. Mensen kunnen zo enorme schuldgevoelens krijgen, dat ze niet genoeg bidden. Bidden dreigt dan zelfs een soort "werk" te worden, waarmee je zelf je zegeningen, heil mee kunt bewerken! Er zijn natuurlijk verschillende soorten gebed (lofprijzing, dankgebed, belijdenis, voorbede), maar in allemaal komt onze afhankelijkheid van God tot uitdrukking. Bidden heeft immers te maken met ontvangen. "Alles wat ik heb dat heb ik van mijn Vader". Zelfs het gebed zelf zouden we een gave kunnen noemen. Er zijn vast en zeker mensen, jong en oud, die de gave van het gebed hebben. Zij voelen zich er misschien toe geroe-

pen om God de lof te brengen of de nood van de wereld voor te leggen.

BIDDEN BEWERKT VERNIEUWING

Tallose mensen die de stap hebben genomen om echt tijd te nemen voor gebed getuigen ervan, dat die beslissing hun leven veranderde. Sindsdien ervaren ze een hechtere band met God de Vader. Ze zijn erdoor gegroeid in hun geloof. Hun geloof heeft zich als het ware vernieuwd. Het gebed zouden we dan ook één van de sleutels tot vernieuwing kunnen noemen. Stil worden voor God, alleen maar ook samen, en onze concrete zorgen en noden aan de HERE voorleggen. Dat is iets wat niet past in onze wereld, die geen hulp of verlossing van buiten verwacht. Door stil te worden voor God geven we God de gelegenheid in ons leven te werken. Wanneer dat gebeurt worden dorre geestelijke tuintjes omgeploegd en aangeharkt en zullen ze opnieuw vrucht gaan dragen. Het gebed zet ons zo als een geestelijke motor aan het werk.

H.D. Huiting

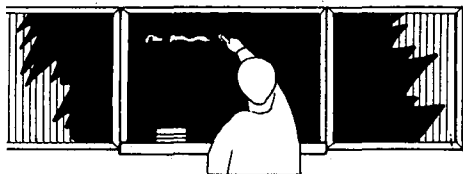
VERDER IN DIT NUMMER

Nieuw jaar, nieuwe kansen

Gij zult niet doodslaan

Uit de gemeenten

Moldavië: 2000 pakketten

ZATERDAG 1 FEBRUARI INFORMATIEDAG VAN SEMINARIUM

Een levende geloofsgemeenschap kent roepingen. De gemeente van Jezus Christus is een lichaam waarin God zijn levensadem, de Heilige Geest heeft ingeblazen. Een gezond, levenslustig lichaam herken je hieraan dat het trek heeft in voedsel, dat het groeit, dat het actief is. Een gezonde gemeente laat zich met vreugde voeden door de prediking van het evangelie en het onderricht in de Schrift. Zij groeit, doordat mensen tot geloof komen en zich laten dopen. En haar handen jeuken om wat te gaan doen. De dienst kriebelt in al haar leden en in sommige in het bijzonder.

Voor die jonge leden van de gemeente waarin de dienst tot het voorgangerschap kriebelt, organiseert het seminarium op zaterdag 1 februari a.s. een info-dag. Het seminarium biedt zulke mensen een programma van theologische studie en geestelijke vorming dat voorbereidt op deze dienst in de gemeente. We willen gemotiveerde kandidaat-studenten hiervan graag een levensechte indruk geven. Het programma van de eerste zaterdag in februari laat alle belangrijke punten uit het leven van een seminariumstudent aan de orde komen: roeping, vooropleiding, studieprogramma, studietoelating, studiefinanciering, wonen op kamers, band met de gemeente tijdens de studie, geloof en studie, toekomstperspectieven, aanmelding bij de Commissie voor de Opleiding. Er is ook gelegenheid tot persoonlijk gesprek, met docenten en studenten.

Het gaat op 1 februari om een info-dag voor hen die het volgen van de **dagopleiding** overwegen. Zij die belangstelling hebben voor de Tweede Weg Opleiding (TWO) moeten nog een jaar geduld oefenen, omdat in 1993 weer gestart wordt met een nieuwe jaargroep TWO.

Aanmeldingen voor de infodag van 1 februari worden, bij voorkeur schriftelijk, ontvangen op het adres: Baptisten Seminarium, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin (tel. 030/284823), en wel uiterlijk maandag 27 januari.

Een eenvoudige lunch wordt aangeboden. Wie zich tijdig meldt krijgt materiaal ter voorbereiding van de info-dag toegesonden.

dr O.H. de Vries, rector

EEN NIEUW JAAR: NIEUWE KANSSEN

Het jaar 1991 ligt achter ons.

We zijn aan een nieuw jaar, 1992, begonnen.

Nieuwe mogelijkheden, nieuwe kansen dienen zich aan om ook dit jaar volop gemeente van de Heer te zijn.

Om Hem en elkaar van harte lief te hebben, om ons vol toewijding in te zetten voor de Heer.

En het in alle dingen van Hem te blijven verwachten en ook Hemzelf te verwachten, die gezegd heeft: "Zie Ik kom spoedig".

Daarin ligt immers het wezen van ons gemeente-zijn.

Het ligt in de toekomst, in de wederkomst van Jezus, onze Heer, die in de hemel is opgenomen, maar net zo zal terugkomen, als Hij is weggegaan.

Onder die belofte, met dat uitzicht naar de toekomst, zijn we gemeente, om tot dat Jezus komt, in zijn kracht zijn getuigen te zijn op aarde.

En daar staan we gelukkig niet alleen voor.

Want voor elke nieuwe dag, voor de dagen die de Heer ons geeft, mogen we kracht putten bij Hem, die ons telkens weer wil bemoedigen, door zijn woord en door zijn Geest.

En hoe de dagen ook zullen worden, één ding mag vast staan, dat is dat de Here Jezus nooit alleen laat.

Op zijn hulp en bescherming mogen we rekenen.

Op Hem vertrouwen.

Onze hoop en onze kracht mag de Heer zijn; zijn goedheid en zijn liefde mogen we telkens weer ervaren.

En dat is meer, van veel meer waarde dan we soms beseffen.

Heil en zegen is niet: wat kan mij nog overkomen, maar wel: wat er ook gebeurt, de Here Jezus is er ook nog.

Hij is bij me.

Onder die miljoenen heeft Hij ook mij op het oog.

Hij heeft het goede met ons voor, is ook in ons het goede werk begonnen en zal dat ook afmaken.

In wat de Heer gedaan heeft, hoe Hij uit liefde Zichzelf gaf, in wat Hij doen zal, dat we mogen delen in een eeuwige vreugde, dat geeft ons moed en vertrouwen samen met de Heer onderweg te zijn.

En Hem steeds weer opnieuw de dank en de lof te brengen om zijn genade ook ons zo rijklijk betoond.

NOG IS HET DE GENADETIJD

En in die tijd, die de Heer nog geeft mogen we waken, werken en bidden.

Vol toewijding de Heer dienen met het hart en met onze handen.

En de trouwe Heer moge ons zegenen, het werk bevestigen dat we voor Hem mogen doen. We mogen de mogelijkheden, de kansen te baat nemen, die de Heer ons geeft om vol liefde toegewijd te zijn aan de Heer van ons leven.

Hij mag tot zijn recht, tot zijn doel komen in ons leven.

Er is meer dan de soms kille werkelijkheid om ons heen, meer dan de hardheid die er in de wereld is.

Ondanks al het machtsvertoon, de dreiging, wat ons zorgen baart, mogen we weten van een Heer, die alles in zijn machtige hand heeft.

Die ook ons in zijn hand heeft.

Door zijn genade mogen we delen in zijn overwinning.

Leven uit het overwinningsleven.

Uit de blijdschap van ons geloof.

Misschien krachtiger dan ooit mogen we ook dit jaar Jezus' liefde verkondigen, de boodschap van heil en vree verkondigen, opdat nog velen de weg tot behoud zullen vinden.

De blijdschap, de vreugde zullen ervaren van een leven met Jezus.

VREUGDE IN DE HEER

Die past bij de nieuwe mens; degene die weet van de vreugde die we uit de hemel mochten ontvangen.

De bron van onze vreugde is Jezus Christus.

Het is alles genade dat God ons heeft aangenomen als zijn kinderen.

Dat Jezus' bloed ons gereinigt heeft van de zonde.

En als we dat ervaren hebben mogen we komen tot danken en bidden.

Mogen we vreugde uitstralen door de hemelvreugde die we mochten ontvangen.

Vreugde, vanwege Gods liefde, zijn genade.

Vreugde, om Jezus' overwinning.

Vreugde, vanwege de heerlijke toekomst die wacht.

Dag aan dag mogen we daar uit leven.

Dan zijn we gelukkig.

Wordt het een gelukkig nieuw jaar.

Dan durven we, dan kunnen we ook moedig de toekomst tegemoet gaan.

Dan mag het een zegenrijk jaar worden.

Mogen we de kansen grijpen die de Heer ons geeft.

Mogen we uit liefde voor Jezus dienstbaar zijn.

Het van Hem verwachten en ook Hemzelf verwachten, die komt in al zijn heerlijkheid.

"Wij verwachten de Here van ganser harte.

Hij helpt en beschermt ons.

Ja ons hele hart juicht van vreugde en wij vertrouwen alleen op Hem.

Here, laten uw goedheid en uw liefde ons nooit verlaten.

En wij willen U altijd blijven verwachten".

J.H. Stijkel

G I J Z U L T N I E T D O O D S L A A N

WAT DOET GOD MET ZULK EEN WERELD?

Wat doet God met een mensheid die op deze wijze zijn geboden overtreedt? De mens staat absoluut schuldig, daar is geen twijfel over. God ziet ook niets door de vingers en God doet er geen zand over. Maar juist omdat de mens op dit terrein Gods gebod overtreedt, heeft God de overheid ingesteld. Want de overheid draagt het zwaard niet te vergeefs. Zij is Gods dienaar. Toch zouden we niet willen oproepen tot het invoeren van de doodstraf. Hoewel het woord van God zegt: "Wie's mensen bloed vergiet, diens bloed zal vergoten worden." De overheden hebben het maar al te vaak verkeerd gedaan. Zij hebben gedood uit wraak, maar dikwijls waren er ook andere motieven: Nationalisme, racisme en de ideologie. Dat is niet het ware en rechte optreden van de overheid: zoals God dat heeft bedoeld. Wie om zulke redenen mensen ter dood brengt pleegt ook moord. Daarom kunnen we begrijpen dat in veel landen de doodstraf is afgeschaft. Maar de mens blijft schuldig tegenover God.

Wat doet God nu met ons, mensen, die aan alle kanten Gods geboden overtreden? God moet de mens straffen. God is immers een heilig God, die geen onreinheid kan zien. Zonde moet bestraft worden. Zo ook de overtreding van dit gebod: Gij zult niet doodslaan.

HET BLOED IS VOOR GOD HEILIG

Reeds in het eerste Bijbelboek komen we dat tegen. Zelfs als er een dier geslacht moet worden, moet er eerbiedig met het bloed worden omgegaan. Want in het bloed is het leven. In een van de gemeenten waar ik voorganger mocht zijn was er een boerenfamilie die elk jaar een dier slachtte voor de eigen behoeften van het gezin. Deze broeder deed dan precies zoals de Bijbel het voorschreef. Het bloed liet hij in de aarde wegvloeien en daarna bedekte hij die plaats met zand. Het bloed werd dan als het ware begraven. Eerbied voor het bloed, dat moet er zijn want daarin is het leven. Daarom mogen we ook geen bloed eten, in wat voor samenstelling ook. Dat is een wet die God aan heel de mensheid heeft gegeven. In Gen. 9 is het een woord voor heel de mensheid. In Leviticus wordt dat nog eens vastgesteld voor Israël en in Hand. 15 krijgt de gemeente het nog eens te horen: "Gij hebt u te onthouden van bloed". Want het bloed is heilig. Er is maar één plaats waar bloed mag worden uitgestort, dat is het altaar. Dan is het bloed het middel tot verzoening. In

In ons vorig artikel over dit gebod werd het al duidelijk dat ieder mens min of meer schuldig staat aan dit gebod van God. Op een of andere wijze tasten wij allen het leven aan. En we eindigen met de vraag of we er, als mensen, ooit zullen komen. Heel de wereld staat immers schuldig.

het Oude Testament heeft God de offers ingesteld, opdat het bloed van dieren, op het altaar gestort, de mens weer voor God zou reinigen van de zonden.

ZO KOMEN WE GODS GENADEWEG TEGEN

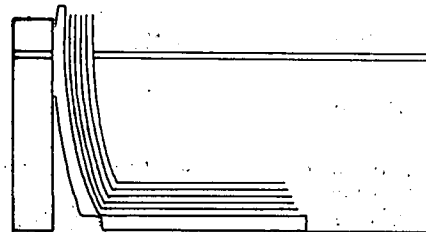
Zelfs al in het Oude Testament. Wie het bloed van de mens vergiet, moet gestraft worden. Het staat met brandende letters geschreven: Gij zult niet doodslaan. Maar als men per ongeluk iemand doodde, of als er iemand gedood werd die tevoren niet gehaat werd door de doodslager, dan was er een genadeweg.

God brengt nimmer het oordeel of Hij ontsluit ook de genadeweg.

In Noachs dagen, terwijl de wereld het oordeel tegemoet gaat, wordt er een ark tot redding gebouwd. Elk mens die in die ark zijn toevlucht neemt, zal niet getroffen worden door het oordeel Gods. In Israël had God vrijsteden laten inrichten. Daar kon de mens die zonder moedwil iemand gedood had, zijn toevlucht zoeken. De vrijsteden waren zo aangewezen, dat iedere doodslager daar zijn vlucht naar toe kon nemen. Ze waren voor iedereen bereikbaar.

In het Nieuwe Testament gaat Gods genadeweg nog verder en is nog groter. Ook het Nieuwe Testament kent een vrijplaats, waar de mens, en nu zelfs ook de schuldige mens, mag heenvluchten. Dat is het kruis van Golgotha. Op deze aarde zal het recht zijn loop moeten hebben. Al zijn er veel landen die de doodstraf hebben afgeschaft. Dat is een goede zaak, want hoeveel gerechtelijke dwalingen zijn er op dit terrein al geweest. Hoe dikwijls heeft de overheid de doodstraf gebruikt om alleen eigen doelstellingen te bereiken? Het is goed dat de doodslager in handen van God wordt overgegeven. Maar bij God vindt de mens genade, er is immers een vrijplaats.

In Israël moest de doodslager in de vrijplaats blijven tot in het jaar dat de hogepriester stierf. Dat kon vlug zijn, er konden ook jaren overheen gaan. En al die tijd moest de doodslager in die stad

blijven. Kwam hij daarbuiten dan viel hij ten offer aan de bloedwreker. Maar als de hogepriester was gestorven, mocht hij vrijuit gaan.

WIJ LEVEN ACHTER HET JAAR DAT DE HOGEPRIESTER IS GESTORVEN.

De Hogepriester die tegelijk Priester en Offer was, de Here Jezus Christus. Sindsdien is er een ruime genadeweg ontsloten door God, waar iedereen mag komen die zich schuldig weet tegenover Gods geboden.

GIJ ZULT NIET DODEN

Het staat met vlammen boven onze wereld geschreven. Maar hoe wij ook doden, of het nu door geweld of terreur is, of we iemand met onze woorden proberen te doden of maar zelfs in onze gedachten, er is genade. Want er is een genadeplaats, dat is Golgotha. Gods enige vrijstad.

Er is een Hogepriester, die vol van liefde Zijn leven en Zijn bloed heeft gegeven voor de verzoening van de mens met God. En wie deze weg gaat, die mag weten, wat hij in zijn leven ook heeft gedaan, hoe groot zijn of haar zonde ook is, hoe we Gods geboden ook hebben overtreden, Gods vrijplaats is daar.

Er is in heel de wereld ook geen mens die kan zeggen: "Mijn zonden zijn te groot. Voor mij is er geen verzoening mogelijk."

Want de allergrootste zonden reinigt Jezus door Zijn wonden. Door Zijn sterven, op Gods vrijplaats. Op Gods plaats door verzoening.

Maar dan moet de mens deze weg wel gaan. Wie niet gaat, wie geen plaats zoekt in Gods vrijstad, ja, die draagt zijn eigen zonden.

Hoe zal de mens kunnen ontsnappen als hij geen acht slaat op de grote genade van God?

Jac. Schouten

1 9 9 2 ,

EEN JAAR VAN ONZE HEER! - EEN JAAR VOL KANSSEN!

A. WENSEN

Namens de Commissie der Unie mag ik alle gemeenten en alle lezers van dit blad (nogmaals) een rijk gezegend jaar toewensen.

Mag het een jaar worden, waarin God tot Zijn doel en Zijn eer komt; en zeer velen in dit land, (mede) door ons gemeenschappelijk getuigenis het gaan belijden: Jezus Christus is Heer!

B. KANS EN OPDRACHT

Hij is de Heer van ons leven, want Hij heeft het Gode gekocht met Zijn bloed, maar Hij is ook de Heer van de tijd.

De Alpha en de Omega.

En als wij die tijd mogen beleven, dan is dat, opdat we Hem daarin zouden eren en dienen.

Daarvoor krijgen we weer een jaar door Zijn gunst.

C. VEILIGHEID

Hoe het er op 31 dec '92 uit zal zien, of Christus al teruggekomen zal zijn of nog niet, we weten het niet.

Maar één ding is zeker: Zijn liefde en zorg voor Zijn gemeente zullen er zijn. En Zijn macht zal niet verminderd zijn. Wat zijn we bevoorrecht daarbij te mogen schuilen!

D. BETREKKELIJKHEID

Als deze regels getikt worden, moet 1992 nog beginnen, maar als u dit artikel leest zijn er al tenminste 3 dagen van verstreken.

Het illustreert de betrekkelijkheid van ons tijdsbegrip.

En het illustreert, dat je de kansen moet grijpen en de tijd moet benutten, anders is ze je zo ontglijpt!

E. B.W.A. -GEBEDSDAG

Dus is het ook zo 2 februari. De dag door de Baptisten Wereldalliantie uitgeroepen tot Dag van Gebed.

Is er in uw gemeente en raad al werk van gemaakt, om op deze dag bijzonder tijd te plannen voor gemeenschappelijk, doelgericht gebed?

Mogelijk in de eredienst of in een extra-bijeenkomst of een huissamenkomst, al naar u haalbaar en dienstig lijkt?

In het blad van de Southern Baptist Convention maakt zendeling Eddy Hallock gewag van grote zegen op zijn werk in Brazilië. Hij vraagt zich af: waarom zegent God?

Zijn antwoord: "Deze week kreeg ik een briefje van een jongetje van 6 jaar die

vanuit zijn chr. school schreef, dat hij en zijn klasgenoten dagelijks voor br. Hallock baden. En hij is één van de 141 toegewijde gebedspartners die de omgording vormen van onze bediening. Als God mensen tot Zich trekt, door wiens bediening ook, dan is het het gevolg van gelovig gebed."

F. BLIJVEN ZINGEN

Op 9 dec. j.l. werd de nieuwe Zangbundelcie geïnstalleerd.

't Gebeurde in een blijmoedige vergadering. Want ze hebben 'er echt zin in. Wilt u voor ze bidden? En blijf in afwachting van de nieuwe bundel vooral zingen welbewust, met heel uw hart. God heeft er ons reden toe gegeven!

G. NOODFONDS - BLIJVEN GEVEN

Op de laatste vergadering van de U.C. werd f 5.000,- gevoteerd om via de Stichting Oec. Hulp aan kerken en vluchtelingen besteed te worden aan noodhulp voor Joegoslavië.

We hadden graag meer willen doen, maar onze Noodfonds-gelden zijn beperkt.

En veel van de gelden die via het Noodfonds binnenkomen, zijn zgn. bestemmingsgelden voor b.v. Roemenië en Moldavië.

Ook daar is de nood hoog en hulp zeer geboden.

Zowel aan gemeenten (B.W.A. zondag??) als aan individuele gevers willen we graag zeggen: dank voor wat u doet, ga er mee door! Maar stel ons - zo mogelijk - ook in staat in acute situaties te voorzien.

H. DE UNIE DICHTERBIJ

Jaarlijks worden er door de leden der Uniecommissie een 25-tal bezoeken aan gemeenten afgelegd.

Dit met het doel om goed op de hoogte te blijven van wat er leeft en gedacht wordt in de gemeenten over Unie-aangelegenheden en om dicht betrokken te blijven bij zorgen en blijdschap van al onze gemeenten.

Vaak zijn dat fijne en wederzijds bemoeiigende ontmoetingen.

Soms gebeurt het echter ook, dat enkel de raad of slechts een deel van de raad aanwezig is.

Hoewel het elke gemeente vrij staat, om te bepalen op welke wijze aan zo'n U.C. bezoek invulling wordt gegeven, is zo'n karige opkomst wel jammer.

Als je als U.C. lid voor zo'n bezoek een verre tocht hebt moeten maken, je vrije avond ingeleverd hebt en als de afge-

vaardigde van zo'n gemeente zich ter Alg. Vergadering ook nogal nadrukkelijk heeft laten horen, doet het je vreemd aan, als er dan voor zo'n bezoek weinig of geen belangstelling is.

Juist als er kritiek is op "de Unie", is zo'n gelegenheid immers een buitenkansje om goed geïnformeerd te worden en openhartig en broederlijk met elkaar van gedachten te wisselen.

De U.C. stelt het in ieder geval op prijs, als zoveel mogelijk gemeenteleden bij zo'n bezoek aanwezig zijn, want het doel is echt de Unie dichterbij ieders hart te brengen en misverstanden of onkunde waar mogelijk weg te nemen.

U.C. bezoeken zullen in '92 D.V. worden gebracht aan:

Alb'dam, Alkmaar, Almelo (Ger. en Nwstr.) A'dam (C.N. en W.) A'doorn, Arnhem (C. en Zd.), Borne, Coevorden, Delfzijl, Deventer, D'chem, Dokkum, D'recht, Drachten, Ede, E'hoven en Emmeloord.

Uiteraard wordt er met de betreffende gemeenten tijdig contact opgenomen voor een definitieve afspraak.

Maar als u er van hoort en u er enigszins voor kunt vrijmaken, graag tot ziens. Voor de Commissie der Unie,

G. Bosveld

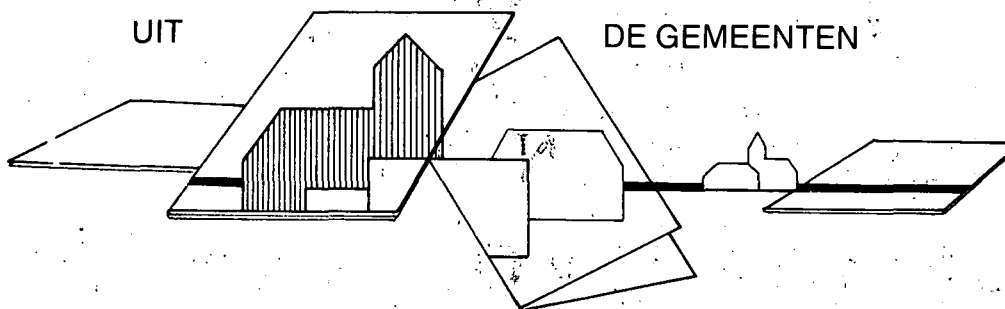
RAMPENHULP

Een werelddiakonale taak voor SOH

Rampenhulp is een onderdeel van het werelddiakonale werk. Vooral het bieden van hulp in geval van acute rampen, honger en vluchtelingensituaties is een specialisme. Snel handelen is geboden. Deskundigheid is vereist als het gaat om plaatselijk aankopen van voedsel of het verschepen ervan uit Europa. Sinds 1952 is de Stichting Oecumenische Hulp (SOH) op dit gebied werkzaam. SOH voert rampenhulp, vluchtelingenwerk en voedingshulp uit namens vijftien kerken en kerkelijke organen, waaronder de werelddiakonale organen van de Nederlandse Hervormde Kerken en de Gereformeerde Kerken in Nederland.

Nationale samenwerking

Namens deze vijftien neemt SOH deel in het verband van de Samenwerkende Hulporganisaties. Dit verband wordt actief in geval van grote rampen, die noodzaken tot een grootscheepse inzamelingsactie: een zogenaamde 'nationale actie'. Negen Nederlandse hulporganisaties verdelen de opbrengst van een actie. Iedere deelnemer is zelf verantwoordelijk voor het besteden van gelden.

VOLLEYBALGEMEENTE

De gemeente **Assen** heeft qua toon een van de gezelligste gemeentebleden. Vaste rubrieken in **De Brug** is Brugpraat, waarin allerlei wetenswaardigheden over gemeenteleden op een luchtige manier worden doorgegeven. Uit die rubriek blijkt dat volleybal een gevaarlijke sport is. 's Maandags volleybalt men als gemeente en bijna elke maand valt er wel een blessure te melden. Gewaarschuwd mensen, zou je zeggen, maar uitgerekend Assen organiseerde een volleybaltoernooi voor Baptistenteams uit het Noorden des lands. En jawel, een Assenaar geblesseerd. Winnaar werd overigens Nieuw Buinen, gevolgd door Hoogeveen en Ter Apel.

Ook verder is de gemeente levend: een gezellige maar ook opbouwende gemeentedag, zelf aktie voeren voor Roemenië en er ook heen rijden, een nieuwe evangelisatiekommissie die bekijkt hoe men tijdens de T.T. getuige kan zijn, bezinning op de plaats van zang en muziek in de eredienst, nieuw briefpapier met een eigen huisstijl en intensieve kontakten met andere kerken in Assen. Voorganger Gietema begint dit jaar een cursus gemeentekunde voor leden en vrienden van de gemeente.

BOUWEN

In **Dordrecht** werden onlangs twee meisjes van elf jaar door de doop aan de gemeent toegevoegd. In andere gemeenten ben ik zulke lage leeftijden nooit tegengekomen.

Dordrecht is een gemeente die opvalt door de kursussen en de gespreksavonden die men er organiseert. Elke eerste zondagavond van de maand is er een gemeente-avond met inleiding en gesprek over onderwerpen betreffende geloof en leven. Verder liep er in 1991 een cursus geloofsopvoeding met twintig deelnemers. Nu geven voorganger Pflaum en zijn vrouw twee avonden "huwelijkslessen". Zij hebben veel ervaring in huwelijkspastoraat en willen dat graag delen. Br. Pflaum schrijft in **Omgang**: "Het zijn dikwijls dezelfde problemen waar echtparen mee te kampen hebben. Juist doordat bepaalde dingen steeds weer voorkomen (en wij steeds weer dezelfde adviezen moeten geven) zijn we tot de gedachte gekomen dat we dit met vrucht ook eens op een gemeente-avond konden doen. Onze ervaring is, dat het veelal 'kleine vosjes zijn die de wijngaard bederven'. Zou het

niet goed zijn om deze beestjes eens openbaar ten toon te stellen?" Naast geestelijke opbouw wordt er op dit moment ook letterlijk gebouwd. Bij de bestaande kerk wordt een totaal nieuw gebouw neergezet met maar liefst zes zalen. Het geheel zal door eigen mensen worden gerealiseerd.

Zoals u weet komen onze kandidaat-zendingen, br. en zr. Landman, uit Dordrecht. Maar daarnaast zijn nog meer gemeenteleden in het buitenland actief voor het evangelie.

GROTER

De groei van Leiden lijkt onstuitbaar. Zo'n 700 mensen waren getuige van de doop van alweer vijftien personen, terwijl dertien anderen als leden werden opgenomen! Maar niet alles is zonneshijn. Verdriet en verslagenheid waren er door het overlijden van een broeder van 31 jaar en van een pasgeboren tweeling.

ALKMAAR

De aktie voor een nieuw orgel, waarover we in september schreven, is met succes afgesloten. In een feestelijke dienst is het nieuw-gekochte instrument aan de gemeente overgedragen. Waar men drie jaar voor had uitgetrokken, was in een jaar voor elkaar! Ruim f 18.000,- kostte het geheel. Op diezelfde zondag werden vier mensen gedoopt.

Vanuit Alkmaar is zr. Joke de Raaf naar Rüsclikon vertrokken voor zeker een jaar. Ze is er aanvaard als studente. Wie er ook in Rüsclikon zit? Althans de maand januari? Br. R. Erwich! Studieverlof voor de voorganger? In Hoogezand-Beukemastraat is het gerealiseerd.

HET GEBOUW

Het is al even geleden, maar op de open monumentendag was ook de kerk te Nieuwe Pekela te bezichtigen. Het orgel werd bespeeld en er was een fototoonstelling over onder andere J.E. Feisser. Een positieve vorm van public relations! In **Haulerwijk** is hard gewerkt aan de uitbreiding van de kerk. Op 18 januari hoopt men de zaalruimte in gebruik te nemen. De zondag daarna is er in **Alblasserdam** een bescheiden feest. Men noemt het zelf een dankdienst. De uitbreiding van de kerk is klaar. Een kleine en een grote zaal en een nieuwe keuken zijn gerealiseerd. Zonodig kan men nu ook 80 zitplaatsen aan de kerkzaal toevoegen.

De gemeente te **Zevenaar** beschouwt het verhuizen naar een ander gebouw als een vooruitgang. Men meldde dit bericht zelf al in DC van 19 december. In de nieuwe aula kunnen 200 mensen de dienst bijwonen en er zijn vier lokalen beschikbaar voor nevenactiviteiten. Ook door de week gebruikt men de Andreas-school.

Pieter J. Lalleman

REDACTIESTATUUT

De redactie werkt aan een beleidsnota die aan de AV van 1992 zal worden aangeboden. Om misverstanden te voorkomen het volgende: het redaktiestatuut van DC zal geen onderdeel uitmaken van deze nota. Dit statuut is geen dokument van de redactie, maar van de Commissie der Unie. Deze heeft het vastgesteld en in juni 1991 ter kennisname aan de gemeenten gestuurd. Ook bij vergelijkbare bladen is een redaktiestatuut geen voorwerp van publieke discussie. Er is door geen enkele gemeente schriftelijk op het statuut gereageerd.

Dit statuut maakt deel uit van de arbeidsvoorwaarden van de te benoemen bure-redakteur en kan daarom niet voor de AV worden gewijzigd. Het regelt met name de verhouding tussen het managementteam en de redactie, en tussen de gekozen redactie en de benoemde buromedewerker. De meest wezenlijke zaken rondom DC (verkiezing van en verantwoording door redactieleden) liggen overigens vast in het huishoudelijk reglement van de Unie, artikel 11.

Omdat MT en redactie toch benieuwd zijn naar de opmerkingen van gemeenten, gaat dezer dagen een brief uit met de vraag alsnog schriftelijk te reageren op het statuut. Eventuele vragen kunnen dan beantwoord worden en reacties kunnen verwerkt worden in de beleidsnota.

pjl

VOORGANGER IN ENGELAND (2)

II. TOPZWAAR

Er zijn wel nuances, variaties, schakeringen onder de engelse Baptisten. Het onderscheid tussen Evangelisch en Liberaal bestaat nog steeds, maar in de laatste jaren heeft de Charismatische beweging meer de aandacht getrokken. Dit heeft in vele plaatsen geleid tot een vrijere vorm van de erediensten op de zondagen. Dit heeft een opleving veroorzaakt in vele kringen.

Men zou kunnen zeggen, dat gemeenten van gelovigen sedert het eerste Pinksterfeest in leven zijn gebracht door de Heilige Geest en dat ze alleen kunnen blijven leven en functioneren door de werking van de Heilige Geest.

Zonder de Geest geen leven, geen groei, geen ontwikkeling. Dit is echter een levenshouding, die geregeld een vernieuwing moet ondergaan. De Geest kan komen, maar Hij kan ook gaan.

De Heilige Geest is gelijk een waterval, altijd stromend, en niet gelijk een stilstaand reservoir. Hier moet echter tegelijkertijd bij gezegd worden, dat niet alle beweging, roering en verandering, hoe vrolijk ook, van de Heilige Geest is. Ik heb het gevoel, dat niet elke charismatische opleving een vrucht of een teken is van de werking van de Heilige Geest.

Na ons verblijf in Crewe ontvingen we een beroep naar de Baptisten Gemeente in een mooie provincie-stad in West Suffolk, Bury St. Edmunds. De stad heeft een mooie klooster-ruïne en veel oude gebouwen, waarvan sommige in de geschriften van Charles Dickens genoemd worden. De gemeente daar heeft een lange geschiedenis; ze telt onder de gastpredikers Charles Spurgeon.

Naast het werk in Bury hadden we vier dorpsgemeenten te verzorgen. We hadden gelukkig een behoorlijke groep van lekepredikers voor deze taak.

Er was een uitgebreid jeugdprogramma van Zondagsschool tot Jeugd-voor-Christus-beweging.

Men verwachtte veel van de voorganger, die bijna automatisch lid van allerlei comité's in de stad en in de Graafschap werd. We hadden geregeld evangelisatie-avonden. Ik kwam al spoedig tot de conclusie, dat ervoor mij weinig tijd overbleef voor persoonlijk- en familie-leven. Tegenwoordig zou men wellicht tevengeefs zoeken naar een voorganger die zulk een uitgebreid werkprogramma zou willen aanvaarden.

In de loop van de jaren is de opvatting van de taak van de voorganger geheel veranderd. Het verschil wordt duidelijk, als ik vertel van de werkverdeling in de gemeente, waar ik het laatst mee verbonden ben geweest. Nadat ik het ambt officieel had neergelegd, ontving ik van de gemeente te Eastleigh, 5 km. van Southampton, de uitnodiging van huisbezoek bij ouderen, zieken en anderen die moeilijk hun huis konden verlaten, geregeld te ondernemen. Ik heb deze taak op me genomen en gedurende zes jaar vervuld.

Ondertussen besloot de gemeentevergadering een derde predikant als assistent te beroepen. Een jongeman werd beroepen, die zijn opleiding net achter de rug had. Hij had muzikale kwalificaties en was uiterst geschikt voor de hem aangewezen taak. Een paar jaar later werd een vierde voorganger uitgenodigd om voor een bepaalde tijd een stuk sociaal werk op te zetten voor

ouderen, werklozen en hulpbehoevend. Niet langer één voorganger, die alles zelf maar moest doen, doch vier, die elk een stuk van het werk doen. Doordat er over het geheel goed wordt gegeven en de gemeentelieden worden aangemoedigd een tiende van hun inkomen voor het werk van de gemeente te offeren.

H. Doornkamp

Zegenen van kinderen

Onder deze titel is er een rapport aangeboden aan de synode van de Hervormde kerk. Het blijkt dat er in toenemende mate ouders zijn die hun kind niet willen laten dopen, maar zich wel tot predikant en kerkeraad richten met het verzoek om het kind in de kerkdienst, temidden van de gemeente, te zegenen of op te dragen. In het rapport wordt uitdrukkelijk vermeld dat dit zegenen geen alternatief mag zijn voor de doop.

Het is niet voor het eerst dat in de Hervormde kerk de kinderdoop in het geding is. In de jaren na de tweede wereldoorlog maakte de theologie van Karl Barth enorme opgang in heel Europa, ook in Nederland. Deze theoloog van grote naam verwierp de kinderdoop en riep de kerken in Europa op om tot een andere dooppraktijk te komen; de doop op belijdenis. Misschien was het nog wat te vroeg, maar toen kreeg Karl Barth, overigens van grote invloed op de theologie in Europa, het niet voor elkaar dat de kinderdoop werd afgeschaft. Wel was er toen een zware discussie over dit onderwerp.

NU OPNIEUW DE DOOP IN DISCUSSIE

De opstellers van het rapport zeggen terecht dat de zegen van kinderen of het opdragen geen alternatief voor de doop kan zijn. Terecht is het omdat de Bijbel ons dit heel duidelijk leert. Bij kinderezegen zou de doop dan op latere tijd moeten plaatsvinden, doop op belijdenis. Het is opmerkelijk dat bij de bespreking van dit rapport een paar merkwaardige zaken vanuit de historie naar voren kwamen. Zo zei Ds. A.W. Berkhof, die het rapport verdedigde, het volgende: "De doop veronderstelt geloof. Het is erg moeilijk dat bij kinderen te veronderstellen. De reformatoren moesten zich ook in bochten wringen en zochten toen het verbond als grond." Verder zei hij dat de redenering "dat de doop in de plaats van de besnijdenis kwam", "riekt naar de gedachte dat de kerk in plaats van Israël kwam", de zogenaamde vervangingstheorie.

De kinderdoop zat vast aan de verbondsgedachte. En deze verbondsgedachte zat op zijn beurt weer vast aan de vervangingstheorie. In de loop der eeuwen heeft de kerk zich de beloften toegeëigend welke God aan Israël had gegeven

en daarbij werd Israël afgeschreven. Bij het dopen van kinderen zong men dan vol enthousiasme Ps. 105 "t Verbond met Abraham, zijn vrind, bevestigt Hij van kind tot kind". Maar het gaat in deze psalm helemaal niet over kinderen, evenmin over de doop of over de kerk, maar deze psalm heeft alles te maken met heilsbeloften voor Israël. Nu in sommige kerken de zogenaamde vervangingstheorie steeds meer naar de achtergrond wordt geschoven komt men steeds meer met de doop te zitten. In één van onze gemeenten kwam een hele familie zich aanmelden voor de doop op belijdenis. Niet omdat zij allereerst overtuigd waren van de Bijbelse waarheid van de doop op belijdenis, maar door bijbelstudie hadden zij gezien als de gemeente niet in plaats van Israël was gekomen. Vandaar kwamen zij bij de doop terecht, want, zo hadden zij gezien, de gedachte dat de doop in plaats van de besnijdenis is gekomen, was Bijbels niet houdbaar.

NIET THEOLOGISCH DOORDACHT

Overigens moeten we opmerken dat de vraag om kinderezegen in plaats van kinderdoop niet het gevolg is van een theologische doordenking, maar veel meer van veranderde gedachten in onze maatschappij. De achtergrond van deze vraag is dat de kinderen later maar zelf moeten zien welke beslissing zij zullen nemen in geloofszaken. Daarom geloven wij dat de kerken voorlopig de kinderdoop nog wel zullen blijven bedienen. Toch zou dit het begin kunnen zijn van een weg die de kerken voert naar dat wat zij moeten zijn, gemeenten van gelovigen.

Jac. Schouten

HARTVERWARMENDE VOEDSELACTIE VOOR MOLDAVIË

"Alweer honderd!" en "Opschieten!" Dat waren de veel gehoorde kreten die op vrijdag 6 en zaterdag 7 december door het inpaklokaal in Sneek weerklonken. Op die dagen waren de 20 man sterke werkploegen in actie, die de voorbereidingswerkgroep van de Coördinatiecommissie Hulp aan Oost-Europa onder de enthousiaste leiding van br. Huisman van de gemeente Sneek had opgeroepen. Uit diverse gemeenten kwam de hulp opdagen: zo waren er leden en vrienden van Drachten, Noordbergum, Harlingen, Leeuwarden, Stavoren en Sneek zó in de weer, dat één van hen gekscherend opmerkte: "Voor deze baas moet je hard werken..."

Er moest dan ook niet weinig gebeuren: de opdracht was 2000 voedselpakketten in te pakken en op de wagen van br. Sikkema uit Noordbergum te laden. Deze pakketten bevatten: kaas, margarine, olie, bloem, rijst, koffie, groene zeep, suiker, melkpoeder, drie soorten peulvruchten, kaarsen plus een kerstgroep. In 1000 pakketten kwam een Roemeense kinderbijbel. Bovendien werden nog apart kleding en waspoeder geladen. Gelukkig had de voorbereidingsgroep o.l.v. een arbeidsanalist goed over de inpaklijn en aanvoeropstelling nagedacht, zodat het geheel zeer vlot verliep; zo vlot, dat al op zaterdag om 13.30 uur de klus was geklaard, terwijl de planning rekening hield met 18.00 uur. Ongenoemd mag hier zeker niet blijven het feit, dat het geheel kon plaats vinden in een belangeloos gedurende een hele week door de PTT beschikbaar gesteld verwarmd en verlicht gebouw. Deze lokatie bood zelfs de mogelijkheid tot het inrichten van een heuse schaftkantine, die zelfs door één der Sneeker gemeentelieden van een geluidsinstallatie werd voorzien. De gezelligheid daar was alleen de moeite al waard! Kortom, we kijken terug op een paar bijzonder fijne dagen, waarop wij in over-

vloed badende West-europeanen iets konden doen voor onze zusters en broeders in de Sovjetrepubliek Moldavië. Ik ben er zeker van dat iedere deelnemer een eventuele volgende keer er weer bij wil zijn! Twee vrachtwagens (er werd ook nog een wagen kleding + 500 paar schoenen in de verzamelpost Leeuwarden geladen!) zijn op dinsdag 10 december naar het Oosten vertrokken en op het moment dat dit stukje geschreven wordt is het bericht van hun behouden aankomst in Kisjinev al bij de voorbereidingsgroep binnen. Moge onze Heer de zusters en broeders in Moldavië goede Kerstdagen geven, maar vooral ook de mogelijkheden om in de toekomst niet meer afhankelijk te hoeven zijn.

Klaas Visser

BOEKBESPREKING

**Sietzo Dijkhuizen,
De Verhalenman. Kampen (Kok)
1990. 128 blz., f 17,90.**

Een goed boek! Dijkhuizen vertelt twaalf bijbelverhalen na vanuit het perspectief van een kind. Dat bengt de Bijbel op een bijzondere manier tot leven, soms heel ontroerend. Vertellers kunnen in dit boek inspiratie opdoen!

De verhalen worden in het boek verteld door een gehemzinnige persoon, de verhalenman. Hij woont in een dijkhuisje (!) en is een groot natuurliefhebber - herkent u hem? De belevenissen van de verhalenman en de twee jongens die met hem bevriend raken vormen een kadervertelling rondom de bijbelverhalen. Deze vertelling richt zich op kinderen van 10 tot 12 jaar. De bijbelverhalen zelf zullen ook andere leeftijden aanspreken. Uitgever Kok begrijp ik niet. Waarom geen illustraties op de omslag van het boek en binnenin? Geen kinderboek kan toch zonder! Waarom ontvangt De Christen niet automatisch een exemplaar ter recensie? Dit in 1990 verschenen boek kreeg ik pas na diverse telefoontjes en veel wachten eind oktober 1991 binnen. Niettemin wil ik het van harte aanbevelen. Zorgt u dat onze jeugd het te lezen krijgt?

Pieter J. Lalleman

Wij ontvingen:

Een kinderbijbel ... Ja! Maar welke? Speciale uitgave van het blad "Bomen over Boeken" van het BKV-Lektuurcentrum, 03438-18154. "Bomen over Boeken" is een informatiebulletin ten dienste van boekentafelhouders. Dit speciale nummer vertelt welke kinderbijbels er verkrijgbaar zijn, maar beoordeelt ze niet.

Door de IBB (Internationale Bijbelbond) zijn onder de serietitel 'Bouwstenen' drie nieuwe bijbelstudieboekjes op de markt gebracht. Bij elk boekje is een speciale handleiding verkrijgbaar hoe deze studies in een kring te gebruiken.

De titels zijn:

- 'Jozua, de kracht van Gods beloften' (à f 6,90; 12 studies);
- 'Matteüs, lessen in discipelschap' (à f 7,90; 24 studies);
- 'Romeinen, een nieuwe schepping in Christus' (à f 7,90; 21 studies)

De handleidingen kosten per stuk f 1,85.

Bouwstenen-studies zijn verkrijgbaar bij de (evangelische) boekwinkel of rechtstreeks te bestellen bij de IBB, tel. 03450-17834.

AGENDA

11 januari	Oost Europa overleg (Zwolle, 10.00 uur)
12 januari	Roepingenzondag Afscheid G. Bosveld van Musselkanaal
25 januari	ANS-dag (Zwolle)
26 januari	Bijbelzondag/ GBS-zondag Afscheid P. Wijchers van Enschede Bevestiging en intrede G. Bosveld te Doetinchem
1 februari	Open dag seminarium (030-284823)
2 februari	BWA-zondag in teken van gebed

DE CHRISTEN

Orgaan van de Unie van Baptisten gemeenten in Nederland verschijnt wekelijks: abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar

Redactie:

Drs. H.D. Huiting, drs. P.J. Lalleman, J. Schotanus, ds. Jac. Schouten, ds. J.H. Stijkel

Eindredacteur:

Drs P.J. Lalleman, Postbus 20069, 7302 HB Apeldoorn. Wilt u alle kopij, berichten en gemeentebladen naar Apeldoorn zenden?

De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredacteur te zijn.

Administratie:

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin; Tel. 030-284494/284457, giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

Groot is Uw trouw, o Heer.

Geheel onverwacht is op 85-jarige leeftijd van ons heengegaan mijn lieve man, onze vader, groot- en overgrootvader

Girbe Niemeijer

* 15-11-1906 † 26-12-1991

Ijmuiden:
G. Niemeijer-Stompé

Haarlem:
G. Niemeijer
W.C. Niemeijer-Kinkel

Haarlem:
W. Graafstal-Niemeijer

Ijmuiden:
A.E. Mantje-Niemeijer
J.G. Mantje

Heerhugowaard:
A.P. Niemeijer
Y. Niemeijer-van Tiel

Kleinkinderen en
achterkleinkinderen

1971 KN Ijmuiden,
26 december 1991
Meeuwenlaan 55.

De teraardebestelling heeft plaats gehad op 31 december op de begraafplaats "Duinhof", Slingerduinlaan te Ijmuiden.

Groot is Uw trouw, o Heer.

Op 26 december 1991 is op 85 jarige leeftijd door de Heer thuisgehaald onze broeder

Girbe Niemeijer

De uitvaartdienst heeft 31 december j.l. plaatsgevonden.

Baptisten gemeente Ijmuiden

Op Zijn tijd nam de Here tot Zich onze zuster

Tallechien E. Groen-Knip

in de ouderdom van 97 jaar.

11 december 1991.

Baptisten gemeente Winschoten.

"Vertrouwt op de Here" Ps. 4:6b

De Heer heeft thuis gehaald onze zuster

Gerritje Anna van der Baaren-van der Spoel

op de gezegende leeftijd van 88 jaar

24 december 1991

Baptisten Gemeente
Stadskanaal Noord

"Veilig in Jezus armen"

Op Zijn tijd heeft de Heer tot Zich genomen, na een ernstige ziekte, onze zuster

Jantina Kluiters

sinds 23 juli 1976 weduwe van Hendrik Bos op de leeftijd van 76 jaar.

Wedde, 23 november 1991.

Baptisten Gemeente Vriescheloo

J A P A N N E R   Z O E K T T I N   N E W   A G E

TOKIO - Ondanks de hoge levensstandaard zoeken Japanners hun heil meer en meer in de New Age beweging, aldus de Kyodo Nieuwsdienst in Tokio, vanwege 'geestelijke honger'. De verkoop van kristallen bollen, boeken van Shirley MacLaine en dergelijke stijgt aanzienlijk. (pulse)

NOORD-WEST NEDERLAND:

In verband met vertrek naar het buitenland van de secretaresse van het gewest Noord-West Nederland. Kunt u de post voor het bestuur van het gewest per 1-1-1992 sturen naar:

J. Korf
Torenstraat 3
1981 BC Velsen-Zuid
Tel. 02550-14747

VAN DER GRAAF
TOP
VERHUIZERS
VERHUIZINGEN HULPDIENT

dc

De Christen

ORGAAN VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN

HAALT DE UNIE HET JAAR 2000?

Het gaat in dit artikel niet over de vraag of er in het jaar 2000 nog Baptisten in Nederland zullen zijn. Die zullen er zeker zijn. De vraag is, of er tegen die tijd een gezonde, zegen verspreidende Unie van Baptistengemeenten zal zijn.

Het gaat niet zo goed met de Unie. Dat vind ik niet alleen, ik heb in 1991 niemand gesproken die er anders over dacht. We groeien niet in ledental en ook niet in onderlinge gemeenschap. Er zijn vleugels ontstaan en dat is zonder meer een ramp.

Ons weekblad vervult hierbij de rol van barometer. Dat er onvrede is met de gang van zaken rond ons blad staat niet op zichzelf. Nog minder is DC oorzaak van de problemen. Je kunt de barometer niet verwijten dat het slecht weer is. (Hiermee zeg ik niet dat wij als redacturen foutloos opereren.)

In de reacties op DC weerspiegelen zich het onderlinge wantrouwen en het ontstaan van vleugels, die de Unie als geheel kenmerken. Het opzeggen van het abonnement op DC is niet anders dan het doodverklaren van de onderlinge samenwerking in de vorm van een Unie.

Toen de S.O.U. twee jaar geleden de meningen peilde over de toekomst van onze Unie, kozen de meeste mensen voor de mogelijkheid van een (voortgaand) geloofsgesprek. Hieruit spreekt het besef: alleen door echt gesprek kunnen we als Unie overleven, elkaar (weer) ontmoeten en groeien. Persoonlijk denk ik dat het daarbij niet kan zonder wat de S.O.U. als een andere variant aanreikte, bekering en toewijding. Die twee varianten vullen elkaar aan.

We kozen voor het voortgaande geloofsgesprek. Zijn we die weg ook ingeslagen? Ik heb mijn twijfels. Drie voorbeelden. Toen de U.C. studiedagen hield over de thema's *vrede, gerechtigheid en heelheid van de schepping* was de opkomst uiterst klein. Er was amper behoefte aan gesprek. De ontmoetingsdag in mei j.l. trok ook minder mensen dan verwacht; de behoefte aan samen zingen en vieren viel tegen. Tenslotte: over de vraag naar de positie van de theologische geschoolde zusters in ons midden is beslist, zonder dat er werkelijk een gesprek heeft plaatsgevonden. Hebben we elkaar op dit punt alleen vaste standpunten te melden? Wie begint het gesprek?

Toen de Unie in 1963 voor de vraag stond of men de Wereldraad van kerken zou verlaten, werd hierover vóór de A.V. een dag informeel nagedacht. Sprekers

gaven hun visie, waarna de zaal aan een forum vragen kon stellen. Gewapend met deze gedachtenvorming konden de deelnemers in hun gemeenten de A.V. voorbereiden. Zo'n gespreksdag, te organiseren door een onafhankelijke commissie, zou ook nu het geloofsgesprek kunnen dienen.

Willen we in het jaar 2000 nog een Unie? Mogen er dan ook mensen deel van uitmaken die anders denken dan wij? Willen we dan ook hun artikelen in DC lezen? Zoeken we het gesprek? Willen we een poging gaan doen, de ander uitnemender te achten dan onszelf?

De Unie mag daarbij natuurlijk geen doel in zichzelf zijn. Ook het aantal leden kietelt alleen de trots. De Unie is middel. Zijn we er van overtuigd dat we samen méér voor ons landje betekenen dan als aparte gemeenten? Dat een eigen opleiding, evangelist, publiciteitscommissie, G.B.S. en dergelijke werkelijk de moeite waard zijn? Alleen dan haalt de Unie het jaar 2000.

Pieter J. Lalleman

VERDER IN DIT NUMMER

Schouten over het milieu

Gebonden vrijheid

Nieuws uit Leiden en Emmen

Boekbesprekingen

MILIEUVERBETERING

GEEFT DE BIJBEL ONS HIER INZICHT IN?

Gaan we de Bijbel lezen dat valt ons direct al het woord op dat God de mens met de schepping heeft meegegeven. Wij kregen de opdracht om de aarde te bewerken en te bewaren. Met de zondeval is dit woord zeker niet teniet gedaan, alleen wordt het dan wat zwaarder en moeilijker, want de aarde is vanwege de zonde van de mensen vervloekt. En daarmee neemt de strijd om het bewaren van deze aarde een aanvang.

Ook in de wet die God, door Mozes, aan Israël heeft gegeven, komen we duidelijke aanwijzingen tegen betreffende zorg die de mens moet hebben voor de aarde. We mogen de aarde niet laten vervuilen, ook mogen we niet alles uit de bodem halen wat er maar te halen is. We zullen deze aarde met zorg moeten behandelen. Hoewel niet overal even duidelijk, is deze opdracht toch min of meer verborgen, in heel de Bijbel aanwezig.

Ondanks dat God dit gebod aan de mensen heeft gegeven, blijkt deze aarde toch niet te redden, want de Bijbel maakt ons op diverse plaatsen duidelijk dat er in de voleinding een nieuwe aarde zal verschijnen. Sommige mensen spreken van een vernieuwde, een gereinigde aarde.

IS DEZE MILIEUBEWARING DAAROM EEN HOPELOZE ZAAK?

Er zijn mensen, ook gelovigen, die daar zo over denken. Er is toch niets aan te doen. Laten we maar dankbaar zijn dat de Here God ons een nieuwe aarde heeft beloofd, want de oude gaat verloren. Laten wij ons maar bezig houden met de verkondiging van het evangelie. Nu is de Evangelieverkondiging inderdaad de eerste en grootste taak van de gemeente. Mensen moeten van de duisternis tot het licht gebracht worden. Maar de Bijbel roept ons ook op om in heiliging en reiniging te leven op deze aarde. En dat is niet alleen een innerlijk gerichte, geestelijke zaak. Het is ook een gericht zijn op het gebod wat God heeft gegeven. Daar hoort ook het bewaren van deze aarde bij.

KUNNEN WIJ ER WEL IETS AAN DOEN?

Op het gebied van de milieuaantasting zijn er zaken die ver boven onze mogelijkheden uitstijgen om daar maar iets aan te veranderen. We denken daarbij, zoals al enkele keren is gebeurd, aan het ontsnappen van radioactieve wolken bij kernreactoren. Daarnaast hebben we te maken met vervuiling die, soms, door de industrie plaatsvindt. Vooral de chemische industrie is daar debet aan. De bossen op deze wereld, die steeds minder in aantal worden. Daarbij denk ik niet alleen aan de regenwouden, maar ook aan de bossen die in de Alpen worden gekapt om plaats te maken voor het steeds meer toenemend wintertoerisme.

Enige tijd geleden ontving ik een brief van één van onze lezers, naar aanleiding van een artikel van mijn hand in de rubriek "Bijbel" over het gebod "Gij zult niet doodslaan". Onder het kopje:

"De mens is representant van God op aarde", had ik geschreven:

"Laten we daarbij maar eens denken aan de steeds meer om zich heen grijpende milieuverontreiniging. Of aan het mens en dier bedreigende gat in de ozonlaag. Dat is geen natuurverschijnsel waar toch niets aan te doen is. Het is het gevolg van onze levenswijze op deze aarde".

Onze briefschrijver vroeg mij of het vanwege deze grote problemen geen tijd werd dat hier vanaf de kerk en in onze kerkbladen op werd gewezen. Over deze brief heb ik enige tijd zitten nadenken.

En zo zijn er nog heel wat zaken te noemen, die, min of meer, buiten ons bereik liggen om daar iets aan te veranderen.

TOCH KUNNEN WIJ WEL IETS

We zijn ook niet geroepen om de hele wereld te verbeteren. Heel veel mensen zeggen dat er toch niets aan te doen is, en daarom doen ze er ook niets aan. Maar het bewaren van deze aarde geldt in ieder geval het kleine plekje dat wij op deze aarde innemen. Wie zich verantwoordelijk weet en gaat zoeken komt genoeg zaken tegen waardoor we iets aan de voortschrijdende verontreiniging kunnen doen. Laten we eens beginnen met de plastic tassen te weigeren en weer gewoon met de boodschappentas op weg gaan. Het is mij opgevallen dat de groenteleverancier bij ons in de buurt, evenals de schoenhersteller, sinds enige tijd weer gewoon papieren zakken geven om hun waren in op te bergen. Waarom zullen we niet eens gaan proberen om de plastic koffiebekertjes, welke in totaal een gigantisch probleem vormen, te vervangen door gewone kopjes. Het lijkt klein, maar als alle christenen daarmee zouden beginnen, zou het een heel belangrijke voorbeeldfunctie hebben. En waarom zouden we de auto niet eens een dagje laten staan? Deze kan best een dag zonder ons, waarom wij dan niet een dag zonder de auto?

Dit zijn maar enkele voorbeelden, die met vele zijn uit te breiden. Dit kan een begin zijn. Wellicht heeft onze briefschrijver dan toch gelijk. Vanaf de kerk en in het kerkblad mag dit best wel eens gezegd worden. En zeker in de gemeente van onze Here Jezus Christus zullen we ook trouw moeten zijn aan het eerste gebod dat God aan de mensheid heeft gegeven.

Hier past wellicht het bekende kinderlied waarvan de woorden luiden: "Gij in uw klein hoekje, en ik in 't mijn."

Al die kleine hoekjes bij elkaar zouden wel eens een heel grote hoek kunnen worden, waardoor het leven op deze

aarde misschien iets meer verfrissend zal worden. Waardoor ook de angst voor het verstikkende milieu wordt weggenomen. En het zou een getuigenis vanuit de gemeente naar buiten kunnen zijn om langs deze weg het alleen reddende evangelie van de Here Jezus Christus te verkondigen.

HOE MOET HET DAN MET DE NIEUWE AARDE?

Deze zal echt wel komen, want Gods beloften zullen vervuld worden tot de laatste toe. Maar dat is niet onze zaak en taak. Onze zaak is dat we trouw zijn aan Gods gebod. En natuurlijk ben ik mij bewust dat de geboden van God veel meer aan ons te zeggen hebben. En dat er ook een morele, ethische en geestelijke milieuverontreiniging is. Maar daarover schrijven we weer een andere keer.

Jac. Schouten

BOEKBESPREKING

Donna Reid Vann

Roberto en de fontein van het licht

Illustraties John Haysom

Uitgeverij De Vuurbaak Barneveld 1990. 28 blz. f 15,90

Roberto woont in Barcelona. De kinderen noemen hem 'Roberto met de rozen', omdat er op zijn wang een wijnvlek zit. Hij gaat zich dan anders dan anderen voelen.

Geregeld bezoekt Roberto de fontein, dichtbij het paleis en bewondert de vorm- en kleurveranderingen. Hij denkt zelfs dat de fontein zijn vlek kan wegtomen.

Juist bij die fontein gebeurt het dat Roberto's leven verandert.

Het boek ziet er heel verzorgd uit en bevat kleurrijke illustraties van groot formaat. De tekst daarentegen is minder omvangrijk, maar wel ontroerend. De moeite van het lezen waard.

Kinderen van ongeveer 9-10 jaar zullen van het verhaal en de daarbij behorende illustraties kunnen genieten.

Zelfs oudere kinderen zal de tekst aanspreken. Dit verhaal bemoedigt hen die zich anders dan anderen voelen. Ook leert het kinderen te gaan houden van mensen die anders zijn.

In het nawoord komt naar voren dat God van mensen houdt zoals ze zijn.

Het is een goede zaak dat kinderen dit verhaal van Donna Vann lezen. Het heeft een educatieve waarde.

Fia Sikkema

GEBONDEN VRIJHEID

DE ZWAKKERE BROEDER

"Aanvaard de zwakke in het geloof" (Rom 14:1) In dit hoofdstuk gaat het over de verhouding van christenen onder elkaar. Er zijn sommige christenen voor wie bepaalde zaken absoluut taboe zijn. De één gelooft dat hij alles eten mag en de ander eet plantaardig voedsel. Op grond van deze waarneming mag de één de ander niet oordelen, want een ieder onzer zal voor zichzelf Gode rekenschap geven (Rom. 14:12). De zwakkere broeder wordt verder omschreven in 1 Cor 8 en 10. Het is de christen die gemakkelijk aanstoot neemt aan medechristenen. De dingen waar men aanstoot aan neemt zijn de dingen waar men zelf geen last van heeft of al overwinning over heeft behaald. Men kan hierdoor terecht komen in de sfeer van wetticisme. Deze wettische houding is een hindernis in de gemeenschap met de Heer.

ONZE LEVENSHOUDING

Wat moet onze houding zijn tegenover degene die zo gemakkelijk geïrriteerd is en kritiek heeft op alles en nog wat? Vaak dingen waar Bijbels gezien twijfel over bestaat. Twijfel over wat mag of niet mag en kan of niet kan. De eerste verzen uit Romeinen 14 spreken over niet oordelen en niet minachten. Geen aanstoot geven aan degene die gemakkelijk aanstoot neemt. Verder wel proberen om tot een gemeenschappelijk oordeel te komen. Alvorens enkele principes aan te geven, die ons kunnen helpen, wil ik graag eerst aangeven waarom het wel en waarom het niet gaat.

ZAKEN WAAR GEEN TWIJFEL OVER BESTAAT

Er staan in de Bijbel heel wat dingen die onweerlegbaar als zonden geduid worden. In Spreuken 6 wordt gesproken over zeven dingen, die de Here een gruwel zijn. In de brief aan de Galaten en de Colossenzen en elders vinden we hele lijsten van met name aangeduide zonden. Het is overduidelijk dat er over die zaken geen enkele twijfel hoeft te bestaan. De zonden van de tong, de zonden van het doen en de zonden van het ongeoorloofd begeren maken hier allemaal deel van uit. Hier is maar één uitweg en dat is 1 Joh. 1:9: "Indien wij onze zonden belijden. Hij is getrouw en rechtvaardig om ons de zonden te vergeven en ons te reinigen van alle ongerechtigheid". Alleen op grond van dit bewust en welgemeend belijden is er geestelijke gemeenschap met de Heer en met medechristenen mogelijk. Maar welke principes kunnen we volgen als het gaat om minder duidelijke zaken en bepaalde taboes?

In 1 Cor. 8 worden richtlijnen gegeven voor dubieuze gevallen.

DE WET DER VRIJHEID

Deze wet heeft alleen maar met mezelf te maken. Ik heb de vrijheid om bepaalde dingen te doen en kan daarbij

Als christenen kunnen we ruim of eng zijn in onze opvattingen. Een te beperkte horizon kan ons remmen in onze geestelijke ontwikkeling.

Sommige belangrijke zaken kunnen ons zo in beslag nemen, dat we niets anders meer zien. We leven dan met oogkleppen op. We bijten ons zo vast in bepaalde zaken, dat we het juiste zicht op het geheel uit het oog verliezen. Het is mogelijk, dat we ons zicht op zonde beperken tot onze eigen geliefkoosde taboes. Het is belangrijk de dingen in het juiste perspectief te zien.

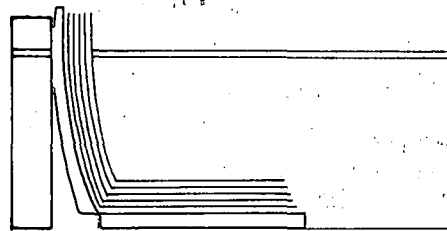
de overtuiging hebben, dat ze mij geen geestelijke en lichamelijke schade berokkenen. Ik zal er niet door uit mijn geestelijk evenwicht raken. Ik mag weten dat ik de Heer er niet door bedroef. Dit eerste principe heeft alles te maken met mijn persoonlijke vrijheid.

DE WET DER LIEFDE

Bij het liefdesprincipe gaat het niet meer alleen om mijzelf, maar andere gelovigen raken erbij betrokken. Wat ik doe staat niet los van een bepaalde invloed op medegelovigen. Mensen die vanuit hun verleden of misschien door gebrek aan bepaalde kennis moeite hebben met het gedrag van medechristenen. In mijn liefde voor deze medegelovige, laat ik bepaalde dingen na. Niet omdat ze onjuist zouden zijn op zichzelf, maar omdat ik de medegelovige liever wil helpen dan hinderen. We kunnen overtuigd zijn dat we in dit opzicht veel tekort kunnen schieten. Wat zouden die anderen over mij moeten weten om mij beter te begrijpen? Wat zou ik over die anderen moeten weten om hen beter te begrijpen? Als we maar tijd en gelegenheid zouden hebben dat aan elkaar duidelijk te maken. Om daardoor elkaar in bepaalde kritieke situaties beter te kunnen begrijpen. Bijvoorbeeld in tien punten opschrijven om weer te geven, waarom ik denk dat ik ben zoals ik ben. Waarom ik schrijf zoals ik schrijf. Dat uitwisselen met iemand met wie je op gespannen voet staat. Soms overvalt me het gevoel om dat met de "lezers aan het woord", die op mijn artikelen reageren, te doen. "Waarom reageert hij, zoals hij dat doet?" In het geval van zo'n onderlinge uitwisseling moet er wel een basis-vertrouwen aanwezig zijn om het niet op een fiasco uit te laten lopen. Je moet elkaar nog wel zien zitten en de nodige zorgvuldigheid in acht nemen. "De liefde sticht" (1 Cor. 8:1).

DE WET VAN HET NUT

"Alles is mij geoorloofd, maar niet alles is nuttig" (1 Cor. 10:23). Misschien moeten we bij dit opportuniteitsprincipe in eerste instantie denken aan ongelovigen. Het gaat er om dat ik een getuigenis wil hebben tegenover de wereld om me heen. Die wereld heeft ook een verwachtingspatroon van christenen,

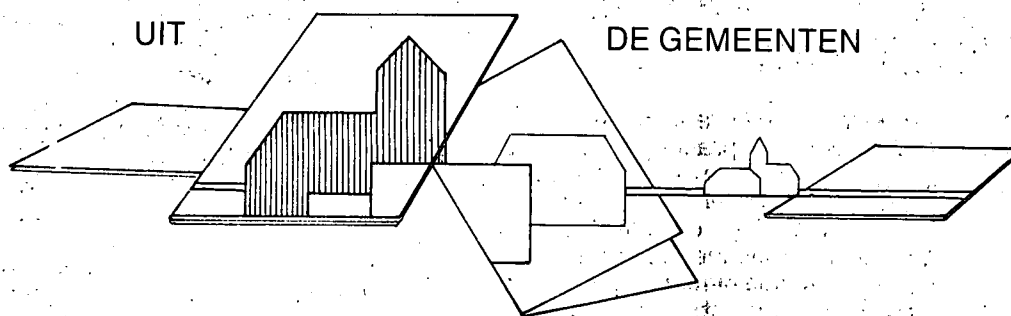
waarmee we rekening mogen (moeten) houden. Daarom laat ik bepaalde dingen na, niet omdat deze op zichzelf verkeerd zouden zijn. Het is gewoon niet opportuun, omdat ze een ongelovige in de weg zouden kunnen staan om tot Christus te komen. Als iets dus niet echt nodig is en ik ook de ongelovige liever help dan hinder, laat ik het na.

SAMENVATTEND

Geleid door de gezonde leer van het Woord van God en levend uit de genade van God zullen we deze principes kunnen toepassen. Bereidheid om elkaar te willen begrijpen. Dit vereist groei in ons geestelijk leven en onderscheidingsvermogen om te weten wat essentieel en minder essentieel is. Onze persoonlijke vrijheid wordt dus allereerst beperkt door die dingen, die duidelijk in de Bijbel als ongehoorzaamheid en zonde worden omschreven. Verder functioneert het liefdesprincipe als een beperking als het gaat om die zaken waar men verschil van mening over kan hebben, omdat de Bijbel zich daar niet duidelijk over uitspreekt. Verder laten we onze vrijheid inperken, als we ons afvragen of iets wel opportuun is. In deze zin bestaat vrijheid dus niet als absoluut gegeven. J. Schotanus

GASTEN

In de wat grotere gemeenten zal het niet altijd gemakkelijk zijn om zicht te houden op de gasten, die de diensten bezoeken. Misschien zou een uitwisseling van ideeën hierover van nut zijn. Er zijn nog altijd mensen die tussen wal en schip terecht komen. Zoals van: "Ik kom daar al heel lang, maar behalve de dominee bij de deur heeft nog nooit iemand mij echt begroet". Iemand die voor de derde keer ergens kwam en nog niet één keer echt begroet was, nam zich op die derde zondag voor om niet meer terug te komen in die kerk als er hem die dag niemand zou begroeten. Gelukkig liep dat goed af. Iemand kwam op hem af en begroette hem vriendelijk. "Blij dat u mij begroet, want ik had me voorgenomen niet terug te komen als mij vandaag niemand zou aanspreken". Hierop antwoordde de vriendelijke meneer: "Ik ben hier vandaag voor het eerst en omdat niemand mij aansprak, dacht ik laat ik zelf maar iemand een hand geven!". (J. Schotanus)

HOOGTE- PUNTEN IN EMMEN

Eigenlijk is iedere zondag voor de gemeente een feestdag. Toch zijn er zondagen, die er met kop en schouder boven uitsteken. Zo wil ik u er een paar noemen vanuit onze gemeente.

ZONDAG 24 NOVEMBER

Bevestiging en intrede van ds. Eijer. Dit gebeuren vond plaats in de Ned Herv kerk "De Voorhof".

Vele familieleden, genodigden en broeders en zusters van de 3 wijkgemeenten vulden het kerkgebouw.

Onze oud voorganger ds. de Vries had de leiding en sprak n.a.v. 1 Kor. 3: 1-9.

Na de bevestiging hield ds Eijer zijn intrede prediking n.a.v. 1 Kor. 15:1-11.

De 3 gezamenlijke koren binnen onze gemeente zongen een 4 tal prachtige liederen.

De ECU-nam bij monde van ds Jager afscheid van onze evangelist en van het gezin Eijer.

Enkele afgevaardigden voerden namens verschillende instanties het woord. 's Avonds in hetzelfde gebouw vond de begroeting plaats en werd het gezin Eijer op feestelijke wijze binnen gehaald. Al met al een gezegende zondag.

Het werkterrein van br. Eijer is in het bijzonder de wijkgemeente Zuid met als

kerkgebouw "De Bron". We hopen op een goede samenwerking binnen de totale gemeente.

ZONDAG 11 NOVEMBER

In de 3 wijkgemeenten vonden de oogstdankdiensten plaats, waarbij veel kinderen aanwezig waren.

Na afloop van de diensten werden bloemen en fruitbakjes gebracht naar zieken en bejaarden. Het was een feest van dankbaarheid.

's Avonds vond in De Bron een gezamenlijke avondmaalsviering plaats.

ZONDAG 4 NOVEMBER

Halfweg de week vooraf gaande aan deze zondag vertrok een 13 tal broeders en zusters naar Roemenië om op uitnodigingen van de baptisten gemeente te Alesd de opening van haar nieuwe kerkgebouw bij te wonen. Het was een indrukwekkende gebeurtenis. De lengte van de diensten nemen wel iets meer tijd in beslag, dan wij gewoon zijn.

In Roemenië duurt een dienst meestal 2 tot 3 uur.

Die bewuste zondagmorgen begon de dienst om 9 uur en was afgelopen om ongeveer 13.-- uur. Wegens plaatsgebrek moesten enkele honderden met een staanplaats genoegen nemen.

Voor de nieuwe kerk was vanuit Emmen veel materiaal vervoerd naar Alesd, waaronder de verwarmingsketel en voor de verlichting.

Binnen onze gemeente zijn 2 werkgroepen actief bezig n.l. voor de baptisten gemeenten te Alesd en Marca.

Tenslotte wil ik nog noemen de vakantie bijbelweek. Op 3 plaatsen binnen onze gemeente werden deze gehouden. Deze werden door meer dan 200 kinderen bezocht. Zo geeft de Heer ons mogelijkheden om aan de kinderen (vele buitenkerkelijken) het blijde evangelie door te geven.

Vanuit Emmen wensen wij u allen een voorspoedig en gezegend 1992.

J. Pruim

Gemeentenieuws in het kort

- **Amsterdam-West** kan voorganger J.L. Post vanaf 1 januari voor 100% in dienst hebben. Zijn 25% dienstverband met Tabitha is beëindigd. In december mocht men opnieuw vijf mensen dopen.

- **Arnhem-Zuid** geeft vanaf 1 januari een eigen blad uit. In de **Gemeenteklok** werken nu alleen Arnhem-Centrum en Zevenaar nog samen.

- Niet minder dan 10.000 kerst-zaaierkranten, met een eigen folder, heeft de gemeente **Doetinchem** verspreid in de gehele Achterhoek.

- De groep To the Point heeft een cd uitgebracht die "Morgen misschien" heet. In de groep zitten twee leden van de gemeente **Siddeburen**, Siep en Erna Staal.

- Op 18 en 19 januari houden de gemeenten **Valthermond** en **2e Exloërmond** **gezamenlijk** een evangelisatie-weekend in het Brughuus in Valthermond. Medewerking van gospelkoor Discipel.

- In **Ijmuiden** verdient je een certificaat wanneer je als kind alle bijbelboeken achter elkaar kunt opnoemen.

- Organist br. Okko Kuiper heeft in **Winschoten** zijn 25-jarig jubileum gevierd. Met medewerking van Johan W. Pots werd hij gehuldigd.

- Voordat ds G. van Mameren afscheid

nam van Eindhoven wegens vervroegd emeritaat, mocht hij nog vijf mensen dopen.

- Tenslotte: In de gemeentebladen van Harlingen en Stadskanaal lezen we dat zendeling **zr. Anneke Oppenhuizen** aan het eind van 1992 haar werk in Sierra Leone zal beëindigen.

pij

N.B.J.B. JUUST VANDAAG

Elke zichzelf respektende organisatie kent haar eigen afkortingen. Soms wordt zo'n afkorting bekender dan de volledige naam. Bij elk van de woorden die tezamen de afkorting NBJB vormen, kun je je afvragen wat ze vandaag nog betekenen. Hoe Nederlands is de NBJB, wat is de identiteit van de baptisten, welke jeugd voelt zich betrokken bij de activiteiten van de NBJB, en zeker niet in de laatste plaats, wat betekent het om een beweging te zijn?

Elke nieuwe generatie NBJB'ers stelt zichzelf vragen en geeft hopelijk antwoorden op die vragen. Vaak blijken dat dezelfde antwoorden te zijn die vorige

generaties ook hebben gegeven, maar niet overal zitten de jongeren van vandaag op dezelfde golflengte van 25 jaar geleden. Elke generatie wordt gekonfronteerd met nieuwe omstandigheden. De Duitse president Von Weizsäcker formuleert bondig de hedendaagse omstandigheden. 'Deze tijd: meer techniek, minder menselijk contact, meer onrust, minder tijd, meer aanbod, minder concentratie, meer welstand, minder duidelijkheid over de taken, groeiende openheid en een zwakkere verworteling'.

De NBJB heeft juist in deze omstandigheden de taak om voor de Nederlandse Baptisten Jeugd een Beweging te zijn. De taak om met jongeren op zoek te gaan naar een levenswaardig bestaan in de samenleving van alle dag. Om niet te berusten bij de situatie van het hier en nu. De taak om mensen richtingen te wijzen bij het zoeken naar antwoorden. Een beweging kan niet blijven omkijken en steeds weer filosoferen over alle gemiste kansen.

Beweging betekent dat mensen wegtrekken uit het oude land van Abraham en op zoek gaan naar de weg die God ons wijst. Juist vandaag.

Lineke Zantvoord

GEWESTELIJKE CURSUS PRAKTISCHE GEMEENTEWERK

Vanaf oktober j.l. wordt op drie plaatsen – Deventer, Sneek en Stadskanaal – een cursus Praktisch Gemeentewerk gehouden, voor in totaal 50 à 55 deelnemers. Er komen positieve berichten uit de cursusplaatsen.

De Werkgroep Toerusting van de Unie van Bapt. Gemeenten heeft deze cursus opgezet voor hen die leiding geven aan een of andere vorm van gemeentelijk werk, of van plan zijn dat te gaan doen. Maar ook gemeenteleden die een meer algemene interesse hebben in de praktijk van het gemeentelijk werk, kunnen hun voordeel doen met het volgen van deze cursus.

Met deze publicatie hoopt de Werkgroep Toerusting vooral de aandacht te trekken van baptisten die lid zijn van een gemeente, gelegen in het **westen** en het **zuiden** des lands. Wanneer het aan de W.T. had gelegen hadden er momenteel ook in deze regio's cursussen gedraaid. Er waren verleden jaar echter te weinig aanmeldingen uit deze gewesten om het opzetten van een cursus zinvol te maken. Ons bereikten berichten dat in westelijke en zuidelijke gemeenten wel degelijk voldoende interesse voor de cursus bestaat. Om deze reden besloot de W.T. deze winter een speciale wervingscampagne te beginnen, ten einde in oktober '92 in de nu misdeelde regio's met de cursus te kunnen starten. Wij verwijzen in dit verband naar artikelen, geplaatst in het januarinummer van gemeentebladen en maken melding van een info-folder, die in februari via de betreffende gemeentes verspreid zal worden.

De cursus duurt twee jaar en telt elk jaar tien cursuszaterdagen, met een programma dat loopt van 9.30-15.00 u. De cursus biedt veel, maar vraagt ook het nodige van de deelnemers. Goede voorbereiding op elke cursusdag is een vereiste. De cursusprijs bedraagt fl. 95,- p.p. Elke cursusdag kent drie onderdelen.

INHOUD

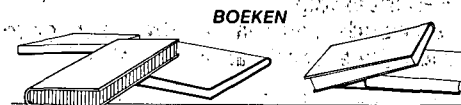
De dag begint met het onderdeel **Bijbelkunde**, waarin fundamentele onderwerpen uit O.T. en N.T. in onderling verband worden bestudeerd. Om u een indruk te geven: indeling O.T. en N.T., met een typering van de verschillende boeken, verder Woord Gods, Israël, Verbond, Israël en de gemeente, Persoon en werk van Christus, Heilige Geest, Toekomstverwachting.

Daarna komt het onderdeel **Geloof en Leven**, waarin thema's die christenen bezig houden in de vorm van een groeps-gesprek aan de orde worden gesteld. Deze werkvorm helpt de cursisten ook zich bewust te worden van de voorwaarden waaraan een gesprek moet voldoen. We noemen enkele van de thema's: plaats van de jongeren in de gemeente, zending en evangelisatie, gebed, ethisch vraagstukken, groei in het geloof.

De cursusdag eindigt met het onderdeel **Leiding geven aan groepen**.

De deelnemers ontvangen zowel theoretische kennis als praktische oefening in alles wat te maken heeft met het leiding geven aan gemeentelijk groepswork: gesprekstechniek, opzetten van programma's, evaluatie van activiteiten, maken van inleidingen en sluitingen, omgaan met conflictsituaties, etc. Welke westerling of zuiderling al lezende tot de overtuiging is gekomen dat hij of zij deze cursus moet gaan volgen, kan zich schriftelijk opgeven bij de secretaresse van de Werkgroep Toerusting: mevr. A.M. Nederlof-Grobbe Industriestraat 104 7553 CT Hengelo

O.H. de Vries, voorz. W.T.

GELOOFSOPBOUWENDE CHRISTELIJKE SATIRE

'Voel me geleid tot het bijhouden van een dagboek. Een soort geestelijk journaal voor het welzijn van anderen. Elk inzicht van hogere hand en elke diepere ervaring zal in mijn dagboek lichten als een baken in de duisternis. Vandaag wil me even niets te binnen schieten. Maar goed, morgen is het zondag. Op de dag des Heren moet er iets te schrijven zijn. Toch?'

Zo begint **Het gewijde dagboek** van Adrian Plass. Over het algemeen zijn christendom en humor geen woorden die men met elkaar in verband brengt, laat staan christendom en satire. Plass slaagt er echter moeiteloos in dat taboe te doorbreken. Ik heb me bij het (in één adem) uitlezen van dit boek regelmatig letterlijk tranen gelachen en voel me er tegelijkertijd enorm door opgebouwd. Zelf zegt Plass (37) dat zijn schrijven voortkwam uit pijn en niet uit humor. Wie enigszins thuis is op het evangelisch/charismatische erf, zal veel van die pijn herkennen. Het zou niet moeilijk zijn geweest om daar zo over te schrijven dat je er volledig op af-knapt. Het bemoedigende en knappe van dit boek is dat Plass zijn kritiek op veel schijnvroomheid en geestelijke dwingelandij niet onder stoelen of banken steekt, maar dat toch zo nuchter, relativerend en humoristisch weet te verpakken, dat je er uiteindelijk van op-knapt. Hij scherpt je blik om echt van onecht – vooral ook bij jezelf – te onderscheiden en helpt je om datgene waar het in het evangelie werkelijk om draait enthousiast uit te blijven dragen.

Dat echt en onecht geen kwestie is van de ene persoon tegenover de andere, maar veeleer dwars door ons eigen hart loopt, wordt bijvoorbeeld treffend geïllustreerd in twee passages rond kiespijn. Op 2 januari schrijft hij: "Vreselijke kiespijn! Vrouw lelijk. Zoon belachelijk. God bestaat niet! Stille tijd? Me hoela. Waarom geneest God mijn kiespijn niet als Hij zo almachtig is?" En op 4 januari: "Kies getrokken!!! Wat is de wereld toch mooi! Prachtig! Betoverend gewoon! Zweefde naar huis, naar mijn verpletterend mooie vrouw, mijn voorbeeldige zoon: keuvelde onderweg met God. Hij houdt zoveel van me!" Vaak schrijft Plass in zijn dagboek wat wij (on)bewust denken, maar nooit zullen uitspreken. Bijvoorbeeld over de nieuwe burens die binnenkort komen: "Het zou leuk zijn als ze christen waren, of op z'n minst gemakkelijk bekeerbaar". En als hij voor eerst iemand heeft meegerekend naar de kerk, die dan ook nog tot geloof komt: "Ik zweefde naar huis. Ik ben een christen die evangeliseert en mensen tot de Heer leidt!!! Als het zo door gaat, vragen ze me straks nog als spreker op christelijke conferenties!" Herkenbaar is ook een situatie waarin hij een anonieme gift bij iemand door de brievenbus gooit en dan even blijft hangen 'in de hoop dat hij me door het raam zou zien'. Zo zou ik nog lang door kunnen gaan, maar ieder doet er beter aan het boek zelf – letterlijk tot 'lering en vermaak' – aan te schaffen. Als uitsmijter een citaat van blz. 7, dat mij het meest is bijgebleven. Het gaat over een gastspreeker in de kerk die voortdurend moeder Theresa citeert, 'die, zoals bekend, hardstikke rooms is'. Ervind dan het volgende gesprek plaats: 'Naderhand fluisterde Richard Cook: "Eh, alles goed en wel, maar is moeder Theresa eigenlijk wel wedergeboren?" "Eh, alles goed en wel", fluisterde Gerald terug, "maar hoeveel stinkende bedelaars heb jij deze week eigenlijk gewassen?"'

Teun van der Leer

Het gewijde dagboek van Adrian Plass
Uitg. Merweboek, Sliedrecht, 1991,
112 blz., f 15,90.

KRIEKE OP AMERIKAANSE TEKENFILMS OVER NIEUWE TESTAMENT

Volgens de Baptist Times heeft een serie populaire videofilms de kritiek van Joodse organisaties over zich heen geroepen. In de desbetreffende animatie-videofilms worden verhalen uit het Nieuwe Testament vertoond. Maar... op een bijzondere manier. Volgens de critici worden de joden ten tijde van Jezus uitsluitend afgebeeld als bebaarde mannen met hoekige neuzen, met jengelende stemmen en boosaardige blik. Ze worden gepretendeerd als sluwe geldleners, omkopers en onmenselijke dokters en rabbi's. Bovendien dragen ze de traditionele kleding van de orthodoxe joden. Daar tegenover worden de joden die zich bekeerd hebben afgebeeld met een fraaie huid, inclusief alle Amerikaanse kenmerken, met zachte stemmen zonder enige traditionele kledij. Onder de critici is ondermeer het Simon Wiesenthal Centrum, die de producers beschuldigt van het op de markt brengen van videofilms, die een anti-semitische boodschap op de jonge kijkertjes overbrengen. De producers beweren natuurlijk zich van geen kwaad bewust te zijn.

H.D. Huiting

III VASTHOUDEN

Na acht jaar in Bury St. Edmunds kwam een tienjarig verblijf in Weymouth, een badplaats aan de zuidkust van Engeland.

De gemeente in Weymouth heeft mij persoonlijk en ook ons gezin veel voldoening gegeven. Het werk in de gemeente was duidelijk verdeeld in een zomer- en een winter-periode.

Gedurende de zomermaanden waren we geheel ingesteld op gasten: vacantiëgangers en groepen, zoals "Boys Brigade" en "Girls Life Brigade". Zij kregen gastvrijheid in onze ruime zalen als eet- en slaapgelegenheden. De meeste kerken in de stad hadden gedurende de zomermaanden goede opkomsten in de zondagmorgendiensten.

In samenwerking met andere kerken in de stad deden we strand-evangelisatiewerk in de zomer; en evangelisatie-avonden in het Pavilion gedurende de wintertijd.

Het oog van de B.B.C. viel op onze gemeente en we hadden het voorrecht een doopdienst door middel van de televisie landelijk door te geven.

Maar al dit bevredigende werk werd gevolgd door de meest storende beleving die ik in een gemeente heb gehad.

Gods leiding te zoeken blijft een dagelijkse taak voor de Christen. Op de tekenen, aanwijzingen, omstandigheden en

mogelijkheden te letten behoort onze houding te zijn. Wellicht had ik het te goed gehad en misschien was ik minder oplettend, want ook in Baptisten gemeenten kunnen onverwachte teleurstellingen uitbreken.

Ik nam een beroep aan naar Rickmansworth in Hertfordshire. Dit was een gemeente van ongeveer 70 leden, in het bezit van een nieuw kerkgebouw. De uitnodiging, die we ontvingen, was bijna door 100% van het ledental ondersteund. Maar het duurde niet lang, voordat we voor een groot probleem stonden.

De gemeente bleek verdeeld te zijn tussen charismatische en niet-charismatische leden. Een deel legde veel nadruk op de zgn. gaven van de Heilige Geest en anderen vonden dat overdreven. De eenheid van de gemeente werd verbroken. Ik kon persoonlijk met beide groepen de vrede houden, maar de beide groepen konden geen vrede met elkaar houden.

Ik kreeg het advies van de vooraanstaande broeders om deze zaak stevig aan te pakken. En ze gaven mij de belofte mij getrouw te steunen in de richting die ik wenste te gaan.

Vanzelfsprekend werden er lange discussies gehouden. Ik nam sommigen terzijde om hen de gelegenheid te

geven mij zo nauwkeurig mogelijk te vertellen waarin hun "diepere ervaring" bestond en ik moest horen van een warm gevoel en van een "nieuwe gloed"; een "nieuwe dimensie", een "grotere omvang" was aan hun leven toegevoegd.

Ze hadden een soort bevordering gemaakt van tweede-klas-tot eerste-klas-gelovigen.

Ik neem aan, dat er verschil van ervaring is, dat er groei en ontwikkeling van het geestelijke leven is, dat de Geest gaven toedeelt "gelijk Hij wil" (1 Kor. 12:11).

Maar hier zag ik weinig liefde, doch veel kritiek; ik zag geen nederigheid, maar wel hoogmoed; ik zag "eerste"-en "tweede"-klas-christenen.

Veel werd er gesproken over de gaven van de Heilige Geest, maar mede-christenen te beoordelen naar de geestesgaven die ze hebben ontvangen is geen maatstaf voor de werkelijkheid van hun verhouding tot de Heer Jezus.

Ik ben erg ziek geworden en moest een operatie ondergaan voor maagzweren. Dat had een goed verloop. Toen ik weer tot het werk van de gemeente terugkeerde, hadden sommige leden zich onttrokken en we hebben nog een paar jaar met zegen mogen werken.

H. Doornkamp

LEIDEN IN LAST OF EEN LAST VOOR LEIDEN?

De Baptistengemeente te Leiden telde op 1 november 1991 278 leden. In drie feestelijke doopdiensten werden 39 mensen, van tiener tot middelbare leeftijd, gedoopt. Van elders sloten zich 25 gelovigen bij ons aan.

We moeten ten aanzien van de groei eerlijk zijn. In kerken en gemeenten in en rondom Leiden zijn duidelijke oorzaken van onvrede aanwezig, met name in het loslaten van ten eerste: het fundamentele Schriftgezegde, ten tweede: behoudenis alleen door persoonlijk geloof in Jezus Christus, de Opgestane Heer. De vraag dringt zich aan ons en u op: "Wat zijn de positieve oorzaken van deze op opwekking gelijkende groei?"

SLEUTELS IN EEN SLEUTELSTAD

Zoals Gouda de "kaasstad" wordt bijgenaamd zo is Leiden bekend als de "sleutelstad", een stad met bijzonder weinig openheid voor het evangelie. Alleen geestelijke sleutels kunnen hier grote verandering in brengen. Het is van essentieel belang deze te kennen en te gebruiken.

DE SLEUTEL VAN HET KETELHUIS

Een gastspreker heeft ons terecht gewezen op het belang van het gebed. Hij sprak over het ketelhuis in het kerkgebouw waar C.H. Spurgeon de gemeente

diende. In dat ketelhuis werd gebeden, gebeden en nog eens gebeden. Duizenden bezochten de samenkomsten en honderden kwamen tot bekeering. Voor en tijdens de diensten werd de "gebedstemperatuur" constant hoog gehouden.

Daar lag de kracht en het geheim van de bediening van het Woord.

Met alle bescheidenheid zien we in Leiden hetzelfde principe in werking. Ook hier staat een ketelhuis waar gebeden werd en wordt. Een vijftal jaren geleden nam een aantal jonge mensen het initiatief om één maal per week 's morgens om zes uur met elkaar te bidden voor een opwekking. Daarnaast zijn anderen met elkaar een gebedsmuur gaan vormen, zodat er constant gebeden wordt.

DE SLEUTEL VAN DE BRANDKAST

De brandkast, daar bedoelen we mee de schatkamer welke gevuld is met geestelijke schatten. De grootste daarvan is Jezus. De sleutel van de brandkast vormt de fundamentalistische prediking welke gericht is op Christus en een radicale toewijding aan Hem. Velen, met name jongeren hebben zich tijdens de diensten "gewonnen" gegeven, voor het eerst dan wel voor de tweede keer, voor de derde enz.. Zo zijn zij en velen met hen rijk geworden. De rijkdom wordt gedeeld; immers toewijding aan Christus betekent toewijding aan de gemeente, aan elkaar. Deze rijkdom kent geen be-

zuinigingsmaatregelen. We zijn dankbaar voor een groeiend aantal mensen en voor een atmosfeer van meer geloof en verwachting.

DE SLEUTEL VAN DE VOORRAADKAST

Het manna van vandaag is niet voldoende voor morgen. Eén van de sleutels die alles te maken heeft met het voorafgaande is trouw. De gemeente dankt haar bestaan en haar overwinningen in de eerste plaats aan de trouw van God. Ook de gemeente te Leiden heeft geen onbevlekt verleden. In de tweede plaats aan de trouw van mensen. Trouw in het bezoeken van de samenkomsten. Trouw in de toebedeelde verantwoordelijkheden. Voortdurende toewijding is als de sleutel van de voorraadkamer. Je kunt altijd naar binnen. Ook hier geldt: God eerst, omdat Hij vasthoudt kunnen wij vasthouden.

DE SLEUTEL VAN...

Dit schrijven is bedoeld om God te danken en geloof te wekken voor uw eigen situatie. Hij is immers dezelfde en niet gebonden aan persoon of plaats. Meer dan ooit wordt duidelijk dat de wereld bezet gebied is. De confrontatiesfeer zal toenemen. MAAR: temidden van alle aanvallen en bedreiging is de Generaal bezig Zijn leger te mobiliseren en Zijn overwinning uit te breiden.

H. Tieleman

ACTIE VOOR 'EERHERSTEL' VAN AMERIKAANS-JOODSE 'GIFGAS-SPION'

ALPHEN AAN DE RIJN - Strafvermindering voor de tot levenslang veroordeelde Jonathan Pollard uit de Verenigde Staten, is het doel van de Alphense Baptistenpredikant H.G. Koekkoek. Met zijn stichting 'Het Licht des Levens' zoekt hij publiciteit om aandacht te vragen voor het lot van de Jood Pollard. Deze tippte in 1985, in zijn functie van officier bij de Amerikaanse marine-inlichtingendienst, Israël over de produktie van bepaalde chemische strijdgassen door Irak. Dat heeft er volgens de stichting toe geleid dat Israël later, tijdens de Golfoorlog, tijdig kon beschikken over gasmaskers die tegen het Iraakse gifgas bestand waren. Gegevens daarover werden door de toenmalige regering-Reagan geheim gehouden. Pollard hield zich niet aan zijn plicht tot geheimhouding en speelde informatie die kennelijk niet mocht bestaan, door aan Jeruzalem. In maart 1987 werd Pollard om dat misdrijf tot levenslange gevangenisstraf veroordeeld.

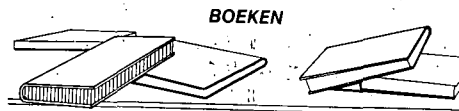
Volgens de Alphense stichting wilde Washington het bestaan van de gasfabrieken "niet erkennen", toen zij Irak steunde in de oorlog tussen dat land en Iran. De Israëli's werden over de ontdekking in Irak niet ingelicht, hoewel in 1983 in een overeenkomst tussen de VS en de Joodse staat was vastgelegd dat dit soort gegevens onderling zouden worden uitgewisseld. Overigens kwam Amerika in een lastig parket toen vast kwam te staan dat Bagdad gifgas gebruikte in een offensief tegen de Koerden. "Irak bezat zelfs gaskamers", aldus Het Licht des Levens. In de "met hulp van de Duitsers" gebouwde installaties zouden ooit Joden moeten worden vergast. "Zo wilde Saddam Hoessein het werk van Hitler voltooien."

INSTRUMENT

Ds. Koekkoek wil dat de huidige Amerikaanse regering terugkomt op de in de jaren tachtig gevoerde politieke strategie. Als de VS dat doen, zou dat een zeker eerherstel voor Jonathan Pollard tot gevolg hebben. Hij was immers de man die ervoor zou hebben gezorgd dat in de Golfoorlog de inwoners van Israël "op tijd" gasmaskers kregen. 'Het Licht des Levens' beschouwt Pollard op grond daarvan als "een instrument in de hand van de Almachtige".

Overigens is 'Het Licht des Levens' niet de enige die zich voor Pollard inzet. Ook binnen de Israëlische regering is een lobby voor hem actief, evenals diverse Joodse organisaties in de Verenigde Staten en Canada. Daartoe behoren de Amerikaanse sectie van het Wereld Joods Congres, de Canadeze Zionistische Federatie, de Canadeze Vereniging voor Yad Vashem, en het Canadese Joodse Congres. Bij het CIDI is de zaak bekend, maar "het ligt niet op onze weg om hiertegen actie te ondernemen", aldus een woordvoerder van deze organisatie.

Ds. Koekkoek heeft alle Uniegemeenten aangeschreven. Wie meer informatie wil, kan contact opnemen met de stichting 'Het Licht des Levens' tel. 01720-75860, of met de secretaris van de gemeente. (Idea Persdienst)

"HET CHRISTELIJK GEZIN"

Schrijver: Larry Christenson
Uitgever: Gideon Hoornaar
ISBN 906067 2224
Prijs: fl. 19,50

Dat de uitgever de moed heeft gehad om het boek van Larry Christenson van zoveel jaren geleden opnieuw uit te geven, geeft grond aan de veronderstelling dat er vraag naar is. De ondertitel is "handboek voor een gelukkig en stabiel gezinsleven" geeft aan dat het ook gebruikt kan worden als leidraad in een cursus.

Er is naar gestreefd om de belangrijkste principes in een overzichtelijk geheel aan te bieden. Het gaat om Gods orde voor echtgenoten, vrouwen, kinderen, ouders en mannen. Het boek is een Bijbelse tegenhanger van veel wat er op dit gebied op de boekenmarkt is. Het gaat geen centimeter uit de weg voor wat er tegenwoordig aan ons opgedrongen wordt door de sex-filosofen (c.q. sex-theologen). Is er ooit iemand van hen op het idee gekomen, dat het onschuldig dragen van de last van een ongelukkig huwelijk door een kind van God een onderdeel kan zijn van Gods loutering? Om het onschuldig blijven dragen van de last totdat de eenmaal gegeven belofte is ingelost, te zien als levensheiliging? We moeten het toch zo goed, lekker en gemakkelijk mogelijk hebben! Zij die hier vanuit gaan kunnen wrevelig worden bij het lezen van dit boek of hopelijk vraagtekens plaatsen achter een aantal gewoonten en gedragsregels die zo langzamerhand normaal beschouwd worden in de huidige cultuur.

U vindt hier geen antwoorden op alle vragen. Wel vruchtbare principes en suggesties. Dat deze principes ook in onze gemeenschap op de bodem van vele harten mogen blijven ontkiemen, opdat er geen ruimte mag zijn voor het goddeloze onkruid. Dan pas kunnen we echt voor elkaar tot zegen zijn.

J. Schotanus

EERSTE-JAARSDAG

Op zaterdag 25 januari a.s. organiseert de ANS-werkgroep (werkgroep voor Al-dan-Niet-Studerenden) een eerste-jaarsdag. Deze dag is bedoeld als ontmoetingsdag voor jongeren die bijv. dit jaar zijn gaan studeren, op kamers zijn gaan wonen, of in militaire dienst zijn gegaan. Het programma van die dag bestaat onder andere uit: het uitwisselen van ervaringen (bijna iedereen blijkt met dezelfde vragen/problemen/ervaringen te lopen) en het geven van informatie over de activiteiten van de ANS-werkgroep, die erop gericht zijn jongeren van baptisten komaf met elkaar in contact te brengen (zoals gespreks-groepen, weekenden enz.). De dag begint om 10.30 uur en wordt gehouden in de Samen-hofkerk, aan de Zamenhofsingel in Zwolle. Mocht je je willen aanmelden of wil je eerst meer informatie bel dan Esther (03404-57695) of Linda (030-420269).

NIEUWE JOHAN DE HEER BUNDEL

In Trouw van donderdag 5 december wijdde A.J. Klei een bespreking aan de nieuwe Johan de Heer bundel, die onlangs is verschenen. De 28e druk van deze nog altijd zeer geliefde bundel is hiermee verschenen. De eerste druk verscheen in 1905. Sindsdien zijn er 295.000 exemplaren verkocht van deze bundel en van de teksteditie (zonder noten) zelfs 500.000 exemplaren. De nieuwe druk is niet meer verschenen bij het familiebedrijf Johan de Heer & Zn., maar bij uitgeverij Universal Songs in Hilversum. De bundel Johan de Heer is bijna een fenomeen te noemen in ons land. Niet alleen bij de vrijere groepen (zoals wij baptisten), maar ook bij leden van de grote protestantse kerken in ons land was en is de bundel nog altijd populair. Menig gereformerd gezin schaarde zich vroeger zondag-savonds rondom het harmonium om samen liederen te zingen uit Johan de Heer. Critici zijn er altijd al geweest. De bundel zou vooral op muzikaal gebied veel te wensen overlaten. Die kritiek zal volgens Klei in Trouw wel blijven. De bundel is nu echter wel voor een breder publiek geschikt gemaakt doordat er ook bepaalde in de Nederlands Hervormde Kerk geliefde liederen, maar ook liederen van Elly en Rikkert zijn opgenomen. In totaal bevat de bundel nu 899 liederen voor orgel, piano en/of gemengd koor.

H.D. Huizing

BAPTISTEN IN ENGELAND: TOCH NOG GROEIEND

Volgens een onderzoeksbureau Marc Europe groeit het totaal aantal baptisten in Engeland nog steeds. Het gaat echter wel om een langzame en ongelijke groei. In de jaren 1980 tot 1990 is het aantal baptisten met 1 procent toegenomen. In de jaren 1980-1985 was er een sterke groei, maar daarna weer een terugval. Deze terugval werd voornamelijk gesignaleerd bij de vrije groepen. De Engelse Baptist Union daarentegen groeide ook in de jaren 1985-1990 tot het huidige totaal van 158.000 leden. De unies in Wales en Schotland verloren in die periode echter wel leden. Er zijn in totaal 64 nieuwe gemeenten gesticht in deze 10 jaar. Daarmee komt het totaal aantal gemeenten op 3400. De Baptist Union opende 66 nieuwe kerk. De unie van Ierland 9 en andere Baptistengroepen 14. In Wales moesten echter 39 kerken gesloten worden in dezelfde periode. Minder dan 3 procent van de in totaal 2900 voorgangers is vrouwelijk. De eerste vrouwelijk voorganger schijnt al in 1922 bevestigd te zijn. In de laatste vijf jaar zijn er 28 nieuwe bijgekomen.

H.D. Huizing

DE CHRISTEN

Orgaan van de Unie van Baptisten gemeenten in Nederland versijnt wekelijks: abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar

Redactie:

Drs. H.D. Huting, drs. P.J. Lalleman, J. Schotanus, ds. Jac. Schouten, ds. J.H. Stijkel

Eindredakteur:

Drs P.J. Lalleman, Postbus 20069, 7302 HB Apeldoorn. Wilt u alle kopij, berichten en gemeentebladen naar Apeldoorn zenden?

De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredakteur te zijn.

Administratie:

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin; Tel. 030-284494/284457, giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

MEDEDELINGEN:

Het nieuwe adres van G. Bosveld, voorganger van de gemeente te Doetinchem en lid van de Commissie der Unie luidt: Airbornestraat 100, 7002 EX Doetinchem, tel. 08340-63332.

Secretaris van de gemeente Amsterdam Noord is M.P. Kuilman, Wakerstraat 57, 1511 CS Oostzaan, tel. 02984-3496.

Komf.-Vakantiewoning in Hoog-Sauerland (Duitsl., Winterberg-Niedersfeld) te verhuren (max. 6 personen).

Mooi gelegen aan bosrand met Panoramazicht. Aanvragen bij: Manfred Schulte Zum Berger See 91 D 5820 Gevelsberg Tel. 02332/60504

NIEUWE PRESIDENT ZAMBIA BEKEERD IN GEVANGENIS

LUSAKA - De nieuwe president van Zambia, Frederick Chiluba, is een christen. Op de eerste dag nadat hij officieel zijn nieuwe functie bekleedde, woonde hij een kerkdienst bij van een Pinkstergemeente (Assemblies of God) in Lusaka. Hij kwam in 1981 in de gevangenis tot geloof, tijdens een verblijf daar van drie maanden. Chiluba was daar onder het bewind van zijn voorganger Kenneth Kaunda terecht gekomen naar aanleiding van een reeks stakingen in zijn land. Na zijn vrijlating uit de gevangenis stortte hij zich op een campagne die een meer-partijensysteem bepleitte. Tijdens zijn politieke bijeenkomsten citeerde hij herhaald bijbelteksten. Het britse blad Evangelism Today roept op tot voorbede voor de nieuwe Zambiaanse leider, 'dat God hem in deze hoge positie van leider van een natie nederig zal houden, en dat zijn christelijk getuigenis helder en duidelijk zal blijven'.

(evangelism today)

Houston schat dat er in het jaar 2000 vijftig miljoen nieuwe gelovigen zullen zijn in Latijns-Amerika, veertig miljoen in India en dertig miljoen in China. Wereldwijd neemt het aantal christenen echter maar met eentiende procent per jaar toe, aldus Houston, zich daarbij ondermeer baserend op onderzoek van David Barrett en Patrick Johnstone. De Lausanne-directeur schrijft dit in het boek 'A Scenario Status of World Evangelization, 1991-2000', dat binnenkort door MARC-USA wordt gepubliceerd.

Als India een aantal barrières kan nemen, kan het aantal christenen toenemen tot vijf procent van de bevolking. "De kerk van India heeft de mensen, de goede training voor haar leiders en heeft een positieve geschiedenis ten aanzien van haar bijdrage aan nationale ontwikkeling", aldus Houston. Hij verwacht dat de kerkgroei in China minder snel zal zijn dan voorheen, maar wel drie procent in tien jaar tijd.

Ten aanzien van het vroegere Oostblok spreekt Houston de verwachting uit dat er in de komende tien zeker twintig miljoen mensen christen zullen worden. De kerk in Afrika zal blijven groeien, "omdat ze het enige element van hoop in een slechte situatie zijn". Wel zal het tempo van de groei afnemen.

De kerk in islamitische landen zal hooguit met vijf procent toenemen, aldus de Lausanne directeur. Over het Midden-Oosten is hij pessimistischer gestemd: deze neemt zelfs wellicht in aantal af. Mocht er in Pakistan en Bangladesh een belangrijke politieke ommezwaai plaatsvinden, dan konden er weleens twintig miljoen mensen christen worden. (world evangelization information service, weis)

VERWACHTING LAUSANNE BEWEGING:

AANZIENLIJKE KERKGROEI IN LATIJNS-AMERIKA, INDIA EN CHINA

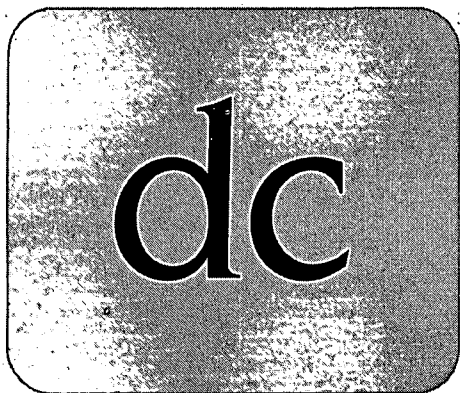
OXFORD - De Lausanne Beweging voor Wereldevangelisatie verwacht dat in de komende acht jaar de kerk met name zal groeien in Latijns-Amerika, India en China. Internationaal directeur Tom

VAN DER GRAAF

TOP VERHUIZERS

VERHUIZINGEN HULPDIENST

De Christen

ORGAAN VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN

VERLIES OF WINST

Per 31 december moet de balans worden opgemaakt. In het nieuwe jaar wordt bekeken hoe het afgelopen jaar de zaken gegaan zijn. Is er verlies of winst?

Diezelfde vraag wordt gesteld, als een bepaald project van de grond is of een nieuw produkt op de markt is gebracht.

Hoe gaan de zaken?

Was het de moeite waard om zoveel te investeren?

Levert het wat op of moet er geld bij?

Veel geld en tijd is erin gestoken; het was toch niet voor niets?

Er wordt op gerekend dat het wat oplevert, dat er winst wordt behaald. Als we kijken naar de maatschappij van vandaag de dag, dan wordt er veel geld en tijd gestoken in het realiseren van idealen.

Wordt er voor materiële en financiële zaken heel wat opgeofferd, om het nog maar beter te hebben, om nog maar meer te hebben.

En soms gaat dat zelfs ten koste van gezondheid en geluk, waardoor de vraag gesteld kan worden: was het dat allemaal waard?

Het is bitter later te moeten vaststellen dat het alles voor niets was. Wat levert het leven op? Verlies of winst?

We zouden onrealistisch zijn, als we het leven alleen zouden investeren in wat de wereld te bieden heeft en als we het leven zien als één groot vermaak.

Zo gemakkelijk kunnen we datgene wat met het ware leven te maken heeft, wat met de eeuwigheid te maken heeft, met God, met de Here Jezus, bij ons wegschuiwen, waardoor het buiten het gezichtsveld komt.

Ons leven zou zijn zin beginnen te verliezen, als het niet verbonden was met de Bron, de Krachtbron, die de Here Jezus voor ons wil zijn.

Het lijkt misschien zo zorgeloos, zo gemakkelijk om te leven naar: ach, we zien wel, we maken de balans nog wel eens op. Als het gaat om verlies of winst in ons leven dan zegt de Here Jezus: "Zoveel liefde heeft mijn Vader voor de wereld, ook voor u, voor jou, dat Hij Mij gezonden heeft en ieder die in Mij gelooft gaat niet verloren, maar heeft eeuwig leven".

De Here Jezus is gekomen om de wereld te redden en ieder die in Hem gelooft zal leven hebben.

Onze winst ligt niet in wat we er zelf van maken, dan zouden we zelfs verliezen.

Nee, we winnen met de Heer, die overwonnen heeft.

Toen Hij aan het kruishout stierf lachte de satan in zijn vuistje. Hij had gewonnen, maar hij kwam bedrogen uit, toen hij merkte dat hij had verloren.

Want niet hij, maar Jezus overwon.

Aan die kant mogen we staan en leven uit de overwinning van de Heer.

Dat is onze rijkdom, het kostbare.

Voor nu en voor de toekomst.

Leven uit de winst, die het Leven ons bracht.

Uit het wonder van de liefde van de Here Jezus.

J.H. Stijkel

**VERDER IN
DIT NUMMER**

Bijbelzondag 1992

Tot uw dienst

De N.B.V.B. blijft in beweging

Europa's gouden kalf

MENSELIJK, GODDELIJK OF BEIDE

NIET OMLAAG GEGOOD

Wanneer we de Bijbel opendoen en gaan lezen, komen we op veel plaatsen mensen tegen die schrijven. David maakt Psalmen, hij zingt over zijn geloof. Ze zijn ons bewaard in de Bijbel. Salomo maakt wijze Spreuken, en ook die hebben we nog. In Jeremia 36 zien we hoe de woorden van de profeet worden opgeschreven door zijn knecht Baruch. Nadat de koning deze boekrol heeft vernietigd, mag Baruch het karwei nog eens uitvoeren. In het Nieuwe Testament komt de evangelist Lukas aan het begin van zijn boek even zelf op het toneel en zegt, dat hij alle feiten die hij gaat beschrijven nog eens nauwkeurig nagegaan is. En wie is er zo persoonlijk in zijn brieven aanwezig, met zijn sterke en zwakke momenten, als Paulus?

Er zou nog meer te vertellen zijn, maar de konklusie is duidelijk. De Bijbel zelf laat zien dat mensen de diverse bijbelboeken geschreven hebben, op verschillende plaatsen en verschillende tijden. Hun karakters en hun omstandigheden weerspiegelen zich in de tekst. De Bijbel is niet, zoals van de Koran wordt beweerd, kant en klaar uit de hemel naar beneden gegooid. De bijbel is mensenwerk.

GOD BEGINT

Maar voordat de eerste pen op papier ging voor de Bijbel, had God zich bekend gemaakt aan de mensen. In de schepping liet Hij iets zien van zichzelf. Ook in de vloed en in de verstrooiing van de mensen. Vervolgens riep Hij Abram. Dat ging niet zo, zoals een kinderbijbel beweert, dat Abram op een goede dag ontevreden was over de goden van zijn land en graag iets nieuws wilde beginnen. Niet Abram bedacht een god, maar de HERE riep Abram. God is niet naar Abrams idee en beeld, maar Hij openbaart zich aan iemand die daar niet om gevraagd had.

MOZES

Later lezen we regelmatig dat Mozes woorden van God opschrijft: Exodus 17:14, 24:4, 34:27, Numeri 33:2. Deuteronomium 31:24-26. God openbaart zich rond de uittocht en de woestijnreis op een geweldige manier en dat krijgt zijn neerslag in een boek dat door Mozes geschreven wordt. Het is waarschijnlijk dat na Mozes' dood anderen de laatste hand aan het boek gelegd hebben, maar de kern gaat op hem terug. Nog belangrijker is echter dat het Gods optreden en Gods voorschriften zijn, die opgeschreven worden. Geen vrome verzinsels van Mozes, maar datgene wat God zelf openbaart.

"De Bijbel bevat het getuigenis van mensen, die ervaringen met God hadden". "In de Bijbel vertellen mensen hoe zij God zien." Zomaar twee zinnen over de Bijbel. U kunt ze om u heen horen. Ziet u het verschil met de volgende twee? "In de Bijbel openbaart God Zichzelf aan ons". "De Heilige Geest inspireerde de bijbelschrijvers zo dat ze alleen Gods woorden opschreven."

Door de zinnen zo tegenover elkaar te zetten, komen we even in een of-of situatie: is de Bijbel nu een menselijk of een goddelijk boek? Ik hoop in dit artikel duidelijk te maken dat de Bijbel beide is. En ook dat, net zoals steeds in het geloof, daarbij de eerste plaats aan God toekomt.

Pieter J. Lalleman

OPENBARING

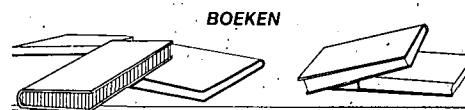
Van dit vooropgaan van God zouden we nog heel wat voorbeelden kunnen geven. Petrus vat precies samen wat we bedoelen: "Nooit is profetie voortgekomen uit de wil van een mens, maar, door de Heilige Geest gedreven, hebben mensen van Godswege gesproken". Hoeveel menselijke elementen de Bijbel ook mag bevatten, de Here God neemt deze woorden voor zijn rekening. Ze komen tot ons als openbaring van wie Hij is en wat Hij doet. De uitspraak van Petrus mogen we betrekken op alles wat we in de Bijbel lezen. De Bijbel bevat Gods openbaring aan de mens van alles wat noodzakelijk is voor ons leven op aarde en voor ons eeuwig heil.

De Bijbel is daarmee een deel van datgene van wat God de mens geeft. Een deel van het heil. Net zoals alles wat God geeft gaat dat niet helemaal buiten de mensen om. Ook in onze dagen werkt God in de wereld via mensen. Gods aandeel in de bijbel gaat wel aan het aandeel van de mens vooraf en ook er bovenuit. Over dat laatste lezen we in Efeziërs 3. Paulus noemt bepaalde aspecten van het heil een geheimenis dat speciaal aan hem onthuld is, opdat hij het verkondigen zou. Wat de Heer Jezus gedaan heeft; werd maar ten dele begrepen totdat God bepaalde aspecten ervan aan Paulus bekend maakte. Paulus dacht het niet zelf uit. God openbaarde het hem.

MEER

Hoewel het dus wel begrijpelijk is dat men de Bijbel een boek met ervaringen van mensen noemt, is het slechts de helft van de waarheid. En met halve

waarheden moeten we oppassen. De Bijbel is Gods gave aan ons en bij het maken ervan heeft Hij mensen ingeschakeld. Dat geeft deze boeken een gezag dat van een ander nivo is dan het gezag van mensenwoorden. Het lijkt me passend dat we ons door deze bijzondere woorden meer laten vormen dan door de woorden van krant en televisie. Dat gaat in onze tijd minder dan ooit vanzelf. Dat vraagt een keuze. Moge de bijbelzondag ons (opnieuw) helpen bij deze keuze.

Wat moet ik ermee?

Hans Eschbach

Uitgeverij Gideon, Hoornaar:
ISBN 90 6067 5835; 48 bladzijden;
f 5,95.

'Wat moet ik ermee?' is een boekje waarin ds Hans Eschbach op duidelijke en beknopte wijze ingaat op vragen van moderne mensen. Op sympathieke wijze behandelt hij vragen over het bestaan van God, de plaats van Jezus, de betekenis van de bijbel en het geloof. Hij gaat daarbij in op populaire opvattingen en geeft passend commentaar: 't is helemaal zo gek niet om in God te geloven; Jezus is beslist geen sprookjesfiguur en de bijbel is dus ook meer dan een sprookjesboek!

Aan het eind van ieder hoofdstukje weerklinkt de uitnodiging om nu eens serieus na te denken over het geloof en het niet zomaar af te wimpelen. Het is dan ook een boekje dat op geen enkele boekentafel zou misstaan en zeker thuishoort in een evangelisatiekraam. Dankzij de inhoud en de lage prijs is het bijzonder geschikt om aan geïnteresseerden te geven.

M.i. spreekt Hans Eschbach met zijn boekje vooral de jongere generatie aan. Dit komt met name doordat hij af en toe turbotaal als 'watje' en 'geflipt' gebruikt. De vragen die hij echter bespreekt zullen ook oudere mensen vast aanspreken.

H.D. Huiting

TOT UW DIENST...

N . A . V . FILIPPENZEN 2 : 1 - 11

Het begrip "dienen" heeft een heleboel negatieve kanten, door de eeuwen heen. De slavernij is afgeschaft, omdat daar het dienen van de ander in de slechtst denkbare vorm plaatsvond. De ene mens, in dit geval de blanke, maakt de ander, de zwarte tot zijn slaaf, bediende, dienaar.

In de middeleeuwen had je edelen, burgers, maar ook horigen en lijfeigenen. Een horige als iemand die horen moest naar de ander en die zelf niets te vertellen had en alleen maar voortdurend dienstbaar was aan de hogere. Het woord "lijfeigene" betekent dat je je eigen lijf niet bezit, maar dat een ander daarover beschikken kan.

Maar ook veel later tot in onze tijd moest er gehoorzaamd worden, geëind worden op een onwaardige manier. Het socialisme is daaruit voortgevloeid. Denk ook aan het kolonialisme. Maar zo langzamerhand komen hoe langer hoe meer mensen in opstand tegen zo'n dienend bestaan. Verschillen vallen steeds meer weg tussen hoog en laag. Natuurlijk verdient de directeur meer dan de conciërge, maar ook de conciërge heeft tegenwoordig "inspraak", ook zo'n woord dat onze grootouders niet kenden. Ja, vaak mag de conciërge ook de directeur bij de voornaam noemen. We hebben nauwelijks meer "plichten", maar des te meer "rechten". O, de dienstplicht moet nog genoemd worden. Hier hebben we nog het woord dienen en nog wel gekoppeld aan het woord plicht.

Plicht, ook al zo'n raar woord langzamerhand. Plichtsgevoel, plichtsbesef. Het hoort bij het werkwoord verplichten; je moet iets, hetzij van jezelf, hetzij van de ander.

Zo zien we dat in onze tijd het thema "dienen" nu niet bepaald populair is. De moderne mens is omhoog gekropen uit de kelder van de dienstbaarheid en staat nu zo ongeveer op het dak en vraagt zich af: kan ik nog hoger?

De moderne mens - ik en u dus, want wij zijn meegegaan, wij hebben meegegaan in die worsteling hogerop...

Daarom is het zo moeilijk voor ons om te luisteren naar Paulus - of is het God zelf die hier spreekt?

Ik doe een beroep op jullie om een voorbeeld aan Christus te nemen. Jullie hebben zo'n moeite met dat dienen, jullie zijn al maar bezig geweest om je aan die dienstbaarheid te onttrekken en jullie vinden jezelf al heel wat daar op dat dak.

Maar denk nu eens aan mijn Zoon. Hij was er altijd al, nog vóór de grondlegging der wereld en Hij was God, wij waren één en Hij is de aanleiding tot het ontstaan van alle dingen. Hij is de

Weet u het nog? Iemand heeft iets voor je gedaan en je zegt: Dank u wel. Waarop de ander dan reageert met de woorden: Tot uw dienst. Dat hoor je tegenwoordig bijna niet meer.

Wat zeggen we dan nu als iemand je bedankt? Graag gedaan! Dat klinkt heel anders, dat betekent eigenlijk dat iemand zelf beslist of hij iets voor je wil doen of niet, terwijl het: "tot uw dienst" iets van onderdanigheid uitdrukt. De taal is levend en groeit met de ontwikkeling van de mensheid mee en in zo'n veranderde uitdrukking zie je een verandering in de mens zelf.

A.W. Lindenborn-de Graaff

bron van de heilsgeschiedenis en de zin van het leven en het uiteindelijke doel van alle dingen.

Lezen: Kol. 1:15-20.

Die eeuwige goddelijke gestalte heeft Hij prijsgegeven en Hij is mens geworden. Hij is bij het begin begonnen, zoals jullie allemaal: hulploos Kind, heilig Kind...

Jawel, maar helemaal mens, er is niets dat jullie zijn of meemaken dat Hij niet is geweest of heeft meegemaakt.

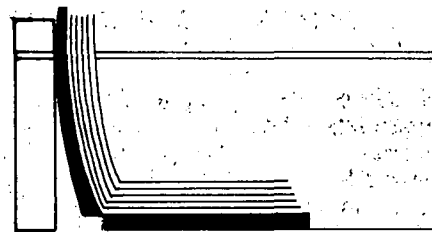
Ja, als we nu over dienen praten, Hij is niet alleen mens geworden maar zelfs dat moest Hij prijsgeven, zijn leven, zijn mensenleven en nog wel op de meest vernederende manier. Hij liet zich aan een kruis slaan. Denken jullie dat Hij er niet af had kunnen komen toen hem die uitdagende vraag werd gesteld: Anderen heb je geholpen, waarom help je nu jezelf niet? Als je nu van dat kruis afkomt, zullen wij geloven dat je Gods Zoon bent.

Hoe konden ze ook weten en weten wij het eigenlijk wel, dat Jezus juist zo Gods Zoon was in de diepste vernedering?

Daarom heeft God Hem ook uitermate verhoogd, Hij heeft hem opgewekt uit de doden, Hij is ten hemel gevaren: Hij zit nu aan de rechterhand van God en God heeft Hem de naam boven alle naam, de allerhoogste naam, de allerhoogste rang gegeven, n.l. Kurios, Heer. Die naam heeft zoveel macht. Zei Jezus zelf niet: Mij is gegeven alle macht in de hemel en op de aarde; die naam heeft zoveel macht dat het Gods uiteindelijke bedoeling is dat **alle** knie zich voor Hem zal buigen en **alle** tong zal uitroepen: Jezus Christus is Here, tot eer van God de Vader!!

Dat is een geweldig vooruitzicht - zeker in een tijd van steeds verdergaande ontkenning en onverschilligheid van de mens ten opzichte van God en geloof.

Een mooi vooruitzicht... eenmaal allemaal...

Maar in ons leven van alledag, met de mensen om ons heen, in ons leven als gemeenteleden met elkaar moet onze grondhouding zijn dat we het voorbeeld van Jezus voor ogen houden. Al ons werken moet in dat licht komen te staan.

In het licht van de minste willen zijn...

In het licht van de ander belangrijker vinden dan jezelf...

In het licht van zelfovergave,

ja, in het licht van het kruisdragen...

In het licht van de liefde van en voor Christus.

Of om het nu eens heel eenvoudig te zeggen:

We zouden eigenlijk allemaal voortaan iedere morgen heel eerbiedig tegen de Here God moeten zeggen: Tot uw dienst...

BOEKBESPREKING

Waarom willen grote mensen toch altijd verhuizen?

Door ds. Kati van Bergen (tekst)

Anne van der Kooi (illustrator)

uitgave: 1991. Vereniging tot

Verspreiding der Heilige Schrift/Bijbel Kiosk Vereniging

ISBN nummer: 90338.24752

Prijs: f 12,50, 30 blz.

Dit boek gaat over de gevoelens van twee vriendjes, wanneer een van hen gaat verhuizen.

Het verhaal brengt de leuke en nare aspecten rond deze verhuizing ter sprake en de gevoelens van machteloosheid, verdriet, troost en plezier van beide jongens worden belicht. De zwart/rode illustraties passen goed bij het verhaal. Duidelijk wordt gemaakt dat afscheid nemen wel verdrietig is, maar je alleen voelen is niet nodig: God blijft bij je, zoals je eigen schaduw bij je blijft, ook al zie je dat niet altijd.

Het boekje is geschreven in een aantal korte hoofdstukken die voor kinderen (plm. 7/8 jr.) goed zelf te lezen zijn.

De zinnen zijn kort en er staan weinig moeilijke woorden in. Omdat het geheel niet in chronologische volgorde staat, zullen sommige kinderen wat moeite hebben het verhaal te volgen.

Dit boek kan een bijdrage leveren in het leren omgaan met de gevoelens die kunnen ontstaan als een kind ergens afscheid van moet nemen.

W. Breeman-Vos

D E N . B . V . B . B L I J F T I N B E W E G I N G

W E E T U D A T . . . .

- N.B.V.B. is Nederlandse Baptisten Vrouwen Beweging?

- de N.B.V.B., omdat ze beweging is, als jaarthema heeft gekozen "Spoor Zoeken"?

- "Spoor Zoeken" een moeilijk thema is, omdat het de bedoeling is te ontdekken, dat er meerdere sporen zijn, die naar hetzelfde "DOEL" leiden, terwijl er mensen zijn die vinden dat er maar één spoor is?

- u in de "Kandelaar", het maandblad van de N.B.V.B., al een aantal maanden stukjes hebt kunnen lezen over spoor zoeken en over het levensspoor van mensen? Dat gaat ook nog even door, dus als u de "Kandelaar" nog niet leest...?

- een abonnement op de "Kandelaar" voor 1992 u f 15,- kost en dat u dat kunt opgeven en betalen aan

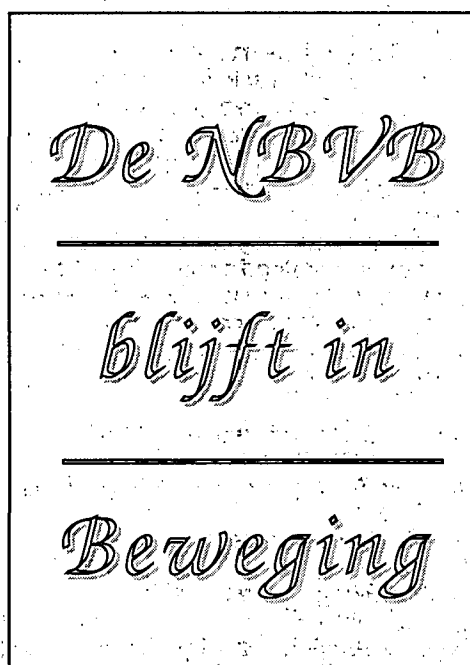
Mevr. D. Lindeman-Kolbe,
Drususlaan 10, 6932 NS Westervoort,
tel. 08303-11164, gironummer 219641
t.n.v. adm. "De Kandelaar".

- levenssporen soms heel verschillend lopen? Mensen die de Heer Jezus leren kennen, krijgen allemaal de roeping om Hem te volgen. Maar hoe werkt dat in de praktijk? We worden niet allemaal zending, maar enkelen worden dat wel. Anderen worden dominee. Maar ook ouderlingen, diakenen, diakonessen, presidentes van Zusterhulp, sekretarissen, penningmeesters, huismoeders, verpleegsters enz. enz. hebben allemaal een roeping om de Heer te volgen in hun eigen stuk werk. U en ik en iedereen. Dat daarom onze levens soms een verschillende weg gaan is duidelijk. Dat dat ook consequenties heeft voor ons geloof, dat begrijpt u natuurlijk ook. Een voorbeeld: als iemand penningmeester is van een bouwfonds, zal zijn werk voor de Heer toch voor het grootste stuk gericht zijn op het bijeenbrengen van geld voor het bouwfonds. Hij (zij) zal zijn (haar) medegelovigen vooral daarop aanspreken. Als iemand voorzitter is van de missionaire werkgroep, zal hij vooral werken in de richting van zending en evangelisatie. En zo zou ik nog even door kunnen gaan. Als de N.B.V.B. door het bezig zijn met het thema "Spoor Zoeken" helder zou kunnen krijgen, dat er meerdere sporen zijn, waarlangs mensen (mannen en vrouwen) hun roeping gestalte geven, dat zouden we daar heel blij mee zijn.

In Rom. 14:1-12, waar het gaat om verdraagzaamheid, gaat het ook over verschillende sporen van mensen. De één eet alles, de ander niet. De één viert bepaalde dagen en de ander niet. Paulus zegt: "Een ieder zij voor zijn eigen besef

ten volle overtuigd. En het gaat alleen zijn eigen Heer aan".

Ieder van ons draagt z'n eigen verantwoordelijkheid t.o.v. zijn roeping door de Heer. En het is alleen de Heer, die kan beoordelen of u of ik of wie dan ook aan zijn eigen roeping, heeft beantwoord. Laten we daarom erkennen, dat er

meerdere sporen zijn om de Heer te dienen en te volgen. En dat al die "sporen" leiden naar onze Heer Jezus Christus en naar Zijn Koninkrijk, waar we allemaal naar op weg zijn. Laten we blij en dankbaar zijn voor zoveel mensen, die langs allerlei sporen en op allerlei manieren Hem volgen en Hem verkondigen. Zijn blijde boodschap uitdragen. Zoals de Heer Jezus zelf ook zegt: "... want er is niemand, die een kracht doen zal in mijn naam en kort daarna smadelijk van Mij zal kunnen spreken. Want wie niet tegen ons is, is vóór ons." Dat we zo in de N.B.V.B. en in de gemeenten, zusters en broeders samen, mogen leven en werken tot eer van onze Heer.

- wij vrouwen vaak (niet altijd) dichter bij onze kinderen leven, en daardoor meer meekrijgen van de problemen waar de naar volwassenheid groeiende generatie mee geconfronteerd wordt? Dat wij vrouwen daarom eerder bereid zijn, dingen waarvan wij dachten, dat ze voor altijd vast lagen eens opnieuw te bekijken en te herijken of bij te stellen. Als je kinderen b.v. toch gaan samenwonen of gaan scheiden of homofiel blijken te zijn. Zoals we in de Bijbel lezen: "Kan een vrouw haar kind vergeten?" Nee een vrouw, een moeder is bereid voor haar kinderen heel ver te gaan. Naar het

voorbeeld van de vader in de gelijkenis van de verloren zoon.

Ook kinderen die een eigen, een andere weg gaan, zijn onze kinderen. Zijn ook kinderen van God. In de N.B.V.B. proberen we ook in dit opzicht "beweging" te zijn, openingen te zoeken naar "nieuwe" Bijbelse wegen om met deze tegenwoordige problemen om te gaan, net zo als onze ouders in het verleden moesten leren zoeken naar wegen om met de problemen van hun tijd om te gaan (bioscoop, radio, televisie, kort haar enz.)

- Er nog langer geleden soms nog andere problemen op te lossen waren? Er was eens een man, die vijf dochters had. Helaas hij had geen zoon. In het land waar deze man woonde, was dat heel erg en ook heel lastig, want het erfrecht ging alleen maar via een zoon. Als er geen zoon was, ging de erfenis naar een broer van de man. Toen de man op een dag stierf zou de erfenis dus gaan naar zijn broer. Maar wat gebeurt er? De dochters zijn het er niet mee eens. Ze denken dat zij met z'n vijven de erfenis wel zelf kunnen beheren. Maar, hoe zullen ze dat aanpakken? Gelukkig is er in dat volk iemand die recht spreekt (Mozes) en daar gaan ze dan ook vlug naar toe.

Maar ook Mozes weet niet hoe hij dat moet oplossen, want in de wet van God staat inderdaad dat vrouwen niet erven kunnen. Maar Mozes weet toch raad. Hij zal het aan God zelf voorleggen. En wat gebeurt er dan? God zegt, dat het wel kan, dat deze vijf dochters inderdaad de erfenis van hun vader mogen krijgen en beheren, en dat zelfs in het vervolg altijd dochters mogen erven als er geen zoon is.

Dit is dus een geschiedenis, waarin God zijn eigen wet aanpast, verandert naar de omstandigheden die zich voordoen. Deze geschiedenis vindt u in Numeri 27:1-11.

U merkt het, veel om over na te denken!

Dini Bijleveld

VOORGANGER IN ENGELAND (4)

IV Door samenwerking versterkt

Na Rickmansworth zijn we naar Southampton gekomen, net als Weymouth gelegen aan de engelse zuidkust. Southampton heeft zes Baptisten gemeenten. De onze was in een gedeelte van de stad, Swaythling genaamd.

Hier vonden we een liefdevolle atmosfeer van gemeentelijk leven. Er was een hulpvaardigheid en toewijding, waarin we ons onmiddellijk thuisvoelden.

Onder het ledental van ongeveer tachtig waren er om en bij veertien gezinnen die een leidende rol hadden. Het waren ijverige, gewillige zowel als bekwame jonge mensen, die een hart voor het jeugdwerk hadden. Onder elkaar organiseerden ze het werk voor kinderen en jonge mensen op een vruchtbare wijze. Mijn vrouw en ik werden beschouwd als "moeder en vader" van het geheel; af en toe gaven we advies, maar de uitvoering was in hun handen. Het jeugdwerk werd bijzonder goed en met vrucht verricht.

Ondertussen werd ik aangesteld als "chaplain" van de Universiteit van Southampton, studentenpredikant van de Vrije kerken. Ik kreeg ook een vergelijkbaar ambt in één van de ziekenhuizen voor de patiënten van de Vrije Kerken.

We hadden steeds een groep studenten in onze Zondagmorgendiensten en we genoten van de ruime opvattingen in een ware Evangelisatiefeest.

Het gebeurde dat een groep van ongeveer 60 jonge mensen tussen 14 en 25 jaar een vergaderzaal zocht en hun keuze viel op onze gebouwen.

Het was een charismatische groep onder de leiding van drie onderwijzers in het lager onderwijs. Hun gebruik van onze zalen werd bevredigend georganiseerd en de groep besloot in z'n geheel onze Zondagavonddiensten geregeld bij te wonen. De Zondagavondbijeenkomst werd verduubeld. Na overleg werd besloten het karakter van de avonddienst te veranderen. Verschillende mensen namen aan de leiding deel, hoewel de prediking geheel aan mij werd overgelaten. Het zingen van liederen werd vervangen door koortjes (met veel herhaling), af en toe werden korte getuigenissen gegeven of vrije gebeden. Soms hadden we een gast-spreker; daaronder hebben we Cliff Richards en Graham Kendrick bij ons gehad.

Het begon er op te lijken, dat gelovigen met charismatische sympathieën gemakkelijk met ons konden werken.

Het bleek echter, dat de "groep" onder andere leiding stond. De drie leiders van de groep verwezen elk probleem en elke beslissing naar een "verborgen" comité. Het werd duidelijk, dat ze zich bij onze gemeente als een groep in z'n geheel wilden aansluiten. Zij zouden dan hun naam "Lighthouse fellowship" willen opgeven, als wij de naam Baptisten Gemeente en ook onze identiteit wilden prijsgeven; samen zouden we dan een nieuwe naam zoeken.

Hierover werd lang en vaak vergaderd en we krijgen van alle kanten advies: vóór en tegen. Het einde was, dat de Baptisten gemeente zichzelf wilde blijven en dat de leden van de groep langs de bekende weg, één voor één, door de doop aan de

gemeente konden worden toegevoegd. Een tiental werd gedoopt, maar de groep zocht een ander onderdak voor haar eigen activiteiten.

Wij zijn na mijn 65e verjaardag nog twee jaar in Swaythling gebleven; daarna zijn we in een ander deel van Southampton gaan wonen.

Naschrift:

Ik beëindig hier mijn beknopte beschrijving van onze ervaringen in verschillende engelse Baptisten gemeenten.

Over het geheel gezien, gedurende een ruime periode, zijn mijn ervaringen bemoedigend. Er is leven, verscheidenheid.

En een verwachting van groei en uitbreiding en verdieping. In bijna alle kerken en gemeenten wordt nu over een tienjarig evangelisatieplan gesproken. Ik verheug mij over de belangstelling, die hiervoor bestaat.

Een bede voor verdieping van het

*geestelijk leven;
een bede voor het vuur van de Heilige Geest;*

een bede voor de gezindheid van Christus;

een bede voor evangelisatie en uitbreiding;

een bede voor het vervullen van onze taak.

Het is mogelijk, dat er reacties of vragen worden opgewekt door hetgeen ik heb geschreven. Wellicht zijn er ook nog vroegere vrienden, die mijn adres willen weten. Daarom vermeld ik hier:

H. Doornkamp
Millhouse cottage
Mill Road, South Holmwood,
Dorking (Surrey)
RH5 4NS
Telefoon: 0306-888431.

Europa's Gouden Kalf: Ecu, de Munt

Ik ben niet blij met de besluiten van Maasticht. Groter is niet beter, zeker niet voor mensen. In Nederland is goed menselijk bestuur al niet eenvoudig. Hoe menselijk zal massaal Europa zijn?

Voor het einde van deze eeuw komt er één nieuwe munt in heel Europa. In wiens belang is dat? In een klein land als Nederland valt het al niet mee om de financiën gezond te houden. Als er keuzes gemaakt moeten worden, wat weegt dan het zwaarst? Overheidstekort of de belangen en rechten van mensen? Hoe zal dat straks gaan in massaal Europa? Wie kent straks de namen achter de SoFi-nummers?

Twéé heren kun je niet dienen, heeft Christus gezegd. Niemand kan God dienen en de Mammon. Dat woord wordt pas goed duidelijk als Ecu, de Munt, haartien geboden aan Europa dicteert:

1. U zult naast mij geen andere munt meer hebben.
2. U zult u voor niets of niemand anders interesseren en alleen mijn belang laten gelden.
3. U zult mijn waarde niet door inflatie aantasten, maar de centrale bank streng tegen overheidstekorten laten optreden.
4. Gedenk de werkdag, zonder ophouden, want u zult u de produktie verhogen.
5. Eert uw bedrijfsleven en uw vrije markt-principe, opdat er economische groei zij.
6. U zult de onproduktieven, zoals werklozen, zieken, arbeidsongeschikten en bejaarden, niet tot een collectieve last worden.
7. Verbreekt elke relatie, die verliesgevend is.
8. U moet altijd zoveel mogelijk winst maken.
9. U zult voor geen middel terugdeinzen, om uw concurrentiepositie te versterken.
10. U zult de consument voortdurend door reclame stimuleren in zijn verlangens naar meer welvaartsproducten.

Zo zegt de Heer, als het op aarde onleefbaar wordt:

"Waakt te allen tijde, biddende, dat gij in staat moogt wezen te ontkomen aan alles wat geschieden zal, en gesteld te worden voor het aangezicht van de Zoon des mensen."

A.G. den Dekker

Korte (300 woorden) reacties op dit artikel en op andere ontwikkelingen in de EG zijn welkom:

Heeft Europese eenheid voor gelovige Baptisten ook goede kanten?

Adres van de redactie:

Postbus 20069, 7302 HB Apeldoorn

pjl

WELKOM OP STOKERSHORST! / S IN BLERICK EEN BAPTISTEN GEMEENTE?

Jammer, dacht destijds de voorganger in mij. Net gedoopt. Een belofte voor de arbeid van de gemeente. En hij verhuist nu al. Zo gaat dat vaak. En Blerick?? Dat is "Baptisten-niemandland". Tussen Eindhoven, Sittard en Treebeek in, een Bermuda driehoek waarin Baptisten verdwijnen. In mijn geheugen was een klein maar belangrijk vangnet opgeslagen.

WAS HET IN DE CHRISTEN OF IN DE KANDELAAR?

Mijn herinnering bevatte een artikel over een Duits echtpaar, br. en zr. Schwaabe, die in Midden-Limburg een schitterend klooster heropend hadden ten behoeve van conferenties en vormingswerk. En zo werd Leo Schouten doorverwezen naar het klooster "Stokershorst" te Nederweert-Eind. Dat artikeltje van jaren geleden was voldoende voor een doorverwijzing, contact met een gemeente even over de grens en voor contact met zijn aanstaande. Het was een aangename verrassing om de broeder de we destijds mochten dopen nu met zijn vrouw en drie kinderen aan te treffen in de leiding van de gemeente. De Heer heeft de belofte voor de arbeid van de gemeente op een nieuwe plaats gestand gedaan. Waar een artikel al niet toe kan leiden..

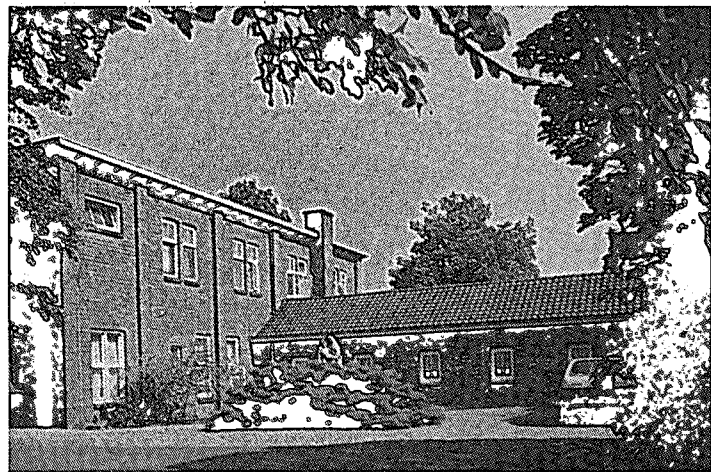
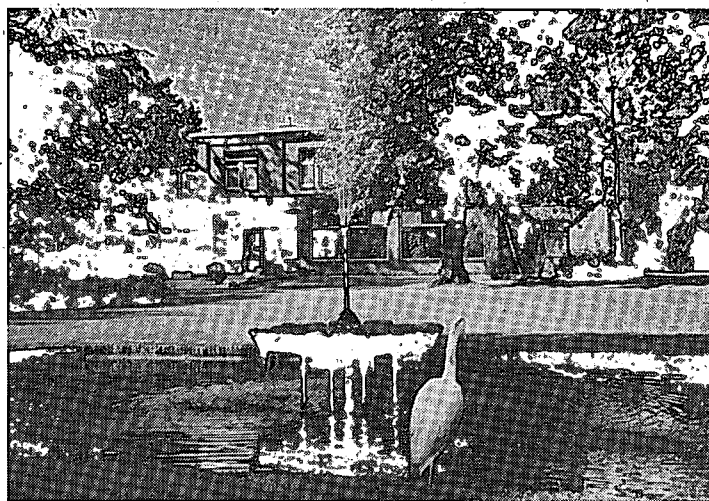
"STOKERSHORST" CENTRUM IN BAPTISTEN NIEMANDSLAND

De pioniers, de fam. Schwaabe hebben de leiding over Stokershorst overgedragen aan de fam. Leder. In de loop der jaren was er groei. Niet alleen is het huis verbouwd, velen zijn gebouwd en vernieuwd door hun verblijf op Stokershorst. Vele groepen vanuit Duitsland gekomen hebben hier overgetelike weken, weekenden of conferenties beleefd. De contacten met de nederlandse gemeenten zijn nog niet groot in aantal maar wel groeiende. Op bezoek bij Klaus Dieter en Petra Leder kij-

De arbeid op Stokershorst is anders dan het voorgangerschap en toch ook vaak hetzelfde: pastoraal bezig zijn, intensief en in afhankelijkheid van de Heer.

"STOKERSHORST" PASTORAAL VORMINGSCENTRUM/CONFERENTIEOORD

Gelegen in een mooie omgeving, omgeven door een eigen terrein, treffen we het klooster aan. De kloosterkapel ademt nog de sfeer van rust en bezinning. De kloostercellen zijn er nog, nu omgebouwd tot moderne één- en tweepersoons kamers. Bij het complex hoort een apart "wit" huis. Hier verblijven groepen variërend van 25 tot 42 personen. Vanuit Duitsland wordt de lange reis ondernomen door jeugd- of ouderengroepen.

ken we bij de gezellige open haard terug op het laatste evangelisatieconcert van het zangkoor van Treebeek en verblijden ons met hen over het feit dat deze avond een vaste bezoeker voor hun bijbelstudie en bidstondavond opgeleverd heeft. Stokershorst is niet alleen op de Duitse Baptisten gemeenten gericht, er wordt ook in de omgeving geëvangeliëerd. Op Tweede Pinksterdag geniet de gemeente Treebeek de gehele dag van de gastvrijheid op Stokershorst en de contacten met de nieuwe ontstane Baptisten gemeente Roermond zijn veelvuldig. Ook bezochten groepen uit Hengelo en Amsterdam het centrum al. Br. en zr. Leder hebben het verlangen om ook de plaatselijke omgeving en de nederlandse gemeenten te dienen. Voorheen dienden zij een groeiende gemeente te Berlijn.

Kleine gemeenten en moedergroepen houden één of meerdaagse conferenties. Vaak hebben de groepen hun programma al klaar. Desgewenst wil br. Leder assisteren in de leiding en bij de invulling van het één en ander.

Roken is in dit huis niet toegestaan. Ook worden geen alcoholhoudende dranken geschonken. De doelstelling van het pastorale vormingscentrum is er op gericht dat de gasten niet alleen genieten van een fijne vakantie maar ook het verlangen hebben om zich te laten toerusten door Jezus Christus, aldus een schrijven van br. Leder.

En daarvoor is op Stokershorst volop gelegenheid. Er is rust, ruimte, een kapel, een forse conferentieruimte, gezellige zitkamer, grote eetzaal en persoonlijke, warme en bescheiden begeleiding van Klaus-Dieter en Petra Leder en hun staf.

DE TOEKOMST?

Inmiddels is Nederweert-Eind (vanuit Treebeek één uur noordwaarts) geen "Baptisten niemandland" meer. Het klooster betekent in geestelijk opzicht veel voor naburige gemeenten. Het omgekeerde is ook het geval. Br. en zr. Leder staan ook open voor groepen vanuit de nederlandse gemeenten. Een goede suggestie voor jeugd- en andere groepen. En als er vanuit uw gemeente iemand verhuist naar Midden-Limburg, wie weet, vindt die persoon via het klooster (!) een echtgenote, en een gemeente. Voor hen het adres: Stichting Klooster Stokershorst/Pastoraal Vormingscentrum, 6034 RG Nederweert-Eind tel. 04951-41487.

A. Nijland

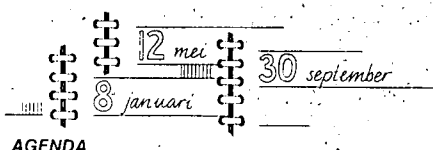
ONZE ZIEKEN

In de afgelopen tijd kwam ik in mijn boekenkast ineens weer dat boekje tegen met de vreemde titel: DE KUNST VAN HET ZIEKZIJN... Het is geschreven door ds. J. Overduin. Om een aantal redenen nam ik het weer eens ter hand. De laatste tijd immers zijn er ook in onze gemeente nogal wat zieken. Soms is die ziekte al zo lang bij je, soms overvalt je ineens die ziekte en wordt je leven er ahw door op de kop gezet. Ineens krijgt alles een andere wending en moeten je levensplannen danig worden bijgesteld. Maar er was nog een reden. In de week dat ik dit schrijf is er ook via de televisie aandacht voor de thuiszorg voor zieken. Er is een mooi motto aan verbonden die ik zelfs op allerlei reclameborden langs de weg zag: WIE ZORGT DIE LEEFT. Het gaat dus om aandacht te vragen bij 'gezonde' mensen voor zorg naar de zieke naaste. Het is daarbij goed niet alleen aandacht te vragen voor de zieke maar ook voor diegene die in de naaste omgeving zorg verleent. Ik geloof dat juist de verzorgende, of dat nu beroepsmatig is of binnen familie of vriendenkring best eens in het zonnetje gezet mogen worden! Ds. Overduin spreekt in zijn boekje over de KUNST van het ziekzijn, trouwens ook van het gezondzijn. Ik geloof beslist dat het waar is wat hij zegt. Ziek zijn is een kunst, ja zelfs een levenskunst. En misschien wel de moeilijkste levenskunst. Wij zijn vaak geneigd om diegenen die wat vrolijk, zonder zorg, de 'dag plukkend' door het leven fladdert een levenskunstenaar te noemen. Maar om te leven en gelukkig te zijn als alles goedgaat is makkelijker dan wanneer er ook die donkere dagen in je leven zijn. Ook om met ziekte, van jezelf of van anderen om te gaan is een hele kunst! Dat moet je leren en dat komt je ook niet zomaar even aanwaaien. Soms kan het leiden tot verbitterdheid, anderen kunnen het vanuit hun geloof beleven om het Paulus na te zeggen: 'In dit alles ben ik meer dan overwinnaar', anderen worstelen als Job met de vragen van het lijden en de plaats van God daarbij. Een element, het meest wezenlijke uit het mooie boekje van ds. Overduin, (van harte aanbevolen om te lezen of kado te geven!) maar ook het meest wezenlijke vanuit het evangelie wil ik er eventjes uitlichten. Wij delen de mensen vaak in in twee hokjes, zij die lichamelijk ziek zijn en zij die lichamelijk alles aan lijken te kunnen. Maar de Bijbel ziet de mens in een veel breder perspectief. Het gaat in het evangelie, altijd om de HELE mens. Zowel lichamelijk, maar ook geestelijk, emotioneel, met ons gevoel en ons verstand, is de relatie met onze medemens, familie, werk, school, vereniging maar vooral ook in relatie met de Here God. Het gaat om de mens met zijn verleden maar ook met zijn verwachtingen naar de toekomst. Kortom de mens is méér dan een goed of slecht lopende machine? Gezond-zijn heeft dan iets te maken met de harmonie waarin de

mens tot dat alles leeft. Als we zo tegen de mens aankijken kan het niet alleen de lichamelijke ziekte zijn die je levensharmonie verstoort maar kunnen er veel meer dingen zijn die de harmonie van het leven verstoren. Een lichamelijk oergezond mens kan het gevaar lopen zijn grenzen niet te kennen en maar door te draven, voor je carrière, voor de kerk misschien, waardoor je ook het gevaar loopt de harmonie bijv. in je gezin, in je geloofsleven te verspelen. Er is vaak voor zgn. gezonde mensen een enorme wilskracht nodig om je grenzen te erkennen omdat je lichaam, je ziel, je toekomst, je man of vrouw, je kinderen, de kerk ook rechten hebben. Uit eigen ervaring weet ik dat dat allemaal soms makkelijker gezegd dan gedaan is. Zo wordt zorg voor de zieken, zorg voor ons allemaal! Zorg om je leven telkens in harmonie te laten zijn, op alle fronten! Want als we spreken over 'onze zieken' dan hebben we het alleen maar over hen waarvan het lichaam niet zo goed meer wil. Maar vanuit het evangelie is de mens veel méér! Samen mogen we leren en vaak leren we dat juist van de zieken onder ons! Om het Paulus na te zeggen: 'In de verschillende omstandigheden van het leven heb ik geleerd te zeggen: ik vermag alle dingen in Hem, die mij kracht geeft!'

P. Prijt

Uit: Gemeentelicht (Sittard/Heerlen)

Bijzondere diensten a.s. zondag 26 januari:

- in Doetinchem 10.00 uur bevestiging ds. G. Bosveld door ds. G. de Jonge, om 15.30 uur intrede ds. Bosveld. Beide diensten in de kerk aan de Burg. van Nispenstr. 19.
  - in Enschede neemt om 14.30 uur ds. P. Wijchers afscheid van de gemeente, om in dezelfde dienst te worden ingeleid in zijn taak als landelijk evangelist in dienst van de E.C.U., Kerk: Spechtstr. 32.
- In beide plaatsen bent u hartelijk welkom!
Tevens is het G.B.S.- en Bijbelzondag.

Brief Marienschwestern: OPROEP TOT PROTEST TEGEN FILM 'JESUS KOMT TERUG'

NIJVERDAL - De protestantse Gemeenschap van Mariazusters, beter bekend als Marienschwestern, waarschuwt voor de film 'Jezus komt terug' van regisseur Jens Jörgen Thorsen. Vanaf februari zal de film in de Deense bioscopen vertoond worden, nadat hij eerst in besloten kring vertoond is. In de film wordt Jezus Christus sterk belasterd, aldus Moeder Basilea, die de gemeenschap in Darmstadt-Eberstadt leidt. "Het Laatste Avondmaal van Jezus met zijn discipelen bijvoorbeeld wordt uitgebeeld als een bijzonder weezinwekkend drinkgelag, waarbij de discipelen dronken zijn en de persoon van Jezus door halfnaakte vrouwen wordt omringd." Ook is er een scène "waarbij men de vertolker van de Jezus-rol met vrouwen in een badkuip zag", aldus Moeder Basilea naar aanleiding van fragmenten die al op de Deense televisie te zien geweest zijn. Thorsen beeldt in de film uit dat Jezus terug komt op aarde omdat het daar heel wat plezieriger zou zijn dan in de hemel. De film is bedoeld als een hulde aan het leven op aarde. De evangeliën zijn volgens Thorsen "leugenverhalen", die slechts een verzinsel van de kerk zijn om mensen onder druk te zetten, vooral wat betreft het uitleven van hun seksuele begeerten.

VIJFTIEN JAAR

Thorsen probeert al vijftien jaar om deze film te maken. Eerdere handtekeningacties van ondermeer de Marienschwestern hebben hem dat tot nu toe belet. Zo kreeg hij daardoor geen toestemming voor opnames in Israël. Thorsen heeft zelf gezegd dat hij hierdoor al vijf maal opnieuw heeft moeten beginnen met de opnames. Ditmaal kreeg hij van het Deense rijksfilminstituut bijna een miljoen gulden subsidie. Hij heeft in het diepste geheim gewerkt, waardoor niet bekend is of de film in het Deens dan wel (ook) in het Engels gemaakt is en wat de exacte datum van de première is. Moeder Basilea doet in haar brief een oproep om te bidden. "We kregen een gebedsoproep toegestuurd die een groep Deense christenen in een weekblad heeft gepubliceerd. Diep geschokt over deze godslasterlijke film roepen ze de mensen ertoe op om naar het voorbeeld van Daniël drie weken lang te bidden en - waar mogelijk - ook te vasten. Ze hebben deze gebedsoproep, waarin ze zich net als Daniël veroortmoedigen over de schuld van hun volk, aan alle christelijk radio- en televisiestations in hun land verstuurd."

IDEA Persdienst

DE CHRISTEN

Orgaan van de Unie van Baptisten gemeenten in Nederland verschijnt
wekelijks: abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar

Redactie:

Drs. H.D. Huiting, drs. P.J. Lalleman, J. Schotanus, ds. Jac. Schouten,
ds. J.H. Stijkel

Eindredacteur:

Drs. P.J. Lalleman, Postbus 20069, 7302 HB Apeldoorn. Wilt u alle kopij, berichten en gemeentebladen naar Apeldoorn zenden?

De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredacteur te zijn.

Administratie:

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10,
3735 MC Bosch en Duin; Tel. 030-284494/284457, giro 9260 t.n.v. Unie van
Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

 VAN DER GRAAF
TOP
VERHUIZERS
VERHUIZINGEN HULPDIENST

MEDEDELING:

Het nieuwe adres van de
penningmeester van de gemeente
Kollumerzwaag, zr. J.G. Visser-Kingma,
luit: W. Martensstrjitte 67,
9104 JP Damwoude.

Te huur: comfortabele bungalow,
dichtbij Veerse Meer.
Inl.: 03408-82543.

ZUID-LIMBURG

Te h. rustig gelegen vak. bung. in
een mooie omgeving.
Tot 27/6 bij 2 weken reserveren
20%. 60+ korting.
Inl. De Cantharel, Kem 19,
6451 GC Schinveld.
Tel. 045-251176.

*"Vrees niet, want Ik heb u verlost,
Ik heb u bij uw naam geroepen,
gij zijt mijn."
Jes. 43; vers 1.*

Na een zinvol en liefdevol leven is in
volle vrede met zijn Heer en
Heiland, heengegaan mijn lieve
man, onze zorgzame vader en opa

Berend Jan Kuipers

geboren:
13 september 1922

overleden:
9 januari 1992

A.M. Kuipers-Fischer

Henk en Janske
Bart
Sanne

Gerard en Ine

Ingrid en Edwin

Wethouder Kampstraat 137
7553 ZH Hengelo (O.)

De begrafenis heeft inmiddels
plaatsgevonden.

*"Wie in de schuilplaats des
Allerhoogsten is gezeten, vernacht in
de schaduw des Almachtigen. Ik zeg
tot de Here: Mijn toevlucht én mijn
vesting, mijn God, op wie ik
vertrouw."*

In haar Heer en Heiland is
ontslapen; onze geliefde zuster

Anna van Schaick-Hofmann

weduwe van L.W. van Schaick

Op de leeftijd van 89 jaar.

Baptistengemeente Rotterdam Zuid

Op 10 december 1991 werd door
haar Heer en Heiland thuis gehaald,
onze zuster

Roelofje Assink-Schipper

op de leeftijd van 85 jaar.

Baptisten Gemeente
Hengelo-Centrum

Thuisgehaald door zijn Heer,
onze broeder

Reinder Reintsema

weduwnaar van Klasina Breider

op de leeftijd van 96 jaar

Baptisten Gemeente te Emmen

"Eens breekt in mij het zilvren koord"

Op de leeftijd van 66 jaar heeft de
Heer thuisgehaald onze broeder

Otto Huizing

echtgenoot van Zwaantje Zweep
Baptisten Gemeente te Emmen

Op 26 december 1991 is toch nog
onverwachts van ons heengegaan
onze zuster

Aaltje Meijer-Vos

op de leeftijd van 70 jaar.

Baptisten Gemeente
Hengelo-Centrum

dc

De Christen

ORGAAN VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN

ZENDINGSORGANISATIE
EN GEMEENTE*In de beginperiode is de Gemeente meer een beweging dan een organisatie.**In Handelingen zes ontstaat een probleem over de voorziening van de weduwen en dan zien we dat er maatregelen genomen worden. Er ontstaat in het organisme Gemeente een klein stukje organisatie. Er komt taakverdeling. "Als we jullie aanstellen om dit werk te doen, dan kunnen wij onze tijd en krachten besteden aan de woordverkondiging." Zo is er in de loop van de geschiedenis een positieve en een negatieve ontwikkeling geweest.*

Een negatief proces ontstond daar waar de ontstane structuur heilig werd verklaard en de (hiërarchische) organisatie de volle nadruk kreeg. Dit leidde vaak tot een soort ambtelijke verstarring. Het corset van het ontwikkelde kerkelijk recht belemmerde de Gemeente in haar beweging. De Kerk werd een log lichaam, waarbij alleen die zaken gebeurden, die réglementair een voorgeschiedenis hadden. Deze negatieve ontwikkeling krijgt ook een kans na de kerkhervorming in de zestiende eeuw. Afgezien van enkele individuen en opwekkingsbewegingen was de kerk als zodanig in die tijd nadrukkelijk geconcentreerd op het eigen bestaan en voortbestaan. De kerk in zijn geheel was om praktische en theologische redenen eeuwenlang niet warm te krijgen voor de zending. Dan zien we dat er iets positiefs gaat gebeuren. Als mensen die een zendingsvisie en roeping hebben om uit te gaan geen weerklank te vinden in hun kerkelijke vergaderingen, ontstaat er iets nieuws. Er ontstaan zendingsgenootschappen. God gebruikte een eenvoudige schoenmaker-legerprediker uit Engeland, zoon van een arme schoolmeester, om het evangelie naar Azië te brengen. In 1792 kwamen enkele baptisten-predikers bij elkaar en daar hield deze schoenmaker, William Carey, zijn beroemde preek uit Jesaja 54: "Maak de plaats van uw tent wijd." Er scharen zich mensen om hem heen om de uitzending van hem en zijn metgezellen mogelijk te maken. Zo ontstaat de "Baptist Missionary Society". Niet als een kerkelijke zending, maar als een genootschap. Als eerste in een rij van de vele zogenaamde geloofszendingen. EEN GEESTELIJK-ORGANISATORISCHE OPLOSSING IN REACTIE OP EEN PROBLEEM IN DE GEMEENTE VAN CHRISTUS.

Het ontstaan van zendingsgenootschappen heeft niet alleen overal ter wereld kerken doen ontstaan, maar tevens een positieve invloed op vele kerken in het thuisland gehad. In sommige gevallen heeft een kerkdenominatie de taak van een zendingsgenootschap overgenomen, zoals de geünieerde baptistengemeenten in Engeland dat hebben gedaan ten opzichte van de "Baptist Missionary Society". Wij kennen nu een soort twee-stromenland: kerkelijke en genootschappelijke zending. Natuurlijk is de genootschappelijke zending ook gericht op het gemeentevormende werk. Heel veel van de gemeenten die daaruit zijn ontstaan hebben een baptistische gemeente-structuur. Zij dragen meestal niet de namen van kerken uit het land van herkomst van de zendingswerkers. Bij de kerkelijke zendingen is dit meestal wel het geval. Zo kun je in Kenia "The Dutch Reformed Church of East Africa" tegen komen. De genootschappelijke zendingen zijn wat de werkers betreft meestal interkerkelijk van opzet en om de woorden van wijlen professor Wisse (chr. ger.) te citeren: "Zij dopen liever grote christenen, dan kleine heidenen." In de anglosaksische landen is men meer gewend aan "geloofszendingen" dan in ons land. Toch heeft de invloed van de liberale theologie in sommige officiële kerkdenominaties in ons land jonge mensen uit die kerken doen besluiten om met een zendingsgenootschap "overzee" te gaan. We vinden steeds meer plaatselijke kerken, die hun jonge mensen graag met zendingsgenootschap of jeugdorganisaties uitzenden.

J. Schotanus

B. W. A. - ZONDAG

Zoals u reeds eerder in ons blad kon lezen, is het a.s. zondag B.W.A.-zondag. Het motto is dit jaar "Baptisten bidden samen". Overal ter wereld zullen Baptisten op deze dag voor elkaar en voor de wereld bidden. In Nederland is aan de raden en voorgangers gevraagd de eredienst in het teken van gebed te zetten. Bereid u de dienst vast biddend voor? En wat kunt u zondagavond doen?

VERDER IN
DIT NUMMER*Rüschlikon strijdappel**Ons bindt een heil'ge band**Tien jaar Ducky en Anneke**Herinnering aan K. Reiling*

ZUIDELIJKE BAPTISTEN: GEEN GELD MEER VOOR 'RUSCHLIKON'

RICHMOND - Met 54 stemmen en 27 stemmen tegen hield het bestuur van de zendingsafdeling van de zuidelijke baptisten in Amerika (FMB) in december voet bij stuk: de steun aan het Europese baptistenseminarie in het Zwitserse Rüschlikon wordt stopgezet. Ondanks een wereldwijde storm van protest kwam het bestuur niet terug op een beslissing van dien aard, die in oktober genomen werd. (Zie DC van 7 november 1991) Zelfs protesten van de Vrouwen Zendings Beweging, al ruim honderd jaar een steunpilaar van de zendingsafdeling, konden deze laatste niet tot andere gedachten brengen. Aanleiding voor het besluit vormde het gastdocentschap van een hoogleraar, Glenn Hinson, die in de ogen van de zuidelijke baptisten te vrijzinnig is.

Voor Rüschlikon betekent het het einde van een samenwerking van 42 jaar. Plotseiling moet de school het jaarlijks met 7,5 ton minder stellen, veertig procent van het budget. De zuidelijke baptisten willen dit geld gebruiken voor theologisch onderwijs in Oost-Europa.

Karl-Heinz Walter, algemeen secretaris van de Europese Baptisten Federatie, die uiteindelijk verantwoordelijk is voor het baptistenseminarie, woonde de vergadering in december bij. Daar kreeg hij te horen dat de Amerikanen bereid waren het besluit terug te draaien, mits: 1) Rüschlikon erkende ongevoelig te zijn geweest voor de "conservatieve zorgen" van de Amerikanen; 2) de FMB in het vervolg van te voren op de hoogte gesteld zou worden van gastdocentschappen en 3) de FMB een overzicht zouden krijgen welke Amerikaanse organisaties Rüschlikon nog meer ondersteunen. Walter weigerde aan deze eisen te voldoen, omdat de Amerikanen op deze wijze teveel invloed zouden krijgen in de autonome Europese Baptisten Federatie. "Partnership is volgens ons een relatie tussen gelijke partners," aldus Walter.

TWEEDRACHT

De algemeen secretaris van de EBF vreest dat er door de opstelling van de zuidelijke baptisten tweedracht gezaaid zal worden. Met name de vierhonderd Amerikaanse zendingen die in Europa werkzaam zijn, zullen daar het slachtoffer van worden. Zij krijgen namelijk te maken met een steeds conservatiever wordend Amerikaans zendingsbestuur. Volgens Walter gaat het in feite niet zozeer om verschillen van theologisch inzicht, alswel om macht: de FMB weigert steun aan alle andersdenkenden. Het voortbestaan van het seminarie in Rüschlikon, met vijftig studenten uit heel Europa, is overigens niet in gevaar. Diverse Europese en andere Amerikaanse instellingen hebben namelijk financiële steun toegezegd.

TWEE BESTUURSLEDEN VOORTIJDIG WEG

Twee bestuursleden van de FMB zijn opgestapt naar aanleiding van de genomen beslissing. Het zijn Isam Ballenger, vice-voorzitter van het werk in Europa, het Midden-Oosten en Noord-Afrika, en Keith Parker, voorzitter van het praktische werk in Europa. Beiden waren voor hun benoeming in het bestuur werkzaam als zendingen in Europa.

Ballenger zei in een verklaring dat hij voortijdig aftrad, "omdat een toenemend aantal bestuursleden van de FMB hem en zijn benadering van het werk niet ondersteunde". Het besluit om de financiële steun aan 'Rüschlikon' stop te zetten - vanwege de, volgens de FMB, te vrijzinnige koers - was de druppel die voor Ballenger de emmer liet overlopen. "Ik kan het bestuur niet langer vertegenwoordigen. Immers, ik word niet vertrouwd, of wat ik te brengen heb is niet relevant voor hun doelen en intenties. Parker gaf aan dat er dermate drastische veranderingen in het bestuur van de FMB hadden plaatsgevonden, dat "werken met enig besef van missiologische of persoonlijke integriteit onmogelijk is geworden". Er zijn volgens Parker fundamentele verschillen van inzicht ontstaan tussen hem en het bestuur. Met name het punt van de autonomie van landelijke baptistenunies is een van de onderwerpen waarbij dit speelt. De FMB wil te veel controle uitoefenen, "ondermeer financieel, terwijl Parker wil werken op basis van gelijkwaardige samenwerking. "Het onderling vertrouwens is verstoord. Het zal generaties lang grote invloeden hebben op zendingswerk en andere werkzaamheden in Europa," aldus Parker.

ROEMENEN

Tot nu heeft alleen de Roemeense Baptistenunie het besluit van de FMB ondersteund. De Duitse en Engelse unies hebben nog niet officieel gereageerd, omdat er nog geen Unie-vergadering heeft plaatsgevonden. De uitspraak van de Roemenen is gebaseerd op het feit dat de enig Roemeense predikant die op 'Rüschlikon' gestudeerd heeft, "een negatieve invloed had op de baptistenunie van Boekarest en op enkele plaatselijke gemeenten. Uiteindelijk moesten we de man vragen het predikantschap op te geven wegens immoreel gedrag (ebps/idea-p)

GROTE GIFT UIT NOORD-CAROLINA

De unie van de staat Noord-Carolina, die deel uitmaakt van de Southern Baptists, heeft Rüschlikon verrast met een gift van 30.000 dollar. De jaarvergadering van deze unie heeft elk jaar een keuzebudget en besloot eind vorig jaar met grote meerderheid om dat deze keer aan Rüschlikon te geven.

Op 21 december werd het geld overhandigd door Ed Vick, een van de vice-voorzitters van de Noord-Carolina. Het is voor het eerst dat een unie van een van de 50 Verenigde Staten zelfstandig aan het werk in Rüschlikon bijdroeg.

ebps/pjl

Op de foto ziet u v.l.n.r.: Keith Dyer, Australiër en sinds kort docent NT in Rüschlikon, Ed Vick, rektor John David Hopper en studenten-vertegenwoordiger Ruben Richards.

ONS BINDT EEN HEIL'GE BAND

Wat ons bindt, is die band die er gelegd is door Jezus, onze Heer. Van Hem ontvangen we Gods liefde.

Door Hem zijn we één en Hij draagt ons, houdt ons vast.

In ons leven van elke dag mogen we telkens ervaren, dat we gezegend zijn door al het goede wat God ons geeft als zijn kinderen.

In gemeenschap met elkaar en met Jezus onze Heer, mag ons telkens zijn woord versterken en bemoedigen.

Mogen we Gods liefde meer en meer ervaren, die tot ons kwam in het teken van het kruis waar onze Koning triomfeerde.

Hij is de lang verwachte Davids Zoon, die ook ons zijn vrede en heil heeft gebracht.

Die al zijn glorie aflegde, arm werd, niet stond op zijn rijkdom, zijn macht, maar in de wereld kwam om Gods belofte te vervullen.

Een wereld, die verloren is in schuld brengt Hij vrede en heil.

WAAROM WOELEN DE VOLKEN?

Deze vraag lezen we in Psalm 2.

Waarom zinnen de naties op ijdelheid?

We lezen over volken en machthebbers die tegen de Heer opstaan.

Koningen en machthebbers spannen samen tegen de Heer en zijn Gezalfde.

Waarom, zo kunnen we ons afvragen, proberen mensen God te slim af te zijn? Is het niet dwaas om enkel en alleen te handelen naar eigen inzicht? Ze willen de boeien verbreken en zichzelf van slavernij bevrijden, zo zegt ons het derde vers.

Van God afhankelijk zijn, het van Hem verwachten, op Hem vertrouwen; leiders en machthebbers zien dat als slavernij, waarvan ze zich willen ontdoen. Ze dulden geen macht boven zich.

Ze komen in opstand én tegen God én tegen zijn Gezalfde.

Ze ervaren het als een gevangen zijn, als een geboeid zijn om in afhankelijkheid van God te regeren, leiding te geven, te leven als volk.

Ze denken vrij te zijn. Als ze de Heer loslaten, dan zal het beter lukken met hun plannen. Dan kunnen ze hun eigen weg gaan.

Dan hoeven ze geen rekening te houden met God en zijn woord.

Maar is het geen dwaze gedachte, te denken dat het dan goed gaat?

Is het niet dwaas te denken, dat je Gods gevangene bent, zijn slaaf, en dat het maar beter is om je daarvan te bevrijden?

Wie zoekt niet de vrijheid?

Wie wil niet vrij zijn?

Niemand zal graag opgesloten willen worden.

Geboeid worden en worden weggevoerd, dat is beroving van vrijheid.

Maar zijn we niet pas werkelijk vrij in gebondenheid aan de Heer?

Niet slaafs, maar uit vrije keuze?

Niet gedwongen, maar niet anders kun-
nend, omdat alleen de Heer ons waar-

**We leven in de hoop en de
verwachting op de Here Jezus,
onze Koning, die komt.**

**We zijn op weg naar de nieuwe
morgen, naar de jongste dag.**

**Dat is ons gemeente-zijn, dat bindt
ons; die éne Koning, die ons aan het
kruis de verlossing bracht.**

**Daardoor mogen we tot Gods volk
behoren, zijn eigendom zijn.**

**De Koning, de Here Jezus, Hij is Heer
van ons leven.**

J.H. Stijkel

lijk vrij heeft gemaakt?

Omdat Jezus Christus, de Gezalfde, is gekomen, die ons door zijn bloed heeft vrij gekocht?

Velen willen graag leven naar "vrijheid-blijheid".

Maar vinden we dat buiten Jezus om?

Als je maar je eigen gang kunt gaan, kunt doen en laten wat je wilt, een wereldje waarin alles kan en mag, waar je je nergens aan hoeft te storen; ja dat is vrijheid, ja dat is geluk, zo wordt gedacht.

Zo denken mensen; volken, leiders en machthebbers.

Als we zelf maar het heft in handen nemen, dat wordt het wel goed.

Maar als we kijken naar de wereld veraf en dichtbij, als we kijken naar onze samenleving, gaat de wereld, de mens dan niet kapot aan wat we noemen "brood en spelen"?

Aan macht, eerezucht, aanzien, het eigen ik en zelf baas willen zijn?

Heeft de wereld ook met Jezus niet gedaan wat ze maar wilden?

Sloegen de leiders niet hun handen ineen om Hem uit de weg te ruimen?

Hij was toch immers tot een steen des aanstoots geworden en tot een rots der ergernis?

Zo maken volken, leiders en machthebbers en misschien ook wij wel plannen zonder rekening met God te houden.

Daar storen ze zich niet aan.

Dat is maar dwaas.

EN GOD?

We lezen dat Hij lacht, wanneer Hij de mensen hoort die zogenaamd vrij willen zijn.

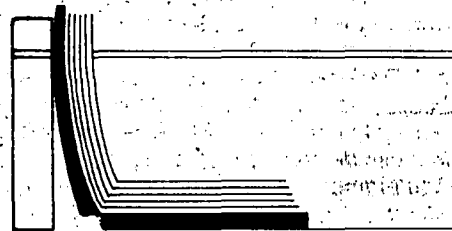
Hij lacht en bespot hun dwaze plannen, waar op Hij ze trouwens zal aanspreken, omdat Hijzelf een Koning heeft aangesteld, die Hij in Jeruzalem, de heilige stad, een troon heeft gegeven.

Daarin gaat het om Jezus, zijn Koninkrijk, Gods koninklijke heerschappij. Dat is een Koninkrijk, anders dan gewone koninkrijken.

Daarin zijn rijkdom, macht, zelfrechtvaardiging niet de belangrijkste zaken. Integendeel.

Jezus roept op eerst dat Koninkrijk te zoeken, om hoorder en dader van zijn woorden te zijn.

In Jezus zien we, hoe God van oudsher

de geschiedenis regeert.

In Jezus' daden zien we de tekenen van zijn Rijk.

Een Rijk dat groeit, daar waar mensen Jezus toelaten als Koning van hun hart, hun leven.

Jezus is de door God aangestelde Koning, die éénmaal geheel en al zal heersen, zo lezen we in Openbaring 11. Dat is wanneer de zevende engel op de bazuin blaast. Dan zal er geoordeeld of beloond worden.

Dan zal blijken waar mensen staan.

Jezus zal eeuwig heersen, Koning zijn over alles; de Enige zijn die zal worden aanbeden.

Is ook Hij niet alleen onze dank en aanbidding waard?

Als Gods kinderen mogen we getuige zijn van hoe de Heer alle dingen heeft bedoeld.

Van zijn plan met de wereld; met ons leven, dat tot volle werkelijkheid zal komen.

Zo mogen we in de wereld een teken van hoop zijn.

Eén zijn in de Heer; Die ons bindt.

J.H. Stijkel

GODSLASTERLIJKE FILM NOG NIET IN PREMIERE

NIJVERDAL - De film 'Jezus komt terug' (zie DC van vorige week) is nog niet in première gegaan. Dit bericht de Protestantse Gemeenschap van Mariazusters. Moeder Basilea, hoofd van de Duitse afdeling van deze organisatie had kort voor kerstmis een brief verstuurd met de oproep tegen de vertoning van deze film te bidden. Daarin wordt Jezus Christus sterk belasterd. Regisseur is Jens Jörgen Thorsen, die al vijftien jaar probeert deze film te maken, maar steeds op tegenslag stuitte. De film is in Denemarken gemaakt, maar in de Engelse taal gesproken. "Dit zal waarschijnlijk een snelle verbreiding tot gevolg hebben, tenzij God nog ingrijpt. Daarom blijft de gebedsoproep van kracht," aldus de gemeenschap.

(pgm/idea-p)

TIEN JAAR SIERRA LEONE VOOR ANNEKE EN DUCKY

Op 11 februari a.s. is het precies tien jaar geleden dat Ducky Rosier en Anneke Oppenhuizen vertrokken richting Sierra Leone.

Ze waren op weg naar Mambolo, waar ze zouden werken aan de opbouw van de Roseba-kliniek. Er zou ook een begin moeten worden gemaakt met het bezoeken van de dorpen in de omgeving.

Na een lange periode van voorbereiding was het dan eindelijk zover en kon er uitgezwaaid worden.

Op 31 januari 1982 werd in de baptisten gemeente te Leeuwarden afscheid genomen van Ducky Rosier. In het verslag hierover kan men lezen dat het een dienst was van blijdschap, getuigen en ontroering.

Dat Ducky niet alleen ging kon men ook lezen in een friese krant, die vermeldde: "Ducky giet mei in famke fan Frysk komof ut Emmen, Anneke Oppenhuizen."

Van dit andere frieze "famke" werd op 7 februari 1982 in de baptisten gemeente te Emmen afscheid genomen.

Samen vertrokken ze vier dagen later richting Sierra Leone.

Een paar maanden later konden we in "Gemeente en Zending" iets lezen uit het dagboek van Ducky en Anneke. Een gedeelte daaruit wil ik u graag nogmaals laten lezen.

"Maandag.

Kwart voor vijf loopt de wekker af. Zaklantaarn aan - proberen de kaars en petroleumlamp aan te doen - water zetten - bedopmaken - stille tijd - om 6.15 uur eten - 6.45 auto uit de garage halen - inladen en om 7 uur rijden. James onze helper ophalen en dan verder naar Kassiri waar we kliniek houden. We zijn er om 9 uur. Er wachten al mensen voor het huis waar we kliniek houden. Mrs. Sankoh en Alusain zijn er ook. Zij helpen ons. Dan pakken we alles uit en stallen het uit op twee tafels. De ds van Kassiri vertelt een bijbels verhaal, daarna spreken wij over gezondheid en voeding. Daarna beginnen we met de kliniek...

Als de laatste patient weg is, gaan we alles weer inpakken en wat opruimen. Dan gaan we met elkaar eten. Dit wordt altijd door iemand gebracht en die wil niet dat we daar iets voor geven. Dat is erg aardig. In de rijst zitten soms nog wel wat stenen, maar je leert voorzichtig te zijn met kauwen. De "soup" die je krijgt is vaak erg heet en peperig, maar ook daar wen je wel aan en je vindt het op 't laatst zelfs lekker."

In november '82 vertrekken ze van Mambolo naar de andere kant van de rivier, naar Kassiri. Anneke schrijft daarover:

"Als resultaat van het werk in Mambolo, was aan de andere kant van de rivier in Kassiri een kleine gemeente ontstaan. Voor het werk in de verschillende dorpen moesten we altijd de rivier de Scarcies oversteken en waren we constant op reis. Daarbij komt dat we ons in Mambolo niet echt thuis voelden en te ver verwijderd van de gewone mensen. We ervaren het als de leiding van de Heer dat we nu midden onder de mensen mogen werken."

Vele jaren zijn sindsdien verstreken, veel werk hebben de beide zusters verricht, veel hebben we over en van hen gehoord en gelezen. Over veel uiteenlopende dingen hebben ze verteld, maar een ding heeft tien jaar lang door hun berichten heen geklonken, het verhaal van hun vertrouwen in hun Heer en Heiland. Vanaf het begin hebben ze de leiding van God in hun werk gezien. We zijn er van overtuigd dat ook hun besluit, om na tien, elf jaar terug te gaan naar Nederland, een besluit is geweest, genomen in diepe afhankelijkheid van de Heer.

Veel zullen ze beide nog te vertellen hebben over de afgelopen jaren in Sierra Leone.

In een volgend artikel zult u vast iets van ze horen.

namens de U.Z.C.,

Jannie Addens-Siems

RACISME

Terwijl in Zuid-Afrika langzamerhand wit en zwart tot elkaar komen, roepen groepen in Europa des te harder om apartheid. Vertontrustend is het aantal mensen dat zich agressief gedraagt ten opzichte van ongewenste buitenlanders. Verontrustend is het te horen dat mensen zeggen: 'Buitenlanders?', dat 'zijn dieren'. En verontrustend is het dat buitenlanders de schuld krijgen van economische achteruitgang, van werkloosheid. Met valse argumenten worden mensen gelokt naar racistische politieke partijen. Kijk maar naar België, waar het vlaamse blok een grote winst boekte. Kijk maar naar het Front Nationale in Frankrijk, een grote partij, die het op buitenlanders gemunt heeft. Kijk naar de groeiende vreemdelingenhaat in Duitsland, waar gevechten aan de orde van de dag zijn.

Er is een probleem. Maar is het rechtvaardig om buitenlanders, die hun bestaan reeds hebben opgebouwd, te dwingen om terug te keren naar hun eigen land? Het onuitstaanbare en laffe is, dat de racistische groepen met geweld en intimidatie proberen het leven van buitenlanders onmogelijk te maken. Jongeren bekogelen pensions, waarin buitenlanders wonen, met stenen en staan met vuurwapens te zwaaien. Jongeren verklaren openlijk voor de televisie dat buitenlanders met geweld verjaagd moeten worden.

Wat is nu het probleem? Is het probleem dat er zoveel buitenlanders zijn? Of is het probleem dat het economisch minder gaat en dat we dat voelen in onze portemonnaie? Ik denk het laatste. De racismen zien het weggagen van buitenlanders als een oplossing voor economische problemen. In een tijd, waarin westerse landen zoveel mogelijk invloed willen uitoefenen in andere delen van de wereld is het hypocriet om je te beschermen tegen invloeden van andere culturen. In Zuid-Afrika hebben de blanken zich tientallen jaren lang met alle middelen beschermd tegen invloeden van de zwarten, uit angst voor het moeten delen van hun weelderige bezittingen. Daarbij is het een vals argument dat bepaalde rassen superieur zijn. Het is een kwestie van macht en bezit, wanneer je jezelf tot een superieur ras rekent. Het is opvallend, dat vooral in tijden van economische problemen, het racisme hoogtij viert. Ik beschouw mij niet als uitverkoren, dat ik een Nederlander ben, ik beschouw dat als toeval. Jezus heeft laten zien hoe je met mensen om kunt gaan. Verdraagzaam, respectvol, liefdevol.

Ben Vos

Uit Jongerencourant, Enschede

DANKBARE HERINNERINGEN AAN WIJLEN DS. K. REILING

*Dezer dagen is het precies 100 jaar geleden dat br. K. Reiling werd geboren.
Op verzoek van de redactie werd een bijdrage ter herdenking geschreven.*

Deze herinneringen zijn mij steeds bijgebleven. Ze dateren uit de vroege veertiger jaren. De bron er van is een praktijk van vijf jaar van collegiale samenwerking.

In het jaar 1941 werd schrijver van dit artikel in de Gemeente Almelo / Geraniumstraat beroepen.

Genoemde Gemeente stond – menselijk gesproken – aan de rand van de afgrond. Twee afscheidingen in het verleden hadden deze Gemeente deerlijk afgeslankt. De H. Schrift was niet in het geding. Uitsluitend een trieste rij van persoonlijke botsingen.

Ds K. Reiling, toen ter tijd predikant van de bloeiende Gemeente Hengelo / Jac. Catsstraat, werd als consulent aangezocht.

Daartoe was hij zonder meer bereid. Van zijn kant betekende het aanvaarden van het consulentschap, bezielde inzet. Zo iets typeerde hem ten volle.

Waar problemen waren of driegden trad hij daartoe uitgenodigd of in de hoedanigheid als lid van de U.C., steeds op.

Rustig, nuchter, praktisch. In het bezit van de gave om onbevangen te kunnen luisteren.

Pastoraal bewogen. Wars van complimenten. Een loyale collega. De pastor, die een jongere collega ruime kansen geeft tot ontplooiing. Wakend om niet te verstarren in bepaalde theologische opvattingen of gemeengoed.

Maar ook als mens, die bars en onvriendelijk kon uitvallen als hij het noodzakelijk vond. Een geboren leider zonder daarop te willen staan.

Bovenstaande omschrijving van karakter en karakterstructuur handhaaf ik onverkort, omdat deze weergaven naar eer en geweten gebaseerd zijn op een intensieve samenwerking met zeer vele raakpunten.

Graag illustreer ik het een en ander met voorbeelden, die steeds mij voor de geest staan.

a. De praktische Reiling

De Gemeente Almelo / Geraniumstraat kon tot het uitbrengen van een beroep overgaan door de volgende constructie, waarvan hij de vader was.

Zijn eigen Gemeente ondersteunde Almelo met een jaarlijkse forse bijdrage. Die bijdrage had een glijdende schaal. D.w.z., dat het bedrag jaarlijks ook minder werd. Het beroep van Almelo gold ook voor Hengelo, namelijk als tweede predikant. In ruil daarvoor had de voor Almelo te beroepen predikant Borne – een sub-gemeente van Hengelo – volledig voor diens rekening te nemen.

Bij afwezigheid van de plaatselijke predikant te Hengelo in noodgevallden dienst plaats in de nemen. Verder, drie tot vier maal per jaar voor te gaan in de kerk aan de Jac. Catsstraat.

b. De pastoraal bewogen Reiling.

Op 20 juli 1941 deed ik mijn intrede te Almelo. De bevestiging was – vanzelfsprekend – K. Reiling. Let op de keus van zijn tekst, nl. 2 Tim. 2:1a.

Als het ware een weerspiegeling van zijn pastorale bewogenheid. Een vriendelijke, bemoedigende en zelfs ietwat vaderlijke prediking.

c. Reiling als de collega van ruimte en vertrouwen.

De eerste vergadering van de Raad der Gemeente te Almelo werd door mij voor-gezet. Als secundus fungeerde K. Reiling.

De hele avond had hij gezweven. Doch alles met aandacht gevolgd. Uitgenodigd voor het slotgebed, vroeg hij het woord en zei: Broeders, ik kom niet meer. Ik heb het gevoel, dat het hier "loopt".

Naar mijn beste weten is hij tijdens mijn periode in Almelo en Borne nimmer meer geweest, tenzij voor een spreekbeurt of privé-bezoek aan onze pastorie.

d. De bemoedigende Reiling

Na ruim twee maanden in Almelo voorgaan te zijn, vond collega Reiling het tijd worden, dat ik in Hengelo het woord had te verkondigen. In Almelo telden ochtenddienst en middagdienst samen een gehoor van een kleine negentig. Afgezien van de zg. NBJB – dienst met rond twintig jongeren in de avonduren.

Wat mij in de zuster gemeente te Hengelo te wachten stond, herinner ik mij levendig. Toen ter tijd een kerk met de banken goed bezet plus een volle galerij.

Op de tweede rij vanaf de kansel bezien de hele familie Reiling. Vader, moeder, de beide dochters en hun zonen Jannes en Romke.

Vanzelfsprekend had ik mij goed voorbereid. Toen ik de kansel met een beknepe gevoel besteeg, keek ik even naar hen. Wat zag ik? De omhooggestoken hand van collega Reiling en zijn bemoedigend knikje.

e. De mens wars van complimenten

Welgeteld heb ik slechts één keer – en nog wel indirect – een compliment in ontvangst mogen nemen. Het gebeurde tijdens mijn afscheidsdienst te Almelo. Collega Reiling was de eerste spreker. Hij begon met de woorden: "Je hebt mij niet teleurgesteld". De rest waren de vriendelijke woorden bij een afscheid.

f. Samenvattend

Met eerlijke dankbaarheid heb ik mijzelf beperkingen opgelegd. Hij was de predikheer, die mij na Almelo bevestigd heeft in de Gemeenten die ik diende vóór ik legerpredikant werd. Wijlen Ds K. Reiling een heilige in RK zin? Absoluut niet. Maar wel een geheiligde in en door Christus Jezus.

Een dienaar van het Woord in de beste betekenis. Vrij van elke vorm van dweperij citeer ik hier de Spreukendichter naar de vertaling van Obbink: "De rechtvaardige blijft in gezegend aandenken". (10:7).

Bathmen.

H.D. Hooghwinkel

ALTERNATIEVE VIDEOTHEEK

Sinds 30 november 1990 bestaat er in Duitsland in Glauchau (Sachsen) een alternatieve videotheek, genaamd DAVID (Die Andere Videothek).

Uit ongerustheid over de snelle toename van het aantal videotheken (8 stuks) en vooral het aanbod van videofilms heeft de baptistengemeente te Glauchau een christelijke videotheek opgericht. Tweemaal per week en zo mogelijk vaker is de videotheek open. Inmiddels zijn er meer dan 100 video's te huur. Het gaat daarbij om video's die geschikt zijn voor zondagsschool, jeugdgroepen, maar ook zijn er vrije tijds-video's te huur en video's voor open-huis-avonden. Ook zijn er speelfilms, documentaires en kinderprogramma's.

De initiatiefnemers ervoeren vanaf het begin de zegen van God doordat de hele organisatie goed is verlopen. Reeds driemaal heeft er in de plaatselijke pers een artikel over hun werk gestaan. Ze geloven ook dat God hun werk wil gebruiken om net als David creatief te getuigen van hun God, maar ook op te komen tegen de goddeloosheid van deze tijd (net als David tegen Goliath). Mensen blijken niet bijzonder aangetrokken door David, zeker jongeren niet. Wel zijn er inmiddels een aantal jonge gezinnen bereikt, die inmiddels ook in de gemeente komen!

H.D. Huiting

Tekenfilm over het leven van Jezus

In Januari zal de BBC beginnen met de uitzending van een serie tekenfilms, waarin het leven van Jezus zal worden uitgebeeld.

In totaal 50 5-minuten episodes uit het leven van Jezus zullen worden getoond. Het verhaal is gesitueerd in de catacomben van het oude Rome, waar volgens de overlevering de christenen hebben geschuild voor hun romeinse vervolgers. De christenen brengen elkaar om de beurt verhalen over Jezus in herinnering, die dan ieder keer 5 minuten duren.

H.D. Huiting

DE SOU DENKT MET U MEE

Het leek de Stuurgroep Organisatie Unie goed, om weer wat van zich te laten horen. Vanuit de zogenaamde "centraal staande vragen", verwoord in het SOU-rapport 1988, willen we in 9 korte afleveringen proberen even met u bij te praten over waar we mee bezig waren en zijn. Het moge duidelijk zijn dat het om meer gaat dan onze unie-organisatie. De SOU heeft bij herhaling opgemerkt dat we ook moeten nadenken over wie we zijn en wat we beogen. Daarover moeten we nadenken en de SOU wil graag met de gemeenten meedenken. Veel meer kan de werkgroep ook niet. De uiteindelijke beslissingen vallen in de plaatselijke gemeente en vervolgens in de gemeenschap van onze gemeenten die we Unie noemen. Zo willen we achtereenvolgens de volgende onderwerpen belichten: "Onze Unie-gemeenschap", "Het Unie-geld", "Onze Algemene Vergadering", "De voorgangers en hun communicatie", "Funkties en commissies", "Inhoud Baptisme", "Communicatie algemeen", "De opleiding van voorgangers" en "De structuur van de Unie".

INTERNATIONAAL

WALTER SPRAK BISSCHOPPEN TOE

Tijdens de bisschoppen-synode, eind vorig jaar in Rome, was Karl-Heinz Walter de enige vertegenwoordiger van de vrije kerken die het woord voerde. De algemeen sekretaris van de Europese Baptisten kreeg vijftien minuten om de 180 Europese kerkvorsten toe te spreken.

Walter had zijn aarzelingen toen hij werd uitgenodigd, maar op de EBF-vergadering in Varna vond men unaniem dat hij moest gaan.

Walters toespraakje droeg als titel "De rol van de Baptistengemeenten in Europa". Hij zei dat Baptisten grote nadruk leggen op de Bijbel en de verspreiding ervan; daarnaast op evangelisatie, zending en onderwijs. Ook speelt de **diakonia**, de dienst aan de naaste een grote rol.

Hij uitte zijn bezorgdheid over de groei van parakerkelijke bewegingen in Oost-Europa. Vaak worden Baptisten met deze bewegingen verward. Hij vroeg om vrijheid en gelijke rechten voor alle mensen, ook in landen met een R.K. meerderheid. In dat verband drong hij aan op scheiding tussen kerk en staat. In landen als Italië, Oostenrijk, Polen en Rusland gelden Baptisten niet als goede burgers, alleen maar omdat ze niet bij de meerderheidskerk horen.

Nieuwe godsdienstwetten in Oost-Europa moeten niet alleen andere godsdiensten de ruimte geven, maar ook alle christelijke kerken. "De Baptisten zijn geen Amerikaanse kerk", zei Walter, "maar hebben een eeuwenlange geschiedenis in Europa."

ebps/pjl

DE SOU DENKT MET U MEE (1) ONZE UNIE-GEMEENSCHAP

Beleven we de unie nog als "onze unie-gemeenschap"? Er waren tijden dat "de unie" intensiever en meer dichtbij werd beleefd dan nu het geval is. Het was allemaal wat kleiner, wat overzichtelijker, meer herkenbaar ook. Hoewel we bepaald nog geen groot kerkgenootschap zijn, is er door de jaren heen veel veranderd. In het "Baptisten vademecum", uitgegeven in 1946, wordt alle informatie over de gemeenten, inclusief een "geloofsverklaring" en een verdere uiteenzetting over de inhoud van het baptisme gegeven. Het boekwerkje is maar een fractie groter dan het adressenboekje van nu! Er is dus heel wat veranderd en er is ook heel veel gegroeid. We zijn in elk geval gegroeid in ledenaantal en zeker ook in commissies en werkgroepen. Maar is die groei ook niet ten koste gegaan van het besef van gemeenschap, van verbondenheid met elkaar?

De SOU heeft vanaf het begin van haar werkzaamheden beseft, dat bouwen aan een nieuwe uniestructuur hand in hand zou moeten gaan met een bezinning op het inhoudelijke van onze uniegemeenschap. De werkgroep heeft het zich daarmee niet gemakkelijk gemaakt. Het zou veel eenvoudiger geweest zijn, om een aantal voorstellen te formuleren met betrekking tot de organisatie. Daarover zouden de gemeenten simpelweg hebben kunnen discussiëren en afstemmen. De SOU heeft evenwel voor een andere weg gekozen. De discussie over de organisatie zou hand in hand moeten gaan met de discussie over het inhoudelijke van onze unie-gemeenschap.

Vandaar dat de SOU gepleit heeft voor het zogenaamde "voortgaande geloofsgesprek". Onze gemeenten zullen met elkaar in gesprek moeten blijven over het vele wat op hen afkomt. De gemeenten is een aantal toekomst-beelden voorgehouden die variëren van het opheffen van de unie tot een gemeenschap die nauwelijks meer gemeenschap mag heten, omdat de betrokkenheid van de gemeenten het nulpunt is genaderd.

Het is de SOU intussen wel duidelijk geworden, dat de gemeenten dat "voortgaande geloofsgesprek" willen aangaan. Dat is heel positief. Het moet natuurlijk wel "voortgaand" zijn en dat heeft te maken met een proces en ook met zaken als volharding en trouw. Ook zullen er de momenten moeten zijn, dat we elkaar kunnen bevragen op het wezenlijke dat ons bezighoudt en inspireert. Wellicht kunnen in een vernieuwde organisatie die momenten structureel worden ingebouwd.

Het moge duidelijk zijn dat de unie meer is en meer moet zijn dan een organisatie. We zijn geen fabriek die zich ten doel gesteld heeft geluidsapparatuur aan de man te brengen. We willen een geloofsgemeenschap zijn die in getuigenis en dienst het Evangelie wil verkondigen. Dat vraagt om gemeenschap rondom de levende Heer, van wie Paulus zegt dat Hij niet gedeeld is.

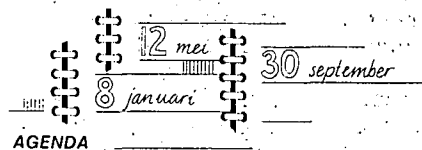
Namens de SOU,

Chris Eijer

Baptisten.....

.....helpen elkaar.

AGENDA

1 februari

Open dag seminarium (030-284823)

2 februari

BWA-zondag in teken van gebed

9 februari

Radiokerkdienst vanuit Treebeek

14 maart

Voorjaarskonferentie Friese Bond (Heerenveen)

BOEKBESPREKING

"Avondmaalsviering met of zonder wijn?" (31 blz.)

door ds. H. Ploeger.

f 2,50 + verzendkosten

Uitgave van de Christelijke Beweging voor Drankbestrijding (CBD)

Besteladres: Groningensingel 677, 6835 GA Arnhem

Volgens het voorwoord is het geschrift bedoeld als handreiking aan allen die zich gesteld zien voor de vraag of er alleen sprake is van een avondmaalsviering overeenkomstig de voorschriften en de bedoelingen van de Gastheer als er wijn gebruikt wordt; of zijn ook andere vloeistoffen toegestaan? De achterliggende vraag is: Mogen wij terwille van mensen voor wie alcohol schadelijk is, ook gebruik maken van een andere vorm van de vrucht van de wijnstok: druivesap of wijn waaraan de alcohol onttrokken is. In 8 hoofdstukjes bespreekt Ploeger onder meer de vraag wat Jezus zelf bij de instelling van het avondmaal gebruikte; verder geeft hij een verhelderende uiteenzetting over alcoholisme

als een ingewikkelde ziekte en vraagt hij aandacht voor de herderlijke zorg voor zulke patiënten met name inzake de vraag of wij wijn of iets anders zullen gebruiken bij het avondmaal.

Meteen in het eerste hoofdstuk merkt de schrijver op dat niet de inhoud van de beker maar wat door de inhoud van de beker voor ogen wordt gesteld, reinigt van alle zonde; de inhoud van de beker heeft een heenwijzende functie. Daarmee pleit hij er, mijns inziens, al voor om dat, waar het om gaat, goed te onderscheiden van minder belangrijke zaken. Hij maakt de lezer er ook op attent dat wij in onze gemeenten vaak inkonsekvent bezig zijn. We maken ons druk over de vraag of in de beker al of niet alcoholhoudende wijn moet zijn, maar we nemen zonder blikken of blozen gewoon brood in plaats van het ongezuurde brood dat Jezus gebruikte. Opmerkelijk is dat wij ons allerlei vrijheden bij de avondmaalsviering veroorloven maar moeilijk doen als het gaat om het liefdebetoon aan ex-alcoholverslaafden. Ploeger benadrukt dat alcoholvrije avondmaalsvieringen geen kwestie zijn van principe maar van pastorale zorg voor de ex-alcoholist.

Interessant zijn de verhelderende notities uit de overlevering van Israël en het Jodendom en uit de kerkgeschiedenis, die volgens mij veel discussie overbodig kunnen maken.

Hier en daar komt deze problematiek in onze gemeenten aan de orde. Sommige gemeenten hebben besloten om bij de avondmaalsviering druivesap te gebruiken.

Voor andere gemeenten kunnen de overwegingen van ds. Ploeger behulpzaam zijn om tot een goede beslissing te komen omdat hij de belangrijkste aspecten van de problematiek duidelijk bespreekt. De brochure lijkt me heel geschikt om zowel voor persoonlijke meningsvorming als voor gespreksgroepen te gebruiken.

Gezien het belangrijke onderwerp en de wijze waarop ds. Ploeger dit bespreekt alsook het feit dat zijn verhaal kort en overzichtelijk in een keurig uitgevoerde brochure is verrat, beveel ik dit geschrift van harte aan.

P. van der Werf
Rijswijk

MUSSELKANAAL:

AFSCHEID VAN DE FAM. BOSVELD

Zondag 12 januari 1992 is een dag die de baptistengemeente Musselkanaal niet snel zal vergeten. Het was de dag van het afscheid van onze voorganger en zijn gezin. 5 1/2 jaar hadden ze onze gemeente mogen dienen, ieder op zijn eigen wijze.

's Morgens waren er velen naar de dienst gekomen, samen met de genodigden, om officieel afscheid te nemen. Het thema van de prediking luidde: WAT EEUWIG BLIJFT.

De schriftlezing was achtereenvolgens uit Efeziërs 3:14-21 en Judas 17-25.

Om de gemeente een goede en blijvende boodschap mee te geven, kwam ds. Bosveld biddend en denkend bij dit gedeelte van de apostel Judas. Een gevoelvol en rijk gedeelte, dat opgedeeld kan worden in 3 onderdelen.

1. de kenmerken van het kwade;
2. de kenmerken van het goede.
3. wat eeuwig blijve en blijft.

In dit gedeelte staat er 'geliefden'. Dit is beslist geen koele aanhef, maar harte-lijkheid, zorgzaamheid en intense verbondheid. Dat mag en moet heersen in de gemeente van de Here Jezus.

Voortbordurend over dit onderwerp sprak onze voorganger dat er liefdebanden in de gemeente waren en dat ze de afgelopen jaren verdiept waren.

Het is dan ook logisch, dat je verlangt, dat het degenen die je lief hebt gekregen goed zal gaan.

Maar toch een waarschuwing en een aansporing voor de gemeente.

De gemeente van Jezus Christus bevindt zich nog altijd op het slagveld. We weten wat dit betekent!

Als aansporing werd ons meegegeven: bewaart u zelf in de liefde Gods. Dit kan door jezelf op te bouwen in het allerheiligst geloof.

Wat eeuwig blijft. De apostel richt onze aandacht op de Here Jezus Christus. Onze aarzelingen, onzekerheid, angst en vrees moeten ons drijven naar Hemzelf, onze Verlosser en Heer. Hij heeft ons gezocht. Hij heeft ons met Zijn bloed gekocht. Alles gaf Hij om Zijn gemeente te verwerven. Hij is het die eeuwig blijft.

Daarna kwamen de toespraken van enige genodigden.

Broeder Wijnhoud sprak namens de Werkgroep Regionale Ontmoetingsdag. Hij sprak een dankwoord uit namens de werkgroep voor de prettige samenwerking die er altijd geweest is. We hebben het ervaren als een samenwerking die gebaseerd was op de liefde van de Heer.

Daarna kwam ds. Stap uit Veendam aan het woord. Br. Stap dankte onze voorganger voor zijn werk als mentor. Het is fijn dat je iemand hebt, waar je tegen aan kunt praten en die je van advies kan dienen. Vooral in een periode wanneer je pas begonnen bent.

Daarna was br. van Manen, de secretaris van de gemeente. Doetinchem was aan de beurt. De gemeente had na een lange vacante periode een nieuwe voorganger gevonden. De commissie was unaniem tot het standpunt gekomen Ds. Bosveld te beroepen. Toch moet ik ook zeggen dat die periode ook gezegend is door de Heer. Er zijn nog velen tot geloof gekomen, aldus br. van Manen.

Tevens begreep hij dat de gemeente Musselkanaal een groot verlies leed. Hij wilde de wens uitspreken dat de gemeente snel weer een nieuwe voorganger en herder mocht vinden.

Tot slot sprak broeder Mulders, de vice-voorzitter van de gemeente Musselkanaal, namens de gemeente een woord van dank voor het werk gedaan in de gemeente. Daarna bedankte ds. Bosveld een ieder voor hun mooie woorden van dank en hij sprak tot de gemeente dat hij allen lief had.

In de avonddienst werd door de gemeente afscheid genomen van het voorgangersechtbaar, waarbij nagenoeg alle verenigingen en clubs zich presenteerden. Tot slot kon een ieder persoonlijk afscheid nemen. J. Duursma secretaris

Beroepen als jongerenpastor in het P.C. psych. ziekenhuis Groot Bronswijk te Wagenborgen (parttime):

A. Wijchers te Hoogezand-Woldwijk (parttime) die dit beroep heeft aangenomen.

Toelichting: br. Wijchers blijft tevens parttime werkzaam onder jongeren in Groningen (B.J. Noord) en als schoolpastor te Delfzijl.

De gemeente Hoogezand-Woldwijk heeft hem beroepen als voorganger in bijzondere dienst en hem voor genoemde werkzaamheden afgestaan. Totdat er een opvolger is, blijft hij tevens konsulent van de gemeente.

DE CHRISTEN

Orgaan van de Unie van Baptisten gemeenten in Nederland verschijnt wekelijks: abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar

Redactie:

Drs. H.D. Hüting, drs. P.J. Lalleman, J. Schotanus, ds. Jac. Schouten, ds. J.H. Stijkel

Eindredacteur:

Drs P.J. Lalleman, Postbus 20069, 7302 HB Apeldoorn. Wilt u alle kopij, berichten en gemeentebleden naar Apeldoorn zenden?

De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredacteur te zijn.

Administratie:

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin; Tel. 030-284494/284457; giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

VAN DER GRAAF
BEL GRATIS
06-0225910
TOP
VERHUIZERS
VERHUIZINGEN HULPDIENT

ZUID-LIMBURG

Te h. rustig gelegen vak. bung. in een mooie omgeving.
Tot 27/6 bij 2 weken reserveren 20%: 60+ korting.
Inl. De Cantharel, Kem 19,
6451 GC Schinveld.
Tel. 045-251176.

Deze maand in Magazine Kerk:

- De eerste volmaakte christen moet nog (weder)geboren worden: levensheiliging tussen 'moeten' en 'mogen'.
- De Messias als trekpleister: predikanten als promotors voor Israëls toeristenindustrie.
- Een portret van de vrijgemaakte dr. R.H. Bremmer: onafhankelijk, maar behoedzaam.
- De 'Vereniging van 1892' - dit jaar een eeuw geleden - was ook een splitsing.

Bel voor een
proefabonnement
(Kerk 3 maanden
voor slechts f 7,50)
03420-10790

"God is liefde" 1 Joh. 4: 16.

In deze zekerheid is door zijn Heer Thuisgehaald mijn lieve man, onze lieve vader en opa

Harm Baas

in de leeftijd van bijna 76 jaar.

9741 KS Groningen,
16 januari 1992
Hazelaarstraat 16.

E. Baas-van der Broek

Arnhem:
Martin en Emmy Baas
Sonja, Marcel

Groningen: Peter Baas

Apeldoorn:
Koert en Janny Baas
Corine, Ellen, Evelien

De teraardstelling heeft plaatsgehad op 21 januari op de begraafplaats "Selwerderhof" te Groningen

Op maandag 6 januari heeft onze Heer naar huis gehaald onze zuster

Harmanna Thekelina op 't Holt-Terpstra

op de leeftijd van 91 jaar.

In volle zekerheid des geloofs is overleden onze zuster

Christina Albertje Wildeman

Op de leeftijd van 69 jaar.

Baptistengemeente
Hoogezand-Woldwijck

Schöne Ferienwohnung im Hunsrück
Deutschland! Ruhige, waldr. ländl.
gend, gesunde Luft ebene
wanderwege. Freibad. Hallenb. 4 km.
4 betten + kind.b. küche + bad.
40 dm/tag. keine Nebenk.
Ilse Adams, Franz Krotz str. 7,
6544 Reckershausen telf. 067632710

"De Here is mijn Banier" Ex. 17.15

1942

1992

Op D.V. dinsdag 4 februari 1992 is het 50 jaar geleden dat onze ouders en grootouders

K. Brongers en T. Brongers-Berus
in het huwelijk zijn getreden.

Dit heugelijke feit willen wij op deze dag dankbaar en feestelijk met hen vieren.

Gelegenheid om te feliciteren: van 16.30-18.00 uur in hotel "Parkzicht" t.o. Stadswandelpark te Eindhoven.

Elst: Joop en Thea
Mirjam, Harry en Michiel

Eindhoven: Ina en Gerbert

Hengelo: Ans en Richard

Corr. adres: Orchideeënstraat 5, 5644 NH Eindhoven

Meisje, 29, noorden v/h land, zoekt reisgenote voor vakantie naar Oostenrijk in juli-augustus. Reacties onder nr. 18.800 aan het bureau van dit blad.

MEDEDELING

Secretaris van de gemeente
Siddeburen is:
L. Zigter, Hoofdweg 20,
9628 CP Siddeburen,
tel. 05983-1258

Met groot verdriet, maar dankbaar voor alles wat zij voor ons is geweest, delen wij u mede, dat geheel onverwacht van ons is heengegaan en in haar Heer en Heiland is ontslapen, mijn innig geliefde vrouw, onze zorgzame moeder en oma

Reina Smit

echtgenote van Klaas Ballast,
op de leeftijd van bijna 55 jaar.

"Daar zijn geen grenzen aan Jezus macht."

Westerhaar: K. Ballast
André en Ina
Rémon, Roy, Sandra, Sander

Margaret en Jan
Gerwin, Karina

Gert

7676 BP Westerhaar, 2 januari 1992
Wollegasstraat 11

De teraardebestelling heeft inmiddels plaats gevonden.

dc

De Christen

ORGAAN VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN

DE LES VAN DE STASI

Dezer dagen zijn, in wat vroeger Oost-Duitsland werd genoemd, de dossiers van de Stasi vrijgegeven voor de mensen, die willen weten of zij in deze dossiers worden genoemd. De Stasi was de vroegere Staatsveiligheidsdienst van Oost-Duitsland, voordat de muur werd afgebroken en het ijzeren gordijn werd neergehaald.

Het blijkt dat van honderdduizenden mensen dossiers werden bijgehouden. Van hoog tot laag stond men bij de Stasi genoteerd; waarbij is gebleken dat veel mensen door deze Stasi als spion werden ingeschakeld. Velen werden geroepen om anderen te bespioneren. In de actualiteitsuitzending van de N.C.R.V. vertelde iemand die nu minister is, maar onder het communistische bewind predikant, hoe hij geschokt was te zien dat de spionnen zelfs voorkwamen binnen zijn vriendenkring.

Nu staat Oost-Duitsland niet alleen, ook vanuit andere Oosteuropese landen, die vroeger beheerst werden door het communisme, komen dergelijke berichten. Het blijkt dat dictatoriale machten niet kunnen bestaan zonder deze werkwijze.

IN DE BIJBEL IS DIT VOORZEGD

Niemand minder dan de Here Jezus Christus zelf wijst daar op in zijn bekende profetische rede. In Marcus 13:12 lezen we: "Een broeder zal zijn broeder overleveren ten dode en een vader zijn kind; en kinderen zullen opstaan tegen hun ouders en hen ter dood brengen."

Het is de macht van het totalitaire gezag wat ons hier wordt getekend. De Here Jezus heeft hierbij gewezen naar onze tijd, naar de eindtijd. Want als we vragen om wie het hier gaat, dan hoeven we het antwoord niet schuldig te blijven. We weten dat ieder mens in een dergelijke situatie door de machthebbers gebruikt kan worden. Toch is er ook een bepaalde oorzaak voor. Deze wordt eveneens door de Here Jezus genoemd.

HET EGOISME VAN DE MENS

In deze zelfde rede zegt de Here Jezus: "Omdat de wetsverachting toeneemt, zal de liefde van de meesten verkillen." Wetsverachting en verkillen van liefde is niet zulk een merkwaardige verbintenis als oppervlakkig blijkt. Wetsverachting laat ons zien hoe de mens de wet veracht, Gods wet veracht. Dit gebeurt nu aan alle kanten. De door God gestelde normen worden overschreden. Waar men geen eerbied meer heeft voor Gods geboden, raakt ook het respect voor de medemensen op de achtergrond en daarbij ook de liefde, die toch ook tot Gods geboden hoort. Dat is het klimaat waarin spionage kan gebeuren. En de machthebbers hebben daar handig op ingespeeld en zij doen het nog. En zo zal het ook in de toekomst zijn. We zijn er van overtuigd dat in deze tijd de weg wordt klaargemaakt voor de komende machthebber, de antichrist. Dat is de tijd waar de Here Jezus van spreekt. Hij waarschuwt zijn gemeente hoe en wat er zal gebeuren.

DAT BRENGT CONSEQUENTIES MEE
VOOR ELKE GELOVIGE

Ja, voor heel Gods gemeente. We leven in tijden waarin grote veranderingen zullen optreden, ook in het geestelijk denken. Maar wij zullen moeten vasthouden aan de waarheid van Gods woord. Aan datgene wat de profetieën ons vertellen. Dan zullen de moeilijke dingen van de toekomst ons niet overvallen. En vooral zal de gemeente van het woord van God moeten getuigen. Het duidelijk maken in deze wereld dat er maar één weg is tot behoudenis. Eén naam onder de hemel gegeven door welke de mensen moeten behouden worden. En zelf zal de gemeente in heiliging moeten wandelen, en leven, eindelijk losgekomen van elke wereldgeïjgheid. Dan zal een macht als de Stasi, hoe deze dan in de toekomst heten mag, niet zo gemakkelijk de kans krijgen om gelovigen tegen elkander op te zetten. Dat is het wat de onthullingen van het geheim van de Stasidocumenten ons leren.

Jac. Schouten

VERDER IN
DIT NUMMER*Even onder ons**Gij zult niet echtbreken**Verslag hulptransport Moldavië**Lezers aan het woord*

EVEN ONDER ONS

Zomaar even op een vrije(?) zaterdag. Lang van te voren gepland en in de agenda opgeschreven. Gewoon lekker samen uit. De echtgenote mag meekomen. Naar uitgekoken en dan maar hopen dat er niets tussen komt op het laatste nippertje. Gelukkig een vlotte reis naar Hoogeveen. Eigenlijk dichterbij dan je dacht. Dus wat te vroeg. Geen nood, zo waren er meer. Elkaar begroeten en elkaar het beste wensen voor de nog komende 347 dagen van het jaar 1992. Waar hebben we het over? Over de Nieuwjaarsontmoeting! Door broeder Van den Hoef uitgenodigd, namens de voorzitter van de Commissie der Unie. De hele dag heel ontspannen meedoen en mee genieten. En dan? Aan het einde van de dag de vraag van de eindredakteur krijgen om er een verslag van te maken. Na enige ogenblikken stilte in acht genomen te hebben natuurlijk ja gezegd.

Dan loop ik nu de dag met u maar even door. Broeder Niessink heeft als algemeen adjunct, bij afwezigheid van onze verhuizende vice-voorzitter, de leiding van de dag. Zorgvuldig had hij fijne liederen uitgekozen om als zinvolle verbinding van de verschillende onderdelen van de dag te dienen.

LEKKER SAMEN

'Fijn dat we zo samen onder ONS kunnen zijn vandaag'. 'Geen mensen van de media en niet van de pers'. Zo ongeveer begon de voorzitter zijn eerste paar zinnen. Wie was 'ONS'? Het waren allerlei mensen uit de onder ons bestaande commissies e.d. Mensen die vaak belangeloos heel wat tijd en energie besteden aan allerlei taken in onze gemeenschap. Uit een soort pers-piëteit zal ik dan ook de bemoedigende toespraak van de voorzitter niet verslaan. Het drietal aanwezigen van de redactie van De Christen voelde zich ook 'onder ons' en eigenlijk beslist niet van de pers. Nog één uitzondering op mijn toezegging. De laatste zin als klimax van de toespraak van de voorzitter wil ik nog wel even vermelden. 'Als de Heer vertoeft te komen, dan haalt de UNIE het jaar 3000!!!' Dit was geen verspreking. Dit was ook niet bedoeld als een uitdagende vraag; zo iets van: Haalt de Unie het jaar 2000? (Dat mag natuurlijk ook wel, om ons op onze verantwoordelijkheid te wijzen.) Neen, dit was P.R. geloofs-taal en geloof-taal.

Over P.R. gesproken. Wij hadden bij ons de heer J. Hol uit Veenendaal, hoofd interne public relations bij de KLM. Hij hield een goede lezing over het belang van een goede P.R. voor de kerkelijke gemeenschap.

Hij begon met te zeggen dat zijn gedachten hierover best gepubliceerd mochten worden in 'De Christen'. Ik doe dat nu dan maar aan de hand van het praatpapier-skelet, dat hij liet uitdelen. Misschien dat ik daar met behulp van mijn geheugen en een paar eigen aantekeningen een beetje body aan kan geven.

WEDERZIJSBEGRIIP

Bij P.R. gaat het om het bevorderen van wederzijds begrip. Relaties zijn kwetsbaar. Zelfs 25% van de meest solide relaties (liefdesrelaties) houdt geen stand. Vele zakenrelaties worden na een bepaalde tijd verbroken. Men wordt teleurgesteld in verwachtingen. Aan vele wensen kan nooit ten volle worden voldaan. Wat zijn de waardevolle elementen in een relatie? Men moet gericht zijn op

het bevorderen van wederzijds begrip. Ik moest zelf daarbij even denken aan een zinsnede uit mijn vorig artikel. 'Wat zouden mensen van mij moeten weten om mij beter te begrijpen en wat zou ik van anderen moeten weten om hen beter te begrijpen?'

IN GUNST BIJ HET HELE VOLK

Naast het wederzijds begrip is het belangrijk om planmatig goede betrekkingen te onderhouden. Niet oppervlakkig en sporadisch, maar diepgaand en geregeld. De mogelijkheid bieden om systematisch met elkaar te communiceren. Daarbij is het belangrijk te werken aan naamsbekendheid en een goede naam van anderen. Het gaat er niet om het aanzien van anderen te schaden. Het gaat om je eigen imago en dat mag nooit ten kosten gaan van die ander.

VERBAAL EN NON-VERBAAL

Communicatie is het gemeenschappelijk maken van feiten, waarden en normen, waarbij 80% non-verbaal en 20% verbaal is. Kerk en gemeente doen aan PR, ook al is men zich dat niet bewust. De mensen van onze ECU hadden onze broeder inleider al eerder meegemaakt op een conferentie op 'De Bron' in Dalfsen. Het bleek ook uit het antwoord op een latere vraag dat de baptisten, waarmee onze christelijke gereformeerde inleider in contact was geweest, iets gecommuniceerd hadden. Zijn conclusie was dat baptisten een vrolijk volkje waren. Het deed me even denken aan de vroegere vrije evangelische predikant dominee Hoekendijk, die zijn geestelijke ligging karakteriseerde als 'vrolijk-orthodox'. Soms wordt dat als onverenigbaar gezien. De non-verbale communicatie kan zijn vruchten afwerpen. Als voorbeeld diene de media. Het is niet nodig om in elk radio- en televisieprogramma de Naam van de Here Jezus te noemen. Afgezien van de woordverknogting zijn er nog vele andere factoren die een positief christelijke rol spelen in de mediacommunicatie.

WAT NIET EN WAT WEL?

Rondleidingen houden in het kerkgebouw of zorgen dat het kerkblad volgeschreven wordt, is geen wezenlijke communicatie. Het gaat om het stelselmatig bevorderen van wederzijds begrip tussen de kerkelijke gemeente en haar publieksgroep. De publieksgroep wordt gevormd door de mensen die men in

eerste instantie wil bereiken. In alles houdt je rekening met de kenmerken van die groep. In je woordgebruik, gedrag en kleding stel je je tot op zekere hoogte al in op een bepaald publiek of een bepaald gezelschap. In de didactiek zouden we spreken van de beginsituatie. Je vraagt je ook voortdurend af, wat je wil bereiken. Dan gaat het om de doelstelling.

DE MIDDELEN

Wat zijn de middelen, die gebruikt kunnen worden om vanuit die beginsituatie terecht te komen bij het doel dat gesteld is? Wat wil men overdragen en langs welke weg, op welk niveau en wanneer moet het zijn beslag krijgen? Het gaat hierbij dus om een planning. Dit klinkt misschien wat theoretisch, maar de illustraties maakten het voor ons wel praktisch.

WAT LEVERT HET DE GEMEENTE OP?

Verder werd er de nadruk op gelegd, dat het belang wat mensen hebben bij wat geboden wordt ook de belangstelling bepaalt. Hier werd later bij de mogelijkheid van het stellen van vragen dieper op ingegaan. Er zijn heel wat mensen die zich helemaal niet bewust zijn van het belang dat zij hebben bij het Evangelie. Zij kunnen daarom ook geen belangstelling hebben. Als we denken aan perioden in de kerkgeschiedenis zoals het Réveil, dan waren dat toch geen tijden waar men zich druk maakte over P.R.? De inleider geeft toe dat er buiten de menselijke factoren andere aspecten een doorslaggevende rol kunnen spelen en dat wij ook nu bij het bezig zijn met het bedenken van wegen voor een doeltreffende communicatie ons afhankelijk mogen weten van de Heer, die ons door Zijn Heilige Geest inzicht, wijsheid en motivatie wil geven om de beste weg te vinden in onze gecompliceerde tijd. Al met al een goede dag. De sfeer, het gebodene, de bediening en verzorging, meer dan een applaus waard.

J. Schotanus

ZAAIERKRANT - PAASEDITIE

Vóór 1 maart kunt u de
Paaskrant bestellen,
eventueel met uw eigen
opdruk.
Snel het formulier naar
het Unieburo sturen !

GIJ ZULT NIET ECHTBREKEN

Wij zijn nu toegekomen aan een gebod waar vandaag nog wel eens wat moeite mee is: Gij zult niet echtbreken! Of, zoals het in de Statenvertaling staat: Gij zult geen overspel doen!

Direct al aan het begin van dit artikel zullen we moeten concluderen dat het huwelijk niet meer zulk een vanzelfsprekende zaak is als in vroeger tijden. Integendeel, we hebben de indruk dat er soms propaganda gevoerd wordt tegen het huwelijk: Min of meer doet de overheid daar zelfs aan mee. Wij spreken niet meer over onze man of vrouw maar over onze partner. Mannen hebben geen vrouw meer maar een vriendin en vrouwen hebben een vriend. De overheid keurt alle mogelijke relatievormen goed, welke dat ook maar mogen zijn. Dat is een maatschappelijk gegeven, omdat de maatschappij dit zo wil. Onze Minister-President heeft het eens zo gezegd: 'Als de maatschappij verandert, als een brede laag van het volk dat wil, dan zal de overheid zich daarbij moeten aanpassen.' Daarmee is de overheid niet meer Gods dienaar maar de dienaar van het volk.

HOE IS DAT MET DE GEMEENTE?

Met de gemeente is het zo dat wij vaak wat achter de feiten aanlopen. De gemeente heeft er in het begin wat moeite mee, maar past zich toch snel bij het maatschappelijk denken aan. Dat alles anders is dan vroeger kunnen we ons wel indenken. Er is een tijd geweest dat onze maatschappij een christelijke maatschappij was. Dat betekent niet dat alle mensen gelovig waren, maar het was wel een maatschappij waar de kerk centraal in stond. De wetten die door de regering werden gemaakt waren in grote lijnen gegrond op de Bijbel. Want zonder dat de overheid nu volmaakt was, wist men zich Gods dienaar. Deze tijd is nu nagenoeg voorbij. De maatschappij is niet christelijk meer, zo is het ook met de overheid. Er zijn wel kerken in de maatschappij, er zijn ook christenen, zelfs in de regering. Maar de maatschappij is niet christelijk meer. We zien dit aan de grote veranderingen die worden doorgevoerd. We zien dit aan de wetten welke steeds meer worden aangepast aan het maatschappelijk denken. Op deze wijze verwijderd de maatschappij zich steeds verder van het Bijbelse gedachtegoed. Daarom moeten we als gemeente van de Here Jezus Christus er voor waken dat we op deze weg worden meegesleept. Dat moeten we voor ogen houden als we ons met dit gebod bezighouden.

GIJ ZULT NIET ECHTBREKEN

Nu is met dit enkele zinnetje niet alles gezegd. De tien geboden vormen samen de samenvatting van Gods wetten en verordeningen die wij elders in de Bijbel tegenkomen. We zullen die tien geboden ook niet zo gemakkelijk aan de kant kunnen schuiven onder het motto: dat was voor Israël, dat geldt niet voor ons. Of, zoals men ook wel doet, met de woorden: De wet is in Christus vervuld. Er zijn dan mensen die denken dat alles er nu mee door kan. Zo is het echter niet. De wet die Christus heeft vervuld is de wet van het offer. De hele offerdienst van het volk Israël zag op Christus. Voordat de Here Jezus in deze wereld verscheen was het dieroffer de weg van de mens tot verzoening met God. Maar het offer van de Here Jezus Christus heeft voor eens en altijd verzoening gebracht, voor een ieder die gelooft. Deze wet is de ceremonieële wet. Maar veel van de wet des Heren, veel

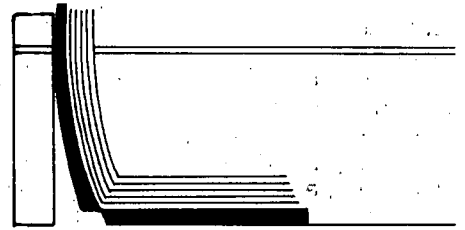
van de geboden, zijn blijven staan. Tenzij het Nieuwe Testament ons daar duidelijk over bericht. En juist het gebod wat in dit artikel aan de orde is zal onze aandacht moeten hebben. Want meer dan ooit tevoren is vandaag het huwelijk in geding.

HOE WAS DIT IN BIJBELSE TIJDEN IN HEIDENSE LANDEN?

Daar was het wat dit onderwerp betreft, niet zo best. In vele landen was een soort sekscultus ontstaan. Dat is niet alleen iets van onze tijd. Vroeger kende men dit ook, alleen op een andere wijze. De seksualiteit was min of meer een soort religieuze zaak geworden. Soms gebeurde het dat in de tempels van de afgoden de jonge meisjes onthaagd moesten worden wat dan gebeurde door de priester. Het resultaat was dat het huwelijk niet het één en het ander was. Vrouwen waren niet erg in tel. Het ging in het huwelijk ook niet om de vrouw, maar om de sekscultus. En als de vrouw niet langer aan de verwachtingen voldeed nam men een volgende, en nog een en nog een. Vaak was de vrouw totaal rechteloos, niet in tel. Op een andere wijze zien we dit vandaag ook. Ook vandaag heeft men van de seksualiteit een soort cultus gemaakt. In de zestiger jaren heeft men de seksualiteit uit de beslotenheid van het huwelijk weggehaald en open en bloot de straat op gebracht. Overigens was het wel goed dat we wat onder de Victoriaanse preutsheid vandaag kwamen, maar dit is zo doorgeslagen dat we nu totaal aan de andere kant zijn terechtgekomen, waardoor de brokstukken aan alle kanten zichtbaar zijn. Eén op de drie huwelijken loopt stuk. Hoeveel jonge mensen hebben al met diverse anderen geslachtsge-meenschap gehad voordat zij het huwelijk binnentreden? Op dit terrein verslaat satan vandaag zijn duizenden. Heel wat mensen, jongeren en ouderen, staan in dit leven met vaak onreine harten en gedachten. Daarom kunnen we dit gebod niet naar het verleden verwijzen, want ook boven ons christelijk leven staat dit woord: Gij zult niet echtbreken. Ook al gaat dit tegen de cultuur van onze tijd in.

ISRAËL MOEST EEN GEHEILIGD VOLK ZIJN

Geheiligd betekent niets anders dan apart gesteld zijn. Voor het volk Israël

kwam daar dan nog bij: Een aan de Here toegewijd volk zijn. Van Israël had God gezegd: Gij zult Mij een koninkrijk van priesters zijn. Priesters die wandelden in de naam des Heren en deden naar het woord van Gods wetten. Zo is ook de gemeente van Christus geroepen. De gemeente is niet geroepen om op te gaan in de maatschappij. Maar de gemeente wordt juist geroepen uit de maatschappij. Dat betekent ten diepste het woord gemeente. De gemeente is geroepen om een geheiligd Godsvolk te zijn. Dat brengt twee dingen mee: Kruisdragen en zegen. Het kruisdragen overkomt ons omdat wij niet met de wereld willen meedoen. Daardoor leven wij anders, willen wij ook anders leven, want ons leven is gericht op de Here Jezus Christus. Dat maakt ons soms onbegrepen. En dat onbegrepen zijn doet ons kruisdragen. Het kruis van het lijden, het kruis van het alleen (durven) staan.

MAAR ZEGEN IS ER OOK

Want in de weg van de gehoorzaamheid aan de Schrift gaat God ons rijke zegen schenken. Er zijn heel wat voorbeelden uit de geschiedenis naar voren te halen waaruit blijkt dat daar waar de weg van het kruis werd gegaan, ook dikwijls grote zegen kwam. Zo werd Israël een geheiligd volk. Zoals ook de gemeente een geheiligd volk moet zijn, waar boven geschreven staat: Gij zult niet echtbreken. Gij zult geen gemeenschap hebben buiten, voor of naast het huwelijk. In deze zin beschermt God het huwelijk. Het christelijk huwelijk ligt ingebed in Gods grote liefde. Het huwelijk heeft te maken met Gods schepping en Gods verkiezing. Daarover gaat het volgende artikel over dit onderwerp.

Jac. Schouten

Tentoonstelling Louwerse

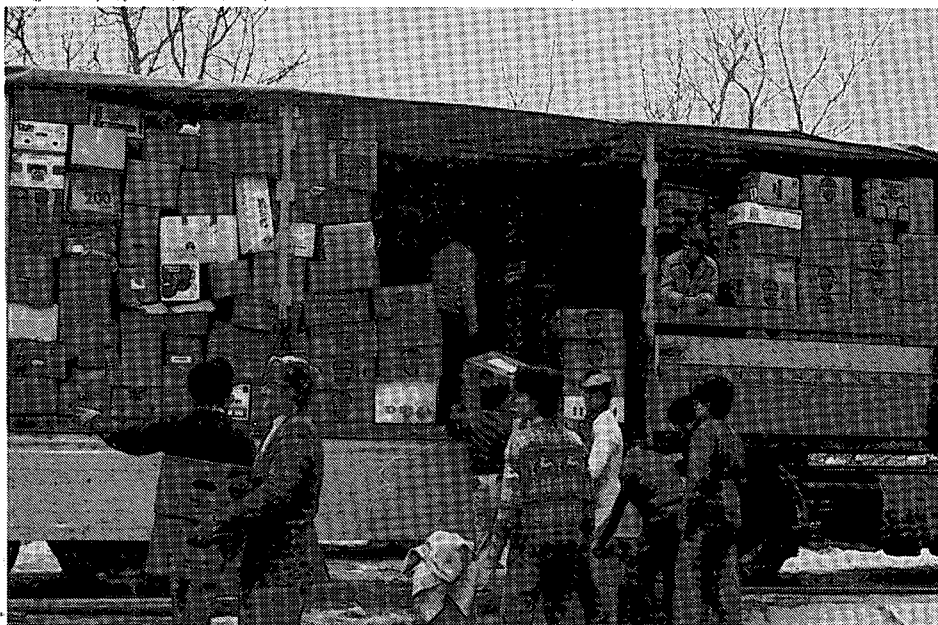
In het Kennemer Gasthuis, Zeeweg 168, IJmuiden is tot en met 31 maart een speciale tentoonstelling. Voorganger Ben Louwerse van de gemeente IJmuiden toont een overzicht van al zijn werk: jeugdwerken, indische tijd, cartoons, portretten, olieverf, pentekeningen en houtsnijmozaïek.

In een volgend nummer komen we terug op deze kant van br. Louwerse.

HULPTRANSPORT MOLDAVIË VEILIG AANGEKOMEN

"Ik ben met u al de dagen". Deze bekende tekst stond in een brief die door mijn vrouw tussen mijn bagage was gestopt voor de reis naar Moldavië. Gedurende zowel de heenreis, het verblijf in Kishenev als de terugreis hebben mijn medereizigers en ik ervaren dat God inderdaad bij ons was "al de dagen". Op de moeizame reis naar en van Moldavië met kracht en leiding, tijdens het verblijf aldaar met blijdschap, broederschap en liefde.

Op 9 december vertrokken we om ongeveer 13.30 uur vanaf Bergum met twee vrachtwagens vol hulpgoederen voor Baptistenbroeders en -zusters en Moldavië in de voormalige Sovjet-Unie. Een wagen was geladen met kleding, schoeisel, twee rolstoelen en drie orgels. Deze wagen werd bestuurd door Romke Sikkema met als bijrijder Peet van der Meulen. De andere wagen zat vol met zo'n 2100 voedselpakketten en deze werd bestuurd door Rein Sikkema met als bijrijder ondergetekende.

Romke Sikkema mag 'als gast' alleen toekijken bij het lossen

OPONTHOUD

We hadden de hoop om in de loop van donderdag 12 december op de plaats van bestemming aan te komen, maar dat liep even anders. De eerste tegenslag kregen we op de Pools/Oekraïense grens, waar een rij van tenminste vijf kilometer vrachtwagens stond te wachten. Omdat we aan de douaniers duidelijk konden maken dat we een hulptransport hadden kregen we toestemming om met de twee wagens naar voren te komen en als een van de eersten doorgelaten te worden. Toen we echter de helft van de file voorbijgerekend waren versperden enkele boze Russische vrachtwagenchauffeurs ons de weg. Hoewel we ook aan hen probeerden duidelijk te maken dat het om

een hulptransport ging geloofden ze ons niet, omdat we geen papieren van het Rode Kruis bij ons hadden. De Poolse politie nam evenmin de moeite om ons verhaal aan te horen, maar bekeerde ons en loodste ons weer tussen de rij, waarna een lange tijd aanbrak van om de beurt waken om zodra er weer enige ruimte kwam de wagens verder naar voren te rijden. Al met al duurde het 22 uur voor we doorgelaten werden. De formaliteiten op de Poolse kant van de grens verliepen vervolgens vlot, maar op de Oekraïense kant wachtte ons nieuw oponthoud. Nadat we verscheidene keren waren gevraagd of we ook wapens of drugs vervoerden, werden we meegenomen naar het douanekantoor waar het op dat mo-

ment aardedonker was. Later bleek dat de stroom was uitgevallen. Toen alles weer functioneerde moest men nauwkeurig weten wat we vervoerden en sommige producten zoals de margarine en de zonnebloemolie werden exact genoteerd. Uiteindelijk kregen we toestemming om door te rijden en zo'n 25 uur nadat we op de grens aangekomen waren konden we de Sovjet-Unie binnenvaren.

BEROOFD

We besloten niet al te ver meer te rijden, omdat het inmiddels al weer donker was geworden en de wegen niet al te best aanvoelden. Zo'n veertig kilometer van de grens vonden we dan ook een parkeerplaats, waar we die nacht hebben geslapen. Als we hadden geweten wat er daar die nacht zou gebeuren waren we waarschijnlijk nog wel een stukje doorgereden, want toen Peet de volgende morgen een rondje rond de beide wagens maakte bleken de douanezegels en de kleden geopend te zijn. Die nacht waren we bestolen door waarschijnlijk hongerige mensen uit de omliggende dorpen. We misten zo'n kleine honderd pakketten en enkele dozen kleding waren leeg gehaald. Omdat aangifte bij de politie waarschijnlijk tot dagen vertraging zou hebben geleid namen we het besluit verder te rijden. Bovendien wilden we door deze ervaring perse deze dag, het was inmiddels vrijdag 13 december, Kishenev bereiken. Dat was echter gemakkelijker gezegd dan gedaan. De wegen waren zo slecht dat van ontspannen doorrijden geen sprake kon zijn. Bovendien waren de plaatsen op de borden aangegeven in het Russische schrift zodat het vinden van de weg ook de nodige inspanning kostte.

Een Sikkema-wagen naast de Kerk van Kishenev

Dat we toch deze dag onze bestemming nog bereikten is te danken aan Gods leiding. Zo'n honderd kilometer voor Kishenev werden we namelijk ingehaald door een personenauto die ons beduidde om te stoppen. Geschrokken van de ervaring van de voorafgaande nacht besloten we door te rijden. De tweede keer dat de auto ons inhaalde hielden de mensen echter een bijbel voor het raam. Dit gaf ons het idee dat ze misschien om bijbels wilden vragen en dus bleven we staan, daar we een aantal Russische bijbels bij ons hadden. De bestuurder van de auto kwam naar ons toe en we wilden hem al een bijbel toestoppen toen hij vroeg of we misschien naar de Baptistengemeente in Kishenev moesten. Het bleek dat deze man een van de assistenten van de unievoorzitter was. Vanaf dat moment konden we opgelucht achter hem aanrijden en kwamen we veilig in de Moldavische hoofdstad aan. Het was toen inmiddels elf uur 's avonds.

Na een goede nachtrust in twee gastgezinnen konden we de volgende morgen beginnen met het eigenlijke werk: het uitladen van de wagens en het gesprekken voeren met de mensen van de Unie van Baptisten in Moldavië. De voorzitter, de heer Sedletzky, maakte ons via een tolk duidelijk hoe blij en dankbaar men was dat we veilig waren aangekomen met de hulpgoederen. Van de EBF in Hamburg was een telegram gekomen dat men ons kon verwachten. Vervolgens vertelde hij ons iets over de situatie in de Sovjet-Unie.

ECHT COMMUNISME

Met de nodige ironie werd gesteld dat het echte communisme nu pas bereikt was, omdat iedereen nu echt gelijk is: niemand heeft meer iets. Het hulptransport kwam dan ook als een geschenk uit de hemel. Dat hadden we trouwens zelf in onze gastgezinnen kunnen constateren, waar kinderen in korte broeken rondliepen bij een temperatuur van zo'n vijf graden onder nul. Ook de voedselsituatie is nijpend in de republiek Moldavië, zoals in de hele Sovjet-Unie. Hoewel de meeste gezinnen nog wel wat voorraden hebben liggen van de afgelopen zomer, zijn de meeste huisvrouwen de hele dag bezig met het bij elkaar scharrelen van de dagelijkse kost. Daarbij moet men vaak lang wachten in de rijen die zich telkens opnieuw vormen voor de winkels. Een van de broeders vertelde ons dat de zusters van de gemeente elkaar zoveel mogelijk proberen te helpen. Wie wat extra suiker heeft geeft dit aan iemand die geen suiker meer heeft enz. Christenen leggen zich dus zeker niet neer bij de ontstane situatie, men probeert er iets van te maken. Herhaalde malen werd dan ook gezegd dat christenen de enige blijde mensen zijn in de Sovjet-Unie van dit moment, omdat zij nog uitzicht en houvast hebben. Anderen leven hun leven op een troosteloze, verslagen manier.

(slot volgt) Wieger Sikkema

VOORGANGERS IN HOLLAND

Het convent van Baptisten Voorgangers in de regio Holland heeft op maandag 13 januari j.l. in Voorthuizen de nieuwjaarsbijeenkomst gehouden. Het is in dit convent een traditie om tijdens de eerste bijeenkomst van het jaar een bezoek te brengen aan een instelling of organisatie. Op 13 januari was het convent te gast bij de 'NEM' (Near East Ministry) in Voorthuizen. Voorzitter van de 'NEM' is het conventslid ds G. Lammerts van Bueren, voorganger van de Baptisten Gemeente te Huizen. In het 'NEM' centrum te Voorthuizen verzorgde dhr. H. Goudswaard, directeur van de 'NEM' een inspirerende dag over de zorg van de Gemeente van Christus in de dienst van Israël en het Midden-Oosten. Graag van harte aanbevolen voor nadere kennismaking door bijvoorbeeld het 'NEM'-magazine aan te vragen bij de Stichting Near East Ministry, Postbus 30, 3780 BA Voorthuizen.

De volgende bijeenkomst van het convent zal plaatsvinden op maandag 30 maart om 11.00 uur ten huize van br. N. van Gemeren, voorganger van de Baptisten Gemeente te Alphen-Noord, aan de Burgemeester Smitsweg 45, te Hazerswoude Dorp. De deelnemers aan het convent ontvangen hiervoor een persoonlijke uitnodiging.

Dordrecht, ds A. van den Berg.

FEBRUARINUMMER BIJBEL & WETENSCHAP: NEW AGE EN DE MODERNE FYSICA

Amersfoort - Nog geen honderd jaar geleden dachten de geleerden de natuurkunde 'onder controle' te hebben. Alle belangrijke definities waren geformuleerd. Maar toen kwam Albert Einstein met de relativiteitstheorie en wat later Max Planck met de quantum-mechanica. En plotseling kwamen al die zekerheden op losse schroeven te staan.

In een drietal artikelen gaat prof. dr. W.J. Ouweneel in op de vraag wat deze ontwikkeling voor gevolgen heeft voor ons natuurkundige wereldbeeld. Daar blijken ook New Age-achtige theorieën over te ontstaan. De vervolg-artikelen verschijnen in maart en april.

Verder komt in dit nummer van Bijbel & Wetenschap een aantal interessante onderwerpen aan de orde. Bijvoorbeeld: de sociale betrokkenheid van de kerk in de vorige eeuw; de 'New Religious History', die een nieuwe kijk geeft op de Amerikaanse geschiedschrijving; en een biografie van de middeleeuwse godsdienstvernieuwer Geert Groote.

Geïnteresseerden kunnen een proefabonnement op Bijbel & Wetenschap aanvragen (3 maanden voor slechts f 10,-) en ontvangen als eerste dit februarinummer. Voor opgaven kunt u met de BDU bellen (03420-94911) en vragen naar de abonnementsadministratie van Bijbel & Wetenschap.

OPENING CENTRUM VOOR BIJBEL EN PEDAGOGIEK:

Zaterdag 14 maart 1992 vindt te Amersfoort de officiële opening plaats van het Centrum voor Bijbel en Pedagogiek. In dit centrum worden de diensten van **Bijbel & Onderwijs** ondergebracht, een stichting die in 1980 werd opgericht. Doel van het Centrum is ouders, leerkrachten en jeugdwerkers te helpen bij het opvoeden en onderwijzen van de kinderen volgens de normen van de Bijbel. In het Centrum komt tevens een permanente expositie van goede educatieve materialen die uitgaan van de Bijbel als grondslag.

Hoofdtthema van de congresdag is: 'Opvoeden in een pluriforme samenleving'. Dit zal worden ingeleid door dhr. Dieter Velten, voorzitter van de Pädagogische Arbeitskreis van de Gnadauer Verband in Duitsland. Op zijn stellingen zal een viertal directeuren van andere onderwijs-organisaties reageren.

Daarnaast zal op deze dag het raamwerk worden gepresenteerd van een eigentijdse christelijke pedagogiek; dit raamwerk zal de komende jaren verder worden uitgewerkt door een aantal werkgroepen waarop men op deze dag kan inschrijven. Enkele nieuwe producten die vanuit dit Centrum worden aangeboden zijn:

- een handreiking voor kinder- en jeugdlektuur,
- een aanzet tot verantwoorde kerndoelen voor komende Basisvorming.

Inschrijving voor deze dag vindt plaats door overmaking van f 20,- op postrekening 364.1856 van B&O te Kampen, onder vermelding: congresdag pedagogiek. Daarna ontvangt u het programma-boekje met nadere gegevens.

HET UNIE- GELD

Nee, we gaan geen eigen geld uitgeven van de unie; heel veel landen in Europa, die zelfstandig worden, beginnen daar wel mee, maar de unie doet dat niet. Hoewel, je zou er heel wat mee kunnen betalen; collectes, spreekbeurten, zangbundels, de Christen...

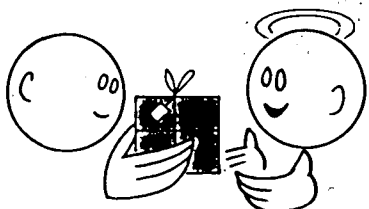
Toch geven we wel geld uit, en een hoop ook. De Stuurgroep Organisatie Unie heeft mede als opdracht gekregen daarnaar te kijken. Hoe gaat dat, waar komt het zo ongeveer vandaan, in welke hoeveelheid?

We hebben verschillende geldstromen, waar zowel mensen als zaken uit betaald worden; verplichte geldstromen, zoals de contributie en vrijwillige, zoals de collectes voor de zending. De SOU constateert twee zaken: De geldstroom is behoorlijk versnipperd (kijk maar naar hoeveel begrotingen er in het AVboek staan) en sommige salarissen worden betaald uit de verplichte stroom en andere uit de vrijwillige stroom. Het eerste gegeven maakt het totaaloverzicht heel ingewikkeld en het doen van grote beleidskeuzes bijna onmogelijk. Het tweede gegeven geeft ongelijkheid tussen mensen, die allemaal voor de unie werken.

De SOU heeft een paar keer de mening gevraagd van de gemeenten over deze zaken via allerlei bijeenkomsten, een paar enquêtes en een schriftelijke peiling. Er liggen al enige tijd voorstellen klaar, die vanuit de peiling meer dan twee-derde meerderheid lijken te hebben. Die voorstellen zijn nog niet door de AVaanvaard, en als ze dat worden, dan zijn ze nog niet direct van kracht, maar ze wijzen een richting, die we samen zouden kunnen gaan. Die richting wijst op een bestuurslaag, die over vrijwel al het uniegeld het beheer en de verantwoordelijkheid krijgt, zodat je ook op langere termijn goeie keuzes kunt maken. En het wijst op een organisatie, waar in elk geval de personele kosten uit de verplichte stroom komen. Er wordt nagedacht over de mogelijkheid de lasten voor "arme" gemeenten wat te verlichten. Als het goed wordt geregeld, zou het winst moeten opleveren: Een lager totaalbijdrage van gemeenten aan de unie en een efficiënter beheer en beter overzicht. Dat is een goeie zaak - uniegeld is van ons allemaal.

namens de Sou, Anne de Vries

Baptisten.....

.....geven graag iets weg

BRUG TUSSEN IDEAAL EN WERKELIJKHEID:

In de raad en de evangelisatie-werkgroep van de gemeente leefde al een hele tijd het verlangen om op een goede wijze tot het toerusten van de gemeente-leden te komen. Op de achtergrond hiervan lag de constatering, dat weinig leden een stuk verantwoordelijkheid in de gemeente wilden dragen. Bovendien leefde men met de vraag: wat betekenen wij als gemeente nu eigenlijk voor de plaats waarin wij baptisten gemeente zijn? Wat is nu onze uitstraling naar buiten in getuigenis en dienstbetoon? Deze beide zaken maakten een hernieuwd doordenken van de wortels van het gemeente zijn alleen maar dringender. Samen hebben we vervolgens gekeken naar de mogelijkheden die er lagen en we besloten om van start te gaan, met het **Gemeente Opbouw Plan**. In drie jaar tijd zouden we proberen om de pijlers van het gemeente-zijn, vieren, leren, dienen en delen eens opnieuw te bekijken en te doorleven op hun betekenis voor ons allen.

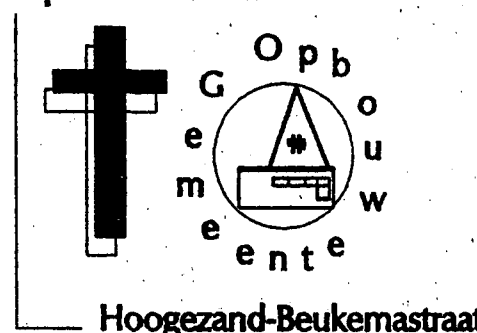
VIEREN

Het eerste jaar zit er al een poosje op. We hebben in dat eerste jaar veel gedaan, niet alleen aan 'actie', maar ook aan inhoud. De plangroep die het proces van gemeente-opbouw inhoud probeert te geven naar de gemeente toe verzette bergen werk. We zijn gaan kijken naar onze diensten en vieringen, vanuit de vraag: wat delen we nu eigenlijk met elkaar wanneer we ons geloof 'vieren'. We begonnen in een start-weekend en stelden elkaar op een van de avonden de vraag: 'Wie is Jezus voor ons? Wat wil het zeggen, dat we Hem volgen?' Velen deelden hierover hun eigen beleving met de aanwezige broeders en zusters. Dat leidde er ook toe, dat er bij het avondmaal na een tijd ruimte en vrijmoedigheid groeide om dingen van elkaars geloven met elkaar te delen. Het leidde ertoe, dat we samen elke zondagmorgen apart voorbede voor de zieken deden en nu nog doen!

WIJKEN

In de 8 wijkavonden die er in 1990-1991 waren bleek dat vele broeders en zusters elkaar niet kenden. De betrokkenheid nam juist door deze wijkavonden enorm toe. Een punt dat ook onze aandacht kreeg was de pastorale zorg in de gemeente. De gemeente besloot om

Baptisten Gemeente

huisbezoek-teams in te stellen. Aan elke wijk werden naast de wijkouderling en diaken en diaconessen twee huisbezoekers toegevoegd, die regelmatig de broeders en zusters aandacht zouden kunnen geven. En we kunnen nu wel al zeggen, dat het zijn vruchten al begint af te werpen! Immers we hebben allen de opdracht om 'om te zien naar elkaar'. Eerlijkheidshalve moet ik ook zeggen, dat er best momenten zijn waarop een stuk spanning ontstaat tussen wat we als gemeente als de weg voor ons zien, die we zouden moeten gaan, en de werkelijkheid die soms weerbarstig is. We zijn nu halverwege het tweede jaar ('leren'), en we komen steeds weer tot de ontdekking hoeveel er nog te doen is.

DOELGERICHT

Het doel staat ons als gemeente nog steeds helder voor ogen: een gemeente te zijn die een vitaal lichaam is en aantrekkelijk is voor de buitenwacht, waar gevierd, gedeeld, geleerd en gedeeld kan worden. We geloven nog steeds dat we een woord voor de wereld hebben en we zoeken naar wegen om dat inhoud en slagkracht te geven!

Gemeente opbouw: een brug bouwen tussen ideaal en werkelijkheid in afhankelijkheid aan onze Heer! Daar staan we voor! Gemeente opbouw: staande op het fundament Jezus Christus, nodigen we elkaar uit en laten we ons door de Heer uitnodigen om levende stenen te zijn in zijn geestelijk huis!

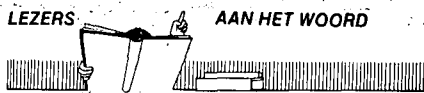
Vanuit de redactie kwam de vraag of ik niet een stukje wilde schrijven over onze ervaringen tot nu, om ze ook zo met elkaar te kunnen delen. Het is een 'stuk' geworden, maar dat komt door het enthousiasme waarmee we er toch ook bezig zijn!

In Christus de Heer weten we ons met U allen verbonden

Met een hartelijke groet,

René Erwich

ONZE SPRAKELOOSHEID

Het frontartikel van DC van 16 januari van de hand van de eindredacteur stelt het grootste probleem van onze baptistengemeenschap aan de orde, onze sprakeeloosheid: wij praten niet echt met elkaar over de zaken die ons geloof raken en die ons tot uiteenlopende gevolgtrekkingen brengen. Ik ben zeer verheugd over dit moedige artikel en hoop, dat het weerklank zal vinden en een vervolg zal hebben.

In mijn boekje Heden en Toekomst van 1981 heb ik, na een analyse van de ontwikkelingen in de jaren zestig en zeventig gepleit voor een grondige herbezinning op twee voor ons kenmerkende woorden: bekering en wedergeboorte, omdat alleen zo'n herbezinning de toen reeds dreigende vervreemding zou kunnen bezweren. Het is er, ondanks veelvuldige blijken van instemming, niet van gekomen. De ruim tien jaren die sindsdien zijn verschenen, zijn jaren van gemiste kansen geweest. Het heeft geen zin die geschiedenis in extenso te beschrijven want het zou, ongeacht de schrijver, een beeld opleveren, waarin anderen zich niet zouden herkennen. Nog veel minder zin zou het hebben om te vragen wie de schuld heeft. Als wij niet bereid zijn ons gezamenlijk verantwoordelijk te stellen voor de door br. Lalleman gesignaleerde vervreemding, zullen wij ook nooit een uitweg vinden. En daarom zal deze uitweg in de eerste plaats kruisweg moeten zijn. Misschien mag ik herinneren aan enkele woorden die ik op 15 augustus 1986 op de voorpagina van DC schreef, naar aanleiding van het eerste hoofdstuk van 1 Corinthiërs, aan een gemeente in conflict. Vanwege dat conflict begon Paulus over het kruis:

"Als Paulus over het kruis begint, dan betekent dat dat hij ze terughaald. Ze moeten weer terug naar af. Het verhaal van het kruis brengt ze weer terug naar het begin. Terug naar nul... Zouden wij dat ook nog kunnen? Alle verschillen van inzicht, hoe diepgaand en principiële ook, inleveren en opnieuw met elkaar beginnen als een gemeenschap van nul - die alles bij het kruis hebben ingeleverd? En die in elkaar niets anders kunnen zien dan een die ook door genade behouden is. Of zijn wij daarvoor al te koninklijk, te ver gevorderd, te rijk in doorwrochte en diepgewortelde overtuigingen?" Ik hoop vurig dat de hartekreet van br. Lalleman niet weggalmt maar weerklank vindt, officieel en niet officieel. Riep de UC ons niet in december 1990 op tot verootmoediging? Waarom zou zij ons niet nu - concreter en vastberadener - opnieuw in dat spoor leiden? Wij wachten erop.

Bilthoven

J. Reiling

HAALT DE UNIE HET JAAR 2000 ?

Met enige verbazing heb ik het artikel van br. P.J. Lalleman 'Haalt de Unie het jaar 2000' in DC d.d. 16/1/'92 gelezen. Ik vroeg mij af of het tot de taak van de eindredacteur behoort om op de een of andere manier te proberen 12000 Baptisten te kapitelen, of dat het tot de taak van onze redacteuren behoort om geestelijke opbouwende artikelen te schrijven. Ik denk zelf het laatste. Dat er vleugels zijn ontstaan valt niet te ontkennen maar heeft br. Lalleman zich wel eens afgevraagd hoe die zijn ontstaan? Het antwoord kunnen we m.i. lezen in Jeremia 18:15:

'Nochtans heeft mijn volk Mij vergeten; voor wat onwezenlijk is, ontsteken zij offers;

zo zijn zij gestruikeld op hun wegen, de oude paden, door te gaan op de paden van een onbegane weg.'

Er waren lieden onder ons die de moderne theologie wilden aanhangen; anderen wilden bespreekbaar maken wat niet inherent is aan het fundament van onze Heer en zo zijn er vleugels ontstaan en de conflicten daaruit voortkomend. In een opiniepeiling kozen we voor het voortgaande geloofsgesprek, maar waarom zijn we niet met elkaar in gesprek gekomen? De voorbeelden die genoemd worden zijn niet relevant. In de eerste plaats de studiedagen over de thema's vrede, gerechtigheid en heilheid van de schepping. Deze studiedagen zijn door de U.C. belegd op aandringen van een kleine minderheid in onze gemeenschap en waren duidelijk geënt op het conciliair proces; waar een grote meerderheid onder ons zich niet aan wilde konformerend. Ten tweede: de laatste ontmoetingsdag is zeker niet maatgevend en een graadmeter, want de lage opkomst kan allerlei oorzaken hebben. Wij waren bijv. met vakantie maar hadden er wel graag bij willen zijn.

Tot slot, de vraag naar de positie van de theologische geschoolde zusters onder ons. Hierover zijn we inderdaad nog niet met elkaar in gesprek geweest. Het is daarom ook geen graadmeter omdat er over onze zusters (nog) niets beslist is. Alles is immers bij het oude gebleven. Zij die ons leiden, U.C. en de andere cie's zullen ons met elkaar in gesprek moeten brengen, maar dan wel met thema's en onderwerpen die door een ruime meerderheid gedragen worden en ware ethische en fundamentele vraagstukken zijn. Halen we als Unie het jaar 2000 nog? Als de Heer nog toeft hoop ik het van harte. Maar dan wel gelijktijdig omdat we terug moeten naar de oude paden; om met Jeremia 6:16 te spreken: 'Zo zegt de Here: Gaat staan aan de wegen en ziet en vraag naar de oude paden, waar toch de goede weg is opdat gij die gaat en rust vindt voor uw ziel'; Zingende: Een in de naam van Jezus; een zin en een gemoed; een in 't geloof der Schriften ... (JdH 838 refr.)

Spijkernisse

F. Koster

VERKIEZINGEN

De gemeenten mogen hun stem uitbrengen in drie tussentijdse vakatures in commissies. Voor de Evangelisatie Commissie der Unie (vakature P. Wijchers) staan kandidaat de brs. F. Koster te Spijkernisse en J.W. van Weenen te Hoogeveen.

Voor de Unie Zendings Commissie (vakature A. Wijchers) is de keus tussen zr. M.P. Bosveld-Aslander te Doetinchem, br. J.C.Th. van Beek te Leiderdorp en br. B. Posthumus te Schalkhaar.

In de Commissie der Unie zijn de vakature T.F. Smit de volgende twee broeders kandidaat: J. Chr. Schipper te Lisse en J. Stok te Hoogeveen.

De stemmen moeten op 29 februari binnen zijn.

LITURGIE

van de radiokerkdienst vanuit de Baptistengemeente Treebeek te Brunssum, uit te zenden op 9 februari om 17.00 uur op radio 5.

Voorganger br. A. Nijland
Organist br. G.F. Hulshof
Soliste sopraan Marijke Eliveld
Zangkoor Sursum Corda o.l.v.
br. H. Niemeijer

zingen L&G supp. 32
welkom, votum en groet
koor: Psalm 42:1,2,3

gebed

solozang: Leer mij Uw weg, o Heer

schriftlezing:

Genesis 41:46-52

Genesis 43:26-31

zingen L&G 88:1 en 4

prediking met als thema

'Vergeten en verwerken'

koor: Door het geloof

zingen 'Terecht en vooruit' met zegen
tussen couplet 2 en 3.

De teksten en een bandopname van de dienst zijn verkrijgbaar via
Postbus 10009, 1201 DA Hilversum,
onder vermelding van datum en plaats.

**Het noodfonds van onze Unie heeft
als gironummer: 81255.
Doe er wat aan!**

*Als u geeft, kan er nog een transport naar
Moldavië. Giro 81255 van het Noodfonds.*

*Als u geeft, kan er nog een transport naar
Moldavië. Giro 81255 van het Noodfonds.*

*Als u geeft, kan er nog een transport naar
Moldavië. Giro 81255 van het Noodfonds.*

DE CHRISTEN

Orgaan van de Unie van Baptisten gemeenten in Nederland verschijnt wekelijks: abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar

Redactie:

Drs. H.D. Huiting, drs. P.J. Lalleman, J. Schotanus, ds. Jac. Schouten, ds. J.H. Stijkel

Eindredacteur:

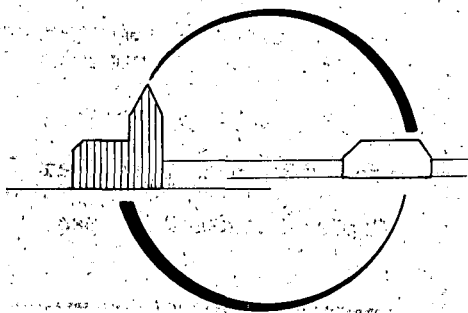
Drs P.J. Lalleman, Postbus 20069, 7302 HB Apeldoorn. Wilt u alle kopij, berichten en gemeentebladen naar Apeldoorn zenden?

De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredacteur te zijn.

Administratie:

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin; Tel. 030-284494/284457, giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

BEROEPINGSWERK

Beroepen te Stadskanaal-Zuid:
J.A. Stukker te Stavoren

ZUID-LIMBURG

Te h. rustig gelegen vak-
bung. in een mooie
omgeving.
Tot 27/6 bij 2 weken reser-
veren 20%. 60+ korting.
Inl. De Cantharel, Kem 19,
6451 GC Schinveld.
Tel. 045-251176.

"Mijn genade is u genoeg."

Op maandag 13 januari werd door
de Heer thuisgehaald onze zuster

Jifke Holtland-Bosma

in de ouderdom van bijna 90 jaar.

Baptisten Gemeente Kampen.

MEDEDELING

Het nieuwe adres van de secretaris
van de Werkgroep Alleenstaanden,
zr. J. van Kleef luidt: Vondellaan 29,
2692 DJ 's-Gravenzande,
tel. 01746-21462

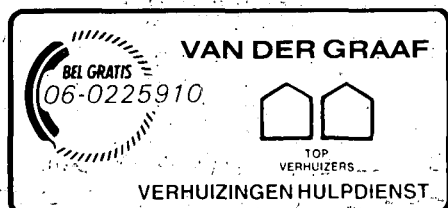
*"En dan wacht mij -
wat zalig lot! - een woning,
een gebouw van God."*

Op zondag 15 december is
in Christus ontslapen
onze broeder

Jan Bastiaan

oud 56 jaar.

Baptisten Gemeente Kampen.

G ROEIENDE BELANGSTELLING VOOR NATIONALE GEBEDSWEEK EA

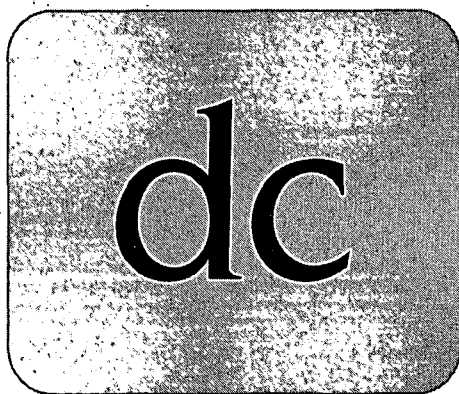
DRIEBERGEN/STUTTGART - De nationale week voor gebed van de Evangelische Alliantie, die van 11 tot 18 januari duurde, wint aan belangstelling. "Er blijkt een groeiend aantal mensen te zijn dat aan de gebedsweek deelneemt, en ook het aantal plaatsen waar gebeden wordt, neemt toe," aldus EA-directeur A.J. van Heusden. "Hierin wordt de tendens bevestigd dat steeds meer christenen uit alle kerken en in het hele land het belang van gezamenlijk gebed ondersteunen." Datzelfde bleek ook tij-

dens de Nationale Dag voor Gebed die op 11 januari in Amersfoort gehouden werd. Daar kwamen rond de 1300 mensen, twee maal zoveel als enkele jaren geleden.

In Dokkum bijvoorbeeld werd tijdens de gebedsweek elke avond gebeden. Men rekende op gemiddeld 25 mensen per avond, maar er kwamen er rond de zeventig. Op de laatste avond waren het er zelfs 125. In Ermelo en Scherpenzeel trokken de bijeenkomsten, elke avond vijftig mensen.

In Duitsland namen in totaal rond de een miljoen mensen aan de gebedsweek deel, verdeeld over 1500 verschillende steden en dorpen. Omdat 1992 in Duitsland 'Het jaar met de bijbel is' had

de Duitse EA als thema gekozen: 'Gods Woord is de waarheid'. Onder de gebedsonderwerpen vielen de problemen rondom voormalige Stasi-leden, de bescherming van het ongeboren leven en het Jaar met bijbel zelf. De deelnemers kwamen zowel uit de Evangelisch-Lutherse kerk (EKD) als uit de vrije groepen. De voorzitter van de synode van de EKD, bisschop Klaus Engelhardt, behoorde tot de sprekers. (idea persdienst/idea dsl)

De Christen

ORGAAN VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN

WERKEN ONDER DE ARMEN

Enige weken geleden hebben de rijke westerse landen in Parijs besloten ongeveer de helft van de schuldenlast van arme landen weg te schelden. Alleen de Amerikanen doen vooral vanwege hun eigen begrotingstekort niet mee. Het is een eerste begin van het oplossen van de schulden crisis van arme landen.

De schuldenlast van de armste landen in de wereld is zo groot, dat veel van deze landen zelfs niet meer in staat zijn al de rente op de leningen te betalen. Om te voldoen aan afbetalingsverplichtingen bezuinigt men bijvoorbeeld op het aanleggen van een goed wegnnet, op onderwijs. Zo heeft de schuldenlast directe gevolgen voor de bevolking van deze landen.

Arm en rijk, een immens probleem. Alleen het is zo ver weg. Roemenië is dichtbij en daar is en wordt ook veel hulp geboden. Gelukkig. Maar hoe zit het met de Koerdische vluchtelingen of de miljoenen daklozen in Bangladesh en de miljoenen hongerenden in Afrika? Een antwoord is moeilijk te geven. Immers wat kunnen wij eraan doen? Niet zoveel toch?

Misschien kunt u beginnen met het lezen van een brochure, die de stichting Tear Fund in december 1991 heeft uitgegeven. Het betreft een artikel over diakonaat en getuigenis van Josefina C. Gutiérrez, die op de Filipijnen werkzaam is onder straatkinderen. Het is een indrukwekkend verhaal, dat christenen vooral wil wakker schudden.

Naar een woord van Jezus zullen de armen er altijd zijn (Matth. 26:11), maar dat betekent niet dat we dat maar als een onontkoombaar feit moeten accepteren. Armoede is immers niet Gods bedoeling. Daarom is God ook betrokken op de armen. Kenmerk van het Messiasschap van Jezus is dan ook "armen ontvangen het Evangelie" (Matth. 11:4,5). Onze verantwoordelijkheid is vanuit de bijbel duidelijk.

De statistieken tonen verbijsterende cijfers over de armen in onze tijd. Ongeveer 46% van de wereldbevolking is arm, 1,18 miljard mensen daarvan behoren tot de allerarmsten. Daarvan blijken er 960 miljoen mensen nog geen christen. 33% van de wereldbevolking is christen en samen hebben zij 62% van het totale wereldinkomen! Van dat geld wordt bijna alles besteed aan christenen, slechts een klein deel aan niet-christenen.

Hoe staat het met onze eigen Unie begroting? En met die van onze eigen gemeente of van onszelf? Natuurlijk komt een hoop van onze uitgaven indirect ten goede aan anderen. Natuurlijk zijn er de bijzondere acties en collectes, maar als we eerlijk zijn, besteden wij ook verreweg het grootste deel van de begroting aan onszelf. Misschien kunnen we met elkaar de vinger eens aan de gemeentepols houden en voelen hoe hard ons hart klopt voor onze naaste. Waarom zouden we niet als gemeente ook onze tienden weggeven? Of zelf, u en ik? Een tiende is veel geld, maar misschien kan er ook wel

wat veranderen in onze (gemeentelijke) levensstijl? Opgeven wat we niet echt nodig hebben. Minder koek, meer giften; minder TV, meer bezoek; minder, meer... vult u zelf maar verder in. We voelen het allemaal wel aan: het gaat om onze houding.

Zending en evangelisatie, woord en daad zijn één. Ze horen bij elkaar. Ze vragen om een volledige inzet en betrokkenheid. Het is geen taak van deskundigen, maar van al Gods kinderen. Josefina Gutiérrez besluit haar artikel als volgt: "Begin nu en beleef, wat het is om betrokken te raken bij iemand die in nood is."

P.S. Misschien zijn er lezers die reeds begonnen zijn, graag nodigen wij u/jou uit om een impressie (eventueel met illustraties) te geven van uw/jouw ervaringen in het werk ten behoeve van mensen in nood.

H.D. Huiting

VERDER IN DIT NUMMER

Wereldgodsdiensten in Cairo

Hoop voor iedereen

Moldavië-transport (2)

Evangelist Wijchers

ONTMOETING MET WERELDGODSDIENSTEN

Enkele maanden geleden waren we op een reis door Egypte enkele dagen in Cairo. Daar bezochten we op een dag het oudste kerkgebouw van de Koptische Kerk, de oudste synagoge en de grote moskee van Cairo. Sommigen mensen zeggen dat in zulke steden de wereldgodsdiensten elkander ontmoeten. Zo is het ook in Jeruzalem, met dit verschil dat daar deze godsdiensten hun heiligste plaatsen hebben. Voor de christelijke kerk is dit de kruisheuvel Golgotha met het lege graf, voor het Jodendom is dat de klagmuur, de westelijke muur van het vroegere tempelcomplex en voor de Islam is dat de rotskoepel, ook wel genoemd de Omarmoskee. We betwijfelen echter of er een echte ontmoeting tussen deze godsdiensten plaatsvindt in Jeruzalem.

HOE IS DAT IN CAIRO?

Daar vinden we niet direct heilige plaatsen zoals in Jeruzalem, maar de plaatsen die er zijn worden door de aanhangers van deze godsdiensten wel erg belangrijk gevonden.

De Koptische kerk is een van de oudste kerken ter wereld. Reeds heel vroeg, waarschijnlijk in de eerste eeuw, werd daar al het evangelie verkondigd, en sommige mensen zeggen dat dit gebeurde door de evangelist Marcus. Maar dat is niet zeker. Wel werd in die vroege tijd het evangelie daar verkondigd. Er zijn veel mensen tot geloof in de Here Jezus Christus gekomen en gemeenten werden op veel plaatsen gesticht. Daaruit is de Koptische kerk ontstaan. Bij ons bezoek aan de kerk in Cairo werd er net een soort kinderbijeenkomst gehouden. Maar er was geen bezwaar dat wij tegelijk wat door de kerk heenwandelden. Het viel ons op dat de kerk nogal stoffig was en we vroegen ons af of dat soms ook het beeld kon zijn van het geestelijk leven van die kerk. Het is bekend dat veel oude oosterse kerken het evangelie min of meer hebben weggedrukt achter een zeer zwaar liturgisch gebeuren. Toch is dat evangelie wel aanwezig en de vraag is of men er in dat land wel mee naar buiten kan treden. Islamitische landen laten niet veel vrijheid toe aan anderen om hun boodschap te verkondigen en Egypte is daarop geen uitzondering. We weten van mensen die vanuit de Islam tot geloof in de Here Jezus Christus zijn gekomen en het daardoor in hun omgeving heel moeilijk hebben gekregen en soms zelfs in de gevangenis zijn beland. We denken dat de Koptische kerk vooral van binnenuit moet groeien en het was een fijne zaak om zoveel kinderen in die kerk te zien die daar vrolijk hun liederen zongen. Maar groei van buitenaf wordt er niet veel gevonden.

HET JODENDOM

De oudste Joodse synagoge waar we waren in Cairo werd in die tijd net gerestaureerd en stond daarbij nogal op zijn kop. Wel was te zien dat deze synagoge heel erg oud was. Het Jodendom in Egypte gaat terug tot in de eerste eeuw na Christus. In het jaar zeventig, na de verwoesting van Jeruzalem werden er honderdduizenden Joden in heel de toenmaals bekende wereld als slaven en slavinnen verkocht. Dit geschiedde ook op de slavenmarkt van Alexandrië. De aanvoer van Joden was zo groot dat men deze voor weinig of niets kon kopen.

Vanuit die tijd, en zelfs al daarvoor, wonen Joden in Egypte en hebben zij daar ook hun synagogen. Zelfs in de moeilijkste tijden heeft het Jodendom zich in Egypte kunnen handhaven, hoewel we weten dat na 1948 veel Egyptische Joden naar Israël zijn geëmigreerd. Nog veel eerder, na de Babylonische ballingschap, werden overal in de toenmaals bekende wereld door Joden Synagogen gesticht. Maar er was niet veel uitwerking naar buiten. Men sloot zich min of meer op in de synagoge en buitenstaanders kwamen er maar heel moeilijk bij. Toch weten we vanuit het Nieuwe Testament, dat er altijd mensen waren die zich tot het Joodse geloof voelden aangetrokken. We komen hen tegen als Jodengenoten en ook werden zij wel Godvrezenden genoemd. Juist vanuit deze mensen zijn vaak de gemeenten van de Here Jezus Christus ontstaan. Zij hebben een zeer werkzaam aandeel gehad in de verkondiging van het evangelie.

MET DE ISLAM IS HET ANDERS

De Islam is ontstaan in de zesde eeuw na Christus. En we zouden kunnen zeggen dat in de Islam een mengeling gevonden wordt van Jodendom en Christendom, waarbij we wel moeten vaststellen dat Mohammed er zelf nog veel aan heeft toegevoegd. De Islam werd vooral in de eerste eeuwen meer verbreid met het zwaard dan door de verkondiging, en heeft daardoor een groot deel van het midden-oosten, met uitlopers naar Azië, Europa en Afrika onder zijn macht gekregen. Eeuwenlang is het echter ook in de Islamitische wereld erg stil geweest. We hoorden er niet zoveel van en wisten er ook niet zoveel van. Maar in onze tijd is dat anders. Ook de Islam beleeft een soort opwekking, al is dat niet in alle stromingen van de Islam hetzelfde. Bekend zijn in onze dagen de fundamentalistische stromingen in de Islam die geducht van zich doen spreken. Daarbij heb ik moeten denken aan de gelijkenis welke door de Here Jezus wordt verteld in Lucas 21: "Let op de vijgeboom en al de bomen." De vijgeboom is het beeld van het volk Israël. Dat volk is weer tot bloei gekomen, nu het in eigen land een eigen staat heeft. Maar het beeld van al de bomen laat ons de omliggende volkeren zien, de volkeren welke nu tot de Islam behoren. Ook zij komen op hun wijze tot grote bloei. En samen is dit een teken dat we in het einde der tijden zijn aangekomen. "Als dit gaat gebeuren," zo spreekt de Here Jezus, "Heft dan uw hoofden op, want dan is uw verlossing nabij."

DE ONTMOETING

De wereldgodsdiensten ontmoeten elkaar, zo schreven we hier boven. Maar we geloven niet dat dit een ontmoeting is, waarin we contact tussen deze godsdiensten kunnen zien. Zo min als er in Jeruzalem ontmoetingen plaatsvinden, zo min ook in Cairo, of op welke plaats in de wereld ook waar deze drie godsdiensten zo dicht bij elkaar komen. Er zullen wel aanrakingspunten zijn, waar men soms elkander op een of andere wijze raakt, en vaak is dat dan een vijandige aanraking. Als Christenen zijn we er van overtuigd dat er maar één weg tot God is, dat is de Here Jezus Christus. Hij zelf zegt: "Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven, niemand komt tot de Vader dan door Mij." En de apostelen hebben dat overgenomen met de woorden: "Er is geen andere. Naam onder de Hemel gegeven, door welke wij behouden moeten worden." Daarom rust er op de Christenen een grote verantwoordelijkheid om op zijn minst te bidden of God in deze tijd deuren wil openen om naar beiden, Joden en Islamieten, maar daarnaast aan heel de wereld te getuigen van die enige Weg en die ene Naam.

De ontmoetingen zullen niet gemakkelijk zijn. Wat de Joden betreft heeft de kerk in het verleden al zoveel misdaan dat we ons kunnen afvragen of wij het nog wel moeten zijn die het evangelie aan hen moeten verkondigen. Wellicht zal dit veel meer een taak zijn voor de Messias belijvende Joden waarvan het aantal toenemend is in heel de wereld. Bij de Islam zullen we niet zo gemakkelijk een open deur vinden, maar door het gebed is veel mogelijk. Zoals in Oost-Europa nu de deur open is gegaan om Bijbels in te voeren en het evangelie te verkondigen, zoals ook in China, ondanks de verdrukking, welke nu zelfs toenemend is, de kerk toch groeit, zo kunnen er ook wonderen gebeuren in de wereld van de Islam. Onze God heeft vele muren geslecht. Dat was de overdenking die het bezoek aan deze drie steunpunten van wereldgodsdiensten in Cairo mij heeft gebracht.

Jac. Schouten

*Tevreden over
De Christen ?*

*Maak uw
zuster abonnee !*

— — — —

GODS WOORD: HOOP VOOR IEDEREEN

2 Petrus 3

Dwars door de geschiedenis, de geschiedenis van de wereld, de geschiedenis van ons eigen leven, loopt de geschiedenis van God.

God, die de geschiedenis van mensen binnenkomt en verder met hen gaat. Om daarvan een voorbeeld te noemen zouden we kunnen denken aan Abraham, de man die geroepen werd om uit zijn eigen land te gaan en te trekken naar het land dat God hem wijzen zou.

Abraham die ook ging, vertrouwend op Gods beloften. Gods spoor in de geschiedenis kunnen we ook ontdekken in Jezus, van wie de bijbel zegt, dat God in Hem eens en voor altijd gesproken heeft. Want wat is er allemaal niet veranderd in de wereld door Jezus' leven en sterven! Ook zouden we kunnen denken aan Petrus, de eenvoudige visser, die zijn netten in de steek liet en Jezus ging volgen. Zijn tijd werd Gods tijd. Hij werd visser van mensen.

Onze geschiedenis, onze tijd heeft alles met de toekomst te maken. Met datgene wat nog komen gaat.

Veel mensen maken zich zorgen om die toekomst, hun eigen toekomst en die van hun kinderen.

Als we op de beelden afgaan die via de televisie in onze huiskamers komen of de krant lezen, dat is het niet vreemd te veronderstellen dat het niet goed gaat met de wereld. Dan bekruipt ons het gevoel dat het einde in zicht is.

Dat het aftellen begonnen is.

IS ER NOG TOEKOMST?

Gelukkig wel.

Want we geloven dat God alles met die toekomst te maken heeft. Dat er ondanks alles toch nog hoop is.

God zelf zal in de toekomst spreken.

Hij zal spreken in Jezus' wederkomst.

Hij zal alle dingen nieuw gaan maken.

Daarvan getuigt de tweede brief van Petrus, hoofdstuk 3:1-13. Het is een gedeelte dat gaat over spotters die de verwachting van de wederkomst van Christus in twijfel hebben getrokken, die met een zekere nadruk betogen dat er niets in de gang van het wereldgebeuren is dat op een naderende verandering wijst.

Alles, zo zeggen ze, blijft bij het oude en het is nog net zo als bij het begin van de schepping.

Maar de schrijver wijst er van zijn kant op dat God op een heel andere wijze de tijd meet dan de mensen.

Want bij de Heer is één dag als duizend jaar en duizend jaar als één dag. God schuift zijn belofte niet op de lange baan, al denken sommigen dat ook.

Nee, Hij heeft geduld, want Hij wil niet dat er iemand verloren gaat. Petrus roept in deze brief op om temidden van opkomende dwalingen, waarbij de fundamentele waarheid wordt aangetast, vast te houden aan het profetenwoord: "U doet er goed aan wanneer u daarbij blijft, als bij een lamp die licht geeft in een donker vertrek, totdat de dag aanbreekt en de morgenster opgaat in uw harten."

OOK NU

Is er, zo kwam bij mij de vraag op, veel veranderd? Is er veel veranderd aan de situatie in het begin van de eerste gemeenten er nu, vandaag?

Ook nu zijn er die aan Jezus wederkomst zijn gaan twifelen.

Het afdoen met: "Ach, dat is een illusie, een zoethoudertje".

Want ga maar na, al bijna tweeduizend jaar wordt er naar uitgekeken, naar het moment waarop Jezus komt.

Maar ik wacht er niet meer op.

Het wachten duurt mij te lang.

Ik leef nu en wat er komt? Ach, dan zien we wel weer.

Hebben mensen die zo denken het gelijk aan hun kant?

Ik geloof er niets van.

De dag zal komen dat Jezus terugkomt.

Hij zal, dat is de belofte, alles nieuw maken.

Dat is geen illusie, geen zoethoudertje, maar een zeker weten.

Wat God belooft zal ook werkelijkheid worden.

De dag zal komen dat we Jezus mogen aanschouwen in al zijn heerlijkheid.

Die dag zal zeker komen.

Aan die komst gaat wel wat vooraf.

Er zullen spotters optreden.

Verleidingen zullen onvermijdelijk zijn.

Dwaalleer zal de kop op steken.

Dat zal de gemeente in het lijden brengen, maar toch mag zij de hoop vast houden.

Hoop op Gods woord, hoop op Jezus die komt.

En of het nu nog lange of korte tijd is voordat de Heer komt, we mogen er verwachting uit leven.

Leven in de genadetijd.

GOD TALMT NIET

Maar nog geeft God de tijd om tot bekeering te komen. Dat is zijn geduld, zijn lankmoedigheid.

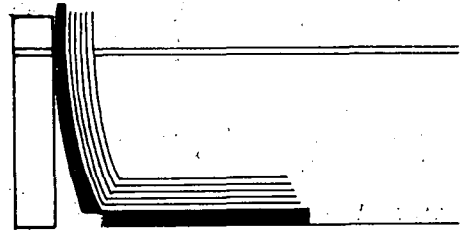
Want Hij wil niet dat er maar één verloren gaat. Hij wil juist het behoud van mensen.

Niet de ondergang die hen bedreigt, maar juist hun redding. De tijd die God nog geeft is de tijd om het evangelie te aanvaarden. Te geloven in Jezus' daad van verlossing. Een verlossing die zichtbaar is geworden in het offer van Jezus aan het kruis van Golgotha.

Wij mogen met verlangen, als kinderen van God, de komende Heer tegemoet leven.

Met een hart vol verwachting op de toekomst aanleven. Vanuit onze relatie met de Heer, vanuit zijn woord mogen we zeggen: er is hoop voor iedereen.

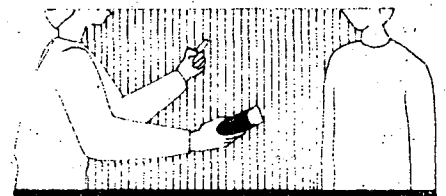
Die hoop is te vinden bij de Heer, in zijn woord. Onder zijn belofte mogen we leven, totdat Jezus komt in eer en glorie.

*"Heft uwe hoofden omhoog naar de hemel;
ziet van de bergen verschijnt reeds het licht.*

*Jezus zal komen in eer en in glorie;
Kind'ren des hemels uw heil in 't zicht".*

J.H. Stijkel

EVANGELISATIE

Conferentie voor gemeenten en evangelisatie

De ECU-conferentie te Dalfsen is dit jaar gepland op 28, 29 en 30 september. Zij die er al vaker geweest zijn, hebben de nieuwe data vast en zeker al in de agenda staan. Dit is dan ook een herinnering voor hen en tegelijkertijd een oproep voor anderen om ook eens naar de conferentie te komen.

Van horen zeggen is leuk, maar levert geen eigen ervaring, bemoediging en motivatie op.

De conferentie kent onderdelen als viering, wijding, studie en veel ontmoeting. Ontmoeting met de Heer en elkaar.

Om te weten wat het is moet je er geweest zijn.

De W.S.E. bereidt het weekend voor en is er al druk mee bezig.

Vast staat dat ds. Erik Veenhuizen, voorzitter van de Evangelische Alliantie, de maandagavond verzorgt.

Een volgende keer leest u er meer over.

P. Wijchers

HULPTRANSPORT MOLDAVIË (2)

Om de hulpgoederen uit Nederland zo eerlijk mogelijk te verdelen is er vanuit het Uniebureau in Kishenev een comité ingesteld dat de goederen moet verdelen over de circa 180 baptistengemeenten in Moldavië. Iedere gemeente heeft bovendien de opdracht gekregen zelf een commissie samen te stellen om de goederen te verdelen over de gezinnen. Daarbij zal men allereerst kijken naar de grootte van de gezinnen. Gezinnen met tien, elf kinderen zijn in Moldavië namelijk geen uitzondering. Bovendien zal elke plaatselijke pastor, dominee, enkele pakketten ontvangen, omdat deze mensen het voorgangerschap naast hun gewone werkzaamheden verrichten. Op deze manier kan men hen eindelijk eens een zeer welkome blijk van waardering geven. Op de vraag of er nog wensen waren voor eventuele vervolgzendingen werd gezegd, dat in principe alles welkom is wat we kunnen sturen. Met enige schroom noemde men nog de behoefte aan Russische liederenbundels, kinderbijbels in de Moldavische taal, maar in Russisch handschrift, en linnen voor doopkleden. Na alle gedane arbeid van die zaterdagmorgen stond er voor ons een warme maaltijd klaar in de keuken van het seminarium. Een van onze tolken, Wladimir, had ons aangeboden 's middags iets van de stad te laten zien en natuurlijk maakten we daar dankbaar gebruik van. In de hoofdstraat van de stad was weinig te merken van de armoede. Langs de brede boulevard stonden de prachtigste gebouwen die bestemd waren geweest voor onder andere de Communistische Partij en de KGB. Veel van deze gebouwen staan nu leeg en men zoekt naar een mogelijke nieuwe bestemming.

BEDREIGDE VRIJHEID

Ook bezochten we het monumentale gebouw van de Russisch Orthodoxe kerk. Omgeven door de geur van wie-

Lossen achter de kerk

rook en in de schittering van kaarsen en bladgoud maakten we de binnenkomst van de patriarch van de Russisch Orthodoxe kerk van Moldavië mee. Deze man, ook Wladimir genaamd, heeft eigenhandig een wet laten maken die zijn kerk tot officiële staatskerk bestempelt en andere kerken als sekten afschildert en dus verbiedt. Hoewel onze baptistenbroeders en zusters niet bang zijn, baart deze ontwikkeling hen wel zorgen. Als de wet namelijk door het parlement wordt aangenomen betekent dit voor hen twee dingen. Ten eerste zal men dan opnieuw en misschien wel harder dan onder het communistisch regime vervolgd worden en ten tweede raakt men de pas verworven vrijheid van handelen weer kwijt, die men zo goed gebruikt om te evangeliseren. Heel wat impressies en verhalen rijker kwamen we die middag aan bij de familie Sedletzky, in wier tweede huisje achter in de tuin we de resterende twee

nachten zouden doorbrengen. Tot voor kort woonden in dit huisje de leden van het gezin van de zoon van de unievoorzitter, maar dezen waren kort geleden geëmigreerd naar Amerika.

KERKDIENTEN

Zondagmorgen 15 december hebben we de kerkdienst in Kishenev bezocht. In de kerk zaten zo'n 1500 mensen. De gemeente bestaat hier uit 1000 leden en is daarmee duidelijk de moederkerk van de overige gemeenten met in totaal een ledental van 15.000. In de dienst werden we aan de gemeente voorgesteld en werd de reden van onze komst verteld. Broeder Sedletzky bedankte ons en daarin allen die het transport mogelijk hebben gemaakt met de woorden uit 1 Thessalonicenzen, hoofdstuk 1 de verzen 2 en 3. Tijdens de dienst kreeg ik de gelegenheid om wat te zeggen. Van u allen heb ik de groeten over mogen brengen en hen toegezegd dat wij voor hun situatie zouden bidden. Daartoe wil ik u dan ook van harte oproepen. Samen hebben we vervolgens nog stilgestaan bij de woorden die Ruth tot Naomi sprak toen zij mee wilde gaan naar Israël: Uw God is mijn God. Hoewel we ver van elkaar vandaan wonen geloven we in dezelfde God, die Vader, Zoon en Geest is. Dezelfde God die we op verschillende plaatsen mogen dienen. Dezelfde God ook die liefde is voor alle mensen op deze wereld die geloven dat Jezus gestorven is tot heil van ieder mens persoonlijk. Op een uitnodiging van de plaatselijke voorganger kwamen zes mensen tot bekering. Zo'n directe oproep tot geloof komt ons westerlingen wel even vreemd aan maar tegelijk bezorgt het je rillingen van diepe emoties over de heel natuurlijke bewogenheid om mensen het rijke evangeliewoord te brengen. Al met al een dienst om niet licht of misschien zelfs wel nooit meer te vergeten.

VERRIJKING

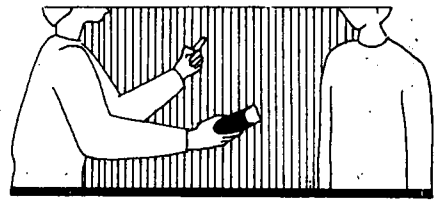
's Middags hebben we een kerkdienst bezocht in een klein dorpje op een steenworp afstand van Kishenev. In een klein zaaltje zaten zo'n honderd mensen. Net als 's morgens straalde ons hier weer een grote dankbaarheid en liefde tegemoet. Terugkijkende op deze hele dag gloeit er nog altijd een warm gevoel van binnen van dankbaarheid voor het feit dat we dit alles hebben mogen meemaken en voor de hulp die wij hen in materiële zin hebben kunnen brengen. In geestelijk opzicht is het voor ons allen een verrijking geweest, een verrijking die wij als westerse christenen wellicht allemaal eens zouden moeten ervaren, omdat ons geloof vaak zo verward en ondergeschoven is geraakt. Ook langs deze weg wil ik alle vrienden in Moldavië bedanken voor hun grote gastvrijheid en liefde die we mogen ontvangen.

SNEEUW

Toen maandagmorgen de zestiende december het vertrek betekende was dit voor ons allen even een omschakeling. Toch waren we ontzettend blij dat we weer huiswaarts konden keren, daar we allemaal onze vrouwen en kinderen misten. Ook deze thuisreis verliep minder voorspoedig dan gehoopt. In Hongarije strandden we in een forse sneeuwbuï, op de Hongaars/Oostenrijkse grens moesten we meer dan tien uur wachten in een file en in Duitsland belandden we opnieuw in erge sneeuwval. Daar we ook nog terugvracht hadden vanuit Hongarije kwamen we met enkele dagen vertraging op zaterdagmiddag 21 december weer in Bergum aan, waar ons een warm onthaal wachtte van onze vrouwen en kinderen, familieleden, vrienden en gemeenteleden. God dankbaar voor ons behoud en voor alles wat we mee hebben mogen maken, kunnen we terugkijken op deze reis en wie weet vooruitkijken naar een volgende. Dwars door alles heen kunnen wij getuigen: Hij is met ons al de dagen..., hier bij ons in Nederland, maar ook daar in Moldavië, bij onze broeders en zusters.

Wieger Sikkema

WISSELING VAN DE WACHT

EVANGELISATIE

Na een periode van zeven jaar werken in dienst van onze unie-gemeenschap is ds. Eijer op 1 december 1991 weer teruggegaan naar wat hij 'terecht' de basis noemt. Nu ds. Eijer intrede heeft gedaan in de gemeente Emmen met als standplaats Emmen-Zuid is er niet alleen voor hem en zijn gezin een nieuwe periode aangebroken, maar ook voor de E.C.U.

Natuurlijk gaan we door met het werk dat ds. Eijer met veel liefde en inzet gedaan heeft. De E.C.U. zal voortzetten wat door br. Eijer op gang werd gebracht. Tevens proberen we het werk uit te bouwen.

Voor de E.C.U. en voor mij en mijn gezin is er een nieuwe periode aangebroken omdat de lege plaats van ds. Eijer door mij mag worden opgevuld.

Zondag 26 januari j.l. is in de afscheidsdienst te Enschede uitdrukking gegeven aan dit nieuwe begin.

In een dienst waarin ook de pijn van het afscheid gevoeld is, werd tegelijkertijd iets geproefd van het nieuwe. Ds. Sjoerd van der Laan (vice-voorzitter van de E.C.U.) heeft daar op zijn eigen 'warme' wijze uitdrukking aan gegeven. Samen hebben we in deze dienst in een gebed onder handoplegging mijn nieuwe taak aan de Heer opgedragen en Hem om zijn zegen gebeden. Immers zonder dat gebed kan niemand functioneren. Dat geldt ook voor mij. Onze unievoorzitter br. W.J. Blanken bracht de zwaarte van de functie nog eens bij een ieder en bij mij in 't bijzonder onder de aandacht,

evenals de verantwoordelijkheid die deze functie met zich meebrengt.

Ik ben mij van dit alles zeer wel bewust. Maar even zoveel ben ik me ervan bewust dit werk binnen het Koninkrijk van God niet alleen te kunnen. In de dienst van 26 jan. is volstrekt duidelijk gemaakt dat Hij die ons in Zijn dienst neemt ons ook Zijn kracht niet zal onthouden. Hij heeft het ons beloofd: "Ik ben met u tot aan de voleinding der wereld."

Op deze belofte mogen we God in Jezus Christus aanspreken.

Hij zal het doen.

In deze dienst heb ik, samen met mijn gezin, de warme, verwachtingsvolle belangstelling en het biddend meelevan van onze uniegemeenschap intens gevoeld. Het vertrouwen in mij uitgesproken tijdens de A.V. en in ontvangen brieven van gemeenten (vele), alsook in het aanwezig zijn middels vertegenwoordigers van gemeenten en instanties in de dienst van 26 jan. j.l. heeft ons heel erg goed gedaan. We ervaren het als een bemoedigende ondersteuning. Ik hoop dit vertrouwen niet te beschamen.

Vanaf 1 februari ben ik dan nu officieel in dienst van onze uniegemeenschap. Ik heb er erg veel zin in.

Ik verwacht - mag ik dat zo zeggen? - dat gemeenten en collega's mij een open deur zullen geven opdat we onze talenten samen in dienst van de Heer der gemeenten mogen stellen ten dienste van diezelfde gemeenten.

In Christus verbonden, Peet Wijchers

DE ZAAIERKRANT PAASEDITIE

Voor je het weet is het 1 maart en dan moet de bestelling voor de paaseditie van de zaaierskrant binnen zijn.

Hebt u de bestelling al opgestuurd naar de Vinkenhof?

Er wordt hard gewerkt aan de nieuwe zaaierskrant. De eerste artikelen zijn geschreven. Er wordt gezocht naar een foto met een kraaiende haan. O, ja thema is "OPSTAAN... DE HOOGSTE TIJD". We hebben al prachtige foto's van Jeruzalem. Golgotha en andere plaatsen in en rondom Jeruzalem.

Ongetwijfeld wordt het een mooie krant. Uiteraard boordevol evangelie (d.w.z. goed nieuws). Dat goede nieuws mag, ja moet, verspreid worden. De zaaierskrant

is daartoe een uitstekend middel. Om de prijs hoeft u het niet te laten. Denkt u ook eens aan sponsoring door gemeentelieden. Of laat ieder gezin een straat of een paar straten verzorgen. Samen de zaaierskrant verspreiden met een kopje koffie na, werkt samenbindend.

Wanneer u 5 duizend of meer bestelt kunt u uw eigen diensten of activiteiten redelijk goedkoop laten indrukken. Uw secretaris weet er inmiddels alles van.

Bestellen dus!!!

P.W.

DE SOU DENKT MET U MEE (3) ONZE ALGEMENE VERGADERING

De Algemene Vergadering blijkt elk jaar weer een belangrijk gebeuren te zijn in onze uniegemeenschap. Hiermee wil niet gezegd zijn dat de AV ook altijd als belangrijk ervaren wordt. Dat hangt namelijk nauw samen met de verwachtingen die we aangaande deze jaarlijkse vergadering hebben. Maar hoe we het ook wenden of keren, de AV is belangrijk voor het functioneren van onze uniegemeenschap. Immers, op deze vergadering vindt de ontmoeting tussen de gemeenten plaats, worden voorstellen besproken en besluiten genomen.

Voor de SOU is de AV één van de zogenaamde speerpunten. Dat betekent dat de SOU zich naast andere punten intensief met de AV heeft beziggehouden. In het rapport van 1988 werd ten aanzien van AV de vraag gesteld: "Hoe kunnen we AV zo gestalte geven dat we er **inspiratie** ontvangen om verder te gaan, we er een **ontmoetingsplaats** vinden en ons met elkaar verbonden voelen en we er efficiënt **"zaken"** kunnen doen?" Het

gaat hierbij dus om drie doelen, die - zo is uit onderzoek gebleken - ook algemeen worden onderschreven. De SOU heeft vervolgens aan de hand van een enquête, een studiebijeenkomst en een aantal gewestelijke bijeenkomsten zich verder georiënteerd op deze materie. Dat heeft geresulteerd in de formulering van diverse voorstellen die een beter functioneren van de AV beogen.

Zo heeft de SOU een voorstel gedaan, om tot een betere doordenking van beleid op langere termijn te komen. Ook is voorgesteld het voorzitterschap van de AV los te koppelen van het voorzitterschap van de Unie Commissie. In theorie bestaat deze mogelijkheid reeds, maar in de praktijk - zo is gebleken - wordt hier nooit gebruik van gemaakt. Naar het oordeel van de SOU is ook heel belangrijk, dat in de toekomst op gewestelijk niveau een betere gedachtenwisseling op gang komt ten aanzien van het voorgestelde beleid. Met andere woorden, dat in de gewes-

ten meer voorwerk gaat gebeuren. Dit zal overigens niet ten koste mogen gaan van de zelfstandigheid van de plaatselijke gemeenten. De SOU is zich er van bewust dat hieraan nogal wat haken en ogen zitten en ze heeft dan ook goed geluisterd naar signalen hierover vanuit de gemeenten. Daarnaast zijn nog twee voorstellen gedaan met betrekking tot het vervullen van vacatures binnen commissies en het instellen van een agenda-commissie, die zorg moet dragen voor de agenda van de AV.

De SOU hoopt binnenkort te komen tot een afronding van de gedachtenwisseling over het "Speerpunt AV" en dan zullen de gemeenten moeten komen tot besluitvorming over de definitieve voorstellen. De Algemene Vergadering: steeds weer een belangrijk moment in het leven van onze uniegemeenschap! Laten we er samen voor zorgen, dat we de AV ook als een belangrijk moment kunnen blijven ervaren!

Namens de SOU,

Chris Eijer

Baptisten.....

.....hebben hart voor een ander

Werpt uw brood uit op het water (Prediker 11:1)

"Het is hard nodig, de Evangelie-prediking. Vroeger ging ik er dwars tegen in. Ik wilde er niet aan. Het heeft vijftien jaar geduurd voordat ik mijn knieën boog voor JEZUS". Dit zei een man, die in Made op straat stond te luisteren, tegen mij.

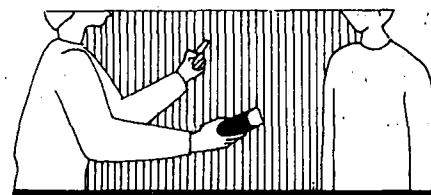
Onder ideale weersomstandigheden mochten wij in 1991 met de geluidswagen het EVANGELIE brengen in de stad Dordrecht en in de volgende plaatsen: Werkendam, Sliedrecht, Lopik, Alblasserdam, Papendrecht, Gorinchem, Ottoland, Bleskensgraaf, Brandwijk, Ridderkerk, Barendrecht, Leerdam, Schoonhoven, Klundert, Etten-Leur, Made en Drimmelen.

Bovendien evangeliseerden wij met een team van Operatie Mobilisatie onder Turken en Marokkanen in Dordrecht. Twee O.M.-medewerkers brachten het Evangelie respectievelijk in het Arabisch en het Turks. Op dinsdag 6 augustus brachten wij in 's-Hertogenbosch het Goede Nieuws aan Nederlanders en

aan buitenlandse gastarbeiders door middel van onze geluidsinstallatie. Vooral op de markt werden honderden mensen bereikt en veel traktaten in de verschillende talen verspreid. Zoals elk jaar reden wij weer naar Eindhoven waar we ook op de Woenselse markt konden getuigen van het Licht der wereld!

Bij twee gelegenheden werd geen geluidswagen toegestaan, n.l. tijdens het Havenfeest "Furie-ade" in Maassluis en tijdens de Open Dag in Alblasserdam in de tunnel onder de Noord. In genoemde twee plaatsen begaven wij ons tussen de duizenden mensen om door middel van traktaten en gesproken woord het getuigenis uit te dragen.

Tenslotte kregen wij vergunning om gebruik te maken van onze geluidsinstallatie bij winkelcentra, n.l. op 21 december in Leerdam en op 28 december in Sliedrecht.

EVANGELISATIE

Intussen blijven medewerkers te allen tijde hartelijk WELKOM
Uw gebed voor deze arbeid zouden wij zeer op prijs stellen!

Namens het team:

Wim J. van der Leer
Haringvlietstraat 93
3313 EB Dordrecht
Tel. 078-160528

WETENSWAARDIGHEDEN UIT UNIELAND

In de meeste gemeenten zal in de 2e helft van december allerlei "gewoon gemeentewerk" even stilliggen om alle aandacht te kunnen richten op de Kerstvieringen en de activiteiten rond de jaarwisseling.

Dat is immers de periode, waarin velen bereikt kunnen worden met het evangelie en er bijzonder voor openstaan. Dus moet je je kansen niet laten liggen, maar de juiste activiteiten op het juiste moment ontplooiën.

Ook de leden der Unie en de Permanente commissies zijn allereerst leden van een plaatselijke gemeente, dus stond ook op het Uniefront het vergaderwerk op een laag pitje.

De enkele vergadering die wel - op de Vinkenhof - door moest gaan, "genoot" van de soms flink lawaaijige activiteiten der medewerkers van het bouwbedrijf dat de geluidsisolatie grondig gaat verbeteren.

We geloven overigens, dat het ware nieuws, dat te maken heeft met liefde, bekering, eenheid en volharding, meestal in de plaatselijke gemeente "gemaakt" wordt; door broeders en zusters die metterdaad de Heiland willen volgen, vervuld van Zijn Geest.

Zodra de januarimaand echter goed en wel begonnen is, start ook het landelijk vergaderwerk weer volop!

NIEUWJAARSBIJENKOMST

Op zaterdag 18 januari was er te Hoogeveen een Nieuwjaarsbijeenkomst van de leden der landelijke commissies en hun eega's, met als doel samen in welbewuste afhankelijkheid van de Heer der gemeente het jaar te beginnen.

Als gastspreker was uitgenodigd dhr. Hol een medewerker van onze nationale luchtvaartmaatschappij, die een boeiende inleiding over Public Relations verzorgde.

Het was een goede, waardevolle bijeenkomst.

NIEUWJAARSRECEPTIE

Eerder deze maand was het het voorrecht van onze Unievoorzitter br. W. Blanken, onze gemeenschap te vertegenwoordigen op de Nieuwjaarsreceptie die H.M. de Koningin jaarlijks houdt voor vertegenwoordigers van allerlei geledingen van de bevolking.

Eens per 2 jaar wordt ook onze Uniegemeenschap daartoe uitgenodigd.

CIJFERS

Januari is ook de tijd waarin de jaarcijfers der gemeenten worden vastgesteld. Dan praten we over financiële cijfers. Maar niet minder over die van toe- of af-

name van het ledental.

Die ledencijfers worden ook verstrekt aan het Uniebureau want daar hebben ze b.v. belang voor de betaling der Uniecontributie.

Cijfers kunnen kil zijn.

Misschien leiden ze ook wel eens tot zelfingenomenheid, wie zal 't betwisten... Maar cijfers vormen ook een objectieve maatstaf.

En ze zullen, op een goede manier gehanteerd; ook een dringende aanleiding kunnen zijn om te overwegen: zijn we goed bezig?

Kan de Heer der gemeente toevoegen, zoals Hij verlangt?

Zoals een zorgzame moeder haar baby meet en weegt, hunkerend naar groei. Niet gedreven door misplaatste trots, maar door liefde en zorg voor het welzijn van haar kleine schat, zo kan het voor ons heel goed zijn te tellen en te wegen!

Alle zegeningen die God gaf in het afgelopen jaar.

En dan is er voor de gemeente van de Heer geen groter vreugde denkbaar, dan dat Hijzelf toevoegt aan het getal dergenen die jubelen in de God van hun heil!

God geve elk van onze gemeenten 30-60- en 100 voud vrucht te zien en te tellen!

ONZE EVANGELIST

Op zondag 26 januari nam ds. P. Wijchers afscheid als predikant der gemeente Enschede om zich als landelijk evangelist in dienst van onze gemeenschap te stellen.

Br. Wijchers heeft zich in een schrijven al tot de gemeenten gewend, om te laten weten, dat hij het zeer op prijs stelt door de gemeenten te worden uitgenodigd om op diverse wijzen behulpzaam te zijn bij doordenking, planning en stimulering van plaatselijk evangelisatiewerk.

Wij vermelden het hier, om u aan te moedigen dit aanbod tot dienstverlening ruimschoots te gebruiken en ook om u te vragen br. Wijchers (en andere vrijgestelden) te gedenken in uw gebeden, zowel openbaar als prive.

DE ALGEMENE VERGADERING 1992...

.... Zal D.V. op 28, 29 en 30 oktober a.s. te Hoogeveen gehouden worden.

In de gemeenten zullen de meeste Jaarvergaderingen wel medio maart gehouden worden. We wensen de raden die de voorbereidingen moeten treffen veel sterkte en wijsheid toe en de leden der gemeenten de Geest van liefde en bezonnenheid.

Voor de Commissie der Unie,

G. Bosveld, Doetinchem

B IJZONDERE BELEVENIS OP "DE NIEUWE OORSPRONG"

Mijn vriendinnen en ik zouden u iets willen vertellen over onze Kerstvakantie, die wij in "de Nieuwe Oorsprong" in St. Nicolaasga mochten beleven. Zelf was ik er al eens eerder geweest, ik had er alle vertrouwen in dat het weer goed zou worden. Alhoewel, er was een nieuwe directeur gekomen, hadden wij gezien. Maar zo iets moet je uitproberen.

We werden heel gezellig met koffie ontvangen. Enkele bekende gasten had ik al ontdekt. Maar ook de staf van medewerkers was veranderd. Maar ik kan u geruststellen, het liep als een trein. Alle lof hierover, zowel de directie als de kok (een heel belangrijke man in deze week) en het bedienend personeel. Perfect.

We hebben hele fijne momenten mogen beleven o.a. onze kerkgang naar Langweer en 's avonds het optreden van het koor van deze plaats, in ons huis; de Kerststukjes die we met elkaar maakten; de dia-avonden over Polen en Frankrijk; ons bezoek aan het Van Haren-museum in Heerenveen, met als onderwerp "Arresleden in Friesland" met schilderijen en voorwerpen uit vorige eeuwen.

Maar wat ons het meest heeft geboeid, was het bezoek aan het Planetron in Dwingeloo; de voorstelling die speciaal voor de Kersttijd was geprogrammeerd met als onderwerp "Tekens aan de hemel". Dat heeft bij ons zo'n goede indruk gemaakt, in verband met "de Ster van Bethlehem". Het bijbelverhaal ging voor mij leven. Om stil van te worden (daar denk ik nog dikwijls aan terug).

Zo! Nu heeft u een kleine indruk van onze vakantie gekregen, hoop ik.

Gezien de samenstelling van deze groep, met een geheel verschillende geestelijke achtergrond, zo de geboorte van onze Heiland te mogen gedenken, mogen wij onze Kerstvakantie 1991 geslaagd heten. N.O.-L., Rotterdam

VOLGENDE TRANSPORT

Het transport van hulpgoederen naar Moldavië in december is financieel rond gekomen door hulp van de SOH.

Voor het tweede transport kunnen kleding voor kinderen en volwassenen, schoenen, rolstoelen en typemachines nog tot 22 februari naar Bergum gebracht worden. Uw gewestelijke kontaktpersoon bemiddelt graag. Kleding liefst in bananendozen, en schoon! De fa. Sikkema brengt uw giften naar Hamburg, waar de EBF er voedsel aan toevoegt. Zet u uw beste beentje voor???

DE CHRISTEN

Orgaan van de Unie van Baptisten gemeenten in Nederland versijnt wekelijks: abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar

Redactie:

Drs. H.D. Huting, drs. P.J. Lalleman, J. Schotanus, ds. Jac. Schouten, ds. J.H. Stijkel

Eindredakteur:

Drs P.J. Lalleman, Postbus 20069, 7302 HB Apeldoorn. Wilt u alle kopij, berichten en gemeentebleden naar Apeldoorn zenden?

De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredakteur te zijn.

Administratie:

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin; Tel. 030-284494/284457, giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

Deze maand in Magazine Kerk:

- De Wereldraad van Kerken en de Stasi: herhaling van struisvogelpolitiek?
- Portret van dr. Hans Jansen: theoloog na Auschwitz
- Verwijdert het Reformatorisch Dagblad zich van haar oorspronkelijke achterban?
- Hoort de dood weer bij het leven?

Bel voor een
proefabonnement
(Kerk 3 maanden
voor slechts f 7,50)
03420-10790

Komf.-Vakantiewoning in Hoog-Sauerland (Duitsl., Winterberg-Niedersfeld) te verhuren (max. 6 personen)
Mooi gelegen aan bosrand met Panoramazicht.

Aanvragen bij:
Manfried Schulte
Zum Berger See 91
D 5820 Gevelsberg
Tel. 02332/60504

"De Heer is mijn Herder."

Op 25 januari 1992 heeft de Heer
Thuisgehaald
onze zuster

Jantje Schreuder-Timmer

in de leeftijd van 83 jaar
Baptisten Gemeente Groningen-
Zuid.

ZUID-LIMBURG

Te h. rustig gelegen vak. bung. in een mooie omgeving.
Tot 27/6 bij 2 weken reserveren 20%. 60+ korting.
Inl. De Cantharel, Kem 19,
6451 GC Schinveld.
Tel. 045-251176.

Op 9 januari 1992 is, in volle vrede met zijn Heer en Heiland, van ons heengegaan onze broeder

Berend Jan Kuipers

op de leeftijd van 69 jaar.

Baptisten Gemeente Hengelo-Centrum

Op 14 januari 1992 heeft de Heer thuis gehaald
onze zuster

Auktje Room-Mulder

op de leeftijd van 82 jaar.

Baptisten gemeente Hengelo-Centrum

MEDEDELING

Secretaris van de Commissie voor de Opleiding is br. P.J. Prijt,
Schootsestraat 81,
5616 RC Eindhoven.
Tel. 040-523711

Schöne Ferienwohnung im Hunsrück Deutschland! Ruhige, waldr. ländl. gegend, gesunde Luft ebene wanderwege: Freibad. Hallenb. 4 km.
4 betten + kind.b.küche+bad.
40 dm/tag.-keine Nebenk.
Ilse Adams, Franz Krotz str. 7
6544 Reckershausen
telf. 067632710

Op zijn tijd heeft de Heer tot Zich genomen onze zuster

Maaïke Pijpker-Veen

op de leeftijd van 93 jaar.
Baptistengemeente Nieuw Weerdinge

BEL GRATIS
06-0225910

TOP
VERHUIZERS

VAN DER GRAAF

VERHUIZINGEN HULPDIENTST

dc

De Christen

ORGAAN VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN

MOSLIMS EN HET EVANGELIE

De moslims in ons land en de houding van de andere Nederlanders tegenover hen zijn voorpaginanieuws. De VVD is tegen meer aparte islamitische scholen. Onbekenden plegen een aanslag op een moskee in Amersfoort. Er komt mogelijk een islamiet als hoogleraar islam in Amsterdam. De regering stimuleert de vorming van een islamitische raad als overlegpartner. Enzovoort. Ik wil hier niet ingaan op de politiek. In het kort wil ik aangeven wat we van drie personen kunnen leren in onze omgang met de Islam en de islamiet in de straat.

ANNE VAN DER BIJL

De leider van Open Doors (Kruistochten) waarschuwt dat na het communisme nu de Islam de grote vijand van de christelijke kerk is. Islamitische landen geven miljoenen uit aan 'zendingswerk' in de Westerse wereld en in Afrika. In het Westen is vrijheid van godsdienst. Islamitische landen daarentegen zijn zeer intolerant tegenover christenen en nog erger tegenover moslims die christen worden. Als christen kun je in die landen totaal niet voor je geloof uitkomen. In Maleisië mag een niet-islamiet het woord allah (dat gewoon god betekent) zelfs in geen enkele vorm meer gebruiken. Saoedie-Arabië kun je als eerlijke westerling niet eens bezoeken.

Maar ook moslims die in het Westen wonen zullen iemand die christen wordt direkt en radikaal uit de familie- en vriendenkring verbannen, zo niet met de dood bedreigen.

HERMAN GOUDSWAARD

God houdt van alle mensen, ook van de Arabieren. Ze zijn zelfs kinderen van Abraham, zegt de leider van de Near East Ministry. Door de liefde van God daadwerkelijk te laten zien kunnen we hen misschien iets van het Evangelie doorgeven. Meteen gaan praten of met folders strooien betekent geen echt kontakt leggen. De NEM heeft werkers in Israël onder Joden en Arabieren.

PROFESSOR VERKUYL

Ik verbaas me er vaak over hoe gemakkelijk baptisten denken dat moslims dezelfde God hebben als wij. Dr. J. Verkuyl weet beter. Hij heeft door zijn werk in Indonesië direkte kennis van de Islam. Hij waarschuwt in zijn boeken "Zijn alle godsdiensten gelijk" en "Met moslims in gesprek over het Evangelie" dat we de verschillen tussen Islam en Christendom niet moeten onderschatten. Er zijn best overeenkomsten, zoals het geloof in één God en een aantal verhalen uit het Oude Testament. Maar dat zijn uiterlijkheden. Ten diepste is de Islam een andere godsdienst, die we zelfs afval van het christelijk geloof kunnen noemen. Allah kan niet als Vader worden

aangesproken, maar is een verre en harde god. De moslim verwerpt de genade in Jezus Christus en moet een goed leven leiden om het heil te verdienen. Kruis en opstanding worden in de Islam ontkend. Een gesprek met een islamiet kan dus niet plaatsvinden vanuit de idee dat we allebei een stukje van de waarheid hebben. Natuurlijk mogen we naar de ander luisteren, maar ook het reddende Evangelie moet klinken.

In ons eigen land mogen we de aanwezigheid van zoveel islamieten zien als een mogelijkheid hen over Christus te vertellen. In hun vaderland zou dat niet kunnen. Als we denken dat ze al half christen zijn, doen wel zowel God onze Vader als de islamieten te kort.

Pieter J. Lalleman

VERDER IN DIT NUMMER

Kronieken niet overbodig

Projekten voor Oost-Europa

Tanken bij de Bron

KERNGEDACHTEN VOOR ONS CHRISTEN-LEVEN

In mijn artikelen kom ik nogal stellig over. Niet dat ik dat anders zou wensen. In de Bijbel gaat het ook niet om misschien, maar om voorwaar. Als mensen dat polariseren willen noemen, dan lig ik daar niet wakker van. Waar ik wel wakker van kan liggen is de grijze kerkelijke massa zonder Bijbelse zekerheden. Zelf leer ik graag mijn oor aan mensen met een overtuiging. Ik weet dat dat niet zo goed past in onze tijd. Voor mijzelf ben ik eens nagegaan welke stellingen ik in mijn schrijven zo in de loop van mijn redacteurschap ter berde heb gebracht. Misschien zijn ze (opnieuw) het overdenken waard.

Gedachten over dankbaarheid

– Ik ben hier niet in deze wereld om al maar rechten voor mijzelf op te eisen. Zodra men de nadruk gaat leggen op vermeende rechten verliest men de christelijke tevredenheid. Die tevredenheid kan alleen maar bestaan en opbloeien in de sfeer van het besef "niets verdient te hebben". Het één sluit het andere uit.

– Het zijn vaak niet de meest begunstigen die het meest dankbaar zijn. Het dankbaar zijn is soms de grootste rijkdom van hen die het "naar den vleze" niet altijd voorspoedig gaat. Er zijn mensen die vaak een groot leed hebben te dragen, maar toch het zingen niet zijn verleerd.

– Dankbaarheid kan zich uiten in lofprijzing, maar lofprijzing moet niet als een soort modeverschijnsel gaan functioneren, want dat zou dan een steriele zaak worden.

– Het gaat er in de eerste plaats dus niet zozeer om of men veel of weinig bezit, maar om de manier waarop men dat beleeft. Er zijn arme christenen, die van week tot week en van maand tot maand leven in de houding van "DANK U HEER, DAT U ONS ZOVEEL GELEGENHEDEN GEEFT OM OP U TE VERTROUWEN".

Liefdesgebed en zending

– De kerk had nooit zo'n grote invloed op de wereld als in die dagen toen zij niets met de wereld te maken had. Alleen vanuit een geestelijke bewogenheid kan er een zuivere sociale bewogenheid zijn.

– De kerk doet vaak vele dingen, die haar nooit gevraagd zijn om te doen, maar het aller-belangrijkste wat de Heer haar bij Zijn afscheid opgedragen heeft om te doen, komt niet tot zijn recht en dat is het grootste "onrecht" wat we de wereld aan kunnen doen.

– Er zijn maar weinig christenen, die in dat liefdesgebed een zendingsopdracht ontdekken. *Als het voor mij het allerbelangrijkste is om God lief te hebben boven alles en ik mijn naaste moet liefhebben als mijzelf, wat is dan het allerbelangrijkste wat ik zoek voor mijn naaste?* Natuurlijk dat hij op het spoor gezet mag worden van "GOD LIEFHEBBEN BOVEN-AL". Dat valt samen met de zendingsopdracht. Van daaruit krijgt mijn naastenliefde verder gestalte. Vanuit opwekkingsbewegingen en vanuit het Leger des Heils, ook bij het Reveil in de vorige eeuw, werd dat als één geheel gezien. Spurgeon zei in zijn tijd, dat als het Leger des Heils uit Londen zou verdwijnen, het stadsbestuur direct 3000 politie-agenten

ten meer zou moeten inzetten. Het een kan niet zonder het ander. Men kan geen absolute scheiding aanbrengen tussen geestelijke en sociale bewogenheid. Als de wortel ziek is helpt het snoeien van de takken niet. Hoe meer het sociale en het geestelijke werk geïntegreerd zijn hoe beter.

Een getuigenis uit 1912 over Baptisten

In een boek over stromingen en secten (H. Bakker) worden de Baptisten op bepaalde punten geprezen. In hun streven naar een zuivere gemeente, hun eis tot persoonlijke bekering, (niet schrikken) hun strenge levenstucht, hun broederlijke gemeenschapszin en hun ijverige evangelisatie-arbeid.

Bakker refereert naar hen als gelovigen die eer, eigen plaats innamen in het Reveil van de vorige eeuw.

Op zoek naar de kern

Als men er vanuit gaat dat wij opgenomen zijn in een evolutionair proces en het wezenskenmerk van alles "verandering" is, zelfs zodanig dat God zelf in dit geheel mee verandert, dan zal men elke vorm van stabiliteit aanzien voor verstarring. Er blijft dan ook weinig over van traditie. Elke keer weer moeten nieuwe zekerheden opgebouwd worden. Bij de voortdurende wisseling van de wacht zullen andere maatstaven aangehouden worden van wat toelaatbaar is of niet. Het al maar weer opnieuw kiezen staat centraal, omdat elke nieuwe situatie daarom vraagt. Allerlei vaste zekerheden gaan verdwijnen en men kan nooit weten of men gelijk of ongelijk heeft in de keuze. Hoogstens achteraf. Dan is het vaak te laat.

Het ouderwetse Evangelie

Het Evangelie is als een legaat uit het verleden tot ons gekomen. Wij hebben dat kunnen aanvaarden of verwerpen. Met het vasthouden aan het eeuwenoude evangelie dragen we het geheim van de vooruitgang in ons. Met andere woorden: deze vorm van conservatisme draagt in zich het geheim van de progressiviteit. Voor degenen die dat Evangelie loslaten of niet aanvaarden is alle ogenschijnlijke vooruitgang in wezen achteruitgang.

Objectief en subjectief

De beleving kan zo centraal komen te staan, dat er geen behoefte meer bestaat deze te toetsen aan de objectieve waarheid van het Woord.

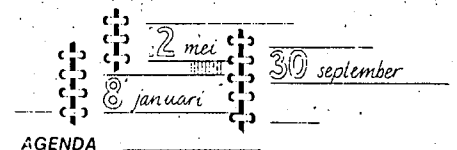
De waarheid kan zo centraal komen te staan, zodat het alleen nog maar gaat om een verstandelijke instemming met de Christelijke leer.

Wijlen ds. C.J. Hoekendijk sprak in dit verband over "leerstukken, die taaier zijn dan stukken leer". Als reactie zien wij nu duidelijk de pendule-werking.

De geest van onze tijd sluit nogal aan bij de ervaringen en belevingen van de mens, waardoor er weinig of geen ruimte meer is voor de feitelijkheid van de Bijbelse gegevens. De nadruk vanuit het huidige christendom ligt niet op de gebeurtenissen, zoals in de Bijbel gerapporteerd, maar op de Bijbelse verhalen, die als voertuig voor de belevingen en gevoelens van de mensen van die tijd dienden en waar wij ons mee kunnen vereenzelvigen.

Het gaat dan om het verhaal, niet om de moraal. Of het waar gebeurd is doet er ook niet meer toe. De waarheid is naar de mening van vele moderne theologen niet te verwoorden. Waarheid is als één indrukwekkend panorama. Men kan er door geboeid raken, men kan er bij staan dansen en springen. Men kan er over zingen en men kan er bij staan huilen, maar het ontglipt je op het moment dat je het probeert te formuleren. De huidige kerkmensen en theologen zoeken het antwoord vaak niet in het bestuderen van boeken over geloofsverdediging. Heel eenvoudig omdat deze de vraag naar de feitelijkheid (het waar gebeurd zijn) niet stellen.

J. Schotanus

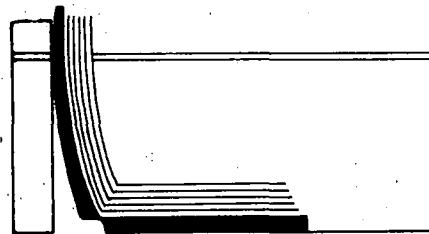
Br. H. Nobbe neemt op 23 februari afscheid van Emmercompascuum, aanvang van de dienst 14.30 uur. Op 15 maart wordt hij te Leeuwarden om 10.00 uur bevestigd door br. W.J. de Zwart.

15 VIETNAMESE KERKLEIDERS GEVANGEN OF 'VERDWENEN'

SAIGON - Minstens vijftien Vietnamese leiders van huisgemeenten zitten vast of zijn 'verdwenen'. Eerdere berichten spraken van negen. De meesten zijn in 1991 gearresteerd. Het gaat ondermeer om Tran Mai, Train Dinh Ai, Tran The Thien Phuoc, Anh, Ha Wan, Ha Hak, Vo Xuan, Tran Xuan Tu, Vo Minh Hung, R'Mah Boi, Ya Tiem en Dinh Thien Tu. Daarnaast staan de predikanten Vo Van Lac en Bui Thanh XE onder politietoezicht. Een andere gevangene is R'Mah Loan, die in juni werd opgepakt. Hij is de enige predikant bij de Mnong-stam en was verantwoordelijk voor veertien gemeenten. Dan Van Sung, een Vietnamese zendeling die werkte onder de bergstammen bij de Cambodjaanse grens, werd in 1975 gevangengenomen. Sindsdien heeft niemand meer iets van hem vernomen. Zijn vrouw zet tot op heden zijn werk voort.

(open doors/idea-p)

1 en 2 Kronieken: Overige bijbelboeken?

Als we van voren naar achteren de bijbel gaan lezen treffen we na 1 en 2 Koningen de bijbelboeken 1 en 2 Kronieken aan. Veel dezelfde verhalen én misschien wordt daarom dit boek ook wel vaak overgeslagen. "Want het vertelt ons toch niks nieuws". Die redenering werd ook een beetje gevolgd op de universiteit. Als reden werd dan opgegeven dat het boek veel van hetzelfde bevatte en zo duidelijk een gekleurde kijk op de geschiedenis van Israël had, dat het nauwelijks interessant was om naar te kijken. Maar Kronieken is juist leerzaam om wat het zelf vertelt en hoe de geschiedenis wordt beschreven. De geschiedenis wordt namelijk vanuit een bepaald perspectief weergegeven (dit geldt overigens ook voor moderne geschiedschrijving!).

De inhoud

De griekse naam is "Paraleipomenon", ofwel "de overige/weggelaten dingen". 1 en 2 Kronieken bevatten inderdaad materiaal dat we in andere bijbelboeken niet aantreffen (bv. 1 Kron. 29 over de inzameling van de gaven en het danklied van David). Veel hoofdstukken zijn evenwel bijna exact gelijk aan hoofdstukken uit de Samuëlboeken of de Koningenboeken; slechts hier en daar zijn er dan wijzigingen in de tekst aangebracht. Soms worden teksten uit de Samuël- en Koningenboeken echter ook echt bewerkt (bv. het verhaal van Salomo en de koningin van Scheba in 1 Kon. 10 en II Kron. 9). Vaak zijn er ook grote gedeelten weggelaten. De geschiedenis van het Tienstammenrijk Israël komt bijvoorbeeld slechts ter sprake voor zover van belang voor de beschrijving van Juda's geschiedenis. Daarnaast zijn alle persoonlijke en soms aanstootgevendere verhalen over David en Salomo ook niet vermeld. Batseba wordt slechts genoemd onder een andere naam "Bath Sua" (1 Kron. 3:5). En Salomo's afgodendienst wordt ook achterwege gelaten.

Trouw en ontrouw

Sterker dan in 1 en 2 Koningen worden de verschillende *koninkrijken* beschreven en *beoordeeld op hun trouw of ontrouw jegens de HERE*. Niet alleen voor koninkrijken maar voor ieder geldt, dat de vromen worden gezegend en dat de goddelozen ramp en leed treft. Deze thematiek van trouw en ontrouw keert op allerlei plaatsen terug en wordt naast de begrippen "vertrouwen" (1 Kron. 5:20) en "ontrouw zijn" (1 Kron. 10:13 (2x); 2 Kron. 12:2) ook met andere woorden aangegeven.

Voor trouw staan termen als "de HERE zoeken", "steunen op de HERE", "de HERE raadplegen". Voor ontrouw staan begrippen als "verlaten", "niet zoeken van de HERE", "niet steunen op de HERE", "krenken van de HERE", "de HERE niet raadplegen".

De zegen ontvangt de koning bij gebleken trouw aan de Here. Wanneer de koning echter God verlaat, verlaat God hem ook (2 Kron. 12:5). Maar wanneer er sprake is van verootmoediging is God bereid tot herstel (7:14; 12:6).

We zouden het idee kunnen krijgen dat gelovigen geen ongeluk kan overkomen, maar slechts geluk. Maar dat is vast niet de bedoeling van de Kronist. Alle verhalen wekken ons als lezers op om ook trouw en gehoorzaam te zijn aan Gods geboden en voorschriften, om Hem

oprecht te zoeken en te steunen op Hem in moeilijke omstandigheden.

Daarmee stuiten we op het thema van de Heiligheid van God en Zijn absolute aanspraken op de mens. Twee heren dienen is onmogelijk in het Koninkrijk van God, want dat zou gelijk zijn aan ontrouw aan de HERE. Deze verhalen dwingen ons echt te werken aan de heiliging van het leven. Er is namelijk geen garantie van redding en heil in dië zin, dat gelovigen recht zouden hebben op Gods heil. Gelovigen moeten het immers hebben van Gods Genade (het is gratis) en Zijn lankmoedigheid (niet snel kwaad).

Huis van David

In 1 Kronieken treedt na de geslachtsregisters - bijna uitsluitend koning David voor het voetlicht. Koning David is de wettige opvolger van Saul. Aan Saul wordt echter weinig aandacht geschonken. De tegenstelling is echter duidelijk: Saul is een koning die de HERE niet raadpleegde en David doet dat wel. Koning David is het voorbeeld van een koning naar Gods wil, een theocratische ("god-regerend") vorst. Want in het koninkschap van David gaat het bovenal om het koninkschap van de HERE zelf. David en zijn toekomstig nageslacht zit op de troon van God. Dit koninkschap van God zal door middel van een zoon van David altijd op aarde gevestigd zijn. Deze theocratie opend de weg voor de toekomst. Uiteindelijk ook voor de verre toekomst in Jezus Christus (vgl. Mt. 12:42; Lc. 11:31). De Kronieken sluiten dan ook af met een toekomstbeeld, een Messiaanse uitzicht, want niet het oordeel en de ondergang van Juda is het slot, maar de bevestiging onder koning Kores van Perzië. Daardoor is de weg vrij voor het bouwen van een nieuw huis voor de HERE in Jeruzalem, in Juda (2 Kron. 36:22-23).

Zo gebruikt God op een wonderlijke manier het koninkschap, dat in het begin een afval van God als Koning betekende! Want in de tijd van Samuël wilde het volk een koning "net als alle andere volken" (1 Sam. 8:5); God stemt toe, onder protest, zouden we kunnen zeggen. Het volk krijgt z'n zin en krijgt daarmee ook wat het verdient! Maar dat betekent niet dat God het zaakje op z'n beloop laat. God bewijst eens te meer Zijn scheppend en creatief vermogen door ook deze stap van zijn volk in Zijn heilsplan op te nemen.

De Kronieken van de gemeente

Zo kan God blijkbaar onze fouten toch gebruiken in Zijn geschiedenis!

Dat betekent voor ons ook een hart onder de riem, wanneer we weer eens ontdekken, dat het in de gemeente wereldser toegaat dan we dachten of dan in de wereld zelf! En toch, net als toen gaat het ook bij de gemeente om Gods eigen volk. God neemt de afval en ontrouw van de gemeente door de eeuwen heen en tot op heden zeker niet voor lief, maar Hij neemt het op in Zijn heilsplan voor de geschiedenis. Hij neemt ons werk in de gemeente en daarbuiten serieus. Hij neemt ons zelf als mensen serieus en aanvaardt ons.

De Kronieken van de gemeente worden aan het eind van de geschiedenis geschreven, maar misschien kunnen we nu al vast een zwarte pagina omslaan en met een schone beginnen?

H.D. Huiting

Konferentie Broederschap

Op ma. 27 en di. 28 april komen de voorgangers bijeen voor hun jaarlijkse conferentie. Op de gemeenten wordt een dringend beroep gedaan om hun voorgangers vrij te geven, hen aan te moedigen deze dagen mee te maken en zo nodig hun kosten te vergoeden.

Aanmelden kan tot 2 maart, door het overmaken van 25 gulden inschrijfgeld aan de penningmeester P. Jager en een briefje aan de secretaris N. Schipper.

Het thema van de conferentie is geloofsopvoeding. Hoofdspreker is dr. W. ter Horst, oud-hoogleraar opvoedkunde in Leiden. Hij is in christelijke kringen een autoriteit op zijn vakgebied en kent de christelijke pedagogische traditie van binnenuit.

Door zijn eigen werk in het onderwijs en in inrichtingen weet hij waarover hij praat. Ook werken de jeugdkonsulenten van de NBJB mee.

De Paaseditie van de Zaaierkrant

is al bijna ter perse!

Voor een snelle bestelling

030-284457 bellen!

Vanuit de opleiding tot voorganger stellen zich deze keer een dagstudent en een TWO-er aan u voor.

LES IN BIJBELSTUDIE

GEREEDSCHAP VERZAMELEN

Deze gelegenheid om in "De Christen" te schrijven, is een mooie kans om mijzelf even aan u voor te stellen. Ik heet Roger Dragstra, kom oorspronkelijk uit het zuid-Limburgse Brunssum, maar

woon alweer een tijdje in Bosch en Duin. Mijn leeftijd is eenentwintig. Ik ben ongehuwd, maar heb wel een fijne vriendin, Willeke. Mijn thuisgemeente is de gemeente in Treebeek en de gemeente heeft mij ook aangemeld bij de commissie van de opleiding. Die aanmelding is niet zomaar gegaan. Op de MAVO kreeg ik belangstelling voor het voorgangerschap. Deze belangstelling werd een duidelijk gevoel van roeping, toen ik op de HAVO-mbo zat. Ik koos er voor om nog eerst het atheneum te doen, omdat een universitaire opleiding in mijn ogen het meest breed is. Op de universiteit verzamel ik kennis en daarmee gereedschap. Dat gereedschap gebruik ik vanuit mijn geloof in God, omdat ik Hem als fundament van mijn leven, geloof en verkondiging heb. Dan blijft wel wat gereedschap liggen, maar dat is dan niet erg. Op het seminarium word ik, samen met nog twee eerstejaars, gevormd voor het voorgangerschap. Daar wordt theoretisch maar ook heel praktisch gewerkt aan vorming, maar ook aan ons persoonlijk geloof.

Naast mijn studie is er nog tijd voor het spelen van piano, lezen, schaken en koffiedrinken. Hopelijk is er ook snel ruimte om voor te gaan in de gemeente, omdat het uiteindelijk een groot verlangen is om het woord van God door te geven, omdat Hij ons iets te zeggen heeft.

met vriendelijke groeten,
Roger Dragstra

Er zijn slechts twee derdejaars TWO-studenten. Ik heb de ruimte om te schrijven, maar ik wil niet te veel uitweiden over mijn privé. In het kort. Ik heet Erik van Duyl. Ik ben gelukkig getrouwd en vader van twee kinderen. Van beroep full-time groepsopvoeder. Tot slot; ik woon in IJsselmuiden en ik ben lid van de baptistengemeente te Kampen.

Nu iets over mijn studie aan de Tweede-Weg-Opleiding. Een studie theologie heeft iets verrijkends en iets gevaarlijks. Het verrijkende is de kennis, dat spreekt voor zich. Het gevaar is door je neus te diep in de wetenschappelijke boeken te steken, daarmee het geloof te verliezen. "Theo-logie" is soms de uitspraak van oprechte gelovigen. Hij doet aan inlegkunde in plaats van Gods Woord te nemen van kافت tot kافت. Dat klinkt bijbelgetrouw, maar er is in wezen niet veel gezegd, behalve dan de afkeuring van de preek. Ook al lees je de bijbel van kافت tot kافت, dat wil niet zeggen dat je tot dezelfde uitleg van de inhoud komt. Bij de verklaring van een bijbeltekst heb je met meerdere facetten te maken. Een accent op het ene, betekent al snel een gemis van het andere. Ik wil nu vier facetten voorleggen aan u.

1) Ten eerste hebben wij te maken met de woorden zelf. Niet ieder woord is even helder. Denk, maar aan het boek Openbaring. En bovendien staat niet in elke vertaling hetzelfde woord. Het BOEK geeft ons een aardig voorbeeld. In Handelingen 2:15 zegt ons Petrus, dat de discipelen "niet helemaal dronken" zijn. In een herdruk zal vast staan: "helemaal niet dronken". Wie de bijbel wil uitleggen, doet er in ieder geval verstandig aan meerdere vertalingen naast elkaar te lezen.

2) Ten tweede hebben wij te maken met de tijd en cultuur waarin het verhaal geschreven is. Paulus schreef zijn brieven niet aan ons. De brieven zijn geadresseerd. Echter; wie te veel accent op toen legt, loopt gevaar de waarde voor nu te vergeten.

3) De geschiedenis is een bruikbaar element voor bijbelstudie. Door de tijden heen zijn er rake woorden gezegd en zoals het gezegde luidt, hoeft niet telkens opnieuw het wiel te worden uitge-

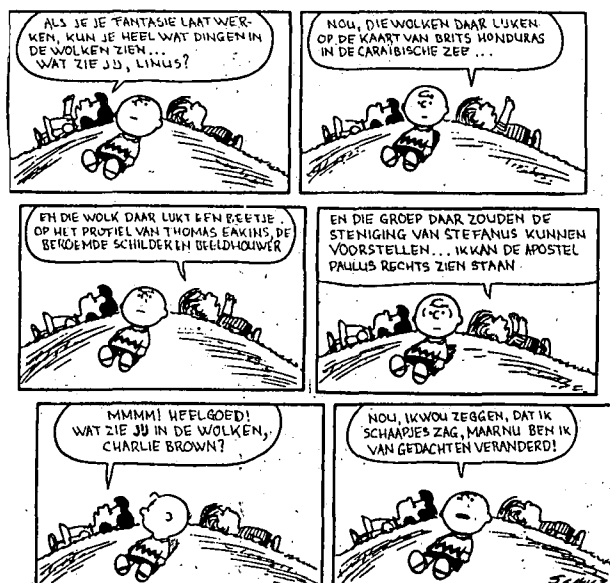

vonden. Boekwerken als de Heidelbergse Catechismus, de Institutie van Calvijn en de Kerkelijke Dogmatiek van Karl Barth zijn van grote waarde. Echter, pas op; de boeken kunnen de bijbel niet vervangen. Zij kunnen hooguit in de schaduw ervan staan.

4) Tenslotte geldt het belang voor het heden. Voor het nieuwe testament moet men 19 eeuwen overbruggen. Om over het oude testament maar niet te spreken. Zijn teksten van toen direct overplaatsbaar voor het heden? Is de kerk wel het nieuwe Israël en welke kerk dan? Vindt u van niet? Hebben de boodschappen aangaande Israël dan nog iets te zeggen voor de gemeente? Er zijn nog veel meer van zulke problemen; bijvoorbeeld omtrent het hoofdeksel van de vrouw. De bijbelse boodschap moet vertaald worden naar de hedendaagse leefwereld. Echter; hoe ver kan je gaan?

Met dit alles wil ik duidelijk maken, dat de bijbel lezen van kافت tot kافت een loos gezegde is. Het korrekt uitleggen van de bijbel is geen eenvoudige zaak. De docenten van de TWO-opleiding bekwamen wij door mij op te leiden in vakken als: exegese, theologie, filosofie, kerkgeschiedenis, dogmatiek, enz. Over vele jaren ben ik misschien een bekwaam theoloog. De gemeenten wachten echter op nieuwe voorgangers, die voorgaan in gebed in geloofsleven. Het is te hopen dat de gelovigen, maar toch zeker de voorgangers in gebed, vol van geloof en met een oprecht hart de bijbel bestuderen en geïnspireerd door de Heilige Geest, het Woord verkondigen in woord en daad. De opgedane kennis heeft haar waarde, maar uiteindelijk moet ik het hebben van Gods Geest, de bijbel en de gelovigen, die mij ten voorbeeld zijn.

E. van Duyl

OVERSTAP NAAR PROJECTEN

U hebt in dit blad een uitvoerig verslag kunnen lezen over het voedsel- en kledingtransport naar Moldavië in dec. j.l. Op 11 jan. hebben we met ongeveer 30 mensen in Zwolle het reisverslag van de chauffeurs en rijders meebeleefd en de dankbaarheid van onze medegelovigen in Moldavië gedeeld en God gedankt voor een behouden thuiskomst. We wisselden tegelijk meerdere ervaringen uit zoals:

- bezoek aan de Bapt. gemeente Varna (Bulgarije) door de fam. Bakker te Alkmaar.

- blijvende zorg van de gemeenten van Zwolle en Harderwijk voor de bapt. gemeente te Blaj e.o. (inclusief plaatselijk ziekenhuis) en de gemeente te Dordrecht voor haar partnergemeente in Roemenië.

Het is bekend dat vanuit meerdere gemeenten hulp verleend wordt aan projecten (gemeenten, ziekenhuizen e.a.) in Oost Europa. Omdat het zinvol is om van elkaars ervaringen te leren en nieuwe informatie op te doen m.b.t. de situatie in desbetreffende landen wordt iedereen die daarvoor belangstelling heeft uitgenodigd voor de volgende landelijke bijeenkomst op:

zaterdag 16 mei te Sneek.

MOLDAVIË

In overleg met de secr. van de EBF te Hamburg willen we nog een transport naar Moldavië verzorgen. In Hamburg is reeds 4 ton voedsel ingekocht, vandaar dat wij nu bijna uitsluitend zorg dragen voor de kleding en schoenen (waaraan nog steeds grote behoefte bestaat). Bij het lezen van deze regels zal de inzameling van de kleding regionaal bijna zijn afgesloten. Wie nu op de valreep nog papier, typemachines, doopkleding, invalidenwagens of medicijnen beschikbaar heeft wordt verzocht contact op te nemen met de kontaktpersoon in zijn of haar regio.

Het is de bedoeling dat in de eerste helft van maart het transport naar Kishinev, de hoofdstad van Moldavië, gaat. In overleg met "Hamburg" is besloten dat de brs. T.F. Smit - Noordbergum en N.A. v.d. Leer - Hengelo - in maart naar Moldavië zullen gaan - ook namens de Unie van Bapt. Gemeenten in Nederland - om zodoende toch reacties te kunnen krijgen. Het is de bedoeling dat de beide voorgangers tevens enkele andere plaatsen zullen bezoeken in overleg met de EBF. (Er zijn kontakten met het Bapt. Seminarium te Boekarest en een landbouwproject in Rusland waarvoor ned. steun is gevraagd).

Ik wil graag de gelegenheid aangrijpen de chauffeurs en rijders van het eerste transport nogmaals te danken voor hun geloof en doorzettingsvermogen.

Onderweg wisten ze niet wat hen allemaal te wachten stond maar beseften ook niet dat een biddende gemeente in Kishinev in spanning op hun komst zat te wachten.

We hopen dat ook dit tweede transport - via Hamburg - in goede orde mag verlopen en de mensen daar zich gesterkt mogen weten. Na verloop van tijd hopen we u daarover te informeren.

MEER NIEUWS

In EBF-verband wordt langzamerhand geprobeerd over te stappen op projecten die langduriger van aard zijn en de mensen ter plaatse in de gelegenheid stellen zelf aan de slag te gaan, b.v. op het gebied van onderwijs, landbouw en literatuurvoorziening (drukpersen, papier etc.).

Voor al deze projecten is veel geld nodig dat grotendeels opgebracht moet worden door de gemeenten in West-Europa. Vandaar het dringend verzoek om - zo mogelijk - geld over te maken op nr. 81255 van het Noodfonds met vermelding Moldavië (want het vorig transport is nog niet geheel betaald) en/of met vermelding "Hulp Oost-Europa". Een paar urgente projecten willen we hier aanstippen:

Albanië. Vertegenwoordigers van de EBF hebben, na een bezoek aan dit arme land, het verzoek gekregen om zo snel mogelijk te starten met kerkelijk en sociaal werk. Binnen twee maanden hoopt men daadwerkelijk te starten, ook met uw geld en gebed.

Kroatië. Na de langdurige en hevige gevechten vraagt de kleine baptisten gemeente in Osijek hulp. Ze hebben veel stevig plastic nodig - glas is niet voorradig - om de huizen weer tijdelijk winddicht te maken. Op deze manier wil men getuigen van Gods zorg voor de mensen die letterlijk in de kou staan.

Rusland. Een landbouwproject gestart door 10 baptisten, families vraagt om financiële en technische bijstand.

Sofia-Bulgarije. De plaatselijke gemeente draagt zorg voor 40 weeskindren en heeft grond aangekocht waarop in de eerste plaats een tehuis voor deze kinderen zal worden gebouwd. Zo gauw mogelijk volgen dan een school en een kerk. Een prachtig project, onder de verantwoordelijkheid van de voorzitter van de Unie van Baptisten Gemeenten in Bulgarije, Th. Angelov. (De Stichting "Kom over en Help" te IJsselmuiden heeft hiervoor al een bedrag van ongeveer f 150.000,- toegezegd.)

De kinderen van Tjernobyli. Op onze vergadering te Zwolle hebben we afgesproken dat we willen onderzoeken hoe

we iets kunnen doen voor de zieke (of moet je zeggen verziekte) kinderen uit de kinderen uit de omgeving van Kiew. Er ligt een verzoek voor de opvang van deze kinderen in de komende jaren.

In samenwerking met vele anderen willen we de hand aan de ploeg slaan. Wat we vandaag kunnen doen, moeten we niet uitstellen tot morgen.

NEDERLAND ONTVANGT DEELNEMERS ZEVENDE WERELDWIJDE ONTMOETING

INTERNATIONAAL CONGRES DOVE CHRISTENEN

DOORN - Nederland is gastland voor de zevende Internationale Conferentie voor Dove Christenen (ICDC '92). Deelnemers aan de twaalfdaagse bijeenkomst, 15-26 juni 1992 op "De Bron" te Dalfsen, zijn voor een groot deel mensen die doof werden geboren of dat op zeer jonge leeftijd zijn geworden (prelinguaal doven).

Elke vier jaar wordt er een ICDC georganiseerd.

Doel van de ontmoeting is, behalve elkaar te leren kennen, bovenal gezamenlijk de eenheid in Christus te beleven. Verder zullen de deelnemers zich erop bezinnen hoe zij andere doven deelgenoot kunnen maken van hun geloofsbeleving. Geloofsopbouw, door middel van bijbelstudie en workshops, en het uitwisselen van ervaringen in zendingswerk door en voor doven over de gehele wereld staan dan ook centraal in het programma, met als thema: "In Zijn handen".

Verder worden er enkele uitstapjes en een feestavond georganiseerd en is er gelegenheid voor sport, spel en winkelen.

Voor elk van de deelnemende landen is een tolk in de eigen gebarentaal aanwezig. Ook voorzieningen voor de simultaan vertaling door middel van hoofdtelefoons, zullen compleet zijn. De organisatoren zoeken sponsors, omdat zij de kosten van onder meer deze faciliteiten niet geheel aan de deelnemers - veelal zendingen met een laag inkomen - willen doorberekenen.

De conferentie wordt georganiseerd en voorbereid onder auspiciën van de Deaf Christian Fellowship door een kernteam van zes vrijwilligers (Stineke van Aller, Emmy Berghuis, Piet Kok, René Spruit, Arie en Annemarie Terpstra) en een grote groep vrijwilligers in verscheidene werkgroepen.

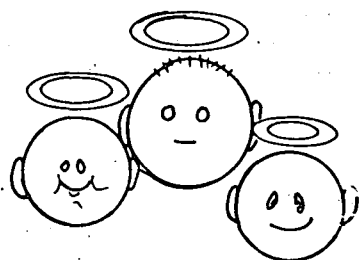
Voor inlichtingen over en deelname aan de conferentie kan men contact opnemen met: ICDC'92, Postbus 333, 3940 AH Doorn

VOORGANGERS EN COMMUNICATIE

Het spreekt vanzelf dat het belangrijk is dat voorgangers kontakten met elkaar onderhouden. Dat is belangrijk voor henzelf, omdat ze met hetzelfde werk te maken hebben, zeker als ze gemeentevoorganger zijn. Het is ook belangrijk voor de gemeenten, omdat ze als vertegenwoordigers van de gemeente mee zorg kunnen dragen voor het nodige verband tussen de gemeenten. Anders gezegd: aan de verdieping van de gemeenschap van onze gemeenten kunnen de voorgangers een belangrijke bijdrage leveren. Die kontakten zijn er altijd geweest in persoonlijke ontmoetingen, in conventen en tijdens de konferenties, georganiseerd door de Broederschap van voorgangers. Hierbij mogen zeker niet onvermeld blijven de dikwijls intensieve kontakten die ontstaan, wanneer voorgangers deel uitmaken van deze of gene werkgroep of commissie.

Baptisten.....

sie. Toch is er de laatste jaren iets gestokt in de communicatie tussen voorgangers. Er zijn spanningen gekomen, mede veroorzaakt door verschillen van inzicht, bijbeluitleg en bijbelopvatting. De problemen, waarmee de voorgangers dikwijls gekonfronteerd worden in en buiten de gemeente zijn bepaald niet gering. De vraag, hoe hiermee om te gaan, wordt verschillend beantwoord. Helaas is hierover in de afgelopen jaren te weinig met elkaar gesproken. De verschillen brachten verwijdering in plaats van saamhorigheid, terwijl het gevoel van één-zijn-in-het-werk-van-de-Heer weg-ebde. De SOU heeft dit reeds in een vroeg stadium gesignaleerd. De centraal staande vraag in het rapport van 1988 was met betrekking tot dit punt: "Hoe is een inhoudelijke ontmoeting tussen voorgangers structureel te realiseren?" Intussen heeft de

.....heb je in soorten.

Unie Commissie deze problematiek opgepakt en vervolgens twee ontmoetingen van gemeente-voorgangers georganiseerd. Met name de eerste ontmoeting was verre van gemakkelijk. De sfeer tijdens de tweede ontmoeting was beduidend beter. Aan een vervolg wordt gewerkt. De SOU is verheugd over deze ontwikkeling, hoewel ze beseft dat de vraag, hoe de communicatie tussen voorgangers structureel geregeld moet worden nog niet beantwoord is. Ook zal nog gekeken moeten worden naar de rechtspositie van voorgangers. En dan is er nog de vraag om pastorale begeleiding van voorgangers-gezinnen. De SOU verwoordde het in rapport 4 (1991) zo: "De SOU acht het . . . noodzakelijk, dat de functie van een Algemeen Consulent een volledige wordt, zodat hij dat pastoraat kan beoefenen. Daarmee zijn onze voorgangers en hun gezinnen en dus ook onze gemeenten gediend".

Chris Eijer

'Tanken bij de Bron'

De laatste jaren krijgen we als voorgangers elk jaar een uitnodiging voor een Pastorale Trainingsconferentie, georganiseerd door ons Seminarium. Ik was, eerlijk gezegd, jaloers op diegenen onder ons die daar bij konden zijn; om verschillende redenen lukte het mij nooit.

Dit jaar werd ik door mijn gemeente in staat gesteld de conferentie van 14 t/m 17 januari, gehouden in "de Bron" te Dalfsen, mee te maken.

Hoe ga je als "oude rot in het vak" naar zulk een training toe? Mijn verwachtingen waren, eerlijk gezegd, vrij hoog gespannen. In andere trainingen had ik al ontdekt dat een mens nooit te oud is om te leren; integendeel! Je moet kritisch je eigen bezig zijn in de gemeente onder ogen durven zien. Het gaat er niet om wat je goed doet, maar wat je beter zou kunnen doen. De eerste middag werd meteen een dienst besproken uit Dordrecht, waarin ik was voorgegaan. Men zegt wel eens: "Het zijn je vrienden die je op je fouten wijzen". Welnu, ik ontdekte dat ik vele vrienden heb en ik ben dankbaar voor hun kritiek. Natuurlijk neem je je ijverig voor om het geleerde in praktijk te brengen. Of het lukt zal de gemeente wel beoordelen. We mochten ons bezig houden met "Bewaren en Vernieuwen". Over het inhoudelijke zal Wim de Zwart u nog informeren, daar ga ik dus niet op in. Wel wil ik kwijt, dat ik nog nooit zo duidelijk heb begrepen welk proces we in onze gemeenschapsmeemaken. Heel wat geïsoleerde inzichten vielen ineens op hun plaats. Met dankbaarheid denk ik terug aan de

voortreffelijke colleges van onze beide docenten, de broeders Olof de Vries en Yme Horjus, die daar voor een belangrijk deel aan hebben bijgedragen.

Er was méér. Aan de hand van een werkstuk van Erik Huiting bespraken wij de "Theologie en spiritualiteit van de bundel Opwekking". Ik wil eerlijk bekennen dat ik in het verleden niet goed raad wist met het "Gele Boekje". Ik merkte wel dat de mensen er met graagte uit zingen en gebruikte de bundel dan ook redelijk veel in onze diensten. Maar "Lofzangen en Gebeden" bleef voor mij dé bundel; dat was pas echt zingen. Door het werkstuk van Erik en onze bespreking is mij de bundel "Opwekking" een stuk vertrouwd geworden. Ik besef nu, waarom de mensen er zo graag uit zingen. Ik zie dit als een groot winstpunt.

Vijf dagen samen praten en samen den-

ken doet je iets. Er groeide tussen de deelnemers een gevoel van verbondenheid dat je niet kunt navertellen; je moet het meemaken. Een hoogtepunt was de viering, waar we de dood des Heren mochten gedenken en voor elkaar mochten bidden. Ik zou elke voorganger graag zo'n ervaring gunnen. Om dit mogelijk te maken zou het aantal trainingen moeten worden uitgebreid, want om vruchtbaar te werken mag een groep niet te groot worden. Graag wil ik allen danken, die in deze dagen voor mij op een heel bijzondere wijze het "naaste zijn" hebben vertolkt.

Graag zou ik volgend jaar weer van de partij willen zijn, mar ik sta mijn plaats met liefde af voor wie dit nog nooit heeft meegemaakt.

Want zo iemand mist veel.

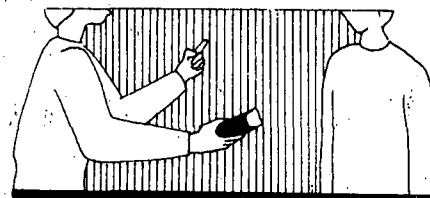
Gerhard Pflaum

AFSCHEID

Dit is de laatste keer dat ik iets schrijf over ECU-ALLERLEI. Ik heb op een fijne wijze afscheid mogen nemen van de ECU en ook van de verschillende werkgroepen. De samenwerking in de afgelopen jaren was uitstekend. Samen hebben we mogen werken aan de opdracht, die door onze gemeente aan de ECU is toevertrouwd. We hebben in de voorbij gegane periode een weg gevonden, waarvan we geloven, dat die belangrijk is voor de gemeenten. De evangelisatie-opdracht blijft het meest belangrijke aandachtspunt van de ECU. Daarnaast wil de ECU de gemeenten van dienst zijn, als het gaat om de basis van waaruit de uitvoering van die opdracht gestalte moet krijgen. Vandaar dat de ECU ook aandacht schenkt aan de opbouw van de gemeente. Ik ben er van overtuigd dat onze gemeenschap in br. Peet Wijchers een man gevonden heeft die het ECU-werk met zijn gaven en mogelijkheden verder uit kan bouwen. Hij is niet onbekend met het werk, doordat hij de laatste jaren mee heeft mogen werken aan de vormgeving van het beleid. Ik ben dankbaar voor het feit dat vele gemeenten mij in de afgelopen jaren uitgenodigd hebben voor gesprek, overleg en het houden van gemeente-weekends. Br. Wijchers staat klaar om dit voort te zetten.

Voor de ECU is het van groot belang, om te weten wat er in de gemeenten leeft. Daarom, zijn die persoonlijke contacten belangrijk. Bovenal hoop ik dat we ons weer in toenemende mate zullen kunnen concentreren op Gods zending in deze wereld. We kennen veel problemen in onze gemeenschap. Het vertrouwen in elkaars oprechte bedoelingen wordt in deze tijd op de proef gesteld. En natuurlijk moeten we blijven werken aan het herstel van die vertrouwens-basis. Laten we intussen er voor blijven waken dat de uitvoering van de Grote Opdracht door alle problemen niet in het gedrang komt. Ik ben er van overtuigd dat hoe meer we ons op die opdracht concentreren, hoe beter het voor onze gemeenten is. Hoe beter het ook is voor de mensen te midden waarvan we leven. Dat we voor mensen die de levende God niet kennen tot zegen mogen zijn, is mijn oprechte wens en gebed. Nog een paar praktische dingen in verband met de jongeren-evangelisatie ter afsluiting. Op 30 november 1991 kon eindelijk de evaluatie plaatsvinden van het camping-werk vorige zomer. We hadden een goede dag in de gemeente Utrecht-Noord, samen met de camping-werkers.

EVANGELISATIE

Er was dankbaarheid voor hetgeen gedaan en beleefd werd. Zo waren er vorige zomer weer veel contacten met de camping-bewoners niet in het minst door het kinderwerk dat zich weer in een grote belangstelling kon verheugen. Helaas moest de samenwerking met camping "De Barkhoorn" in Sellinger worden beëindigd. Het leek de Werkgroep Jongeren Evangelisatie een goede zaak, om uit te zien naar een nieuw arbeidsveld als het gaat om het camping-werk. De WJE is hier druk mee bezig. We zijn dankbaar voor het werk dat we op "De Barkhoorn" hebben kunnen doen. We zijn zeker ook dankbaar voor de vele jongeren en leiding-gevende ouderen die zich tot en met hebben ingezet voor dit prachtige werk. De WJE is overigens bezig om zich, naast het camping-werk, nadrukkelijker te concentreren op de motivatie van jongeren voor het evangelisatie-werk. Ook worden nieuwe mogelijkheden van praktisch bezig zijn in de evangelisatie onderzocht.

Chris Eijer

HET WERK IS BEGONNEN

Al ver voor de datum van 1 februari werd ik gebeld om afspraken te maken die betrekking hebben op de nieuwe werksituatie. Dat heeft me erg goed gedaan. Want laten we eerlijk zijn. Het op de A.V. uitgesproken vertrouwen moeten we nu samen vertalen in een goede samenwerking. Daarvoor ben ik erg afhankelijk van uw bereidwilligheid om mij te ontvangen. Voor alsnog gaat het dus goed. Waar word ik dan zoals voor gebeld? Voor zeer uiteenlopende aangelegenheden. In de eerste plaats noem ik graag de telefoontjes waarin gevraagd wordt samen met de gemeente een "weekend" te organiseren. Inmiddels zijn er al vijf 'geboekt'. Deze "weekends" kennen tot nu toe nogal een verschillende inhoud. Soms beogen ze een voortzetting van op gang gezet beleid met betrekking tot gemeentelopbouwplannen. Soms gaat het om een start van een nieuw seizoen of simpel om een bemoedigingsweekend.

Uiteraard wordt een dergelijk weekend in één of meerdere vergaderingen samen voorbereid. En ook nadien evalueren we met elkaar het gehouden 'weekend' om te kijken wat er mee bereikt is. Bovendien zoeken we dan samen naar mogelijke vervolgen van in het weekend op gang gebrachte processen. Zodra het eerste weekend gehouden is zult u er ongetwijfeld via DC of op een andere manier van mij over horen. Ik zie uit naar het eerste weekend voor mij te Harlingen op 21, 22 en 23 februari a.s. Vervolgens zijn er telefoontjes van raden en/of evangelisatiewerkgroepen om eens met elkaar van gedachten te wisselen over het plaatselijk evangelisatiewerk of over een gemeentelopbouw plan. Weer andere telefoontjes betreffen vragen om in evangelisatiediensten voor te gaan of in acties mee te doen. De laatste categorie gaat over de 'gewone' spreekbeurten op zondagmorgen en/of avond. U zult begrijpen dat deze

vragen slechts dan gehonoreerd kunnen worden wanneer de eerder omschreven vragen geen gevaar lopen. Ik hoop met dit berichtje uw nieuwsgierigheid gewekt te hebben en wacht ook graag uw telefoontje af. Tot eind maart kunt u nog terecht op telefoon nummer 053-352239. Daarna wordt het nieuwe adres:

Nico van Suchtelenstraat 43,
7552 HN Hengelo (O)
Tel. 074-422410.

Tot horens.

Peet Wijchers

DE CHRISTEN

Orgaan van de Unie van Baptisten gemeenten in Nederland verschijnt wekelijks: abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar

Redactie:

Drs. H.D. Huiting, drs. P.J. Lalleman, J. Schotanus, ds. Jac. Schouten, ds. J.H. Stijkel

Eindredacteur:

Drs P.J. Lalleman, Postbus 20069, 7302 HB Apeldoorn. Wilt u alle kopij, berichten en gemeentebleden naar Apeldoorn zenden?

De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredacteur te zijn.

Administratie:

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin; Tel. 030-284494/284457, giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

- Scherpe prijzen
- Geheel verzorgd
- Goede hotels
- All-In, ook verzekeringen

Volledige informatie in: onze reisgids die U gratis kunt aanvragen bij DrieTour Reizen, P.B. 162 3970 AD Driebergen. Tel. 03438-12844 (9.00-12.00 en 15.30-16.30 uur)

Bijbelse landen o.l.v. theoloog en gids (14/15/18 dgn.)
Israël - Griekenland - Kreta - Turkije - Egypte v.a. f 1675,-

Europa: Hongarije/Tsjechoslowakije - Italië Nrd. en Venetië - Engeland - Spanje Nrd. en Zd. - Oostenrijk Tirol en Karintië Duitsland Hessen. (10/14/15 dgn.) v.a. f 745,-

Nederland Geulhem - Oisterwijk. 8 dgn. v.a. f 588,-
Speciale **jeugdreizen** naar Israël en Frankrijk v.a. f 725,-

Phil. 2:11

..... opdat alle tong zou belijden:
Jezus Christus is Here,....

In vertrouwen op Gods almacht en oneindige liefde is in volle vrede ontslapen, mijn lieve man, onze lieve vader, grootvader en overgrootvader

Roelf Bishop

geboren 2 december 1914
overleden 27 januari 1992

J. Bishop-Blank

Valthe: A. Stap-Bishop
H. Stap

Stadskanaal: R. Hofman-Bishop
A. Hofman

Weerdinge: L. Bishop
D. Bishop-Blaak

Paramaribo: A. Bishop

Tweede Exloërmond:
J. Hofman-Bishop
E. Hofman

Valthe: G. Niemeijer-Bishop
E. Niemeijer

Valthe: C. van Lottum-Bishop
W. van Lottum

Emmen: H. Bishop
T. Bishop-Bakker

klein- en achterkleinkinderen

7814 XN Weerdinge
Dikbosstraat 15

*Met dank aan God hebben wij op 10 febr.
mee mogen maken dat onze geliefde ouders*

K. Baptist en A. Baptist-Smalbil

hun 69-jarig huwelijk mochten gedenken.

*Hun dankbare kinderen, klein- en
achterkleinkinderen.*

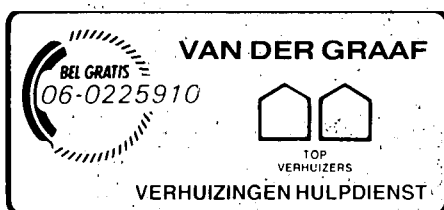
*Corr. adres mr. L. Baptist, 55 Regent Avenue
Hamilton, Ontario Canada L9B 1R4.*

ZUID-LIMBURG

Te h. rustig gelegen vak. bung. in
een mooie omgeving.
Tot 27/6 bij 2 weken reserveren
20%. 60+ korting.
Inl. De Cantharel, Kem 19,
6451 GC Schinveld.
Tel. 045-251176.

MEDEDELING

Secretaris van de gemeente
Alphen aan den Rijn Noord is
J.A.M. van Bijlert, Walmolen 14,
2406 JL Alphen aan den Rijn,
tel. 01720-90215.

In vol vertrouwen op haar Heer en
Heiland is van ons heengegaan
onze zuster

Willemina Visscher

weduwe van J. Braam,
eerder van W. van der Zwaag

op de leeftijd van 92 jaar.

Baptisten Gemeente Emmen

Zacht en kalm is in Jezus ontslapen
onze zuster

Geeske de Boer

op de leeftijd van 82 jaar

Bolsward, 22 januari 1992

Baptisten Gemeente Sneek

dc

De Christen

ORGAAN VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN

TIJD - WAT DOEN WE ERMEE?

De maand februari geeft ons dit jaar een extra dag.

of ons dat nu goed uitkomt of niet, een schrikkeljaar heeft al tijd één dag meer.

Voor mensen, die tijd tekort komen komt dit misschien goed uit.

We horen om ons heen, dat tijd geld is.

We horen ook, dat de weken, dat de dagen te kort zijn.

En toch zouden we, gezien de techniek van vandaag de dag, tijd moeten overhouden.

Maar of het ook werkelijk zo is?

We leven in een jachtige tijd.

De klok, ons horloge tikt de seconden, de minuten, de uren weg.

Hoe snel vordert dit jaar al niet, want als u dit leest dient de maand maart zich al aan.

De tijd gaat verder.

Ook wij moeten verder in de tijd die ons gegeven is.

Wat doen we in die tijd, wat doen we met de tijd?

De tijd is iets waardevols.

Ja, we mogen zeggen dat de tijd een geschenk van God is.

Daarom is het ook zo belangrijk te weten, dat onze tijd in Gods hand ligt.

Dat ons leven in zijn hand ligt.

Verspelen we ons leven niet, als het alleen gericht zou zijn op zaken zoals genot, succes, roem of geld?

Een mens kan niet leven van brood en spelen alleen.

We hebben Jezus nodig, het levende Brood.

Hij heeft woorden van eeuwig leven.

In wat genoemd wordt "onze moderne tijd" kunnen we niet buiten God en zijn woord om.

De tijd verandert, God niet.

Hij die de Zelfde is en blijft zal voltopien, wat zijn hand begon.

In de tijd die we met God leven, leven we in de eindtijd.

Zien we aan de tekenen der tijden, dat de Heer spoedig zal komen.

Zou het niet veel later zijn, dat menigeen denkt?

De tijd die ons nog gegeven wordt, totdat de Heer komt, is de genadetijd.

De tijd die we mogen vullen om het evangelie met kracht te verkondigen.

De tijd om ons getuigenis uit te dragen, opdat nog velen de weg tot de Heer zullen vinden.

Bij de Olympische Winterspelen speelt tijd een grote rol.

Zelfs een honderdste van een seconde is van groot belang.

De tijd is ons als een waardevol geschenk gegeven.

We hoeven gelukkig niet op de seconden, laat staan de honderdsten van een seconde te letten, maar we mogen wel elke dag in Gods hand leggen.

Tijd voor Hem hebben.

Onze tijd, ons leven hebben we aan Hem toevertrouwd.

Hij mag het vullen, opdat zijn Naam groot gemaakt wordt, in ons leven, in de gemeenten.

De tijd glipt ons door de vingers, maar we mogen haar gebruiken om in woord en daad het wonder van Gods liefde te delen.

Zolang de tijd ons gegeven is, totdat de Heer komt, mogen we als zijn gemeente op onze wacht staan en gewapend zijn met geloof, hoop en liefde.

Nog is het tijd om uit liefde tot Jezus onze taak te doen, tot dienst van het geheel.

J.H. Stijkel

VERDER IN DIT NUMMER

Het Baptisme (4)

Gij zult niet echtbreken (2)

NBBJ-nieuws

Het dubbele leven van Ben Louwerse

EEN BAPTISTISCHE VERBONDSLEER

Wanneer we kijken naar de eerste baptisten zien we bij hen een geheel eigen manier van denken over het verbond van God met de mensen. De baptisten legden van meet af aan meer nadruk op de eigen verantwoordelijkheid van de mens. Hierin ondergingen ze ook invloed van buitenaf.

De situatie in Engeland

In het vorige artikel wees br. O.H. de Vries al op de belangrijkste oorzaak van het ontstaan van vrije gemeenten in Engeland. Veel christenen waren ontevreden met de halfslachtige manier waarop de Reformatie in Engeland was doorgevoerd. De Engelse staatshoofden gebruikten de kerk vanuit politieke overwegingen om protestantse of roomse vorsten tot vriend te houden. Al vrij snel na de breuk met Rome (ontstaan doordat de heersende koning Hendrik VIII Tudor (1509-1547) wilde scheiden van zijn vrouw, maar dat mocht niet onder de pausen hijs dus koos voor de Reformatie!) was de engelse koning hoofd van de staatskerk, de Anglicaanse kerk. De opvolging van de troon ging meestal vergezeld van een ommezwaai naar de andere kant; na Hendrik VIII kwam Eduard VI (wel pro-reformatie) en na hem: Maria Tudor (fel anti: "bloody Mary") enz. Koning Karel I (1625-1649) regeerde zelfs als een absoluut vorst. Vanuit Schotland, dat hij ook zijn ideeën wilde opdringen, kwam het verzet o.l.v. Oliver Cromwell, die het democratische verzet mobiliseerde. Al vechtend, psalmen zingend en evangeliserend trokken christenen op in de strijd tegen de goddeloze koning. In deze chaotische situatie ontstond het Puritanisme, het geloof in de oprichting van een pure kerk van gelovigen. Sommige puriteinen scheidden zich af van de staatskerk, de zgn. separatisten, anderen bleven.

Gemeentestichting en verbond

Zo richtten de separatisten te Gainsborough op Trent, waar de eerste baptist John Smyth ook bij hoorde, een eigen gemeente op en dat deden ze in de vorm van een verbond. De aanwezigen sloten met God en met elkaar een verbond (covenant) om trouw in de trouw van God te wandelen, hoe die in de toekomst misschien ook zouden zijn, koste van het kost. Datzelfde deden ook de Pilgrim-fathers, die vanuit Leiden naar Amerika gingen; zodra ze aangekomen waren richtten ze een verbond op. In Schotland sloot men zo in het verzet tegen Karel I een "national covenant" om samen stand te houden tegen de valse leer van Rome en de Anglicaanse kerk. De verantwoordelijkheid van de deelnemers aan het verbond stond voorop. Het verbond deed een appel op de deelnemers. De gedachte achter een dergelijke verbondsluiting was dat alles in de Anglicaanse kerk ongeldig was, want die kerk was niet opgenomen in het verbond, omdat zij ver van de waarheid was afgeweken. Doop, ambt enz. was niets meer waard. Alles moest opnieuw beginnen. In de bijbel vond men aansluiting bij de passages waarin verteld wordt van het vernieuwen van het verbond: bij de berg Sinaï, onder koning Hizkia en uiteindelijk ook in Christus: het nieuwe verbond. Door opnieuw het verbond met God en

elkaar aan te gaan vernieuwde men het oude verbond. De vernieuwing van het verbond vond plaats in de stichting van een gemeente van gelovigen. Het initiatief ging dus van mensen uit, terwijl in de bijbel meer de nadruk ligt op God. Die het verbond sluit.

Doop en verbond

De baptisten namen bepaalde formuleringen van de Puriteinen over en voegden daar hun idee over deoop aan toe. John Smyth formuleerde het zo: "de kerk is een gezelschap" (company) van de gelovigen, gedoopt na belijdenis van zonde en geloof... En Thomas Helwys, stichter van de eerste baptistengemeente in Londen: "de kerk is een gezelschap van gelovige mensen, ..., samen gebonden aan (knit duo) de Heer en elkaar door doop."

De verbondenheid met de Heer en met elkaar neemt hier evenals bij separatisten een centrale plaats in. De gedoopten zijn verantwoordelijk naar God toe en naar elkaar.

Precies hetzelfde is ook te zien bij de baptisten op het vaste land. In april 1834 werd in Hamburg Joh. Gerhard Oncken (de eerste duitse baptist) gedoopt door een Amerikaanse baptisten professor, die ook schreef over een "covenant", waaraan de dopelingen zich verbonden. Tegelijk met de doop werd de gemeente opgericht. Handen en hart werden bijeengesloten in een verbond. "Door de doop", schreef Oncken later in de geloofsbelijdenis van 1847, "worden we opgenomen in de gemeente." Het is de plicht van de gelovige zo'n verbinding met anderen aan te gaan. Toen de eerste nederlandse baptist, Johannes Feisser zich liet dopen werd dan ook terstond de eerste nederlandse baptistengemeente opgericht (1845).

Een baptisten verbondsleer

Baptisten onderscheiden zich met hun verbondsleer ook van de andere kerken.

1. *De gemeente is het verbond met God en met elkaar.* De gelovige is zelf actief en verantwoordelijk. Hierin onderscheiden baptisten zich dus van de Calvinistische leer, die nadruk legt op God Die verkiest tot heil (en de strenge Calvinisten zullen ook zeggen: "tot verlorenheid"). Bij de baptisten gaat het initiatief van de gelovigen uit. Bij de RK-kerk en de andere kerken van de Reformatie is de gemeente er al eerder dan de gelovige. Kleine kinderen worden een gemeenschap ingedoopt: je maakt er al deel van uit voordat je je van je verantwoordelijkheid bewust bent (=ondenkbaar voor baptisten).

2. *De doop is gemeentevormend.* Het gaat immers om een verbond met God en met elkaar. Hierin onderscheidt het baptisme zich van de vrije groepen, waarin men een "vrije doop" praktizeert. De doop is in baptisten ogen een gemeentelijke gebeurtenis. De gemeente draagt verantwoordelijkheid voor de doop van

In deze serie artikelen worden een aantal van oudsher belangrijke thema's onder baptisten behandeld.

In dit nummer van DC het vierde artikel.

De vorige artikelen verschenen op 19 september, 24 oktober en 5 december.

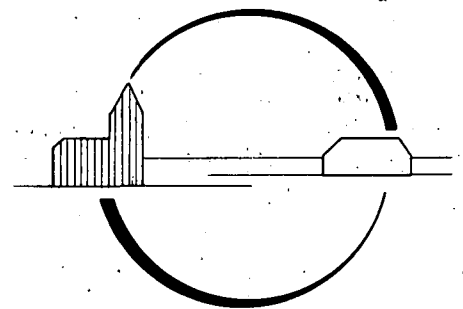
de dopelingen. Daarom moest een dopeling ook altijd eerst "aanvaard" worden door de gemeentevergadering. De gemeente is in feite degene die doopt! Na de doop is de dopeling lid van de gemeente.

3. Bij deze verbondsleer hoort in feite ook een "gesloten" Avondmaalsviering. In de viering wordt het verbond gevierd, onderhouden en gesterkt in Christus en met elkaar. Veel gemeenten vieren het Avondmaal echter op een "open" manier: ook niet (in eigen kring) gedoopte christenen mogen deelnemen. De motivatie kan dan zijn dat de gemeente minder exclusief of absoluut ("wij zijn de ware kerk") overkomt en door een "open" viering er nu al gemeenschap met andere gelovigen mogelijk is, zoals straks in de hemel.

4. Verder ligt de nadruk op een plaatselijke gemeente (i.p.v. op de landelijke of wereldkerk) want anders heeft het sluiten van een verbond geen zin en betekenis. Het gaat om een groep mensen die met God en met elkaar een verbond hebben gesloten. Samen in de gemeentevergadering nemen ze de beslissingen en leggen ze verantwoording af.

H.D. Huiting

BEROEPINGSWERK

(Part-time) Beroepen
te Rotterdam-Centrum:

G.J. Kanis te Leeuwarden

GIJ ZULT NIET ECHTBREKEN?

God beschermt het huwelijk

Hiermede eindigden wij ons vorig artikel over dit onderwerp. Het christelijk huwelijk ligt ingebed in Gods grote liefde. En dat heeft te maken met de schepping en met de verkiezing. In de schepping had God duidelijk vastgesteld dat die ene man en die ene vrouw, die samen verder gaan, tot één vlees zullen zijn. Het huwelijk is een verbond. Echter niet zo maar een verbond, het huwelijk is een verbond Gods. Het is geen contract tot wederzijdse opzegging. Door een verbond Gods halen we niet zo maar een streep. In dat verbond is het huwelijk een door God beschermde zaak. Ook de vrouw wordt daarin beschermd. In tegenstelling tot de andere volken werd bij Israël de vrouw geëerd en hooggeschat. De Bijbel geeft ons daarvan genoeg voorbeelden. En als u de geschiedenisboeken leest over de andere culturen in die tijd, dan ziet u dat dit bij de andere volken heel wat minder was. Het huwelijk is immers een door God gewilde samenleving van man en vrouw. Daar geeft God zijn zegen over.

In de bijbel kende men ook de huwelijksluiting

Is dat nu wel nodig? Zo horen we vandaag velen zeggen, ook binnen de ruimte van Gods gemeente. Wat is dat hele boterbriefje nu waard? Het gaat er toch om dat we elkaar liefhebben. Het boterbriefje komen we inderdaad in de Bijbel niet tegen. Hoewel! We hebben de indruk dat de registers, van wat wij vandaag de burgerlijke stand noemen, nauwkeurig werden bijgehouden. De Bijbel kent ook het begin van het huwelijk. En dat begin is er als er voor God en de gemeente getuigd wordt dat mensen samen verder willen gaan en zich samen willen stellen onder de leiding van de Here God. God heeft de gemeenschapsdaad van man en vrouw binnen het huwelijk geplaatst, binnen de grenzen van het huwelijk, omdat alles wat daar buiten geschiedt tot bandeloosheid kan leiden. Dan krijgen we een heen en weer bewegen van de ene partner, zoals men dat vandaag noemt, naar de ander. En dat is wat de Bijbel bedoelt met het woord "gij zult niet echtbreken", of zoals de Statenvertaling zegt: "Gij zult geen overspel doen".

In Maleachi 2:14 wordt in onze vertaling gesproken over het trouw zijn aan de vrouw van onze jeugd. De Statenvertaling zegt het iets anders: "Trouw zijn aan de vrouw van het verbond". In Exodus 22 werd het huwelijk bij de wet geregeld. Daar moest eerst de volle bruidsprijs worden betaald en dan pas mocht het huwelijk een aanvang nemen. De Bijbel kent wel degelijk het huwelijk waarin de éénwording van man en vrouw plaatsvindt. Al wat daar buiten gebeurt, valt onder een ander Bijbels begrip, dat is zonde. Zo beschermt God man en vrouw beiden en strekt zijn zegenende handen over het huwelijk uit.

Maar er is meer:

Het huwelijk: beeld van de verhouding tussen Christus en de gemeente. En daarbij zijn we weer helemaal terug bij het begin van de schepping.

In de schepping stonden man en vrouw naast elkaar. Wel hadden beiden een eigen taak en plaats, maar zij stonden wel naast elkaar. Er zijn vandaag stromingen, we denken daarbij aan het feminisme, die de man vrouwelijk willen maken en de vrouw mannelijk. Maar dat is niet zo. God heeft aan elk, aan man en vrouw, een eigen plaats en taak gegeven. Door de zondeval is daar verandering in gekomen. Het wordt heel duidelijk gezegd: De man zal heersen over de vrouw. En de vrouw zal zich daar niet aan kunnen onttrekken, want haar begeerte zal zijn tot de man. Maar in Christus is daar verandering in gekomen. De scheppingsorde is weer hersteld. De grote vernieuwing is ingetreden. De Bijbel leert ons: In Christus is noch man, noch vrouw. Ze staan weer naast elkaar, zij het ook nu met een eigen taak en plaats. En het christelijk huwelijk, voor Gods aangezicht gesloten, krijgt een heel bijzondere functie. Het wordt een afschaduwing van de verhouding van Christus tot de gemeente. Daarmee wordt het huwelijk op hoog niveau geplaatst. Verder dan de vleeselijke gemeenschap voert ons nu de geestelijke gemeenschap.

Dat is het gelovige huwelijk

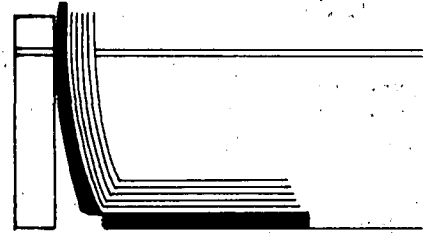
Ieder huwelijk van twee gelovige mensen draagt deze hoge roeping met zich mee. Daardoor mag via dit huwelijk in deze wereld iets gerepresenteerd worden van de diepe relatie welke er is tussen Christus en zijn gemeente.

Zoals het volk Israël in zijn bestaan als geheiligd volk moest tonen een diepe relatie met God te hebben, zo moet de gemeente in haar bestaan de diepe relatie tonen van het geheiligd zijn, van het eigendom van Christus zijn. Het is de roeping van de gemeente om in haar hele bestaan te tonen dat zij Christus toebehoort. Dat we als gelovige mensen bereid zijn om te luisteren naar Gods woord en te doen naar zijn wil.

Het is de roeping van alle christelijke huwelijken en van alle mensen die een huwelijk willen aangaan, van allen die een relatie hebben met man of vrouw, met jongen of meisje, om dat te doen vanuit het geloof en vanuit de regels welke God in zijn woord heeft gegeven. We zullen het Bijbelse gedachtengoed niet mogen laten overspoelen door de cultuur van deze tijd.

En daarbij wil ik nogmaals wijzen op dat wat ik in het eerste artikel over dit onderwerp heb geschreven: We zullen nooit uit het oog moeten verliezen dat de maatschappij waarin wij leven, geen christelijke maatschappij meer is maar steeds meer een maatschappij aan het worden is waarin wij de schaduwen van het komende antichristelijke tijdperk al zien doorbreken.

We leven vandaag in een wereld die steeds minder naar God en zijn woord vraagt. Een maatschappij die zegt God niet nodig te hebben en het allemaal zelf wel weet. Maar het kind van God, die het eigendom is van de Here Jezus Christus, en Gods woord heeft ontvangen, zal uit dat woord moeten leven.

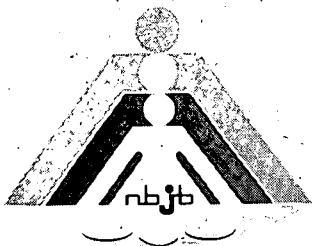
En zeker wat het huwelijk betreft en alles wat daar buiten hoort. Wat binnen het huwelijk hoort mag daar niet buiten vallen. Daarom zal de gemeente zich steeds meer dienen te onttrekken aan de cultuur van deze wereld. Ouderen en jongeren zullen moeten weten wat God in zijn woord geboden heeft.

En de gemeente zal, wellicht meer nog dan vroeger, moeten zijn waartoe de Here ons geroepen heeft, een geheiligd volk, een volk van koningen en priesters om, niet alleen door onze woorden, maar ook in onze daden, in deze wereld de grote daden Gods te verkondigen. Waar een gemeente zo in deze wereld staat, zal wel het kruis gedragen moeten worden, maar zal die gemeente ook leven onder de zegen van de Here. Die zegen gaan we dan ervaren in ons gemeentelven, in ons huwelijksleven, en ook in ons persoonlijk leven.

Jac. Schouten

Zuidelijke Baptisten: Groen licht voor evangelisatie in Sowjet-Unie

McLean - De zuidelijke baptisten in de Verenigde Staten hebben voorgesteld dat oudejaarsdag van dit jaar een internationale dag van gebed moet worden voor de voormalige Sowjet-Unie. Specifiek gebedsonderwerp is een veelzijdig "Green Alert" plan om het zendingswerk in de streek uit te breiden. Honderden baptisten zouden als zending in de Sowjet-Unie kunnen gaan werken, aldus de Amerikanen. In 1992 gaan er in elk geval al 116 naar dit land toe. Het plan is afkomstig van de zendingsafdeling van de zuidelijke baptisten. Ze vragen hun geloofsgenoten wereldwijd met hen mee te bidden. Gelet op de naam van het plan vinden ze kennelijk dat ze 'groen licht' hebben voor grootscheepse evangelisatie in de Sowjet-Unie. (bwa news)

HAALT DE WEEKEND KINDERWERK NBBJ HET JAAR 2000?

Door het artikel van de eindredakteur, "Haalt de Unie het jaar 2000" (gepubliceerd in nr 1992/3), werd ik weer aan het den-

ken gezet over de toekomst van de NBBJ. De financiële perikelen rondom de NBBJ zullen velen niet onopgemerkt zijn gebleven. Dit jaar moeten we het met 25% minder overheidssubsidie doen. De situatie is op dit moment zelfs zo, dat de kans aanwezig is dat we volgend jaar helemaal geen subsidie meer krijgen. Door deze actuele ontwikkelingen wordt je dan ook gedwongen om aan de toekomst te denken. Ogenscheinlijk liggen de problemen van de NBBJ met name op het financiële vlak. Daar zijn we dan ook heel druk mee bezig geweest.

Echter als we denken aan de toekomst van de NBBJ moeten we dat toch direct koppelen aan de toekomst van de Unie. Als de Unie uit elkaar valt, zal dat toch grote gevolgen hebben voor de NBBJ. En dan komt natuurlijk de vraag weer boven: "Hoe belangrijk vinden we de Unie?", en ook: "Hoe belangrijk vinden we de NBBJ?"

Ik hoop en denk dat velen met mij nog steeds het grote belang hiervan inzien. Daarom verwacht ik dan ook dat de financiën niet de oorzaak kunnen zijn van het einde van de NBBJ. Wel staat of valt de NBBJ met de aandacht die zij krijgt in de Uniegemeenten. Hier willen we als NBBJ aan werken. Het zou ons echter helpen als u daarin meewerkt. Nodig de NBBJ eens uit, breng het werk van de NBBJ onder de aandacht, maar bovenal: schenk veel aandacht aan het kinder- en jeugdwerk; stimuleer de jongeren en jeugd- en zondagsschoolleiders. Hier ligt toch onze toekomst en de toekomst van de Unie?

Maarssen, Joeke van der Mei

Ieder voorjaar wordt er een weekend Kinderwerk georganiseerd voor mensen die leiding geven aan zondagsschool- of klubwerk.

Dit voorjaarsweekend, in het midden van ons land, is opnieuw bij uitstek een gelegenheid elkaar te ontmoeten en te informeren over het werken met kinderen in onze gemeenten.

Het valt op **20 en 21 maart**.

Je bent welkom op vrijdagavond vanaf 19.30 uur.

We starten het programma om 20.15 uur.

Op zaterdagmiddag hopen we rond 16.00 uur af te sluiten.

Het programma:

- ◆ op de vrijdagavond verzorgen we vier workshops waarvan er twee creatief zullen zijn en de andere twee meer theoretisch/praktisch.

- ◆ op zaterdagmorgen verzorgt Geert Jan Blanken een programma rondom geloofsopvoeding.

- ◆ de zaterdagmiddag wordt hoofdzakelijk gebruikt om onder leiding van Hans Blenkers te musiceren.

Nog wat zakelijke gegevens:

- ◆ de prijs voor het weekend bedraagt f 30,00

- ◆ LET OP! Reiskosten worden niet meer vergoed. Gewoon zoveel mogelijk samen reizen dus.

- ◆ Het weekend wordt gehouden in:

Conferentiecentrum Woudschoten,

Woudenbergseweg 54, 3707 HX Zeist, 03439-1344

- ◆ zorg dat je de spullen die je nodig hebt meeneemt, maar in ieder geval een pen, wat papier en een Bijbel.

Graag willen we je vragen je op tijd aan te melden bij:

Jeugdburo NBBJ

Postbus 405, 9200 AK Drachten

tel. 05120-15687

fax. 05120-17779

KADERWEEKEND

Het is elke keer weer een uniek gebeuren:

- ◆ je ontmoet Baptisten-jeugd uit alle delen van het land

- ◆ je doet er praktische ideeën op voor je eigen jeugd-groep

- ◆ je beleeft samen je christen-zijn en raakt daarin opgebouwd.

Natuurlijk hebben we het dan over de

KADERWEEKENDEN VAN DE NBBJ

Bedoeld voor mensen van 16 jaar en ouder die actief betrokken zijn bij de jeugdgroep in hun gemeente. Die niet zo nu en dan eens op een jeugdavond komen, maar echt meedraaien.

Als je al eens zo'n weekend hebt meegemaakt weet je hoe waardevol het allemaal kan zijn. Bij deze ben je hartelijk uitgenodigd nog eens te komen.

Als je nog nooit zo'n weekend hebt meegemaakt, moet je maar eens langskomen en meedoen. Alleen of met een stel anderen uit de gemeente. Misschien dat je bij de penningmeester van de gemeente terecht kunt voor de kosten.

De eerstvolgende gelegenheid om mee te doen is:

27, 28 en 29 MAART 1992

Aan de hand van het thema "Groot Gelijk" gaan we van vrijdagavond tot zondagmiddag aan de slag.

Met allerlei nieuwe werkvormen.

Met informatie over de NBBJ: vakanties, Strubben-festival '93 etc.

Met een heus "tribunaal".

Met een viering.

En nog veel meer.

Hier alvast wat praktische informatie:

- ◆ Het weekend vindt plaats op het jeugdcentrum van de NBBJ "de Strubben" in Schoonloo.

- ◆ De prijs is f 55,-.

- ◆ Meenemen: Bijbel, pen en papier, toilet-gerei, slaapzak.

Aanmelden kun je je vanaf nu bij het Jeugdburo:
tel.: 05120-15687.

ZOMER 1992

Dat is niet meer zo ver weg. Nog even en we kunnen hopelijk weer volop genieten van de zon.

Daarop liepen we eigenlijk al een beetje vooruit toen we december 1991 de kampfolders de deur uit deden om iedereen in de gelegenheid te stellen alvast na te denken over de vakantiebestemming voor de zomer van 1992.

Het resultaat, gemeten naar het aantal aanmeldingen tot nu toe, is dat we moeten konkluderen dat velen zich nog niet hebben aangemeld, ofwel elders op vakantie gaan. Beide is uteraard heel goed mogelijk. Wat we maar aan willen geven is dat onze kampen nog niet vol zijn op dit moment en dat we het leuk zouden vinden jouw/uw aanmelding binnenkort te ontvangen. De mogelijkheden zijn:

Tentenkampen op de Strubben van:

- ◆ 11-18 juli

- ◆ 18-25 juli

voor de leeftijdsgroepen:

- ◆ 12-14 jaar

- ◆ 15-16 jaar

- ◆ 17 jaar en ouder

een kinderkamp in Ellertshaar (Drente) voor kinderen van 8-12 jaar van 11-18 juli, een week voor ouderen van 29 augustus t/m 4 september in De Bult bij Steenwijk.

Mogelijkheden tot deelname aan een internationaal kamp in Engeland, en deelname aan een internationaal project in Barcelona, Spanje.

Daarnaast is er het Flevo-festival, het WJE campingwerk en kan er alvast worden nagedacht over: Harare - Zimbabwe in 1993.

Voor vragen en/of informatie: Jeugdburo NBBJ

Postbus 405, 9200 AK Drachten

tel: 05120-15687, fax: 05120-17779

'HET GELOOF IS EEN VERANDERENDE KRACHT'

Drie weken geleden las u in DC de aankondiging van de tentoonstelling van br. Louwerse in IJmuiden. Naar aanleiding hiervan plaatsen we een interview van vorig jaar.
Door Paul Lips, IJmuider Courant

Vorig jaar kwam hij in het nieuws door de fraaie sneeuwpop die hij voor zijn woning aan de J.P. Coenstraat in IJmuiden deed verrijzen. Niet zo maar een pop, maar een voorstelling van Mozes en de stenen tafelen. Want, als iedereen de Tien Geboden wat meer zou naleven zou de wereld er heel anders uitzien, aldus dominee Ben Louwerse. Wie is deze dominee, die het penseel en palet verruilde voor de kansel en de Heilige Schrift, maar zijn creativiteit nooit opgaf? Een portret.

Benjamin Louwerse werd in 1947 in Leiden geboren als jongste van vijf kinderen. als kind opereerde hij volgens eigen zeggen 'vrij solistisch'. Via zijn opa werd zijn belangstelling voor de schilderkunst gewekt.

"Mijn ouders stimuleerden mijn hobby. Ik mocht op twaalfjarige leeftijd zelfs lessen volgen aan de avondacademie. Ik heb welgeteld twee lessen gevolgd. Toen begonnen de naaktmodelstudies. Dat vonden mijn ouders een minder goed idee voor een twaalfjarige, hahaha".

Eigenlijk stond het min of meer vast dat Ben Louwerse de kunstrichting in zou gaan. De stap naar de kunstacademie van Leiden leek klein.

"Toen ik zo'n jaar of zestien was werd ik geconfronteerd met de veranderende kracht van het geloof. Predikanten als Martin Luther King en Billy Graham lieten mij zien dat het evangelie van grote invloed kan zijn op de dagelijkse maatschappij. Toen dacht ik: dat geloof wil ik persoonlijk gaan uitdragen. De beslissing om predikant te worden is voor mij een heel bewuste keus geweest".

Ben Louwerse trok zijn conclusies en besloot na de HBS in plaats van de kunstacademie een theologiestudie te gaan volgen. Hij deed een zendingsopleiding in Brussel, studeerde in Dallas, Texas in de Verenigde Staten, in het Britse Wales en aan het baptistenseminarie te Utrecht.

"Met de baptistenkerk voelde ik me veel meer verwant dan met de Nederlandse Hervormde kerk, waarmee ik ben opgevoed", stelt de predikant. "In twee dingen verschilt de baptistenkerk duidelijk van de andere kerken. De baptisten dopen geen baby's. Pas bij de volwassenheid worden de volgelingen gedoopt. Ten tweede zijn de Nederlandse baptistenkerken autonoom. Er kunnen geen dingen van hogerhand worden opgelegd. Iedereen telt dus mee".

"In de baptistenkerk is ruimte voor mensen met heel verschillende achtergronden. Er zijn advocaten, maar ook vrachtwagenchauffeurs. Er is een grote verbondenheid. Genegenheid tussen mensen die van nature niet met elkaar zouden omgaan. De baptistengemeente is als het ware een oase, een plaats waar mensen zich thuis kunnen voelen. Men helpt elkaar als er problemen zijn."

stress die het werk als predikant soms met zich meebrengt: "Ik heb het een tijdje aan mijn hart gehad. Je bent immers toch altijd bezig met de problemen van andere mensen. Je moet zorgen dat je zelf in balans blijft. Ik heb gemerkt dat ik het tekenen en schilderen nodig heb. Maar het feit blijft dat ik van mijn werk als dominee meer voldoening heb dan van het mooiste portret."

Ben Louwerse heeft gemerkt dat hij zijn creatieve talenten uitstekend kan gebruiken bij zijn werk. "Ik ben zeer visueel ingesteld. Vooral bij mijn preken voor kinderen maak ik regelmatig ge-

mijn realistische stijl is mede gevormd door Carel Willink, van wie ik vooral zijn portretten goed vind. Zijn landschappen met al die dreigende luchten passen minder bij me. Daar gaat een somberheid van uit, terwijl ik juist altijd bezig ben met 'hoop'. Vroeger wilde ik ook nog wel veel donkere tinten in mijn schilderijen verwerken. Tegenwoordig is mijn palet lichter."

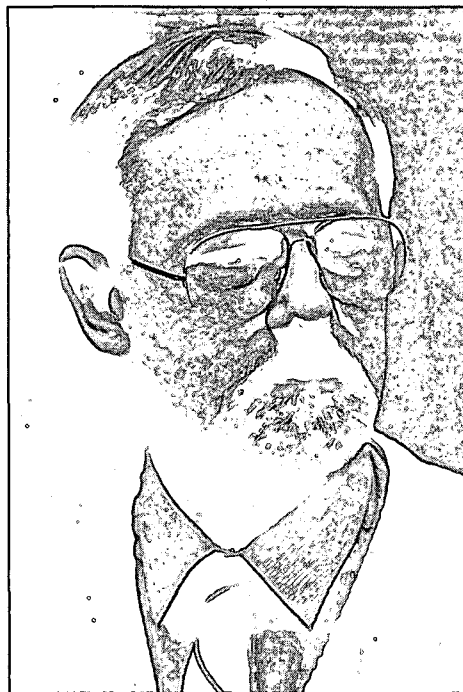
▽▽▽

Ik opper dat ik de geweldloosheid van figuren als Jezus Christus en Martin Luther King bewonder.

"Zij hebben inderdaad laten zien dat de liefde een groter wapen is dan een kanon", stelt Louwerse vast. "En dan kom ik weer op dat geloof als veranderende kracht. Zo'n vijftien jaar na de dood van Jezus maakten kerken al geen verschil meer tussen Romein en jood, tussen heer en slaaf. En ook bij de redes van Martin Luther King zie je de kracht van de liefde terugkomen. Hij had het verbale vermogen een grote mensenmassa aan te spreken. Hij riep beelden op. Zwarte en blanke kinderen die samen hand in hand lopen / have a dream."

"Het mooie van het predikant zijn is het feit dat ik dicht bij de mensen sta. De baptistenkerk is een van de weinige kerken waarvan het ledenaantal groeit. In Amerika is het de grootste kerk. Ik zie de gelovigen echt als zoekenden."

De vraag is: hoe geef je uitdrukking aan dat geloof? Als kunstenaar loop je het gevaar niet begrepen te worden. Als predikant kan ik het geloof op creatieve wijze uitdragen. Ik heb ooit een boer gekend die zei 'hang de ruif maar hoog'. Daarmee bedoelde hij: stel jezelf maar een goed ideaal. Dat probeer ik te doen. Als ik tachtig ben hoop ik dat anderen over me kunnen zeggen: Het heeft uitge maakt dat hij heeft geleefd."

bruik van een overhead-projector, zodat ik mijn verhalen met tekeningen kan verduidelijken. Maar soms doe ik ook wel eens iets gek. Tijdens de kerst had ik de Stadsschouwburg Velsen afgehuurd voor een zogenoemde *Er is Hoop-show*. Het evangelie in de vorm van cabaret-sketches, afgewisseld met muziek van de gospelgroep The Burning Candles. Je hoeft niet altijd de geijkte paden te bewandelen om het evangelie bij de mensen te brengen. Soms moet je een andere weg durven in te slaan."

▽▽▽

In de loop der jaren is hij blijven tekenen en schilderen. Hij was zelfs als cartoonist verbonden aan de Zwolsche Courant. De map met tekeningen komt op tafel. Zijn hobby vormt een uitlaatklep voor de

Schilders als Paul Gauguin en Carel Willink behoren tot zijn favorieten. "Paul Gauguin vanwege zijn kleurgebruik. Als je sommige van mijn schilderijen ziet ben ik daar duidelijk door beïnvloed. En

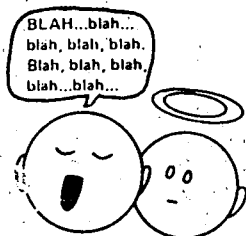
DE SOU DENKT MET U MEE (5) FUNCTIES EN COMMISSIES

Daar hebben we er nogal wat van: Het werk in de unie is zo gegroeid, sinds deze organisatie ontworpen werd, dat het werk er aan alle kanten overheen borrelt. Je kunt een ferme quiz houden over de afkortingen, die we in het unie-wereldje gebruiken!

De SOU loopt in dit speerpunt tegen de volgende zaken op:

- De onderlinge samenhang van de verschillende werkgroepen, besturen en commissies is zeer ingewikkeld geworden.

- Er ontbreekt vaak goeie informatie over welke talenten precies nodig zijn en voorradig zijn; het gaat om meer dan alleen bestuurstechniek, ook geestelijke en sociale kwaliteiten zijn nodig in het bestuurswerk.

Baptisten.....

Ook hierbij heeft de stuurgroep al iets gedaan aan het zoeken naar een goeie weg. Het speerpunt zelf is nog niet aan de orde geweest, maar hangt samen met andere, zodat er wel wat duidelijk begint te worden.

De ingewikkelde samenhang ontstaat, doordat onze organisatie "verzuild" is. Er zijn een stuk of wat hoofdgroepen (algemeen bestuur, opleiding, evangelisatie, zending, nevenorganisaties), die elk op zichzelf staan. Ze hebben wel banden met andere bestuursgroepen, maar dat patroon is redelijk ingewikkeld. De SOU denkt in de richting van een zodanig bestuur van onze unie, dat er een sterke samenhang komt tussen de verschillende werkvelden. Zo kan er op den duur een geza-

.....praten niet te veel.

menlijk, samenhangend en meerjarig beleid gevoerd worden. En om de juiste mens op de juiste plaats te krijgen is het nodig dat de taakverdelingen binnen het bestuur veel meer helder omschreven worden. Dan kun je bij vacatures gericht vragen om bepaalde vaardigheden. En wanneer het op kiezen aankomt, moet er voldoende informatie naar de gemeenten over de kandidaten, dat laatste gebeurt al in zekere mate.

Het gaat om mensen en samenspel tussen mensen. We kunnen er vast en zeker voor zorgen, dat in het werk van de Heer onze diensten aan Hem, elkaar en de samenleving nog effectiever functioneren.

namens de SOU
Anne de Vries

De postzegelman

Van verschillende kanten werd mij gevraagd, wat de gespaarde karten en postzegels opbrengen en of ik dat eens bekend wilde maken. Wel, in 1991 heb ik in totaal ruim 2400 gulden kunnen overmaken naar de zending. Daaraan heeft u allemaal meegeholpen. Hartelijk dank daarvoor!

Natuurlijk gaan we gewoon door met het verzamelen van kaarten, postzegels, speldjes, stickers enz. Misschien kunt u in uw gemeenteblad een oproep plaatsen en alles meenemen naar de A.V. van Zusterhulp op 23 april in Zwolle. Daar hoop ik zelf aanwezig te zijn om alles in ontvangst te nemen.

Er wordt mij wel eens gevraagd naar speciale postzegels maar dat is voor mij moeilijk uit te zoeken. Ik hoop dat u daar begrip voor hebt.

Met vriendelijke groeten, br. A. Wijnand, H.W. Valckstraat 5
1785 LJ Den Helder, tel. 02230-36034

GEMEENTE BIJBELSCHOOL

GBS-Veteraan treedt terug

Na vanaf het begin lid te zijn geweest van de Stuurgroep GBS, waarvan jarenlang als voorzitter, heeft ds. K. Corporaal afscheid genomen van het GBS-werk. De wens van de Uniecommissie om ook in subcommissies de leden te laten rouleren bood hem de gelegenheid af te treden. Bij zijn afscheid ontving hij een beeldje van een zaaier als symbool voor het vele zaad dat hij middels het GBS-werk heeft mogen zaaien.

De video-presentatie van de GBS is intussen in enkele gemeenten vertoond. Twee gemeenten in het gewest Groningen overwegen serieus, per september de GBS in te voeren. Toch valt het aantal aanvragen voor de video tot op heden tegen. Wel trok een instructiedag voor gespreksleiders in Emmeloord een zeer goede opkomst, zodat er zeker weer meer instructie gegeven zal worden.

De deelnemers aan de GBS behandelen van april tot juni vooral gedeelten uit Jesaja; vanaf september gaat het onder de titel "Als broeders samenwonen" over Genesis 16-28.

Voorgangersconferentie

Nog tot 2 maart kunnen de voorgangers zich aanmelden voor hun conferentie op De Nieuwe Oorsprong, door een briefje naar ds. N. Schipper en door 25 gulden over te maken naar penningmeester P. Jager. Gaan de gemeenten er ook achter staan?

Het programma voor de conferentie ziet er als volgt uit:

MAANDAG 27 APRIL 1992

09.30 Koffie en inschrijving
10.30 Opening door de voorzitter van de "BRS", Br. J. Hofman
11.00 Introductie inclusief dia-klankbeeld "Ernaast zitten" door de NBJB
12.30 Lunch
14.00 Lezing door Dr. W. ter Horst.
koffie/thee pauze
waarna verwerking en discussie
17.00 Tijd voor ontmoeting
18.00 Diner
19.30 Informatie over de NBJB
20.00 Huishoudelijke vergadering

DINSDAG 28 APRIL 1992

08.00 Ontbijt
09.00 Ochtend-opening
09.30 Lezing "Jeugdcultuur", door drs. G.J. Blanken
10.15 Verwerking en discussie
11.30 Pauze
11.45 Toespitsing naar de praktijk
12.30 Lunch
14.00 Evaluatie
14.45 Afsluiting en viering door Br. A. de Vries

Een jaar geleden was het Praag, nu zou de Taizése Europese jongerenontmoeting rond de jaarwisseling in Boedapest worden gehouden. Aanvankelijk was ik niet van plan er heen te gaan. Maar toen ik in de herfst onze Dr. J.J. Kiwiet voor de radio o.a. hoorde zeggen, dat hij ook verschillende keren in Taizé in Frankrijk was geweest en het op hem een grote indruk had gemaakt. Hij sprak zelfs over 'overweldigend'. Ja, toen was het smeulende vuurtje niet langer meer een smeulend vuurtje ergens diep in m'n ziel, het brandde weer behoorlijk. Zou het misschien dan toch mogelijk zijn om naar Boedapest te gaan? En ik was het hele jaar toch ook niet op vakantie geweest? Toen zich dan ook de mogelijkheid voordeed om me aan te melden, was het snel bekeken. Maandag 30 december zou het beginnen. Voor mij dus een mooie kans om de dag ervoor kennis te maken met één van de vele baptistengemeenten in die grote stad. Het bleken er twaalf te zijn met ook nog 'n aantal posten. Uit een boekje van 1967 had ik een paar adressen van kerken. Toen ik met Kerst in Lelystad preekte, had ik daar van br. en zr. Krol het adres van de oude Hongaarse zr. Wallie, die jaren in ons land had gewoond, gekregen. Die moest ik als ik kon toch zeker bezoeken. Dat zou ze zo fijn vinden. Zaterdagmiddag 'n meisje aan een balie op het vliegveld bij Boedapest gevraagd voor mij even te bellen om een kamer in een niet te duur hotel. Maandag zou ik voor de rest van de week bij een Hongaarse familie worden ondergebracht.

VOL VERWACHTING

Zaterdagavond vanuit m'n hotel, dat bleek in de wijk Kíspeszt te liggen, op zoek naar de baptistenkerk uit het oude boekje. Zou die er nog zijn? Met zo'n adres had ik in het verleden in Joego-Slavië wel eens vergeefs naar een kerk gezocht. Het was nogal glad in Boedapest. Maar ik had goede laarzen aan en keek goed uit hoe ik liep. En ja hoor, op het aangegeven adres stond een mooi kerkgebouw. En het was wel te lezen dat er zondag om 9.30 uur en 17.00 uur dienst was. Zo stapte ik dan vol verwachting de volgende morgen om 9.10 uur de kerk in met de gedachte om me eerst maar even voor te stellen. Maar daar kwam niets van. Ongeveer vijftig broeders en zusters waren in gebed. Velen baden. Het deed me goed, die vrijmoedigheid. Op een gegeven ogenblik kwamen er nog meer mensen binnen en begon meteen de dienst. Geen gelegenheid om me voor te stellen. Na de zegen toch wel wat teleurgesteld. 'k Had er immers gezeten met een zondags pak aan, stropdas om een preek voor deze tijd van het jaar, thuis in het Duits vertaald, in m'n zak. Voor je weet nooit..... 'k Dacht: 'k ga vanmiddag naar een kerk in een andere wijk. Daar maar eens zien. Maar in de hal greep de dominee de vreemdeling vast. En bracht mij in aanraking met een goed Duits

sprekende emeritus-predikant van de gemeente, die mij direkt voorstelde toch 's middags ook te komen en iets te zeggen. Hij zou voor de vertaling zorgen. Ook iets over de baptisten in Holland graag. Amerikaanse baptisten, zagen ze vrij regelmatig: 's Middags op m'n hotelkamer bedacht om dan eerst iets persoonlijks te zeggen, dan iets over de baptisten in ons land, en dan een korte meditatie te houden over de laatste woorden van het Mattheüs-evangelie: "En zie, Ik ben met u al de dagen, tot aan de voleinding der wereld". Het eerste direkt uit hoofd en hart, het laatste wel uit het hart, maar thuis al op papier gezet in het Duits, 'n stukje van m'n preek.

EEN ONVERGETELIJKE MIDDAG

Er waren die middag bijdragen van verschillende broeders en zusters, die kennelijk daarvoor gevraagd waren. Er was een gedicht, 'n getuigenis, een stukje uit een boek, muziek, een trio, vier zusters verwoordden wat ze als baptist geloofden. Maar ik kwam al heel snel aan de beurt. Vond ik wel fijn!

'k Vertelde eerst, dat mijn ouders een Hongaarse als huisarts hadden gehad. En dat er zo'n goede band tussen haar en mijn moeder was geweest, dat mijn twee zusjes naar haar genoemd zijn. Ze had zelf geen kinderen. Een mooi entree, dacht ik. Zei over ons, baptisten in ons land, dat er ook wel eens wat was. "Waar niet immers?" En vertelde verder over 'n paar positieve ervaringen de laatste maanden in enkele van de gemeenten, waarin ik een keer of drie, vier per jaar voorga. En toen de meditatie. M'n kollega, die me vertaalde, had er schik in. Het ging lekker vlot. 'k Hoorde later van hem, dat de voorganger er in zijn woord aan het eind op in was gegaan. Het scheen op hem als vaderlijk, pastoraal overgekomen te zijn. Nou, voor mij natuurlijk weer een onvergetelijke ervaring. We hebben nog 'n poosje zitten babbelen, m'n oude kollega en ik. Hij vertelde o.a. dat Ds. Th. van der Laan indertijd, toen er zo goed als nooit door de kommunisten toestemming voor een openbare samenkomst werd gegeven, voor duizend mensen had kunnen spreken. En dat zijn dochter toen 'de beslissing' had genomen. Het deed me zo goed dat te horen. Heb hem wel verteld dat br. Van der Laan mennoniet was geworden. Maar niets gezegd over waarvoor en waarom. Daar zou je ook wat meer tijd voor nodig hebben. Trouwens, Ds. Szebeni wist wel heel veel over de geschiedenis van het baptisme. Hij was zelf zes en een half jaar docent geweest aan het Baptisten Theologisch Seminarie in Boedapest. De huidige voorganger van de gemeente daar was een 'leerling' van hem. En z'n ogen straalden. Hij was er 'n beetje trots op. Kan me voorstellen. Maar ik zou nog meer baptisten ontmoeten deze week in Hongarije. Daarover een volgende keer.

R.J. Voorhaar

Op het artikel van br. Den Dekker (DC 23 januari) kwamen alleen reacties binnenvan van br. K. de Boer te Bergum en br. R. Miedema te De Rijp.

Beide broeders hebben er moeite mee, dat ds. Den Dekker de vorm van de tien geboden gekozen heeft voor zijn betoog.

Br. Miedema denkt dat volgens Den Dekker winstmaken een vies woord is; "er schijnen geen andere doelgroepen te bestaan dan de minstbedeelden in onze samenleving." Hij is verder bang voor een heilloos "heen en weer geschrijf" en hoopt op een betere inhoud van De Christen.

Volgens br. de Boer draait ook nu al veel om produktie, winst en reclame. Hij stelt: "Twee Heren dienen is er altijd al geweest en om dat nu op de Ecu toe te passen is ongegrond en een beetje hui-chelarij: wat doe u dan met de gulden!?"

We danken de broeders voor hun reacties en konstateren dat de Europese eenwording niet veel Baptisten in beweging brengt.

pjl

akantietip

De Nederlandse Christelijke Reisvereniging, 70 jaar jong!, heeft ook in 1992 weer een gevarieerd aanbod van groeps-vakantiereizen:

Toeristische landenreizen (naar landen in Europa, maar ook naar Israël, het verre Oosten, Afrika, Noord- en Zuid-Amerika), culturele reizen, boot-, bergsport-, wandel-, fiets- en kampeerreizen. Er zijn reizen voor jongeren, reizen voor de leeftijdsgroep 30-45 jaar en ook gezinsreizen.

Een betrekkelijk nieuwe vorm van reizen bij de NCRV zijn de **kampeerreizen**. In 1991 hield de NCRV voor het eerst een (**gezins**)kampeerreis naar de Provence. Deze reis was een groot succes.

De NCRV-reisgids en/of folder van de NCRV-kampeerreizen zijn verkrijgbaar bij:

**NEDERLANDSE CHRISTELIJKE
REIS-VERENIGING**
Planetenwég 10
2132 HP HOOFDDORP
Tel: 02503-26388
(tussen 09.00 en 17.00 uur)

DE CHRISTEN

Orgaan van de Unie van Baptisten gemeenten in Nederland verschijnt wekelijks: abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar

Redactie:

Drs. H.D. Huiting, drs. P.J. Lalleman, J. Schotanus, ds. Jac. Schouten, ds. J.H. Stijkel

Eindredacteur:

Drs P.J. Lalleman, Postbus 20069, 7302 HB Apeldoorn. Wilt u alle kopij, berichten en gemeentebladen naar Apeldoorn zenden?

De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredakteur te zijn.

Administratie

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin. Tel. 030-284494/284457, giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

- Scherpe prijzen
- Geheel verzorgd
- Goede hotels
- All-In, ook verzekeringen

Volledige Informatie in onze reisgids die U gratis kunt aanvragen bij DrieTour Reizen, P.B. 162 3970 AD Driebergen. Tel. 03438-12844 (9.00-12.00 en 15.30-16.30 uur)

Bijbelse landen o.l.v. theoloog en gids (14/15/18 dgn.)
Israël - Griekenland - Kreta - Turkije - Egypte v.a. f.1675,-
Europa: Hongarije/Tsjechoslowakije - Italië Nrd. en Venetië - Engeland - Spanje Nrd. en Zd. - Oostenrijk Tirol en Karintië Duitsland Hessen. (10/14/15 dgn.) v.a. f.745,-
Nederland Geulhem - Oisterwijk. 8 dgn: v.a. f.588,-
Speciale **jeugdreizen** naar Israël en Frankrijk v.a. f.725,-

ZUID-LIMBURG

Te h. rustig gelegen vak. bung. in een mooie omgeving.
Tot 27/6 bij 2 weken reserveren 20%. 60+ korting.
Inl. De Cantharel, Kem 19, 6451 GC Schinveld.
Tel. 045-251176.

MEDEDELINGEN

Het adres van H. Nobbe, voorganger van de gemeente te Leeuwarden luidt ingaande 2 maart: Heggewinde 15, 8935 PN Leeuwarden, tel. 058-800252.

Het juiste telefoonnummer van J. van Kleef, 's Gravenzande is: 01748-21462.

Het juiste adres van L. Postema, penningmeester van de gemeente Valthermond is: Zuiderdiep 244, 7876 AM Valthermond.

Penningmeester van de gemeente Drachten is L.K. Ongersma, Middelwijk 160, 9202 GV Drachten, tel. 05120-19732.

RCOB (Raad voor Contact en Overleg betreffende de Bijbel) zoekt een

SECRETARIS v / m

die theologische kennis en bestuurlijke ervaring paart aan oecumenische openheid.
De werkzaamheden vragen gemiddeld één dag per week, voornamelijk in eigen huis te verrichten tegen een honorarium met onkostenvergoeding. Indiensttreding uiterlijk 1 januari 1993.
In de Raad overleggen 14 kerken en geloofsgemeenschappen alsmede 4 bijbelorganisaties over belangrijke ontwikkelingen van het bijbelwerk in Nederland (vertalen, verspreiden van de bijbel en bevorderen bijbelgebruik).
Inlichtingen: drs. N.K. van den Akker (voorzitter).

Sollicitaties graag voor 1 april a.s. aan:
ds. J. Broertjes (secretaris), Ocarinalaan 40, 2287 RB Rijswijk, tel. 070-3960888.

"God hield Zijn belofte, Zijn woord maakte Hij waar ook... nu 'k de loop heb volbracht."

Op 12 februari 1992 is in zijn Heer en Heiland ontslapen onze broeder

Albert Staal

op de leeftijd van 84 jaar.

Baptisten gemeente Coevorden

Op 8 februari 1992 heeft de Heer thuis gehaald onze zuster

W. Tuitjer-Boltendal

op de leeftijd van 92 jaar

sinds 25 november 1965 weduwe van G. Tuitjer

Baptisten Gemeente Vriescheloo

Eén ding heb ik van de Here gevraagd, dit zoek ik: te verblijven in het huis des Heren al de dagen van mijn leven
Ps. 27: 4a

In vol vertrouwen in zijn Heer en Heiland is van ons heengegaan onze broeder:

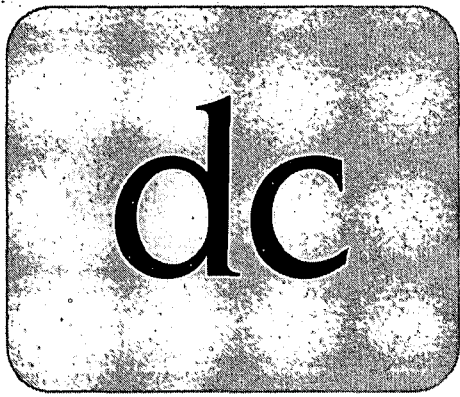
Lieuwe Lijnbach

op de leeftijd van 66 jaar.

Veendam, 10 februari 1992

Baptisten Gemeente Veendam

BEL GRATIS
06-0225910
TOP
VERHUIZERS
VERHUIZINGEN HULPDIENT

De Christen

ORGAAN VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN

WAT HEET VANZELFSPREKEND?

Er kunnen zaken zijn die zo voor de hand liggen, dat we er verder niet over na hoeven te denken. We maken keuzes, die al bij voorbaat van ons verwacht worden. We nemen beslissingen, die geen verdere analyse vereisen. Wij bepalen onze positie, zonder te verwachten dat deze positie ooit voorwerp van discussie zal worden. Wij schrijven over dingen, zonder dat we daar een verdere interpretatie aan geven. We gaan er vanuit dat wat gisteren goed voor ons was vandaag niet slecht voor ons kan zijn. Dit alles binnen het wereldje van het ons eigene.

Als ons wereldje zo verloopt, dan zijn er weinig spanningen. De moeilijkheden beginnen pas als er inbreuk wordt gepleegd op die vanzelfsprekendheid. Stel je voor dat er plotse-ling allerlei mensen onder ons moeite zouden hebben met "de doop op persoonlijk geloof, door onderdompeling". Misschien zou men deze doop nog niet openlijk ter discussie gaan stellen, maar zo nu en dan even iets laten doorschemeren, dat men er aan twijfelt of deze doop wel als essentieel deel van ons gemeentelijk leven moet worden gezien. Gingen de wegen van ds. Jan de Liefde en dr. Elias Feisser ook niet op dit punt uiteen? Het zou ons misschien wel wat bevreemden als zulke geluiden onder ons gehoord zouden worden. Maar in sommige gemeenten met een wat ruimer beleid ten aanzien van de rechten van gastleden en vrienden is het niet ondenkbaar. Er zou van voorganger en Raad verwacht worden dat zij hun best zouden doen de betrokkenen proberen duidelijk te maken dat dit onder ons eigenlijk geen punt van discussie is. Natuurlijk wel met redenen omkleed. Het zou ons in ieder geval ten zeerste bevreemden als deze mensen op grond van een vermeende vrijheid de ruimte zouden opeisen om onze vanzelfsprekende gang van zaken ter discussie te stellen. Wij zouden het ook niet zo fijngevoelig vinden als ze een soort pressiegroep zouden vormen om de zaak in de gemeente om te turnen.

Laten we deze redenering nu eens overdragen naar een ander aspect van ons gemeente-zijn. Een aspect wat ons door kerkhistorici als Wumkes, Bakker e.d. als de grootste vanzelfsprekendheid wordt beschreven. Iets wat als de meest natuurlijke zaak van de wereld volgens hen bij ons hoort. Waar geen vragen over gesteld behoeven te worden. Waar geen uitleg van hoeft worden gegeven. Wat mede het geheim van onze groei bepaalde. Waarin we ons bijvoorbeeld vaak duidelijk onderscheiden van de doopsgezinden. Waar we ons vaak duidelijk één wisten met de Vrije Evangelischen. U zult het al geraden hebben: ONZE VANZELFSPREKENDE RECHTZINNIGHEID.

Wij zouden ten zeerste ons verbazen over pressiegroepen, die ons onze visie op doop en gemeente zouden willen afne-

men, omdat dit voor ons een wezenlijke vanzelfsprekendheid is. Waarom dan niet ten zeerste verbaasd zijn over hen die ons "onze vanzelfsprekende rechtzinnigheid" willen afnemen?

Je hoort mensen soms een beetje smalend spreken over deze toenemende rechtzinnige invloed onder ons. Van mij mag het best evangelisch-orthodox heten of wat dan ook, als de vanzelfsprekendheid van de rechtzinnigheid maar weer vanzelfsprekend zou worden. Alleen op grond daarvan meen ik recht van spreken te hebben in onze gemeenschap, anders ben ik werkelijk sprakeloos.

J. Schotanus

VERDER IN DIT NUMMER

De Winkel over schakels

Gebonden vrijheid II

Cirkels van de SOU

en een katern vol gemeenteberichten

SCHAKELS

De gedachte aan zo'n puzzelblokje bevalt me toch niet helemaal. Zo'n blokje moet aan alle kanten precies de goede vorm hebben om in het geheel te passen. Zo gebeurt dat wel eens in de gemeente. Er wordt van alle kanten de maat genomen of je wel in het geheel past. De belijdenis dat je Jezus Christus wilt volgen als je Verlosser en Heer over je leven wordt onderworpen aan een reeks van vragen. Als je op die vragen niet het standaard-antwoord weet te geven, pas je eigenlijk niet in de puzzel. Ik geloof niet dat wij door het geloof op maat gezaagd of gestanst worden om precies, aan alle kanten passend, bewegingsloos in het grotere geheel gestopt te worden. Dat beeld bevalt mij niet. Het is mij te statisch.

VRIJE VOGEL

Het geloof in Jezus Christus zou ook een vrije vogel van je kunnen maken. Vrijgemaakt van het oordeel over de zonde, en van de zwaartekracht van de zonde, kun je je vleugels uitslaan. Je kunt alle kanten op. Vliegen waarheen je wilt, gaan zitten waar je wilt. Je pikt hier een hap en daar een snap op. Je beleeft je geloof in alle vrijheid en blijheid, want zo heeft de Heer immers de mens gewild. Zo laat je je drijven op de wind, of zo u wilt op de adem van de Geest. Wind en Geest hebben immers in de grondteksten van de Bijbel hetzelfde woord. In gedachten zie ik dan de gelovigen alle richtingen uitzwermen. Sommigen samen als een vlucht duiven. Anderen als het roodborstje en de merel in mijn tuin op eigen houtje bezig de kost bij elkaar te zoeken.

Dat beeld is mij weer te vrijblijvend.

Met het risico dat ook dit beeld wel ergens mank zal gaan kies ik voor de schakel. Zo'n metalen lus, die alle kanten op kan draaien. En die toch aan twee kanten ergens aan vastzit. Met een grote, maar niet onbeperkte bewegingsvrijheid. Soms zie ik schakels die aan elkaar gelast zijn en op een voetplaat gezet, en dat moet dan een kandelaar voorstellen. Ik zal zoiets niet aanschaffen, want een ketting is niet ontworpen om als kandelaar te dienen. Die is onderdeel van een werktuig. Met een ketting kun je hijsen en trekken. Dat is zijn doel. Nu zie ik in gedachten de ketting lopen. Vanaf de troon van God naar de

Wat maakt het geloof in Jezus Christus van een mens? Van u en mij?

Dat geloof doet immers iets met je, maakt iets van je.

Het zou je bijvoorbeeld kunnen maken tot een stukje van een puzzel.

Niet zo'n onaardige gedachte.

In de wedergeboorte zijn wij herschapen om het beeld van Jezus Christus gelijkvormig te worden.

Als het goed is hebben wij al ontdekt dat één mens nooit het complete beeld van Jezus kan weergeven. Daarvoor heb je elkaar nodig, en je vult in de

gemeente elkaar aan, zo kun je naar de wereld toe het beeld van Jezus Christus tot leven brengen.

Opdat mensen Hem zullen kennen uit de complete puzzel.

H.G. de Winkel

dolende, zoekende, verloren mensenwereld. De eerste schakel in die ketting is Gods eigen Zoon. En de laatste schakel zit vast een een haak, een gripper of een magneet. In elk geval iets waarmee je wat kunt vastpakken, optrekken en verplaatsen. Laat ik die haak of gripper maar het evangelie noemen, het woord van God. Zo zie ik mijzelf, samen met mijn medegelovigen, als schakels in Gods reddende ketting. Soms zijn er heel wat schakels nodig om een mens te redden. Vaak had ik het gevoel met mijn boodschap zo'n schakel te zijn, en een stukje te kunnen bijdragen aan iemands redding. Anderen voegden er iets aan toe, totdat door een preek of een persoonlijk gesprek de laatste weerstand brak. Veel later hoorde ik dan soms dat iemand tot overgave aan de Heer gekomen was.

BEGRENSD

Een schakel in de ketting dus. Maar jawel, hier gaat het beeld mank. Want als schakel ben ik aan de ene kant rechtstreeks verbonden aan het begin van de ketting, aan Jezus Christus, de Heer van mijn leven. En daarmee verbonden aan God, de Vader.

Dat zet mij al in een bijzondere positie. Bij het lezen van het boek Leviticus viel het mij weer op hoe bij allerlei waarschuwingen en aanwijzingen voor Israël steeds herhaald wordt: Heilig zult gij zijn, want Ik, de HERE, uw God, ben heilid. Dat geldt onverkort voor de gemeente. Door Jezus horen wij bij de heilige God.

Vanuit die positie zullen wij de stemmen en opvattingen moeten beoordelen die tot ons komen vanuit de wereld. Vanuit de mensheid, die geen rekening houdt met de God en Vader van onze Heer Jezus Christus. Maar ook zullen wij onze eigen aandringen en verlangens daaraan moeten toetsen. Daar kunnen zelfs dingen bij zijn die wij proberen te dekken met een beroep op de vrijheid van

de Geest. Lang niet alles wat uit onszelf opkomt past bij de heiligheid van God. En daarom ook niet bij onze heiliging en toewijding aan God.

Aan die kant is de schakel van ons leven dus begrensd in zijn bewegingen. Aan de andere kant ben ik verbonden met zusters en broeders. Dat legt mij beperkingen op in mijn bewegingsvrijheid. Het bepaalt ook voor een deel mijn bewegingen. Ik heb niet alleen rekening te houden met mijn eigen belang, maar als ik hen liefheb als mijzelf laat ik ook hun belangen meewegen.

Als wij de brieven van Paulus goed verstaan, ervaart hij het geloof in Christus als een enorme bevrijding. Maar dat leidt niet tot ongelimiteerde vrijheid. De vrijheid wordt begrensd door de liefde tot de naaste. Je laat desnoods dingen na die je zelf wel in vrede meent te kunnen doen, maar waarmee je een ander aanstoot geeft of ergert. De band met elkaar is belangrijker dan het beleven van jouw vrijheid.

Die kant van de schakel mag ook niet losraken. Want het doel van de ketting is immers de redding van verlorenen. Of, om een andere term van dezelfde waarde te gebruiken: Doel is de bekendmaking en vestiging van het Koninkrijk van God. Daarbij gaat het niet in de eerste plaats om allerlei maatschappelijke veranderingen.

Het gaat om de Koningsheerschappij van God over het mensenleven. Dat werkt dan wel door in de onderlinge verhoudingen tussen mensen.

Ja, dat beeld van die schakel spreekt mij wel aan. Al zullen er genoeg andere beelden te bedenken zijn voor het leven van een christen.

Friese Bond

Soms is een geheugensteuntje bijzonder welkom. Zo moet u ook de inhoud van dit berichtje zien.

De voorjaarskonferentie van de Friese Bond wordt op **zaterdag 14 maart 1992** in één van de zalen van het kerkgebouw van de Baptisten Gemeente Heerenveen gehouden. Aanvang: 9.30 uur. Adres: Leliestraat 3-5. Ds. Y. Horjus, docent van ons Seminarium, zal een inleiding houden over: *"Vrijheid en tucht in de Gemeente"*. Aansluitend is er gelegenheid tot het stellen van vragen of plaatsen van opmerkingen. Wij hopen daarin op een goed samenspel, door op een ongedwongen en constructieve wijze met elkaar om te gaan, van zowel vraagsteller als inleider. Het heeft meer dan eens bemoedigend gewerkt en kan ook nu nog steeds bemoedigend werken om samen als afgevaardigden van onze 14 gemeenten elkaar, op een wijze als boven aangegeven, te ontmoeten.

Namens het Bestuur van de Friese Bond, F. de Boer, sekretaris

Baptisten Gemeente te Leeuwarden

Op zondag 15 maart a.s. is de bevestiging en intrede van

ds. H. Nobbe door ds. W.J. de Zwart. De dienst begint om 15.00 uur.

Dit in tegenstelling met eerdere berichten.

Belangstellenden zijn van harte welkom

GEBONDEN VRIJHEID II

Wij willen graag dat mensen de Here Jezus leren kennen en wij hebben er alles voor over om hen niet in de weg te staan. In het contact met de niet-christenen willen we niet graag op een zijspoor terecht komen. Eén van de eerste dingen, die we in de Gemeente van Christus moeten weten of leren is om die ander die Hem niet kent tot Christus te leiden. Dat mag en moet een onderdeel zijn van onze eigen discipelschapstraining. Dat is belangrijk voor elk kind van God. Niet alleen voor de leidinggevers in de Gemeente. Maar wat zijn nu vaak de hindernissen? Laten we nog eens terugkeren naar 1 Cor. 8.

HOOGMOED ALS OBSTAKEL (: 1-4)

"De kennis (op zichzelf) maakt opgeblazen, maar de liefde sticht" (: 1). Men kan heel wat theoretische kennis hebben en vanuit een soort ivoren toren allerlei antwoorden aandragen, die niet helemaal of helemaal niet kloppen met de praktijk. Men kan een soort genoegens scheppen in het kennen, zonder echt te weten hoe of wanneer het toe te passen. Het kan zelfs waar zijn, maar het is niet opportuun. We mogen de waarheid niet als een soort voorhamer gebruiken, maar deze in liefde doorgeven. Waar hoogmoed is kan kennis niet opbouwend en vormend bezig zijn. Liefde is nodig om de kennis om te zetten naar de praktijk en maakt door de wandel in de Geest kennis tot wijsheid. Het is niet de bedoeling dat wij door kennis tot hoogmoed, maar tot liefdevolle wijsheid komen. Hoogmoed is vaak het belangrijkste obstakel voor de doorwerking van de genade van de Heer.

"Als iemand zich inbeeldt enige kennis te hebben" (: 2). Het hebben van kennis wordt niet veroordeeld, maar er wordt op gewezen, dat een weinig kennis gevaarlijk kan zijn. Vooral als men er vanuit gaat, dat men daarop kan steunen. Zo met kennis omgaan verhindert zelfs de relatie tot God. Het gaat om waarachtige Godskennis (: 3). Het zich inbeelden duidt niet op nederigheid. Zo'n houding maakt het moeilijk om de éne en waarachtige God echt lief te hebben. Vers vier maakt heel duidelijk, dat er naast die éne God geen andere goden zijn. Die éne God bepaalt ons leven en niet de zogenaamde andere goden, in welke vorm dan ook. De christenen in Corinthe hadden het veelgodendom los gelaten. "Wat het eten van offervlees betreft, wij weten dat er geen afgod in de wereld bestaat en dat er geen God is dan EEN!" (Zie verder in vers 5 en 6 de eenheid van Vader en Zoon). **We zien hier dat om het gedrag zuiver te houden, men de theologie zuiver moet houden.**

EEN ZWAK GEWETEN ALS OBSTAKEL

"Niet bij allen is die kennis. Want sommigen, in hun geweten nog niet los van de afgod, eten dit vlees als afgodenoffer" (: 7). Ze zijn kind van God geworden, maar hun verleden werkt nog hele-

In een vorig artikel hebben we gezien dat men onder het "principe van de vrijheid" die dingen kan doen, waar de Bijbel geen duidelijke verboden voor geeft en waar een geestelijk gerijpt geweten geen moeite mee heeft.

Dit principe heeft in eerste instantie met onszelf te maken. Voor onszelf houden we er geen taboes op na, maar voor anderen leggen we ons beperkingen op.

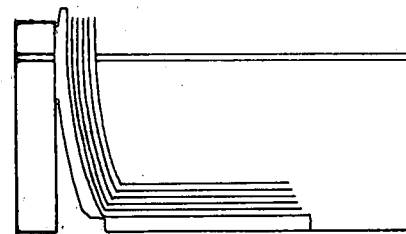
Onder "het principe van de liefde" hebben we het recht iets wel te doen, maar uit liefde voor medebroeders en -zusters laten we het na om geen aanstoot te geven, maar juist ook om die ander te kunnen helpen. Verder houden we vanwege "het nuttigheidsprincipe" rekening met de ongelovigen, die terecht of ten onrechte een bepaalde verwachting van christenen heeft.

J. Schotanus

maal door. Als ze een lekkere biefstuk van de markt hebben meegenomen, overgebleven van de heidense offeranden, dan voelen ze zich schuldig. Ze hebben nog duidelijk een associatie met het verleden. Ook vandaag aan de dag kan onkunde van Bijbelse gegevens mensen bij hun keuzes en beslissingen doen terugvallen op hun verleden. Hun traditie, vooroordeel en hun eigen menselijke standpunt wordt dat hun criterium. In Corinthe betekende het, dat men het eten van offervlees in hun geweten verbond met het veelgodendom. Hierdoor nam men gemakkelijk aanstoot aan elkaar. Het geweten is de functie om goed van kwaad te onderscheiden. Hun geweten is hier door gebrek aan Schriftkennis zwak. En omdat het zwak is, wordt het gemakkelijk aangetast (besmet : 7) door het verleden. Het wordt gevaarlijk als het met het verleden "geassocieerde geweten" het beleid gaat uitstippelen in de Gemeente van Christus. Wat kan men niet allemaal meenemen uit het verleden? Alleen het doordrenkt worden van "de gezonde leer" kan het geweten op het goede spoor houden, zodat de juiste beslissingen genomen kunnen worden.

EEN VERKEERD BEELD VAN "GEESTELIJK-ZIJN" ALS OBSTAKEL

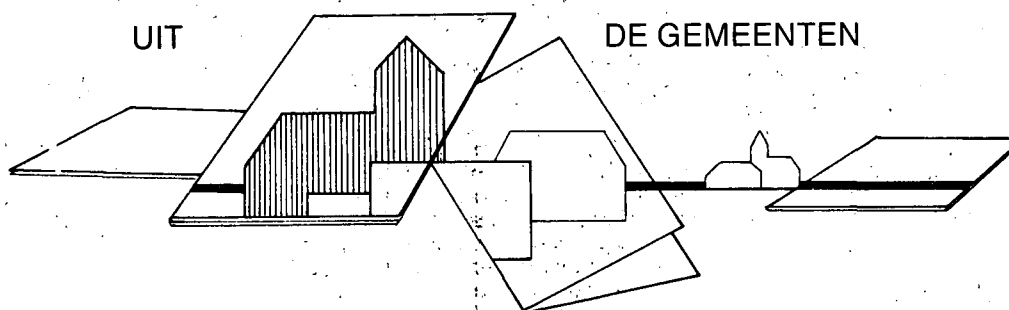
In het voorgaande gedeelte hebben we al gezien dat door onkunde de pasgelovige een taboe tot stand heeft gebracht aangaande het eten van offervlees. Zolang zijn onkunde (over de inhoud van vers 4-6) voortduurt zal ook het taboe blijven bestaan. Hij zal zich aangeklaagd blijven weten bij het eventuele eten van offervlees. Dat blijft zo, als hij niet tot de rechte "kennis" komt. Een geweten zonder de rechte kennis blijft een zwak geweten. Omdat hij weet dat afgodendienst zonde is, denkt hij ook dat het eten van vlees uit die tempel zonde is. Hij heeft een achtergrond probleem, waaruit dit taboe is ontstaan. Dit wordt

voor hem een soort criterium van "geestelijk-zijn". Al die mensen, die dingen doen, die hij op grond van zijn zwakke (lees: onkundige) geweten meent niet te kunnen doen, zijn volgens zijn maatstaf vleselijke christenen. De werkelijkheid is natuurlijk anders. Die werkelijkheid heeft alles te maken met een door de Geest geleid leven. De Geest die door de Schrift leidt tot de volle waarheid. Het zwakke geweten mag nooit de plaats krijgen van de Bijbel zelf.

ONTHOUDING ALS OBSTAKEL (: 8)

"Nu zal wat wij eten, ons niet bij God brengen; eten wij niet we zijn er niet minder om, eten we wel we zijn er niet meer om." Of zo'n Corinthiër nu wel of niet offervlees at, hij kon er in beide gevallen geen wit voetje door krijgen bij God. Onthouding op zichzelf kan God niet vermurwen, want God werkt op grond van het genade-principe. Hier staat voorop wat God doet en niet wat wij doen. Het verstaan van het genade-principe klaagt ons allereerst aan in onszelf, omdat wij horen bij allen die gezondigd hebben en daarom de heerlijkheid Gods moeten ontberen (Rom. 3: 23). Alleen als we aannemen; wat door het verzoeningswerk van Christus voor ons tot stand is gebracht, kunnen we een relatie met God aangaan. Van daaruit kunnen we leren leven uit het genade-principe en zo van Gods goedkeuring over ons leven verzekerd worden. Dit kan best betekenen dat wij op grond van eerder omschreven principes ons allerlei beperkingen opleggen, maar ten opzichte van God nooit in de sfeer van: "Voor wat, hoort wat." Dat zou absoluut in strijd zijn met Zijn werk van genade voor een arme verloren zondaar zoals U en ik.

GROEIGEMEENTE ONTVANGT A.V.

Onze gemeente heeft tot op heden nog niet zo vaak gebruik gemaakt van de mogelijkheid in "De Christen" te schrijven. Het begin van het nieuwe jaar is niet de reden dat het nu wel gebeurt, doch wel dat in dit jaar de A.V. in Hoogeveen wordt gehouden. Het is wellicht voor de lezer van dit blad interessant te weten wie en wat de Baptisten Gemeente in Hoogeveen is. Daarom enkele momentopnamen over het jaar 1991:

Als een van de hoogtepunten hebben wij ervaren het kunnen verwelkomen van onze "tweede" predikant W.P. van Berkel. Een lang gekoesterde wens van de Gemeente ging hiermee in vervulling. Ook prezen we ons gelukkig met ds. G. Brongers en echtgenote hun 50-jarig voorgangers-jubileum en 50-jarig huwelijksfeest te mogen vieren. Beide hoogtepunten hebben wij als een "happening" mogen ervaren.

Voorts is er veel tijd gestoken in het vinden van een tweede locatie voor de

Gemeente. Ondanks alle pogingen is het tot op heden er nog niet van gekomen. We wachten "rustig" af wat de toekomst ons over deze problematiek zal brengen. We blijven "voorlopig" een school huren.

Vorig jaar hebben wij meerdere doopdiensten gehad (19 dopelingen) en verder nog toename van de Gemeente door attestaties en vanuit andere geloofsgemeenschappen, 33 brs. en zrs. mochten we verwelkomen, doch door verhuizingen (15), onttrekkingen e.d. (6) moesten we helaas afscheid nemen van 21 brs. en zrs. Helaas is ons ook een oude broeder van 92 jaar overleden. Zondag 5 januari j.l. hebben wij 2 doopdiensten gehad (7 dopelingen) en 2 opnames en op de eerste zondag van februari hadden we 3 dopelingen en ook nog 3 opnames via andere geloofsgemeenschappen. Zoals U ziet, HET FEEST GAAT DOOR. We zijn God dankbaar voor al deze zegeningen.

De grootte van de Gemeente (momen-

teel 400 leden) impliceert wel dat er veel meer geregeld moet worden om de communicatielijnen in ieder geval te kunnen handhaven. (Wat een heerlijke tijd dat we elkaar allemaal nog persoonlijk kenden). Wij hebben daarom als gemeente voor een enigszins gewijzigde structuur gekozen betreffende de organisatie i.v.m. het pastorale en diakonale werk. We zijn nog in een "proef-fase" en zullen de Gemeente hierover dit voorjaar nog nader informeren.

Wat de A.V. '92 betreft laten wij u weten, dat we u kunnen ontvangen in het Cultureel Centrum "De Tamboer" te Hoogeveen. Zowel het vergaderen, de diensten als het diner kunnen in hetzelfde gebouw plaatsvinden. Ofschoon oktober '92 nog ver van ons af is, is de A.V.-commissie ter plaatse al druk bezig. We hopen met u dat deze A.V. een fijne "happening" mag worden. We zullen er alles aan doen, voor zover in ons vermogen, qua organisatie, daartoe een "steentje" bij te dragen.

Sekretaris G. de Jonge

DOETINCHEM: INTREDE DS. BOSVELD

We wisten het al zo'n half jaar: ds. Bosveld had het beroep van onze gemeente aangenomen. Nu was het dan zover: zondag 26 januari 1992. In de bevestigingsdienst 's morgens ging voor onze oud-voorganger ds. G. de Jonge. Hij sprak n.a.v. 1 Petrus 4: 10 en 11: "Dient elkander, een ieder naar de genadegave, die hij ontvangen heeft..." In dat dienen ging de Heer ons voor, zo moeten we elkaar dienen, voorganger en gemeente, als een wederzijds gebeuren. Als goede rentmeesters (=beheerder/uitdeler) - van de velerlei genade Gods. Zo mag ds. Bosveld de gemeente dienen met de genadegaven hem geschonken.

Het was een fijn en plechtig gebeuren, toen ds. Bosveld, met de woorden "Met Gods hulp, van harte Ja", een aantal vragen, in deze trant gesteld, beantwoordde. Gekniel voor de Heer gaven de brs. ouderlingen F.A. Boontje en J.H. van der Stoep hem als teksten mee Efeze 3: 14-16 en de woorden "Weid mijn lammeren" en "Hoed mijn schapen", afgesloten door gebed van de voorganger. Op een aantal vragen, gesteld aan de gemeente, beloofde de ge-

meente met een krachtig "JA" in gebed te staan achter de door God aan haar gegeven voorganger, en dat zij voor hem en zijn vrouw zal zorgen. Met een handdruk van de vice-voorzitter br. G. van Manen en de woorden: "Voorganger zie uw gemeente, gemeente zie uw voorganger" door ds. de Jonge, was deze plechtigheid voltooid. Samen zongen we "Zegen ons Heer" (Opw. 189).

INTREDEDIENST

De intredediens was 's middags met vele gasten/genodigden. Met name noemen we vooral de brs. en zrs. van Musselkanaal.

Na de woorden van welkom sprak ds. Bosveld over het thema: Predik het Evangelie, de naam van onze Kapel. Samen in een grootse opdracht. Dit n.a.v. Marcus 16:15. Hij zei o.a.:

Als aller dienaar heeft de Heer Zijn verlossend werk volbracht. Nu is Hij de overwinnaar, in kracht en glorie, die met ons gaat en Zijn gemeente de opdracht geeft: Predik het evangelie, aan de ganse schepping.

Met respect moge genoemd worden de naam van wijlen Ds. J. van Dijk Mzn, die lang geleden deze kapel stichtte en haar deze naam gaf. Toch, hij citeerde slechts wat de Heer als 1e opdracht had gegeven. Zo mag/moet de gemeente de stem van de meester zijn, moet de boodschap in alle helderheid worden doorgegeven. Wat men nodig heeft, in Doetinchem en overal, waar men behoefte aan heeft, is Jezus! Zijn liefde, genade en verlossing. Hij is de opperbevelhebber, Hem is gegeven alle macht, Hij gaat met ons mee, in Zijn kracht kan de opdracht door ons samen, gemeente en voorganger, worden uitgevoerd, Stop nooit met uw voorbede en steun.

Velen hoorden wel van deze dingen, maar Hem kennen, dat is heel iets anders. Mogen velen Hem leren kennen! Samen mogen we in die opdracht staan, vanuit de kracht die Hij geeft, want Hij is de levende Heer. Nodig hebben we dat de levende Heiland zich onder ons en door ons kan openbaren, als de handelende Heer, ook anno 1992. Hij die al één zin en inhoud aan het leven geeft.

De samenzang werd prima begeleid door de brs. George Kok, Johan Deurloo en Frank Tijman, resp. achter orgel, piano en trompet. Voorts met ruime instrumentale medewerking.

Vóór de preek 's middags zong zr. Hanny Tijman "Jezus is Heer", ná de preek de jeugdgroep "De Heer regeert" (Opw. 375).

TOESPRAKEN

Nadat officiële gasten/genodigden, zoals B & W van Doetinchem, de brs. en zrs. van Musselkanaal en de afgevaardigden der diverse kerken/geloofsgemeenschappen waren verwelkomd, kregen de sprekers het woord.

Namens de Bapt. Gemeente van Doetinchem woorden van welkom door de vice voorz. aan ds. en mevr. Bosveld, woorden van meeleven met/voor de gemeente Musselkanaal en woorden van dank aan ds. De Winkel, voor zijn hulp in het pastoraat.

Vervolgens werden woorden van welkom en beste wensen uitgesproken door ds. De Winkel, de heer Tomesen, wethouder namens B en W van Doetinchem, br. Mulders vice-voorz. van Musselkanaal. Hij had 2 kadootjes in petto: een enveloppe met 4 attestaties/nieuwe leden der gemeente en voor de fam. Bosveld een bandje van de afscheidsdienst. Vervolgens boden br. Niessink namens de UC en br. Heinen namens de Pinkstergemeente hun beste wensen aan.

Tot slot: een dankwoord van ds. Bosveld aan de sprekers, waarna men, in de ontmoetingsruimte van ons gebouw, met ons nieuwe voorgangersechtpaar kon kennis maken.

Een week later was er 's middags een gemeentefeest, waarin op ludieke wijze de gemeente zich presenteerde.

Het waren erg fijne, zegenrijke bijeenkomsten.

Op 1 maart a.s. hopen we o.l.v. ds. Bosveld onze éérste doopdienst te hebben. Ook dat bemoedigt ons zeer. Samen mogen we zo verder gaan, in geloof en vertrouwen, vol verwachting...

Predik het Evangelie, totdat de Heer komt.

Met een vriendelijke groet aan u allen, vanuit Doetinchem,

Uw br. G. van Manen (secr.)

DS. P. WIJCHERS RUILT EEN VOOR 83 GEMEENTEN IN

ENSCHDE - De kleine herder gaat, de grote Herder blijft. Ds. P. Wijchers nam na zesentwintig jaar afscheid van zijn gemeente aan de Spechtstraat in Enschede. Hij werd de nieuwe evangelist in algemene dienst van de Unie. "Weggepromoveerd", schreef Harlingen in een bemoedigende brief aan de broeders en zusters in Enschede.

"Fijn, om een vrijgestelde voorganger te hebben die een stimulans voor gemeente is om de opdracht van de Heer uit te voeren. Ga heen, predik het evangelie: daar willen we naar toe met de Evangelische Commissie van de Unie (ECU)", aldus ds. S. van der Laan.

Een vol Trefpunt, enkele sprekers, zang van het jeugdkoor en gemengd koor Maranatha en muziek van de Bazuin leidden P. Wijchers op 26 januari uit zijn 'oude' beroep in zijn nieuwe werk.

"Samen", was het thema van de toespraak van de voorganger. "Samen met alle Heiligen. Dat zijn wij die ons hebben toegewijd aan de Here Jezus. Samen beleven we vreugde en verdriet. Hoe meer we delen, hoe meer de liefde naar voren komt. De gemeente moet op dezelfde weg doorgaan. Elkaar aanvullend in geloofservaringen, talenten en gaven. Niemand kan daarbij aan de kant blijven staan", stak Wijchers de gemeenteleden van Enschede een hart onder de riem. Het onderlinge verband tussen leden, gemeenten, ECU en evangelist moet tot een kruisbestuiving leiden, betoogde hij verder. "Niet afzonderlijk, samen moeten we het doen. Samen het vuur van het evangelie uitdragen. Missionaire gemeenten zijn."

Vice-voorzitter S. van der Laan van de ECU vond dat er te veel tijd verloren ging aan strijd, beuzelingen en praten over dogma's. "Het gaat echter altijd om de verkondiging van Jezus Christus de gekruisigde. Dat is onze taak." Vervolgens werd de evangelist in

algemene dienst door de vice-voorzitter in zijn ambt bevestigd. "U mag hem vragen, maar niet plunderen", waarschuwde Van der Laan de gemeenten al bij voorbaat.

Hij was goed te spreken over de bijna unanieme instemming van de Algemene Vergadering in Muntendam om een voorganger vrij te maken voor evangelisatiewerk. "Het is een verheugend teken, dat onze gemeenten zich daar blijvend voor willen inzetten. Als je namelijk niet evangeliseert gaat de gemeente dood".

J. ter Lindert maakte namens de broeders en zusters uit Enschede duidelijk, dat het afscheid niet alleen pijn en verdriet in de gemeente gaf, maar ook dankbaarheid en vreugde. "In de afgelopen jaren is er een grotere samenhang, onderlinge betrokkenheid en groei in de gemeente bewerkstelligd. Er is geen sprake van een pas op de plaats. Met God durven we verder."

HUISELIJK

Natuurlijk namen de gemeenteleden in 'huiselijke' kring al eerder afscheid van de familie Wijchers. Dat gebeurde de vrijdag er voor. Zoals in Baptisten kring gebruikelijk zwaaiden groepen en verenigingen de familie op een wervelende avond uit.

Karel en Karolientje, Peet's geestelijke peetkinderen, verhuisden ook. De avonturen van het tweetal werden in de dienst gebruikt om vooral de kinderen op het juiste spoor te zetten. Uit de reacties op de afscheidsdienst bleek, dat niet alleen de kinderen van die avonturen hadden genoten.

Er werd gezongen, gesproken, toneel gespeeld en veel geschenken. Het was een bijna feestelijke avond. In stijl werd de periode Wijchers afgesloten.

H. ten Harkel.

PROMOTIE VAN EVERT JAN BAKKER

PROMOTIEFEEST TE GRONINGEN-NOORD

Op 30 januari j.l. promoveerde ons gemeentelid br. Evert Jan Bakker op het proefschrift "Rainfall and risk in India's Agriculture".

In aanwezigheid van velen, waaronder veel gemeenteleden en vrienden, verdedigde hij zijn proefschrift "ter verkrijging van het doctoraat in de Economische Wetenschappen" aan de Rijksuniversiteit te Groningen.

Zijn in het engels geschreven proefschrift heeft een korte samenvatting in het nederlands. Daardoor konden ook niet ingewijden iets begrijpen van de argumenten die hij had te verdedigen om al dan niet te komen tot het invoeren van een regenverzekering c.q. een gewasverzekering. Br. Bakker heeft hiertoe een onderzoek in India gedaan. De resultaten van dit onderzoek zouden eventueel ook elders in de ontwikkelingslanden kunnen worden gebruikt.

De promotor sprak erg lovend over Evert Jan. Hij gaf van hem een karakterschets en benadrukte tot tweemaal toe de positieve christelijke instelling van Evert Jan. Die instelling bleek ook wel uit zijn proefschrift (200 bladzijden) en zijn stellingen (13).

In zijn proefschrift komen o.a. teksten uit Deut 11: 10-12 en uit Jer. 14: 22 voor. Ze hebben betrekking op de regenstromen uit de hemel: Gij Here, doet dit alles.

Ook in zijn stellingen is te merken dat de Bijbel een grote rol in zijn leven speelt, want enkele zijn vanuit een bijbels gegeven ontstaan.

Na afloop van de promotie volgde de receptie. De felicitaties namens de gemeente gin-

gen vergezeld van een boeket bloemen.

Evert Jan en ook zijn vrouw Esther hebben zich altijd erg ingezet voor onze gemeente. Op velerlei wijze. Wij zijn hen hiervoor veel dank verschuldigd.

NAAR MALI

Op 16 februari j.l. zijn ze naar Mali (West-Afrika) vertrokken. Evert Jan wordt hier ingezet in het project "Production Soudano-Sahélienne". Met anderen gaat hij in Mali onderzoek verrichten naar het produceren van voldoende voedsel voor de snel groeiende bevolking. Aandachtspunten hierbij zijn de vrij lage en onzekere regenval, de lage bodemvruchtbaarheid, de braakligging e.d.

Dit onderzoek wordt uitgevoerd door het CABO (= Centrum voor Agro-Biologisch Onderzoek) te Wageningen en het IER (= Instituut Economie Rurale) in Mali. Het project wordt gefinancierd door het Directoraat-Generaal Internationale Samenwerking.

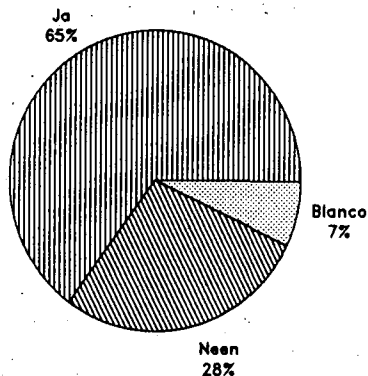
Vanuit onze gemeente wensen we Evert-Jan, Esther en hun zoontje Tim toe, dat zij daar in het verre Mali een goede tijd mogen beleven in het dienstbaar zijn aan God en medemens. N.B. Een van zijn stellingen luidde:

"Hoewel de gemeente in de brieven van Paulus wordt aangeduid als lichaam, en dus als organisme, doet de christenheid haar uiterste best er een organisatie van te maken. Het verschil is dat tussen Geest en letter, tussen leven en dood".

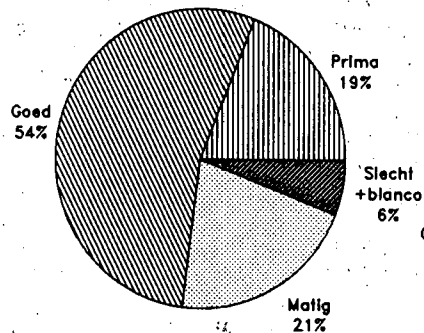
B. Timmermans

UITSLAG PEILING OP AV'91 DOOR STUURGROEP ORGANISATIE UNIE

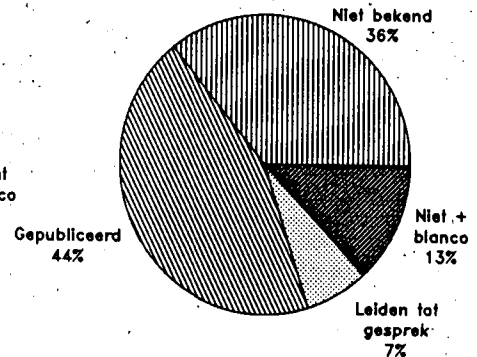
Totaal aantal "stemmen" 121. Uitgebreide informatie over de vragen vindt u in rapport 4 van de SOU.
Namens de SOU, Jaap Bos.

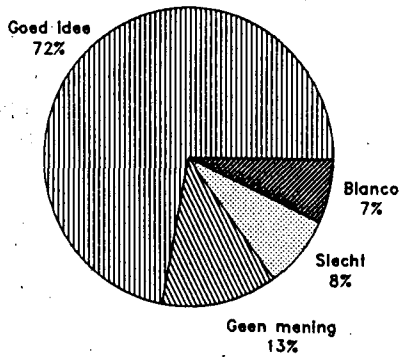
1. Doelstellingen unie
Nieuwe formulering

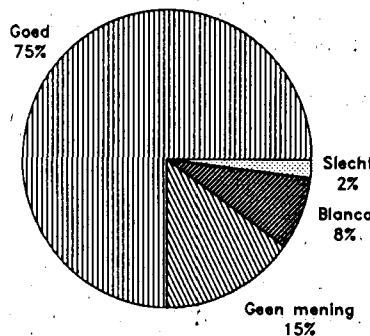
2a. SOUvenirs
Wat vindt u ervan

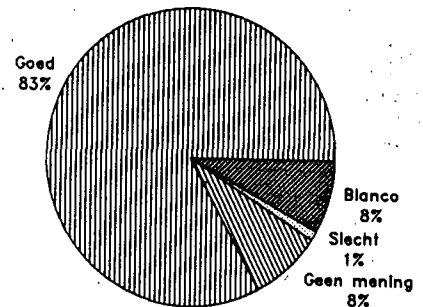
2b. SOUvenirs
Wat gebeurt ermee

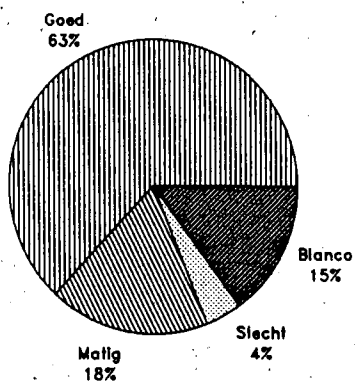
3.1 Voorgangers
Aanbeveling pastor pastorum

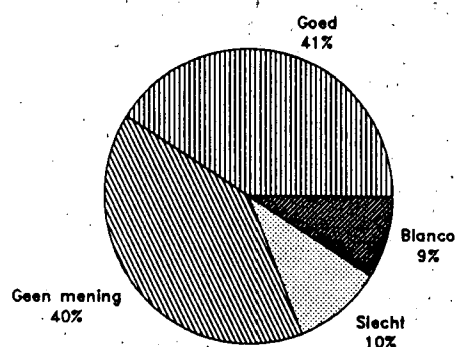
3.2 Voorgangers
Aanbeveling rechtspositie

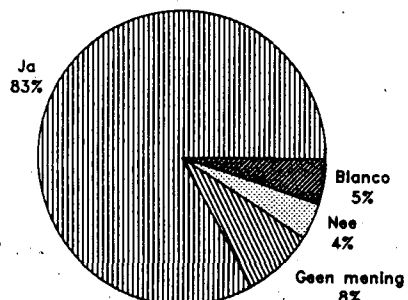
3.3 Voorgangers
Aanbeveling studie

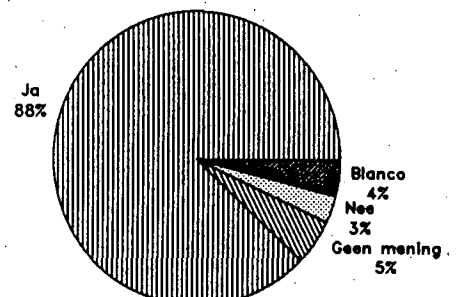
4. Unie structuur
Voorlopig raamplan

5. Speerpunten AV en FIN
Procedure afhandeling

6a. Plaats en Functie SOU
Her-structurering handhaven ?

6b. Plaats en Functie SOU
Her-structurering door SOU

HONGAARSE IMPRESSIES (II)

Maandag 30 december was het dan zover. Me voor de vijfdaagse Jongerenontmoeting aangemeld en te horen gekregen, dat er bij een Hongaarse familie een slaapplek voor mij was. Maar het was niet direkt naast de deur. In het plaatsje Göddelö, ongeveer 30 km. ten oosten van Boedapest. Te bereiken: eerst met de metro, dan met een boemeltreintje. Meerdere Taizé-jongelui zaten in de trein. Voor een groot deel ook op weg naar Göddelö. Meest ondergebracht in scholen en de sporthal daar. Het landschap werd steeds mooier. Steeds heuvelachtiger. En alles voorzien van een flinke laag sneeuw. 'k Genoot ervan met volle teugen. Winter in Oost-Europa, zoals ik het kende uit Dr. Zjivago en andere boeken, die over die wereld daar gaan. ik kwam bij een ouder echtpaar, dat het gewaagd had deze week een paar buitenlanders in huis te halen. We moesten ons meest met gebaren en geluiden behelpen. Een jongen van een jaar of dertig uit Amsterdam en ik. Toch werd de communicatie steeds beter. Al vrij gauw zei de man: "Biblia Holland." Ik moest hem teleurstellen. Want ik had geen Nederlandse bijbel meegenomen, wel een klein Engels bijbeltje. Nou, toen gingen we samen teksten lezen. Hij had n.l. als hobby het maken van houten reigers en andere vogels en het branden van bijbelteksten in plankjes en op knoesten. De woonkamer, waarin ik op een soort bedbank mocht slapen, stond vol met heel wat van die vogels en de muren waren bedekt met bijbelteksten. Zoveel had ik er nog nooit bij elkaar gezien. Zo las hij een bepaalde tekst van een plankje of knoest, ik dezelfde uit m'n Engels bijbeltje. En we probeerden met geluiden en gebaren de inhoud ervan aan elkaar duidelijk te maken. En bleken elkaar aardig te begrijpen. Later bleken we ook samen koren en enkele liederen te kunnen zingen, zoals: "Hij leeft, Hij leeft, ja Christus leeft in mij" en aan het eind van de week, wat ik vanuit m'n jeugd ook nog kende: "Nu tot wederziens, zij het hier of aan de Godsrivier."

PERPLEX

Dinsdag 31 december na het gebedsuur van 8-9 de eerste bijbelgespreksgroep. Ik was ingedeeld in de Lutherse kerk. Dacht: ik hoop bij wat Hongaren, Italianen, Polen of zo. Maar nee hoor! M'n lutherse kollega maakte me duidelijk, dat de Hongaren alleen hun eigen taal spraken en zei: "Komm mit!" En hij nam me mee naar een gebouw aan de overkant van de kerk, waar in een vertrek zo'n 12 jongelui in een kring op de vloer zaten. Hij schoof voor mij en hemzelf twee stoelen bij. Het bleken Duitse en Engelse jongelui te zijn, van zo om de 25. Op een zeker ogenblik vroeg het Duitse meisje dat de groep leidde, aan mijn kollega iets te vertellen over de situatie van de kerk hier en de voorbereidingen voor het gebeuren in deze plaats. Het was heel interessant wat hij vertelde. Men had er vanaf oktober iedere week met elkaar voor gebeden. Het

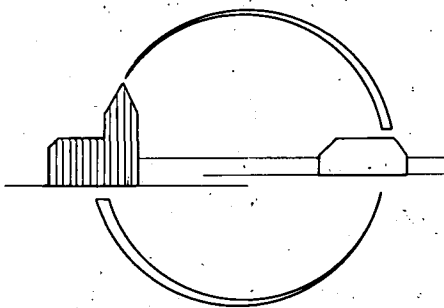
deed me zo goed. In de Taizé-beweging neemt het gebed een grote plaats in. Naast het loven en prijzen van God. Ook de baptisten deden mee hoorde ik op eens. Ik stond perplex. Want ik had in Boedapest niets over meewerken aan dit grote gebeuren gemerkt. Vroeg na afloop van het gesprek in de kring aan mijn kollega of de baptisten ook een kerkje hier hadden. O ja! Hij wees het aan op de plattegrond die ons verstrekt was. Het bleek zelfs heel dicht bij mijn adres te staan. 'k Moest het natuurlijk meteen zien. Een klein, mooi stenen gebouwtje. En toen met de boemel naar Boedapest voor de grote samenkomst in de Expo-hallen.

Omdat het de laatste dag van het jaar was, wilde ik 's avonds niet te laat terug naar ons dorp. Om elf uur zou er een gebeuren zijn in de sporthal: 'k Had mijn gastheer en gastvrouw duidelijk kunnen maken, dat ik baptist was en ook baptistenprediker mocht zijn. Nou, in het baptistenkerkje hing ook een grote gebrandschilderde tekst van hem. Ze waren zelf luthers. Later in de sporthal stelde hij mij voor aan een lerende ouderling van de baptistengemeente. En zo zat Rutger op nieuwjaarsmorgen in het baptistenkerkje van Göddelö. Met zo'n 15 Taizé-jongeren uit verschillende landen. En die kleine gemeente, die ook had meegedaan met het voorbereiden, was blij en verheugd. Ik kreeg natuurlijk ook het woord. 't Werd ongeveer dezelfde toespraak als zondag in Boedapest, alleen nu helemaal zonder papier. Kon ook niet anders, want het moest dit keer in het Engels. Een Hongaar, ook voor het grote gebeuren, uit Roemenië naar hier gekomen, vertaalde. Leuk hoor!

Na afloop werd door br. Gabor, de lerende ouderling, gevraagd of er ook jongelui uit scholen waren, die nog geen adres hadden om in een familie t.g.v. het nieuwe jaar de maaltijd te gebruiken. Het bleken er zo'n stuk of tien te zijn. Br. Gabor bracht ze met z'n auto in verschillende ritten naar baptisten gezinnen. Maar ik had later nog een bijzondere ervaring. Daarover in mijn laatste stukje.

R.J. Voorhaar

BEROEPINGSWERK

Aangenomen naar Stadskanaal-Zuid:
J.H. Stukker te Stavoren
Aangenomen naar Rotterdam
Centrum: G.J. Kanis te Leeuwarden.

PASTORAAL ECHTPAAR GEZOCHT...

Ten behoeve van het campingwerk van de interkerkelijke evangelisatiecommissie in Harderwijk is er een 'pastoraal echtpaar' nodig. Dit echtpaar kan daartoe gedurende zes weken in de vakantietijd 'logeren' (met eigen tent of caravan), op de camping 'Dennehoek'. Van het 'pastoraal echtpaar' wordt verwacht dat het contacten legt met campinggasten, pastorale hulp biedt aan de leden van het jongerenteam dat programma's ontwikkelt voor de gasten, daadwerkelijke hulp biedt aan het team en contacten onderhoudt met mentoren/commissieleden en teamleider. Het werk is een groot aantal jaren gedaan door br. en zr. H. Lamain van de baptisten gemeente Harderwijk, die u graag uitvoerig willen informeren (03410-20007). Als u interesse hebt kunt u contact opnemen met Grietje van Haften, tel. 03410-14886.

Jodai maakt opname

Het mannenkwintet Jodai uit de gemeente Almelo-Geraniumstraat heeft een muziekcassette opgenomen. Onder de titel "Waar kan ik heen?" zijn 22 nederlandsstalige geestelijke liederen uitgebracht. De opnamen werden in najaar 1991 gemaakt in de Grote Kerk te Harderwijk. Het zijn digitale opnamen (dolby c).

Jodai is ooit begonnen als kwartet dat tijdens feestdagen in de gemeente zong: ds. Leuvenink heeft er nog deel van uitgemaakt.

Wanneer u de cassette niet via de evangelische boekhandel koopt maar hem rechtstreeks bestelt, bent u goedkoper uit en steunt u bovendien het bouwfonds van de gemeente Geraniumstraat. U kunt bestellen door f 17,50 over te maken op giro 822217 t.n.v. de gemeente Almelo onder vermelding van "Bandje Jodai". Verdere inlichtingen bij A.H. Heimink, tel. 05490-60949.

A.H.H./pjl

Wil de familie Klein-Everts opgeven
waarheen Namen en Jaren gestuurd
moet worden?
050-137390/714284

DE CHRISTEN

Orgaan van de Unie van Baptisten gemeenten in Nederland versijnt wekelijks: abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar

Redactie:

Drs. H.D. Huiting, drs. P.J. Lalleman, J. Schotanus, ds. Jac. Schouten, ds. J.H. Stijkel

Eindredakteur:

Drs P.J. Lalleman, Postbus 20069, 7302 HB Apeldoorn. Wilt u alle kopij, berichten en gemeentebleden naar Apeldoorn zenden?

De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredakteur te zijn.

Administratie:

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin, Tel. 030-284494/284457, giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

ZUID-LIMBURG

Te h. rustig gelegen vak. bung. in een mooie omgeving.

Tot 27/6 bij 2 weken reserveren 20%. 60+ korting.

Inl. De Cantharel, Kem 19, 6451 GC Schinveld.
Tel. 045-251176.

In de volle zekerheid van haar Heer en Heiland is van ons heengegaan onze zuster

Cornelia Warman-Jasper

op de leeftijd van 86 jaar

Februari 1992.

Baptisten Gemeente Vroomshoop

GRATIS LEZINGEN

Graag verzorgen wij voor u een lezing over:

STRAATKINDEREN IN MANAUS

Een verhaal met dia's over het werk van **Betty Smit** in Brazilië.

Voor informatie: Tj.J. Hukema.

Nieuwe Kampsteeg 2
9756 TE Glimmen.

Telefoon: 05906-1329.

STICHTING ZENDING AMAZONES

Komf.-Vakantiewoning in Hoog-Sauerland

(Duitsl., Winterberg-Niedersfeld) te verhuren (max. 6 personen).

Mooi gelegen aan bosrand met Panoramazicht.

Aanvragen bij:

Manfried Schulte
Zum Berger See 91
D 5820 Gevelsberg
Tel. 02332/60504

't Scheepken onder Jezus' hoede

In de gezegende leeftijd van 91 jaar heeft de Heer en Heiland Thuisgehaald onze zuster

H. Damhof-Schrik

Delfzijl, 13 februari 1992

Baptisten Gemeente Delfzijl

AANVULLING SPREKERSLIJST

De gemeente Ede heeft de volgende broeders voor plaatsing op de sprekerslijst voorgedragen.

P.M. van der Dussen,
Noorderkroon 96,
3902 VG Veenendaal,
tel. 08385-27932;

W. van Kerkvoorden,
Trommelaar 55,
3905 BS Veenendaal,
tel. 08385-26797;

drs. R. van de Poll,
Slunterweg 8,
6712 BV Ede,
tel. 08380-17919;

J. Schotanus,
de Stichtse Rand 6,
3910 AB Rhenen,
tel. 08376-14671;

P. Smit,
Zuiderkruis 90,
3902 XB Veenendaal,
tel. 08385-29141.

MEDEDELINGEN

Het nieuwe adres van H.W.B. Wijnholds-Mulder, lid van de Stuurgroep Organisatie Unie luidt: Kolgans 22, 7827 SL Emmen, tel. 05910-33923.

VAN DER GRAAF

TOP VERHUIZERS

VERHUIZINGEN HULPDIENST

dc

De Christen

ORGAAN VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN

DE VREDESCONFERENTIE

Er worden in de wereld verschillende vredesconferenties gehouden. Soms gaat het om geschilpunten tussen landen onderling, soms gaat het ook om binnenlandse aangelegenheden. Het is bijna dagelijks nieuws. Maar als er gesproken wordt over de vredesconferentie, weet iedereen wat er mee wordt bedoeld; dat is de vredesconferentie tussen Israël en de Arabische landen, tussen Israël en de Palestijnen. Waarom is juist het gebied van het midden-oosten zo belangrijk dat het de aandacht van de hele wereld trekt?

Dat komt omdat het gebied waarover dit alles gaat een bijbels gebied is, of, nog duidelijker, het is een zaak waarbij het volk van de Bijbel, Israël, betrokken is.

Belangrijke mensen op het kerkelijk terrein hebben al vele jaren geleden gezegd dat er een tijd zou komen dat men de krant naast de Bijbel zou kunnen leggen. Die tijd is nu gekomen. In zijn beroemde profetische rede zegt de Here Jezus:

LET OP DE VIJGEBOOM

Het gaat hierbij niet om de vijgeboom, maar om wat er mee wordt bedoeld. Israël wordt in de Bijbel met verschillende bomen vergeleken, de doornstruik, de wijnstok en ook met de vijgeboom. Dat laatste wordt ons duidelijk in zowel het Oude als in het Nieuwe Testament. De merkwaardigheid van de vijgeboom is, dat deze in de winter nagenoeg helemaal afsterft, zodat er geen leven meer zichtbaar is. Men zou bijna geneigd zijn om de boom om te hakken want daar is toch niets meer van te verwachten. Maar zie, in het voorjaar gaat de boom weer uitlopen, er komen nieuwe bladeren aan, de knoppen gaan zwellen en de boom is een en al leven.

Dat beeld wordt voor Israël gebruikt. Eeuwenlang was Israël een verdreven, slapend volk geweest, verdreven uit eigen land. Zij bestonden niet eens als volk, hooguit als godsdienst. Er was niets meer van te verwachten. Maar boven dit volk was het Goddelijk "totdat" uitgesproken. Israëls verdreven zijn uit het land zou plaatsvinden totdat! Israëls onvruchtbaarheid als volk zou plaatsvinden totdat! De profeten brengen het woord van God, met al zijn beloften, in lange rijen.

"Ik breng een keer in hun lot".

"Ik breng hen terug vanuit al de plaatsen waarheen Ik hen heb verdreven."

"Zij zullen de verwoeste dorpen en steden herbouwen".

In Jeremia 30:24 lezen wij daar nog bij: "in het laatst der dagen zult gij dat inzien."

Daarom leven wij nu in belangrijke tijden, want de vijgeboom, Israël, bloeit. Dat betekent dat we op weg zijn naar het wederkomen van de Here. Maar de Here zegt er nog iets bij.

EN OP AL DE BOMEN.

Het is niet zo moeilijk. Als Israël de Vijgeboom is dan zijn de andere bomen de volken rondom Israël. Eertijds waren die volken, evenals Israël, machtige volken. Dat is eeuwenlang zo

geweest. Maar met de verdrijving van Israël uit het land, werden ook die andere volken min of meer onbetekenend. Het hele gebied was eigenlijk een waardeloos woestijngebied.

Maar in onze tijd komen ook die andere volken tot ontwaken. En het zijn machtige volken geworden, die vaak het goud van de wereld in handen hebben. Het merkwaardige is dat die volken nog hetzelfde streven hebben als weleer. Ps. 83:5 laat deze volken zeggen: "Komt, laten wij hen als volk verdelen, zodat aan de naam van Israël niet meer gedacht wordt."

Het zou een uitspraak van deze tijd kunnen zijn, want de volken rondom Israël zeggen vandaag dezelfde woorden. Dat is het belangrijke van wat vandaag in de wereld gebeurt.

ISRAËL LEEFT OP EN DE VOLKEN LEVEN OP

Waarom gaat dat opleven zo gezamenlijk? Omdat we in het midden-oosten te maken hebben met de oude strijd, welke begonnen is in de tenten van Abraham, tussen Sara en Hagar, tussen Izaäk en Ismaël. Zien we het echter goed dan gaat het nog veel dieper. Het gaat om de geestelijke strijd. Wij zijn vandaag getuigen van een hoogst belangwekkend gebeuren. De oorlogen en alle strijd tussen Israël en de volken, komen evenals de vredesconferentie, wel naar buiten als een politiek gebeuren, maar ten diepste is het de geestelijke strijd. Het gaat om het behoud van het land, waarvan God gezegd heeft: "Het land is van Mij". Dat land wil de satan niet uit handen geven, want deze weet dat het herstel van deze aarde en heel de schepping pas kan komen als het land in Gods handen is en de gekomen Messias van Israël, de grote Davidszoon, als Vredesvorst zal regeren in Jeruzalem. Daarom trekt deze vredesconferentie zoveel aandacht, want er is meer aan de hand dan een politieke gebeurtenis. Het heeft te maken met de geestelijke strijd. En waar staat in deze strijd de gemeente?

Jac. Schouten

Belangrijke redactionele mededeling op pagina 2

BEANTWOORDEN AAN ONZE ROEPING

Onze samenleving wordt meer en meer bepaald door het economisch systeem. God en zijn woord worden steeds meer buitengesloten. Het gevaar van onze tijd is de verleiding en allerlei menselijke verlangens. Eigen regels worden als norm gesteld. Steeds minder heeft God en zijn woord zeggenschap over de mens. Hier leven we als gemeente middenin. Maar temidden van alles wat ons omringt weten we dat we Gods einddoel tegemoet gaan. En dat we trouw zijn woord mogen bewaren en zijn Naam niet verloochenen. Jezus zegt: "Omdat gij het bevel bewaard hebt om Mij te blijven verwachten zal Ik u ook bewaren in de ure van de verzoeking die over de hele wereld komen zal, om te verzoeken hen, die op de aarde wonen."

Zie, dat is wat we voor ogen hebben, dat Jezus komt, dat Hij de zijnen zal vergaderen. Hij zal zijn kinderen Thuis halen. Gods woord, Jezus zelf, richt ons telkens weer op ons levensdoel. Op de wederkomst van onze Heer, op de finale overwinning.

Al de tijd dat we als gemeente onze taak op aarde vervullen moeten we onze Heer verwachten en mag zijn stem klinken: "Zie Ik kom spoedig."

Ten opzichte van de belofte van Jezus' komst ligt er op ons een verantwoordelijkheid. Dat is: vast te houden wat we in en van de Heer ontvangen hebben tot dat de dag der kroning is gekomen. Totdat we zullen overwinnen.

Onze overwinning ligt niet in de wereld, niet in de macht van satan, maar ligt enkel en alleen bij Koning Jezus.

Wij dragen, jong of oud, dezelfde beeltenis, hetzelfde kenmerk, namelijk dat we van de Here Jezus zijn, dat Hij ons heeft vrijgekocht.

HET MERKTEKEN

Eerder werden dieren gebrandmerkt om te kunnen zien bij welke kudde ze horen, en wie daarvan de eigenaar is. Nu de techniek zoveel verder gevorderd is wordt er gebruik gemaakt van chips. Eerder werden ook slaven gebrandmerkt, wat als eigendomsbewijs gold voor het geval ook als een slaaf eens wegliep.

Gaan we niet dezelfde kant op dat we een merkteken op ons lichaam nodig hebben? Hoe snel is niet de invoer van pasjes gegaan om geld op te nemen?

Hoe gemakkelijk, zo lijkt het, wordt het de mensen niet gemaakt? 'Als eenmaal de chip is ingebracht op het voorhoofd of de rechterhand, en die tijd zal niet meer zijn, hebben we het, zo zal het lijken, nog gemakkelijker gekregen.

Ja die tijd zal komen, dat we zonder merkteken niet meer kunnen kopen of verkopen. En dat is dan het merkteken met de naam van het beest. De naam van satan. Die krijgt in onze samenleving steeds meer invloed, omdat God niet meer wordt aangeroepen en andere zaken meer tellen dan zijn woord.

Het economisch systeem belangrijker is. We zien het gebeuren en talloze mooie

woorden dekken een heel andere lading. Het gaat de tegenstander van God om zijn glorie, dat hij aanbeden wordt. Hij wil God zijn kinderen betwisten, ze bij Hem vandaan halen.

Hij wil de mensen verleiden en ze overtuigen van zijn macht, maar daarmee draait hij ze een rad voor de ogen.

Mensen zullen er door bedrogen worden.

NEBUKADNEZAR

De vraag is of er niet hetzelfde zal gebeuren als in zijn dagen.

Nebukadnezar liet een beeld maken en plaatste dat in Babel. Hij gebod, dat ieder die niet neervalt om het beeld te aanbidden in het vuur van de gloeiende hete oven zal worden gegooit. Die dreiging miste toen zijn uitwerking niet. Het pressiemiddel gelukte.

Als er nu voor kopen of verkopen geen ander merkteken zou zijn, dan het merkteken van het beest, een chip geplant op het voorhoofd of de rechterhand, dan zouden we zonder dit teken verpauperen, verhongeren. Dan lijken de gevolgen ernstig. Maar of het ook zo is? Dragen we al niet een kenmerk, dragen we niet het beeld van Jezus?

Niet iedereen knield voor het beeld, niet iedereen heeft het aanbeden. Sadrach, Mesach en Abednego wierpen zich niet ter aarde om te aanbidden. Want zij vereerden God.

Toen werden deze drie in de brandende oven gegooit, maar zij bleven ongedeerd, terwijl enkele sterke mannen die hen erin gooiden door het vuur gedood werden. Het werkt het andersom. Wat sterk lijkt is zwak en het zwakke is sterk. Wat iedereen doet lijkt het juiste te zijn, maar zouden we Jezus' naam verloochenen, het kind van Hem zijn inruilen voor het brandmerk van het beest?

Ja misschien wel als we alleen aan onze eigen verlangens toegeven en God buiten sluiten. Maar als zijn kinderen mag Gods woord ons bemoedigen dat we het Lam toebehoren dat voor ons is geslacht. Dat de prijs hoog was om ons vrij te kopen, want die prijs was het bloed van Jezus. Niet wat de satan denkt staat ons te wachten, maar wat God ons uit zijn genade schenkt.

MET GOD OP WEG

Niet het beest, niet de tegenstander van God, maar wij volgen, eren en aanbidden het Lam, dat voor ons is geslacht.

Wij zijn als pelgrims onderweg naar het nieuwe Jeruzalem. Wij zijn Gods kostbaar en dierbaar eigendom. Eenmaal zullen alle machten overwonnen worden, dat is als Jezus komt. Dan zullen we mogen delen in volkomen gemeenschap met God, onze Vader. Dan wacht de eenheidskroon.

Gods tegenstander heeft veel te bieden, maar God zelf overtreft hem. Alleen God kan en zal ons kronen.

We mogen ons feestgewaad aantrekken, de Heer lofprijzen en verlangen naar zijn

komst. Nog zal de satan zijn werk doen, moeten wij dan niet nog trouwer worden aan de Heer? Aan zijn woord, zijn naam? Dan zullen we als gemeente beantwoorden aan onze roeping. Het gaat erom wat we voor God zijn en niet voor het oog van de mensen, de wereld.

Het is genoeg, dat het Lam, de Here Jezus, alles aan het kruis heeft volbracht.

J.H. Stijkel

Van de redactie

Met ingang van 1 maart heeft de Commissie der Unie tot bureauredakteur, ten behoeve van ons blad "De Christen", benoemd de heer G. Muis, wonende te Soest. Hiermede is een belangrijke stap gezet op weg naar de vernieuwing van ons blad. De redactiecommissie hoopt dat deze vernieuwing er toe zal meewerken dat "De Christen" weer een blad zal worden voor heel onze gemeenschap en in al onze gezinnen graag gelezen zal worden.

Vanaf deze plaats heten wij de heer Muis hartelijk welkom en wij wensen hem Gods zegen toe bij dit werk en hopen dat hij het met plezier zal doen.

Namens de redactiecommissie,
Jac. Schouten, voorzitter.

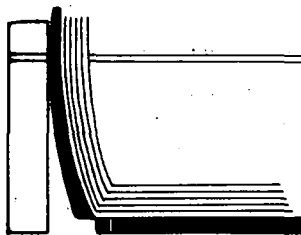
Alles voor DC naar het Unieburo

Aansluitend hierop het volgende: **vanaf heden dient alle kopy naar het Unieburo gezonden te worden.** De heer Muis zal daar zijn werk als eindredakteur doen. Ook **alle gemeentebladen**, beroepsberichten, ingezonden brieven en aankondigingen graag vanaf nu naar de heer G. Muis, per adres het Unieburo, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin. De enige uitzonderingen op de regel "alles voor DC naar het Unieburo" zijn:

1. Stukken ter bespreking in de redactie naar de sekretaris van de redactiecommissie, ds. J.H. Stijkel, Middenlaan 28, 9571 CJ Ze Exloërmond.

2. Boekbesprekingen naar mijn adres, de postbus in Apeldoorn. De rubriek met nieuwe boeken blijf ik verzorgen. (En ik heb nog heel wat recensies tegoed uit 1991...)

Op 26 maart verschijnt het laatste nummer van DC oude stijl; het eerste nummer in nieuwe stijl ontvangt u D.V. vrijdag 10 april a.s.

BIJBEL

GEBONDEN VRIJHEID III

'S LANDS WIJS,
'S LANDS EER

In allerlei landen en streken worden verschillende gewoontes aangehouden. Wij hebben gerefereerd naar "make-up". Het heeft op het platteland nogal even geduurd voordat het niet zo'n belangrijk punt van discussie meer was. De ouderen onder ons weten nog wel van de spanning die het gebruik van make-up in de gemeente kon veroorzaken. Vooral ook als "dominees-mevrouw" één van de eersten was om er mee te beginnen. In Oost-Europa zouden door deze kwestie scheuringen in gemeenten zijn ontstaan.

ALLEEN ALS ILLUSTRATIE

Wel dames, wat mag er van u verwacht worden in een dergelijke situatie? Veronderstel dat u in zo'n streek naar de kerk zou gaan. Zullen we zo vrij zijn 1 Cor. 8:8 toe te passen op deze situatie? **"Nu zal de kwestie van make-up ons niet bij God brengen. Gebruiken we het niet, we zijn er niet minder om, gebruiken we het wel we zijn er niet meer om. Maar ziet toe dat deze bevoegdheid niet tot een aanstoot voor de zwakken worde."**

Misschien ontdekt u dat de mensen u gaan mijden. Er ontstaat spanning tussen voor- en tegenstanders in een plaatselijke gemeente. Er is onkunde over wat echte godsvrucht is. De spanning mag misschien toegeschreven worden aan geestelijke armoede. Maar wat doet u?

ALLEEN TE BENADEREN VIA PRINCIPES

We kunnen weten dat "make-up" en vele andere zaken niet in de eerder genoemde lijsten van zonden voorkomen. Daarom valt zo iets onder de behandelde principes. Als het gaat om de persoonlijke vrijheid is vers acht voldoende. (Zie ook Rom. 14:12) Als het op medechristenen een verkeerde uitwerking heeft, dan valt het onder het liefdes-principe. Stel je voor dat de spanning er zelfs toe leidt dat mensen zich onttrekken aan de gemeente of dat er een scheuring ontstaat.

CONCREET PROBLEEM IN 1 COR. 8: 10-13

10 "Indien iemand u (die er geen kwaad in ziet) ziet aanliggen in een af-

In dit artikel zal het vooral gaan om de toepassing van de principes, die we eerder behandeld hebben.

Onze persoonlijke vrijheid wordt ingeperkt door onze liefde voor medechristenen en het bekend zijn met bepaalde verwachtingen, die ongelovigen van christenen kunnen hebben.

Het opeisen van ruimte, vrijheid en allerlei rechten, die hier boven uitgaan, schept spanning en ongelijkheid. In het licht van de leuze van de franse revolutie klinkt het tegenstrijdig, maar buiten de behandelde drie principes om schept meer opgeëiste vrijheid minder gelijkheid (minder uniformiteit).

Vrijheid en gelijkheid staan op gespannen voet met elkaar.

J. Schotanus

godentempel..." Een afgodentempel was globaal verdeeld in drieën. Een ritueel gedeelte voor het "bidden", een afdeling voor de "vrije liefde" en een ander gedeelte voor het "eten". Een soort restaurant. Hier ging men in die tijd (met of zonder gasten) naar toe om zichzelf (en anderen) eens lekker te verwennen. Hier kwam het beste wat aan de afgoden was geofferd terug om verkocht te worden. Mocht een christen, met vrouw en kinderen b.v., naar zo'n restaurant gaan om te dineren?

"DE ZWAKKE IN HET GELOOF"

In feite komt het er op neer, dat er van Gods standpunt uit gezien geen enkel probleem is om afgodenvlees te eten, zolang men het gelijk acht aan vlees van de gewone slager. De problemen beginnen met die ander, die vanuit zijn verleden, in zijn geweten, dat helemaal niet kan zien als gewoon vlees, maar dit nog associeert met zijn eigen afgodisch verleden. Zal deze dan niet gestimuleerd kunnen worden om in dat verleden terug te vallen (: 11)? Door dan geen rekening te houden met zo iemand, zondigt gij tegen Christus (: 12). De eigen conclusie van Paulus in zo'n situatie is, dat hij nooit iets zou doen, als dit zijn medechristen in geestelijke moeilijkheden zou brengen. Hij wil niet dat iemand door iets wat hij doet in moeilijkheden komt (zie vers 13). De zogenaamde "zwakke

in het geloof" krijgt altijd het voordeel van de twijfel.

LIEFDE JEGENS ZWAKKEN

In hoofdstuk 10 vers 23 komen we het vrijheidsprincipe opnieuw tegen. Op het eerste gezicht lijkt het er op dat er een onbeperkte vrijheid is om je gang maar te gaan: "Alles is mij geoorloofd". Als we verder lezen en dit gedeelte in zijn verband zien, dan weten we wel beter. Hier gaat het om het nut van iets: "Niet alles is zinvol." Er zijn dingen die geen wet mij verbiedt en die, vanwege het getuigenis t.o.v. de niet-christenen toch beter niet gedaan kunnen worden. Het principe van een eventuele negatieve invloed stelt het vrijheidsprincipe buiten werking.

CONCLUSIE

Boven het feit dat iets (zelfs wettelijk) toegestaan is, gaat het feit dat je toch iets beter niet kunt doen. Ook al kost het je pijn en moeite. Als straks de "wet van gelijke behandeling" er door komt, dan zou men in een gemeente misschien die mensen die tegen "de vrouw in het ambt zijn" voor de rechter kunnen slepen om toch één en ander doorgang te doen vinden. Dan zou men met één uitspraak van de rechter af zijn van al die "enghartige, lastige mensen, die op grond van de bijbel menen dat dat niet kan". In andere landen gebeurt dit al. De beide andere principes treden voor christenen echter in de plaats van de "wet der vrijheid". In het voormalig oostblok zijn op deze manier christenen door medekerkleden in de gevangenis terecht gekomen. In de Anglicaanse kerk van Australië mogen op grond van een uitspraak van een rechter de vrouwen niet meer geweigerd worden voor het ambt. We lezen in de kranten over rechtzaken vanwege onenigheden in bepaalde kerkverbanden betreffend ethische en bestuurlijke kwesties. Eén ding is duidelijk: De wet der vrijheid functioneert hier uitstekend, maar de wet der liefde niet. De liefde is zoek, als men elkaar voor het gerecht sleept of dit dreigt te doen. Dan te bedenken welke negatieve invloed dit heeft op de niet-christenen.

J. Schotanus

E C U - A L L E R L E I V A N A F D E W E R K V L O E R

Mijn oor is warm geworden. Anderhalf uur hang ik aan de telefoon. Ik bel het ene nummer na het andere. Als er opgenomen wordt ben ik lang niet altijd waar ik zijn moet. Ik krijg een nieuw nummer. Hé, Peet, dat is lang geleden... We praten even en dan moet het hoge woord er ook hier uit: 'Hebben jullie de Zaaierkrant al besteld?' Gelukkig, er is over gesproken. Er is zelfs afgesproken om een bestelling te plaatsen. Ik hou mijn nieuwsgierigheid naar het aantal nog even verborgen en vraag of het bestelformulier al naar de Vinkenhof is. Nee, dat moet nog. Ik spoor aan om het formulier zo snel mogelijk op te sturen. En nu... Hoeveel hebben jullie er besteld? 2000 is het ferme antwoord. Opgelucht haal ik adem. Voor 5 maart moet de drukker weten hoeveel papier besteld dient te worden. Wij moeten dus ook voor 5 maart weten hoeveel Zaaierkranten er besteld zijn. Op 21 februari waren er 25.850 besteld. Lichte paniek! We moeten op contractbasis zeker 50.000 afnemen. Alle E.C.U.-leden worden verzocht om samen de 60 gemeenten, die niet gereageerd hebben te bellen. Enkele telefoontjes kruisen gedane bestellingen.

Na twee uur bellen en wat aanvullingen vanuit het Unieburo constateer ik dat we op 42.600 exemplaren zitten. Het is nu vrijdag 28 februari. Met spanning zie ik uit naar de resultaten van de telefoonactie van de E.C.U.-leden. Niet om te weten of we de 50.000 wel halen, maar om te

horen hoeveel we er over heen zijn gegaan.

De krant wordt drukklaar gemaakt bij Bosch en Keuning. Het is allemaal best spannend zo'n eerste keer. We hebben er met meerderen met veel vreugde en zegen voor ons zelf aan gewerkt.

We verwachten dat u er ook met vreugde en zegen mee zult werken in de plaatselijke situatie.

We blijven onvermoeibaar zaaien, opdat God de wasdom zal geven.

O, ja, er komt ook een zomerkrant uit. Een krant die goed te gebruiken is in acties en bij campingwerk. Het thema is: 'Sport en Recreatie'. Binnenkort krijgt u daarvoor een bestelformulier. Let daarbij op de datum van insturen. Het gebruik van de telefoon is ook zo goedkoop niet meer.

CAMPINGEVANGELISATIE

Meer duikelend dan glijdend komen ze van de ingezepte hellingbaan af. Er wordt een zeskamp gespeeld. Campingevangelisatie? Ja!

Ingespannen volgen kinderen de verichtingen van de poppen in het poppentheater 'De Speelplaats'. Er wordt een bijbels thema uitgewerkt. Campingevangelisatie? Ja!

Kinderen volgen samen met hun ouders een spoor van uigeur, neuzelend langs bomen. Campingevangelisatie? Ja!

Een zangdienst op de zondagavond.

Campingevangelisatie? Ja!

'Er zijn' voor anderen tijdens de vakantie en vanuit je geloof.

'Spelenderwijs' laten zien hoe groot deze bewogenheid met de medemens is. Dit en nog veel meer hoort allemaal bij campingevangelisatiewerk.

Ook dit jaar organiseert de W.J.E., de werkgroep jongeren evangelisatie, weer campingevangelisatiewerk.

We zijn te gast in Wezep. Gedurende twee keer twee week in het hoogseizoen willen we er weer voor staan.

a) 18/7-01/8

b) 01/8-15/8

Ben je jong en wil je ook meedoen om je geloof op creatieve wijze te delen, vraag dan een aanmeldingsformulier aan bij het Jeugdbureau, Postbus 405,

9200 AK Drachten. Tel. 05120-15687

of bij Peet Wijchers, Chopinplein 7,

7522 KK Enschede. Tel. 053-352239.

Gemeenteweekend

Enthousiast zingend, het gezicht gericht op de muur waar de tekst van het lied geprojecteerd staat, dragen we samen het evangelie uit. De warmte van het geloof is voelbaar. De eenheid is tastbaar aanwezig. Samen staan op hetzelfde fundament.

Het is een onderdeel uit het bemoedingsweekend te Harlingen.

E V A N G E L I S A T I E W E E K E N D I N H A R L I N G E N

Vrijdagavond 21 februari j.l. was het dan zover: de start van het weekend met de nieuwbakken landelijke evangelist ds P. Wijchers. Doel van dit weekend: inspiratie en motivatie van de gemeente met betrekking tot evangelisatie.

Het is een prachtig weekend is geworden. Het was het eerste weekend, dat onze broeder in zijn nieuwe functie verzorgde, hetgeen iemand verleide tot de goed bedoelde uitspraak: "Onze gemeente is proefkonijn". Hoewel dat minder prettige gedachten oproept, werd, naar mate de avond vorderde, het tegendeel bewezen.

De eerste samenkomst stond in het teken van bemoediging. In zijn inleiding zei br. Wijchers, dat de beste bemoediging ligt in een duidelijk getuigenis over het evangelie van Jezus Christus. Bemoediging door aanmoediging om je vertrouwen op Jezus Christus te stellen. Door evangelieverkondiging word je telkens weer bemoedigd. We moeten er voortdurend bij bepaald worden, hoeveel God van ons houdt en wat Hij voor ons heeft overgehad. (Joh. 3:16). Dit blijde nieuws mogen we niet voor ons zelf houden. Br. Wijchers riep ons op in

onze herinnering terug te keren naar onze bekering, naar onze eerste liefde, toen we zo enthousiast waren en anderen van ons geloof wilden vertellen. Waar deze eerste liefde afgenomen is, mogen we ons weer gaan warmen aan het vuur en de kracht van het evangelie.

In het tweede gedeelte na de pauze was er een viering rond het hart van het evangelie door middel van dia's, tekstlezing en samenzang waarin we als gemeente een actief aandeel hadden. Het was heel fijn om dit op deze manier samen te beleven. Voor, tussen en na deze twee hoofdmoten was er medewerking van een dubbelkwartet, dat een viertal mooie liederen zong, een solo op dwarsfluit en verder samenzang uit Opwekking.

Een fijne start; we zagen uit naar de zaterdagmiddag.

Deze middag stond in het teken van de Heilige Geest en het gebed. Ons zangkoor "God is mijn lied" zong twee prachtige liederen. Hierna hield br. Wijchers een inleiding over het genoemde thema. We hoorden dat de waarheid van het evangelie in ons hart gelegd is door de Heilige Geest. In evangelisatie is de ge-

meente het instrument, maar Gods Geest is het. Die overtuigt. De Heilige Geest legt ook Gods Liefde in ons hart, spoort ons aan van Hem te getuigen en helpt ons daarbij. Het tweede deel van de inleiding betrof het gebed. Wij mogen om de kracht en inwoning van de Heilige Geest bidden. Bidden is niet alleen praten met God, maar kan ook als levenshouding gezien worden: je bewust zijn van je relatie met God. Het gebed is onze geestelijke levensadem; God echter neemt het initiatief voor het contact (Openb. 3:20). Een gemeente, die evangeliseert, is vooral een biddende gemeente, een gemeente die daarin toont van God afhankelijk te zijn en zo getuige wil zijn.

Na deze inleiding werd door de gemeente een lied geleerd, niet zoals gebruikelijk, maar als één groot zangkoor, dus vierstemmig. Nadat er een kleine volksverhuizing had plaatsgevonden - de verschillende stemmen moesten zich groeperen - werden de vier partijen één voor één ingestudeerd en tenslotte werd het lied gezongen door waarschijnlijk het grootste Baptisten zangkoor van Nederland.

Vervolgens luisterden we naar zr. Hamer, die iets vertelde over haar persoonlijk geloof. Het zangkoor besloot dit eerste gedeelte. In de pauze gebruikten we gezamenlijk een broodmaaltijd.

Hierna dachten we samen met br. Wijchers na over ervaringen met gebed en de functie daarvan, hetgeen uitmondde in een bidstondviering, waarin gebed en het zingen van gebedsliederen elkaar afwisselden. Met nog een optreden van het zangkoor werd de tweede dag besloten.

Zondagmorgen werd in een welkomstdienst door ds C. Molema gesproken over 2 Thess. 3: 1-18 met als tekst: "Voorts, broeders, bidt voor ons, dat het woord snelle voortgang heeft en verheerlijkt wordt, evenals bij u" (vs 1). Medewerking was er van het Almenumer zangkoor en het was fijn om te horen en te zien hoe oudere mensen nog vol vuur liederen kunnen zingen tot eer van God. Een belevenis!

Het weekend werd zondagavond afgesloten met een evangelisatiedienst.

Ds P. Wijchers sprak naar aanleiding van Joh. 10: 1-18 over de Goede Herder. Hij deed dit op een indringende, eigentijdse manier en recht op de man af. Muzikale medewerking was er van de gospelgroep The Joysingers. Na de dienst was er gelegenheid een kopje koffie te drinken en nog wat na te praten waarvan velen gebruik maakten.

Een paar reacties, die ik zo hier en daar opving: "Ik heb eigenlijk helemaal geen zin om morgen weer gewoon te beginnen", "Wat mij betreft volgend jaar weer!" en "We hebben een stukje hemel op aarde beleefd".

Kort samengevat: EEN HARTVERWARMEND WEEKEND!

(door red. bekort)

DE SOU DENKT MET U MEE (6)

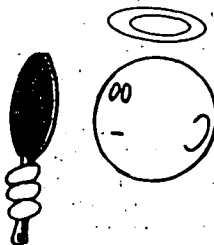
WIE WE ZIJN EN WAAR WE VOOR STAAN

De SOU heeft van meet af aan de inhoudelijke vragen niet willen ontwijken. De vraag naar onze identiteit hoort daar helemaal bij. Wat zijn baptisten voor mensen wat willen ze? In onze gemeenschap heeft het persoonlijk geloof in de Here Jezus Christus altijd centraal gestaan. Door de jaren heen heeft de oproep tot bekering en geloof in onze gemeenten geklonken. En nog altijd worden mensen hierop persoonlijk aangesproken. Aan de doop der gelovigen, ligt dan ook de aller eigenste keuze van de dopeling ten grondslag. Anderzijds willen baptisten ook een gemeente-beweging zijn. De doop is gemeente-vormend en kan ten aanzien van de gemeente niet vrijblijvend worden ondergaan. Baptisten geloven dat zij door de Heer aan elkaar zijn gegeven, internationaal, nationaal en op plaatselijk niveau. Hierbij staat de werkelijkheid van de plaatselijke gemeente voorop. Persoonlijk geloof enerzijds en de gemeenschap van gelovigen, zoals die in de gemeente gestalte moet krijgen anderzijds, kunnen op gespannen voet met elkaar komen te staan. In onze individualistisch ingestelde samenleving - waarvan gelovigen ook het een en

ander meekrijgen! - staat de gemeenschap van de gemeente inderdaad onder spanning. Het lijkt er op dat we meer dan ooit worden aangesproken op wat ons werkelijk samenbindt. De SOU is zich bewust van het feit dat we het gesprek hierover niet uit de weg moeten gaan. Hierbij gaat ze uit van de gedachte dat we er goed aan doen de grondslag van onze unie-gemeenschap ongewijzigd te laten. Deze grondslag biedt ruimte voor de persoonlijke geloofsovertuiging. De grondslag heeft tegelijkertijd zoveel elementen in zich, dat van vrijblijvendheid geen sprake kan zijn. Daarnaast is er de doelstelling van de unie. Hierin gaat het om de vraag, wat we samen beogen. In de enigszins gewijzigde doelstelling die de SOU voor ogen heeft, staan gemeente-vorming, getuigenis en dienst centraal. Willen we op deze terreinen vruchtbaar samenwerken, dan zijn liefde en achting voor elkaar onmisbaar. Gegeven de liefde van Christus die ons dringt, zal het ons verlangen zijn volhardend te blijven werken aan het concreet maken van onze doelstelling.

namens de SOU, Chris Eijer

Baptisten...

..... durven naar zichzelf te kijken

DE SOU DENKT MET U MEE (7)

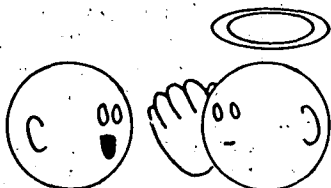
COMMUNICATIE

Volgens br. J. Hol - boeiend spreker op de nieuwjaarsbijeenkomst van de unie - is communicatie: Het gemeenschappelijk maken ('communicare') van feiten, waarden en normen. Dan gaat het niet alleen om wat we elkaar willen vertellen, maar ook welk beeld we van onszelf uitdragen naar buiten toe. Daar zit wel een aantal problemen. We hebben een tijd gehad, dat de unie zo groeide, dat we geen tijd hadden om veel met elkaar te praten. En we hebben vervolgens een tijd (gehad?), waarin we zo intensief begonnen te praten, dat de spaanders eraf vlogen. Evenwicht en stelselmatigheid is belangrijk voor de toekomstige unie. Dat brengt de SOU tot een aantal gedachten, waarvan sommige al aan de orde zijn geweest. Bij de voorgangers lag een deel van de zorg. Ze zijn opgeroepen door een groot deel van onze gemeenschap inderdaad voorganger te zijn op de weg van het voortgaande geloofsgesprek. De vormgeving is minder belangrijk, maar dat het onderlinge geloofsgesprek voortdurend moet doorgaan, is duidelijk. Gemeenten moeten leren om elkaar te vertellen, wat ze be-

langrijk vinden, en wat ze zorgelijk vinden. De AV is onvoldoende gespreksplatform daarvoor. Daar moet dus iets bij komen. De Christen ondergaat een redelijk ingrijpende verandering, bij ons samen ligt de opdracht tot heldere, niet elkaar schadelijke, opbouwende communicatie ook daarin. De gemeenten en het "bestuur" van de unie moeten beter communiceren. De SOU denkt al lang aan een vergaderproces van drie jaren, waarin over een bepaald stuk beleid in het eerst jaar informatie wordt gegeven, het tweede jaar gebruikt wordt voor beradslaging en het derde voor besluiten. Acute vragen kunnen en moeten er altijd tussendoor. Maar beleid op lange termijn moet je ook langer over denken. Evenwicht en stelselmatigheid is hier ook nodig. Tenslotte willen we naar buiten wat uitdragen: Dat is een fundamentele toets voor onze gemeenschap. Slagen we erin het geweldige nieuws van Gods liefde uit te dragen? Alleen als we dat doen zijn we werkelijk effectief als geloofsgemeenschap.

Namens de SOU, Anne de Vries

Baptisten.....

..... kunnen goed luisteren

Ja, ik verlangde wel heel erg "Taizé in Boedapest" mee te mogen maken, maar hield er ook rekening mee, dat het op mij waarschijnlijk toch niet zo'n geweldige indruk zou maken als een jaar geleden in Praag. Een eerste ervaring van iets heel moois voor jou wordt immers vaak later niet meer overtroffen. Maar het was alles bij elkaar weer zo anders, dat het voor mij weer net zo vol en rijk was als het jaar daarvoor. 't Is heel moeilijk te verwoorden, voor anderen duidelijk te maken wat je zo fijn vond, maar naast de toch wel aparte ontmoetingen en ervaringen waren ook de samenkomsten met de duizenden voor mij weer een verfrissend bad. Br. Kiwiet had voor de N.C.R.V. ook gesproken over "de charismatische beweging" als "expressieve spiritualiteit" en "de Taizé beweging" als "mediatieve spiritualiteit". Ik kan me heel goed indenken, dat andere christenen zich meer thuisvoelen in de sfeer van Pinksteren in Vierhouten. Ik voel me in deze meer mediatieve sfeer van Taizé helemaal thuis.

MOSKOU

Het zijn niet alleen de samenkomsten van lied, schriftlezing en gebed in tal van talen, die mij zo goed doen. 't Is natuurlijk ook het stukje avontuur dat er in zit. En zeker niet het minst de kontakten die je krijgen kunt met jongeren uit andere landen. In een pauze zag ik een groot aantal mensen, niet alleen jongelui, in een kring staan. En ze zongen maar, zo mooi! Ik kon er niet weg komen. Ze kwamen uit de Oekraïne. 's Avonds ging ik bij ze zitten, wilde ik gewoon ervaren hoe dat was. Ik kreeg van één van hen, van zijn revers afgehaald, een speldje met hun vlag. Als een teken dat hij het leuk vond dat ik daar zat.

"Ik probeerde nu ook met 'n wat ouder meisje, dat op de laatste avond met een vriendin links van mij zat, in kontakt te komen. Zij reageerde met "Moskou". Dan sta je toch wel even te kijken. Ik had het niet verwacht, ook al had ze een dikke toet. 'n Poosje later gaf ze me een envelop met 14 prachtige ansichtkaarten uit Moskou. Ik vond later ook iets om haar mee te geven. Opeens stonden ze op, maakten aanstalten om weg te gaan. 's Nachts zou de trein vertrekken, terug naar de ellende thuis.

KWETSBARE DUITERS

Maar ik wil nog iets anders vertellen tot slot van mijn reisverhaal. Al moet ik daarvoor wel een soort drempel over, voel ik. Maar dat moet dan maar. Met dat groepje Engelse en Duitse jongelui zijn we die week in ons dorp drie keer ruim anderhalf uur samen geweest voor een kringgesprek, waarin een stukje uit de Schrift centraal stond, maar wel eigen belevenissen naar voren dienden te komen.

Door de openhartigheid in de groep groeide er een gevoel van: wat fijn, wat mooi dit samen te mogen beleven! Het Duitse meisje, dat de groep leidde, deed het m.i. goed. Ze was het omgekeerde

van dominant. Eerst dus wat teleurgesteld dat ik bij een groep kwam met gewone buitenlanders, zonder lui uit Oost-Europa, was ik nu toch heel blij hier terecht gekomen te zijn. Nog nooit had ik Duitse jongelui meegemaakt, die zo als echte mensen met hun sterke, maar ook zwakke kanten op mij overkwamen. Ze spraken over hun mooie ervaringen in hun zoeken van God en trachten christen te zijn, maar ook over hun teleurstellingen. Er was gewoon openheid, kwetsbaarheid voelbaar bij de meesten. En toen ik later dat Duitse meisje, dat de groep had geleid, temidden van honderden anderen, opeens voor me zag staan, zie ik: "Ik moet je nog wat zeggen". Ik had haar al bedankt voor de goede leiding, maar ik voelde dat ik haar nog iets anders zeggen moest.

IETS GEHEELD

Nu zei ik, dat ik de oorlog had meegeemaakt. Dat ik ondergedoken had gezeten. Dat ik ook wel vermoord had kunnen zijn. Nee, gehaat had ik ze niet. Maar verder. In de hemel zou ik toch wel graag op een behoorlijke afstand van ze willen zitten. Maar ik zei ook, dat er deze week door hen iets met me gebeurd was. "Zeg dat ook maar aan de anderen van jullie groep". Er was iets in mij "geheilt". Ik kon ook Duitsers weer van harte liefhebben. Zoals ik Engelsen mag om hun droge humor, hun in bepaalde zaken lekker tegen de draad in gaan, hun gekkigheid en meer, terwijl ze toch ook - net als alle mensen - een andere kant hebben.

Ik zag de ontroering op het gezicht van dit meisje. Ze had het begrepen. Ja, na meer dan 45 jaar was er iets in mij geheeld. Toen ik daarna ging zitten, brak er iets in me los meteen: de bijbehorende emotie.

O ja, ik had Duitse theologische boeken bestudeerd en ook andere goede boeken in het Duits gelezen, maar altijd bleef er toch een bepaalde afstand. Nu kan ik net zo met ze omgaan als met anderen. Er was iets geheeld. Ook dat is Taizé, dacht ik later. Verzoening. Allereerst met God, maar ook tussen mensen.

Tenslotte voor allen, die haar kennen, de groeten van zr. Wallie. Ik kon op nieuwjaarsdag 's middags en 's avonds een paar uurtjes bij haar zijn. Ik bleek haar al eens ontmoet te hebben in de tijd dat ik voorganger was in Utrecht-Silo. Ze was zo blij, deze 84 jaar oude, maar nog zo vitale zuster, die reeds als jong meisje zulke positieve ervaringen had in ons land en in de baptistengemeente, waar ze lid was.

Dat ik in één week toch zoveel beleven mocht. Ik heb er God voor gedankt.

R.J. Voorhaar

J.I. van Baaren, **De waarheid omtrent de kloostergemeenschap Taizé**. Brochure, Hilversum (Stichting Moria) 1991, 45 blz.

Dat treft! Net gaan we drie artikelen van br. Voorhaar over zijn ervaringen met een Taizé-bijeenkomst in Hongarije plaatsen, en daar stuurt Moria ons hun nieuwste brochure over de ideeën van broeder Roger en de zijnen.

Ik waardeer Moria om het duidelijke waarschuwen tegen sekten en okulte zaken. Zelf vond ik een uitzending van "Songs of Praise" vanuit Taizé teleurstellend vanwege het synkretistisch karakter ervan. Een religieus gevoel leek de duidelijke keuze voor Christus aan het oog te onttrekken.

Erg wetenschappelijk is Van Baarens manier van citeren en argumenteren niet. De literatuuropgave is onvolledig. De brochure noemt aspecten van Taizé waar niemand van ons mee in zal stemmen: vereren van Maria, grote verwachtingen van de Paus, een erg ruime verzoeningsvisie. Over de charismatische en politiek-sociale aspecten van Taizé kan men van mening verschillen. Aan het eind wordt verband gelegd tussen Taizé en New Age op een wijze die niet klopt. Dat een zekere Erik Hutter zowel bij het een als bij het ander horen wil, bewijst niet dat er tussen Taizé en New Age banden zijn. Van Baaren citeert verder alleen Elsevier (!) van vijftien jaar geleden. Wees kritisch tegenover Taizé, maar ook tegenover alles wat erover geschreven wordt.

pjl

REACTIE

Ja, dat gebeurt meer. Ik heb die uitzending van de BBC toen dus ook gezien en gehoord. Het was voor mij geen teleurstelling. Wat de een als heel fijn en mooi ervaart, kan voor een ander teleurstellend zijn.

Wat de gedachten van br. Roger betreft het volgende: Natuurlijk ben ik het niet in alles met hem eens. Soms is hij m.i. wel erg idealistisch. Toch ervaar ik hem als een mens, die door God machtig gebruikt is sinds hij in Taizé in de oorlog begon met joodse mannen en vrouwen te verbergen. Wie wat meer wil weten over Taizé, leze een van de boekjes, die bij Ten Have zijn uitgekomen. Titels: 'Feest zonder einde', 'Deze dag is van God', e.a. Een uitvoerig interview met hem is te vinden in 'Taizé, een lente in de kerk' van Rex Brico. Onlangs is uitgekomen: Frère Roger: 'Liefde die liefde wekt'. 100 blz., 15 gulden.

Tenslotte. In geen enkele van de Taizé-liederen heb ik iets bespeurd van verering van Maria. Ik vond het heel fijn te merken dat in de laatste aflevering van de Opwekkingsliederen nu ook een mooi koor is opgenomen uit Taizé, nr. 385: 'Mijn vrede laat ik u'. Ik hoop dat er nog meerdere koren en liederen zullen volgen en dat ze ook in onze nieuwe bundel niet zullen ontbreken. Ik zal ze graag laten zingen waar ik voor mag gaan.

R.J. Voorhaar

Dit logo nog nooit gezien?

Een reden temeer om ons aan u voor te stellen!!

Wij zijn 18 enthousiaste die gezamenlijk graag in dienst van de Heer willen staan. Dit doen wij door zingend te getuigen van ons geloof.

Ons repertoire bestaat uit engels- en nederlandstalige liederen in veel verschillende stijlen, zodat we onze medewerking kunnen aanpassen aan de aard van het programma.

Bij programma denken we niet alleen aan (jeugd)kerkdiensten, maar ook aan een avondvullend concert.

Wij zingen met professionele geluidsbanden. Het voordeel daarvan is dat we zowel in grote als in kleinere ruimten kunnen optreden, terwijl de zangstemmen en de begeleidende muziek in evenwicht blijven.

Op deze manier treden wij al 12 jaar op in kerken, koffiebarns, gevangenissen, conferentiecentra, internaten, campings etc. Wij voelen ons daardoor erg gezegend, maar, zoals ons logo laat zien, we voelen ons ook gezonden.

Dat is de reden waarom we meer mensen in de gelegenheid willen stellen ons te horen.

Heel graag willen we medewerking verlenen tijdens één van uw diensten of een eventuele andere activiteit.

U kunt daarvoor contact opnemen met Kees Kolbe, onze contactpersoon.

Zijn adres is Boshoeck 6, 3332 KA Zwijndrecht.

Hij is telefonisch bereikbaar onder nummer 078-19 32 31.

HBO-OPLEIDING ERKEND

De Evangelische Bijbel School (EBS) te Doorn werd door het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen vereerd met de toekenning van de status van Hogere Beroeps Opleiding (HBO) per 15 februari 1992.

De school biedt een opleiding tot docent godsdienstwetenschappen en tot arbeider in de Gemeente of de Zending.

De HBO-opleiding omvat een jaar propedeuse, twee jaar hoofdfase en een jaar stage. Het propedeuse-jaar wordt bijzonder geschikt geacht ook als voor-

bereiding voor studie elders en ter verrijking van eigen geestelijk leven.

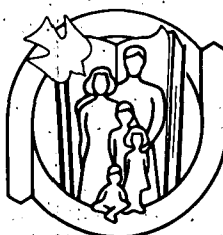
De MBO-opleiding van de school wordt voortgezet. Hiervoor kan men gebruik maken van de geldende regels voor de kinderbijslag.

HBO-studenten hebben recht op studiefinanciering en de OV-jaarkaart, geheel volgens de wet op het HBO.

Inlichtingen over toelatingseisen en verdere details te bevragen bij

EBS, Postbus 171, 3940 AD Doorn, tel. 03430-15096.

G.B.S.

GBS DE BOER OP

Meer nadruk op de voorlichting. Dat is, aansluitend bij de wensen van de UC, de doelstelling van de Stuurgroep GBS in de nieuwe samenstelling. Het GBS-werk wordt door de Unie sterk ondersteund, getuige ook het feit dat men op de laatste AV de konferentiemiddag mocht verzorgen. Bijna iedereen die het materiaal kent, ook mensen die vroeger aarzelingen hadden, is er enthousiast over. Veelzeggend is het enthousiasme van de Vrije Evangelische Gemeenten die er mee werken. Om het meer ingang te laten vinden in onze gemeenschap is voorlichting, ondersteund door de prachtige videopresentatie, hard nodig.

Overigens, bij het zien van de videoband reageerde iemand in een gemeente: "Wat een prachtig materiaal. Als je het slot verandert in een presentatie van het evangelie, zou de ECU kopieën van deze band aan gemeentelieden kunnen verkopen. Die kunnen hem dan aan burelen en kennissen uitlenen. Zo heb je een eigentijds evangelisatiemiddel."

pjl

**Wie heeft voor aankomend jong
organist
Lofzangen en Gebeden deel 1?**

**Bapt. Gemeente Vroomshoop
tel. 05498-42997.**

ANS-WEEKEND; MENSEN ONDERWEG

Van 24 t/m 26 april a.s. houdt de ANS-werkgroep haar jaarlijkse weekend.

In de lijn van de ANS-weekenden met thema's als angst en godsbeelden hebben we dit jaar gekozen voor weer een thema dat dicht bij ons ligt. Het is in de

afgelopen jaren gebleken dat weekendgangers het prettig vinden om heel persoonlijke gesprekken te voeren.

We willen het thema in een kontekst plaatsen van heden, verleden en toekomst. Hierbij kan je denken aan veraf: Hoe waren mensen in het verleden onderweg en wat kunnen we daar van leren. Hoe zijn mensen vandaag-de-dag onderweg, en wat leren ze van elkaar. En hoe willen we met elkaar in de toekomst onderweg zijn. Maar ook in heel persoonlijke gesprekken is het mogelijk rond dit thema te praten: Hoe zijn we in het verleden onderweg geweest, hoe heeft dat ons leven beïnvloed, en hoe willen we in de toekomst leven, en wat moeten we doen om dat te bereiken. Hoe kunnen we naar elkaar, of onszelf kijken om te leren. Kortom welke invloed heeft je eigen levensverhaal, en dat van anderen op de keuzes die je maakt in je leven.

Het weekend zal plaats vinden van 24 tot 26 april, in Wierden. Het zal f 50,- kosten, en in tegenstelling tot voorgaande jaren is het niet meer mogelijk de reiskosten te vergoeden.

Aanmelden kun je je door f 25,- over te maken op postbankrekening 50 217 13 t.n.v. ANS-werkgroep te Renkum.

Namens de ANS-werkgroep,

Wessel Baptist

IK WIL NIET OUD ZIJN.

"Weer genoeg gedaan?" vroeg ik de gepensioneerde slager. Ik kwam hem tegen in het zwembad.

"Jawel, honderd banen", zei hij vergenoegd.

"Hoeveel banen zwemt u?" Vroeg een andere heer, nog iets grijzer dan ik zelf ben. "Soms twintig, soms minder", zei ik. "Ik elke dag veertig. Soms verveelt het me, maar ik houd me er toch maar aan. Raad eens hoe oud ik ben? Vijfenzeventig".

Zo proberen mensen hun ouderdom voor zich uit te schuiven, dacht ik. Zolang je nog zoveel baantjes kunt zwemmen, zolang je dit nog kunt en dat nog kunt, ben je voor je eigen gevoel nog niet oud. Dan tel je nog mee: Je kunt het zelfs nog tegen de jongeren opnemen.

Het komt mij wat krampachtig over, die strijd om maar niet oud te wezen. Wie twintig baantjes zwemt, of elke dag een half uur wandelt, hoeft geen slechtere conditie te hebben dan die mensen met hun prestatiedrang.

Zit er iets in van de dood op een afstand houden? Een vlucht voor de werkelijkheid dat wij allemaal toeleven naar het einde van ons aardse bestaan, waar je toch op hogere leeftijd sterker mee geconfronteerd wordt?

Wij kunnen door ongezond leven ons aardse leven bekorten. Maar ik betwijfel of wij het met inspanning van al onze sportieve krachten ook kunnen verlengen.

H.G. de Winkel

DE CHRISTEN

Orgaan van de Unie van Baptisten gemeenten in Nederland verschijnt wekelijks: abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar

Redactie

Drs. H.D. Huiting, drs. P.J. Lalleman, J. Schotanus, ds. Jac. Schouten, ds. J.H. Stijkel

Eindredacteur:

Drs. P.J. Lalleman, Postbus 20069, 7302 HB Apeldoorn.

Kopij naar het Uniebureau.

De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredacteur te zijn.

Administratie:

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin; Tel. 030-284494/284457, giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

"De Heer is mijn Herder"

Op zondag 23 februari is in Christus ontslapen onze zuster

Geessien Kulk-Mulder

op de leeftijd van 78 jaar

Baptisten Gemeente Kampen

Geheel onderwacht heeft de Heer in Zijn heerlijkheid opgenomen onze broeder

Hilbrand Boschma

op de leeftijd van 73 jaar

Harderwijk, 24 februari 1992

Duitse Baptisten: vóór vreemdelingen

De Duitse Baptisten gaan dit jaar een campagne voeren tegen alle vormen van racisme. Het is belangrijk om verzoening te prediken tussen mensen uit alle landen, inclusief vluchtelingen en asielzoekers, stelt men. Men wil kontakten met deze mensen leggen, en hen ook voor Christus winnen.

De sekretaris voor binnenlandse zending van de Duitse Baptisten, Hans Guderian, meent dat Duitsland veel minder rechtsradikalen heeft dan landen als Frankrijk en Oostenrijk. Daar gaat het om tien tot vijftien procent van de bevolking. Wel is de Duitse neo-Nazi beweging erg luidruchtig en moeten de Duitsers vanwege hun geschiedenis extra op hun hoede zijn.

ebps/pjl

"De Heer is mijn Herder" Ps. 23

Op 5 februari 1992 werd door haar Heer en Heiland thuisgehaald, onze zuster,

Jacoba Kroeze-Arkema

op de leeftijd van 84 jaar

Op 21 februari 1992 werd door zijn Heer en Heiland thuisgehaald, onze broeder,

Wiebrand Wolthof

op de leeftijd van 88 jaar.

Baptisten Gemeente Muntendam

Christelijk schoolhoofd in Pakistan vermoord

KATHMANDU -- Een vooraanstaand christelijk schoolhoofd in Pakistan is op straat doodgestoken door een moslim-extremist. De steekpartij vond op 6 januari plaats in de stad Faisalabad. Op die dag werd Naimat Ahmer (45), een bekende Punjaabse literatuurkenner, met een smoesje naar buiten geroepen. In de drukke straat stond een zekere Sheikh Farooq, slager van beroep, klaar om Ahmer de keel door te snijden. Nadat deze op de grond was gevallen, kreeg hij nog een paar messteken, toegediend. Vervolgens hief Farooq de handen omhoog, aldus ooggetuigen, en riep hij uit dat zijn slachtoffer de profeet Mohammed had beleidigd en dat hij hem gedood had om het land van dat kwaad te zuiveren.

(open doors idea-p)

MEDEDELINGEN

Penningmeester van de gemeente Winschoten is H. Wijnholds, Grintweg 77, 9675 HJ Winschoten, tel. 05970-24970

Secretaris van de gemeente Kampen is T.J. van Riel-Frinsel, Veenmos 19, 8265 HR Kampen, tel. 05202-25943

VAN DER GRAAF

TOP VERHUIZERS

VERHUIZINGEN HULPDIENST

dc

De Christen

ORGAAN VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN

VERDER DAN 1992

Levend in het jaar 1992, het jaar van de Europese éénwording, kunnen we onszelf de vraag stellen wat de Europese eenwording betekent voor de christenen in Europa. Er wordt weliswaar gesproken over een Europese Gemeenschap, zonder het woord "Economische", maar dat is natuurlijk schijn. Want het draait wel degelijk om de economie. Immers nu komt de potentiële markt van 300 miljoen EG-burgers open te liggen. Onze westerse wereld is een consumptiemaatschappij en daaraan kunnen we ons christenen niet zomaar onttrekken (als we dat al zouden willen!). Wel zouden we als christenen natuurlijk een origineel consumptiepatroon kunnen gaan ontwikkelen. Het blijkt namelijk dat dat werkt. Wanneer de klant schonere en milieuvriendelijker producten wil hebben dan komt de industrie vanzelf met nieuwe producten. Tegenwoordig is "milieuvriendelijk" zelfs één van de meest begeerde aureolen voor een produkt. Het is een reclamewapen van onze tijd.

Langzamerhand begint het bedrijfsleven in te spelen op nieuwe wensen van de Europese consument. Volgens de Utrechtse massacommunicatie-deskundige Carl Rohde (in Trouw 28-2-1992) tekent zich een nieuwe trend af in de reclamewereld. Niet langer het grote en spectaculaire staan centraal, maar het wezenlijke en het dichtbij. Wat het publiek van nu aanspreekt is niet meer de life-style reclame en de daarbij behorende glamour en glitter, maar het eenvoudige en de echte werkelijkheid. De gemiddelde tv-kijker van nu is gewend geraakt aan alle beelden, die op z'n netvlies worden afgevuurd. Dat betekent dat men er ook gemakkelijker doorheen prikt. Wie gelooft tegenwoordig nog de wasmiddelenreclames (eerst poeder, toen extra krachtig poeder, toen vloeibaar, toen compact poeder etc. etc., al dan niet vergezeld van allerlei milieuvriendelijke eigenschappen)? Reclame-makers lijken soms met het handen in het haar te zitten. De nieuwste reclame van een kledingbedrijf, dat adverteert met een foto van een stervende AIDS-patiënt breekt dan ook met gangbare reclame: geen prettige en geluksfeer meer rondom het produkt, maar de keiharde werkelijkheid.

Hoe kunnen we nu als gemeenten - zonder te vervallen in reclametechnieken - inspelen op de ontwikkelingen in onze maatschappij en het Evangelie weer geloofwaardig present stellen? Een aantal invalshoeken dient zich aan.

De mensen in onze samenleving beginnen te ontdekken dat het **doel van hun leven** niet het reclame-geluk kan zijn. Want dat is niet echt. Geluk lijkt volgens de oude reclame te koop, terwijl de bijbel juist aangeeft dat God Degene is Die het geluk, het eeuwige leven **geeft**.

Dit sluit aan bij de Engelse missioloog Lesslie Newbigin in zijn boek "Verder dan 1984". In een scherpe analyse van onze westerse cultuur stelt hij vragen aan de kerk van nu en geeft een aantal gebieden aan, waarop de gemeente iets te zeggen heeft tot onze cultuur. Hij noemt in dit verband ook nog **de visie op de mens**, en de **toekomstvisie**. Het moderne mens-

beeld wordt bepaald door recht op vrijheid en op volle ontplooiing van eigen mogelijkheden (geen gezag boven een mens, maar ieder autonoom!). Het bijbelse mensbeeld kenmerkt zich echter door afhankelijkheid van God en van elkaar; er is sprake van een fundamenteel op elkaar aangewezen zijn. Bij God en in de gemeente mag je zijn zoals je bent. Je bent echt mens en dat is meer dan consument.

Wat betreft de toekomst heeft de gemeente de christelijke hoop in huis. Een fundamentele hoop op de toekomst, omdat het fundament ervan al gelegd is in het verleden, in kruis en opstanding van onze Here Jezus Christus.

Ik hoop en bid dat we als gemeente de wegen vinden om dit Evangelie ook na 1992 fris en origineel, met een gezonde dosis zelfkritiek en humor uit te dragen.

H.D. Huiting

VERDER IN DIT NUMMER

Schotanus over de Unie

Het gebed dat Jezus ons leerde

Rubrieken NBBJ, Opleiding en Buitenland

WAT IK OVER DE UNIE VERTEL

Eén keer per seizoen wordt ik gevraagd om een avond voor onze introductiekring te verzorgen met als onderwerp: Ons landelijk samenwerkingsverband. De aanwezigen hebben dan al acht weken lang allerlei facetten van het gemeentelijk leven met elkaar behandeld en besproken. Eén avond gaat het dan niet over het functioneren van onze eigen plaatselijke GEMEENTE (enkelvoud), maar over GEMEENTEN (meervoud). Als schriftgedeelte is 2 Cor. 8 daarbij een geschikt uitgangspunt.

De kwaliteit van de betrokkenheid op elkaar

"Wij maken u bekend de genade Gods die aan de gemeenten van Macedonië geschonken is." Wat zijn de kenmerken van die genade? Overvloedige blijdschap, grote mildheid, sterke motivatie (met alle aandring: 4) vrijwilligheid (uit eigen beweging: 4) volharding (tot een goed einde brengen: 6) en nog veel meer! We lichten er dan nog even uit, hoe het onderling contact door toegewijde en betrouwbare afgevaardigden in stand wordt gehouden. Ze zijn met zorg gekozen en worden met liefde ontvangen.

"Wij zonden een broeder met Titus mee, wiens lof om zijn evangeliewerk door al de gemeenten is verbreid. Hij is door de gemeenten als reisgenoot aangewezen, tot eer van de Here" (:18&19). Deze kontakt-personen zijn bedacht op wat behoorlijk is, niet alleen voor het oog van de Here, maar ook voor het oog van mensen, om verdachtmaking te voorkomen (:20&21). In alle opzichten medestanders en medewerkers van elkaar.

Dit toont duidelijk het zinvolle gehalte van zuivere betrokkenheid op elkaar als gemeenten aan. Er worden geen eigen stokpaardjes bereden. Geen ruimte om slachtoffer te worden van elkaars meningsverschillen. Polarisatie alleen maar ten opzichte van de boze wereld om hen heen. Vanuit Macedonië naar Nederland.

Terugblik op de geschiedenis

Vanaf Bijbelse tijden zijn er altijd ontwikkelingen geweest, die afwijken van het Bijbelse patroon van Gemeente-zijn, waarvan een soort officiële Kerk het eindresultaat is. Daar tegenover staat, dat er vaak vanuit die officieel erkende kerk bepaalde druk is uitgeoefend om te proberen dit streven en zoeken naar een nieuwtestamentisch gemeentelijk gebeuren tegen te gaan en te keren. Deze vaak verdrukte tegenstroom heeft nooit de kans gehad haar eigen geschiedenis te schrijven. Alles wat we door de eeuwen heen van hen weten is opgeschreven vanuit het standpunt van die officiële erkende kerk. Die beschrijving zal dus nooit helemaal kunnen kloppen met de werkelijkheid. Uit de aanklachten van die Kerk kunnen we ons enigszins een beeld vormen van deze "groepen". Tot aan de reformatie is er altijd een soort ondergrondse kerk in velerlei schakeringen geweest. Het hoofdkenmerk van deze groepen was vaak om op basis van persoonlijk geloof tot gemeentevorming te komen. Het gaat dan om een gemeente, die vrij is van elke staats-invloed. Met dit soort perspectief op

gemeente, gebeurde het niet zelden, dat men geen raad meer wist met het dopen van kinderen. Veelal viel het staatsburgerschap samen met het gedoopt worden. Verzet tegen de kerk was tevens verzet tegen de staat en vice versa.

De tijd van de reformatie

Voor al in de tijd van de reformatie is er een heel sterke beweging van gelovigen, die na persoonlijke Bijbelstudie overtuigd worden van de doop der gelovigen. De reformatoren, zoals Luther en vooral Calvijn, bouwen voort op een soort geestelijke Israël gedachte: De kerk in plaats van Israël en de doop in plaats van de besnijdenis. Het nieuwe verbond is dan een voortzetting van het oude verbond en niet de vervanging daarvan. Voor hen is er wel een gradueel verschil tussen het Nieuwe en het Oude Verbond, maar geen wezenlijk verschil. De gemeente-beweging tijdens de reformatie wordt het ana-baptisme genoemd. Deze heeft grote invloed gehad op het vaste land van Europa. Menno Simons (een bekeerde priester uit Witmarsum) heeft een stabiliserende invloed gehad op deze zich snel verspreidende beweging.

Vervolging heeft de mensen van deze beweging (voortaan mennonieten genoemd) ook naar de nieuwe wereld gebracht. Voor de doop pasten ze i.p.v. onderdompeling vaak overgieting toe. En moet gezegd worden dat vanuit de dopeling gezien het geen **weder**-doop is. **Hij** laat zich niet opnieuw dopen, want het waren de eerste keer zijn ouders die hem ten doop hielden. Het is voor hem de eerste keer dat hij in dit opzicht gehoor geeft aan de Bijbelse opdracht. Dus geen overdoop.

De oorsprong

In de zestiende eeuw zijn hier en daar in Nederland relaties aan te wijzen met het Baptisme in de Engelssprekende wereld. Van daaruit zijn weer lijnen te trekken naar het Duitse Baptiste.

In de veertiger jaren van de 19de eeuw komt de Hervormde predikant dr. Feisser van Gasselternijveen, die ondertussen door het Nieuwe Testament al overtuigd is van de doop der gelovigen, in aanraking met Duitse Baptisten. Na allerlei ontwikkelingen in de toenmalige Hervormde kerk, wordt hij uit zijn ambt en op straat gezet in 1844.

Na een intensief contact met Duitse Baptisten, wordt hij op 15 mei 1845 (door de Duitse broeder Köbner) met zes anderen gedoopt in de Nijveensche Mond. Onder hen nog altijd bekende namen bij de Baptisten, zoals Reiling, Speelman en

Kruit. Dit was dus het begin van het Baptisme in Nederland. Op verschillende plaatsen in Nederland houdt men zich dan al bezig met de betekenis van gemeentevorming tegenover de staatskerk en bijgevolg ook met de doop. Voor al ook onder de mensen van het Réveil. Langzamerhand ontstaan er meer "Gemeenten van gedoopte christenen". Verschillende evangelisten/colporteurs, van de evangelistenscholen Bethanië van Jan de Liefde in Amsterdam, kiezen voor deze weg en doen hun gemeentevormend werk op deze basis en later ook sommige studenten van Klein Bethanië in Leeuwarden. Deze school was opgericht naar het voorbeeld van de school in Amsterdam.

Samenwerking

Er ontstonden een tiental gemeenten, waarvan sommigen bereid waren een soort samenwerkingsverband aan te gaan. Er hadden zich ondertussen al enkele gemeenten aangesloten bij de Duitse Bond. Deze wilden niet mee doen met de Nederlandse Unie, toen bleek dat de initiatiefnemer hiervan niet bereid was het aanvaarden van de geloofsbelijdenis van de Duitse Bond als voorwaarde voor het lidmaatschap van de Unie te stellen. Men vond elkaar in de Nederlandse Unie in een hele korte belijdenis: De Unie omvat gemeenten, **die** belijden en beleven, dat Jezus Christus de eniggeboren Zoon van God is en een algemene Zaligmaker voor zondaren, **die** de doop der gelovigen, in onderscheiding van besprenging, handhaven."

De doelomschrijving van de Unie behandel ik voor onze kring, zoals die te vinden is op blz. 69&70 van het boek van Van Dam over Baptisme in Nederland. Verder wordt er aandacht geschonken aan de redenen waarom men lid is van dit samenwerkingsverband en via welke middelen en organisatievormen men probeert de doelstellingen te verwezenlijken. De nadruk wordt gelegd op het feit dat de Unie geen synode is maar een gemeenschap van gemeenten. De één zal vooral de voordelen benadrukken van het lidmaatschap van de Unie en een ander zal wijzen op de nadelen. Dit alles mede afhankelijk van ervaringen, die men in het verleden gehad heeft. Er is een duidelijke invloed die de gemeenten op elkaar gehad hebben. Het is een vrijwillige zaak om lid te zijn van de Unie en eventueel te blijven. Natuurlijk is dit nog maar zeer beperkt en fragmentarisch, maar ik wilde alleen maar een voorbeeld geven van onze benadering.

J. Schotanus

HET GEBED DAT JEZUS ONS LEERDE

Toen de Here Jezus op aarde was, was het de gewoonte om op bepaalde vaste tijden te bidden. Als het gebedstijd was, dan bad je op de plaats waar je was. Sommige mensen zorgden ervoor dat ze zich op die gebedstijd op een drukke, voor iedereen zichtbare plaats bevonden en begonnen daar te bidden, zodat iedereen kon zien hoe vroom ze wel waren. Daar gaat Jezus tegen in.

Het gebed mag nooit een middel zijn om eigen eer te zoeken, om vroom te lijken of mee te willen tellen.

Jezus zegt: "zij hebben hun loon reeds", dat wil zeggen dat hun loon de bewondering van mensen is. Ze staan graag in de synagogen en op de hoeken van de pleinen om zich aan de mensen te vertonen. Dat ze staande bidden, was wel een normale gebedshouding. De joden baden staande met opgeheven handen.

Een houding bij het bidden is wel van belang, zoals wij doen: het vouwen van de handen en het sluiten van de ogen. Maar de plek waar we bidden?

Jezus wijst op de binnenkamer om daar met een gesloten deur in het verborgene tot God de Vader te bidden.

De binnenkamer was letterlijk gezien de meest verborgen plek in het huis, daar waar men z'n voorraden opsloeg.

Nu gaat het natuurlijk niet zo zeer om die plaats waar mensen zich ook heel demonstratief naar terug kunnen trekken, maar het gaat veel meer om het waarom van ons bidden. Niet zozeer dat anderen het maar zien, maar om met ons hart tot God de Vader te komen.

Ons hart, waarin zovele dingen leven die we onder dankzegging bij God bekend mogen maken.

Dat kan een langdurig gebed zijn, maar we hoeven geen moeilijke woorden te gebruiken; en ook geen zinnen die zo mooi mogelijk zijn. Dat maakt op God geen indruk. We mogen praten met God. Hem betrekken bij alle dingen van ons leven. En dat is niet een bidden om God voor ons karretje te spannen; Hij weet immers wat we nodig hebben.

"Bidt gij dan aldus". Jezus leert ons een gebed dat sober is en zonder omhaal van woorden.

We mogen het bidden en er in zien hoe we kunnen bidden. Het moet ook niet zo zijn dat we het haast gedachtenloos opzeggen. Ons hart moet er bij zijn. We praten immers met onze Vader die in de hemel is.

GOD, ONZE VADER

In die woorden klinkt vertrouwen door, in het besef van eerbied en afstand. Dat we God onze Vader mogen noemen, wat ligt daarin al niet verborgen?! Daar ligt ontfermende vergeving in, en dan hoeven we maar te denken aan de verloren zoon die tegen zijn vader zegt: "Ik heb gezondigd", en de vader loopt de zoon tegemoet en kust hem.

Daar ligt ook geborgenheid in; immers Jezus zei het al: "Uw Vader weet wat u nodig hebt, nog voordat u Hem bidt." Daar ligt ook een opdracht in als Jezus

zegt: "Hierin is mijn Vader verheerlijkt, dat gij veel vrucht draagt".

Er ligt toekomst in: "In het huis van mijn Vader zijn vele woningen", zegt Jezus. Onze Vader, ja zo mogen we God noemen, want door het offer van Jezus aan het kruis zijn we met God verzoend, zijn we zijn kinderen geworden. Zijn we elkaars broeders en zusters. Gods gezin. Door de zonde waren we van God gescheiden, maar Jezus droeg de zonde weg. Daardoor kunnen we weer vertrouwelijk met God omgaan en Hem onze Vader noemen. Een Vader die in de hemelen is. Dat betekent niet dat God onbereikbaar is voor ons gebed, maar dat brengt eerbied mee.

Is het geen troost dat Hij in de hemelen is? Dat Hij boven alles en allen staat? Onze Vader hoort ons en we mogen vrijuit alles zeggen wat op ons hart ligt.

God in het middelpunt

Eerst komt God, het gaat om Zijn eer, Zijn werk, om Zijn Naam te heiligen. Die Naam heeft God ons gegeven, geopenbaard. Die Naam heeft Hij aan ons prijsgegeven toen Jezus op aarde kwam. Door Hem werd de afstand tussen God en mens volledig overbrugd.

Jezus wordt genoemd: 'Immanuël', dat betekent God met ons.

Zo is Gods Naam vervuld en bevestigd in Jezus Christus.

Een Naam die we mogen heiligen, dat wil zeggen groot mogen maken, mogen prijzen, loven en eren, wat we samen kunnen doen in onze samenkomsten.

God de lof, de dank en de eer brengen en Hem als Heer van het leven erkennen, als de Koning van ons hart.

Want het gaat om zijn Koningschap, om de komst van zijn Koninkrijk.

Is het nodig dat we daarom bidden?

Ja, want wonderlijk genoeg kunnen mensen en volken zich aan de heerschappij van God onttrekken.

God dwingt niet met uiterlijke middelen om zijn koningschap te erkennen. Een tyran of een dictator doet dat wel, en de afgoden die mensen zichzelf maken.

God vraagt om een keuze, een reactie op zijn komen op de aarde dat zo heel anders was dan op de wijze van menselijke koningen.

In plaats van een prins in een paleis, is er een Kind in de kribbe, maar aan het koningschap van dat Kind, van Jezus zal geen einde komen.

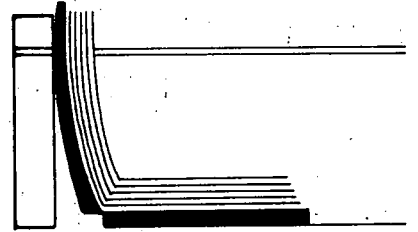
En Jezus heeft het gepredikt: "De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen, bekeert u en geloof het evangelie."

Gods Koninkrijk, Jezus de Koning, wordt alleen in het geloof erkend, beleden en gevolgd.

Deze Koning is nederig, zachtmoedig en vol ontferming.

Zijn koningschap werd openbaar in zijn opstanding. Hij werd de Koning der wereld aan wie alle macht gegeven is in hemel en op aarde.

Allen die Hem als Koning en Heer erkennen zijn onderdanen van zijn Koninkrijk.

Daar waar de Heer als Koning aanwezig is, zien we tekenen van het koningschap: vergeving, verzoening, vrede, gerechtigheid.

Zien we mensen als nieuwe schepping, die leven onder die geweldige belofte van de Heer: "Zie ik maak alle dingen nieuw."

Vanuit ons geloof bidden we om de komst van Gods Koninkrijk.

Als we zo bidden zijn we ook dankbaar dat we als zijn gemeente mogen leven op de plaats waar we gesteld zijn.

Om tot zegen te kunnen zijn en opdat in alles Gods wil geschiede.

Dat vraagt om een daad.

Dat is het bewandelen van een smalle weg en het gaan door een enge poort. Het is ons leven verliezen aan Jezus' vergeving, ons door de Heer gereinigd weten, onszelf betrokken weten op het sterven en de opstanding van onze Heer. Het is ons leven en onze toekomst onder het licht van de Heer stellen. Het is ook gestalte geven aan het gebed "Heer wat wilt Gij dat ik doen zal?" Het laatste gedeelte van het Onze Vader, waarin de situatie van de mens in het middelpunt staat, hopen we in een volgend artikel te behandelen. Dit artikel willen we afsluiten. Dat in ons leven van elke dag, in ons gemeenteleven het gebed een belangrijke plaats mag innemen. Kunnen we één stap zonder gebed zetten?

J.H. Stijkel

Alles voor DC naar het Unieburo

Vanaf heden dient alle kopij naar het Unieburo gezonden te worden.

Ook **alle gemeentebleden**, beroepsberichten, ingezonden brieven en aankondigingen graag vanaf nu naar: de heer G. Muis, eindredacteur DC, Unieburo, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin.

De enige uitzonderingen op de regel "alles voor DC naar het Unieburo" zijn:

1. stukken ter bespreking in de redactie naar de sekretaris van de redaktiecommissie, ds. J.H. Strijkel, Middenlaan 28, 9571 CJ 2e Exloërmond.

2. boekbesprekingen naar mijn adres: Postbus 20069, 7302 HB Apeldoorn.

Ik ontvang graag nu de recensies uit 1991. Op 26 maart verschijnt het laatste nummer van DC oude stijl; het eerste nummer in nieuwe stijl ontvangt u D.V. vrijdag 10 april a.s.

pjl

GODS WERK GAAT DOOR

OPLEIDING

Soms lijkt het wel eens anders.

*Soms zinkt de moed je misschien in de schoenen ...
maar toch !!*

We zingen het terecht en naar waarheid:

" 't Werk van God is niet te keren, omdat Hij er over waakt !! "

Hoeveel lek en gebrek er ook in gemeentelijk en inter-gemeentelijk werk mag zijn, als 't Zijn werk is, is het altijd de moeite waard je er voor in te zetten. Om vanuit die rust te kunnen leven en werken, is het echter wel steeds vereiste te werken in afhankelijkheid van en in openheid voor de besturing en correctie van Gods Geest.

Als we in het vervolg van dit artikel enkele concrete activiteiten noemen, wilt u dan a.u.b. bidden voor alle deelnemers en leidinggevenden? Opdat ze die geestelijke gesteldheid steeds zullen zoeken. En er de moed en de blijdschap van mogen ervaren!

Gods werk gaat door (1)

Ontegenzeggelijk nemen voorgangers een strategische plaats in in dat werk. Daarom is onderling overleg, waarachtige gemeenschap in de geestelijke strijd erg belangrijk.

De Uniecommissie is daar dermate van overtuigd, dat ze - na overleg met het bestuur van de broederschap van voorgangers - reeds tweemaal een bijeenkomst voor gemeentevoorgangers belegde. Beide keren was de opkomst zeer goed te noemen.

Met name aan het eind van die tweede bijeenkomst spraken meerderen uit, het gevoel te hebben hiermee op een goed spoor te zitten.

Onlangs was er ook weer een overleg met het broedersbondsbestuur.

Zij informeerden ons over de a.s. voorgangerskonferentie op 27 en 28 april. Centraal thema zal dan het jeugd- en jongerenwerk zijn. Het kapitale belang hiervan behoeft, dunkt me, geen betoog.

Als u uw voorganger deze dagen mist weet u dus de reden.

Mogen deze dagen meewerken aan versterking van eenheid in visie en gebondenheid in ons voorgangerscorps.

Gods werk gaat door (2)

Maar daar wil Hij mensen voor inschakelen! Mensen, zoals u en mij. We zijn immers allen geroepen tot dienst aan de Meester en Zijn zaak? Ontbreekt het u aan bekwaamheid en toerusting? Dan zou het kunnen zijn, dat de nieuw te starten Cursus Praktisch Gemeentewerk, georganiseerd door de Werkgroep Toerusting (met als onderdelen: **Bijbelkunde, geloof en leven en leiding geven aan groepen**), voor uzelf en/of voor iemand die u het onder de aandacht brengt (ideetje) het antwoord is.

Straks, in het najaar, start er weer een nieuwe 2-jarige cursus bestaande uit totaal 20 zaterdagen, op een nader te bepalen centrale plaats in het land.

Deze cursus wordt speciaal georganiseerd om de gemeenten in West en

Zuid Nederland van dienst te zijn.

Als u verlangt, dat Gods werk ook en beter doorgaat via u, is deze mogelijkheid dan niet geknipt voor u?

Vraag nadere informatie bij uw secretaris of schrijf of bel naar: Mevr. A.M. Nederlof, Industriestraat 104, 7553 CT Hengelo, 074 - 918382.

Gods werk gaat door (3)

Ook de Werkgroep Alleenstaanden probeert daartoe beschikbaar te zijn. Dat doen ze onder andere door het jaarlijks organiseren van inhoudsrijke ontmoetingsdagen of weekends.

Zo'n ontmoetingsdag zal D.V. gehouden worden op zaterdag 16 mei a.s. in de Baptistenkapel, Willem v. Kleeflaan te Arnhem.

De deelname prijs is fl. 35,00. Daar zijn dan koffie en thee, een warme maaltijd en een broodmaaltijd bij inbegrepen.

Opgaven bij: Mevr. J. van Kleef, Vondellaan 29,

2692 DJ 's-Gravenzande,

tel. 01748-21462.

Uit recent gehouden enquête bleek ons, dat er in onze gemeenten minimaal 2.300 alleenstaanden zijn!

We hopen dat velen van hen elkaar op 16 mei zullen ontmoeten en aan het eind van die dag met moed en nieuw enthousiasme naar hun gemeenten zullen gaan.

Gods werk gaat door

Wereldwijd!

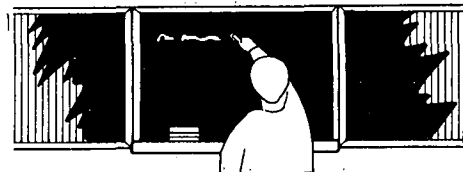
Op vele manieren!

Maar vooral in de plaatselijke gemeente.

De waarde van het werk van de Uniecie en de overigen cie's wordt bepaald door de mate waarin het aan die plaatselijke gemeente dienstbaar is.

Verlangend met u Gods werk te behartigen, voor de Uniecommissie,

G. Bosveld, Doetinchem

Mag ik mij even voorstellen? Mijn naam is Klaas van Meijeren en ik ben in het derde jaar van de Tweede Weg Opleiding aan het Seminarium.

Ik ben getrouwd met Tsjitske. We hebben een zoon, Jos genaamd. Ik ben 34 jaar oud, we wonen in Emmeloord. Ik ben lid van de Baptistengemeente daar. In het dagelijks leven ben ik uitvaartverzorger. Dit is een dienstbaar beroep. En dat vind ik ook het goede eraan.

Wat betreft de studie, kan ik vertellen dat ik dit een boeiende zaak vind. Natuurlijk, af en toe is het een stress-studie. Maar het goede eraan is, dat je een vormingsproces aangaat. In dit vormingsproces kan ik mijn vragen aangaande God, mens, wereld, Bijbel, Theologie, wetenschap en de verhoudingen daartussen kwijt. Tevens word ik zelf gevormd. Ik denk dat ik uiteindelijk door God mede gevormd word. En dat is uiteindelijk het thema wat zich in mijn leven aan het uitwerken is: "Hij moet groter worden en ik kleiner". Wat de opleiding betreft, wil ik nog kwijt, dat ik het knap vind, dat men zo'n doordacht programma heeft. Er is gelegenheid voldoende tot het stellen van lastige vragen. De docenten leggen ook altijd meerdere richtingen uit. Dus dan weet je ook wat er te koop is aan ideeën. Dit vind ik een extra pluspunt van het seminarium. Als laatste spreek ik de wens uit, dat een ieder van u gebruik maakt van de opleidings- en vormingsmogelijkheden van de unie om uw taak beter te kunnen vervullen.

BAPTISTEN ZUID AFRIKA ROEPEN OP TOT INKEER OVER PERIODE VAN APARTHEID

VIRGINIA - De Unie van Baptisten van Zuid-Afrika heeft verklaard dat apartheid "zondig, pijnlijk en verkeerd" was. Een resolutie van deze strekking werd aangenomen tijdens de vergadering in november 1991. Peter Holness, voorzitter van het Christelijk Burgerschap Comité van de Baptisten Unie van Zuid-Afrika. "Zelfs al kunnen wij niet alle schuld dragen voor de apartheid, we kunnen ons deelerin niet negeren." In de resolutie beloven de baptisten het niet bij

woorden te laten, maar een positieve actie te voeren. In een andere resolutie met betrekking tot apartheid riep de vergadering alle politieke partijen en groeperingen op om terughoudendheid te betrachten bij het doen van openbare uitspraken. De vergadering noemde het ondertekenen van het vredesakkoord door Buthelezi, Mandela en andere politieke, culturele en kerkelijke leiders een significante bijdrage tot het scheppen van vrede en stabiliteit in Zuid-Afrika.

(bwa/idea-p)

We vervolgen het voorstellen van studenten. In de nummers van 5 december en 20 februari kon u over hun studiegenoten lezen.

Taco Oosterkamp

Hallo. Wij zijn Taco en Gonny Oosterkamp-Kasteleijn. We zijn pas getrouwd en hopen zo nog een jaar of 80 verder te gaan. Gonny is Z-verpleegkundige en Taco doet nu de dagopleiding aan het Seminarium, samen met de studie Theologie aan de Rijks Universiteit. We houden allebei veel van muziek: Gonny speelt dwarsfluit en piccolo, Taco speelt piano en saxofoon. We spelen vrij regelmatig in kerkdiensten, soms met ons tweeën, soms met een bende van 15 man/vrouw. We zijn allebei in Utrecht geboren, en daar zijn we nu ook lid van de Baptisten gemeente. Sinds oktober hebben we het "Apel" achter ons gelaten en wonen we in Doorn. Als u zin hebt, staat de koffie klaar..

Christiaan Vos

Er werd aan ons eerstejaars studenten van de Vinkenhof gevraagd of we ons kort in "de Christen" wilden introduceren. Hierbij: Ik ben Christiaan Vos, 21 jaar oud en een rasechte twentenaar uit de parel van deze streek: Vroomshoop. Nu en dan kijk ik ook wel eens buiten de grenzen van mooi Twente en dat was erg verrijkend: ik ontdekte Tanya, het allermooiste en liefste meisje dat Amerika ooit gekend heeft. Zij heeft al twee jaar al mijn liefde en we hopen op 't eind van de komende zomer te trouwen. Israël heeft een warme plaats in ons hart. Ook houden we veel van muziek; ik zing in een goede gospelband, ben verknocht aan m'n gitaar en allebei spelen we graag piano. Samen willen we graag een verschil maken in deze wereld, in de dienst van onze Heer.

Bulgaarse Baptisten krijgen grond

Sofia – Na maanden onderhandelen hebben de Baptisten in Bulgarije een groot stuk grond op een prachtige plaats in de hoofdstad Sofia gekregen. Gratis! Het gaat om 17.5000 vierkante meter. Men wil er een weeshuis, een school, een bijbelschool en een kerk bouwen en houdt dan nog ruimte over.

Een Nederlandse reformatische hulpverleningsstichting zal helpen bij de financiering van het weeshuis en de bijbelschool.

EBPS vroeg unievoorzitter dr. Theo Angelov: "Hoe kunt u zo'n groot project beginnen in dit land? Bouwmateriaal is toch schaars?" Hij antwoordde: "Ons begin is heel simpel omdat er niets is. De Heer heeft ons tot hertoe gebracht. Hij heeft deze deuren geopend. Zullen we binnengaan of niet? Zal het geld er komen of niet? Wij moeten handelen." Op de foto laten dr. Angelov (rechts) en Boschidar Igoff (alg. sekr., midden) de eerste architecturale schetsen zien aan de voorzitter van de BWA, Knut Wümpelmann.

Overigens zullen de zuidelijke Baptisten en de Europese Baptisten Federatie, de beheerder van Rüşchlikon, formele gesprekken gaan voeren over de toekomstige relaties.

SITE 1992

Rüşchlikon – Het zomerprogramma van het seminarium in Rüşchlikon, SITE, is bekend. Van 6 tot 22 juni zal er les gegeven worden door dr. William Hendricks uit Louisville (dogmatiek), dr. Earl Martin uit Rüşchlikon (praktische theologie) en dr. Blasco Ramirez uit Rome. Twee dames zullen cursussen Engels verzor-

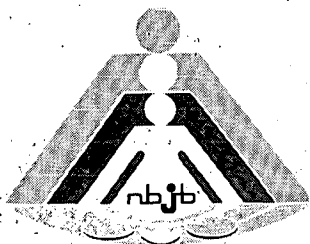
Zuidelijke Baptisten herverdelen

De 365.000 dollar die de Southern Baptists aan het omstreden seminarium in Rüşchlikon onthouden, worden nu elders in Europa ingezet. Het grootste bedrag, 100.000 dollar, gaat naar het Bulgaarse seminarium in Sofia, dat eerder al 95.000 dollar had gekregen uit een andere pot.

De Baptisten seminaria in Estland, Letland, Moskou, Odessa en Kiev krijgen 50.000 of 45.000 dollar, terwijl de scholen in Boekarest en Oradea (Roemenië) elk 10.000 dollar rijker worden.

gen. Het SITE-programma mikt op Oost-europeanen, maar ook westerlingen zijn welkom, zowel predikanten als leken. De persoonlijke kontakten zijn een belangrijk element van het leerproces. Aanmelden via het Unieburo.

Van 4 tot 15 augustus zijn er in Rüşchlikon scholingen in chr. mediagebruik en in kennis van hedendaagse godsdienstige stromingen. Ook hier zijn leken en predikanten welkom, alsmede studenten theologie. Aanmeldingsformulieren bij dr. Earl Martin, Gheistrasse 31, CH-8803 Rüşchlikon.

Niet alleen in de ozonlaag

Misschien moeten we het gewoon maar eens doen. 1992 uitroepen tot het ANTI "TUSSENJEUGD" JAAR.

Gewoon doen. Iedere gemeente oproepen zich aan te sluiten bij het **GAT**: het Grote Anti "Tussenjeugd" plan.

Niet omdat we bij de NBJB zo'n hekel hebben aan jongeren tussen de 12 en 15 jaar; integendeel. Het omgekeerde is waar. Als er één prachtige, belangrijke, essentiële, boeiende leeftijdsgroep in de gemeente rond loopt dan is het deze wel.

**EN DAAROM MOETEN WE NOU
EINDELIJK MAAR EENS VAN
DIE NAAM AF!**

Hoezo "tussen"?! Wat "tussen"?! Waar "tussen"?! We noemen de crèche toch ook niet de "Vooraf-Jeugd". Of wat dacht u van "Bijna Niet Meer" als aanduiding voor de bejaarden-club. Belachelijk toch!

Het GAT dus! Sluit u allen aan!

Dan spreken we nu meteen af dat we het GAT afsluiten als het 'gevuld' is met een nieuwe naam. Die hoeft natuurlijk niet standaard te zijn voor alle gemeenten, maar het zou wel leuk zijn! Stuur dus maar op: suggesties, ideeën, misschien zelfs al namen die in jullie gemeente gebruikt worden.

Misschien moeten we dan ook eens een begin maken met het nadenken over wat we 12 tot 15-jarigen als gemeente aanbieden. Er zijn vaak uitstekend gemotiveerde "tussenjeugdleiders" actief, maar die staan nogal eens wat alleen. Moeten we niet eens aan de gang met een 'totaal-concept' voor Onderwijs en vorming in gemeente? Een raamwerk waarin voor iedere leeftijdsgroep een volwaardige plaats is ingeruimd, en waarin geen 'tussengroepen' meer bestaan?!

Een raamwerk waarin ontspanning en inspanning een plaats hebben. Gezelligheid en 'catechese' boeiend kunnen samengaan.

We komen er op terug.

Maar voorlopig is het GAT een feit! Het Grote Anti "Tussenjeugd" plan is in werking getreden! Om het goed te kunnen gaan dichten gooien we eerst maar eens een goede naam op de bodem. Dat woord is aan jullie!

Geert Jan Blanken

'International Summer Bible School'

1-15 augustus 1992
Hamburg, Duitsland

Vorig jaar draaide deze zomerkursus voor het eerst, en met groot succes! Duitsers, Roemenen, Esten, (toen nog) Sovjet-Russen, Schotten, Oostenrijkers, Polen en Italianen ontmoetten elkaar op het terrein van het Duitse Jeugdwerk in Hamburg voor twee weken van training en toerusting. Jeugdleiders uit alle delen van Europa kregen les van een Engelsman, een Zimbabwaan, een Schot, een Duitser en... een Nederlander (Anne de Vries). Er miste nog maar één aspect: Nederlandse deelnemers. Dat kwam deels doordat we pas laat over alle informatie beschikten. Maar dat kan nu rechtgetrokken worden. Als jij 18 jaar of ouder bent, en deze zomer naast je gewone vakantie een schitterende en leerzame ervaring wilt opdoen, dan moet je er echt over denken je aan te melden. Thema: Marcus 8: 34. Onderdelen van het (engelstalige) programma zijn:

- Bijbelstudies
- Theologisch engels
- Ontwikkelingspsych.
- Jeugdcultuur
- Ontwikkelingen in Europa
- Jeugdwerk
- Muziek
- Excursies
- Jeugdpastoraat

De prijs voor 14 dagen onderdak, voeding, excursies, kortom all in: DM 490,-. Als je nieuwsgierig geworden bent en meer wilt weten, of je zelfs al wilt aanmelden dan kan dat. Op het jeugdburo hebben we een (beperkt) aantal folders beschikbaar. Bel, schrijf of fax maar even.

Geert Jan Blanken

Jaarvergadering

Het dagelijks bestuur van de Jeugdraad van de NBJB heeft besloten de datum voor de NBJB-jaarvergadering, gepland op 23 mei 1992, te vervroegen naar 2 mei 1992. De reden hiervoor is dat we belangrijke beslissingen moeten nemen ten aanzien van het samenwerken met een aantal andere identiteitsgebonden organisaties voor jeugd- en jongerenwerk. Dit alles heeft te maken met de bezuinigingen die ons door het ministerie van WVC zijn opgelegd. Het is niet alleen maar een kwestie van minder geld, maar ook samenwerking waardoor doelmatigheid en efficiëntie worden nagestreefd. Zoals het er nu uitziet moeten rond half mei al de betrokken organisaties hun besluiten hebben genomen. Reden genoeg voor de Jeugdraad om ook onze leden in deze vervroegde jaarvergadering te informeren en te horen. Daarnaast willen we de datum van 23 mei 1992 graag blijven reserveren voor het geval we toch nog een extra vergadering nodig hebben in verband met deze ingewikkelde materie.

Daarom een dringende oproep aan jullie allen om op 2 mei a.s. aanwezig te zijn.

De Sou denkt
met u mee (8)

Opleiding

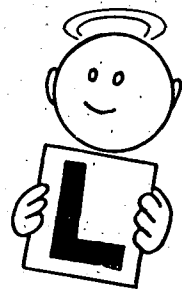
Vroeger, voordat we een eigen seminarie hadden, studeerden de toekomstige voorgangers ergens in het buitenland. Meestal bij baptisten instituten, soms bij andere. Het voordeel was, dat je over grenzen keek en kwam. Het nadeel was, dat je wat afgezonderd raakte van eigen gemeenschap in Nederland en dat de unie weinig te zeggen had over hoe de opleiding geregeld werd. Dat laatste is nog sterker het geval, als je bij anderen studeert.

Br. Jannes Reiling, oud-rector van ons seminarie, gebruikte wel eens het beeld van de bakkerij (een beeld, dat de ootmoed der studierenden aanzienlijk bevorderde). Wie zelf bakt, kan redelijk bepalen wat er uit de oven moet komen. Wie het bakken (de opleiding dus) overlaat aan anderen, kan alleen nog beslissen of het product aanvaardbaar is. Het proces erheen heb je niets over te zeggen. Vandaar een eigen opleiding. Niet dat dat altijd even zorgeloos ging. Een tijd lang leefde er bij sommigen de angst er nog steeds niks aan te kunnen bijsturen, als je dat graag wilde. Dat moet natuurlijk wel kunnen, ook in de toekomst.

Een eigen seminarie is er wel. Het werkveld van "opleiding" is ondertussen uitgebreid. Niet alleen vanwege studierenden, die geen gemeente-voorganger willen worden, maar ook vanwege de tweede weg opleiding en vanwege een groeiende behoefte aan getrainde getuigen van Christus.

En voor de toekomst ligt er de vraag: Wat is er nog meer aan opleiding en training nodig op alle niveau's? Het gaat duidelijk ook om meer dan alleen ons seminarie. Vandaar dat de SOU zit te denken aan een sectie Vorming en Toerusting in de bestuurslaag van de toekomstige unie. Bestaande vormen van opleiding en nog te ontwikkelen vormen zouden daarin tot een samenhangend geheel kunnen worden. Een bakkerij met heerlijk brood (en ander lekker spul), dat in de brede behoefte van gemeente, wereld en unie voorziet. Opdat de veelkleurige wijsheid van God zichtbaar mag worden in de veelkleurigheid van de getuigen. namens de SOU, Anne de Vries.

Baptisten.....

.... zijn nooit te oud om te leren.

Verantwoording

van in het vierde kwartaal 1991
ontvangen bijdragen en giften

E.C.U.

Alblasserdam 125,50; Alkmaar 247,05; Almelo Ger 991,30; Alphen aan de Rijn 485,85; Amsterdam Centrum 300,00; Amsterdam Noord 425,00; Amsterdam West 713,60; Apeldoorn 475,00; Arnhem Centrum 25,00; Arnhem Zuid 360,32; Assen 379,05; Borne 384,95; Coevorden 132,00; Deventer 405,14; Doetinchem 720,83; Drachten-Elm 560,95; Eindhoven 500,00; Emmeloord 304,90; Emmen 3425,00; Emmercompascuum 1297,00; Enschede 547,35; 2e Exloermond 875,00; 's Gravenhage 640,00; Groningen Noord 708,87; Groningen Zuid 797,25; Harderwijk 555,55; Harlingen 545,15; Haulerwijk 375,00; Heemskerk 853,25; Hengelo Centrum 466,30; Hengelo 't Venster 425,40; Hoogeveen 2100,00; Hoogezand Beukemastraat 1136,00; Hoogezand Woldwijck 174,25; Kampen 240,00; Kollumerzwaag 192,50; Krommenie 157,00; Leeuwarden 875,00; Leiden 552,04; Lelystad 132,60; Muntendam 600,00; Musselkanaal 60,00; Nieuw Buinen 450,00; Nieuwe Pekela 460,00; Nieuw Weerdinge 774,05; Noordbergum 558,85; Rotterdam Centrum 244,90; Siddeburen 15,86; Sittard 355,65; Sneek 1.450,00; Spijkenise 175,00; Stadskanaal Noord 1.500,00; Stadskanaal-Z 2.562,00; Stavoren 225,00; Treebeek 805,00; Utrecht Centrum 1.500,00; Utrecht Noord 454,52; Veendam 735,00; Vriescheloo 155,05; Vroomshoop 1.127,00; Westerhaar 862,50; Workum 600,00; IJmuiden 2.059,25; Zevenaar 502,00; Zutphen 561,95; Zwolle 800,00

C.v.d.O.

Alblasserdam 115,50; Alkmaar 135,15; Almelo Ger 942,40; Amsterdam Noord 390,00; Amsterdam West 301,50; Apeldoorn 450,00; Arnhem Centrum 50,00; Arnhem Zuid 332,78; Assen 330,40; Borne 336,60; Coevorden 121,50; Deventer 275,15; Doetinchem 663,40; Drachten-Elm 484,55; Eindhoven 400,00; Emmeloord 224,50; Emmen 3175,00; Emmercompascuum 1197,00; Enschede 722,00; 2e Exloermond 875,00; 's Gravenhage 590,00; Groningen Noord 654,69; Groningen Zuid 768,45; Haarlem 507,05; Harderwijk 501,85; Harlingen 276,85; Haulerwijk 375,00; Heemskerk 783,75; Hengelo Centrum 560,60; Hengelo 't Venster 557,10; Hoogeveen 2.000,00; Hoogezand Beukemastraat 1048,00; Hoogezand Woldwijck 159,80; Kampen 185,10; Kollumerzwaag 301,55; Krommenie 141,50; Leeuwarden 1500,00; Leiden 514,31; Lelystad 74,30; Muntendam 450,00; Musselkanaal 450,00; Musselkanaal 505,00; Nieuw Buinen 500,00; Nieuwe Pekela 425,00; Nieuw Weerdinge 662,80; Pernis 311,45; Rotterdam Centrum 226,70; Siddeburen 14,60; Sittard 330,00; Sneek 1250,00; Spijkenise 175,00; Stadskanaal Noord 1500,00; Stadskanaal Zuid 2367,00; Stavoren 170,00; Steenwijk 30,30; Treebek 745,00; Utrecht Centrum 1500,00; Utrecht Noord 419,77; Veendam 588,00; Westerhaar 862,50; IJmuiden 1145,55; Zevenaar 115,50; Zutphen 416,95; Zwolle 750,00

U.Z.C.

Alblasserdam 378,70; Alkmaar 615,75; Almelo Ger 1948,85; Alphen aan de Rijn 250,00; Amsterdam Centrum 500,00; Amsterdam Noord 710,00; Amsterdam West 742,91; Apeldoorn 800,00; Arnhem Centrum 50,00; Arnhem Zuid 875,68; Assen 412,30; Borne 890,35; Coevorden 220,00; Deventer 1016,70; Doetinchem 1197,55; Dokkum 475,00; Dordrecht 2.655,48; Drachten-Elm 837,05; Eindhoven 600,00; Emmeloord 316,75; Emmen 5.750,00; Emmercompascuum 2.279,95; Enschede 1220,15; 2e Exloermond 2000,00; 's Gravenhage 1070,00; Groningen Noord 1181,43; Groningen Zuid 785,00; Haarlem 209,70; Harderwijk 522,80; Harlingen 868,40; Haulerwijk 700,00; Heemskerk 1412,50; Hengelo Centrum 1284,40; Hengelo 't Venster 1239,95;

Hoogeveen 4200,00; Hoogezand Beukemastraat 1892,00; Hoogezand Woldwijck 349,05; Kampen 333,70; Klazienaveen 225,00; Kollumerzwaag 123,20; Krommenie 303,55; Leeuwarden 3000,00; Leiden 919,40; Lelystad 346,20; Maassluis 1500,00; Muntendam 950,00; Musselkanaal 1035,00; Nieuw Buinen 1100,00; Nieuwe Pekela 765,00; Nieuw Weerdinge 1000,00; Noordbergum 526,15; Pernis 152,00; Rotterdam Centrum 579,95; Siddeburen 26,25; Sittard 594,60; Sneek 2250,00; Spijkenise 350,00; Stadskanaal Noord 2050,00; Stadskanaal-Z 4270,00; Stavoren 345,00; Steenwijk 59,50; Treebeek 1342,50; Utrecht Centrum 3000,00; Utrecht Noord 376,26; Veendam 1208,50; Vroomshoop 1834,25; Westerhaar 1825,00; Workum 1000,00; IJmuiden 1846,80; Zevenaar 208,50; Zutphen 926,40; Zwolle 1350,00

N.B.J.B.

Alblasserdam 29,00; Almelo Ger 306,80; Amsterdam Centrum 100,00; Apeldoorn 100,00; Arnhem Zuid 61,58; Assen 219,95; Coevorden 31,00; Doetinchem 166,57; Drachten-Elm 99,55; Emmeloord 276,35; Emmen 800,00; Emmercompascuum 313,00; 's Gravenhage 150,00; Groningen Noord 164,79; Groningen Zuid 207,25; Harlingen 203,45; Haulerwijk 175,00; Heemskerk 243,85; Hengelo Centrum 121,40; Hengelo 't Venster 103,50; Hoogeveen 400,00; Hoogezand Beukemastraat 266,00; Hoogezand Woldwijck 103,35; Kampen 46,65; Kollumerzwaag 122,35; Krommenie 334,70; Leeuwarden 154,05; Lelystad 61,55; Muntendam 150,00; Nieuwe Pekela 125,00; Pernis 178,15; Roden 214,55; Rotterdam Centrum 233,30; Siddeburen 3,67; Sittard 78,25; Sneek 1050,00; Stadskanaal Noord 400,00; Stadskanaal-Z 596,00; Stavoren 170,00; Treebeek 187,50; Utrecht Centrum 400,00; Utrecht Noord 405,67; Veendam 226,45; Zevenaar 29,00; Zutphen 73,30; Zwolle 200,00

U.B.S.

Alblasserdam 21,50; Almelo ger 154,15; Amsterdam Centrum 100,00; Amsterdam Noord 75,00; Arnhem Centrum 273,45; Breda 135,00; Coevorden 23,00; Deventer 180,00; Doetinchem 123,49; Drachten Elm 87,45; Emmeloord 311,15; Emmen 600,00; Emmercompascuum 223,00; Enschede 109,25; 's Gravenhage 112,50; Groningen Noord 122,67; Groningen Zuid 261,75; Haarlem 104,70; Harlingen 140,55; Haulerwijk 70,00; Heemskerk 198,20; Hoogeveen 700,00; Hoogezand Beukemastraat 196,00; Hoogezand Woldwijck 63,05; Kampen 34,75; Leiden 601,55; Lelystad 79,45; Muntendam 100; Pernis 162,30; Rotterdam Centrum 58,90; Siddeburen 2,72; Sittard 64,00; Sneek 500,00; Spijkenisse 220,00; Stadskanaal Noord 300,00; Stadskanaal Zuid 443,00; Treebeek 137,50; Utrecht Centrum 400,00; Utrecht Noord 78,65; Vroomshoop 182,00; Westerhaar 162,75; IJmuiden 245,65; Zevenaar 21,50; Zwolle 150,00;

Noodfonds

Alblasserdam 242,55; Alkmaar 20,00; 2.270,00 (Moldavië); Amsterdam Centrum 615,95 (Moldavië); Amsterdam West 151,05; Apeldoorn 2000,00; 710,00 (Moldavië); Arnhem Centrum 1150,20; 2.200,00 (Moldavië); Arnhem Zuid 1411,65; 863,80 (Brazilië); Assen 165,65; Borne 70,75; Coevorden 386,70; 200,00 (Oost Europa); Deventer 100,00 (Bulgarije); 160,00 (Moldavië); Doetinchem 1040,00 (Oost Europa); Dokkum 140,20; 110,00 (Moldavië); Drachten 531,40; Enschede 1.535,00; 697,25 (Moldavië); 2e Exloermond 280,00 (Moldavië); 's Gravenhage 325,05; Groningen Noord 160,75; Groningen Zuid 143,65; Wijkgemeenten Roden 246,05 (Oost

Europa); Haarlem 137,95; Haulerwijk 175,00; Heemskerk 489,75; 532,65 (Moldavië); Hengelo Centrum 28,50; 2000,00 (Moldavië); Hengelo 't Venster 170,65; 2660,85 (Moldavië); Hoogeveen 2100,00; Hoogezand Beukemastraat 1250,00 (Moldavië); Hoogezand Woldwijck 67,25; Krommenie 390,00; 248,40 (Moldavië); Leiden 4000,00 (Moldavië); Lelystad 128,80; 425,25 (Moldavië); Maassluis 240,00 (Moldavië); Nieuwe Pekela 70,00; 65,00 (Oost Europa); Rotterdam Centrum 317,70; 555,50 (Oost Europa); Sneek 671,70; Stavoren 396,50; Steenwijk 31,10; Utrecht Centrum 488,00; Veendam 1301,25; Vroomshoop 590,00; 60,00 (Moldavië); Zevenaar 1600,00; 329,00 (Roemenië); Zutphen 880,00 (Moldavië); Zwolle 257,55; 1027,75 (honger Zuid Afrika); Bejaarden Hoogezand Woldwijck 90,00 (Oost Europa); Dorcas, IJmuiden 175,00 (Moldavië); J.B.,H. 30,00; J.H.,G. 45,00; J.B.,H. 45,00; H.J.J.K.,H. 30,00; P.C.A.,A. 200,00; H.V.,H. 100,00; S.V.,H. 75,00; G.H.,B. 100,00; L.B.,Z. 50,00; H.K.,R. 35,00 (Oost Europa); L.G.S.,E. 100,00; J.S.J.,E. 50,00 (Moldavië); M.F.E-B.,R. 80,00 (Moldavië); M.E.J.P-G.,D. 50,00; J.P.,L. 50,00; J.P.,L. 50,00 (Albanie); J.F.M., W. 100,00 (Rusland); C.W.C.J.G., A. 250,00; E.N.,H. 100,00 (Moldavië); J.W-Z.,H. 87,60 (Moldavië); G.M.,S. 50,00; R.V.,S. 25,00; J.C.D-V.,H. 100,00; N.J.B.,G. 100,00; B.W-B.,D. 50,00; H.L.,H. 50,00; H.J.H.,G. 25,00; G.P.,A. 100,00; G.H.,B. 50,00 (Roemenië); E.A.D.,D. 600,00 (Moldavië); R.O-N.,H. 3000,00 (Bijbels); H.T-S.,D. 50,00; R.S.,G. 100,00; A.G.S-W.,H. 50,00; A.B.,M. 100,00 (Moldavië); G.M.K.,A. 150,00; S.G.T-E.,Z. 100,00; D.K.,G. 2000,00; J.S.,M. 35,00 (Moldavië); J.S.,M. 50,00; P.C.L-G.,S. 50,00 (vluchtelingen); G.J.V.,S. 240,00 (Moldavië); J.P.N.,E. 50,00 (Filippijnen); W.F.G.,G. 400,00 (Moldavië); H.G.,H. 40,00 (Moldavië); J.A.T.,V. 1000,00 (Moldavië); A.T-B.,W. 25,00 (Moldavië); A.T-B.,W. 25,00 (Moldavië); M.B-Z.,A. 40,00 (Moldavië); R.J.V.,H. 80,00 (Moldavië); J.P.,Z. 80,00 (Moldavië); J.M.G.,H. 100,00; F.A.C.K-P.,D. 35,00 (Moldavië); J.C.T.B.,L. 50,00 (Oost Europa); A.W.R.,D. 35,00 (Moldavië); J.J.J.M.,G. 70,00 (Moldavië); B.B.,N. 100,00; M.J.L.,G. 1.000,00 (Oost Europa); T.P-S.,Z. 40,00 (Moldavië); G.J.,G. 40,00 (Moldavië); J.H.,W. 40,00 (Oost Europa); G.A.P.-B.,G. 25,00; P.K.,U. 10,00 (Oost Europa); R.G.,A. 300,00 (Oost Europa); J.R.,E. 500,00 (Moldavië); B.P.,D. 100,00 (Moldavië); H.J.,V. 500,00 (Moldavië); L.M.,U. 35,00 (Moldavië); K.G.,W. 40,00 (Moldavië); S.V.,M. 75,00 (Oost Europa); J.S.,H. 50,00 (Oost Europa); H.D.-B.,G. 105,00 (Moldavië);..

Alle gevers hartelijk dank voor uw bijdrage. Bijdragen kunt u overmaken op giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten, Bosch en Duin. Bijdragen voor het Noodfonds kunt u ook overmaken op giro 81255 t.n.v. Noodfonds Unie van Baptisten Gemeenten, Bosch en Duin. Wilt u bij uw overmaking de bestemming vooral vermelden?

A. van den Hoef.

DE CHRISTEN

Orgaan van de Unie van Baptisten gemeenten in Nederland verschijnt wekelijks: abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar

Redactie:

Drs. H.D. Huiting, drs. P.J. Lalleman, J. Schotanus, ds. Jac. Schouten, ds. J.H. Stijkel

Eindredakteur:

Drs P.J. Lalleman, Postbus 20069, 7302 HB Apeldoorn.

Kopij naar het Uniebureau.

De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredakteur te zijn.

Administratie:

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin; Tel. 030-284494/284457, giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

Schöne Ferienwohnung im
Hunsrück Deutschland! Ruhige,
waldr. ländl. gegend, gesunde
Luft ebene wanderwege. Freibad.
Hallenb. 4 km.
4 betten + kind.b.küche+bad.
40 dm/tag. keine Nebenk.
Ilse Adams, Franz Krotz str. 7
6544 Reckershausen
telf. 067632710

MEDEDELING

De gemeente Hoogeveen heeft de
volgende broeder ook voor plaatsing
op de sprekerslijst voorgedragen.
P.A. Niemeijer, Mantinghstraat 74,
7908 AZ Hoogeveen,
tel. 05280-75006.

Nette jonge man, 49 jaar, Baptist,
zacht karakter, schuldloos
gescheiden, zoekt lieve, eerlijke,
betrouwbare vrouw om samen iets
moois op te bouwen.

Brieven onder nummer 18.900 aan
het bureau van dit blad.

Verlamde christen in Pakistan wacht levenslange celstraf

KATHMANDU - De zwaar verlamde horlogemaker Tahir Iqbal uit Pakistan, 32 jaar oud, hangt levenslange gevangenisstraf boven het hoofd. De reden daarvoor is het feit dat de man zich drie jaar geleden bekeerde van de islam tot het christendom. Hij is ervan beschuldigd beledigende opmerkingen gemaakt te hebben tegen de islam. Daarop staat in Pakistan levenslange gevangenisstraf. Volgens zijn advocaat heeft Iqbal alleen maar enkele passages in zijn vertaling van de Koran onderstreept. De advocaat bepleitte vrijheid op borgtocht.

Eind 1990 werd het leven van Iqbal bedreigd door zijn dorpsgenoten. De imam had tijdens het vrijdagse ochtendgebed vanaf de kansel geroepen: Wie gaat Tahir doden? Na afloop van de dienst stroomde de menigte en masse naar het huis van de verlamde Iqbal, waar men alles kort en klein sloeg. De politie moest erbij komen om te voorkomen dat men hem doodde. Wel is hij gearresteerd; hij wordt nog steeds vastgehouden. Volgens Iqbals advocaat stond de rechter onder zware druk van woedende moslim-extremisten, die dreigden Iqbal aan het mes te rijgen zodra hij vrij zou komen. In deze omstandigheden kan ik hem niet op borgtocht vrijstellen, aldus de rechter. (Idea-p)

Baptisten openen ziekenhuis in Iran voor hulp Koerdische vluchtelingen

VIRGINIA - De Zuidelijke baptisten werken samen met Koreaanse baptisten aan de opening van een ziekenhuis in het Koerdische stadje Piranshahr in Iran. Het ziekenhuis is al in aanbouw sinds 1980, maar de bouw werd gestaakt door de oorlog met Irak van 1980 tot 1988. Iran heeft nu toestemming gegeven aan de baptisten om het karwei af te maken en de leiding van het ziekenhuis te verzorgen. Er zal voor ongeveer f 900.000,- apparatuur worden geleverd.

Het ziekenhuis zal ook gebruikt worden door de ongeveer 20.000 Koerdische vluchtelingen in de twee kampen bij Piranshahr, dat 14.000 inwoners telt. (bwa/idea-p)

VAN DER GRAAF

TOP
VERHUIZERS

VERHUIZINGEN HULPDIENT

dc

De Christen

ORGAAN VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN

EEN STAP VOORWAARTS

U hebt in handen het laatste nummer van De Christen als weekblad van acht pagina's. Ik kan me voorstellen dat menige lezer deze zin en het hele blad met gemengde gevoelens bekijkt. Het wordt dan ook een hele verandering na honderd jaar DC!

Met het volgende nummer zullen we een grote stap voorwaarts zetten. We gaan over op een eigentijdser aanpak in velerlei opzicht. Zij die betwijfelen of er meer dan een cosmetische verandering plaatsvindt moeten vooral blijven meelezen! In het proefnummer van vorig jaar september hebt u pas de helft gezien.

Zelden wordt in Baptist Nederland zo'n forse stap gedaan. Juist in een periode waarin de onderlinge verdeeldheid ons had kunnen verlammen is toch dit initiatief tot stand gekomen. We mogen dankbaar zijn voor degenen die deze stap hebben voorbereid: de studiekommissie en het Interim Management Team.

DOELEN

"Wie zich doelen stelt, staat al met een been in de toekomst", las ik ergens. Ons doel is duidelijk: meer abonnees, meer nieuws en informatie, meer ruimte voor meningsvorming, grotere betrokkenheid van de gemeenten en daardoor een positieve uitstraling op de Unie als geheel en al haar takken van arbeid. En dat kan dan uiteindelijk weer het werk ten goede komen dat de Here God door ons in dit land wil doen. Geve Hij dat De Christen nooit een doel in zichzelf wordt!

We willen u als lezers oproepen om zich eveneens een doel te stellen. Is het mogelijk dat u ons een nieuwe abonnee opgeeft? Dan werkt u met ons mee aan de toekomst van onze gemeenschap. Kunt u er twee opgeven? Helemaal geweldig. Wilt u de komende nummers aandachtig lezen en ons uw commentaar daarop ook laten weten? Dat helpt ons om te weten of we inderdaad op de goede weg zijn.

Op nog een manier kunt u met ons aan de toekomst bouwen. De stap van volgende maand, de grote stap naar de toekomst, kunnen we samen ook dragen in het gebed. Wilt u dat doen?

IN DE GEMEENTE

Mijn wens voor u als lezers in uw gemeenten is dat u ook daar in geloof doelen zult weten te stellen, zodat u ook daar op weg gaat naar de toekomst. De Christen in de oude vorm zat in een neerwaartse spiraal en kon niet verder zonder radicale aanpak. Ook gemeenten hebben duidelijke, door geloof ambitieuze doelen nodig. Stilstand is achteruitgang. Wanneer u op de oude vertrouwde wijze doorgaat, waar werkt u dan naar toe? Hebt u in de jaarvergadering alleen teruggekeken op wat geweest is of ook plannen gemaakt? Hoe concreet is het doel van de gemeente in 1992? Hoe stelt u zich de gemeente voor in het jaar 2000? Zal de jongere generatie het

vaandel overnemen wanneer u de vormen van lang geleden zonder meer handhaaft?

Wanneer we in onze gemeenten over de toekomst durven te spreken, is er ruimte om eerlijke en open tot doelen te komen. Dan kunnen we ook met heel konkrete gebeden voor de troon van de Heer komen.

Pieter J. Lalleman

VERDER IN DIT NUMMER

Baptisme en vrijheid

Gebonden vrijheid

Bezinning op zending

Zwolle en Harderwijk voor Blaj

Lezers aan het woord

BAPTISME EN VRIJHEID (1)

In deze vijfde aflevering van een serie artikelen over de baptisten identiteit besteden we aandacht aan het vrijheidsprincipe. Baptisten hebben altijd wat met vrijheid gehad.

1. Baptisme is lid van de familie der "vrije kerken"

In de kerkgeschiedenis tref je in bijna alle eeuwen op alle plaatsen tegenover elkaar aan:

- een vanouds gevestigde kerk, dikwijls een volks- en staatskerk, en
- een geloofsbeweging die als alternatieve protestkerk functioneert.

In dergelijke situaties is de gevestigde kerk steeds een kerk die macht heeft. Door haar relaties met de wereldlijke overheid kan zij haar visies middels politieke en soms militaire dwangmaatregelen aan mensen opleggen.

Deze kerk heeft vaak het karakter van een heilsinstituut. Zij heeft de goddelijke genade, vergeving en troost, en het geheim van een christelijk leven, in eigen beheer. Middels haar dienaren (priesters of predikanten) deelt zij hiervan uit aan haar leden. De traditionele roomskatholieke eucharistieviering is hiervan mis schien het meest sprekende voorbeeld. De priester kan, krachtens zijn wijding, vergeving en verzoening in een ouwel uitdelen aan de gelovigen die ter communie gaan. Wanneer de kerk iemands deelname weigert, is deze verstoken van Gods genade.

De gevestigde kerk is doorgaans een kerk met eeuwenlange traditie, die zij koestert en bewaart. Zij heeft de neiging het eigen verleden normatief voor het heden te verklaren. Vernieuwing, in eredienst, organisatie, geloofsbeleving en opvattingen, is bijna per definitie veracht.

De gevestigde kerk kent zowel lokaal als bovenlokaal, een strakke organisatiestructuur. Via een hiërarchie van ambtsdragers en kerkelijke vergaderingen wordt alles wat in de geloofsgemeenschap gebeurt, van boven af geregeld en gecontroleerd. De roomskatholieke kerk kent de hiërarchie van priester (locaal) - bisschop (regionaal) - paus (internationaal). De gevestigde reformatische kerken kennen de hiërarchie van kerkeraad (locaal) - classic (regionaal) - synode (nationaal).

Tegenover de gevestigde kerk heeft bijna steeds een geloofsgemeenschap gestaan, die protesteerde tegen de macht die deze kerk over de gelovigen bezit. Deze protestbewegingen worden aangeduid met de verzamelnaam "vrije kerken". De naam is veelzeggend. De vrijheid die die vrije kerken leren en in praktijk brengen, heeft verschillende aspecten:

- Vrijheid van de kerk t.o.v. de overheid.
- De kerk is een vrijwilligheidsgemeenschap.
- Vrijheid van de lokale gemeente t.o.v. bovenlocale kerkelijke organisatiestructuren.

- Het "priesterschap aller gelovigen", dat een vrijheid impliceert die elk gemeentelid heeft t.o.v. de "ambtsdragers": zelf priester zijnde is hij/zij in de verhouding tot God niet afhankelijk van de ambtsdrager.

- Vrijheid van de genade tegenover kerkelijke ceremoniën en instituties; de kerk heeft de genade niet in eigen beheer.

- Vrije prediking van het evangelie, waarin God vrijmachtig zijn heil aanbiedt, en waarop mensen in vrijheid kunnen reageren.

- Vrijheid voor elke gelovige om zelf de Schrift te lezen en uit te leggen, niet gebonden door kerkelijke belijdenisgeschriften of kerkelijk leergezag.

- Vrijheid van geloof en geweten. Het baptisme behoort tot de familie der "vrije kerken", waarvan de familietrekken hierboven beschreven zijn.

2. Het gegin van het baptisme in Engeland

Thomas Helwys, de stichter van de eerste baptisten gemeente - in 1612, even buiten London - belandde in datzelfde jaar in de gevangenis vanwege de volgende passage in een door hem geschreven boek: **"De koning is een sterfelijk mens en niet God. Hij heeft daarom geen macht over de onsterfelijke zielen van zijn onderdanen. Hij kan geen wetten opleggen om hun geloofsleven te regelen. De godsdienst is een zaak tussen God en de mens persoonlijk; de koning mag zich hier niet als rechter opwerpen"**.

Helwys pleit hier voor godsdienstvrijheid. In geloofszaken dient de overheid haar onderdanen vrij te laten. Het komt een mens niet toe zich te plaatsen tussen God en een ander mens. Het is typerend dat deze uitspraken van Helwys het begin van het baptisme markeren. Door de eeuwen heen zouden baptisten zich sterk maken voor deze vrijheid.

De koning aan wie Helwys het recht ontzegt zich met het geloof van zijn onderdanen te bemoeien, was de engelse koning Jacobus I.

I. Vijf jaar daarvoor was hij verantwoordelijk voor geweest, dat groepen gelovigen, waaronder ook Helwys, uit Engeland naar Nederland waren gevlucht. Jacobus I wilde de eenheid van Engeland mede regelen door al zijn onderdanen in één engelse (staats)kerk te verenigen. Christenen die los van deze kerk een eigen gemeente stichtten, werden vervolgd en reddden het velglijf door naar het tolerante Holland uit te wijken.

In de jaren 1607-1611 verbleef zo'n groep engelse vluchtelingen o.l.v. Helwys en Smyth in Amsterdam, en kwam daar in aanraking met nederlandse doopsgezinden. Door deze contacten werd de doopkwestie actueel in de vluchtelingengemeente. Teruggekeerd in hun vaderland brachten zij hun nieuw verworven inzichten in praktijk in de

In deze serie verschenen vanaf 19 september 1991 vier artikelen. In de nieuwe opzet van DC wordt de serie voortgezet.

stichting van de eerste baptisten gemeente.

3. Vrijheid dient de heerschappij van Christus

Baptisten zijn begonnen als een door overheid en staatskerk vervolgd minderheidsgroepering. Deze positie gaf hen een uiterste gevoeligheid voor thema's als vrijheid en vrijwilligheid. Het is een oerbaptisten overtuiging, dat een mens alleen in vrijheid en vrijwilligheid kan geloven. De doop op belijdenis van geloof sluit hier harmonieus op aan.

Zijn baptisten, historisch gezien, de kampioenen van de vrijheidsgedachte? Om deze vraag correct te kunnen beantwoorden, moet het begrip "vrijheid" eerst nader omschreven worden. Wat verstonden de eerste baptisten onder "vrijheid"?

De vrijheid waarvoor baptisten altijd gestreden hebben moet in verband gezien worden met de heerschappij van Christus. Het is geen vrijheid in de zin van "alles moet kunnen".

We nemen als voorbeeld John Smyth, één van de leiders van de engelse vluchtelingengemeenschap in Amsterdam. Toen in deze kring de doopkwestie begon te spelen, in 1609, doopte hij zichzelf, en hoewel deze zelfdoop niet als het begin van baptisten gemeentevorming aangeduid kan worden, ontleent hij hieraan de naam "de eerste baptist" te zijn geweest. Deze John Smyth schreef: **"Alleen Christus is koning en wetgever van de kerk en van het menselijk geweten."**

Het menselijk geweten moet in geloofszaken vrij zijn. Niet omdat vrijheid, in het algemeen gesproken, het hoogste goed zou zijn. Maar omdat alleen Christus koning van het geweten is. Alleen in een situatie van vrijheid kan Christus als Heer gediend worden. Vrijheid is niet in zichzelf goed. Dat is zij alleen in verbinding met Christus. Christus is Heer over de gelovige. In zijn geweten staat de gelovige oog in oog met Christus, zijn Heer. Geen ander mens - geen koning, geen paus, geen priester, geen voorganger - en geen menselijke instantie - geen overheid, geen kerk, geen belijdenisgeschrift, geen traditie - mag dit gesprek onder vier ogen verstoren. In zijn geweten staat de gelovige naakt voor het aangezicht Gods.

Daarom moet het geweten gerespecteerd en vrij gelaten worden.

O.H. de Vries

GEBONDEN VRIJHEID

(slot)

In de voorafgaande artikelen onder deze titel hebben we aan de hand van 1 Cor. 8 stil gestaan bij de principes, die onze vrijheid in goede banen moeten leiden. We hebben daarbij ook gezien wat de obstakels kunnen zijn, die onze vrijheid in Christus belemmeren en verder hoe we in de praktijk rekening kunnen houden met de ander. Wij willen deze keer in hoofdstuk 9 nadenken over het opofferingsprincipe, waarbij vrijwillig afstand wordt gedaan van rechten en voorrechten om meer effectief te zijn in de dienst van de Heer.

BIJ TWIJFEL NIET INHALEN

Behalve dan bij de reeds behandelde principes is er nog een mogelijkheid om bij twijfelgevallen je veilig te stellen. Dat heeft alles te maken met het zichzelf wegcijferen. De tijdgeest, waar ook de gemeente van Christus door aangetast kan zijn, is precies het tegenovergestelde. Het zit ons van nature niet in het bloed om ons vrijwillig dingen te ontsagen. Toch komt het gelukkig nog wel voor en heeft het ook zijn kostbare uitwerking.

RUIM BINNEN DE MARGE

In hoofdstuk 9 begint Paulus over zijn rechten en voorrechten. Iemand in een leidinggevende positie in het werk van de Heer zal veelal een maximum aan tijd en energie geven aan de bediening. Bovendien zal men zich heel wat dingen moeten ontsagen, die voor anderen als een heel normaal onderdeel van hun leven worden gezien en opgeëist. Ook zullen voor vele christenen er tijden zijn, dat men vrijwillig afziet van bepaalde zaken, maar voor Paulus gold levenslang de wet van de uiterste opoffering.

BEN IK NIET VRIJ ?

Aan het begin van dit hoofdstuk stelt hij enkele vragen aan de Gemeente. Ben ik niet vrij om gewoon gebruik te maken van mijn positie? Verderop werkt hij dat uit: Heb ik niet de bevoegdheid om te eten en te drinken? Heb ik niet het recht om een gelovige vrouw als echtgenote te hebben? Heb ik niet het recht op een salaris? De wet der vrijheid in Christus is ondergeschikt aan de wet van de uiterste opoffering. Met andere woorden "alles wat mag, hoeft niet!" Hierbij worden de gewoonste levenszaken aan de kant gezet om een geestelijke taak beter te kunnen volbrengen. Hij eist geen ruimte, maar hij perkt zijn leefruimte zo in, dat hij niet voortdurend hoeft te balanceren op de grens van het toelaatbare. Onder het opofferingsprincipe stelt men geen eis, maar geeft men alles prijs. Het betreft hier zelfbeperking en geen beknotting van buiten af.

BEN IK GEEN APOSTEL ?

In vers twee moet hij nota bene zijn apos-

telschap nog verdedigen. Hebben ze dan nog niet gezien wat de Heer door Hem heeft gedaan? Is men zo geconcentreerd op uiterlijke dingen dat men de doorwerking van de genade van God uit het oog verliest? Paulus verdedigt niet zichzelf, maar wil hun ogen openen voor de genade van de Heer.

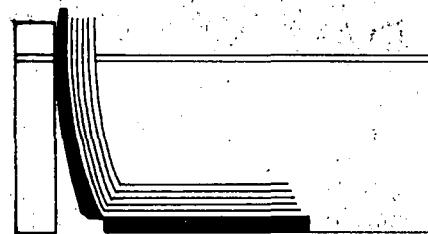
DE SCHRIFT GEEFT ZELF UITLEG

De hoofdstukken 8 en 9 uit deze eerste brief aan de Corinthiërs kunnen beschouwd worden als een concretere uitwerking van hoofdstuk 14 en 15 uit de Romeinenbrief. In een voetnoot heb ik ooit eens in dit verband gerefereerd naar deze hoofdstukken. Nu heb ik vier artikelen nodig gehad om duidelijk te maken, wat ik daar mee bedoelde. Vooral geprobeerd u op het spoor te zetten van het vergelijken van de Schrift met de Schrift. Het gaat hier om een grensgebied van wat kan en mag, van wat in sommige gevallen geen enkel probleem is en in andere gevallen beslist uitgesloten is. Vaak alleen met het oog op die ander. Die ander, die door Paulus aangeduid wordt als de zwakke.

"Want hoewel ik vrij sta tegenover allen, heb ik mij alleen **dienstbaar (ondergeschikt)** gemaakt, om er zoveel mogelijk te **winnen**." (9:19) Zie ook de hierop volgende verzen. Het beste commentaar op de Bijbel is de Bijbel. Het is een keuze om die uitleg, die de Bijbel van zichzelf geeft, te aanvaarden of niet te aanvaarden. Die keuzevrijheid is niet precies hetzelfde als interpretatievrijheid. Mijn aanvaarding van de Bijbelse gegevens houdt hier ook heel duidelijk in de aanvaarding van de Bijbelse uitleg daarvan. Binnen het denkkader van "Wie leest wat er staat en gelooft wat er staat, die heeft wat er staat". Het hebben ervan ook in de zin van "bevatten". Mijn ontdekking is dat er vaak weinig discrepantie is met de bevindingen van hen, die ook vanuit dit denkkader werken. De hoofdvraag hierbij is altijd of een en ander past in de grote lijnen van de Schrift. Over die grote lijnen moet men het eerst eens zijn. Eigenlijk zou een geloofsbelijdenis niet meer hoeven te zijn dan het aangeven van die grote lijnen.

HET BESLUIT

Het gelovig belijden van de Christus naar de Schriften, als Heer en Heiland heeft consequenties voor de toepassing van die Schrift op het leven van elke dag. Ook al weet Paulus zich een "nieuwe schepping" en weet hij zich aanvaard door Christus, toch stelt hij zich onder de wet van Christus om wat zijn levenswandel betreft niet afgewezen te worden (:27). Bij voorbaat sluit hij alles uit wat zonde genoemd wordt en verder kiest hij altijd het zekere voor het onzekere. Dit houdt in zijn levenspraktijk in dat hij nooit in uitbreidende zin gebruik maakt van vrijheid, maar in beperkende zin zich allerlei vrij-

heden ontzegt om meer effectief te zijn in de dienst van de Heer. Persoonlijk laat hij zich leiden door het principe van de vrijheid in Christus, maar hij laat dit principe inperken door de wet der liefde, door het nuttigheidsprincipe en door zich te stellen onder de wet van persoonlijke opoffering. Ogenscheinlijk lijkt het erop dat dit zijn waardigheid als apostel en gelovige aantast. Hij weet zich echter een evangene van Christus en in zijn relatie met Christus absoluut **volwaardig**. Zijn waardigheid neemt niet toe door steeds meer aanspraak te maken op meer vrijheid maar door juist het tegenovergestelde te doen gelden. Voor de wereld en voor vele moderne christenen is dit absurd. Zo kun je toch nooit volwaardig mens zijn! Zo kun je toch nooit volwaardig Gemeente van Christus zijn! Zo kun je toch nooit volwaardig man en nog minder vrouw zijn in de Gemeente van Christus! Wie stelt zich in deze tijd nog onder dit soort beperkende principes, terwijl het hele streven van de maatschappij juist in de tegenovergestelde richting gaat? Toch mogen we in de Bijbel ontdekken, dat groei in volwaardigheid en in mondigheid van de gelovige altijd een kwestie is van toename van afhankelijkheid van de Heer en Zijn Woord. Dit gaat dwars tegen de tijdgeest en ons natuurlijk verstand in. Je dienstbaar maken in Bijbelse zin is je **ondergeschikt maken** aan bovengenoemde Bijbelse inperkende principes. Openheid naar anderen, is gericht op het winnen van die ander voor Christus. Respect hebben voor de keuze van anderen, betekent niet, dat je hen geen alternatief mag aanbieden. Als je jezelf stelt onder het verzoeningswerk van Christus, roep je van daaruit ook op tot verzoening met God. Deze ondergeschiktheid lijkt zwakte, maar is in wezen de kracht van de Gemeente van Christus. Van nature zijn we allergisch voor deze boodschap, maar door verootmoediging kunnen we er deel aan hebben en daar kan alleen de echte ontmoeting plaatsvinden.

J. Schotanus

ENKELE PERSOONLIJKE OVERWEGINGEN

Aan de vraag om zorg te willen dragen voor de UZC-copy voor deze aflevering van De Christen wil ik graag voldoen. Het is voor mij een gelegenheid om enkele overwegingen met u te delen. Aangezien ik pas in de jongste AV in de UZC verkozene ben, is het nog maar kort dat ik deel uit mag maken van deze commissie.

NOG MAAR PAS LID

Daar ik voorheen nog nooit lid ben geweest van de UZC wist ik niet precies wat dit werk allemaal tot inhoud had. Vanzelfsprekend had ik wel enige voorstelling van zending en de organisatie eromheen. En aangezien evangelisatie/zending mijns inziens tot de Grote Opdracht van de gemeente en haar leden behoort (lees o.a., Mt. 28:19) heb ik me graag beschikbaar gesteld voor dit stukje werk binnen het Koninkrijk van de Heer. Maar wat het 'in de praktijk van alledag' nou concreet voorstelde wist ik uiteraard niet. Daar kom je pas achter als je er zelf mee bezig bent. Niet dat ik nu de pretentie heb om er veel van te weten (daarvoor ben ik nog te kort lid van de UZC), maar enkele indrukken heb ik wel gekregen na de paar vergaderingen en het doorlezen van (veel) paperassen die met het UZC-werk gepaard gaan.

Deze indrukken hebben zorg gedragen voor een aantal overwegingen die ik graag met u zou willen delen. Wellicht dat u er uw voordeel mee kunt doen, en dat u zich meer betrokken zult gaan voelen bij dit belangrijke werk voor de Heer.

'Want ik had niet besloten iets te weten onder u, dan Jezus Christus en Die gekruisigd.'

1 Cor. 2:2

EEN EERSTE OVERWEGING

Om bij deze betrokkenheid maar aan te sluiten: ik heb wel eens de indruk dat tegenwoordig, in het algemeen gesproken, deze betrokkenheid bij veel christenen minder is dan dat we zouden verwachten vanuit de Bijbel, waarin we de gedrevenheid van de eerste christenen om het Evangelie te verbreiden ontmoeten. Nu klinkt de uitdrukking 'het is de ver van mijn bed show' misschien wat al te kras, maar waarschijnlijk benadert het de waarheid als het gaat om de rol die de zending in ons leven speelt wel voor een deel.

Zending is dan geassocieerd met 'ver weg' en met 'hobby van een kleine groep enthousiaste fanatici'. Zending is vaak sluitpost in ons leven en werken voor de Heer. U zegt: 'nou, nou, dat is me wat overdreven!'

Accoord, indien dat uw mening is, nodig ik u uit voor een klein zelfonderzoek. Welke rol speelt zending bij u? In uw omgang met de Heer? Welke rol speelt de boven aangehaalde tekst in de omgang met mensen die de Here Jezus nog niet kennen? Als u zegt dat zending een grote rol speelt in uw leven met de Heer en dat u het hartelijke verlangen heeft om mensen te bereiken met het evangelie, dan is deze alinea niet voor u geschreven. Als dat bij u niet het geval is, dan is deze alinea wel voor u.

Want zending is, al vindt zij in een verland plaats, een zaak van iets wat juist heel dichtbij is, nl. het hart. Het is een harts-kwestie. En in dat hart dient een brandend verlangen aanwezig te zijn om mensen, die verloren dreigen te gaan, het Evangelie te verkondigen. Vanzelfsprekend is het niet voor ons allen praktisch mogelijk om ons aan te melden voor uitzending via de UZC. (Afgezien van het praktische aspect; dit werk voor de Heer vereist roeping – alleen maar gaan als daar een roeping is, is mogelijk.) Wat wel voor ons allen mogelijk is, is de Heer te vragen of Hij ons enthousiast wil maken voor evangelisatie/zending. En als er dan enthousiasme huist in ons hart, dan komt dat vanzelf wel op de een of andere manier naar buiten, in gebed, in collecten, in...

Als we de zaak op deze wijze in beschouwen nemen, komen we bij onszelf tot de ontdekking dat zending geen hobby is van een kleine groep enthousiaste fanatiekelingen. Het is dan geen hobby, maar een wezenlijk element in ons geestelijk leven geworden. Evenmin is daar bij ons dan het koude, kille fanatisme, maar is daar liefde en warmte om de Heer te dienen in de verkondiging van Zijn genade voor zondaren.

EEN TWEEDE OVERWEGING

Nu had deze eerste overweging wellicht een wat negatieve toon. Toch voelde ik de behoefte in me om ook deze bovengenoemde indruk met u te delen. Ik heb er nog een. En deze is positief van toon. Het is namelijk zo dat ik in de weinige maanden dat ik nu deel uit mag maken van de UZC aangenaam verrast ben door de vele aanmeldingen van broeders en zusters die bereid zijn om de Heer te dienen binnen de zending. Nu klinkt dit wat tegenstrijdig met datgene wat ik eerder in dit artikel geschreven heb. Toch is dat niet zo. De eerste overweging heeft betrekking op datgene wat ik in het algemeen kan constateren; de tweede overweging heeft betrekking op mijn ervaring met de weinigen die ik binnen het UZC-werk ontmoet.

Ik ben blij dat een groot deel van het UZC werk bepaald wordt door briefwisseling en gesprekken met hen die zich geroe-

pen voelen om zich voor de zending dienstbaar op te stellen. Dit aspect vind ik het fijnste van het UZC werk. Er gaat ook zegen van uit om broeders en zusters te ontmoeten die in vuur en vlam voor de Heer staan, en die bereid zijn een (voor mensenogen althans) onzekere toekomst binnen de zending in te gaan. Tegelijkertijd is dit ook een appel naar mij toe. Ik ervaar alsof mij een spiegel wordt voorgehouden met de vraag: 'hoe staat het met het in vuur en vlam staan van jou? Waartoe ben jijzelf bereid?'

Ik heb ook ontdekt dat deze mensen niet zomaar weg te sturen zijn. Er komt heel wat bij kijken voordat het vliegtuig naar het zendingsgebied genomen kan worden. Diverse zaken dienen degelijk voorbereid te worden. Nuchterheid is in zending niet minder nodig dan idealisme. Beiden zijn noodzakelijk voor een gebalanceerd geestelijk leven. Veel gesprekken zijn na de eerste aanmelding nog nodig, waarbij het punt van roeping een grote rol speelt.

Ik had de behoefte om deze twee overwegingen met u te delen. Ik hoop dat ze net zo tot verrijking van uw geestelijk leven dienen als zij dat bij mij hebben gedaan en doen. Mogen ze ertoe bijdragen dat 1 Cor. 2:2 meer gestalte krijgt in ons leven om de zending te dienen, om de gemeente te dienen, ... om de Heer te dienen.

P.S.

Er kunnen nog pakketten met kinder- en babykleedjes gestuurd worden naar onze zendingen in Kassiri en Lunsar. Pakketten mogen beslist niet groter zijn dan 30x30x40 cm en niet zwaarder dan 3 kg. Op het pakket zet u het adres: Baptist Mission, PO Box 300, Freetown, Sierra Leone. Pakketten versturen aan Terwee en Okker B.V., Giroscoopweg 4a, 1042 AB Amsterdam. Als bijdrage in de verzendkosten gireert u per pakket 30 gulden naar de Unie o.v.v. "UZC-zending".

Nadere informatie bij zr. I. Jager, 05990-14659 of zr. J. Blaauw, 05990-14345.

(Sinds onze Oost-Europa acties begonnen, gaat er veel minder naar Afrika. Triest toch? pjl)

Namens de UZC, G.J. Goessens

DEUREN GAAN OPEN VOOR ROEMENIË

Dat is onze ervaring in de gemeenten te Zwolle en Harderwijk tijdens het voorbereiden van ons inmiddels zesde transport naar het ziekenhuis in Blaj en de gemeenten in Blaj en Tiur.

Na onze terugkeer uit Roemenië in november j.l. hoopten we al dat we in het voorjaar weer een grote hoeveelheid producten zouden kunnen wegbrengen, want velen in Blaj en Tiur zijn inmiddels werkloos geworden.

AKTIES

We hebben met elkaar een aantal akties bedacht om in Zwolle en Harderwijk uit te voeren.

Zo werd naast alle financiële akties gedurende meerdere weken op zondagmorgen in de beide gemeenten voedsel ingezameld. Op deze wijze kwam nogal wat voedsel binnen.

Eind januari kregen we de spontane medewerking van de managers van zes zwolse supermarkten om een aktiedag voor voedselhulp te houden.

Dit leverde op één zaterdag maar liefst 2650 kg voedsel op en een hoop blijde spontane reacties van het winkelend publiek.

Een fabriek voor zuigelingenvoedsel stelde spontaan 480 blikken babyvoedsel beschikbaar voor het ziekenhuis (winkelwaarde f 6000,-).

Basisscholen in Zwolle en Harderwijk hebben potjes babyvoeding ingezameld. Een aantal scholen gaat dit alsnog doen voor ons volgende transport.

Op de zondagsschool hebben de kinderen speelgoed ingezameld.

We hebben kosteloos 2000 kleurplaten mogen laten drukken, in 17 verschillende soorten met roemeense toelichting er op.

Ook was er een aantal particuliere akties zoals; twee zusters die zelfgemaakte dingen verkopen waarvan de opbrengst o.m. wordt besteed voor aanschaf van

kleurpottloden voor de zondagsschool. Een meisje (tussenjeugd leeftijd) heeft wat "geklust" en kan zodoende 50 knuffels voor de kinderen meegeven.

VERVOER

Het is natuurlijk erg fijn als een aktie goed loopt, maar de goederen moeten wel naar Roemenië toe.

Omdat voor ons een commercieel transport niet haalbaar is vanwege de kosten, zijn we erg blij dat een rijsschoolhouder uit Zwolle zijn vrachtauto beschikbaar heeft gesteld en met ons tegen brandstofkosten naar Roemenië gaat. Ook deze mensen zijn net als wij erg enthousiast.

U ziet het: **Er zijn deuren die we voor dicht hadden gehouden.**

Om u een indruk te geven van de omvang van ons transport, een korte opsomming:

- Schoonmaakartikelen ca 1500 kg
- melkpoeder/babyvoeding ca 1000 kg
- voedingsmiddelen ca 4000 kg
- kleding ca 1700 kg

en nog autobanden, tl-lampen en armaturen, kinderwagen etc..

We hopen op 19 maart te vertrekken.

Bij terugkomst hoop ik weer verslag uit te brengen in de Christen.

H. de Breij
gemeente Zwolle

25 april mannengebedsdag

De afdeling mannenwerk van de BWA heeft opnieuw de vierde zaterdag van april uitgeroepen tot dag van gebed en getuigenis. Wereldwijd zullen duizenden mannenbroeders deze dag reserveren. Voor informatie schrijft u naar

mr. David Beaumont,
Grove Cottage, 81 High Street,
Winterbourne, Bristol BS17 1RA,
Engeland.

De jeugdafdeling van de BWA heeft 14 juni gekozen als dag van gebed voor jongeren. Speciale gebedsonderwerpen zijn de grote wereldkonferentie voor jongeren in Zimbabwe (11-15 augustus 1993) en jongeren met problemen als gevolg van oorlog; honger, rampen, aids en extreme armoede. Verdere gegevens: Youth Department, Baptist World Alliance, 6733 Curran Street, McLean, Virginia 22101-3804

Kom naar Spanje!

Voor Spanje en dus voor de spaanse Baptisten is het een bijzonder jaar. Madrid is kulturele hoofdstad van Europa. Valencia is Europese muziekstad, in Sevilla is de wereldtentoonstelling en Barcelona huisvest de Olympische Spelen.

De Baptistengemeenten willen de bezoekers uit binnen- en buitenland met het Evangelie bereiken en organiseren diverse campagnes. "Kom over en help ons!" is de oproep van deze gemeenten aan ons.

Adressen:

Roberto Crider, pastor,
C/Embarcaciones, 17 3 B,
28760 Madrid,
tel. (91) 803 1622/ (91) 653 8859
Rubén Gómez, pastor,
C/Macedonia 813, 5-A,
41007 Sevilla, tel. (95) 452 9353
Frederic Dallas, pastor,
Marquesa de Caldes Montbui, 46,
08032 Barcelona,
tel. (93) 235 1484

Alles voor DC naar het Unieburo

Vanaf heden dient alle kopij naar het Unieburo gezonden te worden. Ook alle gemeentebladen, beroepingsberichten, ingezonden brieven en aankondigingen graag vanaf nu naar de heer G. Muis, eindredakteur DC, Unieburo, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin. De enige uitzonderingen op de regel "alles voor DC naar het Unieburo" zijn:

1. stukken ter bespreking in de redactie naar de sekretaris van de redaktiekommissie, ds. J.H. Stijkel, Middenlaan 28, 9571 CJ 2e Exloërmond.

2. boekbesprekingen naar mijn adres, Postbus 20069, 7302 HB Apeldoorn. Ik ontvang graag nu de recensies uit 1991.

Dit is het laatste nummer van DC oude stijl; het eerste nummer in nieuwe stijl ontvangt u D.V. vrijdag 10 april a.s.

Supermarkt-aktie groot succes

DE STRUCTUUR

Structuur is een veelgeplaatst woord in onze tijd. Te pas en te onpas komt het tevoorschijn en voor je het weet word je voor structuralist uitgemaakt (iemand, die alle problemen wil oplossen met structuur-voorstellen). Toch ontkomen we er niet aan. Het woord beschrijft het totaal van bindende werkafspraken, die gelden voor onze unie, de spelregels en vastgelegde wegen van overleg en besluit. De huidige werkafspraken en spelregels hebben niet alleen wettelijke kracht, omdat er besluiten van de Algemene Vergadering achter staan. Ze hebben ook de kracht van het gewone en vertrouwde, waar je in woont en wat je niet zomaar verbouwt. Als je een beetje gemakzuchtig ingesteld bent, denk je al gauw zo: zo als het nu gaat, is het wel goed.

Maar structuren verouderen, worden ingehaald door ontwikkelingen. Ze worden soms zo tot een bron van ergernis en frustraties. Een voorbeeld uit de unie: Het werk is sinds 1952 (!) zo gegroeid, dat het eigenlijk niet meer past in onze geldende werkafspraken en regels. Dat is verheugend, maar roept ook om verbetering. Er zijn nog andere zaken van mindere verheugende aard: Dat het be-

stuur van de unie verplicht is om in kleine groepen los van elkaar te werken. De SOU denkt voor de toekomst dan ook aan een structuur, een opzet van het uniewerk, die anders is dan de huidige:

- Er moet een samenhangende bestuurslaag komen, waarin alle werk tegenwoordig is en gezamenlijk beleid kan worden uitgevoerd.

- Een samenhangend bestuur moet beleid over het hele uniegebied en over meerdere jaren vooruit maken.

- Een samenhangend beleid betekent een centrale begroting.

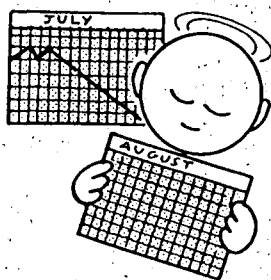
- De informatie van en naar de gemeenten moet veel meer uitgebreid worden.

- De invloed van gemeenten op het beleid van de unie moet al vroeg in de ontwikkeling van nieuwe plannen een grotere plaats hebben.

Er komen nog een hoop details bij en nog veel meer denkwerk, voordat het zover is. Maar dan kunnen we slagvaardiger en meer verantwoord werken met de gaven, die de Heer ons vandaag de dag geeft aan tijd, menskracht en geld.

Namens de SOU
Anne de Vries

Baptisten.....

... kijken vooruit

NIEUWS UIT ZUTPHEN!

Als kleine Baptisten Gemeente zijn we verheugd over het feit dat we binnenkort een ander gebouw in gebruik mogen nemen.

We hebben geruime tijd omgezien naar een gebouw, dat meer aan onze wensen tegemoet zou komen.

Het gebouw dat we nu gaan betrekken, voldoet in een aantal opzichten meer aan onze verwachtingen.

Begin april hopen we alle aanpassingen gereed te hebben.

De officiële opening willen we gedenken in een bijzondere dienst op D.V. 12 april 1992.

Deze dienst begint om 15.30 uur; vanaf 14.30 uur staat de koffie klaar.

Allen en met name oud-leden worden hierbij uitgenodigd om met ons de opening mee te beleven.

U kunt ons vinden aan de Tadmasingel 3 in Zutphen.

De Baptisten gemeente Zutphen,
S. Kluin, secretaris.

UIT DE GEMEENTEN

* De gemeente Treebeek houdt dit seizoen een reeks opbouwweekenden. Daarin staat steeds een thema centraal. Tot dusverre waren dat het huwelijk, echtscheiding en hertrouwen, Israël en 'ontploo uw vermogen'.

* Grotere aantallen dopelingen waren er de afgelopen tijd in Enschede (5), Harlingen (4) en Vroomshoop (6).

* In Arnhem-Centrum is emeritus-voorganger G. van 't Wout nu konsulent.

* Al een tijd geleden ontving de wijkgemeente Appingedam van de gemeente Delfzijl een groot legaat voor het bouwfonds. Zodoende kon uit eigen middelen een pand worden aangekocht om het groeiende werk te huisvesten. Met de verbouwing zal ook nog het nodige gemoeid zijn.

* De gemeente Vriescheloo kreeg op 1 maart een lerend ouderling in de persoon van br. R.C. (Roel) Meijer, afkomstig uit Delfzijl. In dezelfde dienst werden drie mensen gedoopt.

* In Assen heeft de gemeente plaatselijke middenstanders benaderd met de vraag om goederen voor Roemenië. Dat leverde naaimachines en kleding op. Een idee ter navolging!

* Na al in diverse stadswijken diensten te hebben gehouden, deed de gemeente Deventer dit nu ook in het grote dorp Twello. Gezien opkomst en interesse is dit voor herhaling vatbaar.

* Na hun stage in de vakantie gemeente Westerhaar maken Paul en Yolande van Norden (Almelo-Ger.) hun bijbelschoolopleiding af; vanaf deze zomer hopen ze in Albanië te werken!

* Br. Jaco Mulder (Emmeloord) slaagde voor het konservatorium (orgel?!). Van harte!

* In de gemeente Dordrecht is op 22 maart 's middags het Poërimfeest gevierd. De kinderen stonden centraal.

* In Siddeburen is achter de kerk een gebouw bijgeplaatst, waarin zich een grote en twee kleine zalen alsmede een keuken bevinden.

* De kerk te Heerenveen werd gedurende zes weken verfraaid door een drieliuk van twee bij drie meter, voorstellend Genesis 1-4. In de prediking werd ingehaakt op wat men zag. Verder draait in deze gemeente de cursus geloofsopvoeding van de NBJB.

* Utrecht-Silo heeft als jaarthema onderweg. Dit leverde onder andere zeven diensten over Mozes op. De Werkgroep Voorbereiding Bezinning heeft aanbevolen, tot een werkelijk bezinningsproces over identiteit en opdracht van de gemeente te komen.

* Roden, nu nog een post van beide Groningse gemeenten, groeit naar zelfstandigheid. Er is nu ook een evangelisatiekommissie ingesteld.

Dit was mijn laatste leesvrucht uit de gemeentebladen. Wilt u ze voortaan naar dhr. G. Muis, Unieburo, sturen?

SING-INN IJSSELGEWEST

Op zaterdag 25 april 1992 wordt in de Baptisten kerk in Deventer een Sing-Inn gehouden. Het thema van deze Sing-Inn zal zijn: "Dient de Here met vreugde" (Psalm 110:2).

Er is medewerking van het Baptisten jongerenkoor uit Apeldoorn en een combo van de Baptisten gemeente Deventer.

Vanaf 18.30 is er tijd voor ontmoeting en koffie. Om 19.30 uur begint de Sing-Inn. Tijdens de Sing-Inn zal een kollekte gehouden worden voor kinderen in Sierra Leone, omdat daar de nood groot is.

Wanneer in Sierra Leone een kind ziek of gehandicapt wordt geboren, wordt de baby beschouwd als een "duivel". Ook een tweeling (of meerling) wordt als zeer bedreigend ervaren. Zulke kinderen worden dan het dorp uitgezet en gaan dood; in het gunstigste geval worden ze weggeven. Door het medisch werk in Kassiri hebben de zendelingen vertrouwen gekregen van de bevolking, waardoor hen regelmatig wordt gevraagd te willen zorgen voor zo'n "duivelskind". Soms laten de ouders zich overtuigen en nemen ze hun kind weer mee, maar ook is wel eens de angst te groot en dan wordt het kind door de zendelingen in huis genomen, waar het de nodige aandacht, verzorging en liefde krijgt. De kosten worden altijd betaald door hunzelf. Zodra het kindje niet meer naar de ouders terug kan, wordt er gezocht naar een goede oplossing. Wanneer er geen plekje in Sierra Leone te vinden is, gaat zo'n kindje ter adoptie naar het buitenland. Dit wordt door de officiële organisatie Wereld Kinderen geregeld.

De opbrengst van deze kollekte zal besteed worden aan de eerste opvang van de verstoten kinderen door onze eigen zendelingen. Daardoor krijgen deze kinderen een nieuwe toekomst. Zo willen we zorg blijven dragen voor de kinderen. Moge God ons zegenen in onze liefde tot onze naaste.

*Namens het IJsselgewest, Theo de Zwart
(Door red. bekort)*

LEZERS AAN HET WOORD

Wat heet vanzelfsprekend?

Lezend in DC van 5.3.1992 het artikel met deze titel van de hand van br. J. Schotanus, kwam bij mij een uitspraak van ds. J. Louw naar boven. In een gesprek in zijn groningense studeerkamer nog in mijn studententijd kwam de richtingstrijd tussen rechtzinnig en vrijzinnig ter sprake. Br. Louw sprak uit dat die tegenstelling ons eigenlijk niet aanging. Niet omdat wij vanzelfsprekend rechtzinnig waren maar omdat het ons niet om de leer ging maar daarom of iemand wedergeboren was. Ik vond dat toen een gewaagde maar ook bevrijdende uitspraak en dat vind ik, vijfenveertig jaren later, nog. Gewaagd want wij kunnen nu eenmaal niet zonder de gezonde leer in deze oude bedeling. Maar ook bevrijdend want zelfs de gezondste leer

maakt ons niet zalig. Dat doet God Zelf door Woord en Geest. Waar het op aankomt is 'of men een nieuwe schepping is' (Gal. 6:15). Dat is niet het vanzelfsprekende gevolg van onze rechtzinnigheid maar een onverwachte en onverdiende gave van God. Het maakt je sprakeloos en het geeft je recht van spreken.

Zou dat niet een betere basis geven om met elkaar te spreken dan onze vanzelfsprekende rechtzinnigheid?

Bilthoven J. Reiling

WAT IS RECHTZINNIG?

Het artikel van br. Schotanus onder het hoofd "Wat heet vanzelfsprekend?" Geeft aanleiding tot enkele opmerkingen en vragen.

Wat verstaat u broeder onder rechtzinnig? Ik kan mij daar wel het e.e.a. bij voorstellen, maar loop dan wel het risico er toch iets anders onder te verstaan dan u bedoelt.

Is dat de Bijbel van kaft tot kaft en letterlijk aanvaarden?

Is dat de Bijbel lezen en je zelf de vraag stellen wat heeft dat mij vandaag te zeggen? Of is het nog iets anders?

Uw laatste opmerking dat u alleen recht van spreken kunt hebben wanneer u rechtzinnig bent is naar mijn gevoel een opmerking die de verdeeldheid alleen maar aanwakkert omdat dat begrip niet voor een ieder gelijk is.

Er was in het verleden nog een andere vanzelfsprekendheid onder ons nl. dat er over meerdere onderwerpen niet gelijk gedacht werd. Gelukkig was dat toen geen punt om elkaar te veroordelen zoals nu helaas wel gedaan wordt. Met uw artikel werkt u mee aan die veroordeling.

Het is dunkt nu toch wel eens tijd om elkaar met rust te laten. Er wordt onder ons door zeer velen geleden onder de verdeeldheid.

Mensen worden, zonder dat zij dat weten ingedeeld in hokjes. Meestal horen zij daar niet thuis. Zij willen evenals ik dat wil GEWOON BAPTIST ZIJN. Zolang wij blijven staan op dat ene Fundament Jezus. Christus onze Verlosser en Heer, zo lang moet er ruimte blijven om anders te denken dan een ander zonder daarvoor veroordeeld te worden.

Wormer, J.W. v.d. Craats

REACTIE OP V.D. CRAATS

Wat ik versta onder **rechtzinnig**, kan enigszins duidelijk worden uit al mijn schrijven en deze keer ook uit mijn artikel op bladzijde drie (zie de alinea boven "Tot Besluit").

Wat ik versta onder **vanzelfsprekende rechtzinnigheid** komt overeen met de omschrijving van Dr. Reiling in het "Woord vooraf" van het boek Baptisme in Nederland (als derde punt van de hoofdkenmerken van onze gemeenschap). Als de verdeeldheid aangewak-

kerd zou worden door deze vanzelfsprekende rechtzinnigheid, dan geef ik daarvan de schuld aan deze baptisten voorouders. Allen die zich niet verbonden weten met hun vanzelfsprekende rechtzinnigheid, beschouw ik juist als ongewone baptisten. Die moeite met hen ligt op hetzelfde vlak als de moeite die ik zou hebben met mensen onder ons, die de doop op geloof niet meer vanzelfsprekend zouden vinden en dat was de trend van mijn artikel.

J. Schotanus

Alleenstaanden

Alleenstaanden worden hartelijk uitgenodigd voor de alleenstaandendag op 16 mei a.s. in de gemeente Arnhem-Centrum.

Ook jongeren vanaf 25 jaar zijn van harte welkom. De plaats is de kerk van de gemeente Arnhem-Centrum, W. van Kleeflaan 6. De prijs is f 35,-. Het wordt een programma met ontmoeting, spel en verdieping.

U krijgt o.a. koffie, thee, een warme maaltijd en een broodmaaltijd.

Voor informatie kunt u bellen naar Mevr. Corporaal, 038-547940 of naar naar Mevr. van Daalen, 05788-5135.

We hopen dat u, misschien wel met meerderen van uw gemeente, zal komen.

Betaling aan het uniebureau, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin. Het gironummer is 9260.

Bij de mededelingen vermelden "alleenstaandendag". Na de betaling is uw aanmelding definitief.

Aanmelden bij mw. J. van Kleef, Vondellaan 29, 2692 DJ 's Gravenzande, onder vermelding van naam, geslacht, eventueel dieet en andere wensen.

Graag opgeven voor 6 mei!

AGENDA

12 april

Opening gebouw (Zutphen)

25 april

Sing-inn IJsselgewest (Deventer)

27-28 april

Konferentie Broederschap

2 mei (!)

Jaarvergadering NBJB

3 mei

Radiodienst wereldomroep vanuit IJmuiden

16 mei

Oost-Europa overleg (Sneek)

16 mei

Alleenstaandendag (Arnhem)

MEMO

Op 27 en 28 april a.s. vindt in "De Nieuwe Oorsprong" te **St-Nicolaasga** de conferentie van de Broederschap plaats. Voorgangers worden verzocht z.s.m. op de uitnodiging te reageren.

Secr. N. Schipper

DE CHRISTEN

Orgaan van de Unie van Baptisten gemeenten in Nederland verschijnt wekelijks: abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar

Redactie:

Drs. H.D. Huiting, drs. P.J. Lalleman, J. Schotanus, ds. Jac. Schouten, ds. J.H. Stijkel

Eindredacteur:

Drs P.J. Lalleman, Postbus 20069, 7302 HB Apeldoorn.

Kopij naar het Uniebureau.

De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredacteur te zijn.

Administratie:

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin. Tel. 030-284494/284457, giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

MEDEDELINGEN

Penningmeester in de gemeente
Alphen a/d Rijn is: P. Pijpers, Bergmolen 5
2406 KV Alphen a/d Rijn
Tel. 01720-95333.

Penningmeester in de gemeente Delfzijl is:
H. de Vries, Kon. Julianalaan 56,
9934 EG Delfzijl
Tel. 05960-13545

Penningmeester in de gemeente
's Gravenhage is:
P.G. Buijtenhuis, Marineblauw 103
2718 KD Zoetermeer, Tel. 079-610673

Secretaris in de gemeente
Arnhem-Centrum is: E. Moerke jr.
Schoolstraat 12b, 6931 DV Westervoort
Tel. 08303-18184

Secretaris in de gemeente
Nieuw Weerdinge is:

A. van Klinken, 1e Kruisdiep OZ 41
7831 BB Nieuw Weerdinge
Tel. 05911-2012

Penningmeester in de gemeente
Hoogeveen is:
C. Boon, Randervorderstraat 6
7906 HM Hoogeveen, tel. 05280-68049

Penningmeester in de gemeente
Musselkanaal is:
J. Mulder, Schoolstraat 100
9581 GE Musselkanaal
Tel. 05990-13113

Penningmeester in de gemeente
Winschoten: H. Wijnholds, Grintweg 77,
9675 HJ Winschoten, tel. 05970-24970
Secretaris in de gemeente Dordrecht is:
C. Damsteeg, Claes de Jongestraat 30
2957 AE Nieuw Lekkerland
Tel. 01848-2250

Secretaris in de gemeente Veendam
is m.i.v. 17-03-92

J. Brongers, Continentenlaan 83
9642 BE Veendam, tel. 05987-16054.

Secretaris van de gemeente Nieuw-
Weerdinge is: A. van Klinken,
1e Kruisdiep oz 41,
7831 BB Nieuw-Weerdinge, 05911-2012

"Veilig in Jezus' armen."

Na een liefdevol en zorgzaam leven
en dankbaar voor wat zij voor ons
heeft betekend geven wij kennis
van het overlijden van onze
lieve moeder, oma en ouwe oma

Frieda Mina Goldbach

weduwe van Hero Albertus Oosterloo

in de leeftijd van 88 jaar.

Met grote waardering denken wij aan
de liefdevolle wijze waarop zij werd
verzorgd in Huize Patrimonium,
Amsterdam.

Miep
Frieda en Rinse
Paul en Reinie
Hermien en Tjaart
Hero en Fia
Ilse en Henk
kleinkinderen en
achterkleinkinderen

Amsterdam, 11 maart 1992

Correspondentie-adres: R. Miedema
Marten Michielshof 26,
1483 CC De Rijp

"Uw Woord is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad".

Op 9 maart 1992 heeft de Heer tot
Zich genomen onze zuster

Johanna Wilhelmina Dijkhuizen-Puls

in de leeftijd van 79 jaar.

Baptisten gemeente Groningen-Zuid

Getuigend van haar Heer en
Heiland is van ons heengegaan
onze zuster

Boukje Eekma-de Vries

op de leeftijd van 80 jaar

Bolsward, 5 maart 1992

Baptisten Gemeente Sneek

"Geprezen zij de Heer. Dag aan dag draagt Hij ons; die God is ons heil." Psalm 68:20

In dit geloof en vertrouwen ging op
18 februari 1992 naar haar Heer en
Heiland, onze zuster

Christina Johanna de Jong-Graber

in de leeftijd van 78 jaar.

Baptistengemeente Eindhoven

"God maakte van ons samen één Nu scheidt Hij onze wegen Maar we weten door de tranen heen Straks komen we elkaar weer tegen" Jan

Na een periode van ziekte, die we
samen mochten beleven door de
tranen van ons verdriet, maar ook
vanuit de vreugde in ons geloof in
de opgestane Heer, is ons heden
voorgegaan naar het Vaderhuis

Jan Albertus Dragstra

echtgenoot van
Jantje Helena Rasenberg

op de leeftijd van 46 jaar.

Baptistengemeente Sittard-Heerlen

Het evang. zangk. Immanuel v.d.
Bapt. Gemeente te Eindhoven zoekt
een **dirigent**. Het koor bestaat uit
60 leden. We zoeken iemand met
een pos. chr. instelling, met ervaring
in koordirectie.
Repetitie woensdagavond.
Inform. S. de Jonge; 040-421931.

VAN DER GRAAF

TOP
VERHUIZERS

VERHUIZINGEN HULPDIENT

Te Huur:

Zeer rustig een mooi gelegen
woonhuis in het zuiden van Limburg.

Periode:

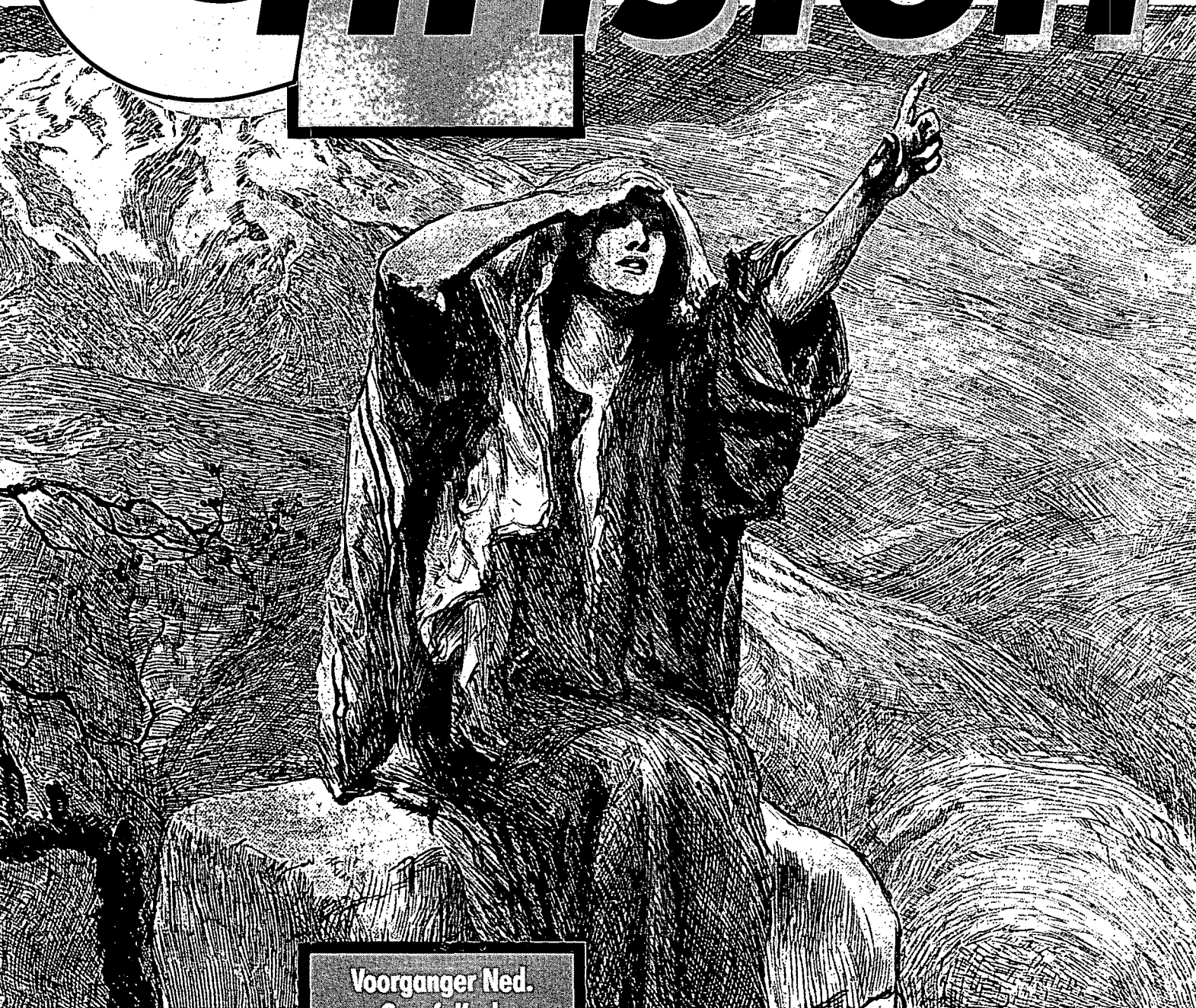
15 augustus-29 augustus 1992.

Int. Fam. H.J. de Vries
tel.: 04492-1391

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten

107e JAARGANG NR. 14 10 APRIL 1992

de **Christen**

**Voorganger Ned.
Geref. Kerk
over verhouding
man-vrouw**

**Baptisten Dordrecht
bouwen**

**Geschiedenis
belijdenisgeschriften**

Deze prent van Deborah in Israël is gekozen bij het interview van predikant ds. Jan Mudde van de Ned. Geref. Kerk over de verhouding tussen man en vrouw, bijbels belicht.

Column

VAN DE VOORZITTER

Met een zekere voldoening mag de Redactiecommissie nu het nieuwe nummer presenteren van „De Christen”, nieuwe stijl. Een blad dat nu eens per veertien dagen zal verschijnen, maar wel met tweemaal zoveel pagina's als voorheen. Er is veel denkwerk aan voorafgegaan, er is veel vergaderd, maar we zijn blij en dankbaar met het resultaat. Toch geldt dit tot nu toe alleen de Redactiecommissie. Nu krijgen onze lezers het blad in handen en de redactie hoopt dat juist zij het blad kunnen waarderen, want het is voor hen dat wij het op deze wijze nu hebben gedaan.

De bedoeling is dat er veel informerende en opbouwende artikelen in zullen verschijnen. Daarnaast zullen we berichten opnemen van zaken welke zich binnen de grenzen van onze gemeenten afspelen. De verschillende Unie-instanties zullen in dit blad naar voren mogen en kunnen brengen waarmee zij bezig zijn, maar ook berichten uit het buitenland zullen niet worden vergeten. Dat is zeker belangrijk bij het wegvallen van de grenzen in Europa. We komen dicht bij elkaar, de wereld is kleiner geworden. We zullen ons best doen om berichten op te nemen uit andere kerken in ons land, zodat onze lezers ook daarover enigszins geïnformeerd zullen zijn. Commentariërend zullen we in onze artikelen ook wel eens ingaan op de zaken die in andere kerken plaatsvinden.

Alleszins verwachten wij dat „De Christen” zeer lezenswaardig zal zijn, al zullen we direct stellen dat het niet volmaakt zal zijn, zoals niets in deze wereld volmaakt is. Opbouwende kritiek is best welkom, en de redactiecommissie zal met een dergelijke kritiek zeker rekening houden. We spreken hierbij onze hoop uit dat „De Christen” weer gaat worden wat het vroeger was, een blad dat in al onze Baptis-tengezinnen gelezen zal worden. Op deze wijze blijven we immers op de hoogte met alles wat er in andere gemeenten gebeurt, terwijl ook de Unie, zoals het ook vroeger was, dichterbij komt te staan. Dit alles zal gemeenschapsbevorderend werken, een zaak die in deze tijd, waarin niet alleen mensen maar ook gemeenten uit elkaar groeien, ertoe kan bijdragen dat wij weer oog krijgen voor elkaar. Dit is de wens en de bede van de Redactiecommissie.

Jac. Schouten,
voorzitter.

Orgaan van de Unie van Baptisten gemeenten in Nederland; verschijnt wekelijks; abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar.

Redactie:

Drs. H. D. Huiting, drs. P. J. Lalleman, J. Schotanus, ds. Jac. Schouten, ds. J. H. Stijkel.

Eindredacteur:

Drs. P. J. Lalleman, Postbus 20069, 7302 HB Apeldoorn. Wilt u alle kopij, berichten en gemeentebleden naar Apeldoorn zenden?

De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredacteur te zijn.

Administratie:

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin; tel. 030-284494/284457, giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

INHOUDSOPGAVE

Man-vrouw in het licht van de Bijbel (J. Schotannus)	3
De geloofsbelijdenis en haar geschriften (Jac. Schouten)	4
Schuilplaats (Grieteke Briek)	5
Buitenlands nieuws	6
Een Baptist aan het woord (Aaltje Hiemstra)	7
Bijzonder Pastoraat I (E. Huiting)	8
Bijzonder Pastoraat II (E. Huiting)	9
Dordrecht bouwt vanwege aangename zorgen	10
Zendingsnieuws	11
Brieven van boven	12
Unienieuws	13
Mededelingen en familieberichten	13
Familieberichten	15

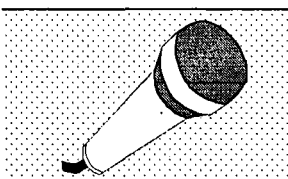

Op een druilerige dinsdagmorgen in maart rijd ik naar Breukelen, waar ik verwelkomd word in de pastorie van de Nederlands Gereformeerde Kerk om een interview te hebben met de jonge dominee drs. Jan Mudde. Het gesprek gaat over de man/vrouw-verhouding in het licht van de Bijbel. Het onderwerp houdt ook de baptistengemeenschap bezig.

Verhouding niet alleen in Baptisten Gemeente actueel

drs. Jan Mudde

/n gesprek met

MAN-VROUW IN HET LICHT VAN DE BIJBEL

Is het onderwerp 'verhouding man/vrouw' in de Nederlands Gereformeerde Kerk actueel?

Bijna 15 jaar geleden is de discussie in de gemeente van drs. De Jong in Amsterdam begonnen over het diakenambt van de vrouw. „In onze kerken is de kwestie in eerste instantie toegespitst op de vraag of de vrouw het ambt van diaken kan bekleden”, aldus Mudde. Pas is er een nieuw commissierapport verschenen, dat het gezamenlijk gesprek in de kerken bevordert wil.

Welke benadering staat u voor bij de aanpak van een gesprek hierover?

„Ten eerste is bezinning over de Schriftgegevens belangrijk, anderzijds gaat het om de vraag hoe deze Schriftgegevens zich verhouden tot de manier waarop wij in onze gezinnen en in de gemeente van Christus als vrouwen en mannen met elkaar omgaan. De bezinning op dat tweede aspect mag niet buiten beschouwing gelaten worden, want hier zou wel eens de oorzaak van gebrek aan overeenstemming kunnen liggen.

Wat is voor u een eerste vereiste om met elkaar in gesprek te kunnen gaan?

„Het hele gesprek moet ingebed zijn in het Sola Scriptura, maar tegelijk zullen we aandacht moeten schenken aan de relatie tot de hedendaagse werkelijkheid, die zo ver af staat van het beeld dat de Bijbel ons tekent van de man/vrouw-verhouding. In de Bijbel vinden we twee principiële lijnen: Ten eerste dat de man een 'hoofdrol' is toebedeeld en als tweede lijn de eigen volwaardige plaats van de vrouw ernaast”.

Ziet u verschil tussen man/vrouw-ver-

houding voor en na de zondeval? In hoeverre kunnen we nu nog rekening houden met de scheppingsorde?

„Adam wordt aangesteld als hoofd van het geschapene. Hij is eerst verantwoordelijke. Ook na de zondeval blijft hij deze hoofdrol vervullen. In de val neemt hij heel de schepping mee. Ook Eva is de beelddraagster van God en draagt met Adam de verantwoordelijkheid voor de schepping. Een 'hoofdrol' heeft zij echter niet. Dat blijkt ook uit de straf op haar ongehoorzaamheid: die blijft tot haarzelf beperkt. Alleen de man wordt de heerlijkheid van God genoemd en de vrouw de heerlijkheid van de man.

Wat moet verstaan worden onder het hoofd-zijn van de man?

In de Bijbel ziet Mudde vooral het aspect van de representatie. De vrouw is in de man begrepen. Kijk maar naar de geslachtsregisters: alleen jongens worden besneden en het priesterambt is alleen bestemd voor mannen. Spreuken en Prediker richten zich in hoofdzaak tot de zonen. De vraag mag zijn: „In hoeverre is dit een culturele bepaaldheid, waarbij God in Zijn Openbaring zich aansluit bij de zede van de tijd?” Een zede die overigens wel een voortvloeisel is van de scheppingsorde, maar daar niet altijd meer volledig recht aan doet. Het hoofd-zijn van de man heeft ook met gezag te maken. Het element van gezag zit besloten in het hoofd-zijn. In de Schrift komt dit duidelijk naar voren in de omgang tussen man en vrouw en ook in de wetgeving. De man 'in de poort' is geroepen tot maatschappelijke verantwoordelijkheid en is daarin representatief, want hij representeert zijn vrouw en gezin. De vrouw is vaak in eerste in-

stantie geroepen tot het moederschap (1 Tim. 2:15). Het gaat niet alleen om de resten van een patriarchale cultuur, maar het hoofd-zijn van de man blijft deel uitmaken van de eens gegeven scheppingsorde.

Is de positie van de vrouw dan nog wel een volwaardige positie?

„In de Schrift vinden we naast de hoofdlijn van de scheppingsorde een nevenlijn van een genuanceerde scheppingsorde. „De scheppingsorde is niet een onwrikbaar stuk beton”. In 1 Kor. 11 zegt Paulus, dat de man zonder de vrouw evenmin iets is. Het hoofd-zijn betekent niet dat de man zich daarom verheven moet achten boven de vrouw. Ze zijn elkaars complement”. „Verder ontdekken we in de Schrift, dat de vrouw zich niet hoeft op te sluiten in haar moederschap. Kijk maar eens naar de taken van de vrouw uit Spreuken 31. Daar heeft zij nog heel wat maatschappelijke armslag.”

„Ook zijn er voorbeelden in de Schrift, dat de Here God in Zijn Openbaring de man passeert en de vrouw rechtstreeks benadert. In Richteren 13 openbaart God zich in eerste instantie aan de vrouw van Manoah en verderop moet zijn vrouw hem corrigeren in zijn verkeerde conclusie. Gelukkig dat een dwaas als Nabal getrouwd is met een verstandige vrouw, die op het juiste moment de touwtjes in handen neemt (1 Sam. 25). Wat te denken van Deborah en nog vele andere begaafde vrouwen in de Bijbel!

„In mijn denken hierover zit nog wel een stuk voorlopigheid, maar voorop staat, dat principiële de Schriften nagesproken worden. Het besef van het 'hoofd-zijn' van de man kan gehandhaafd blijven, ook daar waar de vrouw meer eigenwaarde krijgt.

J. Schotanus

Sinds het begin van de gemeente van de Here Jezus Christus heeft men getracht het geloof te omschrijven in belijdenisgeschriften. Soms was het de overheid die dat van de gemeente vroeg, om te weten te komen wat er door de kerk en gemeente beleden werd. Soms was de belijdenis belangrijk voor de gemeente zelf of voor een groep van gelijkgezinde gemeenten. Men wilde vastleggen wat men geloofde en de leden van de gemeente werden geacht in te stemmen met de belijdenis. Van sommige kerken horen we nog wel eens dat de prediking in overeenstemming moet zijn met de belijdenis.

DE GELOOFSBELIJDENIS EN HAAR GESCHRIFTEN

Zijn belijdenisgeschriften geschreven voor altijd of kan de belijdenis ouderwets zijn?

In het Fries Dagblad lezen we een artikel met als opschrift: „Gesprek over nieuwe belijdenis nodig.”

Het is de theoloog Ijkema uit Emmen die een nieuwe discussie wil over de belijdenis. Deze man wilde graag een preekbevoegdheid hebben van de Gereformeerde kerken en moest daarvoor de belijdenisgeschriften – De Nederlandse geloofsbelijdenis, de Dordtse Leerregels en de Heidelbergse Catechismus – ondertekenen; daarmee zijn instemming met deze geschriften bevestigend. Daar had de heer Ijkema het moeilijk mee, want hij vond deze geschriften uit de tijd, ze pasten niet meer in deze tijd. Zo had hij moeite met de leer van de uitverkiesing, de omschrijving van de zondige natuur van de mens en dat Jezus als Plaatsvervanger van de mensen door God werd opgeofferd.

Dit zijn maar enkele zaken, maar het zijn geluiden welke we vaker horen en we denken dat een nieuw gesprek over de belijdenisgeschriften er aan zal meewerken dat de kracht van deze geschriften zal worden afgezwakt. De moderne theologie, die reeds lang bezig is om de fundamenteën onder de geloofsleer weg te halen zal dan in belijdenisgeschriften worden vastgelegd.

DUITSPREKENDE BAPTISTEN

Waar in ons land de roep om nieuwe belijdenisgeschriften wordt gehoord om meer openheid te krijgen, meer ruimte voor moderne opvattingen, zijn de Duitssprekende Baptisten aan het werk om het geloof der Schriften vast te leggen in belijdenisgeschriften.

Onder de titel „Rechenschaft vom Glauben” hebben van 1974 tot 1977 Baptisten uit de toenmalige Bondsrepubliek en uit de D.D.R., samen met mensen uit Zwitserland en Oostenrijk een belijdenisgeschrift opgesteld waarin heel duidelijk de geloofsleer omschreven is. Het was niet helemaal een nieuwe zaak. Er werden geen nieuwe denkbeelden naar voren gebracht. Men heeft als uitgangspunt genomen de Apostolische geloofsbelijdenis, welke dateert uit de tweede eeuw na Christus en in de vijfde eeuw zijn definitieve vorm heeft gevonden. Het merkwaardige is nu dat men aan al de artikelen van de Apostolische geloofsbelijdenis uitvoerige verklaringen heeft verbonden, waardoor deze geloofsbelijdenis een zeer behoorlijk geschrift is geworden. Van elk punt van deze geloofsbelijdenis werd een uitvoerige uiteenzetting gegeven, waarbij min of meer alles aan de orde komt, van de geloofsvragen tot de ethische vragen van onze tijd toe. We hebben niet de indruk dat deze nieuwe geloofsbelijdenis aan de Baptistengemeenten als een soort wet werd opgelegd, wel werd van de leiding der Unies deze geloofsbelijdenis aan de gemeenten zeer aanbevolen.

IN NEDERLAND

Belijdenisgeschriften waren in de Nederlandse Baptistengemeenten nooit erg populair. We kenden zeker geen geschriften welke we aan een predikant of een nieuw lid van onze gemeenten ter ondertekening voorlegden. Wel kennen onze gemeenten in hun statuten een – vaak – sobere vastlegging van het geloof der gemeente. Ook de Unie heeft een zeer sobere grondslag, omschreven in de statuten. Meer dan honderd jaar is dit zo ge-

weest en we hebben ons er altijd wel bij bevonden. Maar onlangs waren de voorgangers van het gewest Groningen bij elkaar. Het gesprek ging er over dat ons eigenlijk een duidelijke geloofsleer ontbreekt. Het uitgangspunt van dit gesprek was het Bijbels onderwijs in de gemeente aan jongeren. Gaandeweg het gesprek echter kwam de vraag naar voren of het in deze tijd niet belangrijk, nodig en nuttig zou zijn om meer en duidelijker te omschrijven wat we nu precies geloven. Er is veel verwarring op het geestelijk erf, zodat duidelijkheid langzaam noodzaak is geworden. Ook vanuit gemeenten worden soms vragen in deze richting gesteld en we kunnen ons de vragen begrijpen. Zonder nu een uitspraak te kunnen of te willen doen, blijkt het toch minstens de moeite waard om onze gedachten over dit alles te laten gaan, en dan niet alleen in de Groninger hoek, maar in heel onze Uniegemeenschap. In afwachting van de zaken welke bij ons in bespreking zullen komen zien we met belangstelling uit naar onze Duitssprekende broeders en zusters om te zien hoe of het een en ander bij hen zijn beslag zal krijgen. Maar we wachten ook op nadere studieresultaten van het Groninger Convent en hopen dat zij een werk gaan verrichten dat voor heel onze gemeenschap tot zegen zal zijn.

Jac: Schouten

SPEELPLAATS

We wonen tegenover een school en elke ochtend om precies kwart over tien is het pauze. De kinderen rennen schreeuwend en gillend de speelplaats op. Het is heel leuk om naar te kijken, want er gebeuren steeds weer andere dingen. De ene keer zijn de kinderen aan het voetballen of spelen tikkertje en dan opeens is het knikkertje. Soms zie je dat ze ruzie hebben en vechten en schelden, maar ook dat ze in groepjes leuk met elkaar spelletjes doen.

Bij de NBJB hebben we ook een speelplaats. Een groot decor met een huis, een woonwagen, een grote schutting en zelfs een patatkraam. Hier wonen en spelen ook kinderen: grote Muppet-poppen. Daar heb je Bennie en Annemarie die in het huis wonen. Annemarie is een lief meisje, dat haar jongere broertje Bennie graag mag bemoederen. Bennie mag graag allerlei kattekwaad uithalen. In de woonwagen woont Katja, die vaak lekker kattig en pinnig uit de hoek kan komen. Dan is Kareltje er ook nog. Hij logeert bij Bennie en Annemarie. Kareltje weet altijd alles beter, hij leest heel veel en wil later professor worden. Piet Patat werkt in de patatkraam en is als uitzondering geen pop. Hij is de vriend van de vier poppen.

De speelplaats wordt vooral verhuurd voor kindermiddagen en vakantiebijbelweken. De werkgroep „Speelplaats” schrijft scripts voor dit grote poppenkastspel. Ze geeft ook instructie-avonden aan afdelingen in het land om hun te leren hoe ze met deze grote poppen moeten omgaan en spelen.

De scripts gaan over bepaalde thema's, waar een lied en een verhaal uit de Bijbel bij worden gezocht. De belevenissen van de poppen sluiten aan bij de beleveniswereld van de kinderen. Datgene wat de poppen meemaken, is heel herkenbaar voor hen. Zaken zoals ruzie, er niet bij horen, niet mee mogen doen, geplaagd worden, maar ook samen spelen, een verrassing voor iemand maken en grapjes maken.

Piet Patat probeert samen met de poppen een oplossing te vinden, hij leidt alles weer in goede banen en sust de boel.

Er wordt ook altijd een verhaal uit de Bijbel verteld, dat betrekking heeft op het thema. Zo worden dingen van alle dag geplaatst in het kader van wat de Here Jezus daarover gezegd en gedaan heeft. De kinderen ervaren dat de verhalen en woorden van God niet alleen goed zijn voor in het zondagsschool- of clubuurtje, maar dat deze betrekking hebben op hun hele leven, met z'n verdriet en angsten, maar ook met z'n fijne en gelukkige dingen.

Grieteke Briek

NBJB

LET OP !!!

De NBJB heeft haar jaarvergadering naar een andere datum verplaatst. De vergadering wordt nu gehouden op:

zaterdag 2 mei te Zwolle.

De oorspronkelijke datum, zaterdag 23 mei, houden we voorlopig vast als reserve in verband met beslissingen rondom de bezuinigingen. We hopen dat jullie deze dagen ook willen blijven reserveren in je agenda's, zodat we samen kunnen kijken naar resultaten van 1991 en verwachtingen voor 1993 en verder.

FLEVO-FESTIVAL VIA DE NBJB

Evenals vorige jaren is er de mogelijkheid om via de NBJB op een goedkope manier aan je Flevo-kaartje te komen.

Wij regenen een „grote-groepenlijst”, waardoor je in ieder geval niet meer dan f 92,50 betaalt. Als jullie je wat massaal aanmelden, komen we daar waarschijnlijk zelfs nog een leuk eind onder.

Aanmelden kan bij het jeugdburo (05120-15687), en moet gebeuren vóór: **30 april 1992.**

SHIFT

„Waar luister je naar?”

„.....”

„Hé, ... haal dat ding eens van je hoofd!”

„Uhng??”

„Hè, hè, ... kontakt; waar of je naar luistert?”

„O, niks bijzonders, iets van m'n broer. Nieuwe Amy Grant of zo.”

„Zo, ... verantwoorde muziekjes heeft die jongen. Gospelfan zeker!”

„Ja, nogal.”

„Jij dan?”

„O, van alles wat, as 't maar lekker klinkt; hè.”

„Teksten, luister je daarnaar?”

„Ah nee, nie echt. Soms.”

„'t Schijnt trouwens dat ze in De Christen een rubriek beginnen voor jongeren. Over muziek en songteksten en zo.”

„In wát!?”

„De Christen, dat blaadje van de Unie. Met al die halve preken, en advertenties van wie er dood zijn en zo. Dat gaan ze dus veranderen. Dat blad tenminste. Zou leuker moeten gaan worden. En er komt een jongeren-rubriek in: 'Shift'. Eén keer in de maand. Zal mij benieuwen.”

„Mij niet echt. Ik luister liever.”

„We zullen zien. Ik denk toch dat ik 'em de volgende keer maar eens lees: Jij dan?”

„.....”

„Heb die dat kring al weer op!”

Hé, ... de groeten!”

„Uhng?”

„See you, hè. Groeten aan mevrouw Grant.”

„.....”

AGENDA:

24, 25, 26 april

ANS-weekend

26 april

NBJB-zondag

2 mei

Jaarvergadering NBJB

8 en 9 mei

kampinstructieweekend

15, 16 en 17 mei

WJE-instructieweekend

20 juni

EO-Jongerendag

11 t/m 25 juli

Tentenkampen „De Strubben”

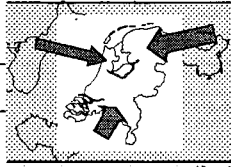
11 t/m 18 juli

Kinderkamp Ellertshaar

13 t/m 25 juli

Internationaal kamp Engeland

Buitenlands

nieuws

„INTERNATIONAL BIBLE SOCIETY” EN „LIVING BIBLES” GEFUSEERD

COLORADO SPRINGS – De „International Bible Society” en Bibles International” zijn gefuseerd. De nieuwe organisatie krijgt de naam „International Bible Society” en wil zich bezig gaan houden met bijbelverspreiding wereldwijd en benadrukt onderwijs aan gelovigen. Een andere reden om te gaan fuseren was om financieel efficiënter te kunnen werken.

Het hoofdkwartier van de IBS blijft in Colorado Springs in de VS, waar de oude IBS sinds 1988 gevestigd is. De nieuwe directeur is dr. Lars Dunberg, voorheen directeur van LBI. Deze organisatie was gevestigd in Wheaton, Illinois.

„Ik hoop dat onze beslissing een model zal zijn voor vele andere christelijke organisaties die met soortgelijk werk bezig zijn als wij,” aldus Dunberg. „We moeten als christen Gods Koninkrijk belangrijker vinden dan het bouwen van onze eigen koninkrijken. Het is nodig om te zeggen dat we samen meer voor God kunnen doen dan ieder afzonderlijk.”

De IBS bestaat al 182 jaar, zij werd opgericht in 1809 en is bekend van de „New International Version”, momenteel de meest gebruikte Engelse vertaling van de bijbel. Living Bibles International heeft voor ruim driehonderd christelijke organisaties eenvoudige bijbelvertalingen in 117 talen geproduceerd. (ibs news)

KRACHTEN- BUNDELING NODIG VOOR BEREIKEN STRAATKINDEREN

WHEATON – Het aantal straatkinderen op de wereld is zo groot, dat er een forse krachtsinspanning nodig is van alle zendingsorganisaties om tegemoet te komen aan de bestaande

nood, vindt Doug Nichols, internationaal directeur van Action International Ministries in de Verenigde Staten. Volgens zijn schatting telt de wereld honderd miljoen extreem verwaarloosde kinderen en straatkinderen. „Deze kinderen proberen op straat te overleven door te bedelen, stelen, uit vuilnisbakken te eten of door prostitutie. In Brazilië zijn vorig jaar vier tot vijfduizend straatkinderen vermoord. De Filippijnse regering schat dat er 15.000 kinderen tussen 9 en 12 jaar in de prostitutie werken, waarvan meer dan de helft jongens.

„Hoewel de bijbel duidelijk onderwijst dat de kerk alle mensen met het evangelie moet bereiken, lijken onze inspanningen voortdurend aan deze kinderen voorbij te gaan. Het is duur om met ze te werken, ze passen niet in een sponsorprogramma en ze worden zeker geen „brave” kerkleden”, aldus Nichols. Hij pleit voor een professionele aanpak en vraagt van zendingsorganisaties, kerken en gemeenten serieuze prioriteit aan dit werk te geven. Men mag de zorg voor hen niet overlaten aan mensen met gevoel voor kinderen. Nichols noemt onder meer de volgende getallen: in Manila zijn 50.000 tot 70.000 straatkinderen, waaronder 15.000 prostitutees. In Mexico City wonen 1,9 miljoen straatkinderen, van wie er 240.000 door iedereen in de steek gelaten zijn. Brazilië telt 12 miljoen dakloze kinderen en 500.000 tienerprostitutees. 50 miljoen kinderen werken in een of andere vorm van slavenarbeid.

STEEDS JONGER

Volgens een recent rapport van de Verenigde Naties wordt een toenemend aantal jonge jongens en meisjes verkocht om werkzaam te zijn in de prostitutie, omdat de klanten bang zijn bij oudere prostitutees Aids op te lopen. Kinderen van 9 jaar worden steeds vaker internationaal verhandeld. Onlangs meldden de dagbladen dat in Thailand zelfs meisjes van twee en drie jaar worden verkocht. Bij onderzoek in India, op de Filippijnen en in Thailand bleken veel kinderen al besmet te zijn met het Aids-virus HIV. (pls)

„THEOLOGEN HEBBEN MEER VERKEERD GEDAAN DAN LEKEN”

HANNOVER – „Predikanten en voorgangers die daadwerkelijk een missionaire gemeente willen opbouwen, moeten de moed hebben om taken aan betrokken gemeentelieden te delegeren,” aldus voorganger Jürgen Blunck op een congres van theologen in Hannover. Geestelijke leiders moeten volgens hem de angst overwinnen dat leken fouten kunnen maken. Blunck: „In de kerkgeschiedenis is door theologen veel meer verkeerd gedaan dan door leken.” (idea dsl)

ROEMEENSE BAPTISTEN WEIGEREN GIFT VAN 40 MILLE

BOEKAREST – De Roemeense baptistenunie heeft een gift van 40.000 gulden van de Zuidelijke Baptisten in de VS geweigerd. Het geld was een deel van het bedrag dat de zendingsorganisatie van de Amerikaanse kerk oorspronkelijk voor het theologische seminarie in het Zwitserse Rüschlikon bestemd had. De Amerikanen wilden het geld gelijkmatig verdelen tussen twee Roemeense baptisten-opleidingen, in Boekarest en Oradea. „We willen dit geld niet accepteren, omdat het te maken heeft met „Rüschlikon”, schreven ds. Vasile Talos, voorzitter van de Roemeense Baptistenunie, en Nic Gheorghita, algemeen secretaris, aan de Amerikanen.

Zoals bekend, zetten de Zuidelijke Baptisten hun financiële steun aan „Rüschlikon” vorig najaar na veertig jaar plotseling stop, omdat de school te vrijzinnig geworden zou zijn. Dit besluit riep wereldwijd protest op van baptisten.

Aanvankelijk waren de Roemeense baptisten de enigen die de stap van de Zuidelijke Baptisten ondersteunden. De reden dat ze het geld toch weigeren, is omdat ze niet betrokken willen raken in dit soort dogmatische problemen. Ze ontkennen dat ze partij trokken voor de Zuidelijke Baptisten, in de hoop op financiële steun van die zijde. (ebps)

Over Maatschappelijk Werk binnen de Gemeente

EEN BAPTIST AAN HET WOORD

Gemeentelijk (kerkelijk) Maatschappelijk Werk is Maatschappelijk Werk dat binnen de gemeente wordt gedaan. In mijn gemeente hoeven mensen voor maatschappelijke begeleiding dus niet noodzakelijk naar andere instellingen voor Maatschappelijk Werk (zoals AMW, RIAGG, GLIAGG enz.). Oudsten of voorgangers verwijzen de gemeenteleden of gemeenteleden kloppen zelf bij me aan.

Maatschappelijk Werk is niet meer weg te denken uit onze samenleving. Wat veel mensen misschien niet zullen weten, is dat ook mensen uit de gemeente in dit arbeidsveld werkzaam zijn. Vandaag vertelt in de rubriek „een baptist aan het woord” zr. Aaltje Hiemstra uit Utrecht over haar werk als maatschappelijk werker in de gemeente Utrecht-Noord.

DE PRAKTIJK

„Een ouderling komt op huisbezoek in een gezin. Man en vrouw vertellen dat 't tussen hen beiden niet goed gaat, ze missen echt contact, ze dreigen uit elkaar te groeien. Omdat ze voor God beloofd hebben elkaar trouw te blijven, willen ze dat ook doen. Maar hoe het verder moet? Zo'n oudste praat dan met hen over de mogelijkheid om contact met mij op te nemen. Als man en vrouw dat doen, is deze oudste degene die de pastorale zorg houdt, en ik ga met hen, meestal langdurig, aan het werk om weer groei in de relatie te krijgen.

We maken samen zakelijke afspraken over tijd, plaats, eventuele taken die ze zelf tussen de gesprekken in kunnen

uitvoeren enz. Dan starten we meestal met wekelijkse gesprekken van $\pm 1\frac{1}{2}$ uur. Daarbij kijken we dan naar achtergronden, de communicatiepatronen en de eventuele problemen, die Jan en Marie persoonlijk hebben. Ook zoeken we samen naar 'punten van hoop'; dat zijn die dingen die wel gaan, of die binnen niet al te lange tijd goed kunnen gaan. Na enkele maanden maken we dan de tijd tussen de gesprekken wat langer”.

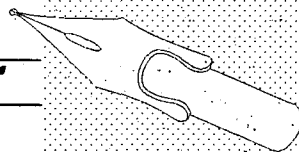
DE METHODE

„Er zijn m.i. geen standaardmethoden, een mens is immers geen computer,

PREVENTIE

„Aan het Maatschappelijk Werk in de gemeente heb ik een 'halve' dagtaak. Dat werk breidt zich echter steeds meer uit. Dat hangt ook samen met onze eigen gezinsomstandigheden. Want ons gezin waaiert momenteel steeds meer uit. Dat geeft mij meer ruimte om m'n werk uit te breiden. Naast dit werk geef ik ook cursussen die te maken hebben met pastoraat en hulpverlening voor een interkerkelijke organisatie. Dat is erg belangrijk uit het oogpunt van preventie. Dat er aandacht wordt geschonken aan maatschappelijke problemen waar mensen

Gastschrijver

maar een door God geschapen individu. Ik stippel een bepaalde lijn uit, die per persoon (of echtpaar) anders is. Langzaam maar zeker bouwen we voort op een patroon: dat te maken heeft met de hulpvragen van die speciale mens in deze situatie. Daarbij komen diverse methoden aan de orde. De ene keer kan die methode meer te maken hebben met zoeken naar andere gewoontevorming; de andere keer zal deze veel meer gericht zijn op de achtergronden van de mensen. Vaak is er een dieperliggende oorzaak aan te wijzen voor wat mensen nu doen. Die gaan we samen opzoeken. Want als er een veel vroeger ontstane reden is voor problemen van nu (bijv. incest, wat helaas ook binnen de gemeenten en kerken voorkomt); dan geloof ik dat je pas beter kunt worden als je bij die wortel begint. Vaak vergeten mensen die diepere oorzaak. Als iemand bijvoorbeeld moeite heeft om een relatie aan te gaan; ligt daar vaak een diepere oorzaak aan ten grondslag”.

tegen aan kunnen lopen, vind ik ontzettend belangrijk. Naast alle pijn die dit werk met zich meebrengt, is het voor mij een vreugde te zien dat mensen die gedeukt zijn door het leven, na een tijd van hard werken, zelf weer verder kunnen. Dat de gemeente voor dit werk een zeer geschikte plek is, geloof ik absoluut: geloof en leven horen immers bij elkaar.

Aaltje Hiemstra

BIJZONDER PASTORAAT I

Verschillende voorgangers binnen onze gemeenschap zijn werkzaam daarbuiten, namelijk in het bijzonder pastoraat. Meestal worden deze voorgangers beroepen door een plaatselijke gemeente en vervolgens afgestaan aan bijvoorbeeld het pastoraat in een ziekenhuis, verzorgingstehuis of anders. Vandaag een interview met twee van hen: br. Bert Wijchers, jongerenpastor, uit Delfzijl. Br. Wijchers is onlangs uit de gemeente Hoogezand-Woldwijk full-time overgestapt naar het bijzonder pastoraat. En als tweede br. Jan van de Veen, ziekenhuispastor, in Dordrecht.

Wat voor werk doe je eigenlijk? Ik hoorde iets over jongerenpastoraat, klopt dat?

„Ik werk op drie verschillende plaatsen in drie heel verschillende situaties. In de eerste plaats ben ik geestelijk verzorger in Groningen in het Instituut voor Jeugdhulpverlening, een soort internaat. Ten tweede werk ik in het psychiatrisch ziekenhuis Groot-Bronswijk in Wagenborgen. En tot slot ben ik pastor/hulpverlener in een scholengemeenschap in Delfzijl (Het Fivelcollege). Dat laatste werk doe ik nu bijna een jaar en ik moet zeggen dat het me prima bevalt. 't Is m'n eigen oude middelbare school. En dat geeft je een aantal leuke binnenkomers; er lopen bijvoorbeeld nog dezelfde docenten rond... alleen nu inmiddels met een 25-jarig jubileum op zak. De sfeer herken ik ook nog heel goed, alleen nu kom ik terug als docent.”

Op drie verschillende plaatsen werken vraagt nogal wat, denk ik?

„Nou dat is ook zo, maar de drukte valt me op zich mee. Het betreft natuurlijk functies met vrij veel structuur. Je bent gewoon voor een bepaalde tijd beschikbaar en daarna niet meer. Tenzij er echt sprake is van crisissituaties. Je moet natuurlijk wel in staat zijn om afstand te nemen van je werk en de zaken niet met elkaar vermengen. In het gemeentewerk heb ik me overigens ook altijd prima thuis gevoeld. Maar 'k heb het idee dat je in de gemeente nog echt de dominee van vroeger bent, d.w.z. 24 uur per dag beschikbaar.”

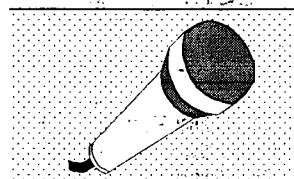
Levert het geen problemen op, die drie

verschillende werkplekken?

„Elke werkplek is natuurlijk weer anders; je kunt in Wagenborgen (het psychiatrisch ziekenhuis) bijvoorbeeld niet op dezelfde manier iets regelen als in Groningen. Iedere werkplek heeft zo z'n eigen cultuur. Dat is soms best lastig, want erin thuis raken kost behoorlijk wat tijd.”

Wat vind je nu het boeiende aan dit werk? Je hebt er tenslotte het werk in de gemeente voor opgegeven?

„Het boeiende vind ik eigenlijk de mensen... Het meest na liggen me toch wel die jongeren in Groningen.

In gesprek met

Daar werk ik inmiddels al zo'n 5 jaar. Tijdens m'n studie aan het seminarium was ik in Zeist en Utrecht ook altijd al bezig onder jongeren. Het beweegt me gewoon keer op keer om in te gaan op hun vragen en uitgerekend aan hen de liefde van Christus present te stellen. Voor dit hulpverleningswerk voel ik me echt in de kraag gegrepen door God. En op een gegeven ogenblik heb ik daar gehoor aan gegeven. Dat was best moeilijk. Ik heb de gemeente natuurlijk steeds gekend in mijn plannen. En de gemeente heeft over het algemeen zeer goed gereageerd op mijn besluit. 't Is in mijn ogen ook niet zo, dat de gemeenten weer iemand zien verdwijnen in het bijzonder pastoraat. Want ik denk dat de gemeenten uiteen-

der alle toeters en bellen die daar normaal gesproken bij horen.”

Als mensen je vragen hoeveel je tot bekering brengt, wat is dan je reactie?

„Ik denk dat het in mijn werk niet in eerste instantie erom gaat zoveel mogelijk mensen tot bekering te brengen. Het gaat in de Bijbel ook niet zozeer om aantallen als wel om de kwaliteit. Ik denk dat ik verantwoording kan afleggen van een goede manier om de liefde van Christus present te stellen. En dat dat hier ook ontzettend belangrijk is. Evangelisatie en zending zijn ten diepste Gods eigen werk. „Maak mij een kanaal van Uw zegen”, klinkt misschien vroom, maar zo ervaar ik dat wel.”

E. Huiting

br. Bert Wijchers,
Delfzijl

delijk God zeer dankbaar mogen zijn voor deze brede mogelijkheden op bijvoorbeeld deze drie werkplekken.”

Is er een relatie tussen je werk en de gemeente?

„Jazeker. Ik ben natuurlijk gewoon lid van de gemeente. Maar via mij is de gemeente present op die plekken waar ik werk. De gemeente zie ik persoonlijk als een (t)huis om te wonen en te leven. Maar ik denk dat het probleem van de gemeente is, dat de gemeente niet meer kan communiceren met mensen voor wie ik werk. Daarom zou ik de gemeenten ook willen aanraden om zich te bezinnen op de communicatie naar buiten toe, naar de wereld toe. De wereld, want dat is de akker van God. Misschien kan de gemeente zo weer missionaire, gezonden gemeente worden. Want momenteel zijn we slechts marginaal toegankelijk voor mensen. 'k Voel me dan ook een zending in m'n werk, maar dan wel zon-

BIJZONDER PASTORAAT II

Als tweede een gesprek met br. Jan van der Veen uit Dordrecht. Hij is werkzaam als geestelijke verzorger in het Merwedeziekenhuis in Dordrecht. Het ziekenhuis heeft ongeveer 380 bedden. Er werken 4 part-time geestelijke verzorgers met verschillende achtergrond (Rooms-Katholiek, Nederlands Hervormd, Humanistisch en Baptist).

br. Jan van der Veen, Dordrecht

Wat doe je eigenlijk als ziekenhuisdominee?

„In het ziekenhuis begeleid ik zieke mensen vanuit mijn pastor-zijn. Ik voel me daarin een gezondene namens de christelijke gemeenschap, de Kerk (met een grote K). Maar dat is nogal vaag, dus ik voel me in feite ook gezondene vanuit de baptistengemeente, die mij voor dit werk heeft afgestaan aan het ziekenhuis.

In het ziekenhuis stap ik uiteraard niet alleen op baptisten af, maar naar alle mensen, d.w.z. christelijk en niet-christelijk. Al die mensen kun je natuurlijk niet allemaal bezoeken. In ons ziekenhuis zijn er bij elkaar (d.w.z. een aantal part-time functies) 2 mensen aan het werk in de geestelijke verzorging (RK; Gereformeerd en Humaniste). We concentreren ons niet op de mensen die komen voor kleine ingrepen, maar op de zwaar zieken. D.w.z. vooral longpatiënten, kankerpatiënten. Dat zijn ook de mensen die vragen stellen als: waarom moet ik dood? Waarom leef ik? Ik ben nog jong!”

Je zei net dat je je gezondene voelde. Kun je daar nog iets meer over zeggen?

„Ik voel me als het ware gezonden door Gods liefde. Vanuit die liefde en vanuit de gemeente, die door Christus is ingesteld, wil ik graag een bijdrage leveren aan de genezing van de mens. Ja, ik zeg 'genezing'. Want een mens is meer dan enkel een lichaam; hij heeft ook een geest. Bij ons in het ziekenhuis werken we vanuit de visie van de geïntegreerde gezondheidszorg. Artsen, verpleging, maar ook de geestelijke verzorging voeren daarin samen overleg met betrekking tot de patiënten. Zo voorkom je ook dat je als geestelijke verzorger naar de rand van het ziekenhuis wordt gedrukt. Maar je voorkomt ook dat je zelf gaat denken het belangrijkste te zijn. Samen probe-

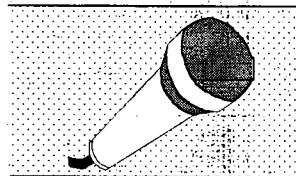
ren we dus de genézing van mensen te bevorderen.”

Mensen stellen vragen over de zin van het leven, zeg je, hoe ga je daar dan mee om?

„Mensen die echt ernstig ziek zijn, stellen inderdaad vragen als: waarom? Is dit leven zinvol of zinloos? Wat ik doe, is dan daarop inspringen door deze mensen dienstbaar te zijn. Niet op een manier van: „Ik ben de dominee en ik verkondig jullie het Evangelie!” Maar veel meer aldoende. Je haakt bijvoorbeeld in op de vraag: „Zou u niet bang zijn voor de dood?” Dan zeg ik: „ja”. „Vindt u het eerlijk?” „Nee” zeg ik. „Ge-

Maar lach je wel eens in je werk?

„Ja, gelukkig wel en heus niet alleen met collega's, ook wel met patiënten. Laatst zat ik aan het bed met een patiënt, die uit een nogal somber milieu kwam. De man wilde wel eens praten met iemand die niet zo donker is, had hij tegen een verpleger gezegd. Dat gesprek verliep heel goed. En die man was daarna zo opgelucht en blij en hij zei: „God is dus ook dit; Hij die mensen geneest.” Ik zei: „Maar meneer, u zegt geneest; u wordt toch niet weer beter?” „Nee”, zegt hij, „maar ik ben nu wel een genezen mens.” En we lachten samen. Merkwaardig hè? Je hebt dan van die mensen die je eigenlijk nooit meer vergeet...”

/n gesprek met

looft u in de opstanding?”. En dan zeg ik: „Ja. Bovendien zou ik anders m'n werk niet kunnen doen.”

Want daarin ligt ook mijn diepste motivatie, dat Christus de dood overwon, wat de mensen ook bedenken. Dat is de kern van het Evangelie en die kern raakt de kern van de mens.”

„In het contact met ernstig zieken ontdek je ook steeds meer wie je zelf bent. Een patiënt is zo'n kleine mens geworden, die z'n lijden op zo'n overweldigende manier ervaart.

Dat klinkt me best zwaar. Waar zit 'm voor jou nu de 'kik' om het vol te houden? Is het leven vanuit de opstanding en de hoop die dat geeft, of meer het ontmoeten van mensen?

Door alles wat je beleeft en ervaart, zie je steeds weer die geweldige dimensies van het leven met zijn uitersten.”

Wat zou je nog willen zeggen aan onze gemeenten?

„Ik denk dat het grootste probleem van pastor-zijn is, dat wij als mensen zo vaak denken, dat we veel moeten praten. Terwijl er zoveel situaties zijn, waarin je gauw te veel zegt en beter kunt luisteren. Dat is natuurlijk een stukje onmacht bij onszelf. Maar voor patiënten, ernstig zieken is het ontzettend belangrijk dat er iemand is om te luisteren. Dus blijven bezoeken! Geen antwoord hebben op de vragen die een patiënt kan stellen, is helemaal niet erg. Soms kun je zeggen: „Mag ik dan alleen maar voor je bidden?” Maar dat is wel ontzettend veel waard. De liefde van God komt daarin denk ik, op zo'n moment tot uitdrukking.”

E. Huiting

Roep om eigen jeugdhonk werd steeds luider

DORDRECHT BOUWT VANWEGE 'AANGENAME ZORGEN'

Men zou het een luxe-probleem kunnen noemen: Dordrecht heeft te veel jeugd. Om die reden zijn onlangs de eerste palen geslagen voor de nieuwbouw.

Al vele jaren maakt de gemeente Dordrecht zich (aangenaam) zorgen over de vele kinderen en jongeren in de gemeente. We zijn erg gelukkig met onze mooie kerkzaal waarvan naast het grote achter balkon nu ook steeds vaker de iets kleinere zijbalkons op zondagmorgen volstromen. Maar het zijn de bijruimten die steeds meer problemen opleveren.

Waar laat je de over drie leeftijdsgroepen verdeelde 75 zondagsschoolkinderen, als je maar over één grote bijzaal en twee kleinere bijzalen beschikt en daarin ook nog de steeds omvangrijke baby- en peuterscrèche moet onderbrengen? Dan zoek je tijdelijk een oplossing in enkele schoollokalen in de buurt, maar dat betekent wel dat er nogal wat kostbare minuten verloren gaan.

TWEDE 'PROBLEEM'

Een tweede 'probleem' zijn de tussen- en de oudere jeugd. Die kwamen tot voor kort elke zondagavond samen bij de jeugdleidersechtparen thuis. Met de ruim 20-koppige tussenjeugd lukt dat tot op heden nog wel, maar de ruim 35 oudere jeugdleden waren langzamerhand echt niet meer in de huiskamer te proppen, laat staan dat je nog discussies in groepjes of iets dergelijks op zo'n avond kon organiseren. De oudere jeugd is nu tijdelijk uitgeweken naar het koffiebarkas de 'Res Nova' van de (interkerkelijke) Dordtse Evangelisatie. Maar de roep om een eigen jeugdhonk werd steeds luider. Ruim een jaar geleden werd besloten tot uitbreiding van het kerkgebouw door nieuwbouw. Dat vroeg nogal wat inspanning, maar in januari was het dan zover!

WIE ZAL DAT BETALEN?

De totale nieuwbouw zal ruwweg zo'n

350.000 gulden gaan kosten. Daarvan kwam in één jaartijd al meer dan 100.000 gulden aan giften bijeen. Nu is de tijd aangebroken dat ook andere portemonnees worden aangeboord. Dordrecht spaart en bouwt vanwege aangename zorgen die we langs deze weg graag met onze zustergemeenten delen.

De eerste heipaal de grond in voor het nieuwe jeugdgebouw in Dordrecht.

Intussen gaan andere activiteiten gewoon door: in maart vertrok ons derde hulptransport naar de baptistengemeente Cricao in Roemenië en in april verzonden we tientallen aangeklede poppen naar onze zendelinge Carla van der Kooij in Belo Horizonte (Brazilië). Zij werkt daar onder de straatkinderen. We sparen ook met haar mee voor een tehuis voor de opvang van straatkinderen met Aids. Giro no. 131406 t.n.v. Baptisten Gemeente Dordrecht.

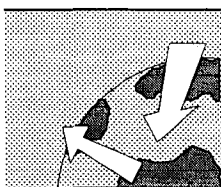
BAPTISTEN GEMEENTE ASSEN BEROEPT DERDE VOORGANGER

Onlangs heeft de Baptisten Gemeente Assen een beroep uitgebracht aan ds. P. Kingma te Sneek. Dit beroep, als voorganger in bijzondere dienst, is aangenomen. De Baptisten Gemeente Assen heeft nu drie voorgangers: gemeente-voorganger is ds. A. Gietema, en naast ds. Kingma is ook ds. Stuut aan de gemeente verbonden als voorganger in bijzondere dienst.

Ds. Kingma is werkzaam als legerpredikant en al enige tijd als zodanig actief bij de in Assen gelegde landmacht-onderdelen. Nu duidelijk is geworden, dat de diverse reorganisaties bij defensie voorlopig geen invloed zullen hebben op zijn standplaats, wil de fam. Kingma zich binnenkort ook in Assen vestigen. Tijdens de onlangs gehouden jaarvergadering heeft de gemeente zich unaniem achter het uitbrengen van dit beroep gesteld en ds. Kingma heeft het beroep direct aangenomen. Bij de afdeling Geestelijke Verzorging van de Koninklijke Landmacht te Assen werkt ds. Kingma o.a. samen met brigade-legerpredikant ds. B. Stuut, die eveneens voorganger in bijzondere dienst is van de Baptisten Gemeente Assen. Beide voorgangers in bijzondere dienst gaan met een zekere regelmaat ook voor in de gemeentelijk diensten: ds. Kingma zal bijv. op zondag 12 april a.s. weer voorgaan in de dienst. De gemeentevorganger, ds. A. Gietema, werkt tevens part-time op het verzorgingstehuis 'de Enk' te Zuidlaren, waar hij af en toe ook zelf een zondagsdienst verzorgt. Het komt dan organisatorisch zeer goed van pas, dat een van beide legerpredikanten in de gemeente kan voorgaan. Zelf vinden zij dit ook een belangrijk aspect in hun band met de gemeente, als basis voor hun werk in het leger.

De Baptisten Gemeente Assen is blij, zonder blij met de komst van ds. Kingma en zijn gezin naar Assen. Naast het voorgaan ook omdat de drie voorgangers buiten de gemeente zoveel werk doen op het gebied van de geestelijke verzorging.

De lijfspreuk: „Dit is Mijn gebod, dat gij elkander liefhebt” (Joh. 15:12), komt in het dagelijks werk van onze voorgangers goed tot uitdrukking.

ZENDINGSNIEUWS

In januari jl. schreef zr. J Addens-Siems vanuit de UZC in DC over onze zendingen Anneke Oppenhuizen en Ducky Rosier. Tien jaar lang hebben zij namens ons gewerkt in Sierra Leone. Bij dit artikel stond een foto van de twee zendingen, genomen toen ze voor het eerst vertrokken naar Afrika. Nu ziet u een foto van Anneke en Ducky met hun twee geadopteerde kinderen Amanda en Alusein. Deze is vorig jaar in Kassiri, Sierra Leone genomen.

Tien jaar lang bijna dag en nacht werken in tropisch Afrika. Werken voor de Heer en door Zijn kracht. Bijna vergroei met Kassiri; ook door hun twee kinderen. En dan toch het besluit nemen hun werk in Sierra Leone af te ronden en in Nederland een nieuwe taak te zoeken. Geen gemakkelijke beslissing! Veranderingen en onzekerheden in het leven van onze beide zusters deden zich voor. We willen als UZC u vragen om voorbede voor hen in de komende tijd te doen. Ducky Rosier hoopt eind mei a.s. terug te komen in Nederland. Anneke Oppenhuizen volgt in december 1992. Na een vakantieperiode zijn beide zusters beschikbaar voor bezoeken aan de gemeenten; Ducky Rosier in het najaar 1992 en Anneke Oppenhuizen in het voorjaar van 1993. Wanneer u hen voor een zendingsgebeuren wilt uitnodigen, kunt u contact opnemen met

J. Blaauw-van Lune, Westerparallelstraat 87, 9501 GT Stadskanaal, tel. 05990-14345.

Soms krijgt de UZC de vraag of br. A. Bakarr Kamara kan worden uitgenodigd voor een zendingszondag. Onze broeder uit Sierra Leone volgt in Nederland een studie medicijnen. Die studie zal hij voortzetten met een specialisatie voor oogarts, zodat hij straks als oogarts kan werken in het oogziekenhuis in Lunsar, Sierra Leone. Dit is een lange studie, die hij zo snel mogelijk wil voltooien. Omdat hij daarvoor al zijn tijd en energie nodig heeft, kan de UZC niet van hem vragen zich beschikbaar te stellen voor het bezoeken van gemeenten.

RONDZENDBRIEF

Van Hans en Aisha Oosterloo kregen we een lange brief bestemd voor de gemeenten. Deze brief wordt in april vanuit het Uniebureau verzonden naar de secretaris van uw gemeente en/of naar de secretaris van de plaatselijke zendingswerkgroep. Een citaat uit deze brief:

„Van alle kanten worden we belaagd, toch zitten we niet in het nauw; we twijfelen, maar vertwijfelen niet; we worden vervolgd, maar niet aan ons lot overgelaten; we worden neergeslagen, maar komen niet om.” 2 Kor. 4:8 en 9 (nieuwe internationale vertaling).

Zo waren we bijeen tijdens onze AV van de baptistengemeenten in Sierra Leone als pastors, oudsten van de gemeenten, afgevaardigden, zendingen en Unieleiding. We mochten samen luisteren naar bijbelstudie en praktische uitleg, samen bidden, luisteren naar elkaars rapporten, en samen be-

slissingen nemen. En dat terwijl er in het oosten en zuid-oosten van het land oorlog is, honger en ellende heersen, terwijl de kosten van levensonderhoud met 200% gestegen zijn en de lonen bijna gelijk gebleven zijn. En toch, beste vrienden, was dit naar mijn eigen beleving de mooiste AV die ik sinds 1981 heb mogen meemaken. Hier heerste een broederlijke en eensgezindheid die ik in voorgaande jaren gemist heb. Terwijl iedereen in angst gruwelijke verhalen hoort en leest, met bange voorgevoelens de toekomst tegemoet ziet, was het mogelijk voor broeders en zusters in die ene Heer bijeen te zijn. Er heerste zeker geen Halleluja-sfeer; dat kon ook niet, maar we waren bijeen in de wetenschap dat we met Jezus overwinnaar zijn. En daarom konden we, niet vergetende onze zorgen, gemeenschap hebben als zusters en broeders en vertrouwen dat Hij ons kent, ziet en hoort.” Tot zover het citaat.

Wat moet je hier nog aan toevoegen? Laten we onze Afrikaanse broeders en zusters niet vergeten. Zij rekenen op ons gebed en onze steun. Een teken van meeleven kan gegeven worden in het versturen van pakjes. Uw plaatselijke NBVB-afdeling weet daar meer van. Ten overvloede het adres waar u de pakjes heen kunt sturen: Firma Terwee-Okker, p/a Loods Peters, Giroscopweg 4a, Haven-West, Amsterdam. Wilt u voor elk pakje ook een bedrag storten voor de hoge vervoerskosten? Per 30 bij 30 bij 40 cm kost ons het transport f 30,00. Graag overmaken naar Unie van Baptistengemeenten in Nederland te Amsterdam, giro 9260.

Met vriendelijke groeten namens de UZC,

A. M. Blaauw-Tijman, secretaris.

BRIEVEN VAN BOVEN

Ten midden van het boek Openbaring vinden we zeven brieven. Het bijzondere van deze brieven is dat zij afkomstig zijn van niemand minder dan de Here Jezus Christus zelf. Johannes, op het eiland Patmos gezeten, is de schrijver, maar de Here Jezus dicteert.

Het zijn de zeven gemeenten in Klein-Azië, het huidige Turkije, aan wie deze brieven zijn gericht. Maar achter hen zien we de gemeente van alle tijden en van alle plaatsen. De zaken welke in deze brieven worden genoemd, zowel de goede als de kwade, zijn in alle tijden voorgekomen. Daarom is het ook voor onze tijd goed om naar dit woord van onze Here en Heiland te luisteren. Niet alle brieven zullen we op deze plaats behandelen, maar enkele daarvan vragen zeer zeker onze aandacht.

Al de zeven brieven beginnen ongeveer met het woord: „Ik weet”. Het blijkt dat de Here weet wat er in al de gemeenten gaande is. Er blijft ook geen enkele twijfel over. Het is niet zo dat de Here nog navraag zal gaan doen naar alles wat er in de gemeente gebeurt. Hij weet!

En als de Here weet, dan is er geen ontkennen mogelijk. Alles wat we zeggen, denken of doen, is Hem bekend. De mensen in Efeze komen er best aardig af, althans in het begin. De Here weet van hun inspanning, hun werken en volharding. Hij weet dat zij de kwaden niet kunnen verdragen en dat zij de werken der Nicolaiëten haten, welke de Here ook haat.

In mijn gedachten is de voorganger even gestopt met het voorlezen van de brief om de gemeenteleden aan te zien met een zekere trots en voldoening. Wat kwamen zij er goed van af. Wat een goede beoordeling. Ongetwijfeld zullen de mensen in Efeze gedacht hebben aan het loon dat hen wachtte in de hemel.

We hebben de indruk dat we te maken hebben met een gemeente welke zeer rechtzinnig in de leer was. Een orthodoxe gemeente, zoals er in de loop der tijden vele zijn geweest, en zoals ook vandaag veel van onze gemeenten zijn. Wat een inspanning vaak, wat een werk, wat een opofferingsgezindheid. Geld genoeg voor alle arbeid, werkers genoeg om in de wijngaard des Heren

te werken. Een pracht gemeente. Bovendien waren ze hard bezig om de gemeente zuiver te houden. De kwaden konden ze niet verdragen en de valse apostelen werden door hen ontmaskerd. Een voorrecht om tot zulk een gemeente te behoren. Hoewel!

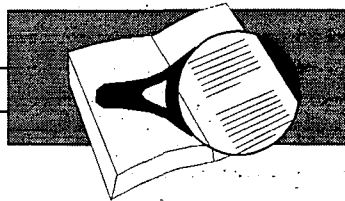
Bijbel

IK HEB IETS TEGEN U

Het is niet alles glorie en halleluja wat hier klinkt. De Here heeft iets tegen die gemeente. Hoe is dit mogelijk, zo prachtig is die gemeente, zo rechtzinnig in de leer, en toch.

Door dit woord krijgen we een dieper inzicht in deze gemeente. Efeze was een goede gemeente, maar er ontbrak iets wat heel belangrijk was; de liefde. Efeze was een gemeente waar de orthodoxie streng werd gehandhaafd, waar de rechtzinnigheid in de leer streng in het oog werd gehouden. Wie daar maar even vanaf week, kreeg geen kans in Efeze. Met harde hand hield men daar aan vast. Op zichzelf zijn dit natuurlijk prachtige zaken, maar, als de liefde daarbij ontbreekt, wordt dit door de Here zeer zwaar opgenomen.

Die liefde hadden ze wel ontvangen. De Bijbel zegt, dat wij de liefde Gods hebben ontvangen, dus we kunnen ons er nooit van af maken door te vertellen dat we nu eenmaal zo zijn. Nu had in Efeze die liefde wel gewerkt in de begintijd. Hoe waren ze deze liefde kwijtgeraakt? Ja, hoe raken we de liefde kwijt? Bij de één is dat gewoon achteruitgang in het geloofsleven, ondanks alle rechtzinnigheid en orthodoxie. Anderen zijn de liefde kwijtgeraakt door de kritiek die altijd in hun leven aanwezig was. Dan is er kritiek op alles en iedereen, de voorganger, de Raad van de gemeente, de broeders en zusters. Dan blijft er geen liefde meer over, alleen maar bitterheid. In Efeze was men de liefde niet langzamerhand kwijtgeraakt. Zij hadden de liefde verlaten. Welbewust had men afstand gedaan van de liefde. O, ze waren strikt rechtvaardig in Efeze, maar keihard in hun oordeel. Ze waren streng en beschuldigend. De valse leraren werden over dezelfde kam geschoren als de in zonde gevallen gelovigen. Onbarmhartig daagden ze de schuldigen voor de gemeente. Onbarmhartig wezen zij de in zonde gevallen gelovige af. Er was geen liefde, en het resultaat daarvan was zichtbaar. Wel een ogenschijnlijk zuivere gemeente. Geen vlek of rimpel, want dat werd niet geduld.

MAAR DE HERE DOORZAG DEZE GEMEENTE

Van welke hoogte zijt gij gevallen, zo zegt de Here. Efeze was een gevallen gemeente. O, niet in de zonde, ook niet in de verkeerde leer. Zelfs niet in een verkeerde levenswandel. En toch gevallen. Want de liefde, de kern van het christelijk geloof, hadden zij verzaakt. Ondanks de inspanning, de vele werken en de volharding, was het geloof alleen maar een zaak van theorie. Geen blij getuigenis was er meer te horen. Er was geen aantrekkingskracht voor de wereld. Geen zendingsdrang en zendingsvisie. En daarom krijgt Efeze een duidelijk woord van de Here te horen: 'Bekeert U!'

Ze zullen elkaar wel wat verbijsterd hebben aangezien daar in Efeze. Dat was het laatste wat ze verwacht hadden. Eigenlijk hadden ze alleen maar complimentjes verwacht. Daarom waren ze vol trots en blijdschap begonnen met het lezen van de brief.

MAAR DIT!

Dat hadden ze toch niet verdiend. Ze waren zo orthodox, zo rechtzinnig in de leer, zo evangelisch. Maar juist zij krijgen te horen: 'Bekeert U!'

Neen, dat was niet een oproep tot de mens van de wereld, geen oproep voor de zondaar, een hele gemeente moest zich bekeren.

Want het zat van binnen niet goed. Wel uiterlijk, maar van binnen deugde het niet.

Efeze krijgt ook nog te horen, dat als zij zich niet zouden bekeren, de Here de kandelaar van zijn plaats zou weg nemen.

De kandelaar is weggenomen, Efeze bestaat als christelijke kerk of gemeente al vele eeuwen niet meer. Hebben zij zich niet bekeerd op het woord van de Here Jezus?

Een grote les voor ons. Hoe staat het met de liefde welk wij van de Here hebben ontvangen? Liefde voor een in zonde gevallen broeder of zuster? Hoe staat het met onze liefde, onze bewoogheid voor een verloren wereld? Hoe staat het met onze liefde en toewijding voor onze Here? Willen wij een nieuwe geestelijk elan gaan beleven, dan is er maar één weg: terug naar de eerste werken. Waar dat gebeurt, daar komen stromen van zegen, want waar liefde woont, gebiedt de Here zijn zegen.

Jac. Schouten

Mededeling

De Commissie voor de Opleiding heeft br. A. G. den Dekker, voorganger van de gemeente Groningen-Zuid, volgens artikel 3 van het Reglement inzake Voorgangers een beroepbaarstelling voor alle gemeenten gegeven.

P. J. Prijt, secretaris C. v.d. O.

AANVULLENDE VERANTWOORDING GIFTEN 4e KWARTAAL 1991

ECU

H.J., V. f 250,-; B.B., N. f 250,-; P.C.A., A. f 100,-.

CvdO

H.J., V. f 200,-; G.F.B., B. f 135,-; B.B., N. f 250,-; P.C.A., A. f 100,-.

UZC

Apeldoorn f 60,- (WIN); N.N.L. f 30,-; W.V., W. f 100,- (postzegels); H.J., V. f 250,-; B.B., N. f 400,-; M.J., A. f 1000,-; N.N., L. f 30,-; A.W., H. f 700,- (postzegels/kaarten); P.C.A., A. f 100,-; J.P.-B.,

L. f 50,-; N.N., L. f 30,-; NBVB Eindhoven f 100,-; Gewest Friesland f 7000,- (project); Drenthé en Z.O.-Groningen f 3.200,- (project); Zending gem. Groninger Bond f 4.500,- (project); Gewest WIN Twente f 12.000,- (project); NBVB f 8.413,63 (project); Gewest Holland f 10.000,- (project); Amsterdam-West f 469,05 (project); 's-Gravenhage f 50,- (project); J.N., K. f 2.470,- (project); Enha Pack f 10.000,- (project); Hoogeveen

f 90,- (pakketten); Leeuwarden f 300,- (pakketten); Harlingen f 90,- (pakketten); Hoogezand f 160,- (pakketten); Nieuw Weerdinge f 30,- (pakketten); NBVB Delfzijl f 30,- (pakketten); Ter Apel f 30,- (pakketten); Meppel f 30,- (pakketten); NBVB Emmen f 90,- (pakketten); NBVB Kollumerzwaag f 90,- (pakketten).

NBJB

G.F.B., B f 135,-

UBS

G.F.B., B f 135,-

A. van den Hoef.

Door de Baptisten: Gemeente Enschede ds. G. H. W. Pflaum te Dordrecht.

Door de Baptisten: Gemeente Assen ds. P. Kingma te Sneek, als voorganger in bijzondere dienst. Dit beroep is aangenomen.

ADRESSEN

Secretaris van de gemeente Noordbergum is Y. Postma, Zevenhuisterweg 13, 9257 VH Noordbergum, tel. 05110-3968.

Secretaris van de gemeente Muntendam is M. Venema, Markt 6, 8754 ES Makkum, tel. 05158-1484.

Het nieuwe adres van A. Wijchers luidt: Belhaak 23, 9932 BJ Delfzijl, tel. 05960-28313.

Secretaris van de gemeente Hengelo Centrum is S. Louwes, Weideweg 180, 7556 AG Hengelo, tel. 074-432369.

Tot lid van het Dagelijks Bestuur van de Commissie der Unie is gekozen br. J. Chr. Schipper, Jan Steenstraat 13, 2162 BL Lisse, tel. 02521-15164.

Secretaris van de gemeente Pernis is J. E. van Zwieten, Nieuwedijk 28, 3195 GE Pernis, tel. 010-4385907.

VOORZITTER BLANKEN PLOTSELING OVERLEDEN

Broeder W. J. Blanken, voorzitter van de Unie Commissie is vrijdag 3 april jl. plotseling geheel onverwacht op 62-jarige leeftijd overleden. Blanken heeft binnen de Unie een groot aantal activiteiten ontplooid. Hij was lid en voorzitter van de Evangelisatie Commissie en bestuurslid van de Unie Bouwstichting. In zijn woonplaats IJmuiden was hij jarenlang voorzitter van de Raad der gemeente. Sinds 1989 gaf hij als voorzitter van de Unie Commissie ook leiding aan de Algemene Vergadering.

Binnen de Unie werd Blanken alom ge-
waardeerd als kundig bestuurder, die

ook discussies over controversiële onderwerpen in goede banen wist te leiden.

Het voorzitterschap van de Unie Commissie wordt voorlopig waargenomen door ds. G. Bosveld te Doetinchem.

In het volgende nummer van DC zal nader worden ingegaan op de betekenis van W. J. Blanken voor de Unie van Baptisten Gemeenten.

*De Here zal uw uitgang en uw ingang
bewaren van nu aan tot in eeuwigheid.
Ps. 121 : 8.*

Met dank voor wat hij voor onze gemeente
gedaan heeft, geven wij u kennis dat geheel
onverwacht op de leeftijd van 62 jaar door de
Heer is thuisgehaald onze broeder

WILLEM JOHANNES BLANKEN

De uitvaartdienst heeft 8 april jl.
plaatsgevonden.

Baptistengemeente IJmuiden.

*„In uw hand beveel ik mijn geest”
Ps. 31 : 6a*

Na een kortstondige ziekte heeft de Here tot
Zich genomen onze zuster

AALTJE DRENTH-GROEN

op de leeftijd van 69 jaar.

29 maart 1992

Baptisten Gemeente Stadskanaal-Noord

De Commissie der Unie deelt met grote
verslagenheid mee, dat 3 april geheel
onverwacht is overleden de voorzitter
van de commissie

**br. Willem
Johannes Blanken**

in de leeftijd van 62 jaar.

Zijn grote inzet, zijn trouw en liefde voor
het werk, zijn doordachte
geloofsgetuigenis en zijn innemende
broederlijke omgang hebben veel voor
ons en voor onze gemeenschap
betekend.

Ons medeleven en ons gebed gaan uit
naar zijn vrouw, haar zoon en
schoondochter en de kleinkinderen.
Moge de Heer hun de sterkte en de
kracht geven om dit verlies te dragen.

G. Bosveld, vice-voorzitter
A. Niessink, algemeen adjunct

Bosch en Duin, 3 april 1992

Vooruitzien.

*Geen traan is te drogen voor morgen,
ook van 't komend verdriet geen stukje te minderen.
Maar wel dat God blijft zorgen,
voor mijn vrouw, voor mij, de kleintjes en alle tien de
kinderen.*

(G. Koning, januari 1992)

Omringd door diegenen die hij liefhad en die hem
liefhadden, is in zijn eigen vertrouwde omgeving in
alle rust van ons heengegaan mijn man, onze vader
en opa

GERRIT KONING

op de leeftijd van 67 jaar.

„De Heer is mijn herder, mij ontbreekt niets”.

Baptisten Gemeente Westerhaar.

Op 7 februari is van ons heengegaan onze broeder

JOHANN CHRISTOPH OSKAR HENTSCHE

op de leeftijd van 89 jaar.

Baptisten Gemeente Hengelo-Centrum.

Op 20 februari werd door haar Heer thuisgehaald
onze zuster

ROELFINA BROUWER-MULDER

op de leeftijd van 76 jaar.

Baptisten Gemeente Hengelo-Centrum.

In volle vrede heeft de Heere thuisgehaald onze
broeder

WIERT RUITER

op de leeftijd van 81 jaar.

Hoogezand, 1 maart 1992.
Baptisten Gemeente Hoogezand, Beukemastraat.

Op woensdag 25 maart 1992 heeft de Heer
thuisgehaald onze broeder

HINDERIKUS ROELOF DILLING

op de leeftijd van 89 jaar.

Baptisten Gemeente Hengelo-Centrum.

De Baptisten Gemeente Veendam maakt u bekend
dat op 13 maart 1992 door haar Heer is thuisgehaald

ANNI WILHELMINE BOITEN-HIPPEN

geboren 14 september 1906 te Jemgum BRD,
sedert 4 december 1989 weduwe van Gerhard
Boiten.

„Ik weet dat mijn Verlosser leeft”

*Ik stel mij de Here bestendig
voor ogen; omdat Hij aan mijn
rechterhand staat, wankel ik niet.*

Op 14 maart werd door de Heer thuisgehaald onze
broeder

H. DE RUITER

op de leeftijd van 71 jaar.

Als gemeente hebben we veel te danken aan de
inzet, waarmee hij zijn bouwkundige gaven
dienstbaar heeft gemaakt.

Baptisten Gemeente Den Haag.

Door de Heere thuisgehaald onze zuster

T. HILVERTS-RIENMEIJER

in de leeftijd van bijna 86 jaar.

14 maart 1992.
Baptisten Gemeente Winschoten.

Op 14 maart 1992 heeft de Heer thuisgehaald onze
zuster

MARIA ALBERTA KEUZENKAMP-ASSINK

op de leeftijd van 68 jaar.

Baptisten Gemeente Hengelo-Centrum.

VAN DER GRAAF

**TOP
VERHUIZERS**

VERHUIZINGEN HULPDIENT

CORFU/GR.L.

Vak.woning a. zee.
Max. 6 pers. Mei-juni,
f. 400,- p.w., tel. 08346-64576.

OPROEP

Leerling-organist zoekt
Orgelboeken van Lofzangen en
Gebeden. Wie kan Gerrit de Vries
helpen? Tel. 05116-1997.

ZUID-LIMBURG

Te huur rustig gelegen vak.bung.
in een mooie omgeving. Tot 27/6 bij
2 weken reserveren 20% korting.
60+ korting.
Inl.: De Cantharel, Kern 19, 6451
GC Schinveld, tel. 045-251176.

KOMF. VAKANTIE- WONING

in Hoog-Sauerland (Duitsl.,
Winterberg-Niedersfeld) te
verhuren (max. 6 personen).
Mooi gelegen aan bosrand met
Panoramazicht.
Aanvragen bij:
Manfried Schulte,
Zum Berger See 91,
D 5820 Gevelsberg,
tel. 02332/60504.

BIJZONDERE DIENST MET PROF. J. J. KIWET OP ZONDAG 3 MEI A.S. TE ASSEN.

I.s.m. de Baptist World Alliance heeft prof.
Kiwet de afgelopen maanden in Rusland
gewerkt. Alleen in Assen geeft hij zijn eerste
indrukken weer over de situatie van onze
broeders en zusters in Oost-Europa. Na
deze unieke bijeenkomst vertrekt hij weer
naar Amerika.

Iedereen is van harte welkom in de
Marturia-kerk, Thorbeckelaan 197,
Assen.

Zondag 3 mei a.s., aanvang: 15.30 uur.
Kom tijdig, toegang en plaatsen vrij.

Organisatie: Bapisten Gemeente Assen.
Informatie: 05920-56764 / 56195 / 46364.

baptisten gemeente

„Dit is Mijn gebod, dat gij
elkander liefhebt”

Joh. 15: 12

assen

Tabitha DEN HAAG

Tabitha is een protestants christelijk verzorgingshuis in Loosduinen, Den Haag, waar
133 ouderen wonen.

Aan ouderen in de wijk bieden wij tevens de mogelijkheid gebruik te maken van een
aantal voorzieningen van het verzorgingshuis zodat zij langer zelfstandig kunnen blijven
wonen. Te denken valt aan tijdelijke verzorging, dag- en nachtopvang, maaltijden enz.

Wij hebben vakatures voor de volgende functies:

A) 2 MEDEWERKERS WELZIJSACTIVITEITEN (M/V)

(werktijden in overleg; ± 20 uur per week)

Wij zoeken enthousiaste collega's, bij voorkeur in het bezit van een
MBO-AB-diploma. Kandidaten moeten belangstelling hebben voor het
begeleiden en creatief bezighouden van dementerende ouderen.

B) 2 ZIEKEN- VERZORGENDEN (M/V)

(40 uur per week, part-time is bespreekbaar)

met het diploma MDGO-VZ/VP of Ziekenverzorgende.

In de toekomst zeker doorgroei mogelijkheden, i.v.m. zwangerschap
huidige personeelsleden.

C) KEUKENHULP

voor alle voorkomende werkzaamheden
(van mei t/m augustus)

Wil je ervaring opdoen in een verzorgingshuis?

Wij zoeken voor de zomermaanden enthousiaste.

D) VAKANTIEKRACHTEN

voor de Verzorging, Huishoudelijke Dienst, en de afdeling Welzijn.

Wat bieden wij?

Een plezierige, moderne werkomgeving waar aan samenwerking en
collegialiteit veelwaarde wordt gehecht. Daarnaast bieden wij de mogelijkheid
voor kinderopvang.

Salariëring en overige arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO-
Bejaardentehuizen.

Interesse?

Voor nadere informatie over de functies A, B en D kunt u telefonisch contact
opnemen met mevrouw G. Leinweber-Jol, Hoofd Zorg.

Voor de functie C kunt u contact opnemen met de heer C. v.d. Meulen, Hoofd
Voedingsdienst. Ons telefoonnummer is 070-3979711.

Schriftelijke sollicitaties kunt u binnen 10 dagen na verschijning van deze
advertentie richten aan: de directeur van Verzorgingshuis Tabitha, Mozartlaan
280, 2555 KZ Den Haag.

107E JAARGANG NR. 15 24 APRIL 1992

de **Christen**

Overdenking Pasen

**In memoriam
W. J. Blanken**

**Geloofsvrijheid: het
Amerikaanse baptisme**

Jezus verschijnt na Zijn opstanding aan Maria Magdalena.

VAN DE VOORZITTER

Eigenlijk hadden we u nu op deze plaats willen vertellen hoe de reactie in ons Baptistenland geweest is op de ontvangst van 'De Christen' nieuwe stijl. Maar aangezien dit nummer wordt gemaakt terwijl het eerste nummer nog moet verschijnen, is dit niet mogelijk. Het zal zelfs de vraag zijn of dit in het volgende nummer kan. Wel is belangrijk dat we gaan zien dat ons blad weer een orgaan wordt voor al onze mensen.

Er zijn vandaag kerken die groot zijn en zeer veel leden tellen, waar het noodzakelijk is dat een kerkblad per regio verschijnt. Voor kleinere kerken als de onze is dat onmogelijk. Wij hebben een blad voor de gehele gemeenschap. Maar dat moet dan ook door iedereen gelezen worden. Soms klagen we erover dat sommige zaken ten aanzien van de Unie of van andere gemeenten zover van ons vandaan gebeuren. Maar maken we het daar zelf niet naar door eigenlijk niet geïnteresseerd te zijn in dat andere, omdat we, al jaren geleden, 'De Christen', om wat voor reden dan ook, de deur hebben uitgedaan?

Terwijl ik dit zit te schrijven, komt het bericht door van de ramp die zich in Lelystad heeft voltrokken, vanwege het feit dat het kerkgebouw van de kleine Baptistengemeente is afgebrand. Dat is zeker een ramp voor deze kleine gemeente. Maar hoe noodzakelijk is het dat we daarvan op de hoogte zijn. Als één lid lijdt, lijden allen immers mee. Deze gemeenschapbevorderende plaats wil ons blad innemen. Maar dit kan alleen slagen als iedereen meewerkt. Niet alleen de leden van de gemeenten, ook de leiding van de gemeenten moet zich er mee bezig gaan houden.

Berichten van allerlei aard, niet alleen van rampen, maar ook blijde zaken, moeten in dit blad worden gepubliceerd. In Delfzijl moet men weten wat zich afspeelt in Treebeek, in Den Helder weten wat er in Apeldoorn gebeurt. Als dat weer goed begrepen wordt, dan kan ons blad op de juiste wijze functioneren.

Bovendien kan ons blad er aan meewerken dat er zich ook op geestelijk terrein een eenheid gaat formeren in onze gemeenschap. Veel van de moeilijkheden van de laatste jaren vinden hun oorzaak in het feit dat we zo weinig van elkaar afweten. We hopen van ganser harte dat 'De Christen' op deze wijze weer een goede plaats in onze gemeenschap gaat krijgen. Zodat we, met een zekere trots, allemaal weer gaan spreken van 'ONS BLAD'.

Jac. Schouten

Orgaan van de Unie van Baptisten gemeenten in Nederland; verschijnt wekelijks; abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar.

Redactie:

Drs. H. D. Huiting,
drs. P. J. Lalleman, J. Schotanus,
ds. Jac. Schouten, ds. J. H. Stijkel.

Eindredacteur:

G. M. Muis, Weegbreestraat 613a,
3765 XS Soest. Wilt u alle kopij,
berichten en gemeentebladen
naar Soest zenden?
De kopij dient uiterlijk 14 dagen
voor de verschijningsdatum bij de
eindredacteur te zijn.

Administratie:

Bureau der Unie van Baptisten
Gemeenten in Nederland, Biltse-
weg 10, 3735 MC Bosch en Duin;
tel. 030-284494/284457, giro 9260
t.n.v. Unie van Baptisten Gemeen-
ten. Alle advertenties opgeven aan
het Uniebureau.

INHOUDSOPGAVE

In memoriam W. J. van Blanken (Jac. Schouten)	3
Beïnvloeding (J. Schotanus)	4
Pasen: niet éénmaal per jaar (J. H. Stijkel)	5
Baptisme en vrijheid (2) (O. H. de Vries)	6
Buitenlands nieuws	7
„Dienst moet honderd procent zijn" (Jac. Schouten)	8
NBBJ-nieuws	10
Bond tegen het Vloeken jubileert (R. van de Poll)	11
Onheilsprofeet (Jac. Schouten)	12
Brieven van Boven (Jac. Schouten)	13
Boekennieuws	14
Advertenties	15
Familieberichten	16

IN MEMORIAM W. J. BLANKEN

Op vrijdag 3 april ontvingen wij het bericht dat plotseling was heengegaan broeder Willem Johannes Blanken, voorzitter van de Commissie der Unie.

Bij zulk een bericht is het of even de wereld wordt stuił gezet. Een schok ging door Baptist Nederland. Een schok, vanwege het plotselinge. Een schok, vanwege het grote verlies, welke onze Uniegemeenschap moet lijden.

Mijn gedachten gingen terug naar de eerste momenten dat we elkan-der hebben ontmoet. Het was in een samenkomst van de toen nog heel kleine Baptistengemeente te IJmuiden. Kort daarna – het was in het begin van de zestiger jaren – voerden wij onze eerste gesprekken, welke altijd gingen over de Unie. Ook toen was het voor de Unie niet zo'n gemakkelijke tijd. En broeder Blanken wilde daar alles van weten.

Onze broeder hoorde geestelijk thuis in de gemeente welke toen samenkwam in de Elonkapel te IJmuiden. In deze gemeente kwam het verlangen op om een Baptistengemeente te worden en in het streven daarnaar nam onze broeder een grote plaats in. Volgens broeder Blanken mocht het daar echter niet bij blijven. Geen onafhankelijke of vrije gemeente, maar juist samen met anderen te gaan, dat was zijn verlangen. Samen met anderen het werk doen van zending, evangelisatie en opleiding, wat voor een enkele gemeente

vaak veel moeilijker is. Samen met anderen de vreugde van de Here te beleven in het samen onderweg zijn. Wel moest dat samengaan gegrond zijn op het enige Fundament dat er is; het verlossingswerk van onze Here Jezus Christus.

Daarover gingen de gesprekken die wij voerden. Het was in 1963, dat br. Blanken de eerste Algemene Vergadering van onze Unie meemaakte. Geen gemakkelijke Algemene Vergadering, want het hoofdonderwerp was het uittreden uit de Wereldraad van Kerken van de Unie. Nogal wat emotionele zaken werden van verschillende kanten aangevoerd. Maar aan de avond van die dag vierden wij samen als gemeenschap het Heilig Avondmaal. Nog hoor ik hem zeggen, na deze Avondmaalsviering: „Wat prachtig en fijn dat het mogelijk is na zo'n vergadering zo'n heerlijk Avondmaal te vieren.”

In de loop der jaren vond onze broeder zijn weg in onze Uniegemeenschap. In diverse commissies had hij een gewaardeerde inbreng. Hij werd gekozen in de Commissie der Unie. Spoedig daarna tot voorzitter van deze commissie en tot voorzitter van de Unie. We spraken samen nog wel eens over die eerste gesprekken die wij gevoerd hadden in IJmuiden en hoe wonderlijk, maar ook hoe mooi de wegen des Heren zijn.

Als voorzitter van de Commissie

der Unie voerde br. Blanken een beleid waarin het vooral om duidelijkheid ging. Het was zijn verlangen om voor eigen gemeenschap, maar ook voor de buitenwacht, duidelijk te maken waar de Unie stond in het geestelijk gedachtenveld. Een duidelijkheid, waar hij zelf geheel achter stond. Vaak heeft onze broeder in de Uniecommissie moeilijke zaken tot een goed einde gebracht. Hij zette zich totaál in. De arbeid was hem lief.

Plotseling is dit arbeidzame leven afgesloten. En wij blijven zitten met veel vragen, die in dit aardse leven niet beantwoord zullen worden. Wel is het geloof in ons hart dat we het eenmaal zullen begrijpen bij de Here.

De familie heeft op de kaart de woorden laten drukken van Ps. 121 : 8 „De Here zal uw uitgang en uw ingang bewaren van nu aan tot in eeuwigheid.”

Door het geloof in de Here Jezus Christus, dat zijn hart geheel vervulde, weten we dat zijn uitgang uit dit aardse leven en zijn ingang in het hemelse door God werd bewaard.

Wij wensen ook vanaf deze plaats zuster Blanken, kinderen en kleinkinderen, de sterkte en de troost van onze Here en Heiland toe, voor deze tijd en de tijd die komt.

Jac. Schouten

BEÏNVLOEDING

Als voorbeeld van beïnvloeding dient een zeer veelzijdig en gewaardeerde prediker.

In zijn prediking wordt hij vergeleken met Spurgeon. Op de bodem van deze rechtzinnige prediking kan het zaak van de wedergeboorte ontkiemen. Velen worden onder deze gezegende prediking 'een nieuwe schepping'.

Onder een groot deel van de zuidelijke Baptisten wordt positief over hem gedacht. Zijn indrukwekkende biografie kan niet met droge ogen gelezen worden. Zijn vruchtbare bediening wordt toegeschreven aan zijn Schriftgetrouwe prediking. Tot voor enkele jaren kende ik de persoon eigenlijk alleen van naam. In ons blad en in gesprekken werd hij zo nu en dan genoemd in verband met onze internationale relaties. Niet altijd in positieve zin. Het beeld wat ik van deze persoon had, ontleende ik aan losse opmerkingen; meestal in de context van scheurmakerij en machtsstrijd. In de pers werd hij zelfs in verband gebracht met het Texaanse racisme. Dan kom je bij een bezoek in Dallas in gesprek met allerlei mensen uit de gemeente van deze broeder en het beeld verandert ogenblikkelijk. Men hoort geen onvertogen woord over de geliefde broeder-voorganger. Bovendien kom je ook nog te weten dat Billy Graham gekozen heeft om lid te zijn van deze gemeente. Wat moet je dan als betweterige Nederlander? Je kunt in je hart alleen maar zeggen: Heer vergeef me dat ik me zo gemakkelijk heb laten beïnvloeden betreffende onze Bijbelgetrouwe broeder W. A. Criswell.

ONS DENKKADER

Of wij iets of iemand positief of negatief beoordelen, hangt af van ons theologisch denkkader. Dat geldt ook voor de inhoudelijke kant van ons blad. Alleen het feit al, dat ik in de laatste zin van de vorige alinea het woordje Bijbelgetrouw heb geïntroduceerd en dan ook nog met een hoofdletter, zegt al genoeg. Het betekent in feite dat ik in mijn oordeel over medechristenen dit als een criterium gebruik. Zo heeft ieder zijn eigen benadering en invalshoek.

Een recent boek van broeder Ouwe-neel toont verschillende mogelijke denkkaders aan. Enerzijds van mensen die uitgaan van de éénheid van

Het Verbond en anderzijds van hen die meerdere en verschillende Verbonden in de Bijbel menen te ontdekken, terwijl allen uitgaan van de goddelijke inspiratie en onfeilbaarheid van de Schrift. Ondanks deze overeenkomst is er een wezenlijk verschil in denkkader en komt men tot verschillende conclusies over de plaats van Israël en de Kerk in Gods heilshandelen. De ecclesiologie (gemeenteleer) van Baptisten heeft ook alles te maken met een ander Verbondsdenkkader dan van de Gereformeerde gezindte. Ik heb nog nooit een baptist horen beweren dat de kerk bij Adam of Abraham zou zijn begonnen. Het is wel een pluspunt als je elkaars standpunt goed kent. Hoe je het echter ook wendt of keert, men zal toch vaak elkaars standpunt als eenzijdig ervaren. De uitwerking van die standpunten kom je in de praktijk van ons kerkelijk en zelfs maatschappelijke leven dan ook overal tegen. Ik veronderstel dat geen enkele baptist zijn politieke keuze zou willen verbinden met zijn kerkkeuze. Voor een bepaald deel van de Gereformeerde gezindte is dat een noodzakelijkheid. Vanuit dat andere denkkader kan men bijvoorbeeld geen lid worden van het GPV; al zou men zich er nog zo verwant mee voelen. Men kan jaloers zijn op hun éénduidigheid. Men kan met hen, uitgaande van de goddelijke inspiratie en onfeilbaarheid van de Schrift, abonnee zijn op hun dagblad, maar een voor hen absoluut onaanvaardbare visie hebben op de Gemeente van Christus. In de Schriftbeschouwing kan men zich sterk verwant voelen, maar in de praktijk blijkt men daar niet genoeg aan te hebben. Wij menen in ons blad dat aan te mogen bieden, wat vanuit een gemeenschappelijke gemeentevisie en Schriftbeschouwing ons verder aan het denken kan zetten, ook al zal niet iedereen altijd te overtuigen zijn. Hopelijk is het lezen en meedenken dan toch de moeite waard.

J. Schotanus

EIGEN TERREIN

Tijdschriften bestrijken ieder hun eigen terrein. In dit blad wordt vanuit een gemeenschappelijke gemeentevisie en schriftbeschouwing gepoogd de lezer aan het denken te zetten. Aan de lezer de vraag of er met de 'nieuwe stijl' inhoudelijk ook iets veranderd is.

De afgelopen tien jaar is het aantal abonnees gedaald. Reden om te proberen te weten te komen wat daarvan de oorzaken zijn. De afgelopen drie jaar is daar niet alleen 'in hogere kringen' en in de redactie, maar ook in de Raden van onze gemeenten over gedacht en gesproken. In die discussies worden dan velerlei zaken en oorzaken genoemd. Op zichzelf is dat een goede zaak. Er is veel aandacht besteed aan het uiterlijk van het blad. Een beetje meer met de tijd meegaan, want zo kon het niet langer. Het oog wil ook wat. Het resultaat of het begin hiervan ligt voor u. Maar dat is niet het enige. Er werd en wordt nog steeds gepraat over het inhoudelijke. Zullen we op dat vlak ook met een algemeen aanvaardbaar resultaat kunnen komen?

DIAGNOSE STELLEN

Om diagnoses te kunnen stellen, moet men kennis van zaken hebben. Als men verschillende artsen de patiënt laat onderzoeken, betekent dat niet automatisch dat men tot hetzelfde oordeel komt. Het wordt wel zeer frustrerend, als men tot absoluut tegengestelde meningen komt. Dit kan uitgelegd worden door de verschillende denkkaders van de betrokkenen. Maar het wordt nog erger, een arts meent zich een oordeel aan te kunnen meten zonder de patiënt te kennen. Men mag een mening hebben over de inhoud van ons blad en die mening namens de gemeente kenbaar maken op de Algemene Vergadering. Het enige waar wij moeite mee houden, is dat men zich een oordeel aanmeet, terwijl men het blad niet echt kent. Overigens weten we dat het een subjectieve kwestie zal blijven voorzover het om de inhoudelijke kant van de zaak gaat. Ieder heeft nu eenmaal zijn eigen smaak.

Opstanding geen momentopname

PASEN: NIET ÉÉNMAAL PER JAAR

Heel Jeruzalem stond op z'n kop. Mensen wisten niet wat ze hoorden. Op die eerste dag van de week trof Maria van Magdalena bij het ochtendgloren een leeg graf aan. Jezus' volgelingen begrepen niet wat er gebeurd was: De steen voor de ingang naar het graf was weggerold. „Wat kan er gebeurd zijn?” vroeg Maria zich af. Haar conclusie kon niet anders zijn dan dat de Heer uit het graf was weggehaald en dat ze Hem ergens anders hadden neergelegd.

Een heel begrijpelijke reactie. Maar, hier is wat anders gebeurd! Met de daad heeft Jezus Zijn belofte waar gemaakt dat Hij zou opstaan. Dat Hij sterker zou zijn dan de dood. Dat Hij zou overwinnen en niet de satan, die dacht dat hij gewonnen had. Op die eerste dag van de week is werkelijkheid geworden: „DE HEER IS WAARLIJK OPGESTAAN”. De dood moest wijken voor Jezus' kracht.

Op de opstandingsmorgen brak het licht door. Dat is het begin van leven. Daarom is het ook niet zo verwonderlijk dat we op de zondag in de dienst bij elkaar komen; dan mogen we immers het begin van het nieuwe leven vieren. Het leven dat Jezus ons biedt. De Heer is niet, zoals Maria eerst dacht, uit het graf gehaald en ergens anders neergelegd.

Nee, de Heer is in leven. Dat is het getuigenis van Pasen.

MARIA MAGDALENA

Het evangelie toont ons Maria en haar belevenis op die eerste dag van de week. We zien ontzetting, alsof alle grond onder haar voeten wegzinkt. Ze was buiten zichzelf. Hoe kon dit? Hoe kon die zware steen opzij zijn geroeld?

Ze snelt bij het graf vandaan om zo snel als ze kan het gebeuren aan Petrus en Johannes te vertellen. Ze denkt niet aan Jezus' eigen woorden, dat Hij na drie dagen zou opstaan.

Bij Maria is er vrees en verdriet. Ze staat buiten bij het graf en huilt. Maar door haar tranen heen kijkt ze nauwkeuriger in het graf en ziet twee engelen. Deze vragen haar waarom ze huilt. En het is, zo zegt Maria, omdat ze haar Heer hebben weggenomen. Ze heeft nog maar net geantwoord of ze kijkt achterom. Misschien heeft ze het gevoel gehad, dat er iemand achter haar stond. Ze ziet niet dat het Jezus is; zo verblind is ze door haar verdriet. Ze kijkt wel, maar ze ziet niet.

„Waarom huil je, wie zoek je?” vraagt Jezus haar. En opnieuw horen we Maria zeggen dat haar Heer is weggenomen en ergens anders is neergelegd. En als Hij het weet, laat Hij het dan zeggen: Maria krijgt geen antwoord op haar vraag. De ander zegt alleen: „Maria!” Jezus roept haar bij haar naam. En als ze Hem nu aankijkt dan ziet ze pas werkelijk, dat gelooft ze, nu de le-

vende Heer haar persoonlijk aanspreekt.

Nu de Heer haar heeft gevonden en bij haar naam heeft geroepen; nu weet ze dat de Heer in leven is.

Ze heeft, zoals ze later tegen de discipelen zal zeggen: „de Heer gezien”. Zij

J. H. Stijkel

kon Hem eerst niet vinden, omdat ze Hem niet zocht bij de levenden. Zij zocht de Christus die gestorven was, maar zij kon hem niet vinden, want Hij was opgestaan.

Wat een blijdschap; wat een zekerheid, ook voor Maria, nu zij de levende Heer heeft ontmoet.

JEZUS LEEFT, EN WIJ?

Wat een blijdschap en zekerheid ook voor ons, voor ieder persoonlijk, dat we weten dat onze Verlosser leeft. Dat we een levende Heer hebben met wie we mogen leven.

Ja, die ons leven geeft.

Dat het Pasen is geworden in ons leven.

Dat het licht van Pasen door mocht breken in ons hart.

We mogen op de Gekruisigde zien, die in leven is.

Die ons bij name kent; bij name roept Zijn kind te zijn.

Van Jezus mogen we zijn, er bij horen op die grote dag van Zijn komst in heerlijkheid.

Omdat Hij leeft, hoeven wij niet meer bang te zijn voor de toekomst en is het leven altijd de moeite waard.

Wij leven na Pasen.

Goede Vrijdag en Pasen blijven geen momentopnamen van iets wat we eenmaal per jaar gedenken vieren.

Nee, we mogen er uit leven en het als een zekerheid in ons hart meedragen dat de Heer voor ons niet alleen gestorven is, maar ook is opgestaan.

BAPTISME EN VRIJHEID (2)

In deze zesde aflevering van een serie artikelen over de baptisten identiteit vervolgen wij onze bespreking van het baptisten vrijheidsprincipe. De vorige keer besteedden wij aandacht aan de nadruk op geloofs- en gewetensvrijheid bij de eerste Engelse baptisten. In dit artikel gaan we terug naar het begin van het baptisme in Amerika.

1. HET AMERIKAANSE BAPTISME

De gedachten over geloofs- en gewetensvrijheid zijn in de zeventiende eeuw door Engelse christenen naar Amerika overgebracht. De eerste baptisten gemeente in Amerika werd in 1636 gesticht door Roger Williams. Aan de basis van deze gemeentestichting lag Williams visie op het belang van vrijheid voor het christelijk leven. Evenals Smyth verbond Williams de vrijheid met de heerschappij van God. Alleen God heeft recht op het leven van mensen. God is Heer van het menselijk geweten. Geen mens en geen menselijke instantie mag de hand leggen op de ziel van een mens, op zijn diepste overtuiging, op zijn relatie tot God. Dit alles is samengevat in de stelling dat een mens moet afblijven van het geweten van een ander mens. Deze dingen moeten in vrijheid een zaak blijven tussen God en de persoon in kwestie. In Engeland was deze vrijheid niet voorhanden. Dit deed Williams in 1630 naar Amerika vluchten. In de engelse kolonieën in Amerika raakte hij weldra in conflict met calvinistische bestuurders die in de Nieuwe Wereld eenzelfde regiem van geloofsdwang wilden organiseren als koning en staatskerk in het oude Engeland. Bittere ironie der geschiedenis: deze machthebbers waren ooit zelf om geloofsredenen uit Engeland gevlucht! In de Nieuwe Wereld eenmaal aan de macht gekomen, gaven zij andersdenkenden niet de vrijheid die zij er voor zichzelf hadden gezocht. Zo kwetsbaar is vrijheid in mensenhanden! Roger Williams vluchtte de wildernis in, die toebehoorde aan de Indianen. Hij

O.H. de Vries

sloot vriendschap met hen, verkreeg van hen een stuk land en stichtte daar een nederzetting, waarin godsdienstvrijheid gewaarborgd was. Hij bekroonde deze activiteiten met de stichting van de eerste baptisten gemeente in Amerika.

Williams' opvattingen over vrijheid van geloof en geweten, en de daarmee samenhangende rol van de overheid, komen aan de orde in een beeld, dat hij zelf gebruikte. Daarin vergelijkt Williams de samenleving met een schip vol emigranten, van Europa op weg naar Amerika. Er zijn katholieken, protestanten en joden aan boord. Die houden onderweg in vrijheid hun eigen godsdienstoefeningen. De kapitein (de overheid) bemoeit zich daar niet mee. Wel is hij er verantwoordelijk voor, dat de orde aan boord gehandhaafd blijft en geen godsdienstige groepering de belangen van een andere groep schaadt.

Hoe moeizaam in het begin de gedachten over geloofs- en gewetensvrijheid in Amerika ook ingang vonden, ze zouden er een grote toekomst tegemoet gaan. Amerika zou het land van de vrijheid worden.

In de zeventiger jaren van de achttiende eeuw werd de kolonie onafhankelijk van Engeland. In 1791 werd het recht op godsdienst- en gewetensvrijheid grondwettelijk vastgelegd. Dit was in de politieke en maatschappelijke geschiedenis volstrekt nieuw. Het is bekend dat baptisten in deze ontwikkelingen een belangrijke rol hebben gespeeld. Met hun oerbaptisten inzet voor vrijheid groeiden zijn getalsmatig sterk in de periode waarin Amerika be-

zig was zich vrij te maken van Engeland.

2. VRIJHEID IN ONZE HUIDIGE BAPTISTENSITUATIE

In de loop der geschiedenis ging het baptisten in hun strijd voor vrijheid steeds om de volgende punten:

- Vrijheid dient een open, persoonlijke relatie tussen God en mens, die niet verstoord mag worden door een derde partij.
- Vrijheid is het klimaat, waarin God vrijmachtig werkt en waarin Christus heerschappij voert over Zijn gemeente en over de gelovigen afzonderlijk.
- Gewetensvrijheid is de ruimte, waarin de gelovige als verantwoordelijk mens voor God staat en kleuzes maakt. De mens heeft niet een geweten, maar is een geweten. Wie het geweten van een mens aan banden legt, verhindert hem tegenover God te zijn wie hij werkelijk is.

Baptisten hebben steeds vanuit de positie van onderdrukte minderheid gestreden voor vrijheid. De vrijheid werd van buitenaf aan banden gelegd.

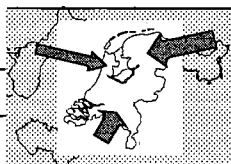
In de actuele Nederlandse baptisten situatie speelt het vrijheidsbeginsel binnen een ander kader. Niets of niemand perkt van buitenaf onze vrijheid in. We leven in een tolerante samenleving. De vrijheid is voor ons een intern probleem geworden. Alle theologische en ethische discussies die de laatste jaren in baptist Nederland zijn gevoerd, handelen over de vrijheid die er in eigen kring is.

Een baptist die in eigen gemeente, of een gemeente die binnen unieverband, vrijheid vraagt voor bepaalde opvattingen of levensstijl, kan zich hierbij niet zonder meer beroepen op de inzet van de baptisten vaders voor vrijheid van geloof en geweten. Wel kan hij met baptisten recht respect vragen voor eigen geweten. In baptisten visie is het geweten de heilige grond van iemands persoonlijke omgang met God, waar een ander alleen met ontschoeide voeten toegang heeft. Maar respect voor iemands geweten is iets anders dan gemeentelijke ruimte voor iemands gewetensvolle overtuiging. Het is waarschijnlijk verhelderend de

Vervolg op pagina 7

Buitenlands

nieuws

AIDS-VOORLICHTING

CULEMBORG – De Internationale Bijbelbond, over de landsgrenzen bekend als de Scripture Union, is in Afrika een project voor aids-hulp aan het ontwikkelen. „Aid of Aids” moet de gevolgen van deze ziekte helpen intomen. Op de scholen in twaalf Afrikaanse landen zullen teams van SU voorlichting gaan geven over vriendschapsrelaties met elf- en dertienjarige tieners.

In Zimbabwe zijn deze lessen al gegeven, series van zeven lessen aan alle leerlingen van de hoogste klassen van de basisschool. De SU-teams krijgen daarbij steun van het Zimbabweaanse ministerie van Opvoeding en Cultuur. In de lessen komen ook zaken als de relatie met de ouders en met God aan de orde. De SU zegt zorgvuldig om te willen gaan met leerlingen die een andere of geen godsdienst hebben, ook al is het lesmateriaal specifiek christelijk.

De gekozen leeftijdsgroep is gebaseerd op statistieken dat er onder dertien- en veertienjarigen de meeste Aids-slachtoffers vallen. De SU organi-

seert in het kader van het project „Aid for Aids” ook weekends voor echtparen, gezinskampen en cursussen voor ouders.

„Aids is een symptoom van de afbraak van het gezinsleven,” aldus David Cunningham, die samen met zijn vrouw Janet de leiding heeft van het nieuwe SU-project. Voordien was hij directeur van de SU in Zimbabwe. Cunningham vindt het tekenend dat zegslieden bij de media en de regering steeds vaker een beroep doen op de traditionele en christelijke morele waarden als de enige manier om Aids te voorkomen. (ibb)

OPROEP TOT DEMOCRATIE

ROME – Achttien Italiaanse organisaties die zich inzetten voor vrede hebben met het oog op de verkiezingen een campagne georganiseerd met het motto „Democratie is deelname”. Tot de deelnemende organisaties behoren de Federatie van Protestantse kerken in Italië (FCEI), en het Comité voor Gerechtigheid, Vrede en Heelheid van de Schepping van de Baptisten, Methodisten en Waldenzische kerken. Doel van de campagne is om democratie en eerlijkheid te ondersteunen en om solidariteit tot uitdrukking te brengen, zowel op landelijk als internationaal niveau. (nev)

SCHENDING GELOOFSVRIJHEID

PEKING – Het in Peking verschijnende nationale christelijke tijdschrift Tian Feng (Hemelse wind) heeft geprotesteerd tegen de schending van de godsdienstvrijheid door de regering van de Volksrepubliek China. Zo is volgens het blad in de provincie Henan een „prediker” aangewezen, die werkzaam is bij ministerie van Religieuze Aangelegenheden, die atheïstische propaganda moet verspreiden en met kerkleden moet bestuderen. De predikant van de betreffende gemeente had zijn medewerking hieraan geweigerd en het voorval aan de Chinese Christe-

lijke Raad (CFR) gemeld, het overkoepelende orgaan van de Drie-Zelfkerken.

JEUGD MET EEN OPDRACHT BESCHULDIGD VAN HERSENSPOELING

AMSTERDAM – In Egypte is een boek verschenen met de titel „Christendom en oorlog”, waarin zendelingen beschuldigd worden van „hersenspoeling”. Jeugd met een Opdracht is bang dat dit boek zendingswerk schade zal berokkenen. De organisatie overweegt een officiële aanklacht tegen de schrijver, omdat JmeO negatief wordt afgeschilderd in het boek. Zo wordt beweerd dat de organisatie met een „verborgen agenda” werkt.

De leider van JmeO in Egypte is bang dat het boek zeer negatieve reacties zal uitlokken ten opzichte van christenen – en dat terwijl Egypte de grootste christelijke minderheid van het Midden-Oosten heeft. Door veel zendelingen wordt deze groep een sleutelrol toebedacht in evangelisatie onder moslims in het Midden-Oosten.

Het boek, dat eind vorig jaar verscheen, beschrijft JmeO als „een fundamentalistische organisatie van extremisten”, met Zionistische sympathieën. De JmeO'ers willen volgens het boek „de regering van de Christus in de hele wereld brengen, daarbij politieke doeleinden gebruikend, om dit doel te bereiken.”

De auteur, de zoon van een leidende kerkelijke figuur in Egypte, zegt dat JmeO „geïnfiltreerd” heeft in kerken en vooral „jonge mensen gehersenspoeld heeft”.

Vervolg van pagina 6

huidige interne baptisten vrijheidsproblematiek nog van een andere kant te bezien. Vrijheid is kwetsbaar in mensenhanden. De geschiedenis leert dat „vrije kerken” nooit zo vreselijk lang vrij blijven. Na verloop van tijd begint ook een als vrije kerk begonnen geloofsge-meenschap de trekken te krijgen van een gevestigde, institutionele kerk, met alle bijbehorende machtsstructuren. Een verkerkelijk baptisme is zelf toe aan een „vrije kerk”, die als protestbeweging tegenover haar staat. De baptisten geschiedenis levert hiervan vele voorbeelden.

Het lijkt wel of vrijheid alleen kan bestaan door steeds opnieuw te beginnen. Vrijheid is een eschatologische kwaliteit. Pas in het Rijk Gods zal vrijheid eeuwig zijn.

„DIENST MOET HONDERD PROCENT ZIJN”

Aldus broeder Joh. Pots uit Stadskanaal. In de noordelijke provincies een gevestigde naam en ook in andere delen van ons land geen onbekende. Broeder

Joh. Pots is leraar muziek en tekenen, maar wat veel belangrijker is, in zijn 'vrije tijd' dirigeert onze broeder diverse zangkoren, waaronder het bekende Chr.

Mannenkoor van Stadskanaal. Tevens begeleidt hij koren van Jan Zwanepol en bespeelt het kerkorgel. Niet alleen in de eigen Baptistenkerk, maar ook in diverse andere kerken in binnen- en buitenland. Voor ons de man om eens te gaan praten over kerkmuziek en kerkzang. Daartoe zochten we hem op in Stadskanaal waar hij 48 jaar geleden geboren werd.

Op de vraag of onze broeder als organist ook een levendig aandeel heeft in de voorbereiding van de diensten, wordt meer dan bevestigend geantwoord. In de eigen gemeente is er een liturgiecommissie die de diensten voorbereidt. Hierin hebben enkele personen hun plaats gevonden, die veel met de dienst te maken hebben. In de vergaderingen van deze commissie wordt de dienst besproken. De mening van onze broeder is dat er eigenlijk iedere zondag bijzondere medewerking moet zijn. Medewerking beperkt zich zo vaak tot de werkelijke feestdagen, maar is niet elke dienst, waarin de gemeente samenkomt om de naam des Heren groot te maken, een feest? Men bereidt ook samen met de predikant of de oogstdankcommissie alle bijzondere diensten voor, opdat alles een mooi harmonisch geheel wordt.

KERKMUZIEK

We hebben soms het gevoel dat echte kerkmuziek in onze Baptistendiensten niet zo'n grote rol speelt. Maar broeder Pots vindt dat kerkmuziek een grote rol behoort te hebben in de eredienst. Het is immers een mogelijkheid om de gemeente er helemaal bij te betrekken. Reeds de voorzang heeft een grote functie. Ook de liederen hiervoor moeten zorgvuldig worden uitgezocht, zodat in de voorzang al duidelijk wordt in welke richting de dienst zal gaan. Iets van warmte en blijdschap moet daarin doorklinken. Wel moeten de liederen ook te zingen zijn. In welhaast alle zangbundels ko-

gezongen te worden, maar die voor de massale zang niet geschikt zijn. Een onbekend lied mag wel gezongen worden, maar dat moet dan wel midden in de dienst zijn. Aan het begin horen lofliederen, terwijl de slotzang een lied moet zijn, waar men werkelijk mee naar huis gaat. Verder moeten liederen passen bij het volgende punt van de eredienst. Een lied van aanbidding voorafgaande aan het gebed, een uitnodigingslied als de prediking met een uitnodiging eindigt. Broeder Pots is een liefhebber van de psalmen en vindt dat er zeker in elke dienst een speciale psalm thuishoort.

men liederen voor die misschien heel mooi zijn voor een koor of om als solo

Br. Joh. Pots bepeelt het orgel van de Laurenskerk in Rotterdam.

Br. Pots als dirigent voor het Chr. Mannenkoor van Stadskanaal bij een opname voor een CD, in de kerk te Bolsward.

ZANGBUNDELS

Hierdoor kwam ons gesprek op de verschillende zangbundels die in onze gemeenten in gebruik zijn. We hebben er nogal wat. Naast onze eigen bundel 'Lofzangen en gebeden' kennen we de Joh. de Heer-bundel, de bundel 'Opwekkingsliederen' en het Liedboek

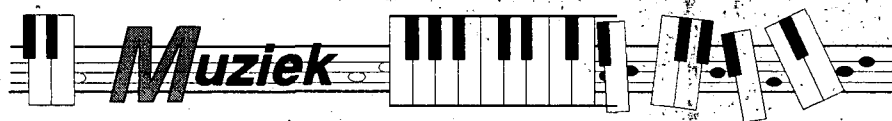
voor de kerken, al staat het laatste bij ons wat op een afstand. Voor broeder Pots behoeft onze eigen bundel geen veranderingen te ondergaan wel toevoegingen uit het Liedboek voor de kerken en de bundel „opwekkingsliederen”. De zangbundel van Joh. de Heer bevat veel waardevolle liederen die niet verwaarloosd mo-

gen worden, omdat ze – wat onze gemeente betreft – een grote traditie vertegenwoordigen. De nieuwe uitgave van deze bundel bevat veel nieuwe liederen, die aandacht verdienen.

GOSPELGROEPEN

Een teer punt zijn de gospelgroepen die vooral bij evangelisatiesamenkomsten optreden. Hoewel veel van deze groepen een geluid produceren waarbij het soms moeilijk is om de tekst te volgen, vindt broeder Pots dat de ene groep de andere niet is. We moeten in deze ook rekening houden met de jeugd. Muziekinstrumenten horen nu eenmaal in de kerk, dat laten de psalmen ons al zien: Als er in de dagen van de psalmen drumstellen waren geweest, dan hadden deze waarschijnlijk ook een plaats gekregen in het psalmboek. Overigens vindt broeder Pots dat de groepen hun inleidingen op de liederen, welke soms kleine preekjes zijn, beter achterwege kunnen laten. Dat kan beter door de voorganger gebeuren. Maar ook gospelgroepen horen hun liederen met heel hun hart te brengen. Het gaat niet alleen om het fijne zingen, maar om het brengen van De boodschap.

In dit opzicht zegt broeder Pots dat ook de organist niet over de hoofden van de mensen moet heenspielen, want ook het orgelspel moet een herkenbare boodschap bevatten. Tenslotte merkt broeder Pots op dat muziek in de kerk en het gesproken woord in harmonie moeten zijn om samen een grote lofprijzing te worden ter ere van onze God en Vader en de Here Jezus Christus. Muziek kan er aan meewerken dat de verlossing door Jezus Christus heel dicht bij de mensen wordt gebracht. En daar gaat het om bij alle kerkmuziek. Door het spelen van het orgel, het zingen van groepen en koren en vooral door samenzang.

Jac. Schouten

CLUSTEREN

Het woordenboek der Nederlandse taal, aanwezig op ons jeugdbureau, kent het woord clusteren niet. Het aanwezige woordenboek Engels-Nederlands biedt uitkomst en omschrijft clusteren als: zich groeperen.

En dat is waar het op dit moment precies om gaat. De NBJB moet zich groeperen om ook in de toekomst (maar hoe lang is die dan nog) te kunnen beschikken over overheids gelden die helpen het werk te kunnen uitvoeren. Dat groeperen moet gebeuren met de volgende organisaties:

Stichting Zehoet Jehoedit (de joodse jongerenorganisaties); Jeugdbond van de Gereformeerde Gemeenten (JBGG); Hervormd Gereformeerde Jeugdbond (HGJB); Doopsgezinde Jeugd Centrale (DJC); Landelijk Hervormde Jeugdraad (LHJR); Christelijk Gereformeerde Jongeren Organisatie (CGJO); Landelijk Centrum voor Gereformeerd Jeugdwerk (LCGJ); Sectie Jeugd- en Jongerenwerk van het Leger des Heils (LdH); Centrale Jeugdraad van de Evangelische Broedergemeente (CJEB); Pinkster Jeugd Beweging (PJB); Katholieke Centra voor Levensvorming (KCL) en de Nederlandse Baptisten Jeugd (beweging) NBJB). Wellicht is het goed om ook als gemeenten en NBJB-afdelingen goed na te denken over de mogelijkheden, de onmogelijkheden en de niet te voorkomen consequenties die zullen voortvloeien uit de keuzes die we samen in de komende tijd moeten maken.

Nico Wever.

SHIFT

Tears in Heaven
(Tekst & Muziek: Eric Clapton & Will Jennings)

Would you know my name, if I saw you in heaven
Would it be the same, if I saw you in heaven
I must be strong, and carry on
Cause I know I don't belong here in heaven

Would you hold my hand, if I saw you in heaven
Would you help me stand, if I saw you in heaven
I'll find my way, through night and day
Cause I know I just can't stay here in heaven

Time can bring you down, time can bend your knees
Time can break the heart, have you beggin' please
Beyond the door there's peace I'm sure
And I know there'll be no more tears in heaven

Would you know my name, if I saw you in heaven
Would you be the same, if I saw you in heaven
I must be strong, and carry on
Cause I know I don't belong here in heaven

Waarschijnlijk heb je de clip die bij dit nummer hoort wel eens gezien: tussen de benodigdheden voor een rock-concert (drumstel, PA, een hele serie elektrische gitaren etc.) zit Eric Clapton met een akoestische gitaar en speelt dit nummer. Geen flitsende lichteffecten of snelle montages; het gaat hier niet om de show, maar om een op muziek gezet verhaal dat geen poespas kan gebruiken.

Een vader zingt over de dood van zijn zoontje.
Luisterend en kijkend zou je je bijna schuldig voelen, omdat je van zoiets intiem getuige bent. Luisterend en kij-

kend raak ik ook behoorlijk onder de indruk.

Onder de indruk van het verdriet om de waanzin van de dood. De dood die afbreekt, vernietigt, wegrukt. Ik kan en ik wil me niet laten overtuigen door mensen die bij zulke dingen onmiddellijk weten „waarom” het allemaal gebeurt. Die dood en verdriet kunnen „verklaren”, kunnen inpassen in een schema. Mensen uit de „New Age”-hoek hebben daar een handje van: het heeft allemaal zo moeten zijn. Maar ook christenen hoor je vaak zo praten. Sorry, dat kan ik niet. Vragen heb ik, genoeg, en, en die wil ik stellen. Net als Clapton.

Ik raak ook onder de indruk van het geloof en de hoop die uit het lied naar voren komen. Geloof in vrede „beyond the door”. Hoop op weerzien in de hemel.

Ik heb diepe bewondering voor Clapton, die z'n verdriet op zo'n manier heeft willen delen met anderen. Hopelijk leren we er wat van. Hopelijk leer ik er wat van. Open te zijn, bijvoorbeeld. Over m'n zekerheden, maar ook over m'n vragen. Want we geloven toch niet in een systeem, waarin je alles moet kunnen verklaren? We geloven toch niet in een systeem waarin alles „op z'n plaats” moet vallen? We mogen toch geloven in de Opgestane Heer, die alles van lijden en verdriet weet?

Geert Jan Blanken

Gemeente Eindhoven heeft beroepen ds. C. Molenaar te Harlingen. Hij heeft dit beroep aangenomen.

Gemeente Enschede heeft beroepen ds. G. H. B. Pflaum te Dordrecht. Hij heeft dit beroep aangenomen.

Gemeente Makkum heeft beroepen ds. S. A. Wijchers te Emmeloord tot part-time voorganger. Hij heeft dit beroep aangenomen.

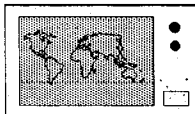
BOND TEGEN HET VLOEKEN JUBILEERT

Een instantie waar je in baptistenkringen niet zo veel over hoort, is de „Bond tegen het schenden door het vloeken van Gods heilige Naam”, of kortweg „Bond tegen het vloeken”. Deze viert 28 april a.s. zijn 75-jarig bestaan. Dat er dit keer toch over wordt geschreven, komt doordat de uitvoerend secretaris van deze Bond een baptist is. Een evangelicaal mede aan het roer van een schip dat overwegend reformatorische passagiers aan boord heeft. Zo’n combinatie blijkt dus mogelijk te zijn.

De Bond tegen het vloeken werd opgericht in 1917 op initiatief van een gereformeerd heer uit Den Helder. De doelstelling luidt nog steeds onveranderd: „de strijd aanbinden onder alle rangen en standen van ons volk tegen het grote kwaad van het vloeken.” Om zijn doel te bereiken heeft de Bond door de jaren heen veel aan de weg getimmerd. Het meest bekend is waarschijnlijk de stationsreclame. Wie kent tegenwoordig niet het papegaai-affiche met de spreuk „vloeken is aangeleerd! Wordt geen naprater!”?

Om 1992 bestaat de Bond tegen het vloeken 75 jaar. Ter gelegenheid van dit jubileum is kort geleden het gedenkboekje „Zo’n wonderlijke club” uitgegeven. De theoloog dr. J. H. van de Bank en de auteur Hans Werkman beschrijven in dit boekje de geschie-

denis van de Bond, vanaf zijn oprichting in 1917 tot heden. Het is een boeiend verhaal geworden over Abraham Kuyper die de Bond niet wilde, over de Olympische Spelen van 1928, over de Goed Nieuws Show van Sonja Barend, kortom over 75 jaar strijd voor de heiliging van Gods naam.

Actueel

En wat is nu het resultaat van 75 jaar actie voeren? Wordt er in Nederland in 1992 minder gevloekt dan in 1917? Op vragen als deze kan niet meer dan een heel voorzichtig antwoord worden gegeven. Uit een klein onderzoek door een studente van de evangelische hogeschool te Amersfoort bleek enkele jaren geleden dat NS-reizigers wel werden aangesproken door het papegaai-affiche. Van de ondervraagden vond 40% de stationsreclame van de Bond wel zinvol. Was het niet voor zichzelf dan toch zeker voor hun burens. Uit de cijfers bleek verder dat 15% minder was gaan vloeken door het zien van de papegaai-poster.

Veel mensen doen een beroep op de Bond en vragen posters en stickers aan. Deze worden gebruikt in het leger, op scholen, in kantines en op tal van andere plaatsen.

R. van de Poll

Door de arbeid van de Bond worden mensen ertoe aangespoord Gods naam in ere te houden. Ook de Bijbel wijst daarop. In het derde gebod wijst de Here God er expliciet op dat we in ons taalgebruik voorzichtig moeten omgaan met Zijn Naam. Er zijn ook andere vormen van vloeken, die minstens even erg, of nog erger zijn. De reikwijdte van het derde gebod gaat verder dan alleen ons taalgebruik. Bijvoorbeeld wanneer Gods naam wordt gebruikt als een vlag die een verkeerde lading moet dekken. Of wanneer Zijn naam wordt gebruikt als dekmantel voor zondige praktijken, zoals de kruistochten werden gevoerd onder de leus „God wil het”.

Het werk van de Bond tegen het vloeken gaat door, ook na 1992, totdat de Here Jezus Zijn koninkrijk zal vestigen en de aarde vol zal zijn van de kennis der Heren. Dan zal er geen vloek meer worden gehoord.

Op 28 april 1992 houdt de Bond zijn jubileum-jaarvergadering ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan in „De Eenhoorn” te Amersfoort. Prof. dr. W. H. Velema zal spreken over „De plaats van de Bond in een pluralistische samenleving”. Belangstellenden zijn van harte welkom. De vergadering begint om 19.30 uur.

Voor degenen die meer informatie wensen over de Bond, volgt hier het adres:

Bond tegen het vloeken
Postbus 362
3900 AJ Veenendaal
Telefoon 08385-12002

DE ONHEILSPROFEET

In een programma van de IKON werd onlangs een film vertoond over een man die de 'onheilsprofeet' werd genoemd. Op grond van zijn studie over het boek Openbaring en andere profetische geschriften was hij tot de overtuiging gekomen dat de wereld nog maar vijf tot vijftien jaar had te bestaan. De zaken waarop deze man dit allemaal baseerde, waren diverse ontwikkelingen in de wereld op allerlei terrein. Volgens deze 'onheilsprofeet' stond alles spoedig te gebeuren. Hoewel ik het voor een belangrijk deel wel met deze man eens kan zijn, heb ik ook ontdekt dat er een grote kloof zit tussen ons beider denken. De man kon alleen maar onheil meedelen. Maar hij sprak niet over God, Jezus Christus en over de genadetijd waarin we leven. Dat is jammer en een kerkelijke omroep als de IKON moet daar zeker het een en ander aan toevoegen. Nu blijven waarschijnlijk vele mensen met onbeantwoorde vragen zitten. We zijn blij dat we als gemeente van de Here Jezus Christus en als dienstknechten van de Here geen onheilsprofeeten behoeven te zijn. We hebben ook in deze ernstige tijd, de eindtijd - want dat is het wel - nog altijd de rijke genade van God te verkondigen. Deze is er voor een ieder die tot het Kruis van Golgotha zijn toevlucht zoekt. Wij weten dat het niet in vijf tot vijftien jaar met een klap afgelopen zal zijn. Want de Here Jezus Christus zal in heerlijkheid verschijnen om Zijn rijk op aarde te stichten. De mensen dáárop voor te bereiden is de taak van de gemeente. Niet om een onheilsprofeet te zijn.

KANTTEKENINGEN

Enige tijd geleden konden we in kranten lezen dat ds. Van den Boogaard, predikant van de Gereformeerde Gemeente Leiderdorp, bij een spreekbeurt had gezegd dat de mensen die de kanttekeningen bij de Statenvertaling hadden verzorgd, zich ten aanzien van Israël hadden vergist. Voor hen die het misschien niet weten, maken we bekend dat de kanttekeningen bij de Statenvertaling van de Bijbel een soort verklarende aantekeningen waren, die vooral vroeger groot gezeg hadden in de kerken. In deze kanttekeningen kwam Israël er niet zo goed vanaf, want, zo zeggen deze kanttekeningen,

Israël heeft geen enkele heilsverwachting meer. En dat was nu, wat ds. Van den Boogaard ontkenste. Tot tien jaar geleden had hij dit zelf ook niet gezien, maar hem was duidelijk geworden door studie en door, wat er in het Midden-Oosten gebeurt, dat Israël een grote toekomst heeft. Het heeft ons verblijdt dat deze predikant dit zo onverbloemd bekend heeft gemaakt. We wachten, wat dit betreft, nog op vele anderen, die eveneens zullen gaan toegeven dat Israël nog toekomst heeft, want ook die tijd is nabij.

Jac. Schouten

In het eerst DC-nieuwe stijl nummer werd redactielid Huiting per abuis verward met br. J. van der Veen uit Dordrecht. Daarom: ere wie ere toekomt.

ONDERZOEK EN SYMPOSIUM: CHRISTELIJKE IDENTITEIT

Onder het motto 'Identiteit in uitvoering' wordt **donderdag 14 mei a.s. in Hollandsche Rading** een symposium gehouden voor zeer uiteenlopende christelijke organisaties en instellingen. Publiciteitsbureau Christelijk Nederland (Hollandsche Rading) en Studiecentrum Welzijn en Levensbeschouwing (Zwolle), die dit congres samen organiseren, zullen dan de resultaten presenteren van een onderzoek, dat zij momenteel uitvoeren in een twintigtal christelijke instellingen. De feitelijke situatie rond christelijke identiteit staat in het onderzoek en op de studiedag centraal.

Het PCN/SWL-onderzoek is opgezet om meer te weten te komen over meningen en ervaringen rond christelijke identiteit. Vijf 'werkers in het veld' zullen inleidingen verzorgen over de manier waarop in hun instelling met christelijke identiteit wordt omgegaan. Dit zijn: mevrouw T. Mengerink-Haitsma (bestuurslid ouderenbond PCOB), P. A. Bergwerff (lid management team Nedag Beheer/Nederlands Dagblad), A. de Jonge (lid Centrale Directie Thuiszorg Rotterdam), C. J. M. van Pernis (lid Centrale Directie Chr. Hogeschool Rijn-Delfland) en drs. G. Bolkestein (directeur zorgzaken Groot-Schuylenburg, uitgaande van de Vereniging 's-Heeren Loo). Fusieproblemen; relaties tussen kerken en organisaties, spanning tussen marketing en identiteit enerzijds en de uitwerking van identiteit in concrete programma's anderzijds zullen onder meer aan de orde komen. Op elk van deze inleidingen volgt een discussie met het publiek.

Opgave is mogelijk door storting van f 125,- op bankrekeningnummer 3691 13 330 t.n.v. PCN te Hollandsche Rading. De lunch en een exemplaar van het onderzoeksverslag zijn bij de prijs inbegrepen. Het verslag is los te bestellen door storting van f 30,- op het zelfde nummer.

Voor meer informatie:
PCN: D. B. van der Waals,
tel. 02157-1895.
SWL/Windesheim: drs. M. Visch,
tel. 038-699555/699474.

BRIEVEN VAN BOVEN

In deze rubriek houden we ons enkele weken bezig met de brieven uit Openbaring

2 en 3. Een viertal van deze zeven brieven zijn uitgekozen om in deze rubriek te behandelen. Reeds zagen we de brief aan de gemeente van Efeze, waar uiterlijk alles zo goed en mooi scheen, maar die toch de oproep van de Here te horen krijgt om zich te bekeren. De brief aan Sardes willen we nu overdenken. Dit is een brief die enigszins op de brief aan Efeze lijkt. Ook hier geen bijzondere zonden, geen dwaalleer en geen valse profetie. Menige voorganger zou in onze dagen wellicht wensen dat het in eigen gemeente zo rustig was als eens in Sardes. Maar er blijkt wel een probleem te zijn. Een levensgroot probleem zelfs.

DODE GEMEENTE

De Here zegt: „Gij hebt de naam dat gij leeft, maar gij zijt dood”. Daarmee is de situatie van Sardes getekend. We zouden een lijn kunnen trekken naar Ezechiël 37, waar sprake is van het dode Israël. Een dal voor dorre doodsbeenderen. Hoe zal een volk dat zo dood en verslagen is ooit weer tot leven komen? Dood, dat betekent dat er geen vrucht is, geen leven, geen zegen, geen uitzicht. Is dat een hopeloze zaak? Bij Israël zien we dat de profeet tot de Geest moet spreken, opdat dorre beenderen weer tot leven zullen komen. Voor de gemeente geldt dit woord: „Het is de Geest die levend maakt.” Dat is het geloof dat we in doodssituatie een gemeente voor ogen mogen houden. Het erge is echter dat niemand ziet, dat die gemeente dood is. Integendeel, de gemeente heeft zelfs de naam levend te zijn.

Opvallend is dat we in deze brief, in de grondtekst, vier maal het woord „naam” tegenkomen.

Gij hebt de naam dat gij leeft.

Gij hebt enkele namen die hun klederen niet bevlekt hebben.

Ik zal zijn naam geenszins uitwissen.

Ik zal zijn naam belijden.

UITERLIJKE SCHIJN

Sommige mensen denken dat vanuit Sardes het begrip „naamchristendom” is ontstaan. We kunnen ons afvragen of dit alles niet heel dicht bij onze tijd komt. Geldt het woord „naamchristendom” immers niet voor veel mensen die toch ergens een band met de gemeente hebben, geldt dit ook niet voor hele kerken? Er zijn in onze tijd veel

kerkelijke activiteiten, maar zijn het ook werkelijk geestelijke activiteiten?

In Sardes hadden ze de naam levend te zijn. Misschien hadden ze zichzelf die naam gegeven, of waren er anderen geweest die deze gemeente zo genoemd hadden, omdat er zoveel uiterlijk leven was. We weten het niet. Maar één ding is zeker: Men was geestelijk dood! De gemeente was in slaap gevallen, wat te horen is aan de oproep: „Wordt wakker!” Hier blijkt dat een gemeente uiterlijk tekenen van leven kan hebben en toch in slaap is gevallen. Die geestelijke slaap komt daar waar de relatie met de levende Here verbroken is.

Bijbel

Van de werken die men in Sardes deed, bleef er in het Goddelijk beoordelingsvuur niets over. Andere gemeenten kenden hun liefde, volharding en geloof. Maar in Sardes was er niets wat standhield.

Verder blijkt dat hun klederen bezoedeld waren. Eigenlijk is er in Sardes geen sprake van grote zonden. De zonde wordt niet eens door de Here genoemd. Maar toch sluipt de zonde door de gelederen, iedereen aantastend en bezoedelend.

In onze pastorale arbeid zijn we men-

sen tegengekomen. die echt geen grote zonden hadden gedaan, maar bezoedeld waren door vele kleine zaken. Daardoor was de geestelijke kracht van hun leven verminderd. En dan komt de beoordeling: „Gij zijt dood”.

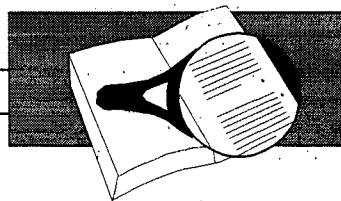
WEER TOT LEVEN KOMEN

Het voorrecht is, dat God niet opgeeft zoals wij. De Here gaat aan het werk om deze gemeente te redden. Sardes heeft een geestelijk ontwaken nodig. Daarom klinkt nu de oproep: „Wordt wakker!”

Het is hetzelfde woord dat de Here Jezus gebruikt in de evangelieën, als Hij wijst naar het einde der tijden. Het woord „Wakker”.

Het is de oproep om geestelijk wakker te worden en de eigen toestand te overzien in het licht des Heren. Als dat zou gebeuren, zouden velen schrikken van de situatie waarin ze verkeren. Bij de geestelijke opwekking: „Wakker, wordt wakker” worden nog een aantal zaken genoemd. Men moet versterken wat dreigt te sterven.

Zijn dat de mensen, jong en oud, die we dreigen te verliezen aan de wereld? De mensen tegen wie we eertijds zo blij hebben getuigd? Versterken! Dan moeten we zelf weer terug, we moeten ons realiseren hoe we het zelf ontvangen en gehoord hebben.

Terug naar het begin. En zelfs daar horen we opnieuw het woord: „Bekeert u”. We worden teruggewezen naar het kruis van Golgotha.

Wie van de bezoedeling af wil zal daaraan terug moeten, om gereinigd te worden door het bloed van Christus. Waar dat gebeurt, komt het werkelijke leven terug en breekt het elan van de Heilige Geest door. Waar dat gebeurt, wordt de gemeente weer een vruchtdragende gemeente.

Jac. Schouten

Bill Hybels

TE DRUK OM NIET TE BIDDEN

*Uitgeverij Gideon Hoornaar, ISBN
90 6067 573 8 / 17,50*

De titel van dit boekje is een doordenkertje. Hybels, een predikant in Amerika van een gemeente die op zondag zo'n 11.000 mensen trekt, bemerkte bij zichzelf dat hij niet voldoende rust vond om te bidden. De persoonlijke omgang met God werd verhinderd door allerlei andere belangrijke gemeente-aangelegenheden. Hij had het te druk om te bidden. Op een gegeven moment besluit Hybels tijd te nemen voor zijn persoonlijk gebed. Sindsdien geldt voor hem dat hij het juist te druk heeft om niet te bidden. Juist als de druk hoog is, is het gebed des te meer noodzakelijk.

In een dertiental hoofdstukken gaat Hybels in op de meest voorkomende misvattingen en vragen. Hij maakt duidelijk dat God bereid en machtig is om gebeden te verhoren. Hij geeft aan hoe we waarachtig kunnen bidden, waarbij hij Het Onze Vader als model gebruikt. Hij gaat in op het probleem van onver-

ken aan een succes-geloof: „als je echt bidt, dan gebeurt het ook, kijk maar naar mij.” De geestelijke beleving is voor een baptist misschien een beetje te veel de „Pinksterkant” op met zijn „God/de Heilige Geest zei mij...” Maar aan de andere kant werkt het ook opbouwend om te lezen hoe iemand zo dichtbij God in zijn leven aan het werk ziet.

H. D. Huiting

Willy Bakker-Huizinga

EEN HAND OP JE SCHOUDE

Uitg. Kok-Voorhoeve, Kampen 1991. 92 blz., / 17,90.

In dit boekje schrijft een moeder van vijf kinderen over allerlei onderwerpen, zoals kind en ziekenhuis, ruzie van kinderen en voor het eerst naar school. Het gaat om 24 korte stukjes die eerst in het Nederlands Dagblad zijn verschenen. De schrijfter is dus Gereformeerd (Vrijgemaakt). Dat moet u wel weten wanneer het bijvoorbeeld gaat over „onze Gereformeerde SAcholen” en over het verbond. Het boekje ademt een degelijke maar ook zeer herkenbare sfeer.

De verwijzingen naar mensen van radio en t.v. maken het boekje wat tijdgebonden; uitgever Kok had de stukjes beter kunnen bewerken met weglating van dit soort gegevens. De illustraties van Tjeerd Veenstra, vooral tekeningen van kinderen, zijn heel mooi.

Op de achterkant staat dat de meeste onderwerpen geschikt zijn om te bespreken in groepen of op verenigingen. Dat zou ik in het bijzonder willen zeggen van de hoofdstukken 18-22, die over de rolverdeling tussen man en vrouw gaan. Daarin komt het aardige verhaal voor over een man die bewust huisman is. Hartelijk aanbevolen.

Hetty Lalleman-de Winkel

MEDEDELINGEN

Oproep!

De gemeente Lelystad vraagt de hulp van broeders en zusters in het land voor het volgende:

In de eerste plaats is bij de brand van 29 maart jl. al het *materiaal voor kinderwerk* verloren gegaan. Zijn er personen of gemeenten die liedbundels, flanelplaten, werkjes enz. over hebben en deze beschikbaar zouden willen stellen? Opgaven graag aan zr. Den Dulk, Horst 31-11, 8225 NA Lelystad, 03200-49337.

Ten tweede is de zang- en muziekgroep Rejoice haar *instrumenten en geluidsinstallatie* kwijt. Optreden is nu onmogelijk. Wie heeft er apparatuur of instrumenten over, bijvoorbeeld van een opgeheven groep? Aanbiedingen aan br. J. J. Smit, Jol 14-26, 8243 EL Lelystad, 03200-27684.

De Wereldomroep verzorgt 3 mei a.s. een radiodienst vanuit de baptistengemeente in IJmuiden.

De baptistengemeente van Amsterdam-W. organiseert 9 mei a.s. een zondagsdag. De dag wordt gehouden aan de Postjesweg 50 en duurt van 10.00 tot 15.00 uur.

Onder het thema „Ons een zorg” wordt dinsdag 12 mei a.s. een thema-avond gehouden in Hoogezand. Vooral voor jeugd aanbevolen. Wordt verzorgd door NBJB en begint om 20.00 uur aan de Beukemastraat.

ADRESSEN

Penningmeester van de gemeente Hoogezand-Beukemastraat is A. Huiting, Parallelweg 73, 9601 HS Hoogezand, tel. 05980-98040.

Secretaris van de gemeente Hoogezand Woldwijk is J.R. Leinenga, Stadhouderslaan 32, 9602 GC Hoogezand, tel. 05980-21936.

Het nieuwe adres van de fam. P. Wijckers luidt: Nico van Suchtenstraat 43, 7552 HN Hengelo (O), tel. 074-422410.

Secretaris van de gemeente Harderwijk is J.B. Mulder, Harderwijkweg 45, 3881 JT Putten, tel. 03418-58110.

Secretaris van de gemeente Leiden is: C. Ravensbergen, Dubbelebuurtweg 23, 2231 GK Rijnsburg, tel. 01718-26823.

Boeken

hoorde gebeden en maakt duidelijk dat wij mensen foute vragen stellen, of bidden op een fout tijdstip of zelf fout (= zondig) zijn. Hoe kunnen we Gods leiding ervaren in ons leven. Het boekje loopt uit op een vurig pleidooi voor rust en stilte voor God. Zo kunnen mensen zich weer oefenen in de verborgen aanwezigheid van God. De ondertitel geeft de strekking van het boek dan ook goed aan: „neem eens rust om bij God te zijn”.

Het is een goed leesbaar boekje geworden. Op een eerlijke en zorgvuldige manier komen problemen aan de orde. Zijn oproep om stil te worden en tijd te nemen voor God is goed herkenbaar. Het geheel is naar mijn mening echter te veel doorspekt met eigen ervaringen. Een duidelijkere bijbelse basis had ik liever gezien. Bovendien doen al die eigen ervaringen een beetje den-

Ds. Ype Schaaf

JE LOOPT ER TEGEN AAN

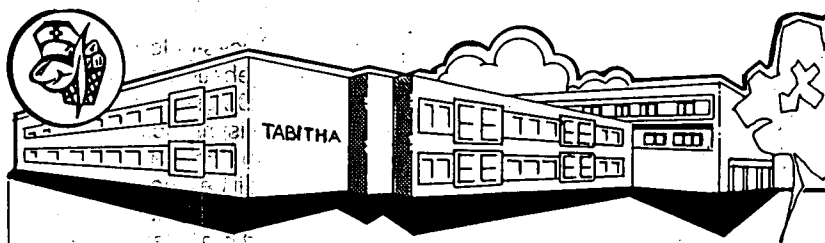
Amsterdam (ARK boeken), ISBN
90 338 1222 3

„Juist als uniek schepsel kan en zal de mens alleen maar zichzelf zijn in de relatie tot een ander of anderen, maar ook in de relatie tot God. Mensen kunnen namelijk hun persoonlijke verbinding met God alleen maar laten zien en dus inhoud geven in hun relatie tot medemensen. Echt leven is een driehoeksverhouding met God en de mensen.”

Vanuit deze „basisvisie” worden lijnen getrokken naar allerlei zaken waar een mens in zijn leven tegen aan loopt, zoals ouders, anderen en God; lijden en dood, de zwakken en de armen, economie en techniek.

Boeken

In de flaptekst is sprake van „korte, kernachtige stukjes voor jonge mensen”. Wie het boekje leest zal ontdekken dat het zeker niet tot die categorie beperkt hoeft te worden. Ook menige andere lezer zal plezier beleven aan de directe en rake stijl van Ype Schaaf, die op een heel eigen manier in een paar lijnen een situatie weet te schetsen. Van daaruit legt hij ook heel direct een lijn naar de bijbel, soms via een tekst, maar nog vaker via bijbelse gedachten. Misschien moet je er wel een antenne voor hebben om deze stijl op prijs te stellen. Maar voor wie Ype Schaaf kent uit zijn publicaties heeft deze poging om het evangelie actueel te vertalen geen verdere aanbeveling nodig.

MENSEN HELPEN
Kun je dat? Wil je dat?
Wil je leren hoe dat het beste kan?
Wil je ZIEKENVERZORGENDE worden?

Tabitha-Amsterdam zoekt

jonge mensen

die er willen ZIJN,
die iets willen DOEN,
die iets willen BETEKENEN voor ANDEREN;
die ZELF iets willen betekenen.

Als je het DIPLOMA ZIEKENVERZORGING hebt behaald door middel van de IN-SERVICE OPLEIDING in een verpleeghuis, dan ben je een veel gevraagde professional geworden. Dan heb je een stevige basis gelegd voor een carrière in bijna alle vormen van gezondheids- en bejaardenzorg.

GESPECIALISEERD EN TOCH ALL-ROUND EN VEEL GEVRAAGD!!
van welk beroep kun je dat nog meer zeggen...?

En laat je nou nooit meer wijsmaken, dat je zo weinig verdient in de gezondheidszorg. Waar heb je bijvoorbeeld als 18-jarige, terwijl je een opleiding volgt, een maandsalaris van rond de f 1.100,00 „schoon”?

Ook als je boven de 20 jaar bent of 30-plusser: schroom niet te solliciteren.

Dus:

- ALS JE STRAKS VAN SCHOOL KOMT, MET BIJVOORBEELD DIPLOMA MAVO OF LBO C-niveau
- ALS JE WILT WERKEN EN LEREN TEGELIJK... GRIJP DIE KANS!!!

In september begint de BEROEPSVOORBEREIDENDE OPLEIDING.

Bel ons op.

Vraag om meer informatie. Een uitvoerige brochure ligt voor je klaar. Vraag naar Esther Hageman, dienst Personeel & Organisatie of naar Ans Gravendaal, Opleidingscoördinator. Adres en telefoonnummer: Jan Bongastraat 5, 1067 HZ Amsterdam, tel. 020-110011.

Stichting verpleeg- en verzorgingshuizen „Tabitha”-Amsterdam

Jan Bongastraat 5 1067 HZ Amsterdam
Telefoon 020-110011

In het aprilnummer van Kerk:

- Portret van Martin
- 'van boeken bezeten' - Ros
- De 'stille revolutie' binnen de Gereformeerde Kerken.

- Kerk-zijn in de Nederlandse diaspora
- 'Geen pret-net maar een net net'

**Bel voor een
proefabonnement
(Kerk 3 maanden
voor slechts f 7,50)
03420-10790**

kerk

VAN DER GRAAF

TOP
VERHUIZERS

VERHUIZINGEN HULPDIENST

*Loof de Here, mijn ziel.
Ps. 103*

1942 - 1992

Op dinsdag 21 april 1992 is het 50 jaar geleden, dat onze lieve ouders, groot- en overgrootouders

**Mans Mostert
en
Saar Mostert-Aeilkema**

in het huwelijk zijn getreden.

Dankbaar en blij willen wij deze dag feestelijk met hen vieren.

Ada en Dick
Fien en Michael
Chris en Joni
Klein- en achterkleinkinderen

Correspondentie-adres:
18404 Elgar Ave
Torrance CA 90504
U.S.A.

*Ken Hem in al uwe wegen en Hij zal
uwe paden recht maken (Spr. 3:6)*

In Jezus ontslapen onze lieve moeder, oma en oude oma

Akke Reiling-Hornstra
in de ouderdom van 88 jaar

Sinds 23 december 1989 weduwe van Jan Reiling

De laatste acht jaren werd ze liefdevol verzorgd in het verpleeghuis „Anholt” te Assen.

Assen, 4 april 1992.

Assen: L. Molenaar-Reiling
G. Molenaar
Drouwenermond: T. Onrust-Reiling
A. Onrust
Hoogezand: S. Bos-Reiling
K. Bos
Vroomshoop: M. Bouritius-Reiling
J. Bouritius
Klein- en achterkleinkinderen

Correspondentie-adres:
G. Molenaar
Ereprijsstraat 32
9404 KH Assen

De begrafenis heeft plaatsgevonden op woensdag 8 april jl.

*„In Uw hand beveel ik mijn geest”
(Ps. 31:6).*

Ontslapen in haar Heer en Heiland, op de leeftijd van 88 jaar, onze zuster

Akke Reiling-Hornstra

Assen, 4 april 1992
Baptisten Gemeente Assen

*De Heer is mijn Herder
Ps. 23*

Dit was al jaren de geloofsovertuiging van mijn zeer zorgzame vrouw, onze lieve ma en oma

Afke Spoelstra-Statema

* 23 februari 1922 † 9 april 1992

Hanenburg 2
8926 KV Leeuwarden

Afke Spoelstra
Damwoude: Martha en Auke
Berlikum: Tom en Jet
Leeuwarden: Piet en Mirjam
Heerenveen: Jan en Marijke
en kleinkinderen

De begrafenis heeft reeds plaatsgevonden op 13 april.

Op maandag 6 april 1992 heeft de Heer thuisgehaald onze broeder

Hendrik Kuipers

op de leeftijd van 95 jaar.

Baptisten Gemeente Hengelo-Centrum.

Schöne Ferienwohnung im Hunsrück
Deutschland!

Ruhige, waldr. ländl. Gegend, gesunde
Luft, ebene Wanderwege: Freibad.
Hallenb. 4 Km.

4 Betten + Kind.b. Küche + Bad.
40 DM/Tag. Keine Nebenk.
Ilse Adams, Franz Krotzstr. 7,
6544 Reckershausen, telf. 067632710.

Heden is in volle vrede in zijn Heer en Heiland ontslapen onze vader, groot- en overgrootvader

Hendrik Kuipers

weduwnaar van Grietje Kuipers-ter Braak

in de ouderdom van 95 jaar.

*„De Heer is mijn Herder,
mij ontbreekt niets”
Psalm 23:1*

A. M. Kuipers-Fischer
H. Kuipers
G. Kuipers-Germeraad
K. Kuipers
C. M. Kuipers-Verlaan
J. Wever-Kuipers
D. Wever
Klein- en achterkleinkinderen

Hengelo (O.): 6 april 1992
Huize „Avondrust”

Correspondentie-adres:
Grimbergstraat 14
7557 JT Hengelo (O.)

De begrafenis heeft inmiddels plaatsgevonden.

**In het kinder- en tienerkamp van de
Baptisten Gemeente Alphen-Noord;**

dat dit jaar D.V. wordt gehouden van 1 t/m 7 augustus in Hoenderloo en Lieren, is nog plaats voor

enkele deelnemers

Inlichtingen: Familie H. Stapper,
Blankenstraat 22,
2132 RX Hoofddorp; telefoon 02503-17415.

**BIJZONDERE DIENST
MET PROF. J. J. KIWET
ZONDAG 3 MEI 1992
TE ASSEN**

Thema: „Voorjaar in Oost-Europa”
Prof. Kiwet zal vertellen over zijn recente ervaringen in Rusland. Verder houdt hij een meditatie aan de hand van Ef. 3: „het gebed van Paulus”. Muzikale medewerking door de Chr. Zangver. „MARTURION”

Iedereen is van harte welkom bij deze unieke bijeenkomst, die wordt gehouden in de

**Marturia-kerk,
Thorbeckelaan 197, Assen.
Aanvang: 15.30 uur.**

Kom tijdig, toegang en plaatsen vrij.

Organisatie:
Baptisten Gemeente Assen
Informatie: 05920-56764/56195/46364.

**baptisten gemeente
assen**

„Dit is Mijn gebod,
dat gij elkander liefhebt” Joh. 15:12.

„Veilig in Jezus' armen”

Op 29 januari 1992 heeft de Heer tot Zich genomen onze zuster

Johanna Visscher-Duyndam

in de leeftijd van 81 jaar.

Op 22 maart 1992 heeft de Heer tot Zich genomen onze zuster

Trijntje Timmer-Pinkster

in de leeftijd van 82 jaar.

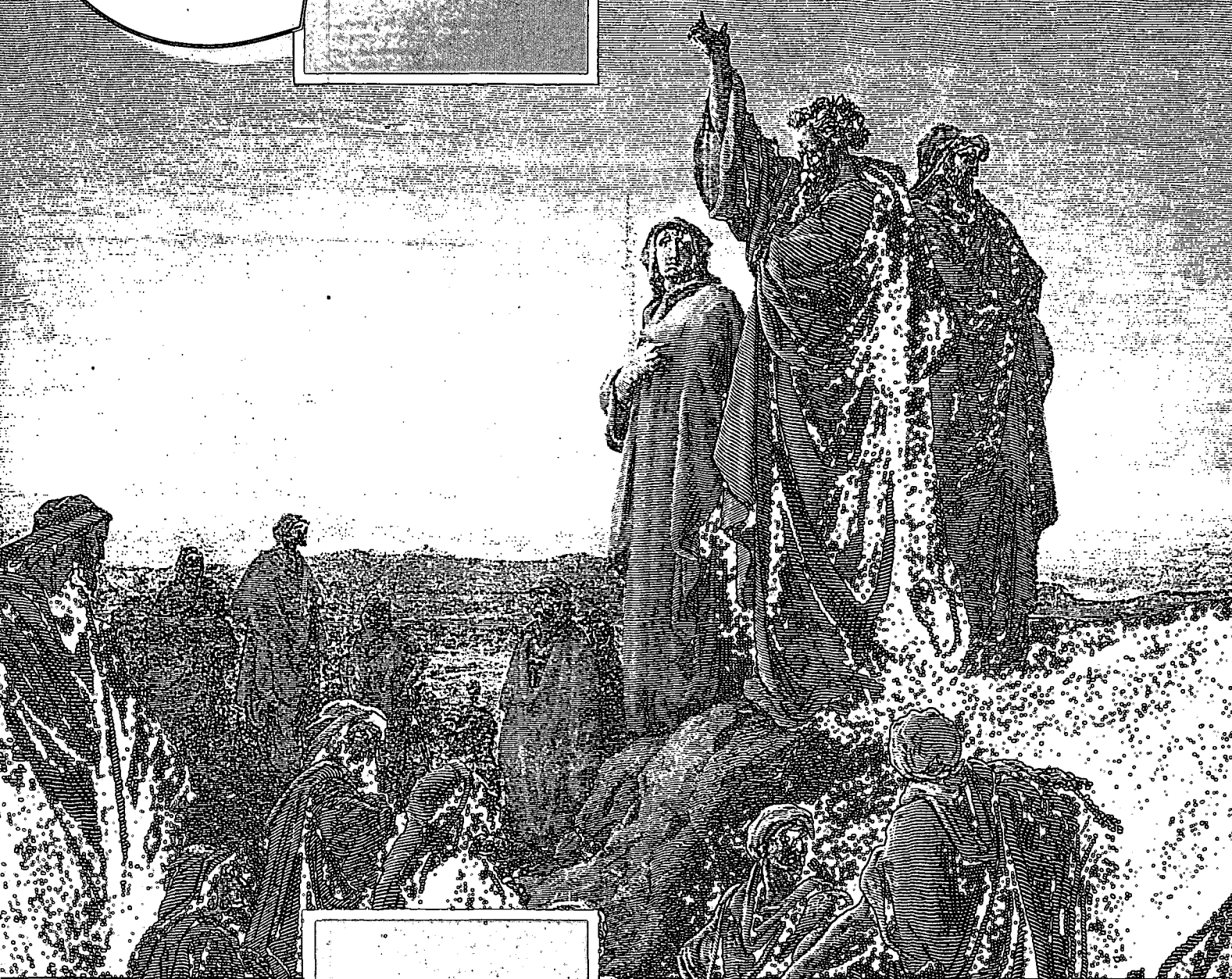
Baptistengemeente Zwolle

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten

107E JAARGANG NR. 16 8 MEI 1992

de Christen

Themanummer:
de eredienst

"De Apostelen prediken het Evangelie" (Hand. 2-14). Naar een houtgravure van Gustave Doré.

VAN DE REDAKTIE

Op het moment dat u dit nummer van 'De Christen' ontvangt hoop ik in Jeruzalem te zijn, om daar, met een grote groep mensen de Bijbel te openen en te bespreken. Waar kunnen we dit eigenlijk beter doen dan in Jeruzalem? Daar waar veel van wat in de Bijbel staat is gebeurd en gebeuren zal. Daar waar veel woorden, welke nu voor ons van grote waarde zijn, zijn gesproken.

Jeruzalem!

Een wondere naam die, op een of andere wijze, heel de wereld aanspreekt. Reeds heel vroeg komen wij deze stad in de Bijbel tegen. Eerst droeg deze stad de naam Salem, later horen we de naam Jebus, en nog later is dit samengevoegd tot Jeruzalem.

Het wondere van deze stad is echter dat God haar tot woonplaats heeft verkoren. We lezen in Psalm 132 vers 13 en 14:

„Want de Here heeft Sion verkoren, Hij heeft het Zich ter woning begeerd: Dit is mijn rustplaats voor immer, hier zal Ik wonen, want haar heb Ik begeerd”.

Is dat de oorzaak waarom deze stad zo in het nieuws is en de drie grote wereldgodsdiensten, het christendom, het jodendom en de islam, om deze stad strijden? Zijn daarom de volkeren regelmatig met deze stad bezig?

De minister-president van Israël heeft gezegd dat Jeruzalem het laatste agenda-punt moet zijn voor de vredesconferentie, want anders zullen de besprekingen aan het begin al vastlopen.

Hoe het ook allemaal zal gaan – en wij volgen alles wat met Jeruzalem te maken heeft, nauwlettend – God heeft gezegd dat Hij Zich deze stad ter woning verkiest en de profeet Zacharia laat ons horen dat God deze stad nog ter woning verkiest. Er is nog geen einde gekomen aan deze verkiezing, God zal immers zijn beloften vervullen tot het laatste toe. Daarom zal deze stad de aandacht van de wereld blijven vragen, totdat...! Totdat Gods beloften vervuld zullen zijn en de Koning Israëls, de ware Vrededorst, vanuit Sion zal regeren op de troon van David welke God Hem geven zal.

Het zijn deze beloften welke ons, zijnde in Jeruzalem, bezig zullen houden. Wij hopen dan ook een gezegende reis te hebben.

Vanuit Jeruzalem willen wij u dan ook groeten met dat prachtige woord, dat eenmaal volkomen werkelijkheid zal worden: SHALOM.

Jac. Schouten,
voorz. v.d. Redactiecommissie.

Orgaan van de Unie van Baptisten gemeenten in Nederland; verschijnt wekelijks; abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar.

Redactie:

Drs. H. D. Huiting,
drs. P. J. Lalleman, J. Schotanus,
ds. Jac. Schouten, ds. J. H. Stijkel.

Eindredacteur:

G. M. Muis, Weegbreestraat 613a,
3765 XS Soest. Wilt u alle kopij,
berichten en gemeentebladen
naar Soest zenden?
De kopij dient uiterlijk 14 dagen
voor de verschijningsdatum bij de
eindredacteur te zijn.

Administratie:

Bureau der Unie van Baptisten
Gemeenten in Nederland, Biltse-
weg 10, 3735 MC Bosch en Duin;
tel. 030-284494/284457, giro 9260
t.n.v. Unie van Baptisten Gemeen-
ten. Alle advertenties opgeven aan
het Niebureau.

INHOUDSOPGAVE:

Bidden om ... (J. H. Stijkel)	3
Onze verbondenheid met het huis van Oranje (J. Schotanus)	4
Bij ons in ... Kampen (J. M. Zijlstra)	5
'Liturgie: De Piketpaaltjes van de Eredienst' (P. M. v.d. Dussen)	6
De voorganger en de Eredienst (J. L. Mulwijk)	7
'Wij hebben vanmorgen een student' (ds. Yme Horjus)	8
De (on)mogelijkheid van Eredienst via de media	9
Het kind in de Eredienst (J. Bouritius)	10
De Evangelisatiedienst (Peet Wijchers)	11
Baptisten zingen graag (Chris Eijer)	12
Brieven van Boven	13
Een opmerkelijke zaak (Jac. Schouten)	14
Onderscheiding voor ds. J. Schouten	15
Familieberichten	16

BIDDEN OM...

In een eerder artikel is er geschreven over het begingedeelte van het 'Onze Vader'.

Nu willen we de draad weer oppakken bij de laatste drie beden, waarin de situatie van de mens in het middelpunt staat.

BROOD

Geef ons heden het dagelijks brood; het gaat om het brood voor elke dag. Het brood als levensbehoefte en tegelijk het Brood des levens, dat is Jezus Zelf. De Heer, bij Wie we ook vergeving ontvangen. Door onze schuld op Zich te nemen, daarvoor aan het kruis te gaan, ontvingen we vergeving. Werd het bewijsstuk van onze schuld uitgewist, aan het kruis genageld. Vergeving werd ons door de Heer geschonken en wij mochten het ontvangen en ook zo mogen we elkaar vergeven, elkaar ook aanvaarden, delen in hetzelfde Brood, dat voor ons verbroken werd.

VERZOEKING

Het laatste van deze drie beden is dat we God vragen alles zo te leiden, dat we ons niet op wegen zullen begeven, waarop we gemakkelijk ten prooi zouden vallen aan de zonde; als God ons niet bewaart, zijn we een gemakkelijke prooi voor de satan.

Die zal steeds weer proberen ons bij God vandaan te trekken, opdat wij ons niet meer zullen bekommeren om Zijn genade, dat wij niet meer dankbaar Zijn wil zullen proberen te doen, dat ons leven ons liever zal zijn dan het blijven bij de Heer.

Iets anders is, dat we door God op de proef worden gesteld; waarvan Abraham en Job wel de grote voorbeelden zijn. En toch... in alle dingen mogen we telkens God de eer, de lof en de dank brengen.

Want van Hem is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid.

Ook dat mag z'n plaats hebben in ons gebed.

De lofprijzing, de eer aan God.

BIDDEN

Kunnen we in ons leven van elke dag,

in ons gemeentelven, één stap zetten zonder gebed?

Bidden is het kanaal openzetten en voortdurend openhouden, waardoor Gods kracht in ons leven kan binnen stromen.

Zonder die kracht betekenen we niets. In die kracht mogen we gelovend de weg met de Heer gaan en van Hem getuigen die onze Vader is, wiens kinderen wij zijn.

In volkomen afhankelijkheid en kinderlijk vertrouwen mogen we tot God komen, telkens opnieuw.

God betrekken in alles: onze nood, onze vreugde, onze vragen, onze blunders, maar ook in de routine-dingen van elke dag.

En dat alles in het vaste vertrouwen dat Hij het allemaal zo bij elkaar borduurt dat het uiteindelijk met en voor ons tot iets volmaakt goeds wordt. Bidden, praten met God en naar Hem luisteren

is onmisbaar en onvervangbaar in het Koninkrijk van God.

Want bidden is ons aansluiten op de enige bron voor de kracht die voor elk werk in Gods Koninkrijk nodig is.

Dat kan in de binnenkamer, onze eigen meest intieme gebedsomgang met de Heer en het kan ook met elkaar als gebedsgemeenschap.

Zo mogen we in ons geloofsleven en in ons gebedsleven reserveloos vertrouwen op de Heer.

Hem danken, Hem bidden, Hem de lof en de eer brengen, want van Hem is het Koninkrijk, de kracht en de heerlijkheid tot in eeuwigheid.

J. H. Stijkel

OPENLUCHT-EVANGELISATIE

Onder gunstige weersomstandigheden is de Openlucht-campagne in 1992 begonnen. Op zaterdag 28 maart waren we met de geluidswagen tussen 2 en 5 uur in onze eigen wijk "De Staart". Op 4 april reden we rond in Geertruidenberg, op 11 april in Klundert en op 18 april in Nieuwpoort, Langerak en Groot-Ammers. Op donderdagmiddag 23 april evangeliseerden wij tussen 2 en 4 uur in Hoeven (NB) te midden van regen en later zon. Op 25 april waren we met de geluidswagen (en deze keer met uitzondering - met 10 medewerkers!) in de Dordtse wijk Krispijn. Tijdens het zonnige weer bereikten wij daar veel mensen en kinderen met het heerlijke Evangelie. De Boodschap werd ook in het Turks gebracht en hele families stonden te luisteren. De op de grens met Turkije wonende Griek Archangelides (nu in Nederland werkzaam) verleende zijn medewerking.

Contactadres: Wim J. van der Leer,

Heringvlietstraat 93, 3313 EB Dordrecht, tel.: 078-160528.

In mei en juni gaan we naar:

zat. 16/5 tussen 14 en 17 uur Etten-Leur

dond. 21/5 tussen 14 en 17 uur Krimpen a/d Lek

zat. 23/5 tussen 14 en 17 uur Ameide en Tienhoven

zat. 30/5 tussen 14 en 17 uur wijk Dubbeldam in Dordt

dond. 4/6 tussen 14 en 17 uur Barendrecht

zat. 6/6 tussen 14 en 17 uur Ridderkerk

dond. 11/6 tussen 14 en 17 uur Nieuw-Lekkerland

zat. 13/6 tussen 14 en 17 uur Meerkerk en Lexmond

zat. 20/6 tussen 14 en 17 uur Hei- en Boeicop, Leerbroek en Nieuwland

dond. 25/6 tussen 14 en 17 uur Rucphen/St. Willebrord

zat. 27/6 tussen 14 en 17 uur wijk Sterrenburg Dordt

ONZE VERBONDENHEID MET HET HUIS VAN ORANJE

Van de Prins van Oranje, onze eerste stadhouder, weten we dat hij zijn tijd voor was, omdat hij vrijheid van geweten hoog in zijn vaandel had. Uit meerdere artikelen is u de laatste tijd duidelijk geworden, dat baptisten deze vrijheid ook altijd een groot goed hebben gevonden. Van deze prins is bekend, dat hij in de jaren zeventig van de zestiende eeuw het voor de dopersen opnam: Men mocht hen niet dwingen om een eed af te leggen, zij moesten in de gelegenheid gesteld worden nering te bedrijven en de magistraten mochten 'hun geweten' geen geweld aan doen. Over het algemeen hadden de calvinisten niet veel op met de dopersen, omdat deze vaak niet opkwamen voor de nationale zaak der Nederlanden. Het extremistische gebeuren van rond 1535 in Münster door een groep dopersen, zou zelfs door de eeuwen heen gebruikt worden om mensen kopschuw te maken voor de meest vredelievende mennonieten. In het licht hiervan is de houding van de Prins te waarderen. In deze tijd van het herdenken van de bevrijding mogen we misschien wat aandacht vragen voor ons Oranjehuis, zoals de geschiedeniskronieken ons dat laten weten.

Omstreeks de wisseling van de veertiende naar de vijftiende eeuw was er een Engelbert, die als eerste Nassauer in relatie kwam te staan met de Nederlanden. Door zijn huwelijk met de erfdochter van Breda e.o., kwamen rijke bezittingen in Brabant en Holland in handen van de graven van Nassau. De kleinzoon van de genoemde graaf (Engelbert II) bestuurde de laatste drie jaren van zijn leven, in naam van Filips de Schone, alle Nederlandse gewesten. Hiermee begint bij ons dan de eigenlijke tak der Nassauers. Een broer van deze Engelbert II was Jan de Vijfde en dit was de vader van Willem de Rijke, die in 1531 trouwde met Juliana van Stolberg. Deze Willem is de gemeenschappelijke stamvader van de Nassauers en de Oranjes. De verbondenheid met Nederland loopt in eerste instantie via de lijn van de genoemde prins Willem van Oranje, en dan verder via Frederik Hendrik, Willem II, totdat deze tak uitsterft met Willem III, stadhouder-koning. Als die manlijke tak uitgestorven is hoe kunnen we nu dan toch nog ons koningshuis Huis van Oranje noemen? Voor de tegenwoordige generatie niet altijd meer een vanzelfsprekende kennis. Dat alle nadien geboren telgen uit de vrouwelijke lijn toch afstammelingen

zijn van Willem van Oranje is te danken aan het huwelijk van Willem Frederik, de kleinzoon van Jan de Oude. Deze Willem Frederik trouwde met Albertina Agnes, dochter van Frederik Hendrik en Amalia van Solms. Frederik Hendrik was de zoon van Willem van Oranje en Louise de Coligny. Johan Willem Friso is de kleinzoon van genoemde Willem Frederik van Nassau en Albertina Agnes van Oranje. Hij neemt na de dood van Willem II (1702) de titel van het prinsdom Oranje over. Als eerste wordt Johan Willem Friso dus Prins van Oranje-Nassau. Deze verbinding van de beide Huizen is nog altijd zichtbaar in het blazoën. Men kan dat zien aan de Nassause leeuw en de jachthoorn van de Oranjes. Op 30 april vierden we koninginnedag. Op 31 januari 1938 werd na wekenlang wachten onze huidige koningin geboren. Er waren in het land allerlei voorbereidingen getroffen. Vanaf het begin van de maand was men al in spanning, want elke dag kon de prins of prinses geboren worden. Kinderen zouden getraceerd worden op beschuit met muisjes. Men wilde er klaar voor zijn. Er wordt verteld dat in sommige scholen de beschuit meerdere keren werd verversd. De radio-verslaggevers zaten weken te wachten op de grote gebeur-

tenis. De NCRV was zo gelukkig dat het gebeurde op de dag van haar uitzenden.

Moge onze liefde voor het Oranjehuis een uitdrukking zijn van ons blijvend streven naar gewetensvrijheid. Dat sluit ook de vrijheid in van het verkondigen van Jezus Christus als de Weg, de Waarheid en het Leven.

J. Schotanus

Rectificaties:

Secretaris van de gem. Makkum (niet Muntendam) is M. Venema, Markt 6, 8754 ES Makkum. Tel. 05158-1484.

Het juiste adres van A. Wijchers is Welhaak 23, 9932 BJ Delfzijl. Tel. 05960-28313.

Mededeling:

De gemeente Workum wenst op de sprekerslijst te plaatsen: A. Koornstra, Buterikkers 24, 8711 GV Workum. Tel. 05151-2433.

EREDIENST OF SAMENKOMST

Zo nu en dan zal in ons blad een bepaald thema de aandacht krijgen. Ondergetekende was deze keer verantwoordelijk voor het benaderen van de schrijvers en voor de samenstelling. In dit themanummer zullen enige facetten belicht worden, die te maken hebben met ons samenkomen als gelovigen. Kampen laat ons weten hoe het bij hen gaat. De voorzitter van de Raad in Ede deelt iets mee over het proces van de besluitvorming, dat er geweest is als voorbereiding op de huidige gang van zaken in hun samenkomen. Een voorganger neemt ons even mee achter de schermen van zijn persoonlijke voorbereiding op de dienst. Ook wordt het belang van de dienst via de media belicht. Onze docent „praktische theologie” vertelt hoe een student in dit opzicht, wordt voorbereid op zijn toekomstig werk. Aangaande de diensten zelf vindt u verder artikelen over het houden van een evangelisatiedienst, hoe we aandacht aan onze kinderen kunnen geven en over het zingen van baptisten.

J. Schotanus

BIJ ONS IN... KAMPEN

„Julie hebben maar één dienst hè”. Zo wordt dat nogal eens tegen mij gezegd. Door mensen uit allerlei kerken hier. En iedere keer voel ik die opmerking als een - licht? - verwijt. Ik heb altijd weer hetzelfde antwoord: weet wel dat onze ene dienst net zo lang is als jullie beide diensten samen. En daarover lezers, over de zondagse dienst hier, nu wat meer. Wat de tijd betreft: om ongeveer tien voor tien gaan we zingen onder leiding van één van onze voorzangers. Op een enkele uitzondering na zijn dat zusters. Vrouwen die daar de gave, noem het charisma, voor

THEMA

hebben. De voorzang achten wij van wezenlijk belang. 't Gaat er niet alleen om het geroezemoes tegen te gaan, veeleer moet ons hart opengaan voor wat volgt. De voorzang is een hors d'oeuvre, een eetlustopwekkertje. De voorzang is uit de bundel Opwekkingsliederen. Orgel- en pianospel, snaar- en blaasinstrumenten ondersteunen en stimuleren dat samen zingen. Of die opwekkingsliederen nieuw zijn? Deze liederen misschien wel maar we dienen wel te beseffen dat de gemeente van Christus al bijna 2000 jaar opwekkingsliederen zingt. Bevat de bundel van Johannes de Heer niet talloze liederen van opwekking? Zo'n lied is bijv. 671 over „Welk een omkeer heeft God in mijn leven gewrocht”. Dat lied is nog uiterst actueel, de woorden hadden hun tijd, zijn verouderd. Wie gebruikt nog het woord 'gewrocht'? De boodschap is eigentijds, 't woordgebruik is uit de tijd. Zelfs ritme heeft z'n tijd. Wat bruikbaar was, moet plaatsmaken voor eigentijdse woorden en melodieën. Daarom zullen er telkens liederen komen en verdwijnen. Daarom ook zijn er zo veel bundels. Wij hier in Kampen zingen uit lofzangen en gebeden, opwekkingsliederen, Liedboek voor de Kerken (let u eens op de schitterende wijze van verwoorden in die bundel) uit JdH, uit Glorieklokken, geestelijke liederen en uit nog een aantal bundels. Wij geloven dat nog talloze kinderen Gods, geïnspireerd door de Geest, nieuwe liederen aan de gemeente geven. Of we met evenzo veel bundels naar de dienst gaan? Nee, wij zingen met behulp van een overheadprojector. En daarom kunnen we, wat ruim gezegd, ieder fijn lied gebruiken. Wij hebben de zangbundelcommissie voorgesteld de nieuwe Lofz. en geb. bundel losbladig te gaan uitgeven. Zo werken wij ook - losbladig - met de opwekkingsliederen en dat maakt de liedkeuze minder statisch.

En wat de psalmen betreft: wij zingen uit de berijming van het liedboek. Daar hebben we wel principiële redenen voor. Wij achten het van groot belang dat onze kinderen liederen in 'school en kerk' kunnen herkennen en daar bieden de psalmen alle gelegenheid toe. Waarom zouden slechts baptisten en zevendedagsadvēntisten een ande-

J. M. Zijlstra

re - verouderde - berijming gebruiken? Zouden wij niet liever met vele kinderen Gods willen zingen van 'een moede hinde die naar het klare water smacht'? En daarbij: is dat niet veel (bijbel)tekstgetrouwer dan het hijgend hert? Maar nog eens: we achten het van het hoogste belang dat de gemeente vandaag met eigentijdse taal de Heer lofzingt. Wie van ons leest de Bijbel nog in de taal van 1618/19? En wie leest nog dagboekjes uit de vorige eeuw? En wie spreekt nog Nederlands uit 1890? De vrijgemaakte predikant Glas merkte destijds op in 'Opdracht': „In de preek wordt Nederlands gebezigd dat je nergens anders meer kunt horen. We zijn heel arm geworden in het uiten van onze gevoelens en in het duidelijk maken van wat ons bezielt...” Wij hopen dat onze diensten een 'happening' mogen zijn voor Hem die Heer is van de gemeente. Wat u ook mag weten, om ongeveer half twaalf sluiten we de dienst af. En wekelijks is er koffie. Wanneer wij als raad voor de dienst bidden? Niet uiteraard als de gemeente al zingt. Wij hebben de voorzang, de hartopener, even hard nodig. En hoe wij kindvriendelijk proberen te zijn? Niet door in de preek één- of tweemaal 'jongens en meisjes' te zeggen. We zijn zo gelukkig in de gemeente iemand te hebben die het schriftgedeelte voor de kinderen verduidelijkt. En hoe. Onze broeder doet dat op voortreffelijke wijze. Of alleen de kinderen daarvan genieten? Kortom, zoals de wetenschap voortgaat en door middel van onderzoek nieuwe ontdekkingen doet (waardoor o.a. medicijnen verouderen en nieuwe gemaakt worden) zo ontwikkelen zich in de taal nieuwe woorden, nieuwe manieren van zeggen. Het grote wonder is dat de Geest onophoudelijk doorgaat en mensen roept en inspireert fris en eigentijds Gods Naam te loven.

'LITURGIE: DE PIKETPAALTJES VAN DE EREDIENST'

Omtrent het onderwerp eredienst wordt veel gesproken. Iedereen in de gemeente heeft daar wel een mening over. De één noemt het 'eredienst', een ander hecht veel meer aan het begrip 'samenkomst.' Zo oppervlakkig lijkt het weinig verschil uit te maken, maar als geluisterd wordt naar de argumentatie dan gaat het om veel meer dan het gebruik van verschillende woorden die het zelfde bedoelen.

P. M. v.d. Dussen
Baptistengem. Ede

Bij samenkomst gaat het veelal om het samenkomen als gemeente, d.w.z. de ontmoeting als leden van het gezin van God wordt hiermee benadrukt. Dit lijkt een andere doelstelling dan bij de eredienst. De nadruk hier zou meer op de prediking liggen. Terwijl voor- en tegenstanders van het ene of andere woord er ook nog zaken bij betrekken als niet-ordelijk en ordelijk.

Een ander aspect is de orde van dienst. Ook hier zijn er verschillende meningen te constateren. De voorstanders leggen de nadruk op ordelijkheid, tegenstanders op het waaien van de Heilige Geest waarheen Hij wil. Daarmee is het uiterst aantrekkelijk geworden voor de voor- en tegenstanders om elkaar een etiket op te plakken. In aansluiting op de door mij aangegeven verschillen komen ook in de eredienst zelf elementen naar voren, waar de één het wel mee eens is en waarbij de ander zich niet thuis voelt. Om enkele te noemen:

- zingen van liederen uit andere bundels dan Lofzangen en Gebeden;
- lofprijzing als apart onderdeel in de eredienst;
- bidstond tijdens de eredienst, etc.

Uit het voorgaande blijkt dat de discussies in 95% van de gevallen gaan over de vorm van de eredienst of samenkomst. De inhoud van de woordverkondiging blijft meestal achterwege. In de traditie van het Baptisme is het niet gebruikelijk om een vaste liturgie te gebruiken. Het woord roept bij sommigen in de gemeente al weerstand op, maar 1 Cor. 14:26-40 geeft naar mijn mening duidelijk weer dat Paulus oproept tot orde en dat alles wat tijdens de samenkomst of eredienst plaatsvindt, wordt gedaan tot eer van God. Als dit onze leidraad is in de gemeente, dan is het mogelijk om met dat als basis met elkaar het gesprek omtrent de invulling van de eredienst

of samenkomst aan te gaan.

De keerzijde is dat als het gesprek wordt vermeden, de verschillen in de gemeente zo manifest kunnen worden, dat partijschappen gaan ontstaan en daarmee is de eenheid in de gemeente verdwenen. Het gevolg is dat leden en vrienden van de gemeente zich niet meer thuisvoelen in de gemeente. Voor het gesprek moet omtrent de volgende twee zaken duidelijkheid bestaan: ten eerste dient er binnen de gemeente een eensluidende opvatting te bestaan omtrent het Schriftgezag en ten tweede gaat het erom dat alles geschiedt tot eer van God.

Daar waar begrip ontstaat, verdwijnt weerstand en wantrouwen. Dat is de waarde van met elkaar in de gemeente praten; niet alleen over het onderwerp dat nu aan de orde is maar ook over andere aspecten van het gemeentezijn. Als het niet gaat om het vastleggen van een orde van dienst of liturgie, hoe kan dan zo'n discussie worden gevoerd? Ik zou dit willen noemen het met elkaar afspreken waar we als gemeente de piketpaaltjes van de eredienst of samenkomst in de grond zullen slaan. Staan de paaltjes te dicht bij elkaar dan wordt de bijeenkomst ervaren als een keurslijf. In het geval dat de paaltjes te ver uit elkaar staan, wordt de ruimte waarbinnen de bijeenkomst kan worden uitgevoerd zo groot, dat de deelnemers zich niet meer thuisvoelen vanwege de onzekerheden die op (kunnen) gaan treden.

Wat zijn nu de piketpaaltjes? Zonder volledig te willen zijn, daar dit ook van gemeente tot gemeente kan verschillen, zal ik er enkele noemen:

- samenkomst en/of eredienst;
- lofprijzing of voordienst/zingen voorafgaande aan de dienst;
- getuigenissen niet alleen bij doop en lidmaatschap?
- instrumenten voor de begeleiding van de gemeentezang;

- liederen die worden gezongen;
- avondmaalsdiensten;
- jeugddiensten, etc.

Het doel van dit artikel is niet om elk aspect nu apart te behandelen, maar de bovenstaande opsomming geeft wel aan dat er vele piketpaaltjes zijn die besproken kunnen worden en naar het mij voorkomt, ook op enigerlei moment, in de gemeente aan de orde gesteld moeten worden.

Paulus schrijft in 1 Cor. 14:26: „Telkens als gij samenkomt. . .” Dit vers geeft dan aan dat alles wat er gebeurt geschiedt tot stichting. Dit betekent dat de onderlinge ontmoeting van belang is. Tegelijkertijd blijft de dienst aan God een grote nadruk leggen op de bijeenkomst. Daarom pleit ik ervoor om beide woorden te gebruiken voor om beide woorden te gebruiken voor dezelfde bijeenkomst. Het gaat om de dienst aan de Heer en daarmee ook de dienst aan elkaar.

Ik wil besluiten met de opmerking waar het m.i. uiteindelijk omgaat, namelijk: God is geen God van wanorde, maar van vrede (vs. 33). Wanorde en orde staan niet tegenover elkaar maar wanorde en vrede. Wanorde leidt tot verdeeldheid en omgekeerd kan gesteld worden dat verdeeldheid tot wanorde leidt. Dit zien we in Joegoslavië en in andere landen van het Oostblok gebeuren. Verdeeldheid leidt tot wanorde en wanorde leidt tot verdeeldheid. Ook in onze gemeenten dienen we ervoor te waken dat de eenheid bewaard blijft en er geen wanorde ontstaat. Dit is niet alleen een verantwoordelijkheid voor de broederraad van de gemeente, maar voor de gehele gemeente.

DE VOORGANGER EN DE EREDIENST

„Zo kan ik het ook”, mompelde een oude dame verontwaardigd, toen de dominee zijn preekaantekeningen te voorschijn haalde en voor zich op de kathedraal legde. Kenmerk van het ware was voor haar, dat het recht uit het hart kwam. Haar buurman, die meende haar te begrijpen, stemde op gedempte toon in: „Wat u zegt, zuster; hij heeft de hele week de tijd om het uit z'n hoofd te leren”.

J. L. Mulwijk
Harderwijk

De bedoeling van dit artikel is, u als lezer een indruk te geven van wat er alzo voor de voorganger voor werk aan de eredienst vastzit, met het accent op de voorbereiding. Het zal u misschien opvallen, dat er vaak 'ik' in zal staan, waaraan u kunt merken, dat het geen erg objectief verhaal kan worden en ik me ervan bewust ben, dat wij voorgangers ieder onze eigen aanpak hebben en ook lang niet allemaal gelijk denken over de doelstelling van de eredienst, evenmin als over de manier, waarop die doelstelling bereikt moet worden. Ook lopen de meningen wel uiteen over het gewicht dat de preek moet hebben in het geheel van de eredienst, vergeleken met de overige onderdelen.

Bij de voorbereiding van de eredienst staat mij een doelstelling voor ogen: de eredienst als ontmoeting. De onderlinge ontmoeting maakt van de bijeenkomst nog geen eredienst; dat wordt het pas, als er een ontmoeting tussen de Heer en de gemeente tot stand komt. En een belangrijk bestanddeel van die ontmoeting is de communicatie; en die communicatie, voorzover in woorden, bestaat m.i. uit enerzijds de lezing en prediking, anderzijds lied en gebed; zo immers komen de Heer en de gemeente beurteelings aan het woord in de ontmoeting.

Een daarmee samenhangende doelstelling bij het maken van de preek is, dat ik ertoe wil bijdragen, dat onze liefde voor en ons inzicht in de Bijbel erdoor toenemen. Niet de Bijbel als 'heilig boek' op zichzelf, maar de Bijbel als middel, waardoor we onze Heer kunnen leren horen, die met ons praat. Ik geloof namelijk, dat onze hemelse Vader de Bijbel, die destijds onder Zijn inspiratie tot stand is gekomen, sindsdien door alle tijden heen wil gebruiken om daar doorheen nu en altijd tot

ons te spreken; en dat dat in de prediking heel reëel kan gebeuren. Dat brengt met zich mee, dat ik me er zeer verantwoordelijk voor voel, zó met de Bijbel om te gaan en zó te preken, dat daarin dat spreken van de Heer ook werkelijk plaatsvindt.

In het begin was daarom het vinden van 'de preektekst' soms een heel probleem, een bron van spanning; het ging er immers om, datgene tot de gemeente te zeggen, wat de Heer die zondag wilde zeggen. Totdat ik me realiseerde, dat God niet altijd iets heel speciaals aan ons kwijt wil, maar het ook genoeg kan vinden, als Hij ons elke week in de eredienst iets kan leren. En dat houdt in, dat eigenlijk 'elke' tekst een geschikte preektekst kan zijn. Wel voel ik nog steeds die verantwoordelijkheid om zó met de tekst om te gaan, dat het tot een spreken van God kan komen.

In het gaan van de weg van tekst naar preek, denk ik met dankbaarheid terug aan de 'exegetisch-homiletische werkgroep' op het seminarium, onder leiding van onze voortreffelijke leermeester, br. Reiling. Hij leerde ons goed te luisteren naar wat de tekst werkelijk wil zeggen en de Bijbel zo goed mogelijk aan het woord te laten. „Je kunt uit zo'n tekst alles halen, wat je maar wilt”, is een uitspraak, die ik me herinner, „maar dan moet je het er wel eerst zelf ingestopt hebben”; m.a.w. laat de Bijbel niet buikspreken, laat hem niet zeggen, wat jijzelf er graag in leest. Het fijnst werk ik, als ik 's maandagsmorgens, na mijn tijd van persoonlijke lezing en gebed, weet, over welk schriftwoord het zondag zal gaan. Daar duik ik dan in, bid en mediteer erover, maak wat aantekeningen en laat het verder rusten tot de volgende morgen. Gedurende de week verdiept zich dan het

inzicht, worden verbanden met andere bijbelplaatsen duidelijk, doe ik nogal eens mooie ontdekkingen ('de eerste zegen is voor jezelf als prediker') en krijg ik er steeds meer zin in, het zondags met de anderen te gaan delen, fragmenten ervan komen in de loop van de week soms al ter sprake in ontmoetingen, kringen e.d.

Vrijdags komt dan alles op papier. Ik vind het enorm belangrijk dat een preek mede door inspiratie van de Geest tot stand komt en ik ervaar dat proces meestal inderdaad als een wisselwerking van Geest en geest. De preek komt helemaal op papier; voor mij is dat nodig om me ervan te verzekeren, dat er een lijn in zit, die ook door de hoorder te volgen is en om de tijd te bewaken; 6 volgetypte A-5jes leveren een preek van 24 minuten op. Deze methode is voor mij zó goed werkbaar, dat ik, als we zondags 2 diensten zouden hebben, n.a.v. dat proces 2 preken zou maken in elkaars verlengde.

Voor het samenstellen van de totale liturgie ga ik vervolgens in de bundels op zoek naar liederen, die zo goed mogelijk de boodschap van de preek ondersteunen en bevestigen. Soms is dat een hele klus! Bij een evangelisatiepreek is in Lofzangen & Gebeden heel wat voorhanden en is het in 10 minuten voor elkaar. Als er dank- of troostliederen nodig zijn, hebben we ook heel wat voorraad. Een preek over toekomstverwachting is ook redelijk gauw van liederen voorzien. Maar als het thema meer ligt in de sfeer van geloofsopbouw en -verdieping, of als de Heer Zelf centraal staat (Hijzelf dus, niet zijn zegeningen) dan wordt het moeilijker. Dan is het een uitkomst, als er ook nog uitgeweken kan worden naar andere liederen.

Vervolg op pagina 15

'WIJ HEBBEN VANMORGEN EEN STUDENT ...'

NIET ZONDER RISICO

Halverwege het derde jaar ontvangen de studenten aan ons seminarium het groene licht om in onze gemeenten uit preken te gaan. Van de docenten krijgen zij dan toestemming om in samenkomsten en diensten voor te gaan. Hun collega-studenten van hervormden huize kunnen maar ternauwernood hun jaloezie verbergen als zij horen van deze unieke kans om al tijdens de studie de gemeenten te mogen dienen in de woordverkondiging. Als je er goed over nadenkt is het ook heel bijzonder. Vele kerkgenootschappen wachten er liever wat langer mee om 'de kandidaten tot het ambt' op de gemeenten los te laten. Zij zien het gevaar van onevenwichtigheid bij zulke 'groene' predikers. Het levert inderdaad een risico op een derdejaars student uit te nodigen. Zo iemand kan, niet gehinderd door kennis en ervaring, door z'n eigen enthousiasme op sleeptouw genomen worden en zonder zich dat echt bewust te zijn een beetje huishouden in de porseleinkast van de gemeente. De voorzichtigheid in de ons omringende kerken is begrijpelijk en terecht. De ervaring van het verleden heeft het gelijk van deze voorzichtigheid meermalen aangetoond.

'... MOET NOG VEEL LEREN'

Toch mogen wij ons als seminarium gelukkig prijzen dat onze gemeenten niet zo'n beduchtheid aan de dag leggen om een student te laten voorgaan. Onze studenten zijn niet veel verstandiger of geestelijker omdat ze baptist zijn. Wel kennen zij het voorrecht deel uit te mogen maken van een gemeenschap die hen volop de ruimte geeft de eerste wankelen te maken op het pad van de prediking. Als mensen in het gemeenteblad lezen dat een student voorgaat, gaan ze vaak naar de dienst met een instelling van toegeeflijkheid. Een student mag rekenen op een flink stuk krediet als mensen tegen elkaar zeggen: „vanmorgen hebben we een student. ...” Dat het zo nu en dan misschien een beetje stuntelig gaat, wordt door de gemeente glimlachend opgenomen. „Zo iemand moet nog veel leren”, wordt in stilte ge-

dacht. Bij één van mijn allereerste diensten in mijn eigen studietijd werd door een secretaris ter introductie gezegd: „behandel de jongeling met zachtheid. ...” Zelf kwam ik er inwendig een beetje tegen in opstand, omdat ik toen vond dat ik best al wat kon! Maar wat had ik de mildheid van die gemeente toen nodig: ik bleef steken in het votum. ... Mijn hoogmoed kwam al wel direkt voor de val!

TOCH KRITISCHER!

Het is mijn indruk dat gemeenten niet zo gauw van streek zijn bij een al te grote voortvarendheid of radikaliteit van een student. Dat neemt men wel met een korreltje zout. Veel zwaarder wordt getild aan de herkenbaarheid. Iemand moet in beginsel al herkend kunnen worden als een toekomstige voorganger. Hoe stuntelig ook in zijn presentatie, hij moet wel een boodschap hebben! „Er moet een goeie grond in zitten”, hoorde ik een gemeentelid eens zeggen. Ik denk dat onze gemeenten in de laatste tien jaar op dit punt een stuk kritischer zijn geworden. Dat het aloude evangelie wel eens door een student wat anders wordt verwoord, verdragen onze gemeenten wel, maar men wil het wel kunnen herkennen als het aloude evangelie. Geen stenen voor brood, niet met een andere verpakking ook een nieuwe inhoud. De gemeenten willen nu al hun vertrouwen kunnen uitspreken in de studenten als hun toekomstige voorgangers.

EEN KNELPUNT

Vanuit het seminarium vinden wij het aspect van de herkenning een punt van levensbelang. Bij het onderwijs vindt voortdurend een terugkoppeling plaats naar het grondvlak van de gemeente. „Hoe denkt en gelooft men in onze gemeenten?” Ons onderwijs zal daar, bij alle openheid naar alle kanten, bij aan moeten sluiten. Toch zal men in de gemeenten er begrip voor moeten hebben dat de student in een situatie van vorming zit. Er komt in de studie zoveel op hem af, dat het zijn bestaan wel eens door elkaar schudt. Hij neemt kennis van vele theorieën en standpunten en moet daar dwars door heen

ds. Yme Horjus
docent praktische theologie

om tot een eigen standpuntbepaling te komen. Soms sijpelt iets van die existentiële worsteling door in een prediking. Ik zou willen zeggen: laat u daarvoor niet verontrusten. Het komt meestal wel goed. Ik spreek uit eigen ervaring. Het is met mij gelukkig ook weer goed gekomen. Een student moet daar vaak doorheen om later als voorganger steviger in zijn schoenen te staan. Helaas moet gezegd worden dat sommige studenten in dit leerproces bij onze gemeenten vandaan zijn gegroeid. Zij gaan dan verder hun eigen weg. Sommigen haken af, anderen worden bijvoorbeeld hervormd predikant.

PREKEN MOET JE LEREN!

Iedere student van de dagopleiding is zijn 'preekcarrière' begonnen achter de boomstam in de collegezaal. Dat moment blijft je je hele leven bij. De eerste preken worden besproken vanuit de grootst mogelijke mildheid: een student moet zich vooral berooiedigd weten om met dit moeilijke werk door te gaan. In een later stadium worden wat hardere noten gekraakt. Is de preek geen ratjetoe van losse vrome gedachten? Kun je die uitspraak wel exegetisch verantwoorden? Heb je je hoorders wel voldoende op het oog gehad? Kun je die theologische gedachte ook met een voorbeeld illustreren? Deze en andere vragen komen aan bod. Wij proberen als docenten onze studenten niet zomaar 'los te laten' op de gemeenten. Ook preken die al in de gemeenten zijn gehouden, worden van de band of video beluisterd en besproken. Naar inhoud en vorm proberen wij de studenten zo goed mogelijk voor de dag te laten komen. Want het gaat om de boodschap en de gemeenten. Daar zijn onze inspanningen op gericht. Wij proberen bij onze studenten de bazuin een helder geluid te laten voortbrengen. Laat het door ons allen goed gehoord worden!

DE (ON)MOGELIJKHEID VAN EREDIENST VIA DE MEDIA

Kort na de laatste wereldoorlog kende de minster van Onderwijs, Kunst en Wetenschap G. van der Leeuw de uitzending van de kerkdiensten aan de kerken zelf toe. Voorheen geschiedde de uitzending via omroepverenigingen. Een aantal kerken vormde een samenwerkingsverband; het IKOR, later de IKON. De Rooms Katholieken kregen zendtijd bij de KRO/RKK. Daarnaast zendt thans een vijftal kerken uit in het kader van de Zendtijd voor de kerken (ZVK), waarbij iedere kerk voor haar zendtijd verantwoordelijk is. De Unie van Baptisten behoort tot de ZVK-kerken. De publieke functie van de media, de reacties op radio- en televisie-uitzendingen, de behoefte aan nazorg en bovenal de Heer zelf verplichten tot zorgvuldige voorbereiding en weloverwogen invulling van de ons toegemeten zendtijd.

Heerst er in Den Haag en Hilversum al enige (spraak)verwarring over de plaats van de kerken in het publieke omroepbestel, in de kerken heerst er onduidelijkheid over de term 'eredienst'. Strikt genomen is onze (redelijke) eredienst de totale overgave van de mens aan de Heer. Onze eredienst is de reactie op de dienst, welke God ons bewees: in Christus gaf Hij zich totaal. Hoewel de zondagmorgen de term 'eredienst' in de loop van de kerkgeschiedenis naar zich toe getrokken heeft, moet toch gesteld worden dat eredienst veel meer is dan ongeveer een uur op de eerste dag van de week. Op de zondagmorgen beleeft de gemeente samen (een deel van de gehele week durende) eredienst. Ik geef daarom de voorkeur aan de term 'samenkomst van de gemeente'. Deze (bijbelse) term raakt het hart van de baptistische gemeenteopvatting.

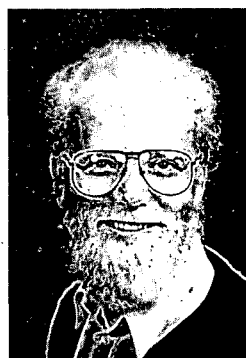
SAMENKOMST VAN DE GEMEENTE

Op zondagmorgen komt de gemeente samen. Niet een instituut of een organisatie heeft een bijeenkomst belegd. Er is geen sprake van bemiddeling of uitdelen van het heil vanuit een kerk naar het volk. De gemeente komt samen. In de ontmoeting van Gods kinderen wordt het heil gevierd, gedeeld en verkondigd. Ten diepste gaat het om het samenkomen met de Heer. Dat samenkomen van de gemeente heeft

iets in zich van een dienst ter ere Gods, eveneens heeft het iets van een concert, een kijkspel. Er wordt iets getoond, besproken, overgedragen. Het lijkt een kijk- en luisterspel, maar de moderne communicatiemiddelen zijn niet in staat om het meest wezenlijke over te dragen: de gemeenschap van gelovigen. God geeft zich aan mensen, die zich aan elkaar en de Heer toevertrouwen! Het is de vraag of dit wonder van Gods genade in beeld gebracht kan worden. Als baptisten nu hun 'eredienst' via de media uitzenden, dan doen we een poging om het samenkomen van de gemeente in beeld of voor de microfoon te brengen. Het geheim van de samenkomst der gemeente is immers dat God in het midden is. Wordt het samenkomen van de gemeente overgedragen, dan wordt de Heer verkondigd. En daar gaat het om. Het gebruik van de media dient niet als promotie van een kerk. Het baptisten principe staat niet centraal. De Heer is het centrum van dit gebruik van het medium. Zodra de samenkomst van de gemeente met dit medium getroffen en overgedragen wordt naar de huiskamer, dan is het centrum van de samenkomst verkondigd: Christus in het midden.

DE PREDIKING

De musicoloog Frits Mehrtens schreeuwde het van de daken: de

A. Nijland

kerkdienst is meer dan een preek met wat er omheen. Ik zou willen stellen: ook de preek is samenkomst van de gemeente. Mijn preek is pas 'af' als ik hem gehouden heb. Prediking is ingebed in de persoonlijke omgang van de prediker met zijn Heer, de gemeente en de wereld. De preek kan niet tot stand komen buiten het contact met en de voorbede van de gemeente. In het krachtveld van de gemeenschap van gelovigen bloeit het gesproken woord op tot verkondiging van Christus. Ook daar waar het lijkt te gaan om de bijdrage van één (de prediker) is ten diepste de bijdrage van velen in het geding: de gemeenschap van gelovigen.

Ds. F. E. Huizinga sprak van de worsteling om de preek doelend op de voorbereiding ervan. Voor een radiodienst wordt die worsteling tot een gevecht. De dienst duurt exact 55 minuten. In die spanne tijds moet het gebeuren! Het gebed, de preek, alles moet getimed worden. De prediking moet dus al voor de dienst 'af' zijn, klaar om voor de luisteraars in brochurevorm uit te geven. U voelt het tegenstrijdige: enerzijds laat de gemeenschap van gelovigen, het krachtveld van de Geest, het spontane gebed en de bezielde preek zich niet vangen in brochurevorm en in 55 minuten, anderzijds: de ons toegemeten tijd en (geweldige) mogelijkheid om het evangelie te verkondigen. We maken er dankbaar gebruik van.

Vervolg op pagina 15

HET KIND IN DE KERKDIENTST

J. Bouritius

Er is een tijd geweest, dat het als vanzelfsprekend werd beschouwd, dat kinderen vanaf een jaar of vier gewoon met hun ouders megingen naar de kerkdiensten – en meestal waren dat diensten, waarin eigenlijk op geen enkele manier rekening gehouden werd met de aanwezigheid van kinderen.

Veel van die kinderen – en onder hen reken ik mezelf – hebben dat redelijk goed ondergaan en hebben toch nog best heel wat meegekregen van de sfeer van de dienst, de liederen en die stukjes van de preek, die ze konden begrijpen, ook al sloeg de verveling wel eens toe, vooral als de pepermunten op waren. Natuurlijk probeerde je ook wel eens onder de kerkdienst uit te komen of je trachtte je tijdens de dienst met iets anders te vermaken: ik herinner me, dat ik als kleine jongen in het oude 'Bethel' in Deventer 'treinwagons aan het rangeren' was met een paar paperclips in de psalmboekkrichel van de bank vóór me.

Helaas heeft dit (verplichte) kerkbezoek bij andere kinderen een soort afkeer van de kerkdienst teweeggebracht en ontstond er een zekere vreemding.

In onze gemeenschap zijn we het er, denk ik, wel over eens, dat het op deze manier niet moet. Maar in een aantal gemeenten dreigt men nu in het andere uiterste te vervallen: de kinderen verdwijnen bij aankomst in de kerk direct naar hun eigen zondagsschoolruimte en de samenkomst van de gemeente gaat helemaal buiten hen om; ze hebben er op geen enkele manier deel aan.

In sommige gemeenten is de zondagsschool een geheel eigen leven gaan leiden met soms weinig directe relatie tot de gemeente.

De vraag is, of dit juist is. Natuurlijk, het gemeentelven omvat veel méér dan de zondagse kerkdienst(en), maar die ontmoetingen op zondag mogen toch viering en onderwijzing, lofprijzing en vermaning, ontmoeting met God en elkaar zijn, waarin de gemeente gebouwd en onbeslist genodigd worden en van waaruit de gemeente haar taak in de wereld weer op zich neemt, gesterkt en bemoedigd door wat in de dienst ontvangen en beleefd werd. Het kan toch niet juist zijn om de kinderen daar helemaal buiten te sluiten en het risico te lopen, dat ze bij het verlaten

van de zondagsschool plotseling geconfronteerd worden met kerkdiensten waar ze geen enkele ervaring mee hebben opgedaan en waar ze vreemd tegenover staan.

Ik pleit er daarom sterk voor om te zoeken naar mogelijkheden om de kinderen zondag in ieder geval een (klein) deel van de dienst te laten bijwonen, waarin speciale aandacht aan hen besteed wordt. In de laatste drie gemeenten die ik mocht dienen, zaten de kinderen vanaf het begin van de dienst op het podium. In Vroomshoop gaan ze eerst allemaal naar hun eigen lokalen, omdat de leiding het terecht heel belangrijk vindt de kinderen op te vangen, te begroeten, hun jasjes op te hangen, aan te horen wat ze even kwijt moeten – en ze komen dan heel gedisciplineerd tijdens de voorzang klas voor klas de kerk binnen om op het podium te gaan zitten, zodat ze niet té lang voor de dienst een wat onrustig element vormen. Na votum, openingslied en begroeting is er dan een verhaaltje voor hen, dat altijd slaat op de preek of op een bepaald punt daarvan, zodat de ouderen niet zó maar een verhaaltje horen, dat met de rest van de dienst niets te maken heeft. Soms zingen de kinderen nog een lied, in de adventstijd mogen ze de kaarsen aansteken etc. Dit alles moet niet te lang duren, want de zondagsschool heeft de tijd wel nodig natuurlijk, maar het is een feestelijk begin van de dienst voor zowel de kinderen als de andere bezoekers van de dienst.

Ik weet dat meerdere collega's het op deze manier doen en dat het heel goed werkt. De kinderen proeven de sfeer van de dienst en krijgen het gevoel er bij te horen (kinderen zijn daar heel gevoelig voor), betrokken te zijn bij het leven van de gemeente. Zo zijn ze er altijd bij wanneer er een kindje wordt opgedragen (ouders hebben een heel goede gelegenheid na de dienst met hun kinderen te praten over het voorrecht, dat ze al heel jong bij de Goede Herder gebracht zijn) en bij de doopdiensten komen de oudere klassen meestal even terug in de kerk wanneer het moment van de doopbediening daar is. De aanwezigheid van kinderen brengt iets feestelijks met zich mee en van hun kant stellen de kinderen deze ontmoeting in de kerk op prijs. Ze zien hun vader en moeder,

opa en oma zitten, wuiven naar hen en voelen zich thuis. Toen we in Vroomshoop besloten dit moment te laten vervallen wanneer er een gastspreker voorging, die wat moeite had met zo'n verhaal, kwamen er protesten van de kinderen zelf. Ze misten het.

Een groot voordeel is ook, dat de kinderen een band krijgen met de voorganger en hem gaan beschouwen als de man, die er ook voor hen is. Maar ook de andere bezoekers van de dienst vinden in het verhaal de kern van de boodschap en zeggen vaak, dat ze daardoor de preek veel beter kunnen onthouden. Wanneer de voorganger geen mogelijkheid ziet steeds weer een bij de preek aansluitend verhaal te verzinnen, is het natuurlijk ook mogelijk even met de kinderen te praten, hen af en toe iets te laten zingen of de leiding van de zondagsschool iets te laten vertellen.

Het verdient aanbeveling om naast deze korte momenten de kinderen af en toe de hele dienst te laten bijwonen, maar dan wel zo, dat in de hele dienst ook rekening gehouden wordt met hun aanwezigheid.

Hierbij denk ik aan bijv. zendingsdiensten, oogstdankdiensten, maar ook aan diensten waarvan het onderwerp van tevoren aan de kinderen bekend is en waaraan ze daadwerkelijk meedoen door een klein toneelspel, mime, stemmenspel e.d.

De omstandigheden en mogelijkheden van de gemeenten en haar voorgangers – en daar komt soms het langdurig gemis van een voorganger nog bij – zijn onderling heel verschillend. Maar er is doorgaans genoeg creativiteit om, wanneer men de wenselijkheid daarvan werkelijk inziet, wegen te vinden om de betrokkenheid van de kinderen te vergroten.

Ik ben ervan overtuigd dat het heel belangrijk is en tot zegen kan zijn.

Jezus Zelf heeft immers gezegd, dat de kinderen bij Hem gebracht moesten worden en heeft hen Zijn zegen gegeven. Dat geldt ook voor die momenten, waarin de gemeente en haar vrienden, samenkomen op de dag, die Hij ons daarvoor gegeven heeft.

DE EVANGELISATIEDIENST

Een stevig gebouwde jonge vent van zo voor in de twintig loopt met het zweet op zijn voorhoofd door de kerk. Hij draagt een grote zware kist. Nog een half uur, dan begint de try-out van de gospelgroep en weer een uur later begint de evangelisatiedienst. Intussen leggen leden van de evangelisatiewerkgroep de liederenbladen op de stoelen. De koster is bezig koffie te zetten voor de gospelgroep en voor de spreker.

Zo kennen we – denk ik – allemaal de evangelisatiedienst. Een evangelisatiedienst kenmerkt zich over het algemeen door een 'goede' spreker, een enthousiaste groep musici c.q. zangers en veel samenzang. Dat laatste graag o.l.v. een plaatselijk combo.

Toen mij gevraagd werd iets over de evangelisatiesamenkomst te schrijven, heb ik mezelf de vraag gesteld in welk opzicht de 'eredienst' verschilt van de evangelisatiesamenkomst. Het verschil zit in de doelgroep. Op de zondagmorgen komt de gemeente vierend samen rondom het Woord van God. Zij wil daarin geïnspireerd en opgebouwd worden. Zij wil daarin vooral ook gemeente zijn.

De aandacht is daarbij in 't bijzonder naar binnen gericht. Er is expliciet aandacht voor de situatie waarin de gemeente zich bevindt. Wanneer een gemeente aan een opbouwplan werkt zal dat zeker in de zondagmorgensamenkomst qua thematiek te merken zijn. Er is daar ruimte om wat in de week aan vreugde en of verdriet beleefd is te verwerken.

Er mag theologisch het een en ander voorondersteld worden bij de luisteraar. De tale Kanaän's zal de gemiddelde bezoeker niet vreemd zijn. Kortom, de doelgroep op de zondagmorgen is de gemeente zelf.

In de evangelisatiedienst is de doelgroep de 'buitenkerkelijke'. Vaak heb ik het gevoel dat we ons daar als gemeente nauwelijks van bewust zijn. Wanneer een spreker heel goed eigentijdse taal gebruikt dan wordt hem door een lid van de gemeente verweten dat hij populair wil zijn. Het gemeentelid heeft zichzelf in het taalgebruik niet herkend. Daarmee geeft hij aan de verkeerde doelgroep voor ogen te hebben gehad.

De doelgroep van de evangelisatiedienst verlangt een eigen aanpak. Wanneer we deze groep binnen onze

kerkmuren kunnen krijgen, een niet geringe klus, dan zullen we ons in hun situatie moeten inleven. Starten waar zij zijn. Beginnen bij het begin. Het A.B.C. van het evangelie zal in alle eenvoud en gelijk de Heer deed met veel beeldende taal gebracht moeten worden.

Daarbij moet de doelgroep voelen – niet alleen in de taal van de spreker – dat ze geaccepteerd is. Dat ze er zo gezegd bij mag horen. De warmte van een met hen bewogen gemeenschap mag hen als een warme deken omhullen.

Hierin ligt een taak voor de gemeente. Zij mag – wat meer is – zij moet in een dergelijke samenkomst gastheer/-vrouw zijn.

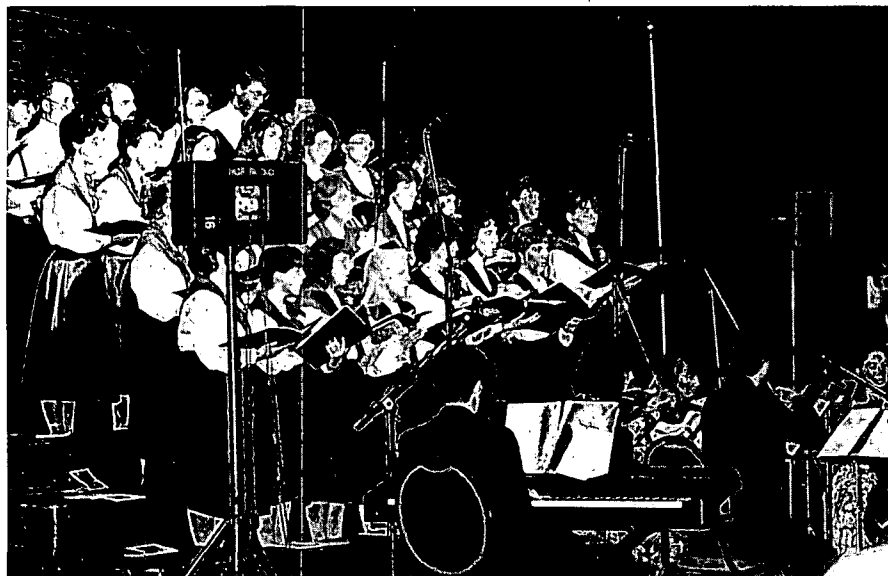
Daarom is de aanwezigheid van de gemeente gewenst.

Een evangelisatiedienst zou zich ook moeten kenmerken door een duidelijke en gerichte oproep aan de 'buitenkerkelijke' om iets met het hen aangereikte evangelie te doen. De oproep tot bekeren mag niet ontbreken.

Tenslotte nog even iets over het 'binnenkrijgen' van de doelgroep. Nodigt u hen uit of laat u dit over aan de door de evangelisatiewerkgroep geplaatste advertentie?

Een op de doelgroep afgestemde evangelisatiedienst is een zegen voor de gemeente. Van deze diensten heb je er nooit te veel.

Peet Wijchers

RECTIFICATIE

Gemeente Eindhoven heeft beroepen ds. C. Molema te Harlingen (en niet zoals in vorig nummer ds. C. Molenaar). Hij heeft dit beroep aangenomen.

BAPTISTEN ZINGEN GRAAG

Baptisten staan erom bekend dat ze graag zingen. Van belangstellenden hoor je nogal eens dat ze getroffen waren door de blijmoedige sfeer in de samenkomst en 'het fijne zingen'. Wel, dat is voor ons dan een pluspuntje. Immers, de samenkomst van de gemeente wordt in ruime mate bepaald door de manier waarop gezongen wordt. Wanneer dit enthousiast en met overgave gebeurt, dan gaat daar iets van uit. Het is intussen erg belangrijk dat we als gemeenten goed met onze samenhang-praktijk omgaan. Paulus benadrukt in zijn brief aan de gemeente te Colosse het zingen van psalmen, lofzangen en geestelijke liederen. Door samen liederen te zingen zullen we God dank brengen in onze harten (zie 2 : 16).

Dat brengt mij meteen bij ons liedboek 'Lofzangen & Gebeden'. Voor de samenhang is een liedboek nodig en we hebben er een. Gelukkig maar. We zingen al heel veel jaren uit een liederenbundel, waarin heel wat soorten liederen zijn opgenomen: psalmen, een eerste groep gezangen, gevolgd door een tweede; liederen uit de bundel van Johannes de Heer en ook een supplement, waarin een aantal nieuwere liederen zijn opgenomen. Het is door de verschillende 'afdelingen' wel een ingewikkelde bundel. Ik zie mij als voorganger in de samenkomst dan ook zo af en toe genooddacht om aan belangstellenden met name even uit te leggen hoe het in elkaar zit. Maar goed, er is een verscheidenheid van liederen. Ds. Evert van der Poll, die nogal eens iets over het kerklied publiceert, vertelde mij onlangs dat hij dit het charmanter van onze bundel vindt. Toch blijkt onze bundel niet geheel in de behoefte te voorzien. De laatste jaren wordt in verschillende gemeenten ook met kenmerkend veel vreugde uit de (groeï)-bundel 'Opwekkingsliederen' gezongen. Dikwijls alleen in de voorzang, maar ook wel tijdens de dienst. Het is een bundel die opvalt door de vele koren en liederen, waarin de Heer op een directe manier wordt geprezen en aanbeden. Eenvoudig gezegd: met deze liederen kunnen we meer tot de Heer dan over de Heer zingen.

Onze voorgangers zijn elke week druk in de weer om goede, passende liederen bij de preek te vinden. En dat is dikwijls een hele klus! Over bijvoor-

beeld taak en roeping van ons christenen in de wereld hebben we niet veel liederen. Dat geldt ook voor bijvoorbeeld de werking van de Heilige Geest in ons leven of voor huwelijksliederen. Trouwlustige paren die een huwelijksinzegening wensen, plegen nogal eens liederen op te geven, waarvan de voorganger zich afvraagt: „Passen die eigenlijk wel?” 'Zachtkens en teder roept Jezus de zijnen' is een mooi lied, maar minder geschikt voor een huwelijksinzegening. Bepaalt de voorganger dan alleen wat er in de samenkomsten van de gemeente gezongen wordt? In de praktijk is dat zeker het geval. Hij zal er daarom goed aan doen, zijn eigen voorkeuren en smaken wat te relativeren. Het is per slot van rekening de gemeente die zingt. Bovendien is het zingen van liederen een van de weinige mogelijkheden voor de gemeente om zich in de samenkomst te uiten. Het is daarom goed, dat broeders en zusters geregeld de gelegenheid geboden wordt een lied op te geven. Anderzijds zullen gemeente en voorganger er oog voor moeten hebben dat het niet goed kan zijn, dat alleen maar gezongen wordt wat goed en gemakkelijk in het gehoor ligt. Dat kan tot eenzijdigheden leiden die niet goed zijn voor onze samenhang en voor de inhoud van onze samenkomsten.

Er zijn broeders en zusters in de gemeente die in sterkere mate verantwoordelijk zijn voor hoe er gezongen wordt. Ze worden helaas ook dikwijls

vergeten. Ik bedoel organisten, pianisten, fluitisten, etc. en koorleiders. Zij hebben een zeer belangrijk aandeel in de samenhang van de gemeente. Ook de koorleiders, want in goed overleg met hen, kan de gemeente samen met het koor heel wat nieuwe liederen leren. We gaan er in de gemeente echter vaak te vanzelfsprekend van uit dat zij hun werk wel doen. Is er wel eens een gesprek met hen over de vraag, hoe zij

de samenhang van de gemeente beleven? En kunnen zij hun wensen en ideeën naar voren brengen? Met andere woorden: een bedankje op de jaarvergadering van de gemeente aan hun adres is uiteraard goed, maar te magere, als dat het enige is.

We zijn in onze gemeenschap al heel wat jaren bezig over een nieuwe zangbundel. Begin dit jaar is de nieuwe Zang Bundel Commissie met haar werk begonnen. Een van de meest belangrijke vragen is, wat er in onze gemeenten in de nabije toekomst gezongen zal worden. De wetenschap dat onze gemeenschap zo'n vijftientig tot dertig jaar met de nieuwe bundel vooruit moet is eveneens een zwaarwegend punt. Dit geldt ook voor de gedachte, dat het uiteindelijk de gemeente is die bepaalt wat er gezongen wordt. Daarom weegt de enquête die in 1987 in onze gemeenten gehouden werd over wat wel en wat niet gezongen wordt, heel zwaar. In Nederland leeft de gedachte heel sterk dat uiteindelijk de dichters en musicologen dat bepalen. Met als gevolg dat er heel wat liederen zijn die wellicht esthetisch heel schoon zijn, maar de gemeente murmureert erover. Ze kan zich er niet in kwijt. Uit genoemde enquête blijkt onder andere dat Johannes de Heer liederen heel hoog 'scoren' in onze gemeenten. Aan dit gegeven zal recht gedaan moeten worden. Overigens wel met de opmerking dat de Zang Bundel Commissie goed wil kijken naar de teksten die wat de taal betreft nogal eens onbegrijpelijk zijn. En wat de liederen uit 'Opwekkingsliederen' betreft, hier zal de vraag, hoe lang deze liederen het 'uithouden', zwaar moeten wegen. Reeds nu al blijkt dat verschillende van deze liederen niet of nauwelijks meer gezongen worden.

Baptisten zingen graag. Dat moet zo blijven. Het lied is ongelooflijk belangrijk voor de beleving en groei van ons geloof. Ook voor de verbreiding van het Evangelie is het lied van grote betekenis. Voor dit alles is verscheidenheid nodig: liederen waarin we God lofzingen, liederen waarin we God danken en aanbidden, liederen waarin een appel op ons leven wordt gedaan, liederen ook waarin we geprikkeld worden tot bezinning. Zingen is een opdracht voor de gemeente. En als we dit veel en graag doen, zullen we ernst willen maken met deze opdracht. Opdat naar het woord van Paulus, het woord van Christus rijkelijk in ons woone!

Chris Eijer

BRIEVEN VAN BOVEN

Het is nu de brief aan Filadelfia die onze aandacht vraagt. Het valt ons bij het lezen op dat er in deze brief geen verkeerde zaken worden genoemd, waarvoor bijzondere vermaningen nodig zijn. Dat betekent niet dat Filadelfia een zondeloze gemeente zou zijn, maar er zijn geen grote afwijkingen, noch van het woord des Heren, noch van de weg des Heren. Er is geen afval, geen wereldgezindheid, geen afgoderij. Wel constateert de Here nauwkeurig hoe deze gemeente leeft.

Deze gemeente blijkt kleine kracht te hebben.

Wellicht betekent dit dat we hier geen grote organisatie vinden, die door macht en grootheid de wereld zou aanspreken. Dat is heel anders dan in Sardes: daar bruiste het van leven, net als in Laodicea, daar wist men van zichzelf rijk te zijn en nergens gebrek aan te hebben. Maar we hebben de indruk dat in Filadelfia alles wat armzalig en zwak was.

Tussen de regels door kunnen we lezen dat er ook strijd was, maar dat was een strijd die van buiten kwam. Wellicht waren er krachten bezig om het geloof van de gemeente te ondermijnen.

Toch is deze gemeente aan het werk gegaan om de boodschap van het evangelie te verkondigen. Zij was haar roeping trouw gebleven. De Here had gezegd: „Gij zult Mijn getuigen zijn.” Dat waren ze ook. Het waren drie zaken die deze gemeente vergezelden: kleine kracht, strijd en het getuigenis. Het zijn zaken die we ook in onze tijd zien. Er zijn heel wat gemeenten die het er moeilijk mee hebben. Soms komt de strijd van buiten, en ze voelen zich te zwak om daar tegen in te gaan. Ze willen graag evangeliseren, maar het ontbreekt zo vaak aan mensen die zich daarvoor willen inzetten. Maar één ding mogen we weten, de Here belooft een open deur. En waar in het geloof deze open deur wordt binnengegaan, komt ook de zegen.

Er zijn nog een paar andere zaken waardoor deze gemeente ons aanspreekt.

ZIJ HEBBEN HET WOORD DES HEREN BEWAARD

Dat is wat wonderlijk, van een gemeente des Heren mag je immers altijd ver-

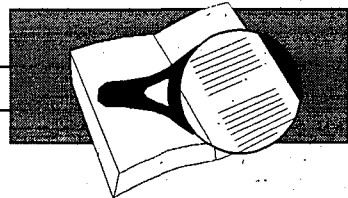
wachten dat daar het woord bewaard wordt. Gods woord is immers het enige richtsnoer voor de weg van het geloof. Hoe zouden we kunnen leven als we dat woord niet hadden? Nu leven wij in een tijd dat we het misschien enigszins kunnen begrijpen. Er is hier en daar kritiek op het woord van God. Er zijn mensen die niet alles aanvaarden wat in dat woord staat. Sommigen hebben moeite met de wonderen van de Bijbel en er zijn er zelfs, binnen de ruimte van Gods kerk, die het hart van het evangelie, kruis en opstanding, aantasten.

Daar doet Filadelfia, de getrouwe ge-

Dit alles overziende moeten we denken dat wellicht deze brief voor de gemeente van onze tijd erg belangrijk is. Waar men vast wil houden aan het woord van God, wordt ook dikwijls een stuk zwakte ervaren. Zwakte om daar in deze wereld op een duidelijke manier van te getuigen.

Ook de gedachte aan de wederkomst van Christus is vaak een zaak die eigenlijk aan de rand van de gemeente wordt ervaren. Hoewel, in ons land ontdekken we hoe in menige kerk en gemeente deze gedachte meer en meer doordringt. We naderen het einde der tijden, Christus is komende, zo horen

Bijbel

meente, niet aan mee. Zij bewaren het woord als een kostbare schat, het is voor hen brood voor het hart, het ware levenslicht.

DE HERE VERWACHTEN

De Here zegt: „Omdat gij het bevel bewaard hebt om Mij te blijven verwachten.” Deze gemeente ziet uit naar de komst des Heren. Vanuit de andere brieven wordt het ons duidelijk hoe spoedig men het woord van de komende Here was vergeten. Heel wat gemeenten hebben zich ingesteld op een lang verblijf op deze aarde, zonder werkelijk rekening te houden met de wederkomst van Christus. Voor velen is het alleen een stuk theorie, zonder dat men in heiliging uitziet naar de wederkomst van Christus.

we vanuit diverse geestelijke richtingen.

Men gaat zich er ook op instellen. Is dat het wat de Here bedoelt met het bewaren van het bevel om Hem te blijven verwachten?

In ieder geval, deze gemeente krijgt de belofte te horen: „Ik kom spoedig!” Als dit een belofte is voor de gemeente van onze tijd, moeten we dan niet veel meer denken aan wat de apostel Petrus in zijn brief schrijft:

„Daar al deze dingen aldus vergaan, hoedanig behoort gij dan te zijn in heilige wandel en godsvrucht, vol verwachting u spoedende naar de dag Gods.”

Jac. Schouten

EEN OPMERKELIJKE ZAAK

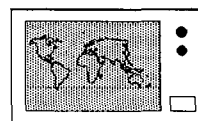
In Elsevier's Magazine lazen we een opmerkelijk artikel, dat iets tegenstrijdigs in zich had. Het ging over de leegloop van de gevestigde kerken, maar tegelijk over de groei van de Evangelische beweging. Het artikel handelde over de sluiting van kerkgebouwen, maar tegelijk over de vele kerken welke in deze tijd gebouwd worden. Daarnaast werd er aandacht geschonken aan de groei van de islam. Dat de islam groeit, heeft vooral te maken met de vele buitenlanders die de laatste decennia in ons land zijn komen wonen. Zij hebben hun godsdienst meegebracht en hun moskees gebouwd. Deze groei heeft niet direct te maken met de leegloop van kerken, hoewel we toch wel hier en daar horen van het toetreden tot de islam van gewone Nederlanders.

Wat ons wel interesseerde, was de mededeling over de voortgang van de kerkbouw. In de afgelopen tijd werden veel kerken gesloten, afgebroken of kregen een andere bestemming. Tegelijkertijd werden er ook veel kerken gebouwd. In de laatste twintig jaar zijn er 103 Rooms Katholieke kerken gesloten, maar werden er 121 nieuw gebouwd. Bij de Gereformeerde kerken werden er 20 gesloten en 26 gebouwd. Wel werden de nieuwgebouwde kerken kleiner, werden echt te midden van een wijk geplaatst en konden dienst doen als een meer functioneel gebouw. Op deze wijze werden het echte gemeentecentra. Dat is iets wat ons, als Baptisten, erg aanspreekt, want wij hebben het kerkgebouw altijd al gezien als een gemeentecentrum, waarin de gemeente leeft en van waaruit de gemeente werkt.

Toch was er nog iets anders dat opviel in dit artikel. Dat was de groei van, zoals het werd genoemd, de orthodox evangelische beweging. In dit artikel werd dit een tegenbeweging genoemd, waarbij het onduidelijk bleef wat met het woord tegen werd bedoeld. Tot deze orthodox evangelische beweging behoorden, de vele Pinkstergroeperingen, de Evangelische gemeenten, en ook de Baptisten. Het laatste heeft ons erg bezighouden. Want groeien wij wel echt? De Pinkstergemeenten zagen hun ahang, volgens dit artikel groeien van 17000 in 1970 tot 77000 aan het begin

van dit jaar. Er zijn ongeveer 560 Pinkstergroeperingen in ons land, verdeeld in grotere gemeenten en kleinere charismatische groepen. Ook weten wij dat er in ons land veel evangelische gemeenten worden gesticht. Nu kan ik mij de jaren nog wel herinneren dat wij de zgn. vrije Baptistengemeenten op één hand konden tellen, ze kwamen zelfs in ons jaarboek voor. Maar nu zijn er ook al veel vrije Baptistengemeenten. Wij moeten echter constateren dat de in Elsevier's Magazine genoemde groei ons niet bereikt. We zijn al blij en dankbaar met stabilisatie. Daarom denk ik dat een eerste vereiste is dat we ons daarmee gaan bezighouden. Misschien zou een studiec commissie zich met deze zaak eens kunnen bezighouden, mits zo'n commissie niet al te lang daarover bezig is. Zo'n studie vraagt om spoedige resultaten. Van huis uit zijn wij, als Baptisten, bezig met evangelisatie. Maar is dit nog

zo? Met deze evangelisatie, maar ook door ons getuigenis, daarnaast met de warmte en liefde, welke onze gemeenten kunnen uitstralen, moet het toch

Actueel

mogelijk zijn om de kerkelijk ontheemden van onze tijd te trekken. Want het blijkt dat de velden wit zijn om te oogsten, maar hoe staat het met de arbeiders die het oogstveld willen binnengaan?

Jac. Schouten.

Boeken

Dezer dagen verschijnt in de Allerwegen-reeks jaargang 22 nr. 5: Tussen ruilen en rekenen - Agrarisch sociaal werk in de veranderende economie van Sumba, door Jacqueline Vel. 'In Lawonda draait het leven niet om geld. De boeren laten zich in hun keuze van gewassen niet leiden door verwachtingen omtrent marktprijzen'. Zo begint Jacqueline Vel een van de hoofdstukken in het boek 'Tussen ruilen en rekenen'. Het lijkt onwettelijk aan de ene kant en idyllisch aan de andere kant. Lawonda, op Sumba, een plaats waar de omslag van een ruileconomie naar een geldeconomie plaatsvindt. Een gebied in ontwikkeling, waar het vinden van een evenwicht tussen oude normen en nieuwe ideeën iedere plattelandsbewoner bezighoudt. De schrijfster heeft na enige jaren werk

en onderzoek geprobeerd om vanuit een historisch perspectief patronen te ontdekken. Te ontdekken hoe netwerken van economische relaties tussen mensen ontstaan en hoe ermee wordt omgegaan.

Op een heldere wijze en met veel voorbeelden uit de praktijk, beschrijft Jacqueline Vel deze economie in ontwikkeling. Veel aandacht voor samenwerkingsvormen, werk, sociale zekerheden en netwerken. Boeiend om te lezen, aanbevolen voor wie zich in andere culturen en denkwerelden interesseert, een handboek voor de ontwikkelingswerker.

„Tussen ruilen en rekenen” verschijnt als deel 5 van de vernieuwde Allerwegenreeks die wordt uitgegeven door Kok, Kampen onder verantwoordelijkheid van een redactie die benoemd is door de organen van zending en werelddiakonaat van de Nederlandse Hervormde Kerk en van de Gereformeerde Kerken in Nederland, door de Nederlandse Zendingsraad en door de Interkerkelijke organisatie voor ontwikkelingssamenwerking ICCO. Prijs f 12,50.

Vervolg van pagina 7

Zo ligt het dan klaar voor zondag; de koster en de organist - soms nog een andere muzikant - even bellen om de liturgie door te geven. Zondagsmorgens goed uitgeslapen, vroeg op, het bijbelgedeelte een paar maal doorlezen; 'stille tijd' houden, de hele liturgie doorlopen (liederen ook lezen), preek doornemen en dan even nadenken over een verhaaltje voor de zondagsschoolkinderen, die er het eerste deel bij zijn; dat verhaaltje ontstaat inderdaad meestal op dat moment; en niet zelden is het zo duidelijk een opstap voor de preek, dat menige volwassene zich achteraf het verhaaltje beter herinnert dan die hele preek. Maar wie weet, blijft de 'boodschap' zo toch optimaal hangen.

Ik denk dat heel wat gemeenteleden, van wie sommigen op het puntje van de stoel zitten en anderen met ondoorgrondelijke blik aan mijn onzekerheid bijdragen, niet helemaal beseffen, wat er allemaal aan vooraf is gegaan. Nogmaals: ik weet niet, hoe mijn broeders-kollega's te werk gaan; misschien besteden sommigen er veel minder tijd aan, sommigen meer; de een is welbespraakt en kan over elk willekeurig onderwerp een toespraak afsteken, de ander móét alles grondig voorbereiden. Maar hopelijk heeft u, preek-hoorder, in het bovenstaande een betere indruk gekregen van wat de voorbereiding op de eredienst kan inhouden; en - wat helemaal mooi zou zijn - wellicht helpt het u eens te meer, al die moeite te honoreren door uw gespannen aandacht.

In dat geval heb ik u met dit relaas geholpen, want een zegen zit er altijd in voor de aandachtige toehoorder-betrokkene; dankzij of ondanks de kwaliteit van de preek, want de Spreker is erbij aanwezig en Hij kan altijd iets met een mens, wiens hart voor Zijn woord openstaat.

ONDERSCHIEDING VOOR DS. J. SCHOUTEN

Uit handen van de burgemeester van Delfzijl heeft onze voorzitter van de redactiecommissie ds. Jac. Schouten op 29 april de koninklijke onderscheiding Ridder in de Orde van Oranje Nassau ontvangen. De redactie van De Christen en het Management Team van de Unie willen hem met deze onderscheiding van harte feliciteren.

HULP OOST-EUROPA

In de allereerste plaats willen we als-nog iedereen bedanken die meehielp met de kledingactie voor Moldavië. Vele (bananen) dozen vol, te veel voor één transport vanuit Hamburg. Van daar dat de kleding op 4 en 25 maart (aangevuld met levensmiddelen) is afgeleverd in Moldavië en in grote dank is ontvangen. Om onze plannen voor de komende tijd verder uit te werken komen we samen op zaterdag 16 mei om 10.00 uur in de Baptistenkerk Willem Lodewijkstraat 4 te Sneek.

We verwachten een ieder die op de een of andere manier betrokken is bij de hulp aan Oost-Europa. Ook zij die nog willen starten, zijn hartelijk welkom. Het is belangrijk dat we met zoveel mogelijk mensen zijn, omdat we voorstellen willen bespreken voor een hulpverlening op een iets langere termijn.

We beginnen op 16 mei met een verslag van de voorgangers F. Smit en N. v. d. Leer n.a.v. hun werkbezoek aan Boekarest, Moldavië en Rusland (landbouwproject). Daarna willen we aandacht besteden aan de transporten vanuit Zwolle en

Dordrecht en eventueel andere (indien vroegtijdig bij mij aangemeld).

Verder willen we voorstellen bespreken voor verdere hulpverlening aan: Bulgarije - Sofia-kindertehuis en school. Moldavië - kleding, voedsel e.d. Rusland - landbouwproject "Transfiguration" in de omgeving van Koersk. Hulp aan de "kinderen van Tsjernobyl", zo mogelijk in 1993.

We willen bekijken of we een keuze kunnen maken en besluiten wie wat gaat doen. Daarbij willen we niet vergeten dat er ook acute nood is waar onze hulp nodig is en - het kan niet genoeg worden onderstreept - een goede afstemming met onze zendingsprojecten. Al met al wordt er van ons een extra krachtsinspanning gevraagd in de komende jaren. Geve de Heer ons die bereidheid. Komt u naar Sneek, geeft u zich dan vroegtijdig op bij: dhr. A. R. Huisman, Het Perk 22, 8608 BB Sneek, tel. 05150-16539. U kunt van hem ook de route naar de kerk ontvangen. Tot ziens in Sneek.

Jan Aaldring.

Vervolg van pagina 9

Zoals uit het voorgaande blijkt is elke 'medewerking' samenwerking in de dienst, deel uitmaken van het samen beleven (en overdragen) van de gemeenschap van gelovigen. Het zingen en musiceren, het spreken en luisteren staat in het teken van het samen-gemeente-zijn. Een voorbeeld: wanneer de organist de gemeentezang begeleidt geeft hij geen orgelconcert tot meerdere glorie van zichzelf. En wan-

neer de organist na het amen van de preek zijn muzikale antwoord geeft - voor mij een belangrijk deel van de dienst, - dan roept hij op muzikale wijze op tot verdere doordenking van de prediking en verkondigt de organist met zijn talent het evangelie in de gemeenschap van gelovigen. Kortom, niemand soleert, de gemeente en de Heer zijn niet gebaat bij mensen, die zichzelf op de voorgrond willen zetten. Het gebruik van het medium radio of televisie is pas geslaagd als de Heer

op de voorgrond is getreden. En daaraan is alle inbreng en medewerking ondergeschikt en dienstbaar. Het beste evangelisatiemiddel is een goed funktionerende gemeente. Van de media wordt optimaal gebruik gemaakt als die gemeente in beeld komt. Dan wordt de totale overgave van de mens, de redelijke eredienst via de media overgedragen aan een wereld voor welke de Heer Zich overgegeven heeft.

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten

107E JAARGANG NR. 17 - 22 MEI 1992

de **Christen**

Invulling christelijke
identiteit

Lokale radio en kerk

Opwekking Baptisten
Moldavië

De Vinkenhof, hoofdkwartier van de Unie van Baptisten Gemeenten in Bosch en Duin.

VAN DE REDAKTIE

HEMELVAARTSDAG

Dit stukje wordt, vanwege onze reis naar Israël, al erg vroeg geschreven, het is de dag voor Koninginnedag. Heel Nederland maakt zich op om deze dag met groot vertoon te vieren. Het is een vrije dag, het is een feestdag.

Vandaar gingen mijn gedachten naar de de Hemelvaart van onze Here Jezus Christus. De oude kerk heeft al heel vroeg een dag aangewezen waarop dit feest moest worden gevierd. Er zijn inderdaad tijden geweest dat men op de Hemelvaartsdag in heel Gods gemeente samenkwam om dit feest te vieren.

Maar we hebben de indruk dat dit al lang geleden is. Leeft de gedachte aan de Hemelvaart van Christus nog wel? Of is het ons te groot, te wonderlijk, en misschien ook ongelofelijk? Wie moeite heeft met de lichamelijke opstanding van de Here Jezus zal wellicht ook moeite hebben met de Hemelvaart.

Toch hebben we de indruk dat men eerder moeite had met het Hemelvaartsgebeuren dan met de opstanding. We hebben de indruk dat men al lang wat verlegen is met die dag; waarom wij deze dag maar gebruiken voor allerlei toogdagen en zendingdagen.

Toch is het Hemelvaartsgebeuren een heilsfeit van de eerste orde. Het Nieuwe Testament zegt er niet zo veel over. Maar het wordt ons wel als feit meegedeeld. Enkele mensen waren er getuigen van. Het was meer overschaduwd door het afscheidsgedoele dan dat er een feest van werd gemaakt.

Van oudsher heeft de gemeente echter Psalm 24 gezien als een profetische aanduiding van het Hemelvaartsgebeuren. Daar krijgen we te zien wat we in het Nieuwe Testament niet zien, doordat er een wolk kwam die de Here voor de ogen van de discipelen wegnam. Maar Psalm 24 laat ons zien hoe de eeuwige deuren, de aloude ingangen, opengingen om de Koning der ere binnen te laten.

Zo zal het ook gegaan zijn. De Here is als de grote Triomfator de hemel binnengegaan, nadat Hij op deze aarde Zijn werk had afgesloten. In de hemel heeft de Here zich gezet aan de rechterhand van de Vader, vanwaar Hij eens zal terugkeren. Dit zou de gemeente moeten brengen tot grote jubel op de Hemelvaartsdag.

Want het is de dag van glorie en overwinning. Als men in ons land zo'n groot feest maakt als Koninginnedag voor onze aardse vorstin, hoe groot moet dan toch eigenlijk wel het feest zijn dat Gods gemeente moet vieren vanwege de grote triomf van de Here Jezus Christus. Ik wens u een gezegend feest!

Jac. Schouten

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland; verschijnt tweewekelijks; abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar.

Redactie:

Drs. H. D. Huiting,
drs. P. J. Lalleman, J. Schotanus,
ds. Jac. Schouten, ds. J. H. Stijkel.

Eindredacteur:

G. M. Muis, p/a Biltseweg 10,
3735 MC Bosch en Duin. Wilt u alle kopij, berichten en gemeentebladen naar Soest zenden?

De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredacteur te zijn.

Administratie:

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin; tel. 030-284494/284457, giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

INHOUDSOPGAVE

„Identiteit in uitvoering” (H. D. Huiting)	3
Sing-in IJsselgewest (L. P. J. v.d. Leur)	4
Alleenstaanden	5
Europa: Voorwaarden aan partnerschap	6
Beste lezers	7
Lokale radio op het kerkplein (Daan van der Waals)	8/9
Wilde Ganzen	10
Opwekking onder Baptisten in Moldavië (T. F. Smit en N. A. v.d. Leer)	11
Baptistengemeenten blijven groeien (G. Bosveld)	12
Brieven van boven (Jac. Schouten)	13
Boekennieuws	14/15
Advertenties	16

„IDENTITEIT IN UITVOERING”

Over christelijke identiteit wordt al voldoende gepraat en geschreven, belangrijker is er invulling aan te geven in het dagelijks leven. Hoe geven we als christen vorm aan de christelijke identiteit van de school, het ziekenhuis of bejaardencentrum, of aan de hulpverlening, het jongerenwerk, de media (krant, radio, tv)?

Onder het motto „identiteit in uitvoering” werd donderdag 14 mei jl. een symposium georganiseerd. De praktijk stond centraal op deze dag. Naast de inleidingen werden de resultaten van een gezamenlijk onderzoek van het Publiciteitsbureau Christelijk Nederland en het Studiecentrum Welzijn en Levensbeschouwing van de Hogeschool Windesheim in Zwolle gepresenteerd. Er waren inleidingen namens de Protestants Christelijke Ouderen Bond, Nedag Beheer B.V. (uitgever van o.a. Nederlands Dagblad), Thuiszorg Rotterdam, Christelijke Hogeschool Rijn-Delfland, Groot-Schuylenburg te Apeldoorn (van 's Heeren Loo, Vereniging tot opvoeding, verzorging en behandeling van geestelijk gehandicapten).

IDENTITEIT IN DE PRAKTIJK

Centraal voor de PCOB bleek het bijbelse begrip: gerechtigheid. Op grond daarvan wil men opkomen voor de belangen van ouderen en de emancipatie van ouderen bevorderen. „De emancipatie van ouderen mag niet leiden tot ontkenning van de ouderdom, maar moet juist leiden tot maatschappelijke erkenning. Anders blijft jong zijn de norm” aldus mevrouw Mengering.

De heer Bergwerff van *Nedag Beheer B.V.*, naar zijn eigen zeggen „een vertegenwoordiger van een bijzondere soort”, namelijk van de Vrijgemaakte Gereformeerde Kerk, concludeerde in zijn inleiding dat de vrijgemaakte wereld aan het ontzuilen is, of beter gezegd: werkt aan verbreding van de zuil. Als voorbeeld het Nederlands Dagblad: in het begin strikt Gereformeerd Gezinsblad („broeders en zusters”) nu op weg met meer openheid naar een algemeen christelijke krant. De heer De Jonge van *Thuiszorg Rotterdam* over het noodgedwongen opgaan van de eigen gereformeerde stichting: „Dat is een verlegenheidsoplossing, maar het kon niet anders. Het voordeel is nu

wel dat ik me meer bewust ben van mijn eigen christelijke identiteit... Bovendien waren wij vroeger het excuus van de andere instellingen om zich niet met identiteitsvragen bezig te houden. Nu houdt de gehele organisatie zich daarmee bezig.” De door de overheid opgelegde schaalvergroting en integratie houden volgens hem niet alleen een gevaar in, maar ook een uitdaging voor de identiteit. Door een dergelijke crisis kom je als christen persoonlijk, maar ook als organisatie weer toe aan de centrale vragen als: „Wat zijn onze wortels? Waar geloven we in? Wat is hoofd- en wat is bijzaak?” Identiteit moet je vervolgens vertalen naar de praktijk in normen en waarden (bijv. van cliënt en personeel).

De heer Van Pernis van de *Chr. Hogeschool Rijn-Delfland* legde de nadruk op de presentatie van de eigen identiteit. Vroeger ging dat ook op de hogeschool nog dwingend, nu meer in gespreksvorm over bijvoorbeeld de eerbied voor een ander („vraagtekens bij de rage om van ontwikkelingslanden toeristische attracties te maken”) maar ook in bijeenkomsten waar meer op een creatieve wijze de christelijke identiteit vorm wordt gegeven (drama, muzikaal sprookje). Als leidraad gebruikt de school blijkbaar een citaat van Martin Buber (een beroemd joodse bijbeluitlegger): „Ich habe keine Lehre, aber ich führe ein Gespräch”. Geen leer dus, maar gesprek en dus de nadruk op menselijke verhoudingen. Tot slot de heer Bolkstein van *Groot-Schuylenburg*. Hij benadrukte dat bij zijn vereniging door de verandering in zienswijze op geestelijk gehandicapten, tegenwoordig minder nadruk ligt op het woord, maar meer op de viering. Een viering blijkt veel beter aan te sluiten bij geestelijk gehandicapten dan een preek. Met betrekking tot identiteit noemde hij het oriëntatie-aspect (bijbel als inspiratiebron) en de mensvisie (gelijkwaardigheid van alle mensen). Concreet houdt dat in dat er ruimte voor identiteitsvragen moet zijn

in bijv. functioneringsgesprekken en in de opleiding van medewerkers.

IDENTITEIT VOORAL IN MENSELIJKE VERHOUDINGEN

Het onderzoek van PCN en het Studiecentrum uit Zwolle heeft vooral een oriënterend karakter. De onderzoekers, v.d. Waals van het PCN en C. Boon en M. Visch van Windesheim hadden dan ook geen wetenschappelijke pretenities met dit onderzoek. De kritiek van onvolledigheid tijdens de forumdiscussie werd daarmee enigszins onderhouden.

Over het algemeen bleek er een grote mate van betrokkenheid bij de identiteit te bestaan. De verlegenheid met het thema kwam echter ook duidelijk naar voren: „niet zozeer over het belang en het bestaansrecht van christelijke instellingen, maar wel over het vormgeven van het christelijke karakter.” Dus enerzijds is sprake van optimisme en anderzijds van bezorgdheid en onzekerheid. Volgens het onderzoek zou er behoefte zijn aan een nieuw netwerk van chr. instellingen, maar diverse sprekers twijfelden daar – m.i. terecht – aan. Uit onderzoek bleek dat de antwoorden werden gegeven op basis van ervaringen en inzichten van mensen. Op basis hiervan kun je een profiel van christelijke identiteit schetsen met woorden als: openheid, respect, ruimte, aandacht, verantwoordelijkheid, naastenliefde. Kortom: vanuit het persoonlijk geloof is men bezig. Volgens de onderzoekers zou je voorzichtig kunnen spreken van een christelijke tegencultuur, want juist die waarden en normen die in het gewone leven verdwijnen, krijgen de aandacht. „Het gestalte geven aan intermenselijke verhoudingen vanuit Gods bedoelingen met deze wereld slokt al het andere op. Juist die dingen, die zo op het oog normaal zijn en vanzelfsprekend, spreken helemaal niet vanzelf. Je hebt er geloof voor nodig.”

H. D. Huiting

SING-IN IJSSELGEWEST

Het is zaterdag 25 april en in de Baptistengemeente in Deventer wordt toch met enige spanning uitgekeken naar het aantal broeders en zusters van de Gemeenten uit het IJsselgewest, dat gehoor zal geven aan de oproep van het bestuur van dit gewest om op die zaterdagavond naar Deventer te komen voor het bijwonen van een zgn. Sing Inn bijeenkomst. Zijn er wel genoeg zitplaatsen om al die broeders en zusters op te vangen, of moeten er stoelen bijgeplaatst worden? Nu, daarover hebben we ons geen zorgen hoeven te maken, want er was ruimschoots plaats voor iedereen, waarmee wordt aangegeven dat er meer hadden kunnen zijn dan er waren. Dit had mede tot gevolg dat er voor iedereen ruim voldoende koffie en cake beschikbaar was, waarmee dan ook werd begonnen en tevens de mogelijkheid bood tot hernieuwd of voor het eerst met elkaar kennismaken.

Tien minuten voor half acht werd begonnen met de voorzang en hierbij werd de spits afgebeten door het Baptisten Jongerenkoor Apeldoorn o.l.v.

FOTO'S GEVRAAGD

Het vorige jaar hebben wij als gemeente Apeldoorn aandacht besteed aan het feit dat wij 75 jaar geleden werden geïnstitueerd als gemeente. Daarbij is de gedachte geopperd een „fotogalerij” van oud-voorgangers samen te stellen. Het probleem daarbij is dan „Hoe kom je aan foto's”. Vandaar de vraag aan u of u ons kunt helpen aan een foto van een of meer van de volgende broeders: K. A. van Beek, A. A. Hardenberg, H. C. v.d. Flier, H. Soesan en L. de Haan.

Het is niet de bedoeling dat u een foto afstaat, maar dat u deze even aan ons leent om er een afdruk van te laten maken.

Als u ons kunt helpen wilt u dan contact opnemen met br. A. Niesink, Woestijnweg 46, 8172 CS Vaassen, telefoon 05788-1771?

Bij voorbaat onze hartelijke dank.
Baptisten Gemeente te Apeldoorn

André Bijleveld, met „I'm gonno meet Jesus”, waarna het combo uit Deventer (voor het eerst spelend in nieuwe samenstelling) de samenhang begeleidde van alle aanwezigen met het lied „Heer, God, U loven wij”.

Als voorzitter van het gewest werd door ds. Corporaal uit Zwolle een woord van welkom gesproken, waarin hij o.a. zei dat deze avond was belegd met als thema: „Dient de Here met blijdschap” en dat deze oproep tevens inhoudt dat de Heer ons heeft geroepen tot het licht. En in dat licht mogen wij bij elkaar zijn, waarna hij voorging om een zegen te vragen over deze avond.

Broeder E. Poppe hield een korte meditatie, waarin hij o.a. naar voren bracht dat Psalm 100 geschreven was om gezongen te worden in de tempel. Samen met anderen moeten wij in ons geloof belijden dat de Here God is. Hij heeft alles gemaakt, omdat Hij de Schepper is en daarom moeten wij Hem een dankoffer brengen, ook zij die Hem niet kennen, want ook zij zijn Zijn schapen, die evenals wij alles doen wat wij niet zouden moeten doen en daarom hebben wij allen een Herder nodig, opdat wij met Paulus kunnen zeggen: Door genade ben ik wat ik ben. Waarden en normen veranderen, maar de Bijbel zegt ons dat God nooit verandert of zich aanpast. Daarom moeten wij ons ook laten leiden door God; Hij is het waard en ons zal het vreugde geven.

Een kollekte, gehouden voor de eerste opvang van door ouders verstoten kinderen in Sierra Leone die in eerste instantie worden opgevangen door onze zendelingen, bracht f 322,- op.

Al met al was het een zang- en zegenrijke bijeenkomst in het kerkgebouw van de broeders en zusters in Deventer, waarbij degenen die thuisbleven wel een en ander hebben gemist. Misschien verdient het aanbeveling eens te onderzoeken of een andere dag, ander tijdstip en voorbereiding van een programma door mensen uit alle gemeenten van het gewest wellicht meer bezoekers trekt, waarbij dan ook overwogen dient te worden variatie aan te brengen in de keuze van liederen, door meer gebruik te maken van onze eigen bundel „Lofzangen en Gebeden”.

L. P. J. van der Leur

LANDDAG 1992

Ook dit jaar houden we weer onze LANDDAG op de Tweede Pinksterdag in de bossen van Deldenerbroek. Evenals voorgaande jaren wordt het ook nu vast weer een heel fijne dag. We hopen en bidden, dat het weer ook mee zal werken. Dit jaar is de opzet iets anders en voor iedereen is er wat te doen. Het programma ziet er ongeveer zo uit:

Rond de klok van kwart over tien beginnen we met de voorzang o.l.v. br. M. Vos. Br. Maarten de Groot uit Lochem zal ons die dag begeleiden op zijn prachtige elektronisch/digitale orgel. Om half elf (10.30 uur) begint de samenkomst. Tijdens deze dienst hoopt de zang- en muziekgroep DEVOTION uit Enschede ook mee te werken. Ds. P. Wijchers uit Enschede zal die morgen de Blijde Boodschap verkondigen. In de pauze is er van alles en nog wat te doen voor jong en oud. Denk maar eens aan de voet- en volleybalwedstrijden tussen de Gemeenten onderling. Ook kan men deelnemen aan de dam- en schaakwedstrijden. De middagdienst wordt vervangen door een zangdienst. Samen met de zang- en muziekgroepen DEVOTION uit Enschede en „WHY COMPLAIN” uit Vroomshoop en de organist Maarten de Groot hopen we zo een heel fijne slotbijeenkomst te houden o.l.v. br. M. Vos. Natuurlijk zullen we zelf ook veel met elkaar zingen. Dit onderdeel is *nieuw* in ons programma. Hierom werd vanuit de Gemeenten gevraagd. Tijdens de morgenbijeenkomst is er ook een kindersamenkomst voor alle kinderen tot 12 jaar. Dit onderdeel wordt verzorgd door IKEG uit Apeldoorn. De commissie zou graag zien, dat u allemaal tijdens de bijeenkomsten zoveel mogelijk naar het podium zou willen komen. Dit is voor de spreker en de groepen erg fijn. Wilt u zoveel mogelijk vóór kwart over tien op het terrein zijn? Na kwart over tien gaat de toegangspoort voor auto's dicht. Gehandicapten en bejaarden kunnen te allen tijde naar binnen. We hopen dat u begrijpt hebben voor deze maatregel. Bent u éénmaal binnen op het terrein met uw auto of brommer, rij dan stapvoets i.v.m. spelende kinderen en mensen, die niet zo snel uit de voeten kunnen komen.

U kunt ons vinden op het terrein aan de Almloseweg/hoek Krudersweg te Deldenerbroek. Heeft u vragen, bel of schrijf dan naar het secretariaat van de Werkgroep (tel. 05498-42142).

Werkgroep Landdag Deldenerbroek

MEDEDELING AAN DE GEMEENTEN VAN DE UNIE ZENDINGS COMMISSIE

In Sierra Leone werd op 28 april de president afgezet en een voorlopige regering gevormd, die bestaat uit militairen en burgers. De leiding van de regering berust nu bij een 27-jarige officier.

In de eerste week na de staatsgreep was er dagelijks telefonisch contact tussen de E.B.M. en het zendingsbureau in Freetown.

Op 5 mei ontving de U.Z.C. via Duitsland het bericht dat alles rustig was in Freetown.

Op 6 mei schreven Anneke Oppenhuisen en Ducky Rosier vanuit Freetown dat de zendelingen in Kassiri niets van de staatsgreep gemerkt hebben en dat de situatie in het land rustig is. We zijn dankbaar voor deze goede berichten. Laten we bidden dat de omstandigheden voor het volk van Sierra Leone zullen verbeteren en dat onze zendelingen hun werk daar, met de christenen in Sierra Leone, in rust kunnen voortzetten.

A. M. Blaauw-Tijman

AAN DE GEMEENTEN

Het doet de commissieleden van de U.Z.C. en de E.C.U. erg veel genoegen u mee te kunnen delen dat de inspanningen om tot een gezamenlijke P.R. te komen resultaat hebben gehad.

Na meerdere besprekingen aan dit onderwerp te hebben gewijd, is besloten om in 1992 twee keer uit te komen met een gezamenlijk blad.

Het spreekt voor zich dat de eerste uitgave Pinksteren 1992 zal verschijnen. Een tweede uitgave mag u in oktober 1992 tegemoet zien.

Met genoegen over het verschijnen van een gezamenlijk blad wordt nog eens vergroot door de samenwerking met de redactie en het managementteam van „De Christen”.

De U.Z.C. en de E.C.U. zullen nl. twee

maal per jaar een „spécial” van D.C. vullen. Deze speciale nummers zullen in extra grote oplage worden gedrukt en de gemeenten ter verspreiding in de gezinnen worden aangeboden. Natuurlijk maken beide commissies vaker gebruik van de kolommen van D.C. Daarom moedigen wij u aan de „specials” niet af te wachten, maar nu reeds een abonnement op D.C. te nemen.

Met vriendelijke groet en Gods zegen op uw werk,

werd getekend,

G. J. Goessens, U.Z.C.

P. Wijchers, E.C.U.

J. Schouten, redactie D.C.

A. van den Berg, managementteam D.C.

ALLEENSTAANDEN

Alleenstaanden worden hartelijk uitgenodigd voor het weekend, dat wij met elkaar hopen te houden op 19 en 20 september.

Opnieuw houden we ons weekend in de fijne accommodatie van het Doopsgezind Broederschapshuis FREDESHIEM in De Bult bij Steenwijk.

Ook jongeren vanaf 25 jaar zijn van harte welkom.

Het wordt een programma van gesprek en ontmoeting en verdieping en spel. Voor informatie kunt u bellen naar mev. Corporaal, nummer 038-547940 of naar mev. Van Daalen, nummer 05788-5135.

We hopen dat u en misschien wel met meerderen, zult komen.

De prijs is f 95,- uiteraard inclusief de maaltijden, koffie en thee en de verzorging van het linnengoed. De betaling is aan het uniebureau, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin. Het gironummer is 9260.

Bij de mededelingen even vermelden „Alleenstaandenweekend”. Na de betaling is uw aanmelding definitief.

Graag zo spoedig mogelijk het aanmeldingsstrookje opsturen naar J. van Kleef, Vondellaan 29, 2692 DJ 's-Gravenzande, of uiterlijk vóór 8 september.

Na aanmelding ontvangt u de lijst van deelnemers en nog verdere informatie omtrent het programma en de route naar Fredeshiem.

We zien uit naar een fijn weekend!

aanmeldingsformulier

naam: .....

man/vrouw: .....

adres: .....

postcode en woonplaats: .....

telefoon: .....

eventueel diët: .....

eventuele andere wensen: .....

EUROPA: VOORWAARDEN AAN PARTNERSCHAP

In januari waren 37 leiders van 22 Europese Baptisten-unies in Duitsland bijeen, onder wie drie Nederlanders. De konferentie ging over de identiteit van de Europese Baptisten. Men sprak ook over het stopzetten van de subsidie aan het seminarium in Rüschlikon door de Zuidelijke Baptisten in de V.S.

Er werd onder andere een verklaring aangenomen over de samenwerking met de Zuidelijke Baptisten.

Enkele delen van deze verklaring worden geciteerd.

„Wij erkennen dat Europa, zowel West als Oost, een zendingsveld is. We zien onszelf als zendelingen onder onze volkeren. Wij hebben waardering voor de langdurige partnerschap van de Foreign Mission Board van de Zuidelijke Baptisten in het uitvoeren van deze zending. We danken God voor het effectieve werk dat zendelingen van de Zuidelijke Baptisten onder ons gedaan hebben.”

„De beslissing om de subsidie aan het seminarium in Rüschlikon te stoppen, kwam voor ons als een schok. Zij botst met onze ervaringen met de Foreign Mission tot dusverre.” „Dat deze onterechte beslissing niet werd teruggedraaid na alle protesten en verzoeken uit Europa en uit de V.S. en na het bezoek aan de V.S. van ds. Karl-Heinz Walter, dr. John David Hopper en dr. Wiard Popkes leidde tot nog grotere ontzetting.” „We zijn ons ervan bewust dat ons getuigenis als Europese Baptisten tekortkomingen kent. Maar tijdens onze bijeenkomst hier in Dorfweil hebben we opnieuw onze toewijding aan Christus, aan elkaar in Christus en aan de taak om het Evangelie te verbreiden, erkend. We danken God dat we ondanks onze verschillende thuissituaties een echte eenheid in de Geest ervaren. We zijn ervan overtuigd dat een dergelijke eenheid een belangrijk getuigenis is in Europa, dat zo vaak geleden heeft onder verdeeldheid. We zullen ons verzetten tegen alles wat onze eenheid in Christus zou kunnen bedreigen (Joh. 17: 21, 23). We geloven dat de vele mogelijkheden die het nieuwe Europa ons biedt, het best kunnen worden wanneer Europese Baptisten en zendelingen uit andere landen in eenheid samenwerken. Zo'n

eenheid is pas zinvol wanneer er werkelijk partnerschap is. Wij menen dat werkelijk partnerschap de volgende elementen moet bevatten:

- Wederzijds respect waarin de partners elkaar open, maar met christelijk fatsoen, benaderen (Efeze 4: 1-3).
- Geestelijke vrijheid waarin de partners, binnen een gezamenlijke toewijding, verschillen in visie en verscheidenheid van aanpak erkennen en verwelkomen (Rom. 15: 7; Marc. 9: 38-41).
- Morele integriteit waarin de partners plechtige afspraken respecteren en handhaven (2 Kor. 1: 12, 17).
- Werkelijk overleg waarin de partners streven naar overeenstemming (2 Kor. 8: 8-9).
- Wederkerig delen: de partners leren, werken en groeien samen, waarbij beiden geven en ontvangen (Rom. 1: 11-12).

Het bovenstaande is voor ons de basis voor elk mogelijk partnerschap, waaraan we als Europese Baptisten zouden beginnen met een Baptisten zendingsorganisatie.”

Het is onze oprechte hoop en gebed dat wij en de Foreign Mission Board in zo'n partnerschap mogen verdergaan. Dit zou overeenstemmen met de Geest van Christus, het Evangelie waardig zijn en in het belang zijn van de zending in Europa.”

REAKTIE

Namens de Foreign Mission Board kwam in februari het volgende antwoord:

„Wij willen graag in partnerschap verder gaan met Europese Baptisten, zo-

als gesuggereerd in de verklaring van de Europese Baptisten Federatie vanuit Dorfweil. Wij zullen de gelegenheid voor een groep uit ons midden om gesprekken te hebben met de juiste leiders van de Europese Baptisten waarden, in de geest van de vijf bijbelse principes die de verklaring van Dorfweil noemt. Doel is te onderzoeken hoe we samen kunnen werken aan Christus' wereldwijde zending in overeenstemming met dergelijke principes.”

Het overleg zal in Europa worden gehouden.

pjl

HONGER IN AFRIKA

Wederom is in grote delen van Afrika sprake van een ernstige voedselcrisis. Tussen de 40 en 50 miljoen mensen in het oosten en zuiden van Afrika worden bedreigd door acute honger. Zo heerst in Zuidelijk Afrika de ernstigste droogte van deze eeuw. Ook in andere landen, zoals Zimbabwe, is de nood zeer groot. In Oost-Afrika dreigt dit jaar opnieuw de honger. Spoedige voedselhulp is noodzakelijk om een massale sterfte onder de bevolking te voorkomen. Bijdragen kunt u overmaken op giro 81255 t.n.v. Noodfonds Unie van Baptisten Gemeenten, Bosch en Duin, onder vermelding van „Afrika”.

BESTE LEZERS,

Ruim een jaar geleden bereikte mij het verzoek enige artikelen te schrijven voor „De Christen” over de verschillen van mijn dagelijkse leven. De onderwerpen werden vastgesteld:

- * moeder-zijn van een groot gezin en de geloofsopvoeding in onze tijd: moeilijk? Anders dan vroeger?
- * godsdienstlessen geven op een school voor Voortgezet Onderwijs met voornamelijk allochtonen: wat bezielt haar?
- * lid zijn van het landelijk bestuur van Youth for Christ (de laatste jaren voorzitter): kom je niet in de knel met jouw gemeente-visie?
- * de ervaringen, de zegeningen, de vragen: hoe is het om lid te zijn van een grote Unie-gemeente?

De eerste twee onderwerpen zijn inmiddels aan bod geweest; nu in dit artikel iets over YFC (Youth for Christ).

„YOUTH FOR CHRIST – EVANGELISATIEBEWEGING, OÓK IN DEZE TIJD”

Er bereiken mij regelmatig vragen uit Baptisten-hoek over YFC: „Wat zien we er nog van?”, „Timmeren jullie nog wel aan de weg?”, „Waarom is het werk niet meer zo herkenbaar?” Ik hoop u in dit korte stukje aan enkele antwoorden te helpen.

Het doel van YFC was en is nog altijd: „jongeren in aanraking te brengen met de Bijbelse Boodschap en hen te vormen tot mensen die in Jezus’ voetsporen willen gaan.”

De tijd waarin wij leven verandert met een snelheid die we nauwelijks kunnen bijhouden! Daarom zal *de vorm* van jongeren-evangelisatie er op moeten inspelen: steeds weer vernieuwen in werkvormen, zodat we de aansluiting met de jongeren-van-deze-tijd niet zullen missen.

De herkenbaarheid van YFC voor oudere buitenstaanders (soms onze Unie-leden) is een heikel punt. „De

oogst is groot, en arbeiders weinig”, ervaren wij voortdurend. Alle beschikbare tijd van de ong. 30 full-timers zit in de „vertaalslag-naar-jongeren”; er blijft soms weinig tijd over om óók die vertaalslag naar de achterban te realiseren.

Om toch een poging te wagen, doe ik voor u een greep uit alle activiteiten – eigentijdse, pluriforme werkwijzen – waar hulp, vriendschap en creativiteit *onderdelen* zijn van de wijze van evangeliseren:

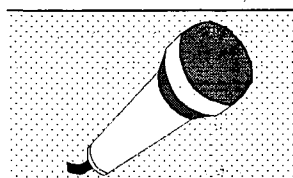
- * *aktieve vakanties:* een beproefd middel tot ontmoeting met God en elkaar, en: genieten!
- * *Aktie:* een blad dat zich mag verheugen in een lezerskring die zowel geïnteresseerd is in levensvragen alsook veelzijdig wil worden voorgelicht.
- * *Basic:* de afdeling die vanuit de „Lindenhorst” (het centrum) het plaatselijke

godsdienstleraren, conferenties met leraren + leerlingen *samen*, vormingsmeerdaagsen, enz.

En dan de bekende vraag / discussie: „Hooft evangelisatie niet in de *eerste* plaats in de gemeenten?” Een prima vraag, het antwoord is: „Ja.” Veel gemeenten organiseren in hun eigen woonplaats, met eigen middelen, diensten, soms huis-aan-huis-werk enz. Een landelijke evangelist: heel waardevol.

Toch ervaar ik in de omgang met veel jongeren thuis en op school, dat bijv. een stukje *professionaliteit* aanspreekt. Bovendien hoeven de activiteiten van YFC niet haaks te staan op ons eigen gemeentewerk, ze willen een aanvulling zijn.

God gebruikt ook mensen van YFC om relaties op te bouwen met buiten- en randkerkelijken. Wij beschouwen YFC, geheel afhankelijk van gebed en giften (dat is al-

In gesprek met

werk ondersteunt met nieuw bijbel-studiemateriaal, verzorgen van kerkdiensten enz.

- * *Flevo-totaal-festival:* laat de grote inzet van vrijwilligers (700!) zien, die zo’n festival mogelijk maken: muziek, studie, sport, theater, kunst, milieu (in de *organisatie* heeft de NCRV geen aandeel!)
- * *Project Serve:* dienend, diaconaal bezig zijn binnen onze grenzen (woon-werkgemeenschappen) en daarbuiten: Oost-Europa, de Derde Wereld, enz.
- * *Switch onderwijs:* hulp aan scholen op het terrein van vieringen, een Praktijkblad voor

tijd weer spannend, zorgelijk soms en vaak zegenrijk) als een zendingsopdracht. Daarbij heeft YFC onze inzet hard nodig!

Ruth Driesprong

Samenwerking met lokale media uitdaging voor elke gemeente

LOKALE RADIO OP HET KERKPLEIN

Dordrecht, Hoogeveen, Hoogezand, Winschoten, IJmuiden, Doetinchem, Brunssum. Het is een willekeurige greep uit de meer dan 300 plaatsen in Nederland waar momenteel een lokale omroep te vinden is. Soms behalve radio ook nog televisie.

Dat betekent veel kansen voor de kerken in zo'n gemeente.

Volgens de wet moeten kerken namelijk betrokken worden bij het maken van lokale omroep. Hoe, dat moet men ter plaatse zelf uitmaken. Een grote uitdaging voor de omroepstichtingen en voor de kerken om daar concrete inhoud aan te geven. In veel plaatsen wordt die uitdaging ook echt en met creativiteit opgepakt. Zoals in Emmen bijvoorbeeld.

Ik praat daarover met Janny Hoogeveen, lid van de Emmer baptistengemeente. Ze is eindredacteur van het programma „Kerk Lokaal”, dat elke woensdag van zeven tot acht uur 's avonds op de lokale zender te beluisteren valt. Een programma over wat kerken in Emmen en omgeving bezighoudt, bedoeld om mensen met de boodschap van de kerk in aanraking te brengen. Officieel hebben de kerken in Emmen er echter geen bemoeienis mee. De redactie van Kerk Lokaal is „gewoon” een deelredactie van kerkelijk betrokken mensen, die werken binnen het totale programma van Radio Emmen. En die samenwerking loopt prima, aldus mevrouw Hoogeveen.

INFORMATIE

Kerk Lokaal legt de nadruk op informatie. De opbouw van een „gewone” uitzending maakt dat duidelijk. Eerst wordt er „kort kerkelijk nieuws” gepresenteerd. De redactie haalt dat nieuws uit de gemeentebladen, die in Emmen verschijnen, maar ook uit landelijke bronnen, Trouw bijvoorbeeld. Vervolgens komt het „onderwerp van de week” aan bod. Daar wordt dan wat uitvoeriger bij stil gestaan. Allerlei zaken, die in de kerken „spelen”, komen in aanmerking. „We besteden bijvoorbeeld aandacht aan de kerkendag, die in september in Emmen wordt gehouden, maar ook de evangelisatiecampagne van onze baptistengemeente in mei wordt belicht. Verder hebben we eens per maand een themaprogram-

ma. In de Stille Week hadden we als thema „lijden”. Predikanten van tehuisen in Emmen vertelden toen over het lijden dat zij in hun werk tegenkomen”. Tot slot bevat Kerk Lokaal een agenda-rubriek (met ook nu weer de gemeentebladen als belangrijke bron) en een overdenking, afwisselend door voorgangers uit Emmen verzorgd. Naast dit informatieve programma zendt de lokale omroep elke derde zondag van de maand een kerkdienst uit. Volgens een roulatieschema komen alle kerken en gemeenten – van evangelisch tot gereformeerd, van baptist tot hervormd – aan bod. Ook hiermee heeft de redactie van Kerk Lokaal bemoeienis. Is er bijvoorbeeld ergens een bijzondere dienst gepland, dan kan zij ervoor zorgen dat die dienst wordt uitgezonden. Ze moet het alleen wel ruim van tevoren weten! En dat is – blijkt in ons gesprek – een telkens terugkomend probleem. De medewerking van de gemeenten (de baptistengemeente niet uitgezonderd) aan Kerk Lokaal is tot dusver mondjesmaat. „Ze interesseren zich er weinig voor”, stelt Janny Hoogeveen een beetje teleurgesteld vast. Terwijl

een programma als Kerk Lokaal zo veel goeds kan doen voor het verlagen van de „kerkelijke drempel”. Dat gebeurt ook letterlijk. Eens in de veertien dagen komt de lokale omroep met het programma „Van kerkkrat tot kerkuil”, waarin een doordeweekse dag in één van de Emmer kerkgebouwen de revue passeert. Ook door het belichten van de veelheid van activiteiten in zo'n gebouw wil men laten zien dat de kerk niet zo'n achterhaald verschijnsel is als sommige mensen denken.

GEEN BOTSING

Mensen met verschillende achtergronden – baptist, gereformeerd, christelijk gereformeerd, zevendedagsadventisten – vormen de redactie van Kerk Lokaal. Er wordt, zoals in veel andere plaatsen, een grens getrokken bij de Jehova's Getuigen, maar overigens is „kerk” in „Kerk Lokaal” zo breed als maar enigszins mogelijk is. In principe geeft men aan alle kerkelijke activiteiten aandacht. Geeft dat geen problemen? Waar de één warm voor loopt, zal de ander onbelangrijk vinden. Bovendien brengt

een bepaalde achtergrond ook een eigen benadering mee. Gaat dat allemaal wel samen?

Janny Hoogeveen stelt meteen dat die verschillen er zijn. Vooral met haar mederedacteur Bert Vastenburg, gereformeerd en kerkelijk werker in Zuid-Oost Drenthe, ervaart ze dat sterk. „Het is net zoiets als het verschil tussen de IKON en de EO. Hij is nogal maatschappijkritisch ingesteld. Ik vraag vooral door naar de geloofsachtergrond vanwaaruit iemand bezig is. Wij stellen andere vragen en presenteren onderwerpen anders. Maar we accepteren dat van elkaar. Omdat we elkaar respecteren, kunnen we toch heel goed samenwerken”.

Een belangrijk punt is hoe je je rol ziet. Ga je je „eigen club” zoveel mogelijk propageren of neem je een onafhankelijk standpunt in? Ben je verkondigend bezig of nu juist niet?

Janny Hoogeveen heeft op deze vraag een duidelijk antwoord. „Ik ben hiermee begonnen omdat ik het evangelie wil uitdragen. Maar dat uitdragen gebeurt wel speciaal door interviews: hoe werkt een geloofsovertuiging door in wat iemand doet. Dat wil ik laten zien, in de hoop dat het mensen nieuwsgierig maakt naar de evangelische boodschap.

In mijn interviews ga ik kritisch te werk. Dat komt de levendigheid ten goede. En dan maakt het niet uit of de man of vrouw, die ik interview, baptist is of niet. Zo heb ik een baptistenpredikant ondervraagd over het conciliair proces waar hij heel positief tegenover bleek te staan. Duidelijkheid is belangrijk. Controversiële onderwerpen gaan wij niet uit de weg. En dat geldt voor onze hele redactie”.

IMI

Emmen is maar één voorbeeld. Van plaats tot plaats zul je telkens weer andere situaties tegenkomen. Soms zoals in Emmen een programma binnen de lokale omroep, in andere plaatsen een programma onder verantwoordelijkheid van de kerken of een mengvorm van die twee. Er zijn plaatsen met een breed-kerkelijke samenwerking, en andere plaatsen met bijvoorbeeld twee kerken-groepen naast elkaar. De meningen liggen dan te ver uit elkaar om alles onder één dak te krijgen.

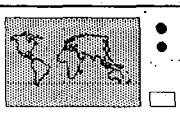
Het Interkerkelijk Media Instituut in Hilversum is bij uitstek de organisatie waar men een goed overzicht heeft

van wat er zoal gaande is op dit gebied. Het werd enkele jaren geleden door een groot aantal kerken opgericht en beschikt in Gerdienke Ubels en Marca Wolfensberger over een tweetal vakkrachten.

Hun belangrijkste taak is kerkelijke vrijwilligers in de lokale omroep met advies en hulp terzijde te staan. Volgens Marca Wolfensberger is daarbij de hele kerkelijke wereld vertegenwoordigd. De „oecumenische” achtergrond, die blijkt uit de verbindingen die men heeft met de Raad van Kerken en de IKON (waar het IMI is gehuisvest), verhindert niet dat ook mensen uit kerken met een orthodoxe of evangelische signatuur gebruik maken van het IMI-aanbod.

NIET TE SNEL

Marca Wolfensberger vindt dat kerken, die met lokale omroep worden geconfronteerd, met beleid en visie te werk moeten gaan. „Laat men eerst met elkaar om de tafel gaan zitten. Die ontmoeting is alleen al van belang, want vaak kent men elkaar nauwelijks. De eerste vraag is waarom je eigenlijk zou moeten uitzenden. Laat men daar de tijd voor nemen en samen tot een beslissing komen. Meestal lukt het on-

danks allerlei verschillen ook heel goed samen. Maar je zult toch eerst op theologische vragen, die hierbij een rol spelen, moeten ingaan”.

Voorop staat, aldus Marca Wolfensberger, het missionaire karakter van de kerk. Kerken hebben een boodschap en willen die uitdragen, ook via de ether. Dat is één van de belangrijkste redenen waarom je hiermee begint. De manier waarop kan verschillen. Je kunt direct willen evangeliseren. Je kunt ook meer informatief werken. Je kunt „stem aan de stemlozen” willen geven. Dan werk je dus meer maatschappijgericht. Lokale omroep kan ook bijdragen aan vernieuwing van de kerk, door de oefening in een taal, die de mens van vandaag verstaat. Dan heb je allereerst een functie naar binnen. Je kunt anderzijds public relations bedrijven, door het wekken van meer begrip bij de buitenstaander voor wat kerkmensen drijft. Zo is het mogelijk dat men-

sen (weer) de weg naar de kerk weten te vinden.

Al die motieven kom je in de lokale omroep tegen. In de meeste gevallen weten kerken ondanks grote verschillen in belijden en beleven elkaar heel goed te vinden.

„Over de inhoud kun je afspraken maken. Soms zul je vanwege de samenwerking iets moeten nalaten. In Veenendaal bijvoorbeeld geeft men om die reden in de programma's geen aandacht aan New Age. Ieder moet zich in die afspraken kunnen vinden. Wel vind ik het van belang dat je uitgaat van de luisteraar. Als de luisteraar een bepaald programma slecht vindt, moet je het aanpassen. Mijns inziens sta je met de lokale radio op het kerkplein. Je bent er niet alleen voor de kerkgangers, en dus moet je een taal spreken, die anderen kunnen verstaan. Je brengt hen wel met de kerk in contact”.

LAKSHEID

Dat is iets wat kerken en gemeenten vanuit hun opdracht belangrijk moeten vinden. Ook Marca Wolfensberger vindt dat veel gemeenten te laks zijn in hun aandacht voor de vaak heel enthousiaste vrijwilligers. In de meeste gevallen zijn dat jonge mensen met grote betrokkenheid bij het christelijk geloof. Ze doen belangrijk werk voor de kerk.

Maar tegelijk vindt ze dat die medewerkers zelf ook meer het contact kunnen zoeken: bijvoorbeeld door correspondenten te zoeken onder redacteurs van gemeentebladen, door de raden op de hoogte te houden, door via nieuwsbrieven en persberichten vooraf informatie te geven over de onderwerpen die ze gaan behandelen, door predikanten regelmatig te benaderen voor programma's en door „luisterraden” uit de gemeenten te vormen waarin je de programma's kunt bespreken. Het zijn tips, die hun bruikbaarheid in de praktijk hebben bewezen.

Daan van der Waals

Het adres van het Interkerkelijk Media Instituut is: Bergweg 16, 1217 SE Hilversum, tel. 035-242827.

WISSELING VAN EINDREDAKTIE

Nu we een klein beetje op weg zijn met „De Christen” nieuwe stijl, is het goed aandacht te besteden aan de wisseling van de eindredactie.

Meer dan een jaar heeft br. P. J. Lalleman dit werk gedaan, en we weten dat hij dat met liefde en met grote inzet heeft gedaan. Het was niet altijd even gemakkelijk; er kwam nog al eens iets op hem af. Maar de Redactiecommissie is erg dankbaar voor het vele werk dat door hem is verricht. We spreken de wens uit dat onze broeder zijn gaven en talenten zal blijven gebruiken voor ons blad dat nu in nieuwe opzet is verschenen.

Tegelijkertijd mogen we welkom heten de heer G. Muis, die, van buiten onze gemeenschap komende, op zich heeft genomen om met zijn vakkennis als journalist, maar ook met zijn gaven en talenten, ons werk in ons blad te dienen.

Hij moet nog even wennen aan ons Baptistenwereldje, maar we hebben de indruk dat hij er al aardig in groeit.

We wensen hem veel wijsheid toe bij dit werk en rekenen op een goede samenwerking.

Jac. Schouten

OUVERTURE

Het convent van Baptisten Voorgangers in de regio Holland zal op D.V. 25 mei om 11.00 uur bijeenkomen in het gebouw „Ouverture” te Alphen a/d Rijn. Het gebouw „Ouverture” is een uniek gemeentelijk centrum van de Baptisten Gemeente te Alphen a/d Rijn-Noord. Br. N. van Gemeren, pastoraal medewerker van de gemeente, zal op maandag 25 mei een inleiding verzorgen over het werk in het gebouw „Ouverture”.

De collegae ontvangen nog een persoonlijke uitnodiging.

*A. van den Berg,
Dordrecht.*

WILDE GANZEN

Van de WILDE GANZEN kreeg de UZC bericht dat de Wilde Ganzen op zondag 31 mei vliegen voor het oogziekenhuis te Lunsar van de unie van baptisten in Sierra Leone. De Wilde Ganzen doen dit deze keer in samenwerking met de Nederlandse Lions Club. Doel van de actie is geld bijeen te brengen voor drie projecten ten behoeve van lijdende aan oogziekte. De eerste f 50.000,- van deze actie zijn bestemd voor het oogziekenhuis in Lunsar. In dit ziekenhuis heeft onze broeder A. Bakarr Kamara, die momenteel in ons land een opleiding volgt voor oogarts, gewerkt.

Op zaterdag 30 mei zal de IKON in een korte tv-uitzending het werk in het oogziekenhuis in Lunsar laten zien. Op zondag 31 mei wordt na de kerkdienst, uitgezonden door de IKON, de oproep gedaan door de Wilde Ganzen om te geven voor hun vlucht naar het oogziekenhuis in Lunsar.

De vlucht van de Wilde Ganzen is langzamerhand een begrip geworden in Nederland. Na elke zondagse kerkdienst, uitgezonden door de IKON, wordt aan de luisteraars gevraagd geld te storten voor een bepaald project. Dit levert meestal ongeveer f 40.000,- op, bij grotere acties zoals op 31 mei levert dit meer dan f 100.000,- op. Ruim tien jaar geleden vlogen de Wilde Ganzen voor het opknappen van de poliklinieken van de baptistengemeenten in Noord-Kameroen, waar destijds de UZC-zendingen Janca Loot en Janneke van Oosten werkten.

Namens de UZC, A. M. Blaauw-Tijman, sekretaris.

VIERHOUTEN-CONFERENTIE

Putten, 12 mei 1992 - Van 5 t/m 8 juni organiseert Stichting Opwekking haar jaarlijkse Vierhouten-conferentie. Dit jaar is het thema: „Gij zult Mijn getuigen zijn”. Tijdens deze conferentie worden vele duizenden mensen verwacht uit geheel Nederland en België vanuit verschillende kerken en evangelische gemeenten.

Sprekers tijdens deze vierdaagse conferentie zijn: Floyd McClung, ds.

O. Bottenbleij, Nico van Biljouw, Peter Vlugs jr., Téo v.d. Weele, Herman Goudswaard, ds. A. de Boer, Kees Goedhart en Ger Prakken. Verder zijn er optredens van Merv & Merla Watson, J. D. Lawtum, de Peruaanse zang- en muziekgroep „Kerygma Canta”, Arjan en Efi Knevel, zang- en muziekgroep „Vine Song”, tienerkoor „Go Gang” en kinderkoor „In de Ruimte”.

Voor de kinderen is er een speciaal „kinderfeest” met een apart programma voor vier leeftijdsgroepen. Speciaal voor hun zullen Elly en Rikkert e.a. optreden. Peter Vlugs jr. verzorgt het programma voor de tieners. Voor jongelui vanaf 17 jaar zal er van 23.00 tot 1.00

uur een gebedsconcert gehouden worden onder leiding van Willem de Vink, Herman Haan, Denis v.d. Bijl en Stefan Rothuizen.

MEDEDELING

De gemeente Utrecht-Noord beveelt voor plaatsing op de sprekerslijst aan: br. H. D. Huiting, Kosterseweg 50, 3991 EH Houten, tel. 03403-78320.

ADRESSEN

Ingaande 11 mei is het nieuwe adres van br. S. A. Wijchers: de Voorn 22, 8754 BB Makkum, tel. 05158-2868.

Het nieuwe adres van W. Tamboer, voorganger van de gemeente te Hoofddorp luidt: Hyacinthenlaan 35, 2121 TC Bennebroek, tel. 02502-49712.

OPWEKKING ONDER BAPTISTEN IN MOLDAVIË

Van 18-27 maart 1992 waren zij op werkbezoek in Oost-Europa namens de Europese Baptisten Federatie en als Nederlandse voorgangers, mede namens onze Unie-gemeenschap: ds. Fred Smit uit Noordbergum en ds. Nico van der Leer uit Hengelo. Hun voornaamste opdracht was de ontvangst en distributie van de hulptransporten naar Moldavië ter plekke na te gaan. Tevens zou onderzocht moeten worden in hoeverre er een vervolg-transport noodzakelijk is. Daarnaast hebben zij contact gelegd met de Unie-leiding in Roemenië, Moldavië en Rusland. Achtereenvolgens werden Boekarest, Chisinau en Moskou bezocht alsmede enkele omliggende plaatsen. Veel indruk heeft de ontmoeting met de gemeenten in Moldavië op hen gemaakt, zoals u kunt lezen in onderstaand verslag.

De voormalige Sowjet-republiek Moldavië ligt ten noord-oosten van Roemenië en is de laatste tijd nogal in het nieuws geweest in verband met een dreigende burgeroorlog. Gelukkig was het rustig in het weekend van 20-22 maart toen wij er op bezoek waren. Wij kwamen met de nachttrein vanuit Boekarest in de hoofdstad Chisinau (spreek uit „Kisjinov”) aan. Een modern aandoende stad met ruim 700.000 inwoners en een imposante skyline van grote flatgebouwen. Moldavië is qua oppervlakte iets groter dan Nederland, maar telt slechts 4,5 miljoen inwoners. Er wonen echter meer Baptisten dan in ons land, namelijk ruim 15.000, verdeeld over 185 gemeenten. Dit aantal is de laatste jaren explosief gegroeid als u nagaat dat er in 1987 nog slechts 100 gemeenten waren! De meeste gemeenten zijn klein (50, soms 100 leden) en het voorgangerschap is geen betaalde functie. Zoals wij het hebben ervaren, vormt de Unie in Moldavië, zoals deze vanuit het Uniebureau in de hoofdstad Chisinau wordt geleid, een hechte gemeenschap met een sterke uitstraling voor het getuigenis van het Evangelie. Er is sinds 1987 en ware opwekking gaande onder de Baptisten in Moldavië. Elke zondag komen er mensen tot geloof en er worden vele nieuwe gemeenten gesticht. Op 70 plaatsen worden momenteel eigenhandig kerken gebouwd, ondanks de schaarse bouwmaterialen. De grote huizen die naast elke kerk worden opgetrokken,

zijn bestemd voor de huisvesting van de zondagsscholen. Deze maken ook een bloeiend bestaan door, niet in de laatste plaats door de kinderrijke gezinnen. Zes of zelfs tien kinderen is in Moldavië geen uitzondering! Wat wel een uitzondering is, is dat er 2 zeer grote gemeenten zijn: in Chisinau en in de provinciestad Beltsy, elk 1500 leden. Daarbij telt de zondagsschool in Beltsy 500 kinderen, verdeeld over 25 klassen(!) De kleding-distributie is voorbeeldig georganiseerd: via regionale depots worden alle gemeenten bereikt. Plaatselijke comité's verdelen de kleding en het voedsel naar de grootte van de gezinnen. Bovendien, deelt men zelf ook weer van de kleding uit: het kinder-(wees)huis dat wij hebben bezocht, heeft ook kleding ontvangen. Het is een neutrale instelling waar 3 meisjes vanuit de kleine gemeente in Sofia welkelijks gaan evangeliseren. Woord en daad gaan zo hand in hand. De kinderen waren heel blij om ons te zien, en ook de directeur sprak openlijk zijn waardering uit voor het werk van deze meisjes en de hulp die zij ontvangen hadden. Op onze vraag aan de Unie-leiding of er nog meer hulp nodig is, heeft men duidelijk „ja” geantwoord. Met name schoenen zijn schaars en ook zomerkleding is welkom. Voedsel is ook nog steeds nodig. Sinds kort zijn de prijzen voor melk en brood met 1000% gestegen en vlees is al helemaal onbetaalbaar. De salarissen zijn ontoere-

Gemeentegroei en kerkbouw in voormalige Sowjet-republiek

kend. Het openbaar vervoer rijdt slechts twee keer per dag: 's morgens en 's avonds, dit in verband met het tekort aan brandstof.

In onze rapportage aan het kantoor van de EBF in Hamburg hebben we positief geadviseerd t.a.v. het voortgaande contact met Moldavië. Ook hebben wij onze Unie-commissie laten weten dat onze broeders en zusters in Moldavië de Nederlandse Baptisten zeer dankbaar zijn voor de getoonde hulp. Dit kwam sterk tot uiting in de wijze waarop wij werden onthaald in de gemeenten en bij de mensen thuis. Graag zouden zij het contact voor de toekomst aanhouden en mogelijk uitbouwen. Het is een stimulans voor je eigen geestelijk leven en opbouwend voor onze bediening als voorgangers in de gemeente. Het greep ons sterk aan om te zien hoe mensen in Bendery naar voren kwamen na onze prediking en – onder tranen – bewogen hun leven aan de Heer toewijdden. In deze stad construeert de plaatselijke baptistengemeente (ruim 300 leden) eigenhandig een kerk en een zondagsschoolgebouw. Het staat als een van God, een teken van hoop. Een getuigenis van geloof. Het tekent de visie van deze mensen, de gedrevenheid voor het Koninkrijk van God. „Wie weet krijgen we nooit meer zo'n kans om kerken te bouwen, het gemeentelven te organiseren, mensen te bereiken met het Evangelie”.

Ontvangt u de hartelijke dank en groeten namens de Baptisten-unie in Moldavië. „We pray for you”, waren de afscheidswoord van Vladimir, onze tolk. Zij bidden voor ons. Laten wij onze broeders en zusters in Oost-Europa ook niet vergeten in ons gebed.

T. F. Smit en N. A. v.d. Leer

BAPTISTENGEMEENTEN BLIJVEN GROEIEN

Onlangs kwam het overzicht van de jaarcijfers der gemeenten aangesloten bij onze

Unie beschikbaar. Cijfers, waar we met enige spanning naar uitgezien hebben,

omdat we vorig jaar voor het eerst een kleine daling (24) in het totale

ledenbestand hadden moeten meemaken.

1. DE TOTAALCIJFERS

a. Toename-bepalend.

We zijn blij en dankbaar te kunnen melden, dat bovengenoemde ontwikkeling zich dit jaar niet heeft voortgezet, maar veranderd is in een groei van netto 55 leden. Niet spectaculair misschien, maar toch ...!

De voornaamste reden van groei zal voor Baptistengemeenten krachtens hun geloof en doelstelling altijd door het aantal dopelingen moeten zijn. Dat waren er in 1991 381 tegen 373 in 1990. Belangrijke groeifactor was ongetwijfeld ook de wederopname van leden. 58 werden wederopgenomen, terwijl 9 leden werden uitgesloten. Het attestatieverkeer werkte ook gunstig voor de totaalcijfers, want er kwamen 10 leden meer binnen door attestatieverkeer dan er uitgingen (256 tegen 248). Daarnaast was er een positieve correctie ledenlijsten van 9 en een negatieve correctie van 1 lid.

b. Afname-beïnvloedend.

Evenals vorig jaar is er sprake van een groot aantal leden die zich aan gemeenten onttrokken hebben, nl. 200 (221 in 1990). Dit blijft een uiterst zorgelijk fenomeen. Datzelfde moeten we ook opmerken over de balans van het interkerkelijk verkeer. Waar de toevloed naar onze gemeenten in vorige jaren overduidelijk was, is die (als je het aantal dopelingen even buiten beschouwing laat) dit jaar opnieuw ongunstig voor onze gemeenschap: 126 kwamen tot ons over (vorig jaar 118) en 160 broeders en zusters gingen naar een andere gemeente over. Door overlijden verloor onze gemeenschap vorig jaar 161 broeders of zusters.

2. VAN DICHTERBIJ BEKEKEN

a. Winst:

Opmerkelijke stijgers waren: Leiden (42), Veendam (32), Eindhoven (23), Noordbergum (21), Alphen a/d Rijn

(17), Spijkenisse (16), Nieuw Weerdinge (14), Doetinchem (13), Emmen en Emmeloord (12).

Procentueel deed zich de grootste groei voor in resp.: Zuidlaren (71.5%), Emmeloord (29%), Alphen a/d Rijn (21.5%), Spijkenisse (19.5%), Leiden en Lelystad (elk 18%), Zevenaar (17.4%) en Veendam (17%).

b. Verlies:

Opmerkelijk in ledental dalende gemeenten waren: Arnhem-C. (-51), Zwolle (-27), Deventer, Musselkanaal en Rotterdam-Z. (elk -12) en Haarlem en Treebeek (elk -11). Procentueel waren hier de snelst dalende gemeenten: Arnhem (23%), Zwolle (16%), Haarlem (12.5%), Rotterdam-Z. (11.5%), Heemskerk (7.7%), Haulerwijk (7.3%) en Deventer (7%).

c. Factoren:

- De meeste dopelingen werden geregistreerd in Leiden (39), Emmen (20), Hoogeveen (19), Veendam en Dordrecht (elk 17), Amsterdam-W. en Noordbergum (elk 14).

- De meeste binnenkomende attestaties gingen naar Emmen (15), Alphen a.d. Rijn (14), Hoogeveen en Winschoten (elk 10).

- De meeste uitgaande attestaties kregen de gemeenten Stadskanaal-Z. (15), Musselkanaal (14), Apeldoorn (12), Hoogezand-Beukemastr. en Ter Apel (elk 9) te verwerken.

- Sterfgevallen waren er het meest in Groningen-N (9), Groningen-Z. en Emmen (8), Muntendam (7) en Musselkanaal (6).

- In Arnhem-C. (34), Sneek, Vriesche-loo (elk 12) en Amsterdam-W. (9) onttrokken zich forse aantallen leden aan de gemeente.

- Van de toevloed uit andere gemeenschappen profiteerden vooral de gemeenten Leiden, Veendam, Zuidlaren, Doetinchem en Ede:

- Het verkeer in omgekeerde richting kostte de gemeenten Zwolle, Hoogeveen, Dordrecht, Zutphen, Leiden en 's-Gravenhage het meeste ledenverlies.

3. ENKELE CONCLUSIES

a. Ledencijfers zijn (slechts) een momentopname. Geestelijk leven, onderlinge liefde, trouw in kerkbezoek, offervaardigheid en dergelijke zaken kunnen niet in een statistiek gevangen worden, al zullen ze zich op den duur er wel in vertalen.

b. Er is weer groei in onze gemeenschap. Dat is geen reden tot trots of zelfverheffing, want waarachtige bekering en bereidheid tot gehoorzaamheid aan Gods Woord is immers het werk van God de Heilige Geest. Die zegen geeft reden tot ootmoedige dank.

c. Een groei van 0,44 procent blijft aanzienlijk achter bij de groei van de Nederlandse bevolking. Het zou dus voorbarig zijn te concluderen dat we weer bezig zijn de werfkracht van de zestiger en zeventiger jaren te halen.

d. Helaas zijn er ook gemeenten die het afgelopen jaar een ingrijpend deel van hun broeders en zusters de gemeente zagen verlaten. Voorzover oorzaken daarvan voor schrijver dezès te herleiden waren, waren kennelijk verkillig (secularisatie) en polarisatie de grootste boosdoeners in dit opzicht. Onze gemeenten zijn „evangelisch-orthodox” van karakter. Waar die „vanzelfsprekende rechtzinnigheid” op een of andere wijze in het geding komt, lijden gemeenten en Unie onvermijdelijk schade.

e. Groei kan bepaald worden door incidentele factoren (bijv. een begaafd prediker). Groei die zich uitstrekt over meerdere jaren zal daar niet alleen toe te herleiden zijn. Gemeenten waar zo'n groei het geval is, zouden haast dubbel spreekrecht op de A.V. verdienen, want die hebben ons wat te zeggen.

Voor de Uniecommissie,
G. Bosveld, Doetinchem.

BRIEVEN VAN BOVEN

De laatste brief welke we in deze korte serie bespreken is de brief aan de gemeente van Laodicea. Laodicea was een economisch belangrijke stad, een centrum van handel en industrie, met veel handelshuizen en veel banken. Er was een universiteit voor medische zaken. De rijkdom van de stad was overal zichtbaar. In deze zo welvarende stad was ook de gemeente van Jezus Christus aanwezig. Maar deze gemeente zal niet altijd het beeld gehad hebben zoals dat ons hier wordt getekend.

Want het is nogal wat, wat van deze gemeente wordt gezegd. Wat kan er gebeurd zijn waardoor deze gemeente is gekomen in de situatie zoals hier beschreven? Het zal wel langzaam gekomen zijn. Langzaam, heel langzaam, kunnen de dingen ons ontglippen. De liefde, het verlangen, de hoop, het geluk, de toewijding en de overtuiging. Soms kan dat alles branden als een gloed, maar soms kan dat vuur ook doven, dan smeult het alleen nog maar wat na. Deze gemeente was aangestoken door de zelfgenoegzaamheid welke in de stad aanwezig was. Zij was wereldgelijkvormig geworden. We moeten daarbij niet allereerst denken aan dat wat wij wereldgelijkvormig noemen. Dit is eigenlijk dieper, onmeetbaar, ongrijpbaar. Het sluipt het hart van de gelovigen binnen zonder dat ze het voelen. Heel de stemming van de stad, de algemene, luchthartige, opgewekte, zelfvoldane levenstoon, was als een sluipend gif de gemeente binnengedrongen. O, al het gemeentewerk ging gewoon door. Er werden prachtige diensten gehouden. De vergaderingen gaven een beeld van een actief gemeentelven, verenigingen waren er volop. Ieder kon wel ergens een plaats vinden. Maar de warme gloed was gedoofd. Begrippen als levensheiliging, het vervuld zijn met de Heilige Geest, de wederkomst van Christus waren ijl en vluchtig geworden. En daarmee stond de ondergang van deze gemeente voor de deur. Nu is de gemeente van Laodicea een gemeente die bijna tweeduizend jaar geleden leefde en bestond. Maar eigenlijk heeft deze gemeente altijd bestaan. Nu eens hier, dan weer daar, zijn er kerken die aan dit beeld beantwoorden. En we vragen ons af of Laodicea in onze tijd niet heel sterk aanwezig is.

WERKELIJKE TOESTAND

Als we het aan de gemeente zelf vragen dan krijgen we een prachtig antwoord: „We zijn rijk en wij hebben nergens gebrek aan.” Nu zullen ze dat niet zo duidelijk hebben gezegd. Ze zullen in hun samenkomsten echt God wel gedankt hebben voor alles wat zij hadden. Maar diep in hun hart was de gedachte aanwezig dat zij het toch aardig voor elkaar hadden. Ze hadden immers alles. Waarschijnlijk veel materiële zaken, maar ook, wat zij noemden, geestelijke zaken. Maar was het wel van de Heilige Geest? Hoe beoordeelt de Here deze gemeente? Eigenlijk precies het tegenovergestelde van wat zij dachten. Het belangrijkste woord dat hier wordt gebruikt is het woord lauweheid. Het evangelie werd wel in de gemeente gebracht, maar het zette haar niet meer in gloed. Daarom spuwt de Here haar met walging uit. Zij wordt genoemd: ellendig, jammerlijk, arm, naakt en blind. En daarmee was het gezegd. Alles ontbrak haar en daardoor was zij zeer arm. Door haar geestelijke blindheid kon zij niet eens de zonde meer aanschouwen en daarbij ook de gevolgen van de zonde. Zij miste de klederen der gerechtigheid die haar hadden moeten bedekken. Deze gemeente leed gebrek. Zij zag de Christus niet meer, hoewel Hij haar duidelijk voor ogen was gesteld. Zij zag God niet meer, hoewel Hij vlak bij haar was. Zij zag de dood niet meer, hoewel deze vlak voor haar lag. Zij zag de eeuwigheid niet meer, hoewel deze haar wachtte. Wat een waarschuwing voor veel kerken en haar gemeenten van onze tijd! Soms horen we van zaken waaruit de geestelijke armoede van menige gemeente blijkt. Het blijkt echter ook het beeld te zijn van vele christenen. Rijk en verrijkt, dat zegt

men van zichzelf. Maar arm, blind en naakt, dat zegt de Here.

WAT NU?

Voor de gemeente zelf hoeft er niets te gebeuren, ze vindt zichzelf zo goed. Maar als plotseling het licht van God, het licht van Christus, doorbreekt, dan kan de vraag geboren worden: Wat moeten wij doen? De Here geeft de weg aan. In het kader van wat er in die stad gebeurde, wordt ook de opdracht gegeven. De gemeente, de gelovigen, moeten kopen. Goud, dat in het vuur beproefd is. Witte klederen en ogenzalf. Waar het om gaat is natuurlijk niet te koop. Het gaat er om dat er een nieuwe toewijding gemaakt wordt, waarin de mens, waarin de gemeente zich in totaliteit, maar dan ook ten diepste, aan de Here toewijdt. En waar dat gebeurt, zal er een heerlijke, geestelijke omkeer plaatsvinden. Zal Laodicea zover gekomen zijn? Zal het Laodicea van vandaag zover komen? We weten het niet. Maar wel is het opmerkenswaardig dat de Here Jezus Christus aan de deur staat en klopt. Niet aan de deur van de gemeente, maar aan de deur van het hart van de enkele gelovige. Was die gemeente al zo ver weg dat er geen totale omkeer meer te wachten was? Klopt de Here daarom aan bij de enkeling? Er is een heerlijke belofte bij: „Indien iemand opendoet, Ik zal binnenkomen en maaltijd met hem houden en hij met Mij.” Die open doet beleeft de diepe en heerlijke omgang met God. Zo iemand wordt (weer) rijk in Christus. Dat is het waar ons hart naar verlangt.

Jac. Schouten

EEN NIEUW NUMMER VAN „SOTERIA” OVER GEMEENTE- OPBOUW

De tijd dat het leidinggeven aan de gemeente gebeurde vanuit de losse pols, zou echt achter ons moeten liggen. Een beroep op traditie en intuïtie behoort tot het verleden. Het gemeentezijn in onze tijd vraagt erom dat het met visie en beleid gebeurt. Het bouwen van de gemeente kan niet meer zonder doelgerichtheid en samenhang van aanpak. De belangstelling voor het vak „Gemeenteopbouw” is dan ook niet zomaar uit de lucht komen vallen, maar is een antwoord op de uitdagingen die vandaag aan het gemeentezijn worden gesteld. Ik kan mij dan ook nauwelijks voorstellen dat er nog voorgangers en raden van gemeenten zijn die zich nog nooit hebben verdiept in publicaties die in de laatste jaren op dit terrein zijn verschenen.

Graag wijs ik op het laatste nummer van „Soteria”, dat „Gemeenteopbouw” als thema heeft. Al eerder verscheen een dergelijk themanummer dat indertijd door mij hartelijk werd aanbevolen, in het bijzonder bij voorgangers die hun gemeente liefhebben. Dit nieuwe nummer staat boordevol goede artikelen, o.a. ook over de betekenis van de prediking voor de opbouw van de gemeente. Nico van der Leer, voorganger van de gemeente Hengelo 't Venster schreef een recensie-artikel over het belangwekkende boek van dr. J. Hendriks: „Een vitale en aantrekkelijke gemeente”. Deze bespreking nodigt uit tot het lezen van het boek zelf, dat vooral vanuit een sociologisch perspectief is geschreven. Voorgangers en raden doen zichzelf en hun gemeenten te kort als zij dit soort boeken en artikelen ongelezen laten.

Een belangrijke rubriek van „Soteria” is de uitgebreide aandacht voor verschenen boeken. De beoordelingen zijn altijd enigszins persoonlijk, maar geven meestal een goed beeld van de inhoud van een boek. Een boek aanschaffen of niet? Ik kijk meestal eerst even of er al iets over in „Soteria” heeft gestaan.

Is uw voorganger binnenkort jarig? En hij is nog niet geabonneerd? Dit losse nummer kost: f 12,50 en een jaar-

abonnement f 34,50. Voor uzelf ook niet onaardig...? Uitgeverij Merweboek, Postbus 217, 3360 AE Slie-drecht, tel. 01840-10224.

ds. Yme Horjus

N.a.v. de boekbespreking van „Te druk om niet te bidden” zond br. W. J. van der Leer het volgende gedicht:

IN DE STILTE

*Ik ben graag alleen met mijn HEER,
in de stilte waar niets ons kan sto-
ren:*

*op een rustige plek,
waar ik telkens weer
de stem van mijn Meester kan ho-
ren.*

*Als Hij tot mij spreekt, wordt het stil:
al mijn onrust brengt Hij tot zwijgen.
En Hij vraagt mij of ik vertrouwen wil,
óók als er stormen dreigen!*

*Die diepe gemeenschap met Hem
is 't geheim van een vreugdevol le-
ven.*

*En Hij wil mij ze door die zachte
stem
Zijn hulp en leiding geven.*

*En als Hij gaat met mij
en Hij praat met mij
en ik wandel dicht aan Zijn zij.
Het is steeds een feest als GOD
door Zijn Geest
wil spreken tot u en tot mij.*

meisje en haar teddybeer. In het boekje heet het dochtertje „Noortje” en we lezen hoe zij de inspanningen van haar ouders observeert. Voor mensen die zelf de zware verantwoordelijkheid van het kersverse ouderschap hebben gevoeld, betekenen de vaak humoristische waarnemingen van Noortje een verrukkelijke relativering van hun doofternstige opvoedingspogingen. Noortje ontdekt bij de eerste wasbeurt zweetdruppeltjes op het voorhoofd van haar moeder: „Zo moeilijk is dat toch niet? Gewoon wassen met water en zeep”, redeneert de pasgeborene. Soms haalt Noortje een streep door de plannen van haar ouders: „Heb ik die ouders van mij even gefopt, beer. Gisteravond wilden ze vroeg naar bed. Tenminste, vroeger dan anders. Maar ik was nog helemaal niet moe, en dan is het veel leuker om dwars in je bed te liggen dan gewoon onder de dekens. Weet je wat nog leuker is? Als je er hard bij gilt.”

Ook jaagt Noortje soms haar ouders de stuipen op het lijf. „... In mijn wagon buiten zit ik helemaal rechtop. Soms probeer ik hoever ik eruit kan hangen, voordat mijn moeder begint te gillen.”

Door het hele boekje heen proef je de bezorgdheid van de ouders voor hun kind, die tegelijkertijd apetrots zijn. Het grappige van het boekje is, dat Noortje het onbeholpen handelen van haar ouders ontnuchterend gadeslaat en van commentaar voorziet. Een heerlijk boekje voor ouders die hun eerste kind verwachten of zojuist gekregen hebben. Ook grootouders kunnen nog veel plezier beleven aan het lezen van dit boekje. Je leest dit boekje niet zonder steeds te glimlachen om jezelf... Want er is volop herkenning.

Mariska Horjus-Boiten

J. Minderhoud,

Hetty Lalleman-de Winkel

BRIEVEN AAN MIJN TEDDYBEER

een boek voor volwassenen.

Merweboek, Slidrecht, 1992.
ISBN 9071864324, 48 blz. f 9,90.

Onze „eigen” Hetty Lalleman-de Winkel heeft een lief boekje geschreven over de belevenissen van haar dochtertje vanaf de geboorte tot aan haar tweede verjaardag. Zij goot die in de vorm van een briefwisseling tussen het

NEW AGE: BEDREIGING OF UITDAGING

Over vragen die New Age aan de kerken stelt; een werkboek. Terzake reeks, Merweboek, Slidrecht 1991, 94 blz., f 13,50. (In 1992 al de 2e druk)

Uitgangspunt bij het schrijven van dit boek is te onderzoeken of „New Age uit God is”. Daartoe heeft de schrijver

veel studie gemaakt van New-Age-materiaal zoals boeken, folders uitgegeven door New-Age-centra en interviews. Elk hoofdstuk geeft eerst een uiteenzetting van New-Age-inzichten t.a.v. bijv. meditatie, occultisme, engelen, genezing en verlossing, daarna een bezinning hoe je er vanuit de Bijbel tegen aan kunt zien.

Dit boek is bedoeld voor gesprekskringen. Elk hoofdstuk eindigt met een aantal vragen. Enerzijds vormen deze vragen een bezinning op bijbelgedeelten en hoe ze kunnen functioneren in de gemeente, anderzijds hoe je als gelovige tegen New-Age-uitingen aan kijkt.

Tot ongeveer halverwege heb ik dit boek met interesse gelezen, want de schrijver geeft een duidelijke en zakelijke uiteenzetting over New Age. Daarna had ik het gevoel: nu weet ik het wel, maar wat doe ik met deze kennis? De schrijver laat zien dat New Age de „gaten in de kaas van de christelijke theologie en geloofsbeleving” vult. Wat is mis in het boek is toch de uitwerking van deze kennis. Het wordt hier en daar wel aangestipt, maar niet erg uitgewerkt, wat trouwens ook niet de opzet van het boek was.

Voor degenen die zich vanuit een christelijke visie willen oriënteren op New Age is dit een goed boek. Het is helder en duidelijk geschreven en geeft aanzetten tot bezinning.

A. Mentink-Hoeksema

L. M. Vreugdenhil,

„ONTMOETINGEN MET JEZUS”

Bijbelstudies over geloof en discipelschap.

Uitgeverij Boekencentrum B.V., Zoetermeer.
124 pagina's, prijs f 19,50.

In dit boek worden de ontmoetingen beschreven, die Jezus heeft met 12 verschillende mensen – en in één hoofdstuk met een groep mensen, die met Jezus meétrekken van Galilea naar Judea – op een manier, die boeit en aanspreekt. De karakters van de mensen die zo'n ontmoeting met Jezus hebben, komen goed uit de verf en al lezende zie je ze voor je. Toch gaat de schrijver zich niet te buiten aan allerlei fantasieën, maar betreft er wel steeds bijbelse gegevens bij, die meer licht op de situatie kunnen werpen en

de lezer kunnen helpen de reacties van de betrokken mensen beter te begrijpen.

Ter illustratie betreft de auteur daarbij ook woorden en daden van mensen uit onze tijd, waardoor het boek sterk aan actualiteit wint. Ook de reacties en woorden van Jezus worden duidelijk en indringend beschreven en laten daarop vaak een verrassend licht vallen. Bij dit alles is er geen spoor van Schriftkritiek te vinden en ademt het hele boek een diep vertrouwen in de betrouwbaarheid van het Woord van God. Een sterk punt van dit boek is, dat de lezers niet alleen a.h.w. een aantal figuren op het toneel zien, wier woorden en daden beslist wel boeien, maar dat ze ook zelf heel duidelijk worden aangesproken; ook zij worden in de ontmoeting met Jezus betrokken. Veel opmerkingen over zowel het komen tot Jezus als het praktische leven met Jezus kunnen voor de lezers veel betekenen en wijzen heel duidelijk een weg aan mensen, die discipelen van de Heer willen worden of écht willen zijn, ook in de praktijk van het gewone leven. Aan het eind van ieder hoofdstuk staan zes, over het algemeen heel zinnige vragen, die een zinvol gesprek over het Bijbelgedeelte zouden kunnen inleiden en geruime tijd gaande houden. Een aantal hoofdstukken is, misschien iets minder geschikt voor gesprekskringen, omdat de vorm daarvan iets te verhalend en meditatief is, maar andere hoofdstukken lenen zich daar uitstekend voor. In het boek komen 5 gedichten voor van de hand van de auteur, die geïnspireerd zijn door het betreffende Bijbelgedeelte en die op een bestaande melodie gezongen kunnen worden. Het is een zeer bruikbaar en inspirerend en ook gemakkelijk te lezen boek, dat we van harte kunnen aanbevelen.

J. Bouritius

Donna Reid Vann.

STEFAN DURFT ALLES

Illustraties: John Haysom.
Uitgeverij De Vuurbaak,
Barneveld 1991.
28 blz., f 15,90.

Stefan staat bekend als de grootste durf van de stad. Toch is hij in zijn hart bang. Zijn vriend, de kapitein van de veerboot, weet ervan. Wanneer het voor Stefan eens heel gevaarlijk en

angstig wordt, moet hij denken aan zijn vriend die hem vertelde hoe hij zijn angst zou kunnen overwinnen.

Evenals haar eerste boek 'Roberto en de fontein van het licht' ziet ook dit nieuwe boek van Donna Vann er bijzonder verzorgd uit. De afbeelding op de omslag maakt kinderen nieuwsgierig naar de inhoud van het boek. De spanning komt erin naar voren. Dit boek, voorzien van prachtige illustraties, vind ik geschikt voor kinderen van 9-10 jaar, maar de inhoud van dit boek zal ook oudere kinderen aanspreken. Kinderen en ook ouderen hebben dikwijls met een angstprobleem te maken. Velen zullen zich dan ook herkennen in Stefan en zijn angsten. Opvallend in dit boek is het nawoord, waarin de lezer persoonlijk wordt aangesproken. Hierin komt naar voren dat angst samen met God overwonnen kan worden. Het lezen van dit boek is zeker de moeite waard. De kinderen zullen dit spannen-de verhaal niet vlug vergeten.

Fia Sikkema

ONTMOETINGS-DAG VOOR EERSTEJAARS-STUDENTEN IN GRONINGEN

zaterdag 13 juni a.s.

- Als je in Groningen gaat studeren en je weet nog niet hoe de stad in elkaar zit,
  - Als je best alvast wat studenten en gemeenteleden uit Groningen zou willen ontmoeten,
  - Als informatie uit de eerste hand over het zoeken en vinden van een kamer, belangrijke adressen e.d. je goed van pas komt,
  - Als je wilt weten wat de Baptistengemeente Groningen-Noord jou als student te bieden heeft,
- kom dan ook op **13 juni a.s.** naar onze mooie stad.

Je kunt je opgeven bij onze jeugdwerker **Frits Heikens**, tel. **05950-3950**. Hij kan je ook vertellen hoe laat en waar je precies verwacht wordt.

Tot ziens!

„...en wat gij ook vraagt in mijn naam,
Ik zal het doen...” Joh. 14:13

1942 - 1992

Op 8 juni (Tweede Pinksterdag) is het
50 jaar geleden dat onze ouders, groot-
en overgrootouders

**Jacob Mulder
en
Janke Mulder-de Wit**

in het huwelijk zijn getreden.

Wij willen deze blijde dag beginnen met
een dankdienst om 10.00 uur in de
Baptistenkerk, M. H. Trompstraat in
Leeuwarden.

Voorganger: ds. H. Nobbe.

U bent bij deze dienst van harte
uitgenodigd.

Aansluitend aan de dienst is er van
11.30-13.00 uur gelegenheid om onze
ouders te feliciteren in het
verenigingsgebouw „de Doorbraak”,
Noordvliet 11.

Hun dankbare kinderen:
Emmeloord: Wander en Bep
Hatter: Anne en Els
Bovenkarspel: Joke en Gerrit
Leeuwarden: Annamarië en Piet
Klein- en achterkleinkinderen

Verzoek van onze ouders:
Geen bloemen en ook geen cadeau.
Wilt u iets geven — doe het dan zo

Op woensdag 29 april 1992 heeft de
Heer thuisgehaald onze zuster

**Gerritdina Johanna
Hogebrug-Blenkers**

op de leeftijd van 75 jaar.

Baptisten Gemeente Hengelo-Centrum

Psalm 23: 4

Na een zeer kortstondige ziekte is van
ons heengegaan onze zuster

Akke Haandrikman-Paas
echtgenote van Berend Haandrikman

op de leeftijd van 58 jaar.

De Baptisten Gemeente te Emmen

Te huur: **woonruimte in
Emmer-Compascuum**
± 5 km afstand van Emmen.
Geschikt voor verpleegster,
student(e) enz.
Tel. 05912-1703.

„Zelfs al ga ik door een dal
van diepe duisternis,
ik vrees geen kwaad,
want Gij zijt bij mij”
Ps. 23: 4

In dit vertrouwen is van ons heengegaan
mijn lieve vrouw, onze zorgzame
moeder en oma

Akke Haandrikman-Paas

30 augustus 1933 — † 4 mei 1992

7812 NA Emmen, 4 mei 1992

Borgerbrink 11

B. Haandrikman

Emmen: Henk en Henny Haandrikman

Alice

Anneke

Erik

Lieneke

Emmen: Greet Haandrikman

De begrafenis heeft inmiddels
plaatsgevonden.

Bedroefd, maar dankbaar voor alles wat
zij voor ons als gemeente heeft
betekend, is op de leeftijd van 80 jaar
onverwacht door haar Heer en Heiland
thuisgehaald onze zuster.

Hermann Otter-Bosch

sedert 1952 lid van de gemeente
Vroomshoop.

26 april 1992

Baptisten Gemeente Vroomshoop

„De Heer is mijn Herder”
Psalm 23

In de zekerheid van zijn geloof is door
zijn Heer en Heiland thuisgehaald, mijn
lieve man, onze zorgzame vader, groot-
en overgrootvader

Sijtze Veersma

in de ouderdom van 85 jaar,

na een liefdevolle verpleging van bijna
3 jaar in de lelen te Sneek.

Sneek, 1 mei 1992

Koudum: P. Veersma-Bakker

Zwolle: P. Wever-Veersma

H. Wever

Lemmer: A. Veersma

J. Veersma van Dam

Klein- en achterkleinkinderen

Correspondentie-adres:

A. Veersma, Tjalk 24, 8531 BB Lemmer

De begrafenis heeft plaatsgevonden op
woensdag 6 mei op de algemene
begraafplaats te Stavoren.

„De Heer is mijn Herder”
Ps. 23.

In de zekerheid van zijn geloof is door
zijn Heer en Heiland thuisgehaald onze
broeder

Sijtze Veersma

op de leeftijd van 85 jaar.

Baptistengemeente Stavoren.

„Ik heb u bij uw naam geroepen,
gij zijt Mijn”
Jesaja 43: 1.

Na een langdurige ziekte is in volle vrede
ontslapen en door haar Heer
thuisgehaald, onze zuster

Jo Bloemhof-Noppers

op de leeftijd van 69 jaar.

2 mei 1992

Baptistengemeente Vroomshoop.

De Nieuwe Oorsprong

**Rekreatie- en
Konferentiecentrum**

Huisterheide 7
8521 NC Sint Nicolaasga
Telefoon 05134-2341

Vakantieweken voor senioren

Op een prachtig plekje in Zuid-
Friesland ligt „De Nieuwe Oor-
sprong”.

Bijna 1000 ouderen brengen daar
jaarlijks een vakantieweek door.
Ook dit jaar.

In diverse weken tussen nu en half
september zijn plaatsen vrij.

Gerieflijke kamers, een sfeervol
huis, een gezellig programma en pri-
ma verzorging. Gun uzelf die trakta-
tie.

Vanaf f 560,- p.p. bent u een hele
week onze welkome gast.

Bel om informatie en formulieren
(bij voorkeur op kantooruren):
05134-2341.

De Nieuwe Oorsprong

St. Nicolaasga

BEL GRATIS
06-0225910

VAN DER GRAAF

TOP
VERHUIZERS

VERHUIZINGEN HULPDIENT

De Pinkstergedachte uitgebeeld door middel van een lucifer. Licht, in een donkere wereld, de werking van de Heilige Geest.

VAN DE REDAKTIE

In samenwerking met de UZC, de Uniezendingscommissie en de ECU, de Evangelisatiecommissie van de Unie, mogen wij nu het eerste gezamenlijke themanummer aan u voorleggen. Er is wel wat overleg aan voorafgegaan, maar we zijn verheugd en dankbaar dat dit het resultaat is. Een blad dat zijn weg in onze gemeenten zal gaan.

Het is niet zo maar dat voor dit eerste themanummer Pinksteren is uitgekozen. Het Pinksterfeest laat ons immers het begin zien van de verkondiging van het evangelie. Op de dag van zijn Hemelvaart heeft de Heere Jezus Christus tot zijn discipelen gezegd dat zij getuigen moesten zijn, maar zij moesten wachten in Jeruzalem tot er Kracht van Omhoog op hen kwam. Die Kracht van Omhoog is gekomen in de uitstorting van de Heilige Geest. Vanaf dat moment is de gemeente begonnen met haar wereldwijde opdracht. Reeds direct kwamen er mensen tot geloof in de Heere Jezus. De Bijbel spreekt zelfs van drieduizend. Maar daarna is het werk voortgegaan, de eeuwen door. Met honderden en duizenden zijn zij gekomen, het is reeds geworden tot een schare die niemand tellen kan. Voor dit werk WERDEN veel offers gebracht, zowel door de verkondigers van het evangelie, alsook door de gemeenten die achter hen stonden.

Die offers zijn ook gebracht door onze eigen zendingen die in de loop van de laatste tientallen jaren door onze gemeenten zijn uitgezonden. En de gemeenten hebben blijmoedig hun gaven voor de zending bijeengebracht. Al is het werk in onze tijd wat veranderd, het is veel meer dienstverlenend geworden, het gaat toch nog steeds om diezelfde evangelieverkondiging. In onze tijd staan de zendingen de gemeenten op het zendingsveld ter zijde, om hen met daadwerkelijke hulp en raad te dienen. Daardoor kunnen juist de plaatselijke gemeenten beter hun taak, dezelfde taak die op de grote Pinksterdag begon, uitvoeren. Nog steeds horen wij van mensen die behouden worden door het reddende evangelie. Maar niet alleen in het buitenland, ook het binnenland vraagt onze aandacht. Iemand heeft eens gezegd dat Nederland ook zendingsland is geworden. Daarom hebben UZC en ECU veel met elkaar te maken.

En wij hopen dat ook door het lezen van dit bijzondere themanummer onze gemeenten met grotere inzet en blijdschap achter het werk van deze beide commissies zullen gaan staan. Want het werk dat zij doen is ons werk, het is ons aller opdracht. Daarom hopen wij dat ook dit nummer van De Christen met grote belangstelling gelezen zal worden.

Jac. Schouten
Voorz. Redactiecommissie

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland; verschijnt tweewekelijks; abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar.

Redactie:

drs H. D. Huiting,
drs. P. J. Lalleman, J. Schotanus,
ds. Jac. Schouten, ds. J. H. Stijkel.

Eindredacteur:

G. M. Muis, p/a Biltseweg 10,
3735 MC Bosch en Duin. De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredacteur te zijn.

Administratie

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin; tel. 030-284494/284457, giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

INHOUDSOPGAVE

Ze hebben iets te vertellen (door J. Schotanus)	3
Samen op Weg	4
De betekenis van het Pinksterfeest (door C. Molema)	5
Een korte beschrijving van de geschiedenis van de Baptisten in Sierra Leone (door Br. G. J. Goessens)	6/7
Het werk van de ECU	8
ECU-konferentie: ook voor U!	9
Jongeren-evangelisatie	10
Dat wij er mogen zijn	11
Verenigd Europa geen zegen (door K. de Boer)	12
Abortus blijvend actueel (door Pieter J. Lalleman)	13
Verantwoording bijdragen te kwartaal 1992	14
Advertenties en familieberichten	15/16

ZE HEBBEN IETS TE VERTELLEN

Reeds heel jong waren ze zich bewust dat ze in hun leven iets voor de medemens wilden betekenen. Zij leerden elkaar kennen in de vakantie-Bijbelkampen van de Kalebieten. Langzamerhand beginnen ze meer zicht te krijgen op hun toekomstige taak en hun voorbereiding daarop. Het gaat ontwikkelingswerk worden. We hebben het over Gerard en Anneke Verbeek van de baptistengemeente uit Delft die zijn sinds kort woonachtig zijn in Ede.

Vanaf 1987 tot 1990 brengen ze een dienstperiode door in Jemen, nadat zij samen een jaarcursus in Engeland aan het All Nations College hadden gevolgd. Na hun terugkeer blijven zij zich oriënteren op een eventuele heruitzending. Ondertussen heeft Gerard een studie over ontwikkelingskunde aan het Institute of Social Studies in Den Haag gevolgd. Na aanmelding bij Tear Fund is een nieuwe werkplek gevonden.

Er is dringend hulp nodig in Angola. Ook op het gebied van de specialiteit van Gerard, de ontwikkelingskunde. Voor Anneke zal het ook geen probleem zijn om met haar tweevoudige opleiding en ervaring als verpleegkundige en secretaresse ingezet te kunnen worden. Na een 16-jarige burgeroorlog is verleden jaar de vrede tussen de strijdende partijen getekend. Een soort Evangelische Alliantie van Kerken in Angola, werkt in overleg met de regering. De kerken daar hebben visie voor hulp en ontwikkeling vanuit een christelijke inspiratie. Zij hebben Tear Fund benaderd voor assistentie bij de doordenking en concretisering van de wederopbouw. Gerard en Anneke willen zich hiervoor geven, om de lokale structuren en organisatie te versterken.

Zij oriënteren zich nu op de Portugese taal en de Angolese cultuur. Voor het verkennen van hun toekomstige taak hebben ze in april een bezoek aan Angola gebracht. Ze zijn nu terug in Nederland om zich voor te bereiden op hun definitieve vertrek in september.

Als ik vraag naar hun motivatie, dan komt er heel wat los. Er wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen liefdadigheid en hulp. Ze praten over

de schrijnende ongelijkheid in de wereld. Het is belangrijk dat er geholpen wordt, maar nog belangrijker hoe er geholpen wordt. Mensen willen nog wel een bepaald bedrag geven als liefdadigheid, maar ze zouden bijvoorbeeld ook de koffie van dit land moeten kopen. Betrokkenheid bij de Derde Wereld moet een levenshouding worden. Het gaat niet zozeer meer om particuliere initiatieven. Er moet samengewerkt worden tussen de kerken en de overheid. Nog altijd hebben mensen, volgens Gerard en Anneke, een verkeerd beeld van de zending en de zendeling. „De blanke man, die met zijn Bijbel ergens onder een boom staat, om het Evangelie te verkondigen.”

Het gaat nu om een volgroeide gemeente, die de ogen opengaat voor foute sociaal-economische structuren. Gerard en Anneke hebben voor zichzelf een duidelijk beeld van wat ze willen, maar toch met de nuance: „Misschien zeggen we over 20 jaar ook wel, dat we het niet helemaal goed gedaan hebben.” In ieder geval willen ze zichzelf zo spoedig mogelijk overbodig maken.

In het gesprek over structuren komen we ook terecht bij onze westerse kijk op corruptie. Wat wij omkopen noemen, blijkt daar in Afrika in de praktijk meer een middel te zijn om de zaak ge-olied te laten lopen. Mag je een ambte kwalijk nemen; dat hij steekpenningen aanneemt, als zijn werkgever hem te weinig betaalt? Hier komen we dan toch terecht bij het zondeprobleem van de mens. Als je een rotte appel opschildert, ziet die er van buiten wel mooi uit, maar dan heb je alleen meer een sierappel. De mens moet toch van binnenuit veranderen?

Gerard vindt dit een verkeerde tegenstelling: het veranderen van structuren en mensen moet samengaan. Moet hier dan niet een bepaalde volgorde aangehouden worden? Gerard: „Niet noodzakelijkerwijs. We mogen tekenen van het koninkrijk oprichten. De boodschap van de Bijbel scheiden van de verpakking. Jezus kwam als Jood, in de eerste eeuw, in het Midden-Oosten tussen mensen wonen. Bij het interpreteren van wat Hij zegt, moet je daar rekening mee houden. Dus eerst ontdekken wat nu eigenlijk de kern is en dat dan proberen te vertalen voor andere culturen en tijden.”

Voordat Gerard en Anneke Verbeek vertrekken, willen ze nog graag, waar mogelijk, hun verhaal delen. U kunt daarover contact opnemen met Tear Fund, Postbus 104, 3970 AC Driebergen.

J. Schotanus

SAMEN OP WEG

De U.Z.C. en de E.C.U. zijn een beetje 'op elkaar'. In de laatste twee gehouden Algemene Vergaderingen werd er op zeer beeldende wijze gesproken over een op handen zijnde verloving. De vergadering doelde op een poging van de U.Z.C. en de E.C.U. om zaken, die gezamenlijk konden worden gedaan ook werkelijk samen te doen. De beide commissies hebben zich daar intensief mee beziggehouden en zie hier het resultaat.

Een gezamenlijk blad met achtereenvolgens vier pagina's U.Z.C. en vier pagina's E.C.U.

De beide P.C.'s zijn erg blij dat zij de kolommen van D.C. mogen gebruiken om twee keer per jaar zich gezamenlijk tot de gemeenten te wenden.

We hopen op deze wijze de gemeenten te kunnen informeren over de activiteiten binnen beide P.C.'s.

We willen graag tot uitdrukking laten komen dat de beide P.C.'s hun werk alleen maar kunnen doen in en vanuit gemeenten die zich missionair willen opstellen. De beide P.C.'s willen de gemeenten helpen om hun missionair elan in binnen- en buitenland gestalte te geven. In getuigenis, en dienstbetoon willen we naar buiten treden.

We spreken de wens uit dat de aangereikte artikelen inzicht zullen geven in deelgebieden van het werk van de beide P.C.'s en dat ze de betrokkenheid in meebidden, meedenken, meedoen en meebetalen zullen vergroten.

G. Goessens, U.Z.C.
P. Wijchers, E.C.U.

ze deze viering, bijgestaan door broeders uit Peru en uit de Centraal-Afrikaanse Republiek. Zo ervaar je met broeders en zusters uit verschillende delen van de wereld de verbondenheid in de Here Jezus Christus. In dit verslag moeten we zeker ook vermelden dat de EBZ nu ook in Mozambique gaat werken. Een nieuw arbeidsveld. In de toekomst hopen we u daar wat meer over te kunnen vertellen.

Ook zijn er kontakten met Equatoriaal Guinea. Tijdens het komende jaar zullen de mogelijkheden verder worden onderzocht.

En zo zijn we samen bezig met de opdracht die de Heer ons geeft. Het is een geweldige opdracht, ook voor onze gemeenten. We hebben de mogelijkheid om het Evangelie handen en voeten te geven.

De liefde van Christus dringt ons. Mogen we het samen zo zien en met onze inzet en liefde bezig zijn in het werk van de Heer.

In Bülach beleefden we een fijne en inspirerende Missionsrat.

C. Molema

MISSIONSRAT 1992

Van 2 t/m 4 april werd te Bülach in Zwitserland de Missionsrat van de Europese Baptisten Zending gehouden. Of om het wat duidelijker te zeggen: de jaarlijkse algemene vergadering van de EBZ. We waren te gast bij de Baptistengemeente van Bülach. Een gemeente met 220 leden. Verwonderd waren we over het prachtige kerkgebouw. Omdat de gemeente vacant is, werden we hartelijk begroet door de gemeentelider. De gemeente leefde in deze dagen op een bijzondere wijze mee.

Voor ons als afgevaardigden van de verschillende bij de EBZ aangesloten Unies, was het bijzonder om elkaar na een jaar weer terug te zien. De hartelijke verbondenheid met elkaar voel je elk jaar weer opnieuw. De liefde voor de Heer en Zijn werk in Afrika en Zuid-Amerika bindt ons tesamen. De vergadering werd geopend en geleid door de voorzitter van de EBZ, ds. Tobois uit Parijs.

Nu is het niet gemakkelijk om een verslag te schrijven over een meerdaagse zakelijke vergadering. Daarom enkele

belangrijke dingen. In de eerste plaats iets over de economische situatie in Afrika. Die is heel moeilijk. Sierra Leone is bijv. het armste land ter wereld. Ook in Kameroen en in de Centraal-Afrikaanse Republiek wordt de situatie moeilijker.

In bovengenoemde landen zijn we dus bezig met het werk van de zending. We zijn dankbaar dat God zegen geeft op het werk van de EBZ. Dankbaar zijn we ook, dat ook wij als Unie een aandeel mogen hebben in dit werk. Het is Gods opdracht.

Het werk in Zuid-Amerika is onder ons minder bekend. Ook in dit deel van de wereld is de situatie moeilijk. Maar er zijn geweldige mogelijkheden. De gemeenten groeien. Velen komen tot geloof in de Here Jezus Christus. Tijdens de komende zendingsdag in Zwolle, 19 september a.s., kunt u meer horen over het werk in Zuid-Amerika.

De Zwitserse avond, verzorgd door de gemeente te Bülach, was prachtig. Toch was ook nu weer de avondmaalsviering het hoogtepunt. Ds. Brandt uit Berlijn leidde op zijn eigen unieke wij-

DE BETEKENIS VAN HET PINKSTERFEEST

Zoals u denk ik wel weet, had het Pinksterfeest bij het volk Israël een andere betekenis dan bij ons. Ook dit feest nam in de rij van de grote feesten een belangrijke plaats in. Pinksterfeest was voor Israël dankfeest voor de oogst. Het feest van de dankbaarheid voor wat God had gegeven. Evenals bij de andere grote feesten ging het volk naar Jeruzalem, naar de tempel. Naar het huis van God om Hem te loven en te prijzen. En als nu het volk Israël zo de dankbaarheid heeft laten zien, zouden wij dan achterblijven? Zouden ook wij dan vandaag onze dankbaarheid niet uitspreken?

Nu had de vreugde van Israël te maken met de dagelijkse behoeften, met de materiële kant. Bij ons is dit anders. Het gaat bij ons om wat de Heilige Geest gedaan heeft in ons leven. De Heilige Geest heeft tot ons gesproken. Heeft ons gewezen op de Here Jezus Christus. Daarom kon Petrus op die eerste Pinksterdag reeds zeggen: „... dat God Hem én tot Here én tot Christus gemaakt heeft, deze Jezus die gij gekruisigd hebt.”

Nu schreven we reeds dat het volk naar Jeruzalem ging, naar de tempel om God te loven en te danken. Wat moet dat een feest zijn geweest. Mensen die God hebben geloofd en geprezen. En wij...? Ook wij mogen zeggen: Geprezen zij onze God voor de Heilige Geest, voor de dag waarop de gemeente ontstond. Velen waren te Jeruzalem bijeen. Ook de discipelen. Zij hebben gewacht op de Heilige Geest. En dan lezen we: „En plotseling kwam er uit de hemel een geweldige windvlaag en vulde het gehele huis waarin zij gezeten waren.”

De Heilige Geest vervulde hun leven. Maar naast het hoorbare, was er ook het zichtbare. „Tongen als van vuur en het zette zich op een ieder van hen.”

Op dat moment gebeurde er wat in het leven van deze mensen. Vervuld met de Heilige Geest begonnen zij met andere tongen te spreken zoals de Geest het hen gaf uit te spreken. Mensen die op dat moment een bijzondere kracht in hun leven hebben ontvangen.

Als ik nu weer denk aan Israël, aan hun dankfeest voor de oogst – feest van grote vreugde – dan moeten ook wij toch een grote vreugde in ons leven ervaren. God heeft Zijn Geest gegeven. Belangrijk is nu ook de vraag wat de Heilige Geest wil met het leven van ons christenen. Laat mij eerst en vooral

zeggen, dat de Heilige Geest er altijd op uit is om in en door ons de Here Jezus te verheerlijken. De Heilige Geest wil Hem centraal stellen. Maar de Heilige Geest wil ook dat er door ons gesproken wordt over de grote daden van God. De gemeente mag spreken over wat God heeft gedaan. Daarbij denk ik aan de apostel Petrus. Als een ander mens, vervuld met de kracht én de liefde van God stond hij er toch maar op die Pinksterdag.

Nu is het Gods bedoeling dat ook wij Zijn kracht en Zijn liefde ervaren. U kunt een geweldig middel zijn in het werk van de Heer als u zich door de Geest laat leiden. Dan staan we er, nu en vanaf vandaag als een Petrus. En nu vieren we opnieuw het Pinksterfeest. Er is wat gebeurd. De belofte van de Heer is er: „Gij zult kracht ontvangen wanneer de Heilige Geest over u komt.” Dan is er nieuwe energie. Nieuwe vitaliteit. Een nieuwe visie. Dan komen mensen in beweging. Dan kun je niet zwijgen. Dan gaat de Geest aan het werk.

Staan we er voor open om voor het eerst of opnieuw de kracht van de Heilige Geest in ons leven te ervaren? Dat hebben we persoonlijk, dat heeft de gemeente nodig! Het zal duidelijk zijn dat we dan ook een ander, een nieuw geluid laten horen. Want als de kracht van God ons leven gaat vervullen dan spreken we ook van de grote daden van God. Anderen moeten zich afvragen: „Wat wil toch dit zeggen?” Als we letten op de mensen die te Jeruzalem

op de uitstorting van de Geest hebben gewacht, dan is er daarna veel in hun leven veranderd. En wat is er ook veel veranderd in het leven van hen die hebben gevraagd: „Wat moeten wij doen mannen broeders?”

Maar hoe is dit nu bij ons? Als het goed is, kunt ook u zeggen: Wat is er veel veranderd in mijn leven. Het is nieuw geworden door de vervulling met de Heilige Geest. Ik ervaar Zijn kracht en Zijn liefde. Dan ga je God prijzen. Dan zing je vandaag. Laten we ons zo verheugen voor het aangezicht van de Heer. Het is Pinksteren. Het is feest, het feest van de dankbaarheid. De Heilige Geest is er. Dat daarom ook vandaag de Heilige Geest als een kracht van God in ons leven kan en mag werken.

Harlingen

C. Molema.

REV. KHANU OP BEZOEK IN NEDERLAND

Rev. Khanu – algemeen secretaris van de Unie van Baptisten gemeenten in Sierra Leone – was slechts enkele dagen in ons land. Na de Missionsrat in Bülach – Zwitserland, was br. Khanu hier om steun te krijgen voor de school in Malambay. Naast enkele andere persoonlijke bezoeken was het een voorrecht om br. Khanu ook hier bij ons in Harlingen te hebben. Ook was er een bespreking met de UZC. Br. Khanu was vol lof over het werk van de Nederlandse zen-

delingen. Het was goed om dit contact te hebben. Opnieuw kwam ook de moeilijke economische situatie in Sierra Leone ter sprake. Het is nodig dat ook wij zoveel mogelijk helpen. In 2 Cor. 8:14a schrijft de apostel Paulus: „... maar uit het oogpunt van billijkheid kome uw overvloed voor het ogenblik hun gebrek ten goede...”

C.M.

EEN KORTE BESCHRIJVING VAN DE GESCHIEDENIS VAN DE BAPTISTEN IN SIERRA LEONE VANAF 1792

door Clifford Gill

Vele in Amerika bevrijde slaven vonden hun weg naar het Verenigd Koninkrijk. In 1792 besloot de Britse regering hen naar Afrika, het land van hun voorvaders, te transporteren. Dit waren mensen die zich gedurende de moeilijke tijden van het werken op de katoenvelden gesteund wisten door het christelijk geloof. Een aantal van hen had een baptistische achtergrond. Vlakbij de plaats waar ze aan land kwamen, was een katoenboom alwaar zij bijeenkwamen voor een dankdienst. De baptisten werden vergezeld door hun voorganger, ds. David George, die zelf een bevrijde slaaf was. Hij stichtte samen met andere baptisten de eerste baptistengemeente in Afrika. Het werk van David George bleef gedurende vele jaren groeien. Rond 1853 was de gemeente zonder voorganger. In deze tijd stichtte John Mc Cormack, één van de leden van de 'Colonial Service' (koloniale dienst),

een gemeente op baptistische principes, bekend als de 'kerk van God'. Mc Cormack had contact met een kleine groep in Londen, die ook baptistische principes hanteerde. De stichter van deze groep was George Horsley, die tesamen met vrienden, geld naar Freetown gestuurd had om het werk aldaar te ondersteunen.

Het duurde niet lang of de twee groepen verenigden zich om samen de 'kerk van God' te vormen. Na het overlijden van Horsley werd een fonds met zijn naam opgericht van waaruit giften naar Sierra Leone gestuurd konden worden.

In 1949 nodigden Karl Haspel en mevr. C. I. Buxton de 'Baptist Commonwealth and Colonial Society' uit om e.e.a. te gaan beheren. Deze uitnodiging werd aangenomen en zo kwam de 'kerk van God' in Freetown binnen de kring van baptisten van het Verenigd Koninkrijk. Van 1949 tot 1954 zond dit genoot-

schap financiële ondersteuning uit het Horsley-fonds naar de 'kerk van God'. In deze tijd (1954) was er een groeiende bezorgdheid bij het genootschap omtrent het getuigenis van de kerken in Sierra Leone. En wel om twee redenen: ten eerste had men weinig informatie omtrent de lokale situatie uit de eerste hand, en ten tweede bleek het steeds moeilijker te zijn om van ds. Isaac Coles, de toenmalige predikant, duidelijkheid omtrent de financiële stand van zaken te krijgen. In de herfst van 1954 zond het genootschap haar secretaris, ds. F. C. Moreton en haar penningmeester, sir H. C. James, naar Sierra Leone:

- om het werk waarin het genootschap betrokken was te onderzoeken,
- om een overzicht te maken van een ander baptistisch werk, waarvan beweerd werd dat het aanwezig was,
- om een rapport te presenteren inzake consideratie door het genootschap betreffende mogelijke toekomstige betrokkenheid.

De belangrijkste aanbeveling van het rapport was dat, alhoewel financiële noodhulp voor de gemeente dringend nodig was, deze toch niet eerder

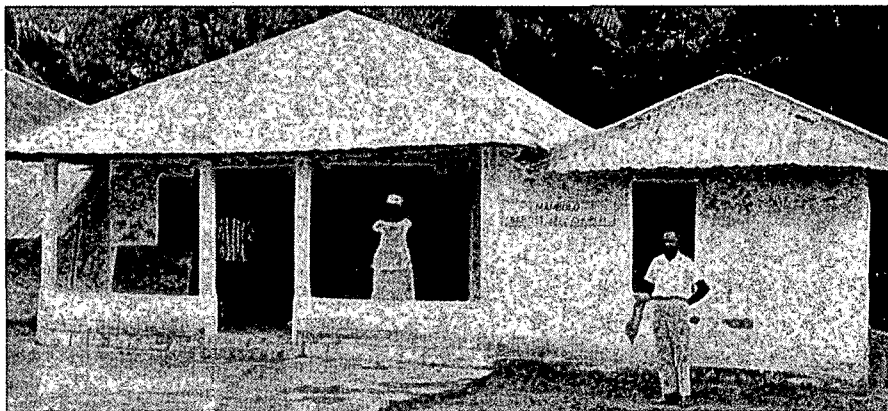
Leden van de Bassa-baptistengemeente.

mocht vrijkomen dan nadat een Europese vertegenwoordiger van het genootschap naar Sierra Leone gezonden was om als adviseur voor de gemeente op te treden. Het daaropvolgende jaar keerde ds. F. C. Moreton terug naar Sierra Leone. Alhoewel hij aanvankelijk welkom geheten werd door ds. I. T. Cole, werd het spoedig duidelijk dat deze hem steeds meer tegenwerkte, terwijl hij ervan beschuldigd werd de belangen van de gemeente niet te dienen. Nieuwe curators werden benoemd en in 1956 werd Cole ontslagen.

Op dit moment komt de Bassa-baptistengemeente in beeld. Het Bassavolk komt van Liberia en is een zeevarend volk. Deze bouwden, ofschoon ze al jaren de 'kerk van God' bezochten, hun eigen kerk. Moreton maakte de ingebruikname van dit gebouw nog mee voordat hij zijn taak overdroeg aan ds. Victor Jones in 1957. Eén van zijn taken was om James George van de 'kerk van God' en Myers Dixon van de Bassa-gemeente toe te rusten. Moreton bracht een kort bezoek aan Sierra Leone tegen het eind van de bediening van Jones in 1958 en introduceerde Godfrey Dalton bij de toezichthouder van de beide gemeenten. Deze vertrok weer in 1961. Anticiperende op het vertrek van Dalton werd de Baptist Missionary Society (baptisten zendingsgenootschap) voor vervanging benaderd. Zij zorgde voor ds. Clifford Gill die in oktober 1961 naar Sierra Leone ging. Het was de hoop van het genootschap dat de leden van de gemeente meer naar buiten gericht zouden leven. Ondanks pogingen hiertoe werd de gemeente echter steeds meer gesloten. Rond deze tijd keerden George en Dixon terug van het seminarie in Nigeria, alwaar ze een jaar geweest waren, om een bediening in de beide gemeenten op zich te nemen. Op de bevestiging van Dixon werd aangedrongen door de Bassa-gemeenschap, terwijl er hevig protest werd aangetekend bij de bevestiging van George door de 'kerk van God'. Ds. John Potts bezocht de gemeenten in 1966 met de taak om de oudste gemeente te overreden haar hart en deuren open te zetten, wat zij weigerde. Potts adviseerde de terugkeer van Gill en het stoppen van financiële hulp. In mei 1966 keerden ds. Gill en zijn vrouw terug.

Aangezien er een hoofdkantoor in Freetown was, ging men op zoek naar andere wegen om in het land zending te bedrijven. Men kwam in contact met de Mambolo-stam in het noorden van

Het gebouw en de voorganger van de Mambolo baptistengemeente.

het land. Hier was geen enkel christelijk getuigenis: Ook was men grotendeels islam-georiënteerd. Het stamhoofd had een pelgrimage naar Mekka gemaakt. Na een aantal bezoeken nodigde dit hoofd de baptistenzending schriftelijk uit '...om bij ons te komen en het licht van onderwijs, alsmede de zegen en genezing en kennis van de enige ware God te brengen; moge Allah U zegenen.'

Als reactie hierop vroeg het BMS ds. Clifford Parsons, die op dat moment een rondreis door Afrika maakte, een bezoek te brengen aan Mambolo. Hij adviseerde op deze uitnodiging in te gaan. Helaas was de BMS wegens andere verplichtingen hiertoe niet in staat. Derhalve vroeg zij de European Baptist Missionary (Europees Baptisten Zendingsgenootschap) om de uitnodiging te overdenken. De EBM accepteerde de uitnodiging en zorgde ervoor dat Gill voor enkele jaren kon blijven om het project op te starten. Ook kwam de EBM overeen om het hoofdkantoor te Freetown te onderhouden. Toen Abraham Autridge, secretaris van de Bassa-gemeente in Freetown, van de baptistenzending in Mambolo hoorde, wijdde hij zich aan dit werk.

Het stamhoofd van Mambolo zei, toen hij het Evangelie hoorde, tegen zijn mensen: 'Jullie weten allemaal dat ik een moslim ben en dat ik zal sterven als een moslim; mijn gebed is dat mijn kinderen christenen zullen worden.' De EBM gaf veel in elk opzicht en het werk ontwikkelde zich snel. Een school werd geopend alsmede een klein ziekenhuis.

Op de laatste zondag van januari 1971 doopte ds. Abraham Autridge de eerste negen bekeerden vanuit de islam. De eerste die gedoopt werd, was de dochter van het stamhoofd. Aan het begin van 1972 keerden ds. en mevr. Gill terug naar Europa, aange-

zien het werk zelfstandig verder kon. Dit betekende het eind van directe participatie van de Engelse baptisten in Sierra Leone - 180 jaar nadat David George en zijn mensen de eerste baptistengemeenten in Afrika stichtten.

Herald november 1991; vanuit het Engels samengevat en vertaald door br. G. J. Goessens.

RESERVEER IN UW AGENDA: 19 SEPTEMBER 1992 TE ZWOLLE ZENDINGS DAG!!!

Om de omstandigheden waaronder onze zendelingen moeten werken dichterbij onze belevingswereld te brengen diene onderstaande informatie:

Sierra Leone:
Oppervlakte: 72.000 km² (ter vergelijking: Nederland telt 41.000 km²).
Aantal inwoners: 3,6 miljoen (ter vergelijking: Nederland telt 15 miljoen inwoners op een veel kleiner oppervlak!).
Hoofdstad: Freetown, 516.000.
Analfabetisme: 89%.
Aantal talen: 20 (officiële taal: Engels, handelstaal: Krio, gesproken door 20% van de bevolking).
Religie: 40% islam (wordt steeds invloedrijker), christen 10%.
Zending: 185 zendelingen in 18 organisaties; Sierra Leone was het eerste land in Afrika dat beëvangelseerd werd. Na 200 jaar zegt slechts 10% van de bevolking christen te zijn.

Bron: P. Johnstone, Wereldvisie, Arnhem, 1986.

Br. G. J. Goessens

HET WERK VAN DE ECU

Graag wil de ECU van dit nummer van DC gebruik maken om onderdelen van haar werk met de gemeenten te delen. Het is duidelijk dat het veelomvatten de werk van de ECU niet in één nummer aan de orde kan komen. Dit keer willen we uw aandacht voor de volgende zaken vragen: In een artikel over Pinksteren wordt de aandacht gevraagd voor één van de speerpunten van de ECU, nl. persoonlijke evangelisatie en het getuigenis van ieder gemeentelid. Uiteraard is er aandacht voor de Zaaierkrant. De relatie die de ECU onderhoudt met Mision' Holanda komt tot uitdrukking in een interview met de fam. Jimenez. Vanuit de subcommissies van de ECU, de WJE en de WSE, wordt aandacht gevraagd voor de door hen ontwikkelde activiteiten. Dit gebeurt ook nog eens een extra oproep voor projecten m.b.t. jongeren-evangelisatie. Een volgende keer in ECU-allerlei hoort u nog meer over o.a. boot-evangelisatie op de Rijn, aandacht voor de kleine gemeenten en gemeente-weekends.

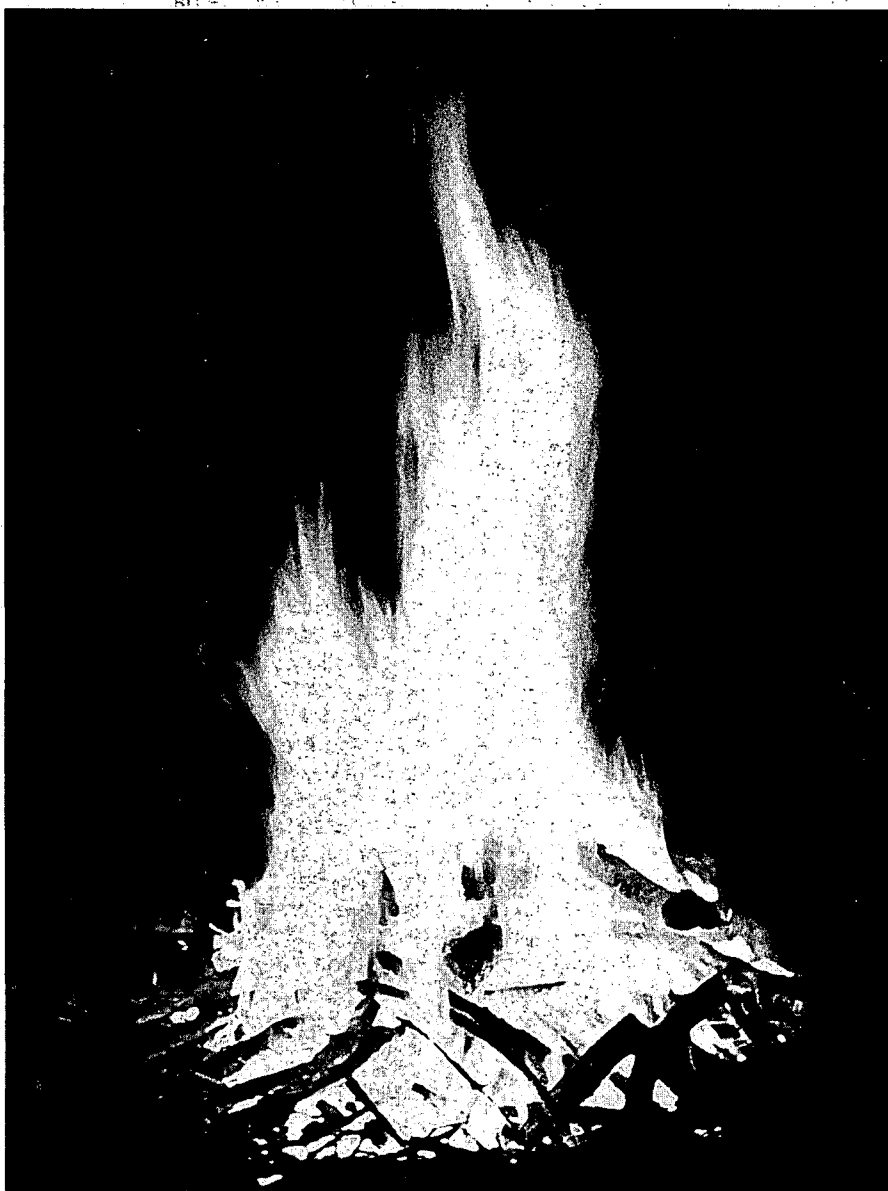
PINKSTEREN

Het komend weekend wordt in onze gemeenten aandacht geschonken aan het Pinksterfeest. De diensten worden ietwat drukker bezocht. Er is veelal medewerking en ongetwijfeld wordt er in de te houden diensten terugverwezen naar de gebeurtenissen in Jeruzalem 10 dagen na de 'Hemelvaart' van onze Heer. Het moet een geweldige ervaring zijn geweest voor de direct betrokkenen. Het zal je maar gebeuren. Je zit te wachten... te wachten op het ontvangen van de 'Geest Gods'. Weet jij veel wat dat gaat betekenen. Als er al enige voorstelling gemaakt zou zijn over de komende gebeurtenis, dan overtreft de werkelijkheid die zeker. Waarschijnlijk is de werkelijkheid geheel anders is dan verwacht werd.

Met 'kracht' werd de Geest uitgestort. Met een geweldig effect op de betrokken mensen. Ze werden het huis uitgedreven, de straat op. En er moest direct verantwoording afgelegd worden hetgeen ook voor anderen zichtbaar was.

Je staat er niet altijd bij stil, maar zou dat 'gebeuren' op straat, dan zou het toonzetting zijn. Toonzetting voor de plaats waar het getuigenis in ieder geval 'ook' moet klinken.

De gemeente van de Here Jezus te Jeruzalem is nog niet zo geweldig oud als de vervolgingen de gemeente opnieuw de straat opdrijven. Weg van het

knusse 'samenzijn'. En wat gebeurt er onderweg: „Zij dan, die verstrooid werden, trokken het land door, het evangelie verkondigende” (Hand. 8: 4).

Het wordt ons duidelijk dat het Evangelie ook en juist buiten de kerkmuren uitgedragen werd. Ook wordt ons duidelijk dat 'zij die verstrooid werden' dit deden. 'Zij die verstrooid werden', dat is de gemeente. Niet alleen leiders, leden van evangelisatiewerkgroepen, een enkele zendeling of evangelist, maar allen die verstrooid werden. Er worden geen uitzonderingen genoemd.

Een vonk is al genoeg een vuur te doen ontbranden.

Laat de kracht van de Pinkstergeest vonken doen ontspringen, opdat het vuur van het Evangelie groots om zich heen grijpt.

Peet Wijchers

OPROEP !! VOOR JONGEREN

Ook dit jaar heeft de W.J.E. (de werkgroep jongeren-evangelistie) weer een tweetal prachtige mogelijkheden voor jongeren om hun vakantie zinvol te besteden.

Op een mooie camping in Wezep organiseert de W.J.E. vier weken lang in twee perioden van twee weken camping-evangelisatie. Zij nodigt jongeren uit om daar twee weken van hun vakantie aan te besteden. De perioden zijn: a. 18/7-1/8 en b. 1/8-15/8. Voor informatie kun je bellen met het jeugdbureau 05120-15687 of met Peet Wijchers 074-422410.

Een andere mogelijkheid wordt aange-

ECU-KONFERENTIE: OOK VOOR U!

In de folder „ECU-deel het uit!” schrijft br. P. van der Werf, dat de werkgroep „W.S.E.” belast is met opzetten van de jaarlijkse evangelisatie-konferentie. De voorbereidingen van de konferentie 1992 zijn in volle gang. Het programma is nagenoeg rond. De konferentiegangers kunnen zich al bijna aanmelden.

Het thema voor de konferentie 1992 luidt: „Vele gaven, één opdracht.” Voor de opbouw van de gemeente zijn gaven niet alleen nodig, maar die gaven worden ook aan de gemeente gegeven. Welke gaven heeft de Heer aan de plaatselijke gemeente gegeven? Hoe functioneren die gaven binnen de gemeente? Komen die gaven tot hun recht? In het aan de orde stellen van deze vragen beogen wij de gemeenschap van gemeenten van dienst te

zijn in het komen tot 'vitale en aantrekkelijke' gemeenten. Laat het vooral duidelijk zijn, dat het in de konferentie niet gaat om de gaven op zich. Die éne opdracht wordt niet uit het oog verloren. De bewustwording van de persoonlijke gave en de toerusting in de konferentie hebben tot doel: gemeente te zijn voor mensen, die heel bewust nog een keuze moeten maken in het geloof. Het gaat dus om: evangeliserend bezig te zijn.

Je luistert niet alleen naar goede inleidingen, of je neemt niet alleen maar deel aan de bespreking in kleine groepen. De konferenties kenmerken zich ook in het samen gemeente-zijn. Je beleeft in die drie dagen heel wat. Je deelt heel veel. Samen bijbellezen, samen bidden, samen zingen- kortom te veel om op te noemen. Deze spirituele vorming is én voor de enkeling én voor een geloofsgemeenschap als de onze van levensbelang. Het is levenslucht voor ons.

De broeders J. Horjus, R. Erwich, E. Veenhuizen (Apeldoorn), N. v.d. Leer en P. Wijchers zullen op 28, 29 en 30 september a.s. hun belevingen en hun gaven graag met u willen delen. Al jaren wordt de konferentie gehouden op „De Bron” te Oudleusen (Dalfsen). Ook dit jaar zal de konferentie daar plaatsvinden. Graag tot ziens. Informeer bij de plaatselijke evangelisatiewerkgroep en/of bij de de secretaris van de gemeente naar de aanmeldingsformulieren. Want... vele gaven zullen ingeschakeld moeten worden in het uitvoeren van die éne opdracht: het Evangelie uit te dragen, in woord en daad.

P. Jager
Stadskanaal

Peet Wijchers

JONGEREN-EVANGELISATIE

De Werkgroep Jongeren-Evangelisatie (WJE een subcommissie van de ECU) komt graag op een zondag in uw gemeente om samen met de jeugd uit de gemeente zich te bezinnen op jongeren-evangelisatie.

De werkgroep biedt u een programma aan dat bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Een eredienst voor de *gemeente* met als thema „vissers van mensen.” Deze dienst kan de werkgroep (inclusief prediking) verzorgen, maar ook in samenwerking met uw voorganger voorbereiden.

2. Een middagprogramma voor de *jongeren* dat bestaat uit de volgende onderdelen:

13.00 uur: diaklankbeeld + verwerking

14.00 uur: workshop over W.J.E.-activiteiten

15.30 uur: pauze

15.45 uur: viering

16.30 uur: afsluiting

Het doel van deze W.J.E.-zondag is de jongeren in de gemeente te stimuleren met het Evangelie bezig te zijn. Dit doel is tweeledig: het *beleven* van het Evangelie en het *doorgeven* van het Evangelie, oftewel evangelisatie vóór en evangelisatie dóór jongeren.

Wat het eerste betreft, realiseert de werkgroep zich dat lang niet alle jongeren in onze gemeenten een keuze hebben gemaakt voor Jezus Christus. De werkgroep jongeren-evangelisatie

ziet het als haar taak om niet alleen het Evangelie naar buiten uit te dragen, maar ook bespreekbaar te maken voor de jongeren binnen onze gemeenschap.

Wat het tweede betreft, willen we de jongeren die reeds voor Jezus gekozen hebben, uitdagen en helpen om te evangeliseren. De W.J.E. wijst in dit verband in haar middagprogramma op een tweetal konkrete acties waaraan jongeren kunnen meedoen: campingwerk en boot-evangelisatie. Want de beste manier om te leren evangeliseren is nog altijd het te *doen*!

Wanneer er belangstelling bestaat om de W.J.E. een dergelijke zondag te laten verzorgen in uw gemeente kunt u contact opnemen met de werkgroep die bestaat uit de volgende leden: Peet Wijchers (ECU), Paul Egberts (ECU), Nico Wever (NBBJ), Geert-Jan Blanken (NBBJ), Willem-Jan Bontekoe en Roger Dragstra. Uit de samenstelling van deze commissie blijkt – en daar verheugen wij ons over – dat er sprake is van een nauwe samenwerking tussen NBBJ ('jongeren') en ECU ('evangelisatie').

Het is mogelijk om deze dag *regionaal* te organiseren voor jongeren uit meerdere gemeenten. We roepen de evangelisatiecommissies van de gemeenten op om met ons de jongeren-evangelisatie serieus te nemen en zijn van harte tot uw dienst bereid.

Namens de Werkgroep Jongeren Evangelisatie,

Paul Egberts

ZAAIERKRANT

Deze prachtige 'kop' van de Zaaierkrant is u natuurlijk goed bekend. Immers van het Kerstnummer zijn er bijna 120.000 verspreid, van het Paasnummer zijn er ruim 63.000 verspreid, van het zomernummer worden er 31.000 verspreid en van het startnummer (in september) worden er 15.5...

Nee, gelukkig is het geen aflopende reeks. Daarvoor zijn de ontvangen reacties op de Paaszaaierskrant ook te positief.

Wel blijkt dat het werken met de „Zaaierkrant” nog moet wennen. Het is duidelijk een ander evangelisatiemiddel dan de aloude „Zaaier.” Het geschreven woord hebben ze gemeenschappelijk, maar verder verschillen ze nogal.

De „Zaaierkrant” is een 'krant' en zal ook als zodanig moeten worden behandeld. Een krant kan in grote aantallen verspreid worden. De prijs is er dan ook naar, namelijk f 0,15 per exemplaar.

De inhoud van de krant is wat men noemt 'laagdrempelig'. Dat wil zeggen: er wordt meer verhalend dan beschouwend geschreven. Geen theologische verhandelingen, maar wel een helder en eenvoudig geschreven getuigenis aangaande de gestorven en opgestane Heer. We werken met grote koppen en korte verhalen. We maken veel gebruik van foto's. Foto's hebben zo hun eigen verhaal.

Het is aardig te merken dat er vrij veel op de krant gereageerd wordt. In de eerste plaats in de plaatselijke situatie. Maar ik word ook zelf gebeld. Daarnaast sturen mensen de bon voor de brochure „Vertel mij eens iets over God” op. Zodra ik een bon binnenkrijg, neem ik contact op met de gemeente onder wiens verspreidingsgebied de krant valt. Zo kan er direct contact gelegd worden. Er zijn – naast de bon-

nen, die rechtstreeks bij gemeenten binnenkomen – nog 8 bonnen van het 'Paasnummer' bij mij de brievenbus binnengeschoven.

Nu het werken met de „Zaaierkrant” dus enig effect blijkt te hebben, vat ik moed om de verspreiding krachtig bij u aan te bevelen.

U weet het al. Toch nog maar eens. De „Zaaierkrant” verschijnt vier keer per jaar. Uiteraard het Kerstnummer, een Paasnummer, een zomernummer en een nummer dat altijd uitkomt aan het eind van augustus, maar het hele jaar door gebruikt kan worden. De eerste 3 nummers zijn alleen vooraf te bestellen. Het laatste nummer is zowel voor als achteraf te bestellen.

Misschien is het een idee om een vaste afspraak te maken in de gemeente om vier keer per jaar met de krant te werken. Neem er een post voor op in de begroting van de komende jaren. De krant blijkt ook een uitstekend middel te zijn om nieuwe contacten te leggen.

Er is op vele verschillende manieren met de krant te werken. Ideeën daarover wil ik graag met u delen. Nodigt u mij gerust uit om over de krant en vele andere zaken die 'evangelisatie' betreffen met u te spreken. Bestelt u het volgende nummer ook? 500 exemplaren voor f 75,- (exclusief verzendkosten) is geen geld.

Peet Wijchers

MEDEDELING

Uit handen van de burgemeester van de gemeente Deventer heeft br. G. Vegter te Deventer op 29 april jl. een koninklijke onderscheiding ontvangen. Br. Vegter is benoemd tot ridder in de Orde van Oranje Nassau.

Zondag 14 juni a.s. zal de gemeente Eindhoven in de morgendienst (10.00 uur) afscheid nemen van ds. G. van Mameren. Belangstellenden worden hartelijk uitgenodigd.

DAT WIJ ER MOGEN ZIJN

In de eerste helft van de meimaand maakten wij, met een groep christenen uit Nederland, een reis door Israël: Op de vijfde mei beleefden wij een emotionele dag. Het was onze eigen Bevrijdingsdag met de avond daaraan voorafgaand de Dodenherdenking. Aan de avond van de vijfde mei begon in Israël de herdenking van de hen die gevallen waren in de verschillende oorlogen die Israël heeft moeten voeren, met een dag later de viering van de onafhankelijkheid van Israël. Op diezelfde dag hadden wij met onze groep Yad Vashem bezocht, de gedenkplaats voor de miljoenen Joden welke in de Tweede Wereldoorlog waren omgekomen. Het leek mij goed om juist op die avond in de dagsluiting stil te staan bij Ezech. 37, waar het visioen van het dal met de dorre doodsbeenderen wordt beschreven.

Onze Joodse gids, een dame van vierenvertig jaar, die de helft van haar leven in Nederland had gewoond, maakte deze dagsluiting mee. Wel enigszins bijzonder, want veel Israëllische gidsen doen dat niet.

We spraken die avond over de doodsheid van Israël in de vele eeuwen die voorbij waren gegaan. Het volk zegt het zelf in dit gedeelte: „Onze hoop is vervlogen; het is met ons gedaan.”

Maar wij mochten die avond spreken over het feit dat het met Israël niet gedaan was. Dat God geweldige beloften heeft gegeven ten aanzien van het herstel van Israël. Onze gids zat op de eerste rij, en we zagen hoe, terwijl de toespraak verder ging, de emoties haar aangrepen. Toen het voorbij was, stond zij huilend op en riep uit dat zij nog nooit van christelijke zijde had gehoord „dat wij er mogen zijn.”

Zoals veel Joden had zij alleen maar tegenstand en vijandschap ondervonden van mensen die zich ook vaak christen noemen. Zij waren de Joden, zij telden niet mee, zij waren door God afgeschreven, dat was wat zij in de loop der tijden had gehoord. Hier werd ons duidelijk wat een schuld de kerk heeft tegenover het Jodendom. We wisten het vanuit de boeken, vanuit de geschiedenis. Maar nu hoorden we het van deze vrouw. Het was een voorrecht haar te wijzen op de woorden van de profeten. Dat gaf haar troost.

Wat heeft de kerk in de loop der eeuwen anders gehandeld dan dat haar opdracht was. In Rom. 11 worden wij opgeroepen om Israël jaloers te maken. En dat hebben wij nagelaten. En nu?

We weten dat er in deze wereld heel wat mensen, en zelfs volkeren zijn, die Israël wel van de kaart zouden willen vegen. Daarvoor hoeven wij niet alleen naar de volkeren te zien die in een directe confrontatie met Israël staan, maar ook in vele andere landen leeft vandaag het antisemitisme op. Daarom is het juist in deze tijd noodzakelijk dat de gemeente zich gaat bezinnen over haar houding tegenover Israël. Wat zou het een geweldig getuigenis zijn als veel Joden van christelijke zijde te horen zouden krijgen dat zij er mogen zijn. Zou dat niet het begin kunnen zijn van een vervulling van de opdracht om ook aan Israël te getuigen dat de Here Jezus Christus hun Messias is?

Jac. Schouten

AGENDA

- 12 juli**
Radiokerkdienst vanuit Groningen-Noord
- 10 september**
Oratie prof. De Vries
- 4 oktober**
Radiokerkdienst vanuit Alblasterdam J.A.V.
- 28-30 oktober**
Algemene Vergadering (Hoogeveen)
- 6 december**
Radiokerkdienst vanuit Stadskanaal-Noord

Een baptist aan het woord

VERENIGD EUROPA GEEN ZEGEN

Eerder dit jaar plaatsten we een artikel van ds. A. G. den Dekker (Groningen-Zuid) over de Ecu, de ene Europese munt. Daarop reageerde br. K. de Boer (Bergum). Hij schreef aan het slot van zijn brief: „Europese eenheid heeft voor gelovigen weinig te bieden, maar om dat goed uit te leggen, heb ik het hele blad „De Christen” nodig. Wij vroegen hem of het ook korter kon: ”

K. de Boer, bew. pjl

Br. K. de Boer uit Bergum (zelf schrijft hij Burgum) heeft op zijn visitekaartje staan 'pastoraal werker en evangelist'. Zijn bijdrage aan De Christen ontstond onder een andere pet, namelijk die van secretaris van de RPF/SGP-schaduwfractie in Friesland. „Wij, de kleine christelijke partijen, zien het streven naar een groot Europa als een herhaling van de torenbouw van Babel. De mensen menen God niet nodig te hebben. De 'Europese geest' is trouwens niet alleen onchristelijk, maar ook niet rechtvaardig en sociaal. Het pad lijkt schoongeveegd te worden voor een

wereldheerschappij van de mens. Het ik-tijdperk, gestoeld op materialisme, heeft geleid tot een geseculariseerde visie op de mens en de maatschappij. Daarin is geen plaats meer voor de waarden en normen van de Bijbel. Het enthousiaste streven van veel Europarlementariërs naar politieke en economische samenwerking is een uiting van een nieuw geloof. Men streeft uiteindelijk naar een verenigde wereld. Zo denkt men nieuwe rampen te voorkomen en het hoofd te bieden aan onheilsdreigingen. Men is ten diepste bang voor de toekomst. Overigens verliezen we de moed niet. We pakken alle situaties op, analyseren ze en spelen er op in, om er het beste van te maken.

WEL SAMENWERKEN

Ik ben niet tegen samenwerking tussen de landen van Europa, maar dan met behoud van soevereiniteit op we-

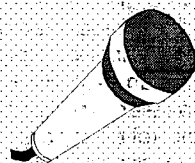
men uit Gods Woord, goed kan zijn. Wij zien de overheid als dienaar van Gods, die uit moet gaan van de schepping. In christelijke politiek komt het erop aan, voor welk doel wij ons willen inzetten. Gods Woord heeft gezegd, zowel voor het individuele leven als voor volken en naties. Gelukkig hebben we de mogelijkheid onze stem uit te brengen voor het Europese Parlement en daarin mensen te kiezen die zo'n regering voorstaan. Van de grote christendemocratische fractie hebben we in dit opzicht niet veel te verwachten, want daarin zitten ook niet-christelijke partijen zoals de Engelse Conservatieven.

Afsluitend moet ik concluderen, dat gelovige christenen nauwelijks iets kunnen verwachten van de Europese eenwording. Christelijke waarden zullen verdwijnen en Europa zal ondergaan in humanisme en socialisme. Wat wij als Christenen nog kunnen doen, is stemmen op een christelijke partij.

ADRESSEN

Penningmeester van de gemeente IJmuiden is J. H. Wolters, Meervlietstraat 129, 1981 BK Velsen-Zuid, tel. 02550-21549.

Secretaris van de gemeente Emmeloord is S. Ruiter, de Sont 26, 8303 WE Emmeloord, tel. 05270-18038.

/n gesprek met

zenlijke punten? Een supranationale overheid is verkeerd. Zoals het nu gaat, wordt de Nederlandse cultuur, die door de Reformatie gestempeld is, bedreigd. Ons koningshuis zal verdwijnen en ook christelijk onderwijs, dat in Europa uniek is. Ook het milieubeleid zal in het verenigde Europa vervlakken. Net als in ons eigen land geldt dat alleen een regering die zich laat leiden door christelijke beginselen, door nor-

ABORTUS BLIJVEND ACTUEEL

„Het gebod 'gij zult niet doden' geldt voor het leven vanaf het eerste begin tot aan het laatste moment. Het doden van een nog niet geboren mens is evenzeer onrecht als het doden van een zieke, gehandicapte of lijdende mens. Het leven dat in een zwangere vrouw groeit, hoort bij haar, maar behoort haar niet toe.” „Een zwangere kan veel problemen hebben, maar behoeft haar angsten en zorgen niet groter te laten worden dan haar vertrouwen op de hulp van God.” „Geen situatie kan zo moeilijk zijn, dat de vrouw er noodgedwongen alleen voor zou staan; wanneer zij het echt willen, zijn haar naasten in staat haar te helpen.”

Dit zijn woorden van bisschop Ulrich Wilckens, die de Duitse organisatie Pro Vita (Voor het leven) hebben geïnspireerd tot een brief aan alle vrije kerken. Pro Vita werd in 1980 opgericht en bestaat uit leden van vrije kerken. Er zijn nu 35 plaatselijke afdelingen. De brief aan de kerken is onderdeel van de strijd die in het herenigde Duitsland woedt rond abortus. In het voormalige Oost-Duitsland was abortus vrij, in het Westen niet. Na de hereniging is men nog steeds bezig over een nieuwe wet die hoogstwaarschijnlijk een compromis gaat vormen. Bondskanselier Kohl ('Christendemocraat') wil graag aan de macht blijven. Pro Vita wil nu een grote actie met posters houden om de publieke opinie te beïnvloeden. Men rekent op de steun van onder ander de Baptisten-gemeenten.

ONDERSCHEIDEN

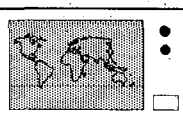
Oprichter van de organisatie is de vrouwenarts Wolfgang Furch. Hij kreeg dit jaar van de Duitse overheid het Kruis van Verdienste, als beloning voor zijn inzet voor de maatschappij en met name voor de relatie tussen politiek en gezondheidszorg. Furch is ook persoonlijk actief voor ongewenst zwangere vrouwen. Al heel wat vrouwen hebben na gesprekken met hem besloten hun kind toch geboren te laten worden; niet een van hen heeft daar spijt van gekregen. Furch heeft een hoge post onder de artsen van de deelstaat Hessen. Daarnaast is hij ook actief als milieubeschermer.

Het is duidelijk dat in Nederland abortus geen politieke vraag meer is. Er is

een wet die het doden van ongeboren kinderen aan strenge regels bindt; in de praktijk is het heel eenvoudig om abortus te laten plegen. De eerste drie tot vier maanden van zijn bestaan is een kind in Nederland vogelvrij. Wanneer in Ierland vragen opkomen bij het aborteren van een meisje van veertien jaar, verdringen de Nederlandse politici en journalisten zich voor de microfoon om te vertellen hoe achterlijk een verbod op abortus is.

WIJ GEHEEL ANDERS

Waarom dan toch mijn eerste beurt op pagina 3 in DC-nieuwe stijl over abor-

Actueel

tus? En zelfs volgende keer op pagina 4 ook nog een achtergrondverhaal? Alleen al vanwege de woorden van bisschop Wilckens die ik in het begin aanhaalde. Dat we van de politiek in Nederland en van velen om ons heen geen eerbied voor het ongeboren leven meer behoeven te verwachten, is één ding. Iets heel anders is hoe wij er zelf mee omgaan. Er zijn aanwijzingen dat ook onder ons abortus soms het laatste voorbehoudsmiddel is.

Een vaak gehoord argument ter verdediging van abortus is, dat tot een zeker moment een bevruchte eicel nog helemaal geen mens is. Men praat daarbij ook over pre-embryo's. En wat geen mens is, is niet beschermwaardig. Dit

argument heeft twee zwakke plekken. De eerste heeft te maken met logisch nadenken. Op welk moment wordt ongeboren leven dan wel 'mens' en dus beschermwaardig? Het is pure willekeur om de grens te trekken bij acht, tien of dertien weken. Vanaf de bevruchting tot de geboorte is er sprake van één voortgaande ontwikkeling. Het enige logische moment om als grens te nemen is dus de bevruchting zelf. Vanaf dan is er sprake van een mens, en dus van recht op leven.

KIJK MAAR

De tweede zwakke plek is meer gevoelsmatig: hebt u wel eens een film of dia's gezien over de groei van de mens in de baarmoeder? Al vanaf het begin zie je veel meer dan 'een hoopje slijm' of zoiets. Ik heb meegemaakt dat groepen jongeren zo'n film zagen - zonder emotioneel commentaar, de beelden spraken voor zich. Na afloop werd er heel anders over abortus (en over vrije sex!) gepraat dan daarvoor, zeker ook door de jongens. Wanneer we er dan van overtuigd zijn dat de ongeborene vanaf de bevruchting een mens is, althans een mens in wording, dan is abortus voor een christen geen begaanbare weg. Dat betekent niet dat elke zwangerschap van een christen daarmee automatisch gewenst is. De woorden van bisschop Wilckens over het bijstaan van vrouwen in nood zijn een oproep aan ons. Laten we niet alleen zeggen dat abortus *geen* oplossing is, maar ook een naaste zijn voor wie ons nodig heeft.

Pieter J. Lalleman

VERANTWOORDING BIJDAGEN 1e KWARTAAL 1992

GEMEENTEN

Gemeenten	CvdO	ECU	NBBB	UBS	UZC	TOTAAL									
Alblasserdam	148,20	156,00	53,30	26,65	448,80	832,95	Kollumerzwaag	134,55	120,25	6,00	180,00	440,80			
Alkmaar	239,85	292,70			356,40	888,95	Krommenie	51,80	160,70	60,00	104,90	377,40			
Almelo Ger.	157,65	43,05	219,90	32,05	637,70	1090,35	Leiden	1651,48	1740,41		2959,96	6351,85			
Alphen a.d. Rijn		-12,75				-12,75	Lelystad	176,40	180,15	76,85	204,45	637,85			
Arnhem Z.	353,25	372,48	127,17	63,64	632,71	1549,25	Makkum	200,00	230,00	50,00	470,00	950,00			
Assen					54,90	54,90	Muntendam	200,00	250,00		100,00	450,00	1000,00		
Delfzijl	2633,82	2767,75	206,57	672,98	4942,28	11223,40	Musselkanaal	550,00	575,00	200,00		975,00	2300,00		
Deventer	338,50	340,05			434,70	1113,25	Nieuw Weerdinge					500,00	500,00		
Dordrecht	1140,00	1200,00	410,00	205,00	2045,00	5000,00	Noordbergum		196,25	311,15		557,20	1064,60		
Drachten	339,20	299,95	126,25		621,65	1387,05	Pernis	150,00	305,45	164,35	154,55	321,45	1095,80		
Ede	299,75					299,75	Siddeburen					102,75	102,75		
Emmen	1650,00	1737,50	600,00	300,00	2950,00	7237,50	Stadskanaal N.					750,00	750,00		
Enschede	213,25	138,60			186,10	537,95	Stavoren	100,00	100,00			155,00	355,00		
Groningen N.	457,52	482,28	165,14	82,32	820,12	2007,38	Steenwijk	53,20	31,50	24,95		25,80	135,45		
Haarlem	581,95	282,20			536,85	1401,00	Ter Apel					1000,00	1000,00		
Harderwijk	257,20	7,80		165,15	1071,94	1502,09	Treebeek		378,75			648,75	1027,50		
Harlingen	178,95	306,45			372,50	857,90	Utrecht N.	448,05	472,48	161,76	81,46	803,88	1967,63		
Heerenveen	143,55	102,00	20,00	20,00	40,00	327,55	Vriescheloo		137,50	175,50			313,00		
Hoogeveen	925,00	975,00	325,00	175,00	1650,00	4050,00	Vroomshoop	424,00	441,00				865,00		
Hoogezand Wold.	173,70	188,05	72,05		282,80	716,60	Winschoten	2522,21	2722,83	690,09	466,20	4547,15	10948,48		
Kampen	412,23	434,55	297,57	148,33	369,46	1662,14	Zutphen	702,60	716,15	142,05	117,10	841,50	2519,40		
Klazienaveen					225,00	225,00	Meppel					556,90	556,90		
								18009,86	18872,08	4685,65	2810,43	34833,60	79211,62		

UZC

ALGEMEEN:

NN., L. f 90,-; NN., S. f 1000,-; A.W., H. f 1010,- postz. + kaarten; J.R., E. f 500,-.

TRANSPORT:

Dordrecht f 120,-; Nieuw Buinen f 60,-; Musselkanaal f 60,-; Ter Apel f 30,-; Vrouwenver. Stadskanaal f 60,-; J.C.T.B., L. f 100,-; E.H.B., H. f 150,-.

PROJEKTEN:

Zending Bapt. gem. in Drenthe en Z.O. Gron. f 3700,-; Aktie 40 MM, Hengelo f 2125,-; IJsselgewest f 24.000,-; Utrecht-Noord f 161,90; Zusterhulp Emmen f 90,-; Veendam f 1000,-.

CVDO

J.R., E. f 500,-.

NOODFONDS

BESTEMMING ALGEMEEN:

Alblasserdam f 153,20; Alphen a.d. Rijn f 30,-; Arnhem-Zuid f 259,25; Dordrecht f 587,45; Ede f 718,35; Eindhoven f 300,-; Enschede f 127,50; Haarlem f 20,-; Harderwijk

BULGARIJE:

Alphen a.d. Rijn f 30,-.

ROEMENIË:

Arnhem-Zuid f 3475,80.

OSEYEK:

Heemskerk f 382,30

ALBANIË:

NBVB Westerhaar f 500,-; B.K., R. f 150,-.

MOLDAVIË:

Arnhem-Zuid f 260,-; Ede f 568,88; Enschede f 1120,-; 's-Gravenhage f 3000,-; Haarlem f 400,-; Harlingen f 1000,-; Heemskerk f 25,-; Muntendam f 280,-; Vroomshoop f 500,-; SOH., Utrecht f 40.000,-; Gewest Friesland f 20.000,-; H.E.J.S., M. f 100,-; R.S., A. f 50,-; A.C.S.-F., W. f 100,-; P.J.K., G. f 100,-; G.M., S. f 50,-; P.C.A., A. f 100,-; L.J.B., D. f 50,-; W.B., D. f 50,-; A.T.-B., W. f 25,-; R.J.V., H. f 100,-; P.C.L.-G., S. f 50,-; M.A.E., S. f 50,-; J.P.N., E. f 50,-.

RUSSISCHE JODEN:

W.J.L., D. f 50,-.

f 557,15; Heerenveen f 224,25; Hoo-geveen f 625,-; Lelystad f 83,50; Nieuwe Pekela f 229,-; Rotterdam-Zuid f 914,90; Spijkenisse f 138,40; Stavoren f 242,75; Steenwijk f 25,90; Treebeek f 100,-; Vroomshoop f 190,-; Winschoten f 500,-; Zutphen f 1133,-; NBVB Enschede f 100,-; A.V.-S., E. f 100,-; H.T.-S., D. f 150,-; L.B., Z. f 80,-; J.W., H. f 250,-; S.V., M. f 75,-; H.V., H. f 250,-; H.J.H., 's G. f 40,-; G.H., B. f 35,-; A.G.S.-W., H. f 25,-; J.R., E. f 1000,-; D.B., H. f 30,-; J.H., G. f 45,-; J.B., H. f 45,-; H.S., D. f 100,-; H.J.H.B.-K., H. f 30,-; J.S., H. f 25,-; N.J.B., G. f 100,-; P.K., U. f 10,-; H.W., V. f 25,-; G.J., 's G. f 25,-; F.A.L., R. f 100,-; N.N., S. f 100,-.

VAN DER GRAAF

 06-0225910

 TOP
 VERHUIZERS
 VERHUIZINGEN HULPDIENST

Van 1e eigenaar blank **eiken**
klassiek Johannes orgel, opus
 230 + accoustic installatie. Beide als
 nieuw. Zeer geschikt voor zaal of kerk.
 Eén prijs f 5.950,-. Tel. 05202-20338.

De Nieuwe Oorsprong

Recreatie- en
 Konferentiecentrum

Huisterheide 7
 8521 NC Sint Nicolaasga
 Telefoon 05134-2341

Vakantieweken voor senioren

Op een prachtig plekje in Zuid-
 Friesland ligt „De Nieuwe Oor-
 sprong”.
 Bijna 1000 ouderen brengen daar
 jaarlijks een vakantieweek door.
 Ook dit jaar.

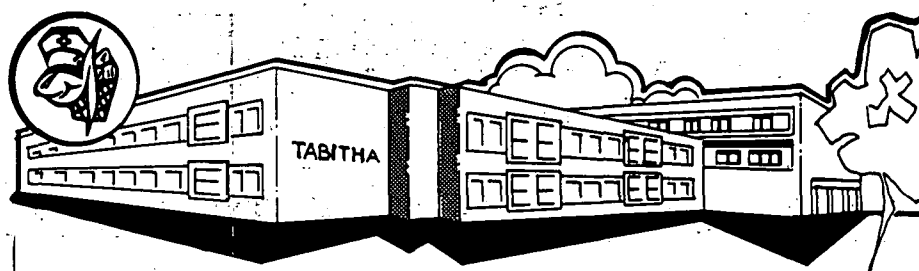
In diverse weken tussen nu en half
 september zijn plaatsen vrij.
 Gerieflijke kamers, een sfeervol
 huis, een gezellig programma en pri-
 ma verzorging. Gun uzelf die trakta-
 tie.

Vanaf f 560,- p.p. bent u een hele
 week onze welkome gast.

Bel om informatie en formulieren
 (bij voorkeur op kantooruren):
 05134-2341.

De Nieuwe Oorsprong
 St. Nicolaasga

Tabitha-Amsterdam is een „jonge” stichting met een psycho-geriatrisch verpleeg-
 huis en twee verzorgingshuizen in Amsterdam.
 Tabitha probeert zo goed mogelijk in te spelen op de maatschappelijke ontwikke-
 lingen rond de gezondheids- en bejaardenzorg, want „Zorg” staat bij ons hoog in
 het vaandel.

In verband met het aanvaarden van een andere functie binnen Tabitha, komt de
 functie van

directie-assistent(e)

(volledig dienstverband)

t.b.v. de centrale directie van de Stichting, vacant.

Als assistent(e) van de centrale directie heeft u een positie in het hart van de
 organisatie en krijgt u met diverse aandachtsgebieden te maken op het gebied van
 zieken- en bejaardenzorg.

Wat houdt de functie in:

- leiding geven aan het directie-secretariaat (3 medewerkers)
- zelfstandig schrijven van brieven, memo's
- voorbereiden en in concept opstellen van beleidsnota's
- bewaken van prioriteiten
- notuleren

Wat wij vragen van u:

- Minimaal HAVO/VWO-nivo.
- secretaresse-opleiding
- tekstverwerking WordPerfect 5.0
- zeer goede beheersing van de Nederlandse taal
- flexibele houding
- initiatiefrijk
- zelfstandig
- sterk communicatieve en contactuele vaardigheden
- bij voorkeur enige ervaring in de gezondheidszorg

Wat bieden wij:

- Een afwisselende, boeiende functie.
- Een informele cultuur
- Een centrale positie

Uw salaris bedraagt maximaal f 4.648,00 bruto per maand (FWG 50). Een uitgroei
 naar FWG 55 (maximaal f 5.217,00) behoort tot de mogelijkheden. De CAO voor
 het Ziekenhuiswezen is voor u van toepassing. Als u zich kunt vinden in het
 bovenstaande en de identiteit van Tabitha mee wilt uitdragen, dan vragen wij u te
 reflecteren. Voor nadere inlichtingen kunt u bellen met de heer
 J. H. Meijer, directeur algemene zaken en/of Annemieke van der Heijden (huidige
 directie-assistente).

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u richten aan de dienst
 Personeel & Organisatie,
 Antwoordnummer 46102, 1060 WB Amsterdam.

Stichting verpleeg- en verzorgingshuizen
„Tabitha”-Amsterdam

Jan Bongastraat 5 1067 HZ Amsterdam
 Telefoon 020-110011

Onvoorstelbaar groot is het aantal brieven, kaarten, bezoeken en telefoontjes dat wij na het zo onverwacht overlijden van mijn man en onze vader

Willem Johannes Blanken

mochten ontvangen.
Het heeft ons goed gedaan dat zoveel mensen ons getroost en bemoedigd hebben.

Voor ons is het niet mogelijk een ieder persoonlijk te bedanken. Daarom willen wij allen die, op welke wijze dan ook, hebben gereageerd hartelijk danken voor het medeleven.

IJmuiden, mei 1992

K. Blanken-Brinkman,
Geert Jan, Hannie en de kinderen.

„In het huis van mijn Vader zijn vele woningen”

Op 20 mei 1992 heeft de Heer tot Zich genomen onze zuster

Geertje Fransbergen-Bijlenga

in de leeftijd van 82 jaar.

Baptisten Gemeente Groningen-Zuid

Psalm 23

Zr. Matje Roosen-Börger

Geb. 10-5-1908. Overleden 10-4-1992.

„Haar leven was een zegen”

Bapt. Gem. Haarlem

Op 7 april 1992 heeft de Heer thuisgehaald onze zuster

Johanna Tent-Kruit

op de leeftijd van 92 jaar.

Baptisten Gemeente Nieuw Weerdinge

In het volle Godsvertrouwen overleed op 27 april 1992 onze zuster

Nieske de Bree-van Maanen

in de leeftijd van 83 jaar.

Baptistengemeente Eindhoven

Op 6 mei 1992 overleed onze zuster

Tjaardina Börger-Baartse

in de leeftijd van 85 jaar.

*Zalig hij die in dit leven
Jakobs God tot hulpe heeft.
Psalm 146 : 5*

Baptisten Gemeente
Rotterdam-Centrum

„Komt tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.”

In deze zekerheid is ontslapen onze broeder

H. Meijer

in de leeftijd van 79 jaar.

20 mei 1992
Baptistengemeente Winschoten

Op 21 mei 1992 heeft de Heer thuisgehaald onze zuster

Geesje Venema-Brakel

op de leeftijd van 94 jaar.

Baptisten Gemeente Nieuw Weerdinge

„De Christen”

14-daags magazine voor baptist Nederland

Via dit speciale nummer hebt u kennis kunnen nemen van de nieuwe uitvoering van „De Christen”.

Voor iedere baptist die goed geïnformeerd wil zijn: een blad met nieuws en artikelen die de moeite waard zijn om te lezen.

Als u onderstaande bon instuurt, krijgt u het blad voor een halfjaar of een jaar toegestuurd.

**Overtuig uzelf:
dit blad kunt u niet missen!**

JA, ik neem een abonnement op „De Christen”

☐ voor een halfjaar voor f 24,50

☐ voor een jaar voor f 49,00

Naam: .....

Adres: .....

Postcode: .....

Woonplaats: .....

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten

107E JAARGANG NR. 19 - 19 JUNI 1992

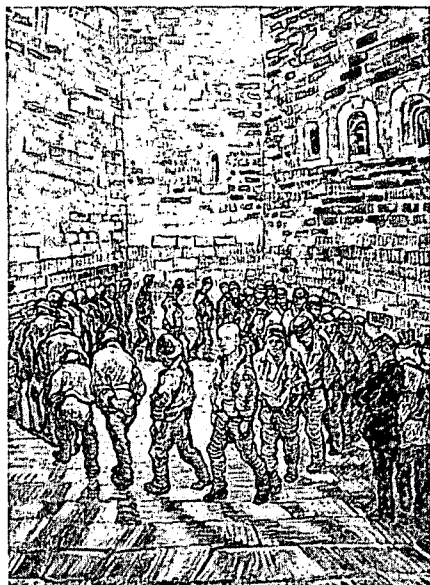
de **Christen**

**Pastoraat in
gevangenis**

**Ongewenst
zwanger**

Baptisme en gezag

„Vincent van Gogh: binnenplaats gevangenis; bij het interview met br. Boeschoten (met dank aan A. J. Noordhoek).”

VAN DE REDAKTIE

Wij wensen er al een klein beetje aan, ons blad „De Christen” in nieuwe stijl. Het blijkt een echt magazine te zijn, met artikelen voor elk wat wils. Ook vanuit de lezerskring bereiken ons goede berichten, hoewel de kritische noot natuurlijk niet ontbreekt. En dat is ook goed, want door opbouwende kritiek leren we om het steeds beter te doen. Helaas heeft de tijdige bezorging van enkele nummers het er even bij laten zitten. We hebben de indruk dat dit tot de kinderziekten gerekend moet worden. We moeten allemaal nog wat inspelen op de nieuwe situatie, de drukker is nieuw, de eindredakteur eveneens en het redactieteam moet nog wat wennen aan de nieuwe situatie. Dat geldt trouwens ook voor anderen en we willen er dan toch ook hier de aandacht op vestigen dat de kopij beslist op tijd op het Uniebureau moet zijn, waar de eindredakteur zetelt, anders kan het niet geplaatst worden. Zo streng wordt het nu we een klein beetje professioneler aan het werk zijn. Overigens bleken sommige mensen nog niet in de gaten te hebben dat „De Christen” te laat was. Hun reactie was: Het blad verschijnt immers om de veertien dagen; dus we dachten dat deze week de tijd niet was.” In ieder geval, wij zullen ons best doen om ons mooie blad op tijd te laten verschijnen. Nieuwe abonnees melden zich wekelijks aan: Hoe gaat dat bij u in de gemeente?

Hoewel ook de redactieleden van „De Christen” met vakantie zullen gaan, blijft het blad gewoon om de veertien dagen verschijnen. Zodat u – als u terugkomt uit verre streken – gelijk weet hoe het in ons Unieland gaat.

Vakantie! Wat een prachtig begrip eigenlijk. Uit mijn vroegste jeugd weet ik nog wel dat mensen maar drie dagen vakantie hadden, dat was meestal in de kermisweek van steden en dorpen. Men ging dan niet uit, maar beleefde het vakantiefeest in die enkele dagen op de kermis.

Hoewel. In diverse gemeenten werden juist in die week evangelisatiecampagnes gehouden, die luisterden naar de naam „Anti-kermisactie”, want de gemeenteleden en vooral de jeugd moesten van het kermisgebeuren worden weggehouden. Wat zijn de tijden veranderd! Nu trekken we met onze caravan of tent naar verre oorden, we maken reizen naar landen, waarvan we vroeger alleen maar durfden dromen. Hoe waarden we dit alles? Is er dankbaarheid aan God die ons dit alles heeft geschonken? Hoe gaan we in de vakantietijd met die dankbaarheid om? Denk er wel aan: God gaat niet met vakantie. Namens de redactie wens ik u allen een fijne en vooral ook gezegende vakantie.

Jac. Schouten

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland; verschijnt tweewekelijks; abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar.

Redactie:

drs H. D. Huiting,
drs. P. J. Lalleman, J. Schotanus,
ds. Jac. Schouten, ds. J. H. Stijkel.

Eindredacteur:

G. M. Muis, p/a Biltseweg 10,
3735 MC Bosch en Duin. De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredacteur te zijn.

Administratie

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin; tel. 030-284494/284457, giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

INHOUDSOPGAVE

Help de moeder (Pieter J. Lalleman)	3
Het gezag (H. D. Huiting)	4
„Stenen voor brood”	5
Uitdaging voor Baptisten in Rusland (T. F. Smit – N. A. van der Leer)	6/7
Bijzondere pastoraat (III) (N. D. Huiting)	8/9
Appingedam zelfstandig (Jan van Eerden)	10
Misión Holanda (I)	11
Hoort de almacht van God in het museum? (Jac. Schouten)	12
De volmaakte standaard (I) (J. Schotanus)	13
Geloofsopvoeding (H. D. Schuiting)	14
Dopen in Doetinchem	15
Familieberichten	16

HELP DE MOEDER!

In het vorige nummer van DC legde ik uit dat ik tegen abortus ben en waarom.

„Maar wat moet een ongewenst zwangere vrouw dan?” Daarover deze keer.

Om nuchter te beginnen: in veel gevallen zal een onverwachte zwangerschap wel de nodige aanpassing vragen, maar niet onoverkomelijk zijn. Bevalven in de tijd dat je op Hawaii wilde bruinen? Pech! Een derde kind hoewel je er twee wilde „nemen”? Gewoon aan het idee wennen. Weegt het leven van een mens op tegen de noodzaak om zuiniger te leven dan je lief is? Nog te jong voor een kind? Dat kost dan een stuk carrière, maar jullie hebben het kind toch zelf verwekt?!

In de meeste gevallen waarin in Nederland abortus wordt gepleegd, is de aanleiding zo klein als waarop ik hier doel. Een andere flinke groep zijn de jonge vrouwen die nog geen vaste partner hebben. Ik heb leerlingen gehad die wel seksuele omgang hadden, maar onder andere niet wisten wanneer een vrouw vruchtbaar is. Zo spelen jonge mensen met vuur en tegenwoordig ook nog met het HIV-virus dat Aids veroorzaakt. Velen willen zich wel „volwassen” gedragen, maar de vervelende consequenties niet aanvaarden. Ik vind trouwens dat de man/verwekker van het kind evenveel verantwoordelijkheid op zich behoort te nemen als de moeder, met alle praktische gevolgen die dat kan hebben. Een andere opmerking hierbij is: in en om de gemeente moeten verkeerde dingen bij de naam genoemd worden, maar vervolgens moeten mensen in de problemen wel geholpen worden. Een meisje dat een kind verwacht, moet kunnen rekenen op hulp van de gemeente, niet op smalende opmerkingen.

Maar niet altijd is een zwangerschap met alleen wat goede wil wel te dragen. Sommige vrouwen hebben veel meer hulp nodig. In het blad van de Duitse Baptisten, Die Gemeinde, kwam onlangs dr. Martha Kettenbach (38) aan het woord. Zij is arts, voorgangersvrouw en moeder van vier kinderen. Zij begeleidt ongewenst zwangere vrouwen en weet dus waar ze het over

heeft. Over een gesprek met een psychiatrisch patiënte vertelt ze: Ik probeer eerst haar vertrouwen te winnen. Ik vertel over onze groep, over ons respect voor haar leven en voor het leven van haar kind; over onze bereidheid om de weg met haar te gaan, de last te delen die nu op haar alleen rust. We bespreken de diverse mogelijkheden. Doordat ik zo haar paniek wegneem, kan zij moed vatten. Wij kunnen haar lange tijd begeleiden wanneer ze dat wil. Samen naar instanties: Hulp met meubels, de babykamer; een oppas wanneer ze op den duur weer wat uren zou willen werken. Dat bied ik aan. Ze kijkt ongeloofig. Ik ga van haar houden, ongeacht hoe ze zal beslissen. Ik voel me ook strijdlustig worden; hoe kunnen mannen vrouwen zo alleen laten? Zoveel druk uitoefenen – of zo onverschillig doen?

„DAN KRIJG IK HET”

Hier schreeuwt iemand om hoop, om leven. Mij schiet te binnen: „Het geknakte riet zal Hij niet verbreken” (Jesaja 42). Ze kijkt me aan en zegt dan eindelijk: „Als dat allemaal klopt wat u zegt, dan krijg ik het kind.” Ik ben gelukkig, maar ook bang: hoe zal het gaan? Zal ze het me later verwijten, dat het toch te zwaar was? Nee, dat zal niet gebeuren.

Wat heeft haar moed gegeven? Een aanbod van hulp, persoonlijke steun, begeleiding, liefde – dat was voldoende om haar hoop te geven op een draaglijke toekomst. Dergelijke gesprekken vinden dagelijks plaats. Het is een nachtmerrie voor veel vrouwen: zwanger, ongewenst, niet gepland, onmogelijk. Woede, verdriet, paniek, schaamte – en stil geluk: ik kan zwanger zijn, in mij groeit nieuw leven. Gespletenheid, eenzaamheid. De vrouwen die zonder enig schuldgevoel een kind laten weghalen zijn ver in de minderheid. Maar, aldus nog steeds dr. Kettenbach:

„In ons hoofd weerklinken hun woor-

den, omdat ze zo aan de weg timmeren, de geëmancipeerde vrouwen. Ze zijn woedend op de mannen, de politici, de kerk; op allen die het beter menen te weten dan zij zelf. Wij horen deze vrouwen ook graag, omdat het daardoor voor ons gemakkelijker wordt om een standpunt te bepalen, ons af te grenzen, aan te vallen, afstand te houden. Deze vrouwen zijn hard (geworden), ze hebben zich gepantserd, ze stellen eisen en spotten. En wij voelen ons gewond, we voelen onszelf en onze waarden bedreigd. En we slaan terug met woorden, maar wel duidelijk, met aanklachten en een stuk minachting: moordnares, feministe! Wat maakt hen zo hard? Waarom roepen ze zo luid? Kunnen wij daar achter kijken? Zien we de nood? De verwondingen, het geminacht worden door hun vaders, door andere mannen? Ze kunnen alleen nog maar wanhopen – of vechten.

Willen wij winnen? Tegen hen? Of willen wij hen winnen? Dan moeten we de moeite doen om naar hen toe te gaan, te luisteren, te leren begrijpen, hen te leren liefhebben. Deze vrouwen zijn hard, luidruchtig, onaangenaam. Maar wij moeten hen zien als mensen, als schepselen van God!”

De vrouw uit bovenstaand gesprek heeft haar kind gekregen. Martha Kettenbach was erbij. De man is er van door. Haar ouders hebben zich uit schaamte lang niet laten zien, maar vonden het tenslotte toch te gek dat derden alle hulp gaven. Dat tast hun eer aan. Zolang het kind klein is, wil de vrouw er zelf voor zorgen en niet gaan werken.

In Nederland is er 'voor hulp aan moeder en kind' de VBOK, vooral bekend van de poster op de stations. Wie hen belt (033-620244) blijft vrij om zelf te beslissen, maar kan zowel geestelijke als materiële hulp krijgen. Die hulp gaat zeker zo ver als wat men in Duitsland doet.

Pieter J. Lalleman

De zevende aflevering van een serie artikelen over de baptisten-identiteit sluit aan bij de vorige twee artikelen van de hand van br. O. H. de Vries over baptisme en vrijheid. Nu: het gezag in de gemeente.

Het Baptisme (7)

HET GEZAG

Bij wie ligt eigenlijk het gezag in de gemeente en waarom? Welke plaats nemen onze ambtsdragers (zo noemen we ze liever niet!), de voorgangers en raadsleden in als het gaat om het gezag? En de gemeentevergadering? Vragen die je moet beantwoorden, als je wilt uitleggen hoe de zaak georganiseerd is bij een baptistengemeente. Vrijheid staat hoog in ons vaandel, maar dat wil niet zeggen, dat iedereen maar doet wat goed is in zijn ogen. Want er is een bepaalde orde, waarin de vrijheid van de gemeente functioneert. Nu heeft voor de baptistenvaders steeds de nieuwtestamentische gemeente model gestaan. Maar het baptisme blijkt ook andere invloeden te hebben ondergaan.

Als het gaat om het gezag, speelt voornamelijk de invloed van het presbyterianisme (presbyter = oudste), vergelijkbaar met de huidige grote protestantse kerken (Hervormd en Gereformeerd). Het baptisme heeft zich afgezet tegen dit presbyterianisme, maar is er ook door beïnvloed. Daarnaast is er de invloed van het congregationalisme (congregatio = vergadering). Reeds „de eerste baptist”, John Smyth, ging in tegen de leer van niet alleen de presbyterianen, maar ook van de Rooms-Katholieken en de Anglicanen. Iedereen was het er over eens dat het uiteindelijke gezag bij Christus, de Heer der Kerk, ligt, maar niet over de vraag hoe het gezag gedelegeerd is. De roomse visie was, dat het gezag bij de Paus berustte; de Anglicanen beschouwden de bisschoppen als hoogste gezagsdragers en de presbyterianen kenden aan het college van presbyters, het presbyterium (de kerke-raad), het hoogste gezag toe. De gezagsdragers ofte wel de ambtsdragers kwamen in deze kerken boven de gemeenschap te staan. Dat wil zeggen, dat wanneer de ambten aanwezig zijn, de kerk aanwezig is. Want de ambtsdragers bemiddelen het heil naar de gemeente toe. Ze staan eigenlijk *tegenover* de gemeente. Smyth stelde echter dat het gezag niet bij de ambten lag, maar bij de gemeente zelf. De gemeente is het li-

chaam van Christus: „Zij beschikt over de volmacht van Christus, sluit het verbond, verkiest de dienaren, spreekt recht en bedient de sacramenten” (uit het proefschrift van J. Bakker, John Smyth, De Stichting van het Baptisme). Theoretisch gezien kan de kerk dus bestaan zonder ambtsdragers. In de praktijk niet, want pas na verkiezing van de ambtsdragers functioneert de kerk ten volle. Dus er is toch een presbyterium, (kerke)raad nodig! Het gezag van de raad van oudsten is in de visie van Smyth slechts van uitvoerende en vertegenwoordigende aard. De *gemeentevergadering* heeft als enige beslissingsbevoegdheid. Dat lijkt op democratie (volksregering), maar ten diepste is het een pneuma-cratie (geestes-regering): De Geest van God regeert door de inwoning in de harten van alle gelovigen. Er is dus geen sprake van meerderen en minderen in de gemeente, want iedereen is in principe gelijk.

PRIESTERSCHAP VAN ALLE GELOVIGEN

Met het „priesterschap aller gelovigen” wordt bedoeld dat elk gemeentelid niet afhankelijk is van de ambtsdrager, die het heil moet bemiddelen, maar direct vrije toegang heeft tot Christus. Dit zuiver reformatisch beginsel treffen we ook aan bij de grote protestantse

kerken, maar dan geldt het algemeen priesterschap als een begrenzing van het ambt. Binnen het baptisme is echter het priesterschap van alle gelovigen meer consequent doorgevoerd: er is principieel geen hiërarchie, geen enkel gezag van boven (niet van plaatselijke ambtsdragers en zeker niet van boven-plaatselijke organen als de Unie). Iedere plaatselijke gemeente van gelovigen is een volwaardige gemeente die haar eigen ambtsdragers kiest.

Binnen de gemeente zijn de gaven van de Geest en de ambten aanwezig, beide tot opbouw van de gemeente. Ieder lid heeft zijn eigen gaven en de ambtsdragers zijn door de gemeente geroepen om een bijzondere dienst te vervullen. Zij ondersteunen, stimuleren en coördineren de gaven in de gemeente (Ef. 4 : 11-16). Het gezag van de ambtsdragers is dus toegekend gezag. Want uiteindelijk blijft de gemeentevergadering het hoogste gezagsorgaan in de gemeente... een typisch congregationalistische organisatie.

HEDENDAAGS GEZAG

Als baptisten voelen we ons blijkbaar wel prettig bij de huidige stand van zaken. De gemeente kiest de raadsleden; de gemeentevergadering neemt de beslissingen en de voorganger en de raad voeren bepaalde taken uit. Wanneer in een gemeente de gemeentevergaderingen steeds slechter worden bezocht en de raad (of de Uniecommissie) steeds meer dingen naar zich toegeschoven krijgt, dan vindt er dus een presbyteriaanse ontsporing plaats.

Heel begrijpelijk misschien vanuit de toeloop vanuit de andere kerken. Maar ook omdat er tegenwoordig sprake is van een gezangscrisis. Steeds meer mensen hebben behoefte aan leiders, die zeggen: „Zo is het!” Maar op die manier kunnen mensen hun eigen verantwoordelijkheid ontlopen en kan het gezag machtsvertoon worden.

Een nieuw pleidooi voor het gezag van Jezus lijkt op zijn plaats. Jezus, de dienstknecht, die kwam om te dienen, die de minste wilde zijn (daarom komt in het N.T. het woord „ambt” misschien niet voor, maar het woord „diakonia”, dat „dienst” betekent). Maar ook Jezus, de Heer van de gemeente, die Zelf aanwezig is door Zijn Geest en Zijn gemeente, bouwt door gaven en de vaste diensten, de ambten.

H. D. Huiting

Opening jaarvergadering
van de NBJB
2 mei 1992 te Zwolle

„STENEN VOOR BROOD?”

Onze jeugdbeweging zit midden in een proces, waarin je je afvraagt of de overheid inderdaad niet bezig is in plaats van brood stenen te geven om van te leven. In het verleden was de opzet van overheidssteun het in stand houden en bevorderen van identiteitsgebonden jeugdwerk; momenteel is ze bezig via allerlei maatregelen ervoor te zorgen, dat alle jeugdwerk op zijn minst een deel van het werk en waarschijnlijk een deel van haar identiteit moet opgeven om recht te houden op subsidie.

Op den duur is het er toch van gekomen, misschien was het ook wel te mooi om waar te zijn, een overheid die werkelijk op lange termijn een betrouwbaar financieel fundament zou zijn voor ons jeugdwerk. Uiteindelijk is het er toch van gekomen, de oeroude doperse vrees wordt actueel, de vrees voor een overheid, die middels de geldstroom gaat bepalen wat we programmatisch en inhoudelijk moeten gaan doen. Eerst gaf ze brood, nu liggen er maatregelen als een steen op onze maag.

Jezus acht het onwaarschijnlijk dat een aardse vader, als zijn zoon hem om een brood vraagt, hem een steen zal geven. Zo slecht zijn zelfs aardse vaders niet. O nee?

Van de overheid naar de individuen – hoeveel mensen lopen er rond, die als kind een steen hebben gekregen in plaats van brood? Daarmee bedoel ik: lichamelijk geweld, sexueel geweld, gevoelsmatige verwaarlozing, brood, zat, maar liefde, ho maar. Mensen die van binnen van steen zijn geworden, vaak door de dingen die ze van anderen hebben moeten ondergaan. Van individuen naar de gemeenten: Wat doen wij met jongeren? Wie met teksten smijt, smijt in werkelijkheid met stenen. Er lopen te veel mensen rond in Nederland, bij wie de kerk vroeger als een steen op de maag lag, niks om van te leven, alleen maar dodelijk vervelend. Heeft de Heer een te hoge pet

op van de gemeente, als ouder van de jeugd? Wat Hij als normaal beschrijft, is dat ook normaal? Zijn gemeenten en gelovigen ingesteld op het geven van brood? Dat betekent: aandacht, interesse, tijd, geld, energie, zorg, meedenken en meeleven met je jeugd. Nog scherper: het is niet voor niets dat Jezus dit zegt. Uit zijn mond krijgt deze tekst extra betekenis. Hij noemt Zichzelf het levende brood, Gods manna van de toekomst, brood zonder dood, brood van eeuwig leven voor nu en straks. Wat doet God de Vader? Hij

gooit niet met stenen, zelfs niet met de stenen tafels van de wet, maar geeft in en met zijn Zoon levend brood. Wat doet dan een gemeente met haar jeugd? Ze kan slechts één ding doen dat goed is: Jezus geven. Ja

Dat betekent nogal wat: Jezus geven, betekent ook Jezus weergeven. Jezus doorgeven. Jezus overhandigen aan jongeren, eerst in verhalen en vertelling, verwerking en spel, verder op in discussie en gesprek, in viering en pastoraat. Jezus geven aan jongeren – dat is laten zien aan jonge mensen, dat Jezus inderdaad de kern van je bestaan is, dat je gelovig handelen terug te leiden is tot liefde voor Jezus. Maar gaat dat wel goed? Kun je het aan jongeren overlaten om Jezus goed te ontvangen en te eten? Hebben ze daar niet deskundigen en goedbedoelde richtlijnen, aanwijzingen en spelregels van ouderen voor nodig? Ho even – waar gaat het om? Wat is het doel? (wordt vervolgd)

ACTIE VOOR AFRIKA SUCCES

De afgelopen week is in de Nederlandse kerken een inzamelingsactie gehouden voor Afrika onder het motto „Honger in Afrika – Kerken helpen nú”. De respons op de actie is groot. Op grond van nu beschikbare gegevens is een eerste prognose dat de opbrengst van de actie in ieder geval 5 à 7 miljoen gulden zal bedragen. Het gezamenlijke gironummer 107 blijft open, en de eindopbrengst kan nog verder oplopen.

In de actie zijn via lokale kerken in totaal 2,5 miljoen machtigingskaarten verspreid. De komende dagen zullen de giften via de teruggekomen kaarten worden verwerkt. Bovendien worden de opbrengsten van kerkcollectes voor Afrika naar het gezamenlijke gironummer overgemaakt. De definitieve opbrengst van de actie zal over enige weken bekend zijn.

Momenteel voeren de kerkelijke hulporganisaties overleg over de bestemming van de extra middelen die via de actie beschikbaar komen. Naast voedselhulp in de Hoorn van Afrika en Zuidelijk Afrika zullen projecten worden ondersteund op het gebied van watervoorziening; landbouwverbetering en gezondheid.

Mede uit de resultaten van de actie „Honger in Afrika – Kerken helpen nú” blijkt dat in de Nederlandse samenleving een breed draagvlak bestaat voor hulp aan Afrika. De Samenwerkende Hulporganisaties hebben op grond daarvan nu besloten een nationale actie voor Afrika te organiseren onder het motto „Actie voor Afrika”. Deze wordt gehouden van 14 tot 21 juni a.s. De organisatie Mensen in Nood, Memisa en Stichting Oecumenische Hulp zullen ook aan deze actie deelnemen. De coördinatie van de „Actie voor Afrika” berust bij de NOVIB.

UITDAGING VOOR BAPTISTEN IN RUSLAND

Van 18 tot 27 maart 1992 waren zij op werkbezoek in Oost-Europa namens de Europese Baptisten Federatie en als Nederlandse voorgangers, mede namens onze Unie-gemeenschap: ds. Fred Smit uit Noordbergum en ds. Nico van der Leer uit Hengelo.

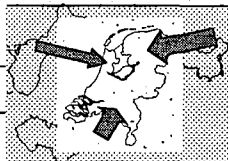
Onderstaand een impressie van hun bezoek aan het unieke landbouwproject „Transfiguratie” van de Russische Baptisten in de regio Ryazan.

Het had nog heel wat voeten in de aarde, letterlijk en figuurlijk dan. Ons bezoek aan het project 'Transfiguratie' ruim 350 km ten zuidoosten van Moskou. Victoria Mazharova (geb. 1952) is onze gastvrouw, zij is vice-voorzitter van het landbouwproject. Zij heeft een klein kantoor op het Uniebureau in Moskou, omdat ze tevens de eindredactie voert van het maandblad van de Russische Baptisten. Zij heeft bedrijfskunde en economie gestudeerd en is samen met Oleg Petrov (geb. 1964) de motor achter dit unieke project. Zij heeft voor vervoer gezorgd, om 6 uur worden we opgehaald van ons hotel „Rossjia” (t.o. het Rode Plein). Na anderhalf uur zijn we buiten de bebouwde kom van Moskou, De uitgestrekte besneeuwde akkers ontrollen

zich door het licht glooiende landschap. Na ruim zes uur rijden komen we aan in het provinciedorp Ucholowo in het district Ryazan. Het lijkt of de

bestemming. Dagelijks tart hij dit traject – van de boerderij naar het dorp en terug – en moeiteloos manoeuvreert hij door de diepe geulen van modder en sneeuw. Trots wijst hij over de besneeuwde einders en in een mengeling van Engels, Russisch en een paar woorden Duits worden we meer gewaar over de achtergrond en opzet van 'Transfiguratie'. Bij jezelf denk je „dat is onmogelijk om in deze omstandigheden te moeten werken”. De hele infrastructuur (wegen, communicatie e.d.) moet nog worden opgebouwd en daarbij komt de ongekende inflatie van 1000% en meer die de Russische economie teistert. Hoe kun je ooit geloven dat dit landbouwproject (de exploitatie van

Buitenlands

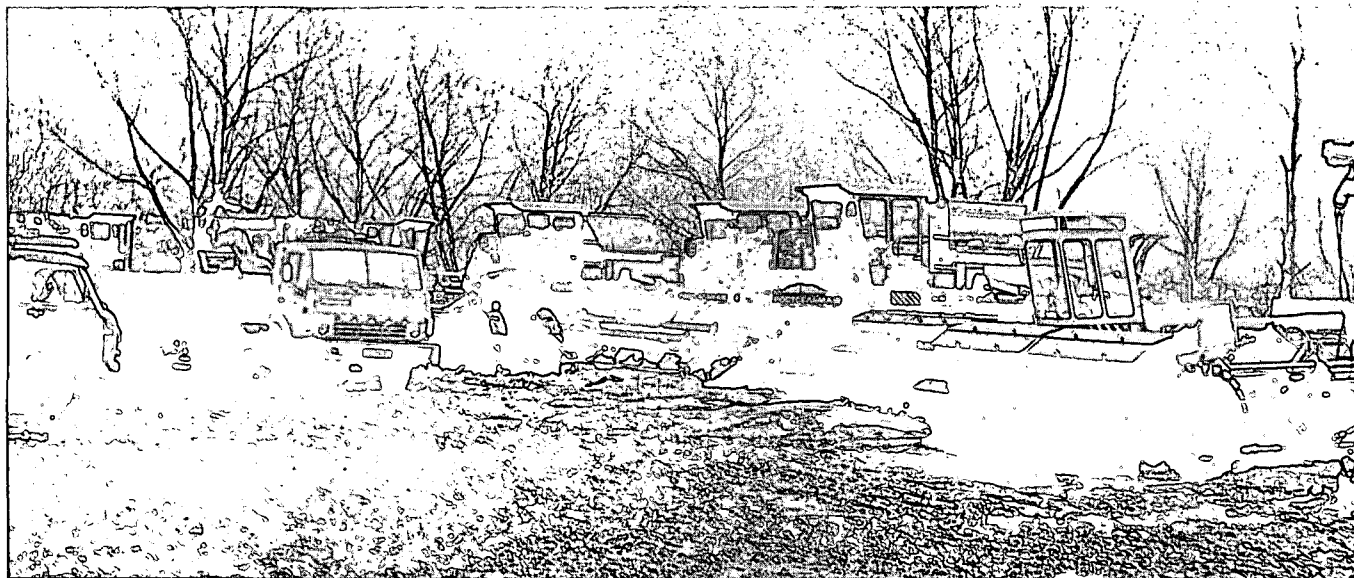

nieuws

tijd hier heeft stilgestaan. Paard en wagen zijn hier nog in 'ere, evenals Lenin die glimmend op zijn sokkel pronkt. Oleg Petrov, de voorzitter van 'Transfiguratie' brengt ons in zijn Lada dwars door de landerijen op de plaats van

3000 ha) ooit van de grond zal komen? „Problemen zijn er om te overwinnen”, voegt Oleg ons lachend toe. Oleg Petrov is op 21-jarige leeftijd cum laude afgestudeerd als landbouwkundig ingenieur met veeteelt als specialisatie.

Een deel van het landbouwmaterieel van het project, gekocht in 1991 met krediet van de Russische overheid.

Omdat hij zich in die periode in de Baptistengemeente van Kursk (regio Ryazan) had laten dopen, werd hij naar een onrendabele varkenskolchoz gestuurd. Tegen de verwachting in wist hij deze in vier jaar tijd om te buigen tot een winstgevend varkenshouderij.

Deze moderne Jakob heeft in 1990 samen met enkele mede-christenen van

grond toegewezen gekregen. Tijdens ons bezoek hebben we ook een gesprek gehad met de burgemeester van Ucholowo en de landbouwfunctionaris van de regio Ryazan. Zij waren lovend over dit initiatief, omdat het een duidelijke bijdrage levert aan de opbouw van de samenleving. Het project omvat ook nogal wat: de 3000 ha moet worden bebouwd

wonen, ver van de bewoonde wereld en onder schamele omstandigheden. Maar het begin is er, de eerste graanoogst is in het najaar van 1991 binnen gehaald en het wintergraan is ingezaaid. Wat er nu eerst nodig is, is geld om meer huizen te kunnen bouwen en een bescheiden begin te kunnen maken met de opbouw van een nieuw dorp. Een immens probleem is dat de prijzen sinds januari steeds meer stijgen.

Maar de mensen van 'Transfiguratie' laten zich niet uit het veld slaan. Zij zien het als een uitdaging van hun geloof: „Het is onze roeping om vrucht te dragen voor het Koninkrijk van God.” Dit unieke project van onze Russische broeders en zusters verdient steun vanuit „het Westen”. Zij brengen er zelf grote offers voor. Maar zonder verdere hulp zal het onmogelijk zijn voor de mensen van 'Transfiguratie' om voet aan de grond te krijgen op Russische bodem.

T. F. Smit
N. A. van der Leer

V.l.n.r. Victoria Mazharova, Oleg Petrov en Fred Smit met achter zich de besneeuwde landerijen van het landbouwproject 'Transfiguratie'.

P.S. Het volgende transport naar Rusland betreft kleding en medicijnen en zal eind september doorgang vinden. Alle gemeenten ontvangen hierover spoedig bericht.

baptistenhuize het initiatief genomen tot dit project. 'Transfiguratie' staat officieel geregistreerd bij het ministerie van Landbouw in Moskou. Zij kwamen met de aanvraag voor dit project nog voor de wetgeving van de privatisering van het land van kracht werd. Op uitnodiging van de lokale overheid in de Ryazan-regio heeft 'Transfiguratie' de

(graan, tarwe, aardappelen) en de opbrengst zal worden gebruikt voor de opbouw van een gemeenschapscentrum. Een school, een bibliotheek, medische voorzieningen, gegroepeerd rondom een christelijke gemeenschap van boerenfamilies, technici, onderwijzers etc. Voorlopig is er nog niet meer dan een enkel huis waar de pioniers

BIJZONDER PASTORAAT (III)

„Ik voel warmte en mededogen voor deze mensen... Dat mensen je zo in vertrouwen nemen, schept een heel bijzondere band. Het is een geschenk van God om zo beschikbaar te zijn.” In gesprek met br. Boeschoten uit Bunnik; voormalig legerpredikant, algemeen vormingsleider van de NBB en evangelisatie-predikant te Amsterdam, maar tegenwoordig gevangenispredikant.

In ons telefoongesprek van tevoren bleek al snel dat we hier te maken hebben met een gedreven persoonlijkheid. Iemand die echt staat voor z'n werk; die zonder problemen een avond vol praat over het bijzondere werk waar hij mee bezig is: het pastoraat in de gevangenis. Vanuit de interkerkelijke stichting Epafra te Utrecht is br. Boeschoten aangesteld als gevangenis-predikant voor Nederlanders in buitenlandse gevangenissen in het kader van justitieel beleid. Voor dit werk zijn nauwelijks fondsen vanuit de overheid beschikbaar.

Wat moeten we ons voorstellen bij gevangenispastoraat?

Praktisch betekent het dat ik per jaar een aantal reizen naar het buitenland maak, met name Frankrijk, Spanje, maar ook Engeland. Ik neem dan meestal de caravan mee, want dan ben je iets mobieler. 's Morgens om bijvoorbeeld 9 uur sta ik op de stoep bij een gevangenis en heb dan een afspraak met een aantal Nederlandse gevangenen. Later op de dag rij ik dan naar een volgende gevangenis en als ik op tijd ben, heb ik nog een afspraak en anders de volgende dag. En zo reis ik dan een aantal weken in zo'n land rond.

Als een gedetineerde opgeroepen wordt, omdat er „bezoek” is, weet hij vaak niet wie er voor hem is, familie, advocaat, iemand van de ambassade etc. Oude bekenden doen meestal hartelijk verrast, anderen zijn in ieder geval dolblij dat ze hun eigen taal weer eens kunnen spreken. We zitten bijvoorbeeld in de cel of in een soort onderzoekskamer, maar ook wel in de kerk of spreekkamer van de predikant of zelfs in de kamer van de directeur.

VEEL BIJBELS WEG TE GEVEN

Ik neem ook vaak boeken mee voor gevangenen, ook veel bijbels. Het is

ongelooflijk hoeveel bijbels je kwijt kunt in de gevangenis. Vanuit de stichting ontvangen de gevangenen ook één keer per jaar een kalender en een agenda. En het is opvallend hoe vaak je die kalender tegenkomt in een cel; bijna een soort huisaltaartje. Veel gevangenen lezen graag in de bijbel en ze geven dan als reden dat ze die verhalen zo aardig vinden. Ze hebben natuurlijk ook vragen over wat er in de bijbel staat of wat ze denken dat

er in staat. Nou dat wordt dan altijd weer een levendig gesprek. De bijbel is een prachtboek! Anderen gebruiken de bijbel als een gebedsboek en dan herkennen ze zich vooral in veel Psalmen. Zo heb je aan de hand van vragen over de bijbel toch vaak gesprekken over het geloof. Daarbij bid ik ook wel met mensen. Niet vanzelfsprekend natuurlijk, want met bidden moet je niet morsen.

Waar gaat u vanuit bij dit bezoeken van gevangenen?

Nou, bezoek vinden ze sowieso geweldig. Zeker wanneer mensen merken dat je ze niet meteen bestookt. Want dan voelen ze zich beëvangelseerd. Dat is ook mijn uitgangspunt: gewoon *echte belangstelling* voor die ene persoon, voor zijn/haar beleving. Je merkt dat mensen dat ontzettend waarderen. En dan laten ze meestal ook wel het achterste van hun tong zien; hun angsten en hun hoop. Vaak zit daar ook wel iets van de kerk bij... Meestal misverstanden, waardoor een bepaalde karikatuur van de kerk is ontstaan. Je komt ook mensen tegen met nare ervaringen, bijvoorbeeld omdat ze in hun kerk niet werden begrepen of als buitenbeentje werden afgewezen. Mensen misten dan in de kerk echte belangstelling voor hun gevoelens. Wanneer dergelijke gevoelens ter sprake

niks in de gevangenis?

Nee, dat is waar. Ook al moet je niet vergeten dat veel mensen ook slachtoffer zijn. Maar inderdaad: er is ook eigen schuld. En dat wil ik ook niet wegmoffelen. Maar als pastor heb je dan toch een andere rol dan de vervolgende instanties. Gewoon eens bij iemand zitten, ook al is er schuld. Soms als mensen te zeer hun schuld bagatelliseren, dan vraag ik wel eens of ze zich in kunnen leven in de gevoelens van de mensen die hun slachtoffer zijn geworden. Want we zijn natuurlijk geen softies die geen mening hebben.

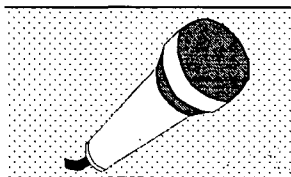
KERKVERVREEMD MILIEU

Mensen in de gevangenis beleven veel dingen toch totaal anders dan mensen in de gemeente. Gevangenen zijn meestal niet kerkelijk en zijn niet vertrouwd met het kerkelijk jargon. Ik

le zielzorg (in-ziekenhuis, gevangenis, leger en op school) werken onder en met zulke „gewone mensen”. En die vinden het op hun beurt best fijn om andere gewone mensen te ontmoeten aan wie je iets van geloof kunt merken en met wie je er vermoedelijk ook over kunt praten. Stof te over!

Niet meteen onze minimum-eisen op tafel leggen en van alles van iemand eisen, maar de barmhartigheid van God laten werken. Van daaruit ligt er in dit werk voor de gemeente ook een geweldig evangelisatieveld. Mensen die binnen het bijzonder pastoraat werkzaam zijn, zijn dan ook niet weggegaan, maar uitgegaan. Zij zijn vooruitgeschoven posten van de gemeente. En ze worden; zeer tot hun genoegen, steeds weer uitgedaagd om rekenschap af te leggen van de hoop die in hen is.

H. D. Huiting

In gesprek met

komen, dan ben ik voor hen beschikbaar. Want er is vaak ook nog wel iets van verwachting, zo van „God is liefde en die laat me niet stikken”. Elk mens heeft in feite behoefte aan gesprek en aandacht. Zeker deze mensen, die vaak in een omgeving van bedreiging en treitering leven. Mensen worden wanhopig, gefrustreerd, boos (over trage rechtsgang) en bang (over situatie thuis). Dan is het toch altijd goed om te merken hoeveel het betekent voor iemand die opgesloten zit in een cel, dat er echt bezoek komt.

Wat drijft u ten diepste om dit werk te doen?

Dat is eigenlijk toch het verhaal van de barmhartige Samaritaan. Daar komt natuurlijk bij dat ik het wereldje goedkende en bovendien in de gelegenheid was en de wegen kende vanuit mijn vroegere werkzaamheden. Ik kan me, denk ik, ook vrij goed inleven in die ander. Ik ben vrij direct en ontspannen („Zo Bep, hoe is het met je ziel?”) Vaak denk ik: „ik had hier ook kunnen zitten.” Dat houdt geen goedkeuring in van iemands daden, maar het betekent wel een echt nabij komen. Niet vanuit de hoogte, maar als kameraad.

Is dat niet ontzettend moeilijk, want uiteindelijk zitten de meesten niet voor

preek en spreek in de gevangenis dan ook anders dan we in de gemeente gewend zijn. Er is, denk ik, een enorme kloof tussen het beleven van de gemeente en van gevangenen.

Ik denk wel eens, als gevangenen werkelijk bij ons in de gemeente zouden komen, dan zouden we er als gemeenten geen raad mee weten. Ik heb bijvoorbeeld wel eens iemand meegemaakt die in de gevangenis wilde komen helpen en die tijdens de pauze van de gespreksgroep een gedetineerde even snel in zijn geloofsschema wilde wringen. Je kunt het Evangelie niet toedienen als Haarlemmer olie.

Het zou geweldig zijn als de gemeente zou ontdekken dat er zich toch ook iets afspeelt bij deze mensen. Weliswaar niet met dezelfde kaders als bij ons. Ze zijn, om zo te zeggen, nog niet helemaal geschikt voor de baptisten APK. Maar toch, God werkt. Hij is met die mensen bezig. Wij moeten dan niet zo gauw mogelijk ervoor zorgen dat ze net zo zijn als wij. Maar misschien meer doen, zoals Jezus deed bij Zachheus. Hij ging ook niet meteen de Wet helemaal uitleggen.

Ik zou graag willen dat de gemeenten meer openheid kregen voor de „gewone mensen” in de wereld, voor wie wij vaak een rariteit zijn geworden. De predikanten in de zogenaamde categoria-

WELKOM IN NIEUW BUIENEN

Broeders en zusters die in onze omgeving met vakantie zijn, willen we graag hartelijk uitnodigen voor onze diensten in Nieuw Buinen en Borger.

Adres: Nieuw Buinen, Dwarsdiep 9

Borger: N.H. Kerk aan de rotonde

Aanvang: Nieuw Buinen: elke zondagmorgen 9.30 uur.

Borger: zondagavond (om de 14 dagen) 19.00 uur (5 juli, 19 juli, etc.)

Tevens zijn broeders en zusters die verblijven in de Strubben te Schoonloo of die met hun vereniging een uitstapje maken en langs willen komen voor een kopje koffie of thee, in onze gemeente (na afspraak) hartelijk welkom.

Met vriendelijke broedergroet,
Baptisten Gemeente Nieuw Buinen,
J. H. de Vries, secr.
05998-12685.

BONIFATIUS

Tot 29 augustus kunt u in het streekmuseum 'Het Admiraliteitshuis' te Dokkum een expositie van prenten, schilderijen en relikwieën bezichtigen, die herinneren aan Bonifatius. Het museum is ma. t/m za. geopend van 10.00 tot 17.00 uur, zondag van 14.00 tot 17.00 uur. De kapel is alle dagen van de week tussen 14.00 en 17.00 uur te bezichtigen. Meer informatie bij VVV Dokkum: tel. 05190-93800.

APPINGEDAM ZELFSTANDIG

Reeds 6 jaar geleden is vanuit de Baptisten Gemeente Delfzijl een evangelisatiepost gestart in Appingedam. Deze evangelisatiepost is in de loop der jaren, met inspanning van vele gemeentelieden, uitgegroeid tot een wijkgemeente. Hierin hebben we allen steeds de leiding van de Heer gezien.

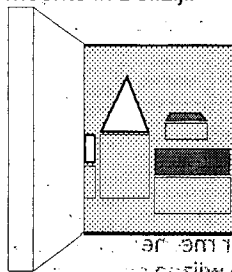
Aan de hand van een meerjarenplan hebben we uiteindelijk willen toewerken en -groeien naar een zelfstandige gemeente met als vestigingsplaats Appingedam.

Er kwamen steeds veel vreemden in de diensten en er groeiden onderlinge banden. Er kwamen mensen tot bekeering en de Heer voegde toe aan Zijn gemeente. We konden een tweede voorganger beroepen en ook hierin werden gebeden verhoord.

Toen uiteindelijk de gedachte werd gevormd om een eigen onderkomen te realiseren in Appingedam, werden we op wonderbare wijze bevestigd in ons streven de Baptisten Gemeente Appingedam gestalte te geven. We ontvingen namelijk een legaat, waarmee we een overcompleet gymlokaal met een groot stuk grond van de plaatselijke gemeente Appingedam konden kopen.

In de op 21 mei jl. gehouden gemeentevergadering deed de Centrale Raad van de toen nog twee wijkgemeenten, een voorstel aan de gemeentelieden om ook de laatste stap van het „Meerjarenplan” te realiseren.

Het scheiden van de twee wijkgemeenten, waaruit zou voortvloeien dat Appingedam geheel zelfstandig een nieuwe start gaat maken als Baptisten Gemeente in Appingedam en dat Delfzijl verder gaat werken aan de Gemeente in Delfzijl.

Uit de gemeenten

Een en ander betekent overigens niet dat er geen samenwerking meer zou plaatsvinden tussen de beide Gemeenten. Wellicht kunnen we ieder in onze eigen plaats maar ook samen in het Eemshoofddijkgebied een duidelijke stem laten horen en het Evangelie verkondigen. Het voorstel van de Centrale

Raad werd unaniem aangenomen.

Het is geweldig fijn om een stuk werk van de Heer te zien groeien. We hopen en bidden dat er een goede voortgang van het werk zal plaatsvinden.

Samen hebben we een stap in het geloof gedaan en zijn ervan overtuigd dat de Heer nog grote plannen heeft met Zijn gemeenten in het Eemshoofddijkgebied.

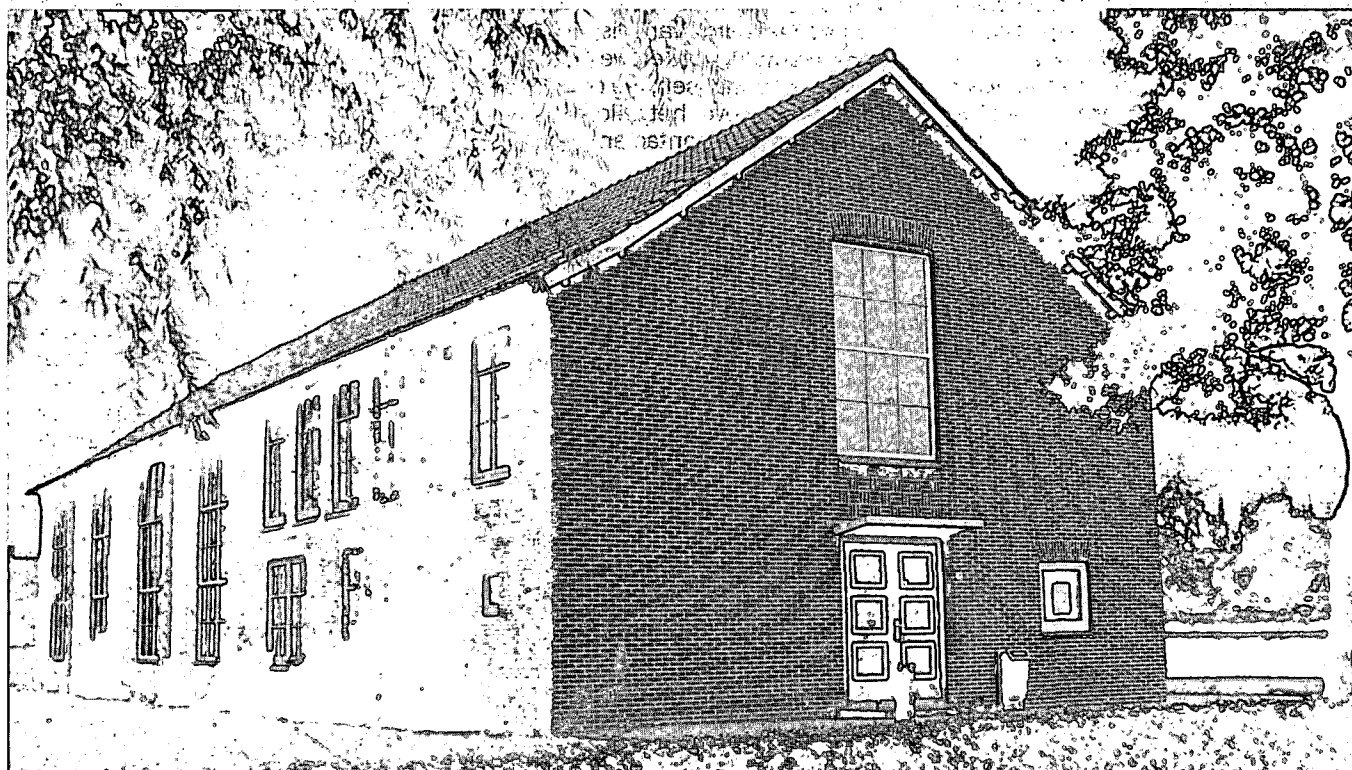
In Appingedam zal binnenkort worden begonnen met de verbouw en inrichting van het gymlokaal tot kerk. Als het

gebouw officieel in gebruik wordt gesteld, zult u ongetwijfeld nog van ons horen.

De Gemeente Appingedam telt op dit moment 118 leden en de Gemeente Delfzijl telt 310 leden.

Delfzijl

Jan van Eerden

MISIÓN HOLANDA (I)

Misión Holanda is bij vele baptisten bekend om haar rondzendbrieven. Misión Holanda benadert en ondersteunt Spaanstaligen in Nederland en brengt hun de blijde boodschap.

In onderstaand gesprek met het echtpaar Joaquin (Quino) en Marijke Jiménez wordt nader ingegaan op dit werk. Dit ECU-artikel van de hand van Wies Scholte-de Jonge kon vanwege ruimtegebrek niet in het Pinksternummer worden geplaatst.

„Wij zijn nu 4 jaar bezig met ons evangelisatiewerk onder de Spaanstaligen. Onze motivatie is het woord van onze Heer, dat we vinden in Lucas 19 : 10: „Want de Zoon des mensen is gekomen om het verlorene te zoeken en te redden.” Jezus geeft ons de opdracht in Joh. 20 : 21: „Gelijk de Vader Mij gezonden heeft, zend Ik ook u.”

„ZIEN JULLIE RESULTATEN?”

„Zoals je weet, zoeken we de mensen in de straat, in huizen en in gevangenen. We hebben veel contacten met prostituees. We zoeken hen op en Marijke geeft ze les in de Nederlandse taal. Wekelijks komen groepjes vrouwen bij elkaar in Alkmaar en Amsterdam. Er is een vaste kern, die heel gemotiveerd is.

Ook komen we bij families thuis. We zijn in het bezit van video-koffers met banden over het leven van Jezus Christus. Zo kunnen hele gezinnen het Woord horen en zien in hun eigen taal. Later komen we er met hen over praten en mogen we hen wijzen op de Heer, Die ook voor hen Zijn leven heeft gegeven.

Wat heel belangrijk is, is het werk onder de gevangenen. In 19 gevangenis in Nederland hebben we in de bibliotheek boeken en bijbels kunnen plaatsen, natuurlijk ook weer in de Spaanse taal. Dit betekent veel voor de mensen.

Doordat het adres van Misión Holanda erin is gedrukt, worden we regelmatig gebeld door mensen, die contact met ons willen en over het geloof willen praten. Uit deze contacten volgen vaak

gezet en weer naar hun vaderland teruggaan, zoeken we contact met een predikant en gemeente in hun eigen plaats of omgeving, zodat ze opgevangen kunnen worden.

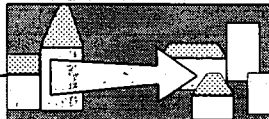
We denken dan aan een Chileense broeder, die we in contact brachten met een baptistengemeente in Chili. Na verloop van tijd schreef hij ons een fijne brief, met daarin een kopie van zijn doopbewijs en hij schreef o.a. „Het Huis van Bewaring was voor mij Una Casa de Meditación”, een huis dus van meditatie, geworden. Deze broeder, die hier in de gevangenis tot bekering is gekomen, is in Chili in een baptistengemeente gedoopt en werkt nu samen met die predikant onder de gevangenen in zijn eigen land. Dit is voor ons zo bemoedigend.

Onlangs kwam er een brief van de vrouw van een gedetineerde. De man zit hier en belde ons op in januari, net in die week dat het vroom. Hij had van een kameraad over Misión Holanda gehoord en zei door de telefoon: „Ik heb het zo koud, kunt u me helpen?” Behalve een doos met kleding hebben we hem een bijbel gestuurd en de Blijde Boodschap gebracht. Nu schreef zijn vrouw uit Peru ons die brief. Ze bedankte voor de geestelijke en materiële steun die Misión Holanda haar man geeft en ze voegde eraan toe: „Kunt u mij een adres geven van een kerk van uw geloof, hier in Lima? Daar wil ik dan naar toe gaan.” Wonderlijk hè?

(wordt vervolgd)

Evangelisatie

Ook staan de vrouwen open voor het Evangelie. Ze vragen vaak om een bijbel in de Spaanse taal en het gebeurt dikwijls dat ze meerdere bijbels kopen om door te geven aan hun collega's. Zo worden er bruggen gebouwd naar mensen in Alkmaar en Amsterdam. We vragen jullie te bidden voor deze vrouwen, dat er een doorbraak komt en ze met het leven dat ze leiden totaal willen breken, wat voor verdere consequenties dat ook moge hebben.

schriftelijke bijbelstudies en naar aanleiding hiervan ontstaat vaak een persoonlijk briefcontact en het verzoek om bezocht te worden. Omdat dit laatste niet altijd mogelijk is vanwege tijdgebrek en afstand, bieden we de gevangenen altijd aan om ons op onze kosten op te bellen.

Wat erg fijn is: door deze bijbelstudies zijn er verschillende mensen tot bekering gekomen.

Als deze mensen hun straf hebben uit-

HOORT DE ALMACHT VAN GOD IN HET MUSEUM

Kerkelijk allerlei

In de kerkelijke pers - en uit hoofde van mijn beroep lees ik daar nog wel eens wat van - kom je soms merkwaardige zaken tegen. Zo viel mijn aandacht op een boekbespreking. Het was een bespreking van het boek „Geloven bij daglicht” van dr. H. Wiersinga. De ondertitel van dit boek luidt: Verlies en toekomst van een traditie.

Nu hebben we wel eens eerder wat van deze dr. Wiersinga gehoord en gelezen. Een kleine twintig jaren geleden heeft hij een boek het daglicht laten zien dat als titel meekreeg „De verzoening in de theologische discussie”. Een boek dat ik mij indertijd heb aangeschaft en dat nog steeds op mijn boekenplanken te vinden is. Maar het was geen goed boek. Daarin rekende dr. Wiersinga af met de traditionele verzoeningsleer, waarbij de schrijver ontkent, dat Jezus Christus in onze plaats het gericht en het oordeel van God heeft gedragen. Dit boek heeft toen veel stof doen opwaaien. Met dit nieuwe boek van dezelfde auteur zal het niet anders zijn. Want de opmerkingen die de schrijver maakt, zijn met recht schrikbarend. Ik wil u enkele van deze opmerkingen doorgeven:

„Willen wij geloof in God behouden, dan moeten we royaal erkennen dat zijn macht beperkt is, beperkt door mensenmacht en natuurgeweld.”

„Begrippen als de almachtige God, de drieënige God, de maagdelijke geboorte van Jezus Christus alsmede de lichamelijke opstanding van Christus, moeten snel uit de roulatie genomen worden.”

En zo heeft deze schrijver nog wel meer opmerkingen, die sterk afwijken van de traditionele geloofsleer.

FOLKLORE

Een aantal jaren geleden ben ik, met mijn vrouw, verschillende keren op Kerkepad geweest. Aan de hand van een programma van de N.C.R.V. was er een route uitgezet, zodat men op één dag een aantal kerken kon bezoeken. Vaak beekroop mij de gedachte dat we met

een stuk folklore bezig waren. Soms kregen we ook wel eens de indruk dat het door de presentator van het programma zo werd gebracht. Folklore, iets wat eens goed is geweest, maar dat nu tot het verleden behoort.

Nu de schrijver van bovengenoemd boek deze opmerkingen maakt, krijgen we de indruk dat niet alleen de kerken, maar het hele geloof tot een zekere folklore gaat behoren. We weten dat veel mensen er zo ook over denken. Wij vragen ons echter af als we op deze wijze gaan omspringen met de diepe geloofswaarheden of we dan niet heel dicht genaderd zijn tot de gemeente van Laodicea, waar men zelfs de Christus der Schriften naar buiten had gewerkt.

Wat is dan nog de gemeente? Een humane instelling waar het gaat om een goed levensgedrag? Een soort politieke stroming die zich bezighoudt met het verbeteren van de wereld? Waar de gemeente komt tot het aanvaren van begrippen die Wiersinga in zijn boek beschrijft, houdt de gemeente op gemeente van Christus te zijn. Dan is er geen God die de mensheid ter verantwoording zal roepen. Dan is er geen Christus die geleden heeft voor een verloren mens. Dan is er geen reddend Evangelie dat verkondigd moet worden. Dan zien we geen mensen meer komen aan de voet van het kruis.

God geve dat de gemeente, van welke naam ook, bewaard zal blijven voor dergelijke leringen. Want hoe zal de wereld het Evangelie moeten horen, als het in de gemeente zelf niet meer leeft?

Jac. Schouten

De Baptisten Gemeente Enschede heeft als voorganger in bijzondere dienst beroepen ds. P. Wijchers uit Hengelo. Hij heeft dit beroep aangenomen.

De Baptisten Gemeente Musselkanaal heeft beroepen ds. J. Bouritius. Hij heeft dit beroep aangenomen.

MEDEDELING

De bevestigingsdienst waarin ds. C. Molema aan de gemeente Eindhoven zal worden verbonden, zal plaatsvinden op **zondag 13 september a.s.** in de morgendienst, welke aanvangt om 10.00 uur.

De intrededienst van Ds. Molema zal diezelfde zondag aanvangen om 16.00 uur.

Het nieuwe adres van br. R. Quispel, student TWO en voorganger van de gemeente Haarlem luidt ingaande 29-06-1992: Zwanebloembocht 98, 1991 GA Velsersbroek, tel. 023-386994.

DE VOLMAAKTE STANDAARD (I)

In deze DC en de komende drie nummers wilde ik graag verantwoording afleggen van mijn Schriftbeschuwing. Dit eerste artikel zal nog niet zozeer een

Bijbelstudie zijn, maar meer een beschouwing over het belang van het onderwerp.

Uit de vragen die op je afkomen in de rubriek „Lezers aan het woord”, merk je soms dat men denigrerend doet over mensen, die in de Bijbel geloven van kافت tot kافت.

We weten dat de waarheid nooit op een democratische manier tot stand kan komen. Daarom is het in feite ook onmogelijk om in een democratie te steunen op speciale gunsten van een overheid. Niemand mag op grond van zijn aanspraak op waarheid voor zijn religie of kerkelijke gezindte bijzondere voorrechten eisen van de regering; omdat deze „toevallig” een meerderheid zou vormen. Christus is de belichaming van de absolute waarheid en of er nu een meerderheid in ons land is die dat gelooft of dat ik de enige ben, dat doet niets af of toe aan die waarheid. Dit moet een christen wel tot voorstander maken van vrijheid van meningsuiting. Iemand die mij de ruimte niet laat voor mijn exclusieve aanspraak op waarheid maakt zich schuldig aan onverdraagzaamheid. Een pluriforme maatschappij laat de ruimte voor een ieder om een exclusieve aanspraak te maken op zijn waarheid. Daarom kan dit soort pluriformiteit nooit de leidraad van een plaatselijke gemeente zijn, omdat daar juist de ontdekking van gelijke elementen van de waarheid het gemeenschappelijke vormt. De aanspraak op die gemeenschappelijke ontdekking heeft hen bij elkaar gebracht. Dit zijn zulke wezenlijke elementen geweest in de totstandkoming van hun gemeente-zijn, dat men bij loslating hiervan haar oorsprong zou verloochenen. Waar men op grond van pluriformiteit via een onmogelijke tolerantie een kerk (gemeente) bijeen wil houden, zal men ontdekken, dat deze reeds uiteengevallen is. Het kan beter zijn om te behoren tot een kerk, die honderd jaar achterop komt (maar bij zijn oorsprong blijft) en die zich niets aantrekt van de laatste grillen in cultuur en maatschappij dan te behoren tot een kerk, die al haar energie stopt in het inhalen van de vijf minuten, die ze denkt achterop te liggen.

GOD VERANDERT NIET

Het Christendom mag rusten in het geloof, dat de God die de bron van waarheid is, niet verandert met de wisseling der tijden. Dit leidt tot een absolute waarheid, die relativisme uitsluit en het de kerk (wil zij werkelijk kerk zijn) onmogelijk maakt slechts een aanpassing aan een bestaande cultuur te zijn. Zo'n aanpassing kan leiden tot absurde toestanden. De ondergang van de televisieprediker Jim Baker is niet in de eerste plaats te wijten aan zijn hebzucht en seksuele buitensporigheden, maar aan een onzuivere theologie. Een Evangelie, dat zich aanpaste bij de Amerikaanse cultuur. Een Evangelie van materiële vooruitgang: „Vertrouw op God en op jezelf en de stromen van de materiële en lichamelijke welvaart zullen je deel zijn.” De uiterste consequentie is een God die de deur voor je opent om je lusten bot te vieren op het stoffelijke en lichamelijke. Een God die er plezier in heeft dat je plezier hebt.

Bijbel

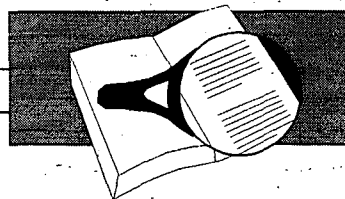
Onze verantwoordelijkheid als christen is ons ernaar te richten om de oorspronkelijke christelijke waarheden te kennen en te verstaan. Wij moeten deze historische christelijke waarheid aanvaarden en doorgeven. Als deze basis ontbeekt, heeft dat desastreuze gevolgen. Elke afwijking van het goddelijke standpunt leidt tot een vals Evangelie. Komen tot de leer van de inspiratie betekent niet het uitschakelen van je verstand, maar is het resultaat van een denkproces, dat heel intensief bezig is geweest met de Bijbel. Secu-

larisatie is het gevolg van het niet meer weten wat men gelooft. Men raakt de Bron kwijt en dan gaat men zichzelf bakken uithouwen, die geen water houden (Jer. 2 : 13). Dit is bijvoorbeeld ook te merken op onze scholen. De oorspronkelijke plaats van het gebed, het lied en de Bijbel is aan het verdwijnen. Men vervangt dit door vormen, die met politiek en maatschappelijk engagement te maken hebben.

Een (naam)christen wil nog wel wat christelijke waarden overhouden, maar door een tekort aan vertrouwen in zijn eigen uitgangspunten weet hij er geen raad mee in de geseculariseerde maatschappij. Zou het christendom massaal vanuit een diepe overtuiging leven, dan lag de zaak anders. Als dit deze overtuiging als een voortdurend gemeenschappelijk aanwezig criterium zou toepassen, dan zou dat in de maatschappij niet als opdringerigheid ervaren worden, maar dan zou de geestelijke werkelijkheid daarachter gemakkelijker ontdekt worden. Als dit gemeenschappelijk door alle christenen gepraktiseerd zou worden, dan zou de wereld bereikt worden met de rijke bijbelse waarheden. Gewoon door de „leken” op de „levensmarkt”.

TWEE TERREINEN

Kennis van en vertrouwen in de klassieke christelijke waarden en waarheden stelt een hemelburger in staat een goed wereldburger te zijn. In de Schrif-

ten en de klassieke leer vinden we uitdrukking van onze verantwoordelijkheden op beide terreinen. Onze opstelling in de maatschappij heeft dus alles met onze Schriftbeschuwing te maken. Enerzijds gaat het om onze maatschappelijke gehoorzaamheid aan onze overheid. Anderzijds gaat het om onze loyaliteit aan het Koninkrijk van God. Dat laatste betekent soms burgerlijke ongehoorzaamheid. Het evenwicht hiertussen vereist de nodige zorgvuldigheid.

J. Schotanus

GELOOFSOPVOEDING

„Niets komt in het hart wat niet eerst in de zinnen en het ik is geweest.” Een citaat van dr. W. ter Horst, oud-hoogleraar in de orthopedagogiek, uit zijn lezing voor de Broederschap van Baptisten Voorgangers, op 27 april in De Nieuwe Oorsprong. Binnen geloofsopvoeding moeten we uitgaan van het volle bewustzijn van kinderen; hun ervaring en beleving zijn van wezenlijk belang.

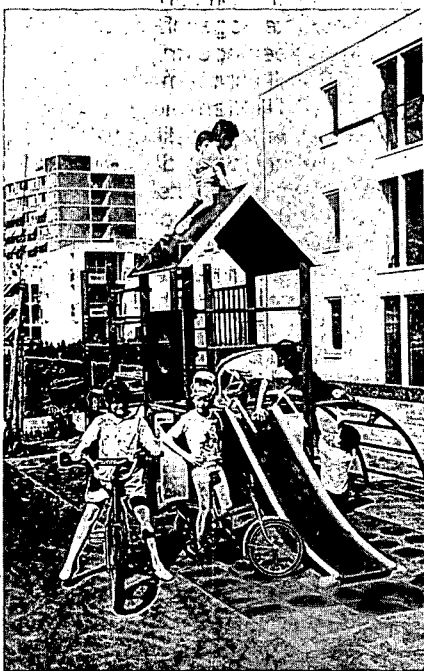
In de orthopedagogiek gaat het om de wetenschappelijke interesse voor wat geen perspectief meer heeft, dus de kneusjes. Vanuit zijn vakgebied en vanuit zijn hervormd-gereformeerde horizon schreef Ter Horst een aantal boekjes, waaronder „Christelijke geloofsopvoeding”. „We kunnen niet meer opvoeden zoals we zelf zijn opgevoed!” Er zijn dus andere vormen nodig. Op de vraag waarom, wijst Ter Horst op drie veranderingen in onze samenleving.

HET GEZAG

De gezagsstructuur is niet meer, dezelfde als vroeger, het is veranderd. Vroeger had je pyramidaal gezag (een hooggeplaatste wist het beter: „vader/ dominee heeft gezegd”). Die vorm van gezag is tegenwoordig tot in het leger ongeloofwaardig geworden. Dus ook in de geloofsopvoeding kun je zo niet meer te werk gaan. Misschien wel tot een jaar of 12, maar in de puberteit, de periode van losmaken valt dat allemaal weg. Tot 12 jaar is er in zekere zin nog een soort geestelijke prostitutie mogelijk: voor liefde moet het kind betalen met goed gedrag! Maar de pedagogiek gericht op aanpassing van het kind heeft z'n tijd in feite gehad. Tegenwoordig is het verworven gezag van veel groter belang. Dat is het gezag dat iemand verwerft door er te zijn, terug te komen, eerlijk te zijn enz. Dat lijkt verbazingwekkend veel op het gezag van de Heer, die zegt: „Ik ben de Heer die je uit Egypte geleid heb.” Ofte wel: Ik was het en dus mag je vragen Mijn wet te volgen.

DE CULTUUR

Vroeger hoorde het christen-zijn er helemaal bij. Men had ook eigenlijk geen keuze. Ter Horst vergelijkt de situatie van de geloofsopvoeding met het beeld van Friezen die in Friesland wonen. Hun kinderen leren automatisch

het Fries. Maar wanneer Friezen naar Brabant gaan verhuizen, verdwijnt dat automatisme. Dan moeten de ouders er iets aan doen, als ze hun kinderen het Fries willen leren. Met geloofsopvoeding is het idem. Christen-zijn is helemaal niet meer vanzelfsprekend. Dus je moet bewust met geloofsopvoeding bezig zijn. Zeker als we bedenken dat er tegenwoordig zo'n uitgebreid aanbod van religies is. Vanzelf erin groeien is er niet meer bij.

DE GEMEENSCHAP

De structuur van onze samenleving is ook veranderd. Steeds meer individualisering. Vroeger vroeg je aan een kind: waar ben jij er eentje van? Dan noemde het kind de naam van de familie, de stam waartoe hij behoorde. En dan wist je ook genoeg. Tegenwoordig vraag je aan een kind: Hoe heet jij? En dan zegt het kind zijn naam: Pietje. En dan weet je nog niets.

De huidige tijd is een overgangstijd. Mensen die ergens bij willen horen, kiezen daar bewust voor. En misschien moeten we dat ook positief waarderen. Want het houdt immers een bewuste keuze en toewijding in. Dus vroeger had je als het ware een 'ingroeiker' en nu gaat het meer naar een 'keuzeker'.

GEMEENTE NU

Als christelijke gemeente kun je op deze veranderingen reageren door je in een *schuilkelder* te verbergen, de rijen te sluiten. Er zijn ook mensen die kiezen voor een *cultuurkerk*; de kerk van de Mattheüspassion en de Rembrandtbijbel. Ten derde, en dat is de keuze van Ter Horst, kun je als gemeente proberen een *oase* te zijn. Een oase waar wat te beleven valt. Kenmerk van een oase is ook dat iedereen er in kan; de oase is open naar alle kanten.

Nu is de moeilijkheid van geloofsopvoeding, dat kinderen die woestijn in willen. Want in hun beleving is dat geen woestijn, maar een pretpark. Veel kinderen haken dus af wanneer ze zich losmaken. Daardoor ontstaat er een breuk tussen de geloofsopvoeding tot die tijd en de uiteindelijke keuze. Het komt er voor de gemeente op aan, die jongeren die eerst zijn weggelopen weer te kunnen opvangen. Belangrijk is dan dat zij weten dat er in de gemeente iets te beleven valt.

Er zijn drie belevingsgebieden: de zintuigen, het ik en het hart. Bij deze geloofsopvoeding spelen deze drie gebieden een rol. Kinderen moeten het in de eerste plaats naar de zin hebben in de kerk. Ten tweede moet hun ik bevestigd worden. Ten derde moet het hun hart raken. Je moet kinderen dus niet leren zingen: „Ik ben een parel in Gods hand”, wanneer je ze niet hebt uitgelegd wat een parel is. Hetzelfde geldt bijvoorbeeld voor „Nu daaghet in het oosten”. Kinderen moeten ook aan den lijve ervaren, dat het wachten lang duurt. Het is jammer dat onze kerkdiensten zo weinig van die ervaringsmomenten bevatten. Wanneer er in een gemeente wel voldoende te beleven valt, dan is er de kans dat kinderen inderdaad terugkeren uit die woestijn en een keuze maken. Want kiezen doe je immers niet alleen met je verstand maar ook met je hart.

H. D. Huiting

DOPEN IN DOETINCHEM

Nadat een aantal vragen, gesteld aan de dopelingen, met een duidelijk „ja” waren beantwoord, werden 3 mei jl. achtereenvolgens gedoopt: br. G. van de Meene, zr. G. C. van de Meene-Pas, zr. S. Regelink van Duffelen, br. J. G. (Johan) Deurloo en br. G. A. (Gerjan) Hebbink. En nog is er plaats. Daarna namen de brs. Bosveld, Hebbink sr. en Deurloo sr. deel aan de handoplegging en ging br. Van der Stoep voor in gebed voor de zegen van en de vervulling met de Heilige Geest voor de pas gedoopten. Carlijn Regelink speelde heel mooi op de harp. Namens de raad werden de pas gedoopten, alsook br. G. Luimes (reeds elders gedoopt), als nieuwe leden der gemeente, verwelkomd door de secretaris der gemeente. Een sfeervolle avondmaalsdienst besloot deze fijne

en gezegende morgen! Inmiddels heeft een echtpaar uit Aalten de doop aangevraagd en hopen we op 21 juni weer een doopdienst te houden.

Zo mogen we in Doetinchem, o.l.v. onze nieuwe voorganger, voortgaan, met vreugde en vol verwachting van wat de Heer verder onder ons wil doen.

BRAND IN LELYSTAD

Zondagmorgen 29 maart 1992 werd onze gemeente opgeschrikt door een brand in gemeentecentrum „De Hoeksteen”. Om half acht 's morgens stond het gebouw in lichtvlaai. Voor velen van ons een onbegrijpelijke gebeurtenis. Vier jaar lang deed de met een grote inzet van gemeenteleden en -vrienden verbouwde noodschool uitstekend dienst bij de op- en uitbouw van de gemeente. In enkele uren brandde het gebouw geheel uit. Daarmee ging veel arbeid en inzet verloren. Voorlopig heeft de gemeente voorzie-

ningen kunnen treffen, waardoor de arbeid op zondagmorgen kan doorgaan. De meeste vergaderingen in de week worden nu verlegd naar de diverse huiskamers.

Veel tijd wordt besteed aan het afwikkelen van de schade en het vinden van een blijvende nieuwe vergaderruimte voor onze groeiende gemeente. Bij het zoeken naar oplossingen hebben we veel begrip en medewerking van de diverse instanties ondervonden. In hoeverre de verzekering de schade zal dekken, wordt nog onderzocht. Er zal vermoedelijk een aanzienlijk deel ten laste van de gemeente komen. Hartverwarmend waren de berichten van medeleven die we o.a. van de gemeenten uit Hoofddorp, Kampen, Pernis en Harderwijk hebben ontvangen. Vertrouwend en geloofend dat de Heer der Gemeente zal voorzien, gaan wij voort, getuigend van de genade van God de Vader, door Jezus Christus ons geschonken.

De raad van de gemeente

MERWEBOEKEN NIEUWS

1 **BRIEVEN AAN MIJN TEDDYBEER** een boek voor volwassenen door *Hetty Lalleman*
nieuw Ironische kijk op het (jonge) ouderschap vanuit het perspectief van een 1-jarige baby. Ideaal cadeau voor kersverse ouders, maar ook voor de meer 'ervaren', om veel in te herkennen.
ISBN 9071864324 48 blz. f 9,90

3 **NEW AGE: BEDREIGING OF UITDAGING?** over vragen die New Age aan de kerken stelt door *drs. Jan Minderhoud*
Beknopte en heldere informatie over het nieuwe-tijdsdenken, getoetst aan de Bijbel. Met gespreksvragen.
ISBN 9071864286 96 blz. f 13,50 2e druk

5 **KLEINE WERELD** en andere verhalen door *Otto de Bruijne*
nieuw Tintelende impressies van een Hollander in Afrika. Met veel humor en een rake typering tekent de auteur het spanningsveld tussen de Westerse en de Afrikaanse cultuur.
ISBN 9071864375 64 blz. f 12,90

7 **HET GEWIJDE DAGBOEK VAN ADRIAN PLASS (37de)**
Christelijke satire met een opbouwend karakter
„Dit boek hebben we nodig in christelijk Nederland, want het verkeert in een midlife crisis,” zei een bekende tv presentator.
ISBN 9071864308 112 blz. f 15,90 2e druk

8 **Soteria: GEMEENTEOPBOUW** (themanummer) (zie De Christen 22-5-92) ISBN 9071864383 f 12,50

9 Neem een **jaarabonnement** op dit kwartaalblad voor evangelische theologische bezinning voor slechts f 34,50 (4 nummers van elk 64 pagina's)

2 **EEN NIEUW GEZANG** opwekkingslied en gospellied in de gemeente **nieuw**
door *drs Evert W. van der Poll*
10-tal interviews met o.a. Charles Groot, Wiesje Hoekendijk, Gert van den Bosch, Bart van Empel, Leen La Rivière e.a.
ISBN 9071864332 120 blz. ca. f 17,90 (juni 92)

4 **HET BEZOEK** **nieuw**
door *Adrian Plass*
Een integere novelle over een onverwacht bezoek aan de kerk door haar Grondlegger
ISBN 9071864405 56 blz. f 9,90 (juni 92)

6 **DE VERBORGEN STRIJD** **nieuw**
door *Peter Noordzij*
Een boeiende roman over de geestelijke strijd in de hemelse gewesten.
ISBN 9071864391 ca. 150 blz. ca. f 19,50 (juni 92)

alle boeken ook in de boekhandel

KEUZE In ongefrankeerde envelop sturen naar **MERWEBOEK**, Antwoordnummer 808, 3350 VD Sliedrecht

Ja, stuur mij de aangekruiste nummers:

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9

Rechtstreeks / via boekhandel:

Bij orders tot f 50 wordt een kleine bijdrage in de kosten berekend. U kunt ook bestellen door overmaking op giro 464501 van Merweboek, Sliedrecht

Naam .....

Adres .....

Postcode .....

Plaats .....

C

Heel blij en dankbaar zijn wij, dat God,

Maaïke

aan ons gezin heeft toevertrouwd.

Wijnand en Eva van Berkel
Jaap-Peter
Matthijs
Gerdien
Jelleke

28 mei 1992
Roggekamp 14,
7908 MN Hoogeveen

*Dan ga ik op tot Gods altaren;
tot God, mijn God, de bron van vreugd,
dan zal ik juichend stem en snaren
ten roem van Zijne goedheid preken,
Die na kortstondig ongeneugt
mij eindelijk verheugt.*

Psalms 43: 4

Heden nam God tot Zich: Zijn kind, onze
lieve tante en oud-tante

Hendrika van Oort

* 17 aug. 1896 f. 2 juni 1992

Met grote waardering en dank denken
wij aan de liefdevolle wijze waarop zij
werd verzorgd in de „Diessenplas”

Namens de familie:
H. Tijman-Schröder

Holten, Vrijheidslaan 1.
Correspondentie-adres:
J. Aaldring
Hengelose Esstraat 64
7556 ED Hengelo

De begrafenis heeft plaatsgevonden op
zaterdag 6 juni jl. te Holten (O).

Op 2 juni 1992 heeft de Heer
thuisgehaald onze zuster

H. van Oort

op de leeftijd van 95 jaar.

Zij werd op 16 juni 1916 gedoopt in onze
Gemeente.

Baptisten Gemeente Deventer.

*Zij heeft nu een eeuwig huis.
2 Cor. 5: 1*

Op 25 mei overleed onze zuster

Aaltje Bots-Danker

in de leeftijd van 83 jaar.

Baptistengemeente Zwolle.

*Want wij weten, dat indien de aardse
tent waarin wij wonen,
wordt afgebroken,
wij een gebouw van God hebben,
in de hemelen,
niet met handen gemaakt,
een eeuwig huis.
2 Cor. 5: 1*

Wel verdrietig, maar dankbaar voor haar
leven, geven wij u kennis van het vrij
onverwacht overlijden van onze lieve en
zorgzame moeder, groot- en
overgrootmoeder

Aaltje Bots-Danker

sinds 2 juni 1974 weduwe van
Willem Bots

in de leeftijd van 83 jaar.

Zwolle: Jannie en Herman de Vries
Edmonton: Jan en Bep Bots
Edmonton: Riekje en Jim Baribeault
Vlissingen: Babs en Jaap Kloet
Edmonton: Wim en Winië Bots
Ewijk: Henk en Annemieke Bots
Edmonton: Jannes en Iola Bots
Edmonton: Wienie en Frank Martens
Zwolle: Riet en Keimpe Corporaal
Klein- en acht kleinkinderen

Zwolle, 25 mei 1992
Correspondentie-adres:
Elauwers 48
8032 ZC Zwolle

*God heeft ons geen kalme reis beloofd,
maar wel een behouden aankomst.*

Door de Heer is thuisgehaald, na een
ernstige ziekte onze broeder

Ruurd de Boer

geliefde echtgenoot
van M. de Boer-Gankema

in de leeftijd van 54 jaar.

Stavoren, 26 mei 1992.

Baptistengemeente Stavoren.

De Nieuwe Oorsprong

Recreatie- en
Konferentiecentrum

Huisterheide 7
8521 NC Sint Nicolaasga
Telefoon 05134-2341

Vakantieweken voor senioren

Op een prachtig plekje in Zuid-
Friesland ligt „De Nieuwe Oor-
sprong”

Bijna 1000 ouderen brengen daar
jaarlijks een vakantieweek door.
Ook dit jaar.

In diverse weken tussen nu en half
september zijn plaatsen vrij.
Gerieflijke kamers, een sfeervol
huis, een gezellig programma en pri-
ma verzorging. Gun uzelf die trakta-
tie.

Vanaf f 560,- p.p. bent u een hele
week onze welkome gast.

Bel om informatie en formulieren
(bij voorkeur op kantooruren):
05134-2341.

De Nieuwe Oorsprong

St. Nicolaasga

Te huur in juli en augustus

stacaravan

met douche en w.c.

Sttaande op camping in Nrd-Luxemburg;
nabij Drielandenpunt, zwembad, Ned.
beheer. Prijs f 500,- p.w. Incl. na 18.00-
uur. Tel. 09-35267048, b.g.g. 05280-
62267

VAN DER GRAAF

TOP
VERHUIZERS
VERHUIZINGEN HULPDIENST

Overtuig uzelf: dit blad kunt u niet missen!

JA, ik neem een abonnement op "De Christen"

☐ voor een halfjaar voor f 24,50

☐ voor een jaar voor f 49,00

Naam: .....

Adres: .....

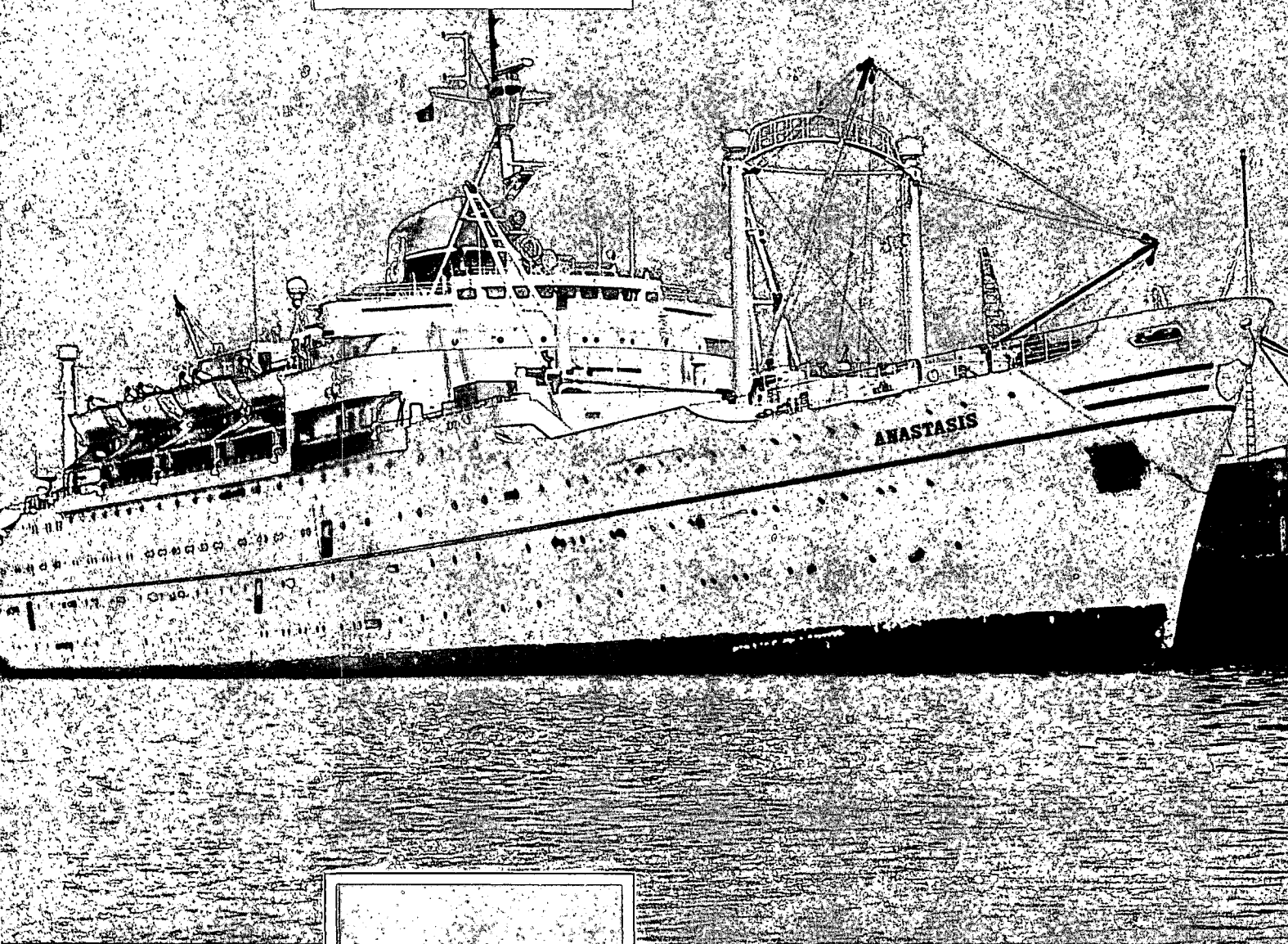
Postcode: .....

Woonplaats: .....

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten

107E JAARGANG NR. 20 3 JULI 1992

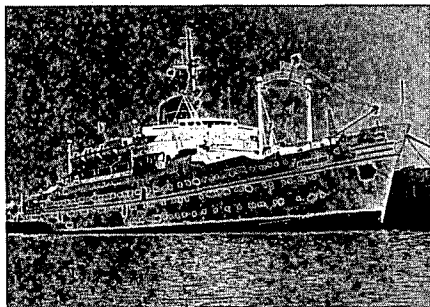
de christen

Schip „Anastasis“

Hospitaalschip met
boodschap

Preken als vak-
een interview

Medische hulp en evangelisatie gaan samen op de 'Anastasis'. Meer hierover kunt u lezen op pagina 4.

AGENDA

23 augustus

Afscheid ds. C. Molema van Harlingen.
Intrede ds. C. Molema te Eindhoven.

30 augustus

Intrede ds. J. H. Stukker te Stadskanaal-Zuid.

10 september

De aangekondigde oratie van dr. O. H. de Vries zal geen doorgang vinden.

13 september

Intrede ds. G. A. W. Pflaum te Enschede.

19 september

Landelijke Zendingsdag te Zwolle.

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland; verschijnt tweewekelijks; abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar.

Redactie:

drs. H. D. Huiting,
drs. P. J. Lalleman, J. Schotanus,
ds. Jac. Schouten, ds. J. H. Stijkel.

Eindredactie:

G. M. Muis, p/a Biltseweg 10,
3735 MC Bosch en Duin. De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredacteur te zijn.

Administratie:

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin; tel. 030-284494/284457, Fax 030-251798, giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

ZOMEREVANGELISATIE

Velen maken zich op om met vakantie te gaan. In deze enerverende tijden is het goed dat wij dergelijke perioden kennen. Een ogenblik er uit, het dagelijks werk achterlatend, andere landen en andere culturen ontmoeten. Ook in de gemeente komt veel arbeid stil te liggen. Maar niet alles. Voor veel gemeenten is het nu de tijd om naar buiten te treden met het evangelie van de Here Jezus Christus.

Tentcampagnes en openluchtsamenkomsten worden gelukkig hier en daar nog gehouden. Nog steeds horen we van de zegen die zulk werk draagt. Zegen doordat er mensen tot geloof komen, maar ook zegen voor de gemeente zelf, omdat men actief bezig is in de wijngaard van onze Here.

Sommige gemeenten werken samen met andere kerken en gemeenschappen, om op campings dienstbaar te zijn, maar altijd met hetzelfde doel, om de liefde van de Here Jezus bekend te maken. Onze eigen ECU, Evangelisatie Commissie van de Unie, heeft jonge mensen opgeroepen en ingezet om op deze wijze aan het werk te zijn op een camping in Wezep.

Andere gemeenten, welke gesitueerd zijn in plaatsen waar veel vakantiegangers komen, proberen de mensen uit te nodigen om hun kerkdiensten te bezoeken. Sommige gemeenten maken dit bekend via ons blad. Men zou dat meer moeten doen.

Want niet allen zijn zo actief bezig, kunnen dat misschien ook niet. Maar daarom is het goed om op een of andere wijze dit werk te steunen. We denken hierbij niet aan geld, maar vooral aan gebed. Maar wat zou het voor al die werkers prachtig zijn als zij wat belangstelling zagen vanuit de gemeenten.

Daarom, als u in de buurt komt van zulk een gemeente of op een plaats waar zomerevangelisatiewerk wordt gedaan, laat uw belangstelling blijken door even een bezoekje te brengen, door zo'n gemeentedienst te bezoeken. Dat geeft vreugde aan allen die daarmee bezig zijn. We zijn ook dankbaar dat een aantal van onze jongeren zich deze zomer inzetten in organisaties als Jeugd met een Opdracht of Operatie Mobilisatie. Jongeren uit de gemeente. We moeten hen dragen in het gebed.

Waar we zo achter het zomerevangelisatiewerk staan zal er zeker zegen komen. Niet alleen bij de mensen die daar mee bezig zijn, maar ook in ons eigen hart. Ook zo willen we elkander een goede en gezegende vakantie toewensen.

Jac. Schouten.

INHOUDSOPGAVE

Onze weerbaarheid	3
De „Anastasis” in Delfzijl (Jac. Schouten)	4
Stenen voor brood (Anne de Vries)	5
EBF over Baptisme (P. J. Lalleman)	6
Evangelische Bijbelschool als werkterrein	7
Preken is een gave maar ook een vak (P. J. Lalleman)	8/9
Bouwen voor jeugd (Teun van der Leer)	10
Misión Holanda (Wies Scholte-de Jonge)	11
Het doopvont open (P. J. Lalleman)	12
De Volmaakte Standaard II (J. Schotanus)	13
Boeken	14
Advertenties en Familieberichten	15/16

ONZE WEERBAARHEID

In de kroniek van de 20ste eeuw lezen we dat op 1 juli 1937 ds. Martin Niemöller, de voorman van de Bekenkende Kirche, die zich verzet tegen de nazificering van de Evangelische Kirche, is gearresteerd. Dus deze week is dat 55 jaar geleden.

Een terugblik.

„Eerst kwamen ze voor de communisten en ik nam het niet voor hen op, want ik was geen communist. Toen kwamen ze voor de Joden en ik nam het niet voor hen op, want ik was een niet-Jood. Daarna kwamen ze voor de vakbondsmensen en ik nam het niet voor hen op, want daar hoorde ik niet bij. Toen kwamen ze voor de katholieken en ik nam het niet voor hen op, want ik was protestant. Toen kwamen ze voor mij en op dat moment was er niemand meer over om het voor mij op te nemen,” aldus ds. Martin Niemöller.

Vele Duitse (naam)christenen wilden de kerk in harmonie brengen met de opleving van het Duits nationalisme. Men vond daarin meer aansluiting bij hun activiteitendrang dan bij hun geloofsdrang. Hitler had door prikacties van de bruinhemden al ontdekt, dat hij zijn gang kon gaan. Ook vele Duitse kerkmensen stonden gniffelend bij de aanvallen op de Joodse winkels. Er kwam geen massaal verzet. Hij ging steeds verder. Het parlement werd buiten werking gesteld onder het voorwendsel van de dreiging van een communistische coup. Na een poosje kon een legertje pro-nazi administrateurs zonder al te veel moeite de sleutelposities op de kerkelijke bureaus innemen.

Door een minderheid worden – pas nadat ze de zaak echt doorziet – verwoede pogingen gedaan om weerstand te bieden, maar door verdachtmaking en beschuldiging van „medebroeders en -zusters” wordt hun invloed steeds kleiner. De staat neemt dan de regeling van de verkiezing voor kerkelijke ambten op zich, zodat tegenstanders van het bewind door voorstanders worden vervangen. Op een ingenieuze manier weet Hitler de kerkmensen tegen elkaar uit te spelen. Daarna stelde hij zijn eigen pro-nazi vertrouwenscomité's in om weer verzoening tot stand te brengen tussen de partijen. Iedere Duitse christen moest overtuigd worden van Gods grote plan met Duitsland. De weer-

stand van een minderheid werd ontkracht door eigen mensen van de kerk.

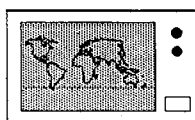
ONDUITS OF ONBIJBELS

Niemöller legt de nadruk op de „zuiverheid” van het geloof, ondanks het feit dat hem verweten wordt beheerst te zijn door een „onduitse geest”. De kerk en zelfs de Bijbel moeten volgens de nazi's gezuiverd worden van die onduitse geest. Christus mag als Zoon van God wel voorgesteld worden als een „superstar”, maar niet als de lijdende knecht. Een reactie hierop zijn de Barmer Thesen, die door vertegenwoordigers van de anti-nazistische Bekenkende Kirche worden aangenomen. Niemöller, met een kleine aanhang, blijft bijbels genoeg om de „geest der dwaling” te doorzien en daarop te attenderen. In dit verband

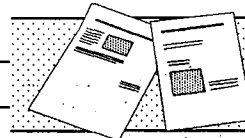
de te stellen. Niemöller zag al spoedig dat hij geen compromis kon sluiten met de ideeën van Hitler en hij verzet zich tegen de zgn. Neurenberger wetten, waarbij de Joden tot tweederangs burgers zijn verklaard. Als de rechter zijn straftijd uiteindelijk gelijkstelt met de tijd van voorarrest grijpt Hitler in en maakt hem tot zijn persoonlijke gevangene. Hij heeft het concentratiekamp overleefd en is in 1983 overleden.

ONBAPTISTISCH?

Wat bij dit verhaal opvalt, is dat er parallellen zijn met de christenen in Oost-Europa. Trouwens dat niet alleen. Overal waar geen levend geloof te vinden is in Christus en geen absoluut vertrouwen in de Bijbel, kan het komen tot zulke uitwassen. Bonhoeffer zei eens tegen een afvallige broeder: Het helpt niet als je op het gangpad tegen de rijrichting in gaat lopen, als je in de verkeerde trein bent gestapt. Christenen dachten lid te kunnen zijn van de „BEWEGING”, want daardoor dachten ze meer voor de kerk te kunnen betekenen. Iedereen kon gevloerd worden

Actueel

moet natuurlijk ook Bonhoeffer genoemd worden, die net voor het eind van de oorlog nog omgekomen is.

Zo nu en dan wordt Niemöller bezocht door de Gestapo en soms meegenomen voor verhoor. Het gevolg hiervan is dat hij steeds meer publiekelijk voorbede doet voor vervolgd en gevangenen. Hitler beschouwt hem niet als een loyale tegenstander, maar als een verrader van de „Duitse zaak”. Dit loopt uit op zijn gevangenneming. Als de gevangenispredikant hem de vraag stelt, waarom hij in de gevangenis zit, antwoordt Niemöller met een wedervraag: „En waarom u niet?” Op 7 februari 1938 begint in Berlijn het proces tegen hem. De aanklacht is, dat hij in strijd met de kanselparagraaf heeft gehandeld. Hierin staat dat het een geestelijke verboden is aangelegenheden van de staat „op een de openbare orde in gevaar-brengende manier” aan de or-

met het verwijt, dat hij of zij „onduits” dacht of handelde. Heeft het ons als baptisten iets te zeggen? Laten we maar goed luisteren naar de Oosteuropese baptisten! Voor hen is het belangrijk te weten of iets bijbels of onbijbels is. Het verwijt „onbaptistisch” te zijn is net zo gevaarlijk als toentertijd „onduits” te zijn. Op een subtiele manier wil men ons laten geloven dat de traditionele nadruk op gewetensvrijheid hetzelfde is als pluriformiteit in een gemeente met voor elk wat wils. Als baptistisch niet samenvalt met bijbels, dan kun je in dat opzicht beter niet baptistisch zijn. Men vindt dat wij in het westen op een geraffineerde manier misleid worden door liberale theologen en zij roepen ons op weerbaar te zijn. Wij kunnen veel van hen leren als het gaat om maatschappij- en Schriftbeschuwing.

J. Schotanus

DE „ANASTASIS” IN DELFZIJL

Een aantal jaren geleden werd Delfzijl bezocht door de grootste drijvende boekenmarkt ter wereld, het was het schip „Doulos” van de organisatie „Operatie Mobilisatie”. Een schip dat in alle werelddelen havenplaatsen aandoet en daarbij probeert evangelisatiemateriaal voor weinig of geen geld te verkopen.

Nu kwam opnieuw een groot majestueus schip voor enkele weken in de haven van Delfzijl te liggen. Dit keer het schip de „Anastasis” van de internationale organisatie „Jeugd met een Opdracht”. Op de zondagen, dat het schip in Nederland was, werden er bezoeken gebracht in vele kerken. Zodoende zag de gemeente van Delfzijl een twintigtal „bemanningsleden” van de Anastasis binnenkomen op zondagmorgen 24 mei, in Appingedam eveneens zo’n aantal. In laatstgenoemde plaats werkten zij mee aan de dienst.

Het schip zelf heeft een bruto tonnage van 12.000 ton. Het is 159 meter lang en bijna 21 meter breed. Ruim vierhonderd mensen vinden hun plaats aan boord. Er zijn drie operatiekamers, een tandheelkundige kliniek, een laboratorium en een röntgenapparaat. Dat geeft ook weer wat dit schip wil zijn, een hospitaalschip, waar operaties kunnen worden uitgevoerd, waar mensen, vooral in de wat achtergebleven gebieden, geneeskundige voorzieningen vinden en op deze wijze geholpen worden.

Daar blijft het echter niet bij, want het voornaamste doel is om de boodschap van het evangelie rond te brengen. Naast de directe hulp dus ook – en vooral – de boodschap.

WIE ZIJN ER AAN BOORD?

Het is eigenlijk de omgekeerde wereld van de maatschappij waarin we leven. Als een zeeman zich aanmonstert op een schip dan weet hij dat aan het eind van de maand of aan het eind van de reis de gage ligt te wachten. Dat is met de bemanning van de Anastasis niet zo. Integendeel, de bemanning moet voor eigen inkomsten zorgen, en zelfs hun eigen voeding moeten zij betalen. Daarom is het nodig dat elk bemanningslid een vriendenkring achter zich heeft staan om hem of haar te ondersteunen. We hebben onder hen mensen ontmoet uit diverse landen van de wereld, rijke landen en arme landen, vele nationaliteiten, maar allen bezielde door hetzelfde doel, de liefde van Jezus Christus uitdragen, door woord en

daad. Sommigen van hen zijn maar voor een jaar aan boord, anderen veel langer. Er is een vaste bemanning, bestaande uit werkelijke vakmensen, dat is natuurlijk nodig; de kapitein is werkelijk kapitein, de artsen zijn werkelijk artsen. En zo is het met alle vitale posten op het schip.

Wat doen wij er mee? Nu bedoel ik niet te zeggen dat we ineens deze arbeid moeten gaan steunen, hoewel het dat best wel waard is. Maar we weten dat er ook jongeren uit

onze gemeenten voor een jaar of langer in de arbeid van Jeugd met een Opdracht of Operatie Mobilisatie terecht komen! Staan we er als gemeente achter, of misschien zelfs als Unie? Of laten we deze jongeren maar min of meer aan hun lot over? Het is een vraag om over na te denken. Wij kregen een fijne en goede indruk van de mensen die op dit schip hun werk verrichten. Het zou goed zijn voor onze jongeren om een jaar of meer tijd van hun leven aan zulk een arbeid te geven uit liefde voor de Here en voor de medemens in nood. Wij wensen het schip, in zijn reis naar Sierra Leone en Senegal, een goede vaart.

Jac. Schouten

De gemeente te Eindhoven beveelt voor plaatsing op de sprekerslijst aan: br. W. F. M. de Lepper, Plataanstraat 58, 5037 ED Tilburg, tel. 013-676669.

Het nieuwe adres van br. J. B. Mulder, secretaris van de gemeente Harderwijk luidt: Harderwijkerstraat 45, 3881 ED Putten, tel. 03418-58110.

Ingaande 15 juli is het nieuwe adres van zr. A. W. de Graaff, Waltersingel 4a, 7314 NR Apeldoorn, tel. 055-558079.

Het nieuwe adres van de secretaris van de Friese Bond, br. F. de Boer is: Wendtsteinweg 72, 9363 AR Marum, tel. 05944-2930.

Het nieuwe adres van br. M. L. Hoeksema, lid F. C. U. en zr. A. J. Hoeksema-Vrijstein, lid Curatorium is: Julianalaan 76, 3722 GS Bilthoven, tel. 030-251669.

Penningmeester van de gemeente Alblusserdam is br. M. C. Vlas Kamp, Stellingmolen 211, 3352 BH Papendrecht, tel. 078-156936.

Zr. M. Terwel-Hamster heeft een nieuw telefoonnummer: 05208-67644.

STENEN VOOR BROOD

Vervolg openingsrede jaarvergadering NBJB 1992

„WHO WANTS TO LIVE FOREVER?“

Toch zeker dat het kind krijgt waar het recht op heeft en wat het nodig heeft. Van daaruit gaat het om de gever, dat die handelt zoals God, die onvoorwaardelijk Zijn Zoon geeft om te sterven voor ons „toen wij nog zondaren waren“, zoals Paulus schrijft. God heeft het aangedurfd Zijn Zoon te geven. Dat moeten gemeenten ook aandurven. Jezus geven, die in hun hart leeft – het levende brood.

Wie levenshonger heeft, begint er vanzelf aan te proeven, zolang ouderen maar geen stenen geven.

Ook voor ons eigen werk geldt dat – levend brood uitdelen, verpakt in al ons werk, in cursussen en materialen, in info's en vieringen, in werkgroepen en jaarvergadering. Ook wij kunnen en willen geen stenen verkopen, koude verhalen of feiten waar niemand warm van wordt. Hij is ons levende brood. Ook in onze beweging geldt: Wie dit eet, leeft voorgoed.

En nou nog even praktisch. De overheid valt niet te sturen. Psalm 146 heeft

maar niet afpakken. Maar de toekomst ziet er niet goed uit.

Wie geeft ons brood voor stenen?

Waarin vinden we de praktische vertaling van Gods overweldigende liefde voor jonge mensen? In onze gemeenten? Daar geloof ik absoluut in. Ondanks haken en ogen, kritiek en vragen, blijven we wat we waren, de jeugdbeweging van de Unie van Baptisten Gemeenten. Het is nonsens te denken, dat de Unie de volledige overheidssteun gaat overnemen. Zover reikt de polsstok nou eenmaal niet.

Maar ik verwacht het wel van onze gemeenschap, dat er brood in plaats van steen te krijgen is. Niet alleen in groeiende geldelijke bijdragen, in grotere positieve belangstelling voor landelijk, gewestelijk en plaatselijk werk en voor jonge mensen. Ik verwacht het vooral ook op dieper niveau in het uitdelen van het levende brood, Jezus Christus, de Kindervriend; de levende Heer, die ons opdraagt ook voor onze jonge mensen te zorgen.

Deze crisis heeft een aantal positieve effecten. We weten weer hoe de zaken ervoor staan, we weten weer waarvan we het moeten hebben, zelfs als overheidssteun gewaarborgd blijft. We weten weer, dat onze beweging niet staat of valt met politieke steun, maar met de verbondenheid aan Jezus en dus aan elkaar. Dat hebben we broodnodig. Gemeenten kunnen het zich niet permitteren te doen alsof er geen landelijk jeugdwerk bestaat. En de NBJB kan niet zonder de gemeenten; dat hebben we nooit gekund.

In plaats van stenen brood om van te leven. De Heer wil ons allemaal voeden met eeuwig leven en ons leren elkaar trouw te ondersteunen. Als we samen die opdracht vanuit Hem verstaan, zal dat wat nodig is er ook komen.

„Hoeveel te meer zal dan uw Vader in de hemel goede dingen geven aan wie hem erom vragen!“

Ik verklaar de jaarvergadering voor geopend.

Anne de Vries

Of je nu een fan van ze bent of ze juist niet kunt horen, de laatste tijd kun je er niet omheen. Radio- en tv-programma's zitten vol met QUEEN.

Jarenlang hebben ze het volgehouden om in de belangstelling te blijven, en nu Freddy Mercury, de leadzanger, aan Aids is overleden, en er pas een gigantisch herdenkingsconcert in Engeland plaatsvond, is die belangstelling groter dan ooit. Queen heeft blijkbaar iets. Wat dat is, en hoe dat komt, is altijd moeilijk te zeggen.

Ik denk dat het in ieder geval te maken heeft met de thema's die ze bezingen. De muziek is gebaseerd op rechttoe, rechtaan schema's, maar is fantastisch muzikaal uitgewerkt. Heel aparte, herkenbare meerstemmige vocalen en een handbouw elektrische gitaar met een heel eigen geluid maken het plaatje compleet.

Misschien is het met het geheim van de inhoud van de Queen-nummers wel niet veel anders gesteld. Rechttoe, rechtaan worden er dingen geconstateerd en vragen gesteld over het leven en de dood. Dat we eigenlijk behoorlijk ingepakt worden door de moderne media („Radio Ga Ga“). Dat we in een sleur leven waaruit het maar moeilijk ontkomen is („I want to break free“). Dat het leven ergens ophoudt, en dat we het daar maar mee moeten doen, want wie wil er nou eeuwig leven? („The show must go on“, „Who wants to live forever“).

Ik moet zeggen dat het mij allemaal wel aanspreekt. Maar ik vind het ook wel een beetje mager. Het scheutje geheimzinnigheid en religie dat Queen in haar nummers doet („Bohemian Rhapsody“) is blijkbaar niet voldoende om er echt uit te breken, om vrij te worden, om op zo'n manier te leven en lief te hebben dat de dood niet meer het laatste woord heeft.

„Who wants to live forever?“
Jij?

Geert Jan Blanken

groot gelijk. Vestig op prinsen geen vertrouwen, waar men toch geen heil bij vindt. Misschien kunnen we er een basissubsidie uitslepen in het gunstigste geval, maar het zal ons absoluut geld kosten en dus mogelijkheden, die we nu nog wel hebben. Van deze overheid heb ik niet meer de indruk dat ze ons soort jongerenwerk op de lange duur zal blijven steunen. Daarmee is nog niet gezegd, dat we nu er al uit zouden moeten stappen. Overheidssteun die zonder inhoudelijk dwingen de voorwaarden gegeven wordt, is nog altijd van groot belang voor ons werk. We kunnen er zoveel mooie en nodige dingen mee doen; dat laten we ons zo-

EVANGELISCHE BIJBELSCHOOL ALS WERKTERREIN

Regelmatig vragen mensen mij wat me ertoe heeft gedreven om het voorgangerschap van een Baptisten Gemeente in te ruilen voor een functie in de schoolleiding van de Evangelische Bijbelschool te Doorn. Dit wil ik toelichten door iets te vertellen over de Evangelische Bijbelschool en mijn functie in het geheel.

De Evangelische Bijbelschool is in 1972 opgericht. De bedoeling was en is om een opleidingsinstituut te ontwikkelen voor heel Evangelisch Nederland. Tegenwoordig presenteert de school zich als een dwarslaag in kerkelijke en evangelische gemeenschappen. Het is zeer boeiend om deze mensen met al hun verschillende kerkelijke achtergronden te ontmoeten. We gaan in het onderwijs hete hangijzers als de doop en allerlei eindtijdvissies niet uit de weg. We proberen in een sfeer van mildheid en respect elkaar te ontmoeten en samen op een onbevengende wijze de Bijbel te lezen. Dit beschouw ik zelf als een typisch stukje evangelische identiteit. Deze ontmoetingen met mensen met andere achtergronden zorgt er voor dat mensen op een meer doordachte wijze met hun eigen mening omgaan.

Het kennisnemen van de inhoud van de Bijbel en het ontwikkelen van de vaardigheid om de Bijbel op een verantwoorde wijze uit te leggen speelt een belangrijke rol binnen de opleiding. Minstens zo belangrijk is de oefening in de praktische toepasbaarheid van de bijbelse boodschap in deze tijd. Essentieel is dat mensen die van een van de opleidingen van de EBS afkomen, het vermogen bezitten om te *communiceren*. Dit vermogen wordt in de eerste plaats ontwikkeld door vele sociaalwetenschappelijke vakken.

Het centrum van de school is in het Brandpunt te Doorn. Daar worden de gebouwen gehuurd van de vereniging „het Zoeklicht”. Het Zoeklicht en de Evangelische Bijbelschool zijn twee aparte organisaties met aparte besturen. Ondanks een verschillende doelstelling zijn deze organisaties met elkaar verwant in hun orthodox-evangelische grondslag. De school kent meerdere takken van arbeid. In de eer-

ste plaats is er de Evangelische Toerustingsschool (voorheen Brandpunt bijbelschool). Deze opleiding draagt het karakter van een 4-jarige grondige bijbelcursus. Het doel is om gelovigen toe te rusten om effectiever als gemeentelid ingezet te kunnen worden. Eenmaal per maand gedurende een gehele zaterdag komen de cursisten bijeen. Deze tak van ons werk telt 1000 cursisten die op 30 plaatsen in het land samenkomen. Meerdere uit onze uniegemeenschap gaven of geven les aan deze opleiding. Ik denk aan de namen van brs. Bosveld, Leuvenink, Hessels, Goessens, De Vink, Schotanus, Schouten, Kos en verschillende anderen. De tweede opleidingstak wordt gevormd door de Evangelische Kaderschool. Dit is een driejarige, praktijkgerichte opleiding waarin bijbelkringleiders, raadsleden en leden van Evangelisatiecommissies beter worden toegerust voor hun taak. In het

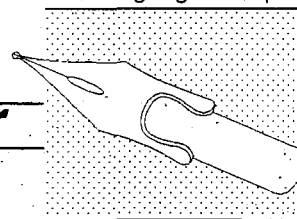
drs. C. C. Stavleu

heeft gekregen. Hierdoor kunnen studenten met een studiebeurs een OV-kaart ontvangen. De opleidingen die in Doorn worden gegeven, willen in geen geval theoretisch zijn. Er wordt gemikt op een drietal beroepsuitgangen. Er wordt opgeleid tot tweede-graads godsdienstleraar, pastoraal werker of voorganger en tot zendingswerker. De laatste tijd is het studenten-aantal van deze opleidingen aanzienlijk gestegen. De zaterdagopleiding kent ongeveer 50 studenten, en de dagopleiding zal in het komende jaar ongeveer 70 studenten tellen.

Zelf ben ik als studie leider en docent Oude Testament en archeologie vooral betrokken bij de verschillende HBO- en MBO-opleidingen. Persoonlijk heeft deze functie mij in de laatste jaren op een bijzondere wijze verrijkt. Het is uitermate boeiend om het verschil tussen het voorgangerschap en een func-

Gastschrijver

komende jaar zullen op drie plaatsen in het land afdelingen van de Evangelische kaderschool starten. De derde afdeling van het werk van de EBS wordt gevormd door de opleidingen op MBO- en HBO-niveau. Hier bevindt zich in de eerste plaats een 3-jarige bijbelschool op MBO-niveau. Daarnaast bestaat er een 6-jarige zaterdagopleiding op HBO-niveau. De grootste afdeling wordt echter gevormd door de HBO-dagopleiding. Dit is een vierjarige opleiding, die sinds 15 februari dit jaar officieel is erkend. Hiermee is de Evangelische Bijbelschool de eerste Bijbelschool die als voltijdse hogere beroepsopleiding overheidserkenning

tie in het onderwijs mee te maken. Ik zag het als mijn taak om een vrijplaats voor ieder gemeentelid te zijn. Op een school ligt het accent op andere dingen. Daar is het belangrijker om managementcapaciteiten te ontwikkelen. Een belangrijke reden voor mijn gaan naar de EBS ligt in het feit dat ik door het geven van theologisch onderwijs op een nog diepgaander wijze met de Bijbel bezig kon zijn. De diepste motivatie om aan de EBS werkzaam te zijn is dezelfde als de drijfveer die ik in de gemeente had. Ik verlang ernaar om de Here God te dienen en te bouwen aan zijn Gemeente, wereldwijd.

PREKEN IS EEN GAVE MAAR OOK EEN VAK

„Kom eens langs als je in de buurt bent”, was de uitnodiging van br. Agtereek toen ik hem belde. Ds. A. H. Agtereek is sinds 1986 Baptistenvoorganger in Leiden. Voorbereide vragen zijn niet nodig om het gesprek gaande te houden. Op de momenten dat br. Agtereek even zwijgt of aan de telefoon is, is daar nog zijn vrouw om zaken nader toe te lichten.

Over de prediking in deze tijd is Agtereek zeer uitgesproken: „Het lijkt wel of veel predikanten tegenwoordig geen boodschap hebben. Of ze zo nodig overal vraagtekens moeten plaatsen in plaats van uitroeptekens. Veel preken zijn zo vormelijk, alleen maar getheologiseer. De mensen verlangen naar bemoeiding, naar een blijde boodschap. En het moet door jezelf heen-gegaan zijn.” „Elke preek van mij is wel tien keer door mijzelf heengegaan. Nog altijd besteed ik zeker tien uur aan de voorbereiding van een dienst. Dat begint op vrijdagmiddag, en dan zaterdagmorgen en de hele avond. Weer of geen weer, op zaterdagavond laat loop ik in Katwijk op de boulevard de preek te oefenen. Dan verandert er vaak nog heel wat aan. Dan heb ik een beetje het gevoel dat ik de boodschap beheers. Toch blijft er altijd een onrust. Ik ben gespannen als voor een worstelwedstrijd.”

„Dat is het ook eigenlijk, een wedstrijd. Af en toe doe ik een uitnodiging om naar voren te komen. Soms weet ik van tevoren wat er gaat gebeuren. Maar als de mensen dan echt naar voren komen, schrik ik toch wel. Gelukkig heb ik geweldige broeders om de mensen op te vangen en met ze te bidden. Onlangs had ik op de boulevard om twintig mensen gebeden, die naar voren zouden komen. Dat was een gebedsstrijd. Dan ga je zeer gespannen naar de dienst. Ze kwamen er. Precies twintig. Dan denk ik later: Had ik maar om honderd gebeden!”

„Wat er nu gebeurt is een antwoord van God op onze toewijding en ons gebed. God wil wel graag. Wij claimen leiden voor Hem. Satan heeft er geen recht op.” „Hij heeft ze gegijzeld, maar het losgeld is betaald. Hij moet zijn prooi teruggeven.”

GELUKKIG GEEN OPWEKKING

Ondanks de enorme toeloop in de diensten (normaal zeker 450 personen, bij de laatste doopdiensten tot 700 mensen) wil br. Agtereek niet van een opwekking in Leiden spreken. „Dat

is méér dan alleen grote toeloop. En getalsmatig zou er pas sprake van zijn als er 3000 mensen kwamen. Zo was het in Handelingen 2. Dat zouden we nooit aan kunnen. Gelukkig loopt het zo'n vaart niet.” Wel wordt er enorm veel gebeden, met name ook door de jongeren. „Er zijn personen die al bidden om duizend mensen. Wij proberen ons geloof in de grote, almachtige God over te brengen.” Zr. Agtereek vult aan: „Vaak wordt er in onze kringen veel te veel met mensen gepraat en is de boodschap te weinig radikaal.” Overigens preekt br. Agtereek eenmaal per maand elders. Dat is goed voor de gemeente, en voor hemzelf scheelt het bijna tien uur arbeid. Ook elke zondagavond preekt hij ergens in het land voor volle kerken. Het jaar 1993 is al helemaal volgeboekt.

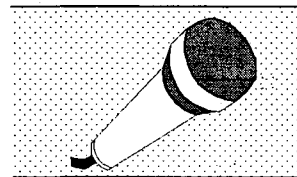
VAN JONGS AF

Hoewel hij uit een onkerkelijk milieu komt, wilde Agtereek altijd al voorganger worden. Zijn ouders, die aan de rand van de Amsterdamse Jordaan woonden, hoorden bij de Communistische Partij, maar een oma nam hem mee naar de Westerkerk. Hij herinnert zich niets meer van de preken daar. Wel onder andere van de Psalmen. „Prachtig, God heb ik lief want die getrouwe Heer.” Toen hij zestien was koos hij voor Christus in een jeugdkamp onder leiding van George Brucks en de oude broeder Kits. („We spraken toen al over de oude Kits”). In de Onafhankelijke Baptisten Gemeente te Amsterdam werd hij gedoopt, maar toen hij op z'n achttiende in gesprek was met de CvdO, werd hij lid van de unie-gemeente in Centrum. Aan ds. Bakker bewaart hij zeer goede herinneringen. De opleiding aan de Vinkenhof was er nog niet, zodat hij aan de theologische hogeschool van de Vrije Evangelische Gemeenten te Utrecht studeerde. Toen in 1958 de eigen opleiding begon, werd hij verplicht deze nog een jaar te volgen. Van de broeders Reiling en Kiewiet, maar met name Louw en Slort heeft hij veel geleerd.

Spreken leerde hij bij de standwerkers op het Waterlooplein. Urenlang stond hij naar hen te luisteren. Zij wisten de mensen aan zich te binden en vooral te boeien. Hij leerde ook de standwerkers kennen. „Eén van hen, hij is nu al oud, zit nog altijd bij me in de dienst wanneer ik in Amsterdam preek.” Maar ook een aantal predikanten heeft de predikunst in hem gevormd. Ds. J. J. Buskes, ds. J. Overduin en de „beroemde” lutherse ds. J. Bik hebben hem veel geleerd.

Preken is een gave maar ook een vak: je moet je er wel in oefenen en dat noemen we homiletiek. Een aantal jaren heeft Agtereek dat gedoceerd aan het vormingsinstituut „In de Ruimte” te Soest en aan de Centrale Pinksterbijbelschool, tot groot genoegen van de studenten en van hemzelf. Praat eens

/n ge

vijf minuten boeiend over dit lucifers-
doosje", was dan een opdracht.

TUSSEN WAL EN SCHIP

In zijn eerste gemeente Den Helder werd hij door de genoemde ds. H. Bakker meegenomen naar de zg. „Vuurgroep" in Baarn. Predikanten zoals wijlen ds. Glashouwer, Leenhouts, Van Dam, Van Keulen en Verhoef waren daar bezig met de persoon en de gaven van de Heilige

Geest. De daar opgelopen „pinksterafwijking" zorgde voor problemen bij hemzelf en in de gemeente. „Ik was duidelijk te ontaktisch. Anderzijds begrepen de mensen er niets van, ikzelf ook niet." Dat werd het einde van zijn voorgangerschap.

Toen hij Den Helder had verlaten, werd hij door de Pinkstergemeente Nieuwe Kruisstraat te Haarlem beroepen, maar pas na een jaar durfde hij een tweede beroep op hem aan te nemen. Via een evangelische gemeente in Rijnsburg keerde hij in 1976 in de Unie terug via de gemeente IJmuiden. „Ik heb altijd wat tussen wal en schip gezeten. Voor Pinkstermensen ben ik te veel Baptist. Ik heb bijvoorbeeld veel gevoel voor orde. Maar Baptistenvinden me te veel een Pinksterman." Het werk heeft er

niet onder geleden, maar zelf heb ik er wel onder geleden. Je wordt niet voor vol aangezien." Overal waar Agtereek stond, groeiden de gemeenten. In IJmuiden doopte hij honderd mensen en de manier waarop die honderd hem bij zijn afscheid toezongen, ontroert hem nu nog. „Westerhaar was een soort emigratie voor ons als stadsmensen." Toch spreekt hij er nog een paar maal per jaar. In Leiden heeft hij onlangs geprekeerd over het spreken in tongen. „Ik heb in een serie preken de wapenrusting behandeld. Daardoor kon ik niet om dit onderwerp heen. Het is heel goed overgekomen."

CORRIGEREND:

Zr. Agtereek heeft in elke gemeente waar haar man stond verschillende dingen gedaan, afhankelijk van de wensen van de gemeente. Bijna altijd was er wel het werk met vrouwen. „En af en toe treed ik een beetje corrigerend op", zegt ze lachend.

Dat sluit aan bij de beschrijving die haar man van zijn karakter geeft: wat driftig en ongeduldig. Geen vrucht van de Geest, niet iets om trots op te zijn, vindt hij zelf.

Hij heeft een zeer sterk roepingsbesef en stelt dat hij niet hecht aan zekerheden. Zij: „Wanneer je man een roeping heeft, moet jij die ook wel hebben. Je kunt niet je eigen weg gaan. Hier in de gemeente vragen mensen vaak mij te spreken. Dat zoek ik niet, maar ik ga er wel altijd op in."

„ZE GELOVEN ER NIETS VAN"

Sprekend over de groei van gemeenten en het gebrek aan groei in veel Baptistengemeenten, vooral in het westen van het land, wordt Agtereek opgewonden: „We zingen wel 'Er komen strömen van zegen', maar we geloven er niets van. Intussen groeien overal hier in het westen de evangelische gemeenten als kool." Dat hij niet van vergaderen en organiseren houdt, blijkt wanneer hij verklaart persé geen zitting te willen nemen in allerlei commissies. De Algemene Vergadering vindt hij ook eindeloos vervelend. „Al dat gepraat. Jammer van mijn tijd." Het allerplezierigste is nog daar veel bekenden te ontmoeten, die je anders eigenlijk niet tegenkomt.

EINDTIJD

Of we nu in de eindtijd leven? Dat is duidelijk. Met name het woord verleiding valt in het gesprek. Jezus waar

schuwt ertegen in Mattheüs 24; daar gaat het over religieuze verleiding. De dwaalleer sluip op kousevoeten de kerken en gemeenten binnen. Kuitert wordt genoemd, die het nu heeft over ons „algemeen betwijfeld christelijk geloof". En ds. Nico ter Linden van de Westerkerk (overigens een groot woordkunstenaar, zegt Agtereek) schreef in Trouw: „Kerst is wel waar, maar niet echt gebeurd."

Agtereek heeft een hekel aan etiketten als orthodox, bijbelgetrouw en fundamentalistisch. Hij noemt zichzelf graag „een wederom geboren mens". Wanneer vrouwen een duidelijke roeping van God hebben, dan zal dat te merken zijn en dan mogen ze het woord verkondigen. Hij noemt als voorbeelden Corrie ten Boom; Majoor Boshard en Martie Haaijer. De laatsten rekenen de Agtereeks tot hun vriendenkring. Bij het bedienen van het woord gaat het erom of iemand, man of vrouw, een boodschap van God heeft.

Hij is blij dat de gemeente Leiden weigert om mensen die hebben samengewoond in de kerk te laten trouwen. Alleen wanneer ze tot „beking komen", kan er op een bescheiden wijze een zegen op de verbintenis worden gevraagd. Tegelijkertijd wil Agtereek de betrokken mensen niet kwijt en kan hij stellen dat hij nooit narigheid heeft gehad met dit standpunt. „Ik kan bepaalde dingen echt van binnenuit niet doen, maar wettisch ben ik beslist niet." In de maatschappij van vandaag moet je als gemeente duidelijk zijn", vult zijn vrouw aan. „Als je dat niet bent, sluip er van alles binnen."

BUITENLAND

„Vorig jaar heb ik veel geleerd van de opwekking in Portugal. Daar zijn we geweest, een aantal predikanten zoals Bram Krol, mijn vrouw en ik. Dat heeft me nog meer bepaald bij het gebed." Agtereek zegt niet zeker te weten of hij tot zijn 65e door zal gaan. Er liggen aardig wat uitnodigingen uit het buitenland om daar te spreken en les te geven. Wanneer het echtpaar gezond blijft, hebben ze daar best zin in. En de hele wereld is immers Gods akker! „Maar we moeten leven bij de dag." Al pratend is het over zevenen geworden. Zonder gegeten te hebben stapt Agtereek in zijn auto. Hij heeft in Amsterdam een spreekbeurt. Er gaan alleen een appel en een bijbel mee.

Pieter J. Lalleman

spreek met

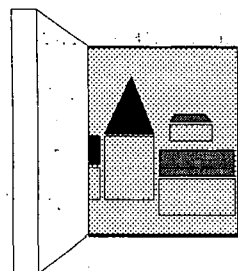
BOUWEN VOOR JEUGD

Woensdagmiddag 3 juni was het al een beetje feest rond de nieuwbouw in Dordrecht. Vele kinderen en gemeenteleden hadden zich verzameld om de plaatsing van een gedenksteen in de gevel van de nieuwbouw van de Kruiskerk bij te wonen.

Eerst zong men o.l.v. jeugdwerker en p.r.-commissielid Herman Sigtermans het lied „Weet je 't niet, je bent een

kenwedstrijd over de bouw -, Dorith van der Pol (7) en Niels van der Hoek (8) waren, die vervolgens het cement aanbrachten, waarna ds. Pflaum de zware gedenksteen erop tilde.

Het gaat om een aanbouw in twee lagen van in totaal 320 vierkante meter om het groeiende kinder- en jeugdwerk ruimte te kunnen bieden. Het is

Uit de gemeenten

tempel!". Daarna las ds. Pflaum de in dit verband ongetwijfeld vaker gelezen Psalm 127 („Als de Here het huis niet bouwt, tevergeefs zwoegen de bouwlieden daaraan"). Het aardige was echter dat hij opmerkte dat het in deze Psalm gaat om bouwen „ter wille van de kinderen"! (Zie vers 3-5). En dat is precies waar het bij deze nieuwbouw om gaat. Vandaar ook dat het daarna twee kinderen - winnaars van een te-

de bedoeling dat de ruwbouw binnen twee maanden voltooid zal zijn. De afbouw zal dan grotendeels door de gemeenteleden zelf ter hand worden genomen, waarna de officiële ingebruikneming in het najaar plaats zal vinden. We houden u op de hoogte!

Teun van der Leer

Ds. Pflaum plaatst de gedenksteen.

VEGTER RIDDER

De Deventer emeritus-predikant ds. G. Vegter is geridderd in de Orde van Oranje-Nassau.

Vegter ontving het eremetaal op grond van zijn gouden ambtsjubileum dat hij twee jaar geleden vierde en vanwege tal van functies, die hij daarnaast bekleedde.

Vegter was o.a. voorzitter van de Jeugdraad van de Nederlandse Baptisten en docent systematische theologie.

Verder heeft hij diverse boeken op zijn naam staan over de geschiedenis van baptisten gemeenten, o.a. Deventer en Rotterdam.

MEDEDELING

Zr. J.H. Kingma-van Dam is gekozen tot vice-voorzitter van de E.B.W.U.

MISIÓN HOLANDA

In het vorige nummer van DC liet Wies Scholte-de Jonge het echtpaar Joaquín (Quino) en Marijke Jiménez aan het woord over het werk van Misión Holanda.

Hieronder het vervolg van dit gesprek.

„De Braziliaanse broeder, die in Haarlem zat, is eind maart teruggegaan naar zijn vaderland. Kort geleden belde hij ons op, stralend en blij dat hij weer thuis was. Zijn familie en gemeente hadden hem een feestelijk welkom bereid en hij dankte Misión Holanda nogmaals voor de grote morele en geestelijke steun, die hij hier had gekregen. „Anders”, zo zei hij, „vrees ik dat ik er totaal-onderdoor was gegaan.” Zo zijn er talloze voorbeelden te geven. In Brugge, België, zijn twee mannen door bijbellesing en bijbelstudie tot de Heer gekomen. We hopen er binnenkort een bezoek te brengen. Vergêet niet dat al deze mensen nooit bezoek van hun familie kunnen krijgen. „Eénmaal in de 6 weken bezoeken we met een team van 6 personen de gevangenis in Veenhuizen. We hebben daar contact met een groepje van 10-15 personen. We spreken met hen, brengen het Evangelie, delen bijbels en cassettebandjes uit. Al 4 keer is er met deze mensen in de gevangenis kerstfeest gevierd. We nemen dan iets lekkers voor hen mee en een klein presentje. Deze bezoeken betekenen heel veel voor hen. Ook deze Zuid-amerikanen krijgen nooit bezoek.” „Natuurlijk moeten deze bezoeken goed worden voorbereid. Het is nu eenmaal niet zo, dat we de gevangenis maar in en uit kunnen lopen. Deze bezoeken zijn alleen op zondag. Als er nog mensen zijn die kilometers willen sponsoren, ze zijn van harte welkom. We gaan met 2 auto's naar Veenhuizen, dat is toch gauw 2 x 400 km = 800 km. Ook met de vrouwen, die Marijke bezoekt, is al 2 keer kerstfeest gevierd.”

„Hebben jullie een brede achterban en hoe komen jullie aan de financiën en materialen?”

„Er zijn enkele Baptisten Gemeenten, die ons steunen, door o.a. een kollekte te bestemmen voor ons werk. Dan ver-

der vrienden van Misión Holanda, die maandelijks een vaste bijdrage voor ons werk overmaken. En niet te vergeten de daadwerkelijke steun die we ontvangen uit onze eigen Baptisten Gemeente te Heemskerk. Alfredo en Carmen Iglesias, een echtpaar dat door het werk van Misión Holanda tot geloof is gekomen en nu ook lid is van onze eigen gemeente te Heemskerk, zijn ons tot grote steun. Alfredo heeft al meer dan 3000 cassettebandjes vermenigvuldigd. Een andere broeder verzorgt de videobanden.

Postbus 323
1940 AH Beverwijk
Tel. 02510 - 36229

Twee zusters behartigen het secretariaat en de penningen enz. enz. Maar niet uit Nederland alleen, ook uit Californië worden we gesteund door broeders en zusters. We zijn net terug van een rondreis. We werden door hen uitgenodigd om persoonlijk te komen vertellen hoe het werk van Misión Holanda zich in de afgelopen jaren heeft ontwikkeld. We hebben de kans gekregen om in verschillende gemeenten en huissamenkomsten hierover te spreken.

Het was fijn te merken hoeveel belang-

stelling de Amerikanen toonden voor wat hier in Nederland aan evangelisatie onder Latijnsamerikanen gebeurt. We kwamen o.a. weer thuis met een koffer vol cassettes en 200 Spaanse bijbels. Ook krijgen we regelmatig videobanden van hen. En dan te weten dat er een gemeente is, bestaande uit ca. 20 gezinnen, die een eigen voorganger hebben, een zendeling financieren en ook nog van materiaal voorzien.”

„Jullie hebben toch ook een jaarlijkse ontmoetingsdag?”

„Jazeker, dit jaar al voor de 5e keer. Op deze dag komen er ca. 250 gelovigen, van allerlei nationaliteiten bij elkaar. Ze komen uit allerlei hoeken van Nederland. Deze dag vraagt veel voorbereiding, maar is zo bemoedigend. Velen komen tot bekering of vernieuwing van hun geloof. Vorig jaar sprak ds. Borrás, rector van het Baptisten Seminarie in Barcelona. Dit jaar hoopt te spreken de Argentijnse zendeling Conrado Grandville.”

„Nog een laatste vraag. Doen jullie dit werk naast je dagelijkse werk en zo ja, hoelang denken jullie dit vol te houden?”

„Ja, ik (Quino), heb een volledige baan, waarin ik ook nog vaak moet overwerken. We weten niet hoelang we dit werk nog kunnen doen. We zijn ons er heel erg van bewust dat we het werk alleen maar kunnen doen als God ons de weg wijst. Het hangt niet af van onze activiteiten, maar van Gods leiding, zoals we kunnen lezen in Psalm 127: 1. Bidt alstublieft voor de arbeid van Misión Holanda.”

„Hartelijk dank voor dit gesprek. Dat God jullie werk mag blijven zegenen en jullie gezondheid en visie mag geven voor dit geweldige werk.”

Wies Scholte-de Jonge

HET DOOPVONT OPEN

Waarvan gaat het Baptistenhart zo snel kloppen als van doopsbedieningen?

Diverse gemeenten worden gezegend met grotere aantallen dopelingen.

Doetinchem en Sneek spannen de kroon.

De gemeente Doetinchem groeit verder. Tijdens het voorgangerschap van br. G. de Jonge was er gestage groei; in de vakante periode werd er regelmatig gedoopt, onder anderen door de broeders H. G. de Winkel en Y. Horjus; en nu br. G. Bosveld voorganger is, lijkt dat niet te veranderen. In april, mei en juni werden in totaal weer tien mensen door de doop aan de gemeente toegevoegd. Het ledental is nu 179, ongeveer dubbel zoveel als tien jaar geleden.

In Eindhoven werden zes personen gedoopt. Op Eerste Paasdag waren dat drie mensen van Roemeense afkomst. De gemeente Haarlem verheugt zich over de doop van vier nieuwe leden. Haarlems deeltijd-voorganger R. Th. Quispel verhuist van Leiden naar de omgeving van Haarlem, wat zijn werk aanzienlijk zal vergemakkelijken. Utrecht-Noord kon vier dopelingen registreren, Sneek elf (in groepjes van vier, vijf en twee) en Noordbergum vijf.

APPINGEDAM

De gemeentevergadering van Delfzijl heeft op 21 mei besloten dat de wijk-gemeente Appingedam verzelfstandigd wordt. Het werk in Appingedam begon acht jaar geleden en wordt sinds vier jaar als voorganger gediend door G. Leuvenink. Een eigen gebouw is gekocht en wordt verbouwd. Men beschouwt het zelfstandig worden dan ook als een logische stap in het proces van groei. „Ik geloof dat het, met name in deze tijd van individualisering, belangrijk is gemeente te zijn met een lage drempel en open vensters. Jezus Christus wil geven: liefde, geborgenheid, veiligheid en verbondenheid. Hij wil dat geven aan ieder die tot Hem komt en wij die tot Hem gekomen zijn, worden geacht dit zichtbaar te maken”, schrijft br. Leuvenink in *Vaart*. Vanaf september hoopt men een eigen gemeenteblad uit te geven. Tevens is het

voorlopig lidmaatschap van de Unie van Baptisten Gemeenten aangevraagd.

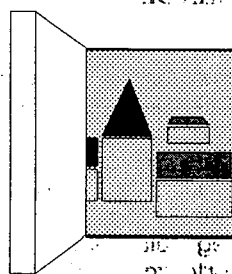
OOST-EUROPA

In veel gemeentebladen staan verslagen van reizen naar Oost-Europa. Diverse Nederlandse gemeenten hebben een vaste partner in de Tweede Wereld. Soms betreft het reizen na-

RECTIFICATIE

Ds. J. Bouritius heeft een beroep ontvangen van de gemeente Musselkanaal. Over dit beroep heeft hij echter nog géén beslissing genomen, zoals in het vorige nummer ten onrechte werd meegedeeld.

gen. Het gaat om kleding, invalidewagens, een orgel en dergelijke. Eind december hoopt men dan weer een zending voedsel te verzorgen. Dit ontleen ik aan *Ons Forum* van de gemeente Sneek, die zelf plannen ontwikkelt om volgend jaar een aantal kinderen uit Tsjernobyl voor zes weken te ontvangen. Op dit moment verblijft trouwens een dergelijke groep kinderen in Alkmaar, zo meldt voorganger Van de We-

Uit de gemeenten

mens de gemeente, soms eigen initiatieven van gemeenteleden. In het Roemeense Blaj, de partner van Zwolle (en Harderwijk) is een kerk geopend. Zwolle was daarbij vertegenwoordigd. Deze gemeente kwam van 1985 tot 1990 in de open lucht samen, waarbij soms de wijn tijdens het Avondmaal in de bekertjes bevroor. In juni hield men de eerste doopdienst in de kerk, waarbij 53 personen werden toegevoegd. Deze mensen hebben eerst een aantal maanden geloofsonderricht gehad. Ook in Marca, de partnergemeente van Emmen-Oost, is een kerk geopend. Vanuit Emmen vertrok op Hemelvaartsdag een bus met gemeenteleden, vergezeld door een vrachtauto met aanhanger vol goederen, om dit mee te maken.

MOLDAVIË

Naar aanleiding van het bezoek van de brs. Smit en Van der Leer is besloten om eind september een transport hulpgoederen naar Moldavië te bren-

tering van die gemeente. De Alkmaarse kerken en de middenstand laten zich van een goede kant zien.

VARIA

De gemeente 2de Exloërmond heeft besloten de avonddienst af te schaffen. Legerpredikant B. Stuut is na drie jaar Assen nu ongevraagd voor drie jaar overgeplaatst naar Seedorf, Duitsland. Met zijn vrouw Imtje moet hij daar ook gaan wonen, maar hij blijft aan Assen verbonden en houdt zijn huis aan. In *Gemeenteleven* (Eindhoven) lezen we: „De Raad heeft op uitdrukkelijk verzoek van de Unie het principebesluit genomen de A.V. 1993 naar Eindhoven te willen halen.” Tenslotte: wilt u opnieuw uw gemeentebladen naar mij sturen, postbus 20069, 7302 HB Apeldoorn? Hartelijk dank.

Pieter J. Lalleman

DE VOLMAAKTE STANDAARD II

Wij spreken van kanonieke en apocriefe boeken. Na de Reformatie is daar meer duidelijkheid in ontstaan. Het woord kanoniek is afgeleid van kanon, wat meetlat betekent. Dat is nu precies wat de Bijbel is. Als verzameling van vele boeken geeft het in alle opzichten een norm aan.

De Bijbel is onze enige betrouwbare informatiebron, als het gaat om onze eeuwige bestemming (Joh. 3 : 36). Ons eeuwig heil hangt nergens anders van af dan van ons geloof in het verzoeningswerk van de Here Jezus Christus (Hand. 16 : 31), maar verder is het bestuderen van de Bijbel van doorslaggevend belang voor ons leven als christen op deze aarde. Dit bestuderen is niet altijd in alle opzichten eenvoudig. In de Bijbel worden de gedachten van Christus als onmisbare informatie voor onze christelijke levenswandel weergegeven. Hoe komen we eigenlijk aan dit document, dat van zo'n vitaal belang is? Wat is de ontstaansgeschiedenis? Welk effect heeft het gehad op de mensheid?

NALATENSCHAP VAN PETRUS

Toen Petrus al bezig was afscheid te nemen van deze wereld, schreef hij nog een brief. Hij acht het zijn plicht de medebroeders en -zusters door herinnering wakker te houden. Hij neemt reeds gekende dingen opnieuw met hen door. Hij is niet een klagerige, oude man. Neen, hij voelt dat het spoedig met hem afgelopen is op deze aarde, maar hij weet dat hij nog een taak heeft tot het einde (2 Petrus 1 : 13). De geliefde broeder Petrus zou hen verlaten. Zij hadden op hem geleund. Binnenkort zou hij er niet meer zijn. Toch zouden ze niet zonder zijn onderwijs kunnen. Het verdwijnen van Petrus zou voor hen geen verschil mogen maken, want het gaat niet om de persoon, maar om de boodschap, die hij uitdraagt. Het gaat niet meer om Petrus of Paulus. Het gaat om het schrijven wat zij, als ooggetuigen, voor ons als een kostbaar Testament nalieten. „Want wij zijn geen vernuftig gevonden verdichters nagevolgd, toen wij u de kracht en de komst van onze Here Jezus Christus hebben verkondigd, maar wij zijn ooggetuigen geweest van Zijn majesteit (2 Petrus 1 : 16). Geen betere manier om de waarheid vast te stellen dan wanneer men kan zeggen: ik heb het met mijn eigen ogen gezien,

met mijn eigen oren gehoord. Hij refereert hier naar de verheerlijking op de berg uit Mattheüs 17. Zij hadden Jezus gezien, zoals Hij bij Zijn wederkomst zal verschijnen. In dit verband schrijft Petrus: „En wij achten het profetisch woord daarom des te vastere, en gij doet wel er acht op te geven als op een lamp, die schijnt in één duistere plaats, totdat de dag aanbreekt.” (2 Petrus 1 : 19). Hij verwijst hier naar de betrouwbaarheid van de Schriften.

DE OORSPRONG VAN DE SCHRIFTEN

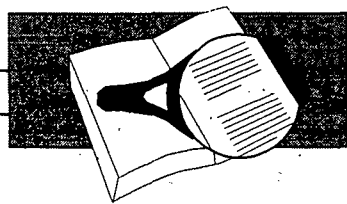
De Bijbel is de allerkostbaarste en belangrijkste bron van kennis in deze wereld. De kennis, die één mens zich eigen kan maken, onder leiding van de Heilige Geest. „Dit vooral moet gij weten, dat geen profetie der Schrift een eigenmachtige uitleg toelaat; want nooit is profetie voortgekomen uit de wil van een mens, maar door de Heilige Geest gedreven, hebben mensen van Godswege gesproken” (2 Petrus 1 : 20 en 21). Dit weten leidt tot vaste

God door de Heilige Geest de schrijvers zo beïnvloedde, dat God in staat was, door een bepaalde persoon Zijn gedachten over te dragen. Onder dit principe van inspiratie zijn wij in het bezit gekomen van het goddelijke standpunt, uitgedrukt in menselijke termen (zie 2 Tim. 3 : 16).

HET PRINCIPE VAN DE INSPIRATIE

Het Griekse woord „theopneustos” kan duiden op in- en uitademen. De schrijvers ademen Gods volledige boodschap in. Bij het schrijven geven ze uitdrukking aan goddelijke gedachten en een goddelijk plan. Ze hoefden daarbij niet af te zien van hun eigen persoonlijke kwaliteiten. Zelfs hun taal en stijl zou herkenbaar kunnen blijven, maar wel zo dat het eindresultaat het goddelijke Woord en standpunt is. De Heilige Geest gebruikt de mens en zijn taal om de goddelijke Wijsheid als maatstaf voor de gelovige te openbaren. Als het zo benaderd wordt, spreken we van organische inspiratie, waarbij we het gevaar moeten onderkennen, dat de

Bijbel

zekerheid. Eén of twee generaties geleden werd onwetendheid beschouwd als de grote vijand, maar tegenwoordig lijkt het welhaast, dat „zeker weten” de grote vijand is. Het gaat niet meer om een algemeen ongetwijfeld, maar een algemeen betwijfeld geloof. Men zoekt de oorsprong van Bijbel en christendom dan niet meer in openbaring, maar in een soort ingeschapen religieus gevoel. Als men dat verschijnsel rationeel verklaart, ontleedt en analyseert, kan men zelfs de Bijbel toeschrijven aan de mens, zonder dat men in openbaring zou moeten geloven. Dit noemt Petrus een eigenmachtige uitleg. Daar tegenover staat, dat

menselijke factor te veel nadruk kan krijgen. Het gaat om het gestalte krijgen van de goddelijke Wijsheid, die bestond van vóór de grondlegging der wereld (Spreuken 8). Het schriftelijk vastleggen van Gods Woord begint pas bij Mozes. Daarvóór was er reeds individuele openbaring. God sprak vele malen en op velerlei wijzen. Nu eens met een duidelijk hoorbare stem, dan weer in dromen of visioenen. Vaak spelen engelen een rol bij de goddelijke openbaring. De volgende keer hopen we ons bezig te houden met het ontstaan van het Oude Testament.

J. Schotanus

„De Gemeente als organisme en het belang van de kleine groep.” Dr. Theo J. W. Kunst, Gideon Hoornaar 1991, 137 blz., f 15,75.

Je luistert wel eens naar een preek, waarvan je achteraf zegt: „Ik heb geen verrassende dingen gehoord.” Toch kan de waarde van die preek hierin gelegen zijn dat bekende waarheden of gezichtspunten nog eens helder op een rij worden gezet. Dat overkwam mij bij het lezen van het boek van dr. Theo Kunst: „De gemeente als organisme”. Kunst, die hoogleraar is aan het Tyndale Seminary in Badhoevedorp, beschrijft in dit boek vijf nieuwtestamentische beelden van de gemeente van Jezus Christus. Hij typeert de gemeente als een gezin, een lichaam, een tempel van de Heilige Geest, een priesterschap en als een kudde. De rode draad die door dit boek heenloopt, is dat de kerk in de loop der eeuwen veel van zijn elan en slagkracht heeft verloren, omdat men het zicht op de gemeenschap in kleine groepen is kwijtgeraakt. „Omdat de gemeente een familie is, moet de plaatselijke gemeente zich zo structureren dat een maximum aan gemeenschap wordt bereikt. Vooral in onze tijd verlangt de moderne mens, die zo fundamenteel eenzaam is, naar gemeenschap. Plaatselijke gemeenten moeten weer modellen worden van 'zie, hoe lief ze elkaar hebben!'” Hij pleit daarom voor de kleine groep als basisstructuur van de gemeente.

Belangrijk is voor hem ook dat de geestelijke gaven kunnen functioneren in het lichaam van Christus. Gelovigen moeten hun gaven leren ontdekken en dat kan het beste gebeuren in de kleine groep. Met instemming wordt H. Berkhof geciteerd die zegt dat al vroeg in de kerkgeschiedenis de charismatische structuur van de gemeente is verdwenen om plaats te maken voor de hiërarchische structuur. In het tweede deel van het boek worden de praktische aspecten van de kleine groep behandeld. Kunst ontwerpt aan de hand van ideeën van anderen een programma van vorming en begeleiding voor pasbekeerden, dat hen in staat moet stellen om na een „wortelingsfase” en een „opbouwfase” van elk tien weken hun eigen plek in de gemeente te vinden. Hij pleit ervoor een „toewijdingsplechtigheid” in te stellen, die ervoor bedoeld is nieuwgeloofden actief te laten participeren in het gemeenteleven. Veel van wat Kunst naar voren brengt,

was al eerder te vinden in boeken van o.a. Peter Wagner en Erik Veenhuizen. Voor ons als baptisten biedt dit boek niet echt veel verrassends. Wij zijn altijd al wel overtuigd geweest van het nut van een kleinschalige groepsstructuur. Wat mij erg is opgevallen, is dat Kunst graag theologen als H. Berkhof en Hans Küng citeert, terwijl zij, zeker de eerstgenoemde, in orthodox-evangelische kringen niet gelden als kampioenen van rechtzinnigheid. Verder had de hoofdstukkenindeling evenwichtiger gekund: de hoofdstukken 2 t/m 4 beslaan nog geen negen bladzijden! Voor wie nog niet eerder over dit onderwerp heeft gelezen, is dit boek een goede introductie.

Boeken

ds. Yme Horjus

Hamilton Smith & H. Smith: *Hij Komt, meditaties over het boek Maleachi*. Uitg. Medema, Vaassen 1991.

Het gaat in dit werkje om een hoeveelheid meditaties over het laatste boek van het Oude Testament. Het Bijbelboek wordt doorgenomen en daarbij worden geloofsopbouwende opmerkingen geplaatst. De eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat het werkje mij slechts gedeeltelijk kon boeien. Het boek bevatte opmerkingen die mij raakten. Het bezwaar dat ik tegen het boekje heb, is dat het boek Maleachi te zeer in een vooraf bepaald schema wordt gezet. In het werkje worden rechtstreekse lijnen getrokken tussen onze tijd en de tijd van Maleachi. De reden hiervoor ligt in het feit dat het boek Maleachi aan het einde van de oude bedeling staat, en onze tijd aan het einde van de nieuwe bedeling. De theologische vooronderstelling die hieraan ten grondslag ligt, is het feit dat de heilsgeschiedenis zeer scherp wordt opgeknipt in afzonderlijke bedelingen, en dat iedere bedeling zal eindigen in een mislukking voor het volk van God. De enige oplossing is dan te vinden in een nieuwe, door God gegeven bedeling. Afgezien van de vraag naar het waarheidsgehalte van deze bewering, meen ik het gevaar te bespeuren dat op deze wijze het boek Maleachi slechts zeggenskracht zou bezitten aan het einde van een bedeling

en dat het in de periode van 800 tot 1200 na Christus geen waarde zou hebben gehad. Dit zou eveneens betekenen, dat andere bijbelboeken voor onze tijd geen waarde zouden hebben. Derhalve is mijn waardering voor het boekje slechts gedeeltelijk positief.

C. C. Stavleu

KRITISCHE NOOT

Nu – naar ik in het redactionele artikel van Jac. Schouten in de laatst verschenen 'De Christen' lees – een kritische noot op het magazine ook welkom is, wil ik een paar dingen graag en kort gezegd hebben.

Aan de vorm van het magazine was het even wennen, vooral aan het contrast tussen moderne lay-out en ouderwetse illustraties voorop.

Over de inhoud het volgende.

- Ik mis de actualiteit buiten eigen kring. Over het laatst verschenen en geruchtmakende boek van Kuitert geen regel. Over dat van Wiersinga een reactie op een boekbespreking (door wie?), en een schoolvoorbeeld van hoe het niet moet: boek van 20 jaar (!) geleden was niet goed, dit zal wel niet anders zijn, twee los geplukte citaten, en een vernietigend oordeel. Gemakzuchtig en onbehoorlijk, lijkt mij. Advies: eerst het boek lezen, dan pas erover schrijven.

- Volgens Lalleman wordt er in Nederland nogal gemakkelijk over abortus gedacht – dat lijkt mij te ongenueerd. Frappant, dat hij niet vermeldt waarom men in Nederland in dit opzicht 'achterlijk' vindt: het betrokken meisje was ongewenst zwanger als gevolg van verkrachting, of doet dat er niet toe?

- En nu in Lalleman's tweede artikel de naam van 'Die Gemeinde' toch valt: twee weken geleden las ik daarin dat 'Kassel' vrouwen in het predikantsambt heeft aanvaard, zij het niet unaniem. 'Trouw' meldde dat al eerder.

Of, geachte redactie, moet ik vrezen dat het toch nog om iets anders gaat dan om een gebrek aan actualiteit alleen?

Hengelo (Ov.)

C. J. Huizinga

HEB JE NET JE DIPLOMA BEHAALD EN WIL JE EEN BOEIENDE EN AFWISSELENDE BAAN?!

Op het Centraal Bureau van De Hoop is momenteel plaats voor enthousiaste

Boekhoudkundige medewerkers (m/v)

die het als een uitdaging zien om in een team te werken waarin we veel waarde hechten aan de onderlinge samenwerking met collega's en ex-verslaafden die werkervaring opdoen. Je bent in het bezit van één van de volgende diploma's

PD-BOEKHOUDEN

MEAO BE/BA

HEAO BE

MBA

Op het Centraal Bureau worden de volgende werkzaamheden verricht:

- boekhouding van de Gastenadministratie - uitkeringen
- boekhouding van Stichting De Hoop - kliniek en polikliniek
- boekhouding van St. Vrienden van De Hoop - onroerend goed en fondswerving
- boekhouding van leer- en werkprojecten:

Werkvisie De Hoop BV

metaalconstructiebedrijf

grafisch bedrijf

uitgeverij

Breadline BV

lunchroom en catering

- Stichting Bambino - christelijk kinderdagverblijf
- opstelling begroting en jaarrekening
- projectenadministratie
- kas- en betalingsverkeer
- facturatie
- debiteurenbeheer en -bewaking
- salarisadministratie

Kandidaten dienen:

- accuraat, flexibel en zelfstandig te kunnen werken
- zich verder te willen bekwalen op het vakgebied
- goede contactuele eigenschappen te bezitten
- minimaal 20 jaar te zijn
- in Dordrecht of directe omgeving te wonen of bereid zijn hier naar toe te verhuizen

De Hoop heeft in Dordrecht een kliniek van 54 verslaafden. Het is een instelling met een christelijk karakter. Dat komt tot uitdrukking in elk facet van het werk. Daarom gaat het hier niet om een 'gewone baan' en kan het naar onze overtuiging niet anders of een kandidaat moet het werk bij De Hoop zien als een roeping in dienst van het evangelie. Standplaats voor de in deze advertentie bedoelde functie is Dordrecht. Het salaris zal zijn overeenkomstig leeftijd, opleiding en/of ervaring volgens de CAO-Ziekenhuiswezen. Een eigenhandig geschreven sollicitatiebrief, voorzien van een curriculum vitae, kan worden gericht aan:

Stichting De Hoop

t.a.v. de heer T. Stortenbeker, directeur

Spuigweg 77

3311 GT DORDRECHT

(Tel.: 078 - 142444)

Evangelisch centrum voor verslaafden

*„Hetzij wij dan leven, hetzij wij sterven,
wij zijn des Heren.”
Rom. 14 : 8*

In dit vertrouwen is overleden mijn lieve
man, onze vader en schoonvader

Hendrik Gijsbers

echtgenoot van
Jo Gijsbers-van Beek

eerder gehuwd geweest met
A. M. Kool

Geb. 5 febr. 1909. Overl. 17 juni 1992.

Helmond: J. G. H. Gijsbers-van Beek
Rotterdam: Agnita
Huizen: Jan Kees en Marloes

Helmond, 17 juni 1992
Nieuwveld 154
5702 HW Helmond

De begrafenis heeft inmiddels
plaatsgevonden.

Het leven heeft haar naast geluk ook
vele harde slagen toegebracht en ten-
slotte heeft een gemene ziekte haar li-
chaam gesloopt. Het leven is niet eerlijk,
maar God is goed. Hij heeft in Zijn ontfer-
ming voor Zijn kinderen een woning be-
reid in het Vaderhuis.

Onze zus wist door Jezus Christus' lijden
en sterven een kind van God te zijn. Zo is
zij van ons heengegaan; in de leeftijd van
ruim 51 jaar, onze zeergeliefde, dappere
zus en schoonzus

Alberdina Huizing

sinds 1984 weduwe van
Boelwinus de Wijk.

Mussekanaal, 22 juni 1992.

Wij zijn diep bedroefd, maar getroost
door haar geloof en getuigenis, en dank-
baar haar in de strijd te hebben kunnen
bijstaan.

Marknessé: Jan en Martha Huizing
Stadskanaal: Jan en Hennie
115 Muthert

De Nieuwe Oorsprong

Rekreatie- en
Konferentiecentrum

Huisterheide 7
8521 NC Sint Nicolaasga
Telefoon 05134-2341

Vakantieweken voor senioren

Op een prachtig plekje in Zuid-
Friesland ligt „De Nieuwe Oor-
sprong”.

Bijna 1000 ouderen brengen daar
jaarlijks een vakantieweek door.
Ook dit jaar.

In diverse weken tussen nu en half
september zijn plaatsen vrij.
Gerieflijke kamers, een sfeervol
huis, een gezellig programma en pri-
ma verzorging. Gun uzelf die trakta-
tie.

Vanaf f 560,- p.p. bent u een hele
week onze welkome gast.

Bel om informatie en formulieren
(bij voorkeur op kantooruren):
05134-2341.

De Nieuwe Oorsprong

St. Nicolaasga

Op 17 juni 1992 heeft de Here tot Zich
genomen Zijn kind, onze broer en
zwager

Hendrik Gijsbers

echtgenoot van onze zus
Jo Gijsbers-van Beek

Tecoma: Jo en Nel Gijsbers
(Australië)

Eerbeek: Dieny Gijsbers

Apeldoorn: Ans Zeijlstra

Rijswijk: Jos en Jaap Broertjes

Groningen: Niek en Ant van Beek

Doetinchem: Chien van Beek

Will Buyser

Leiderdorp: Johan en Tiny van Beek

HAMMOND ORGELS T.K.A.

H 182, BC (uit 1938) + Leslie 122,

N 103 (Queen Anne), Leslie L 122.

Alles in perfecte staat.

Tel. 05960-16209.

VAN DER GRAAF

VERHUIZINGEN HULPDIENST

De Heer is mijn Herder.

Op 18 mei 1992 werd door de Heer
thuisgehaald onze broeder

Jan Timmer

in de leeftijd van 73 jaar,

geliefde echtgenoot van
Fennechien Huiting.

Baptisten Gemeente Vriescheloo.

Op 7 juni 1992 heeft de Heer
thuisgehaald onze zuster

Auke Hellingwerf-Blanksma

op de leeftijd van 84 jaar.
2 Cor. 5 : 1

Baptisten Gemeente Makkum

In het juninummer van Kerk:

- Willem Aantjes en zijn strijd tegen 'koperen slangen'
- De groeiende veelkleurigheid van de 'vrijgemaakten'
- 'Ik ben geen mens' - de sterke groei van het anoniem pastoraat.
- Gezocht: een herder met vijf poten - het beroepingswerk in de protestantse kerken

Bel voor een
proefabonnement
(Kerk 3 maanden
voor slechts f 7,50)

03420-10790

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten

107E JAARGANG NR. 21 - 17 JULI 1992

de christen

**Wanneer is men
rijp voor het
huwelijk?**

**Onze identiteit:
gemeente en
zending**

**Pastorale
kernwoorden**

De Duitse psychotherapeut Reinhold Ruthe over de rijpheid voor het huwelijk.

VAN DE REDAKTIE

In dit nummer heb ik iets geschreven over het pastoraat. Het is naar aanleiding van een artikel van Drs. R. R. Ganzevoort, dat getiteld is „Pastorale kernwoorden”. Als voorbeeld neemt de schrijver pastorale hulp aan de homofiele mens. Hij gaat daarbij niet in op de ethische vragen rondom de homofilie, maar gebruikt dit alleen als voorbeeld. In het artikel zelf kom ik daar nog op terug. Wel wil ik op deze plaats vermelden dat ook ik niet zal ingaan op deze ethische vragen. Hoewel ik daar best wel een standpunt over heb. Maar het blijkt onder ons niet te kunnen, ondanks het feit dat op de Algemene Vergaderingen van 1990 en 1991 een motie van Groningen-Noord met grote meerderheid werd aangenomen. Waarom nemen we zulke moties aan? Als we toch niet bereid zijn om te luisteren. We verheugen ons op dit moment met een, zij het bescheiden, groei van ons abonneesbestand. Maar nauwelijks heeft één van onze redacteuren iets geschreven over de ethische levensvragen, of er komen bedankjes op het Uniebureau terecht. De schrijver had een goed artikel geschreven over abortus. Maar omdat sommigen het niet met de strekking van het artikel eens waren, bedankten zij voor het blad. Wordt het nu zo langzamerhand geen tijd om eens naar elkaar te luisteren, of zijn we soms al te ver uit elkaar gegroeid? De redactie zal zijn best blijven doen om goede artikelen te blijven schrijven, uiteraard naar eigen overtuiging. Laten wij ons best doen om te leren luisteren.

Jac. Schouten.

MEDEDELING:

Het nieuwe adres van de secretaris van de Gemeente Stavoren, br. J. de Lang, luidt: Achterdelft 43, 8715 JH Stavoren, tel. 05149-1957.

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland; verschijnt tweewekelijks; abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar.

Redactie:

Drs. H. D. Huiting,
drs. P. J. Lalleman, J. Schotanus,
ds. Jac. Schouten, ds. J. H. Stijkel.

Eindredacteur:

G. M. Muis, p/a Biltseweg 10,
3735 MC Bosch en Duin. Wilt u alle kopij, berichten en gemeentebladen naar Soest zenden?
De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredacteur te zijn.

Administratie:

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin; tel. 030-284494/284457, giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

INHOUDSOPGAVE:

Voetbal is oorlog (Jac. Schouten)	3.
Gemeente en zending (H. D. Huiting)	4
Bereikbaarheid Jeugdburo	5
Buitenlands nieuws (P. J. Lalleman)	6
Werken in een Islamitisch bolwerk	7
Rijp voor het huwelijk?	8/9
Hulp Oost-Europa (Jan Aldring)	10
Zendingsechtpaar even in Nederland (br. G. Goessens)	11
Pastorale kernwoorden (Jac. Schouten)	12
De volmaakte standaard (111) (J. Schotanus)	13
Kanttekeningen (P. Denia)	14
Oproep	15
Advertenties + familieberichten	15/16

VOETBAL IS OORLOG

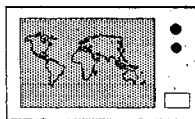
Bovenstaande uitspraak is van Rinus Michels, de trainer van het Nederlands elftal, dat de strijd voert in de Europese kampioenschappen. Het blijkt steeds meer hoe waar dit woord is, al hebben we de indruk dat de oorlog meer om het voetbal wordt heen gevoerd, dan op het veld. In één nieuwsuitzending hoorde ik enkele berichten die mij hebben bezighouden.

Het eerste was dat Leo Halle was overleden, de keeper van het vooroorlogse Nederlandse elftal. Tegelijk kwam het bericht door dat in Göteborg, waar de voetbalkampioenschappen plaatsvonden, grote vernielingen waren aangericht door de Engelse voetbalfans, waarbij ook gewonden waren gevallen. Toen enkele dagen later Nederland van Duitsland won, waren er opnieuw vernielingen. In Seedorf trokken vijf-honderd Nederlandse militairen de dorpen in, flessen en stenen gooiend. De vraag kwam bij mij naar boven waarom de tijd toen Halle in het Nederlandse doel stond, zo heel anders was dan de tijd waarin wij leven. Wat is er gebeurd dat alles zo kon ontsporen? Is het de vrijheidsdrang geweest die na de Tweede Wereldoorlog de mensen heeft gegrepen? Is het deze vrijheidsdrang geweest, waardoor men naar dingen heeft gegrepen die niet

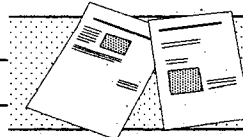
meer in de hand waren te houden? Het zijn zo maar enkele vragen die ik mijzelf stelde. Ook een andere gedachte kwam bij mij naar boven. Een oud, maar zeer aktueel, psalmvers zegt het ons:

Wie God verlaat, heeft smart op smart te vrezen.

Het werelddeel waarin wij leven, is bezig op grote schaal God te verlaten. Kerken worden leger en leger, het aan-

Actueel

tal leden van kerken loopt terug. De Bijbel, nog wel het meest verspreide boek, wordt steeds minder gelezen. Massa's mensen zijn er die zelfs van de beginselen van de Bijbel niet meer afweten.

Is dat niet de diepste oorzaak van het verval van de mensheid, waardoor zulke excessen voorkomen als waarvan we nu horen? Vrijheidsdrang op velerlei gebied, maar het dreigt steeds meer uit de hand te lopen.

In deze zelfde nieuwsuitzending kwam het bericht door dat veertig miljoen

mensen in Afrika met de hongerdood bedreigd worden. Hulpacties, gelukkig begonnen in de kerken, komen steeds meer op gang en proberen de nood te lenigen. Maar is het niet absurd dat op de ene plek van de wereld vele kapitalen aan voetbal worden uitgegeven, terwijl aan de andere kant de mensen van honger en ellende sterven?

Nog steeds in deze zelfde nieuwsuitzending hoorden we over de strijd in en om Serajevo. Een zinloze strijd waar alleen maar slachtoffers zijn en geen winnaars.

Het was enkele weken geleden dat iemand mij vertelde in een enkele uitzending van het Journaal de dingen van Matth. 24 te hebben gezien. Of, om

het wat anders te zeggen: de dingen van de eindtijd, door de Here Jezus gesproken. Hier hebt u de oorzaak van de ontwikkelingen welke we vandaag zien. De Here Jezus gebruikt in deze rede van Matth. 24 twee uitdrukkingen die voor onze tijd kenmerkend zijn. Namelijk deze:

De wetsverachting zal toenemen en de liefde van de meesten zal verkillen. Hier hebt u het.

Wat prachtige sportgebeurtenissen zouden kunnen zijn, wordt overschaduw door de vele vernielingen welke worden aangericht, de gewonden die vallen en soms zelfs de doden.

Wat een mooie wereld zou kunnen zijn, als wij bereid waren wat meer van onze rijkdom af te staan, wordt een wereld in nood en ellende doordat op vele plaatsen van de wereld mensen omkomen in hun nood. Heeft dat niet met verkillende liefde te maken?

Is wetsverachting hier niet het alles dragende woord dat achter alle ellende staat?

Er is een enorme verschuiving van waarden ontstaan tussen de tijd waarin Leo Halle sport bedreef en Rinus Michels sprak van voetbal is oorlog. Een verschuiving van waarden die te maken heeft met de opkomst van de wetteloosheid. Nog meer met de opkomst van de wetteloze. Voor de gemeente van de Here Jezus Christus moet dat een teken zijn, want het maakt ons opnieuw duidelijk hoe ernstig de tijd is waarin wij leven. De tijd die door de donkerheid heenvoert naar de komst van de Here Jezus Christus.

Jac. Schouten

DS. P. VAN DER WERF ALGEMEEN CONSULENT

De Unie Commissie heeft ds. P. van der Werf, voorganger van de baptisten-gemeente in Den Haag, benoemd tot algemeen consulent van de Unie. Deze nieuwe (half-time) functie is ingesteld om meer inhoud te geven aan het contact tussen de Unie en de gemeenten en voorgangers. De algemeen consulent zal daarom veel contacten onderhouden en ook bezoeken afleggen in de gemeenten. De nieuwe functionaris is tevens beschikbaar voor hulp en advies in moeilijke situaties rond gemeenten en voorgangers. Verder is het zijn taak ontwikkelingen in de Uniegemeenschap te signaleren en de Unie Commissie over het te voeren beleid te adviseren. Ook de buitenlandse en in-

terkerkelijke contacten van de Unie worden door de nieuwe functionaris behartigd. Tot slot heeft hij de taak voorlichting te geven over het gezamenlijke werk van de Unie. Ds. P. van der Werf, geboren in 1934, is voorganger geweest van de baptistengemeenten in Almelo (Geraniumstraat), Rotterdam-Zuid, Winschoten, Apeldoorn, Groningen-Zuid en Den Haag. De Unie Commissie noemt in een brief aan de gemeenten, waarin de benoeming wordt medegedeeld, br. Van der Werf „gegeven zijn brede pastorale ervaring en zijn kennis van baptist Nederland een geschikte en bekwame kandidaat voor deze nieuwe functie“. Het tijdsbeslag dat met de functie gemoeid is, betekent dat ds. Van der Werf voor de resterende werktijd naar een andere gemeente zal moeten omzien. In verband daarmee is nog geen tijdstip bepaald waarop hij als algemeen consulent aan het werk kan.

GEMEENTE EN ZENDING

„Iedere baptist een evangelist”, was het motto van J. G. Oncken (1834) de stichter van het Duitse baptisme en het is onder ons jarenlang een geveugelde spreuk geweest. Maar in die zendingsijver staan we als baptisten niet alleen. Van de hervormde zendingstheoloog J. C. Hoekendijk zijn de woorden: „De kerk is het enige instituut dat is opgericht ten behoeve van haar niet-leden.” Gemeente en zending horen dus bij elkaar.

ALGEMENE HISTORISCHE SCHETS

In de vroege kerk (1e-3e eeuw) lagen gemeente en zending nog geheel in elkaars verlengde. De eerste christenen getuigden spontaan in woord en daad. Door de vervolgingen van de Romeinse keizer werd de zendingsijver zelfs groter. De kerkvader Tertullianus (± 200) schreef dan ook: „Het bloed der martelaren is het zaad der kerk.” Maar toen de bekeerde keizer Constantijn (± 300) het christendom tot staatsgodsdienst verklaarde, verdween niet alleen de vervolging, maar ook de spontane verbreiding van het Evangelie. Het hele Romeinse rijk heette voortaan christelijk te zijn. De organisatie van de kerk kwam nu centraal te staan en de zending verdween naar de achtergrond.

Uit de loop der eeuwen zijn ons verschillende personen bekend die vervuld waren met zendingsijver (Willibrord, Bonifatius rond 700). Later kwamen er ook monnikenorden zoals van de Franciscanen en de Dominicanen (vanaf ± 900). Hun missionair besef moesten we echter vooral opvatten als een vorm van protest tegen de grote kerk met de gevestigde orde. Ook de reformatoren (Luther, Calvijn e.a.) hebben – heel opmerkelijk! – geen zendingsvisie ontwikkeld. Wel kwam in de 16e eeuw de kolonie-zending op gang. Zendingen voeren bijvoorbeeld mee op de schepen van de Verenigde Oostindische Compagnie. Over het algemeen ging het daarbij om de overdracht van de godsdienstige en ethische waarden van de westerse beschaving (zij moeten worden als wij). Pas in de 19e eeuw ontwaakte het zen-

dingsbewustzijn in het westen. Opnieuw kwam de aanzet in feite vanuit protestbewegingen: het piëtisme (al vanaf de 17e eeuw) en in de 18e eeuw: de Hernhutterzending (van graaf Von Zinzendorf) en het methodisme (van o.a. John Wesley).

WILLIAM CAREY

Eén van de grondleggers van het nieuwe zendingsbewustzijn was de baptist William Carey (1761-1834), schoenmaker-voorganger. Carey kwam tot de conclusie dat de zendingsopdracht van Matth. 28 niet alleen voor de apostelen gold (zo dachten de reformatoren er over), maar ook voor zijn eigen tijd. In 1792 richtte hij de Baptisten Missionary Society op, het eerste zendingsgenootschap ter wereld. Carey trok zelf vervolgens naar India om zich geheel te wijden aan zijn roeping. Hij deed dat op een tot dan toe ongebruikelijke manier. Hij startte met bijbelvertaalwerk, richtte scholen en ziekenhuizen op en besteedde eveneens aandacht aan de bestaande maatschappelijke verhoudingen. Woord en daad gingen hand in hand.

Dit ontwakende zendingsbewustzijn van Carey stond uiteraard niet op zichzelf. Er was in die tijd sprake van maatschappelijke crisis en politieke omwenteling (ontstaan van de Verenigde Staten in de jaren 1776-1789 en de Franse revolutie in 1789). Dus er was in die tijd ruimte voor eigen initiatief en protest tegen de grote loge kerk.

GEMEENTE IS ZENDING

Een gemeente is gezegend en gezond-

Het baptisme (8: slot)

Het laatste deel in een serie over het baptisme en identiteit. Centraal daarin stond steeds de vraag: wat kunnen we leren van onze geschiedenis als het gaat om onze vragen nu. In deze laatste aflevering: zending en evangelisatie. De voornaamste bron voor dit artikel is „Gezegend en gezonden”, hfdst. 3 van de hand van br. N. A. van der Leer.

den. Alles in de gemeente is doortrokken van de grote opdracht. De doop is bijvoorbeeld meer dan een inlijven in de gemeente, want „nog is er plaats”. Zending en evangelisatie horen bij de gemeente, maar ook bij iedere gelovige. Want wij kennen immers *het priesterschap van alle gelovigen*. Dat betekent concreet dat we geen specialisten hebben voor zending en evangelisatie, maar in principe iedereen geroepen is tot de dienst en dus tot getuigenis. Vanuit onze eigen geschiedenis (de meeste gemeenten zijn uit evangelisatiearbeid ontstaan!) worden we herinnerd aan die persoonlijke opdracht. Vanuit de nieuwtestamentische gaven-theologie kunnen we stellen dat de gemeente gezegend is met allerlei gaven tot opbouw van de gemeente. Dat betekent dus dat *niet* iedere baptist de gave heeft van een evangelist. Dit uitgangspunt is natuurlijk geen excuus voor wie niet wil, maar het zorgt wel voor ontspanning in onze zending. De Heer is Zelf immers aan het werk. Het is niet onze missie, maar missio Dei.

H. D. Huizing

BEREIKBAARHEID JEUGDBURO

Dat is niet altijd even eenvoudig. Sommigen worden moe van de vele pogingen die ze ondernamen. Jammer... maar het kan bijna niet anders. De personele bezetting is minder geworden door de bezuinigingen en jeugdkonsulenten zijn ook wel eens op reis door Nederland.

We vragen jullie hiervoor begrip, zeker ook in de vakantieperiode. Gebruik zoveel mogelijk het antwoordapparaat en tenslotte moet je maar denken:

De aanhouder wint!

AGENDA 1992

- * 11/7-18/7: Strubben-tentenkampen, week 1.
- * 11/7-18/7: Kindefkamp.
- * 18/7-25/7: Strubben tentenkampen, week 2.
- * 13/7-25/7: Internationaal kamp Great Britain.
- * 1/8-15/8: International Summer Bibleschool.
- * 20/8-23/8: Flevofestival.
- * 26/9: Evaluatiedag WJE.

- * 3/10: Evaluatiedag kampen.
- * 9/10-11/10: Jongeren A.V.
- * 28/10-30/10: A.V.
- * 6/11-7/11: Kinderwerkweekend II.
- * 13/11-15/11: Kaderweekend II.
- * 20/11-21/11: 20-plus weekend.

Wie meer wil weten over bepaalde activiteiten... bel 05120-15687
Jeugdburo NBJB.

NBJB

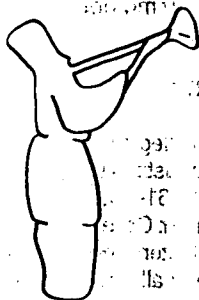
„Back to the roots” 21-23 mei 1993 STRUBBEN FESTIVAL

mogelijk gemaakt door
Tabitha Amsterdam,
Stichting „De Strubben” en
Nederlandse Baptisten Jeugd
Bond.

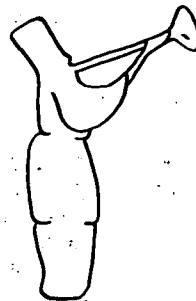
VAKANTIE-ADRES IN SPANJE VOOR BAPTISTEN

Residencia Bautista
Mont-go buzón
Santa Lucia 127
Apartado 57
DENIA (Alicante)
España/Spanje

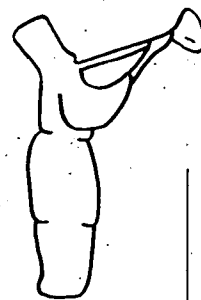
JAV

9

10

11

VERGADERING
SPORT
ONTMOETING

OKTOBER

1992

EINDHOVEN

© 1992 By Yoeri Goddijn

Nigeriaans theoloog: Strategieën westerse zending niet geschikt voor Afrika

Bron: Idea Persdienst
Samensteller: P. J. Lalleman

WHEATON - Een Nigeriaanse evangelische leider heeft westerse zendingsgenootschappen uitgedaagd om hun strategieën en houdingen te herzien, zodat het christendom in de pluralistische maatschappijen van Afrika meer zal doorwerken. Te veel wordt het christendom door Afrikanen nog afgewezen als een „white man's religion”, een godsdienst voor de blanke. Dat komt, omdat het christendom tegelijk met het kolonialisme Afrika bereikte en omdat de eerste zendingen het imperialisme niet ter discussie stelden, maar de Afrikaanse levenswijze juist als primitief en heidens afwezen.

Aldus Julius Lawal, leider van een faculteit aan het Theologisch Seminarie van de Evangelische Kerk van West-Afrika (ECWA), tijdens een conferentie in Wheaton (VS), over „de uitdaging van religieus pluralisme”. Lawal ging in op „Evangelisatie in islamitisch Afrika”. Het christendom is lang niet zo diep geworteld in de Afrikaanse cultuur als de islam, omdat deze godsdienst de Afrikaanse cultuur handhaafde in de verspreiding van haar geloofsovertuigingen. „De christenen veroordeelden de Afrikaanse cultuur echter en spraken in geringschattende bewoordingen over de Afrikaanse cultuur en godsdienst”, aldus Lawal. Bovendien weerhielden westerse zendingen hun bekeerlingen ervan om actief deel te nemen aan de landelijke politiek. Hierdoor heeft de Afrikaan de indruk gekregen dat het evangelie maatschappelijk niet relevant is.

Volgens Lawal is de tijd rijp om de evangelische methodes om het evangelie uit te dragen en de houding die de verkondigers daarbij aannemen, te herzien. Het evangelie moet zó gepresenteerd worden dat het cultureel en sociaal relevant is, niet ingekapseld door westerse waarden. Afrikaanse christenen moeten, aldus Lawal, juist aangemoedigd worden om betrokken te zijn bij wat er in hun land gebeurt. „Alleen door betrokken te zijn zal de pluralistische maatschappij naar onze boodschap willen luisteren.”

Soedanese Raad van Kerken: Westen moet stem verheffen tegen vervolgingen in Zuid-Soedan

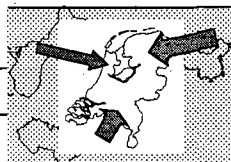
KHARTOUM - Kerkelijke leiders in Soedan hebben de kerken in het Westen verweten dat ze hun stem niet duidelijk verheffen tegen de vervolging van christenen en andere niet-islamitische bevolkingsgroepen in Zuid-Soedan. Er moet dringend een oplossing gevonden worden vóór het reeds dertien jaar aanhoudende conflict, verklaarden de voorzitter en de algemeen-secretaris van de Soedanese Raad van kerken, de katholieke bisschop Paride Tabah en Ezekiel Kutjok, tijdens een bezoek aan het hoofdkantoor van de Wereldraad in Genève. Volgens de beide Soedanezen gaat het in deze burgeroorlog om een „islamitische heilige oorlog”, waarbij de re-

leven volledig tot stilstand is gekomen. Zo zijn alle scholen gesloten. Door een machtsstrijd binnen de SPLA wordt de situatie nog gecompliceerder. De leiding van de opstandelingen is niet bereid tot onderhandelingen met de regering.

Duitse mensenrechtenorganisatie: Kerkelijke leiders Irak werken samen met Saddam Hoessein

GÖTTINGEN - De Vereniging voor Bedreigde Volkeren in Göttingen verwijt kerkelijke leiders in Irak samen te werken met Saddam Hoessein. De Chaldeese patriarch Raphaël Bidawid uit Bagdad en de Syrisch-orthodoxe aartsbisschop Mar Gregorius uit Saleba zouden begin maart „in opdracht van Saddam Hoessein” in katholieke en protestantse instellingen in Noord-

Buitenlands

nieuws

gering in Khartoum steun ontvangt van Libië en Iran. De Soedanese overheid voert strijd tegen het Soedanese Volksbevrijdingsfront SPLA. Volgens Kutjok beschouwen moslim-fundamentalisten Soedan als een strategische basis, van waaruit ze andere Afrikaanse landen willen islamiseren, zoals Ethiopië, Kenya, Oeganda, Zaïre en de Centraal-Afrikaanse Republiek. Binnenkort moet in Zuid-Soedan, waar bijna alle Soedanese christenen leven, de islamitische wetgeving „sharia” ingevoerd worden. Vorig jaar heeft de president van Iran, Haschemi Rafsanjani, in Khartoum verklaard dat ieder die zich tegen de „sharia” verzetten zou, uit de weg geruimd moest worden. Bisschop Kutjok beschouwt de burgeroorlog, wegens deze steun uit het buitenland, niet als een binnenlandse aangelegenheid. Volgens hem is de helft van de bevolking van Zuid-Soedan als gevolg van de gevechten op de vlucht. Duizenden staan oog in oog met de hongerdood, terwijl het gewone

Duitsland het woord gevoerd hebben. Ze zouden daar, aldus voorzitter Tilman Zülch van de mensenrechtenorganisatie in een persverklaring, voor opheffing van de internationale boycot tegen Irak uitgesproken hebben.

Priesters zijn volgens de Göttingse organisatie verstrikt in het spionagesysteem van het Irakese regime. Gemeenteleden die zich tegenover geestelijken kritisch over het regime uitlieten, zijn door de geheime politie opgehaald en nooit meer teruggezien. Ook onder vluchtelingen in Jordanië onderhoudt de geheime dienst een spionage-netwerk, waar ook priesters bij betrokken zijn, aldus de Vereniging. Bovendien zouden, aldus Zülch, de jarenlange misdaden tegen christenen in het Koerdische Noord-Irak door de kerkelijke leiding ontkend worden. Het is echter bekend dat in de tachtiger jaren minstens 20.000 Chaldeese en Syrisch-orthodoxe christenen het slachtoffer zijn geworden van slachtingen, massa-deportaties en gifgasaanvallen.

WERKEN IN EEN ISLAMITISCH BOLWERK

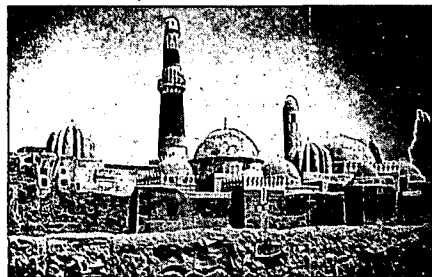
Dirk en Anna-Lise zijn lid van en gezonden door de gemeente Utrecht-Noord. Zij werken in een ziekenhuis in het Midden-Oosten. Ze zijn momenteel met verlof in Nederland, na hun eerste termijn van 4 jaar. Gezien de gevoelige omstandigheden waarin gewerkt wordt, hebben we bewust wat gegevens niet vermeld (achternaam, land en de organisatie). Een indruk van de sfeer, het land, de inwoners en het werk.

SPROOKJESLAND?

Er is een land waar de atmosfeer, welke je soms in sprookjes tegenkomt, werkelijkheid schijnt te worden. Kom je op de markt, dan inhaleer je bij iedere ademdeug de prikkelende geuren van velerlei specerijen. De produkten worden door de marktkooplui aangeprezen en door de aspirant-koper weer met evenveel vuur afgekraakt. Boven het geroezemoes en het geschreeuw vang je soms andere geluiden op. Vanaf de minaret wordt de eeuwenoude en altijd weer terugkerende boodschap over de bevolking uitgeroepen: „Allah is de enige God en Mohammed is zijn profeet.”

De kleding verradt de herkomst van de mannen. De mensen uit de koelere hooglanden gaan in lange witte sena's gehuld. Ook zonder dat zou je ze wel herkennen aan hun fijn besneden gezichten met de ietwat norse en trotse uitdrukking. De mensen van de kust hebben felgekleurde doeken (futa's) tot op kniehoogte omgeslagen. Hun donkere huid en kroeshaar verraden dat ze afstammen van de uit Afrika geïmporteerde slaven. En hoewel ze armer zijn, schijnt de zorgeloosheid en vreugde van hen af te stralen. Veel vrouwen zul je niet op de markt tegenkomen. Een vrouw met zelfrespect geeft zich niet op publiek terrein en een man die zijn gezin goed beheert, zou

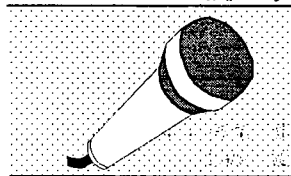
Eén van de vele moskeeën.

dat zijn vrouw of dochter ook nooit toestaan. De vrouw, ook al kom je haar op straat tegen, blijft een mysterieus wezen, helemaal gehuld in het zwart, haar gezicht gesluierd. Ze ziet jou, maar jij ziet haar niet!

Het is een sprookjesland: Woestijnen, groene valleien, kale bergen, stranden en zeeën met koraalriffen; het wisselt elkaar af. Ruïnes, overal te vinden, getuigen van oude beschavingen.

Er wordt gezegd dat Sem, de zoon van Noach, de hoofdstad heeft gesticht. Er wordt gezegd dat vanuit dit land eens een koningin op pad is gegaan om een koning te bezoeken om zichzelf te overtuigen van diens wijsheid en rijk-

dom. En ook staat er ergens geschreven dat mensen uit dit land offerande en aanbidding zullen brengen aan de koning der koningen. Dat laatste lijkt nog zo ongrijpbaar, zo onvoorstelbaar. Een land waar de taal, de cultuur, het hele leven zo doordrenkt is van die andere godsdienst, van het andere boek en die andere profeet, naar menselijke maatstaven lijkt het een onoverwinnelijk bolwerk.

GODS GEEST DOORBREEKT DE GRENZEN

Vanuit dat geloof heeft zo'n 20 jaar geleden een groepje mensen een klein ziekenhuisje betrokken. Zichtbaar werd er een slag geleverd tegen onwetendheid, tegen tradities, tegen onverschilligheid, die er voor zorgde dat 40% van de zuigelingen en kinderen stierf. Voorlichting, geboorteregeling, bavallingen onder deskundi-

Dirk en Anna-Lise met hun kinderen.

ge begeleiding, vaccinaties en daar waar nodig is medicijnen of een operatie.

Een en ander lijkt vruchten af te werpen. Minder zichtbaar is de slag die geleverd wordt in de hogere regionen, tegen degene die de mensen hier in duisternis laat leven. We moeten voorzichtig zijn, omdat ons doen en laten gadegeslagen wordt door burens, collega's en vrienden. Want velen van hen hebben connecties met de veiligheidsdienst. Soms falen we ook in ons werk, omdat we te uitgeput zijn, te neergeslagen. Maar ook omdat we niet altijd

/n gesprek met

leven volgens de wil van Degene Die ons gezonden heeft.

Maar toch, ... het gebeurt. Er is strijd in de worsteling van het gebed, in een gesprek, in het geven van geschriften waarin de weg naar het leven staat. Er is een begin gemaakt, daar waar tot voor kort geen begin was. Er zijn mensen die zoeken. En er zijn er die luisteren naar radioprogramma's. En er zijn er die lezen; er zijn steeds meer mensen die vraagtekens zetten bij de aan hen overgeleverde „waarheid”. Het bolwerk is sterk, de muren zijn dik, de eerste gaten zijn geslagen.

Dirk en Anna-Lise

(Het team is momenteel zeer beperkt in haar functioneren vanwege het geringe aantal mensen. Een aanvulling zou een Godgeschenk betekenen. Voor een eventuele presentatie zijn we beschikbaar (tot mei 1993); inlichtingen bij de redactie).

RIJP VOOR HET HUWELIJK?

Trouwen is weer, helemaal in tegenwoordig. Uit onderzoeken blijkt dat de jongeren nog steeds willen trouwen, in ieder geval op den duur. Speciaal voor hen zette Reinhold Ruthe in Die Gemeinde, het blad van de Duitse baptisten, een aantal zaken op een rij. Reinhold Ruthe is psychotherapeut en al jarenlang directeur van het evangelische huwelijks- en gezinsadviesbureau van het kerkelijk district Wuppertal-Elbersfeld. Voor de leesbaarheid zijn woorden als „hij” en „zijn” gehandhaafd, maar natuurlijk geldt evenzeer „zij” en „haar”.

Wanneer is iemand rijp voor het huwelijk? Als hij in staat is kinderen te verwekken? De jongste vader in Europa is 11 jaar. Lichamelijk was hij in staat bij een meisje een kind te verwekken, maar er is natuurlijk geen sprake van geestelijke, psychische en sociale volwassenheid. Dat zijn geen zaken, die bepaald worden door de biologische ontwikkeling (die je eigenlijk komt aanwaaien en zich automatisch gaat openbaren, naarmate je ouder wordt). Het geestelijke, psychische en sociale rijpingsproces is een proces, dat gepaard gaat met moeite, fantasie, zelf-

overwinning en karaktervorming. Helemaal wordt deze ontwikkeling belemmerd en geblokkeerd door veel invloeden van buitenaf en door een verkeerde levenshouding of mentaliteit. Hier volgen enkele blokkades:

Het blijven steken in de verliefdheid
Verliefdheid is heerlijk en prachtig, en de liefde moet daar als het ware door gekruid worden. Maar verliefdheid is alleen maar het begin, de kiem van de liefde. De Engelse schrijver C. S. Lewis zegt hierover: „Verliefdheid is iets heel lijks, maar ze is niet het hoogste men-

selijke gevoel. De liefde echter is niet alleen maar een gevoel, maar een diepe eenheid, die bewust met het verstand en door het beleven ervan gestimuleerd wordt. De motor van het huwelijk loopt op deze liefde en verliefdheid is de slinger, waarmee de motor wordt gestart.” Het blijven steken in deze verliefdheid blokkeert een verder rijpingsproces tot de liefde.

Het te veel benadrukken van de lichamelijke seksuele aspecten
In de afgelopen jaren is het lichamelijke aspect van de sexualiteit sterk naar voren gekomen en wordt overgewaardeerd. En het probleem is niet de sexualiteit zelf, maar het misbruiken ervan, d.w.z. dat de lichamelijke seksuele omgang wordt gezien als liefde en wordt beschouwd als het fundament van een harmonieuze liefdesverhouding.

Het streven naar begeerte, genot en geluk

Jarenlang heeft de jeugd te horen gekregen dat het tot stand komen van een relatie zou moeten gebeuren via begeerte, genot naar geluk. Maar begeerte, genot en geluk zijn geen op zichzelf staande dingen, maar verschijnselen van een diepe rijpe relatie.

Men krijgt door zijn allesomvattende lustgevoelens geen gelukkige relatie, maar andersom: een gelukkige relatie zal uitmonden in een optimaal gevoel van welbehagen.

Het compromisloze streven naar vrijheid

Onze maatschappij vertoont verschillende verontrustende symptomen als toenemende vereenzaming en afzon-

DC

GENTRAAL

dering, en het onvermogen van mensen om zich ergens aan te verbinden. De pijlers van de samenleving: het gezin, huwelijk, trouw, geloof, overheid en gezag beginnen te wankelen. En hoe geïsoleerder, geremder, eenzamer en contactarmer iemand is, des te overdevener de seksualiteit, des te vaker wisselt hij van partner en des te gebrekiger is zijn groei naar volwassenheid. De onafhankelijkheid is voor hem belangrijker dan een verbond.

Onopgeloste identiteitsproblemen in de puberteit

Identiteitsproblemen van jonge volwassenen zijn er altijd geweest, maar tegenwoordig stapelen ze zich op en ze hebben een verlamdend effect op de groei naar een huwelijk toe. Dat komt omdat ze bestaan uit onzekerheid, concentratiestoornissen en het onvermogen om een relatie aan te gaan. Jonge mensen verschuilen zich dan achter het „wij”, het collectieve als vervanging van een persoonlijke relatie.

Wat zouden jonge mensen moeten doen om naar een huwelijk toe te groeien?

DOORDENKER:

„Ik kan me verplaatsen in die ander”.

Het echt begrijpen van die ander betekent door zijn ogen kijken, met zijn oren horen en met zijn hart voelen. Dat is moeilijk en vereist inspanning, fantasie en geduld. Om rijp te zijn voor het huwelijk is het nodig om je te kunnen verplaatsen in je partner, om begrip te hebben voor zijn karakter, zelfs als hij een ander temperament heeft dan jezelf hebt.

DOORDENKER:

„Ik moet mijn eisen kunnen bijstellen”.

Het is egoïstisch en liefdeloos om alleen aan jezelf te denken. In een huwelijk moet je afspraken kunnen maken, compromissen sluiten waarin je elkaar behulpzaam bent. Het „kiezen of delen” is geen oplossing van problemen, maar berust op touwtrekkerij en getuigt van een gebrëkkig inlevingsvermogen. In een volwassen relatie geldt dat je elkaar moet dienen en niet overheersen.

DOORDENKER:

„Het huwelijk veronderstelt een ver-trouwensband”.

Men moet zijn partner kunnen vertrouwen onder en in alle omstandigheden; dat bevordert de gemeenschap en een hechte band.

DOORDENKER:

„Om rijp te zijn voor het huwelijk moet je verantwoordelijkheid durven dragen”.

Als je verantwoordelijkheid durft dragen, getuigt dat van samenwerkingsvermogen en naastenliefde. Wie zijn verantwoordelijkheden afschuift op z'n partner, de maatschappij of de omstandigheden is nog niet toe aan een huwelijk.

DOORDENKER:

„Een huwelijk vraagt om het zelf kunnen maken van keuzes”.

Het is niet goed om je direct te binden aan de eerste die je tegenkomt. Je moet je niet mee laten slepen door je gevoelens, maar een gegronde keuze maken.

DOORDENKER:

„In een huwelijk accepteer je de ander zoals hij is”.

In mijn werk merk ik dagelijks dat dit kernaspect in veel relaties ontbreekt. Men heeft zich door lichamelijke of andere eigenschappen laten verleiden. Liefde betekent: ik houd van je zoals je bent, en niet: zoals je zou moeten zijn. Liefde is dus niet in eerste instantie een gevoel, maar een houding. Dat maakt Jezus ons ook duidelijk. Niet vanuit Zijn liefdesgevoel stierf Hij voor ons aan het kruis, maar door zijn liefdeshouding: Christus heeft ons laten zien wat ware liefde is. Hij houdt van ons zoals we zijn, zonder voorwaarden.

Reinhold Ruthe

Vertaald en bewerkt door

C. M. Huiting-Mulder)

HULP OOST-EUROPA

De Unie van Baptisten Gemeenten in Moldavië stellen er prijs op de band met „onze” Unie verder te versterken. Vandaar dat we besloten hebben – ook in overleg met de Uniecommissie – onze gezamenlijke hulp zoveel mogelijk te richten op Moldavië. Desalniettemin zullen we ook een aantal andere projecten direct of indirect blijven ondersteunen. In de eerste plaats is er een uniek project in *Sofia – Bulgarije* waar naast een weeshuis voor ongeveer 40 kinderen, een school en een kerk gebouwd zullen worden onder de hoede van de Baptisten Gemeente te Sofia onder de bezielende leiding van de unievoorzitter Th. Angelov. Daar de gemeenten in het gewest Holland (tenminste een deel van hen) hier in 90/91 al hulp hebben geboden, zullen we zien of het mogelijk is dat vanuit het gewest Holland op een bescheiden manier dit project ondersteund kan worden, bijv. door de adoptie van een aantal weeskinderen. Vanuit Nederland wordt dit project genereus ondersteund door de hulporganisatie „Kom Over en Help” te Kampen/IJsselmuiden.

U hebt kunnen lezen over het unieke *landbouwproject „Transfiguration”* in de omgeving van Koersk (Rusland). Onze bijdrage uit eigen gelederen zal maar bescheiden kunnen zijn maar we willen voor dit project zowel in binnen- als buitenland, hulp proberen te krijgen, daar de uitstraling van dit project groot kan zijn naar vele andere initiatieven in de Russische Federatie.

Op onze volgende landelijke vergadering te Harderwijk op 24 oktober willen we de voortgang van deze projecten bekijken en zullen dan tevens besluiten of en hoe we ingaan op het verzoek van de EBF om in 1993 kinderen van *Tsjernobyl* naar ons land te laten komen.

Enkele gemeenten hebben al een voorlopige toezegging gedaan om een groep van ongeveer 25 kinderen voor zo'n 4 weken gastvrijheid te verlenen. Naast de projecten zal er helaas steeds acute nood zijn en voor Europa is dat natuurlijk het grote drama in het vroegere Joegoslavië. De Baptisten Gemeenten in Kroatië en Servië doen wat ze kunnen maar hebben al meerdere keren verzocht om hulp (kleding, voeding, bijbels, tenten). Uw bijdragen aan het Noodfonds worden goed besteed.

VOORTGAANDE HULP AAN MOLDAVIË

Eind september hopen we weer met een vrachtwagen vol kleding te vertrekken naar dit land. Op dit moment zenden we nog geen medicijnen maar hopen dit wel te doen bij een volgende zending die gepland staat voor nov./dec. '92. Voor die tijd zullen we in onze gemeenten daarvoor financiën moeten vrijmaken (kollektes, sponsorlopen, e.a.). Vanuit Hamburg zal voedsel worden gestuurd.

Wilt u in overleg met uw eigen werkgroep voor Oost-Europa of de gewestelijke coördinator (zie lijst hieronder) zo mogelijk kleding verzamelen medio september. Alles verpakt in een dubbele bananendoos en zo mogelijk bij elke doos f.5,- invoegen om zo de transportkosten te betalen. Kinderkleding en schoenen zijn heel erg nodig, maar zelfs goede zomerkleding is van harte welkom.

Het is fijn dat we zo op een bescheiden manier iets kunnen doen. We willen natuurlijk „onze” mensen in bijv. Sierra Leone, Kameroen en Nicaragua niet vergeten en ondervinden bij de hulp gelukkig ook steun van verscheidene andere organisaties.

U een fijne vakantietijd toegewenst en Gods zegen.

Jan Aaldring, landel. coörd.

ADRESSEN VAN GEWESTELIJKE COÖRDINATOREN:

FRIESLAND: ds. G. Liebe, De Zwaai 29, 9202 TK Drachten; tel. 05120-32523.

GRONINGEN: ds. J. Scholten, Brede-
weg 13, 9649 JH Muntendam; tel.
05987-13700.

DRENTHE: ds. H. C. Schaap, Laan van
het Kwekebos 349, 7823 KJ Emmen,
tel. 05910-22259.

GELDERLAND: ds. H. G. de Winkel,
Sweelincklaan 4, 6952 ED Dieren, tel.
08330-16093.

OVERIJSSSEL: J. Aaldring, Hengelose
Esstraat 64, 7556 ED Hengelo, tel.
074-910968.

NOORD-HOLLAND: J. Korf, Toren-
straat 3, 1981 BC Velsen, tel.
02550-14747.

ZUID-HOLLAND: ing. J. C. Th. van
Beek, Wilgenpark 38, 2351 CZ Leider-
dorp, tel. 071-416103.

ZWOLLE AKTIEF IN ROEMENIË

Een hulptransport vanuit Zwolle naar de Roemeense dorpen Blaj en Tiur bevatte in totaal 9950 kg voedsel, kleding, medicijnen, babymelkpoeder en kindervoeding voor de gemeente en het ziekenhuis.

In de kerk van Blaj werd alles uitgeladen en gesplitst voor Blaj en Tiur opgeslagen. Elk pakje werd genoteerd en op verzoek van de broeders en zusters hebben we de verdeling mee mogen maken. Alles was tot in de puntjes verzorgd.

Geen paniektoestanden of problemen. We kregen een uitnodiging om de opening van de in aanbouw zijnde kerk bij te wonen. Daar hebben ondergetekende en echtgenote de gemeente vertegenwoordigd.

Men heeft in Roemenië plannen gemaakt om op langere termijn wat minder afhankelijk te worden van het „westen”. Gezien de benarde situatie waarin de gezondheidszorg zich in Roemenië bevindt (en voor christenen is het nog slechter, omdat men niet volledig wordt geaccepteerd) is men voornemens een apotheek in de kelder van de kerk te openen. Voor de medicijnen die worden verstrekt, dient men dan naar draagkracht een vergoeding te betalen. Een lid van de gemeente is apotheker en zal worden ingeschakeld. Verder overweegt men een winkel te openen waar gebruikte kleding uit Nederland voor een gering bedrag kan worden verkocht.

Met de opbrengst van de apotheek en de kledingwinkel hoopt men dan genoeg geld binnen te krijgen om weer nieuwe medicijnen uit Nederland te laten komen.

Op dit moment is men druk om alles uit te werken en alle vragen die we hebben te beantwoorden. Zeker is wel dat we een taak hebben. Daar willen we ons ook in Zwolle niet aan onttrekken.

Zwolle

H. de Breij

BEROEPINGSWERK:

Ds. J. Bouritius heeft voor het beroep van Musselkanaal bedankt.

ZENDINGSECHTPAAR EVEN IN NEDERLAND

Peter en Ria de Groot zijn met hun 4 kinderen (Raoul, David, Jim en Femke) in Nederland om gedurende enkele weken te genieten van een broodnodige vakantie. Van deze gelegenheid maakte de UZC gebruik om een onderhoud met hen over het reilen en zeilen in Sierra Leone te hebben. Namens de UZC spraken B. Posthumus uit Schalkhaar en G. Goessens uit Almelo onlangs met Peter en Ria.

EVENTJES ERUIT

Gelukkig is het zo dat Peter en Ria tijdens deze vakantie het gevoel hebben dat ze er echt uit zijn. Ze doen nieuwe energie op om het werk in de kliniek straks weer voortvarend aan te kunnen pakken. Dat is ook wel nodig. Zendingen leiden een behoorlijk druk bestaan, waarin van vrije tijd en ontspanningsmogelijkheden nauwelijks sprake is.

DAVID

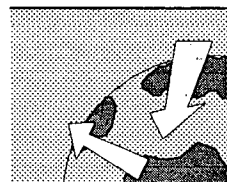
Een andere reden om naar Nederland te komen is het feit dat David (3 jaar) achterblijft in zijn groei. David is extreem klein en de mogelijkheden om hem in Sierra Leone te onderzoeken, zijn onvoldoende aanwezig. Op dit moment worden er onderzoeken in Nederland gedaan, die uitwijzen dat er

waarschijnlijk iets aan de hand is met zijn spijsvertering.

ARMOEDE EN GEESTELIJKE STRIJD

Peter en Ria vertelden hoe groot de rol van de schrijnende armoede in het alledaagse leven is. Op financieel ge-

Zending

bied hebben de mensen gewoonweg zo goed als niets. Om te kunnen leven (of is het overleven?) moeten mensen zich bedienen van middelen die eigenlijk niet mogen. Dit zorgt ervoor dat je een houding krijgt van wantrouwen jegens iedereen. En dat is alles behalve prettig. Ook is het voor christenen moeilijk om als christen te leven. Want als christen lieg je toch niet? En smokkel je toch niet? En steel je toch niet? En ben je toch niet corrupt? U begrijpt dat armoede om deze reden vaak oorzaak is van geestelijke strijd.

IDEALIST EN REALIST

Zelf ben ik onder de indruk gekomen van wat het zendingswerk betekent voor de praktijk van alledag. Ik ben ervan overtuigd dat je als zending zowel idealist als realist moet zijn. En soms botst het tussen deze twee. Idealist moet je zijn om door te kunnen gaan. Realist om niet ontmoedigd te raken. In beide speelt roeping de grootste rol. De zekerheid van roeping geeft kracht om tijdens tegenslagen niet op te geven, maar te blijven ver-

trouwen op de Heer. Ik heb groot respect voor Peter en Ria (en ook onze andere zendingen) gekregen.

OP DE JUISTE PLAATS

En omdat je de indruk hebt dat je op die plaats bevindt die de Heer voor je in petto heeft, zit je op de juiste plaats. Ook hiervan getuigden Peter en Ria. Vanzelfsprekend hebben we Peter en Ria Gods onmisbare zegen toegewenst voor het werk waartoe de Heer hen geroepen heeft. Op het moment van dit schrijven bevinden zij zich nog in Nederland en is nog onbekend wanneer de terugreis naar Sierra Leone zal plaatsvinden. Maar ook langs deze weg: Peter en Ria, wees ervan verzekerd, de Heer der gemeente is met jullie!

Almelo,

br. G. Goessens

**Zendingsdag 19 september Zwolle!!!
Kom en toon uw betrokkenheid met het zendingswerk van onze Unie!!**

PASTORALE KERNWOORDEN

In de afgelopen week ontving ik het decembern timer 1991 van het blad Soteria.

Ik kreeg dit toegezonden om kennis te nemen van een bepaald artikel, maar mijn aandacht werd ook getrokken en geboeid door een artikel van drs. R. R.

Ganzevoort, getiteld „Pastorale kernwoorden”.

Dit artikel zou ik in handen willen wensen van elke voorganger en ouderling, ja, iedereen onder ons die zich bezighoudt met het pastoraat, want er valt veel van te leren.

Het is daarom ook niet mijn bedoeling om dit artikel hier over te nemen, dat zou ook niet kunnen, het is ook niet mijn bedoeling om er diep inhoudelijk op in te gaan, maar vooral als aanbeveling voor anderen om met deze materie verder te gaan.

KERNWOORDEN

De schrijver van dit artikel gaat uit van kernwoorden, kernbegrippen, welke bij de pastor aanwezig behoren te zijn, voordat het pastorale werk gaat beginnen.

Dat zijn de begrippen bevrijding, schuld en verzoening; heiliging en navolging, en, tenslotte, het woord genade. Het zijn voor ons allemaal bekende begrippen. Zij komen niet uit de humanistische cultuur van onze tijd, maar rechtstreeks uit de Bijbel.

Nu zijn er heel wat onderwerpen te noemen, waarbij pastorale hulp geboden kan zijn. In onze tijd is de vraag naar dergelijke hulp groter dan ooit tevoren. Waarschijnlijk heeft dat er mee te maken dat we een ontkerstende maatschappij geworden zijn. Bij pastorale hulp kunnen we denken aan zaken als verdriet en rouw, maar ook aan drank- en druggebruik. We kunnen denken aan huwelijksproblemen en aan nog zeer veel andere zaken. De schrijver zelf heeft als voorbeeld gekozen iemand met homofiele gevoelens, die bij de pastor aanklopt voor hulp en raad. Daarmee heeft de schrijver een duidelijk onderwerp gekozen, maar ook een zeer omstreden onderwerp. Op het onderwerp zelf gaat hij dan ook niet in.

Maar hij roept de pastor op om een goed en duidelijk, maar ook bijbels vertrekpunt in te nemen. Dat vertrekpunt, het beginpunt van de pastorale

hulp, is eigenlijk voor elk probleem gelijk. We zullen naast de hulpvrager moeten gaan zitten, om op voet van gelijkheid met hem of haar verder te gaan.

MAAR HOEGAAN WE VERDER?

Het blijkt al spoedig uit dit artikel, dat, al is het vertrekpunt dan gelijk, de weg welke afgelegd moet worden heel anders kan gaan, zodat we bij het einde op een totaal ander punt terecht komen. Hoewel het uit het artikel niet geheel duidelijk wordt, heb ik toch het vermoeden dat ik op een ander punt zou uitkomen dan drs. Ganzevoort. Overigens doet dit van het goede artikel niets af. We worden wel duidelijk bij de weg bepaald welke gegaan moet worden. Een weg, die voert langs bovengenoemde kernwoorden. Daar gaat de schrijver dieper op in en het is interessant te zien dat de uitleg welke hij van de verschillende kernwoorden geeft, volledig past binnen de gedachten welke binnen onze gemeenschap leven.

Niet het oordeel is onze boodschap, maar de genadeverklaring. Niet een acceptatie van een werelds leven, of een leven in de zonde, maar een leven in heiliging en in de navolging van Christus. We kunnen ons afvragen in hoeverre we in ons pastorale werk hiermee daadwerkelijk bezig zijn. De dingen bij de naam wijzend en wijzend op zonde en schuld, maar ook wijzend

op de verzoening welke er is in de Heere Jezus Christus.

DE WEG EN HET EINDPUNT

Al eerder wees ik er op dat het eindpunt van de schrijver waarschijnlijk niet mijn eindpunt zou zijn. Zelf noemt de schrijver ook de verschillende mogelijkheden. Homofilie als zonde en ziekte zien, waarbij genezing en bevrijding het doel van de pastor zal zijn. Mogelijk is ook het aanvaarden van de homofiele gevoelens, maar dan verder leven in onthouding. De derde mogelijkheid is om de homofiele gevoelens te accepteren en in een (sexuele) relatie gaan leven.

Hoe werken wij als pastores? Dat is de vraag waar het om gaat. En daarom heb ik met interesse gelezen. En ook nog wel wat geleerd. En dat zou ik iedereen graag toewensen, om op deze wijze met de pastorale zaken om te gaan. Waar in het pastorale gesprek de Bijbel open gaat en men samen wil luisteren naar het Woord van God, en daar ook aan wil gehoorzamen, zal er verlossing komen en groei in het geestelijk leven en daar moet het pastoraat mede op gericht zijn.

Jac. Schouten.

AGENDA

- 16 aug. afscheid J. H. Stukker van Stavoren.
- 23 aug. afscheid C. Molema van Harlingen.
- 30 aug. intrede J. H. Stukker te Stads kanaal-Zuid.
- 6 sept. afscheid G. H. W. Pflaum van Dordrecht.
- 12 sept. opening kursusjaar Seminarium (Apeldoorn).
- 13 sept. intrede G. H. W. Pflaum te Enschede en intrede C. Molema.
- 19 sept. landelijke zendingsdag (Zwolle).
- 19-20 sept. alleenstaandenweekend (Steenwijk).
- 27 sept. Regionale ontmoetingsdag Drenthe (Emmen).
- 28-30 sept. ECU-konferentie.

DE VOLMAAKTE STANDAARD (III)

In de twee voorafgaande artikelen hebben wij ons beziggehouden met het inspiratie-principe. Er zijn theologen die menen, dat het oude inspiratie-principe moet verdwijnen. Zij moeten niets hebben van de traditionele leer van de inspiratie van de Bijbel. In de westerse theologie worden allerlei bezwaren geponeerd tegen deze leer. Hoe kijken de Baptisten uit Oost-Europa daar tegen aan? In het laatste nummer van ons blad heeft broeder Lalleman een weergave gegeven van de Dorfweilverklaring van EBF-theologen, waarin zij een soort minimum van éénduidigheid probeerden te bereiken.

„WAT ZIJN BAPTISTEN?”

De Roemeense Baptistenunie, de mensen van de theologische opleiding van de Roemeense Baptisten en nog eens 12 directeurs van theologische seminaries uit 7 verschillende Oosteuropese landen hebben op het discussiestuk heel duidelijk gereageerd. Men stelt dat de bewering dat de Dorfweilverklaring geen geloofsbelijdenis zou zijn niet helemaal klopt, want naar vorm en inhoud spreekt het van geloof en leven. Het wil voor andere kerken een uitleg zijn wat baptisten zijn. Hun gemeenschappelijke geloofsleer en hun geloofsleven is toch belangrijker dan hun gemeenschappelijke naam. Op het discussiestuk als „geloofsverantwoording”, heeft men erg veel aan te merken. Zelfs zoveel dat men van de dertien artikelen er slechts één onvoorwaardelijk zou kunnen aannemen. Men beschouwt de kloof met de EBF zo diep, dat men zelfs bij een totale herschrijving geen enkele hoop heeft op een oplossing. Men pleit daarom voor een losser verband dan een Federatie.

INHOUDELIJKE BEZWAREN VAN DE ROEMEENSE UNIE

Men acht de Dorfweilverklaring in vele opzichten in strijd met hun eigen geloofsbelijdenis. Men mist een duidelijke aanduiding van de Bijbel als bron voor de formulering van geloof en leven. De Oosteuropese baptisten reiken enkele suggesties aan, hoe men het antwoord op de vraag, wat baptisten zijn, kan vinden. Het gaat mij erom in deze artikelen tevens duidelijk te laten zien dat mijn persoonlijke Schriftbeschouwing niet een afwijking is van die van de oorspronkelijke baptisten. In het Oosteuropese antwoord op de Dorfweilverklaring (zie artikel Lalle-

man) zie ik opnieuw een bevestiging. Hun antwoord „op wat baptisten zijn” ziet er dan ook heel anders uit dan dat van de Theologie-Professoren van de EBF in de Dorfweilverklaring. Laten we enige reacties op de stellingen, en soms vooral op de toelichting, een beetje nader bekijken.

Art. 1 „Wij maken deel uit van de historische kerk van Jezus Christus”.

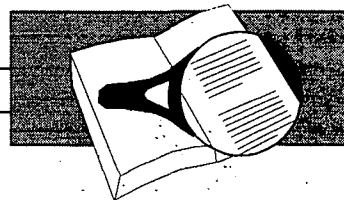
Hierbij geven de Oosteuropese baptis-

weglaat, is men dan nog wel christen?

Art. 3 „Ons hoogste gezag in leer en leven is Jezus Christus; aanwezig te midden van Zijn volk”.

Men wijst artikel 3 van de Dorfweilverklaring af als zijnde te subjectief. Daar geldt als hoogste gezag voor baptisten: „De aanwezigheid van de Here Jezus in de samenkomst der gemeente”. „Deze subjectiviteit leidt tot een ongezonde vorm van Christen-

Bijbel

ten als commentaar, dat ze zich hierdoor niet aangesproken weten, omdat baptisten geloven in een plaatselijke gemeente en de universele kerk van Jezus Christus niet meer en niet minder is dan allen die door persoonlijk geloof in de dood en opstanding van Jezus Christus door de eeuwen heen gered zijn. Bovendien had artikel één een omschrijving moeten zijn van de Heilige Schrift, als basis en bron van leer en leven. Deze laatste reactie heeft bij mij de doorslag gegeven het te behandelen onder de rubriek Bijbel, omdat de Oost-Europeanen daar telkens weer op terugvallen.

Art. 2 „Wij belijden de noodzaak van persoonlijk geloof in Jezus Christus”. Hier geen kritiek op wat er in de toelichting staat, maar op wat er niet vermeld staat. De totale afwezigheid van het begrip „redding van het verlorene” door het plaatsvervangend lijden en sterven van Christus heeft hen ten eerste verbijsterd. Men stelt het als volgt: Als men de verzoeningsleer

zijn”. Men wil een duidelijke objectieve verwijzing naar de Schriften, want de Here Jezus legitimeert zichzelf ook op grond van de Schriften. Men ontdekt ook in de toelichting van art. 3 een radikale afwijking van wat baptisten altijd hebben geloofd. Het hoogste gezag voor baptisten voor leer en leven is de Heilige Schrift. Het is schandelijk om de Bijbel naast andere bronnen te plaatsen! Uit een baptisten-belijdenis uit 1689 blijkt dat men de Westminster Confessie met de nadruk op de Heilige Geest niet voldoende vond, waarbij de deur enigszins open werd gelaten voor willekeurige en subjectieve beslissingen. Men wilde een duidelijke verwijzing naar de Schrift als het hoogste gezag. „In onze overgave aan Christus worden we door de Heilige Geest geleid naar en door de Schriften.”

In het volgende nummer gaan we verder met de artikelsgewijze behandeling van de reacties.

J. Schotanus

KANTTEKENINGEN

Met belangstelling heb ik in „De Christen” nr. 19, het artikel betreffende „Het gezag” van de hand van br. H. D. Huiting gelezen. Hoewel hij met zijn artikel datgene weergeeft, wat in veel Baptistengemeenten (wellicht veelal in theorie?) wordt beleden, meen ik toch, dat bij deze bijdrage enige kanttekeningen te plaatsen zijn.

Als br. Huiting stelt, dat in Baptistenkringen het gezag „ten diepste een pneuma-cratie is”, meen ik, dat hij met het gebruik van deze omschrijving zelf ook al direct een (of „het”) probleem aangeeft.

Het is, voor ons mensen, vaak moeilijk om een scheidslijn te bespeuren tussen het werk van de Heilige Geest en het werk van de menselijke geest.

En dat gegeven dient ons m.i. voorzichtig te maken, óók als we nadenken over de (gezags)positie van een kerke-raad, hoewel de Bijbel ons daarover toch niet geheel en al in het ongewisse laat, maar daarover straks meer.

Los van het hiervoor gestelde, kan ook de vraag gesteld worden of een kerke-raad „slechts” uitvoerder is van datgene, wat – als zijnde het „produkt” van een „geïnspireerd” denk- en besluitvormingsproces – haar door de gemeente(vergadering) is opgedragen. Of zijn er misschien toch nog andere bijbelse notities, die wijzen in de richting van een andere positie dan die van „gedelegeerde”?

En dan mis ik in de beschouwing van br. Huiting een paar, m.i. essentiële, verwijzingen.

Ik bedoel hier de bekende teksten uit 1 Tim. 3.

In dit hoofdstuk is sprake van een „opziensambt” en welhaast niemand zal ontkennen, dat dit woord toch een zeker gezag impliceert.

Immers, een opziener, toezichhouder staat in een bepaalde (gezags)verhouding tot hen, over wie hij het toezicht uitoefent.

Maar en ik kom daar later op terug, beide partijen dienen hetzelfde doel! Let in dit opzicht ook op de tekstpassage „een goed bestierder van zijn eigen huis”!

Verder zien we ook in Handelingen 15 enige broeders, die als afvaardiging naar Jeruzalem worden gezonden om daar een „leerstellige” uitspraak te verkrijgen. Deze geschiedenis bewijst, dat aan „Jeruzalem” gezag werd toege-

kend. Paulus’ en Barnabas’ woorden waren voor de gemeente in Antiochië niet toereikend!

Houden deze notities dan een vrijbrief voor „machtsuitoefening” in? Nee, zeker niet!

We dienen ons ook hierbij te laten leiden door het „Hoofd der Kerk”, Jezus Christus, zijn gezag diende uiteindelijk slechts één doel: het welzijn van de mens (en ik bedoel hier geen exclusief aards „welzijn” mee).

Daarvoor gaf Hij zelfs zijn leven!

Die „zorggedachte” wordt heel juist omschreven in art. XVII van de Her-

aan het woord

vormde Kerkorde: „Het opzicht, gegrond in de barmhartigheid van Jezus Christus, het Hoofd der Kerk, geschiedt tot eer van God, tot bewaring der gemeente, en tot behoud van hen, die dwalen”.

De passages „barmhartigheid” en „tot eer van God” zijn m.i. daarbij kernwoorden, deze aspecten kunnen normaliter niet samengaan met „machtsuitoefening”!

Dat een te hiërarchisch of absoluut „kerkbestuur” tot grote misstanden, verstarring en „gemeentelijke werkloosheid” kunnen leiden, kan een vaststelling zijn.

De beweegredenen van de baptistische (Engelse) voorvaders waren destijds dan ook legitiem, toen zij protesteerden tegen het machts- en gezagsmisbruik in de staatskerk, zoals eerder ook de reformatoren hadden gedaan en wat ook één van de aspecten van de latere Afscheiding vormde (1e helft 19e eeuw).

Maar om dan t.a.v. „ambtelijk gezag” m.i. toch wat generaliserend te spreken over een „presbyteriaanse ontsporing”, lijkt mij dan een ander uiterste!

Tenslotte een voorbeeld (en ik sluit mij daarmee aan bij de artikelschrijvers, die hun bijdrage graag „illustreeren” met voorbeelden uit het verleden) waartoe „gemeentelijke” opvattingen (of onderling verschillende opvattingen) kunnen leiden.

Toen omstreeks 1593 Engelse congregationalisten zich in de Nederlanden vestigden (Amsterdam), ontstonden er al spoedig 3(!) gemeenten.

Waarover verschilden zij o.m. van mening?

U raadt het al . . . het gezag van de ouderlingen!

P. Donia (Alkmaar)

WAT ZIJN BAPTISTEN?

In het artikel „EBF over Baptisten” in DC van 3 juli wordt een dertiental punten genoemd uit een verklaring van de EBF met als titel „What are Baptists?” Een enigszins kromme vertaling van punt 5 luidt als volgt: Wij beoefenen de doop van gelovigen alleen, waardoor zij lid worden van het Lichaam van Christus. Bedoeld zal wel zijn: „Wij beoefenen alleen de doop van gelovigen, . . .” Het is immers niet gebruikelijk de gelovigen tijdens de doop alleen te laten, maar dit in het midden van de gemeente te beoefenen. Zij leggen daar, in het openbaar, getuigenis af van datgene wat de Heer in hun leven heeft gedaan. Zij belijden het eigendom van Christus te zijn. Met Hem te zijn gestorven, begraven en opgewekt tot een nieuw leven. Nog duidelijker: zij laten zich dopen omdat zij lid zijn van het Lichaam van Christus. Indien dit niet het geval was, zou de doopsbediening zonder inhoud zijn. Daarom wordt alleen de doop van gelovigen beoefend, niet opdat zij lid worden, maar omdat zij lid zijn van het Lichaam van Christus. Anders zouden gelovigen, die zich niet lieten dopen, geen deel uitmaken van het Lichaam van Christus, de Gemeente.

Gelukkig vermeldt het artikel ook nog dat er begin augustus een vergadering van Europese Baptisten theologie-docenten is, waarop het document zondig zal worden bijgewerkt en vervolgens vastgesteld. Een suggestie mijnerzijds voor het bijstellen van punt 5 zou kunnen zijn: Wij beoefenen alleen de doop van gelovigen, waarna het gebruikelijk is dat zij lid worden van de plaatselijke gemeente.

P. Dubbeldam (Elst)

BAPTISTEN GEMEENTE ROTTERDAM- CENTRUM

Sekr. Oosterhagen 50,
3078 CM Rotterdam.

Hartelijk nodigen wij u uit tot het bijwo-
nen van de bevestiging en intrede van

Ds. G. J. Kanis

als voorganger van onze gemeente in
een dienst op zondag 30 augustus
1992.

De dienst begint om 15 uur en wordt
gehouden in de Dr. Feisserkapel, Pro-
veniersstraat 52 te Rotterdam.

De bevestiging zal geschieden door
Ds. W. J. de Zwart.

Uw aanwezigheid zullen wij ten zeerste
op prijs stellen.

De raad der gemeente.

BAPTISTEN BOUWEN IN MOSKOU

Aan de ringweg in een voorstad van Moskou bouwen de baptisten een nieuw
seminarium. Er zal ruimte zijn voor 200 studenten, een bibliotheek, kantoren en
voor een kerk van 800 zitplaatsen met zondagsschoollokalen voor de plaatselijke
gemeente.

Op de foto rechts de architect, de baptist Nikolai C. Bazaliev; tweede van rechts
met baard is de plaatselijke predikant Anatoli N. Kalesnikov.

Links Alexander Firisuk, algemeen sekretaris van de geregistreerde baptisten van
het G.O.S., met naast hem Karl-Heinz Walter (EBF). foto: EBPS

OPROEP!

De Baptisten Gemeente 's-Gravenha-
ge viert dit jaar haar eeuwfeest.

Een heugelijke gebeurtenis die de ge-
meente niet onopgemerkt voorbij wil
laten gaan.

Ter herdenking van dit feit zal D.V. zon-
dag 20 september a.s. om 10.00 uur in
de Mirtekerk aan de Vierheemskinde-
renstraat 91, een bijzondere viering
worden gehouden.

Iedereen die zich op een of andere wij-
ze betrokken voelt bij de Haagse ge-
meente, wordt hartelijk uitgenodigd
deze viering mee te maken.

Zaterdag 19 september is er een
feestelijke avond gepland voor leden
en vrienden van de gemeente.

Deze begint om 19.00 uur in de Mirte-
kerk met een broodmaaltijd en vanaf
20.00 uur is er een gevarieerd pro-
gramma. Vanzelfsprekend bent u ook
daar welkom.

J. H. Peijpers.

ZENDINGS-DAG

19 september 1992

10.30u

Kerkgebouw van Baptisten gemeente Zwolle

Zamenhofsingel 15

Thema:

KINDEREN IN HET LICHT VAN ZENDING.

(Met:

Speelgoedontwerp-wedstrijd
voor kinderen en zondagsscholen.
Tentoonstelling van speelgoed uit
derde wereldlanden.

Dietrich Weiland over Baptisten zending in Zuid Amerika
Ducky Rosler over kinderen in Sierra Leone
Poppenspel door Andre Verhagen

Programma:

- 10.00 ontvangst met koffie
- 10.30 Opening, Dia's, workshops voor kinderen en
Dietrich Weiland en Ducky Rosler.
- 12.30 Pauze, met eten uit de derde wereld.
- 13.15 Prijsuitreiking en interview door kinderen.
- 13.45 Poppenspel door Andre Verhagen
- 15.00 Sluiting met viering.

Voor soep en koffie wordt gezorgd

Wilt u zelf een boterham meenemen en voor de viering een L&G?

Kortom een dag voor het gezin, een dag die U niet mag mis-
sen!

ZENDING EEN ZAAK EN OPDRACHT VAN ONS
ALLEN!

Op 18 juli 1992 is het 50 jaar geleden dat onze ouders:

**Jan Alberda
en
Antje Kluin**

in het huwelijk zijn getreden.

*„Uw Woord is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad.”
Ps. 119 : 105*

Jan en Gerda
Ewoud
Ellen
Marjan
Ineke en Herman
Janneke
Katherine

Aart v.d. Leeuwlaan 140
2624 LG Delft

Plotseling is van ons heengegaan onze
broeder

Klaas Visser

op de leeftijd van 67 jaar.

Sneek, 21 juni 1992

Baptisten Gemeente Sneek

Op 1 juli heeft de Heer thuisgehaald
onze zuster

Antje Kamps-Hooiveld

op de leeftijd van 77 jaar.

Psalm 23 : 4

Baptisten Gemeente Nieuw-Weerdinge

*„Gij zult mij leiden door Uw raad
en daarna zult Gij mij in heerlijkheid
opnemen”
(Psalm 73 : 24)*

In deze zekerheid ging van ons heen
mijn lieve man, onze zorgzame vader en
opa

Karst van Klinken

op de leeftijd van 64 jaar,
geliefde echtgenoot van
Grietje Stadman

7876 GR Valthermond, 4 juli 1992
Roilaan 2a

Valthermond: G. van Klinken-Stadman
Musselkanaal: Klaas en Ivonne van
Klinken
Sandra
Christiaan

Valthermond: Albert en Grietje van
Klinken
Casper
Gea

Valthermond: Wietske en Fré Blank
Fenja
Carla
Gert

De begrafenis heeft plaatsgevonden op
donderdag 9 juli 1992.

*„Want indien wij geloven, dat Jezus
gestorven en opgestaan is, zal God ook
zó hen, die ontslapen zijn, door Jezus
wederbrengen met Hem.”*

In deze zekerheid is van ons
heengegaan onze broeder

Karst van Klinken

op de leeftijd van 64 jaar.

14 juli 1992

Baptisten Gemeente
-2e Exploermond

Op 2 juli heeft de Heer tot Zich genomen
onze broeder

Siemen Jager

op de leeftijd van 86 jaar.

Baptisten Gemeente Groningen-Zuid

Op 92-jarige leeftijd is het op één na
oudste lid van onze gemeente, zuster

Jantje Kuilman

weduwe van Rijkent Lamain,
eerder van Geert Ensing

door de Heer thuisgehaald.

Baptisten Gemeente te Emmen.

 VAN DER GRAAF

TOP
VERHUIZERS
VERHUIZINGEN HULPDIENST

**Overtuig uzelf:
dit blad kunt u niet missen!**

JA, ik neem een abonnement op "De Christen"

☐ voor een halfjaar voor f 24,50

☐ voor een jaar voor f 49,00

Naam: .....

Adres: .....

Postcode: .....

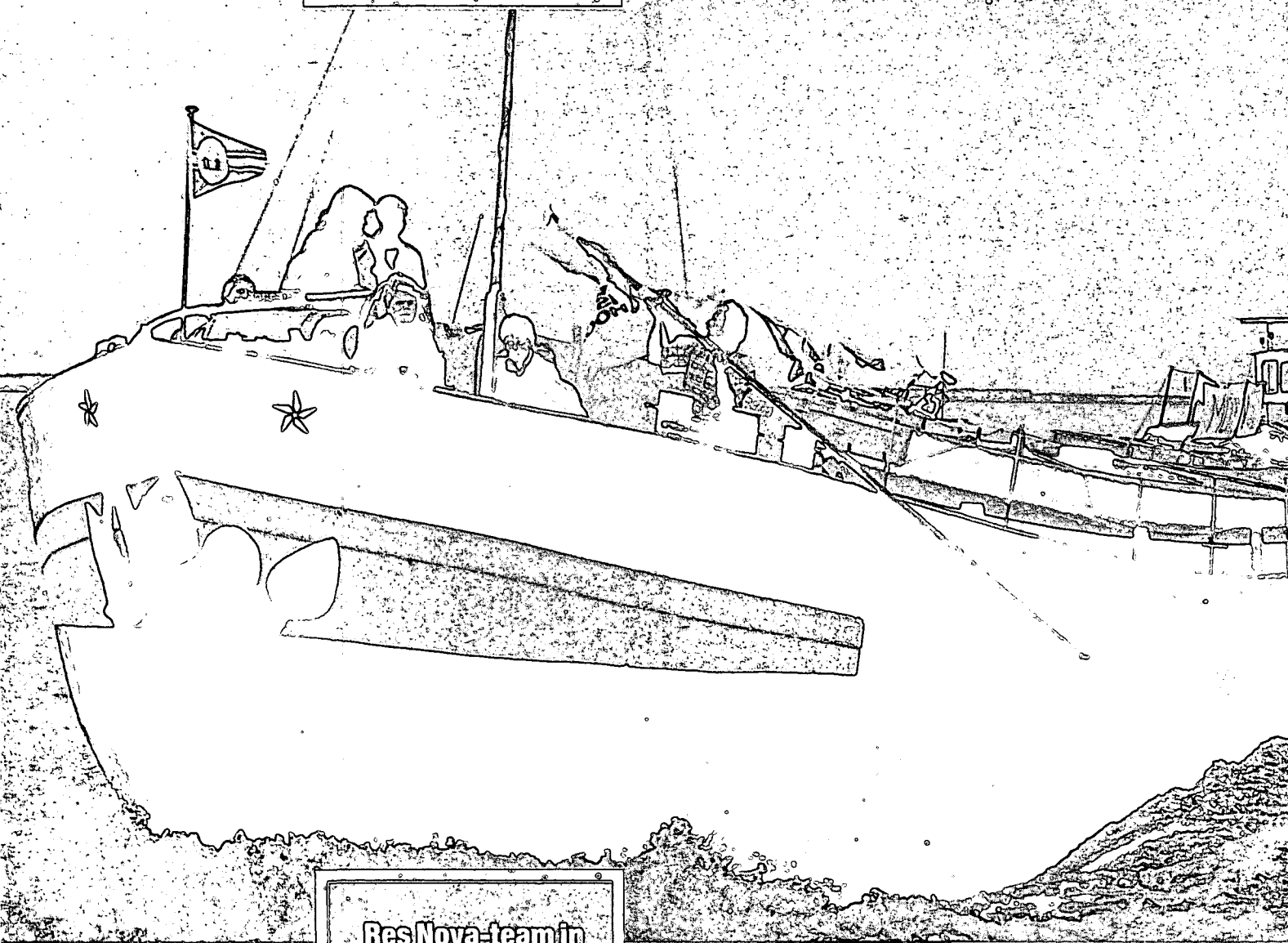
Woonplaats: .....

Vakantiegangers

in (de buurt van) Kampen zijn
van harte welkom in onze diensten
op zondagmorgen.
Aanvang: 10.00 uur;
(voorzang: 9.50 uur).
Plaats: Juliana van Stolbergsschool,
hoek Silene/Wederiklaan te
Kampen.

Baptisten Gemeente Kampen.

de Christen

**Res Nova-team in
actie**

**Baptisten in India
hebben grote
plannen**

Doopen avondmaal

De 'Res Nova' is deze zomer weer in actie. Zie het ECU-nieuws op pag. 7.

AGENDA

- 18 aug. afscheid J. H. Stukker van Stavoren.
- 23 aug. afscheid C. Molema van Harlingen.
- 30 aug. intrede J. H. Stukker te Stads-kanaal-Zuid.
- 6 sept. afscheid G. H. W. Pflaum van Dordrecht.
- 12 sept. opening kursusjaar Seminarium (Apeldoorn).
- 13 sept. intrede G. H. W. Pflaum te Enschede en intrede C. Molema.
- 19 sept. landelijke zendingsdag (Zwolle).

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland; verschijnt tweewekelijks; abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar.

Redactie:

drs H. D. Huiting,
drs. P. J. Lalleman, J. Schotanus,
ds. Jac. Schouten, ds. J. H. Stijkel.

Eindredacteur:

G. M. Muis, p/a Biltseweg 10,
3735 MC Bosch en Duin. De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredacteur te zijn.

Administratie

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin; tel. 030-284494/284457, giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

KERK EN GEMEENTE

Mijn aandacht werd dezer dagen getrokken door een interview met de bekende schrijver Heere Heeresma in het blad „Christenen voor Israël”. Deze zegt zeer behartigenswaardige dingen over de verhouding tussen christendom en jodendom. Zeer de moeite waard om daar kennis van te nemen. Maar mijn aandacht werd getrokken door wat Heere Heeresma zei over de kerk en de gemeente. We citeren:

„Inmiddels is het joodse volk lo-ammi; niet mijn volk – wat overigens nog niet wil zeggen dat de christenen nu een uitverkoren positie hebben –. Dat heeft alleen die heel bijzondere gemeente waarvan de Mesjiach het Hoofd is en de leden de ledematen zijn. Een zuiver geestelijke positie die in de wereld als zodanig geen gestalte heeft. Geen kerk kan aanspraak maken deze gemeente te zijn. Die ledematen zijn nergens geadministreerd”.

Een nogal forse uitspraak, die hier en daar hard zal aankomen. Toch heeft deze man wel gelijk. Sinds de kerk in de vierde eeuw staatskerk is geworden en men later ook de kinderdoop tot kerkwet heeft gemaakt, is de gemeente niet meer gemeente van wedergeboren christenen. Ze zijn wel in de kerk, maar waar is de zichtbare gemeente?

Door onze baptistenvoorvaderen is dat onderkend en zijn onze baptistengemeenten gesticht. Gemeenten waarvan men lid wordt door persoonlijke bekering en nadat men op bijbelse wijze, door onderdompeling gedoopt is. Belangrijk is dat wij moeten zorgen dit ook te blijven. De wedergeboorte zal daarom een belangrijk punt van onderwijs blijven in de gemeente, opdat wij in deze situatie van gebrokenheid in deze wereld toch dat uitstralen wat Heere Heeresma blijkbaar niet heeft ontmoet in zijn leven.

Nu is het zo dat voorganger noch ouderlingen bij een aanvraag om gedoopt te worden in het hart van de aanvrager kunnen kijken. Maar het is wel belangrijk dat in het gesprek over de doopaanvraag daarop dieper wordt ingegaan, opdat onze gemeenten blijven wat zij moeten zijn: gemeenten van gelovig gedoopten.

Jac. Schouten

INHOUDSOPGAVE

Baptisten in India (H. D. Huiting)	3
Vakantie (J. H. Stijkel)	4
Honderd jaar baptisme in België (W. Hessels)	4
NBBJ	5
Duitse baptisten denken vooruit	6
Evangelisatie met de Res Nova/ECU	7
Gemeenten op het evangelisatiepad	8
Pinksterfeest in Veendam	9
Uit de gemeenten	10
De volmaakte standaard (J. Schotanus)	11
Doop en avondmaal (Jac. Schouten)	12
Bidden voor de zending (Paul van Norden)	13
Forumavond over geloofsbeleving	14
Lezers aan het woord (J. Reiling, W. J. van der Leer)	15

BAPTIST IN INDIA

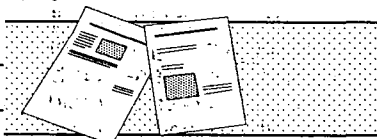
Onlangs bezocht dr. S. Benjamin, algemeen secretaris van de Unie van Telugu Baptistengemeenten in Zuidoost-India, ons land. Dr. Benjamin was op doorreis naar de Council meeting van de Baptist World Alliance in Jamaica ... Een zeer bereisd man blijktbaar, want op zijn kaartje prijkt een aantal indrukwekkende functies. Een portret van een man en zijn land.

In 1980 was dr. Benjamin samen met zijn vrouw ook in Nederland. Ze bezochten de Paralympics (Olympische Spelen voor gehandicapten) en dat bewoog hen om in India een tehuis voor gehandicapten op te richten. Een tweede tehuis volgde spoedig. De 85 kinderen die in beide huizen wonen,

pas in 1793 aan en daarom wordt in India pas volgend jaar het Carey-jaar gevierd! In het voetspoor van deze zendeling willen nu de Baptisten Gemeenten in dat Carey-jaar 15.000 mensen dopen. Het is een fantastisch plan, maar moet ook nog verder rijpen en ook daarvoor vraagt hij gebed van ons.

Actueel

ontvangen er ook onderwijs. In 1981 hebben de baptisten-vrouwen van Arnhem en Rotterdam geld bijeengebracht voor dit werk. En tegenwoordig ondersteunt ook de staat de projecten.

EEN MEDISCHE POST

De twee opvanghuizen hebben geen goede medische voorzieningen. Daarom wil Benjamin een medische post oprichten. Zijn verlangen is een post met een kleine personele bezetting (2 verpleegsters, 1 fysiotherapeut en 3 assistenten). „Wat ik in de eerste plaats wil vragen, is gebed voor dit plan”, zegt Benjamin. „Bedenk, dat het niet om een uitgebreide medische post gaat. Er is slechts een beginkapitaal van ongeveer f 33.000 nodig en de personeelslasten bedragen ongeveer f 3600 per jaar!” De bedoeling zou zijn een arts van het zending ziekenhuis regelmatig te laten komen, die dan ook zijn eigen apparatuur en dergelijke meeneemt.

WILLIAM CAREY-JAAR

In de tweede plaats wijst Benjamin op het William Carey-jaar. In Engeland wordt dit najaar gevierd dat 200 jaar geleden de schoenmaker-zending naar India vertrok. Carey kwam echter

DECENNIO VAN EVANGELISATIE

Samen met de andere kerken in India zijn onder het motto 'Cross over India by 2000 A.D.' de jaren negentig uitgeroepen tot een decennium van evangelisatie. Het doel is volgens Benjamin „iedereen bereiken en het goede nieuws verkondigen. Want er is nu openheid. Dit is de tijd om in India te evangeliseren!” Daartoe worden er mensen getraind en naar onbereikte gebieden of vacante gemeenten gestuurd. De uitdaging aan ons is om één of meer van die evangelisten te ondersteunen. Dat zou een eenmalig bedrag voor een fiets kosten en jaarlijks ongeveer f 200,-

ACHTERGRONDINFORMATIE

India heeft in totaal 860 miljoen inwoners, waarvan 2,5% christelijk (incl. r.-k.), 11% moslim en 80% Hindoe. Er zijn 15 hoofdtalen en verder nog zo'n 200 minder belangrijke talen en 845 dialecten. De voertaal voor met name ontwikkelde Indiërs is Engels.

India is een democratische staat, waarin middels sociale wetgeving ook de allerarmsten worden beschermd. De 'onaanraakbaren', zoals deze paria's worden genoemd; omdat ze tot geen enkele kaste behoren, worden ondanks hun positieve discriminatie nog altijd achtergesteld. Andere gebruiken als kinderarbeid en weduwenverbranding zijn eveneens bij de wet verboden, maar komen nog steeds voor.

In totaal zijn er 12 baptisten unies (± 1,2 miljoen leden). De unie van Telugu (= de gemeenschappelijke taal) baptisten bestaat uit 840 gemeenten met in totaal 352.000 leden.

„Een probleem is het gebrek aan openheid bij de moslims. Verder is er nog altijd de discriminatie van de 'onaanraakbaren'. Ten derde: de overheid behandelt ook nog steeds niet alle godsdiensten gelijk.” Aan het eind van ons gesprek maakt dr. Benjamin nogmaals duidelijk wie hij is en wat hem of eigenlijk Wie hem bezielt: „Jezus bouwde nergens een kerkgebouw. Hij zat er ook niet in, maar ging naar de mensen in nood. Hij was bezorgd om hen, genas hen en onderwees hen. Bid daarom voor de mensen in nood!”

H.D. Huiting

VAKANTIE

We zitten midden in de zomermaanden. Heel wat mensen trekken er weer op uit. Over de snelwegen in binnen- en buitenland snellen bepakte auto's voort op weg naar de vakantiebestemming. Op die snelwegen komen we zo af en toe een blauw bord tegen met een P erop. Daar kunnen we dan even parkeren, om wat uit te rusten, wat te eten en even de beren te strekken. Daarna vervolgen we weer onze weg. Als je op zo'n parkeerplaats bent en je ziet al die voortsnellende auto's langs komen, dan realiseer je je opeens dat je daar zelf ook deel van uitmaakte. Zo is het – denk ik – ook met ons leven. We zijn in ons eigen leven en ook in ons gemeentelijk leven steeds weer bezig met allerlei activiteiten en dan is

het ook goed om even rust te nemen. Om te genieten van een vakantie. Een vakantie, waarin je je kunt ontspannen, waarin je mag genieten, waarin je ook mag 'bijtanken' om daarna weer met frisse moed en nieuwe energie aan de slag te gaan: thuis, op het werk, op school en ook in ons gemeentelijk werk.

In Markus 6 : 30-33 kunnen we lezen dat wanneer de volgelingen van de Here Jezus intensief bezig zijn geweest, ze een moment van rust mogen hebben om daarna opnieuw ingezet te worden voor hun taak.

Zo mogen ook wij een tijdje van rust hebben. Vakantie vieren. Niet voor iedereen zal dat mogelijk zijn. Toch mogen we weten: er is Eén die nooit met vakantie gaat, dat is de Heer.

Het gaat met ons. Hij is overal. Of we nu naar het buitenland gaan, in Nederland onze vakantie doorbrengen of aan huis gebonden zijn. Voor ons allen mag de komende tijd een goede en gezegende tijd zijn.

Een tijd van rust, van genieten van Gods schepping. Van leven uit het goede wat Hij geeft. Nieuwe energie mogen we opdoen om straks het werk weer op te pakken.

Allen een goede en gezegende vakantietijd toegewenst.

J. H. Stijkel

HONDERD JAAR BAPTISME IN BELGIË

Op zaterdag 6 juni werd in een feestelijke dienst het honderdjarig bestaan van het baptisme in België gevierd. De dienst vond plaats in het mooie gebouw van de Internationale Baptisten Gemeente in Wezembeek (bij Brussel). Er waren ongeveer 150 mensen, afkomstig uit de verschillende bij de Belgische Unie aangesloten gemeenten, aanwezig. Deze gemeenten, over het algemeen erg klein, zijn voornamelijk Franstalig. Er zijn maar enkele gemeenten Vlaamssprekend. Daarvan is de gemeente in Middelkerke het grootst.

De dienst was drietalig, Nederlands, Frans en Engels. Alle gesproken woord werd meteen vertaald, zodat alles wat gesproken werd, door alle aanwezigen goed te volgen was.

Medewerking werd verleend door het zangkoor van de gemeente te Middelkerke en een samengesteld koor uit de Franstalige gemeenten. De dienst stond onder leiding van de voorzitter van de Belgische Unie ds. S. Verhaeghe.

Felicitaties werden uitgesproken door afgevaardigden van o.a. de Franse, Nederlandse en Zweedse Unie, alsook van de B.M.S. en de Verenigde Protestantse kerk van België.

De prediking werd verzorgd door ds. Mc Neill, secretaris van de B.M.S. Hij sprak n.a.v. Zacharia 4 : 6 over het onderwerp „Niet door kracht, maar door Uw Geest.”

Namens onze Unie mocht ik u vertegenwoordigen. Ook waren er enige leden van de Gemeente Pernis aanwezig.

Het was een fijne, feestelijke dienst. Van harte wensen we onze zustergemeenten in België voor de toekomst Gods rijke zegen toe. Moge er met vrucht verder worden gewerkt tot eer van onze Heiland.

W. Hessels

BEREIKBAARHEID JEUGDBURO

Door een krappere personeelsbezetting is het niet altijd mogelijk iemand achter de telefoon te hebben.

Het jeugdburo is tussen **30 juli en 19 augustus** verlaten.

Brieven zijn welkom (Postbus 405, 9200 AK), de fax pruttelt door totdat het papier op is (05120-17779), maar voor meer persoonlijk contact gelieve u zich voor of na de bovenstaande periode bij ons te vervoege.

9, 10 en 11 oktober JAV Baptisten Gemeente Eindhoven

Het is dit jaar niet anders dan in voorgaande jaren... Nog maar net is de vakantie voorbij en je moet gaan nadenken of je het dit jaar toch eens zult doen.

Doen?
Wat doen?

Nou, de JAV natuurlijk!

**9, 10 EN 11 OKTOBER
JAV
BAPTISTEN GEMEENTE
EINDHOVEN**

In Eindhoven zijn de voorbereidingen in volle gang en dat verloopt uitstekend daar. Het programma ziet er weer goed gevuld uit en biedt uiteraard alle ruimte om elkaar te ontmoeten. De openingsavond belooft een regelrecht spektakel te worden. Overigens hoeft een vergaderzaterdag daar niet voor onder te doen. Met z'n allen weten we te leven in een tijd waarin de polarisatie hoogtij viert. Daar kun je twee dingen mee doen:

- * aan de kant blijven staan en denken dat jij gelijk hebt, terwijl irritatie en ergenis toenemen over die ander
- of
- * naar de JAV komen en maar eens praten met vertegenwoordigers uit ons Uniewerk en met jongeren uit een andere gemeente. Misschien

kom je daardoor uiteindelijk wel aan de praat met jezelf. Zo kan een JAV zeer leerzaam en informatief zijn voor een ieder die er bij betrokken is.

De zaterdagavond is inmiddels traditiegetrouw gereserveerd voor een waar sportspektakel waarin het ieder jaar weer zeer spannend toegaat. Op zondagmorgen hopen we weer een fantastische dienst te beleven met de gemeente in Eindhoven om 's middags na de nodige evaluatieve opmerkingen met een opgeruimd gevoel weer huiswaarts te keren.

**9, 10 EN 11 OKTOBER
JAV**

**BAPTISTEN GEMEENTE
EINDHOVEN**

Nog veel zouden we er over kunnen schrijven, maar het is beter het een keer mee te maken!

Ze hebben daar in Eindhoven een grote kerk. Denk dus niet dat jij te veel bent. Integendeel, we hebben je nodig en hopen dat je er zult zijn vanuit alle gemeenten uit ons land.

Je bent van harte welkom!

TWEE PRIMEURS FLEVO TOTAAL

De tieners van 13 tot en met 17 jaar, die van donderdag **20 tot en met zondag 23 augustus** naar het Flevo Totaal Festival Biddinghuizen komen, wacht een primeur. Voor hen wordt op dit door Youth for Christ Nederland georganiseerde festival een speciale, 'Tienertent' uit de grond gestampt. Naast een workshop-drama en een aantal lezingen, treedt er elke nacht een artiest op.

Een ander nieuwtje op dit vijftiende festival dat zoals gebruikelijk op de **Flevohof in Biddinghuizen** plaatsvindt, is de Exchange-tent. Het programma spitst zich toe op culturele uitwisseling en ontmoeting. Nadere informatie over het festival is te verkrijgen bij Youth for Christ, tel: 03438-18872 te Driebergen.

SHIFT

KNOCKIN' ON HEAVEN'S DOOR

(Tekst en muziek: Bob Dylan)

Mama, take this badge off of me,
I can't use it anymore.
It's gettin' dark, too dark for me to see.
I feel like I'm knockin' on heaven's door.

Knock, knock, knockin' on heaven's door (4 keer).

Mama, put my guns in the ground,
I can't shoot them anymore.
That long black cloud is comin' down.
I feel like I'm knockin' on heaven's door.

Knock, knock, knockin' on heaven's door (4 keer).

Er zijn van die songs die iets bijzonders hebben. Waar dat door komt, is niet eens altijd zomaar aan te wijzen. Neem nou het bovenstaande lied van Bob Dylan.

Niet veel tekst, wat er staat, is niet eens zo gemakkelijk te begrijpen, en toch is het heel aangrijpend om te horen. Het zal iets te maken hebben met het refrein. Die eindeloos herhaalde, met een slepend ritme onderbouwde kreet: Knockin' on heaven's door. Een noodkreet. Van iemand die het gevoel heeft bij de hemel aan te kloppen, maar weinig terughoort.

Blijkbaar spreekt dat veel mensen aan. Het lied is al vrij oud, maar je hoort het toch nog wel eens. Eric Clapton heeft er een versie van opgenomen, en 'Guns 'n Roses' zijn nu bezig het in de heavy metal-versie de wereld in te slingeren.

Knockin' on heavens door.
Bidden, en het gevoel hebben dat je niet verder komt dan het plafond.
Contact zoeken met God, en stilte horen. Oorverdovende stilte. Als je niet beter wist, zou je na een poosje teleurgesteld afdruppen. God zij dank weten we meer.

Dat er ook aan onze deur geklopt wordt, bijvoorbeeld. En dat we ons soms, voor we verder gaan met met kloppen en klagen, moeten afvragen of die wel open staat.

Geert Jan Blanken

DUITSE BAPTISTEN DENKEN VOORUIT

Van 27 tot 31 mei vergaderden de Duitse Baptisten in Kassel. „Bundesrat” heet hun Algemene Vergadering. Men nam een aantal verstrekkende besluiten. Eén daarvan heeft mogelijk invloed in heel Europa: Gaan „Rüschlikon” en de EBF verhuizen?

Na de hereniging van de oostelijke en westelijke Baptisten vorig jaar lag er nu een nota over de voorgangersopleiding ter tafel. Men wil meer opleidingsmogelijkheden aanbieden dan alleen het seminarium, dat zich in Hamburg bevindt. Dit jaar start een bijbelschool in Berlijn. Verder is de opleiding voor het jeugdwerk in ontwikkeling en zijn er plannen voor een instituut voor gemeenteopbouw.

De mogelijkheid is geopend al dit werk samen te brengen op één plaats. Dat wordt dan mogelijk in of bij Berlijn. De diverse instituten zouden inhoudelijk zelfstandig blijven, maar de faciliteiten kunnen delen.

Het kantoor van de Europese Baptistenfederatie, dat nu ook in Hamburg gevestigd is, zou eventueel mee kunnen verhuizen naar Berlijn. Zelfs het Europese seminarium, nu in Rüschlikon, overweegt verhuizing naar Berlijn. In dat geval zou de Baptisten Persdienst ook meegaan. Een commissie gaat dit alles bestuderen.

Mocht men voor de volgende Duitse AV al resultaten hebben, bijvoorbeeld een geschikt stuk grond bij Berlijn, dan komt de Bundesrat tussentijds bijeen.

ZUSTERS

Vorig jaar had de Bundesrat al een voorstel op de agenda om de veertien zusters die in een gemeente werken niet meer „theologisch medewerkster” maar gewoon „Pastorin” (dominee) te noemen. Toen werd het voorstel aangehouden om de gemeenten een jaar te geven voor bezinning. Dit jaar werd een voorstel om deze zusters volledig de status van predikant te geven afgevoerd. Wel werd met 61% van de stemmen besloten dat een plaatselijke gemeente, wanneer deze dat wil, haar vrouwelijke voorganger Pastorin mag noemen. De discussie wordt omschreven als gespannen, maar zakelijk en „broederlijk”.

Deze zaak ligt met name gevoelig bij de tientallen Vergaderingen van Gelo-

vigen, die aangesloten zijn bij de Duitse Unie. Het betreft ongeveer 8000 van de 80.000 leden van de Unie, bijha- alle in het Westen. In de Vergadering van Gelovigen moet de vrouw zwijgen. Na het besluit heeft één gemeente de Unie verlaten. De meeste Oostduitse Vergaderingen werden vorig jaar zelfstandig ten tijde van de hereniging. Ze waren destijds onder dwang met de Baptisten in één organisatie ondergebracht.

STATUTEN

De 800 afgevaardigden keurden nieuwe statuten en reglementen goed. Dit was nodig in het kader van de hereni-

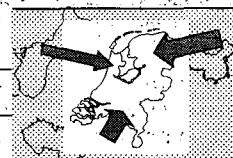
een tentakel. Hierdoor ontstond een bijbelkring. Vanaf februari 1992 houdt men zondagse diensten. In een gezamenlijke dienst met de „moedergemeente” Bad Kreuznach werd onlangs een volgende stap gezet: de 36-jarige Gertraud Kawina werd ingezegend als tentenmaaktster. Zij is naar Idar-Oberstein verhuisd om de arbeid te steunen door evangelisatie- en opbouwwerk. Zij verdient zelf haar inkomen als sociaal pedagoog. Haar nieuwe huis bevat ruimten voor het evangelisatiewerk.

Bron: Idea Persdienst
Samensteller: P. J. Lalleman

Afrikaanse EA start afdeling voor sport-evangelisatie

NAIROBI – De Afrikaanse Evangelische Alliantie (AEAM) heeft er een

Buitenlands

nieuws

ging. Volgend jaar hoopt men in Leipzig te vergaderen en een volledig nieuwe Uniecommissie te kiezen; dat is de laatste stap van het herenigingsproces.

TENTENMAAKSTER

Intussen stelt de Heimatmission in Duitsland (te vergelijken met onze Evangelisatie Commissie) zich hoge doelen. Men ziet Duitsland als zendingsland. Om het te bereiken wil men niet met traktaten strooien, maar overal gemeenten stichten. In elke plaats met meer dan 10.000 inwoners zou een Baptisten Gemeente moeten zijn, en elke plaats met meer dan 5000 mensen tenminste een deelgemeente of evangelisatiepost. De Heimatmission helpt de bestaande gemeenten met raad en daad.

Een voorbeeld van dit werk: in de edelstenenstad Idar-Oberstein (34.000 inwoners) werd in 1991 begonnen met

nieuwe afdeling bij de Sport Evangelisatie (Sports Outreach Ministry). Intussen zijn al twee seminars gehouden, in Oeganda en in Kenia. Coördinator Solomon Gacece hoopt met name in contact te komen met professionele christen-atleten, om hen te onderwijzen hoe ze hun geloof kunnen delen met andere sportlieden.

Gacece is zelf een veteraan in de sport en coach. Hij gelooft dat de tijd rijp is voor kerken in Afrika om zich verantwoordelijk te gaan voelen voor sportlieden, de sportwereld als een evangelisatiegebied te gaan zien en er geld voor uit te trekken. Ook moeten de kerken zich gaan realiseren dat sport een effectief middel tot evangelisatie is.

EVANGELISATIE MET DE RES NOVA

Schuimkoppen voor de boeg: Jij op de voorplecht. Turend over 't water naar de einder. Daar ergens ligt de bestemming. Velden wit om te oogsten. Of meer in termen van het water: „Visser van mensen” zijn.

Anderen vertellen wat de Here Jezus voor jou betekent. Dat hebben we vanuit de Werkgroep Jongeren Evangelisatie al op meerdere creatieve manieren mogen doen en we doen het nog steeds.

Naast campingevangelisatie is er in 1992 een nieuw project. In samenwerking met het Res Nova-team uit Dordrecht gaat het Creatief Evangelisatie team uit Utrecht-Noord, aangevuld met een enkele andere enthousiasteling, een evangelisatieactie voeren in Helmond. Hoewel de zomeractie van de Res Nova twee weken in beslag neemt

In de loop der jaren is er veel ervaring opgedaan met bootevangelisatiewerk. Er is uiteraard inmiddels ook het één en het ander gewijzigd in de opzet. Het doel is nog steeds hetzelfde: „We willen het blijde nieuws van Gods liefde in Jezus Christus zichtbaar geworden, doorgeven aan anderen.” Een dergelijk schip vraagt onderhoud.

opgedane ervaringen in dit jaar - we volgend jaar evangelisatieacties in en vanaf de „boot” Res Nova kunnen aanbieden aan jongeren en aan gemeenten.

Graag bevelen we de acties in uw voorbede aan.

ZAAIERKRANT

Eind augustus rolt er weer een zaaierkrant van de persen. Dit keer gaat het om het „Herfstnummer”. Beter gezegd „een startnummer”. Dit nummer is heel goed te gebruiken in het begin van een gemeentelijk seizoen, wanneer alles op het gemeentelijk erf weer opgestart wordt. De Zaaierkrant kan u helpen om extra aandacht voor activiteiten in uw gemeente te vragen. Het levert niet alleen publiciteit op, maar het draagt vooral ook evangelie uit.

Het zomernummer was nog maar één dag bij de gemeenten en een dag later rolde de eerste bon in de brievenbus met de vraag de brochure „Vertel mij iets over God” op te sturen.

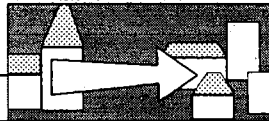
Ook zo worden nieuwe contacten gelegd. Laat deze kans niet lopen. Het „Herfstnummer” van de Zaaierkrant wordt overigens in iets grotere oplage gedrukt dan dat er bestellingen binnenkomen. Zo kunnen we u m.b.t. bijzondere acties - ergens in de loop van het jaar - van dienst zijn.

Bestelt u dit keer op tijd!

Hebt u zich al aangemeld voor de Conferentie op 28, 29 en 30 september op „de Bron” te Oudleusden? Uw secretaris heeft de aanmeldingsformulieren. Het thema is „Veel gaven, één opdracht”.

Evangelisatie

is het Creatief Evangelisatieteam slechts één week aan boord. In diezelfde week hoop ik er ook te zijn om in de ochtenduren bijbelstudie te geven. Het gaat dan vooral om toerusting tot persoonlijk evangeliseren.

Twee uur lang intensief bezig zijn met de inhoud van het evangelisatiegesprek. Maar dat niet alleen. We spreken ook over de noodzakelijke gebedsondersteuning en de werking van de Heilige Geest. Al met al een goede voorbereiding op de openluchtacties, welke in de middaguren plaatsvinden. 's Avonds wordt de Res Nova als koffiebar gebruikt.

De Res Nova is een binnenschip dat br. Bert Spaans in 1986 voor f. 16.000,- (de zgn. saneringsregeling) heeft kunnen kopen nadat het geld via een giftenbeschikking was gekomen. Het idee en de uitvoering om in het ruim van een binnenschip koffiebarwerk op te zetten dateert echter al van 1980. Toen al werden er tweewekse zomercampagnes georganiseerd op de schepen „Rival” en „Hediad”. Met 85 man aan boord waren ze iedere avond evangeliserend in een andere stad.

Er is nu een vast team van 5 onderhoudswerkers. Vooral br. Spaans heeft ontelbare uren in het onderhoud zitten. Het aggregaat is op dit ogenblik een zorgenkindje en eigenlijk aan vervanging toe.

In ons waterrijk landje is de Res Nova al velen tot zegen geweest. Ze is ook inzetbaar ter ondersteuning van gemeentelijk werk. Juist met het oog daarop en mogelijke andere acties is de W.J.E. dit jaar bij één actie van de Res Nova betrokken.

We verwachten dat na evaluatie van

GEMEENTEN OP HET EVANGELISATIEPAD

Onder het motto „Er is meer” hield de Baptisten Gemeente van Emmen een 4-daagse evangelisatiecampagne in mei. U krijgt van mij geen opsomming van het inhoudelijke gedeelte. Ook zal ik u niet vermoeien met de organisatie van een dergelijk gebeuren. De gekozen invalshoek is „Hoe heb ik het ondergaan, beleefd?” Het is wel goed te weten, dat ik zelf in de stuurgroep zat, die de organisatie in handen had. De campagne had net zo goed in een gebouw kunnen plaatsvinden als in een tent. Er zijn geen problemen, bij welk weertype dan ook. Drie wijkgemeenten blijken uitstekend te kunnen samenwerken. En dan bedoel ik samenwerken vanuit de visie: „Elkaar tot een hand en voet zijn.” Wat is het verademend om in broeders en zusters (en bij jezelf) talenten te ontdekken waarvan je het bestaan niet kende. Samenwerken vanuit de gedachte: „Hoe kan ik je helpen?” Zo samenwerken heeft gevolgen.

Eén van die gevolgen is dat je je broeders en zusters op een heel andere manier leert kennen. Je gaat intensief met elkaar om, hebt elkaar nodig. Ik denk dat dat één van de eerste zegeningen was die ik (wij) mocht(en) ervaren. Daarnaast hebben we geprobeerd om een zo gevarieerd mogelijk programma te brengen. Ook dat dwingt tot nadenken en tot het respecteren van andermans mening. Ook daar ging zegen van uit.

En dan het thema: „Er is meer”. Een goed ontworpen logo: hemel/aarde/horizon/opgaande zon en daar middenin: het kruis en de woorden „Er is meer...” Ik heb het gevoel dat verdere uitleg overbodig is. Terugkijkend moet ik zeggen dat het vermoeiende dagen waren, in de nabespreking waren er verder best wat kritische noten. Maar bovenal was er dankbaarheid voor al het goede dat de Heer ons gaf voor en tijdens de campagne.

Het is voor mezelf een groeiproces geworden. Je wordt er rijker van. Natuurlijk wil ik graag vruchten zien en met mij vele anderen. Maar bovenal zijn we dankbaar dat we de opdracht die God ons gaf hebben mogen vervullen. Mensen in ontmoeting brengen met God, zodat ze tot ontdekking komen: Er is meer!!

Dineke Spreeuwers uit Emmen en Wil Klein uit Harderwijk geven allebei een impressie van recente evangelisatiecampagnes in hun thuisgemeente.

In Harderwijk is van 29 juni t/m 5 juli voor de tweede keer een evangelisatie-tentcampagne gehouden onder het motto „Er moet meer zijn”. Een campagne met als hoofddoelstelling het verkondigen van het Evangelie aan rand- en niet-kerkelijken in de Harderwijkse samenleving. Uiteindelijk is de campagne door ca. 2300 mensen, jong en oud, bezocht.

Een evangelisatiecampagne die, gezien de grootte van de 2 organiserende gemeentes, behoorlijk grootschalig werd opgezet.

Organiserende gemeentes waren de Baptisten Gemeente en een Evangelische Gemeenschap.

Grootschalig omdat uiteindelijk een volledig weekprogramma werd ge-

pland (vanaf de start-avond, dagelijks 's middags voor de kinderen en 's avonds voor de (jong)volwassenen een zeer wisselend programma), door twee gemeentes met maar net een ledenaantal van ca. 250. Een absolute voorwaarde voor het kunnen uitvoeren van deze campagne was dan ook dat deze gedragen werd door beide gemeentes. Al met al hebben ca. 100 gemeenteleden op alle mogelijke manieren meegewerkt.

Het is dan ook geweldig om te mogen constateren dat de Heer mensen wil inspireren en bewegen wil maken met diegenen die nog geen keuze voor Hem hebben gemaakt. De aanwezigheid van de Heer gedurende de week en zeker ook tijdens de voorbereiding was overduidelijk. Bijvoorbeeld in de samenwerking tussen de gemeentes. Het was duidelijk 'één in de naam van Jezus' met maar één doel voor ogen: het verkondigen van het Evangelie en het bereiken van niet-christenen daarmee. Een ander voorbeeld: in de week voordat de campagne van start zou gaan, bleek de gemeente Harderwijk abusievelijk het terrein ook te hebben toegewezen aan een kermisexploitant. Problemen derhalve, omdat de kermisexploitant een enorm bedrag op tafel had moeten leggen voor het gebruik van dit terrein, terwijl de organiserende gemeentes van de tentcampagne slechts een bescheiden (in verhouding tot de kermis-exploitant) financiële bijdrage zouden leveren. Bovendien hadden wij in de voorafgaande weken al vaak de publiciteit gezocht en waren, naast artikelen in de lokale/regionale kranten, ook ca. 5000 programma-overzichten, 500 raamposters en ca. 150 bill-boards verspreid, met als plaats van activiteit uiteraard het geplande terrein.

Het was zeer bemoedigend en duidelijk leiding van de Heer, dat de kermis-exploitant bereid bleek een stukje terrein aan ons toe te wijzen en ook nog te zorgen voor elektrische aansluiting d.m.v. een door hem ter beschikking gestelde kabel van 150 meter en een schakelkast.

Hoeveel niet-christenen uiteindelijk bereikt zijn, valt niet te zeggen. Naar wij verwachten en hopen, zijn vele men-

Dineke Spreeuwers

vervolg op pag. 9

PINKSTERFEEST IN VEENDAM

„Luister naar wat Jezus zegt.” Dat lied zong de gemeente op de middag van de Eerste Pinksterdag 1992. Woorden die een bevestiging vormden van de beslissing van zr. Van Eerden en br. Cinjee om zich te laten dopen.

We konden ons een beetje inleven in de blijdschap die er was op die gedenkwaardige Pinksterdag in Jeruzalem, toen duizenden diep in hun hart werden geraakt. Het eenvoudige evangelie vond ingang in de harten van mensen; de kern van de boodschap die onze voorganger ds. Stap naar aanleiding van Handelingen 2 doorgaf.

Dat gebeurde toen, maar ook nu. Bij ons werden geen drieduizend zielen toegevoegd, maar slechts twee. Maar wel twee, die ook diep in hun hart werden geraakt door de boodschap van Jezus Christus en de kracht van de Heilige Geest. Slechts twee, maar de blijdschap was er niet minder om. En samen deelden we die blijdschap. Het was aangrijpend om mee te beleven dat niet alleen een jongere zuster, maar ook een 89-jarige (!) broeder afdaalden in de doopvont. Het zal niet vaak voorkomen dat iemand op 89-jarige leeftijd – maar nog fit en geen bijeenkomst van de gemeente verzuiwend – in het openbaar belijdt dat hij de Here toebehoort en zich daadwerkelijk op die belijdenis laat dopen. Vol overtuiging, en met blijdschap. Het zangkoortje van onze senioren groep onderstreepte het getuigenis van de de dopelingen met het lied „Ik Ben de Uwe, Heer”. Feest was het dus op deze Pinksterdag in Veendam. Het feest mag doorgaan, wereldwijd. Het mag blijven doorklinken, zoals Petrus getuigde: „Bekeert u en wordt behouden”.

EVANGELIEMARKT

De zaterdag na Pinksteren presenteerden we ons als gemeente in de open lucht. Midden in het winkelcentrum, de hele entree van de Kerkstraat bij de Hema zó wat in beslag nemend, hield de gemeente voor het eerst een „evangelie markt”. Van half elf tot half vijf, onder het thema „Komt, koop en eet... zonder geld”.

Een trailer met daarop de praise-band, zangkoor, gemeentezang, mime-spel door de jeugd; poppenkast, een aantal stands van de zusterhulp (NBVB) tot de EO; verspreiding van zaaierskranten en nog meer: een aaneengesloten presentatie onder de bezielende leiding van en aangegepraat door ds. Stap. En dat bij schitterend weer!

Van het winkelend publiek bleven velen staan, dichtbij of op afstand; luisterend en kijkend. Vele positieve reacties vanuit de gemeente, maar ook van anderen. Nooit eerder trad de gemeente zo in het openbaar voor bekende en onbekende plaatsgenoten.

De evangelie markt in Veendam.

Br. Cinjee, 89 jaar, wordt gedoopt.

We moesten onszelf overwinnen om dat te doen. Maar dit spreken, zingen en spelen tot eer van Hem die ons liefheeft, kan ons doen terugzien op een stralende, versterkende en gezegende dag.

J. Bongers

Vervolg van pagina 8

sen geconfronteerd geweest met het bestaan van deze campagne en hebben eveneens velen de tent bezocht. Evangeliseren is toch uiteindelijk spreken over God, in de kracht van de Heilige Geest, en daarbij de resultaten aan God overlatend. Daarnaast is ook dit jaar gebleken dat de Heer diegene die zich voor Hem inzet ook zegent en doet opbouwen en groeien in de voor een ieder persoonlijke relatie met Hem.

Wil Klein

GROETEN UIT VRIESCHELOO

We zijn in onze Gemeente dankbaar, zoals het ons vergaat, en wat al onze Gemeenten zo eigen is! Voorspoed en tegenspoed in alle 30 geledingen die we hebben, problematieken individueel en in gezinnen, kortom; alles wat heel Baptist Nederland niet vreemd is, daar zijn wij ook niet van verstoken!

Zorgen en vreugde hebben we om elkaar, om de verschillende organisaties in onze Gemeente, zorgen en vreugde om de Unie, met al haar commissies, werkgroepen, Unietaken enz. Blij met de voor ons zo positieve ontwikkelingen, en zorgen over ontwikkelingen waar wij niet zo mee uit de voeten kunnen, en wat ons al leden heeft gekost! En toch... zijn we dankbaar! Als Raad zijn we dat, en ook als Gemeente! We merken namelijk zo duidelijk dat we geleid en bestuurd worden van Bovenaf!

Veel dingen worden namelijk ingevuld op een manier die we zelf niet hadden kunnen bedenken! We zijn echt wel bezig om op allerlei manieren een en ander in te vullen, uit te prakkizeren en beslissingen te nemen, maar – en ook dat is bij elke Gemeente gekend – worden er soms dingen geregeld en gedaan, die niet altijd door elk lid worden gedragen, en dat levert dan weer de nodige spanningen en zorgen dan weer op. Altijd zijn ze er weer, die afstand nemen van de Gemeente, om redenen, waar je geen vat meer op hebt, zodat er een muur ontstaat, die vaak door de tijd zal slijten en dan soms instort! We mogen echter terugzien op een jaar, waarin we weliswaar vacant waren, maar waarin toch een grote eenstemmigheid was, een elkaar vasthouden, om samen in gehoorzaamheid de Gemeente te dienen en te bewaren! En wie vult dat voor ons in? Wie is dan de Drager van dit alles? Juist! De Heer van de Gemeente zelf! In februari 1991 namen we afscheid van 't gezin Wijchiers dat 5 jaar met vreugde, wederzijds, bij ons is geweest, en is 1 maart jl. mochten we een gezin in de pastorie zien neerstrijken, dat ons zeer lief is, en waar we de komende tijd mee samenwerken. Dit zijn br. en zr. Meijer-Schouwstra uit Delfzijl. Onze broeder en zuster hebben gestuurd op „Heverlee“, en br. Meijer is nog studerende aan de Reformatorische Hogeschool te Zwolle, en heeft de roeping om Gods Woord uit te dragen, en de Gemeente te dienen! Hij is

lerend ouderling bij ons, en we zijn al een paar maandjes samen onderweg, en dat is al duidelijk merkbaar in alle vormen die men maar bedenken kan. De opkomst's zondagsmorgens 'kan haast niet beter'. Jong en oud beleven veel genoege met het jonge gezin, en de doopvont is tot dusver elke maand „open“ geweest. De vijfde kandidaat meldde zich de afgelopen week! We

ontdekken iedere zondagmorgen de rijkdom van troost en bemoediging vanuit Gods Woord en worden er door geïnspireerd, zowel jong als oud. Als u dit alles leest, dan merkt u dat er niet zoveel verschil is tussen ons en uw eigen Gemeente, maar als wij in onze situatie ontdekken dat van Bovenaf onze Gemeenschap geleid en bestuurd wordt, ondanks onze onvolkomenheden, maar wel in vast vertrouwen, dan willen we dat graag mededelen aan u allen, hopende en biddende dat onze Uniegemeenschap in al zijn geledingen ook mag ervaren, en misschien op andere wijze, dat het de Heer zelf is, die leidt, bestuurt en waakt. Als we dat maar in vertrouwen aan Hem overlaten! Bidt en werkt, maar laat Hem besturend waken!

Namens de Gemeente:
G. L. Nobbe (voorz.)

ZUIDOOST-DRENTHE

Een aantal activiteiten binnen ons gewest behoort al weer tot het verleden. En dan denken we aan de Paasbonds- en de Pinksterlanddag. Twee dagen waarop we samen als gewest elkaar mochten ontmoeten en het Evangelie mochten delen. Een volgende dag van ontmoeting en beleven is de regionale ontmoetingsdag. Voor het vijfde achtereenvolgende jaar wordt deze dag gehouden. Dit jaar zal de **ontmoetingsdag** plaatsvinden in „de Voorhof“ in Emmen en wel op D.V. zondag **27 september a.s.** Als thema voor deze dag is gekozen: „WIJ ZULLEN OVERLEVEN“. Nadere informatie over het programma volgt. U bent van harte welkom op de regionale ontmoetingsdag. Voor zowel de bijeenkomst's middags als 's avonds willen we stromen van Gods zegen verwachten.

Namens de werkgroep:
J. H. Stijkel

Verzelfstandiging wijk Veenendaal

Het is er uiteindelijk toch van gekomen dat de wijk Veenendaal een 'voorzichtige' start kan gaan maken met haar 'eigen' samenkomsten. In haar 12½-jarig bestaan heeft de Baptisten Gemeente Ede een dochter gekregen. De wijkgemeente Veenendaal is geboren! Gedurende de eerste jaren zullen Veenendaal en Ede één gemeente zijn. Het zal ongeveer vier jaar duren voordat Veenendaal 'los' van Ede is. Het is de bedoeling dat op D.V. zondag 23 augustus 1992 de wijk Veenendaal met haar 'eigen' samenkomsten van start zal gaan. Momenteel is men druk bezig met de voorbereidingen. Je staat er versteld van hoeveel zaken aan de orde komen voordat men 'echt' kan beginnen. De samenkomsten zullen worden gehouden in de aula van de Koningin Juliana MAVO aan de Grote Beer 12 in Veenendaal. De aula is een mooie ruimte met plaats voor maximaal 400 personen! In de eerste 'feestelijke' samenkomst zal onze eigen voorganger – br. G. de Jonge – voorgaan.

L. G. Gramberg

DE VOLMAAKTE STANDAARD

Op uitnodiging van de Baptisten-Unie van de Oekraïne, kwamen van 8 tot 10 april seminarie-directeuren en docenten, twaalf in totaal, uit Bulgarije, Tsjechoslowakije, Kroatië, Hongarije, Roemenië, Rusland en de Oekraïne bij elkaar voor een bespreking over de ontwikkeling van theologische opleidingen in Centraal- en Oost-Europa.

Bij genoemde gelegenheid werden ze op de hoogte gesteld van het door de EBF opgestelde document (zie mijn vorig artikel). Zij hebben dit zorgvuldig geanalyseerd en waren ten diepste bevestigd dat dit document zo ver verwijderd is van bijbelse principes. Met name waren zij verontrust over de ontdekking dat de Bijbel, die historisch gezien de enige gezaghebbende bron voor leer en leven van de baptisten is, niet expliciet en dominant in de verklaring aanwezig is. In het vervolg enkele reacties op stellingen van de Dorfweil-verklaring.

Art. 4: „Wij zien de kerk als een gemeenschap van gelovigen, die samen aan de tafel van de Heer deelnemen.” De kerk is voor de genoemde samenstellers van de reactie op de Dorfweil-verklaring niet alleen een gemeenschap van gelovigen, die deelneemt aan de tafel van de Heer. De plaatselijke gemeente wordt gevormd door mensen die voor die gemeente door de doop beleden hebben Jezus Christus als Heiland en Heer aangenomen te hebben.

Art. 5: „Wij beoefenen alleen de geloofsdoop, waardoor men lid wordt van het Lichaam van Christus.” Zij ontwaren hier een sacramentalistisch accent en zij achten dat verwerpelijk. Er is tevens grote moeite met de ruimte die men wil laten voor uitzonderingen in bepaalde gemeenten; zoals voor als kind-gedoopten en zelfs voor ongedoopten.

Art. 6: „In eerste instantie erkennen wij de geschriften van het Oude en Nieuwe Testament als gezaghebbend voor het kennen van Gods Openbaring in Christus.”

Als gesteld wordt dat de geschriften (zonder hoofletter) van Oude en Nieuwe Testament in eerste instantie gezaghebbend zijn voor het kennen van Gods Openbaring in Christus, wat is er dan verder nog dat daartoe zou

kunnen of moeten dienen? Hun commentaar: „Hieruit blijkt dat sommige EBF-mensen hun vertrouwen in de Bijbel als enig betrouwbare bron onvoldoende achten.” Wij, in Oost-Europa, hebben een volledig vertrouwen in de Bijbel en zijn bereid om voor die waarheid te sterven, zoals we door lijden heen-bewezen hebben onder communistische vervolging. Wij sloten geen compromissen onder druk en wij zullen het nu in vrijheid ook niet doen. Wij werden om dat geloof belachelijk gemaakt en wij zullen ons er niets van aantrekken als we nu door de westerse theologen als 'achterlijk' en 'ongeschoold' beschouwd worden. De marxisten gebruikten dezelfde argumenten tegen ons als de liberale theologen.

Art. 8: „Wij stellen dat met het 'priester-

schap van alle gelovigen' alle leden van de gemeente tot dienst geroepen zijn; maar sommigen zijn geroepen tot geestelijk leiderschap, wat altijd ook verstaan moet worden als dienen. In het 'priesterschap van alle gelovigen' komt vooral tot uitdrukking dat de door God gerechtvaardigde nu de vrije toegang tot God heeft. Dit heeft niet direct te maken met de verschillende bedieningen die er in de Gemeente zijn. Het mag ook niet gebruikt worden als rechtvaardiging voor de vrouw in het ambt.

Art. 9: „Wij geloven dat het verbond dat in de doop en in de plaatselijke gemeente gesloten wordt, waar mogelijk behoort te leiden tot wijdere verbondenheid tussen kerken.”

Met duidelijke redenen omkleed maken ze bezwaar tegen het lidmaat-

schap van sommige kerkverbanden van de nationale en internationale raden van kerken. Zij staan niet achter de doelstelling van de Wereldraad, wijzen haar liberale theologische benadering af, ook al omdat haar politieke acties in veel landen veel ellende hebben veroorzaakt en „wij worden in sommige landen door haar lidkerken vervolgd.”

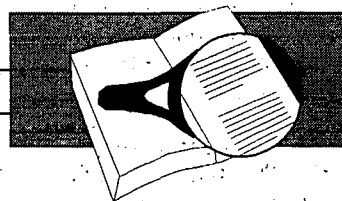
Art. 10: „Wij geloven dat elke christen-discipel geroepen is een getuige te zijn van de Christus-heerschappij en dat de gemeente als deel van het koninkrijk moet delen in de hele zending van God in de wereld.”

Men vraagt zich af, evenals bij art. 12 en 13, wat de opstellers verstaan onder „de komst van Gods koninkrijksheerschappij is meer dan de Kerk” (toelichting). Bedoelen zij hier „de Christusregering in het duizendjarig rijk? Of het één of ander politiek/economisch systeem? De gebruikte terminologie verdraait een socialistisch-communistisch jargon en is niet ontleend aan onze visie op de komst van Christus, die Zijn Rijk zal oprichten.

Art. 11: „Wij belijden de noodzaak van het waarborgen van gewetensvrijheid en dus aanvaarden we ook onderlinge verschillen.”

Onze (Oosteuropese) nadruk op gewetensvrijheid heeft te maken met de ruimte die we vragen in de wereld, om te kunnen komen tot een persoonlijke

Bijbel

geloofskeuze, die voorafgaat aan de doop. Ze weten zich geen raad met de omschrijving van: „Een gemeenschappelijke toewijding aan Christus laat ruimte voor verschillen van inzicht en verscheidenheid in de praktijk”, als die gemeenschappelijke toewijding niet ontleend wordt aan een absolute onderwerping en gehoorzaamheid aan de gezaghebbende informatiebron over Christus.

Bij hun bespreking van dit document kwamen ze tot de conclusie, dat zij gewoon terug kunnen vallen op hun eigen belijdenis en dan kunnen zeggen „Dit zijn baptisten.” Daar zullen ze in geen geval van af willen wijken. Zij spreken hun blijdschap uit over de grote unanimiteit onder de Oosteuropese baptisten in hun reactie op de Dorfeil-verklaring.

J. Schotanus

DOOP EN AVONDMAAL

Wij zijn gewend, sinds De Christen in nieuwe stijl verschijnt, op deze pagina het een en ander te plaatsen dat wij 'kerkelijk allerlei' genoemd hebben. Berichten uit andere kerken en soms uit andere landen, van allerlei aard. Maar het is nu de bekende komkommertijd, waarin er ook kerkelijk weinig gebeurt. Althans, de berichten komen niet erg door. En dat geeft ons gelegenheid om ons iets meer met onszelf bezig te houden. Misschien is daar trouwens de vakantietijd wel voor, om wat meer met onszelf bezig te zijn.

Sinds ik mag genieten van mijn emeritaat, kom ik nogal eens in andere gemeenten en soms mag ik daar ook het Avondmaal meemaken en bedienen. Het valt mij daarbij op dat er nogal wat gemeenten zijn, die – zoals wij dat vroeger allemaal gewend waren – het Avondmaal vieren na de dienst. Een soms flinke stroom van kerkgangers verlaat de kerk en we blijven met een veel kleinere groep over om het Avondmaal te vieren. Dat bracht mij tot de vraag hoe wij met doop en Avondmaal omgaan in de gemeente. Zijn het allemaal ongelovige, onbekeerde mensen die weggaan of is er iets anders waardoor zij niet aan de tafel des Heren komen?

Dat deed mij eerst nadenken over de doop. Niet hoe de doop moet zijn en hoe deze toegepast moet worden. Als baptisten zijn we op het gebied van de doop allemaal kleine theologen, want dat weten we precies. Maar hoe is de praktijk in onze gemeente als er anderen in de dienst komen, die tot een andere kerk behoren? Er zijn gemeenten die daar geen enkel punt van maken, omdat zij het zgn. open Avondmaal kennen. Maar dat is waarschijnlijk geen meerderheid. Bij de anderen ligt dat allemaal verschillend. Dat de doop door onderdompeling moet geschieden en dat men daardoor toetreedt tot de gemeente is voor ons een vaststaande zaak. Maar dan komen de 'anderen'. En we horen de tegenwerpingen, die ik in enkele citaten weergeef: „Mijn ouders hebben mij in vol geloof laten dopen, en ik heb dat in mijn belijdenis aanvaard.” „Ik heb al in mijn vorige kerk belijdenis gedaan en dat oprecht gemeend, en dat doe ik

niet nog eens.” Ik ben (volwassen) besprengd en wat doet nu dat beetje water ertoe? En zo kan ik nog wel even doorgaan.

We weten dat de Bijbel leert dat de mens die tot geloof in de Here Jezus Christus komt, gedoopt moet worden. En dat dient door onderdompeling te geschieden. De doop is voor ons dan tegelijk de toelating tot de gemeente, op grond van het bijbels gegeven dat de dopelingen worden toegevoegd aan de gemeente. Er is voor ons geen andere weg om lid van de gemeente te worden. Dat is niet direct het probleem.

Bij het Avondmaal denken we aan de mensen om wie het gaat. Vaak hebben zij jarenlang bij een andere kerk of gemeente behoord, maar om vaak zeer duidelijke redenen zijn zij op zoek gegaan naar een andere gemeente. Is het eerst de prediking die hen trekt, later voelen zij zich zo thuis in de gemeente dat zij het eigenlijk maar gewoon vinden om ook met ons het Avondmaal te vieren. En dan beginnen de problemen. We willen er echt geen misverstand over laten bestaan dat voor ons de weg, ook naar de Avondmaalstafel, de weg van de doop is. Er zal met deze mensen gesproken moeten worden, met de Bijbel op tafel. Maar als nu eens blijkt dat het heel moeilijk is om hen te overtuigen, wat dan? Het is een vraag in veel gemeenten. Naar mijn mening zullen we niet de tafel des Heren open moeten zetten. Maar wellicht zullen we ons moeten afvragen of er niet een mogelijkheid gevonden kan worden om hen een beperkte toelating te geven. Daar

mee bedoel ik dat zulke mensen niet onbepaald moeten worden toegelaten, maar er zou een bepaalde tijd moeten worden afgesproken waarin zij tijd hebben om zich serieus met de vraag van de doop bezig te houden. Wellicht zou er een soort cursus aan verbonden kunnen worden. We weten dat veel gemeenten met dit probleem worstelen; het is een probleem van onze tijd, maar misschien dat op deze wijze een weg gevonden kan worden om uit de problemen te komen. Dit artikel wil niet meer dan een handreiking daartoe zijn; de beslissing ligt bij de gemeentevergadering van iedere gemeente.

Jac. Schouten

ADRESSEN

M.i.v. 24 augustus a.s. wordt het adres van br. G. J. Kanis en zr. M. Kanis-v.d. Werf: Distel 6, 2992 VB Barendrecht. Tel. 01806-16480.

M.i.v. 1 augustus a.s. is het adres van br. S. Stadens (secre. gem. Hoogezand-Beukemastr.): Hoofdstraat 4a, 9443 TJ Schoonlo. Tel. 05925-1656.

Nieuw adres van br. R. Kidjo (secre. gem. Utrecht-Noord) is: Daalderslag 61, 3991 RE Houten. Tel. 03403-51528.

Nieuwe secretaris van de gemeente Dokkum is: zr. D. v.d. Kwast-van Diggele, Badhuisweg 9, 9104 DV Damwoude. Tel. 05111-2901; b.g.g.: 1820.

Nieuwe secretaris van de gemeente Alkmaar is: br. A. J. van Belzen, Waalstraat 149, 1823 EL Alkmaar. Tel. 072-128679.

Nieuwe penningmeester van de gemeente Alkmaar is: br. R. S. Perton, Tjalk 1, 1771 EL Wieringerwerf.

BIDDEN VOOR DE ZENDING

Na drie jaren studie op de Engelstalige zendingsopleiding van de WEC te Beugen is het echtpaar Van Norden uit Almelo klaar om het zendingsveld op te gaan. Op 30 augustus hoopt de Baptisten Gemeente Geraniumstraat te Almelo hen uit te zenden naar Albanië om daar met Operatie Mobilisatie gemeentes te gaan stichten en te helpen groeien. Op de dag van hun diploma-uitreiking in Beugen preekte Paul van Norden over 'Bidden voor de zending'. Er zijn verschillende goede brochures over dit onderwerp geschreven. Hij ontdekte vijf belangrijke gebedspunten in de Bijbel, die hij wil doorgeven.

1. BIDT VOOR MEER ARBEIDERS

Matth. 9 : 37-38: „Toen zeide Hij tot zijn discipelen: De oogst is wel groot, maar arbeiders zijn er weinig. Bidt daarom de Heer van de oogst, dat Hij arbeiders uitzende in zijn oogst.”

Vers 36 vertelt, dat Jezus een grote groep mensen ziet, die voortgejaagd en afgemat zijn, als schapen zonder herder. DAT IS EEN KENMERK VAN ONZE TIJD! Velen missen innerlijke vrede en rust, hier in Nederland, maar ook in bijvoorbeeld Joegoslavië. Als Jezus dit ziet, kan Hij wel huilen. Hij is met ontferming bewogen. En dan zegt Hij: „Bidt daarom de Heer van de oogst...” Jezus maakt Zijn zorg tot onze zorg! Er zijn meer zendingen nodig, zegt Hij eigenlijk. Dus bidt daarvoor, want veel mensen staan open voor het Evangelie. En dat is ook nu nog helemaal waar! In China. In Albanië, maar ook in Nederland. Ook nu zijn er veel vacatures bij de zendingsgenootschappen. Laten we alstublieft geen kansen laten liggen. Zal ooit een boer zijn rijpe oogst laten liggen op het veld? Bidt daarom voor meer arbeiders.

2. BIDT VOOR OPEN DEUREN

Col. 4 : 3: „... bidt tevens voor ons, dat God een deur voor ons woord opene, om te spreken van het geheimenis van Christus, ter wille waarvan ik ook gevangen zit.”

Dit is humor: Paulus zit (weer) eens gevangen, en dan vraagt hij om een open deur! Niet letterlijk waarschijnlijk, maar Paulus zoekt nieuwe mogelijkheden om het Evangelie aan anderen te vertellen. Waarschijnlijk zit hij in Rome gevangen, daar waar de machthebbers samenkomen. Als zij toch het Evangelie zouden horen en christen worden... wat een kansen! Sommige zendelingen

werken in grote steden, waar ze duizenden mensen kunnen ontmoeten. Ook al zou slechts een klein percentage openstaan voor het Evangelie, dan nog zijn dit grote mogelijkheden. Laten we bidden dat de Heer de deuren opent door de zendingen naar die mensen te leiden die open deuren in hun hart hebben.

3. BIDT VOOR HET JUISTE WOORD EN VRIJMOEDIGHEID

Ef. 6 : 18-19: „En bidt... ook voor mij (Paulus), dat mij bij het openen van mijn mond het woord geschonken worde, om vrijmoedig het geheimenis van het Evangelie bekend te maken.” Ook hier zit Paulus in de gevangenis. Wellicht heeft God hem kansen gegeven om te getuigen. Maar hij is niet van plan om zijn eigen wijsheid te verkondigen. Hij wil niet zeggen wat hij er van denkt, maar wat God er van denkt. Maar daarvoor heeft hij wel het juiste woord nodig. En dan durft hij ook alles te zeggen. Zendingen zitten soms in een lastige situatie als ze het Evangelie moeten uitleggen aan een stam die een heel andere belevingswereld heeft dan die van henzelf en die van de Bijbel. Denkt u maar aan de stam in het boek 'Vredeskind' van Don Richardson. Maar God gaf hem toch een sleutel om het Evangelie aan die stam uit te kunnen leggen. En hoevelen van ons hebben niet eens gestameld, omdat we niet wisten hoe we het Evangelie duidelijk konden maken. Wij allen hebben 'HET JUISTE WOORD' nodig. Laten we dan daarvoor bidden.

4. BIDT VOOR EEN SNELLE VERSPEIDING, OPWEKKING

2 Tess. 3 : 1-2: „Voorts, broeders, bidt voor ons, dat het Woord des Heren snelle voortgang hebbe en verheerlijk-

te worde, evenals bij u, en dat wij be waard blijven voor de wargeesten en slechte mensen.”

Paulus weet dat het Woord van God belangrijk is. Iedereen moet het horen. Er is haast bij. Maar natuurlijk zijn er kwade lieden die dat willen verhinderen. Daarom vraagt Paulus de gemeente te bidden voor een snelle voortgang van het Evangelie, ongehinderd door anderen. En wat is er mooier als anderen ook gaan verspreiden wat ze van Paulus gehoord hebben?

5. BIDT VOOR HET WELZIJN VAN DE ZENDELING

Hand. 12 : 5: „Petrus dan werd in de gevangenis in bewaring gehouden, maar door de gemeente werd voortdurend tot God voor hem gebeden.” Jacobus, één van de twaalf apostelen, was al gedood door Herodes. Nu zat ook Petrus, een andere, belangrijke leider van de gemeente, gevangen. De dood hing boven zijn hoofd. Maar we zien dat de gemeente aanhoudend voor hem bidt. En niet zonder resultaat: Petrus komt vrij. Zendingen ervaren vaak dat de geestelijke strijd zich uit in hun gezondheid, ziektes van de kinderen, huwelijksproblemen of problemen in het team. Ook zij lopen gevaar voor kidnapping en auto-ongelukken. Satan wil er alles aan doen om zendingen en leiders van gemeenten uit te schakelen. Daarom: laten we voortdurend bidden voor het geestelijk en lichame-lijk welzijn van onze zendingen, leiders, hun gezinnen en teamleden.

FORUMAVOND OVER GELOOFSBELEVING

Op donderdagavond 3 september organiseert het Centrum voor Reformatorische Wijsbegeerte te Utrecht een forumavond over geloofsbeleving in de praktijk. Medewerking aan deze avond wordt verleend door prof. dr. C. Graafland, prof. dr. W. H. Velema, Henk Hofstede (oud-voorzitter CNV), ds. E. Veenhuizen (oud-voorzitter Evangelische Alliantie) en prof. dr. B. Goudzwaard.

De forumavond die voor een breed publiek toegankelijk is, vormt een onderdeel van een studentenconferentie over „Spiritualiteit en levensstijl”, die van 3 tot 5 september gehouden wordt in het Centrum voor Reformatorische Wijsbegeerte. Geconstateerd kan worden dat vandaag veel te doen is over zaken als spiritualiteit, geloofsbeleving, emotionaliteit. Wat zegt deze belangstelling voor spiritualiteit over onze cultuur?

Tijdens de forumavond gaat het om de actuele inhoud van spiritualiteit: Hoe krijgt ze gestalte in de praktijk? Of blijft het een bezwering van de overigens volstrekt a-spirituele realiteit? Moeten de maatschappelijke verhoudingen veranderen onder invloed van een nieuwe christelijke spiritualiteit?

In een schriftelijke voorbeschuwing waarschuwt prof. dr. B. Goudzwaard voor „een vorm van spiritualiteit” die onder ideologische beïnvloeding de geestelijke duiding van normen als gerechtigheid, waarheid, liefde ombuigt „in de richting van een zo groot mogelijke dienstbaarheid aan enig vooropgesteld doel.” Volgens hem wordt spiritualiteit mede gekenmerkt door het horen, het luisteren en het bewustworden van de „absolute werkelijkheid van het Goddelijke.”

Een andere schriftelijke voorbeschuwing wordt gegeven door Henk Hofstede, oud-voorzitter van het CNV. De voorbeschuivingen worden afgedrukt in het programmaboekje dat medio augustus beschikbaar is.

De forumavond begint om 20.00 uur en wordt gehouden in de Lutherse kerk, Hamburgerstraat 9 te Utrecht. De toegang is f 4,-. Men kan zich van tevoren aanmelden bij het Centrum voor Reformatorische Wijsbegeerte, postbus 368, 3500 AJ Utrecht.

Verantwoording bijdragen 2e kwartaal 1992

Gemeenten	CvdO	ECU	NBJB	UBS	UZZ	TOTAAL
Alblasserdam	148,20	156,00	53,30	26,65	265,85	650,00
Alkmaar	197,50	163,35			404,35	765,20
Alphen a.d. Rijn	168,95				750,00	918,95
Amsterdam W.	313,40	283,80			432,10	1029,30
Apeldoorn	437,50	462,50	162,50		787,50	1850,00
Arnhem C.	832,29	851,15	290,88	145,89	1472,22	3592,43
Assen	145,95	100,90	101,70	41,80	49,85	440,20
Borne	219,05	193,55	73,75		203,65	690,00
Delfzijl	807,65	755,45	560,30	252,35	1349,80	3725,55
Deventer	369,30	369,95	187,00		436,05	1362,30
Dokkum	550,00	575,00		150,00		1275,00
Dordrecht		150,00				150,00
Drachten	234,05	258,05	211,15	90,35	375,30	1168,90
Ede	2106,00	2220,66	758,16	379,08	3772,08	9235,98
Eindhoven	375,00	565,00	375,00		565,00	1880,00
Emmen	1650,00	1737,50	600,00	300,00	2950,00	7237,50
Enschede	474,85	1052,95	386,60		533,50	2447,90
's-Gravenhage	1225,00	1290,00	440,00	220,00	2185,00	5360,00
Groningen N.	686,28	723,42	247,71	123,48	1230,18	3011,07
Groningen Z.	13,50	118,25	266,50		636,65	1034,90
Haarlem	372,70	261,65			268,85	903,20
Harderwijk	521,85	476,92	168,20		449,45	1616,42
Harlingen		284,35	140,00	122,75	636,35	1183,45
Heulerwijk	150,00	150,00	100,00	60,00	400,00	860,00
Heerenveen	68,40	85,90		81,10	79,60	315,00
Hooge t V.	534,75	245,20	267,65		658,45	1706,05
Hoogezand Beuk.	1169,18	1230,72	420,50	210,24	2097,36	5128,00
Hoogezaand						
Woldw.	240,45	240,70		65,05	237,30	783,50
Kampen					369,46	369,46
Klazienaveen					225,00	225,00
Kollumerwaag		95,00	93,50		151,70	351,60
Krommenie	68,50	72,15	59,25		87,55	276,05
Leiden	624,78	658,42			1119,80	2403,00
Lelystad	368,15	218,10	160,55		135,50	882,30
Noordbergum	255,20		304,80		600,35	1160,35
Pernis	189,30	112,06	386,05		132,00	819,41
Rotterdam C.	211,60	262,30	180,35		263,30	917,55
Siddeburen		45,95	50,00			95,95
Stadskanaal N.					1000,00	1000,00
Stavoren	225,00	225,00	100,00		415,00	965,00
Steenwijk	61,70	21,00	36,55		55,25	174,50
Treebeek		378,75	125,05	125,00	648,75	1277,55
Utrecht N.	448,05	472,48	161,76	81,46	803,88	1967,63
Veendam	710,70	575,45	275,50		1647,70	3209,35
Vroomshoop	796,00	710,00		212,00	1167,50	2885,50
Westerhaar	415,00	415,00		96,75	830,00	1756,75
Winschoten	349,30	367,68	125,62	62,82	626,58	1532,00
Zevenaar	228,00	240,00	82,00	41,00	409,00	1000,00
Zwolle	650,00	700,00	250,00	150,00	1150,00	2900,00

TOTAAL 19613,08 20572,26 8201,88 3037,77 35064,76 86489,75

ONZE VANZELFSPREKENDE RECHTZINNIGHEID

Twee keer in korte tijd dook in de kolommen van De Christen het begrip „onze vanzelfsprekende rechtzinnigheid” op. De laatste keer was in DC van 22 mei in een publikatie namens de Unie-Commissie van de hand van haar vice-voorzitter ds. G. Bosveld. Hij plaatste deze woorden tussen aanhalingstekens, evenals „evangelisch-orthodox”. De aanhalingstekens duiden aan dat het citaten zijn.

Redacteur J. Schotanus, die er eerder over schreef, onthulde dat de bron voor deze woorden het voorwoord was, dat ik op verzoek van wijlen broeder Jan van Dam schreef voor zijn boek Geschiedenis van het Baptisme in Nederland. Dat was in 1970, tweëntwintig jaar geleden. Het verbaasde mij dat deze woorden, destijds zonder veel bijgedachten neergeschreven, na zoveel jaren en met zoveel meer nadruk weer te voorschijn kwamen. Het heeft mij deze zomer veel stof tot nadenken gegeven, vooral omdat er in de sinds 1970 verstreken jaren onder ons veel is veranderd. Ik meen dat de wijze waarop deze woorden nu worden gebruikt, iets van die veranderingen in beeld brengt. Daarom deze poging tot vergelijking.

Om misverstand te voorkomen: het gaat er niet om of deze woorden terecht of ten onrechte zijn aangehaald. Woorden zijn vrij. Ze betekenen ook niet altijd hetzelfde, want het komt er vooral op aan in welk verband ze worden gebruikt. Daarom is deze vergelijking geen verdediging en ook geen kritiek, maar alleen verheldering. Duidelijkheid gaat ermee door, heb ik van mijn vader geleerd.

ONZE GESCHIEDENISSEN

Toen ik het werk van Van Dam in manuscript had gelezen, viel mij, naast andere dingen, op dat er in onze geschiedenis sinds 1885 geen leergeschied was geweest. Dat betekende natuurlijk niet dat er geen verschillen waren, integendeel. Wanneer ik terugkijk op de halve eeuw die ik zelf min of meer kan overzien, dan denk ik dat de theologische verschillen tussen de leraren van die tijd niet gering waren. Van sommigen betwijfel ik of ze vandaag nog wel tot de „vanzelfsprekende

rechtzinnigheid” zouden worden gerekend. Er waren ook wel eens stevige discussies, maar het bleef bij laagspanningen. Kortsluitingen die tot openlijke twisten uitgroeiden, deden zich niet voor. Ten dele omdat het baptisme niet dogmatisch is, maar toch vooral omdat de verschillen binnen de bandbreedte van onze geloofs-gemeenschap bleven. Die band was rechtzinnig van aard, ook al werd dat van orthodox-kerkelijke zijde nog wel eens in twijfel getrokken. Omdat onze gemeenschap daar zelf geen proble-

men mee had gehad, meende ik dat ik van „vanzelfsprekende rechtzinnigheid” kon spreken. Zij was vanzelfsprekend, omdat zij niet werd aangevochten en dus eigenlijk niet aan de orde. Maar „evangelisch-orthodox” als type-ring van onze gemeenten wees ik van de hand, omdat die woorden mij daarvoor te besmet waren.

„VERKILLING”

Nu, meer dan twintig jaar later, worden deze zelfde woorden opnieuw gebruikt maar in een heel andere samenhang en daardoor krijgen ze ook een heel andere betekenis. Ds. Bosveld bezigt ze in een beschouwing over de mensen die onze gemeenten verlaten. Naar zijn oordeel doen zij dit vanwege „verkilling” (secularisatie) of „polarisatie”. Ik kan mij daarbij niet zoveel voorstellen maar laat dit oordeel verder voor rekening van de schrijver en de Unie-Commissie. Wij mogen immers aannemen dat deze commissie het in grote lijnen met haar spreekbuis eens

zal zijn. In hetzelfde verband maakt hij gewag van het leed dat veroorzaakt wordt doordat „onze vanzelfsprekende rechtzinnigheid” wordt aangetast. In mijn gedachtengang is er dan geen sprake meer van vanzelfsprekendheid. Immers, wat aangevochten wordt spreekt niet (meer) vanzelf. Maar zijn gedachtengang is kennelijk een andere en daarmee krijgt de „vanzelfsprekende rechtzinnigheid” ook een andere betekenis. Die staat dan tegenover mensen die daar niet onder vallen. Met dit woordgebruik wordt het beeld opgeroepen van een gemeenschap die bestaat uit een meerderheid die „vanzelfsprekend rechtzinnig” is en daarmee de eigen opvattingen als juist bestempelt, en een minderheid die, vanuit de meerderheid bezien, daarbuiten valt. Het woord „vanzelfsprekend” wordt dan verheven tot een waarde-oordeel over de eigen opvattingen en die van anderen, maar zonder dat dit oordeel wordt getoetst aan de normen van de Schrift en de werkelijkheid van onze gemeenschap. In mijn boekje 'Heden en Toekomst' (uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten) van 1980 heb ik de zich toen al aandienende spanningen in kaart proberen te brengen en wegen aan te wijzen om daar als gedoopte christenen naar Romeinen 6 : 4 mee om te gaan. Onze gemeenschap is die wegen niet ingegaan. Met het gevolg dat wij nu een „vanzelfsprekende rechtzinnigheid” hebben en veel verdeeldheid.

J. Reiling

Graag wil ik refereren aan wat br. Schotanus schreef in DC van 19 juni onder het opschrift „De volmaakte standaard”. Hij stelde in dat artikel: „Het christendom mag rusten in het geloof, dat de GOD, Die de Bron van Waarheid is, niet verandert met de wisseling der tijden”. Dat ben ik met br. Schotanus eens, want we zingen immers: „Alles wisselt op Zijn wenken, maar Hijzelf verandert niet.” En de Heer Jezus, Die het Leven-de Woord is, zegt in Mattheüs 24: „De hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar Mijn woorden zullen geenszins voorbijgaan.” Er wordt tegenwoordig óók gezegd, dat we elkaar te „ruimte” moeten geven. Ja, maar dat moet nooit gaan ten koste van de waarheid van GODS WOORD. Op een gebouw in Soest las ik eens: „Kom in de ruimte van GOD.” En dat geldt voor alle ruimtevaarders.”

Vervolg op pagina 16

Vervolg van pagina 15

zowel boven als beneden. Laten we allereerst GODS WOORD de ruimte geven in ons leven! Laten we de Heilige Geest de ruimte geven!

De Bijbel is inderdaad het juiste criterium, de enige juiste maatstaf voor handelen en wandelen. Het is niet belangrijk hoe de mensen over de Bijbel denken, maar het is van betekenis hoe de Bijbel over de mensen denkt.

In een boekje, getiteld "Our Daily Bread", las ik het volgende gedichtje:

De Heer zal uw ingang en uitgang
bewaren
van nu aan tot in eeuwigheid.
Psalm 121 : 8

Met droefheid in ons hart, maar dankbaar voor alle liefde en zorg die we samen vele jaren hebben gedeeld, geven wij u kennis dat de Heer in alle vrede thuis heeft gehaald mijn allerliefste man, onze lieve vader, groot- en overgrootvader

Albert Huizing

echtgenoot van G. J. Huizing-Vis,
eerder weduwnaar van G. J. Troff

Hij mocht de leeftijd van ruim 82 jaar bereiken.

Hengelo: G. J. Huizing-Vis
Diepenveen: Willem en Annemarie
Hoogeveen: Koos en Marie
Olst: Antien en Jacob
Rotterdam: Antje en Meine
Deventer: Jantien en Piet
Enschede: Hennie en Geke
Deventer: Klaas en Gerrie
Goor: Leny en Jan
Apeldoorn: Bert en Coby
Klein- en achterkleinkinderen

7552 MN Hengelo, 22 juli 1992
Spiegelstraat 51

De begrafenis heeft inmiddels plaatsgevonden.

O help us, LORD, to recognize
When we begin to compromise;
And give us strength to follow through
With what we know is right and true.

Zo goed mogelijk vertaald, kunnen we deze regels als volgt weergeven:
Help ons, o Heer, om te herkennen
Wanneer w' aan iets verkeerd gaan
wennen;

En geef ons kracht om door te gaan,
Opdat aan Uw wil wordt voldaan.

Dordrecht

W. J. van der Leer

ZENDINGSdag

19 september 1992

10.30u

Kerkgebouw van Baptisten gemeente Zwolle

Zamenhofsingel 15

Thema:

KINDEREN IN HET LICHT VAN ZENDING.

Met:

Speelgoedontwerp-wedstrijd
voor kinderen en zondagsscholen.
Tentoonstelling van speelgoed uit
derde wereldlanden.

Dietrich Weiland over Baptisten zending in Zuid Amerika
Ducky Rosier over kinderen in Sierra Leone
Poppenspel door Andre Verhagen

Programma:

10.00 ontvangst met koffie
10.30 Opening, Dia's, workshops voor kinderen en
Dietrich Weiland en Ducky Rosier.
12.30 Pauze, met eten uit de derde wereld.
13.15 Prijsuitreiking en interview door kinderen.
13.45 Poppenspel door Andre Verhagen
15.00 Sluiting met viering.

Voor soep en koffie wordt gezorgd

Wilt u zelf een boterham meenemen en voor de viering een L&G?

Kortom een dag voor het gezin, een dag die U niet mag missen!

ZENDING EEN ZAAK EN OPDRACHT VAN ONS
ALLEN!

**Overtuig uzelf:
dit blad kunt u niet missen!**

JA, ik neem een abonnement op "De Christen"

○ voor een halfjaar voor f 24,50

○ voor een jaar voor f 49,00

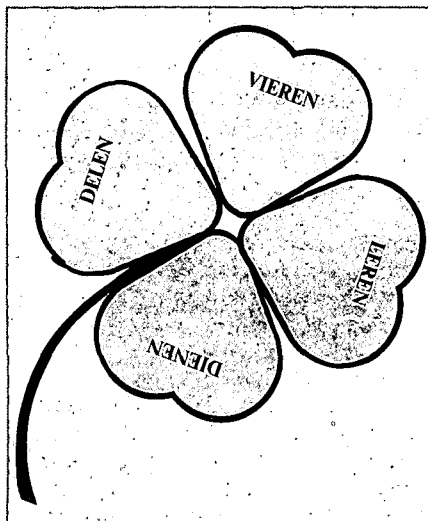
Naam .....

Adres .....

Postcode .....

Woonplaats .....

VAN DER GRAAF
BEL GRATIS
06-0225910
TOP VERHUIZERS
VERHUIZINGEN HULPDIENST

De pagina's 6 tot en met 11 zijn gewijd aan de opbouw van de gemeenten met als centraal thema Vieren - Leren - Dienen - Delen.

AGENDA

29 aug. Jaarlijkse Zoeklicht-toogdag in Jaarbeurs Utrecht.
30 aug. Intrede ds. G. J. Kanis in Rotterdam-Centrum.
13 sept. intrede G. H. W. Pflaum te Enschede en intrede C. Molema.
22 sept. Viering 60 jaar NBVB in Huize 't Heem te Hattem.
25 sept. Viering 40 jaar SOH in Oud-Katholieke kerk aan het Willemsplantsoen te Utrecht.

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland; verschijnt tweewekelijks; abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar.

Redactie:

drs H. D. Huiting,
drs. P. J. Lalleman, J. Schotanus,
ds. Jac. Schouten, ds. J. H. Stijkel.

Eindredacteur:

G. M. Muis, p/a Biltseweg 10,
3735 MC Bosch en Duin.
De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredacteur te zijn.

Administratie

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin; tel. 030-284494/284457, giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

VAN DE REDAKTIE

Op het moment dat ik dit schrijf, staat de vierjaarlijkse Olympiade te beginnen. Het Olympisch dorp is geopend en vanuit de gehele wereld stromen de atleten toe. En niet alleen zij, maar ook velen die dit grote sportfeestje willen meeleven. De tribunes zullen dan ook vol zitten. Over heel de wereld zullen de beelden via de televisie getoond worden en miljoenen mensen zullen zien hoe de atleten zich inspannen om de zo zeer begeerde gouden, zilveren of bronzen medaille te verkrijgen.

Het zou wellicht goed zijn om, als christenen, ook eens kennis te nemen van deze spelen en van alles wat de atleten moeten doen om de prijs te halen. Ik heb de indruk dat de apostel Paulus in het grijze verleden ook op de tribune heeft gezeten om de spelen te zien, want meerdere malen gebruikt hij de verrichtingen van de sportmensen als voorbeeld voor het geloofsleven.

We moeten ons inspannen om de wedloop te lopen om alzo de prijs te verkrijgen. Die wedloop is het geloofsleven. En dat geloofsleven kost inspanning. Het gaat niet allemaal vanzelf. Sommige mensen vinden dat hun bekering genoeg is om het eeuwige leven te verkrijgen. Dat is ook zo, maar toch... er moet een wedloop gelopen worden, de wedloop van het geloof.

En dat kost ons wat. In de atleten van de Olympiade kunnen we zien wat het hen kost. Wat geven zij er niet voor op. Wat moeten ze zich veel ontfeggen. Wat moeten ze allemaal afleggen om zo goed mogelijk de wedloop te lopen.

Dat is het beeld dat Paulus ons toont. Als we de prijs willen halen, straks als de Here Jezus komt, dan moeten we ons wel inspannen, en wellicht heel wat zaken afleggen. Wat slepen wij in de weg van het geloof soms een ballast mee, zaken die ons het echte geloofslopen belemmeren.

Laten we maar eens op de tribune gaan zitten, of voor de televisie, om te zien wat de atleten afleggen voor een aardse prijs. Bij ons gaat het om veel hogere zaken, maar het kost ons wel wat. Het is ook de moeite waard. Want wat is het heerlijk om Paulus te kunnen nazeggen: „Ik heb de goede strijd gestreden, ik heb mijn loop ten einde gebracht; ik heb het geloof behouden; voorts ligt voor mij gereed de krans, de erekroon der rechtvaardigheid, welke te dien dage de Here mij zal geven.”

Jac. Schouten

INHOUDSOPGAVE

De doodstraf (Jac. Schouten)	3
Pleidooi voor stiltecentrum	3
Vorm en inhoud (J. Schotanus)	4
Voorgangers in het jeugdwerk (H. Nobbe)	5
Gemeente-opbouw (J. H. Stijkel)	6
ECU en gemeente-opbouw (Peet Wijchers)	7
In de leerschool van het geloof (Ds. René Erwich)	8
Silo bouwt aan vitale gemeente (Ds. Rolf Venema)	9
Gemeente-opbouw in Hengelo 't Venster	10
Nog even	11
Derek Prince, „zegen of vloek” (Annelies Polderman)	12
Werk aan de kerk (H. D. Huiting)	13
Militaire interventie (Jac. Schouten)	14
Zoeklicht-toogdag	15

DE DOODSTRAF

Nog niet zo lang geleden heeft, naar ik meen, de organisatie Amnesty International wereldkundig gemaakt hoe in veel landen in de wereld de doodstraf nog wordt toegepast. Dezer dagen hoorden we hoe de leiders van de opstand in Algerije voor de rechter moesten komen, en dat het mogelijk was dat hen de doodstraf wachtte. Enkele weken geleden is in Amerika nog iemand ter dood gebracht, nadat hij jaren vanuit de cel had gevochten voor zijn leven.

We moeten eerlijk zeggen dat we er begrip voor kunnen opbrengen dat de doodstraf wordt uitgesproken en toegepast. Op grote schaal worden er soms gruwelijke misdaden gepleegd, waarvan we zeggen dat de dader de doodstraf heeft verdiend. Maar we zouden waarschijnlijk terugschrikken als wij, als rechter, zulk een vonnis zouden moeten uitspreken. Want het is een grote verantwoordelijkheid om van iemand, wat hij of zij ook heeft gedaan, het leven te eisen. Afgezien nog van de rechterlijke dwalingen die kunnen ontstaan en nimmer meer goed gemaakt kunnen worden.

Hoe moet je als christen daar tegenover staan?

Daar is een vraag die ik nog wel eens kreeg voorgelegd in mijn pastorale arbeid. En dat is dan een gewetensvraag. Wat zegt het Oude Testament?

Daarin zijn de uitspraken heel duidelijk. In Gen. 9:6 lezen wij: „Wie des menschen bloed vergiet, diens bloed zal door de mens vergoten worden.”

Daar is heel duidelijk. Ook verderop in de boeken van de wet komen we de doodstraf herhaaldelijk tegen. We hebben ook verhalen in het Oude Testament waarin de doodstraf werd toegepast. Maar we weten niet of dit vaak gebeurde.

In het Nieuwe Testament is het toch anders. Misschien heeft het daarmee te maken dat we de tijd van de wet voorbij zijn en in de genadetijd zijn aangekomen, maar zulke harde zaken als in het Oude Testament komen we niet meer tegen. Misschien heeft het er mee te maken dat zolang een mens leeft er een mogelijkheid tot bekering is, tot omkeer van het leven. En dat is ook de reden dat ons doet aarzelen om er voor te zijn de doodstraf weer algemeen in te voeren. Het zal in ons land ook niet gebeuren. Het is natuurlijk wel zo dat een overtreder van wet en gebod gestraft moet worden. Maar

het leven is het laatste dat we van een mens kunnen nemen. En is het dan toch niet beter dat maar in de handen van God te laten, die het leven geeft en het op Zijn tijd ook zal nemen?

Terwijl ik dit schrijf, dringen zich ook de beelden van de Tweede Wereldoorlog aan mij op. Wat hadden we moeten doen met de leiders van het nationaal-socialistische Duitsland, wat hadden we moeten doen met de beulen uit de concentratiekampen, wat met de mensen die ons eigen land en volk hebben verraden? Allemaal heel wezenlijke zaken. Tegelijk zitten we voor dat geweldige dilemma waar dan voor ons de grens ligt. Hoe dichterbij de misdaad hoe harder dikwijls onze opstelling. Toch horen we altijd weer te vragen wat de Here Jezus zou doen.

Het zou misschien wel goed zijn als lezers ook hun gedachten hierover op papier zouden zetten. Waarbij we wel moeten bedenken dat het ons niet om allerlei soorten van misdaad gaat, maar om de doodstraf. En we hopen dat we ons dan vanuit de Bijbel laten leiden. Geen eigen gedachten maar graag vanuit het woord van God. Wellicht komt u uw opmerkingen in dezen later in ons blad tegen.

Jac. Schouten

PLEIDOOI VOOR STILTECENTRUM

In de TT-nacht loopt ds. Anne Gietema (38) door de binnenstad van Assen. De voorganger van de Asser Baptistengemeente proeft de sfeer van drank, kabaal en de geur van aangeboden etenswaren. De lawaaimachine draait op volle toeren. „Het is natuurlijk indrukwekkend om Assen één avond als een echte grote stad te zien. Met alle gevolgen die aan die status zijn verbonden. Het kijken naar al die mensen is buitengewoon boeiend.”

Hij had op dezelfde avond graag in het kerkgebouw aan de Oranjestraat de poorten open gehad. Een plek om even op adem te komen in de looproute tussen popmuziek en kermis. De Doopsgezinde gemeente, die eigenaar is van de kerk, durfde het experiment nog niet aan. De zorg voor het behoud was te groot. De onrust is tijdens een TT-nacht immers een bron van velerlei zorg. Ds. Gietema: „We hadden ook muziek aan kunnen bieden met een gospelgroep van het betere soort. Dan was een alternatief geboden. En wandelend door de stad heb ik me afge-

vraagd of de mensen daar belangstelling voor zouden hebben. Het leverde slechts nog meer vragen op.”

Plannen had hij in een pril stadium om de deelnemers aan de Drentse Rijwielvierdaagse een stilteplek aan te bieden. „We moeten ons als kerken presenteren op plaatsen waar mensen zijn, is mijn uitgangspunt. We hebben regelmatig contact binnen de Asser kerken over een zinvolle opzet. Wellicht dat de suggesties te zijner tijd toch uitgewerkt kunnen worden. We moeten dat ook niet overhaasten.”

Hij heeft een duidelijk pastorale achtergrond met zijn bedoelingen. „Een kerk heeft de eeuwenlange traditie om tot nadenken aan te zetten. De zin van het leven staat daarbij centraal. Dat komt tegenwoordig steeds duidelijker naar voren omdat over religieuze zaken meer openheid bestaat. Het is niet meer vreemd om met niet-kerkse mensen daarover te spreken. Terughoudendheid van beide kanten heeft plaatsgemaakt voor respect en waarheden.”

In zijn Utrechtse studentenperiode heeft hij het stiltecentrum in Hoog Catharijne leren kennen. Rust en bezinning in een voortdurende stroom van trekkende mensen. In het gebouw van de Verenigde Naties in New York is ook een stiltecentrum. De bewakingsdienst kan op verzoek de sleutel leveren. Het opleidingscentrum Nijenrode had een kapel. Spinnewebben waren de oorzaak van de sluiting.

Ds. Gietema zou zich graag af en toe willen terugtrekken in een klooster om nieuwe energie op te doen. „Daar vervult de stilte een wezenlijke rol. Van de hele vroege ochtend tot het moment van het laatste gebed. We moeten de mensen oproepen om tijd te nemen voor bezinning. Ik mediteer graag aan de hand van bepaalde teksten. Het is een opening tot inspiratie. Als je dat niet regelmatig doet, dreigt het gevaar van uitdroging.”

Uit: Nieuwsblad van het Noorden.

VORM EN INHOUD

We willen op deze beschouwelijke pagina van dit themanummer onze gedachten even laten gaan over de verhouding tussen kerkelijke vormen en de inhoud van de kerkelijke boodschap. Moeten we de oorzaak van stagnatie in de kerkelijke groei uitsluitend zoeken in bepaalde vormen of moeten we toch meer op de inhoud letten?

ECHTE OF OGENSCHIJNLIJKE GROEI?

In eerste instantie wordt bij groei in de gemeente vaak gedacht aan de invloed van de persoon van de voorganger. Weet je, daar hebben ze een geweldige dominee! Ook wordt groei toegeschreven aan de ruimte die er is voor persoonlijke geloofsbeleving in de dienst. Kenmerkend moet dan vaak zijn het blijde zingen over de verlossing en heil. Of als positieve factor wordt beschouwd: het scheppen van vele mogelijkheden voor het bevredigen van activiteitsdrang. Gemeentelieden hebben behoefte om betrokken te worden bij kerkelijke activiteiten. Het niet-meedoen aan bijvoorbeeld het conciliair proces wordt dan als grote misser beschouwd. Ledenverlies zou dan toe te schrijven zijn aan het gemis van genoemde factoren.

DE TEGENHANGER VAN DE GROEI?

Een vergrijsde gemeente. Steeds minder jonge mensen. Steeds minder dopelingen. Men leeft op de herinnering van die goede oude tijd. Men probeert de vorm van de vroegere „opgewekte” diensten wel aan te houden, maar men kan met moeite nog een voorganger onderhouden of alleen nog part-time. De landelijke organen zijn nog wel actief, maar plaatselijk staat men daar toch een beetje buiten. Met een zekere jaloezie kijkt men naar naburige gemeenten, die deze „afgang” niet kennen. Men raakt wat onzeker over de oorspronkelijke zekerheid des geloofs en de „jubel” is aan het verdwijnen. Men weet ook niet zo goed meer hoe men een ongelovige tot Jezus moet leiden. Men gaat wat vaker een zanggroepje uitnodigen voor bijzondere diensten, om toch nog iets te proeven van wat er bij hoort. Toch heeft men vaak het gevoel dat het een kwestie van oppeppen is. Helemaal bevredigend is het niet. Men weet zich door

een zekere trouw aan de gemeente verbonden of gebonden, maar ervaart niet echt meer het opgebouwd worden in het geloof. Er is zelfs begrip voor de mensen, die de gemeente de rug toekeren en het elders zoeken.

WELKE FACTOREN DOORSLAGGEVEND?

Is de voorganger werkelijk de meest bepalende factor voor de groei? In de kringen van „gemeentegroei” is men daar vooral op geconcentreerd. Vooral ook omdat die voorganger de invloed en de samenhang van andere positieve factoren mee kan bepalen. En terecht! Toch willen we de belangrijkheid van de voorganger eerst even een beetje relativeren. De voorganger kan het echter nooit alleen. Want wat te denken van de gemeente, die als een kaartenhuis in elkaar zakt, omdat de geweldige en bijzondere voorganger (die dacht het alleen te kunnen) naar elders vertrokken is. Natuurlijk moeten we ook weten wat wij onder een floreerende gemeente verstaan. Bij het alleen maar afgaan op een groei in aantal zou men bedrogen uit kunnen komen.

De factor geloofsbeleving hebben we genoemd. Bij de keuze van een gemeente laat men zich dan leiden door het zich wel of niet ergens prettig voelen. Zolang men zich maar thuisvoelt, maakt men zich misschien niet zo erg druk om een eigen verantwoordelijkheid in de gang van zaken. Misschien nog minder over de controle op de zuiverheid van het gepredikte woord. Men wordt meegezogen in de „sfeer” van de dienst. Men wordt erdoor geraakt. Met alle positieve waardering voor een echte geloofsbeleving, moet toch het gevaar onderkend worden van het op „zichzelf” gericht zijn. Dat op „zichzelf” gericht zijn kan zover gaan dat men met eigen ervaringen geen onderscheid meer maakt met de mystieke ervaringen in de niet-christelijke godsdiensten. De Christus naar de Schrift

ten wordt dan een subjectieve Christus, vastgepind op beelden en ervaringen van een bepaald individu. Men begint dan niet bij de waarheid van de Schrift, maar bij de ervaring er wel of niet door aangesproken te worden.

Ook de tegemoetkoming aan activiteitsdrang kan een positieve factor zijn in de ledenaanwas van een gemeente, of in ieder geval in het vasthouden van de weinige jonge mensen die men nog heeft. Geef ze wat te doen! Goed voor hun gevoel van eigenwaarde en de gemeente geeft ook nog een stuk geborgenheid. Laat hen meedoen en meedenken in commissies e.d.! De wat oecumenische en evangelische gemeenten bieden genoeg mogelijkheden. Waarom niet? Het probleem van hen die met rust gelaten willen worden, blijft natuurlijk.

GEEN AUTOMATISCHE OPLOSSING VOOR GROEISTAGNATIE?

Hopelijk vindt u een richting voor de oplossing op de volgende pagina's. Toch wil ik graag een paar algemene persoonlijke gedachten doorgeven. Mijn indruk is dat men niet a priori de oplossing van groeistagnatie moet zoeken in nieuwe vormen. Ook de steeds mooiere liturgische kledij biedt geen oplossing. De meermansbediening in de dienst kan verfrissend zijn, maar is niet het wezenlijke. Bepaalde gemeenten lenen zich uitstekend voor het hebben van gemeentekringen, die een positieve en creatieve bijdrage aan het geheel kunnen leveren, maar dat is niet de eigenlijke bodem. Toegegeven, deze vormen kunnen heel belangrijk zijn, maar daar moet eerst wat aan voorafgaan. Het is ook niet de aandrang tot grotere activiteit op zichzelf. Heel wat positieve zaken kunnen pas gedijen op de bodem van een persoonlijke radicale overgave aan de Heer en Zijn Woord.

J. Schotanus

ZOEKPLAATJE: VOORGANGERS IN HET JEUGDWERK

Het is juli 1935. We zijn op de grote konferentie van de Baptisten Jeugdbeweging te Hengelo. Tussen het jeugdig publiek zijn vele voorgangers te ontdekken. Tenminste... als je ogen nog jeugdig genoeg zijn of als je de moeite neemt een loep ter hand te nemen. Op het midden van de foto - keurig achter een ielig tafeltje geschaard - zien we predikanten als Weenink, Baarendregt en een Reiling. En warempel (vooraan links) ligt een predikant breeduit in het Twentse gras. We zullen zijn naam niet noemen.

Mijmerend over deze foto en de plaats van de voorganger in het jeugdwerk, dacht ik: „Hoe vanzelfsprekend was het vroeger dat een voorganger nauw betrokken was bij het jeugdwerk! „Natuurlijk had dat zijn eigen oorzaken, maar, zo dacht ik driftig verder: „Hoe vanzelfsprekend zou dat vandaag de dag weer moeten worden?”

Lijkt de tijd er weer niet rijp voor? We spreken immers naast het begrip kerkverlating al enige tijd over jeugdverlating? En dan nog iets. De N.B.J.B. zou er in de nabije toekomst wel eens anders uit kunnen gaan zien. De huidige

verantwoordelijkheden op landelijk niveau zouden zich wel eens kunnen gaan verschuiven naar het gewestelijke of gemeentelijke niveau. En wie slaan dan de handen aan de ploeg? De tendens van mijn bescheiden pleidooi ligt voor de hand: de voorganger mag geen zoekplaatje worden. Het werk van de voorganger zal zich structureel moeten inpassen in het jeugdwerk en de vanzelfsprekendheid daarvan lijkt onvermijdelijk.

Gelukkig liggen er nog vele kansen. Op het gebied van jongeren in de kerkdienst, geloofsoverdracht, gemeente en jeugdwerk, jongerenpastoraat, het jeugdoverleg, toerusting van jeugdwerkers, bijbelstudie en jeugd in relatie met de diakonie.

De verantwoordelijkheid om deze kansen te benutten en daarmee het evangelie van Jezus Christus aan het hart van onze jongeren te leggen, hoort thuis op de agenda van de raadsvergadering, een gemeente-avond en van de jeugdleiders. En van de voorganger? Liever geen zoekplaatje...

H. Nobbe

Foto juli 1935, de deelnemers aan de conferentie.

OVER CLUSTEREN GESPROKEN

„De NBJB werkt nu al samen met allerlei gereformeerde, hervormde, katholieke en talloze andere organisaties. Nou, dan hoeft het van ons niet meer !!!

Geloof het of niet, die uitspraak kwam ons ter ore. En daar moet je dan even bij slikken. Want we dachten toch dat we aardig zorgvuldig waren geweest met onze informatie.

We dachten dat we „het land” hadden uitgelegd dat er weliswaar een samenwerkings-eis van de minister ligt, maar dat we daar niet zomaar mee akkoord gingen (net zo min als de andere organisaties, van „Pinkster” tot „joods” trouwens).

En daar kunnen we nog aan toevoegen dat er een rapport naar de minister gaat waarin staat dat bijna alles wat je op het terrein van identiteitsgebonden jeugd- en jongerenwerk doet, identiteitsgebonden is (het blijkt dat je dat zelfs een minister moet uitleggen).

Kortom: van samenwerking is nog geen sprake. Wel van overleg. Misschien zelfs van één subsidie-adres van waaruit het geld voor 1993 zal moeten worden verdeeld. (Dan kunnen ze op WVC in ieder geval op ambtenaren bezuinigen.) Maar daar houdt het dan ook voorlopig mee op.

Doet u ons een plezier. Als u geluiden à la het bovenstaande indienenverhaal tegenkomt, besteed er dan niet al te veel aandacht aan. Of spreek één en ander rustig tegen.

Er is ons nogal wat aan gelegen om een goede jeugdbeweging voor Baptist-Nederland in stand te houden. Een club die tot zegen kan zijn voor wat er in uw plaatselijke gemeente gebeurt. Daarvoor zullen we uw steun meer en meer nodig hebben. Door gebed, door financiële bijdragen, maar ook door niet af te gaan op „het image van” of „verhalen over”, maar door ons serieus te nemen, en bij problemen om zelf de vragen te stellen, en geen verhalen in omloop te brengen. Samen halen we het dan wel. Daar zijn wij van overtuigd.

Nico Weaver
Geert Jan Blanken

GEMEENTE-OPBOUW

In het hart van dit nummer van „De Christen” willen we elkaar, aan de hand van enkele artikelen van diverse schrijvers, bepalen bij het thema: „gemeente-opbouw”. De op deze pagina afgebeelde tekening veronderstelt het tegenovergestelde, maar wij willen ons niet bij de afbraak van de gemeente bepalen, maar bij de opbouw.

In de tijd dat br. Chr. Eijer onze landelijke evangelist was, introduceerde hij in de gemeenten het Gemeente Opbouw Plan. Zo was hij in februari 1990 aanwezig bij de radenconferentie van het Gewest Zuid-Oost Drenthe om daar dit driejarenplan te introduceren. Toen bepaalde br. Eijer ons allereerst bij de roeping van de gemeente. En die roeping is zending en getuigenis en dienst. Die roeping heeft te maken met inspiratie, motivatie en vorming. Dat kunnen we ook vertalen in vier begrippen, namelijk: Vieren-Leren-Dienen-Delen. Dat zijn vier belangrijke begrippen voor het gemeentelijk leven. Met elkaar vormen ze de hartslag van de gemeenschap van de gemeente. Het is ook belangrijk om die vier begrippen van het gemeentelijk leven steeds weer in samenhang te zien. Wat wordt er nu met elk van de vier begrippen bedoeld?

VIEREN

Dat betekent de grote daden van God in Jezus Christus viëren in het samen-komen van de gemeente in grotere en kleinere verbanden. Het is gedenken wat de Heer gedaan heeft, waarbij het gaat om verleden, heden en toekomst.

LEREN

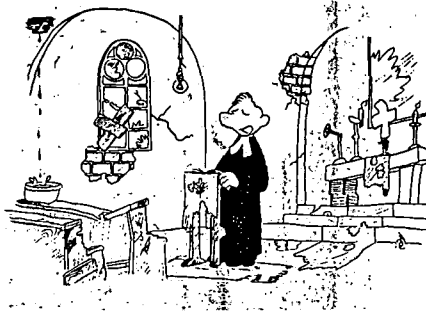
Dat betekent het samenkomen van de gemeente in grotere en kleinere verbanden om als discipelen van de Heer te leren. Leren is kennis opdoen, maar wel zo, dat de ervaring er nauw bij betrokken wordt. Ook in de gemeente gaat het om leerervaringen.

DIENEN

Dat betekent dienstbetoon van de gemeente in navolging van de Heer zelf, Die mensen in woord en daad diende. Net als de Here Jezus gezonden is, zijn ook wij gezonden.

DELEN

Dat betekent het samen delen van ons geloof in die éne Heer. Dit is geen één-richtingsverkeer. Zonder delen komen viëren, leren en dienen niet tot hun recht.

Niet zo

Als het delen steeds verondersteld wordt, kan een driejarenplan worden gemaakt op basis van drie begrippen: viëren, leren en dienen. Het is van belang – ook daar wees br. Eijer ons op – om voor die tijd de situatie van de gemeente aan een onderzoek te onderwerpen. Voor een gemeente-analyse kan gebruik worden gemaakt van het artikel „doorlichting van de gemeente” geschreven door br. A. de Vries en verkrijgbaar bij de E.C.U. Het doel van zo'n analyse is het vaststellen van de positieve dingen, het opsporen van hiaten en het stellen van prioriteiten. Zo'n analyse kost tijd en energie, maar

geeft zicht op de gemeente. Afhankelijk van zo'n gemeente-analyse en de situatie van de gemeente zijn er in elk jaar van het driejarenplan voor gemeente-opbouw mogelijkheden om het viëren, leren en dienen gestalte te geven. Waaraan kunnen we bijvoorbeeld denken?

EERSTE JAAR: VIEREN

- Met elkaar praten over de persoonlijke geloofsbeleving en het geloofsbelevens in de samenkomsten.
- Met elkaar eens na te denken over de lofprijzing en aanbidding in de samenkomsten van de gemeente.
- Meer samen te bidden.
- Kinderen en jongeren in de samenkomsten te betrekken.

TWEDE JAAR: LEREN

- Omzien naar elkaar.
- Nadenken over het missionair gemeentezijn.
- Nadenken over het eigenlijke, het wezenlijke van de gemeente.
- Het beginnen van een Gemeente-Bijbel School.
- Samen bezig zijn met levensvragen.

DERDE JAAR: DIENEN

- Betrokkenheid van de gemeentelieden vergroten.
- Het beginnen van een hulpdienst.
- Het formeren van een huisbezoekteam.
- Jongerevangelisatiewerk of tent-evangelisatiewerk.
- Vakantie-bijbelweken.

Alles wat tot dusver genoemd is, vraagt uiteraard om verdere uitwerking. Om er in de plaatselijke gemeente gestalte aan te geven.

Als inleidend artikel heb ik dankbaar gebruik gemaakt van de introductie van br. Eijer over het gemeente-opbouwplan. Onze huidige evangelist, br. P. Wijchers, heeft een artikel geschreven over „De E.C.U. en gemeente-opbouw”, vervolgens schrijven drie broeders over hun praktijkervaringen met het gemeente-opbouwplan; namelijk: br. Erwich over „in de leerschool van het geloof”; br. Van der Leer over „viëren-leren-dienen-delen in de Baptisten Gemeente Hengelo 't Venster”; br. Venema over „Silo bouwt aan vitale gemeente”.

Bij dezen wil ik de broeders bedanken voor hun bijdrage. We hopen dat alles tot zegen mag zijn voor elkaar en onze Heer die we samen dienen.

J. H. Stijkel

ECU EN GEMEENTEOPBOUW

In één van de vele boeken over gemeenteopbouw las ik de volgende zin: „Er gebeurt van alles in de kerk”. Zo is het! Er gebeurt van alles in onze gemeenten.

Het is hartverwarmend om in de gesprekken met raden en/of evangelisatiewerkgroepen van gemeenten te horen wat er zoal in de diverse gemeenten gedaan wordt. Nee, we zinken niet weg in zelfgenoegzaamheid. Dat zeker niet. In de gesprekken wordt juist de zorg verwoord over de voortgang van het werk in de gemeente. Er wordt wel veel gedaan, maar toch.

Met name in de oudere gemeenten in het noorden en oosten van ons land komen we een overstelpende hoeveelheid verenigingen tegen. Verenigingen die elk voor zich een eigen bestuur hebben, eigen activiteiten, jaarvergaderingen, jaarfeestjes en uitstapjes. De bestuursleden en de leden van de vereniging hebben het daar natuurlijk behoorlijk druk mee. Het hemd is overigens al gauw nader dan de rok en dus moeten de belangen van de vereniging hoog gehouden worden en soms zelfs verdedigd tegenover die van een andere vereniging.

Stel je toch eens voor. De raad heeft de besturen van alle verenigingen bij elkaar geroepen en heeft gevraagd om in één bepaalde week alle activiteiten te stoppen om samen de week te gebruiken voor bezinning op de manier waarop we gemeente zijn.

Hoezo de activiteiten stoppen? Wij ook?

Gemeenteopbouw staat voor *doelgericht en samenhangend werken* in de gemeente van Jezus Christus. Een titel van één van de vele boeken over gemeenteopbouw luidt: „Een vitale en aantrekkelijke gemeente”. Wij willen graag vitale en aantrekkelijke gemeenten zijn. Dat staat buiten kijf. Dat betekent dat we na moeten denken over het doel dat we als gemeente nastreven. We zullen na moeten denken over de manier waarop we dat in de gemeente het beste samen kunnen doen. daar hebben we alle mogelijkheden (alle gaven) in de gemeente voor nodig. De diverse verenigingen kunnen daarom niet (langer) leven als op eilanden.

Ook de ECU is op dit spoor gekomen. In haar beleidsnota schrijft zij dat

evangelisatie pas dan goed tot ontplooiing kan komen, als het plaatsvindt in, vanuit en tot een gemeente met een „gezond gemeentelijk klimaat”.

Hoe ziet zo'n gemeente eruit? Een dergelijke gemeente heeft nagedacht over het doel van haar bestaan en onverbrekkelijk daarmee verbonden heeft zij nagedacht over wie zij is. De uitkomsten van deze overpeinzingen bepalen het doel. Deze uitkomsten vormen dan tevens de basis voor het beleid om het gestelde doel te bereiken. Afhankelijk van de gaven die voorhanden zijn, kunnen taken ontwikkeld worden. Taken die toegespitst zijn op het doel. Nieuw ontwikkelde taken en daaraan gekoppelde activiteiten, evenals goed bevonden „oude” taken en activiteiten hebben een daarop aange-

We raken daarmee weer diep doordrongen van het vertrouwen dat we hebben gesteld op Jezus Christus, de gekruisigde en opgestane Heer. We krijgen weer zicht op de grote Liefde van Christus (Efeze 3 : 14-21).

De liefde, in ons uitgestort, gaat weer gloeien en branden. De inspiratie en motivatie zijn weer volop voorhanden als een van God gegeven geschenk. Zo ligt er een prachtig fundament (in Jezus Christus, de hoeksteen) om samen op te bouwen.

In 1 Petrus 2 : 9 wordt ons verteld wie de gemeente is, tot wie zij behoort, waar zij vandaan komt en wat haar opdracht is. Deze tekst (en bovenal haar antwoorden) vormt een prachtige basis om een programma te ontwikkelen waardoor de gemeente gebouwd wordt.

Graag doe ik hier een oproep aan allen, die met gemeenteopbouwplannen

paste structuur nodig. Uiteraard vraagt deze doordinking om begeleiding.

Wanneer we zo aan de gemeente willen bouwen, dan zullen we de vraag wie we zijn helder en duidelijk moeten beantwoorden. We zijn kinderen van de Vader! Hoe zijn we kinderen van de Vader geworden? In Jezus Christus! Wanneer? Precies om deze vraag gaat het.

Bij deze vragen mogen we elkaar terugbrengen naar de dag van onze geboorte uit de Geest. De dag van onze wedergeboorte. We voeren elkaar terug naar wat we begrepen en ervaren hebben van de overweldigende liefde van God voor ons mensenkinderen.

aan de slag willen, de zojuist gestelde vraag over wie we zijn niet uit het oog te verliezen.

De gemeente kan alleen maar zinvol opgebouwd worden vanuit een diep doorleefd geloof en in grote afhankelijkheid van God, die ons in Jezus Christus tegemoetkomt.

De opzet van een gemeenteopbouwplan kan er zeer verschillend uitzien en is erg afhankelijk van de plaatselijke gemeente. Voorbeelden vindt u elders in dit nummer van DC.

In een special van DC, mede uitgegeven door UZC/ECU, in oktober komen we er uitvoerig op terug.

Peet Wijchers

Bouwen aan de gemeente in Hoogezand

IN DE LEERSCHOOL VAN HET GELOOF

Het afgelopen jaar bouwen aan de gemeente stond in het teken van het thema „Leren”. Op een enthousiaste wijze begon het nieuwe seizoen met een inspirerend start-weekend, begin september 1991. Het was een weekend waarin veel te beleven viel. We sloten af met een sing-in in „t Kielzog”. Eerlijk gezegd was het daarna niet eenvoudig om de betrokkenheid bij het thema goed gaande te houden. In dat opzicht verliep het moeizaam. Het blijkt steeds weer dat de dingen die kort en krachtig zijn, beter „in de markt” liggen dan de zaken waar misschien lange adem voor nodig is. We deelden op de start-zondag het prachtige verhaal over de verheerlijking op de berg (Luc. 9 : 28-36). In dit verhaal loop je meteen tegen één van de hindernissen op, die je tegenkomt als je samen in de gemeente wilt „leren”. Vaak hebben we de neiging om van onze geloofservaringen „monumenten” te maken. Het gevolg kan dan zijn, dat de rek uit de navolging van Jezus gaat. Petrus was zo diep onder de indruk van wat er op de berg gebeurde, dat hij vond dat dit moest worden vastgelegd. Deze topervaring mocht niet maar één moment duren maar moest voortdurend werkelijkheid zijn. Dat deze topervaring meer gezegd zou moeten hebben over de weg die Jezus nog te gaan zou hebben in het kader van een nieuw verbond, wordt Petrus pas veel later duidelijk. Het volgen van Jezus is daarom **totaal** volgen, houdt ook een bepaalde rusteloosheid in, is **direct** en Hem navolgen betekent **vooruitgaan!** (Luc. 9 : 57-62)

LEERPROCES VAN DE HEILIGE GEEST

In alle opzichten is geprobeerd om het bovenstaande uit te werken: Alleen vanuit de overtuiging dat het Gods Geest is die mensen gaven geeft en die mensen leert om Jezus na te volgen (Joh. 14 : 26) zijn we aan de slag gegaan. In een aantal diensten stonden we stil bij de thematiek van de gaven van de Geest. Verdere uitwerking van deze thematiek is nodig, omdat blijkt dat we bij taken in de gemeente nog te veel kijken naar mensen die die taken kunnen uitoefenen en nog niet genoeg kijken naar de gaven die men-

sen hebben. Vanuit die gaven gerichte opstelling in de gemeente kunnen de taken ook beter worden uitgevoerd. Wat al in meer gemeenten ook van de grond is gekomen, is gesprek met en rondom pas gedoopte broeders en zusters. Vorig jaar begonnen we met ongeveer 47 mensen die in de laatste vijf jaar gedoopt waren. Het boekje „Samen verder” (uitgave van de ECU) diende als leidraad, daarbij. Na ruim een jaar was de helft van de groep nog over. Met deze groep hadden we heel

goede gesprekken. De gemeente heeft gebrek aan kader. Dat is al heel lang een aandachtspunt. Dit jaar zijn we daarom gestart met een „begeleidingsplan” op te stellen waardoor zij die mogelijk in de toekomst bij de raad van de gemeente betrokken willen zijn, de gelegenheid krijgen om zich wat in te werken in de vele facetten van het gemeentewerk.

EVALUATIE

Veel meer zou er te noemen zijn t.a.v. het afgelopen jaar, maar dat zou te ver voeren. Een paar punten zijn we het afgelopen jaar weer heel nadrukkelijk tegengekomen (over „leren” gesproken!?).

- * Het is van heel groot belang, dat de plannen en ideeën die er zijn, in de gemeente landen en ook daadwerkelijk gedragen worden. We ontdekten dat we er voor moeten kiezen om vanaf het allereerste begin de gemeente te betrekken bij de plannen die er zijn.
- * Het verdient aanbeveling om tweemaal per jaar met het gehele kader van de gemeente in gesprek te gaan over de thema's van het nieuwe jaar of over andere zaken die aandacht vragen.
- * De gemeente blijkt een dermate

druk verenigingsleven te hebben, dat er voor gezamenlijke momenten van bezinning (wijkavonden, gemeentevonden, etc.) geen tijd is. Elke avond is er wel iets. De verenigingen kunnen gemeenten in de gemeente worden.

- * In aansluiting daarop belegden we een vergadering met het gehele kader van de gemeente, nadat we de verenigingen een vragenlijst hadden voorgelegd. Het gesprek samen was heel bemoedigend en leidde tot het besluit op een gemeentevergadering om een bezinningsweek te houden. In die week zijn er dan geen verenigingsactiviteiten.
- * Samen als gemeente iets doen blijft heel erg nodig en bemoedigend. In mei hielden we een evangeliemarkt aan de Hoofdstraat in Hoogezand. Het was geweldig om dit samen te kunnen doen!

IN DE LEERSCHOOL VAN GODS LIEFDE

Leren houdt nooit op, ook niet als je christen bent. Persoonlijk ben ik het met Dingemans („In de leerschool van het geloof”, Kok Kampen 1986), eens die stelt dat leren te maken heeft met de wijze waarop Gods kinderen zich bewegen binnen de ruimte van Zijn liefde. Leren is dan niet allereerst zelfontplooiing en zelfontwikkeling, maar Christus volgen, zijn weg leren gaan, een houding vinden tegenover zijn roepstem, je bekeren en je geven aan Zijn dienst in deze wereld. Hoe moeizaam het bouwen aan de gemeente zo nu en dan ook gaat, het is de gemeente van de Heer. Zijn Geest wil er werken!

Met een hartelijke groet vanuit Hoogezand;

ds. René Erwich

SILO BOUWT AAN VITALE GEMEENTE

„Gemeente-opbouw is dé opdracht van dit moment” stond boven een van de artikelen welke maandelijks in ons gemeenteblaadje verschijnen over gemeente-opbouw.

Geleid door het psalmwoord: „Als de Here het huis niet bouwt, vergeefs zwoegen de bouwlieden eraan”, zijn we nu al een aantal jaren bezig met het bewust en doelgericht bouwen aan de gemeente. Het psalmwoord is op twee manieren voor ons waar. Als de Here Zijn gemeente(n) niet bouwt, dan kunnen we nog zulke mooie plannen uitdenken, er komt niets van terecht. Anderzijds is echter ook erg waar, dat de Here niet bouwt zonder de bouwlieden. Het is een samengaan van mensenwerk en Gods werk. De gemeente Silo in Utrecht-C werkt vooral met het systeem dat ontwikkeld is door dr. Hendriks van de Vrije Universiteit van Amsterdam. Daarom is mij gevraagd in dit artikel iets daarover uit te leggen, hetgeen ik, vanwege de gemeente-opbouw heb toegezegd.

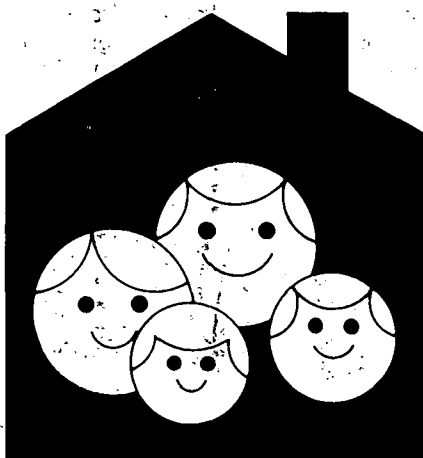
SYSTEEM VAN VIJF FAKTOREN

Het idee van dr. Hendriks is gebaseerd op het principe dat er tenminste vijf factoren zijn die het gemeentelijk leven beïnvloeden: ten gunste of ten ongunste. Wil men nu de gemeente vitaal en aantrekkelijk maken (het doel dat dr. Hendriks voor ogen heeft), dan moet er aan die vijf factoren gewerkt worden. Het gaat om een positief klimaat, een stimulerende leiding, structuur: relaties tussen individuen en groepen; inspirerende doelen en aantrekkelijke taken en tenslotte een stimulerende identiteitsconceptie. Nu zou het te ver voeren om deze vijf factoren in dit korte bestek breed uit te meten (men leze daartoe zelf het boek van dr. Hendriks: Een vitale en aantrekkelijke gemeente). U begrijpt: dit boek gaat vooral over „het zwoegen van de bouwlieden”, waarbij het „bouwen van Heer” voorondersteld is. Dat hoeft immers ook niet verbeterd te worden; het bouwen van de mensen wel.

BASISUITWERKING

Dr. Hendriks komt tot de konklusie dat als het om klimaat gaat, de gemeente (leden) absoluut als subjeet gezien en behandeld moet worden. Alleen mondigemeenteleden kunnen met succes bouwer worden aan Gods gemeente. En daarbij gaat het niet om de

raadsleden alleen, maar om alle gemeentelieden. In het systeem van Hendriks, maar eigenlijk ook in de gemeente is er alleen plaats voor mondig, zelfstandig denkende en gelovende gemeentelieden (een goed baptisten-beginsel). In zo'n gemeente is er alleen plaats voor een leiding die weet wat dienen is. Leiderschap is dan ook ten diepste dienst. De grootste taak van de leiding in de gemeente is dan ook de leden te ondersteunen in het uitoefenen van

hun roeping in de gemeente en de wereld. Belangrijk daarbij is dat de structuren helder zijn. Er moeten duidelijke overlegstructuren zijn. Maar de gemeente is geen doel op zich. De gemeente is ergens voor, werkt ergens heen. Daarom moeten de doelen en de taken helder geformuleerd zijn. Elke gemeente die dat niet helder kan omschrijven, bouwt aan een toren (met een beeld van de Heer) zonder eerst de kosten te berekenen en een tekening te maken. De vraag: wat is onze opdracht als baptisten gemeente in...? moet de leidende vraag zijn voor al het gemeentelijk werken. Aan deze vraag gaat echter nog een andere vooraf, nl.: Wie zijn wij eigenlijk? De vraag naar de identiteit. Nu is dat een woord dat eigenlijk niet goed gehanteerd kan worden, omdat ieder er weer wat anders onder verstaat. (Zie: Heden en toekomst, dr. J. Reiling). Ds. Reiling kiest er dan ook voor om liever van „weg” te spreken. Dr. Hendriks gebruikt de term: identiteitsconceptie, waar hij mee bedoelt dat het vooral belangrijk is naar binnen toe, bij de gemeentelieden zelf duidelijk is waar zij voor staan en wie ze zijn. Het gaat erom hoe zij hun identiteit verstaan (conceptie).

GEMEENTE-ANALYSE

Aangezien de gemeente bestaat uit mondig leden (priesterschap van alle gelovigen) en deze leden slechts samen het beleid kunnen maken is het nodig te achterhalen wat die leden vinden van de zaken die te maken hebben met die vijf factoren. De enige mogelijkheid om daar achter te komen is: het ze te vragen. En dan niet in een grote gemeentevergadering, maar gewoon persoonlijk. Daarbij is het belangrijk te achterhalen wat men vindt van het functioneren van de gemeente in al haar facetten, maar ook is het belangrijk te weten hoe het zou moeten worden. Daarom heeft dr. Hendriks een vragenlijst ontwikkeld waarmee op die twee vragen een antwoord verkregen kan worden. Het systeem is heel simpel: elke vraag moet twee keer beantwoord worden: eerst hoe men feitelijk (nu) de situatie ervaart, en twee hoe men vindt dat hij zou moeten zijn. De uitkomst van die analyse geeft geen directe antwoorden die oplossingen bieden. Wat wel heel helder wordt, is dat men op diverse punten vindt dat er wat veranderd moet worden. Met een voorbeeld. De vraag is: hoe ervaart u het contact met uw voorganger? Als u vindt dat dat contact weinig of slecht is, dan geeft u een laag cijfer. Als u vervolgens vindt dat dat wel moet veranderen, dan geeft u als tweede antwoord een hoger cijfer aan (of eenzelfde cijfer als u het zo wel goed vindt). Op een gemeente-avond worden dan de uitkomsten met elkaar besproken en kan worden vastgesteld met welke onderwerpen de gemeente aan het werk moet om een verbetering te krijgen op het gebied van één van de vijf factoren. Belangrijk blijft hierbij dat de gemeente steeds zelf de konklusies trekt en de keuzen maakt, want het moet door de gemeente gedragen en ook uitgevoerd worden. Na een aantal jaren is het dan goed om een en ander eens te evalueren.

Ik ben me ervan bewust dat ik dr. Hendriks en zijn gemeente-opbouwplan te kort doe met deze zeer drastische samenvatting. Toch hoop ik dat onze gemeenten ermee gediend zijn. Wij hopen immers allemaal vitale en aantrekkelijke gemeenten te zijn (worden) tot eer van de Heer van de gemeente.

ds. Rolf Venema

GEMEENTEOPBOUW IN HENGELO 'T VENSTER

Het is nu drie jaar geleden dat wij in onze gemeente van start zijn gegaan met het Gemeente Opbouw Plan (GOP). Elk seizoen wordt opgebouwd rondom een jaarthema en wel in de volgorde: vieren - leren - dienen - delen. Uiteraard lopen de thema's ook in elkaar over, je kunt zeggen dat je permanent aan het Vieren, het Leren, het Dienen en het Delen bent in en vanuit de gemeente. Het kan daarom wat geforceerd aandoen, het werken met zo'n apart jaarthema. Toch heeft het een groot voordeel: je werkt met een rode draad die steeds weer terugkomt. Je staat wat meer stil bij dat ene aspect, en je kunt het ook verder uitdiepen. Natuurlijk is het niet zo dat wij in 't Venster nu uit-gevierd, uit-geleerd en uit-gediend zijn, integendeel. Gemeenteopbouw is een doorgaand proces, evengoed als het christen-zijn een groei-proces blijft.

Het komende seizoen zal het thema „DELEN” zijn. Wij zullen dan aandacht geven aan accenten zoals: de onderlinge gemeenschap in de gemeente („het omzien naar elkaar”); de onderlingen, verbondenheid in de kerkdiensten; het ontdekken van onze geestelijke gaven; de betrokkenheid en de motivatie van de leden op het geheel van de opbouw van de gemeente.

De vormen die wij gebruiken, zijn veelal niet nieuw, maar worden wel gericht gebruikt ten behoeve van het betreffende jaarthema. Op de GROOTHUIS-BEZOeken van het seizoen '91-'92 stond het thema „Geloofsoverdracht” centraal. Uit het verslag van één van de wijkouderlingen, J. H. v.d. Veen, het volgende:

„Op de vraag 'Hoe kunnen wij samen een aantrekkelijke en vitale gemeentevormen?' kwamen eigenlijk uit de drie avonden drie verschillende reacties:
- we moeten omzien naar de *jeugd*, want de jeugd is de toekomst van de gemeente;
- we moeten omzien naar *elkaar*, naar de gemeentelieden of vrienden die minder vaak in de kerk komen, naar mensen die ziek zijn;
- een *evangeliserende* gemeente is een hechte groeiende gemeente, want

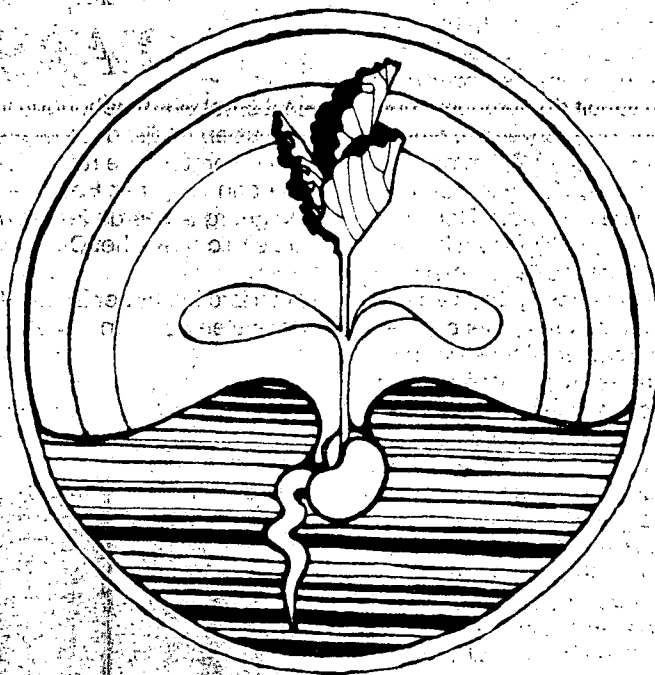
voordat je kunt evangeliseren, moet je elkaar vertrouwen.”

Op de pastorale raadsvergadering worden de wijkouderlingen door de voorganger toegerust om deze groot-huisbezoek-avonden te leiden. Naast de groothuisbezoek-ronde houden we ook elk jaar een GEMEENTE-CURSUS van 4 avonden met zo'n 25 deelnemers. Het thema van de cursus is: „geënt op het jaarthema, afgelopen jaar heette het: „Geloven, dat moet je doen!” De voorbereiding en leiding van de cursus is in handen van de leden van de evangelisatie-werkgroep, in samenwerking met de voorganger. Uit onze Gemeentebode de volgende impressie van één van de deelnemers (I. Abbink):

lezen of een enquête invullen en/of een opdracht uitvoeren. Ook vond ik het leuk dat de evangelisatiedienst op de cursus aansloot.

Als derde schakel in het geheel van het GOP is er de Doopnazorg. Dit gebeurt achter de schermen. Elke dopling wordt persoonlijk door iemand begeleid aan de hand van het boekje „Samen verder”. In overleg wordt iemand uit de gemeente hiervoor benaderd, die van de voorganger de nodige instructie ontvangt. Zowel door de „mentor” als door de „jonggedoopte” wordt dit stukje werk als „zeer zinvol” ervaren: „wij hebben er veel van geleerd, doordat je gericht bezig bent met je geloof”. Er ontstaat ook een netwerk van kontakten van mensen die via de doopnazorg elkaar hebben leren kennen.

Naast deze drie belangrijkste vormen van het GOP zijn er natuurlijk meer terreinen waarop het jaarthema tot uiting komt, m.n. in de Themadiensten en de Startzondagen. Ook daarin wordt ge-

„Het was de derde keer voor mij dat ik meedeed aan de gemeentecursus en opnieuw heb ik het als heel zinvol ervaren. Het is naar mijn idee goed om met elkaar in gesprek te zijn en te luisteren naar elkaar. Je leert elkaar weer veel beter en op een andere manier kennen. Die vier avonden gaan heel snel voorbij, het programma is zeer afwisselend en de sfeer is ontspannen. Ook deze keer kregen we weer huiswerk mee. Dat varieerde van iets door-

wordt gestreefd naar een bredere betrokkenheid en deelname van de leden, zodat het niet uitsluitend de voorganger is die het woord voert en zijn gezicht laat zien.

Zo komen binnen het gemeenteopbouwplan de volgende elementen naar voren die wezenlijk zijn voor het gemeente-zijn:

* de gemeente is zelf verantwoordelijk

en niet het werkgebied van de dominee (gemeente is subject i.p.v. object).
 * het kader en de leden worden ingeschakeld om zich „naar kracht en gave in te zetten voor de opbouw van de gemeente” (formule in onze doopvragen).
 * dat betekent dat de voornaamste taak van de voorganger „toerusting” is (zie Efeze 4 : 12 „... om de heiligen toe te rusten tot dienstbetoon, tot opbouw van het lichaam van Christus”).

Deze visie betekent dat er een goed samenspel tussen raad en voorganger moet zijn. We moeten elkaars visie op de gemeente wel delen, daarom ruimten wij ook gericht tijd in voor gesprek over deze zaken. Ook vormt „toerusting” altijd een vast agendapunt op onze pastorale vergaderingen. Evenzo vormt „gemeente-opbouw” een vast agendapunt op onze gemeentevergaderingen aan begin en einde van het seizoen. Als raad en voorganger houden wij in juni ons *jaarlijks werkoverleg*. Dit jaar was er naast het evaluatierapport van de voorganger een uitgebreid verslag van de werkzaamheden van de raad, opgesteld door de voorzitter. Voor het komende seizoen hebben wij onszelf als huiswerk meegegeven het maken van een *gemeente-analyse*. Enkele mensen vanuit de gemeente hebben zich reeds opgegeven om hiermee aan het werk te gaan. De bedoeling is om een helder plaatje van de gemeente te laten ontstaan. Hoe is onze gemeente opgebouwd qua leeftijd, kerkelijke achtergrond, welke mensen zijn op welke terreinen actief, wat is de groei-curve van de gemeente etc.? Als raad willen we samen met de gemeente in de komende tijd verder nadenken over ons functioneren: wie doet wat, gaat het, wat moet veranderd, verbeterd worden etc. Maar het belangrijkste is dat we dit functioneren willen toetsen aan onze *grondslag: om gemeente van de Heer te zijn*. Wat betekent dat in onze tijd en in onze eigen omgeving? Hebben we wat dat betreft een visie op de toekomst, hoe 't Venster er in het jaar 2000 uit zal zien bijvoorbeeld?

Zo blijven we in Hengelo met elkaar mee-denken en -werken aan de *opbouw van de gemeente* in gebed in de voortgang van Gods Koninkrijk in deze wereld.

H. Blaak, voorzitter
 N. A. van der Leer, voorganger

NOG EVEN...

... EN FLEVO TOTAAL BARST WEER LOS!

Het festival wordt gehouden van 20 tot en met 23 augustus op de Flevohof in Biddinghuizen en lijkt deze keer af te stevenen op een record aantal bezoekers. Nu al heeft de organisatie ruim 4400 aanmeldingen binnen gekregen. Dat betekent 600 meer dan vorig jaar. Het is de vijftiende keer dat het door Youth for Christ Nederland georganiseerde festival wordt gehouden.

Op de foto boven het Oslo Gospel Choir, dat op het hoofdpodium te beluisteren zal zijn.

Op de foto hieronder Billy & Sarah Gaines uit de Verenigde Staten, die ook tot de vele gasten behoren.

DEREK PRINCE, „ZEGEN OF VLOEK”

Er zijn vele visies op de vraag, waarom er zoveel pijn, verdriet en moeite in het leven is en waarom het ene leven hier veel meer door getroffen wordt dan het andere. Derek Prince, een voormalig docent filosofie aan de universiteit van Cambridge en internationaal erkend Bijbelleraar, heeft zich verdiept in de twee krachten die in het leven van ieder mens werkzaam zijn: de zegen en de vloek. Als wij de werkingen van een bepaalde vloek gaan herkennen, is het mogelijk dat wij bevrijd kunnen worden van de gevolgen daarvan en deel krijgen aan Gods zegen.

Derek baseert zich bij zijn onderzoek op de Schrift. Behalve Deuteronomium 28, dat geheel gewijd is aan het thema van zegen of vloek, komen deze woorden veelvuldig voor in de Bijbel, namelijk 640 maal. Ze vormen, volgens de schrijver, hoofdthema's. Ze hebben beide een uitwerking, die zelden tot de enkeling beperkt blijft en werken vaak vele generaties lang door, totdat hun uitwerking wordt opgeheven.

Woorden (uitgesproken; geschreven of slechts gedacht) vormen het belangrijkste middel voor het overbrengen van zegeningen of vervloeking. De kracht van woorden is haast angstaanjagend. Met name in Spreuken en in de brief van Jacobus staan veel waarschuwingen tegen het verkeerd gebruik van taal. Echter, niet alleen woorden, maar ook voorwerpen kunnen een vloek of zegen over u brengen (bijv. een Boeddhabeeld in het huis van een christen).

Hoofdoorzaak van zegen is het luisteren naar Gods stem en gehoorzaamheid aan God; hoofdoorzaak van vervloeking is het niet willen luisteren naar Gods stem, ongehoorzaamheid, kortom rebellie tegen God.

Derek geeft een lijst van problemen, die zouden kunnen wijzen op een vloek (bijv. chronische ziekten of chronisch geldgebrek). Bij het vaststellen of een vloek werkzaam is, is voorzichtigheid geboden, want, zo stelt de schrijver, alleen de Heilige Geest kan een absoluut nauwkeurige diagnose stellen.

Wat zijn nu de oorzaken van vervloeking in concrete zin? Dat zijn altijd zonden van onszelf of van ons voorgelacht zoals o.a. contact met het occulte; geen eerbied voor ouders; onrecht; ongeoorloofde seks; antisemitisme;

wetticisme; vleselijkheid; zichzelf opgelegde vloeken; roddelen; woordbreuk; gierigheid. Maar ook een ander kan een vloek over mijn leven uitspreken.

Hoe kunnen we nu bevrijd worden van een vloek? Dat is slechts mogelijk door de verzoeningsdood van Jezus aan het kruis. Prachtig beschrijft Derek hoe op onze Heer al het kwade is gekomen, opdat de mens het goede aangeboden kon worden. Zo is de Here Jezus een vloek geworden, opdat wij de zegen konden ontvangen! Wij hoeven niet in de duisternis te blijven leven, maar mogen op grond van Christus' volbrachte werk naar licht en bevrijding zoeken. Kort weergegeven, mogen wij dan 7 stappen doen: 1. belijdenis van ons geloof in Jezus Christus en in zijn offer voor ons; 2. bekering van zonden; 3. vergeving aan God vragen van al onze zonden; 4. zelf anderen vergeven; 5. afstand doen van elk occult of satanisch contact; 6. gebed ter bevrijding van iedere vloek; 7. verder gaan onder Gods zegen. Derek reikt ons voor dit gaan onder Gods zegen de hulpmiddelen van proclamatie (het hardop uitspreken van Bijbelteksten), dankzegging en lofprijzing aan. Deze kunnen ons bij allerlei geestelijke aanvallen helpen te overwinnen, als wij ons vertrouwen geheel en alleen op God blijven stellen.

Boeken

Tot slot: we leven na de zondeval in een gebroken, zondige wereld en in een vernederd lichaam. De volledige en uiteindelijke afschaffing van elke vloek komt pas als de periode van „een nieuwe hemel en een nieuwe aarde” aanbreekt. Commentaar: dit ongetwijfeld heel interessante boek geeft veel stof tot denken. Onrustig zal het ons echter maken, als we te veel uit zullen zijn op onze eigen bevrijding. Christus roept ons immers op om Hem te volgen en „kruisdragers” te zijn en Paulus krijgt op zijn bede om verlost te mogen worden van een „doorn in zijn vlees” het antwoord: „Mijn genade is u genoeg.”

De woorden „Zegen of vloek”, „Aan u de keus” (gebaseerd op Deut. 30 : 19) vind ik, wanneer ze zo prijken op de kaft van het boek, nogal absoluut gesteld; het lijkt alsof we alles in het leven volkomen in eigen hand kunnen hebben.

Derek Prince, „Zegen of vloek” (1990). Nederlandse uitgave: Gideon (1991), 239 blz, f 23,50.

Annelies Polderman

LUISTEREN

Gelukkig dat er mensen zijn, die echt nog kunnen luisteren. Het worden er steeds minder volgens mij. Men wil wel praten en misschien graag fluisteren, maar luisteren naar de ander is er niet bij. Als hun woordenvloed je blijft overspoelen, ben je als een drenkeling in de zee. Je kunt niet meer denken of voelen, ze sleuren je in de woordenstroom met zich mee. Je wilt zo graag ook iets gaan zeggen, en begint heel dapper aan een zin. Maar voordat je de rest nog uit kunt leggen, zit je rivaal er al weer midden in. Dit is voor mij geen converseren, het blijft een egocentrisch doel, en als ik het eerlijk mag zeggen: het geeft zo'n nutteloos gevoel. Altijd zullen mensen schreeuwen, praten of zelfs fluisteren, maar het hoort ook bij de mensenrechten, naar elkaar te blijven luisteren !!!

Schijnwerpers op Haggai 1:

WERK AAN DE KERK!

Het bijbelboek Haggai is maar klein, maar Haggai is een groot profeet. Op een belangrijk punt in de geschiedenis van Israël heeft hij het geestelijk leven van het volk een nieuwe impuls gegeven. Een impuls die ook voor de gemeente van nu betekenis heeft. Daarom in een viertal bijdragen de boodschap van deze profeet.

HAGGAI EN ZIJN TIJD

Over de persoon van de profeet Haggai weten we eigenlijk heel weinig. Volgens Ezra 5 : 1 en 6 : 14 moet hij een tijdgenoot van de profeet Zacharia zijn geweest. Zijn naam betekent „op een feestdag geborene”. Haggai zou misschien tot „het volk des lands” kunnen behoren, want in 2 : 4 richt hij zich in het bijzonder tot hen. Haggai is een profeet die leefde ná de ballingschap van het zuidelijke rijk Juda in Babel. Het volk (met name de leidinggevende figuren; in feite dus een minderheid) werd in 586 v. Chr. weggevoerd naar Babel en de tempel te Jeruzalem werd toen verwoest. Alle hoop op de toekomst voor het volk van God in het beloofde land leek te zijn verdwenen. Waarschijnlijk hebben ook andere joden het land verlaten. Juda en Israël (dat al in 722 v. Chr. door de Assyriërs in ballingschap was gevoerd) waren politiek, religieus en economisch ontredderde gebieden. Het Perzische rijk had in 539 v. Chr. o.l.v. koning Cyrus (= Kores in Jes. 45) het Babylonische

nomische situatie in het land. Haggai (en ook zijn tijdgenoot Zacharia) wekten het volk op om weer verder te gaan met de tempelbouw. Haggai's profetieën zijn gedateerd in het tweede jaar van koning Darius van Perzië; d.w.z. 520 v. Chr. Plaats van handeling is Jeruzalem.

DE HOORDERS

Haggai spreekt tot de leiders het volk: Zerubbabel en Jezua, de hogepriester. Maar in de leiders wordt natuurlijk het gehele volk aangesproken (dat blijkt ook wel uit de verzen 4-11). Het volk bestaat uit teruggekeerde joden, maar ook uit joden die niet weggevoerd zijn. De offerdienst is ten tijde van Ezra (Ezra 1) hersteld en de fundamenten voor de tempel zijn gelegd. Maar daar bleef het bij. In hun ogen was de tijd nog niet rijp voor de herbouw (vs. 2). Wellicht meenden ze dat dat pas in de messiaanse tijd zou gebeuren (vgl. Ez. 37 : 24 e.v.) en dat nu de offerdienst voldoende was. Daar kwam nog bij dat het land in een slechte maat-

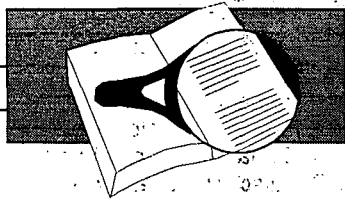
middelpunt, namelijk de verzen 7 en 8, die een oproep tot bezinning bevatten en tevens een heilsbelofte. Rondom deze verzen zijn de overige gerangschikt, waarbij verschillende verzen met elkaar corresponderen (vgl. 6 met 9a, 4 met 9b-11, 2 met 12 en 14; 1 met 15a). De boodschap van Haggai is duidelijk. Het is nu de tijd om de tempel te herbouwen. Weg met alle traagheid en laksheid. Maar ook: geen teleurstelling meer en ontmoediging, want de Here geeft immers zijn beloften van een heerlijke toekomst (vs. 8) en van Zijn bijstand (vs. 14).

BOUWEN AAN GODS GEBOUW

Er lichten voor ons verschillende dingen op in deze profetie van Haggai. Het verwijt van *traagheid en laksheid* hoort daarbij. Zeker als we bedenken dat een zekere matheid de christenen in het vroeger christelijke westen bevangen heeft. Maar het gaat vooral om het positieve. Haggai roept zijn volk op om te *komen* (vgl. vs. 14: „en-zij kwamen”). Dat heeft met omkeer te maken (vs. 12: „Toen hoorden ...”). Komen en horen betekent bekering. Het heeft in de gemeente betrekking op de *levende steen*, Jezus Christus, door Wie mensen vernieuwd worden. Het volk „vreesde”, d.w.z. was opnieuw met heilig ontzag voor God vervuld. Die dauw en droogte beheerst (vgl. vs. 10-11). Maar „God vrezen” betekent ook zien in welke relatie je tot God staat: Schepper-schepsel. Vrezen duidt dus op een afstand tussen God en mens, maar ook op een nauwe relatie. Bouwen aan de gemeente gebeurt vervolgens door *jezelf als levende stenen* ook te laten gebruiken (vgl. 1-Petr. 7 : 1-8). Bouwen doe je *samen* met broeders en zusters, die je niet kunt uitkiezen, maar die je wel moet accepteren. Bij alles staat Gods belofte van Zijn toekomst zo vast als een huis (vs. 8). Wanneer wij horen en komen, dan is God nabij en dan wekt Hij door Zijn Geest ons ook op. Of zoals de woorden van Supplement 4: Bidt broeders, om de Geest des Heren, bidt om Zijn tomeloos geweld! Bidt dat Gods wind met wilde vlagen in onze dorre tuinen steelt! Bidt om de voortgang van Zijn werk.

H. D. Huiting

Bijbel

rijk ten val gebracht. Cyrus had vervolgens de joden toestemming gegeven om terug te keren en de tempel te herbouwen (vgl. Ezra 1). Onder leiding van de hogepriester Jozua en de davidische (= afstammend van David) Zerubbabel is het volk toen ook begonnen met de herbouw. Maar de tempelbouw was abrupt stil komen te liggen door de tegenstand van de Samaritanen (Ezra 4 : 1 e.v.) en blijkbaar (Haggai 1 : 6 en 11) ook door de slechte eco-

schappelijke en economische situatie verkeerde, dit in tegenstelling tot de geweldige beloften van profeten als Jesaja en Ezechiël.

AANSPORING TOT HERBOUW

Haggai bestrijdt echter de gangbare visie onder het volk. Het is ongepast om zelf in goede huizen te wonen, „terwijl dit huis verwoest ligt” (vs. 4). Haggai's eerste preek heeft een duidelijk

MILITAIRE INTERVENTIE

De laatste jaren zien wij een ontwikkeling in de wereld welke er nog niet eerder is geweest. We willen wijzen op de ontwikkelingen in Joegoslavië. Er wordt strijd gevoerd, wat aan een burgeroorlog doet denken. Er is vanuit de wereld een hulpprogramma opgezet om de burgers daar in hun nood te helpen; daartoe zijn de mensen met de blauwe baretten ingeschakeld. Maar het wordt nu al duidelijk dat steeds nadrukkelijker gedreigd wordt met een militaire interventie.

De eerste keer dat we dit op deze wijze meemaakten, was met de Golfcrisis. Irak, de agressor, die het kleine Koeweit was binnengevallen met zijn enorme legermacht, werd door een internationaal leger afgestraft, een afstraffing die op politiek gebied nog steeds doorgaat.

In Joegoslavië wordt Servië als de schuldige aangewezen, en men bedreigt deze bevolkingsgroep met militair ingrijpen. Dat gebeurt zowel door de Westeuropese Unie, alsook door de Verenigde Naties.

Hieruit blijkt nu een andere wijze van werken van de Verenigde Naties dan wij, sinds de oprichting van dit instituut, hebben meegemaakt. Veel problemen in deze wereld werden aan de Verenigde Naties, aan de Veiligheidsraad voorgelegd. Resoluties werden in grote veelheid aangenomen, maar de betreffende landen konden in zekere zin deze resoluties naast zich neerleggen.

Hierin is nu verandering gekomen. Dat komt doordat de koude oorlog is afgelopen. Voorheen moest er bij optreden van de Verenigde Naties altijd voorzichtig gemanoeuvreerd worden uit angst voor de Sovjet-Unie, uit angst voor een nieuwe wereldoorlog. Die angst is nu weggenomen. De wereldorganisaties kunnen vrolijk optreden waar zij willen en hoe zij willen.

Vandaag is de wereldorganisatie in staat om een internationale politiemacht op te bouwen, die landen en volken gaat afstraffen, als dit in de ogen der wereld noodzakelijk is. Wij vinden dit een gevaarlijke ontwikkeling!

Ten eerste op politiek regionaal gebied.

De macht van de plaatselijke landelijke regeringen, wordt steeds kleiner. We zien dit in ons eigen land. Minister Van den Broek, buitenlandse zaken, is altijd op reis voor internationale zaken, en we hebben de indruk dat onze eigen landsproblematiek een provinciaal onderdeel van de internationale politiek gaat worden. Het zou mogelijk kunnen zijn dat een minderheid in ons land of een ander land, dat zich onderdrukt vindt, een beroep doet op de Verenigde Naties, opdat deze hen uit hun onderdrukte positie komt bevrijden. De internationale politiemacht valt dan het land binnen om orde op zaken te stellen.

Een tweede zaak is het godsdienstig terrein.

In de eenheid welke zich op politiek gebied aan het voltrekken is, is er eigenlijk geen ruimte meer voor al die verschillende godsdiensten en kerken, maar wel moet de godsdienst een harmonieuze eenheid worden, waarbij de godsdienst ook in goede harmonie met de staat, de wereldstaat, moet leven. In deze tijd zien we hoe, bewust of onbewust, de eenheid tussen de godsdiensten wordt gezocht. Niet alleen de wereld, ook de kerk wordt voor de komende eenheid klaargemaakt. En zal het niet goedschiks gaan dan maar kwaadschiks, maar ook de verschillende godsdiensten zullen tot elkaar moeten komen.

HET RIJK VAN DE ANTICHRIST

Het rijk van de komende wereldeenheden zal het rijk zijn van de grote tegenstander van God en van Christus, de antichrist. Wie de Bijbel kent, weet dat we daarheen op weg zijn. En in heel het wereldgebeuren zien we de contouren van dat komende wereldrijk. De internationale politiek krijgt steeds meer macht. Het ingrijpen in plaatselijke conflicten zal steeds vaker gebeuren. De drang naar eenheid wordt steeds sterker. Velen hebben het al gezegd: de toekomst is aan één wereld of geen wereld.

De gemeente van Christus dient dit allemaal te weten, want op weg naar het eindrijk, is ook op weg naar de wederkomst van Christus. En de grote vraag is of Gods gemeente daartoe bereid is. Maar de Here is wel komende.

Jac. Schouten

BIJBELS RAADSEL

Bodo Riedel in „Die Gemeinde“

Voor veel mensen is het boek Genesis een boek vol vraagtekens. Ik moet eerlijk zeggen: mij heeft het eerste bijbelboek al heel wat antwoorden gegeven. En ik houd vooral van dit boek, omdat het onze vragen niet in leerstellingen beantwoordt, maar in de vorm van verhalen.

Natuurlijk staan er feitelijk gezien heel wat vragen in Genesis: zinnen dus, die met een vraagteken eindigen. Zo vraagt God bijvoorbeeld aan Adam direct na de zondeval: „Waar ben je?“ En het boek bevat ook veel antwoorden op zulke vragen.

Hieronder staan antwoorden uit Genesis. Schrijft u eens op, wie hier een antwoord geeft. Misschien is deze puzzel meteen een aanleiding om Genesis weer eens helemaal te lezen.

1. Ik heb niet gelachen.
2. Wilt gij soms koning over ons zijn?
3. Van de vrucht van het geboomte in de hof mogen wij eten.
4. Het is genoeg, mijn zoon... leeft nog; ik wil gaan en hem zien, eer ik sterf.
5. Drink, mijn heer.
6. Toen ik uw geluid in de hof hoorde, werd ik bevreesd...
7. Here HERE, wat zult Gij mij geven, daar ik kinderloos heengá...
8. God zal Zichzelf voorzien van een lam ten brandoffer, mijn zoon.
9. Houd mij niet op, nu de HERE mijn weg voorspoedig gemaakt heeft.
10. Ik weet het niet: ben ik mijns broeders hoeder?
11. Neen, wij zullen de nacht op het plein doorbrengen.
12. Omdat de HERE, uw God, mij deed slagen.
13. Het is beter, dat ik haar aan u geef dan dat ik haar aan een andere man geef.
14. Waarom spreekt mijn heer zulke woorden? Verre zij het van uw knechten zo iets te doen.
15. Ik laat u niet gaan, tenzij gij mij zegent.
16. Gij zult geenszins sterven.
17. De vrouw, die gij aan mijn zijde gesteld hebt, die...
18. Indien ik te Sodom vijftig rechtvaardigen in de stad vind...
19. Ik dacht: wellicht is er geen vreze Gods in deze plaats; zij zullen mij doden om mijn vrouw.
20. Waarom vraagt gij toch naar mijn naam?

(oplossingen pag. 16).

ZOEKLICHT-TOOGDAG

Duizenden Zoeklicht-vrienden en vriendinnen hopen elkaar op zaterdag 29 augustus in de Jaarbeurs te Utrecht, rondom het geopende profetische Woord van God, te ontmoeten. Juist omdat er de laatste tijd veel gebeurtenissen plaatsvinden, die „tekenend” zijn voor de wederkomst van Christus, luidt het thema van deze Zoeklicht-Toogdag:

„TEKENEN VAN ZIJN KOMST”

In Mattheüs 24 worden verschillende tekenen genoemd, waarvan er 4 uitgekozen zijn om op deze dag te overdenken. Tijdens de *morgensamenkomst*, die om 10.00 uur begint, hoopt prof. dr. W. H. Velema te spreken over „Ongekende Verleiding” en ds. Jac. Schouten over „De uitlopende Vijgeboom”. De Chr. Gem. Zangvereniging „Immanuel” uit Rhenen o.l.v. de heer Bert Moll zal aan deze samenkomst haar medewerking verlenen.

In de middagsamenkomst, die om 14.00 uur begint, hoopt ds. J. D. F. Langhenkel over „Verkillende Liefde” te spreken en ds. C. Blenk over „Het laatste Appèl”.

Aan deze dienst hoopt het Andriesskerkkoor uit Amerongen o.l.v. de heer Jan Torny haar medewerking te verlenen.

Zowel 's morgens als 's middags zullen Esther Tims en het duo Peter Kits en Janny van Campen de samenkomsten muzikaal omlijsten.

Verdere muzikale medewerking wordt verleend door: Maarten de Groot (orgel), Henk en Hendrie Drost (trompet) en Ton Sauer (piano).

De samenkomsten worden voorafgegaan door samenzang o.l.v. Peter Kits. De kinderen t/m 3 jaar zijn gedurende de samenkomsten welkom in de crèche en voor kinderen vanaf 4 jaar worden speciale kindersamenkomsten gehouden.

Een zeer uitgebreide boekentafel van Het Zoeklicht is aanwezig met daarnaast informatiestands van diverse organisaties uit Nederland en België. Iedereen is van harte welkom en de toegang is vrij.

Voor inlichtingen kunt u contact opnemen met: Het Zoeklicht, Postbus 99, 3940 AB Doorn. Tel. 03430-13300.

N.B.:

Al in het jaar 1919, direct na het einde

van de Eerste Wereldoorlog, startte Johannes de Heer met de uitgave van het tijdschrift „Het Zoeklicht”.

Wat de oprichter toen, en ook nu nog de Vereniging voor ogen staat, is een blad uit te geven, dat onafhankelijk van enige kerk of richting, gewijd is aan het onderzoek van de Bijbel en in het bijzonder het letten op de tekenen der tijden in verband met de wederkomst van de Here Jezus Christus, en de daarmee in verband staande gebeurtenissen.

Vooral de ontwikkelingen in, en rondom Israël spelen hierin een belangrijke rol.

De thuiskomst van de vele Joden vanuit alle uithoeken van de wereld vertelt ons, dat de wederkomst van de Messias niet lang meer op zich zal laten wachten.

Het Zoeklicht verschijnt iedere twee weken, fraai uitgevoerd in vierkleuren-druk, in een oplage van 21.000 stuks.

Weekend in Fredeshiem op 19 en 20 september

Thema: Levenslessen uit het leven van Elia.

Programma:

- * Wat lezen we in de Bijbel over Elia?
- * Met elkaar van gedachten wisselen.
- * Naar elkaar luisteren, elkaar bemoeiden.
- * Genieten van de voortreffelijke maaltijden in Fredeshiem.
- * Op zaterdagavond een fijne bonte avond met elkaar beleven.
- * Op zondag een dienst met elkaar vieren.
- * Genieten van de mooie natuur in de omgeving.
- * Kortom, er zijn, omdat u wordt uitgenodigd!

Aanmelding graag vóór 8 september. Uw berichtje opsturen naar J. van Kleef, Vondellaan 29, 2692 DJ 's-Gravenzande. Betalen aan het Uniebureau, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin. Gironummer 9260. Bij de mededelingen vermelden „alleenstaandenweekend”. De prijs is f 95,-. Voor eventuele informatie bellen naar: zr. Corporaal, nummer 038-547940 of mevr. Van Daalen, nummer 05788-5135. We zien uit naar een fijn weekend. U ontvangt nog de deelnemerslijst en verdere informatie omtrent het programma en de route naar Fredeshiem in de Bult, bij Steenwijk.

TOERUSTINGSDAG LERAREN GODSDIENSTONDERWIJS

D.V. 5 oktober 1992, Hervormd Centrum „Rehoboth“, Gasthuisstraat 5 te Barneveld, aanvang: 10.00 uur.

Belegd door: Centrum voor Bijbel en Pedagogiek, uitgaande van de Stichting Bijbel & Onderwijs te Amersfoort.

Deze cursusdag is een vervolg op de dag die vorig jaar in Apeldoorn is gehouden. Hierbij gaat het vooral om de positie die het vak Godsdienst zal krijgen in de nieuwe Basisvorming, die wij zien als een grote uitdaging. Maar niet minder worden wij uitgedaagd door de ontwikkelingen van nieuwe methoden waarbij kennis van de Bijbel en het christelijk geloof plaats gaat maken voor „levensbeschouwelijke vorming“ of „wereldgodsdiensten“ (multireligieus denken).

Het Centrum voor Bijbel en Pedagogiek pleit ervoor dat gedurende de jaren van de Basisvorming de leerlingen op de christelijke school kennis van de Bijbel wordt bijgebracht. Die kennis dient te leiden tot relevantie (christelijke levensstijl) en integratie (bijbelse wereldbeschouwing). Vandaar deze tweede toerustingsdag, waarbij aan scholen en docenten hulpmiddelen worden aangeboden, zoals

- een Raamleerplan Godsdienstonderwijs gedurende de eerste drie jaar
- een zestal lesbrieven die aan de te stellen criteria voldoen.

Tevens is er ruimschoots gelegenheid voor onderling beraad, waarbij de deelnemers hun inbreng kunnen geven op de volgende punten:

- doelstellingen van het vak
- raamleerplan voor de eerste drie jaar
- criteria waaraan methoden of lesbrieven moeten voldoen
- materialen die worden aangeboden, resp. ontwikkeld.

Nadere informatie, resp. opgaven bij: dhr. C. Vos, Herdershof 3, 7332 BR Warnsveld, tel. 05750-20666, Postbus 951, 3800-AZ Amersfoort, tel. 033-616265.

OPENING NIEUWE CURSUSJAAR

Op zaterdag 12 september 1992 wordt het nieuwe cursusjaar van het Seminarium geopend. De opening vindt dit jaar plaats in het **kerkgebouw van de Baptisten Gemeente te Apeldoorn**. De bijeenkomst begint om **10.30 uur** met een welkomstwoord van de voorzitter van het Curatorium, ds. J. H. Hofman. Naast de jaarrede die een overzicht biedt van alle gebeurtenissen in het vorige cursusjaar, zal de docent Praktische Theologie, ds. Y. Horjus, een openingscollege verzorgen met als titel: 'De voorganger: voorbeeld van navolging'. Een vast punt van deze dag is ook het persoonlijk getinte verhaal van een student die iets van zijn motivatie tot de studie zal vertellen. Samenhang en muzikale bijdragen van het gemeentelijke zangkoor zullen de bijeenkomst verder omlijsten. Na afloop van de bijeenkomst wordt een eenvoudige lunch aangeboden. Wij hopen op een ruime belangstelling vanuit onze gemeenten. In moeilijke tijden is het goed te weten dat velen ons opleidingswerk een goed hart toedragen.

ds. Y. Horjus

Het is volbracht.

Op 21 juli heeft de Here tot Zich genomen onze zuster

Anna Hoekstra-Munniksmä

op de leeftijd van 75 jaar.

Baptisten gemeente
Groningen-Zuid.

Antwoorden bijbels raadsel pag. 14

1. Sara, Genesis 18 : 25	11. Twee engelen, 19 : 2
2. Jozefs broers, 37 : 8	12. Jakob, 27 : 20
3. Eva, 3 : 2	13. Laban, 29 : 19
4. Jakob, 45 : 28	14. Jozefs broers, 44 : 7
5. Rebekka, 24 : 18	15. Jakob, 32 : 26
6. Adam, 3 : 10	16. de slang, 3 : 4
7. Abram, 15 : 2	17. Adam, 3 : 12
8. Abraham, 22 : 8	18. de Heer, 18 : 26
9. Abrahams knecht, 24 : 56	19. Abraham, 20 : 11
10. Kain, 4 : 9	20. de man die met Jakob worstelt, 32 : 29

**Overtuig uzelf:
dit blad kunt u niet missen!**

Gelovige jonge man (25) zoekt liefgelovig meisje tot 25 jaar. Brieven onder nr. 18.950 aan het bureau van dit blad.

JA, ik neem een abonnement op "De Christen"

☐ voor een halfjaar voor f. 24,50

☐ voor een jaar voor f. 49,00

Naam: .....

Adres: .....

Postcode: .....

Woonplaats: .....

VAN DER GRAAF

TOP
VERHUIZERS

VERHUIZINGEN HULPDIENST

Het gebouw: „De Tamboer” in Hoogeveen waar de A.V. 1992 wordt gehouden.

AGENDA

30 aug. intrede G. J. Kanis te Rotterdam-Centrum
 30 aug. intrede J. H. Stukker te Stadskanaal-Zuid
 6 sept. afscheid G. H. W. Pflaum van Dordrecht
 6 sept. intrede F. Rogaar te Hoogezand-Woldwijck
 12 sept. opening kursusjaar Seminarium (Apeldoorn)
 13 sept. intrede G. H. W. Pflaum te Enschede
 13 sept. intrede C. Molema te Eindhoven
 19 sept. landelijke zendingsdag (Zwolle)
 19-20 sept. alleenstaandenweekend (Steenwijk)
 27 sept. Regionale ontmoetingsdag Drenthe (Emmen)
 28-30 sept. ECU-konferentie
 9-11 oktober Jongeren AV (Eindhoven)

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland; verschijnt tweewekelijks; abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar.

Redactie:

drs H. D. Huiting;
 drs. P. J. Lalleman, J. Schotanus,
 ds. Jac. Schouten, ds. J. H. Stijkel.

Eindredacteur:

G. M. Muis, p/a Biltseweg 10,
 3735 MC Bosch en Duin. De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredacteur te zijn.

Administratie

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin; tel. 030-284494/284457, fax. 030-251798, giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

VAN DE REDAKTIE

Wie de moeite neemt, om eens goed naar de reclame op de televisie te kijken, kan zich niet aan de indruk onttrekken dat veel reclame gericht is op de jongeren. Vooral bij kleding is dat het geval. En soms horen we ouderen wel eens zeggen dat er voor hen niets meer bij is. Jong zijn is het ideaal: Jong, slank, sportief, dat zijn de zaken waarop de aandacht wordt gericht. Terwijl onze maatschappij toch voor een groot deel uit ouderen bestaat. Worden de ouderen in de zakenwereld verwaarloosd?

EVENWICHT

Het gebeurt vaak dat er bij het beroepen van een voorganger wordt gezegd dat men aan de jeugd moet denken. Op zichzelf is dat een goede gedachtengang. De jeugd is erg belangrijk; want een oud gezegde maakt ons duidelijk dat de jeugd van vandaag de gemeente van morgen is. Nu is dat in onze gemeenten altijd al gezien. Onze gemeenten kennen over het algemeen een breed opgezet jeugdwerk. Van kindercrèche en zondagsschool tot en met de oudere jeugd en soms nog wel iets verder. Er is echter niet alleen jeugd in de gemeente. We zullen terdege rekening moeten houden met de ouderen, en zeker met de zeer ouderen. Vaak zijn dit de mensen die hun beste krachten aan de arbeid van de gemeente gegeven hebben; waarom zij ook geëerd moeten worden. In het boek Spreuken lezen wij dan ook: „De grijsheid is een sierlijke kroon” en „Der ouden heerlijkheid is de grijsheid”. Komen ook de ouderen aan hun trekken in de gemeente? Het is niet zo eenvoudig. Maar toch, er zal altijd weer gezocht moeten worden naar een goed evenwicht in de gemeente. De gemeente is immers een totaliteit; zoals ook het gezin dat is. En de gemeente is een groot gezin. Van de voorganger is echter niet alles te verwachten. Het bekende schaap met vijf poten moet nog worden uitgevonden. Wat de voorganger wel kan doen, is leiding geven aan een goede kadervorming. Voor ouderen en jongeren zullen er mensen moeten zijn die leiding kunnen geven. Jeugdleiders, maar ook mensen die een bijbelstudie kunnen leiden. En daarbij zijn er ook nog andere taken in de gemeente. Waar in dit alles een goed evenwicht wordt gevonden, zullen we op een goede wijze de gemeenschap beleven. Ook de gemeenschap tussen ouderen en jongeren, want de cultuur van de maatschappij hoort niet de cultuur van de gemeente te zijn. Waar een goed geestelijk evenwicht is, daar vinden we een gemeente die leeft onder de zegen van de Here.

Jac. Schouten

Mededeling

De Commissie voor de Opleiding laat u weten dat br. T. van der Leer, volgens artikel 3 van het Reglement inzake Voorgangers, een beroepbaarstelling voor alle gemeenten heeft ontvangen. Het adres van br. Van der Leer is: T. van der Leer, Walenburg 46, 3328 EJ Dordrecht, tel. 078-187549.

De Baptisten Gemeente Hengelo-C. heeft een beroep uitgebracht op ds. P. v.d. Werf als part-time-voorganger. Deze heeft het op hem uitgebrachte beroep aangenomen.

INHOUDSOPGAVE:

Jaarverslag van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland over 1991	3/4/5/6/7/8/9/10
Open over geld en beleid (Pieter J. Lalleman)	11
Het evangelie in woord en daad (1) (Joop G. Bongers)	12
Hagge 2: 2-10. Hou vol! (H. D. Huiting)	13
Egypte: een reisverslag (G. W. v. d. Heuvel)	14
Pastorale kernwoorden (W. J. van der Leer)	15
Familieberichten	16

JAARVERSLAG VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND OVER 1991

Uitgebracht door de Commissie der Unie aan de 112e Algemene Vergadering te houden op 28, 29 en 30 oktober 1992 te Hoogeveen.

COMMISSIE DER UNIE

Samenstelling:

De Commissie der Unie was tot aan de Algemene Vergadering op 23, 24 en 25 oktober als volgt samengesteld:

Dagelijks bestuur:

br. W. J. Blanken voorzitter
br. G. Bosveld vice-voorzitter
br. A. Niessink algemeen adjunct
br. W. Hessels
br. T. F. Smit
br. A. van den Hoef adviserend lid

Overige leden:

br. A. van de Berg
br. C. Molema namens de U.Z.C.
br. J. Riksten
br. J. Chr. Schipper
br. H. Schouten namens de C.v.d.O.
br. P. Wijchers namens de E.C.U.

Op de Algemene Vergadering veranderde de samenstelling van de unie-commissie door het feit dat br. J. Chr. Schipper aftredend en niet herkiesbaar was. In zijn plaats werd br. S. A. Wijchers gekozen. Door de N.B.J.B. werd per de Algeme-

Wie zich neerzet om het jaarverslag van de Unie over 1991 te schrijven, wordt met zijn gedachten onwillekeurig bepaald bij het droevige bericht dat op 3 april 1992 de gemeenten bereikte over het onverwachte overlijden van de voorzitter van de Commissie der Unie, br. W. J. Blanken. Daarom nemen wij aan dat niemand het ons euvel zal duiden dat wij dit verslag beginnen met de herinnering aan br. Blanken. Een broeder die een brede belangstelling had voor het werk dat in de Unie en de gemeenten gebeurde en die de mogelijkheid in zich had om wegen te vinden om het gesprek of de gedachten over zaken die moeilijk liggen, op gang te brengen. Dankbaar gedenken wij wat hij, eerst binnen de E.C.U. en later binnen de Commissie der Unie, voor onze gemeenschap heeft betekend en wij spreken de hoop uit dat datgene waarvoor hij de aanzet heeft gegeven, uitgebouwd mag worden.

INLEIDING

Terugkijkend naar het jaar 1991 zijn er veel dingen die om onze aandacht vragen. Verschillende daarvan zullen in dit verslag worden genoemd, zoals de Landelijke Ontmoetingsdag, de gewone en de buitengewone zitting van de Algemene Vergadering. Er zal ook veel onvermeld blijven omdat dit werk binnen de gemeenten of meer op de achtergrond is geschied. Toch is het werk in de gemeenten in wezen het draagvlak van de Unie en is de Unie er om de gemeenten behulpzaam te zijn in de uitvoering van hun taak. Zonder de gemeenten zou er geen Unie zijn. Daarom past het ons allereerst dank te brengen aan de Heer der gemeenten die het mogelijk maakte dat het werk daar voortgang kon vinden. Werk in de gemeenten dat met vreugde gepaard ging omdat mensen tot de Heer en tot de gemeente gebracht mochten worden.

Maar ook werk dat moeite kostte omdat het onderling niet zo goed boterde, of omdat er tegenwerking was van verschillende kanten.

Laten we daarbij bedenken dat „Al wat gedaan werd uit liefde tot Jezus zijn waarde houdt en zal blijven bestaan.”

Ook aan het begin van dit verslag willen we hen in herinnering roepen die van ons zijn heengegaan en die ons tot voorbeeld zijn geweest. Ieder zal daarbij dan ook aan personen uit zijn/haar omgeving denken. In dit jaarverslag willen wij met name de broeders E. J. Huizing, A. Visscher en W. Veenstra noemen. Broeders die hun leven in dienst stelden van de Heer en de gemeenten en daarnaast een deel van hun tijd beschikbaar waren voor het werk in de Unie.

Laten we nu samen een ogenblik terugkijken naar datgene wat ons, door middel van het werk van de Commissie der Unie, bezig heeft gehouden:

LEDENTAL

Het ledental vertoonde in 1991, in tegenstelling tot het jaar 1990, een lichte stijging; bedroeg het per 1 januari 1991 12.335, aan het eind van het jaar was dit met 55 gestegen tot 12.390. Cijfermatig laat deze toename zich als volgt verklaren:

Ledental per 1 januari 1991	12.335
Toename door:	
- doop	381
- attestatie	258
- overgang uit andere gemeenschappen	126
- wederopname	58
- correctie ledenlijst	9
bruto toename	832
Afname door:	
- overlijden	161
- attestatie	246
- overgang naar andere gemeenschappen	160
- onttrekking	200
- uitsluiting	9
- correctie ledenlijst	1
bruto afname	777
Netto toename	55
Ledental per 31 december 1991	12.390

ne Vergadering br. Y. Postma aangewezen als waarnemer. Door de N.B.V.B. werd nog geen nieuwe vertegenwoordigster benoemd.

Op 7 november deelde br. T. F. Smit mee dat hij het lidmaatschap van de commissie met onmiddellijke ingang wilde beëindigen. In deze vakature was aan het einde van het jaar nog niet voorzien.

Op grond daarvan was de samenstelling aan het einde van het jaar als volgt:

Dagelijks bestuur:

br. W. J. Blanken voorzitter
br. G. Bosveld vice-voorzitter
br. A. Niessink algemeen adjunct
br. W. Hessels vakature
br. A. van den Hoef adviserend lid

Overige leden:

br. A. van de Berg
br. C. Molema namens de U.Z.C.
br. J. Riksten
br. H. Schouten namens de C.v.d.O.
br. P. Wijchers namens de E.C.U.
br. S. A. Wijchers
br. Y. Postma waarnemer namens de N.B.J.B.

VERGADERINGEN

Als aan het begin van het jaar de data voor de vergaderingen van de commissie en van het dagelijks bestuur worden vastgesteld, wordt in eerste instantie gerekend op vijf vergaderingen van de commissie en zeven van het dagelijks bestuur.

Daar in de praktijk is gebleken dat zich tussentijds zaken voordoen die om extra overleg vragen, is bij de vaststelling van het schema voor 1991 afgesproken dat de leden van de Commissie der Unie die geen lid zijn van het dagelijks bestuur in ieder geval de avonden van de vergaderdata van het dagelijks bestuur vrijhouden, zodat hierop – als dat noodzakelijk mocht zijn – de voltallige commissie kan vergaderen. Van deze mogelijkheid is in 1991 enkele malen gebruik gemaakt, terwijl daarnaast ook op enkele andere data is vergaderd.

Op de volgende data vonden vergaderingen plaats (de „reguliere” vergaderingen zijn met * aangegeven):

15 januari * dagelijks bestuur
4 februari * commissie
25 februari dagelijks bestuur
18 maart * dagelijks bestuur en 's avonds de voltallige commissie
8 april * commissie.

7 mei * commissie
13 mei * dagelijks bestuur en 's avonds de voltallige commissie
3 juni * dagelijks bestuur
24 juni * commissie
13 augustus * commissie
9 september * dagelijks bestuur
30 september * commissie
7 oktober * dagelijks bestuur
15 oktober * commissie
28 oktober * dagelijks bestuur
4 november * commissie
9 december * dagelijks bestuur en 's avonds de voltallige commissie

Veel punten stonden op de agenda's voor de vergaderingen, sommige routinematig, andere incidenteel en ook punten die gedurende langere tijd op de agenda voorkwamen, omdat hier sprake was van een proces om uiteindelijk tot definitieve besluitvorming te komen. Van de zaken die de aandacht van de commissie vroegen, noemen we:
– de voortgang van „De Christen”; hoewel hiervoor een interim-manage-mentteam was benoemd; was, toch, gelet op de uiteindelijke verantwoordelijkheid van de Commissie der Unie, een en ander verschillende malen onderwerp van bespreking;
– de vraag hoe verder te handelen met de zangbundel; na de Algemene

Vergadering in Deventer was de voorlopige lijst met geselecteerde liederen naar de gemeente gezonden en daarop kwam een groot aantal reacties; deze werden op 18 maart besproken met de Zangbundelcommissie en de Bundelwerkgroep; kort na deze vergadering deelden de leden van de commissie en de werkgroep mee dat zij hun zetel ter beschikking stelden; mede gelet op het feit dat in het geheel geen bundels meer in voorraad waren werd in eerste instantie besloten tot een herdruk van de bundel, zodat bij navraag geen „nee” verkocht hoefde te worden;

daarna hebben wij ons beraden over de verdere voortgang en werd besloten tot installatie van een nieuwe commissie die inmiddels met de werkzaamheden is begonnen;
– de regelgeving in het reglement inzake voorgangers ten aanzien van de voorgangers werkzaam in de categoriale geestelijke verzorging; daarnaast vroeg ook het feit dat instanties die een voorganger benoemen voor de categoriale geestelijke verzorging steeds meer de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het functioneren van de betrokken voorganger bij het kerkgenootschap waardoor hij is uitgezonden leggen, de aandacht; wij hopen daarover in de loop van 1992 nadere mededelingen aan de gemeenten te kunnen doen;

– ten aanzien van de vraag naar de identiteit werd door twee broeders een gespreksnotitie opgesteld; de gesprekken hierover werden in 1992 voortgezet en het is de bedoeling hierover in het najaar van 1992 een notitie ter bespreking in de gemeenten aan te bieden;
– de voorbereiding en evaluatie van twee ontmoetingen met gemeentevoorgangers vroeg ook de aandacht van de commissie;
– de vaststelling van arbeidsvoorwaarden voor werkers in dienst van de Unie; nadat het ontwerp hiervoor in 1990 was vastgesteld is het ter beoordeling voorgelegd aan twee juristen die bekend zijn met arbeidszaken; hun opmerkingen gaven aanleiding tot herziening op enkele punten en uiteindelijk is het ontwerp begin 1992 ter commentariëring aan de gemeenten gezonden; wij hopen dat hierover nog in 1992 definitief kan worden beslist;
– de invulling van de personeelsbezetting op het Uniebureau; de gedachten die daarover bestonden en die in 1990 aan de gemeenten ter commentariëring werden gezonden, werden door de daartoe ingestelde com-

missie ad-hoc verder uitgewerkt; tot onze spijt bleek dat de per 1 september 1990 benoemde administratief hoofmedewerker niet goed functioneerde, zodat het tijdelijk dienstverband in de loop van 1991 werd beëindigd; inmiddels is een nieuwe functionaris benoemd;

- een belangrijk punt van bespreking vormde ook de benoeming van een algemeen consulent; door de commissie ad-hoc werden met verschillende kandidaten gesprekken gevoerd; tot onze spijt bleek de kandidaat die wij wilden benoemen uiteindelijk geen vrijmoedigheid te hebben deze benoeming te aanvaarden;
- zijdelingse betrokkenheid bij de problemen met betrekking tot de herstructurering van het theologisch wetenschappelijk onderwijs;
- de organisatiestructuur van de Unie; hierover werden verschillende gesprekken met de S.O.U. gevoerd, maar ook binnen onze commissie werd hierover diverse malen diepgaand van gedachten gewisseld;
- het via de rapportage van vertegenwoordigers van de U.C. en via verslagen van hun vergaderingen volgen van de werkzaamheden van de verschillende subcommissies;
- het voorbereiden en evalueren van de gewone en de buitengewone zitting van de Algemene Vergadering.

Naast de behandeling van deze onderwerpen werden tijdens de vergaderingen verschillende gesprekken gevoerd, zoals uit het onderstaande overzicht mag blijken.

15 januari had het dagelijks bestuur een gesprek met br. J. Aldring; onderwerp van gesprek was de hulpverlening aan Oost-Europa via onze eigen kanalen en via de Stichting Oecumenische Hulp; tijdens het gesprek werd de zorg uitgesproken dat de grote aandacht die aan de hulpverlening aan Oost-Europa wordt gegeven een nadelige invloed zal hebben op de gelden die bestemd zijn voor het werk van de U.Z.C.;

25 februari was door het dagelijks bestuur speciaal bestemd voor het voeren van een aantal gesprekken; achtereenvolgens werd gesproken met:

- enkele leden van het bestuur van de Broederschap van Baptisten voorgangers; met name werd gesproken over de onderlinge verhoudingen en de zorg werd uitgesproken over de polarisatie waarvan ook onder de voorgangers sprake is; tijdens het gesprek werd door de U.C. het idee geopperd

om een bijeenkomst te houden voor de broeders die als voorganger in de gemeenten werkzaam zijn; dit resulteerde in een tweetal ontmoetingen die werden gehouden op 20 juni en 13 november;

- onze vertegenwoordiger in het I.K.O.S., br. U. J. Pabon; informatie over het werk van de I.K.O.S. werd uitgewisseld;
- de brs. H. Bijleveld en W. J. Blanken namens de U.B.S.; in het gesprek werd onder meer aandacht besteed aan het feit dat gemeenten steun vragen van de U.B.S. maar hun eigen geld niet bij de U.B.S. beleggen omdat men elders iets meer rente kan krijgen;
- br. O. H. de Vries, de rector van het seminarium; onderwerp van gesprek was de situatie binnen het theologisch wetenschappelijk onderwijs; door een uitspraak van de Nederlandse Hervormde Synode is het gesprek op gang gekomen ten aanzien van de kerkelijke opleiding; daarbij zijn vier punten van belang, te weten: het kerkelijk examen; een opleiding op niveau; de financiën en het wetenschappelijk onderzoek;

18 maart werd door de U.C. het gesprek over dit onderwerp voortgezet met de Commissie voor de Opleiding en het curatorium; na een uitvoerige bespreking werd uitgesproken dat het voor onze opleiding het beste zou zijn om te opteren voor een combinatie van de universitaire en de kerkelijke opleiding; tevens werd een gesprek gevoerd met de Zangbundelcommissie en de Bundelwerkgroep; onderwerp van gesprek was de toekomst van de zangbundel, mede in het licht van de vele reacties op de aan de gemeenten gezonden voorlopige lijst van geselecteerde liederen; tot onze spijt hebben de commissie en de werkgroep uiteindelijk besloten met de werkzaamheden ten behoeve van een nieuwe bundel te staken;

7 mei werd een extra vergadering belegd voor een gesprek met de Werkgroep Toerusting en de Stuurgroep Organisatie Unie; gezien het feit dat de S.O.U. heeft aangegeven zich bezig te willen houden met de inhoud van het Baptisme en het feit dat de Werkgroep Toerusting in het kader van de behandeling van de onder ons levende vragen bezig is met de identiteit, terwijl dit ook binnen de U.C. onderwerp van bespreking is, leek het goed daarover samen van gedachten te wisselen; in het kader van het gesprek kwamen met name de grondslag en de doelstelling van de Unie aan de orde;

13 mei werd na de vergadering van het

dagelijks bestuur door de U.C. een gesprek gehouden met de Commissie voor de Opleiding; tijdens dit gesprek werd allereerst in algemene zin van gedachten gewisseld over de opleiding, de problemen die daarbij voorkomen en de vragen die soms met betrekking tot de opleiding worden gesteld; tevens werd gesproken over het voorstel van de Commissie voor de Opleiding met betrekking tot de plaats van de zusters in onze gemeenten en de uitvoering van de „motie Dokkum” met betrekking tot de mogelijkheid van beroep als de C.v.d.O. niet met een voorstel tot erkenning van een voorganger kan komen;

13 augustus werd tijdens een extra vergadering gesproken met de S.O.U.; gesproken werd over de gedachten die bij de S.O.U. leefden met betrekking tot de uniestructuur, welke gedachten op dat moment nog definitief moesten worden opgenomen in rapport 4; ook tijdens dit gesprek bleek dat de gedachten van de S.O.U. en de U.C. met betrekking tot de noodzaak van reorganisatie niet in elkaars verlengde liggen;

9 september werden achtereenvolgens gesprekken gevoerd met een delegatie van het Landelijk Bestuur van de N.B.V.B. en van de Jeugdraad van de N.B.J.B.; naast een uitwisseling van belangrijke zaken met betrekking tot het werk werd met beide delegaties gesproken over de gewijzigde opzet van de vertegenwoordiging in de U.C.; met de Jeugdraad werd tevens gesproken over het voornemen van de minister van W.V.C. tot „herschikking” van de op de begroting van het departement opgenomen gelden ten behoeve van het jeugdwerk;

30 september werd gesproken met de E.C.U.; tijdens het gesprek kwamen, naast de algemene uitwisseling van zaken het werk betreffende, het Gemeente-Opbouw-Plan (G.O.P.) en de benoeming van br. P. Wijchers tot evangelist aan de orde; met betrekking tot het G.O.P. werd duidelijk dat dit een zaak is die niet alleen de E.C.U. aangaat, maar dat ook C.v.d.O., de U.Z.C. en de U.C. daarbij betrokken moeten worden;

9 december sprak het dagelijks bestuur met de nieuwe Zangbundelcommissie; tijdens het gesprek werd de commissie geïnstalleerd en werd van gedachten gewisseld over de werkorde van de commissie en de taakopdracht met betrekking tot de realisering van een nieuwe bundel.

Naast bovengenoemde onderwerpen

Redactie: deze bestond per 1 januari 1990 uit br. J. Kruizinga, br. T. F. Smit en br. H. G. de Winkel. In het najaar verliet br. Kruizinga de werkgroep, hij werd opgevolgd door zr. J. Bijleveld;

Instructie: de samenstelling van de werkgroep, bestaande uit de brs. H. D. Huiting, P. J. Lalleman, B. Stuut en J. B. van der Veen, bleef dit jaar ongewijzigd;

Jeugdlessen: de samenstelling van deze werkgroep was zr. F. Hemmen-Duursma, zr. M. Kemna-Hof, br. J. H. Stijkel, br. D. v.d. Veen, zr. L. Westendorp-Baptist en br. W. J. de Zwart. Zr. Westendorp moest vanwege drukke werkzaamheden haar werk voor de werkgroep beëindigen. Besloten werd de werkgroep niet aan te vullen:

De werkgroep voorlichting vergaderde diverse malen. Aandacht werd gevraagd voor de presentatie op de Landelijke Ontmoetingsdag en voor het samenstellen van een video-productie, die op de Algemene Vergadering in première ging. De gemeenten werden benaderd in verband met de G.B.S./Bijbelzondag.

De werkgroep redactie is verantwoordelijk voor het samenstellen van de lesboekjes.

In de loop van 1991 verschenen de volgende delen:

„Vernedering en verhoging”, naar aanleiding van Genesis 37-50;
„Geloven in het dagelijkse leven”, waarin de brief van Jacobus en Romeinen 7 en 8 werden behandeld, en „De goede keuze leidt tot Christus”, naar aanleiding van het boek Ruth en Efeze 1 t/m 3.

De oplage schommelde rond de 1000 exemplaren. De oplage van de leskrant was gemiddeld 210 exemplaren.

De werkgroep is dankbaar dat er voldoende schrijvers waren om voor de lessen te zorgen.

Het maken van de leskrant is de taak van de werkgroep instructie. Voor het eerst sinds enige jaren draaide de werkgroep naar tevredenheid. Er werd niet vaak vergaderd, maar de contacten verliepen goed.

Zoals de naam al zegt, zorgde de werkgroep jeugdlessen voor de lessen voor de jongeren. Gedacht wordt aan het samenstellen van een basisboekje voor jongeren.

Door de tegenvallende afname van de boekjes was de financiële situatie niet rooskleurig. Door de subsidie van de

Unie hoefde geen prijsverhoging plaats te vinden. Door verandering van drukker kon aan het eind van het jaar op de kosten van de boekjes worden bespaard.

Gehoopt wordt door een betere promotie de oplage weer te kunnen verhogen. Doordat opnieuw een Vrije Evangelische Gemeente met veel deelnemers mee ging doen, steeg de oplage aan het einde van het jaar.

De stuurgroep kijkt dankbaar terug op het afgelopen jaar en is blij met de mensen die zich ook dit jaar weer hebben ingezet voor het welslagen van het werk van de G.B.S.

In het verslag dat werd uitgebracht schrijft de stuurgroep tenslotte: „We beseffen dat er ook aan de G.B.S. nadelen kleven, toch zouden we een ieder willen oproepen hieraan mee te doen omdat het een goede zaak is samen rond de bijbel in gesprek te zijn. Het is een goede zaak om voor jezelf en voor de ander onder woorden te brengen wat je gelooft en waarom, en te luisteren naar elkaar.”

Stuurgroep: Organisatie Unie

De stuurgroep bestond in 1991 uit br. J. Bos, br. H. Stellinga en zr. H. Wijnholds-Mulder, terwijl br. A. de Vries en br. Chr. Eijer als adviseurs aan de werkzaamheden deelnamen. Namens de U.C. waren de brs. W. J. Blanken en J. Chr. Schipper aangewezen als waarnemer.

Belangrijkste onderwerpen waren dit jaar de bezinning op de consequenties van de keuze voor het voortgaande geloofsgesprek en de heroverweging van de grondslag en doelstelling van de Unie in het licht van de identiteitsvraag. Ook de thema's voorgangers, communicatie en raamplan/uniestructuur, kregen alle aandacht.

De plaats en de functie van de S.O.U. vroegen de aandacht. In dit verband werkte de aanvaarding van de motie Leeuwarden voor de S.O.U. richtinggevend.

De stuurgroep vergaderde, samen met de U.C.-waarnemers, zeven maal. Daarnaast werd veertien maal werkoverleg gevoerd, meestal met de adviseurs. Tevens werden enkele besprekingen gehouden met geledingen binnen de Unie.

Werkgroep: Toerusting

De samenstelling van de werkgroep

was in 1991 br. G. J. Blanken (namens de N.B.J.B.), br. G. J. Bosveld (namens de U.C.), br. Chr. Eijer (namens de E.C.U.), zr. A. W. Lindenborn-de Graaf (namens de N.B.V.B.), zr. A. M. Nederlof-Grobbe, secretaris, br. J. Chr. Schipper (namens de U.C.) en br. O. H. de Vries (namens de C.v.d.O.), voorzitter.

De vakature van de U.Z.C. werd nog niet vervuld.

Door de werkgroep werd zeven maal vergaderd, terwijl op 7 mei een gesprek werd gehouden met de U.C. en de S.O.U. met als onderwerp de grondslag en de doelstelling van de Unie. De werkgroep was bezig met de volgende onderwerpen:

- met betrekking tot de „onder ons levende vragen” werd een enquête in de gemeenten gehouden; aan de hand van de resultaten is de werkgroep begonnen aan een vervolgonderzoek;
- gestart werd met een tweejarige cursus „Praktisch gemeentewerk” in Denter, Sneek en Stadskanaal-Zuid; bij de start waren er 60 deelnemers; tevens werd begonnen met de voorbereiding van een cursus in de regio West- en Zuid-Nederland.

Zangbundelcommissie

Deze commissie werd per 1 januari 1991 gevormd door zr. I. v.d. Burgh-de Graaff en de brs. K. M. Gerritsen, W. Mulder, H. Prins; S. v.d. Werf en T. F. Smit als waarnemer van de U.C. Op 13 maart werd, naar aanleiding van de toezending van de voorlopige lijst van geselecteerde liederen en de daarop ontvangen reacties, een gesprek gehouden tussen de Z.B.C., de Bundelwerkgroep en de U.C. Naar aanleiding van dit gesprek besloten de leden van de commissie en de werkgroep hun mandaat terug te geven.

Teneinde de samenstelling van een nieuwe bundel toch doorgang te laten vinden, werd op 9 december door de U.C. een nieuwe commissie geïnstalleerd, bestaande uit br. Chr. Eijer, zr. I. Mulder-de Haan, br. A. Nijland, zr. M. Smit en br. A. de Vries. Br. W. J. Blanken fungeerde in eerste instantie als waarnemer van de U.C.

Werkgroep Alleenstaanden

In de loop van 1990 werden de werkzaamheden van deze werkgroep, die eerst werkte onder verantwoordelijkheid van de N.B.V.B., op haar verzoek overgenomen door de U.C. Zij vergaderde in de loop van 1991 twee maal.

Op de radenconferenties van het IJsselgewest en de gewesten N.W. Nederland, Groningen en Twente werd aandacht gevraagd voor de situatie van de alleenstaande in de gemeente. 4 en 5 mei werd een weekend gehouden in „Fredeshiem” in Steenwijkerwold met als thema „Waar haal je de moed vandaan”.

Tevens werd op 29 september een alleenstaandendag gehouden in Deventer. Zowel de dag als het weekend werden goed bezocht.

Landelijke Ontmoetingsdag Commissie

Aan het begin van het jaar bestond de commissie ter voorbereiding van de in 1991 te houden landelijke ontmoetingsdag uit br. J. de Boer, zr. R. Corporaal-Bots, br. Chr. Eijer, br. J. Riksten, zr. A. Scheerhoorn-de Haan en br. A. de Vries.

Deze dag werd, na twee jaar van intensieve voorbereiding, gehouden op 25 mei in de IJsselhallen te Zwolle.

Het thema van de dag was „Terecht en vooruit”.

Medewerking werd verleend door het koor Sursum Corda uit Treebeek en het jongerenkoor Cambrensis uit Wales. Tevens werkten mee de dramagroep Spiegel uit Stadskanaal en Le Groupe Evangelique uit Emmen. De samenhang werd begeleid door de Brassband „Halleluja” uit Hoogezand. De algehele leiding was in handen van br. A. de Vries, terwijl de brs. P. Wijchers en A. Agterreek de boodschap doorgaven.

Naast de samenkomsten voor ouderen waren er afzonderlijke bijeenkomsten voor de kinderen, verzorgd door zondagsschoolmedewerkers uit het IJsselgewest. Ook hierover waren enthousiaste reacties te horen. Het bezoekersaantal was 2000-2500, een aantal dat, gelet op de kwaliteit van de dag, teleurstellend was.

Besloten is in 1993 weer een ontmoetingsdag te organiseren en daarvoor is een commissie ingesteld bestaande uit:

zr. R. Corporaal-Bots en de brs. J. Riksten, J. H. Stukker, G. de Valk en P. Wijchers.

Adviescollege beroepingswerk

De samenstelling van dit college, dat werkt in de stilte en waarvan geen verder verslag wordt gedaan, werd dit jaar gecompleteerd door de benoeming van br. H. Bijleveld. De commissie bestaat nu uit de brs. H. Bijleveld, G. van Mameren en J. Schouten.

VERTEGENWOORDIGINGEN

In het verslagjaar was de Commissie der Unie vertegenwoordigd in de volgende instanties:

- Baptisten Wereld-Alliantie; br. H. G. de Winkel, die onze vertegenwoordiger was bij de Baptisten Wereld-Alliantie en de Europese Baptisten-Federatie, legde zijn functie neer en werd opgevolgd door br. T. F. Smit; br. Chr. Eijer fungeerde als secundus;
- Interkerkelijk Contact inzake Israël; br. G. H. W. Pflaum; secundus br. K. M. Gerritsen
- Interkerkelijk Contact in Overheidszaken en de Commissie geestelijke verzorging in de krijgsmacht (C.I.O.M.); br. J. Chr. Schipper
- Interkerkelijk Overleg in Schoolzaken; br. J. J. Pabon
- Nederlandse Zendingsraad; zr. D. Lindeman; Kolbe werd opgevolgd door zr. A. M. Blagauw-Tijman; als secundus fungeerde br. B. Posthumus
- Raad voor Contact en Overleg betreffende de Bijbel; br. G. Vegter; secundus br. H. C. Schaap
- Stichting Oecumenische Hulp; br. J. Aaldring
- Tabitha-Amsterdam; br. A. v.d. Berg

De verslagen van de vertegenwoordigers werden met de „Zending aan de gemeente” aan de gemeenten toegezonden.

ALGEMENE VERGADERING

De gewone zitting van de Algemene Vergadering werd op 23, 24 en 25 oktober gehouden in Muntendam. De uitnodiging voor deze Algemene Vergadering was mede ingegeven door het feit dat de gemeente in 1991 het 100-jarig bestaan vierde. De openingstoespraak van de voorzitter, br. W. J. Blanken, had als thema „Wij zijn rijk”. Daarbij ging hij uit van 1 Corintheërs 1:1-9.

De presentielijst werd getekend door 228 afgevaardigden en 37 overige leden van de Algemene Vergadering. De gemeenten Klazienaveen, Makkum, Rotterdam-Zuid, Steenwijk en Zuidlaren zonden bericht van verhindering. Als gasten waren (een deel van de vergadering) aanwezig vertegenwoordigers

van de Stichting Verpleeg- en Verzorgingshuizen Tabitha Amsterdam, de Baptisten Gemeente te Driebergen, de Onafhankelijke Baptisten Gemeente te Amsterdam, de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland en de Broederschap van Pinkstergemeenten in Nederland.

De dagopeningen werden verzorgd door de brs. C. Molema, 1 Corintheërs 13 en H. Schouten, 1 Corintheërs 12:1-12.

Zonder afbreuk te willen doen aan de andere punten op de agenda zijn wij van mening dat het belangrijkste punt toch was het (nagekomen) voorstel van de E.C.U. om br. P. Wijchers te benoemen tot evangelist ten dienste van de Uniegemeenschap. Dit voorstel werd na een korte bespreking met 200 stemmen voor en 6 tegen aangenomen.

Het was een goed moment om daarna br. Wijchers en zijn werk aan de Heer op te dragen en woorden van welkom en bemoediging te spreken tegen br. Wijchers en woorden van dank aan br. Eijer.

Tijdens de behandeling van het jaarverslag van de Commissie der Unie, werd door de gemeente Leeuwarden een motie ingediend om de S.O.U. een meer onafhankelijke status te geven en daarover schriftelijk voorstellen aan de gemeenten te doen. Deze motie werd met 162 stemmen voor en 44 tegen aangenomen. Kort na de Algemene Vergadering zijn wij begonnen met de uitvoering van deze motie. Een motie van de gemeente Utrecht-Centrum om alle door de „oude” Zangbundelcommissie geselecteerde liederen in ieder geval in de nieuwe bundel op te nemen, werd verworpen. Bij de behandeling in de sectievergadering van het jaarverslag van de Redactie Commissie van „De Christen” was door de gemeente Utrecht-Centrum een motie ingediend (en voor aanvaarding aan de plenaire zitting aanbevolen) waarin werd gevraagd de in 1990 aanvaarde motie Groningen-Noord onverkort en onverwijld uit te voeren.

Tijdens de plenaire zitting werd hierover uitvoerig gesproken en uiteindelijk werd door de gemeente Groningen-Noord nogmaals de motie van 1990 ingediend, welke motie zonder tegenstemmen werd aanvaard.

De broeders R. Erwich, G. J. Goessens en H. Nobbe werden tijdens de verga-

dering erkend als Unie-voorganger.

Een voorstel van de Commissie voor de Opleiding en de Commissie der Unie tot wijziging van artikel 9 van het Reglement inzake voorgangers, waarbij een mogelijkheid tot beroep op de Algemene Vergadering wordt geregeld als de C.v.d.O. niet met een positief voorstel tot erkenning kan komen, werd aangenomen.

Een voorstel van de gemeente Assen tot wijziging van artikel 9 van het Reglement inzake voorgangers, met name voor wat betreft de erkenning, werd verworpen.

Het voorstel van de Commissie voor de Opleiding tot aanvulling van het Reglement inzake voorgangers met een bepaling inzake beroepbaarstelling ten behoeve van de Categoriele Geestelijke Verzorging werd aangenomen.

Tevens werd het voorstel van de Commissie der Unie om de vrijgekomen middelen van Tabitha ten goede te laten komen aan het Pensioen- en Invaliditeitsfonds aangenomen.

Gelet op het vergevorderde tijdstip werd door een aantal gemeenten een motie van orde ingediend tot sluiting van de vergadering en behandeling van de resterende punten van de agenda, met name het voorstel van de Commissie der Unie inzake „De Christen” en het voorstel van de Commissie voor de Opleiding inzake gemeentelijk medewerkers, te doen plaatsvinden op een buitengewone zitting van de Algemene Vergadering. Deze motie werd aangenomen met 211 stemmen voor en 3 stemmen tegen.

In de vakatures wegens aftreden werden gekozen voor:

de Commissie der Unie: br. S. A. Wijchers;
de Unie Zendings Commissie: br. G. J. Goessens.

Degenen die aftredend en herkiesbaar waren, werden allen herkozen.

De conferentiemiddag werd voorbereid en verzorgd door de Stuurgroep Gemeente Bijbelschool. Daarin werd een presentatie gegeven van de verschenen GBS-boekjes en vond een gesprek over de GBS plaats. De door de werkgroep voorlichting samengestelde video-presentatie over bijbelstudie ging in première.

De plaatselijke voorganger, br. J. Scholtens, leidde de avondmaals-

dienst. Aan de hand van 2 Petrus 1:12-21 bepaalde hij ons bij onze opdracht het evangelie te verkondigen en dienend bezig te zijn.

Ter uitvoering van de in de gewone zitting van de Algemene Vergadering aanvaarde motie van orde tot sluiting van de vergadering werd op 23 november 1991, op uitnodiging van de gemeente Utrecht-Noord, een buitengewone zitting gehouden. De presentielijst van deze zitting werd getekend door 226 afgevaardigden en 24 overige leden van de Algemene Vergadering.

Allereerst werd het voorstel dat door de Commissie der Unie in samenwerking met de redactiecommissie van „De Christen” was ingediend, behandeld. Dit voorstel beoogde de verschijningsfrequentie van het blad te wijzigen van één uitgave per week van acht pagina's in een uitgave van zestien pagina's per twee weken, alsmede de beschikbaarstelling van f. 25.000,- voor de realisering van het beleidsplan. Na een uitvoerige discussie werd het voorstel aangenomen.

Het tweede onderwerp dat aan de orde kwam, was het voorstel van de Commissie voor de Opleiding inzake het verlenen van een benoembaarverklaring als gemeentelijk medewerker aan zusters die een bevredigende theologische opleiding hebben afgerond.

Ook hierover werd uitvoerig gesproken. Uiteindelijk werd het voorstel verworpen.

De gemeente Hengelo-Centrum, die een voorstel had ingediend met betrekking tot het uitbrengen van preadviezen en de gemeente Dordrecht, die een voorstel had ingediend met betrekking tot „De Christen”, trokken hun voorstellen in.

PERMANENTE COMMISSIES EN STICHTINGEN

Een algemeen jaarverslag als dat van de Commissie der Unie is niet volledig zonder te memoreren dat een deel van het werk dat in en door de Unie werd verricht, werd voorbereid en begeleid door de Permanente Commissies en besturen van de Stichtingen. Hun verslagen vindt u elders in dit boekje; zij zullen tijdens de Algemene Vergadering aan de orde komen.

In dit verband is er dank voor de betrokkenheid van de gemeenten bij het

totale werk. Betrokkenheid die zich uit in het tonen van belangstelling voor het werk, in het meewerken in activiteiten, in het meedenken en in het gebed voor het werk. Een betrokkenheid die zich ook uit in het willen dragen van de financiële lasten.

JAARKRONIEK

Januari:

- 6 De gemeente Winschoten verwelkomt br. A. de Vries als haar nieuwe voorganger.
- 13 Roepingenzondag van het Seminarium der Unie.
- 19 Info-dag van het Seminarium voor studenten die een dagopleiding willen volgen.
- 27 Br. G. de Jonge verbindt zich aan de gemeente te Ede.

Februari:

- 10 Radiokerkdienst vanuit de gemeente Hengelo 't Venster, voorganger br. N. A. van der Leer.
- 24 Br. S. A. Wijchers neemt afscheid van de gemeente te Vriescheloo.
- 24 Br. P. Kos verbindt zich als (part-time) voorganger aan de gemeente te Spijkenisse.

Maart:

- 1 De stichting Verpleeg- en Verzorgingshuizen Tabitha te Amsterdam herdenkt in een dienst het feit dat 25 jaar geleden een aanvang werd gemaakt met de arbeid in Amsterdam.
- 2 Info-dag van het Seminarium voor studenten die een studie aan de Tweede Weg Opleiding willen volgen.
- 9 De Nederlandse Baptisten Jeugd-Beweging houdt haar DAG 1991 te Apeldoorn.
- 10 De gemeente te Emmeloord verwelkomt br. S. A. Wijchers als haar voorganger.
- 24 Br. D. M. Stichter neemt afscheid van de gemeente te Westerhaar.
- 24 Radiokerkdienst voor de Wereldomroep vanuit de gemeente te Apeldoorn, voorganger br. H. Bijleveld.
- 29 Op de leeftijd van 74 jaar overlijdt br. A. Visscher te Almelo, emeritus voorganger en oudlid van de Commissie der Unie.

April:

- 2/3 Conferentie van de Broederschap van Baptisten Voorgan-

- gers in Doorn.
6. Op 71-jarige leeftijd overlijdt br. W. Veenstra te Wormer, emeritus voorganger en oud-voorzitter van de Commissie der Unie.
7. De gemeente te Delfzijl verwelkomt br. D. M. Stichter als haar voorganger.
10/14 Jaarvergadering van het Europese Baptisten Zendingsgenootschap te Berlijn.
13/14 De gemeente te Hoofddorp neemt het nieuwe gemeentecentrum officieel in gebruik.
23 Algemene Vergadering van de Nederlandse Baptisten Vrouwen Beweging te Zwolle.
27 De gemeente Muntendam viert het feit dat 100 jaar geleden met de arbeid een begin werd gemaakt.
28 Nederlandse Baptisten Jeugd Beweging zondag.

Mei:

- 4/5 Weekend voor alleenstaanden, georganiseerd door de Werkgroep voor Alleenstaanden.
12 Radiokerkdienst vanuit de gemeente Amsterdam-West, voorganger br. J. L. Post.
25 Landelijke Ontmoetingsdag in de IJsselhal te Zwolle met als thema „Terecht en vooruit”.

Juni:

- 8 Jaarvergadering van de Nederlandse Baptisten Jeugd Beweging te Zwolle.
12 De Commissie voor de Opleiding benoemt br. O. H. de Vries tot bijzonder hoogleraar van de bijzondere leerstoel „Geschiedenis en leerstellingen van het Baptisme”.
14 Uitzending van baptistengemeentezang vanuit de gemeente te Apeldoorn via het programma „Medeklinker” van de N.C.R.V.
22 Uitreiking van het einddiploma aan elf studenten van de Tweede Weg Opleiding in de gemeente te Utrecht-Noord.

Gastcollege van dr. J. J. Kiwiet, oud-docent van het seminarium, over het onderwerp „Gemeente in Konflikt”, in de gemeente te Utrecht-Noord.

Br. W. P. van Berkel neemt afscheid van de gemeente te Stadskanaal-Zuid.

- 23 De gemeente te Heerenveen bevestigt zr. N. F. T. Tadema-de

Haan als voorganger in bijzondere dienst.

Juli:

- 7/14 In Montreal (Canada) wordt de council-meeting van de Baptisten Wereld Alliantie gehouden.
23 Op de leeftijd van 61 jaar overlijdt te Heerenveen br. E. J. Huijzing, emeritus voorganger.

Augustus:

- 11 Br. J. P. Pieterse verbindt zich aan de gemeente te Nieuw Buinen.
25 De gemeente Hooftveen verwelkomt br. W. P. van Berkel als haar voorganger.
Br. Tj. de Graaf verbindt zich aan de gemeente te Heerenveen als part-time voorganger.

September:

- 1 In een dienst in de gemeente te Hooftveen wordt het feit herdacht dat br. G. Brongers 50 jaar geleden tot predikant werd bevestigd.
14 Opening van het cursusjaar van het Seminarium der Unie te Hooftveen.
19 Verschijning van het proefnummer van „De Christen” in nieuwe stijl.
23/25 Werkbijeenkomst voor gemeente en evangelisatie te Oudleusen, uitgaande van de Evangelisatie Commissie der Unie en de Werk- en Studiegroep voor Evangelisatie.
25/29 In Varna (Bulgarije) wordt de council-meeting van de Europese Baptisten Federatie gehouden.
28 Dag voor alleenstaanden te Deventer.

Oktober:

- 4/6 Jongeren Algemene Vergadering van de Nederlandse Baptisten Jeugd Beweging te Harderwijk.
6 Televisiedienst vanuit de gemeente te Eindhoven, verzorgd door de gemeenten Eindhoven, Sittard en Trébeek, voorgangers de brs. G. van Mameren, P. J. Pijnt en A. Nijland.
23/25 Algemene Vergadering van de Unie te Muntendam.
November:
16 Zendingsdag van de Unie Zendings Commissie te Zwolle.

- 17 De gemeente te Amsterdam-Centrum viert het 125-jarig bestaan.
23 Buitengewone zitting van de Algemene Vergadering van de Unie te Utrecht.
24 Afscheid van br. Chr. Eijer te Emmen als evangelist in dienst van de Unie.

De gemeente te Emmen verwelkomt br. Chr. Eijer als haar nieuwe voorganger van de wijkgemeente Zuid.

December:

- 8 Radiokerkdienst vanuit de gemeente te Almelo, Geraniumstraat, voorganger br. G. J. Goessens.

UNIEBUREAU

Het is normaal dat de leden van de Unie, dat zijn de gemeenten, op de hoogte willen blijven van datgene wat er in de Unie gebeurt. Bovendien willen ook de commissies, werkgroepen en andere instanties binnen de Unie informatie verstrekken. Daarnaast is er een grote stroom van correspondentie van personen en instanties van buiten de Unie.

Een groot deel van deze „papierberg” moet worden verwerkt op het uniebureau. Tot onze spijt is het, als gevolg van onderbezetting en ziekte, niet altijd mogelijk geweest alles op tijd af te handelen.

Wel willen we allen die zich hebben ingezet om het werk van de Unie zo goed mogelijk voortgang te laten vinden – en daarbij denken wij ook aan hen die op een of andere plaats in dienst van de Unie werken en hen die zich als lid van een commissie, stichtingsbestuur, werkgroep, of dergelijke daarvoor inzetten – hartelijk danken voor datgene wat zij hebben gedaan om daarmee het werk van de Unie, het werk van de gemeenten en uiteindelijk het werk van de Heer te dienen.

TENSLOTTE

Hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze terugblik in 1991 en kunnen we het verslag afsluiten.

Toch is het goed dan ook een ogenblik te kijken naar datgene waar we op dit moment mee bezig zijn. Als we dat doen, we schreven dat ook al in het verslag over 1990, dan blijven onze gedachten haast vanzelf hangen bij de termen „structuur”, „identiteit”, „inhoud

Baptisme" en woorden van gelijke strekking. Natuurlijk binnen onze gemeenten wordt aandacht gegeven aan veel andere zaken, maar toch ontstaat wel eens de indruk dat we meer bezig zijn met onszelf dan met het werk van onze Heer en dat we wel eens vergeten dat onder meer in onze doelstelling staat dat de Unie „de gemeenten behulpzaam is in de uitvoering van hun taak en gelegenheden te scheppen om de beginselen der gemeente bekend te maken en het evangelie te verbreiden”.

Laten we daarom, ondanks alles wat er binnen onze Unie gebeurt en waaraan (veel) aandacht moet worden gegeven, niet vergeten dat we MISSIONAIRE GEMEENTEN moeten zijn en dat onze eerste taak is te werken aan de verbreiding van het Evangelie.

Als commissie willen we ons beijveren om uitvoering te geven aan het boven aangehaalde gedeelte van de doelstelling en wij wekken u (als leden van de Unie) op om ook daarmee bezig te zijn en elkaar behulpzaam te zijn.

Moge de Heer, die ons daartoe aanspoort, ons daartoe bereid vinden.

De Commissie der Unie.

Opgesteld door A. Niessink.

ALBANIË

Vanuit de gemeente Almelo-Geraniumstraat zal binnenkort het echtpaar Paul en Yolanda van Norden worden uitgezonden naar Albanië. Ze gaan werken onder de vlag van Operatie Mobilisatie. In de gemeente is een thuisfront-commissie gevormd die onder andere de vriendenbrieven en de financiën zal verzorgen. Op 30 augustus is er een uitzenddienst.

De gemeente Rotterdam-Centrum heeft afscheid genomen van ds. A. van den Berg als konsulent. Nu men in br. G. Kanis weer een (part-time) vrijgestelde voorganger krijgt, beëindigt Van den Berg zijn werk, al zal hij nog wel eens voorgaan in erediensten. In Rotterdam overweegt men om de bijbelstudie met het materiaal van de Gemeente Bijbelschool te gaan houden.

OPEN OVER GELD EN BELEID

„Een financiële meevaller,” hadden een broeder en zuster in Hoogeveen. De penningmeester van de gemeente kan f 10.000,- tegemoet zien en heeft de vrijmoedigheid om in de *Schakel* te vragen: „Heeft u ook wel eens een financiële meevaller, groot of klein?” Tegenvallers in een andere gemeente, waarvan we de naam maar weglaten. De raad meldt dat er een extra kollekte is ingelast voor de diakonale kas; meer gemeenteleden in nood deden een beroep op deze kas en de bodem is in zicht. Via de kollekte kunnen de gemeenteleden hun gemeenschap tastbaar maken. Diakonie blijkt geen zaak ver van ons vandaan te zijn.

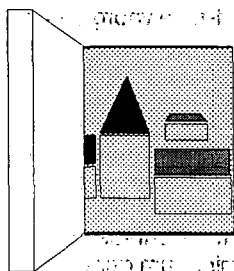
sen niets uit te delen, niets te eisen of te claimen, wel belijden wij met de taal van de olie dat het Gods Geest is, die vrijmachtig in staat is te helen wie Hij wil op de wijze waarop Hij dit verkiest. Zalving is dus verdieping van dit gebed.”

Bidt onze gemeenschap mee voor deze zuster?

ZOMERNIEUWS

In Delfzijl werden in juli vier personen gedoopt, waarbij het bijzonder opvalt dat de oudste van de vier pas 16 jaar en de jongste net 12 jaar is.

Op zondag 23 augustus waren in Hee-

Uit de gemeenten

Nog een bericht uit een gemeenteblad zonder de naam van de gemeente: „De raad heeft op ... het jaarlijkse werkoverleg gehouden met de voorganger. Enige punten uit dit overleg: Onze voorganger heeft met vreugde en effect kunnen werken met vooral de nadruk op toerusting en stimulering van de gemeenteleden. Hij heeft niet de roeping, al het gemeentewerk te doen. De raad en de leden kunnen een heleboel zelf. Zijn gaven ziet hij vooral op het vlak van ... Sterke punten in de gemeente: ... Zwakke punten in de gemeente: ... Het is goed wanneer gemeenten zo open en eerlijk de zaken benoemen.

ZIEKENZALVING

Opnieuw is in een gemeente een zieke onder gebed gezalfd met olie! Het betreft een zuster uit de gemeente te Treebeek. De voorganger van de gemeente, br. A. Nijland, legt in de *Gemeentebrief* uit dat de verhoring van het gebed om geestelijk en lichamelijk welzijn helemaal in Gods hand ligt. De olie, teken van de Heilige Geest, spreekt daarvan. Hij stelt dat wanneer er geen genezing zou plaatsvinden, dit niets zegt over een gebrek aan geloof: „Bij gebed en zalving hebben wij men-

renveen de deuren van het kerkgebouw Pniël gesloten. Kon men geen voorganger vinden? Jawel, onder leiding van de eigen voorganger Tj. de Graaf maakte men de interkerkelijke openluchtdienst op het Flevofestival mee, om met 5000 anderen de lof van de Heer te zingen.

De gemeente Sneek heeft een week-end gehouden op „De Strubben”; er waren maar liefst 130 personen aanwezig; de jongste deelnemer was 11 maanden. Een iets oudere vertelde dat ze voor het eerst sinds de NBBJ-kampen op Renderloo weer in een tent sliep.

Over „De Strubben” gesproken: daar zijn als beheerdersechtpaar benoemd: Bas en Neeltje Stadens. Elders in deze „De Christen” stellen zij zich nader aan u voor.

„Whitestrings” is de naam van de band die is opgericht in de gemeente Krommenie. Vier jongens hopen door middel van blues- en rockmuziek jongeren met het Evangelie te bereiken.

De gemeente te Rotterdam-Zuid heeft een konsulent benoemd. Het is br. K. H. Thio te Rozenburg, die dit werk voorlopig een jaar zal doen.

Pieter J. Lalleman

100 jaar christelijk sociaal congres (1891 en 1991):

HET EVANGELIE IN WOORD EN DAAD (1)

Honderd jaar geleden organiseerden christenen in Nederland een sociaal congres over de sociale vraagstukken uit die tijd in het licht van het evangelie. Honderd jaar later vindt een herdenkingscongres plaats met als doel na te gaan wat in het licht van het evangelie nu de verantwoordelijkheid van christenen is op sociaal gebied.

SOCIALE VRAAGSTUKKEN

Honderd jaar geleden waren christenen van evangelische snit juist vanwege ervaren geloofsvernieuwing actief betrokken bij de aanpak van sociale vraagstukken. Nu 100 jaar later, is dat niet of veel minder het geval. De inzet op sociaal gebied heeft een lage prioriteit en heeft zelfs lange tijd in een kwaad daglicht gestaan. Daar lijkt de laatste jaren verandering in te zijn gekomen. Dat gebeurde vooral dankzij de nadruk waarmee evangelische christenen uit de derde wereld landen sociale vraagstukken op de agenda van wereldwijde evangelische consultaties zetten. Ook bij westerse, evangelische christenen groeit het besef dat het evangelie maar ten dele werd begrepen en geleefd en dat de sociale aandacht de betekenis van het evangelisch getuigenis voor de moderne mens versterken kan.

In vervolg en in aansluiting op de herdenking van 100 jaar sociaal congres, probeert de Evangelische Alliantie in Nederland dit jaar haar achterban te interesseren voor de sociale kanten van de bijbelse boodschap en de actualiteit ervan.

Een groep christenen uit kerken (waaronder schrijver dezes) maatschappelijke organisaties, politieke partijen en culturele organisaties is op persoonlijke titel gevraagd de thema's van het christelijk sociaal congres handen en voeten te geven. In dit artikel volgt wat meer informatie over de gehouden congressen, de achtergronden ervan en de betrokkenheid van Baptisten Gemeenten bij sociale vraagstukken. Wellicht helpt dit gemeenten hun aandacht preciezer te richten en het als een uitdaging te zien actief te zijn op sociaal gebied.

Honderd jaar geleden organiseerde de Anti Revolutionaire Partij samen met

Patrimonium, de Christelijke Volksbond en de Vereniging tot Heil des Volks een congres.

De centrale vraag op dit congres was: 'Welke houding moeten christenen aannemen tegenover de sociale noden van onze tijd'. Dat congres gaf de stoot tot een christelijk-sociale beweging in Nederland. Deze beweging vond haar wortels in de calvinistisch getinte vernieuwingsbeweging, bekend onder de naam het Reveil (2).

Die beweging begon in 1815 in Genève als een beweging van geloofsvernieuwing in reactie op een verstarde orthodox christendom en een onvruchtbare, vrijzinnige theologie.

In die periode ontstond in Nederland ook het baptisme, als reactie op een kil verstands- en gewoontegeloof en de verwereldlijking van de kerk.

Voorlieden uit Reveilkringen speelden, langere of kortere tijd, ook een rol in het opkomend baptisme.

Doop door onderdompeling, vorming van gemeenten van gelovigen en evangelisatie zijn drie hoofdaccenten in het opkomend baptisme. Opvallend is, dat in de beginjaren de evangelisatie-arbeid zich vooral richtte op mensen die, in die tijd niet in aanzien stonden. In het begin telden de gemeenten nauwelijks leden die stemrecht hadden.

Het priesterschap aller gelovigen bood hen die zich aansloten tot een gemeente mogelijkheden tot actieve deelname bij het gemeentewerk. 'Baptisten Gemeenten dwingen respect af vanwege hun strenge levensstijl, hun beslist afwijzen van alle staatsbemoeienis inzake de gemeentelijke huishouding, hun handhaving van zelfregering der gemeente, strijd voor godsdienstvrijheid, een innig gemeenschapsleven en een levendige evangelisatiearbeid', aldus Wumkes in zijn

boek over de opkomst van het baptisme in Nederland.

Deze lekebeweging geeft de werking van de Bijbel in handen van scheepskapiteins, veenarbeiders, winkeliers en ambachtslieden, landbouwers en fabrieksvolk. Als zodanig bood de gemeente ruimte voor emancipatie.

GEEN HALF EVANGELIE

Werd er ook aan concreet sociaal werk gedaan? Vast en zeker. Die kant van het evangeliewerk krijgt in de geschiedschrijving van het baptisme in Nederland echter helaas geen systematische aandacht.

We komen wel iets tegen over de oprichting van een christelijke naai- en breischool in Stadskanaal (1855), over volkslezingen over historische en maatschappelijke onderwerpen en de strijd tegen het drankmisbruik. Interessant is wel, dat bij de oprichting van de Unie in 1881, ook als doel wordt gesteld 'om met gelovige belijders van den Christus, van andere naam, mede te werken tot Heil des Vaderlands en de wereld in het algemeen, naarmate de gelegenheid daartoe aangeboden wordt of de omstandigheden dat vereisen of toelaten.'

Over de praktische uitwerking van deze doelstelling blijven we helaas in het ongewisse. Gemeentevorming en evangelisatie krijgen de meeste aandacht.

Het was om reden van de verwaarlozing van de sociale vragen uit die tijd, dat Abraham Kuyper zich in 1871 tot de kerken richtte. Hij wenste niets ten nadele van hun barmhartigheden jegens individuele armen te zeggen. Hij stond er echter voor het sociale vraagstuk in zijn geheel en met een alles omvattende visie aan te pakken. Met overtuigingskracht voor velen bracht hij die boodschap aan de kerken.

„Wee U, zo ge het evangelie van onze Heiland halveert en het wel voorhoudt om tot onderwerping te manen, maar verbergt als goddelijk ontfermen van de Christus Gods naar de sociaal verdrukten en kruisdragenden (...). Slechts dit bidden wij af, dat men ons vergunne en vrij late de banier van het evangelie ook op sociaal gebied hoog te houden.” Joop G. Brongens

HAGGAÏ 2 : 2-10: HOU VOL!

In Haggaï 1 hebben we kunnen lezen dat Haggaï de leiders en het volk te

Jeruzalem tot de orde roept. Bovendien ontvangen ze beloften van de HERE, mits ze met de herbouw van de tempel beginnen. Het volk en de leiders horen en komen en worden door de HERE Zelf opgewekt om met de bouw te beginnen.

Bijna één maand later ontvangen ze opnieuw een belofte.

DE TWIJFEL AAN HET WERK

Uit de woorden van de tweede profetie van Haggaï kunnen we afleiden dat het volk ondanks de beloften ontmoedigd is geraakt. Blijkbaar is het volk ervan overtuigd dat deze tweede tempel nooit in de heerlijkheid van de eerste tempel zal delen (vs. 4). Dat betekent dat dit nieuwe huis van God Hem onwaardig zal zijn en dus kan het werk maar beter neergelegd worden! De vertwijfeling heeft toegeslagen en doet haar werk.

Iets van die twijfel wordt ook zichtbaar in het leven van de gemeente. Er is soms twijfel aan de haalbaarheid en het nut van bouwen aan de gemeente, of breder nog: aan het Koninkrijk van God. Soms ingegeven door de praktijk van het gemeentelven, waarin christenen zich beroerder gedragen dan ongelovigen.

Of de praktijk dat ondanks al het werk, de gemeente amper groeit. Daardoor raken mensen immers teleurgesteld in de gemeente. Maar soms ook ingegeven door de theologie van de onzichtbare Gemeente (met een grote G). De gedachte hierachter berust ook vaak op het falen van de christenen. De kerk is een soort noodoplossing, die op geen enkele wijze lijkt op wat God bedoeld moet hebben. Baptisten (maar ook andere geloofsgemeenschappen) hebben zich echter altijd sterk gemaakt voor een zichtbare gemeente. Het geloof mag en moet zichtbaar worden en vorm krijgen in het dagelijks leven. Dat de Heer zich daarbij bedient van onvolmaakte mensen, getuigt op grootse wijze van Zijn genade. Door Zijn Geest heiligt Hij op royale wijze ons werk. Daarom zingen we ook: „Heer der wereld, grote dingen doet Gij op aarde door geringen...” (Gz. 381).

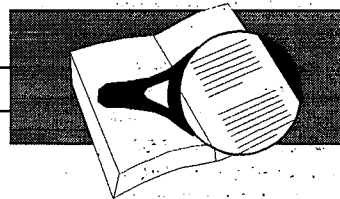
BEMOEDIGING

In de reactie van de HERE lezen we

niets van een verwijt over die twijfel. Haggaï mag de leiders en het volk bemoedigen; zoals we ook elders in het Oude Testament aantreffen, maar dan vaak voorafgaande aan de strijd met vijanden (Deut. 31 : 6, 7; Joz. 1 : 9; 10 : 25; 1 Kron. 28 : 20; 2 Kron. 32 : 7). „Wees sterk”. Nota bene: 3x „luit het woord des HEREN”. Een krachtige oproep aan de leiders en het volk om door te gaan met het werk. Want ze kunnen zeker zijn van de hulp en de nabijheid van de HERE God. Daarom

tig ingrijpen (vs. 7-11). De woorden „beven, hemel en aarde, alle volken roepen beelden op van de grote Dag des HEREN (vgl. Jes. 13 : 13; 24 : 18; Joël 2 : 10 e.a.). „Heerlijkheid” heeft hier betrekking op de buit van zilver en goud, waarmee de tempel helemaal gevuld zal worden (vgl. Jes. 60 : 3) en die de HERE toekomt. Waarschijnlijk staat hierbij ook op de achtergrond de gedachte aan „de heerlijkheid des HEREN”, d.w.z. Gods koninklijke glorie, Die de woning van God vervult

Bijbel

ook de aansporing om vooral niet bang te zijn. „De Geest in uw midden stond”, herinnert aan de woestijntocht na de bevrijding uit Egypte, toen het volk geleid werd door een wolkkolom (vgl. Ex. 33 : 9). De Geest staat voor de kracht van God, die het volk leidt, beschermt en zegent.

Deze bemoediging is in het verlengde van het voorafgaande ook van toepassing op de gemeente. Juist ook voor die mensen die aangegrepen zijn door de twijfel aan het werken in Gods wijngaard. Wees sterk en ga aan het werk, want „Ik ben” met u.

UITZICHT

De HERE bemoedigt de Jeruzalemgemeente niet alleen, maar geeft hen ook een belofte voor de toekomst. Daarom moet het volk ook krachtig het werk voortzetten. De heerlijkheid van deze nieuwe tempel, die in de ogen van het volk en de leiders onder Gods maat blijft, bewerkt God Zelf door een mach-

(Ex. 40 : 34-35; 1 Kon. 8 : 10-1; Jes. 6 : 1). Wanneer de HEER zich verheerlijkt in de tempel (vgl. 1 : 8) zal het „Ik ben met u” concrete werkelijkheid zijn geworden. Het heil (vs. 8: shalom) „op deze plaats” heeft dan ook betrekking – nog steeds – op Jeruzalem. Maar vertaald naar de gemeente toe betekent het ook zegen op het werk van de gemeente. Ons schamelijke werk komt dan in het perspectief te staan van Gods Koninkrijk, dat de HERE zelf op aarde zal vestigen. Sterker nog, dat werk telt mee. Het doet wel degelijk ter zake, mits het gebouwd is op die ene hoeksteen, Jezus Christus.

H. D. Huiting

EGYPTE: EEN REISVERSLAG

Een vervroegde uitdienststreding, met een goede financiële regeling tot je 65e jaar, stellen je nog in staat, samen als man en vrouw een avontuurlijke reis te ondernemen. Na informatie en medisch advies, kozen we voor een sportieve individuele reis naar Egypte. Wij hoopten voor onszelf een tipje van de sluier van een andere cultuur te kunnen oplichten en daardoor ons beter te kunnen verplaatsen in de bijbelse verhalen. Met een rugzak als bagage sloten we in december de deur van ons huis voor een reis van drie weken naar Caïro (nog geen 5 uur vliegen).

ISLAM, PIRAMIDEN EN DE NIJL

Het „Welcome to Egypt” en „Where are you from?”, vanuit deze wereldstad van meer dan 15 miljoen inwoners (waar eigenlijk maar plaats is voor 3 miljoen) klinken ons nog steeds in onze oren. Ook het oorverdovend getoeter van auto's, de roep vanaf de vele moskeeën en de opdringerige vriendelijkheid van de vele mensen is sfeer bepalend en laten een blijvende indruk achter.

Wij verbleven 5 dagen in een eenvoudig hotel, dicht bij het nieuwe centrum van Caïro en maakten van daaruit tochten door sloppenwijken en bezochten markten, musea, alsmede „Oud Caïro”. De tegenstellingen oud en nieuw, arm en rijk zijn erg groot, maar niet weg te denken uit deze wereldstad. Natuurlijk bezochten wij even buiten Caïro de indrukwekkende piramiden, de Sphinx van Gizah en de plaats Memphis.

Vervolgens reisden we van Caïro naar Assiout per taxi langs de Nijl. Door de bouw van een stuwdam bij Aswan, aan de bovenloop van de Nijl, is er geen natuurlijke bevoeding meer van de grond. De bewoners doen dit nu, vaak nog met zeer primitieve middelen, zelf. Om het benodigde water uit de grond te halen, gebruikt men een ezel, kammeel of karbouw. Verder is de Nijl zodanig vervuild, dat er niet meer in gezwommen kan worden en er geen papyrus meer langs de oevers groeit.

DE KOPTISCHE CHRISTENEN

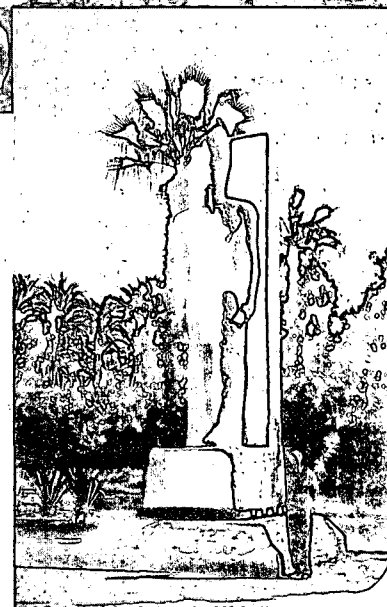
In Egypte belijden de meeste inwoners de islamitische godsdienst. In Assiout wonen echter verhoudingsgewijs (maar toch ook maar een kleine minderheid) de meeste Koptische christe-

nen. Wij vonden daar een grote kerk, de St. Marc Church, met misschien wel duizend zitplaatsen. Deze kerk is genoemd naar de apostel Marcus, die volgens overlevering, daar het Evangelie verkondigde. Op dezelfde plaats heeft eerst een kleinere kerk gestaan. Een diacones vertelde ons, dat er nu een opwekking plaatsvindt. Na de kerkdienst bleven veel mensen in en buiten de kerk napraten en zagen we op het kerkplein een uitgebreide lektuurtafel met bijbel-, kinder- en evangelisatielektuur. Verder vernamen wij, dat mannelijke leden van de Koptische Kerk als herkenningsteken aan de binnenkant van hun linker pols een tatoeage van een kruis hebben. Buiten Assiout heeft vroeger een Amerikaanse zendeling een opvanghuis voor zwervkinderen gesticht. Dit is uitgegroeid tot een dorp, waar kinderen ook een beroepsopleiding kunnen volgen, want zonder opleiding ben je in Egypte veroordeeld tot armoede.

DE FARAO'S

Vanuit Assiout reisden we per trein (8 uur) langs de Nijl naar Luxor. Hoe zuidelijker we komen, des te onverzorgder en vuiler worden de dorpen, terwijl de ezel als vervoermiddel een steeds grotere plaats inneemt. Bij Luxor, de stad van tempels en andere oudheidkundige overblijfselen, bezochten wij de beroemde Karnaktempel, waar generaties Farao's hebben

geleefd. Deze koninklijke families werden begraven in het Dal der Koningen en het Dal der Koninginnen. In deze schitterende graven zijn door speciaal opgeleide kunstenaars hele levensgeschiedenissen en andere wetenswaardigheden in hiërogliefenschrift gebeiteld. Per ezel zijn we nog langs de ruïnes van de dorpen gereden, waar deze vaklieden met hun families woonden. Deze dorpen lagen vroeger ver van de tempels en steden, om zodoende het geheim van hun werk te bewaren.

DE BERG SINAI

Van Luxor reisden we door een woestijn naar Hurghada, om vandaar per boot de Rode Zee naar de Sinai over

te steken. We genoten van de bootreis, want het was uitstekend weer en het naderen van de Sinaï met zijn hoge bergen was indrukwekkend. Onze voorstelling van de Sinaï was een grote zandwoestijn, maar wat we zagen, waren hoofdzakelijk rotsen. Onze bestemming was Dahab, een klein Bedoeïenedorp, een soort oase aan de Golf van Akaba. Bij dit dorp, aan een kuststrook met palmen, is een toeristische nederzetting ontstaan, bevolkt door jonge mensen uit alle delen van de wereld en kamperend in stenen hutten. Als ouderen vielen wij daar wel op, met het voordeel, dat we met oosters respect behandeld werden en met „father en mother” aangesproken werden. Van hieruit maakten we een kamelentocht van 2 1/2 uur heen en 2 1/2 uur terug naar een oase in de woestijn. Ook zijn we met een taxi naar de voet van de Mozesberg gereden, naar het St. Catharina-klooster. Hier hebben Jethro en Mozes elkaar ontmoet bij een waterput. We beklommen de berg van meer dan 2500 meter hoogte en kregen veel respect voor Mozes, die als een oude man naar boven ging om de stenen tafelen te ontvangen. Hoe groot moet zijn teleurstelling bij het afdalen geweest zijn het volk rondom het gouden kalf te zien dansen. Het uitzicht over de Sinaï met zijn bergen en dalen is fantastisch en dan te bedenken, dat het volk Israël daar van pleisterplaats naar pleisterplaats trok. Onze reis was ten einde. Vanuit Dahab reisden we via het noordelijke deel van de Sinaï en Suez naar Caïro om vandaar met een vliegtuig van de ZAS, naar huis te vertrekken.

G. W. v.d. Heuvel

Zendingsvergadering Gewest Drenthe en Zuid-Oost Groningen

Op **zaterdag 5 september** a.s. wordt om 14.00 uur een vergadering gehouden van de Zendingswerkgroepen in ons gewest in „Meerzicht”, Haagjesweg 204 in **Emmen**. Wij hopen zendeling Ducky Rosier deze middag in ons midden te hebben. Zij zal ons enige achtergrondinformatie geven betreffende ons nieuwe project. Ook willen we onze ervaringen uitwisselen omtrent het lopende project. De uitnodigingen voor deze vergadering zijn al verzonden aan de contactpersonen van elke gemeente. Niet alleen de zendingswerkgroepen, maar ook u als belangstellende bent van harte welkom!

Margriet Stijkel,
secretaresse

PASTORALE KERNWOORDEN

Naar aanleiding van het alleszins lezenswaardige artikel van br. Jac. Schouten over Pastorale Kernwoorden in DC van 17 juli 1992 mag ik misschien het volgende opmerken: Wat het pastorale werk betreft, wijst br. Schouten terecht op de genadeverklonding. En hij voegt er aan toe: „Niet een acceptatie van een werelds leven of een leven in de zonde, maar een leven in heiliging en in de navolging van Christus”. De gedachten van drs. Ganzevoort zouden ook binnen onze gemeenschap leven. Maar dan is mij ten aanzien van de homofilie niet duidelijk waarom de schrijver een derde mogelijkheid open houdt, namelijk het leven in een seksuele relatie(!) Als God deze schandelijkheid en onnatuurlijkheid een *gruwel* noemt, moet zulk een mogelijkheid helemaal niet overwogen worden! Persoonlijk ben ik wel eens door een

aan het woord

homofiele jongeman benaderd, die mij vroeg voor hem te bidden om *bevrijding*. Dit hebben wij toen in een ernstig gebed gedaan. Deze benadering wordt o.a. óók gevolgd door de Vereniging „Tot heil des volks” in Amsterdam. In het boekje „Our Daily Bread” las ik in dit verband: „If we don't learn to think like CHRIST, we will think like the world”. Dus: Als we niet leren denken zoals CHRISTUS, dan zullen we denken zoals de wereld. – Met alle *gevolgen* van dien!

Dordrecht

W. J. van der Leer

NBVB jubileert

Voor de NBVB is 1992 het jaar waarin zij haar 60-jarig bestaan zal vieren en wel heel concreet op 22 september in 't Heem in Hattem. Wij hopen er vele zusters te ontmoeten uit het hele land, om **samen** deze 60 jaar te gedenken en om weer nieuwe moed en inspiratie op te doen onder het motto: „In Uw spoor altijd door”. Dit zal het thema van de dag zijn. Enkele

ingrediënten van deze dag wil ik u niet onthouden, alhoewel u er al menig keer over hebt kunnen lezen in de Kandelaar. Maar... we willen ook zusters die niet of **nog niet** lid van Zusterhulp zijn, bereiken.

VIERT U MET ONS MEE?

We hebben dus als spreker in de morgenuren ds. F. Smid en natuurlijk heeft de zending een plaats. Duckie Rosier en Dietrich Weijand zijn onze gasten. We willen veel **met elkaar** zingen en natuurlijk hebben we een groot koor. Instrumentale intermezzo's en... een

„spel”, waarin zeven vrouwen uit de bijbel over hun volgen van Jezus' spoor vertellen.

De gewesten en het L.B. geven acte de présence in een terugblik op **60 jaar NBVB**.

U ziet, veel variatie en het is ongelooflijk boeiend **elkaar** te ontmoeten in die ene Naam die ons allen verbindt. Wij gaan voorwaarts en roepen u allen op om deze dag tot een onvergetelijke te maken. Viert u met ons mee!

Namens de werkgroep,

Reny Adema.

De Heer is mijn Herder

Plotseling is van ons heengegaan
onze broeder

JAN VEER

op de leeftijd van 70 jaar.

26 juli 1992

Baptisten Gemeente Alkmaar

*„Wie in Mij gelooft, zal leven ook al
is hij gestorven”*

Voor ons onverwacht heeft de
Heer thuisgehaald onze zuster

WILLEMINA WEVER

weduwe van Lammert Veldman

op de leeftijd van 79 jaar.

Baptisten Gemeente te Emmen

*Reik mij een lamp aan Heer,
als 't donker
van de nacht het voortgaan
zwaarder maakt
dan ik ooit had gedacht.
Alleen wanneer Uw licht mijn
levenspad beschijnt
durf ik de tocht nog aan,
dat houdt mij overeind.*

In deze wetenschap is van ons
heengegaan onze zuster

**STIENTJE VAN DER VEEN-
WEVER**

op de leeftijd van 75 jaar.

5 augustus 1992
Gemeente 2e Exloërmond

*„Here, Gij zijt ons een toevlucht
gewees
van geslacht tot geslacht;
ja, van eeuwigheid tot eeuwigheid
zijt Gij God.”*

De Here nam tot Zich onze innig
geliefde moeder, groot- en
overgrootmoeder

GEERTJE BROUWER

in de leeftijd van 93 jaar, sedert 27
april 1978 weduwe van Fijbe Bijl.

Wij gedenken onze ouders met
gevoelens van liefde en respect.

Groningen, 7 augustus 1992.
Verpleeghuis „Innersdijk”.

Correspondentieadres:

J. Kruizinga,
Noorderstationsstraat 74a,
9717 KR Groningen.

Groningen:
A. Kruizinga-Bijl
J. Kruizinga
Nieuwe Pekela:
J. Kuilman-Bijl
R. Kuilman
Haarlem:
J. Pelle-Bijl
G. J. A. Pelle
Groningen:
H. Bijl
R. Bijl-Frерicks
Klein- en
achterkleinkinderen

De begrafenis heeft inmiddels
plaatsgevonden.

*„Er is een plaats van ware rust,
dicht bij het hart van God,
een plaats waar 't kwaad is
uitgeblust,
dicht bij het hart van God.”*

Op 7 augustus heeft de Here tot
Zich genomen onze zuster

**SINA DIKEMA-
KLOOSTERMAN**

op de leeftijd van 53 jaar.

Baptisten Gemeente Hoogezand,
Beukemastraat.

Op 7 augustus heeft de Heer thuis
gehaald onze broeder

HARM KAMPS

op de leeftijd van 77 jaar

Psalm 23:6

Baptistengemeente Nieuw Weer-
dinge

Ben je 't alleen-zijn ook beu, net
als ik - j.vr., 32 jr., uit Drenthe,
ben je een nette j. man (tot 40 jr.) -
MBO/HBO-niveau - en actief
christen - laat dan iets van je
horen.
Brieven onder nr. 19.000 aan het
bureau van dit blad.

**Overtuig uzelf:
dit blad kunt u niet missen!**

JA, ik neem een abonnement op "De Christen"

- ☐ voor een halfjaar voor f. 24,50
☐ voor een jaar voor f. 49,00

Naam: .....

Adres: .....

Postcode: .....

Woonplaats: .....

VAN DER GRAAF

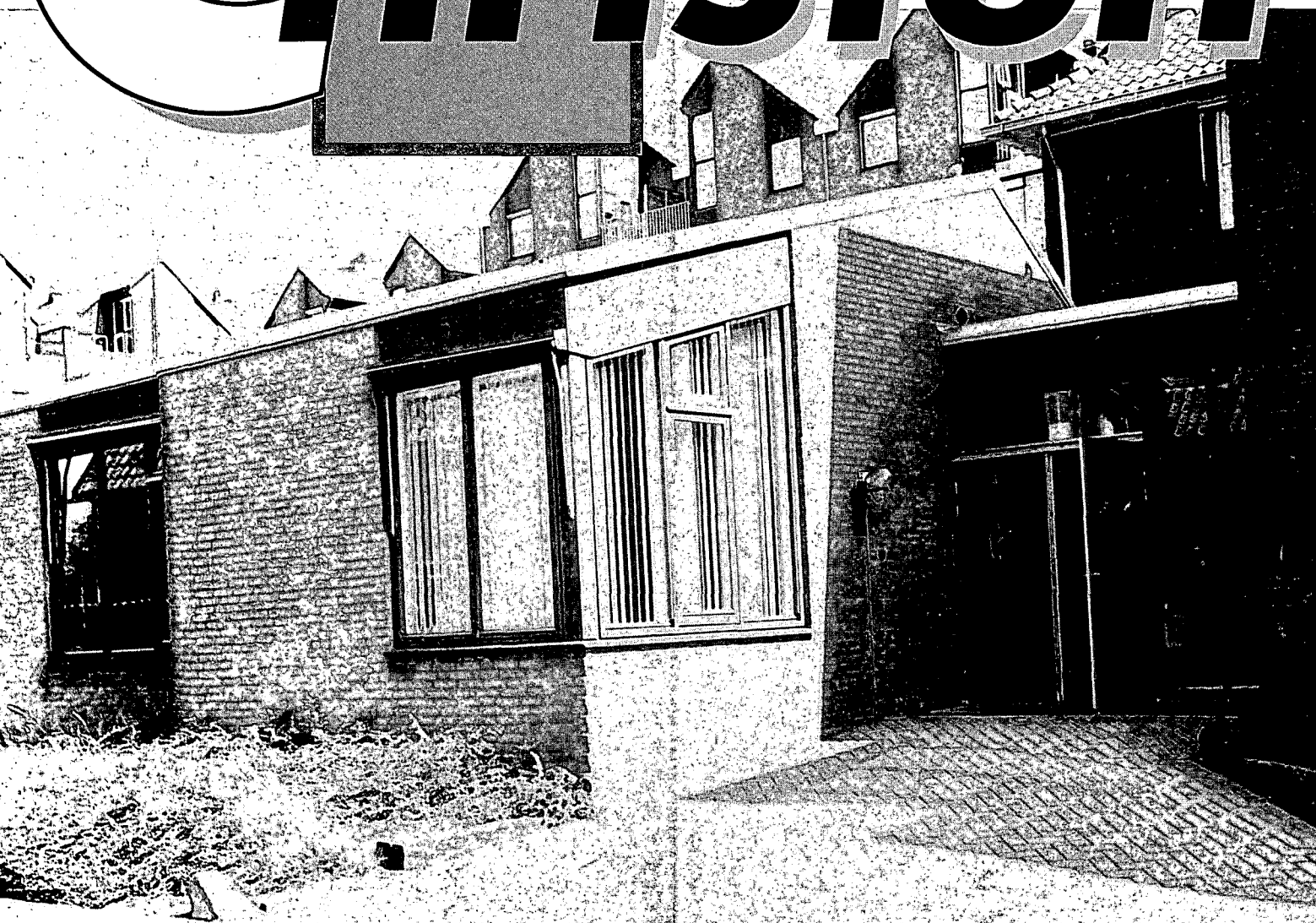

TOP
VERHUIZERS
VERHUIZINGEN HULPDIENTST

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten

107E JAARGANG NR. 25 - 11 SEPTEMBER 1992

de **Christen**

**KERKENDAG '92
AGENDA A.V.
IN BEELD: EDE**

Entree gemeente Ede. Zie pagina 12 en 13 voor de nieuwe rubriek.

AGENDA

- 13 sept. Intrede G. H. W. Pflaum te Enschede
- 13 sept. Intrede C. Molema te Eindhoven
- 19 sept. Landelijke zendingsdag (Zwolle)
- 19-20 sept. Alleenstaandenweekend (Steenwijk)
- 20-21 sept. Feestavond en herdenkingsdienst Den Haag 100 jaar
- 27 sept. Regionale ontmoetingsdag Drenthe (Emmen)
- 27 sept. Afscheid ds. De Zwart (Arnhem-Z.)
- 28-30 sept. ECU-konferentie
- 4 okt. Radiodienst Alblasserdam
- 9-11 okt. Jongeren AV (Eindhoven)

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland; verschijnt tweewekelijks; abonnementsprijs f. 49,- per jaar; buitenland f. 68,- per jaar.

Redactie:

drs. H. D. Huiting,
drs. P. J. Lalleman, J. Schotanus,
ds. Jac. Schouten, ds. J. H. Stijkel.

Eindredacteur:

drs. H. D. Huiting, p/a Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin. De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredacteur te zijn.

Administratie

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin; tel. 030-284494/284457, fax. 030-251798, giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

VAN DE REDACTIE

Algemene Vergadering. Uniefeest?

Onlangs hebben de gemeenten de stukken ontvangen voor de komende Algemene Vergadering, die wordt gehouden in „De Tamboer” in Hoogeveen van 28 tot 30 oktober.

Dan zullen de afgevaardigden van onze gemeenten weer aantreden om samen het werk van de Unie te bespreken. Vroeger werd er wel gesproken over het jaarlijkse Uniefeest, maar we hebben de indruk dat dit woord de laatste tijd wat op de achtergrond is geraakt. Is het nog wel een feest? Of moeten we constateren dat we het daar erg moeilijk mee hebben? Toch ligt het misschien aan de instelling waarmee wij de A.V. tegemoet gaan. Het moet ons inderdaad een feestelijk gevoel geven om de broeders en zusters van de andere gemeenten te ontmoeten. Het moet ons een vreugde zijn om samen na te denken over de verslagen van het afgelopen jaar en over de plannen voor het volgend jaar. We moeten het een voorrecht vinden dat de Here ons op deze wijze wil gebruiken. Als dat onze instelling is, dan zullen we zeker een goede A.V. hebben, al hoeven we het echt niet in alle dingen met elkaar eens te zijn.

De laatste jaren gebeurde het steeds dat er een soort verlenging van de A.V. moest plaatsvinden. Soms kwam dat, omdat er inderdaad zwaarwichtige zaken aan de orde waren. Zaken die ons allemaal bezighielden. Maar soms was dit ook niet het geval.

Dat brengt mij tot de vraag of we ons wellicht met te veel zaken moeten bezighouden, die we best meer en met vertrouwen kunnen overlaten aan de mensen die wij voor het werk gekozen hebben.

Er staat nu een voorstel op de agenda om de conferentiemiddag, die toch al een stuk is ingekort, helemaal af te schaffen. Die conferentiemiddag is indertijd ingevoerd om juist het feestelijke van de A.V. te bevorderen. Daarom mijn vraag: willen wij ons met te veel zaken bezighouden? Daar zal, als dit voorstel aan de orde komt, best wel over gesproken worden. We zullen echter voor ogen moeten houden dat we geen parlement zijn maar een vergadering van mensen die de Here Jezus kennen en liefhebben. Als we dat doen zal er meer onderling vertrouwen zijn en zal het inderdaad een feest zijn om bij elkaar te zijn. Wij hopen dat onze verslaggevers straks zullen schrijven over een feestelijke Algemene Vergadering.

Jac. Schouten

UITNODIGING

Op zondag 13 september a.s. zal ds. G. H. W. Pflaum aan onze gemeente worden verbonden. Wij nodigen u van harte uit tot het bijwonen van deze dienst van intrede en bevestiging. De dienst begint om 15.00 uur en wordt gehouden in ons kerkgebouw 't Trefpunt, Spechtstraat 30 te Enschede. De bevestiging zal geschieden door ds. P. Wijchers.

Met vriendelijke groeten, namens de raad der Gemeente,

E. Schaap.

INHOUDSOPGAVE:

De andere wereld (J. Schotanus)	3
Agenda	4 t/m 10
Kandidaten voor de verkiezingen A.V. 1992	11
Eeuwfeest Haagse Baptistengemeente	11
In beeld: Ede	12/13
Hagga 2: 11-20: Niet-werken belemmert de zegen (H. D. Huiting)	14
Nadere kennismaking	15
Shift (Geert Blanken)	15
Familieberichten/advertenties	16

DE ANDERE WERELD

In kerken met meerdere modaliteiten en van weinig homogene samenstelling is er discussie of men nu wel of niet mee moet doen aan de Kerkendag '92 op

19 september. Sommigen beschouwen het als een zaak van kerkelijke

verantwoordelijkheid om aanwezig te zijn.

Kritiek wil men niet geven vanaf de zijlijn. Anderen stellen zich op z'n zachtst

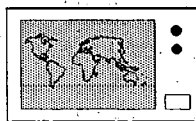
gezegd wat aarzelender op.

DE VOORGESCHIEDENIS

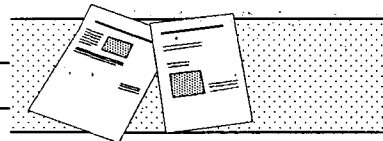
Zaterdag 16 september 1989 werd de eerste Nederlandse kerkendag in Utrecht gehouden, waar ongeveer 17.000 mensen aanwezig waren van vrijwel alle kerkgenootschappen. Toen stonden de thema's van het Conciliair Proces centraal. Van een verslag van een bezoeker heb ik één en ander opgepikt. Op zeer creatieve manier werd er met deze thema's omgegaan. Men kon bijvoorbeeld het gerechtigheidsplein bezoeken en daar werd op luidruchtige manier, zoals dat bij marktkooplui hoort, de gerechtigheid aan de man gebracht. Voor alle mogelijke minderheden stond men op de bres. De bezoeker werd duidelijk gemaakt dat men de oorzaak van al het „onrecht” moest zoeken bij het kapitalistische overheidssysteem en de huidige machtsstructuren. Bij elke presentatie en kraampje droop de „onvrede” eraf. Ondertussen werd de genoemde bezoeker toch wat opgevrolijkt door het verbeterende weer. En daar was gelukkig niemand op „tegen”. Het podiumgesprek van de middag trok veel aandacht. Hierbij wist de fractievoorzitter van „Groen Links” duidelijk de bron van alle ellende te signaleren en zij deed dan ook een oproep aan de kerken om zich op een actievere wijze met (haar) politiek in te laten. Heel begrijpelijk!

Om te illustreren, dat men niet al te spoedig neen moet zeggen bij een uitnodiging om deel te nemen aan de Kerkendag, geldt het volgende voorbeeld. Toen alles verschrikkelijk eenzijdig dreigde te worden, vroeg een ander panellid het woord, de heer Schuurman, lid van de Eerste Kamer voor de RPF. Hij vertelde dat het Geloof

iets eeuwig is, dat vele politieke systemen overleeft. Politiek daarentegen is tijdelijk, vaak een denken op korte termijn en zeer veranderlijk. De kerk moet de politiek blijven overstijgen en zich niet tot dat niveau verlagen. In grimmig stilzwijgen werden deze woorden ontvangen, aldus de bezoeker, die deze woorden als de meest zinnige van de dag ervoer. Op weg naar huis in

Actueel

de bus ving hij uit een gesprek echter iets op, dat terdege afbreuk deed aan zijn idee van vrede en gerechtigheid. Men vond het namelijk onbegrijpelijk, waarom de massa in „vredesnaam” de heer Schuurman niet had weggejouwd.

Het lijkt erop dat op de komende Kerkendag het „Schuurmangeluid” veelvuldiger en duidelijker gehoord gaat worden.

EEN GELOOFWAARDIG GETUIGENIS

Ook deze keer in Amersfoort verwacht men minstens eenzelfde bezoekersaantal. Men wil de Kerkendag midden in de samenleving plaatsen. In buurthuizen, kerken, scholen, pleinen en parken. Ir. Van der Graaf zit in een commissie die erop moet toezien, dat de Kerkendag wel door „de hele breedte van de Hervormde Kerk” gedragen kan worden. Hij had op Kerkendag '89 nog even in een ingelaste forumdiscussie de kans gekregen om te wijzen op de noodzaak van „persoonlijke bekering” en het feit dat die Ker-

kendag begonnen was zonder bijbellezing en gebed. De nieuwe opzet nu is in overeenstemming met het streven naar verbreding van de Kerkendag. Men wil dat de mensen zich over de volle breedte van het kerkelijk spectrum in het programma van deze dag gaan herkennen. In dat opzicht waarschijnlijk toch iets geleerd van de vorige keer. Er zijn pogingen ondernomen om ook de niet-oecumenisch ingestelden erbij te betrekken. Deze doen mee bij de samenstelling en invulling van het programma. Hierbij wordt niet in de laatste plaats gedacht aan de jongeren, met het oog op de toekomst van de Kerkendag. De thema's van het Conciliair Proces blijven ook deze keer van belang. Er zullen elementen aan de orde komen, waartegen de evangelisch-orthodoxen bezwaar hebben. Of deze manier van samenwerken de meest ideale manier is om zo'n eenvoudige boodschap over te dragen, zal nog moeten blijken. Voor de Gerefor-

meerde Bonders, die deze kaders van huis uit kennen, misschien zelfs minder moeilijk dan voor Vrijgemaakten en Baptisten, bijvoorbeeld. Globaal genomen is dat „geestelijk” klimaat het onze niet.

Men kan het oecumenisch klimaat van de Raad van kerken toch niet zomaar even van zich afschudden, om de niet-kerkelijk-oecumenischen zoveel mogelijk tegemoet te komen. Afhankelijk van de ruimte en de inbreng die men heeft, zal men moeten kiezen tussen kritiek vanaf de zijlijn of vanuit een positie van medeverantwoordelijkheid. Hoe staat het dan met de loyaliteit? Moeten de programmamakers, zo ja in hoeverre, rekening houden met de verwachtingen van de bezoekers? Hoe geloofwaardig is dan nog zo'n uiterst verdeeld getuigenis? Voor de evangelisch-orthodoxen een totaal andere wereld dan hun eigen wereld op zondag. Kerkendag '92! Wat mij betreft? Geef mij dan toch maar die andere wereld van Mission '93!

J. Schotanus

AGENDA

1. Opening door, de waarnemend voorzitter van de Commissie der Unie, br. G. Bosveld te Doetinchem.
2. Verkiezing van een voorzitter van de Algemene Vergadering. Kandidaat: br. H. Bijleveld, Apeldoorn.
3. Eerste opneming van de presentielijst.
4. Voorstel van de Commissie der Unie. De Commissie der Unie stelt de Algemene Vergadering voor om de gemeente Appingedam op te nemen in de Unie.
5. Tweede opneming van de presentielijst.
6. Benoeming van twee leden van de notulencommissie.
7. Mededelingen.
8. Jaarverslag van de Unie over 1991 (blz. 22).
9. Verslag van de werkzaamheden van de Financiële Commissie der Unie (blz. 40).
10. Rapport van de Financiële Commissie der Unie.
11. Verklaring van de controle-arbeid der financiële administraties (blz. 41).
12. Resultatenrekening van „De Vinkenhof” over 1991 (blz. 42).
13. Balans van „De Vinkenhof” per 31 december 1992 (blz. 43).
14. Resultatenrekening van de Unie over 1991 (blz. 44).
15. Balans van de Unie per 31 december 1991 (blz. 47).
16. Verkiezing van drie leden van de Commissie der Unie. Aftredend en herkiesbaar: br. A. van den Berg, Dordrecht, br. J. Chr. Schipper, Lisse.
Kandidaten: br. A. van den Berg, Dordrecht, br. J. Chr. Schipper, Lisse.
Vakature ontstaan door overlijden br. W. J. Blanken, IJmuiden.
Kandidaten: worden in een later stadium bekend gemaakt.
17. Verkiezing van een lid van de Financiële Commissie der Unie. Aftredend en herkiesbaar: br. H. Wijma, Zwaagwesteinde.
Kandidaat: br. H. Wijma, Zwaagwesteinde.
18. Voorstellen van de gemeente Leeuwarden.

1. De gemeente Leeuwarden stelt de Algemene Vergadering voor om lid a

van artikel 8 van de statuten der Unie, omtrent de samenstelling van de Unie-commissie, aan te vullen met de woorden: „en de in gevolge artikel 11 van de statuten erkende nevenorganisaties.”

Toelichting:

Sinds jaar en dag maakten vertegenwoordigers van NBJB en NBVB (de erkende nevenorganisaties) deel uit van de Unie-Commissie. Dit was ook in overeenstemming met de geest van artikel 4 van het huishoudelijk reglement.

Toen evenwel werd geconstateerd dat dit niet in overeenstemming met artikel 8 van de statuten was, is het lidmaatschap omgezet in een „waarnemerschap” (overigens een onbekend fenomeen in statuten en huishoudelijk reglement). Gelet op het grote belang van beide nevenorganisaties voor de totale Unie-organisatie en de betrokkenheid van zowel NBVB als NBJB bij de Unie-gemeenschap is het noodzakelijk dat een volwaardige vertegenwoordiging deel uitmaakt van de Unie-Commissie.

Pre-advies van de Commissie der Unie:

De Commissie der Unie beveelt aanvaarding van dit voorstel aan.

2. De gemeente Leeuwarden stelt de Algemene Vergadering voor om lid 1c van artikel 4 van het huishoudelijk reglement der Unie, omtrent de samenstelling en taak der Unie-Commissie, te wijzigen en te laten luiden: „c. een (1) gekozen lid van het bestuur van elke door de Unie erkende nevenorganisaties als bedoeld in artikel 11 van de statuten.”

Toelichting:

Op deze wijze wordt een gekozen lid van de nevenorganisaties, net als bij de Permanente Commissies door de nevenorganisaties zelf uit de gekozen leden aangewezen.

Pre-advies van de Commissie der Unie:

De Commissie der Unie beveelt aanvaarding van dit voorstel aan.

19. Voorstel van de gemeente Arnhem-Zuid.

De gemeente Arnhem-Zuid stelt de Algemene Vergadering voor om artikel 6 van de statuten der Unie aan te vullen met een lid g en dat als volgt te laten luiden:

„g. voorgangers die, krachtens de bepalingen van het reglement inzake

voorgangers, emeritus-voorganger zijn, tenzij zij op grond van het onder a, b, c, d, e of f bedoelde lid van de Algemene Vergadering zijn.”

In de vervolgtekst van het artikel de volgende zinnen met „g” aanvullen en laten luiden:

„De in dit artikel onder d en e genoemde vertegenwoordigingen bestaan elk uit twee personen.

De onder b, c, d, e, f en g genoemde vertegenwoordigingen of personen kunnen niet tevens afgevaardigden der gemeenten, als bedoeld in artikel 4a en 4e zijn, terwijl zij niet meer dan een commissie, stichting of nevenorganisatie kunnen vertegenwoordigen. Adviserende stem op de Algemene Vergadering hebben de in dit artikel onder b, c, d, f en g bedoelde leden.”

Toelichting:

Het komt voor dat een gemeente een van haar leden, een emeritus-voorganger, naar de AV wil afvaardigen. Op grond van een besluit van de AV valt een emeritus-voorganger onder de bepalingen van het huidige artikel 6 lid f van de statuten, zodat zo'n afvaardiging niet mogelijk is. Een emeritus-voorganger is lid van de AV en kan niet tevens afgevaardigde zijn. Er zou dan sprake zijn van een dubbel lidmaatschap en dat kan niet.

De gemeente Arnhem-Zuid is van mening dat er toch sprake van een of/of situatie ten aanzien van emeriti moet kunnen zijn en dat het gestelde onder f voor een natuurlijk persoon vervalt op het moment dat zo iemand door de gemeente wordt afgevaardigd. De gemeente Arnhem-Zuid vindt dat er thans sprake is van een beperking, zowel voor de gemeenten als voor degenen die het betreft.

Pre-advies van de Commissie der Unie:

De Commissie der Unie beveelt de aanvaarding van dit voorstel aan.

20. Voorstel van de gemeenten Dordrecht en Hengelo 't Venster.

De gemeenten Dordrecht en Hengelo 't Venster stellen de Algemene Vergadering voor om met ingang van de Algemene Vergadering 1993 de conferentiemiddag te laten vervallen en de daardoor vrijkomende tijd te gebruiken voor de vergaderingen.

Toelichting:

Het is de laatste jaren herhaaldelijk voorgekomen dat op vrijdagmiddag

moest worden besloten enkele vergaderpunten uit te stellen tot een latere buitengewone zitting der AV. Dit kost veel extra tijd en geld. Meerdere malen is – ook van de UC-zijde – gesuggereerd dat deze extra zittingen in sommige gevallen voorkomen hadden kunnen worden als de conferentiemiddag achterwege was gebleven. De aangenomen motie Sittard-Heerlen tijdens de buitengewone AV te Utrecht op 23 november 1991 gaf aan dat de gemeenten er ook de voorkeur aan geven dat buitengewone AV's vermeden worden, desnoods ten koste van de conferentiemiddag.

Hoe zinvol en plezierig de conferentiemiddagen ook altijd zijn geweest, onze eerste prioriteit moet toch liggen bij het afwerken van de agenda. Het moet mogelijk zijn om op andere wijzen belangrijk uniewerk onder ieders aandacht te brengen, bijv. via „De Christen”. Bovendien blijven de begrotingsavond met de presentatie van de ontvangende gemeente, de gezamenlijke maaltijd en de Avondmaalsviering op de donderdagavond als bijzonder fijne en zinvolle gelegenheden om elkaar ook op andere wijze te ontmoeten.

Mocht in de toekomst blijken dat we reeds op vrijdagmorgen onze AV's af kunnen gaan ronden, dan kan altijd overwogen worden de conferentiemiddag weer in ere te herstellen. Vooralsnog lijkt dat ons echter een utopie, alleen al met het oog op de vele belangrijke zaken die ons de komende jaren nog van SOU-zijde zullen worden aangedragen.

Pre-advies van de Commissie der Unie:

De gedachte achter dit voorstel is positief, het tracht een buitengewone zitting van een Algemene Vergadering te voorkomen. Het conferentiegedeelte is bestemd om takken van arbeid speciaal onder de aandacht van de Algemene Vergadering (gemeenten) te brengen. Jaren geleden is het conferentiegedeelte al gehalveerd en teruggebracht tot anderhalf uur.

De noodzaak voor een buitengewone zitting van een Algemene Vergadering ontstond steeds omdat agendapunten een zodanig langere tijd van behandeling vereisten, dat dit niet binnen de tijd die bespaard zou worden door het laten vervallen van het conferentiegedeelte zou kunnen geschieden.

De Commissie der Unie zou het verdwijnen van het conferentiegedeelte dan ook als een verlies ervaren en ziet het daarom graag gehandhaafd.

21. Voorstel van de Commissie der Unie.

De Commissie der Unie stelt, op verzoek van de Zang Bundel Commissie, de Algemene Vergadering voor om in de nieuwe zangbundel een selectie van de psalmen op te nemen.

Toelichting:

1. Een enquête die in 1987 in de gemeenten is gehouden, met betrekking tot de vraag over de psalmen en liederen die worden gezongen, heeft uitgewezen dat een groot deel van de psalmen niet of nauwelijks in onze gemeenten gezongen wordt. Daarbij hebben 8 gemeenten zich uitgesproken voor handhaving van alle psalmen in onze bundel.

Naar aanleiding van de vraag of het gehele psalter in de nieuwe bundel moest worden opgenomen, werd in 1988 een enquête onder de gemeenten gehouden. Daaruit bleek dat de meningen verdeeld waren (28 gemeenten waren voor handhaving van het gehele psalter, 26 gemeenten kozen voor een selectie van 50 psalmen en 7 gemeenten voor een selectie van 30 psalmen).

Gezien deze uitslag koos de toenmalige Unie-Commissie voor handhaving van het gehele psalter.

2. Bij handhaving van het gehele psalter mag de vraag gesteld worden, welk nuttig doel hiermee gediend is, een vraag die overigens ook geldt ten aanzien van de gezangen. Bij de overweging dat de psalmen toch één geheel vormen, zij opgemerkt dat dit niet blijkt uit de zangpraktijk van onze gemeenten. En het gaat toch om de vervaardiging van een zangbundel.

3. Gelet op hetgeen binnen het internationale baptisme gezongen wordt, zullen we met het opnemen van een selectie psalmen bepaald niet uit de pas lopen.

4. Het opnemen van slechts een deel van de psalmen, zal in de nieuwe bundel ruimte scheppen voor meer andere liederen.

5. De Zang Bundel Commissie heeft grote behoefte aan een uitspraak van onze gemeenten in dit stadium, zodat ze ten aanzien van het aantal gezangen dat in de nieuwe bundel moet verschijnen, weet waar ze aan toe is.

22. Beleidsnota „De Christen”.

I. INLEIDING

Op de buitengewone Algemene Vergadering in Utrecht op 23 november 1991 is een uitvoerige discussie gevoerd over het voorstel van de Commissie der Unie, zoals weergegeven in het AV-boek van de 111e Algemene Vergadering te Muntendam 1991 onder agendapunt 20.

Uit de discussie bleek dat de gemeenten mee wilden praten over het beleid ten aanzien van „De Christen”, omdat men – op grond van het nummer van DC in de nieuwe opzet, verschenen 19 september 1991 – vreesde met slechts „cosmetische” veranderingen te maken te hebben. Middels deze nota – die op de buitengewone AV te Utrecht is toegezegd – willen we als redactiecommissie duidelijk maken met welk beleid en hoe we als redactie vorm willen gaan geven aan een nieuwe opzet voor DC. Daarbij zullen we opmerkingen van de AV vanzelfsprekend in onze overwegingen betrekken.

II. DE VERHOUDING UC TUSSEN REDACTIE

Ter inleiding

Het redactiestatuut van „De Christen” is in 1991 aan alle gemeenten toegezonden. De gemeenten konden erop reageren. Met nadruk willen we ook vermelden dat we het als redactie op prijs stellen dat gemeenten constructief willen meedenken over een nieuwe opzet voor DC. Van onze kant is er wat dit betreft alle openheid, want het gaat erom dat DC nieuwe stijl een blad wordt dat herkenbaar is voor een grote groep baptisten. DC is immers niet van ons als redactie, maar van de gehele Uniegemeenschap.

Het redactiestatuut

In artikel 11 van het huishoudelijk reglement der Unie is bepaald dat de Unie een blad uitgeeft dat zij als haar officiële orgaan erkent. Tevens zijn daarin bepalingen opgenomen met betrekking tot de verkiezing van de leden van de redactiecommissie en de regeling van de werkzaamheden. Daarnaast is er bepaald dat wanneer er in deze commissie enig verschil mocht ontstaan over het redactiebeleid de kwestie kan worden voorgelegd aan de UC die bindend uitspraak doet. Teneinde deze zaken nader te regelen is een redactiestatuut opgesteld dat de onderlin-

ge verhoudingen regelt tussen de redactiecommissie en de UC. Middels dit statuut is er een strikte scheiding aangebracht tussen de redactionele verantwoordelijkheid van de redactie en de verantwoordelijkheid van de uitgever, i.c. de UC. Die strikte scheiding is een gebruikelijke constructie in de uitgeversbranche en is voorwaarde voor een gezond redactioneel beleid. De studiegroep „De Christen” heeft zich in haar eindverslag ook uitgesproken voor een dergelijke strikte scheiding. Bovendien wordt dit organisatiemodel door onze traditie van een rechtstreekse verkiezing van de leden van de redactie van DC onderstreept.

formerende, opiniërende en pastorale artikelen zullen worden opgenomen.

Als redactie staat ons voor ogen DC weer het communicatiemiddel binnen onze Unie-gemeenschap te laten zijn, het blad waar iedere meelevende baptist graag op geabonneerd is. Twee dingen staan ons daarbij voor ogen. In de eerste plaats zal DC in de toekomst meer nieuws en informatie bevatten dan tot dusver en minder beschouwende artikelen (zie volgende punten). In de tweede plaats wil de redactie op een opbouwende, informerende en duidelijke manier bepaalde thema's, ook controversiële thema's of be-

Discussies die binnen de Unie worden gevoerd kunnen in DC aan de orde worden gesteld. Het redactiebeleid staat namelijk niet op zichzelf, maar moet passen in het totale communicatiebeleid van de Unie. Daarbinnen heeft de redactie vrijheid van handelen.

3. Opiniërend

DC zal door middel van informatieve artikelen maar ook door beschouwende artikelen – van redacteuren of anderen – eveneens een meningvormende functie hebben. Als redactie zijn we ervan overtuigd dat DC niet alleen lezenswaardige informatie moet bieden, maar ook eigen accenten mag leggen. De actualiteit speelt in deze opiniërende functie uiteraard een belangrijke rol, maar ook minder actuele thema's die de moeite waard zijn om te overdenken, hebben hierin een plaats. De eigen redactionele verantwoordelijkheid van ieder redactielid bepaalt hoe de redactieleden aan deze meningvormende functie van DC vorm zullen geven. Daarbij fungeren de journalistieke beginselen zoals verwoord in het redactiestatuut, artikel 3, als het kader waarmee de redactieleden zullen werken. Hoor en wederhoor is o.a. één van de journalistieke kenmerken ervan, tenzij er een heilloze woordenstrijd dreigt te ontstaan. De redactie is zich in dezen bewust van haar verantwoordelijkheid ten aanzien van het opbouwende karakter van DC.

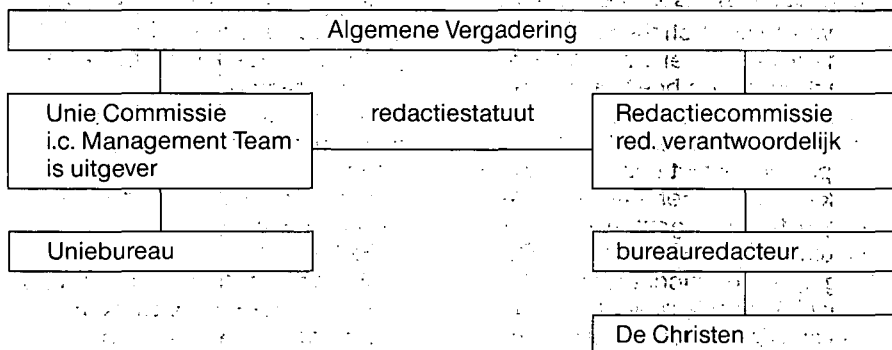
Op deze wijze zal DC ook een constructieve bijdrage leveren aan het voortgaande geloofsgesprek, welke onze gemeenten met elkaar hebben afgesproken te voeren. Niet alleen redacteuren, maar juist ook andere personen kunnen hierin als gast-schrijver een rol vervullen. Gast-schrijvers zullen daartoe in de toekomst een instructie met richtlijnen en tips toegestuurd (kunnen) krijgen.

4. Informerend

Niet alleen voor de commissies binnen de Unie, maar ook voor de gemeenten, is DC een blad, waarin mededelingen kunnen worden gedaan. Een rubriek als Gemeentenieuws is vanuit het oogpunt van communicatie en het elkaar beter leren kennen en accepteren dan ook principieel gewenst.

Als redactie beogen wij verspreid over het land redactionele medewerkers te krijgen, die in hun gemeente of gewest ook actief het eventuele

Schematisch weergegeven liggen de verhoudingen als volgt:

In dit organogram wordt duidelijk hoe de verhoudingen liggen. De AV kiest rechtstreeks de UC-leden en de leden van de redactiecommissie. De UC benoemt op haar beurt een Management Team inzake „De Christen”, dat als uitgever optreedt. De bureauredacteur is adviserend lid van de redactie en is voor wat betreft de redactievoering van DC verantwoordig schuldig aan de voorzitter van de redactie. Organisatorisch maakt hij deel uit van het bureau van de Unie.

III. INHOUDELIJK BELEID

1. Algemeen

De redactieleden bepalen samen het redactioneel beleid. Derhalve is de redactie als geheel verantwoordelijk voor de totstandkoming van DC. Ieder redactielid heeft en behoudt voorts verantwoordelijkheid voor eigen artikelen. Nauw overleg tussen de redactieleden en met name de bureauredacteur en de voorzitter van de redactiecommissie is daarbij een voortdurende vereiste. Met name zal een evenwichtige samenstelling van DC worden nagestreefd, waarin naast de diverse nieuwsberichten naar verhouding in-

paalde geloofs- en levensvragen, aan de orde stellen. De nadruk ligt daarbij op informatie. Dat betekent dat de redactie ervoor zal waken in DC artikelen op te nemen die een duidelijk twistend of uitdagend karakter dragen. Dit houdt onder meer in dat we in de kolommen van DC geen berichten van bewegingen zullen opnemen, die door de AV nadrukkelijk verzocht zijn hun activiteiten te staken. Wel is er principieel ruimte voor thema's en geloofsvragen, die in onze gemeenschap spelen. De redactie heeft van de AV middels de motie Groningen-Noord daartoe ook alle vrijheid en ruimte gekregen.

2. Unieorgaan

„De Christen” is het officiële orgaan van de Unie. Dat betekent dat de Unie middels DC verzekerd is van berichtgeving aan baptisten in den lande. Daarbij gaat het om berichten van activiteiten binnen de Uniegemeenschap op allerlei terreinen, maar ook om informatie over beleidsstandpunten van de Unie. In dit kader zijn ook de bijdragen van de UC en de PC's te noemen.

nieuws kunnen vergaren en verwerken tot berichten voor DC.

Ook is het mogelijk om via advertenties mededelingen in de persoonlijke sfeer, (jubilea, familieberichten etc.) te doen. Daarin kan DC wellicht ook een samenbindende functie vervullen. Het streven is deze mededelingen zoveel mogelijk op één of twee pagina's te situeren. Juist door dit aspect kan DC iets gezelligs, iets „van ons” uitstralen.

Dit informerende aspect van DC sluit nauw aan bij het voorgaande. Juist door informatie te bieden kan DC een opiniërende functie krijgen. Voor de lezer relevante feiten en ontwikkelingen in de Unie, haar organen, baptistengemeenten afzonderlijk, maar ook in door de Unie erkende nevenorganisaties en de wereldwijde baptistengemeenschap alsmede in kerk en samenleving, kunnen hier onder de aandacht worden gebracht. Dit informatieve aspect van DC kan d.m.v. sfeerverslagen, interviews en artikelenseries nog meer vorm krijgen.

De informatieve waarde van de ingezonden artikelen en/of brieven zal met name bepalend zijn voor het al dan niet plaatsen van artikelen. De redactie is dan ook niet verplicht iets te publiceren. De redactie heeft ook het recht artikelen, eventueel na overleg met een auteur, in te korten of te bewerken. Zodoende kan de attentiewaarde en de kwaliteit van de geplaatste artikelen ook goed bewaakt worden.

5. Geloofsopbouwend

Als laatste genoemd, maar zeker niet het minst belangrijk. Met opzet echter als laatste aspect genoemd, omdat in het verleden meermalen de kritiek is geuit, dat DC slechts preken en prekerige artikelen bevat. Er blijven ongetwijfeld altijd verschillende voorkeuren bestaan, maar een meditatieve pagina hoort bij DC. Het heeft een geloofsopbouwende functie. Onder geloofsopbouwende artikelen valt de pagina „bijbel”, die ook een lerend en toerustend aspect kan dragen, en artikelen die een bezinning aanreiken op het gebied van ons gezamenlijk geloof (de leer en het leven). De persoonlijke invalshoek van een schrijver klinkt hierin vaak door, maar dat past ook bij een dergelijk meditatief moment.

IV. TENSLOTTE

Samenvattend zien we als huidige

redactie voor DC een weg open liggen naar de toekomst als het communicatiemiddel van onze gemeenschap. Door het actueel, opbouwend, eerlijk en open informeren kan en zal DC een bijdrage leveren aan de opbouw van onze gemeenschap en aan het hoge doel van de Unie, namelijk het bevorderen van liefde, achting en de onderlinge samenwerking.

23. Voorstellen van de Stuurgroep Organisatie Unie:
Inleiding van de Commissie der Unie bij de voorstellen van de Stuurgroep Organisatie Unie met betrekking tot de speerpunten „Inhoud Baptisme” en „Communicatie en voorgangers”.

Als gevolg van de aanvaarding van de voorstellen betreffende de instelling van de SOU en de vaststelling van de werkkorde heeft de SOU als subcommissie van de Unie-Commissie opgehouden te bestaan. Daar de procedure met betrekking tot de verkiezing nog niet is afgerond, kan nog niet worden gesproken van een stuurgroep als AV-commissie. Bij het begin van de procedure heeft de Unie-Commissie naar aanleiding van een daartoe ontvangen verzoek toegezegd om, als de procedure niet tijdig zou zijn afgewerkt, als doorgeefluik te fungeren.

De Stuurgroep Organisatie Unie heeft ons verzocht voorstellen met betrekking tot de speerpunten „Inhoud Baptisme”, „Algemene Vergadering”, „Financiën” en „Communicatie en voorgangers” op de agenda van de Algemene Vergadering te plaatsen.

Wij hebben ons gerealiseerd dat behandeling van al deze voorstellen op de Algemene Vergadering zoveel tijd zal vragen dat gevreesd moet worden dat deze behandeling niet volledig kan zijn, dan wel niet kan worden afgerond. Daarbij hebben wij overwogen dat de voorstellen met betrekking tot de Algemene Vergadering en de Financiën al in het tweede rapport (in 1989) naar voren zijn gebracht en dat in de jaren daarna ruimschoots de mogelijkheid is gegeven hierop in te spreken. Daarom hebben wij besloten dat het alleszins verantwoord is over deze voorstellen schriftelijk te stemmen.

Teneinde dat te realiseren hebben de gemeenten tegelijk met het AV-boek de voorstellen met betrekking tot de Algemene Vergadering en de

Financiën ontvangen en zijn zij in de gelegenheid gesteld hierover tot 15 oktober hun stem uit te brengen. De uitslag van de stemming zal ter AV bekend worden gemaakt.

Alvorens nu over te gaan tot het geven van commentaar en pre-adviezen met betrekking tot de voorstellen over de speerpunten „Inhoud Baptisme” en „Communicatie en voorgangers” willen wij in het kort enkele opmerkingen maken betreffende de structuur c.q. de organisatie van de Unie.

De installatie van de SOU had plaats op 13 april 1987. De stuurgroep is daarna voortvarend aan het werk gegaan en kwam in 1988 met haar eerste rapport. In dit rapport werden aan de hand van de door de SOU geconstateerde knelpunten en vragen een aantal centraal staande vragen geformuleerd en uitgesproken werd dat daaraan verder zou worden gewerkt.

Tevens werd in dit rapport het volgende opgemerkt:
„Reeds vanaf de aanvang van het werk stond de stuurgroep voor ogen dat een simpele aanpassing van de organisatie en de uniestructuur geen oplossing biedt voor welk probleem dan ook.”

Het zal u, uit de met u ten aanzien van de SOU gevoerde correspondentie en uit verdere opmerkingen, duidelijk zijn dat wij deze mening niet onderschrijven. Daarnaast zijn wij van mening dat een belangrijk deel van de vragen en knelpunten niet op te lossen is door een eenvoudige of vergaande wijziging van de structuur en de organisatie.

In onze statuten staat onder meer „De gemeenten, die de Unie vormen...”. Het zijn de gemeenten die de Unie vormen en het zijn de individuele leden die de gemeenten vormen. Het grote knelpunt op dit moment is naar onze mening dat het „gewone gemeentelid” beperkte interesse heeft voor het werk van de Unie. Brieven vanuit de Unie komen op de tafel van de raad terecht, worden soms doorgegeven aan een Commissie Uniezaken, die in het gunstigste geval daarover adviseert aan de raad maar ook wel zelfstandig zaken afhandelt, maar de leden van de gemeenten horen hierover vaak niets. Dit probleem is, welke structuur ook wordt uitgedacht, naar

onze mening met een wijziging van de structuur niet op te lossen.

Een ander „knelpunt” dat binnen onze commissie al geruime tijd aan de orde is geweest, is de vraag hoe de betrokkenheid van de commissies op het totale werk kan worden vergroot. Ten aanzien van de financiën is daar enige jaren geleden al iets aan gedaan door de instelling van de „Commissie Financieel Overleg”. Enige tijd geleden hebben wij overleg gevoerd met de permanente commissies en daarin is, naast een uitwisseling van gegevens over het werk dat elk doet, gesproken over een notitie met betrekking tot de identiteit en over de structuur en de organisatie van de Unie.

Daarbij is gebleken dat, zowel bij ons als bij de permanente commissies, grote aarzelingen bestaan bij de gedachten die de SOU heeft ten aanzien van de te vormen bestuurslaag. De mening is dat het mogelijk moet zijn om met een meer beperkte reorganisatie het overleg tussen en de presentatie naar buiten van de verschillende commissies te verbeteren.

Afgesproken is dat verdere gedachten zullen worden uitgewerkt om de betrokkenheid bij elkaars werk te verbeteren. Daarbij is de gedachte geopperd een dergelijk overleg vaker te houden. Anderzijds is ook opgemerkt dat dit niet moet leiden tot verplichte vergaderingen waar, omdat er op dat moment geen andere punten voorhanden zijn, wordt volstaan met het uitwisselen van gegevens.

Wij vertrouwen u hiermee enig inzicht te hebben gegeven in de voornaamste punten die bij ons in het algemeen spelen met betrekking tot de structuur van de Unie.

Gezien het feit dat wij, zoals wij in het voorgaande al hebben aangegeven, de indruk hebben dat het „gewone gemeentelid” beperkte interesse heeft voor het werk van de Unie, vragen wij ons af of en in hoeverre er belangstelling bestaat voor een reorganisatie van de Unie. De reacties die wij krijgen als daarover tijdens de gemeentebezoeken vragen worden gesteld, geven ons de indruk dat de interesse niet groot is.

Daarom rijst bij ons de vraag of de speerpunten die door de SOU worden aangedragen wel leven binnen de gemeenten.

Met betrekking tot de door de SOU voorgestane reorganisatie hebben wij de indruk dat de financiële consequenties daarvan niet kunnen worden opgevangen binnen de huidige begroting van de Unie. In dit verband merken wij op dat wij hebben besloten dat de wijziging van de organisatie in principe budgettair neutraal (dus zonder extra verhoging van de financiële bijdrage van de gemeenten) moet plaatsvinden.

Voorstellen van de Stuurgroep Organisatie Unie:

1. De Algemene Vergadering besluit, de formulering van de doelstelling der Unie als volgt te wijzigen:

HET DOEL DER UNIE IS:

1. Uitgaande van de dienende liefde van Christus, onder haar leden liefde, achting en samenwerking te bevorderen;
2. de gemeenten te helpen vorm te geven aan de Gemeente als gemeenschap van gelovigen en de gemeenten van dienst te zijn bij de uitvoering van hun taak en de toerusting van de gemeente tot dienstbetoon;
3. de gemeenten te helpen het Evangelie in getuigenis en dienst uit te dragen in zowel binnen- als buitenland.

Toelichting:

De tekst, ten opzichte van de formulering in SOU rapport 4, is gewijzigd naar aanleiding van de reacties ter AV 1991.

Pre-advies Unie-Commissie:

De UC ontraadt de gemeenten met klem aanvaarding van dit voorstel. Ze heeft daarvoor de volgende gronden.

- a. Het is de UC nooit gebleken, dat gemeenten de doelstelling onvoldoende of onbevredigend achtten; evenmin dat zij deze als een geestelijk of organisatorisch knelpunt hebben ervaren.
- b. De UC deelt de mening niet, dat het uitgangspunt voor het bevorderen van liefde, achting en samenwerking onder haar leden, alleen in de dienende liefde van Christus gekozen dient te worden (lid 1).
- c. Ze acht het onderscheid dat gemaakt wordt tussen *gemeenten* (met een kleine letter) en *Gemeente* (met hoofdletter) voortkomend uit een calvinistische kerkvisie en strijdig

met onze baptisten gemeentevisie (lid 2). Immers, de plaatselijke gemeente is een volwaardige openbaring van het *lichaam* van Christus.

d. De UC kan zich niet aan de indruk onttrekken dat de voorgestelde formulering, in plaats van haar uitgangspunt van denken in de plaatselijke gemeente te nemen, voortkomt uit een andere structuur dan de huidige.

De Unie is echter allereerst *samenwerkingsorgaan* van plaatselijke gemeenten en daarom kan de Unie nooit de gemeenten helpen vorm te geven aan de Gemeente als gemeenschap van gelovigen.

e. De toevoeging „in getuigenis en dienst” (lid 3) zou gemakkelijk voertuig of kapstok kunnen worden van bepaalde theologische overtuigingen.

Waar in ons zendings- en evangelisatiewerk ook nu gestreefd wordt naar een harmonieus evenwicht tussen woord- en daadverkondiging, achten wij deze toevoeging niet gewenst.

f. De CvdO, de ECU en de UZC hebben ons kenbaar gemaakt absoluut geen behoefte te hebben aan een gewijzigde formulering der doelstelling.

2. De Algemene Vergadering besluit dat de functie van algemeen consulent van de Unie wordt uitgebreid tot een voltijdse betrekking, waarbij de uitbreiding zal dienen tot uitoefenen van pastoraat aan de voorgangers.

Toelichting:

De situatie van voorgangers in onze gemeenten is soms zorgelijk. Interne problemen in de gemeenten, vraagstukken uit de samenleving en de voortdurende spanning van het werk komen bij hen terecht; vaak zonder dat er in de eigen gemeente structurele opvang voor de voorganger (en zijn gezin) geboden kan worden. De algemeen consulent van de Unie kan in deze behoefte voorzien, deels door zelf zelfzorg aan voorgangers te bedrijven; deels door het door anderen te laten uitvoeren in situaties, waarin dat gewenst is.

Commentaar van de Unie-Commissie:

Het lijkt ons erg prematuur om op dit moment al een besluit in deze zin te nemen. Op het moment dat wij dit schrijven (juni 1992) zijn wij nog bezig met de invulling van de part-time

functie van algemeen consulent. Met betrekking tot de deeltijdfunctie hebben wij de gemeenten uitvoerig geïnformeerd.

Daarbij zijn wij van mening dat de algemeen consulent wel pastoraal werkzaam zal zijn ten behoeve van de voorgangers, maar daarin zal ook een stuk coördinatie zitten (anderen vragen om een collega te bezoeken c.q. te begeleiden).

Wij geven de voorkeur aan een part-time invulling, waarbij na enige tijd kan worden geëvalueerd of tot een voltijdse invulling moet worden overgegaan.

Voor de goede orde merken wij daarbij op dat wij op voorhand nog niet willen uitspreken of de functie, als geconcludeerd wordt dat de werkzaamheden een volledige dagtaak beslaan, als een volledige functie of als twee part-time functies moet worden aangemerkt.

Tevens merken wij op dat een voltijdse invulling op dit moment een verhoging van de uniecontributie met circa f 3,50 zal inhouden.

Pre-advies Unie-Commissie:
Gelet op het commentaar, ontraden wij aanvaarding van dit voorstel.

3. De Algemene Vergadering besluit aan de Unie-Commissie op te dragen een werkgroep in te stellen, die de rechtsposities van voorgangers bestudeert en een richtlijn ontwerpt ten behoeve van uniebestuur, gemeenten en voorgangers, waarin in termen van rechten, verplichtingen en bevoegdheden de werkverhouding met bestuur of gemeente wordt weergegeven en adviezen worden gegeven voor een afwikkeling van een onhoudbare werksituatie.

Toelichting:

De rechtspositie van voorgangers is tamelijk onduidelijk, hetgeen een risico voor hen maar ook voor gemeente en Unie betekent. Alle partijen zijn er mee gediend, als er meer helderheid over hun onderlinge werkverhoudingen gegeven wordt. De verhouding tussen gemeente en voorganger is niet die van werkgever-werknemer, omdat de gezagsverhouding ontbreekt. De voorganger is feitelijk een kleine zelfstandige. Daarom kan er geen sprake zijn van een formele arbeidsovereenkomst. Maar richtlijnen voor alle betrokkenen voor een goede regeling van hun werkverhouding zou een

betere bescherming bieden aan alle partijen.

Commentaar van de Unie-Commissie:
Enige tijd geleden hebben wij de gemeenten het ontwerp van de rechtspositieregeling voor medewerkers in dienst van de Unie om commentaar toegezonden. Door een aantal gemeenten is daarop gereageerd. Deze reacties zullen binnenkort worden besproken, waarna de regeling ter definitieve goedkeuring aan de gemeenten zal worden toegezonden. Als deze goedkeuring is verkregen behoeft ten behoeve van het uniebestuur geen richtlijn meer te worden ontworpen.

Deze regeling kan naar onze mening goed als uitgangspunt dienen voor de gemeenten om de verhouding met hun voorganger te regelen. Daarbij merken wij op dat, zoals de SOU ook in de toelichting schrijft, de verhouding tussen gemeente en voorganger niet die is van werkgever-werknemer. Dit heeft tot gevolg dat nooit iets kan worden geregeld in de term van „rechten” en „plichten”. Het is alleen mogelijk iets te regelen met betrekking tot de werkverhouding en wij zijn bereid, als daaraan behoefte bestaat, nader te adviseren.

Het geven van een advies met betrekking tot een onhoudbare werksituatie kan, gelet op de verschillende situaties die voorkomen, naar onze mening uitsluitend op ad-hoc basis geschieden.

Pre-advies Unie-Commissie:
Gelet op de formulering van het voorstel (inclusief de toelichting) en het commentaar ontraden wij aanvaarding van het voorstel.

4. De Algemene Vergadering besluit de Unie-Commissie op te dragen samen met de Unievoorgangers zodanige regelingen te treffen, dat er tenminste twee keer per jaar werk- en studiebijeenkomsten worden georganiseerd, om daarmee communicatie, vorming en kennisvermeerdering te bevorderen.

Toelichting:

Voor de onderlinge verhoudingen en tot versterking van de Uniegemeenschap is het van groot belang, dat de Unievoorgangers met elkaar in gesprek zijn en blijven over vragen van geloof en leven. In de Uniebegroting

wordt een post opgenomen ter dekking van de kosten van dergelijke bijeenkomsten.

Commentaar van de Unie-Commissie:

Door de Broederschap van voorgangers wordt ieder jaar een meerdaagse bijeenkomst georganiseerd voor de voorgangers. De laatste jaren blijkt steeds weer dat het aantal bezoekers, hoe spijtig ook, beperkt is. Dit is mede voor ons aanleiding geweest om in 1991 twee bijeenkomsten te organiseren voor gemeentevoorgangers.

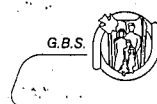
Met het bestuur van de Broederschap zijn wij momenteel in overleg over de voortzetting van deze dagen, georganiseerd door de Broederschap of door onze commissie. Wij zijn van mening dat het organiseren van werk- en studiebijeenkomsten op zich een goede zaak is. Dit hoeft echter niet te betekenen dat het onderlinge gesprek wordt bevorderd, want het deelnemen daaraan is en blijft een vrijwillige aangelegenheid.

Pre-advies Unie-Commissie:
Op dit moment geven wij de voorkeur aan een minder verplichtende invulling van de pogingen om de voorgangers, eventueel in beperkte groepen, met elkaar in gesprek te brengen. Op grond daarvan ontraden wij aanvaarding van dit voorstel.

De agendapunten 24 t/m 45 worden in sectie A behandeld.

24. Jaarverslag van de Unie Bouw Stichting over 1991 (blz. 50).
25. Resultatenrekening van de Unie Bouw Stichting over 1991 (blz. 52).
26. Balans van de Unie Bouw Stichting per 31 december 1991 (blz. 53).
27. Mededelingen van de Unie Bouw Stichting.
28. Jaarverslag van het Pensioen- en Invaliditeitsfonds over 1991 (blz. 55).
29. Resultatenrekening van het Pensioen- en Invaliditeitsfonds over 1991 (blz. 57).
30. Balans van het Pensioen- en Invaliditeitsfonds per 31 december 1991 (blz. 59).
31. Begroting van het Pensioen- en Invaliditeitsfonds voor 1993 (blz. 57).
32. Mededelingen van het Pensioen- en Invaliditeitsfonds.

33. Jaarverslag van de Evangelisatie Commissie der Unie over 1991 (blz. 60).
34. Resultatenrekening van de Evangelisatie Commissie der Unie over 1991 (blz. 66).
35. Balans van de Evangelisatie Commissie der Unie per 31 december 1991 (blz. 68).
36. Resultatenrekening van de „Zaai-erkrant” over 1991 (blz. 69).
37. Balans van de „Zaai-erkrant” per 31 december 1991 (blz. 69).
38. Verkiezing van één lid van de Evangelisatie Commissie der Unie.
Aftredend en herkiesbaar:
br. P. W. M. Egberts, Utrecht.
Kandidaat: br. P. W. M. Egberts, Utrecht.
39. Mededelingen van de Evangelisatie Commissie der Unie.
40. Jaarverslag van de Unie Zendings Commissie over 1991 (blz. 70).
41. Resultatenrekening van de Unie Zendings Commissie over 1991 (blz. 75).
42. Balans van de Unie Zendings Commissie per 31 december 1991 (blz. 76).
43. Verkiezing van twee leden van de Unie Zendings Commissie.
Aftredend en herkiesbaar:
br. B. Posthumus, Schalkhaar.
Kandidaat: br. B. Posthumus, Schalkhaar.
Aftredend en niet herkiesbaar:
zr. J. Blaauw-van Lune, Stadska-naal.
Kandidaat: zr. M. Stijkel-Kuypers, 2e Exloërmond.
44. Voorstellen van de Unie Zendings Commissie.
a. De Unie Zendings Commissie stelt de Algemene Vergadering voor om br. Willem Albertus Cornelis Hardeman en zr. Marjolein Ruth Hardeman-Sussenbach te aanvaarden als kandidaat-zende-lingen.
b. De Unie Zendings Commissie stelt de Algemene Vergadering der Unie, op 28, 29 en 30 oktober 1992 te Hoogeveen bijeen, voor om zr. Aukelientje Gea Hunse te aanvaarden als kandidaat-zende-ling.
45. Mededelingen van de Unie Zen-dings Commissie.

De agendapunten 46 t/m 62 wor-den in sectie B behandeld.
46. 1. Jaarverslag van de Commissie voor de Opleiding over 1991 (blz. 78).
- 2a. Jaarverslag van het Semina-rium over 1991 (blz. 82).
- 2b. Jaarverslag van het Curato-rium over 1991 (blz. 85).
- 2c. Jaarverslag van de Semina-riumraad over 1991 (blz. 86).
47. Resultatenrekening van de Com-missie voor de Opleiding over 1991 (blz. 87).
48. Balans van de Commissie voor de Opleiding per 31 december 1991 (blz. 88).
49. Verkiezing van twee leden van de Commissie voor de Opleiding.
Aftredend en herkiesbaar:
br. J. Bouritius, Vroomshoop.
Kandidaat: br. J. Bouritius, Vroomshoop.
Aftredend en niet herkiesbaar:
br. H. Schouten, Hoogeveen.
Kandidaten: br. H. C. Schaap, Em-men, br. D. M. Stichter, Delfzijl, zr. N. F. Tadema-de Haan, Heeren-veen.
50. Mededelingen van de Commissie voor de Opleiding.
51. Jaarverslag van de Nederlandse Baptisten Jeugd Beweging over 1991 (blz. 89).
52. Resultatenrekening van de Ne-derlandse Baptisten Jeugd Bewe-ging over 1991 (blz. 95).
53. Balans van de Nederlandse Bap-tisten Jeugd Beweging per 31 de-cember 1991 (blz. 97).
54. Mededelingen van de Nederland-se Baptisten Jeugd Beweging.
55. Begroting van de Nederlandse Baptisten Jeugd Beweging over 1993 (blz. 98).
56. Jaarverslag van de redactiecom-missie van „De Christen” over 1991 (blz. 100).
57. Resultatenrekening van „De Christen” over 1991 (blz. 101).
58. Balans van „De Christen” per 31 december 1991 (blz. 102).
59. Verkiezing van vijf leden van de redactiecommissie van „De Christen”.
Aftredend en herkiesbaar: br. H. D. Huiting, Houten, br. P. J. Lalleman, Apeldoorn, br. Jac. Schouten, Delfzijl, br. J. H. Stijkel, 2e Exloërmond.
Kandidaten: br. H. D. Huiting, Hou-ten, br. P. J. Lalleman, Apeldoorn, br. Jac. Schouten, Delfzijl, br. J. H. Stijkel, 2e Exloërmond.
Aftredend en niet herkiesbaar:
br. J. Schotanus, Rheden.
Kandidaten: br. H. Ploeger, Arni-hem, br. H. G. de Winkel, Diëren.
60. Mededelingen van de redactie-commissie van „De Christen”.
61. Begroting van „De Christen” voor 1992 (blz. 101).
62. Begroting van „De Christen” voor 1993 (blz. 101).
63. Begroting voor 1993:
1. Van de Evangelisatie Commis-sie der Unie (blz. 66).
2. Van de Unie Zendings Com-missie (blz. 75).
3. Van de Commissie voor de Op-leiding (blz. 87).
4. Van „De Vinkenhorst” (blz. 42).
5. Van de Unie (blz. 44).
64. Rondvraag.
65. Sluiting.

„De weg van het Woord” nog niet gezien?

Prachtige videofilm (26 min.) van de G.B.S.

Goed idee voor een gemeenteavond, ouderengroep-, zusterhulp-, jeugdbijeenkomst.

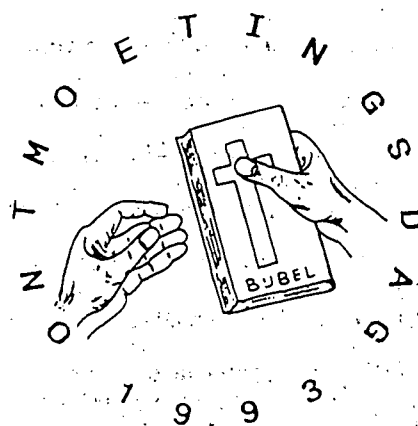
Je blijft er over praten!

Bijbelstudie - Belangrijk !!

Voor inlichtingen of een afspraak bel: Riet de Boer, tel. 05911-2079.

G.B.S. Werkgroep Voorlichting.

L A N D E L I J K E

SAMEN DOORGEVEN

BEROEPINGSWERK

Beroepen te Arnhem-Centrum
T. van der Leer te Dordrecht, die dit beroep heeft aangenomen.

KANDIDATEN VOOR DE VERKIEZINGEN ALGEMENE VERGADERING 1992

VOORZITTER ALGEMENE VERGADERING

Kandidaat:

br. H. Bijleveld, Apeldoorn, 59 jaar, voorganger van de gemeente Apeldoorn, voorzitter van de Unie Bouw Stichting, voorzitter van het Curatorium van de bijzondere leerstoel, lid van het Adviescollege inzake beroepingswerk en schrijver van lessen voor de Gemeente Bijbel School.

COMMISSIE VOOR DE OPLEIDING

(vacature *br. H. Schouten*)

Kandidaten:

br. H. C. Schaap, Emmen, 44 jaar, voorganger van de gemeente Emmen, wijkgemeente Oost. Secundus namens de Unie bij de Raad voor Contact en Overleg inzake de Bijbel.

br. D. M. Stichter, Delfzijl, 38 jaar, voorganger van de gemeente Delfzijl, lid van de Werkgroep Voorlichting Gemeente Bijbel School.

zr. N. F. T. Tadema-de Haan, Heerenveen, 48 jaar, geestelijk verzorger Talma Huis Veenwouden, voorganger in bijzondere dienst van de gemeente Heerenveen. Geen taak/taken binnen de Unie.

UNIE-ZENDINGS COMMISSIE

(vacature *zr. J. Blaauw-van Lune*)

Kandidaat:

zr. M. Stijkel-Kuijpers, 40 jaar, huisvrouw, lid van de gemeente 2e Exloërmond, presidente Zusterhulp, secretaris zendingswerkgroep Drenthe en Zuid-Oost-Groningen. Geen taak/taken binnen de Unie.

REDACTIE COMMISSIE „DE CHRISTEN”

(vacature *br. J. Schotanus*)

Kandidaten:

br. H. Ploeger, Arnhem, 68 jaar, emeritus-voorganger, lid van de gemeente Arnhem-Zuid, leider bijbelstudiegroep, bejaardenpastoraat en part-time pastoraal werker gemeente Rotterdam-Zuid. Binnen de Unie geen taak/taken.

br. H. G. de Winkel, Dieren, 69 jaar, emeritus-voorganger, lid van de gemeente Arnhem-Centrum, secretaris Publiciteitscommissie en voorzitter van de Redactie Werkgroep Gemeente Bijbel School.

EEUWFEEST HAAGSE BAPTISTEN GEMEENTE

In 1892 is in Den Haag de Baptisten Gemeente ontstaan door omvorming van de toen al twintigjarige Vrije Evangelische Gemeente. Voor de viering van dit eeuwfeest in de week van 19 tot 26 september a.s. in de „Mirtekerk” aan de Vier Heemskinderenstraat, is een uitvoerig programma ontworpen. Het omvat zowel feesten en diensten voor de eigen leden en vrienden als voor de „buurt” in de meest uitgebreide betekenis.

De viering voor gemeente en vrienden begint met een eigen **feestavond** op **zaterdag 19 september om 8 uur in „de Mirtekerk”**. De leiding van deze bijeenkomst heeft de heer Karel Roos uit Zoetermeer. Hoogtepunt zal de **Herdenkingsdienst** zijn op **zondagmorgen 20 september om 10.00 uur**, eveneens in de Mirtekerk, waarin de beide predikanten, ds. P. van der Werf en ds. W. Huijzing zullen voorgaan. Na afloop is er een receptie met gelegenheid voor korte toespraken. De gehele gemeen-

te, waartoe eveneens de wijkgemeenten in Delft en Zoetermeer behoren, zal in deze officiële viering participeren. De jubilerende gemeente biedt op **zaterdagmiddag 26 september** in de Mirtekerk voor alle belangstellenden een **OPEN BUURTFEEST** aan onder het motto: „O, is hier een kerk?” Vanaf half twee is er elk uur (driemaal) een poppenkast voor de kinderen. Daarnaast zijn er spelen, een toto voor jong en oud, een diapresentatie, een expositie en een boekentafel. Daarnaast is er een doorlopend pro-

gramma met verschillende activiteiten zoals straattekenen en buttons maken. Koffie en cake worden gratis aangeboden.

Op **zaterdagavond 26 september om 20.00 uur** is er tot besluit van de feestweek een daverend (en gratis) **concert** van de gospelgroep „We believe” in de Mirtekerk.

Ter gelegenheid van dit eeuwfeest verschijnt er een speciaal geschreven **herdenkingsboek** onder de titel: „De krachten bundelen.” Auteur is ds. G. Vegter te Deventer, die hieraan ruim een jaar gewerkt heeft. De geschiedenis van de Haagse gemeente, die ook het werk in Rotterdam en Scheveningen steunde, is veelbewogen en boeiend. Er waren tijden van bloei en groei, maar ook van spanning en zorgen. Tijdens de receptie na de herdenkingsdienst zal ds. Vegter het eerste exemplaar uitreiken. Daarna zal deze nieuwe uitgave voor iedereen verkrijgbaar zijn.

IN BEELD: EDE

Als eerste in beeld: Ede, een vrij jonge Gelderse gemeente, die nu 12½ jaar bestaat. In dit geval bestaat er een aanleiding, want zondag 23 augustus jl. is vanuit Ede de wijkgemeente Veenendaal van start gegaan. Een portret van een groeiende gemeente, die vooral goede tijden kent, maar ook moeilijke tijden heeft meegemaakt.

HET BEGIN

Al vlak na de oorlog was er in Arnhem, destijds o.l.v. ds. Hoogwinkel, sprake van een evangelisatiepost in Ede. Maar het ging niet door. Ook een initiatief in de jaren '60 bleek niet levensvatbaar. Het oude vuur was blijkbaar nog niet gedoofd en smeulde nog voort, want in de jaren '70 werden o.l.v. ds. Van 't Wout de plannen opnieuw uit de kast gehaald. Vanuit Arnhem was inmiddels Doetinchem ontstaan en zelfstandig geworden. Misschien heeft dat meegewerkt ten gunste van Ede. Want dit keer lukte het. In november 1977 begonnen de broeders en zusters met eigen diensten in Ede als wijkgemeente van Arnhem. Met twee wijkouderlingen en ds. Mulwijk, beroepen door Arnhem maar afgestaan voor het werk in Ede, kon het werk beginnen. Ten tijde van de instituering in 1980 waren er

inmiddels vier ouderlingen en één diacones. Het zondagsschoolwerk werd verzorgd door twee personen (nu: dertig voor vier groepen). Ede is inmiddels uitgegroeid tot een gemeente van 260 leden en 70 vrienden. Hiervan behoren er 90 leden en vrienden bij de wijkgemeente Veenendaal.

VAN SPANNING TOT ONTSPANNING

De gemeente Ede groeide en groeide en trok allerlei mensen aan: autochtone baptisten, maar ook mensen uit de evangelische en charismatische hoek. „Er kwamen spanningen en ieder vult de het beeld van de gemeente zelf in,” aldus de huidige voorzitter van de raad, P. van der Dussen. De spanningen resulteerden o.a. in het vertrek van ds. Boskamp en anderen. Kortom, een moeilijke tijd voor Ede. Een taakgroep kwam tot de conclusie dat op een ne-

'In beeld' is een nieuwe rubriek in DC, waarin steeds één van onze gemeenten centraal zal staan. Als redactie stellen we a.h.w. een gemeente voor, waardoor onze verbondenheid met elkaar kan groeien.

gental onderwerpen binnen de gemeente grote onduidelijkheid was (eredienst; zending; evangelisatie; jeugdwerk e.a.). In de jaren die volgden, ging de gemeente systematisch al die onderwerpen behandelen. Uitvoerig werd er gediscussieerd en kwam de gemeente tot standpuntbepalingen. Van der Dussen: „Soms hadden we wel vijf of zes gemeentevergaderingen per jaar over deze dingen. En aan het eind was de gemeente wel vergadermoe. . . Maar het was toch een goed proces. Want mensen leren elkaar kennen.” Inmiddels is er duidelijk ontspanning gekomen. Br. W. Nijland, al van het eerste uur betrokken bij Ede, vult aan: „Er zijn nog steeds veel verschillende mensen, maar mensen geven elkaar nu de ruimte.” De invulling van de eredienst is ook uitvoerig besproken. Dat bleek ook uit een uitnodiging die ondergete-

kende kreeg voor een spreekbeurt in Ede. Het bevatte o.a. „een aantal onderdelen van de eredienst waaraan wij gewend zijn en die wij graag gehandhaafd zien. . . Het is echter niet de bedoeling dat u dit als een keurslijf ervaart.” En vervolgens stonden er zeven aandachtsstreepjes!

VEENENDAAL

Het roept verbazing op dat slechts een aantal jaren na de problemen de wijk-gemeente Veenendaal nu van start is gegaan. Van der Dussen, als wijkouderling (één van de twee) nauw bij Veenendaal betrokken: „Het huidige aantal leden en vrienden in Veenendaal en omliggende plaatsen is voldoende om te starten met een wijk en op termijn te komen tot zelfstandigheid.”

Het plan om in Veenendaal iets te beginnen is in 1987 al eens geoperd. „Maar de raad had toen nog de visie van een grote gemeente in Ede.” Het proces van nadenken over allerlei onderwerpen bleek ook invloed te hebben op de visie op gemeente-zijn. „Er kwamen andere gedachten over 'grote' gemeente-zijn. . . In de richting van: 'elke plaats een eigen gemeente.'” Toen de raad zich concreet ging afvragen wat dat betekende kwam Veenendaal in de zomer van 1990 duidelijk in het vizier. In 1991 werd de gemeente ingelicht over het plan en ook voorbede gevraagd. „De raad zei toen: laten we hopen dat elke stap die we zetten ook bevestigd wordt. In maart 1992 heeft de gemeente uiteindelijk op de jaarvergadering de definitieve beslissing genomen. Voor alle duidelijkheid: Veenendaal kwam niet zomaar uit de lucht vallen. Al jarenlang waren er drie bijbelkringen, een bidstond en een vrouwenbidstond. Bovendien hoor je steeds meer: „Als jullie beginnen, komen wij ook.” Aan spontaniteit en enthousiasme is er volgens Van der Dussen geen gebrek. „Het grootste probleem is het emotionele. Er is toch iets van een scheuring. . . Mensen zien elkaar zondags niet meer. En dan zeggen ze: „Toch jammer.” En daar moet je wel oog voor hebben.

HET KARAKTER VAN EDE

„Onze eredienst heeft nog steeds veel aantrekkingskracht, vooral ook op jonge mensen,” aldus Van der Dussen. Hij wijst daarbij op Ede als studentenstad (o.a. Sociale Academie, De Vijverberg en andere HBO-instellingen). Br. Nijland typeert de gemeente als: „charis-

matischer en positief kritisch naar de Unie.” De woorden van de voorganger br. De Jonge sluiten daarbij aan: „Ede is minder traditioneel of ambtelijk. Men kijkt meer naar wat de mogelijkheden of gaven zijn. . . ook t.a.v. de voorganger. Hij is één van het team i.p.v. de leider.” Br. Nijland wijst er verder op dat de gemeente zendinggericht is. Ede heeft zelf een aantal mensen uitgezonden, die ondersteund worden. Tien procent van de begroting is jaarlijks bestemd voor de zending. Evangelisatie valt daar niet onder, maar is ook een aparte post op de begroting. Samen met andere gemeenten werkt Ede mee aan straat evangelisatie. De pastorale arbeid ligt niet alleen bij de voorganger en de raadsleden, maar Ede kent ook bezoekbroeders. „We zijn bezig een pastoraal team te vormen, waarin naast de voorganger een aantal deskundigen zit (bijvoorbeeld maatschappelijk werker, maar ook stabiele personen, die bijvoorbeeld kunnen helpen bij huwelijksproblemen,” aldus Nijland.

EDE IN HET KORT

De gemeente Ede komt samen in de uitvoeringszaal van de muziekschool, Brouwerstraat 26 te Ede om 10.00 uur. De wijkgemeente Veenendaal houdt de samenkomsten in de aula van de Koningin Juliana MAVO aan de Grote Beer 12 om 10.00 uur. Huidige voorganger van Ede is ds. G. de Jonge. Naast de erediensten zijn er de diverse verenigingsactiviteiten. Grote jeugdgroepen; tien bijbelstudiegroepen (één

keer per veertien dagen), centrale bijbelstudie en bidstond (ook één keer per veertien dagen), verschillende kleine gebedsgroepen voor de noden van de gemeente en daarbuiten.”

De diaconessen maken geen deel uit van de raad en vergaderen apart in aanwezigheid van de voorganger. Opmerkelijk is dat er een jeugddiacones is, die zorg draagt voor het pastoraat onder de jeugd. In de eredienst wordt er gezongen uit Opwekking en Lofzangen en Gebeden, is er een lofprijzingsgedeelte, een apart gedeelte voor de kinderen, een bidstond. Muzikale medewerking is er in de vorm van een dwarsfluit, gitaar en een vleugel. Ede kent een open Avondmaal, ieder die daaraan wil deelnemen wordt geacht zich de eerste keer bekend te maken en ook aan te geven wat Jezus Christus voor hem/haar betekent.

Ede is een jonge gemeente, waarin in het afgelopen jaar maar liefst elf geboortes zijn geregistreerd. Bovendien wordt er regelmatig getrouwd. Er zijn echter maar weinig bejaarden.

Onze felicitaties gaan uit naar Ede en Veenendaal, maar de eer gaat naar God. Want br. Nijland sluit ons gesprek af met de woorden: „We zijn een levende gemeente dankzij de levende Heer. Wanneer we God de ruimte geven, dan gaat de Geest ook waaien en worden mensen aangesproken.”

H. D. Huiting

HAGGAI 2:11-20: NIET-WERKEN BELEMMERT DE ZEGEN

Onder de aansporing en de bemoediging van de profeet Haggai zijn de leiders en het volk te Jeruzalem weer begonnen met de herbouw van de tempel (1:1-2:1).

Tegenover de twijfel aan de heerlijkheid van deze nieuwe tempel plaatst Haggai opnieuw een belofte van Gods nabijheid en bovendien de belofte van een zegenrijke toekomst (2:2-10). De derde preek van Haggai sluit hierbij aan, maar bevat naast een belofte ook een duidelijke vermaning. Het volk is wel begonnen, maar het werk vlot blijkbaar niet.

REIN EN ONREIN

Op aanwijzing van de HERE moet Haggai om een torah, *onderricht in de wet*, vragen van de priesters inzake rein en onrein (vgl. Lev. 10:11; Deut. 33:10; Jer. 18:18; Ez. 44:23 e.a.). Niet iedereen kon immers alles weten van de Wet. Bovendien bleven er praktische vragen over waarin de schriftelijke en mondelinge overlevering niet voorzag. Daarvoor moest men zich wenden tot de priesters. We lezen niet dat Haggai inderdaad de priesters benadert. Maar dat is ook niet noodzakelijk: Want het komt vaker voor dat de goddelijke opdracht en de uitvoering ervan ineen schuiven (vgl. 2:3). Haggai stelt twee vragen over de overdraagbaarheid van heiligheid – en dus reinheid – en van onreinheid. De priesters geven aan dat voedsel niet zo maar heilig en rein wordt doordat het in aanraking komt met een geheiligd kleeft. Maar dat het wel onrein wordt wanneer een onrein iemand het aanraakt. Vervolgens past Haggai deze torah toe op de situatie van het volk, dat misschien wel om hem heen stond op het tempelplein. Met „dit volk” (vers 15) wordt uiteraard het volk van God en niet de Samaritanen bedoeld, zoals men misschien op grond van Ezra 4:1-5 zou kunnen concluderen. Het volk wordt vergeleken met de landbouwprodukten. Enerzijds wordt het volk niet heilig doordat men een heilige offerdienst uitoefent. Anderzijds wordt het volk juist onrein doordat de tempel er nog steeds verwoest bij ligt en men de herbouw ervan verzuimt of niet voldoende ter hand neemt. Al het werk van hun handen (vers 15,18) d.w.z. de arbeid op het land, en wat ze

daarvan als offergave aan de HERE geven, is onrein.

ZEGEN ZODRA HET WERK BEGINT

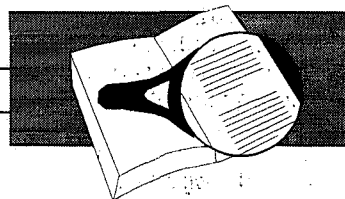
Ook in de derde preek van Haggai treffen we een wending aan, net als bij de eerste twee. Eerst schetst Haggai steeds de bestaande situatie of de opvattingen van het volk. Vervolgens komt de wending met woorden als „Nu dan” (1:5; 2:16), „Maar nu” (2:5), beide een vertaling zijn van hetzelfde Hebreeuwse woord. In dit tweede deel van de preken treffen we dan een oproep aan, die uitmondt in een heilsbelofte. Ook in de derde preek treffen we deze structuur aan. Haggai roept zijn volksgenoten op om nogmaals te kijken naar wat hen is overkomen voordat ze begonnen aan de herbouw van de tempel (vers 16,19). De slechte econo-

zal de HERE zegenen. De datum die Haggai noemt, wekt misschien verwarring. Vanaf de 24e dag van de zesde maand is het werk begonnen (2:1), d.w.z. is men begonnen met de voorbereidingen, maar niet steeds met enthousiasme. Nu op de 24e dag van de negende maand kan het optrekken van de muren en dus de eigenlijke herbouw beginnen.

GEEN ZEGEN BIJ ONGEHOORZAAMHEID

De toepassing naar de gemeente toe ligt in de lijn van Haggai's boodschap: zonder gehoorzaamheid geen zegen. Dat is niet hetzelfde als: wanneer u geen zegen ervaart, dan bent u ongehoorzaam. Dat kan, maar dat hoeft natuurlijk niet. Vanuit Haggai kunnen we alleen zeggen, dat ongehoorzaamheid de zegen van God belemmert. Offeren alleen, dus de verzoening, is niet genoeg. Het gaat ook om heiliging. Het is een confronterende boodschap, want het stelt ons de vraag of wij wel gehoorzaam zijn aan God. Persoonlijk, als gemeente, maar ook als Unie, of nog breder: als de christelijke kerk. Waarom gaat het zoals het gaat bij ons; in mijn gemeente of in mijn leven? Is er wel „gedachte” aan God bij ons, bij mij? Want ondanks de verzoening kan er immers toch geen zegen zijn in verband met het gebrek aan heiliging. Je zou je zelfs kunnen afvragen of er

Bijbel

mische situatie was het werk van God! Bijna tastbaar was Gods aanwezigheid te merken in hun leven. Maar de bekeering van het volk bleef uit (vers 18). Nu roept Haggai hen op om niet te volharden in hun ongehoorzaamheid, zoals ze in het verleden wel gedaan hebben (vers 18). Zeker, de onvruchtbaarheid duurt nog voort (vers 20), maar dat mag geen reden tot ongeloof zijn, want vanaf „deze dag” (vers 16a, 19a; 20b).

wel verzoening plaatsvindt. De offers van het volk hadden immers ook geen effect. Ze bleven onrein. Daarom is Gods confrontatie met zijn kinderen gericht op bekeering. Als aansporing geeft Hij zijn belofte. Zodra het werk begint, gaat God zegenen! Wat een belofte aan het begin van een nieuw seizoen!

H. D. Huizing

NADERE KENNISMAKING

Graag willen we aan het verzoek voldoen om ons, via DC, aan jullie voor te stellen in verband met onze benoeming als beheerdersechtpaar op het jeugdcentrum van de N.B.J.B., „de Strubben”.

Wij zijn Bas en Neeltje Stadens, lid van de gemeente Hoogezand-Beukemastraat.

Bas is werkzaam in Groningen bij de Regio Transport Organisatie van de PTT.

Neeltje werkt nu nog enkele uren per week bij de PTT in Hoogezand als kantine medewerkster.

Sinds januari 1987 zijn wij koster van de gemeente, iets dat we meestal met plezier gedaan hebben. Bas is vele jaren diaken geweest, waarvan de laatste jaren als secretaris. Momenteel is hij secretaris ad interim.

We hebben twee zoons: Martijn en Erwin. Martijn is 17 jaar en heeft dit jaar z'n LBO-elektrotechniek behaald. Na de vakantie gaat hij naar het Aa-college, afd. schakel, waar na hij naar de MTS wil. Erwin is, als u dit leest, net 15 geworden en gaat naar de 3e klas van de Mavo in Emmen.

Het zal voor ons vierden best wel even wennen worden. We wonen nu vlak bij de kerk en in het centrum van Hoogezand. De Strubben ligt wat geïsoleerder. Maar we zien er met vertrouwen naar uit en hebben de benoeming ook als een stuk leiding ervaren.

Op het moment dat wij dit schrijven, zijn de voorbereidingen voor de verhuizing in volle gang. Als jullie dit lezen, is alles achter de rug en hebben we de eerste groep al mogen ontvangen. Ook de overige weekenden van dit jaar zijn veelal volgeboekt. Niet alleen jeugdweekenden, maar ook familie-weekenden worden gehouden op

De Strubben. Velen van jullie zullen we dan ook binnenkort ontmoeten. Mocht u/jij De Strubben niet kennen, kom dan gerust eens langs, we zullen met veel plezier het jeugdcentrum aan u/jou laten zien.

Graag tot ziens,

Bas, Neeltje, Martijn en Erwin Stadens.

SHIFT

„THE CHOICE OF A NEW GENERATION”

Dit keer maar eens geen songtekst, maar een reclame-kreet. Voor frisdrank (waarmee je trouwens ook goed schroeven schijnt te kunnen ontroesten).

Het is je vast wel opgevallen dat bij reclames vaak popsterren worden gebruikt. Die komen je dan voor een flink bedrag vertellen of toezingen waarom zij zo verschrikkelijk bewust voor merk x of y hebben gekozen. Ja, ja.

Maar hoe bewust kiezen jij en ik? Het gekke is dat bij alles wat we te kiezen hebben je soms het gevoel kunt krijgen dat we nauwelijks echte keuzes maken. Als je niet uitkijkt, dobber je voor je het weet, met alles mee. Met mensen die je wel leuk vindt, waarvoor je bang bent, met mode-voorschriften of... inderdaad: met tv-reclames. „The choice of a new generation”. Ja, ja.

Mensen kunnen echte keuzes maken; mensen moeten echte keuzes maken. Wat jij kiest, doet er iets toe. Doet er alles toe. Deze zomer heb ik op vakantie in Frankrijk een kerkje gezien met een bijzondere dakgoot. Het water dat aan de noordkant de regenpijp instroomde, kwam uiteindelijk terecht in de Noordzee, het water dat via de zuidkant de dakgoot verliet stroomde na vele kilometers in de Middellandse Zee. Eén millimeter verschil betekende voor een regendruppel een compleet andere route, en een compleet andere bestemming. Regendruppels vallen volgens natuurkundige wetten. Als mens kun je kiezen. Wij kunnen door keuzes ons leven anders invullen. Daarbij kan een millimeter verschil soms heel belangrijke gevolgen hebben.

Ga bewust om met jezelf, met je leven, en met de belangrijkste keus daarin: die tussen leven of dood. Wat hele generaties doen met hun frisdrank, popsterren voorop, ze bekijken het maar. „What's your choice?”

Geert Jan Blanken

*„Vrees niet, want Ik heb U verlost; Ik heb U
bij Uw naam geroepen, gij zijt Mijn.”
Jes. 43 : 1*

Op 25 augustus '92 heeft de Here tot
Zich genomen onze zuster

GEPKE VELEMA-KRAM

op de leeftijd van 76 jaar.

Baptisten Gemeente
Nieuwe Pekela

*„Want wij weten, dat . . . wij een gebouw van
God hebben, . . . een eeuwig huis”
2 Kor 5 : 1*

In dat vertrouwen op haar Heer en
Heiland is van ons heengegaan onze
zuster

**JANNEKE BASTIAANS-
RUITER**

in de leeftijd van 25 jaar.

30 augustus 1992
Baptisten Gemeente Emmeloord

„Veilig in Jezus' armen”

Zeer onverwacht is van ons
heengegaan onze zuster:

RENSTJE DE BOER

echtgenote van Sake de Vries
op de leeftijd van 64 jaar.

Baptisten Gemeente te Emmen

*Want ik ben verzekerd dat nog dood, nog
leven . . . ons zal kunnen scheiden van de
liefde van God, welke is in Christus Jezus,
onze Heere.
Romeinen 8 : 38-39*

In vol vertrouwen op zijn Heer en
Heiland is van ons heengegaan, in de
leeftijd van 82 jaar, onze broeder

ALBERT HUIZING

22 juli 1992
Baptisten Gemeente Hengelo
't Venster

UZC/WIN EN NBBJ ZENDINGSDAG

Tot ziens op de zendingsdag 19 september om 10.30 uur in de Zamenhofkerk
te Zwolle!

LEVEN
EN KRACHT

lektuur-evangelisatie

Konferentie voor lektuur- evangelisatie

26 september 1992

10.15-16.15 uur

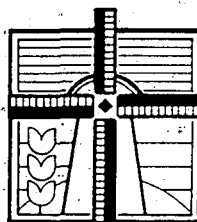
Thema: 'Tussen sprakeloosheid en spraakzaamheid: over God spreken'

Spreker: Geurt v. Viegen, evangelist.

Voor mensen die geïnteresseerd zijn in het bereiken van de medemens met
het evangelie van Jezus Christus (speciaal d.m.v. lektuur).

Plaats: Zending-Diaconessenhuis Amerongen, Jan v. Zutphenweg 4.

Inl. Postbus 4, 3958 ZT Amerongen. Tel. 03434-53444. Fax 03434-57603.

TRINITY BAPTIST CHURCH

Trinity Baptist Church, with a congregation of approximately 200
people and located in Wassenaar, is in need of

a pastor.

The congregation is mixed, both nationally and denominationally.
The church is English speaking, founded on Baptist doctrines and is
affiliated with the European Baptist Convention. If you are a pastor
with, at least, 5 years experience and feel that God is calling you to a
multi-national setting, please contact us by post; no later than 30
september.

Trinity Baptist Church, Att. of Mr. M. Reynders, Postbus 47, 2240
AA Wassenaar.

VAN DER GRAAF

TOP
VERHUIZERS

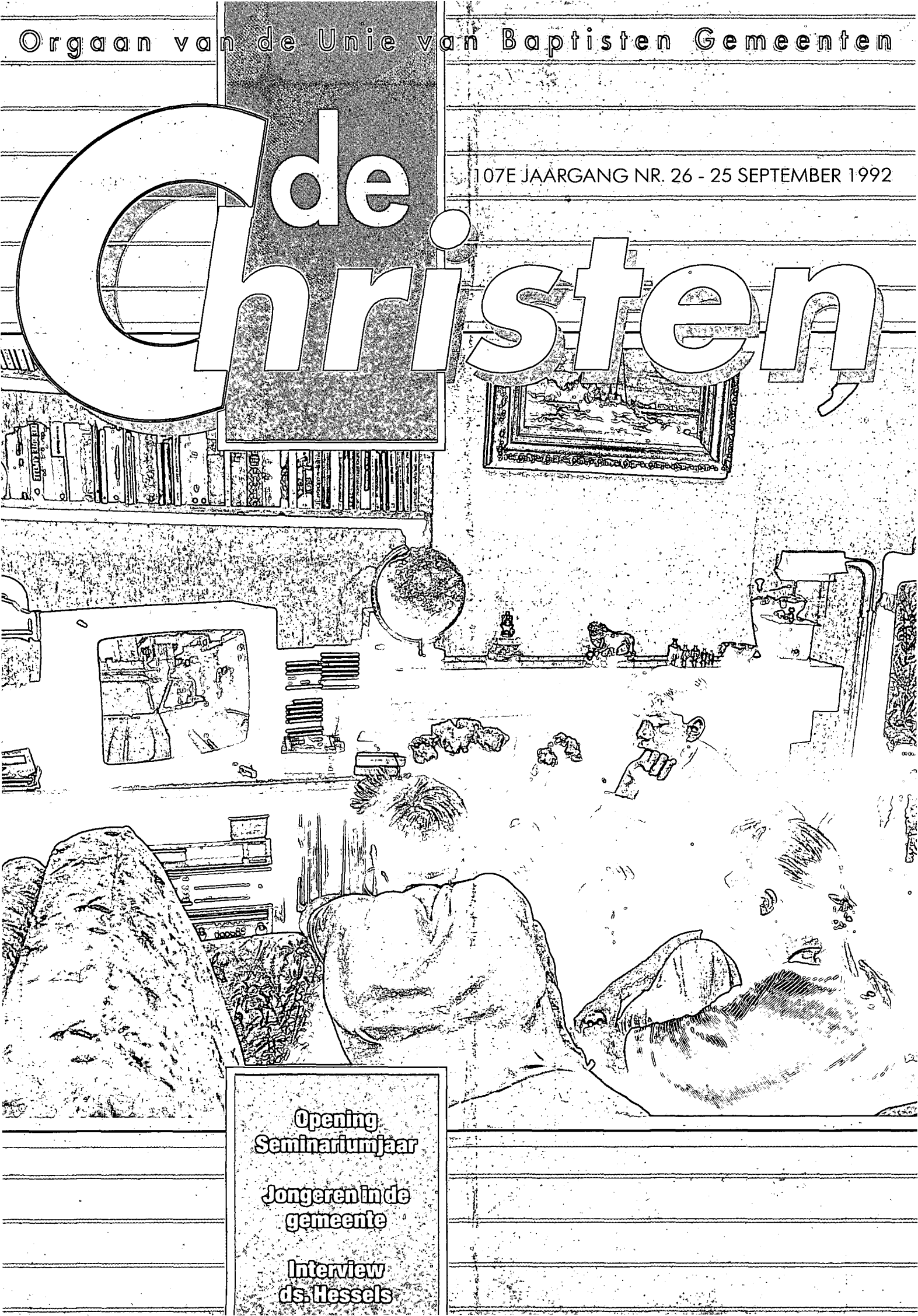
VERHUIZINGEN HULPDIENST

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten

107E JAARGANG NR. 26 - 25 SEPTEMBER 1992

de Christen

**Opening
Seminariumjaar**

**Jongeren in de
gemeente**

**Interview
ds. Hessels**

„Jongeren in de gemeente, levend in een beeldcultuur: zie DC-centraal op pag. 8 en 9. Foto EO”

AGENDA

27 sept. Regionale ontmoetingsdag Drenthe (Emmen)
27 sept. Afscheid ds. De Zwart (Arnhem-Z).
28-30 sept. ECU-konferentie
4 okt. Radiodienst Alblasterdam
9-11 okt. Jongeren AV (Eindhoven)
18 okt. Afscheid P. v.d. Werf van Den Haag/Zoetermeer
24 okt. Vergadering hulp Oost-Europa (Harderwijk)
28-30 okt. Algemene Vergadering (Hoogeveen)
1 nov. Intrade P. v.d. Werf te Hengelo-Centrum (part-time)
21-23 mei 1993. Strubben-festival.

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland; verschijnt tweewekelijks; abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar.

Redactie:

drs. H. D. Huiting,
drs. P. J. Lalleman, J. Schotanus,
ds. Jac. Schouten, ds. J. H. Stijkel.

Eindredacteur (interim):

drs. H.D. Huiting, p/a Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin. De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredacteur te zijn.

Administratie

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland; Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin; tel. 030-284494/284457, fax. 030-251798, giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

VAN DE REDACTIE

Aangezien onze voorzitter, br. Schouten, op vakantie is, neem ik de pen even van hem over. Beste lezers, eindelijk weer een gevarieerde Christen. Want de lengte van de AV-stukken viel iets tegen. Hopelijk gaat u er nu daarom weer eens goed voor zitten. Want er zit nogal wat in deze keer. Ik licht er slechts een aantal artikelen even uit:

- de opening van het seminariumjaar op 12 september in Apeldoorn. Het seminarium staat voor u misschien ver weg, maar het is wel een stukje van ons gezamenlijk werk, dat ons gezamenlijk gebed en ondersteuning nodig heeft. Het gaat tenslotte om de toekomst van onze gemeenschap;
- in het hart deze keer: de jongeren in de gemeente. Welke plaats hebben jongeren in onze gemeente, maar ook: welke plaats hebben ze in ons hart? Lees het in DC-centraal, maar vergeet ook de NBJB-pagina (5) niet;
- nogmaals bijzonder pastoraat en deze keer het omroeppastoraat, waaraan br. W. Hessels jarenlang heeft meegewerkt bij de EO. Mooie grote foto's van onze broeder, die in het verhaal zelf schuilgaat achter z'n werk;
- een impressie van de Zoeklicht-toogdag en van de Kerkendag naast elkaar, op één pagina? In DC kan het en gebeurt het!

Inderdaad in DC, daar gebeurt het. Op deze pagina's kunnen we elkaar vinden en ook met elkaar communiceren. Naar elkaar luisteren is immers van levensbelang in het werk van de Heer. Wanneer we dan ook samen luisteren naar het Woord, dan zal God Zijn werk, ook in onze Unie, zegenen. Het eerstvolgende nummer van DC zal daarvan ook blijk geven. Dan verschijnt namelijk voor de tweede maal het themanummer met bijdragen van de ECU en de UZC.

H. D. Huiting

MEDEDELINGEN

De Uniecommissie heeft besloten om met ingang van 3 september jl. de relatie met br. G. M. Muis te beëindigen. Br. H. D. Huiting, lid van de redactiecommissie, is gevraagd de taak van bureauredacteur voorlopig te willen waarnemen. Alle voor de bureauredacteur bestemde brieven en kopij kunt u dan ook aan hem richten.

Voor het eerst sinds jaren kan het Uniebureau te Bosch en Duin melden, dat de oplage van De Christen verhoogd is. Sinds april 1992, de start van De Christen nieuwe stijl, zijn er meer dan honderd nieuwe abonnees ingeschreven!

INHOUDSOPGAVE:

Meer belangstelling voor opleiding (p/j)	3
Volk zal opstaan tegen volk (Jac. Schouten)	4
Vier dagen Flevo (Tjeerd de Graaf)	5
Kaderweekend „Groot Gelijk” (Geert Jan Blanken)	5
De Psalmen: een selectie of niet (A. J. van de Wetering)	6
Evangelie in woord en daad (2) (Joop G. Brongers)	7
Jongeren in de gemeente (J. H. Stijkel)	8/9
Weer twee erbij	10
Haggai 2: 21-24	
De Here en Zijn gezalfde (H. D. Huiting)	11
Bijzonder Pastoraat V (H. D. Huiting)	12/13
„Zoeklicht toogdag” (H. D. Huiting)	14
Een Unieraad (br. Anne de Vries)	15
Familieberichten/advertenties	16

MEER BELANGSTELLING VOOR OPLEIDING

De kerk in Apeldoorn was goed gevuld tijdens de bijeenkomst ter opening van het 35e studiejaar van ons seminarium. Het aantal studenten, met name aan de dagopleiding, is daarentegen klein.

Wanneer we bedenken dat er geen koor meewerkte en dat van de studenten en de voorgangers er velen ontbraken, dan lijkt de belangstelling vanuit de gemeenten zelf voor onze voorgangersopleiding toe te nemen. Toen de voorzitter van het Curatorium, ds. J. H. Hofman, de bijeenkomst op 12 september opende waren er rond 140 aanwezigen. Hofman toonde zich dan ook zeer blij dat „de opleiding weer meer in het hart van de gemeenten komt”. Hij las het verhaal over de twaalfjarige Jezus in de tempel en noemde de opleiding een uitstekende vorm van „bezig zijn met de dingen van de Vader”.

JAARVERSLAG

Het jaarverslag werd deze keer voorgelezen door de tweede docent, ds. Y. Horjus. De oorzaak daarvan lag in gebeurtenissen in het privéleven van de rector, dr. De Vries, waarover Horjus het volgende zei: „Deze gebeurtenissen hebben het voorbijcursusjaar

de commissies, verbond br. De Vries aan de op handen zijnde echtscheiding de konsekwentie van zijn ontslag als rector en docent aan het Seminarium en als bijzonder-hoogleraar aan de theologische faculteit in Utrecht, omdat hij meende in zijn functies niet langer meer aanvaardbaar te zijn voor onze uniegemeenschap. De Commissie voor de Opleiding en het Curatorium legden zich vervolgens niet bij dit ontslag neer, maar boden br. De Vries aan aan te blijven als docent. Br. De Vries heeft te kennen gegeven verheugd te zijn over deze beleidsontwikkeling en heeft het verzoek tot aanblijven in overweging genomen. Wel heeft hij uitgesproken een tijd van bezinning nodig te hebben in deze voor hem zo dramatische periode van zijn leven. De beide commissies toonden daarvoor alle begrip. Als mededocent in de opleiding wil ik namens velen die zich met het Seminarium verbonden weten tot uitdrukking brengen dat wij zeer veel aan zijn inzet, ervaring en grote

deskundigheid verschuldigd zijn. Daarom treft het ons allen des te meer dat onze broeder in deze betreunswaardige omstandigheden is gekomen en wij kunnen op dit moment niets anders doen dan bidden dat hij de juiste beslissing voor zichzelf en onze gemeenschap mag nemen.”

In het openingswoord had ds. Hofman al gezegd dat er veel brieven zijn binnengekomen waaruit solidariteit met br. De Vries en de opleiding blijkt. Br. Horjus ging vervolgens in op het kleine aantal studenten aan de dagopleiding. Dat waren er, verdeeld over de studiejaren, elf. Vorig jaar had de dagopleiding drie eerstejaars, dit jaar niet een.

Het programma van de Tweede Weg Opleiding zal worden herzien. Er komt een jaar theorie bij, vooral bestemd voor de bijbelse vakken; dit gaat ten koste van een van de vier stagejaren.

OPENINGSKOLLEGE

Prima muzikale medewerking was er van Andre Bijleveld (piano) en Willem Lindeman (blokfluit). Als student leverde Henk Wieringa uit Hoogezand (2e jaar T.W.O.) een zeer aansprekende bijdrage.

Na de pauze hield ds. Horjus het openingscollege met als titel: „De voorganger als voorbeeld van navolging”. Veel hedendaagse predikanten zijn uiterst terughoudend over zichzelf en wekken graag de indruk het zelf ook allemaal niet meer zo goed te weten. Daartegenover zijn voorgangers van evangelische gemeenten vaak mensen met een sterk gezag en een overheersende visie op van alles. Ze voelen zich „de man Gods” zelf. Horjus stelde: „Ergens tussen deze uitersten bevindt zich de Baptistenvoorganger, niet in een kleurloos midden maar in een voortdurende spanning tussen onmacht en volmacht. De Bijbel is er duidelijk over dat een voorganger een voorbeeld is; maar zoals alle mensen heeft ook hij zijn zonden en zwakten. Wie daar eerlijk overpraat, is een veel beter voorbeeld dan wie de indruk wekt dat de aardse strijd hem niet raakt.” Zoals altijd was de onderlinge ontmoeting een wezenlijk onderdeel van ons bijeenkomen.

een bijzonder aanzien gegeven. Op 14 mei jl. richtte br. De Vries zich middels een brief tot de Commissie voor de Opleiding en het Curatorium om de beide instanties op de hoogte te stellen van een diep ingrijpende persoonlijke problematiek: in het huwelijk van br. en zr. De Vries bleek een samen verder gaan niet meer tot de mogelijkheden te behoren. Na overleg in een gezamenlijke vergadering van de bei-

VOLK ZAL OPSTAAN TEGEN VOLK

Het is nog maar enkele jaren geleden dat vele mensen in deze wereld dachten dat de vrede voor de deur stond. Niet zo maar vrede, maar een vrede die de hele wereld zou omvatten. Er kwam een einde aan de Koude Oorlog. De muur in Berlijn werd afgebroken en het IJzeren Gordijn werd neergehaald.

Eén probleem deed zich nog voor, dat was toen Irak het olieland Koeweit bezette. Maar met inspanning van heel de wereld werd dit probleem opgelost. President Bush kondigde de nieuwe wereldorde aan. Een wereldorde waarin de volken vredelievend zouden samengaan, en waarin de problemen, mochten deze zich nog voordoen, rondom de conferentietafel zouden worden besproken. Hoe anders is het gegaan.

Bij alles wat er op dit moment in de wereld gebeurt, moet ik vaak denken aan de woorden van de Here Jezus in Matth. 24. Daar zegt de Here dat één van de tekenen van het eindgebeuren zal zijn dat volk zal opstaan tegen volk. Dat is wat we vandaag zien. Er zijn vele brandhaarden in deze wereld. De Balkan is wellicht het meest bedreigende voor de wereldvrede, maar daarnaast zijn er grote problemen in het zuiden van de voormalige Sovjet-Unie, in verschillende landen in Afrika en het blijkt ook dat Irak een voortdurend gevaar blijft.

De gevolgen van dit alles zijn diep ingrijpend. We denken aan de honger in Afrika. Vijfduizend doden per week. En dat is niet alleen vanwege de droogte, maar vooral vanwege de strijd tussen diverse groeperingen, waardoor de hulpgoederen de noodgebieden niet kunnen bereiken.

Een ander gevolg is dat er onnoemelijk veel vluchtelingen zijn. Er wordt, alleen vanuit het voormalige Joegoslavië, een aantal van tweeëneenhalf miljoen genoemd. Mensen, die hun huizen, hun bezittingen en zelfs hun land zijn kwijtgeraakt. Buiten dit alles is de ellende in de oorlogsgebieden rampzalig. Zelfs een woord dat we dachten nooit meer te horen, concentratiekampen, kwam weer terug. En dat met alle gruwel die daarbij komt. Het is een grote chaos in een groot deel van de wereld. En het is merkwaardig, wat men er ook aan doet, en we hebben de indruk dat er bij de leiders van de wereld echt veel goedwillende mensen zijn, het lukt niet. Noch de nieuwe wereldorde van

president Bush, noch alle vredesbesprekingen die er zijn, noch de wapenstilstanden die worden gesloten. Chaos! Maar dat is het juist wat de Here Jezus ons probeert duidelijk te maken. Want deze chaos is een teken van de eindtijd. Deze gaat vooraf aan de komst van een werelddictator, die een einde zal maken aan alle problemen. We horen hier en daar dan ook al de roep om een sterke man. Die sterke man zal komen, dat maakt de Bijbel ons duidelijk. Dat zal de Antichrist zijn. Met kracht, welke hem gegeven wordt vanuit het rijk der duisternis zal hij straks met harde hand regeren. Hij zal een nieuwe orde brengen.

Maar zijn tijd zal kort zijn. Ook zijn rijk zal uitlopen op een chaos. Een duidelijk voorbeeld vind ik in het rijk van Hitler. Het was een grote chaos in Duitsland op het einde van de twintiger jaren en aan het begin van de dertiger jaren. Hitler bracht daar inderdaad orde in. En bijna het gehele volk bejubelde hem ervoor. Maar het liep uit op een nog veel grotere chaos. Straks zal de wereld de Antichrist bejubelen om zijn grote macht en kracht. Orde zal hij brengen, maar het zal voor korte tijd zijn, want de chaos zal dan des te groter zijn. Het einde van dat rijk zal er zijn als de werkelijke Vredesvorst zal verschijnen en zijn rijk zal vestigen. Vrede en gerechtigheid, dat zullen de kenmerken zijn van het rijk van de Here Jezus Christus. Daar heeft Gods gemeente naar uit te zien, want dat is de toekomst. Daarvan moeten we spreken en getuigen.

Maar dat niet alleen. We hebben een woord voor de wereld, maar naast dat woord zullen we ook daadwerkelijk bezig moeten zijn. Zoals de Here Jezus, predikende en goed-

doende, door het land trok, zo zal de gemeente moeten zijn. Predikende, maar ook goeddoende. Er is om ons heen een wereld in nood. We denken aan de vluchtelingen, aan de hongersnood, aan alle leed en ellende die we dagelijks op het journaal zien. We kunnen niet alles, maar samen kunnen we veel. Helpen waar het mogelijk is. Want de gemeente van de Here Jezus Christus heeft twee belangrijke taken in deze tijd, dat is waken en werken. Het waken is belangrijk, opdat we ons niet laten beïnvloeden door de geest van de Antichrist, die al werkzaam is in deze wereld. Maar het werken zal ook moeten geschieden, opdat, straks, als de Here Jezus Christus zal verschijnen, wij uit Zijn mond mogen horen dat we trouw zijn geweest in de arbeid en dat we mogen binnengaan in Zijn rijk. Aan de chaos in deze wereld zullen we niet veel kunnen doen, maar wel kunnen we ons inspannen om daar waar het mogelijk is, het leed te verzachten. De Here Jezus Christus geve dat Zijn gemeente ook in deze Hem zal volgen. Totdat Hij komt!

Jac. Schouten

Adressen/mededelingen

Secretaris van de gemeente Makkum is: mw. J. Mulder-Reinsma, Aakweg 10, 8754 AM Makkum, tel. 05158-1823.

De zondagmorgendiensten van de gemeente Makkum beginnen voortaan om 10.00 uur.

De Unie-Commissie heeft op verzoek van de Zang Bundel Commissie br. W. Hessels, Huizen, benoemd tot lid van de Zang Bundel Commissie.

In het adressenboekje dient aan de lijst van emeritus-voorgangers te worden toegevoegd br. G. van Mameren, Nuenen.

Vier dagen FLEVO

15 jaar Flevo-totaal-festival, het derde lustrum van deze activiteit van Youth for Christ en de NCRV. Zelf heb ik nog maar één lustrum achter de rug. Twee keer bezocht ik het festival toen het nog in Kamperland werd gehouden en nu voor de vierde keer op de terreinen van de Flevohof. Vijf jaar geleden was ik voor het laatst geweest. Een her-nieuwde kennismaking dus, samen met een aantal jongeren uit de gemeente Heerenveen, op zondag nog eens versterkt door een aantal iets oudere leden en kinderen, voor de open-lucht-kerkdienst.

Donderdag aan het begin van de middag arriveerde ik op het terrein, het re-gende ouderwets. Nadat ik met mijn tent een nat plekje had veroverd, be-sloot ik een wandeling te gaan maken. Flevo was volwassen geworden, ik werd overrompeld door herinneringen, het verwarde mij. Opeens herinnerde ik mij als de dag van gisteren de afslui-tende dienst op het eerste Kamper-land-festival, een doorbraak in mijn persoonlijke relatie met mijn Vader. Wat is er veel gebeurd in die vijftien jaar. Flevo-totaal-festival is massaal gewor-den. Een stad van bijna tienduizend mensen verrijst voor een paar dagen, supermarkt, dorpskerk, restaurant, al-lerlei kraampjes, kleuterschooltje, bio-scoop, cafeetje (alcohol-vrij), te veel om op te noemen. En dan die straten vol met mensen, van jong tot oud, van baptist tot .....

Overweldigend was de ervaring van vier dagen Flevohof. Ik heb genoten van de achttien uur muziek van allerlei

en aangekleed, met veel stilte, een beetje zingen, een stukje uit de Bijbel en samen bidden. Geen stoelen maar een planken vloer om op te zitten. Ik verliet de tent als een gezegend mens.

* De derde ervaring was anders. Er werd een studie gehouden in een gro-te tent, de mensen zaten buiten, zo vol was het. Ik zat vlakbij, samen met Carla en Anne-Tim (mijn vrouw en mijn zoon), lekker in het zonnetje bij het wa-ter, een gelukkig drietal. Een meter of wat verderop zat een meisje, een jaar of achttien? Ze was uit de tent komen

in beweging gekomen in haar leven? Wat voor wereld ging er schuil achter die tranen? Opeens was ze weg, ik heb spijt dat ik haar niet sneller had aange-sproken. Nog steeds bid ik, dat ze zich door haar Vader in de armen laat slui-ten.

Flevo-totaal-festival, vier dagen een to-taal-ontmoeting met mede-christenen, een paar baptisten(collega's), regen, veel muziek, maar vooral een totaal-ontmoeting met God, een ontmoeting die ik niet gauw vergeet. Ik heb de smaak weer te pakken, dus ik hoop er

lopen, ze probeerde het te verbergen, maar ze huilde, ze zat daar helemaal alleen, met roodbehuilde ogen. Wat had ze allemaal meegemaakt, wat was er, door wat ze in die tent had gehoord,

ook volgend jaar bij te zijn. Probeer het ook eens, het is in veel opzichten de moeite waard.

Tjeerd de Graaf, Heerenveen.

Kaderweekend „Groot Gelijk”

Goede vraag! Waarom zou je eigenlijk naar een kaderweekend van de NBJB komen? Het kost je ruim twee dagen, het kost je geld, en je moet je afvragen of je er wel echt iets aan hebt.

Nu is het probleem natuurlijk dat als ik je ga uitleggen hoe leuk, nuttig, goed-koop, aardig, opbouwend etc. etc. zo'n weekend wel niet is, je me toch niet gelooft! Ik werk immers voor de NBJB!

Oké! Proberen we het anders. Ik som wat zaken op die in zo'n weekend aan de orde komen, en geef je wat noodzakelijke gegevens (geheel objectief, geen reclame-taal) en jij/jullie komen gewoon op het volgende weekend en ontdekken wat het voorstelt.

Nee, niet alleen maar de kat uit de boom kijken, maar gewoon meedoen, en ontdekken dat..... Sorry, ik houd me verder in.

Data: 13, 14, 15 november 1992 (vrijdagavond tot zondagmiddag).

Plaats: De Strubben; Schoonloo.

Bedoeld voor: mensen (vanaf ± 16 jaar) die actief meedraaien in hun jeugd-groep (jeugdleiders zijn ook welkom).

Prijs: f 55,-

Meenemen: Bijbel, pen en papier, slaapzak, toilet-gerei.

Thema: „Groot Gelijk”.

over jouw, mijn en het Grote Gelijk, met verschillende werkvormen; met een heus 'Tribunaal'; met zingen, een viering; tips; informatie.

Aanmeldingen en meer informatie: Jeugdbureau NBJB, 05120-31914, 05120-17779 (fax).

We verheugen ons nu al op jullie aanwezigheid!

Namens de Werkgroep Jeugdwerk van de Nederlandse Baptisten Jeugd Be-weging,

Geert Jan Blanken

NBJB

toon en soort. Drie dingen zijn mij spe-ciaal bijgebleven, drie ervaringen om Hem waarvoor we elkaar allemaal op-gezocht hadden.

* In 'een grote hal, „de akkerbouw”, be-zocht ik een sing-in, vijf kwartier heb ik met een paar honderd anderen de lon-gen uit mijn lijf gezongen, in swingend begeleide aanbiddings-, dank- en op-wekkingsliederen. Vijf kwartier staan zingen en Hij stond tussen ons in.

* In de dorpskerk bezocht ik een och-tendwijding, de duizenden kampeer-ders waren daar vertegenwoordigd door een dertigtal vroege vogels. Heel eenvoudig, liturgisch goed doordacht

DE PSALMEN: EEN SELECTIE OF NIET?

DE GEMEENTE ZINGT VAN CHRISTUS

Voor de gemeente ligt het uitgangspunt in al haar werk in Christus. Hij is het Hoofd en het Fundament van de gemeente. De gemeente is Zijn lichaam: Ook voor het lied van de gemeente ligt het principiële uitgangspunt in Hem.

Die concentratie op Christus treffen we ook in het Nieuwe Testament aan. Het lied van de dienstknecht (Fil. 2: 5-11) bezingt de geschiedenis van de Christus vanaf Zijn ontleding (vgl. ook Ef. 5: 14). Doel van de gemeentezang is de eer van God, de onderlinge opbouw en de verkondiging naar de wereld. Het lied van de toekomst is ook het lied van het Lam (Openbaring).

PSALMEN ZIJN HET LIEDBOEK VAN ISRAËL

Israël kende meer liederen dan de psalmen alleen. Verspreid over het OT treffen we diverse liederen aan. In de psalmen komt de gelovige God tegen in majesteit, liefde en toorn. In deze liederen herkent de mens zichzelf. Daarom zingt de gemeente ze ook graag met Israël mee. Maar toch ontbreekt in de psalmen de dichtelijke en muzikale echo van het Nieuwe Verbond in Christus. De Naam boven alle namen, het zoonschap van de gelovige, de nieuwe situatie van wet en verbond; de inwoning van de Geest, de eenheid van de gemeente en de aanbidding van het Lam ontbreken nog.

PSALMEN EN GEZANGEN

In de kerkgeschiedenis heeft zich met name in reformatische kringen een zgn. gezangenkwestie afgespeeld. Gezangen werden gezien als een inbreuk op de traditie, een aanslag op de eenheid van het psalter en konden de inspiratie van de psalmen niet evenaren. Wat echter in de kerk niet kon, gebeurde thuis wel: men zong uit Joh. de Heer!

Die eenheid van de psalmen is echter helemaal niet zo duidelijk uit de Bijbel te halen. De Schrift is een eenheid en de psalmen maken daar deel van uit.

Over de inhoud van de nieuwe zangbundel bestaat nog steeds geen overeenstemming. Punt van discussie is o.a. of de psalmen er allemaal in moeten of niet. Br. Nijland van de Zangbundelcommissie zal het standpunt van de ZBC, voor selectie van een aantal psalmen, verduidelijken. Br. v.d. Wetering, voorganger van Alblasserdam en Alkmaar, denkt er duidelijk anders over. Beide artikelen zijn een samenvatting. De secretarissen van de gemeenten hebben in een zending aan de gemeente de volledige tekst van de artikelen en meer informatie omtrent de ZBC ontvangen.

Er zijn overigens meerdere berijmingen en muzikale interpretaties. Bovendien kunnen we de *berijmde* psalmen niet op één lijn stellen met de *geïnspireerde* psalmen in de Schrift. Psalmen hebben geen voorrang op andere liederen. De gemeente mag haar creativiteit gebruiken om nieuwe wegen in te slaan. Dat kan door ze te ontdoen van de middeleeuwse kerktoneelsoort, door vernieuwing van de melodie en/of tekst. Lied 70 uit Opwekking is voor mij een goed voorbeeld voor de gemeentezang.

A. Nijland

DE EENHEID VAN DE PSALMEN NIET AANTASTEN

Het „Boek der Psalmen” is de zangbundel van het oude volk Israël en wij als gemeente hebben deze door de Heilige Geest van dit volk *als een eenheid* ontvangen. Om deze reden is het een slechte zaak! wanneer wij – ook in berijmde vorm – deze eenheid gaan aantasten. Er is geen ander gedeelte in het OT waarin een christen zich gemakkelijker en vollediger thuisvoelt dan juist hier. Lang voordat men in onze dagen het begrip „Praise-liederen” bedacht, bestonden de Psalmen al als „Songs of Praise”; maar dan wel veel gevarieerder en evenwichtiger van inhoud. Een ander punt is dat een selectie een nieuwe miskenning betekent van de band met en respect voor het volk Is-

raël, „aan wie de woorden Gods zijn toevertrouwd”, (Rom. 3: 2). In het verleden heeft dit altijd kwalijke gevolgen gehad.

GEBEDENBOEK VAN DE GEMEENTE

De psalmen namen een grote plaats in in het leven en onderwijs van de Here Jezus Christus. Het was zijn „kerkboek”: Hij leefde ermee, ging de duivel ermee tegemoet, citeerde psalmen, zong tijdens het Laatste Avondmaal eruit en stierf met de woorden van de psalmen op Zijn lippen. Een selectie van de psalmen in een officiële zangbundel is een aantasten van de band met de gemeente van de eerste eeuw, die immers opgeroepen werd te zingen met „psalmen, lofzangen en geestelijke liederen” (Col. 3: 16; de psalmen voorop!). Bovendien wordt juist in de psalmen de eenheid der gelovigen beleefd. Psalmen die we gelukkig nog samen kunnen zingen met broeders en zusters uit andere kerken van de Reformatie. Verder is het gevaar van de miskenning van de Gemeente van Jezus Christus van alle tijden en alle plaatsen. Wij menen het dan in onze tijd beter te weten.

TENSLOTTE

Wanneer wij die psalmen verwijderen, die weinig of niet gezongen worden, dan zijn wij er mede oorzaak van, dat mensen ook nooit meer de gelegenheid krijgen deze psalmen te leren zingen. De financiën mogen hierbij toch niet doorslaggevend zijn. Een zangbundel voor de gemeentelijke eredienst, zonder een volledige psalmberijming is incompleet, ondermaats en beneden onze waardigheid als nieuwtestamentische gemeente!

A. J. van de Wetering

100 jaar christelijk sociaal congres (1891 en 1991):

EVANGELIE IN WOORD EN DAAD (2)

In de vorige eeuw was er sprake van een sterke betrokkenheid bij de aanpak van sociale vragen. Bekende evangelisten en zendelingen als Finney, Wesley en Carrey, waren voorlopers in de strijd om de afschaffing van de slavernij, verbetering van arbeidssituaties en andere sociale misstanden.

Tussen sociale actie en evangelieverkondiging bestond geen onderscheid. Begin deze eeuw raakten deze twee steeds verder uit elkaar. Andere theologische accenten (bijv. omtrent de komst van de Heer, de wijze waarop betrokkenheid bij sociale vragen werd benadrukt zoals in Amerika met het zogenaamd Social Gospel, sterk op het Amerikaanse vooruitgangsgeloof gebaseerd) en een vrijzinnige theologie, brachten sociale actie in diskrediet. Verder kwam het accent in evangelische kring steeds eenzijdiger te liggen, bijvoorbeeld een op individueel heil gerichte prediking. Eerst na de Tweede Wereldoorlog veranderde dat. Die verandering zette eerst in de zestiger jaren door onder invloed van door evangelische christenen uit de derde wereld gevraagde aandacht voor verantwoordelijkheden op maatschappelijk gebied. Ds. N. van der Leer heeft dit in *Soteria* treffend beschreven.

RECENT MAATSCHAPPELIJK DIENSTBETOON

Samen met de groeiende betrokkenheid van evangelischen wereldwijd bij sociale vraagstukken, neemt die betrokkenheid ook bij baptisten in Nederland toe; met een paar voorbeelden wil ik dat laten zien.

Met de verandering in de wetgeving op de bejaardenzorg zag ds. W. Veenstra in de jaren zestig voor zijn gemeente Stadskanaal een taak op het gebied van de bejaardenzorg. Het devies was „Om Christus' wil mensen helpen en winnen voor de Heer”.

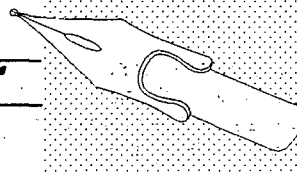
Later kwam daar het werk van Tabitha in Amsterdam ten behoeve van de mente ouderen, bij.

Eveneens in de zestiger jaren zag de toenmalige algemeen secretaris van de Unie, ds. T. van der Laan, het belang van internationaal dienstbetoon ter ondersteuning van het werk van Baptistengemeenten en zendelingen buiten onze grenzen. Daartoe werd de werk-

groep Dienst aan een Wereld In Nood (WIN) ingesteld en kreeg het Noodfonds een extra impuls. Er gebeurde natuurlijk meer door plaatselijke gemeenten (opvang buitenlanders, hulpdiensten), door individuele activiteiten van baptisten en door degenen die als zending uitgingen en predikanten die in leger, gevangenis, ziekenhuis of verzorgingshuis met het evangelie aanwezig waren. Is er sinds de jaren zestig sprake van systematisch maatschappelijk dienst-

dienstbetoon in daden om te zetten. Belangrijk is dat die gaven worden onderkend en de ruimte krijgen. Dat vraagt ook om bezinning op de wijze waarop wij onze gemeenten organiseren. Verder is ondersteuning vanuit de opleiding gewenst om predikanten en anderen zicht te geven op wat de Bijbel over dienstbetoon leert. Dat geldt ook voor andere kerken en organisaties. Gebeurt dat niet, dan is het risico groot dat het landelijk initiatief om uitwerking te geven aan de onderwerpen genoemd in het congres van vorig jaar, blijft steken in elitair gepraat en geschrijf. De initiatiefgroep is zich van dat gevaar bewust. Christelijke jongerenorganisaties hebben voor dit gevaar al gewaarschuwd. Zij willen woorden en daden zien. En omdat christenen (ook baptisten) in Neder-

Gastschrijver

betoon van baptistengemeenten in Nederland? Met de schrijvers van het boekje over gemeenteopbouw en gemeentegroei meen ik dat dat niet het geval is. Waar het gebeurt, is het veelal kleinschalig en tot enkele individuen beperkt.

Landelijk en in de plaatselijke gemeenten is de discussie over de voorrang van woordverkondiging boven sociaal dienstbetoon niet echt goed gevoerd. De aanzet daartoe in de besprekingen van de thema's van het Conciliair Proces is niet geslaagd. Een vervolg bleef uit.

Het eerste Christelijk Sociaal Congres was sterk beïnvloed door evangelisch gedachtengoed. Dat is bij het tweede congres minder het geval.

Wellicht biedt dat voor baptisten kansen op een grotere betrokkenheid bij het omgaan met sociale vraagstukken. Die betrokkenheid zal dan vooral op plaatselijk niveau gestalte kunnen krijgen, als gemeenten uitgedaagd worden gaven op het gebied van het

land overwegend tot het welvarende deel van de bevolking horen, gaat dat wat kosten.

Deze onderwerpen zijn:

1. onze verantwoordelijkheid voor de derde wereld;
2. onze verantwoordelijkheid voor het leefmilieu;
3. de vormgeving van de arbeid en de verdeling ervan;
4. de vormgeving van de sociale zekerheid als mogelijkheid voor mensen persoonlijk verantwoordelijk te kunnen blijven voor het eigen bestaan en dat van anderen en
5. onze verantwoordelijkheid voor de overdracht van cultuur en (evangelische) waarden in opvoeding, onderwijs en media.

Het gaat het bestek van dit artikel te buiten om elk van die onderwerpen uit te werken. Wellicht wil de redactie van *De Christen* daar nog eens een serie artikelen aan wijden...

Joop G. Brongers

JONGEREN IN

Hoe staat het met de jongeren in onze gemeenten? Daar is geen algemeen antwoord op te geven, maar evenmin op de vraag hoe het met de gemeenten staat. Van een Baptisten Gemeente is er wel een treffende omschrijving op de achterkant van de Zaaierkrant, maar voor jongeren moeten we naar een concrete gemeente stappen. In dit geval: Muntendam.

DE GEMEENTE

Uit de Zaaierkrant komt de volgende omschrijving: „Baptisten zijn mensen die op grond van hun persoonlijk geloof in Jezus Christus en op grond van een eigen keuze gedoopt zijn. In publikaties is het baptisme wel eens gekarakteriseerd als „vrolijk christendom”, zo ongeveer staande tussen de gevestigde kerken en meer vrije groepen van gelovigen in. Dat klopt aardig, want baptisten voelen zich aangesproken door de prediking van bevrijding. De diensten zijn blij en bemoedigend. Er wordt graag en veel gezongen. Er is in de plaatselijke gemeente een sterke onderlinge verbondenheid, die echter niet zó gesloten is dat „gasten” zich er niet thuis zouden voelen. Integendeel, bezoekers van buitenaf ervaren vaak warmte, hartelijkheid, spontaniteit. Naast de zondagse samenkomsten zijn er ook op andere dagen mogelijkheden voor ontmoeting in grotere en kleinere verbanden.”

Wat elke gemeente heeft is verenigings- of clubwerk. Zonder nu een vereniging of club te kort te doen, kunnen we noemen: zondagsschool, zusterhulp, 20-plus-groep, of 40-plus-groep, tussen-jeugd en oudere jeugd. In dit artikel gaat het met name over de laatstgenoemde groep: de oudere jeugd. Ofte wel de jongeren in de leef-

tijd van 15/16 jaar en ouder. In de ene gemeente betreft het een grote groep, in een andere gemeente is het maar een klein groepje. Dit kan door de jaren heen ook sterk wisselen. In de gemeente die ik mag dienen ervaar ik we die golfbeweging. Doordat er maar heel weinig jongeren in die leeftijds-groep waren, kon er zelfs een tijdje geen jeugd gehouden worden, terwijl we nu weer met een vrij grote groep zijn.

DE JEUGD VAN VROEGER

In vele gemeenten komt de jeugd van vroeger nog steeds bij elkaar op een ouderen contactgroep. In hun jeugd

dan toen? En zitten we nog steeds in een veranderingsproces? Dat willen we aan de hand van de praktijk eens toetsen. Daarvoor ging ik naar de baptisten-pastorie in Muntendam, waar ik een gesprek had met de voorganger van de gemeente, br. J. Scholtens.

JONGEREN IN MUNTENDAM

De gemeente Muntendam maakt geen uitzondering op het gegeven, dat er in elke gemeente verenigings- en clubwerk is. Er is zondagsschool, tussen-jeugd en oudere jeugd en ook de twintigplussers zijn ruim vertegenwoordigd. In de leeftijdscategorie 17 tot 30 jaar is er een grote groep jongeren. We

DC centraal

was het anders dan nu. Als je uitging dan ging je naar de jonge-lieden vereniging. Daar ontmoette je elkaar en waren er jeugdavonden, propaganda-avonden, gewestelijke jeugddagen en jaarfeesten. Is het vandaag anders

laten br. Scholtens even aan het woord: „Toen ik naar Muntendam kwam, was er een enthousiaste oudere jeugd van ongeveer 20 tot 25 jongeren. Deze groep kenmerkte zich door saamhorigheid. Het was ook een beschermde groep, die als jeugdgroep veel met elkaar optrok. Zonder dat er velen van de groep gedoopt waren, stond toch de gemeente centraal. 's Zondags waren ze dan ook met een groot aantal in de samenkomst aanwezig. Zo werkte het jeugdwerk ook als een positieve factor om in de dienst te komen. Dan zag je elkaar weer, was er weer contact met de anderen.

In het jaarlijks terugkerend kampweekend stond er elke morgen bijbelstudie centraal. Dat was vanzelfsprekend. Dat gaf ook een heel fijne band tussen jongeren en voorganger.

Twee jaar geleden heeft zich een verandering voorgedaan. Er zat toen in de groep een behoorlijk leeftijdsverschil: 16-jarigen en 23/24-jarigen. De ouderen van de groep hebben na het kamp de jeugd verlaten. De groep die toen overbleef, bleek een ander soort groep

DE GEMEENTE

te zijn. Een groep, waarin niet alleen de gemeente centraal staat. Die in aanraking komt met maatschappelijke veranderingen en ook vrienden heeft die niet naar de kerk gaan. Dat is een groot verschil met de vorige groep, die betrokken waren op de gemeente en daar hun vrienden hadden."

HOE GA JE MET ZO'N VERANDERING OM?

„Er komen minder jongeren in de gemeente. De behoefte om naar de kerk te gaan is minder. Er is ook een andere groep vrienden. De vraag is dan: hoe kun je jongeren blijven vasthouden en boeien? Vaak is er wel aandacht voor de groep die er is, maar niet voor degenen die er niet zijn. Wat zijn de gevolgen als we daarin berusten? Moeten we ons niet afvragen: hoe trekken we jongeren?

Al heeft dan misschien de kerk bij jongeren afgedaan, toch moet het de uitdaging zijn om jongeren te trekken, zodat ze zich betrokken weten bij de gemeente en, zeker niet onbelangrijk, bij de Heer. Eén van de vormen waar jongeren zich bij betrokken voelen, is

sport. Sport is „in". Twee evenementen die een geweldige uitstraling hebben gehad in Muntendam waren een 12-urige en een 24-urige volleybalwedstrijd."

JONGEREN BEREIKEN: EEN UITDAGING

Muntendam, maar ook andere gemeenten staan voor de uitdaging hoe we jongeren kunnen bereiken. Waar we ze enthousiast voor kunnen maken. En dat zijn wellicht andere vormen dan waar wij mee zijn opgegroeid. Als ouderen enthousiast zijn en actief in het gemeentelijk werk en voor de Heer, dan heeft dat toch uitwerking op jongeren? Vaak is ons gedrag consumentief, maar moet het niet produktief worden?

Er zijn vragen en voor alles is ook direct geen oplossing. Maar voor ons allen geldt, denk ik, de uitdaging: wat doen we met en voor onze JONGEREN IN DE GEMEENTE? Hoe bereiken we ze en hoe houden we ze vast? Sport blijkt goed te werken in Muntendam. Muziek, creatief evangeliseren, sponsorwedstrijden voor een goed doel,

deelname aan de JAV... Van alles gebeurt er in onze gemeenten. En zoals u weet, denkt en werkt de NBJB graag mee.

Met dank aan br. Scholtens willen we dit artikel afsluiten in de hoop, dat we er iets mee kunnen in onze eigen plaatselijke situatie.

J. H. Stijkel

NBJB en A.V.

De NBJB is een autonome organisatie met haar eigen jaarvergadering en daar worden de beslissingen genomen. Toch is het al jaren zo, dat in sectie B van de AV de gemeenten vragen kunnen stellen aan het bestuur van de NBJB. Gelukkig wel, vinden wij en de gemeenten ook, want ze maken gebruik van die gelegenheid.

Als NBJB hechten we waarde aan die ontmoeting met gemeenten. Het werk onder kinderen en jongeren is werk dat te maken heeft met de toekomst van onze gemeenschap. Dat betekent allereerst investeren in jeugd door het geven van tijd en aandacht. Daarom zijn we ook graag op de AV. We werken binnen de gemeenschap en stemmen ons werk dan ook graag af op de behoeften van die gemeenschap. Dit werk kost echter ook een financiële investering. Gelukkig merken we dat meerdere gemeenten positief hebben gereageerd op onze vraag naar meer geld. We willen u allen nog eens vragen dit werk onder kinderen en jongeren te blijven steunen, ook als het nog meer gaat kosten. U kunt alvast een goed begin maken door op uw gemeentevergadering positief te besluiten t.a.v. de door ons voorgestelde begrotingsverhoging. Ter AV spreken we elkaar dan verder.

Nico Wever

AGENDA

9-11 okt. Jongeren A.V. te Eindhoven
6- 7 nov. Weekend Kinderwerk „De Strubben"
13-15 nov. Kaderweekend „De Strubben"
20-21 nov. 20+ Weekend „De Strubben"

Weer twee erbij!

Het verlies van Zuidlaren als Uniegemeente wordt, qua aantal tenminste, ruimschoots goedge maakt. Na de geboorte van Appingedam zijn we nu in blijde verwachting van nog een tweetal Uniegemeenten waarvan we de namen al weten: Zoetermeer en Delft.

In het gemeenteblad van Den Haag schrijft de voorganger br. v.d. Werf er het volgende over: „Op dinsdag 16 juni is het gebeurd. We kwamen als leden van de gehele gemeente bijeen in de Mirtekerk. Op de agenda stond het voorstel om te besluiten tot verzelfstandiging van de wijkgemeenten Delft en Zoetermeer en het voorstel om het vermogen van de gemeente te verde- len over de drie deelgemeenten.”

„We hebben besloten dat de wijkgemeenten Delft en Zoetermeer per 1 januari 1993 verder zullen gaan als zelfstandige gemeenten. Er werd opgemerkt dat het belangrijk is om het lidmaatschap van de Unie zo spoedig

mogelijk aan te vragen.” „Bovendien hebben we besloten om op bepaalde punten de onderlinge band in elk geval voor een bepaalde periode in stand te houden. Het was een prettige vergadering. Er was duidelijk het verlangen om alles zo te regelen dat elke gemeente zo goed mogelijk uit de voeten kan in de toekomst.

We staan bij een mijlpaal in de geschiedenis van onze gemeente. Gehoorzaam aan Jezus' opdracht om het Evangelie te verkondigen en gedrongen door het verhuizen van leden van de gemeente, zijn in Delft en Zoetermeer gemeenten ontstaan. We ervaren dit als een zegen van onze Heer die

zijn gemeente trouw blijft.”

De gemeente Den Haag heeft tot nu toe twee voorgangers. Br. v.d. Werf heeft als arbeidsterreinen Den Haag en Zoetermeer. Naast hem werkt parttime br. W. Huizing, die de rest van zijn tijd besteedt aan Tabitha Den Haag en aan de Tweede Weg Opleiding op de Vinkenhof.

In Zoetermeer vierde men tot dusverre het Avondmaal op de laatste zondag van de maand. Vanaf september wordt dat de eerste zondag. Ds. B. Posthumus, die vaak in de gemeente voorgaat, zal ook (de meeste van) deze diensten leiden.

Afscheid ds. Stukker in Stavoren

Zondag 16 augustus was het dan zo ver dat br. J. H. Stukker afscheid moest nemen in Stavoren. In deze dienst bepaalde dominee ons bij Matth. 16: 13-20: alleen Jezus prediken; Jezus alleen, die voor ons stierf aan het kruis van Golgotha voor onze zonden. Veel gasten waren aanwezig uit het gewest Friesland en ook uit Stadskanaal en van de gezamenlijke Staverse kerken. Namens de Friese bond sprak br. Koster, die dominee een heel goede tijd toewenste in Stadskanaal en de gemeente Stavoren veel sterkte en wijsheid toewenste in de vacante periode.

Namens de gemeente Stavoren bedankte br. S. Bandstra dominee Stukker en zijn vrouw voor de 4 1/2 jaar dat ze hier geweest waren en voor het vele

dat we als gemeente geleerd hebben. Het spijt ons als gemeente dat br. Stukker nu vertrekt, maar we wensen hem Gods zegen toe in Stadskanaal. De gelukwensen gingen ook uit naar de gemeente Stadskanaal, waar ze wel heel zuinig op onze broeder mogen zijn.

's Avonds werd met de leden en vrienden van de gemeente afscheid genomen. De verschillende takken van arbeid zetten hun beste beentje voor. Namens leden en vrienden ontvingen br. en zr. Stukker een enveloppe met inhoud. Met gebed en een lied werd deze gezellige avond afgesloten.

J. de Lange,
secr. baptistengemeente Stavoren

LITURGIE

voor de radiokerkdienst op zondag
4 oktober 1992 vanuit de

BAPTISTEN GEMEENTE ALBLASSERDAM

* Organist: dhr. K. R. Schutte

* Aanvang van de dienst: 10.00 uur.

Welkom.

1. Votum en groet.
2. Openingslied (staande): Ps. 95 : 1, 4.
3. 1e Schriftlezing: Matth. 22 : 37-40.
4. Samenhang (lied van schuldbelijdenis en verootmoediging): Opwekking 125 : 1-4.
5. Gebeden en voorbeden.
6. Samenhang (lied van genadeverklaring): Ps. 103 : 2.
7. 2e Schriftlezing: Gen. 18 : 16-21; 19 : 12-17).
8. Samenhang (gebed om verlichting met de Heilige Geest): Gez. 434 : 1, 2.
9. Predikatie: „Vlucht voor uw leven...” (Gen. 19 : 26).
10. Dankgebeden.
11. Samenhang in antwoord op de prediking: Gez. 516 : 1-3.
12. Zegen.
13. Samenhang slotlied (staande): Gez. 510 : 1.

** uitleidend orgelspel

Een afscheid dat te vroeg komt

Toen we in 1989 als gemeente Arnhem-Zuid een beroep op ds. W. de Zwart uitbrachten, wisten we dat br. De Zwart ziek was. Helaas blijkt zijn ziekte zich dermate te hebben verergerd dat we nu veel te vroeg en met gevoelens van pijn en verdriet afscheid moeten nemen van br. De Zwart als onze voorganger. Die gevoelens van pijn delen we met de familie De Zwart en ook de vragen naar het waarom.

De fam. De Zwart, 7 van de 9 kinderen wonen nog thuis, blijft in Arnhem wonen. Gelukkig! Want het was een goede tijd met br. De Zwart als voorganger.

Door zijn fijngevoelig optreden als pastor, was br. De Zwart voor velen tot steun. De gemeente is gegroeid in die jaren, in omvang en diepte. In bijbelkringgesprekken was br. De Zwart in zijn element en zijn bijdrage aan het gezamenlijk (met centrum en Zevenaar) toerustingswerk werd ook zeer gewaardeerd. In het vertrouwen dat de Heer hen en ons als gemeente vasthoudt, nemen we zondag 27 september afscheid. U bent welkom in deze dienst om 10.30 uur in de Maarten van Rossumschool aan de Groningersingel 1191, Arnhem-Zuid.

Namens de raad der gemeente,
J. G. Brongers

HAGGAÏ 2 : 21-24: DE HERE EN ZIJN GEZALFDE

De profeet Haggai heeft zijn volk opgeroepen, aangespoord en bemoedigd in het werken aan de herbouw van de tempel. Tegenover de twijfel en de ongehoorzaamheid van het volk plaatst hij de belofte van Gods heerlijkheid en van Gods zegen voor het land, wanneer het werk begint. In deze vierde profetie, gericht aan Zerubbabel maakt hij duidelijk dat Gods zegen niet alleen de natuur betreft, maar ook betrekking heeft op het koningschap over hemel en aarde.

DE HERE VERBREEKT DE MACHT VAN DE VOLKEN

Wanneer de HERE weer in Zijn heilichdom woont (2 : 8), zal Hij Zijn heerlijkheid ook tonen aan de vijanden van Israël door hun macht te verbreken. Alle macht en oorlogsmaterieel van de volkeren ten spijt, waarop Israël ook zo vaak vertrouwde (vgl. Jes. 30 : 15 e.v.; Hos. 1 : 7), de HERE zal Zijn koningschap op aarde vestigen. De thematiek doet denken aan andere profetieën aangaande de Dag des HEREN (vgl. Amos 2 : 9; 9 : 8; Zach. 12 : 4, 9). Dat is de grote dag waarop de HERE Zijn volk bevrijdt van al haar vijanden en volkeren zullen komen om Hem eer te bewijzen in Jeruzalem (vgl. 2 : 8-10). De nadruk ligt volledig op het wonderbare ingrijpen van God. Hij zelf zal voor vrede en veiligheid zorgen.

De verwachting van de gemeente aangaande toekomst van God loopt hiermee parallel. Want hoewel de Heer ons oproept om te werken, de gemeente te bouwen, het evangelie te verspreiden, daden van liefde te verrichten, uiteindelijk zal God zelf Zijn koninkrijk op aarde vestigen. Daarbij is de gemeente slechts toeschouwer. Maar de nadruk op God, Die het moet doen, kunnen we dus niet gebruiken als een excuus om niet te werken.

DE MESSIAANSE KONING

De heilsbelofte aan Zerubbabel in 2 : 14 wordt benadrukt door een driemaal herhaald „luidt het woord van de HERE (der heerscharen)”. Het gaat om een hoogtepunt in de toekomst van Gods volk, namelijk het herstel van het davidische koningschap. Want in de toekomst van God is er slechts plaats voor een davidische koning, die door de HERE zelf is aangesteld. Dezelfde woorden als voor David worden dan

ook gebruikt: „mijn knecht” en „want ik heb u uitverkoren” (1 Kon. 11 : 34; Ps. 78 : 70; Ez. 34 : 23; 37 : 24). Zerubbabel wordt hier een uitzonderlijke positie ten opzichte van de HERE beloofd: hij zal de zegelring van de HERE zijn op aarde. Een zegelring was het symbool van een kostbaar persoonlijk bezit en een voorwerp van persoonlijke zorg, maar ook een teken van koninklijke volmacht. Zerubbabel zal als zaakgelastigde van de HERE de tempel moeten herbouwen, maar krijgt de be-

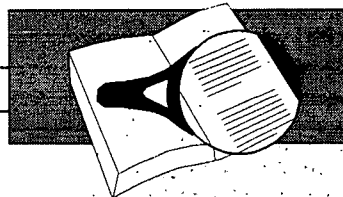
Bijbel

lofte van de zorg en bescherming van de HERE. Door middel van deze laatste profetie wordt het volk dus opnieuw een blik in de toekomst gegund (vgl. 2 : 7-10). Het gaat in Haggai's prediking om de herbouw van de tempel. Maar de gehoorzaamheid aan de oproep heeft belangrijke consequenties voor de toekomst. Haggai verkondigt deze toekomst als zeer nabij (vgl. 2 : 7), maar de vervulling van de beloften blijkt anders te gaan. Zerubbabel is spoedig na Haggai van het toneel verdwenen. Maar daarmee is de messiaanse inhoud van de belofte juist sterker naar voren gekomen. Niet een aardse zoon van David, maar de grote Zoon van David zou de beloften vervullen. Met de vervulling in Jezus Christus is echter niet alle spanning uit deze profetie verdwenen. Want nog steeds bidden wij immers: „Uw Koninkrijk kome”. Ook als gemeente moeten we het voorlopig nog doen met de belofte van dat rijk. Zerubbabel is dan ook een afschaduwing van Hem Die komen zou en Die geko-

men is. Aan die Gezalfde, Jezus Christus, zal alle macht en heerschappij over de volken toevallen (Ps. 2; 110; Matth. 28 : 18; Fil. 2 : 9-11; Hebr. 1; Openb. 5 : 9-13; 15 : 3-4). Als volgelingen van die Heer leven en werken we onder de belofte van Zijn komst.

DE BETEKENIS VAN HAGGAÏ

De profeet Haggai staat samen met zijn tijdgenoot Zacharia op een belangrijk punt in de geschiedenis van het volk Israël. Na de ballingschap is het volk (d.w.z. een beperkt aantal) teruggekeerd en raakte het weer zwaar teleurgesteld over het uitblijven van de beloofde heilstijd. Er is tegenwerking in het land (zie Ezra), de economische omstandigheden zijn slecht. En hoewel de offerdienst hersteld is, blijft de zegen van God uit. Haggai legt dan de vinger op de zere plek en biedt het volk weer perspectief door middel van zijn indringende prediking. Hij laat zien

waar het mis gaat, maar toont bovenal de weg tot het heil en geeft het volk een blik op Gods toekomst, de heilstijd, waarop men al zo lang gehoopt had.

De waarde van Haggai voor ons is duidelijk geworden in de vier profetieën. Verschillende oproepen en beloften bereiken ons via deze profeet: weg met traagheid, laksheid, twijfel aan het werk, ongehoorzaamheid want de HEER is nabij (d.i. „dichtbij” en „Hij komt!”) en Hij zal Zijn heerlijkheid, Zijn rijk op aarde vestigen.

H. D. Huiting

RECTIFICATIE

In de artikelen over de Dorfweil-verklaring zijn helaas enige onjuistheden vermeld. Een en ander is inmiddels opgehelderd tussen de betrokkenen van redactie en Unie-afgevaardigden te Dorfweil.

BIJZONDER PASTORAAT IV

„Soms waren om 1 uur 's nachts alle lijnen nog bezet! Dat heeft me wel eens getroffen. Want hoe vaak hadden die mensen wel niet gebeld...” Woorden van ds. Wolter Hessels, sinds 1982 hoofd van de nazorg bij de Evangelische Omroep. Aan het begin van de zomer nam hij afscheid. Opnieuw een bijzonder pastoraal werk, dat veelal in stilte gebeurt, maar daarom niet minder belangrijk is: het omroeppastoraat.

De nazorg bij de EO was altijd nauw verbonden met de naam van dominee Hessels. Hoe nauw ds. Hessels nog steeds bij de EO betrokken is, blijkt wel gaandeweg tijdens ons gesprek. Nog steeds praat hij over: „wij hebben”, „bij ons”, enzovoort.

U hebt inmiddels afscheid genomen als hoofd van de nazorg bij de EO. Hoe lang hebt u dit werk gedaan en hoe raakte u er bij betrokken?

„Dan moet ik een heel eind teruggaan. In 1970 werd ik benoemd als bestuurslid van de EO in de opengevallen plaats van ds. Sjoerd Zijlstra, ook een baptist. Toen kwamen er ook altijd al spontaan brieven naar aanleiding van bepaalde programma's. Ds. Glashouwer beantwoordde die brieven en ik hielp. Ik was in die tijd overigens voorganger in Lemmer. In 1974 werd ik gevraagd om 1 dag in de week daarin te helpen. En ik wilde dat wel doen en ben uiteraard uit het bestuur gestapt. In die periode kregen we ook net een nieuw programma, nl. „Van hart tot hart”. Toen heb ik gezegd: we moeten 1 telefoonlijn openstellen voor na het programma. Dat hebben we een aantal jaren gedaan. En langzamerhand groeide de visie voor nazorg als een zelfstandige afdeling. Die ging van start in 1976 met een ander hoofd, 2 andere medewerkers en ik. Na het vertrek van dat hoofd volgde ik hem in 1982 op en ging ik dus full-time werken bij de EO. Toen kwam ik uit de gemeente te Alblasserdam, waar ik in 1978 was begonnen. Het werk groeide en anno 1992 hebben we 6 full-time pastoraal werkers in dienst en een secretaresse. Bovendien hebben we nog zo'n 70 telefonische vrijwilligers. Zij krijgen altijd van tevoren instructie en ze hebben ook altijd het programma vlak van tevoren gezien.”

Kunt u ook aangeven wat de nazorg inhoudt bij de EO, want de gemiddelde

kijker ziet slechts een paar telefoonnummers op de tv?

„Daarvoor moeten we eerst terug naar ik dacht, 1976. Toen begonnen we 's nachts met radiouitzendingen. We hadden toen eerst één telefoonlijn open, maar dat bleek al in de eerste nacht veel te weinig! Binnen de kortste keren hadden we 10 lijnen open 's nachts. Veel predikanten werkten daar aan mee, ook uit ons midden. We noemden dan steeds 5 blokjes van 2 telefoonnummers met wat muziek er tussen. Dat ging bijvoorbeeld wel eens mis. Dan werden mensen 's nachts uit hun bed gebeld. Zo kende ik een christelijke huisarts en die had hetzelfde abonneenummer als Bert Bosveld toen. Die man belde me dan later op en zei: „Ik heb vannacht weer een gesprek voor je gevoerd.” Tegenwoordig is dat allemaal veel gemakkelijker geworden. Nu hebben we gewoon één

nummer, dat doorgeschakeld wordt!”

„De afdeling nazorg beschikt nu zelf over 20 lijnen en ook nog 3 lijnen in Antwerpen. Na een programma als „God verandert mensen” worden deze 23 lijnen allemaal gebruikt. Via een ander direct nummer kunnen we nog 8 lijnen gebruiken. En vanuit de centrale zijn er ook nog 16 lijnen mogelijk. Die gebruiken we natuurlijk niet allemaal tegelijk. Maar soms als er twee programma's na elkaar komen met beide nazorg, dan kunnen we dus twee verschillende nummers opgeven. Het gaat ons natuurlijk niet om zoveel mogelijk telefoontjes te krijgen. Wel vinden we belangrijk dat ieder gesprek inhoudelijk goed moet zijn. Want er is een hoop nood.”

„Van elk telefoongesprek maken de telefoonmedewerkers een schriftelijk verslag. Meestal geven ze tijdens zo'n gesprek ook aan dat het voor de beller mogelijk is om verder te praten in eigen omgeving. Ongeveer 25% van de maandelijks zo'n 1000 reacties (ook schriftelijk) krijgt een vervolg in de vorm van een brief, literatuur of een verwijfsadres. Als we iemand willen verwijzen, dan kijken we allereerst of die persoon al eens eerder door ons is verwezen. Want we moeten mensen natuurlijk niet de ene keer daarheen sturen en de andere keer ergens anders heen. Daarna kijken we of een pastoraal contact hebben in de betref-

ds. W. Hessels
(Foto: EO)

fende woonplaats en dan houden we ook rekening met de achtergronden van de hulpvrager. Dat blijft overigens zeer vertrouwelijk. Wij leggen de situatie enigszins uit aan een plaatselijke dominee/ouderling en wanneer die bereid is te helpen, dan geven we dat door aan degene die ons heeft gebeld. Maar hij/zij moet zelf een afspraak maken."

"Naast allerlei pastorale verwijsadressen hebben we ook tal van andere verwijsadressen in ons systeem (computer dus, HDH), bijv. van christelijke psychologen, opvanghuizen, bureaus voor gezinsproblemen enz. Bij een bepaald programma kunnen we dan een opvangadres bijvoorbeeld vragen om stand-by te zijn. Verder is de afdeling natuurlijk ook nog aanwezig op allerlei ontmoetingsdagen van de EO: jongerendag, familiedag, vrouwendag en praise-bijeenkomsten."

Hoe wordt bepaald of bij een programma nazorg nodig is?

"De afdeling heeft daarin een eigen verantwoordelijkheid. Je kunt zelf bijv. iets signaleren. Maar de programmamaker moet ook altijd aangeven of er nazorg nodig is of niet. Zo ja, dan moet hij voor een band van het programma zorgen. De afdeling bekijkt dan of nazorg inderdaad nodig is en hoeveel lijnen we eventueel openstellen. Bij discussieprogramma's bijvoorbeeld niet. Want dan zou je aan de telefoon alleen maar de discussie voortzetten. ... We hanteren in feite twee criteria: 1. wat is de plaats van het Evangelie in dit programma? en 2. roept het emotioneel veel bij mensen op (bijv. bij een programma over het verlies van een kind)?"

(foto: EO)

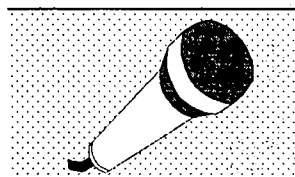
gaat om Gods werk door Gods kinderen. En dat kun je dus niet overlaten

terechtgekomen. Waar heb je zoveel reacties en mogelijkheden om mensen rechtstreeks op de Heer te wijzen? Ik heb dit werk dan ook als een opdracht van de Heer ervaren. En de EO is natuurlijk geen doel in zichzelf, maar een middel om mensen de weg te wijzen. De EO is immers geen gemeente. Het komt voor dat je meerdere contacten met mensen hebt, voordat je ze kunt loslaten en overdragen, maar daar gaat het wel altijd naar toe."

"Aan de telefoon zitten vraagt heel veel van je. Je moet het eerste gesprek helemaal los kunnen laten voordat je aan een tweede begint. ... Maar ik heb er toch altijd veel plezier aan beleefd. Verder is er natuurlijk al dat andere werk buiten de EO: het 's zondags preken en het werk in de Unie. En onwillekeurig neem je nu meer op je. Nee ik verveel me absoluut niet."

H. D. Huiting

In gesprek met

Zit er ook een bepaalde visie achter, dat de EO zelf een nazorgafdeling heeft en bijv. geen gebruik maakt van de Stichting Korrelatie in Utrecht, zoals andere omroepen?

KRO en NCRV doen het inderdaad anders. Ik wil daar ook niet te veel over zeggen, want zij werken gewoon vanuit een andere optiek. En ik wil beslist niet de indruk wekken, dat wij het enige juiste doen. Ten aanzien van Korrelatie wil ik dit zeggen: wij denken dat onze telefonische medewerkers absoluut kinderen van God moeten zijn. Het

aan een neutrale stichting.

Een heleboel over uw werk, maar nu de persoon Hessels. Hoe hebt u dit werk ervaren en wat trok u in dit werk?

"Wat me trok, is het rechtstreekse contact met heel veel mensen. Als iemand tegen je zegt: „Ik ben aangesproken". Dan word je daar blij van. Het wonderlijke van dit werk is, dat je de mensen niet hoeft op te zoeken. Ze komen zo naar je toe met vragen waar ze antwoorden op zoeken. Door dit werk zijn heel veel mensen in de gemeente

„ZOEKLICHT TOOGDAG“

Zaterdag 29 augustus stroomt één van de hallen van het Jaarbeurscomplex vol met „Zoeklicht-vrienden en -vriendinnen“. De activiteiten van Het Zoeklicht zijn de afgelopen jaren behoorlijk gestegen. De oplage van het gelijknamige blad is in 6 jaar tijd van 12.000 naar 21.000 gegroeid! (Moge DC....) Giften, 4-kleurendruk, inzet van vrijwilligers, maar ook de Golfoorlog hebben daaraan meegewerkt. Naar schatting bezochten 5000 mensen (voornamelijk grijs, maar ook zo'n 400 kinderen) deze dag, die in het teken stond van het thema: Tekenen van zijn komst. Samen met vrouw en kinderen bezocht ik de ochtendsamenkomst. Eén van de opvallende onderdelen, en belangrijke motivatie voor mij, was een toespraak van de chr. geref. hoogleraar

dr. Velema, ethicus, uit Apeldoorn. Een woordvoerder van Het Zoeklicht wees me op de brede kerkelijke achtergrond van de Maranatha-beweging: „Bovendien zijn de laatste tijd de geschilpunten in Israëlvisie weggevallen.“ Ook in het bestuur van Het Zoeklicht zitten mensen uit diverse „kerken en kringen“. Velema hield een boeiend betoog, waarin hij zijn publiek bepaalde bij de „Ongekende verleiding“ van deze tijd op het gebied van leer en leven. Ik kan niet zeggen dat we echt iets nieuws hebben gehoord. Misschien hoeft dat ook niet, want de drang om te vernieuwen is ook maar een gril van

deze tijd. Wel krijg je op zo'n dag duidelijk de indruk: hier zijn mensen het allemaal met elkaar eens: de Heer komt spoedig weer en daarom moet het Woord verkondigd worden. Het gaat immers om het persoonlijk heil. Dat is natuurlijk overdreven, maar toch... Velema wist denk ik wat hij deed, toen hij zijn publiek vanuit het Evangelie bepaalde bij de thema's van gerechtigheid, vrede en heelheid van de schepping, maar uiteindelijk afsloot met de uitroep: Kom!

H. D. Huiting

Een impressie van de Kerkendag

VOORWAARTS CHRISTEN-STRIJDERS!

Terwijl ik het terrein oploop, word ik begroet door het „Voorwaarts, christenstrijders“ van het Stafmuziekkorps van het Leger des Heils. Even later zingen we met 18.000 gelovigen „ons“ Suplementlied. „Aan wat op aarde leeft, geeft Gij hetzelfde brood.“ Ik bedenk dat het met 18.000 baptisten ongetwijfeld forser klinkt, maar je kunt niet alles hebben. Bovendien zouden dan waarschijnlijk het prachtige „Kyrie“ en het (driestemmige) „Gloria“ niet op de liturgie hebben gestaan. Juist dat is oecumene: vertrouwde en nieuwe geluiden, die je bevestigen en uitdagen. Dat vond ik ook terug in de forumdiscussie over spiritualiteit en engagement, waar de gereformeerde bonder ir. J. v.d. Graaf bewogen sprak over de ene bron voor zijn geestelijk leven: het Woord van God en de verzoening door Christus' kruis en waar EA-voorzitter F. H. Veenhuizen de noodzaak van de persoonlijke wandel met God onderstreepte. Aangenaam verrast werd ik er door de felle kritiek van de feministi-

sche theologe Nienke van Dijk op de „orenmafia“ van de New Age. Aangripend in de slotviering waren de begroetingswoorden van vluchtelingen uit Bosnië en Somalië, voor wie ook indringend gebeden werd. Onder de vertegenwoordigers van de wereldwijde kerk die ons kort toespraken, waren ook bekende evangelische theologen als Kwame Bediako uit Ghana en Vinay Samuël uit India. Uit hun bijdragen aan de Kerkendag blijkt dat zij geen enkele moeite hebben hun persoonlijk geloof in de Here Jezus te verbinden met een hartstochtelijke inzet voor gerechtigheid, vrede en de heelheid van de

schepping. Officieel werd het Concliair Proces met deze dag afgesloten. Als baptisten hebben we er ons nooit mee bemoeid, maar zijn we wel op intensieve en zinvolle wijze met de thema's bezig geweest. Daarom geldt ook voor ons: het proces stopt, maar de opdracht blijft: „Niet anders dan recht te doen en getrouwheid lief te hebben en ootmoedig te wandelen met uw God“ (Micha 6:8). Voorwaarts, christenstrijders!

Teun van der Leer

GEWESTELIJKE ONTMOETINGS DAG

Het gewest Zuidoost-Drenthe hoopt onder het thema: „WIJ ZULLEN OVERLEVEN“ op D.V. zondag 27 september a.s. haar ontmoetingsdag te houden.

Deze zal plaatsvinden in „de Voorhof“, Statenweg 2 in Emmen. Aanvang van het programma: 's middags om 15.30 uur. De middagdienst staat onder leiding van ds. P. Kroeze, terwijl ds. Chr. Eijer de boodschap zal doorgeven.

Medewerking wordt verleend door de groep „DABAR“ uit Musselkanaal. Na de pauze van 17.00 uur tot 18.00 uur is er een PRAISE-dienst met medewerking van de groep „CHALLENGE“ uit Hoogeveen en hun beide voorgangers, de broeders Schouten en Van Berkel.

Eveneens in „de Voorhof“ is er tijdens de diensten crèche. De kinderen in de leeftijd van de zondagsschool hebben 's middags hun eigen programma in „het Baken“. Rond half acht hopen we de ontmoetingsdag met elkaar af te sluiten. We zien uit naar een dag van ontmoeten en beleven, waarin we ook de zegen van de Heer mogen ervaren.

U bent van harte welkom.

Namens de werkgroep,

J. H. Stijkel.

EEN UNIERAAD?

De Stuurgroep Organisatie Unie heeft in haar rapport 5 een mogelijk nieuwe vorm van uniebestuur aangegeven in de vorm van een „unieraad”. Enkele algemene gedachten (zie het rapport op pag. 20) achter dit concept wil de SOU graag onder uw aandacht brengen, zodat iedereen erover kan nadenken en meepraten.

A. Alle werk moet in het bestuur van de Unie vertegenwoordigd zijn. Nu is dat weliswaar ook het geval, maar de Uniecommissie kan geen besluiten voorbereiden over zaken van permanente commissies en nevenorganisaties. Een eenlaagse Unieraad, die minimaal twee keer per jaar gezamenlijk vergadert, zou dat wel kunnen in gezamenlijk overleg van alle secties waarin het werk wordt behartigd.

B. De Unieraad moet beslissen over onderlinge prioriteiten. Er is in zo'n Unieraad een goed overzicht over wat er direct of op lange termijn gedaan moet worden. De belangrijkste zaken

„Als een boom...” (Ps. 1)
Ontleend aan rapport 5 v.d. SOU.

kunnen naast elkaar gewogen worden en er kan worden vastgesteld in een meerjarenplanning wat er moet gebeuren. De AV blijft, zoals ook nu, beslissen over uiteindelijke aanvaarding,

bijstelling of verwerping van het totale beleid.

C. De geldstromen worden centraal beheerd door de financieel verantwoordelijken van elke sectie. Elke sectie heeft als het ware haar eigen penningmeester. Gezamenlijk vormen ze de financiële sectie, waar een centrale begroting wordt ontworpen en na aanvaarding uitgevoerd en bewaakt.

D. Er mag niet de situatie ontstaan, dat weinig mensen alle invloed hebben. Dat klinkt enigszins negatief, maar dit was de reden waarom tussen 1948 en 1952 de toenmalige bestuursvorm werd vervangen door de huidige. Daar in zijn de werksoorten onafhankelijk van elkaar. De lering hieruit is: je kunt beter een groot bestuur hebben, waarvan je zeker weet dat alle werk goed vertegenwoordigd is, dan een klein bestuur, dat misschien slagvaardiger is, maar gemakkelijker dreigt weg te groeien van de gemeenten en het werk zelf.

namens de SOU,
br. Anne de Vries

VERVOLG VERANTWOORDING BIJDRAGEN 2e KWARTAAL 1992 (D.C. nr. 22)

BIJDRAGEN U.Z.C. WIN

Apeldoorn 1.437,50.

ALGEMEEN

J.V., W. (postz. en kaarten) 100,00; N.N., L. 90,00; B.K., S. 250,00; A.W., H. (postz. en kaarten) 500,00; H.J., V. 250,00; H.G.W., D. 140,00; G.F.B., B. 135,00.

PROJEKTEN

Zusterhulp Hoogezand 49.500,00; Zondagssch. Emmeloord 100,00; Amsterdam W. 153,05; Gewest Holland 10.000,00; Zending Bapt.gem. in Drenthe; & Z.O. Groningen 4.500,00; J.A., H. 25,00.

TRANSPORT

Vriescheloo 30,00; Zusterhulp Muntendam 210,00; Zusterhulp Emmen 120,00; Zusterhulp Borné 60,00; Zusterhulp Emmer-Compasuum 150,00; Zusterhulp Stavoren 90,00; Zusterhulp Sittard 180,00; G.D.-K., K. 120,00; Zusterhulp Apeldoorn 120,00; Zusterhulp Nieuwe Pekela 120,00; Zusterhulp Workum 30,00; Zusterhulp Vroomshoop 60,00; Zusterhulp Winschoten 120,00; Zusterhulp Veendam 30,00; Zusterhulp Drachten 120,00; Zusterhulp Nieuw Buinen 30,00; Zusterhulp Deventer 90,00; Zusterhulp Eindhoven 150,00; Zusterhulp Groningen 330,00; Zusterhulp Arnhem-Z. 120,00; Zus-

terhulp Arnhem-C. 60,00; Zusterhulp IJmuiden 300,00; Stadskanaal N. 1.000,00; A.W., H. 30,00.
Totaal 70.850,55

CvdO

Zusterhulp Hoogezand 2.000,00; H.V., B. 380,00; H.J., V. 250,00.
Totaal 2.250,00.

ECU

H.J., V. 250,00; Zusterhulp Hoogezand 2.000,00.
Totaal 2.250,00.

NOODFONDS

ALGEMEEN

Hoogezand-Woldw. 91,60; Apeldoorn 300,05; Stavoren 108,70; Deventer 197,30; Ede 467,00; Delfzijl 263,20; Assen 55,75; Appingedam 327,80; Stavoren 137,30; Haarlem 1.017,50; Steenwijk 27,75; Heemskerk 131,75; Stavoren 272,40; Groningen 115,55; Haulerwijk 100,00; H.J., V. 250,00; Zusterhulp Hoogezand 1.500,00; Utrecht-N. 50,00; Veendam 198,15; Rotterdam-C. 70,00; Enschede 206,45; Stadskanaal-Z. 280,85; Amsterdam-W. 189,10; Krommenie 76,10; Heerenveen 83,65; Arnhem-C. 508,20; Alkmaar 40,00; Alblasserdam 169,80; Rotterdam-C. 105,00; Eindhoven 611,55; Delfzijl 1.502,95; D.B., H. 30,00; J.H., G. 45,00; J.B., H. 45,00; T.H.V., W. 50,00; H.J.H.B.-K., H. 30,00; H.T.-S., D. 100,00; G.H.,

B. 15,00; R.S., G. 200,00; H.G., H. 100,00; S.V., M. 25,00; L.B., Z. 60,00; J.B.B., N. 200,00; G.F.B., S. 135,00; A.G.S.-W., H. 25,00; S.V., S. 25,00; R.G., N. 25,00; C.B., R. 100,00; J.S., M. 100,00; J.C.D.-V., H. 25,00.

MOLDAVIË

Apeldoorn 1.052,50; Leiden 2.000,00; Stadskanaal-Z. 69,60; W.B., H. 25,00; K.S., A. 673,98.

ROEMENIË

Apeldoorn 20,00.

AFRIKA

Lelystad 191,85; Hengelo t.v. 1.579,80; Utrecht-N. 1.306,90; Sneek 500,00; C.T.-W., D. 250,00; G.J., E. 25,00; B.W.-B., D. 50,00; W.S.-H., E. 25,00; H.L., A. 100,00; G.T.C., N. 25,00; W.K., N. 100,00; G.H.W.P., D. 50,00; J.C.T.B., L. 75,00; A.F., B. 25,00; J.S., W. 100,00; R.J.V., H. 100,00; H.G., R. 100,00; G.W., Z. 1.000,00; E.V.-S., H. 25,00; J.R., E. 500,00; J.W.B., A. 100,00; P.C.A., A. 100,00; H.A.K., W. 100,00; M.E.K., W. 300,00; G.K., W. 100,00; P.V., H. 25,00; F.A.L., R. 100,00; M.M., S. 50,00; J.B., E. 100,00; J.P.-B., L. 105,00; H.S., Z. 25,00; R.J.D., E. 25,00; W.J.L., D. 100,00; N.N. 250,00; J.P.N., E. 50,00.

ALBANIË

Stadskanaal-Z. 175,35; J.S., M. 50,00.

OOST-EUROPA

C.T.W., D. 250,00; J.C.T.B., L. 75,00.
Totaal 19.787,93.

Ik zie een poort wijd open staan.

Op 4 september heeft de Here tot Zich genomen onze broeder.

JACOB JANSEN

op de leeftijd van 55 jaar.

Baptisten Gemeente Groningen-Zuid.

Door haar Heer is thuisgehaald mijn lieve kleindochter en onze oom- en tante-zegster.

**JANNEKE BASTIAANS-
RUITER**

Oma Ruiter
Fam. Ruiter
Emmeloord

In de volle zekerheid van het geloof, is onze zuster

ATJE BOURITIUS-DE HAAN

tot haar Heer geroepen op de leeftijd van 89 jaar.

Sneek, 26 augustus 1992
Baptisten Gemeente Sneek

8 DAGEN EGYPTE / CAIRO

o.l.v. ds. De Vink uit Bergum
vertrek 29 januari 1993

f. 1.355,-; veel inbegr. (o.a. excurs.)

inl. ds. M. J. G. de Vink
De Acacia 43
9251 NG BERGUM
Tel. 05116 - 1561

WAT ZEGT DE BIJBEL VAN DEZE TIJD?

Het Zoeklicht is gewijd aan het onderzoek van het Profetisch Woord en het letten op de tekenen der tijden.

Neem nu een proefabonnement voor slechts f 8,88 en u ontvangt minimaal 3 maanden elke 14 dagen Het Zoeklicht. Stort het bedrag op giro 28.38.88 t.n.v. Het Zoeklicht, postbus 99, 3940 AB Doorn.

LEVEN
EN KRACHT

lektuur-evangelisatie

Konferentie voor lektuur- evangelisatie

26 september 1992
10.15-16.15 uur

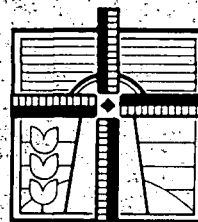
Thema: 'Tussen sprakeloosheid en spraakzaamheid: over God spreken'.

Spreker: Geurt v. Viegen, evangelist.

Voor mensen die geïnteresseerd zijn in het bereiken van de medemens met het evangelie van Jezus Christus (speciaal d.m.v. lektuur).

Plaats: Zendings-Diaconessenhuis
Amerongen, Jan v. Zutphenweg 4.

Inl. Postbus 4, 3958 ZT Amerongen. Tel. 03434-53444. Fax 03434-57603.

TRINITY BAPTIST CHURCH

Trinity Baptist Church, with a congregation of approximately 200 people and located in Wassenaar, is in need of

a pastor.

The congregation is mixed, both nationally and denominationally. The church is English speaking, founded on Baptist doctrines and is affiliated with the European Baptist Convention. If you are a pastor with, at least, 5 years experience and feel that God is calling you to a multi-national setting, please contact us by post, no later than 30 september.

Trinity Baptist Church, Att. of Mr. M. Reynders, Postbus 47, 2240 AA Wassenaar.

VAN DER GRAAF

TOP-
VERHUIZERS

VERHUIZINGEN HULPDIENST

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten

107E JAARGANG NR. 27 - 9 OKTOBER 1992

de Christen

Zending:
eeuw in,
eeuw uit.

Landelijke
ontmoetingsdag

SPECIAL ECU/UZC

AGENDA

9-11 okt. Jongeren AV (Eindhoven)
 18 okt. Afscheid P. v. d. Werf van Den Haag/Zoetermeer
 24 okt. Vergadering hulp Oost-Europa (Harderwijk)
 28-30 okt. Algemene Vergadering (Hoogeveen)
 1 nov. Intrede P. v. d. Werf te Hengelo-Centrum (part-time)
 6-7 nov. Weekend Kinderwerk „De Strubben”
 13-15 nov. Kaderweekend „De Strubben”
 20-21 nov. 20+ Weekend „De Strubben”
 21-23 mei 1993. Strubben-festival

VAN DE REDAKTIE

Zending-Evangelisatie

In dit nummer van DC vraagt de zending en de evangelisatie onze aandacht. Het zijn twee zaken die eigenlijk bij elkaar horen. De Bijbel kent voor deze twee zaken ook maar één naam, dat is verkondiging.

Toch zijn deze gedachten langzaam uit elkaar gegroeid. Zo zelfs dat er een duidelijk verschil ontstond. Iemand heeft het eens vergeleken met een personentrein van voor de Tweede Wereldoorlog, die drie klassen bezat. In de eerste klasse zat, zeer comfortabel, diep in de kussens, de gemeente. In de tweede klasse, iets minder luxe, maar toch nog heel behoorlijk, zat dan de zending. En in de derde klasse, op de houten banken, er ergens achteraan bengelend, reed ook de evangelisatie mee. Onder ons is dat nooit zo geweest, want evangelisatie heeft bij ons altijd goede aandacht gekregen. Maar er was wel verschil tussen zending en evangelisatie. De zending gebeurde in het buitenland en de evangelisatie dicht bij huis. Ook in onze Unie hebben zending en evangelisatie zich als aparte zaken ontwikkeld. Toch gaat het om dezelfde zaken, getuigenis en dienst, verkondiging en liefdebetoon. Bovendien komt daar in onze tijd iets bij, wat vroeger veel minder aansprak. Ons eigen land wordt meer en meer ongodsdienstig. En als we dan spreken over zending, dan kunnen we inderdaad stellen dat Nederland een zendingsgebied is geworden van de eerste orde. En al zijn we als Uniegemeenschap niet zo groot, toch zullen we ons ernstig met dit feit moeten bezighouden.

Nu zijn de UZC en de ECU twee aparte commissies en we kunnen nog niet zeggen hoe dit alles zich in de toekomst zal ontwikkelen, maar wij vinden het een verblijdende zaak dat zij zich tezamen in dit nummer van 'De Christen' tot onze gemeenschap wenden. We hopen dan ook dat de duizenden exemplaren van dit nummer een goede weerklank zullen vinden bij even zoveel lezers. Te meer, omdat we ons opmaken voor onze jaarlijkse ontmoeting op de Algemene Vergadering.

We hopen ook dat dit nummer ertoe zal bijdragen dat meerderen, veel meerderen, zich zullen gaan abonneren op ons blad. Want het is ons gezamenlijk blad, waarin u het nieuws van Unie en gemeenten tegenkomt. En we horen immers bij elkaar. We wensen u vanuit de redactie een goede leestijd toe.

Jac. Schouten

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland; verschijnt tweewekelijks; abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar.

Redactie:

drs H. D. Huiting,
 drs. P. J. Lalleman, J. Schotanus,
 ds. Jac. Schouten, ds. J. H. Stijkel.

Eindredacteur:

drs. H. D. Huiting, p/a Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin. De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredacteur te zijn.

Administratie

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin; tel. 030-284494/284457, fax. 030-251798, giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

De juiste postcode van H. J. Post, Maassluis (secretaris gemeente Maassluis) luidt 3143 AD Maassluis.

De juiste postcode van K. H. Spruit, Prikkorf 25 is 3192 ZA Rotterdam.

De juiste gegevens van de secretaris van de gemeente Veendam zijn: J. Brongers, Continentenlaan 83, 9642 BE Veendam.

Secretaris van de gemeente Drachten is F. de Boer, Wendtsteinweg 72, 9363 AR Marum, tel. 05944-2930.

INHOUDSOPGAVE:

Zending: eeuw in, eeuw uit! (J. Schotanus)	3
Special ECU / UZC	4 t/m 11
Lessen in discipelschap (Geert Jan Blanken)	12
Landelijke ontmoetingsdag	13
Bijbel	14
Gemeentenieuws	15
Familieberichten	16

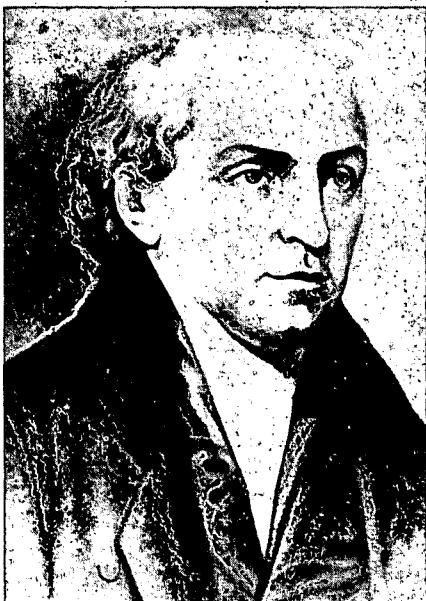
ZENDING: EEUW IN, EEUW UIT!

Op 2 oktober jl. was het twee eeuwen geleden dat op initiatief van William Carey de Baptist Missionary Society werd opgericht. Dit feest wordt in Engeland, maar ook in India, het land waar Carey zelf naar toe ging, uitgebreid gevierd.

Een brochure van William Carey uit dat jaar 1792 wordt gezien als de wereldwijde aanzet tot de moderne zendingsbeweging. De titel hiervan luidde: "Een onderzoek naar de verplichting van christenen om middelen aan te wenden om heidenen te bekeren."

CAREY'S CALVINISTISCHE ACHTERGROND

De op het eerste gezicht wat vreemde titel heeft te maken met Carey's calvinistische achtergrond. Hij behoorde tot de 'Particular Baptists', een calvinistische stroming onder de toenmalige engelse baptisten. Bij deze stroming ligt het accent op de predestinatieleer. In die leer wordt o.a. benadrukt dat God langs de 'middellijke' weg tot de mens komt. Men moet zich stellen onder de 'genademiddelen'. De mens mag voorzien in de middelen, opdat God Zijn werk kan doen. Voor Carey is de brochure mede een antwoord op het verwijt dat hij aan moet horen: "Als God de heidenen wil bekeren, dan zal Hij dat Zelf wel doen; daar heeft Hij jou niet voor nodig." Christenen hebben in Carey's ogen juist de opdracht om middelen aan te wenden, die leiden tot bekering van heidenen.

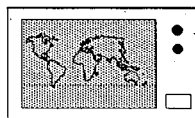
WIE WAS WILLIAM CAREY?

Carey was een eenvoudige schoenmaker van beroep. Door de reisverslagen van de ontdekkingsreiziger kapitein Cook werden zijn ogen geopend voor de miljoenen mensen zonder Christus in de wereld. Deze ongeschoolde schoenmaker had een zeer brede belangstelling en bestudeerde boeken op allerlei terrein, waarbij taalstudie en Bijbelstudie een eerste plaats innamen. Hij werd gegrepen door de nadruk op de beloften van het Evangelie

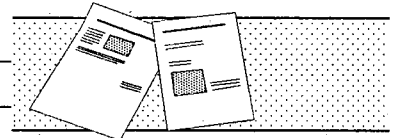
bijna bovenmenselijk genoemd worden. Zijn taalstudies, zijn vertaalwerk, zijn prediking en zijn uithoudingsvermogen in een bijna voortdurende crisissituatie zijn onovertroffen.

INTEGRATIE VAN GEESTELIJKE EN SOCIALE

Honderd jaar na Carey in 1892 is het optimistische beeld van de gekersten wereld min of meer los gelaten in de zendingsoptiek. Maar ook de integratie van geestelijke en sociale ver-

Actueel

voor de hele mensheid. Hierdoor kwam hij in conflict met die theologen, die er vanuit gingen dat de 'Grote Zendingsofdracht' alleen maar gold voor de apostelen en niet meer voor de huidige kerk van Christus. De opdracht zou nu alleen nog maar gelden voor de plaatselijke dominee en, als het God behaagde, ook via de koloniale veroveringen zijn weg vinden in de rest van de wereld.

Carey stelde tegenover deze visie zijn optimistische toekomstvisie. Hij geloofde namelijk dat het vervullen van de zendingsofdracht ook zou uitlopen op een nieuwe wereld, waarin de oudtestamentische beloften van vrede en gerechtigheid tot stand zouden komen. De doorwerking van de zending zou een geweldige positieve invloed hebben op de beschaving van de heidenen. Het gaat daarbij niet alleen om kerstening, maar ook om civilisatie.

Voor Carey is zijn calvinisme niet een bevindelijke berusting, zoals in zijn omgeving. Voor hem gold niet alleen: "verwacht grote dingen van God", maar ook "onderneem grote dingen voor God". Wat Carey ondernam kan

antwoordelijkheids zoals Carey die kende.

Eind vorige eeuw hebben we dan te doen met een 'reddingsbootvisie' op de zending. In die sfeer ontstaan dan ook diverse zendingsgenootschappen. In deze visie gaat de wereld ten onder en de enige opdracht die christenen hebben is te zorgen dat er zoveel mogelijk gered worden uit die boze wereld. De sociale doorwerking blijft zoveel mogelijk beperkt tot het 'zendingziekenhuisje' en het 'schooltje'. U begrijpt dat dit beeld niet helemaal volledig is, maar ik geef een bepaalde tendens aan.

En nu in 1992? De neiging bestaat nog steeds om de twee aspecten los te koppelen. Aan de ene kant gaat men uit van de pure zendingsoptiek en aan de andere kant van de ontwikkelingsstrategie. Het geestelijke en sociale worden dan echter niet geïntegreerd. William Carey blijft daarom ook voor ons een groot voorbeeld van een gelovig man, die grote dingen verwachtte van God en ook grote dingen deed voor God.

J. Schotanus

De UZC en Zending

Zending hoort bij de 'Grote Opdracht' die de Heer aan Zijn gemeente heeft gegeven. Niettemin ervaren velen deze opdracht als 'ver van mijn bed'. Alhoewel de zendingsgebieden letterlijk ver van ons bed verwijderd zijn, zou het toch zo moeten zijn, dat we met ons hart dichtbij de zending leven. Om hierbij te helpen dient, op bescheiden wijze, de bijdrage van de UZC in deze DC-special. We hebben getracht om middels deze artikelen, verlichtigd met veel foto's, het belangrijke (en vaak moeizame) werk van zo ver weg dichtbij te brengen. U leest over Aukelien Hunse, kandidaat-zendeling. U leest een interview met Ducky Rosier. Na 10 (!) jaar werkzaam geweest te zijn in moeilijke omstandigheden in Sierra Leone beëindigt zij haar werkzaamheden aldaar. We zijn de Heer dankbaar dat Hij Ducky op deze wijze heeft willen gebruiken en we hebben diep respect voor Ducky die dit alles voor de Heer heeft willen doen. Verder hebben we als UZC voor u een fotopagina samengesteld waardoor u een indruk krijgt van het zendingsleven. U ziet het huis van onze zendingen, u ziet dat de door u verzonden pakjes worden uitgepakt, u wordt zelfs deelgenoot van een bruiloft. Behalve Aukelien Hunse hebben we ook Wim en Marjolein Hardeman als kandidaat-zendingen. Ook van hen kunt u in deze DC-special lezen. We spreken de wens uit dat al dit lezenswaardige ertoe mag bijdragen dat we opnieuw bepaald worden bij de verkondiging van de Naam van de Here Jezus, in Wie onze behoudenis is. Want waar we ook getuigen zijn, dichtbij of ver weg, er is onder de hemel geen andere Naam gegeven waardoor mensen behouden worden. (Hand. 4: 12)

G.J. Goessens

Op haar verzoek mocht Aukelien een jaar als kortverbander in Kassiri werken om te zien of ze zich daar op haar plaats voelde.

Aukelien leerde daar het krio, de algemene omgangstaal, en ze leerde het werk in de kliniek kennen. Na een poosje nam ze o.a. het administratieve werk in de kliniek over van Ducky die terug ging naar Nederland. Het werk in de kliniek vindt Aukelien erg fijn: het is inderdaad praktische hulpverlening die je daar als christen aan je medemensens biedt. En het aspekt evangelisatie?

In de gemeente in Kassiri gaat Aukelien naar de bijbelstudie. Voor meer activiteiten in de gemeente heeft ze nauwelijks tijd omdat de kliniek alle tijd vraagt. Het werk in de kliniek wordt elke morgen begonnen met een dagopening door een lid van de medische staf, ook Aukelien doet dat.

Het grote verschil zit in de omstandigheden waaronder je werkt: met zo weinig mogelijkheden tot verwijzing naar een specialist of een goed ziekenhuis voel je je eigen onmacht heel sterk. Een voorbeeld. Aukelien had met de inheemse verpleegkundige Abu een meisje geholpen dat hersenvliesontsteking had en ernstig ziek was. Ze konden niets meer voor haar doen. Toen zei Abu: „We kunnen toch bidden.” En hij bad in de taal van dat meisje, het Timne, zodat haar familie het gebed ook kon verstaan. De volgende morgen zat het doodzieke meisje rechtop in bed rijst te eten tot verbazing van Aukelien. „We hebben toch gebeden?” zei Abu.

De EBM heeft Aukelien gevraagd of ze nog twee en een half jaar in Kassiri wil blijven om voorlopig Ducky Rosier en Anneke Oppenhuizen te vervangen. Ter vervanging van Anneke en Ducky is inmiddels ook Sinikka Sivonen teruggekomen, een Finse verpleegkundige die al eerder in Kassiri heeft gewerkt.

Omdat Aukelien nu voor een langere periode uitgezonden hoopt te worden, wil de UZC haar alsnog aan de gemeenten voorstellen.

Terwijl ik dit schrijf, is Aukelien ziek, ze heeft in Sierra Leone geelzucht opgelopen. We bidden dat ze gauw zal genezen en de nodige kracht op zal doen om helemaal uitgerust terug te kunnen gaan naar Kassiri. We wensen Aukelien veel geduld en vertrouwen in Gods leiding toe, ook in deze periode.

Namens de UZC,
A. M. Blaauw-Tijman.

Kandidaat-zendeling:

AUKELIEN HUNSE

Op de komende AV hoopt de UZC Aukelien Hunse aan de gemeenten voor te dragen als kandidaat-zendeling. De meesten onder u zullen haar naam wel eens gezien hebben onder een rondschriftbrief uit Kassiri samen met de namen van Anneke Oppenhuizen en Ducky Rosier. Sinds oktober 1991 werkt Aukelien als 'kortverbander' in Kassiri.

Aukelien Hunse is lid van de gemeente Emmen sinds 1983. Zij is gedoopt in Hoogeveen in een vrije gemeente. In de Baptisten Gemeente te Emmen heeft zij zich vooral ingezet bij het kofiebarwerk.

Ze werkte als verpleegkundige in het ziekenhuis in Emmen, daarna volgde zij de tweejarige opleiding tot wijkverpleegkundige in Groningen.

Hoe kun je met deze achtergrond iets doen op het terrein van praktische hulpverlening en evangelisatie? Aukelien besloot drie maanden te werken op het hospitaalschip de Anastasis van „Jeugd met een Opdracht”, dat toen in de Dominicaanse Republiek

Aukelien op haar kamer

voer. Ze heeft daar een goede tijd gehad, maar het nadeel van de werkwijze met dit schip vond ze voor haar persoonlijk dat je overal maar kort bent en niet iets kunt opbouwen. Terug in Emmen bleef ze roeping voelen om weer weg te gaan. Ze bezocht de landelijke zendingsdag te Apeldoorn van de UZC/WIN in 1990 en kwam daarna in gesprek met de UZC.

SIERRA LEONE EN DUCKY ROSIER

Na tien jaar op het zendingsveld in Sierra Leone werkzaam te zijn geweest, heeft Ducky Rosier haar werkzaamheden definitief beëindigd. zij heeft in deze jaren veel ervaring opgedaan en het is interessant er achter te komen, wat iemand beweegt zich zo'n lange periode in te zetten voor de ander, met voorbijgaan aan eigen belangen.

Wanneer ben je naar Sierra Leone gegaan en met welke reden en welk ideaal?

Op 11 februari 1982 vertrokken Anneke Oppenhuizen en ik naar Sierra Leone. Van jongs af heb ik dit eigenlijk al gewild. Na mijn persoonlijk geloof in de Here Jezus is dat eigenlijk een zekerheid geworden en toen stap voor stap voorbereid. Mijn 'ideaal' was iets van mijn geloof uitdragen in Sierra Leone. Misschien dacht ik toen eerst te veel op de manier van vroeger: alleen het woord.

Heb je het idee, dat van je idealen iets is verwezenlijkt?

Mijn mening daarover is wel veranderd. We kunnen misschien een klein schakeltje zijn in het hele proces anderen te helpen Jezus te leren kennen en te volgen. In Kassiri hebben wij veel samengewerkt met de kleine gemeente en ook met de middelbare school. Eigenlijk kun je zeggen, dat de gemeente centraal staat en van daaruit het medische en schoolwerk geleid wordt. Zo hebben wij dat ervaren en ik denk, dat dit een héél goede manier van 'zendingswerk' is. Dus niet alleen van buitenaf, maar samen met de bestaande gemeente in Kassiri.

Hoe heb je het ervaren om in een andere cultuur te leven?

De afgelopen tien jaar waren goed en leerzaam. Ik ben dankbaar, dat ik er

Ducky met Amanda en Alussein bij de vroedvrouw

Kun je iets vertellen over je eerste ervaringen?

Mijn eerste ervaring in Sierra Leone: een bloedheet klimaat en veel mensen; aparte geur en behulpzaamheid. In de wegen diepe gaten en veel kleine kinderen 's avonds laat op straat. Olie-lampjes achter tralies van de kleine winkeltjes. Hartelijkheid en gastvrijheid, d.w.z. voor ons koken en niets terug willen hebben.

Je zult ongetwijfeld na tien jaar Sierra Leone wel het een en ander missen en ook weer moeten wennen aan onze mentaliteit?

Wat ik zal missen is de gemoedelijkheid en vriendelijkheid, maar ook hun 'lach', plezier, enz. Ik mis ook de 'tijd',

Kun je iets zeggen over de verhouding van zwarten ten opzichte van de blanken; is dat een afhankelijke houding? Er is vertrouwen over en weer. De bevolking vertrouwt de blanken over het algemeen en denkt ook van ons dat we komen om 'geld' te maken. Dat hoeft ons eigenlijk niet te verwonderen als we onze voorgeschiedenis herinneren (kolonialisme). Nu zijn er ook nog veel blanken voor zaken in Sierra Leone: De christenen accepteren en vertrouwen ons, maar we blijven 'wit', dus altijd anders.

In hun ogen zijn we altijd rijker dan zij en dat is ook waar en we proberen zo te werken, dat we niemand aanleiding hoeven te geven om oneerlijk te zijn.

Wie gaat het werk nu overnemen? Wat kan de Baptisten Unie van Sierra Leone doen?

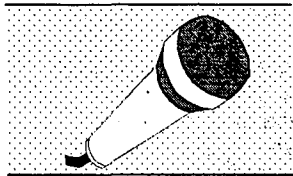
Volgens mij kan de Baptisten Unie het werk wel overnemen. Abu Kamera en Rosaline Coneh zijn sinds 1990 gediplomeerd en hebben veel van ons overgenomen. De uiteindelijke leiding en administratie zal voorlopig nog door iemand van buiten verricht moeten worden, omdat er niet genoeg opleidingsmogelijkheden zijn in Sierra Leone.

Stel je voor dat je opnieuw zou kunnen beginnen, zou je dan weer gaan? Zou je het op dezelfde manier doen of anders?

Als ik weer ergens zou beginnen zou het waarschijnlijk op dezelfde manier zijn, maar dan met de tienjarige ervaring erbij, wat wij in 1982 nog niet hadden.

We danken Ducky voor het beantwoorden van de vragen. We wensen haar van harte de zegen van de Heer toe.

B. Posthumus

/n gesprek met

tien jaar geweest ben en had ze niet willen missen. Je moet jezelf aan de mensen geven en jezelf blijven. Als mensen merken dat je van hen houdt, geven zij hun liefde ook aan jou terug en dan ben je 'rijk'. Ik bewonder de mensen, hoe ze met elkaar omgaan; hoe zij hun verdriet, blijdschap, armoede met elkaar delen en verwerken.

die men daar voor elkaar neemt en ook voor de vreemdeling. Daar kunnen we hier nog héél wat van leren! Hun geloofsleven is ook anders. Er is meer openheid en God wordt overal bij betrokken en er wordt over God gepraat. Hier in Nederland denk ik soms: "Is God niet belangrijk genoeg om over Hem te praten met elkaar?"

Voor het voetlicht:

WIM en MARJOLEIN HARDEMAN-SUSSENBACH

kandidaat-zendelingen

Ongeveer een jaar geleden zochten Wim en Marjolein Hardeman uit Kamerik contact met de UZC. Beiden hebben zich van jongs af tot de zending aangetrokken gevoeld. Al voordat zij elkaar leerden kennen, waren zij bereid de weg te gaan die God voor hen aangaf. Na hun huwelijk hebben zij een bezoek gebracht aan vrienden die als zendeling werkten in Haïti en kort geleden bezochten zij zendingswerkers in het Midden-Oosten. Deze beide bezoeken hebben hen opnieuw bepaald bij hun roeping.

Wim Hardeman is van gereformeerde afkomst. Hij werd in 1984 gedoopt in de gemeenschap 'In de Ruimte' en sloot zich aan bij de baptistengemeente in Utrecht-Noord. In de gemeente is hij zeer actief als jeugtleider.

Wim is projectcoördinator bij het installeren van machines in de sector van de voedingsmiddelenindustrie, een vrij technisch werkteerrein. Door zijn werk heeft hij veel kontakten in het buitenland en weet hij het nodige af van organiseren.

Marjolein Hardeman-Sussenbach werd gedoopt in de gemeente Utrecht-Noord. Zij is sekretaris van de zendingswerkgroep van deze gemeente. Marjolein werkt als verpleegkundige; zij heeft eerst gewerkt op een chirurgische afdeling, volgde een tropenkurzus en heeft net de kraamspecialisatie voltooid.

Na een brede oriëntatie zijn Wim en Marjolein bij de UZC/EBM gekomen en hebben zij zich beschikbaar ge-

steld voor het zendingswerk daar waar God hen leidt.

In een gesprek met de EBM bleek dat zij waarschijnlijk het beste naar Ndiki in Zuid-Kameroen kunnen gaan. Daar staat een bijbelschool waaraan al jarenlang steun wordt gegeven vanuit Nederland; de bijbelschool in Ndiki staat elk jaar weer op de lijst van gesteunde projecten van de NBVB! Deze bijbelschool wordt nu uitgebreid tot een theologische hogeschool. Midden 1993 hoopt men met de voorbereidingen van de bouw te starten. De EBM zal graag zien dat Wim als projectleider de baptisten in Kameroen zal helpen bij de realisatie van hun nieuwbouwplannen. In Ndiki is een polikliniek met een kraamafdeling, waar men een extra verpleegkundige goed kan gebruiken voor alle mogelijke werkzaamheden, van hulp bij de bevallingen tot administratie en verdeling van de medicijnen. Van Wim en Marjolein zal dus heel wat gevraagd worden in Ndiki.

Op de Algemene Vergadering zullen deze kandidaat-zendelingen door de UZC aan de gemeenten voorgesteld worden. Wanneer de gemeenten hen als zendeling aanvaarden, worden zij in april 1993 voorgesteld op de AV van de EBM. Midden 1993 hopen zij dan naar Afrika te kunnen vertrekken. Dit alles heel nadrukkelijk D.V.: zo de Heer wil.

In een gesprek met Marjolein en Wim kwam duidelijk naar voren dat deze tijd van voorbereiding niet zo gemakkelijk is. Er moet veel geregeld worden. De taalstudie Frans vraagt veel tijd, daarnaast volgen zij nog zoveel mogelijk korte cursussen om zich goed voor te bereiden op hun toekomstige taak.

De UZC wil u dan ook dringend vragen om voorbede voor Wim en Marjolein in deze onrustige voorbereidingsperiode. Wij bidden dat zij Gods leiding en nabijheid mogen ervaren.

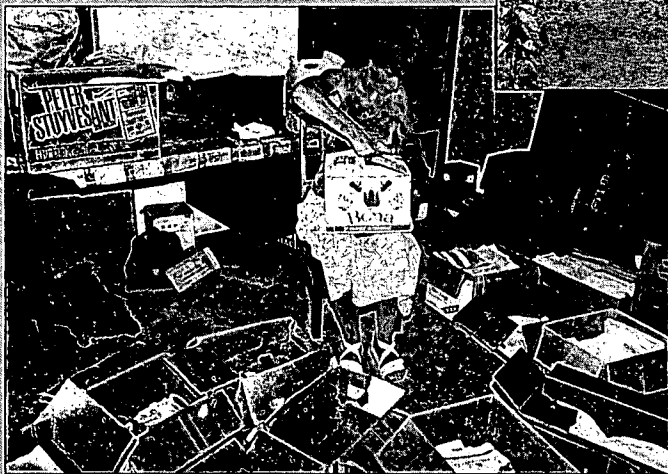
Namens de UZC, A. M. Blaauw-Tijman

ZENDING IN BEELD

1. Het huis waar Anneke Oppenhuizen en Aukelien Hunse wonen. Naast het huis de kookhut met groot overhangend dak.

2. Pakjes sorteren die Zusterhulp gestuurd heeft; de kliniek als sorteerruimte.

4. De inheemse verpleegkundige Abu heeft van dr. Peter de Groot geleerd hoe je kiezen moet trekken.

3. Aukelien Hunse met een te vroeg geboren baby, eerst nauwelijks levensvatbaar, nu een wonder van gezondheid.

5. Bruiloft van de verpleegkundige Rosalie. De gasten waren allemaal in het blauw; o.a. Ducky Rosier met Amanda op de voorgrond, daarachter Anneke Oppenhuizen en Aukelien Hunse.

SPECIAL ECU/UZC

Het beleid van de ECU

Het is gebruikelijk om tijdens de Algemene Vergadering het beleid van de diverse Permanente Commissies, Stichtingen en van de beide bewegingen NBBJ en NBVB te toetsen. We doen dat vooral door te kijken naar de vertaling van dat beleid in praktisch handelen. Voor de ECU betekent dit dat haar beleidspunten op de één of andere wijze zichtbaar gemaakt moeten worden voor de plaatselijke gemeenten. Ze moeten er iets van merken.

Voor een enkel beleidspunt is dat niet zo erg moeilijk. Wat dacht u van onze evangelisatiekrant 'De Zaaierskrant'. Vier keer per jaar kunt u er mee werken. Iedere gemeente krijgt daarover regelmatig informatie. De krant komt uit in het kader van ondersteuning bij plaatselijk evangelisatiewerk. Zo zijn er ook brochures en boekjes beschikbaar.

De ECU besteedt veel aandacht aan het grondvlak van waaruit het evangelisatiewerk moet worden verricht. Dat betekent: komen tot gemotiveerde en geïnspireerde gemeenten. Daartoe zijn er de 'gemeenteweekenden' en wordt er veel aandacht besteed aan gemeentebouw. Er is een jaarlijkse ontmoeting tussen voorgangers die in de plaatselijke gemeente met gemeentebouw bezig zijn.

Daarnaast is er de jaarlijkse ECU-conferentie in De Bron te Dalfsen. Dit jaar ging de conferentie over de Gaven van de Geest tot opbouw van de gemeente. Er komt ook nu weer een boekje met de inhoud van deze conferentie. De ECU wil graag vanuit een 'gezond gemeentelijk klimaat' werken aan toerusting tot 'persoonlijke evangelisatie'. De ECU heeft inmiddels een keer proef gedraaid met de vrij intensieve cursus 'Evangelism Explosion'. We zijn enthousiast en ook al vergt het enige tijd,

u zult er in de toekomst veel van merken.

Bij de Werkgroep Jongeren Evangelisatie laten we de toerusting en de praktijk graag hand in hand gaan. We doen dat o.a. in het 'bootevangelisatieproject'.

Van al deze activiteiten vindt u verslagen en/of foto's in dit nummer van DC. Verder treft u nog een bericht aan over een *tentactie* in Deventer. We hopen en verwachten dat het u aanspoort gebruik te maken van dat wat de ECU u

kan aanreiken. Pas dan kan haar beleid echt vertaald worden naar de praktijk.

Tenslotte nog het volgende. In 1995 gedenken we dat 150 jaar geleden de eerste 7 'baptisten' te Gasselternijveen gedoopt werden. Voor de ECU aanleiding u uit te nodigen om de maand mei 1995 te gebruiken samen het Evangelie uit te dragen. We willen dit groots doen. U hoort er meer over.

Peet Wijchers

KERSTNUMMER VAN DE ZAAIERKRANT

We zijn al weer druk bezig met het samenstellen van het kerstnummer van de 'Zaaierskrant'. Foto's verzamelen, artikelen schrijven. Zoeken naar een mooi, veelzeggend en passend gedicht. Dit alles n.a.v. het begin van het Johannes-evangelie. 'Het Woord is vlees geworden en het heeft onder ons gewoond...'

Bestel u op tijd!
Vóór 8 november 1992.
Hebt u al nagedacht over een abonnement voor uw gemeente? Natuurlijk gaat het dan om grote aantallen. 4 keer per jaar een vast aantal. U kunt de bestelling met Kerst, Pasen of een actie immers altijd verhogen.

"De PTT wordt hier niet rijker van"

Gemeenteweekend:

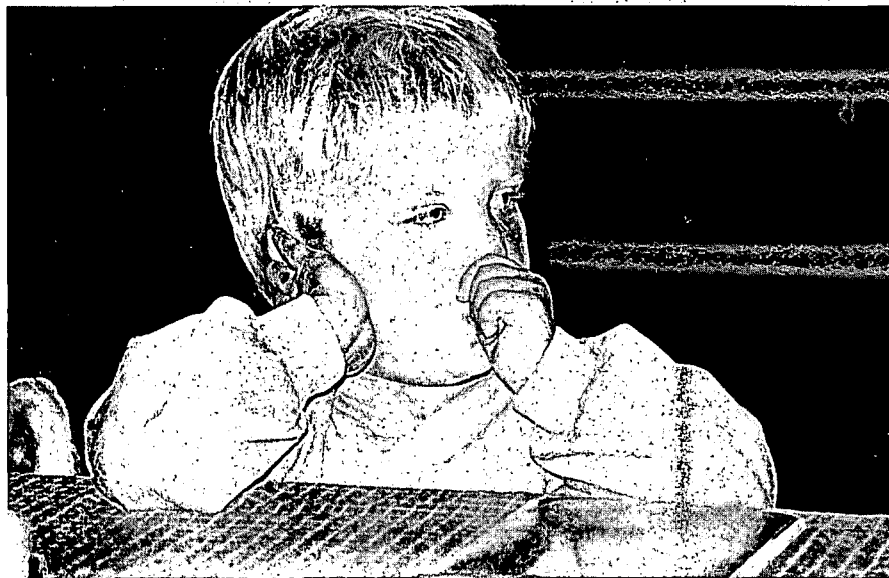
GEBED: EEN LEVENSHOUDING

Dit was het thema van het vijfde gemeenteweekend welke wij als kleine baptistengemeente uit Lelystad op 11, 12 en 13 september hebben gehouden. Met 70 deelnemers verbleven wij op een camping in Voorthuizen, waar wij op een ontspannen, maar soms ook zeer indringende wijze met elkaar nadachten over onze relatie tot God onze Vader.

Op vrijdagavond werden wij door een inleiding van br. Peet Wijchers teruggebracht naar de eerste liefde. Door blokkades in ons leven is die eerste liefde misschien wel wat weggeëbd en ervaren wij God niet in ons leven. Toch, God vol van liefde staat altijd klaar om ons te helpen en wil betrokken zijn bij ons hele leven. Hij klopt en wij mogen gehoorzamen, Hem betrekken in alles! Dus gewoon spreken met God, als een levenshouding, en dat alles door het verlossingswerk van Jezus Christus.

Op zaterdagmorgen weer vroeg op, om na de bidstond en heerlijk ontbijt het programma te vervolgen. Door vele tekstgedeelten uit de Bijbel werden wij er op een duidelijke manier bij bepaald dat God Zijn Heilige Geest wil geven aan een ieder die ernaar verlangt. God spreekt tot ons door Zijn Geest, en daarom is het belangrijk ons open te stellen voor Zijn Geest, opdat het spreken met God echt een levenshouding mag worden.

Zo vermoeiend kan een gemeenteweekend zijn

De zaterdagmiddag werd ingevuld door een geestelijk ontspannen, maar lichamelijk zeer inspannende puzzeltocht. Een heerlijk samenzijn, waarbij jong en oud samen op weg was.

's Avonds was er veel ruimte om samen te delen, maar ook het praktisch invullen van het thema: in gebed de Heer loven en prijzen en Hem te aanbidden, dat bindt samen! God zij geprezen voor Zijn oneindige liefde voor ons!

Zondagmorgen vertrokken wij naar Lelystad om samen met de andere broeders en zusters uit de gemeente een dienst te beleven, vol van blijdschap en dankbaarheid. Ook deze dienst werd geleid door br. Peet Wijchers, met sprekende voorbeelden uit Joh. 16: 16-33.

Na de prediking mochten wij in het midden van de gemeente onze pastoraal consulent, br. Cees Stavleu in gebed aan de Heer opdragen en hem

Bijdrage van de kinderen tijdens het weekend

Gods Zegen meegeven voor het nieuwe werk wat hij voor de Gemeente van Christus mag gaan doen.

Omdat het tevens ons startweekend was, werd de arbeid van de gemeente in een open bid- en dankstond aan God opgedragen.

Vol dankbaarheid mogen wij zo terugzien op een zeer gezegend weekend, een geweldige bemoediging om door te gaan. Door de brand die in het voorjaar ons gemeentecentrum totaal verwoestte, was er teleurstelling en zorg, twijfel in ons hart. Maar opnieuw mochten wij Gods liefde ervaren en daarin elkaar steunen om samen schouder aan schouder verder de weg te gaan die Hij voor ons bereidt!

Albin Pfeiffer

Cursus Evangelism Explosion:

Een persoonlijke benadering

Onze evangelisatiediensten worden over het algemeen matig bezocht. De mensen komen niet meer zo gemakkelijk naar ons toe. Dus... zullen wij naar de mensen toe moeten. Maar hoe bereik je mensen die de Herder niet kennen? Hoe leg je contact? En als je contact hebt, hoe voer je dan een geloofsgesprek?

In juni jl. heeft de ECU daarvoor cursusmateriaal aangereikt. Het materiaal is een bewerking van het engelse Evangelism Explosion Program. Om deze cursus van 12 weken te geven hebben een drietal personen een training van vier dagen gevolgd en de inhoud van de cursus getoetst aan de nederlandse praktijk. In die training van vier dagen zijn diverse zaken aan de orde gekomen, die al

bekend waren. Dat kan natuurlijk ook niet anders. We hebben immers wel vaker gesprekken met mensen over het geloof. Maar toch was het uitermate boeiend en inspirerend om getraind te worden in het systematisch voeren van een geloofsgesprek. Zo'n gesprek begint natuurlijk met het vertrouwd raken met de mensen. Je gaat in gesprek over datgene wat iemand zichtbaar bezig houdt. Daarna kun je vragen naar de kerkelijke achtergrond. En in aansluiting daarop kun je van je eigen gemeente vertellen. Dat loopt dan uit op een persoonlijk getuigenis en een eenvoudige uitleg van het Evangelie aan de hand van de vragen: wat zegt de bijbel over genade, de mens, God, Jezus Christus en geloof. Na een dergelijk gesprek is er uiteraard de nazorg. Daarin is er ruime

plaats voor het onderwerp 'de gemeente', want het persoonlijk geloof wordt immers pas ten volle beleefd in de gemeente. Kortom. De opzet van de cursus is zodanig dat je door kan dringen tot het wezenlijke van het geloof, Jezus Christus, de gekruisigde en opgestane Heer. En daar gaat het toch om? Die boodschap willen we toch graag delen?

Ik ben ervan overtuigd geraakt, dat de E.E.-cursus een schitterend hulpmiddel is om in de 90-er jaren de gemeenten te helpen haar missionaire opdracht beter te vervullen. Van de training (om zelf dus die cursus ook te kunnen geven) heb ik veel zegen ontvangen en het heeft geleid tot een verdiept besef van Gods oneindige liefde voor een verloren wereld. En als u weet, dat de twee peilers onder de cursus het gebed en de werkzame aanwezigheid van de Heilige Geest zijn, dan zal het u niet verbazen, dat het volgen van de cursus ook leidt tot opbouw van je eigen geloofsleven.

Jan van Weenen

Bootevangelisatie:

EEN WONDERLIJKE TIJD

Afgelopen zomer was er van 24 tot 30 juli een evangelisatie-aktie in Helmond.

Deze actie werd georganiseerd door een kleine evangelische gemeente aldaar, in samenwerking met het koffiebarteam van de Res Nova uit Dordrecht en het Creatief Evangelisatie Team uit Utrecht.

's Morgens was er een kinderprogramma (onder meer met Aad Peeters), 's middags werden in het centrum van Helmond mime-stukken op straat gespeeld en werd er wat gezongen. Veel mensen bleven staan kijken en vroegen zich af wat „die lui daar” deden. We konden ze uitnodigen voor de koffiebar 's avonds op de Res Nova, het koffiebarschip.

TOERUSTING EN PRAKTIJK

Voor het eerste optreden werd ons gezegd: „Helmond, dat is een moeilijke stad, dat zullen jullie wel merken”. Als je dan na zo'n week terugkijkt en ziet hoeveel mensen bleven staan praten en hoeveel kontakten er niet zijn ge-

legd dan denk je: God is toch op een bijzondere wijze bezig. Mensen kwamen met allerlei vragen en

Het Creatief Team trekt veel publiek

opmerkingen. Over het zingen bijvoorbeeld: „Zo zingen jullie toch zondags niet in de kerk?!” Of naar aanleiding van een uitnodiging om naar de koffiebar te komen: „Als jullie me kunnen helpen, kom ik gelijk”.

Vaak was zo'n opmerking een aanleiding om het evangelie uit te leggen. Niet opdringerig, maar 'gewoon' de mensen vertellen dat God van hen hield en hen een eeuwig leven wilde schenken.

Een grote steun hierbij waren de studies die Peet Wijchers 's morgens gaf. Terwijl de gemeente het kinderprogramma verzorgde, boog de rest zich over de vraag, wat essentieel is voor het geloof en op welke wijze je dit het beste kunt brengen. Met name de voorbeelden die 's morgens genoemd werden, waren erg bruikbaar. 's Middags kon je ze gelijk gebruiken in de gesprekken op straat. Voor heel wat mensen werd het geloof zo veel duidelijker.

ZEGEN EN TELEURSTELLING

Gedurende de hele evangelisatie-campagne is er ontzettend veel gebe-

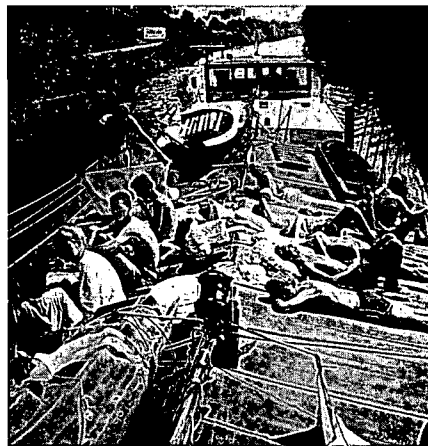
den. Gebed om bescherming, maar vooral voorbede voor de mensen waarmee werd/was gepraat. Gebed om openheid voor het evangelie of alleen dat de mensen de stap om naar de koffiebar te komen, zouden nemen. En dan blijkt weer die wonderlijkheid van God.

Soms verwachtten we eigenlijk niet meer dat iemand zou komen. Maar dan kwam 's avonds laat om elf uur (terwijl het programma allang was afgelopen) toch nog iemand praten. Soms was er ook de teleurstelling dat mensen die gezegd hadden te komen, niet kwamen. Maar ook dat hoort erbij. Het is de andere kant van de vele contacten die er waren. En uiteindelijk zijn wij het ook niet die de mensen tot geloof brengen. Laat dat maar aan God over. En wie weet wat er nog gebeurt met de mensen die het evangelie in een vluchtig contact op straat hoorden.

GEMEENSCHAP

Wat opviel tijdens deze week was de

betrokkenheid van de hele gemeente bij de actie. De gemeente heeft slechts veertig leden, maar 's avonds waren ze wel allemaal in de koffiebar. En de één regelde dit, de ander dat en een derde schudde iedereen die kwam de hand. Van zo'n eenheid ging wat uit. Het was

Het varen onderweg naar een nieuwe stek

een hechte gemeenschap waar mensen in liefde werden opgevangen. Na een week was voor het koffiebar-team en het Creatief Evangelisatie Team de actie ten einde. Voor de gemeente begon het toen pas goed. Mensen opzoeken, mensen opvangen, veel pastorale zorg verlenen. Het is zo mooi dat je dan achteraf hoort dat mensen inderdaad een verandering in hun leven meemaken. Of dat je hoort van mensen waarvan dat te verwachten valt. Bijvoorbeeld een jongen die na een paar gesprekken het boekje 'De weg terug' had gekregen de laatste dag zei: „Ik heb het boekje al drie maal doorgelezen en ben er nog niet mee klaar”.

Het is geweldig wat er allemaal gebeurd is en voor velen misschien nog gaat gebeuren. We hopen het maar! Terugkijkend op de actie mogen we in ieder geval zeggen: het was een wonderlijke tijd daar in Helmond.

Harm Jut

TENTACTIE TE DEVENTER

In Deventer is dit jaar opnieuw een tentactie gehouden. Het is voor jong en oud een geweldig feest geweest, waar de aanwezigheid van de Heer op een bijzondere wijze ervaren is.

In de eerste plaats was er grote aandacht voor het gebed. De hele campagne was a.h.w. ingebed in gebeden. Voor mij is dat de kracht van elke evangelisatieactiviteit. In de verschillende ECU-activiteiten wordt daar met name veel nadruk op gelegd. Zr. Derks, één van de deelnemers schreef: "We heb-

ben gebeden dat mensen deze week het besluit mochten nemen om de Heer te volgen". Het is prachtig wanneer dit vervolgens ook werkelijk gebeurt.

Verder was er tijdens deze actie veel ruimte voor de gemeente om samen gemeente te zijn. Vooral in het week-

end (inclusief een liefdemaal) was dit goed merkbaar. Een zo gevoerde tentactie is opbouwend voor de gemeente.

Deze tentactie toonde een grote variatie aan activiteiten op de avond: een Praise-avond, een jeugdavond (met het Creatief Evangelisatie Team uit Utrecht), film en twee 'traditionele' avonden (een groep en woordverkondiging).

Het meest opvallend is toch wel de grote aandacht die er was voor de kinderen. Elke morgen waren er ruim 100 kinderen uit de buurt in de tent. Ze genoten van de ook bij de AV-gangers bekende Nenno. Hij trad op in een prachtig - door de gemeenteleden zelf gemaakt - decor, de zgn. "Speelhoefve". Zaterdag was er een spelmiddag voor de kinderen. Er waren er 140!

Wellicht roept dit verslag uw creatieve mogelijkheden wakker om ook in uw situatie het evangelie weer eens 'anders', d.w.z. op een andere manier, uit te dragen.

Peet Wijchers

SPECIAL ECU/UZC

Internationale Zomer Bijbel School:

LESSEN IN DISCIPELSCHAP

Laat ik maar eerlijk zijn. Toen ik, net terug van vakantie, af moest reizen naar Hamburg om mee te werken aan de tweede week van de tweede Internationale Zomer Bijbel School liep ik niet over van enthousiasme. Het programma dat we (het Duitse en Nederlandse jeugdwerk) hadden opgesteld, zag er veelbelovend uit, het thema (discipelschap) was even tijdloos als actueel, er waren aanmeldingen uit een flink aantal Europese landen (met uitzondering van Nederland!!), dus daar lag het allemaal niet aan.

Waar het wel aan lag, heb ik trouwens niet meer kunnen achterhalen, want vanaf het moment dat ik het gebouw van het Gemeinde Jugend Werk in Hamburg binnenstapte, werd ik opgenomen in een uiterst plezierige, leerzame, vermoeiende, spannende, veelkleurige, unieke maalstroom van ontmoetingen en gebeurtenissen waaruit ik me, een dikke week later, slechts met moeite en tegenzin kon losmaken. Ik weet het wel, dit zijn maar letters op een velletje papier, en die zetten mensen moeilijk aan tot daden. Maar geloof me nou maar: zo'n zomerbijbelschool zou iedere jeugdleader een keer

van je eigen situatie, en leert wat het is om de Heer te volgen in Zuid-Afrika?

- * Waar anders dan tijdens zo'n cursus kun je evangeliseren met het Leger des Heils op de Reeperbahn (de rosse buurt van Hamburg) en hoor je Thorwald Lorenzen - van het door de zuidelijke baptisten uit de VS voor vrijzinnig uitgemaakte seminarium in Ruschlikon - midden op straat mensen oproepen tot een persoonlijke keus voor Jezus Christus?
- * Hoe vaak ben je op zondag te gast bij een Berlijnse baptistengemeente, hoor je alles van de situatie daar, en wandel je 's middags over de Kurfürstendamm (dit jaar bij 37,5 graden Celsius)?
- * Waar vier je met mensen uit allerlei windstreken en culturen de eenheid in Christus, zing je hetzelfde liedje in 11 talen, en bid je voor elkaars persoonlijke omstandigheden en jeugdwerk?
- * Etc. (Want wat er allemaal gebeurt in een groep als een meisje uit Bari (Italië) plotseling in het ziekenhuis terecht komt; als een andere deelnemer uit Moskou bijna geen woord Engels blijkt te verstaan; als een jongen uit Bulgarije een aantal mensen drie uur op een sleutel laat

wachten; als er iets moois opbloeit tussen een jongen uit Rome en een meisje uit Nashville (VS). ... dat laat zich echt niet uitleggen, daarvoor moet je zelf langskomen).

Kortom, als jij jeugdleader bent; ongeveer tussen de 18 en 28 jaar oud; veel wilt leren van andere landen en culturen; je eigen vaardigheden en visie wilt verdiepen; heel veel plezier wilt hebben; een ervaring wilt opdoen waarbij je letterlijk en figuurlijk 'over je grenzen kijkt', dan zit er echt maar één ding op: je meldt je aan voor de volgende Internationale Bijbelschool.

Omdat er volgend jaar - zoals je natuurlijk weet - in de zomer een Baptisten Jeugd Wereld Congres in Zimbabwe gehouden wordt, is de Bijbelschool verplaatst naar het voorjaar.

Data: 2-11 april 1993.

Plaats: Hamburg.

Thema: Mission.

Prijs: Wordt nog bekendgemaakt. Mag nooit een belemmering zijn.

Deelnemers: Jij en ???

Informatie en opgeven: Jeugdburo NBJB.

See you in Hamburg!

Geert Jan Blanken

meegemaakt moeten hebben. En hoewel ik me realiseer dat ik slechts een fractie van wat er in die twee weken is gebeurd kan overbrengen, waag ik toch maar een poging door - in willekeurige volgorde - wat ingrediënten op te sommen. Om in je overwegingen te betrekken als ik je straks oproep om er volgend jaar bij te zijn.

- * Waar anders dan op zo'n internationale Bijbelschool worden Baptisten Jeugdleaders uit heel Europa intensief getraind door de baas van het Engelse jeugdwerk (Iain Hoskins) op het terrein van groepswork, leiding geven en aanverwante onderwerpen?
- * Waar kun je van gedachten wisselen over 'discipelschap' aan de hand van indrukwekkende lezingen van Elias Mohlamonyane uit Zuid-Afrika, waardoor je je meer bewust wordt

Impressie van een gespreksgroepje

LANDELIJKE ONTMOETINGS DAG 8 MEI 1993

Ja, u hebt het goed gezien. Er komt weer een landelijke ontmoetingsdag. Ditmaal niet in Zwolle, maar in Apeldoorn. De reacties op de laatste ontmoetingsdag waren over 't algemeen zo goed dat de Unie Commissie alle vrijmoedigheid had om een nieuwe Landelijke ontmoetingsdagcommissie in het leven te roepen. Wij (de L.O.C.) zijn al enkele maanden druk bezig om de dag vorm en inhoud te geven. Eerlijk gezegd worden we als commissie iedere vergadering enthousiaster. Wij zien de ontmoetingsdag op 8 mei 1993 als een geweldige mogelijkheid om samen ons geloof in de Here Jezus Christus, Gods Zoon, vierend te delen. Dat betekent veel zingen. Ja zeker, ook een speciaal voor de ontmoetingsdag gemaakt lied. Ds. P. van der Werf heeft een prachtig lied gemaakt. Binnenkort krijgen de koren en de secretarissen

van de gemeente het lied toegestuurd. U kunt zich dan heerlijk op de dag voorbereiden. We hebben een groot gewestelijk koor kunnen formeren dat voor ons gaat zingen. Daarnaast zal een drietal jongerenkoren onder leiding van één en dezelfde dirigent – uiteraard enthousiast – voor ons zingen. Bovendien hebben we ook nog een heel bijzondere zang/muziekgroep, maar daarover een andere keer iets meer. 's Morgens zal ds. J. Bouritius ons toespreken, terwijl 's middags het Creatief Evangelisatie Team uit Utrecht – samen met ds. P. Egberts – de evangelieverkondiging verzorgt.

De eerste vergadering met het Plaatselijk organisatiecomité in Apeldoorn ligt achter ons en binnenkort start ook een werkgroep voor het kinderprogramma. Ruimte voor de crèche is er overvloedig.

Met andere woorden: „Het programma staat, er is aandacht voor jong en oud, de organisatie loopt, het enthousiasme groeit.” Ook bij u? Het thema is: „SAMEN DOORGEVEN”. We willen het evangelie, de boodschap van de verlossing in Jezus Christus met elkaar delen – aan elkaar doorgeven – en van daaruit aan onze omgeving. Wij zien nu al uit naar de ontmoetingsdag op 8 mei 1993 te Apeldoorn in de Americahal.

Namens de L.O.C.,
Peet Wijchers

SHIFT

Wel eens bij een popconcert geweest? Dan ken je dat gevoel vast wel. Die eenheid, dat samen genieten. De spanning voordat de groep of solist waarop je zit te wachten het podium opkomt. Het kippevel bij de eerste bekende akkoorden. De kick als honderden, duizenden mensen meezingen. Echt zo'n „op de berg”-gevoel. Zo zou het eigenlijk altijd moeten zijn. Die sfeer, die eenheid. In de kerk zouden ze er nog wat van kunnen leren. Nou we het over de kerk hebben, zo'n concert lijkt soms wel wat op een religieuze bijeenkomst. Helemaal als bij een rustig nummer de aanstekers te voorschijn worden gehaald, en kleine lichtjes door de zaal dansen. Alsof er een viering aan de gang is. Alsof het Pinksteren is.

Alsof. Want laten we onszelf niets wijsmaken. Zo'n „we are the world”-gevoel gaat nog wel heel eventjes mee, de zaal uit, maar is al snel over als iemand je op de parkeerplaats in de weg zit. Die lekkere vrijblijvende eenheid valt al snel in stukken als iedereen zijn of haar eigen weg kiest. Nee, dan kunnen we nog heel wat van de kerk leren. Eeuwenlang onderweg, met ouderen en jongeren, niet eventjes, lekker, leuk, maar aan elkaar gegeven, vaak levenslang. Onvervangbaar. Denk daar maar eens aan, als het kippevel-gehalte te wensen overlaat, en het nooit eens echt Pinksteren lijkt te worden. En doe er eens wat aan. Steek er energie en tijd in. Je weet maar nooit wat één zo'n vlammetje uitricht.

Geert Jan

GESLAAGD AAN SEMINARIUM

Op woensdag 16 september slaagde br. P. J. Lalleman voor het examen aan het Seminarium van de Unie van Baptisten Gemeenten. Hij ontving van de examencommissie de waardering „met genoegen”. Br. Lalleman schreef voor bespreking op het examen twee scripties. Eén was gewijd aan het vak Gemeenteopbouw. De scriptie behandelt een literatuuronderzoek met conclusies voor Baptisten Gemeenten in de jaren '90.

De tweede scriptie geeft een bespreking van de gemeenteopvatting van de Vergadering van Gelovigen en andere dispensationalisten, in vergelijking met de gemeenteopvatting van de Baptisten. Dit alles onder de titel: „Vreemdeling hier beneden?”

dr. O. H. de Vries

MEDEDELING

Langs deze weg laat de Commissie voor de Opleiding u weten, dat broeder P.J. Lalleman, door de Commissie voor de Opleiding, volgens artikel 3 van het Reglement inzake Voorgangers, een beroepbaarstelling voor alle gemeenten heeft ontvangen.

Br. P.J. Lalleman deed op 16 september jl. met goed gevolg zijn eindexamen aan ons Seminarium (een verslag daarvan volgt in een later nummer van DC), waarna op dezelfde dag het beroepbaarstellingsgesprek met de C.v.d.O. plaatsvond.

Het adres van br. P.J. Lalleman is:

P.J. Lalleman, Postbus 20069, 7302 HB APELDOORN
tel. 055-422507

Namens de C.v.d.O.,
P.J. Prijt

DE GRAANKORREL

Afgelopen zomer hebben we bij ons in Tweede Exloërmond weer een tent-evangelisatie-weekend gehouden. Als thema was gekozen: **Wie in Jezus gelooft, die leeft.**

LEVEN

Enkele jongens die in de buurt van de tent rondfietsten hadden het thema ook gelezen en vroegen aan enkele 'tentbewoners': "Hoe zit dat nu, ik geloof niet en toch leef ik". Leg dat maar eens uit! Vertel dan maar eens wat je bedoelt.

Als we het evangelie brengen (en dat is toch de bedoeling van ons als gelovigen en van een tentcampagne?) kun-

tekent in het licht van de bijbel je persoonlijke belangen achterstellen, ja zelfs misschien opgeven voor de Heer. Als we voor de Here Jezus kiezen dan is de vrucht van het geloof: behoud, eeuwig leven.

We leven het leven hier op aarde. Dat kunnen we ook zonder Jezus doen. Niet geloven en toch leven, zoals die jongens opmerkten. Toch hebben we dan het leven niet, want leven wordt het pas met de Here Jezus. Nu vandaag,

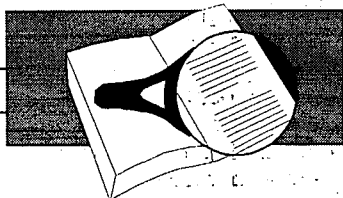

Hebt u wel eens dat hele kleine begin van een zonnebloem geplant? Met vaderdag kregen bij ons alle broeders zo'n klein en nog teer begin mee in een potje. Niet om te laten verwijnen, maar om te poten in de tuin. Na zeven weken was de zonnebloem al behoorlijk gegroeid. Uitgegroeid tot een stevige plant, die nog steeds groter werd en uiteindelijk prachtig mooi ging bloeien. Is dat niet een mooi beeld voor ons geloofsleven, vanaf onze keuze voor de Heer, vanaf onze bekering?

Denkt u nog maar eens over die zonnebloem na, die groeit, bloeit en vrucht draagt. Of over die graankorrel, die in de aarde sterft en alleen zo vrucht kan voortbrengen. Hoe heerlijk is het leven met Jezus.

J.H. Stijkel

Bijbel

nen we getuigen van ons geloof en van wat de Here Jezus zegt in zijn Woord. Met leven bedoelen we meer dan het aardse leven; leven dat er buiten de Here Jezus om niet is. Voor God zijn we immers dood zonder geloof, maar gelovend zijn we levend voor God. Als we niet geloven gaan we verloren, maar door het geloof is er behoud.

GELOOF

In Wie geloven we dan? In de Here Jezus, die zoals de bijbel ons zegt, door lijden en dood heen verheerlijkt werd. Zijn leven en lijden lijkt op een graankorrel. Nu weten we wel dat de graankorrel alleen vrucht kan dragen als die in de aarde valt en sterft. En zo is het ook met de Here Jezus gegaan. Als dat niet gebeurd was, als de Heer niet geleden en niet aan het kruishout gestorven was dan waren er ook geen verzoende en verlost zondaars. Maar zoals de graankorrel in de aarde sterft en vrucht draagt, zo ging de Here Jezus voor ons in het graf, waarna Hij verheerlijkt is opgestaan.

EEN BESLISSEND MOMENT

Ieder staat voor de keus. Je kunt je leven liefhebben en dan bedoelen we dat je je eigen "ik" koestert. Maar je kunt je eigen leven ook 'haten', dat be-

morgen en altijd. We kunnen nog op twee gedachten hinken, als het gaat om het kiezen voor het leven. Niemand wil het immers verliezen. Nu gaat het ook niet verloren, als we als die graankorrel ons leven geven aan de Heer.

Coupe zure regen Over taalgebruik in evangelisatie

Weet u wat een "coupe zure regen" is? En wat dacht u van een "patatje oorlog"? Weet u wat er met "gaaf" bedoeld wordt? En met "onwijs"? Een "limbo" zult u wel een ontmoet hebben, maar een "gup" of een "badmuts", tesamen met een "bojo"?

Wellicht dat u de wenkbrauwen fronsst bij bovenstaande woorden. Wellicht dat u zelfs ervan gaat "moeven". In dat geval geldt: "dimmen". Immers "op die fiets" spreken veel jongeren met elkaar. En dat vinden ze "mega".

Waar het om gaat is dit: beseffen wij dat wij een andere taal spreken dan hen die niet 'ter kerke gaan'? Als we dus evangeliseren, zullen we hun taal moeten spreken. Een in jeans gehulde 17 jarige discoganger zullen we anders tegemoet treden dan de in 3-delig grijs geklede 'heer van stand'. Zij kunnen immers in twee totaal verschillende werelden leven. Indachtig 1 Cor. 9:19-22 (Paulus is de joden een jood geworden) kunnen we zeggen, dat de Heer ons oproept om te worden *als de ander, zonder zoals de ander te zijn*, om de ander te winnen voor de Here Jezus! We dienen de ander het Evangelie te verkondigen in zijn eigen taal, afgestemd op zijn eigen beleevingswereld.

G.J. Goessens

ontleend aan 'Het schakeltje (Almelo-Ger.)

Intrede ds. J.H. Stukker te Stadskanaal-Zuid

Eindelijk was het dan zover, nadat broeder Stukker in januari bekend maakte het beroep van onze gemeente aan te nemen, mochten we hem en zijn gezin op zondag 30 augustus verwelkomen in onze gemeente.

De bevestigingsdienst begon om 15.00 uur en stond onder leiding van onze oud-voorganger ds. W.P. van Berkel. Hij verkondigde het Woord aan de hand van Ef. 3:14-21, waarin de Liefde van Christus centraal staat. Daarna vond de bevestiging plaats van onze nieuwe voorganger. De oudsten, diakenen en diakonessen stonden in een halve cirkel om de familie Stukker en de gemeenteleden mochten opstaan waarna d.m.v. het "ja" de voorganger en zijn gezin werden verbonden aan onze gemeente.

Aansluitend hield ds. Stukker een prediking over Ef. 4 : 1-16, waarin de eenheid en verscheidenheid van de gemeente behandeld wordt. De eenheid en gemeenschap tussen zijn gezin en de gemeente was niet pas begonnen op deze zondag, maar vond al plaats toen we Jezus Christus aannamen als onze persoonlijke Verlosser.

Aan het slot volgden er enige toespraken en een dankwoord van ds. Stukker

aan alle sprekers. 's Avonds kwamen we als gemeente weer bij elkaar om de voorganger en zijn gezin op een feestelijke wijze te verwelkomen.

Terugziend op deze zondag danken we de Heer voor die fijne momenten

die Hij ons gegeven heeft. Samen met de nieuwe voorganger gaan we als gemeente Stadskanaal-Zuid verder met de taak: verkondiging van het Evangelie aan een ieder die het maar horen wil.

Namens de gemeente Stadskanaal-Z.,
Rolf Sloots

Intrede ds. G.H.W. Pflaum te Enschede

Nadat de Evangelisatiecommissie der Unie voor de tweede keer in successie in Enschede een evangelist vond, moesten we weer op zoek naar een 'nieuwe' voorganger. Na ruim een half jaar vakant te zijn geweest, mochten we op 12 en 13 september onze twaalfde predikant begroeten. Graag willen we alle broeders, die ons in de afgelopen tijd hebben gediend met het "Woord", hartelijk bedanken.

Op zaterdag 12 september (de doopverjaardag van ds. Pflaum) hebben we ons als gemeente voorgesteld aan de familie Pflaum. Het was een goede en gezellige bijeenkomst, die we staande zingend besloten met de woorden: "Heer wat een voorrecht om in liefde te gaan, schouder aan schouder in Uw

wijngaard te staan, enz.

Zondag 13 september was de dag van de bevestiging en intrede. Ds. P. Wijchers leidde op plechtige wijze de verbinding tussen de gemeente en haar nieuwe voorganger ds. G.H.W. Pflaum. De intredeprek ging over Mt. 16:13-20, daar waar Petrus verklaart dat Jezus de Christus is.

De voorzitter van onze gemeente br. J. te Lindert sprak woorden van welkom namens de baptistengemeente Enschede. Ds. Sj. v.d. Laan deed dat namens de Unie. Samen beleefden we een rijk en gezegend weekend. Het werk van de Heer gaat door en het zal vruchten dragen op "Zijn" tijd.

E. Schaap

Gemeente-stichting wereldwijd

De afdeling voor evangelisatie van de BWA heeft dit voorjaar een *konferentie* over het stichten van gemeenten gehouden. Er waren 250 baptisten uit 45 landen aanwezig. Ze namen een verklaring aan die uitspreekt dat gemeente-stichting een prima middel is om het Evangelie te brengen. Elke gemeente ter wereld wordt opgeroepen om voor het jaar 2000, desnoods samen met anderen, een nieuwe gemeente te stichten.

De konferentie benadrukte, naast het werk van de Heilige Geest, de grote rol die vrouwen spelen bij het stichten van gemeenten. Ook kan het offers van bestaande gemeenten vragen. Wanneer in Brazilië een gemeente redelijk wat kader heeft, stuurt men een groep van ongeveer tien leden weg. Deze mensen wordt gevraagd, te verhuizen naar een plaats of een wijk waar nog geen gemeente is en daar een gemeente op te zetten. Deze methode is zeer effectief.

De baptisten in Nicaragua bestaan 75 jaar en dat is gevierd. *Baptist World* meldt dat er nu 80 gemeenten zijn in Nicaragua, maar in het jaar 2000 denkt men dat aantal te hebben verdubbeld.

In drie jaar tijds zijn onder de Miskito-Indianen al twaalf gemeenten begonnen.

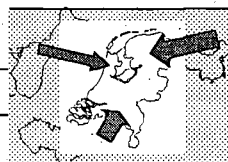
In Kenia hebben de baptisten nog mooiere groeiplannen, waarop een functionaris van de Baptisten Wereld Alliantie als volgt reageerde: „Gezien de groeicijfers van de laatste jaren en het geloof van de Keniaanse baptisten is dit redelijk.”

Men wil voor het jaar 2000 het aantal gemeenten verhogen van 2000 naar 6000 en het aantal leden van 150.000 naar een miljoen! De voorganger van een gemeente die in 1985 werd ge-

sticht, doopte in 1991 1700 mensen, waarmee de gemeente op 8000 leden kwam. Een eigen gebouw heeft men nog niet... Volgens de voorzitter van de Keniaanse Unie, die op bezoek was bij de BWA, is deze gemeente representatief.

Pieter J. Lalleman

Buitenlands

nieuws

„Veilig in Jezus' armen”

Op de leeftijd van 73 jaar heeft de Heer thuisgehaald onze broeder:

WARNTJE SCHIPPER

weduwnaar van Aaltje Potgieter

Baptisten Gemeente te Emmen

*Want ik ben verzekerd,
dat noch dood, noch leven (...)
ons zal kunnen scheiden van de liefde
Gods
welke is in Christus Jezus, onze Here.
Rom. 8 - 37*

In dit vertrouwen is rustig heengegaan
onze lieve man, vader en opa.

HARRY BOUMAN

in de leeftijd van 65 jaar, na een
gelukkig huwelijk van ruim 40 jaar met
Annie Wiersema.

Hoogeveen: A. F. Bouman - Wiersema
Capelle-a/d IJssel: Koo's en Jannie
Simon, Maarten
Soest: Jan en Eveline
Irene, Gert-Jan, Bianca
Groningen: Marian en Ruud
Herold (Dld.): Ina en Paul

22 september 1992.
Roerdomplaan 75,
7905 EC Hoogeveen.

*„Welzalig hij wiens overtreding
vergeven,
wiens zonde bedekt is.
Welzalig de mens wie de Here
de ongerechtigheid niet toerekent.”*

Op 23 september 1992 is in de Here
ontslapen, onze zuster

MINA MEIJERS-SCHRAA

op de leeftijd van 82 jaar.

Baptisten gemeente Coevorden.

NOOIT WAREN DE BIJBELSE PROFETIEËN ZO AKTUEEL!

Ruim 70 jaar na de oprichting van het tijdschrift Het Zoeklicht door Johannes de Heer zijn de Bijbelse profetieën meer aktueel dan ooit tevoren.

Neem nu een proefabonnement voor slechts f 8,88 en u ontvangt mini-
maal 3 maanden elke 14 dagen Het Zoeklicht.
Stort het bedrag op giro 28.38.88 t.n.v. Het Zoeklicht, Postbus 99, 3940 VB
Doorn.

In het septembernummer van Kerk:

- Prof. dr. K. Runia
neemt afscheid
evenals Wies
- Stael-Merkx
- Nederlands
gereformeerden en
'de breuk van 1967'

- Duitse dominees in Nederland
- Waarom voelt de PCOB zich
onvoldoende serieus genomen?
- Geestelijke verzorging in het
leger-nieuwe stijl

Bel voor een
proefabonnement
(Kerk 2 maanden
voor slechts f 5,-)
03420-10790

Overtuig uzelf: dit blad kunt u niet missen!

JA, ik neem een abonnement op "De Christen"

- ☐ voor een halfjaar voor f 24,50
- ☒ voor een jaar voor f 49,00

Naam: .....

Adres: .....

Postcode: .....

Woonplaats: .....

VAN DER GRAAF

TOP
VERHUIZERS

VERHUIZINGEN HULPDIENST

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten

107E JAARGANG NR. 28 - 23 OKTOBER 1992

de christen

**In Beeld:
Maassluis**

De Unie

**Opleiding
als smederij**

Hoogeveen: Beth-el.

Agenda

- 28-30 okt. Algemene Vergadering (Hoogeveen)
- 1 nov. Intrede P.v.d. Werf te Hengelo-Centrum (part-time)
- 2 nov. Baptisten Vrouwen Wereldgebedsdag
- 6-7 nov. Weekend Kinderwerk „De Strubben”
- 13-15 nov. Kaderweekend „De Strubben”
- 17 nov. Conferentie Gewest Groningen N.B.V.B.
- 20-21 nov. 20+ Weekend „De Strubben”
- 21-23 mei 1993. Strubben-festival

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland; verschijnt tweewekelijks; abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar.

Redactie:

drs. H. D. Huiting,
drs. P. J. Lalleman, J. Schouten,
ds. Jac. Schouten, ds. J. H. Stijkel.

Eindredacteur (interim):

drs. H.D. Huiting, p/a Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin. De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredacteur te zijn.

Administratie

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin; tel. 030-284494/284457, fax. 030-251798, giro.9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

VAN DE REDAKTIE

Nog enkele dagen en dan is het weer zo ver. Vanuit noord, zuid, oost en west zullen de afgevaardigden weer samenkomen voor de jaarlijkse Algemene Vergadering, deze keer te houden te midden van de gemeente Hoogeveen.

Er is over deze Algemene Vergadering, kortweg AV genoemd, al heel wat nagedacht en besproken. In allerlei voorbesprekingen in de gemeenten heeft men de stukken doorgenomen en besproken. En op de AV zullen wellicht wat kritische noten gekraakt moeten worden. Het zou een wonder zijn als dit niet gebeurde, want we zijn het echt niet altijd en in alle dingen eens met elkaar. Toch hopen we dat er een goede sfeer zal zijn waarin we ervaren werkelijk samen, als gemeenschap van gelovigen, onderweg te zijn naar de toekomst.

Want bij het geloof in de Here Jezus Christus gaat het om de toekomst. Onze plaats en ons werk in het heden is echt wel belangrijk, maar moet toekomstgericht zijn. Daarom zijn er ook drie belangrijke instituten binnen de grenzen van onze Unie, dat zijn evangelisatie, zending en opleiding. Het een kan niet zonder het ander.

In dit nummer, dat we graag een Unienummer willen noemen, komt de lezer(es) het een en ander van ons Uniegebeuren tegen. Niet geweldig diepgaand, maar toch belangrijk om te lezen. We verwachten dat iedereen dit nummer goed leest en daarna met een blij hart op weg gaat naar of denkt aan de komende AV. Een AV waarvoor we bidden of de Here ons Zijn rijke zegen zal willen schenken. We wensen heel de Uniegemeenschap een goede tijd toe in Hoogeveen.

Jac. Schouten

MEDEDELINGEN

De Unie in de IKON?

In het Da Costa Pamflet van oktober 1992 (van drs. L. P. Dorenbos) wordt deze keer fel geprotesteerd tegen de godslasterlijke film "The Last Temptation of Christ", die de Ikon had besloten uit te zenden.

Wij kunnen het met dat protest best eens zijn, maar wij betreuren het zeer dat de heer Dorenbos daarin het volgende vermeldt: „De omroep van de Hervormde en Gereformeerde kerk, de Baptisten en het Leger des Heils.”

Waar de heer Dorenbos zijn informatie vandaan heeft, is ons onbekend. Maar we willen op deze plaats duidelijk stellen dat de Unie van Baptistengemeenten geen lid is van de kerkelijke omroep IKON, en dit ook nimmer is geweest.

Van bevoegde zijde is verklaard dat in het eerstvolgende pamflet een rectificatie zal worden opgenomen.

Jac. Schouten

INHOUDSOPGAVE:

AV 1992 Hoogeveen (J. Stok)	3
In Beeld: Maassluis (H. D. Huiting)	4, 5
Genoegen en zorgen in de Uniecommissie (G. Bosveld)	6
Het Uniebureau (Jac. Schouten)	7
Werkbijeenkomst voor gemeente en evangelisatie (A. Niessink)	8
Het ijzer smeden kan alleen met vuur (Y. Horjus)	9
Zending in de negentiger jaren (B. Posthumus)	10
Rubriek Bijbel (J. H. Stijkel)	11
Buitenlands nieuws	12
Boekbesprekingen	13
60 jaar NBVB: In Uw spoor-Altijd door! (J. H. Stijkel)	14
Gemeentenieuws en route A.V. 1992 Hoogeveen	15

IN BEELD: MAASSLUIS

Eén van de twee kleinste baptistengemeenten binnen onze Unie is gevestigd in Maassluis, een stad van ± 40.000 inwoners ten westen van Rotterdam aan de Nieuwe Waterweg. De baptistengemeente Maassluis telt momenteel 25 leden. Maar de gemeente heeft nog steeds iedere zondag twee diensten! Waarin een kleine kudde sterk kan zijn....

ONTSTAAN

Halverwege de jaren vijftig begon een aantal gezinnen in Maassluis met een vrije evangelisatiegroep. Deze groep groeide vrij snel, maar dat duurde niet zo lang. In 1962 gingen er stemmen op van enkele volwassen gedoopten om een gemeente op te richten. Dat idee wat opgekomen naar aanleiding van het evangelisatiewerk van ds. Romke Reiling met z'n 'rijdende kansel'. Veel mensen kwamen door dat werk in aanraking met het Evangelie. Uiteindelijk bleek echter dat een behoorlijke groep géén gemeente wilde stichten, maar vrij wilde blijven. Dus de gemeente begon met slechts tien broeders en zusters. Na een jaar kwamen er toch 40 à 50 mensen in de dienst. Bovendien was er inmiddels jeugdwerk van start gegaan. In 1966 heeft de gemeente het lidmaatschap van de Unie aangevraagd. Het bezoekersaantal schommelde in de loop der jaren van 7 tot maximaal 70 (tijdens hoogtijdagen), maar stabiliseert zich tegenwoordig op zo'n 50 bezoekers. Nog altijd zijn er vrij veel vrienden die de gemeente bezoeken, die geen lid willen worden, maar wel deel uitmaken van de gemeente.

KWANTITEIT EN KWALITEIT

De gemeente heeft ondanks de geringe

ge omvang toch altijd een voorganger gehad. De brs. V.d. Vlist en Kavelaar hebben als voorganger gediend en de huidige voorganger is br. H. Niemeijer. De voorganger is echter niet financieel afhankelijk van de gemeente. In een telefonisch onderhoud met br. Niemeijer en de zusters Post en De Jongste wordt duidelijk dat ook een kleine gemeente z'n lusten en lasten kent. "Qua kwantiteit, zegt zr. Post, hebben we niet zo'n grote groep, maar qua kwaliteit hebben we best een goede gemeente". De woorden van br. Niemeijer sluiten daarbij aan: "Zichtbaar en voelbaar zijn we een gemeente van de Heer. Er is een goede onderlinge sfeer. Dat blijkt ook uit de zorg die er voor elkaar is. Eén in zorgen betekent automatisch allemaal in zorgen... We hebben bijvoorbeeld wel eens een bidstond gehouden voor een ernstig zieke. Maar natuurlijk kom je hier af en toe ook wel minder plezierige dingen tegen. Dat passeert een kleine gemeente niet. Maar het is misschien wel minder. Bovendien verdraag je van elkaar toch gemakkelijker dat je één steek laat vallen." Zr. De Jongste: "Problemen zijn inderdaad hetzelfde als in een grote gemeente, maar je merkt ze hier sneller.

Je kent elkaar waarschijnlijk beter. Je wordt ook eerder gemist... In zo'n kleine groep voel je je natuurlijk ook wel eens verplicht om toch ook 's avonds naar de dienst te komen.... Je kunt aan de andere kant ook goed op elkaar, een beroep doen en goed met elkaar meeleven. In een grote gemeente voel je je misschien eerder verloren."

Br. Niemeijer uit ook zijn zorg over de belemmeringen die het kleine ledental met zich meebrengt. Daarbij gaat het niet alleen om financiële middelen, maar ook om het aantal mensen dat beschikbaar is voor allerlei taken in de gemeente. Goede jeugdwerkers vinden blijkt een moeilijk punt en ook voor evangelisatie is het moeilijk roeien met de riemen die er zijn. "Voor evangelisatie hebben we gewoon heel weinig mensen. We hebben wel eens overwogen om de landelijke evangelist van de ECU uit te nodigen, maar dat doe je ook niet zo gauw als je zelf niet voldoende mensen hebt. Toch zouden we als kleine gemeente best wat hulp vanuit de ECU kunnen gebruiken. Misschien zou er iets meer geïnvesteerd kunnen worden in kleine gemeenten om een iets groter ledental te bereiken. Zr. Post wijst m.b.t. evangelisatie op het jaarlijkse havenfeest (een soort jaarmarkt), waar de gemeente ook altijd aanwezig is. Bovendien zijn er altijd bezoekers in de dienst.

DE AVONDDIENST

De meeste baptistengemeenten in ons land hebben 's zondags één dienst.

Maassluis heeft echter nog steeds twee diensten. "Dat vinden we zelf ook wel heel bijzonder, aldus zr. Post, maar nog steeds komt een vaste kern 's avonds ook in de dienst." Het bezoekersaantal ligt 's avonds wel beduidend lager dan 's morgens. De avonddienst blijkt verband te houden met de afwezigheid van een crèche voor de hele kleintjes. Ouders kunnen immers dan beide op zondag naar de gemeente. Bovendien blijken de leden tamelijk verspreid te wonen over de omgeving, zodat een avonddienst altijd op prijs is gesteld. In het bijzonder ook door de niet-leden, die alleen 's avonds komen. Br. Niemeijer: "Alleen in hele bijzondere gevallen valt de avonddienst uit. Bijvoorbeeld op algemene feestdagen, waarop er 's morgens een grote opkomst is.... De echte reden van deze dienst is natuurlijk een theologische. Want je bent toch ook samen onder de belofte van de aanwezigheid van de Heer". Er is wel eens gesproken over de avonddienst, maar het is nog niet echt een punt voor de gemeentevergadering geweest. "Dat geeft ook

dagsschool. De kinderen zitten dan gewoon in de dienst." Dit wilde de gemeente graag, want zo leren ze ook om gewoon in de dienst te zijn." Verder is er één keer per kwartaal een gezinsdienst. Er wordt dan een verhaal verteld en de kinderen zingen in de dienst. Ook is er ieder jaar nog een oogst-dankdienst. Dan brengen de kinderen op zondag bakjes met fruit e.d. weg naar bejaarden en zieken. De hele gemeente is daarbij ook betrokken, want 's zaterdags wordt alles verzameld. Voor de kinderen is er tot slot één keer per twee jaar een uitstapje, meestal naar de dierentuin, want daar kiezen ze altijd voor. Voor het uitstapje wordt gespaard en de kinderen gaan dus mee zonder iets extra's te betalen. "Altijd zijn er wel mensen bereid om te helpen met iets voor de kinderen." Dat

iets aan van de taaiheid van de gemeente", aldus br. Niemeijer.

PLAATS VAN DE KINDEREN

De gemeente is klein en dat betekent ook dat er slechts één zondagsschoolgroep is vanaf 4 jaar. Ongeveer 10 à 15 kinderen nemen daaraan deel. De gemeente is volgens zr. De Jongste zeer enthousiast over het werk voor de kinderen. Naast zondagsschool is er momenteel ook tussenjeugd en bovendien oudere jeugd. Bij al dit werk maakt de gemeente uitgebreid gebruik van al het materiaal dat de NBVB daarvoor aanbiedt. "We doen ook altijd mee aan de acties, die op touw worden gezet". Eén keer in de maand is er geen zon-

moet ook wel want er is nog meer! Hoogtepunt in het kinderwerk is namelijk het jaarlijkse paasontbijt. Het idee ontstond omdat de zondagsschool eens iets heel anders wilde met de kinderen in de gemeente. Het ontbijt wordt de gemeente aangeboden door de kinderen. Het idee bleek fantastisch aan te slaan in de gemeente. 50 à 55 nemen deel aan dit ontbijt voordat de dienst begint op de paasmorgen. De zaal wordt vrolijk versierd met veel bloemen. Zr. De Jongste benadrukt dat zondagsschool geen crèche is. "Zondagsschool is het verlengstuk van de gemeente. We doen een heleboel gezellige en leuke dingen, maar het gaat om het geloof doorgeven".

MAASSLUIS INFO

De gemeente Maassluis houdt haar *samenkomsten* in een gehuurde zaal, oorspronkelijk een schilderswerkplaats, gewoon onder de woonhuizen met een bord: "baptistengemeente". Het adres is: Fenacolijslaan 16. Telefoonnr. van de secretaris br. H.J. Post is: 01899-17470.

De diensten zijn om "10 uur v.m. en 7 uur n.m.". De voorganger vervult 1 dienst per zondag en verzorgt daarnaast de bidstond en bijbelstudie en natuurlijk pastoraal werk. Iedere zondag is er dus één gastspreker. In de eredienst wordt uit Lofzangen en Gebeden én uit Opwekking gezongen (dat laatste nog niet zo lang o.l.v. een broeder met gitaar "die goed kan zingen"). De dienst begint iedere zondag met een psalm, die staande gezongen wordt. Soms is er ook "vrije zang", waarbij mensen zelf een lied kunnen opgeven.

Er is open *Avondmaal* in Maassluis. Na de preek en een lied viert men, op een zekere intieme wijze, in een kring rondom de tafel het Avondmaal.

Er is ieder jaar een *kerstnachtdienst*, waarin letterlijk en figuurlijk het licht doorgegeven wordt met kaarsen en het lied "Kom geef het licht nou door" (wie heeft er de muziek van?; graag richting Maassluis).

De *raad* bestaat uit 2 broeders en 2 zusters en de voorganger. De vrouwelijke ouderlingen zijn eigenlijk nooit een punt van discussie geweest, "al zal een enkeling er misschien wel moeite mee hebben", aldus br. Niemeijer. Zr. De Jongste, zelf een tijdlang voorzitter van de raad, ziet ook heel duidelijk een positief punt in de samenstelling van de raad: "de sfeer wordt toch anders".

Er is een *zusterhulp* van ongeveer 20 leden, waaraan niet alleen leden, maar ook niet-leden van de gemeente meedoen. De zusterhulp is lid van de NBVB, maar volgt niet altijd de programma-richtlijnen (wel de vrouwenwereldgebedsdag). Voor projecten houdt de zusterhulp geen bazar o.i.d., maar is er in de gemeente een collecte. Tijdens de jaarmarkt wordt er iets georganiseerd voor de zending. Voor de *bijbelstudie* maakt de gemeente gebruik van het GBS-materiaal. Een groep van ongeveer 7 (ook wel eens 4 of 11) leden participeert in de GBS.

Inderdaad: waar een kleine kudde al niet sterk in kan zijn...

H.D. Huiting

GENOEGEN EN ZORG IN DE UNIECOMMISSIE

SAMENSTELLING EN WERKWIJZE

De Uniecommissie bestaat uit 8 rechtstreeks gekozen leden en 1 afgevaardigde van resp. de Evangelisatie Commissie der Unie, de Unie Zendingcommissie, de Commissie voor de Opleiding, de N.B.J.B. en de N.B.V.B., totaal dus 13 leden.

De U.C. verdeelt onderling de taken van leden van het Dagelijks Bestuur bestaande uit 5 leden w.o. voorzitter, vice-voorzitter en alg. adjunct.

De voltallige Uniecommissie vergadert ± 8 x per jaar. Het D.B. daarnaast nog eens 8 x. Niet gering lijkt me.

Ik mag nu 5 jaar meedraaien in de Uniecommissie.

Eerst als rechtstreeks gekozen lid, daarna ook als lid van het Dagelijks Bestuur, vervolgens als vice-voorzitter en sedert het heengaan van onze bevreemde br. W. Blanken als waarnemend voorzitter.

WAT KENMERKEND VOOR DE U.C. IS

1. Dat er zich vanzelfsprekend soms zakelijke verschillen van inzicht voordoen, maar dat er hoegenaamd altijd een *prettige werksfeer* is. Bij wisselende samenstellingen is het toch steeds plezierig werken geweest binnen de U.C.

Naast tal van ernstige zaken, is er gelukkig regelmatig aanleiding om samen hartelijk te lachen over komische situaties. Nee, je hoeft niet al zuchtende U.C.-lid te zijn.

2. Dat er steeds een oprechte zorg voor het *welzijn der plaatselijke gemeenten* bestaat bij de verkozenen.

Geen bureaucratisch bouwen aan eigen macht of organisatie, maar een fundamenteel besef: we zijn gemeenschap van gemeenten van Jezus Christus. Daar gebeurt Gods werk allereerst. Daar moeten we dan ook dienstbaar aan zijn: niet de gemeenten aan de Unie, maar de Unie aan de gemeenten.

3. Dat het steeds weer *moeite kost tijd vrij te maken* om bezig te zijn met *geestelijk-inhoudelijke zaken*. Paperasserij overwoekert je zo snel!! Haast elke keer ben je verbaasd door welke agenda van ingekomen stukken en verslagen je je zo'n ver

gaderdag heen moet worstelen.

4. Het gevoel dat veel leden der gemeenten niet voldoende beseffen wat een *waardevol en dienstbaar instrument* we in de Unie hebben. Denk eens aan de Bouwstichting, het Pensioenfonds, de G.B.S., de fijne initiatieven van de landelijke Evangelisatie commissie, de positieve U.Z.C. etc. etc. Hoezeer de geestelijke verbondenheid tussen gemeenten die uit Gods Woord willen leven kostbaar is en de moeite waard om je voor in te zetten, wordt veel te vaak onderschat. Kritiek op „de Unie” mag best, die kan ik zonder moeite bedenken, maar heb toch oog voor het positieve en zet u er voor in.

EN ZORGEN?

Ja, die zijn er ook. Persoonlijk schat ik de verdeeldheid binnen onze gemeenschap veel en veel minder diepgaand in, dan bepaalde publikaties suggereren.

Maar door een afkeer van de papierwinkel en te weinig actieve zorg voor zustergemeenten, is „de Unie” voor zeer velen een „ver van mijn bed”-aangelegenheid. Tenminste... totdat men ontdekt dat er besluiten zijn gevallen of ontwikkelingen zich voltrokken hebben, die men helemaal niet wenste!

Soms krijg je de indruk dat voor menige raad het agendapunt: Unie-aangelegenheden een thema is dat men zo snel mogelijk afwerkt. Bijvoorbeeld door de stukken door te schuiven naar een A.V.-commissie of i.d. Dat worden dan „de specialisten”.

Gevolg is dan soms, dat je haast aantoonbaar te maken krijgt met heel sterk persoonlijk gekleurde meningen, die toch gebracht worden alsof ze echt de mening van de gemeente waren, vastgesteld na besluitvorming in een gemeentevergadering.

Kortom, gebrekkige betrokkenheid van de raden (en gemeentevergaderingen) hollen het democratisch gehalte en de representativiteit van (bijvoorbeeld) de Algemene Vergadering sterk uit.

Als Uniecommissie kun je daar echter weinig anders aan doen, dan het, zoals nu, eens onder de aandacht brengen, want de – hoog geachte! – autonomie

der plaatselijke gemeenten sluit bijsturing van buiten af hoegenaamd uit.

Een verzuchting tot slot. Vergeet a.u.b. niet dat allen die de U.C. en de diverse commissies bemannen/vrouwen dat *naast* hun gewone werk doen. Vergeet daarom niet die broeders en zusters – naast uw voorbede – te verzekeren van uw waardering!

G. Bosveld, Doetinchem.

TUCHT EN VRIJHEID IN DE GEMEENTE

De Publiciteits Commissie der Unie heeft een nieuwe brochure uitgegeven: „Tucht en Vrijheid in de Gemeente”, geschreven door ds. Y. Horjus.

Het blijkt dat 'tucht' een veel ruimer begrip is dan het nemen van strafmaatregelen, en dat het te maken heeft met de gehele levenswandel van de gelovige. De prijs is f. 2,-, excl. verzendkosten. De brochure kan besteld worden bij het Uniebureau, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin. Tel. 030-284457/284494, fax 030-251798. Zij zal ook verkrijgbaar zijn op de donderdag van de Algemene Vergadering te Hoogeveen, in de stand van de N.B.J.B. Eerder dit jaar verscheen de folder „ECU-deel het uit”, waarin werk en betekenis van de Evangelische Commissie der Unie worden uitgelegd. Een folder om uit te delen in de gemeente, want de prijs is slechts f. 0,10.

Ook is een „Wensenlijst” verschenen als inlage voor de brochure „Als het onherroepelijke gebeurt”. De brochure bevat nu één wensenlijst en kost daardoor f. 2,50. Losse Wensenlijsten zijn verkrijgbaar à f. 0,50.

In hoofdstuk 6 van „Als het onherroepelijke gebeurt” wordt geadviseerd een bankrekening op naam van beide echtgenoten te stellen, opdat bij overlijden van de een de rekening niet geblokkeerd wordt. Naderhand bleek dat sommige banken toch eerst een verklaring van erfrecht vragen, af te geven door de notaris.

H. G. de Winkel,
Secr. Publiciteits Commissie

HET UNIEBUREAU

Er wordt veel geschreven over onze Unie en allerlei Unie-organen en -commissies. En dat is heel belangrijk, want hoeveel werk wordt er niet door al deze commissies verzet. We zouden over heel wat takken van arbeid kunnen spreken. En dat gebeurt dan ook in het jaarlijks verschijnende Unieboek en, vanzelfsprekend op de A.V. Maar waar zouden al die commissies met hun werk blijven als er niet ergens een kantoor, een bureau was, waar al dat werk samenkomt en, indien nodig, wordt verwerkt en nader uitgewerkt. Dat bureau is er, ons Uniebureau, gevestigd in ons centrum „De Vinkenhof”. We herinneren ons nog een Uniebureau op een enkele kamer in Haarlem, later in Arnhem. Maar het werk breidde zich meer en meer uit en het was niet meer mogelijk dat dit in een part-timeverband werd gedaan. Er moesten zelfs mensen in vaste dienst op kantoor komen. We zijn er dankbaar voor. De man die als hoofd van onze administratie functioneert en dat op een bijzonder fijne wijze doet, is onze broeder Arie van den Hoef. Al vele jaren komen bij hem de lijnen van heel het Uniewerk

dig is en soms waar het niet gevraagd wordt. Toch komt er niet veel van dat werk in de openbaarheid, want broeder V.d. Hoef doet zijn werk veelal in stilte, hoewel nagenoeg iedere baptist in Nederland hem kent.

Hij wordt geassisteerd door mej. De Kruyf en mej. H. G. van Velthuyzen. Ook zij nemen een plaats in in dat hele Unieweb. En ook aan hen mag in dit Unienummer gedacht worden. Daarnaast zijn meneer en mevrouw De Vries nog te noemen, die allerlei handen en spandiensten verrichten.

Alleen wie enige jaren in het Uniewerk de heer De Vries

een plaats heeft ingenomen in diverse commissies, heeft echt weet van al het werk dat door het Uniebureau wordt gedaan. Menig commissielid kan zijn

de heer Van den Hoef

samen. Sommigen zien hem als een spin, die in zijn web zit. Maar een spin zal reageren op het bewegen van het web en dan proberen zijn prooi te verslinden. Op het Uniebureau is het precies andersom. Vanuit het Unieweb bereiken de bewegingen wel de daar middenin tronende, maar dan is alles gericht op hulp, het leiden in goede banen, het informatie geven waar no-

Mevrouw De Vries

licht opsteken op het Uniebureau, en nimmer te vergeefs. Daarom vonden we dat in dit nummer, verschijnend vlak voor de AV, het Uniebureau en de bemanning daarvan niet mocht ontbreken. En tijdens de AV mag u hen best wel eens bedanken voor al het werk dat zij doen.

Jac. Schouten

De ECU en haar „Conferentie”

Met vreugde en dankbaarheid heeft de Evangelisatie Commissie der Unie in het vorig nummer van DC een groot deel van haar werk mogen presenteren. Met *dankbaarheid* omdat veel van haar beleidsvoornemens een praktische vertaling heeft kunnen vinden. We mochten immers iets doorgeven over acties, gemeenteweekenden, ondersteunend materiaal e.d.

Met *vreugde* omdat het werk niet zonder effect blijft. Het beleid van de ECU wordt overigens in nauwe samenwerking met de W.S.E., de Werk- en Studiegroep voor Evangelisatie, ontwikkeld. De „ECU-conferentie” op de Bron te Dalfsen, die door de W.S.E. wordt voorbereid en uitgevoerd, laat hier iets van zien. Het werken aan een „gezond gemeentelijk klimaat” als basis voor getuigenis en dienstbetoon wordt hier goed zichtbaar.

We laten voor een verslag graag br. Niessink aan het woord.

Peet Wijchers

rijk daarbij was ook het onderscheid dat werd gemaakt tussen de gave die je hebt en je algemene christenplicht (iedereen heeft de opdracht om behulpzaam te zijn, maar niet iedereen heeft de gave van het helpen).

Op de dinsdag ging de blik via de gemeente naar onszelf. Wat doe je in de gemeente, ben je daar gelukkig in of zou je wat anders willen doen? Uiteindelijk resulteerde dit in een moment waarin je helemaal met jezelf bezig moest en aan de hand van een vragenlijst kon nagaan welke gaven er bij je „uitsprongen”. Een moment dat bevestigend werkte „ik zit op de goede plaats” en een moment dat verrassingen bracht „ik heb ook een gave” of „ik wist niet dat ik die gave (ook) heb”.

De werkbijeenkomst is niet alleen werken. Er is ernst en plezier. We hebben gezongen, we hebben gelachen, we hebben met elkaar gepraat over de „diepere” en de „dagelijkse” dingen, zowel in de wandelgangen als tijdens de maaltijden. Sommigen tot in de kleine uurtjes.

Er is weer veel gezongen. Door ons als aanwezigen en door het Landelijk Evangelisatiekoor (LEK) onder de

Werkbijeenkomst voor gemeente en evangelisatie

„Vertel mij wat gij in uw huis hebt”

Deze vraag van Elisa uit 2 Koningen 4 : 2 werd in het laatste gedeelte van de werkbijeenkomst voor gemeente en evangelisatie in een korte inleiding aangehaald, maar terugkijkend had deze vraag het thema voor de conferentie kunnen zijn.

De conferentie had als thema „VELE GAVEN, EEN OPDRACHT” en daaruit kan worden geconcludeerd dat het dit jaar ging om „de gaven in de gemeente”. Dit onderwerp is in verschillende inleidingen aan de orde geweest. Daarbij was het zo dat het steeds dichterbij jezelf kwam.

Op de maandagmorgen keken we naar de gemeente en daarbij leek het er op dat we gingen „bootje varen”. Gekozen kon worden uit een gondelvaart (dan kun je heerlijk rustig zitten kijken en de gondelier doet het werk) of een roei-tocht (met z’n allen aan de riemen). De bedoeling was ons duidelijk te maken dat het niet aangaat het werk in de gemeente door één of enkele personen te laten doen, maar dat we met z’n allen aan de slag moeten. Duidelijk werd dat de gemeente „begaafd” is, dat wil zeggen dat er gaven zijn bij ieder lid van de gemeente en dat heeft tot gevolg dat we „gaven-gericht” zullen moeten denken.

In de bijbelstudie op maandagmiddag werden we, via 1 Corinthiërs 12 : 7 bepaald bij de opdracht dat één en ander gericht moet zijn op „het welzijn van al-

len”. Een opmerking die werd gemaakt was: „De gemeente met haar gaven is te vergelijken met een geweldig groot symphonie-orkest. Allen zetten hun gaven in leidend op het harmonieuze geheel en leidend op de Dirigent: Gods Geest!”

Maandagavond was ds. F. J. Veenhuizen uit Apeldoorn in ons midden en hij vertelde ons op een ontspannen manier over de geestelijke gaven. Belang-

voortreffelijke leiding van br. A. de Vries en met begeleiding van br. Chr. Eijer.

Nu zijn we weer thuis in de gemeente, met een heleboel indrukken en gedachten. Die moeten we zelf verwerken, maar het zou goed zijn als er ook in de gemeenten verder over wordt nagedacht en aan wordt gewerkt. Duidelijk is geworden dat het werk in de gemeente niet het werk van enkelingen is, maar dat iedereen, in overeenstemming met zijn/haar gave, er aan moet meewerken „tot welzijn van allen”. Daarbij zijn we bepaald bij de opdracht dat „we ons als levende stenen moeten laten gebruiken” (1 Petrus 2 : 5).

Als u meer wilt weten, vraag het aan iemand die er is geweest.

A. Niessink

HET IJZER SMEDEN KAN ALLEEN MET VUUR!

EEN CHASSIDISCHE VERTELLING

Er was eens een man die smid wilde worden. Hij schafte alle benodigdheden aan: hamers, een aambeeld, tangen, kolen, een ovenplaats, ijzer. Nu kon hij aan de slag en vol vreugde legde hij het ijzer op de kolen, om het daarna te kunnen vormen. Maar er gebeurde niets. Het ijzer gloeide niet en van smeden was geen sprake. Zo gingen dagen voorbij, zonder dat er iets veranderde in de situatie. Ten lange leste vroeg hij de rebbe om raad. „Ik heb alles” legde de man uit, „hamers, aambeeld, kolen, ijzer, ovenplaats. Maar het lukt me maar niet om te smeden.” „Geen wonder”, antwoordde de rebbe toen hij met de man naar diens werkplaats ging, „je hebt inderdaad alles, maar het allerbelangrijkste heb je niet. Je hebt geen vuur. Je bent de vonk vergeten!”

HET GROTE TEKORT

Deze joodse vertelling is heel illustratief voor het onderwijs aan ons Seminarium. Onze opleiding heeft inderdaad veel weg van een smederij. Studenten

Dr. O.H. de Vries.

moeten als een leerling-smid het vak leren. Zij moeten leren op het aambeeld te slaan, leren de tangen en de andere gereedschappen te hantieren, het geschikte ijzer uit te zoeken. Zij moeten zich de techniek eigen maken en de noodzakelijke vaardigheden le-

ren ontwikkelen. Dat gebeurt ook volop. Studenten zijn drukdoende met het aanleren van het Hebreeuws en Grieks, zij volgen colleges in filosofie en bijbelwetenschap, verdiepen zich in exegetische en dogmatiek. Want het vak van voorganger moet geleerd worden. Het is een ambacht waarvan je de kneepjes moet kennen. Het gaat om kennis en kunde! De bovenstaande vertelling laat echter zien dat er wel eens iets heel wezenlijks kan ontbreken. Het is niet ondenkbaar dat in een op het oog volledig geoutilleerde smidse het vuur op de vuurplaats ontbreekt! Dan kan een Seminarium nog zo'n compleet programma aanbieden, het schiet dan te kort in datgene waar het ten diepste om gaat!

IJZERS IN HET VUUR!

Het is duidelijk dat een Seminarium

Ds. Y. Horjus.

het niet zonder een vuurplaats kan stellen. Het vuur van de Heilige Geest moet het ijzer verhitten om het te kunnen smeden. Een voorgangersopleiding als de onze reikt studenten kennis en kunde aan, maar het is een kennis en kunde die door het vuur heen moet. Daarmee wordt die kennis niet gerelativeerd, want wij hechten juist veel betekenis aan de vakbekwaamheid van onze toekomstige voorgangers. Maar wat ons in de opleiding voor ogen staat is, dat een voorganger niet alleen een bekwaam theoloog is, maar vooral een geestelijk mens. En een geestelijk

mens is iemand die vertrouwd is met het vuur van de Heilige Geest in zijn eigen leven. Hij moet iemand zijn die zelf in dat vuur is gesmeed en die bovendien zijn theologische ijzers voortdurend in dat vuur houdt! Alleen ijzers in het vuur van de Geest kunnen worden gevormd tot dienst in het Koninkrijk van God. Daarbij hanteren wij heel bewust in onze opleiding de blaasbalg. Die moet voortdurend bij de hand zijn om het vuur aan te wakkeren.

DE BLAASBALG

Onze opleiding wordt gedragen door het besef dat een toekomstig voorgan-

Opleiding

ger een persoonlijke band met de Heer moet hebben. Een levende relatie met de Here Jezus Christus moet zijn studie richting geven en zijn theologiseren doortrekken. Om dat te bereiken hanteren wij de blaasbalg door in de dagopleiding in de eerste jaren een programma van geestelijke vorming aan te bieden. Diepgaande gesprekken rond de Bijbel helpen de student een gelovige weg te vinden door theologie en wetenschap. „Wat doet dit bijbelwoord je zelf” en „Hoe lees je je eigen leven daarin” zijn de vragen die wij elkaar stellen. Alle kennis moet uiteindelijk gebaseerd zijn op het kennen van de Heer. In dat kennen willen wij elkaar „gloeïend” houden door gebed, meditatie, studie en toewijding. De lucht uit de blaasbalg doet het vuur oplaaien en het vuur smeedt theologen tot voorgangers. Y. Horjus

RECTIFICATIE

Helaas is in de liturgie voor de radiodienst van zondag 4 oktober op radio 5 om 17.00 uur vanuit de gemeente Alblasterdam, de naam van de voorganger niet vermeld: ds. A.J. van de Wetering. Van de preek is de tekst en tevens een cassetteband te bestellen bij IKON/ZVK, Postbus 10009, 1201 DA Hilversum; onder vermelding van datum en plaats van de kerkdienst.

ZENDING IN DE NEGENTIGER JAREN

Ter gelegenheid van het eeuwfeest van de Unie van Baptisten Gemeenten in 1981 werd een boekje uitgegeven, geschreven door dr. J. Reiling, getiteld „Heden en Toekomst”. Hij heeft bij de verschillende hoofdstukken behartigenswaardige uitspraken gedaan en een aantal vragen gesteld die ook voor de jaren negentig nog zeer relevant zijn.

Voor ons artikel lazen we nog eens het hoofdstuk over zending. Br. Reiling zegt, dat wij „zendings- en evangelisatiegemeenten zijn. Daarmee bedoelen we niet dat er een rijk programma van specifieke zendings- en evangelisatieactiviteiten wordt uitgevoerd, maar dat de gemeenten zendingsgericht zijn.” De vraag of onze gemeenten vandaag zendinggericht zijn beantwoordt hij generaliserend met een nauwelijks:

RUIM TIEN JAAR VERDER

We zijn nu ruim tien jaar verder. Heeft de situatie in onze gemeenten sinds de jaren tachtig zich gewijzigd? Is er sprake van een merkbaar zendingsgericht-zijn? We menen deze vraag niet zonder meer bevestigend te kunnen beantwoorden en wel om de volgende onderstaande redenen:

- Zendingsdagen

De Unie Zendings Commissie organiseert jaarlijks samen met de werkgroep 'Dienst aan een Wereld in Nood' (WIN) zendingsdagen. De bezoekers behoren voornamelijk tot de gemeentelijke en gewestelijke zendingswerkgroepen. Minder dan 1% van het aantal Baptisten (per 1 januari 1992 12.390 leden) bezoekt deze zendingsdag.

- Zendingsavonden

Zendingsavonden, die plaatselijke zendingswerkgroepen beleggen, worden in het algemeen uiterst mager bezocht. Dit geluid horen we van onze zendelingen, die deze zendingsavonden verzorgen. Eigenlijk zou je verwachten, dat velen over de ervaringen van de zendelingen geïnformeerd willen worden en willen weten wat er zoal op het zendingsveld gebeurt. Het tegendeel is het geval.

- Financiën

Een ander gegeven over het zendingsgericht-zijn van onze gemeenten laat de resultatenrekening van de U.Z.C. in het jaarboek zien. Even een blik terug naar 1980. Op de honderdste Algemene Vergadering te Groningen werd van de gemeenten verwacht, dat zij in 1980 f. 175.850,- zullen bijdragen voor het

zendingswerk. Tot onze verbazing lezen we in het jaarboek, dat het resultaat in 1991 f. 175.201,88 is. Dat is per lid per jaar f. 14,14. In 1980 was dit f. 14,71. Vergeleken met de begroting van 1980 en het resultaat van 1991 werd f. 650,- minder opgebracht. Het betreft hier uitsluitend de vrijwillige bijdragen van de gemeenten. De resultatenrekening leert ons eveneens, dat via andere kanalen ook nog respectabele bedragen worden gegeven voor het werk van de zending.

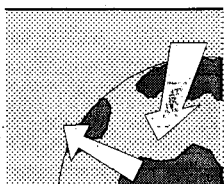
TE SOMBER BEELD?

De vraag zou gesteld kunnen worden of dit niet een al te somber beeld is van

als extra de verspreiding van de Zaai-erkrant. Het gaat er vooral om hoe mensen bereikt kunnen worden met het Evangelie en dan ten gunste van de eigen gemeente.

JEZUS EN DE WERELD

Het gevaar is zeker niet denkbeeldig dat we vergeten dat het heil dat Jezus Christus door kruis en opstanding heeft verworven, te maken heeft met de hele wereld. Het heil is niet alleen bestemd voor onze directe omgeving, maar heeft duidelijk te maken met de hele wereld (Matth. 28 : 19). Ook de bekende tekst uit Joh. 3 : 16 spreekt over Gods liefde voor deze wereld.

Zending

onze gemeenten. Moet de zendingsgerichtheid van onze gemeenten toch niet wat hoger ingeschat worden als we in aanmerking nemen, dat een aantal gemeenten verantwoordelijkheid dragen ten opzichte van uitgezonden zendelingen? Zou dit gegeven ook niet meegenomen moeten worden in de beantwoording van de vraag naar het zendingsgericht-zijn van onze gemeenten? Natuurlijk moet deze vraag positief beantwoord worden.

INTROVERT EN EXTROVERT

Toch kan ik niet aan de indruk ontkomen, dat onze gemeenten al te veel introvert gericht zijn. D.w.z. te veel naar binnen gekeerd zijn en naar binnen werken.

We houden ons te veel bezig met onze plaatselijke situatie en we zijn daar door veel te weinig extrovert, d.w.z. naar buiten gericht. Zending veronderstelt contact en communicatie naar buiten. In onze gemeenten valt het accent op het houden van evangelisatie-samenkomsten en

We beperken de zendingsopdracht voor onze directe omgeving en verliezen uit het oog, dat de gemeenten missionair bezig moeten zijn: we hebben een Woord voor de wereld.

ZENDING IN DE NEGENTIGER JAREN

Als gemeenten moeten we de vraag beantwoorden: hoe staat het met onze zendingsopdracht in de negentiger jaren? Waar geven we de voorkeur aan? Of gaan we ontdekken dat onze opdracht met de wereld te maken heeft? Als we moeten vaststellen, dat de inkomsten van de U.Z.C. de afgelopen twaalf jaar een dalende tendens vertonen, zijn we als gemeenten dan wel goed bezig met onze zendingsopdracht? Eigenlijk zouden we deze vraag bovenaan op de prioriteitenlijst moeten plaatsen bij de overweging van onze gemeentelijke activiteiten.

Namens de U.Z.C.,
B. Posthumus

WIE HEILIG IS, HIJ WORDE NOG MEER GEHEILIGD

Als we zeggen dat iemand schijnheilig is, dan bedoelen we dat iemand niet oprecht is. Als iets heilig voor ons is, dan bedoelen we dat het kostbaar en waardevol is. Wat zegt de Bijbel ons nu van het heilig zijn?

GOD DE HEILIGE

God is heilig. Hij is de Andere. Dat wil niet zeggen dat Hij zich van zijn schepping afzondert, maar Hij is wel anders dan de mensen. En toch niet ver van de mensen. In Hosea 11 kunnen we dat lezen: „Ik ben God en geen mens, heilig in uw midden.” Zó is Hij de Heilige en is Hij in ons midden. Hij is de Andere, maar tegelijk een Partner. Dat zien we ook in het verbond dat Hij met Israël sloot.

We lezen in het boek Exodus hoe Hij met Mozes spreekt, zoals iemand dat doet met zijn vriend. Maar tegelijk is en blijft Hij God, de Heilige. Dat zien we ook in Zijn Zoon, de Here Jezus, waarachtig mens en waarachtig God; heilig in ons midden.

Zo is God, dat leert ons het Oude Testament, de Heilige die Zijn volk liefheeft. Hij die Israël liefheeft, die Zijn kinderen liefheeft, is een heilig God. En Zijn liefde is van een bijzondere kwaliteit.

Het is een liefde, die het niet hebben kan, dat de geliefde er niet geheel voor Hem is. God heeft het volk voor zichzelf uitverkoren, het behoort Hem toe. Hij kan het niet verdragen dat het volk zich over zou geven aan andere goden. Dat het volk het met een ander houdt.

LIEFDE TUSSEN GOD EN ZIJN VOLK

De liefde tussen God en Zijn volk wordt heel concreet uitgedrukt in de verhouding tussen man en vrouw, bruidegom en bruid. Zoals God heilig is moet ook het volk heilig zijn. Want uit alle volken zijn ze Zijn eigendom. Daarom moet het zuiver zijn, er alleen zijn voor God. Daarom heeft God haar toch ook bevrijd uit de slavernij, uit Egypte. Daar moet heel het leven het stempel van dragen en moet het volk zich verre houden van heidense gewoonten en levens- en wereldbeschouwingen. Afgodendienst, kinderooffers, waarzeggerij, ontucht, zaken die met het heilendom te maken hebben, God noemt

ze zondig. Dat leven wordt door God goed genoemd; dat voor Hem geleefd wordt en waarin Hij erkend en geëerd wordt als de Heilige. En daaronder valt het hele leven.

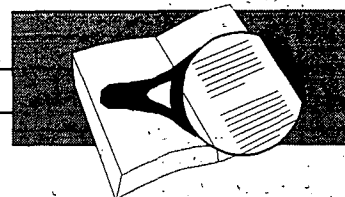
De heiliging begint bij het aanvaarden van God en Zijn woord. Heiliging is een voortgaand proces. Maar hoe gemakkelijk wordt ze niet bezoedeld? Ook dat zien we gebeuren in de geschiedenis. Hoe Israël God verlaat en andere goden dient. Hoe God als het ware de bedrogen Bruidegom wordt. Dan helpen geen zoenoffers meer, want ieder spoor van berouw en bekering ontbreekt.

we van Jezus zijn? Met het aanvaarden van Hem en Zijn woord begint ook onze heiliging. Zijn we heiligen. Nee, niet door onszelf, onze prestatie. Het is Gods geschenk. Gelovigen zijn heiligen, burgers van het volk dat de Heilige geroepen en gereinigd heeft om Zijn volk te zijn. Zijn kostbaar eigendom. Wie is heilig? Ja, eerst God maar ook Zijn kinderen. En wie heilig is, worde nog meer geheiligd, om werkelijk die bruid te zijn die voor haar man versierd is. God vraagt onze heiliging (Openbaring 22 : 11). Brengen we het ook in praktijk? Zijn we dat volk heilig en rein, volkomen toegewijd aan de Heer? Heiliging is woord en daad.

DE TIJD IS NABIJ

Ook dat lezen we in Openbaring 22. De profetie moet bekend worden gemaakt. Die wijst op de tekenen die aan

Bijbel

De Heilige drijft het volk de ballingschap in. Is dat nog te rijmen met Zijn liefde? God laat zien dat Hij heilige liefde voor Zijn volk heeft. Hij kan het niet verdragen dat Zijn volk geknecht wordt, want het is Zijn volk en wie het aanraakt, raakt Zijn oogappel aan. Tegelijk kan Hij het ook niet verdragen dat Zijn volk Hem verlaat. Dan komt het volk in ballingschap opdat ieder zal zien dat Hij de Heilige is. Dat Hij dat is, betekent ook dat er een terugkeer komt naar Kanaän. Een rest zal terugkeren. Een terugkeer die ook te maken heeft met bekering. Met geheel en al God toebehoren.

ONZE HEILIGING

God stelt zich present in Zijn Zoon, Jezus Christus, de Immanuël. God met ons, voor ons en bij ons. Hij heeft ons lief. Dat heeft God laten zien in Jezus, die ons door zijn kruisdood bevrijdde van de zonde en ons eeuwig leven schenkt. En ook van ons liefde en heiliging vraagt. Ons kenmerk is toch dat

Jezus' komst voorafgaan. En één ervan is dat er een scheiding zal komen. Een scheiding tussen reinheid en heiligheid tegenover vuilheid, ongerechtigheid en zonde. Dat is een scheiding, een duidelijke grens tussen gemeente en wereld. Of loopt die scheiding ook tussen de gelovigen? Wat komt er niet een verandering in geestelijk denken en een twijfel aan de waarheid van Gods woord.

Er treedt een scheiding op. Wie vuil is zal vuiler worden, maar ook wie heilig is, worde nog meer geheiligd. Bij Jezus begint onze heiliging, worden we bereid en gereed gemaakt voor een ontmoeting met Hem. Laten we leven in heilig geloof totdat de blinkende Morgenster zal verschijnen. Heilig zijn we om nog meer geheiligd te worden. Gereed en bereid de Heer tegemoet te gaan op de dag van Zijn komst. Maranatha.

J. H. Stijkel

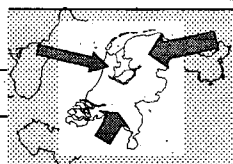
Europese en Amerikaanse Baptisten leggen conflict bij

HAMBURG – Het pijnlijke conflict tussen de Europese Baptisten Federatie (EBF) en de Zendingscommissie (Foreign Mission Board, FMB) van de Amerikaanse Zuidelijke baptisten is bijgelegd.

Tijdens een vergadering, op 11 en 12 september in Hamburg, ondertekenden dertien topmensen uit beide

voortgaande dialoog" en moet de werkwijze regelmatig herzien worden. Het document legt ook het recht van de EBF vast om samen te werken met de Coöperatieve Baptist Fellowship (CBF), een alternatieve zendingsorganisatie van de Zuidelijke Baptisten. De CBF werd vorig jaar opgericht door Zuidelijke Baptisten die ontevreden waren over het leiderschap van

Buitenlands

nieuws

organisaties een document ten teken dat hun verbroken relatie was hersteld. In het evangelisatiewerk in Europa is samenwerking dringend gewenst, aldus beide organisaties in een gemeenschappelijke verklaring, de Hamburg Agreement.

Vorig jaar werd de relatie tussen de EBF en de FMB verbroken toen laatstgenoemde eenzijdig en zonder overleg besloot de theologische opleiding van de EBF niet meer te financieren. Het in het Zwitserse Rüschlikon gevestigde seminarie zou te vrijzinnig zijn, aldus de FMB die tot dan toe garant stond voor ruim eenderde van het budget van de school. De EBF was van mening dat zij zelf haar beleid mocht bepalen en was het bovendien niet met het etiket „vrijzinnig” eens.

VIJF PRINCIPES

In de in Hamburg opgestelde overeenkomst worden de gesprekken als „eerlijk en open” beschreven. Ook zijn de vijf principes van christelijke samenwerking overgenomen die Europese Baptisten in januari in Dorfweil opstelden. Kort samengevat komen die principes neer op: wederzijds respect, geestelijke vrijheid, morele integriteit, echt overleg en wederzijds (dus als gelijkwaardige partners) ervaringen delen. Voor Europese Baptisten was de opname van deze uitgangspunten in de Agreement cruciaal voor eventuele hernieuwde samenwerking met de Amerikaanse broeders. Uiteraard wil men in de toekomst dergelijke conflicten vermijden. Daarom moet er „voortdurend overleg zijn,

hun kerk. CBF-aanhangers waren vorig jaar voorstanders van voortgaande ondersteuning van Rüschlikon.

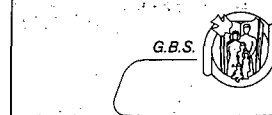
(ebps/idea-p)

Baptisten vestigen zich in Albanië

De Europese Baptisten Federatie (EBF) heeft een kantoor gevestigd in de Albanese hoofdstad Tirana. Het werd eind september geopend en zal het kanaal worden voor landbouwkundige, medische en onderwijsprojecten.

Doel van het werk in Albanië is het stichten van gemeenten en het geven van een christelijk getuigenis te midden van de 3,5 miljoen verarmde inwoners. Veel van de plannen moeten nog uitgewerkt en „bemand” worden. Voorlopig hebben Christen-Mairi Burnett zich als eersten in Tirana gevestigd. Tijdens een korte plechtigheid na een zondagochtenddienst werd een zegen over hun werk gevraagd in aanwezigheid van twaalf leidende personen uit het EBF-werk.

Tot vorig jaar werkten de Burnetts, die beiden arts zijn, in Zaïre. Als zendelingen waren ze in dienst van de Baptist Missionary Society (BMS). De aanhoudende onrust in Zaïre dwong hen en de meeste andere BMS-werkers om dat land te verlaten. Zij blijven in dienst van de BMS en kwamen in augustus in Tirana aan met hun twee zoontjes Duncan en Keith.

„De weg van het Woord”
nog niet gezien?

Prachtige videofilm (26 min.) van de G.B.S.

Goed idee voor een
gemeenteavond, ouderengroep,
zusterhulp-, jeugdbijeenkomst.

Je blijft er over praten!

Bijbelstudie - Belangrijk !!

Voor inlichtingen of een afspraak
bel: Riet de Boer, tel. 05911-2079.

G.B.S. Werkgroep Voorlichting.

UNIEK

De opzet van het werk in Albanië is voor de EBF heel bijzonder. Normaal werkt men alleen via de unie of gemeenten in het land zelf. In Albanië kan dat echter niet; er is nog amper sprake van een georganiseerd Baptisten getuigenis. In alle andere Europese landen met uitzondering van Monaco, Liechtenstein en San Marino wonen wel Baptisten. Een andere bijzonderheid is dat men personeel hoopt in te schakelen dat in dienst blijft van diverse zendingsorganisaties, maar onder de paraplu van het EBF-kantoor komt te werken. Met andere christenen in Albanië hoopt men op vruchtbare wijze samen te werken. Albanië grenst in het zuiden aan Griekenland en aan het voormalige Joegoslavië in het oosten en noorden. Ten westen van het land ligt de Adriatische Zee. De regering probeerde tussen 1944 en 1991 de eerste atheïstische staat ter wereld te hebben. Momenteel schat men 70% van de bevolking op moslims, 20% op orthodox en 10% op r.k. Het aantal (evangelisch-)protestantse gelovigen komt niet ver boven de 100, verdeeld over heel wat groepjes.

Jos. Brink

Eenling is geenling:

bijbel en homoseksualiteit

Uitg.: Kok, Kampen, 1992. 234 pag.

Prijs: f 24,90.

De bekende acteur Jos Brink heeft al vele boeken op zijn naam staan. In zijn nieuwste publikatie „Eenling is geenling” gaat hij uitvoerig in op homoseksualiteit, en met name wat de houding van de kerk daarentegenover is en zijns inziens zou moeten zijn. Die houding van de kerk is er vaak een van louter afwijzing geweest, zonder de homoseksuelen enige hulp te bieden. Velen van hen zijn verbitterd in de kerk en menigeen heeft God als gevolg van de houding van pastores helemaal de rug toegekeerd. Schrijnend zijn de verhalen hierover van vijf mensen die Brink in zijn boek aan het woord laat.

Zijn boek is een uitvoerig pleidooi voor acceptatie van homoseksuelen en liefde voor hen. Aparte aandacht schenkt hij aan ouders en andere familieleden van homoseksuelen, aan AIDS-patiënten, aan de vraag hoe men angst voor homoseksuelen (homofobie) kan overwinnen, en aan wat voor pastorale zorg homoseksuelen behoefte hebben. Hij geeft veel behartigenswaardige advie-

zijn boek eens zijn. Mijsn inziens haalt hij echter veel teksten uit hun verband en hebben de „homo-teksten”, ook in hun context gelezen, nog wel degelijk gezag voor ons. Jammer genoeg is Brink kennelijk alleen maar in aanraking gekomen met mensen die op grond van de bijbel tot een harde veroordeling van homoseksualiteit komen. Gods helende liefde – ook op dit terrein – komt in zijn boek niet aan de orde. En hoewel de kerk door de eeuwen heen homoseksuelen vaak bar weinig van die liefde getoond heeft, en hen daarmee het zicht op Gods weg van bevrijding uit homoseksualiteit bemerd heeft, verandert dat niet zoveel aan wie de Heer zelf is.

Annelies Barth

Jan Wilschut

Kant en klaar

Uitgave ARK boeken, Illustraties Cees Oosterwijk.

Na drie gemeenten gediend te hebben werd de gereformeerde predikant J. Wilschut van 1971 tot zijn emeritaat ziekenhuispredikant in het Refaja-ziekenhuis te Dordrecht. Hij schreef acht-honderd columns in de kerkbode van de classis Dordrecht, waarvan een aantal gebundeld is in „Kant en klaar”. De ondertitel luidt: „Ernst en humor in het pastoraat.” Wilschut grijpt uit de onuitputtelijke grabbelton van het leven een voorvalletje, een woord, een herinnering en vlecht daar een boeiend stukje omheen. Bijvoorbeeld over Mozes, die door de beeldhouwer Michelangelo uitgebeeld werd met twee horentjes op zijn hoofd. „Gezond en wel” betekent meer dan geen kwalen hebben. „Niet klagen maar dragen” past volgens velen niet meer in onze tijd, want wij hebben recht op gezondheid, geluk en voorspoed. Maar leren aanvaarden kan ons juist rijker maken. En bij „Echtscheiden”: een kind van ouders die wilden scheiden hoorde in de kerk de dominee zeggen: „Gij zult niet echt breken...” Stukjes die soms een glimlach oproepen, soms tot nadenken stemmen.

H. G. de Winkel

W. G. Rietkerk

De aarde en haar toekomst

Kok Voorhoeve, Kampen, ISBN 90 297 1003 9: 100 blz., f 17,90.

Is de aarde te redden? Vele gelovigen verwachten naar de hemel te gaan en deze aarde zal vergaan. Ten aanzien van dat vergaan van de aarde neemt de schrijver, een Ned. Geref. predikant, een ander standpunt in. Aan de hand van de grondtekst en oudtestamentische gedeelten spreekt drs. Rietkerk niet over vernietigend vuur, maar over louterend vuur. Er is eerder sprake van een overgang naar de nieuwe aarde. De aarde mag daarom niet afgeschreven worden. De „vernieuwde” aarde is de eindbestemming van Gods kinderen.

In een tiental stukjes (inleiding, scheping, loutering, in barensood, van kleding verwisselen, de hemel-een wachtkamer, de voleinding, het duizendjarig rijk, verheerlijking, nawoord) gaat de schrijver uitspraken over de nieuwe aarde in de bijbelse profetieën na. Ook de aarde wacht een geweldige toekomst.

Het is de moeite waard om met drs. Rietkerk de bijbelse gegevens over de toekomst van de aarde nader te bekijken. Een vernieuwde, gelouterde aarde een zeldzame gedachtengang? In Studies in het boek Openbaring van Jb. Klein Haneveld lees ik op blz. 74-1: „Nadat de zonde geoordeeld en de satan gebonden is, verricht God het laatste gedeelte van het volmaakte verlossingswerk: de reiniging van hemel en aarde.”

en: „Johannes beschrijft ons in de Openbaring geen details van deze reiniging. Hij constateert slechts het feit, dat de eerste hemel en de eerste aarde voorbijgaan. Dat behoeft echter geenszins te betekenen, dat er van deze planeet aarde, waarop wij wonen, niets meer over zal blijven.”

De aarde en haar toekomst – een lezenswaardig boek.

P. Jager, Stadskanaal

Boeken

zen en zijn stijl maakt het boek breed toegankelijk.

De eerste hoofdstukken van zijn boek wijdt Brink aan bijbelbeschouwing en de zogenaamde „homo-teksten”. Daaruit blijkt volgens hem dat die teksten anno 1992 een nieuwe interpretatie nodig hebben en dat homoseksuele relaties niet meer door de kerk mogen worden afgekeurd. Zijn argumentatie komt er op neer dat de bijbel homoseksualiteit zoals wij die kennen, niet kende en dus ook niet veroordeelt. In de „homo-teksten” gaat het altijd om excessen e.d. Bovendien was men in die tijd niet bekend met de homoseksuele geaardheid, aldus Brink. Teksten als „Twee zijn beter dan een” (Pred. 4 : 9) geven volgens hem aan dat God zijn zegen wil verbinden aan elke vaste relatie.

Wie instemt met Brinks Schriftbeschouwing, zal het in grote lijnen met

BAPTISTEN LEZEN DE CHRISTEN

60 jaar N.B.V.B.:

„IN UW SPOOR – ALTIJD DOOR!”

De Nationale Conferentie van de Nederlandse Baptisten Vrouwen Beweging „ZUSTERHULP” was tegelijk de viering van haar 60-jarig bestaan. In 't Heem in Hattem mocht de presidente, zr. I. Jager-de Haan, op dinsdag 22 september jl. velen begroeten. Allereerst de zusters, maar ook de genodigden uit tal van commissies binnen onze Uniegemeenschap.

Naar aanleiding van het gedeelte uit Johannes 7 over het water des levens bepaalde br. F. Smit uit Noordbergum ons in zijn inleiding bij het thema, waarna we met elkaar het jubileumlied „60 jaar N.B.V.B.” zongen dat als refrein had: „Altijd verder, altijd door, Jezus leidt ons in Zijn spoor.”

Nadat het groot koor had gezongen over „de levenstaak” werden enkele ontvangen felicitaties voorgelezen. Van ongeveer 10 zusters was bekend dat zij 60 jaar lid waren van zusterhulp. Zij die er die dag waren, ontvingen van de presidente een lepeltje en een kandelaar. Degenen die niet aanwezig konden zijn, ontvingen dit via de afdeling.

Een revue, geschreven door zr. Nijmeijer uit Emmen, vertolkte op ludieke wijze 60 jaar N.B.V.B.

DE ZENDING

Uiteraard ontbrak de zending niet op deze feestdag. In een vraaggesprek met zr. Ducky Rosier, die tien jaar op het zendingsveld heeft gewerkt, werd duidelijk dat de zending beslist „geen druppel op een gloeiende plaat is”. Voor haar was wel het meest ingrijpende in de afgelopen tien jaar, dat ze God beter heeft leren kennen, Zijn macht, kracht en liefde en dat er een groter geloofsvertrouwen is en dat we niet voor de Heer moeten uitlopen, maar met de Heer moeten gaan. De gemeente in Kassiriis in die periode verdubbeld. De kliniek is nu gehuisvest in goede gebouwen en het aantal helpers heeft zich verdubbeld. Er zijn nu zelfs twee opgeleide mensen: Abu en Rosalie. Nog steeds is er behoefte aan: luiers, babykleden, dekentjes, verband

en sokjes. Zr. Rosier vroeg ons te bidden voor de Unie in Sierra Leone en voor de plaatselijke gemeente. Br. Dietrich Weiland vertelde over het werk van de M.A.S.A. (Missionarische Aktionen in Süd-Amerika), die haar werkterrein heeft in Zuid-Amerika. En dan met name onder de Indianen en de vele straatkinderen in bijv. Bolivia. De M.A.S.A. heeft een aantal kindertehuizen kunnen oprichten. De nood is echter groot. Voor dit werk werd de kollekte bestemd, die ruim f 3.000,- opbracht. In de pauze was er gelegenheid lepeltjes met 60 jaar N.B.V.B. te kopen, waarvan de netto-opbrengst bestemd is voor de zending.

VROUWEN IN HET SPOOR VAN JEZUS

Een Engelse baptistenvrouw, Nell Alexander, schreef in 1964/1965 het stuk „Moment of pointed light”, over zeven vrouwen ten tijde van Jezus. Door een persoonlijke ontmoeting met Hem, ervaren zij dat hun leven echt verandert. Zij volgen Jezus' spoor. Op 28 oktober 1965 is dit stuk voor het eerst opgevoerd in Londen op een Baptisten Vrouwen Conferentie. Zeven vrouwen ontmoeten elkaar bij het lege kruis en ieder vertelt haar verhaal. Prachtig en indrukwekkend werd dit stuk door een aantal zusters uit het gewest Twente gebracht.

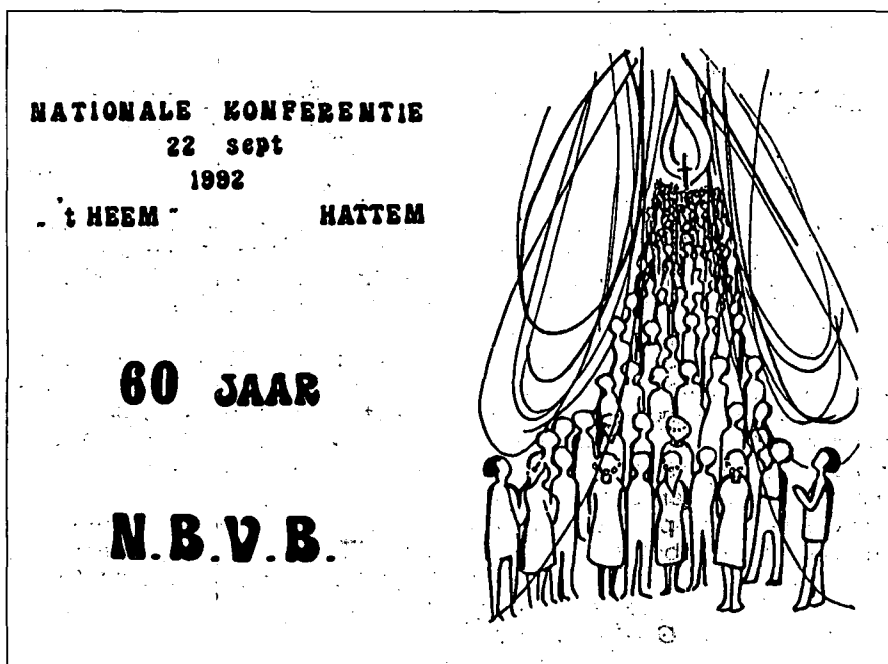
Achtereenvolgens hoorden (in het Nederlands) en zagen we:

- de herbergierster van Bethlehem
- de Syro-Fenicische vrouw en haar kind
- zij die de zoom van zijn kleed aanraakte
- de Samaritaanse vrouw
- Maria Magdalena
- Procula, de vrouw van Pontius Pilatus
- Maria, de moeder van de Heer.

Na een muzikale bijdrage stond het dankoffer-project centraal, wat maar liefst bijna f 25.000,- heeft opgebracht.

De presidente sloot de conferentie met ons af en we mogen terugzien op een rijk gezegende dag. Voordat een ieder met bus of auto Hattem verliet, werden eerst nog vele handen geschud.

J. H. Stijkel

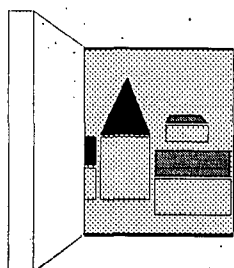

Solidariteit met Lelystad

De gemeente Lelystad verloor in het voorjaar haar kerk door brand. Het spijt ons als redactie bijzonder dat een bericht over de kerkbrand destijds niet geplaatst werd. Deze brand heeft een lange nasleep. Eindelijk is nu het contact met de schade-experts afgerond. In overleg met de Unie Bouw Stichting hoopt men de wijze van uitkering van het schadebedrag te regelen. Er worden intussen plannen gemaakt voor nieuwbouw op dezelfde plaats aan de Schouw. Tot die tijd houdt men de diensten in de aula van een tehuis. In veel gemeentebladen lezen we over het houden van een kollekte voor Lely-

Gemeente Bijbel. School bij de Bijbel-studies.

In *Utrecht-Silo* werkt men ijverig aan de uitvoering van het systeem van gemeenteopbouw waarover br. R. Venema schreef in DC van 14 augustus. De ouderlingen en pastoraal werkers hebben allen die bij Silo behoren, bezocht met een vragenlijst. „De raad is er van overtuigd dat het houden van zo'n gemeente-analyse beslist ons nadenken over en bouwen aan de gemeente kan helpen”, schrijft Venema in *Regelrecht*. Silo heeft nu enkele jaren ervaring met een eigen liederenbundel ter aanvulling op Lofzangen en Gebeden. Er

Uit de gemeenten

stad. Een enkele gemeente geeft een vast bedrag uit de kas. Ook vermeldt het eigen blad *Lichtenlijn* dat Lelystad brieven ter bemoediging ontvangt. Deze solidariteit doet hartverwarmend aan!

GEMEENTEOPBOUW

In *Makkum* gebruiken br. S. A. Wijchers en de zijnen nu het materiaal van de

staan liederen in uitde bundel *Opwekking*, de *Randstadbundel*, de *NBBB-bundel* en het *Liedboek voor de Kerken*. Voorganger Venema werkt nu aan een aanvulling. Grotere aantallen dopelingen melden *Doetinchem* (alweer vier) en *Amsterdam-West* (vier). het ledental van deze laatste gemeente steeg in een paar jaar tijds van 70 tot ruim boven de 100.

Route A.V. 1992 Hoogeveen

Hoe bereikt u „De Tamboer” in Hoogeveen?

Vanuit de richting Zwolle (A28) en Emmen (N37) neemt u de afslag Hoogeveen. Komend uit de richting Assen (A28) neemt u de afslag industrieterrein „De Wieken”. Op alle wegen in Hoogeveen is een interne bewegwijzering geplaatst, waarop gebouwen zijn aangegeven. Dit zijn gele borden met blauwe omlijsting.

U volgt via deze borden de route naar „De Tamboer”. Op deze route worden A.V.-borden geplaatst op u naar de parkeerterreinen te leiden. Let er op dat de route op donderdag afwijkt van de route op woensdag en vrijdag, dit in verband met de wekelijkse goederenmarkt.

Deelnemers die per openbaar vervoer komen, kunnen vanaf het N.S.-station de stadsdienstlijn Kraakel-Zuid en Schutlanden nemen. Uitstappen bij de halte Tamboer. Allen een goede en veilige reis.

De voorbereidingscommissie

De tentkampagne van de gemeente *Deventer* leidde tot het aanvragen van de doop door twee mensen die daarover al langere tijd hadden gedacht; verder werden met name veel kinderen bereikt.

pjl

Kampweek 28-8-1992 tot 4-9-1992

De jeugd van vroeger

Wist u dat de N.B.J.B. ook ouderenkampen organiseert? Hebt u daar al eens een weekje geloofd?

„t Was dit jaar in „Friedeshiem” bij Steenwijk gelegen, wat hebben wij daar ondanks de regen, veel Zegen gekregen. Ds. S. Wijchers en zijn Grietje hebben het kamp geleid, met spel, kwissen, Bijbelstudie en zingen verstreek de tijd.

Ons thema deze week was „WAAR WACHTEN WIJ OP?”

Een kleinkind, een operatie of een oproep tot God?

Ons wachten is meestal een vragen om meer, en minder vaak Zegeningen

tellen van onze Heer. Zo'n kamp moet u eens meemaken, 't is toch zo fijn, je voelt dat je samen zo één in de Heer kunt zijn.

De één zij tot troost de ander op weg naar het Vaderland, dat maakten we daar mee, we gingen hand in hand.

Er werd ook veel gelachen, er was humor, soms een traan, maar dan kroop de één de ander maar even aan.

Echt mensen, als u er een rij guldens voor over heeft, dan proef je hoe je samen een fijne week beleefd.

*September 1992,
Zr. Gr. de Vries-Kuiper,
Workum.*

Het nieuwe adres van G. H. W. Pflaum, voorganger van de gemeente Enschede luidt: Chopinplein 7, 7522 KK Enschede, tel. 053-352239.

Per 1 oktober 1992 is het nieuwe adres van B. Stuut (voorganger in bijzondere dienst van de gemeente Assen): Im Neuen Kampe 4A, 2730 Zeven (Duitsland), tel. 09-49-4281.4348.

Ingaande 21 oktober is het nieuwe adres van de fam. P. van der Werf: Berkellaan 8, 7555 KP Hengelo, tel. 074-422170.

"Groot is Uw trouw, o Heer"

Nog onverwacht is door de Heer thuisgehaald onze broeder

JOHANNES WITHOFF

echtgenoot van Aukje Doll

op de leeftijd van 92 jaar

Baptisten Gemeente te Emmen

Op 18 september jl. is in haar 95e levensjaar nog vrij plotseling, in haar Heer en Heiland onslapen onze moeder

ALBERTHA HENDRIKA BRUNTINK-VOORHORST

J. J. Bruntink
De Nachtuil 36
7609 JE Almelo

LEVEN

EN KRACHT

lektuur-evangelisatie

Evangelisatiemateriaal voor de kerstdagen.

Specifiek gericht op rand- en buitenkerkelijken.

Een bijbelse boodschap voor de mens van deze tijd in de taal van deze tijd!

Leven en Kracht, nr. 285:

„Wat doe je met kerst“? (nieuw)

Leven en Kracht, nr. 273:

„Méér dan een kado...“

4 blz. A5 in kleur. Prijs f 0,18.

Bij aantallen korting.

5 verschillende evangeliserende kerstkaarten. Dubbele fotokaarten in kleur.

Prijs f 1,- p. st. Nu f 0,75 p. st.

Groot assortiment folders en kaarten!

Postbus 4, 3958 ZT Amerongen.

Tel. 03434-53444.

Fax 03434-57603.

Ps. 73 : 25 en 26.

Na een lange periode van ziekzijn is door de Heer thuisgehaald onze broeder

ANNE EISENGA

echtgenoot van Catharina Algretha Snippe

op de leeftijd van 63 jaar

Baptisten Gemeente te Emmen

*„Ik hef mijn ogen op naar de bergen,
vanwaar zal mijn hulp komen?
Mijn hulp is van de Here,
die hemel en aarde gemaakt heeft.“*

Op 2 oktober 1992 heeft de Here tot Zich genomen onze zuster

MARGA DE GRAAF

op de leeftijd van 38 jaar

Baptisten Gemeente Treebeek

*„Wie in Mij gelooft, zal leven, ook al is hij gestorven.“
Johannes 11 : 25b.*

De Heer heeft tot Zich genomen onze zuster

TRIJNTJE SIJPKES-DE JONG

in de leeftijd van 86 jaar

26 september 1992

Baptisten Gemeente Eindhoven

*„Geen water kan de liefde blussen“
Hooglied*

God, die liefde is, liet de liefde voor elkaar groeien in de harten van onze ouders en grootouders

WOBBE VAN DER VEEN en MAIKE HENDRIKS

D.V. 7 november 1992 is het 50 jaar geleden dat zij die liefde bezegelden met hun ja-woord.

Hun dankbare kinderen,

Daniëlen Corrie
Bertha en Henk
Grethe en Henk
Pieter Jan en Joskje

en kleinkinderen,
Norberten Robert
Oscar, Olaf en Maïke
Maïke, Annemarie, Evelien en Daniël
Michaël.

Thedingecamp 8
7824 GV Emmen

VERANTWOORDING

In de vervolg-verantwoording bijdragen 2e kwartaal 1992 (DC nr. 26) zijn enkele onjuistheden vermeld.

Hieronder de juiste verantwoording:

Projekten: Zusterhulp Hoogezaand

f 49.500,- moet zijn NBVB f 49.500,-

CvdO: Zusterhulp Hoogezaand

f 2.000,- moet zijn NBVB f 2.000,-

ECU: Zusterhulp Hoogezaand f 2.000,-

moet zijn NBVB f 2.000,-

Noodfonds Algemeen: Zusterhulp

Hoogezaand f 1.500,- moet zijn NBVB

f 1.500,-

Berichtje van de postzegelman uit Den Helder

Op de A.V. te Hoogeveen kunt u weer postzegels, kaarten, speldjes, stickers, maar vooral ook telefoonkaarten inleveren. De opbrengst van de postzegels etc. is natuurlijk weer bestemd voor de zending. Heeft u nog vragen? Bel br. A. Wijnand, H. W. Valckstraat 5, 1785 LJ Den Helder; tel. 02230-36034.

VAN DER GRAAF

BEL GRATIS
06-0225910

TOP VERHUIZERS

VERHUIZINGEN HULPDIENST

de christen

107E JAARGANG NR. 29 - 6 NOVEMBER 1992

JAV

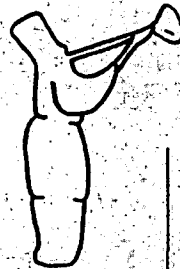
VERGADERING
SPORT
ONTMOETING

9

10

11

OKTOBER

1992

EINDHOVEN

© 1992: By Yoeri Goddijn

Openingsrede
JAV 1992

Misslon '93

JAV te Eindhoven

Agenda

- 6-7 nov. Weekend Kinderwerk „De Strubben”
- 13-15 nov. Kaderweekend „De Strubben”
- 17 nov. Conferentie Gewest Groningen N.B.V.B.
- 20-21 nov. 20+ Weekend „De Strubben”
- 6 dec. Radiodienst vanuit Stadskanaal-Zuid
- 31 jan. 1993 G.B.S.-zondag
- 21-23 mei 1993 Strubben-festival

VAN DE REDAKTIE

Voor u ligt het nieuwe nummer van ons weekblad „De Christen”, met daarin als hoofdartikel de openingsrede van de jaarlijkse Algemene Vergadering van de Unie van Baptistengemeenten, gehouden door de waarnemend voorzitter van de Commissie der Unie, ds. G. Bosveld. Een belangrijke rede die het lezen en het overdenken zeker waard is.

De verslagen over de Algemene Vergadering zult u pas vinden in volgende nummers.

Maar mijn gedachten gingen uit naar andere Algemene Vergaderingen die in deze tijd van het jaar worden gehouden. Zo kwam ik terecht bij de Algemene Beschoouwingen welke werden gehouden door de Tweede Kamer. Een punt van discussie dat mij bijzonder trok was, dat er gesproken werd over een herstel van de normen en waarden in onze samenleving.

Op zichzelf is het een wat droevige zaak dat daarover in onze regering gesproken moet worden, want het bewijst dat we van deze normen en waarden zijn afgeweken.

Toch is het goed dat het gebeurt, zeker, nu we onze Minister-President hebben horen zeggen dat voor hem, bij dit herstel van normen en waarden, als richtsnoer de Bijbel geldt.

Nu is het verder enigszins in het duister gebleven wat men bedoelt met dit herstel van normen en waarden. Maar we kunnen het ons wel ongeveer indenken. Vooral als daar de Bijbel, Gods Woord, wordt bijgehaald.

Er was een tijd dat er een profeet heeft uitgeroepen: „Terug tot de wet en de getuigenis.” We zouden wensen dat deze oproep, misschien in een wat modernere vorm, vanaf de regeringstafel ons tegemoet zou klinken. Maar het lijkt mij goed dat wij als christenen ons eerst gaan bezighouden met dit herstel. In alle kerken, op vele bijbelstudies, ons daarmee bezighouden. En dat niet alleen. Niet alleen de vinger opheffen, maar er zelf daadwerkelijk mee beginnen. Samen zoeken naar wat het Woord van God zegt over normen en waarden, samen er naar gaan leven, opdat velen het gaan zien.

Zou dat niet een fijn getuigenis zijn van Gods gemeente naar de buitenwereld? Wat zou het heerlijk zijn als we in ons eigen land een massale terugkeer zouden zien naar God en Zijn Woord.

Jac. Schouten

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland; verschijnt tweewekelijks; abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar.

Redactie:

drs. H. D. Huiting,
drs. P. J. Lalleman, J. Schotanus,
ds. Jac. Schouten, ds. J. H. Stijkel.

Eindredacteur (interim):

drs. H.D. Huiting, p/a Biltseweg
10, 3735 MC Bosch en Duin. De
kopij dient uiterlijk 14 dagen voor
de verschijningsdatum bij de eind-
redacteur te zijn.

Administratie

Bureau der Unie van Baptisten
Gemeenten in Nederland, Biltse-
weg 10, 3735 MC Bosch en Duin;
tel. 030-284494/284457, fax.
030-251798, giro 9260 t.n.v. Unie
van Baptisten Gemeenten. Alle ad-
vertenties opgeven aan het Unie-
bureau.

GEEFT HET DOOR, GEEFT HET DOOR 8 MEI 1993 LANDELIJKE ONTMOETINGS DAG

MEDEDELING

Voor informatie over vakantie van de kinderen van Tsjernobyl kunt u kontakt opnemen met br. J. Aldring, 074-910968.

INHOUDSOPGAVE:

Openingstoespraak (G. Bosveld)	3 t/m 5
Kinderen in het licht van de zending (J. H. Stijkel)	6
Pieter J. Lalleman slaagt voor seminarium-examen (Y. Horjus)	7
JAV 1992	8, 9
Mission '93 (Joop Schotanus)	10
Jezus: Onze Vreugde (J. H. Stijkel)	11
Gemeentenieuws	12, 13
Europese Baptisten vergaderen in Engeland (Fred Smit)	14
Lezers aan het woord	15

Openingstoespraak voor de 112e Algemene Vergadering op 28, 29 en 30 oktober 1992 te Hoogeveen, door ds. G. Bosveld.

EEN UITZONDERLIJKE GEMEENSCHAP

Schriftlezing: 1 Petrus 2 : 1-10

Broeders en zusters, leden van de Algemene Vergadering, gasten en genodigden,

Ongetwijfeld hadden wij allen gewenst, dat niet de wvd. voorzitter de openingstoespraak van deze 112e AV uit moet spreken, maar dat het was gedaan door onze betreurde, br. Willem Johannes Blanken, die als voorzitter van de Uniecommissie, de laatste jaren op zo voortreffelijke wijze stuur en leiding gegeven heeft aan onze gemeenschap.

U, als afgevaardigden der Gemeenten hebt zijn kwaliteiten o.a. gemerkt door zijn deskundig voorzitten van diverse AV's. Wij, leden der Uniecommissie, hebben het in vele vergaderingen mogen merken, dat hij de Here Jezus Christus, Zijn Woord en onze gemeenschap van Gemeenten van harte liefhad. Daardoor gedreven, heeft hij zich bijzonder verdienstelijk gemaakt.

In zijn heengaan hebben natuurlijk allereerst zijn vrouw en onmiddellijke familie, maar heeft ook onze gemeenschap een zeer groot verlies geleden. Een verlies, dat verzacht en overstraald wordt door de geloofswetenschap: zalig de doden die in de Heer ontslapen, want hun werken volgen hen na.

Mag ik u vragen op te staan, om samen een minuut van dankbare stilte te nagedachtenis in acht te nemen?

De laatste plenaire U.C.-vergadering die we onder voorzitterschap van br. Blanken hadden, was op zaterdag 21 maart jl. Het was een bezinningsbijeenkomst over wezen, doel en taak van onze gemeenschap van Gemeenten. Wie zijn we? Waar staan we voor? Wat is het doel en de taak van een Unie van Baptistengemeenten? Onze identiteit. Dat thema kreeg dus ruime aandacht in de besprekingen. En daarin ervoeren we – hoewel toch zelf een geschakeerd gezelschap – een zo weldadige eenheid, dat elk van ons dat wel graag als een geschenk aan onze Gemeenten zou willen geven. Uitgangspunt van ons zoeken naar de

karakteristieken van onze geestelijke eenheid, was het Woord van de Heer, zoals dat door de apostel Petrus aan de Gemeenten is geschreven in 1 Petrus 2 : 9:

„Gij echter zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie, een volk (Gode) ten eigendom, om de grote daden te verkondigen van Hem, Die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht; u, eens niet Zijn volk, nu echter Gods volk, eens zonder ontferming, nu in Zijn ontferming aangenomen.”

Deze bijbelverzen brengen ons onder de aandacht dat de Gemeente van Jezus Christus *uitzonderlijk* is.

1. *uitzonderlijk* in gezindheid en relatie,
2. *uitzonderlijk* in Gods ogen,
3. *uitzonderlijk* in haar opdracht en
4. *uitzonderlijk* in genade!

1. UITZONDERLIJK IN GEZINDHEID EN RELATIE

Binnen een plaatselijke Gemeente kunnen zaken er soms zo kleinmenselijk aan toe gaan. Als Uniegemeenschap en als Algemene Vergadering lopen we het risico op een puur wereldse manier bezig te zijn en zo ook op elkaar te reageren. En heel gemakkelijk zuig je er elkaar nog in mee ook. Maar Gods Woord en Geest roepen ons op om naar de Gemeente, haar wezen en opdracht, te *blijven* kijken, of er *weer* naar te gaan kijken, zoals de Heer der Gemeenten Zijn Gemeente bedoeld heeft.

Niet allereerst als organisatie, hoewel we dat wel degelijk ook zijn en we niet boven onszelf uit kunnen springen, maar allereerst bewust kijkend hoe God de Gemeenten bedoeld heeft. Want we zijn *gemeenschap* van verbonden plaatselijke Gemeenten en we willen niets meer zijn dan dat.

De eerste woorden van dit vers luiden: „Gij echter”. Ze geven een tegenstelling aan. Een verschil. Het alternatief werd in vs. 8 genoemd. Daar ging het

om mensen, die de Here Jezus Christus *niet* liefhebben, maar Hem verwerpen en zich aan Hem ergeren. Dat is zo, zegt vs. 8 door hun ongehoorzaamheid aan het Woord. En dan staan er de beklemmende woorden: waartoe zij ook bestemd zijn.

Dat betekent *niet* dat God mensen geschapen zou hebben om verloren te gaan, maar wel, dat, als de mens in zijn hoogmoed en vermetelheid het Woord van apostelen en profeten dat Christus verkondigt, verwerpt, zijn weg en toekomst dan ook onvermijdelijk bij Christus vandaan zullen voeren. Tot in een eeuwige konsekwentie. Huiveringwekkend om dat te moeten noemen. Maar over zulke ernstige en verstrekkende dingen gaat het in de zaak van het Evangelie.

Maar des te blijder mag dan ook de juichkreet over de gelovigen zijn: Gij echter zijt een uitverkoren geslacht! Jullie zijn heel anders! Velen mogen weigeren te geloven... Maar *jullie* hebben het Woord van Christus en de Christus van het Woord *wel* geloofd. Jullie willen *wel* open staan voor de heerschappij van Christus en voor wat de Geest tot de Gemeenten te zeggen heeft! Jullie gezindheid is heel anders geworden! Ook dat is alleen maar gena-

de, maar wat ben je erom te feliciteren! Want het woord *uitverkoren*, vestigt er onze aandacht op, dat dat niet het gevolg is van eigen voortreffelijkheid, maar van Gods liefde en vrije genade!

Nee, we weten dat het uitgangspunt van ons heil niet bij ons ligt, maar bij Hem. Daarom moet ook het uitgangspunt van ons denken niet bij de mens liggen of rond onszelf draaien, maar zal het altijd Theocentrisch en Christocentrisch moeten zijn. God altijd eerst en Christus altijd eerst! En dat is *nooit* een gepasseerd station, dat we langzamerhand wel zouden kennen, het is de essentie van de verandering in gezindheid. Moge ook deze AV daar waarachtig blijk van geven.

Het woord *geslacht* geeft 2 dingen aan:

- a. We zijn bij een bepaalde familie gaan horen. Weet u wel „het geslacht der Oranjes of van de Kennedys“? Zoiets kan in het gewone leven alleen door geboorte, in het geestelijke leven alleen door *wedergeboorte*. Door de wedergeboorte zijn we in een bijzondere positie en daarmee ook in een bijzondere relatie gekomen tot Hem die het *Hoofd* van dit geslacht van Gods kinderen is: Christus.
- b. Het woord *geslacht* geeft ook aan, dat er een relatie tussen *ons* is. Een hechte relatie! Doordat we bij Hem zijn gaan horen, zijn we ook bij elkaar gaan horen. Verbonden in de familie van God. Geen individualisme!

Individualisme is een dominante faktor in het denkklimaat van onze tijd geworden. Zo kun je ook in de Gemeente gaan denken: „Wij doen wat wij willen. Wat daarover in andere Gemeentes ook gezegd of gedacht wordt.“ Of de andere variant: „Och, als het *bij ons* in de Gemeente maar goed gaat.“ Zulke uitspraken duiden op kiemen van sektarisch denken. Maar 't feit dat we bij elkaar horen, omdat we bij Christus horen, geeft ons juist geestelijke verantwoordelijkheid voor elkaar.

2. UITZONDERLIJK IN GODS OGEN

Een koninklijk priesterschap. Dat is de Gemeente voor de Vader. Zo bedoelt en beziet Hij ons.

Koninklijk duidt bijv. op een huis of een residentie waar de koning in woont, waar Hij zich thuisvoelt en zich naar believen van kan bedienen. Zo wil Christus de Koning in Zijn Gemeente

wonen en haar doen delen in Zijn priesterlijke taak.

Priesters moesten de *noodzaak* van verzoening onderwijzen en op de weg tot verzoening *diensbaar* zijn. Ze moesten offers brengen, opdat de zonde vergeven en de schuld gedelgd kon worden. Zeker, Jezus' priesterschap was uitzonderlijk, omdat Hij Zichzelf offerde als de volkomen voldoening van alle schuld voor een ieder die in Hem gelooft.

Hij is onze unieke Hogepriester! Maar naar Zijn voorbeeld is de Gemeente van Christus geroepen om geestelijke offers te brengen, die Gode welgevallig zijn door Jezus Christus. Wij hebben de bediening der verzoening, broeders en zusters! En daarbij is *niet* de vraag: hoe vinden wij het prettig of nuttig, maar:

- Hoe zal God het aangehaam vinden?
- En hoe worden verloren mensen door Christus verzoend met hun Schepper. Die straks heel de aarde zal richten?

Beantwoorden we - als Gemeente en als gemeenschap van Gemeenten - wel aan Zijn roeping en zienswijze? In onze besprekingen binnen de Unie- om zo'n goede eenheid, omdat we samen overtuigd waren:

- Als ons iets bedreigt, is het: elkaar te bekritisieren op, of elkaar te forceren in zaken van secundair belang. Niet noodzakelijkerwijs zonder belang, maar van secundair belang.
- En als er iets is dat ons kan *verenigen* en *stimuleren*, is het dat we de kerntaken van het Gemeentezijn opnieuw centraal stellen en ons samen daarop concentreren!

Zowel onze landelijke evangelist, die zijn arbeid met zoveel elan heeft aangevat, als de taakomschrijving van de u deze AV voor te stellen algemeen consulent zijn *daarop* gericht.

WANT DE KERNTAKEN VAN DE GEMEENTE ZIJN DE KERNTAKEN VAN DE UNIE!

Wat dat zijn?

- Wij zijn verbonden Gemeenten van Jezus Christus!
- We belijden Hem als de enige Redder voor mensen!
- We willen ten volle gehoorzaam zijn aan Zijn Woord! Zonder enige reductie daarvan.
- We verlangen dat de prediking van bekering en wedergeboorte uit onze

monden gehoord en in onze levens gezien zal worden.

- We verlangen dat plaatselijke Gemeentes naar Zijn inzetting en aanwijzing ontstaan; Gemeentes van gelovigen, die zich beijveren straks onbesmet en onberispelijk voor Zijn aangezicht te treden.

- En in afwachting van dat ogenblik willen we geen strijd voeren om beuzelingen, als hele of halve bureaucraten, maar juist ijverig bezig zijn in de dingen van onze Heer en Koning! Dat voert ons naar het volgende tekst-deel: „Gij echter zijt een heilige natie.“ Zoals Israël een apart gezet volk was, zo moet de Gemeente van Christus het zijn.

Al woont ze dan verspreid en in diverse situaties: toch *uitzonderlijk*. Daarin met name, dat ze alles wat niet bij God hoort *niet* in haar levens- en denkpatroon wil opnemen.

Wij leven in een cultuur die steeds meer heidense en anti-christelijke trekken begint te vertonen. En of het nu gaat om huwelijk en sex, euthanasie en abortus, bezit en genot, politiek en cultuur, de relatie met heidense godsdiensten of wat ook - de mens verheft zich tot maat aller dingen.

Om te midden van al die ontwikkelingen niet besmet te worden en niet mee te drijven, dat valt niet mee. Voor onszelf evenmin als voor onze jonge mensen. Maar het apostolisch woord blijft onverminderd van kracht: Gij geheel anders, gij hebt Christus leren kennen! God verlangt dat Zijn Gemeente die Hij heilig gemaakt heeft, door haar een uitzonderlijke positie te geven, zich ook heilig zal *bewaren*, opdat Zijn kinderen schijnen als lichtende sterren te midden van een ontaard en verkeerd geslacht. Een weerglans van Zijn Liefde en Heiligheid.

Baptisten zijn geroepen om *anders* te zijn! Mensen met andere normen. Met andere prioriteiten. Met andere genoegens en een andere levensvisie! Want we behoren niet onszelf toe, maar Hem die ons kocht met het bloed van Zijn eigen Kind. We zijn Zijn eigendom. Hij en Hij alleen heeft recht op elke individuele gelovige, op elke afzonderlijke Gemeente en op alles wat binnen de Unie of vanuit de Unie gebeurt! Laten we niet halfslachtig zijn, maar Bijbels-radikaal. Het is alles van Hem! Dus Hij moet ten volle over onze Unie-gemeenschap kunnen beschikken.

3. UITZONDERLIJK IN HAAR OPDRACHT

Want we leven als christenen niet om

onze tijd hier uit te dienen, maar we staan in een opdracht.

Als ik lees dat de Broederschap van Pinkstergemeenten 2 jaar geleden, na een tijd van gebed en vasten, besloten heeft de komende 10 jaar uit te roepen tot het decennium van de evangelisatie, met als concreet doel: het aantal Gemeenten in deze 10 jaar te verdubbelen, en ik hoor dan berichten van groei, daar, evenals in Vlaamse Vrije Evangelische Gemeenten, dan vervult me dat met - naar ik meen een goed soort - jaloezie.

Een *goed* soort jaloezie, want onze opdracht is *óók*: om de grote daden te verkondigen van Hem, die ons uit de duisternis geroepen heeft tot zijn wonderbaar licht!

Die opdracht is buitengewoon. Ze is niet aan de overheid gegeven. Niet aan een politieke partij. Maar aan de Gemeente van de Heer.

Die opdracht is *zo uitzonderlijk*, omdat ze alleen uitgevoerd kan worden als er iets met de bringer van dit Grote Nieuws zelf is gebeurd.

Geen theoretisch theologisch verhaal zal mensen redden en Gemeenten bouwen! Maar het getuigenis van veranderde mensen, die vol zijn van wat Jezus Christus voor hen deed, van wat Gods Geest in hen bewerkte, en ervaren dat het heerlijk is de levende God te mogen dienen en groot te maken! Wat een grootse en diep ingrijpende opdracht!

Gemeenten, afgevaardigden, laten we ons concentreren op onze kerntaken. Laat deze AV een vernieuwd verlangen bij ons wakker maken en aanvuren, om de grote daden Gods in de gave van Zijn Zoon en de werking van Zijn Geest bekend te maken. Dat is onze hoogst-urgente taak!

4. UITZONDERLIJK IN GENADE

Dankbaar voor alles wat in het verleden wel degelijk is gebeurd, - het is veel! - moeten we ook belijden, dat zeer veel is blijven liggen.

Dat we ons menigmaal af lieten leiden. Dat we ons veel te veel richtten op zaken van 2e en 3e belang in plaats van ons te concentreren op de opbouw en vermenigvuldiging van plaatselijke Gemeenten.

Wie zou niet moeten instemmen met de profeet Daniël, als hij bidt: Heere, bij U is de gerechtigheid, maar bij ons is een beschaamd gelaat! Een mens moet het van *genade* hebben! Zo ook de Gemeenten. En zo onze Uniegemeenschap.

Maar als we aan hen die nog niet geloven, genade aanprijzen, dan is het ook met de erkenning, dat wij zelf er bijzonder mee bedeed zijn: Genade, ontferming, die ons zocht, toen we er buitenstonden en part noch deel aan hadden. Genade, ontferming, ook nu. Die ons ondanks al onze zwakheid en beperktheid, verdeeldheid en bekrompenheid mag en moet doen uitroepen: God wat bent u goed voor ons.

- Dat U ons *redden* wilde.

- Dat U ons *gebruiken* wilt, en een *opdracht* geeft, en dat U ons in Uw ontferming toch zo eindeloos liefhebt!

Ja, we zijn een uitzonderlijke gemeenschap, vanwege een uitzonderlijke Heer, uitzonderlijk in genade.

Mag deze AV gekenmerkt worden door de bewondering voor Hem en een eensgezinde toewijding aan Zijn dienst en eer!

Daarmee verklaar ik de 112e Algemene Vergadering der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland voor geopend.

VERSLAG OPENINGS- AVOND AV

Vlak na zessen begint de stroom van AV-gangers op gang te komen. Een vrolijk geroezemoes van hartelijke begroetingen vult de hal van 'de Tamboer' in Hoogeveen. Na de registratie wordt men verwelkomd met een lekker kopje koffie. Aan alles kun je merken dat de voorbereidingscommissie uitstekend werk heeft gedaan.

Direct bij aankomst krijgt elke gemeente een pakket van het speciale nummer van De Christen, dat ondertussen ook al uitgedeeld zal zijn in uw gemeente.

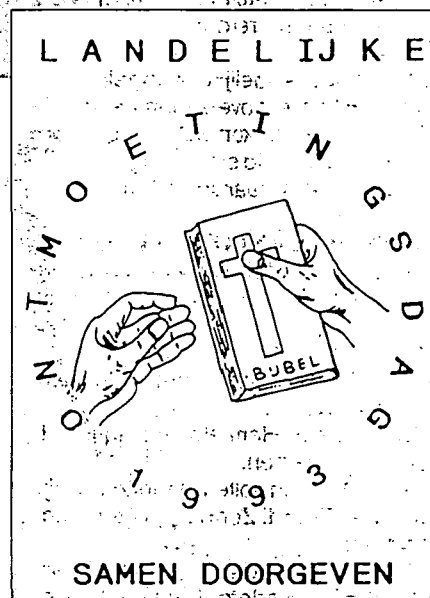
Om half acht begint de openingsbijeenkomst. Onze algemeen-adjunct heet de leiding van het geheel. Hij heet ons allen welkom en geeft berichten van verhinderd door: Br. De Jonge krijgt als voorzitter van de regelingscommissie het woord. Uit alles blijkt dat de zaak in goede handen is. Als bijzondere gast krijgt de burgemeester van Hoogeveen, dhr. Faber, de gelegenheid iets door te geven. Hieruit blijkt dat men wel met de baptisten ingenomen is in Hoogeveen.

Het jeugdkoor „Rejoice” brengt enkele prachtige Engelstalige liederen ten gehore. Het is een optreden in een bijzondere gospelstijl.

De presentatie van de verschillende activiteiten van de baptistengemeente is ook bijzonder indrukwekkend. Hierbij speelt ook het jeugdkoor weer een belangrijke rol, evenals zusterhulp en vrouwencontact. Aan de hand van een dia-presentatie, afgewisseld met 'live' optredens van de zondagsschool, jeugd, koor, komt elk onderdeel van het werk van de gemeente aan bod. Op ludieke wijze wordt bijvoorbeeld het televisiekijken met afstandsbediening voor ons uitgebeeld.

Tot besluit van deze openingsbijeenkomst hebben we nog de zeer inspirerende toespraak van de waarnemend voorzitter van de Uniecommissie, br. Bosveld, die u elders in dit blad kunt lezen. Daarbij de ontroerende herdenking van broeder Blanken. Br. Bosveld deelt ons mee, dat een bloemengroet, zoals te zien op het podium, die dag op het graf van br. Blanken was geplaatst. Deze avond mochten wij ervaren als een versterking van de onderlinge band, die ons zo dierbaar is.

J. Schotanus

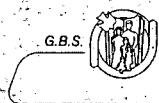

GEMEENTE BIJBEL SCHOOL

"De weg van het Woord".

Op vrijdag 11 september jl. heeft de gemeente Enschede een G.B.S.-gemeente-avond gehouden. Het thema was 'Bijbelstudie in de gemeente'.

Mw. Olijslager uit Arnhem en ds. Jager uit Stadskanaal van de G.B.S. Werkgroep Voorlichting waren uitgenodigd om de videofilm 'De weg van het Woord' te laten

zien en n.a.v. deze videofilm iets te vertellen over de G.B.S.-Bijbelstudie. Voor de vertoning van deze film waren vier televisietoestellen gehuurd van Skala, zodat iedere aanwezige de beelden goed kon volgen. N.a.v. de videofilm had mw. Olijslager een viertal vragen opgesteld die werden besproken in vijf gespreksgroepen. Na de discussie werd door een afgevaardigde van elke groep een kort verslag uitgebracht.

De videofilm is echt de moeite waard om de leden en vrienden van de gemeente aan te sporen deel te nemen aan de G.B.S.-Bijbelstudie.

't Jeugdkoor van de gemeente was uitgenodigd een aantal liederen te zingen, waarnaar we met genoeg hebben geluisterd. Op deze wijze hebben we samen mogen genieten van de prachtige videofilm, de doelstelling van de G.B.S. en de zang van 't Jeugdkoor. Al met al, een fijne gezegende avond. De gemeenten, die reeds aan de G.B.S.-Bijbelstudie deelnemen en de gemeenten die van plan zijn ermee te beginnen, raden wij aan een dergelijke G.B.S.-gemeente-avond te houden.

Gerrit de Jonge.

Kinderen in het licht van de zending

Door de UZC/WIN werd in samenwerking met de NBBJ een ZENDINGSdag georganiseerd op zaterdag 19 september jl. Met koffie of ranja voor de kinderen werden we in de 'Samenhof' in Zwolle ontvangen.

's Morgens hadden de kinderen hun eigen programma met als thema: 'Wat hebben kinderen in de Derde Wereld nou echt nodig.' Er werden o.a. hapjes bereid uit de Derde Wereld en er werd een krant gemaakt, die aan het eind van de dag werd uitgedeeld. In de kerkzaal konden we na de opening door br. G. Goessens kijken naar dia's die op een levendige manier vertoond werden door br. De Vlas. Zr. Ducky Rosier die tien jaar in het zendingswerk heeft gezeten, was die morgen ook in ons midden en met haar had br. Goessens een vraaggesprek. Het werk van de zending kwam op die manier wel heel dicht bij ons, evenals het werk van de MASA, waar br. Dietrich Weiand ons over vertelde, die haar werkterrein heeft in Zuid-Amerika. Zr. Blaauw-van Lune vertaalde br. Weiand.

In de pauze konden we o.a. een kleine tentoonstelling zien van speelgoed gemaakt door kinderen uit de Derde Wereld. Ook waren er twee stands van de UZC met veel materiaal over de zending, waaronder een nieuwe folder, die informatie geeft over het zendingswerk in Kameroen, Sierra Leone, de Cen-

traal Afrikaanse Republiek en over de projecten van UZC/WIN.

Voor de kinderen was een prijsvraag uitgeschreven om zelf speelgoed te maken wat doorgezonden wordt naar Sierra Leone. De mooiste drie inzendingen kregen een prijs. Ook de kinderen hadden een vraaggesprek met zr. Rosier en br. Weiand.

Het poppenspel van André Verhagen was geweldig mooi en bepaalde ons bij: „Als we doen wat we van de koning (de Heer) moeten doen, is het goed." Met een viering onder leiding van br. Slaakweg werd de dag afgesloten. We mogen op een rijk gezegende zendingsdag terugzien. En dat niet alleen. We moeten ook bidden voor de zendingen en de gemeenten in Afrika en hun leiders. Ook geven voor de zendingen en de UZC/WIN-projecten. Van ons gemeentezijn mag het zendingswerk een wezenlijk onderdeel vormen.

J. H. Stijkel

Afscheid zr. J. Blaauw

Eén van de namen die bijna onlosmakelijk met de UZC verbonden is, is die van zr. J. Blaauw-van Lune uit Stadskanaal.

naal. Toch is nu de tijd gekomen om afscheid van haar te nemen. Immers, na tweemaal 3 jaar in de UZC actief te zijn geweest, geldt ook voor haar dat ze aftredend en niet herkiesbaar is. We zijn zr. J. Blaauw veel dank verschuldigd. Zonder hiermee te willen pretenderen volledig te zijn, willen we haar inzet voor het documentatiecentrum en de contacten met het EBM-kantoor te Bad Homburg noemen. Jeltje, ook vanaf deze plaats heel hartelijk dank. Als UZC hadden we in jou een prettige collega. Ook danken we de Heer voor datgene wat je voor de uitvoering van de zending in UZC-verband hebt mogen doen.

Moge de Heer je zegenen, en wie weet... tot ziens!

*Namens de UZC,
br. G. J. Goessens*

Pieter J. Lalleman slaagt voor seminariumexamen

Zoals reeds eerder vermeld in DC legde student Pieter Lalleman op woensdag 16 september 1992 het seminariumexamen af. De examencommissie reikte hem het diploma uit met als judicium: 'met genoeg'.

PLECHTIG EN FEESTELIJK

Een seminariumexamen is niet alleen een eindpunt van de studie voor een student, maar in een aantal opzichten ook een hoogtepunt. Dat geldt zowel voor de student als voor de docenten en de Commissie voor de Opleiding. De afronding van de studie is een plechtig en feestelijk moment, zelfs al wordt de student tijdens dit examen nog stevig aan de tand gevoeld. Het feestelijke karakter wordt nog eens onderstreept door het feit dat familieleden en vrienden met bloemen en kado's onderweg zijn terwijl het examen in volle gang is. Het examen van Pieter Lalleman maakte daarop gelukkig geen uitzondering en ook voor hem lag de 'krans der overwinning' al klaar.

VOL PROGRAMMA

Een examen duurt in totaal twee volle uren en is gevuld met de bespreking van twee boeken en vervolgens een bespreking van twee door de student geschreven scripties. Aan deze bespreking doen behalve twee docenten ook de gecommiteerden van de CvdO mee. Boekbesprekingen en scripties hangen met elkaar samen. Heeft een student een scriptie geschreven op het terrein van de Praktische Theologie dan krijgt hij een 'pars', zoals wij deze boekbespreking noemen, op het terrein van de Systematische Theologie. De 'pars' behandelt een aangelegen punt van de scriptie vanuit de gezichtshoek van de Systematische Theologie. Ook voor de andere scriptie wordt dit principe van de 'kruisbestuiving' gehanteerd. Pieter Lalleman schreef een praktisch theologische scriptie over 'Gemeenteopbouw' en een dogmatische scriptie over het gedachtegoed van de 'Vergadering der gelovigen' ten aanzien van de gemeente. Meer nog dan bij andere examens in het verleden, werd dit examen beheerst door de gemeente. Dit is misschien wel een duidelijke aanwijzing van het belang dat Pieter hecht aan het bestaan en de opbouw van de gemeente.

GEMEENTEOPBOUW

Wij gaan hier even in op de scriptie over 'Gemeenteopbouw'. Pieter schrijft in zijn voorwoord dat hij enthousiast is geraakt voor dit onderwerp door toedoen van zijn vrouw. Zij deed mee aan diverse studiekringen waar men onder leiding van ds. Erik Veenhuizen het boek van Christian Schwarz 'Praxis des Gemeindeaufbaus' bestudeerde. Pieter benadrukt dat zijn scriptie niet gezien moet worden als een meedoen aan een modeverschijnsel, maar dat gemeenteopbouw in onze tijd een absolute 'must' is, of zoals het ook wel wordt uitgedrukt: 'Gebot der Stunde'. Hij bespreekt tal van auteurs die op dit terrein geschreven hebben en met name is hij ingegaan op publikaties uit eigen kring: het rapport 'Gezegend en gezonden' en het belangwekkende boek van de bekende Engelse Baptist Paul Beasley-Murray: 'Dynamic Leadership'. Hij heeft zich bij het schrijven van zijn scriptie laten leiden door enkele van de volgende vragen: Kan gemeenteopbouw ook beginnen in een situatie van stagnerende groei? Wat is de rol van de voorganger in het proces van gemeenteopbouw? Kunnen Baptistische Gemeenten zo worden dat ze een sterke getalsmatige groei goed kunnen verwerken?

AANBEVELINGEN

Het voert te ver de scriptie hier uitvoerig te bespreken. Pieter Lalleman stelt de volgende aandachtspunten voor als het gaat om een gemeenteopbouw voor de toekomst: het priesterschap van alle gelovigen; de geestelijke gaven; de positie van de voorganger binnen het geheel van het werk, inclusief uitleg over het roeibootmodel in konfrontatie met het gondelmodel. Alleen wanneer deze dingen werkelijk behandeld worden is er sprake van structureel opbouwen van de gemeente, zegt hij. Over de voorganger tenslotte nog dit: 'De predikant die gemeenteopbouw serieus neemt, komt op een smalle, spannende weg tussen autoritair leiderschap en oninspirerend

Pieter en Hetty Lalleman.

meelopen als allerdienaar.'

FELICITATIES

Onze felicitaties als docenten en gecommiteerden van de CvdO waren hartelijk en welgemeend. 'Het was een goed examen van iemand met een scherp verstand,' vatte de rector, br. De Vries, in zijn speech samen. Pieter Lal-

leman is voor ons geen onbekende in Unieland, toch staat hij nog aan het begin van zijn weg. Wij hopen als docenten dat hij zijn weg mag vinden in onze Uniegemeenschap en in onze gemeenten dienstbaar mag zijn 'met vreugde en effect'.

Y. Horjus

**Wie niet zaait, zal
ook niet oogsten....
Denkt u aan de
bestellingen van de
Kerstzaaijer?**

WEEST PARAAT NBJB'ERS

Zo werd de vrijdagavond afgesloten met het NBJB-lied. Iedereen werd op vrijdagavond welkom geheten door o.a. de pastoor (gespeeld door René van de jeugd van Eindhoven). Deze beste man kwam voor in een toneelstuk, dat de klapper van de avond bleek te worden. We hebben veel gezongen die avond, het was een goed verzorgde avond met veel lol. Terwijl de mensen van de organisatie op zaterdagmorgen al vroeg aanwezig waren, kwamen de JAV'ers om 9.00 uur

kaar in de haren. De JAV'ers waren heel open naar de commissies toe, de meningen waren heel duidelijk. De vragen die werden gesteld aan de commissies, werden door sommige commissies niet serieus genomen en er werd diplomatiek om heen gepraat zonder echt antwoord te geven. Dit was gelukkig niet bij iedere commissie zo. Gelukkig werden toch veel vragen beantwoord. Zoals ieder jaar was 'De Christen' weer het hete hangijzer. Gelukkig was er niet

DC centraal

binnendruppelen. Om 9.15 uur was de dagopening, geleid door ds. Molema. Voordat de vergadering begon, hebben we nog onze longen getest, door een aantal liederen met elkaar te zingen.

Om 9.35 uur begon de vergadering met de NBJB. Daarna kwamen de NBVB en DC (De Christen). Na een korte pauze kwamen de CvdO en de UC. Nadat we onze goed verzorgde lunchpakketjes naar binnen hadden gewerkt, begonnen we weer met de vergadering. Nu waren de ECU en de UZC aan de beurt. De vergadering verliep gemeenlijk. Niemand vloog el-

leen kritiek. Er waren ook positieve klanken te horen. Drs. Huiting moest het dit jaar echter alleen opknappen. Ondanks commentaar op alle commissies was het een gemeenlijk vergadering.

Na de vergadering was er thee, waarmee we onze kelen konden smeren. Hierna was er nog een workshop van de commissie ECU over jongeren-evangelisatie; evangelisatie door jongeren voor jongeren. Ook deze middag was heel interessant. Ook het JAV-koor was weer van de partij. Met een grote groep jongeren hebben we in drie kwartier een opwekkingslied inge-

studeerd voor de zondagochtend-dienst.

Om 17.30 uur gingen we met z'n allen naar de Eindhovense studentensociëteit ofte wel 'de Mensa', waar we lekker hebben gegeten. Om 19.00 uur hadden we het jaarlijkse volleybaltoernooi. Dit gebeurde met veel lol. De sfeer was om te zoenen.

Dit jaar was de NBJB niet de winnaar maar het Eindhovense volleybalteam 'Yel Yel Israël'. Deze kreeg de wisselbeker, verder een beker die ze mogen houden en ook nog een echte Limburgse vlaai. De troetelprijs, een pluuche schildpad, ging naar het team 'Ge-weun Leut', ook uit Eindhoven (is dat niet al te toevallig?) Na het volleybaltoernooi gingen we moe maar voldaan naar huis of naar de gastgezinnen toe. Op zondagmorgen om 10.00 uur begon de ochtenddienst, geleid door ds. Molema. Ds. Anne de Vries hield een korte, maar krachtige preek. Er werd veel gezongen, niet alleen door de gemeente, maar ook door verschillende koren, onder andere het JAV-koor. Er werd dan ook heel hard geklapt voor alle koren en gospelgroepjes die hun bijdrage gaven. Het was een heel mooie dienst.

Na de dienst en de lunch was er een evaluatie over het JAV-weekend. Er waren een aantal kritiekpuntjes, meestal zijn dat dezelfde als de vorige jaren. De organisatie was zeer goed en het weekend was voor iedereen in drie woorden uitgedrukt: „Het was mooi!” Vriendelijke groeten,

Maaïke Edens

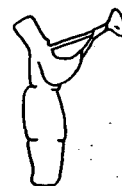

JAV

VERGADERING
SPORT
ONTMOETING

9

10

11

OKTOBER

1992

EINDHOVEN

© 1992 By Yoon Goddard

NBJB 'wint' in Hoogeveen!

„Graag wil ik de NBJB complimenteren met haar levendige jaarverslag.”

„Wij willen graag van de gelegenheid gebruik maken onze waardering uit te spreken voor het werk van de NBJB.”

„Wij willen ons graag aansluiten bij de voorgaande sprekers.”

Bovenstaande is niet bedoeld als een letterlijke weergave van de behandeling van het jaarverslag van de NBJB tijdens de sectie-B-vergadering van de Algemene Vergadering van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, gehouden te Hoogeveen.

Wel geeft het de strekking aan van de eerste opmerkingen die het dagelijks bestuur van de NBJB kreeg te horen bij de behandeling van haar jaarverslag. Een plezierige zaak uiteraard!

Gelukkig kwamen er echter ook nog een aantal vragen die om een echt antwoord vroegen en deze hadden met name betrekking op de financiële situatie van de NBJB. Terechte vragen die enerzijds om meer informatie vroegen en an-

derzijds spraken van zorg over de NBJB. De NBJB'ers hebben naar beste kunnen geprobeerd deze vragen te beantwoorden, eerst schriftelijk en daarna mondeling ter vergadering. Tot in de wandelgangen liepen deze gesprekken verder.

De meest opmerkelijke zinsnede was misschien wel dat een afgevaardigde opmerkte, dat er met twee jeugdkonsulenten wordt gewerkt op het Jeugdbureau, terwijl de Algemene Vergadering ooit heeft uitgesproken slechts voor een halve jeugdkonsulent garant te willen staan.

Dat klopt inderdaad. De NBJB zou dan ook heel tevreden zijn als onze gemeenschap het geld zou opbrengen voor deze halve jeugdkonsulent, want tot nog toe is dat er niet van gekomen. Het spreekt daarnaast voor zichzelf dat de NBJB zeer kritisch zal kijken waar ze kan bezuinigen op haar werk, waarbij we de verliezen voor de inhoud van dat werk graag willen beperken.

Vervolgens werd ter vergadering de begroting van de NBJB aangenomen met daarin opgenomen een forse verhoging van de bijdragen van de gemeenten. De NBJB

NBJB

was en is blij met de acceptatie van deze begroting en ziet met belangstelling uit naar het nu ook realiseren van deze begroting.

Aan het slot van de Algemene Vergadering, bij de behandeling van agendapunt 63, waar het gaat om de diverse begrotingen van ons Uniewerk, sprak een afgevaardigde toch nog eens zijn zorg uit.

„Hebben we er wel vertrouwen in dat we waarmaken waar we allemaal voor stemmen? Als ik bijvoorbeeld kijk naar de begroting van de NBJB, waar ook bijna iedereen voor stemt; en ik zie dat ruim twintig gemeenten helemaal niet bijdragen, zijn we dan wel eerlijk voor onszelf?”

Het antwoord op deze vraag kwam van broeder Hessels, onze nieuwe UC-voorzitter die melding maakte van het feit dat de NBJB-begroting was aangenomen en dat de gemeenten er nu maar voor moesten zorgen dat het geld er ook kwam! De NBJB'ers haalden opgelucht adem en de vergadering ging verder met de overige begrotingen.

"MISSION 93" *De deur die opengaat*

Op 28 december a.s. gaan de deuren open van de Jaarbeurshallen te Utrecht. Nog niet geboekt? Nog even getwijfeld of je wel of niet gaat meedoen? Er is nog plaats. Vijf dagen lang je bewegen tussen duizenden jongeren uit 36 landen, gebruik makend van 18 verschillende talen. Vijf dagen lang bezig zijn met de opdracht van de Heer en ontdekken welke deur er voor jou opengaat, als je deze deur van Mission 93 binnengaat.

ZENDING IS LIEFDE

Het thema van dit jeugdcongres voor de zending zal zijn: „De liefde van Christus dringt ons”. De liefde is de drijfveer om de geestelijke en materiële nood van de wereld eerlijk onder ogen te zien en er daadwerkelijk iets aan te doen. De sprekers zullen hun onderwerp relateren aan dit thema. Wie kan vijf dagen lang over liefde horen en er niet door aangeraakt worden? Je kunt nu al voorspellen hoe de sfeer in de Jaarbeurshallen zal zijn. De Utrechtse politie was tijdens de vorige congressen ook al onder de indruk van de orde en rust in en rondom dit massale interkerkelijk en internationaal gebeuren. Maar het gaat niet alleen om de sfeer.

ZENDING IS PRAKTISCH

Vanaf 28 december 1992 tot 2 januari 1993 zul je kennis kunnen nemen van de praktische facetten van de hedendaagse zending. Ervaren zendingsmensen hopen inzicht te geven in de vereisten voor het werk en de werkers. Je kunt elke dag kiezen uit de vele seminars en workshops, met o.a. onderwerpen als: het vinden van Gods wil, de rol van je plaatselijke gemeente in zending en nog zoveel meer. Een dagindeling is opgezet waarin 's morgens Bijbelstudie door de Youth for Christ-directeur uit Sri Lanka wordt gehouden rondom het thema van het congres.

ZENDING IS ZOEKEN

In de beginfase van het congres kan het voor een 'eersteling' allemaal een beetje onwennig zijn. Er moet nog wel eens gezocht worden. Met behulp van de uitgereikte plattegrondjes ronddwalen om het gezochte plekje te vinden. In welke rij moet ik staan voor de registratie? Wat doen we daarna? Bij welke eetgelegenheid ben ik ingedeeld? Hoe laat begint de avondsamenkomst en in welke zaal moeten we wezen? Op welke van de 20.000 stoelen ga ik zitten? Er wordt direct al een beroep gedaan op je weerbaarheid en je pioniers-

geest. Langzamerhand raakt men beter georiënteerd. Je wordt ingedeeld in een mini-groep van de taal van je keuze en vaak ontstaat er een hechte band. Waar het nu vooral om gaat, is de uitdaging om dwars door dit alles heen meer zicht te krijgen op het plan van God met je leven. Met elkaar lusterend naar de ervaren sprekers en in-

van geestelijke leiders deel te nemen. We hopen daar ook meerderen uit onze gemeenschap te mogen ontmoeten. Dat we samen mogen leren nog effectiever onze eigen gemeente in te schakelen voor de zending, opdat er onder ons ook model-zendingsgemeenten mogen ontstaan. Op Mission 93 is er ook weer de mo-

28 dec. 1992 - 2 jan. 1993

MISSION 93

gesprek met een selectie uit de mensen van de 200 zendingsstands steeds meer ontdekken.

ZENDING VRAAGT EEN EERSTE STAP

Jouw eerste stap zou wel eens kunnen zijn: een aanmeldingsformulier aanvragen bij TEMA, Postbus 420, 3770 Barneveld.

Zelfs heb ik in allerlei functies min of meer intensief deelgenomen aan de vijf voorgaande congressen en weet dat er van al die deelnemers nu in alle werelddelen mensen werken voor de Heer. Binnenkort hopen we vanuit de gemeente Ede/Veenendaal Henk Jan en Marjan Muusse uit te zenden voor de MAF naar Oeganda. Zij hebben op het Zendingscongres van Mission 83 in Lausanne de beslissing genomen om in de zending te gaan. Na 10 jaar gaat deze beslissing in vervulling. Waar jij in het jaar 2000 je werkplek voor de Heer zult vinden, kan mede afhangen van je beslissing om naar Mission 93 te gaan. De komende Mission 93 is ook een gelegenheid om aan het programma

gelijkheid om jonge mensen uit Oost-Europa te ontmoeten, die via de actie 'Woestijnbloem' mede door meerdere van onze gemeenten in staat zijn gesteld er te zijn. Tot ziens!

Joop Schotanus

Br. Schotanus. Hij is m.i.v. 1-1-'93 geen redactielid meer.

JEZUS: ONZE VREUGDE

We zingen het hopelijk graag, misschien ook heel gemakkelijk: „Door genade ben ik een kind van God” en „O, welk een vreugde een kind van God te zijn”. Maar wat beleven we daarbij? Zijn we werkelijk dankbaar voor Gods genade? Beleven we de blijdschap dat we een kind van Hem zijn?

Van harte hoop ik, dat dat bij ons allemaal zo is. Immers, zo gemakkelijk kan iets sleur worden. Het is wel zo dat ik Gods kind ben, maar verder? Verder beleef ik daar niet zoveel aan. En toch... daar bepaalt Gods Woord ons bij, is er dat grote wonder dat God zoveel liefde voor ons heeft dat wij niet alleen Zijn kinderen heten, maar het ook zijn. We zijn het werkelijk.

Het is in ons, het is aan ons te zien; want door de Here Jezus die voor ons gestorven is, weten we wat echte liefde is. Daardoor houden we ook van elkaar en laten dat in onze daden zien. We laten zien dat we als Gods gezin, Zijn kinderen leven. Van Hem immers hebben we nieuw leven ontvangen. Dat bepaalt ons doen en laten, ons denken en spreken. Door Jezus staan we nog wel te midden van de wereld, maar zijn we er niet van. Er is meer!

We leven met de Here Jezus en zien uit naar zijn komst. Dan zullen wij Hem zien, gelijk Hij is. God is bezig de toekomst tot zijn toekomst te maken. Ook die van ons. Dan is er geen plaats meer voor eigen ideologieën, hartstochten, overtuigingen en bedenksels. Er is plaats voor Jezus, die zelf plaats heeft voor ons.

HEEFT HET LEVEN IN ZICHZELF PERSPECTIEF?

Ook al lijkt dit soms zo, toch heeft het leven in de wereld geen enkel perspectief. Als wij aan onze toekomst denken, aan onze toekomst bouwen, kan dit dan zonder de Here Jezus, die er de basis van wil zijn? Kunnen we zonder Zijn liefde, Zijn genade? Het is geen erfgoed, maar we mochten Gods liefde aanvaarden, waardoor we kinderen van God heten en ook werkelijk zijn. Zijn kind die Hij wil vormen naar Zijn beeld, opdat we sprekend op Hem zullen lijken. In zichzelf biedt het leven in de wereld geen perspectief. Er is een heel centraal punt nodig. En dat is God, de Vader en wij Zijn kinderen. Aan allen die door geloof en doop in Gods gezin zijn opgenomen, wordt gezegd in Gods woord: „Door geloof in Christus bent u één met Hem geworden, u bent als het ware omhuld door de Here Jezus”.

Omdat we dat zijn, roepen we God aan als „Abba, Vader”. Omdat we Gods kinderen zijn, krijgen we ook wat ons als Zijn kinderen toekomt. Dat heeft de Here Jezus bemiddeld. Door Hem, die de Eerstgeborene is, is het kindschap begonnen. Een kindschap, doordat we uit God geboren zijn. Hem behoren we toe, Zijn kenmerk, Zijn beeld ligt op ons. Aan Hem hebben we ons vastgeklemd. Als een keeper bij een voetbalwedstrijd die op het doel afgevuurde bal niet klemvast heeft, dan kan de bal nog gemakkelijk de goal ingaan. Klemvast betekent dat je het stevig vast hebt. Typeert dat ook niet onze relatie met de Heer? Dat we ons aan Hem, Zijn kruis, Zijn liefde, hebben vastgeklemd? Om nooit meer los te laten. Klemvast! Zeker, dat we Zijn kinderen zijn.

WAAR BLIJKT DAT NU UIT?

Het gedeelte uit 1 Johannes 2 : 28-3 : 10 bepaalt ons bij een viertal dingen:

- dat we niet beschaamd zullen staan bij Christus' komst, maar vrijmoedig-

heid mogen hebben;

- dat we Gods liefde hebben ontvangen;
- dat we Christus gelijk zullen zijn en Hem zullen zien gelijk Hij is;
- dat we gereinigd zijn van de zonde en het van de Here verwachten en niet van de duivel.

Als we in Jezus blijven, zullen we bij Zijn komst niet beschaamd staan, maar vrijmoedig met Hem gaan. Als we van Jezus zijn, delen we in Zijn liefde. Leven we uit Zijn volbrachte werk en het uitzicht dat Hij komt. Wat een vreugde zal dat zijn! Wat een hoop voor de toekomst legt dat over ons leven. Vol verwachting uitzien naar Jezus' komst en het in elke dag van Hem

verwachten. Vertrouwen op Zijn liefde, nabijheid en kracht. Helemaal Jezus' eigendom te zijn. Zo leven we toch?

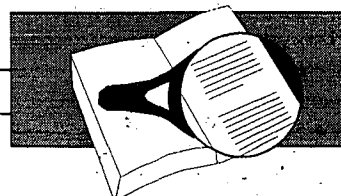
KAN HET DAN OOK ANDERS?

Johannes noemt al wie niet van Jezus is, kinderen van de wereld. Mensen die de wetteloosheid doen. Die zich niet houden aan wet en gebod. Die zitten in het net van de duivel gevangen, degenen die al van het begin zondigt en mensen tot zonde verleidt. Dat doet hij op een erg geraffineerde manier. Is niet het voorbeeld Adam en Eva in het paradijs? Vermeend geluk wordt ongeluk. Maar wie kan het wegnemen: de zonde? Wie is er zo sterk? De Here Jezus neemt de zonde weg. Hij heeft de werken van de duivel verbroken door op te staan uit de dood. Met Jezus' overwinning werd ook onze zonde tenietgedaan. En we ontvangen er genade, liefde, eeuwig leven door. Ons wacht Jezus' heerlijkheid. Jezus' bloed werd ons tot zegen. Als gereinigd van de zonde, met hoop op de Here mogen we leven als Gods kinderen, Zijn gezin. Hij heeft voor ons iets dat meer is dan goud.

MEER DAN GOUD

In allerlei sportevenementen ligt winnen of verliezen dicht bij elkaar. Door

Bijbel

één puntje meer had iemand anders kampioen kunnen worden. Soms is het zelfs een kwestie van een honderdste seconde. Wie wil niet nummer één worden en niet nummer twee of drie, laat staan nummer vier. Wie wil niet het goud veroveren? Is winnen alles? Soms is dat het enige doel. En toch is winnen niet alles. Carrière, titels en bekens zijn niet voldoende voor dit leven. Daardoor komt ons leven niet in orde. Dat komt het pas door de Here Jezus en dan hebben we meer dan goud. Dan hebben we Zijn liefde; het mooiste geschenk dat er is. Dan hebben we uitzicht; de hoop die blijft en werkelijkheid wordt. We hebben de Here Jezus, dat is onze vreugde, ons levensfundament.

J. H. Stijkel

Bezoekwerk

In diverse gemeenten krijgt het bezoekwerk aandacht. In Groningen-Zuid heeft men nu het Ouderling Bezoek Plan. Doel is het aanhalen van de onderlinge banden. Voorganger A. G. den Dekker stelt dat het samen op weg zijn als gemeente vraagt dat er meer gebeurt dan alleen de bezoeken door voorganger of raadsleden. Zo niet, dan dreigt de anonimiteit van de grote stad ook de gemeente te doordringen. In *De Boodschapper* schrijft hij: „Daarom hebben we een groot aantal mensen benaderd met de vraag: Wilt u twee keer in de maand bij iemand van onze gemeente, of bij de vrienden van de gemeente op bezoek gaan? Wij zorgen wel voor een adres, als u daar bereid toe bent. Gelukkig is een groot aantal mensen bereid gevonden.” Leden van dezelfde gemeente Gronin-

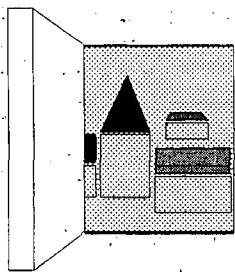
feit dat er meer dan honderd Nederlandse Baptisten als zendelingen in het buitenland werken via organisaties zoals Tear Fund, Jeugd met een Opdracht en de Nederlandse Zendingsraad. Een enorm aantal!

SCHEPEN

Op beide schepen van Operatie Mobilisatie, de evangelisatiebeweging van jongeren, vaart straks in elk geval één Nederlandse baptist. Op de Doulos, op weg naar het Siberische Wladiwostok, is dat Corné Burger uit Dordrecht. Esther van Schepen uit Harlingen is vertrokken naar de Logos II, die zich in Colombia bevindt. Bidden we ook voor deze vorm van zending? In de gemeente Pernis heeft men deze zomer uitvoerig kennisgemaakt met

Feest in de gemeente Workum

Nadat het doopvont bijna 6 jaar niet 'gebruikt' is, mocht op 1 maart van dit jaar onze jonge zuster Annie van der Plaats tot de gemeente van Christus worden toegevoegd. En nu 4 oktober was er weer feest. Nu deed onze jonge broeder Jacob de Jong de stap van gehoorzaamheid en liet zich dopen. Onze voorganger, ds. Lamain, stond tijdens de preek stil bij het kiesrecht dat wij hebben. Wij hebben niet alleen recht om te kiezen echter ook de plicht, want niet kiezen is 'tegen Jezus kiezen'. Ook kwam de verloren zoon aan de orde door de welbekende gelijkenis; hier werd de vraag gesteld: „Wie van de twee was nu verloren?” Na de doopsbediening werd tijdens de dienst het Heilig Avondmaal gevierd hetgeen als een van de hoogtepunten in deze dienst werd ervaren. Ons samen verbonden weten met elkaar en de Heer. Ook de eerste zondag van november is er wederom een doopdienst. In deze dienst worden het echtpaar Terpstra en zuster Ida de Jong gedoopt. Vervolgens in december wederom een doopdienst; hierin worden Richard en Tineke Bakker gedoopt. Wij gaan door van feest tot feest en zien het werk van:

Uit de gemeenten

gen-Zuid zijn in contact gekomen met vijf Vietnamese christenen, die uit Tsjecho-Slowakije gevlucht zijn. Deze mensen hebben behoefte aan contact met Nederlandse gelovigen; en daartoe wordt een oproep gedaan. In Musselkanaal kent men bezoekersgroepen: koppels van twee broeders of zusters die eenmaal per maand op bezoek gaan bij bejaarden die de diensten niet meer kunnen bezoeken en bij bejaarde alleenstaanden. Een deel van het bezoekwerk in de gemeente Haulerwijk, die vakant is na het vertrek van br. F. Rogaar naar Hoogeveen, zal worden gedaan door de emeritus br. G. Bongers te Hoogeveen. Hij heeft echter gezegd geen konsulent van de gemeente te willen zijn.

ZENDING

Bezoekwerk van een andere aard doen de leden van de Uniecommissie die twee aan twee de gemeenten bezoeken. Dit jaar staan er opvallend veel verslagen van deze bezoeken in de gemeentebladen. Vaak is helaas de opkomst van de gemeenteleden niet groot. Uit één zo'n verslag licht ik het

een deel van de werkers van Jeugd met een Opdracht, de opvarenden van de Anastasis. (Zie ook DC van 3 juli.) Tien dagen zouden leden van de gemeenten deze zendelingen onderdak verlenen, maar doordat de werkzaamheden aan het schip uitliepen, werden het er vijftientig. „Voor de gemeente is het een fijne en zegenrijke tijd geweest”, lezen we in *Op de Hoogte*. „In allerlei opzichten was het heerlijk om met elkaar om te gaan. De verbondenheid in Christus was duidelijk merkbaar; wij als gemeente zijn er rijkelijk door gezegend en geestelijk doorgegroeid.” De Anastasis hoopt van november tot januari in Freetown, Sierra Leone te zijn – een bekende naam! Volgend jaar moet het schip opnieuw in dok en Pernis kijkt men daar al naar uit. In de tussentijd zal een nieuwe rubriek in *Op de Hoogte* de gemeente informeren over het werk van de drie schepen van JmeO. pjl

Intrede ds. G. J. Kanis te Rotterdam-Centrum

Na een vacante periode van acht jaar beschikt de gemeente Rotterdam-Centrum nu weer over een voorganger. Op 30 augustus werd ds. G. J. Kanis als zodanig bevestigd. In een tjokvolle Dr. Feisserkapel gebeurde dit in een door ds. W. J. de Zwart geleide dienst. Hij sprak vanuit 1 Joh. 3 : 18 t/m 24, waarin de onderlinge liefde centraal staat. Na bevestigd te zijn, hield ds. Kanis zijn intredeprek over Jezus' ontferming over de voortgejaagde en afgematte schapen zonder herder, Matth. 9 : 35-38. Er volgden nog toespraken met gelukwensen en verwelkoming namens onze Unie-gemeenschap, de docenten van de Tweede Weg Opleiding, de gemeente Leeuwarden, de omliggende gemeenten e.a. De bij een

**Baptisten lezen
DE CHRISTEN**

de Heilige Geest werkzaam in onze gemeente.

K. Bakker

(Het doopbericht van zr. Annie v. d. Plaats is per abuis niet in DC verschenen. Bij deze alsnog de foto van toen. De redactie.)

intrede van een voorganger gebruikelijke presentatie van de gemeente vond in verband met de late vakanties van de meeste leden op 4 oktober plaats. Ook dit was een vreugdevol gebeuren. Het spreekt vanzelf, dat wij als gemeente blij zijn om na zo'n lange tijd weer een voorganger te hebben, weliswaar part-time, maar toch! Voor br. Kanis zal het ongetwijfeld de vervulling van een wens zijn, om na een moeizame en lange studie nu in onze gemeente aan het werk te gaan. Dat neemt niet weg, dat het van moed getuigt, dat hij bereid was in te gaan op de roep van een kleine gemeente in de randstad. Wij beseffen dan ook, dat het voor de familie Kanis een hele overgang zal zijn, om hier in het westen te leven en te werken. En uiteraard zijn wij dankbaar voor dit alles. Maar in de eerste plaats danken wij toch de Heer der gemeente, wiens leiding wij hierin onderkennen.

W. S. Visser

Een gedenkwaardige dag in Utrecht Silo

Zondag 6 september was voor de gemeente 'Utrecht Silo' een gedenkwaardige dag. Wij stonden stil bij het feit dat onze voorganger, Rolf Venema, de gemeente vijf jaar had gediend, wij waren getuige van de bevestiging van zr. Roswitha van Oorde als ouderling van onze gemeente, wij zagen wat onze kinderen aan speelgoed hadden gemaakt voor Sierra Leone en wij vierden het Avondmaal. Op zichzelf geen opwindende feiten, maar samen maakten ze onze morgendienst heel bijzonder.

Vijf jaar is geen gebruikelijke periode voor een jubileum, maar voor onze gemeente zijn de vijf jaren dat br. Venema onze voorganger is geweest, heel belangrijk geweest.

Hij heeft de gemeente, na een moeilijke periode voordien, met grote toewijding en liefde geleid. Hij heeft de gemeenschap gebouwd en ons het evangelie van Christus verkondigd, zonder retoriek, nuchter en ter zake. Wij zijn als gemeente de Heer dankbaar voor zijn dienst en het leek ons goed dat ook eens in onze gemeenschap van gemeenten uit te spreken.

J. Reiling

Alleenstaanden-weekend in Steenwijk

Zaterdag 19 september hebben 28 mensen, die geen partner hebben elkaar ontmoet in Fredeshiem. Voor mij was het de eerste keer, maar velen kenden elkaar van voorgaande jaren. Een warm onthaal. Je voelde je er meteen thuis. 's Middags een bijbelstudie over de levenslessen uit het leven van Elia. Iedereen vond hier wel wat in van zichzelf. Het gaf gespreksstof voldoende en er ontsponnen zich spontaan heel diepgaande gesprekken tussen jong en oud. Een goed gekozen thema.

De bonte avond was een happening. Een zelf geschreven (niet door mij) gedicht, waar muziek en mens vergeleken werden, was een topser. Knap! Alle verborgen talenten kwamen naar boven. Zondag een gezamenlijke dienst gemaakt en na veel wandelingen, gesprekken en evaluatie nam iedereen 's middags afscheid. Hier was de Geest van God. Ieder was zichzelf. Niemand voelde zich het derde wiel aan de wagen. Een heel fijn weekend om op terug te kijken. Hopelijk volgend jaar weer.

Bruis Meijer

MOLDAVIË

Het volgende hulptransport zal zijn op 28 november 1992.

Kleding en voedsel kunt u inleveren in de bekende bananedozen.

Financiële gaven graag storten op Postgiro 81255, Noodfonds der Unie m.v.v. 'Moldavië'.

Musselkanaal volop in beweging

Ook in de vacante periode wordt er in Musselkanaal hard gewerkt. Met dankbaarheid en tevredenheid kunnen we terugkijken op een geslaagde evangelisatieactie in het centrum van Musselkanaal. Tijdens de '100-uren-actie' van donderdag 1 tot zaterdag 10 oktober hadden we nl. een muziekkoepeel in het centrum. Er waren optredens van 'To the Point', 'True light', 'Dabar', 'Looft den Heer' en 'Zonnestraal'.

Zaaierkranten werden uitgedeeld en mensen werden uitgenodigd voor een gratis kopje koffie. Vele inwoners van Musselkanaal en omgeving bleven staan om te luisteren en een kijkje op onze boeketafel te nemen. De gratis koffie, in combinatie met de zaaierkranten en de optredens, was een prima aanleiding om een gesprek te beginnen en meerdere mensen hebben we het evangelie (nog maals) mogen uitleggen. Ook tijdens de evangelisatiedienst op zondagavond en de jaarlijks gehouden 'Sing-In' kwamen vele mensen die de blijde boodschap van het Evangelie ook daar duidelijk hebben gehoord.

Al met al een fijne en gezegende tijd, waar we onze Vader oprecht dankbaar voor zijn. Dankbaar omdat Hij ons wilde gebruiken en we anderen van Hem mochten vertellen, maar ook omdat de gemeente zo trouw meewerkte tijdens de hele week en we mochten ervaren dat we samen één waren in Hem. Namens de gemeente,

J. E. Panneman

EUROPESE BAPTISTEN VERGADEREN IN ENGELAND

De Europese Baptisten Federatie heeft haar jaarvergadering gehouden in Engeland van 28 september tot 3 oktober. Uit geheel Europa waren de vertegenwoordigers van de aangesloten Unies en Conventies naar Broxbourne gekomen om te spreken over het gezamenlijke baptistenwerk in Europa. Namens de Nederlandse Unie was aanwezig ds. Fred Smit. Br. Geert Jan Blanken vertegenwoordigde de Europese Baptisten Jeugd Beweging, terwijl br. Jan Aaldring aanwezig was voor de hulp aan Oost-Europa.

DE OVEREENKOMST VAN HAMBURG

Een groot gedeelte van de vergadering werd in beslag genomen door de relatie EBF en FMB, de Foreign Mission Board, de zendingscommissie van de zuidelijke baptisten in Amerika. De relatie was verstoord, maar is onlangs hersteld in Hamburg (zie DC 28). Zowel de EBF als de FMB waren overtuigd van de geestelijke nood in Europa. Om in deze nood te voorzien, is een samenwerking tussen de EBF en verschillende baptisten zendingsorganisaties noodzakelijk. Uit de gezamenlijke verklaring van de EBF en de FMB blijkt dat zij op basis van geestelijke/bijbelse principes de samenwerking willen en kunnen voortzetten. In de vergadering heeft men hiervoor de Heer gedankt.

Uit de overeenkomst van Hamburg blijkt ook dat de FMB de relatie met de EBF niet negatief laat beïnvloeden door de samenwerking van de Europese baptisten met de Cooperative Baptist Fellowship. De CBF wordt gevormd door baptistengemeenten van de Southern Baptist Convention, die grote moeite hebben met de fundamentalistische koers van hun Conventie. Inmiddels heeft de CBF een eigen zendingscommissie die zich m.b.t. Europa wil concentreren op de vorming van voorangangers in Oost-Europa. Voorlopig laat die zich vertalen in een grote financiële ondersteuning van het seminarium te Rüschiikon. De Foreign Mission Board geeft in haar zendingsactiviteiten prioriteit aan evangelisatie met als doel het stichten van nieuwe gemeenten.

EBF-CONGRES 1994

Het vijfjaarlijks congres van de EBF zal plaatsvinden in 1994 te Oslo. Men verwacht dat 5000 baptisten uit heel Europa van 26 t/m 31 juli zullen samenkomen in het congrescentrum van de Noorse hoofdstad.

Voor het eerst is er een speciaal programma voor kinderen en tieners. Gezinnen zijn dan ook hartelijk welkom. Iedere avond zijn er grote samenkomsten, waarin o.a. voorgaan: Denton

Lotz, algemeen secretaris van de BWA en Theo Angelof, de voorzitter van de Bulgaarse Unie. Koren en muziekgroepen uit vele Europese landen zijn uitgenodigd om hun medewerking te verlenen. 's Morgens zijn er Bijbelstudiegroepen, 's middags zijn er verschillende workshops. Zaterdagavond wordt in het centrum van Oslo een grote evangelisatiecampagne gehouden. Het thema van het congres luidt: „Samen dienen wij de Heer”. Een dergelijk gebeuren is een unieke gelegenheid om broeders en zusters uit geheel Europa te ontmoeten en te ontdekken hoe de Geest van God werkt in Oost en West.

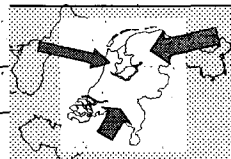
INSTITUTE FOR MISSION IN EUROPE

Binnen de EBF zijn vier studiegroepen: Theologie en Opleiding, Zending en

identiteit van de baptisten in Europa. In januari 1992 heeft te Dorfwil een consultatie plaatsgevonden waar vertegenwoordigers van de Europese unies gesproken hebben over de identiteit van baptisten in Europa. In januari 1992 heeft te Dorfwil een consultatie plaatsgevonden waar vertegenwoordigers van de Europese unies gesproken hebben over de identiteit van onze gemeenschap. Het materiaal van deze ontmoeting heeft men verzameld in een rapport. Het rapport telt 13 artikelen waarin o.a. wordt beschreven; het gezag van Christus en de Bijbel, de autonomie van de lokale gemeente, de doop en het priesterschap van alle gelovigen.

Het rapport moet niet worden beschouwd als een soort geloofsbelijdenis, maar als een hulpmiddel om de identiteit van de baptisten in Europa,

Buitenlands

nieuws

Evangelisatie, Communicatie en Externe Relaties.

In een rapport van de studiegroep Zending en Evangelisatie wordt aangetoond dat de politieke en sociale veranderingen in Europa de deuren wijd hebben geopend voor missionair werk.

De studiegroep stelde de vergadering voor te komen tot de realisering van een nieuw instituut binnen de EBF dat plannen ontwikkelt en coördineert m.b.t. de verspreiding van het Evangelie in ons eigen werelddeel. Verder dienen de medewerkers van dit instituut studieprogramma's te ontwikkelen die het missiologisch bewustzijn van de baptisten in Europa versterken. Het was echter onduidelijk hoe dit instituut gefinancierd moest worden. De studiegroep zou zich hierover verder beraden. De divisie Theologie en Opleiding presenteerde een studierapport over de

anno 1992, te omschrijven en uit te leggen aan derden. De vergadering heeft de studiegroep verzocht om verder te werken aan dit rapport, waarin ook de positie van de kinderen in onze gemeenten moet worden omschreven. Hiertoe heeft men Geert Jan Blanken gevraagd deel uit te maken van de studiegroep.

OOST-EUROPA

De broeders uit Moldavië hebben ons gevraagd hun dank over te brengen aan alle broeders en zusters in Nederland. Vol trots liet de voorzitter van de Moldavse Unie, broeder Lignovenko, zijn 'Hollandse' kostuum zien. Het sturen van kleding en schoenen is nog steeds noodzakelijk.

In de vergadering was ook aanwezig dr. Chris Bennet, uitgezonden naar Albanië door de Engelse Unie in samenwerking met de EBF. Albanië was één van de weinige landen in Europa waar

Lezers

aan het woord

DE DOODSTRAF (1)

Belangrijk hierbij is wie wij zelf zijn. Ik denk dat wij als Baptisten geloven dat alles wat in de Bijbel staat, geopenbaarde waarheid van God is. De Bijbel leert ons nu dat de gehele wereld onder het oordeel Gods ligt. Door het reddingswerk van de Here Jezus worden wij verlost van het komende oordeel en behoren niet meer tot deze wereld; maar zijn nu onderdanen van het Koninkrijk Gods geworden. In deze wereld zijn wij nu vreemdelingen en bijwoners en moeten we ons onderwerpen aan alle menselijke instellingen om des Heren wil. (1 Petr. 2)

Vervolg van pagina 14

nog geen baptistengetuigenis klonk. Sinds 20 september 1992 heeft dit ex-communistische land een baptistengemeente in de hoofdstad Tirana. Chris Bennet vertelde, dat in Albanië een enorme honger is naar het Evangelie. Gedurende vijftig jaren was iedere vorm van geloof bij de wet verboden. Via het nieuwe steunpunt van de EBF (zie DC 28) wil dr. Bennet een begin maken met het ontwikkelen van allerlei baptisten-activiteiten: agrarische projecten, medische hulp en evangelisatie.

De directeur van het noodfonds van de BWA, Paul Montacute, riep de Europese Unies op de grote nood in Afrika niet te vergeten. In vele Afrikaanse landen sterven mensen van de honger en de dorst. De BWA heeft een „\$ 2.000.000 plan” opgezet om de hongerigen in Afrika te helpen. Gemeenten die aan dit plan willen meedoen, kunnen hun bijdrage storten op het gironummer van het noodfonds van onze eigen Unie.

TENSLOTTE

De volgende EBF-vergadering zal plaatsvinden in Kishinov, Moldavië. De broeders uit Moldavië hebben reeds medegedeeld, dat zij deze vergadering willen combineren met een grote evangelisatiecampagne in het hele land. De deelnemers aan deze EBF-vergadering hebben dan ook afscheid genomen met het elkaar toewensen van Gods zegen en een „Tot ziens in Moldavië”.

Fred Smit

Lezers aan het woord is bedoeld voor korte reacties (max. 150 woorden) op berichten of artikelen in DC. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden brieven te redigeren; in te korten of niet te plaatsen (meestal vanwege ruimtegebrek).

Dit schreef Petrus in een tijd dat de christenen randfiguren in de wereld waren en in het geheel geen macht uitoefenden. In deze tijd van de grote afval (2 Thess. 2 vers 3) keert deze situatie weer terug. Petrus zegt dus dat wij vreemdelingen en bijwoners zijn in deze wereld, dit houdt in dat wij in deze wereld geen wetten te stellen hebben en wij ons als goede gasten in deze wereld te gedragen hebben. Paulus zegt (Rom. 13 : 1-7) dat wij de overheid moeten gehoorzamen, want die is door God ingesteld. De overheid bepaalt dus of de doodstraf ingesteld of afgeschaft moet worden.

Als christenen hebben wij de opdracht om de blijde boodschap te verkondigen. En die moeten wij ook verkondigen aan hen die de doodstraf gekregen hebben. Want de overheid kan het lichaam wel doden, maar de ziel niet (Matth. 10 vers 28). Daarom is de doodstraf ook een zaak van dit vergankelijke leven. Voor iemand die de doodstraf ontvangen heeft, is er in deze vergankelijke wereld geen genade en vergeving. Maar ook voor de ter dood veroordeelde is er wel genade en vergeving om het eeuwige leven te mogen ontvangen. De liefde van God onze Vader en de genade van de Here Jezus Christus staan hier borg voor.

G. de Valk, IJmuiden.

DE DOODSTRAF (2)

Aan de opmerkingen over de doodstraf in De Christen van 14 augustus jl. wil ik graag het volgende toevoegen.

- Volgens een van de nestoren van de criminologie in Nederland, de inmiddels overleden prof. W. Nagel, is de doodstraf geen straf. Een straf dient aan andere criteria te voldoen dan aan vergelding alleen, nog afgezien van (begrijpelijke) wraakgevoelens.

- Uit onderzoek is gebleken dat de doodstraf volstrekt niet afschrikwekkend werkt op potentiële daders. De indruk bestaat zelfs dat het verband net andersom ligt! De meeste en vaak

gruwelijkste misdrijven tegen het leven worden gepleegd in landen/staten waar de doodstraf toegepast wordt.

C. J. Huizinga, Hengelo (Ov.)

DE DOODSTRAF (3)

In het OT tref ik geen afwijzing van de doodstraf aan. In het NT vind ik ook geen afwijzing van de doodstraf. Dat zou ook niet kunnen, daar de dood van Christus, als straf voor de zonde essentieel is.

Niet wij (als individu) straffen, maar de staat. De staat straft niet rechtstreeks namens ons, maar als een door God gegeven instelling. Een rechterlijke instantie die niet de moed heeft om naar eer en geweten optredend fouten te maken, heeft uiteindelijk geen levensvatbaarheid.

Ik heb er vrede mee als de doodstraf als vonnis wordt geëist, maar zoals in België automatisch wordt omgezet in levenslang. Een ieder, ook de gestrafte, weet dan waar hij aan toe is, maar ook hoe zwaar zijn misdaad is. En hij krijgt de kans op bekering. Persoonlijk ben ik voor de doodstraf.

P. S. Spaä, Arnhem

DE DOODSTRAF (4)

Het OT kent de doodstraf in de vorm van „dood door de hand van God”, een directe doodstraf zonder tussenkomst van mensenhanden, bijv. Korach en zijn mannen, de zonen van Aäron e.a. Het NT kent deze zelfde doodstraf. Denk maar aan Ananias en Saphira. Johannes spreekt over deze doodstraf als hij schrijft over „zonde tot de dood” (1 Joh. 5 : 16).

Vanuit het jodendom is bekend dat een doodstraf alleen voltrokken kon worden; als de zondaar tevoren gewaarschuwd was en hij niet had willen luisteren.

De tegenstelling wet-genade, is een onbijbelse tegenstelling. Het OT is net zo vol van genade als het NT. De Israëlieten moesten ook uit genade leven, net zoals wij.

Tenslotte: Het NT vermeldt nergens de uitvoering van een doodstraf. Wel schrijft Paulus, dat de overheid het zwaard niet tevergeefs draagt. Dit alles betekent niet dat ik een voorstander zou zijn van de invoering (of „uitvoering”) van de doodstraf.

H. G. Koekkoek, Alphen a/d Rijn

Openb. 2: 10b

Mijn lieve man en allerliefste, zeer zorgzame pap en opa

SIETZO DIJKHUIZEN

heeft zijn intrek bij de Heer genomen. Die hem de Kroon des Levens zal geven.

„Daar juicht mijn ziel tot U, o Heer, mijn God: hoe groot zijt Gij!”

* 17-4-1918 — † 18-10-1992

9721 JJ. Groningen
Couperusstraat 132

Groningen: S. Dijkhuizen-Timmer
Grijpskerk: J. R. Schuttel-Dijkhuizen
D. Schuttel
Robin

De begrafenis heeft plaatsgevonden op vrijdag 23 oktober jl.

Openb. 2: 10b

Op 18 oktober heeft de Here tot Zich genomen onze broeder

SIETZO DIJKHUIZEN

op de leeftijd van 74 jaar.

Baptisten Gemeente Groningen-Zuid

De Here is mijn Herder
Psalm 23

In dit vertrouwen is door haar Heer thuisgehaald onze zuster:

EGBERDINA JANTINA DE JONGE

echtgenote van Hendrik Lubben

op de leeftijd van 56 jaar.

Baptisten Gemeente te Emmen

"Veilig in Jezus' armen"

Met droefheid namen wij kennis van het overlijden van ons oudste gemeentelid

br. WIETSE GERRIT MASSINK

op de leeftijd van 90 jaar.

Baptisten Gemeente Hoogezand
"Woldwijk"

"En zie, Ik ben met u al de dagen tot aan de voleinding der wereld."
Matth. 28: 20

Heden is van ons heengegaan, in vol vertrouwen op haar Heer, onze zuster

TRIJNTJE CORPORAAL

weduwe van Kornelis Alderik Talens

in de leeftijd van 71 jaar.

Pernis, 10 oktober 1992.

Baptisten Gemeente Pernis

God nam tot Zich-Zijn kind, onze zuster

NINA BOS

Geb. 24-4-1973

Overl. 18-10-1992

Baptisten Gemeente
Hoogezand-Beukemastraat

LEVEN
EN KRACHT

lektuur-evangelisatie

Evangelisatiemateriaal voor de kerstdagen.

Specifiek gericht op rand- en buitenkerkelijken.

Een bijbelse boodschap voor de mens van deze tijd in de taal van deze tijd!

Leven en Kracht, nr. 285:

„Wat doe je met kerst”? (nieuw)

Leven en Kracht, nr. 273:

„Méér dan een kado...”

4 blz. A5 in kleur. Prijs f 0,18.

Bij aantallen korting.

5 verschillende evangeliserende kerstkaarten. Dubbele fotokaarten in kleur.

Prijs f 1,- p. st. Nu f 0,75 p. st.

Groot assortiment folders en kaarten!

Postbus 4, 3958 ZT Amerongen.

Tel. 03434-53444.

Fax 03434-57603.

Adressen

Het nieuwe adres van A. Hofman luidt:
Dikbosstraat 15, 7814 XN Weerdinge,
tel. 05910-15838.

Thema-avond van de Groninger bond over de ECU

Op 10 november zal in de Baptistenkerk te Delfzijl een thema-avond worden gehouden. Deze avond zal ds. Peet Wijchers het werk van de ECU belichten en vooral de nieuwe ideeën. We nodigen iedereen uit deze avond te bezoeken.

Plaats: Baptistenkerk o.h. van der Kornputplein te Delfzijl.

Aanvang: 19.45 uur.

C. Pleijsier, secr.

Persbericht

De Raad voor Contact en Overleg betreffende de Bijbel vierde onlangs haar 25-jarig jubileum. Wie meer wil weten over de RCOB, kan terecht bij een alleraardigst boekje „Ontmoetingen rondom de Bijbel. Een kwart eeuw RCOB”. Het is geschreven door Jan J. van Capelleveen. Te bestellen bij de RCOB ad f 7,50 op het adres van het NBG, Postbus 620, 2003 RP Haarlem.

VAN DER GRAAF

TOP
VERHUIZERS

VERHUIZINGEN HULPDIENT

de Christen

**Start algemeen
consulent**

**Interview met
legerpredikant**

Stemming(!) op de A.V. ...

Agenda

- 24 nov. GBS-dag voor alle medewerkers (Zwolle)
- 6 dec. Radiodienst vanuit Stadskanaal-Noord
- 16 jan. 1993 Instructiedag voor GBS-leiders (Zwolle)
- 31 jan. 1993 GBS-zondag
- 8 mei 1993 Landelijke Ontmoetingsdag (Apeldoorn)
- 21-23 mei 1993 Strubben-festival

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland; verschijnt tweewekelijks; abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar.

Redactie:

drs H. D. Huiting,
drs. P. J. Lalleman, J. Schotanus,
ds. Jac. Schouten, ds. J. H. Stijkel.

Eindredacteur (interim):

drs. H.D. Huiting, p/a Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin. De kopij dient uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum bij de eindredacteur te zijn.

Administratie

Bureau der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin; tel. 030-284494/284457, fax. 030-251798, giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten. Alle advertenties opgeven aan het Uniebureau.

VAN DE REDACTIE

In dit nummer van De Christen vindt u een aantal verslagen van de jaarlijkse Algemene Vergadering van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland.

De redactie van dit blad ging ook met een zekere spanning deze AV in, want hoewel het verslagjaar 1991 ons tijdschrift nog in oude stijl was verschenen, was toch te verwachten dat de vergadering zich meer zou bezighouden met de nieuwe stijl van De Christen. Bovendien stond de beleidsnota van De Christen ter discussie. En deze ging geheel over de nieuwe stijl.

We mogen met dankbaarheid constateren dat deze beleidsnota goed is ontvangen. Een enkele kritische opmerking werd nog wel gemaakt, maar over het algemeen zag men wel een goed voortgang in de redactie van ons blad. Eén afgevaardigde drukte het zo uit: "Er is hoop". Tevens vroeg hij zich af wat de redactie bedoelde met het gezelliger maken van de achterpagina!

Wel werd er gevraagd om nog wat meer gemeentelijke en vooral ook buitenlandse informatie, wat de redactie goed heeft beluisterd. Het is natuurlijk nodig dat we daarvoor de medewerking van de gemeenten krijgen: Gaat uw gemeenteblad al maandelijks naar de redactie van De Christen?

In de wandelgangen werden er heel wat complimenten aan de redactie uitgedeeld: Men was blij met ons blad zoals dit nu verschijnt. Er is echter toch aan dit alles wel een donker randje. Om te kunnen blijven werken op de wijze waarop we nu bezig zijn, is het nodig dat er meer abonnees komen. Een afgevaardigde vertelde mij het blad met negen anderen te lezen. Misschien gebeurt dit wel vaker. Dan moeten al die samenlezers zich eens afvragen of het niet veel mooier is om het blad alleen te hebben en het later nog eens als een soort naslagwerk te kunnen gebruiken.

Toch zijn wij blij met de ruim honderd nieuwe lezers welke er de laatste maanden zijn bijgekomen en we hopen dat de groei zich doorzet. Wij, van onze kant, zullen trachten aan de verlangens van de vergadering te voldoen, om het blad vooral een brede informatieve status te geven. Dan wordt het inderdaad een blad voor heel veel Nederlandse Baptisten.

Jac. Schouten

**Met u, door u, aan u
samen doorgeven**

8 mei 1993, Landelijke Ontmoetingsdag

INHOUDSOPGAVE:

Bevestiging en intrede van ds. P. der Werf (J. H. Stijkel)	3
AV-verslagen	4 t/m 10
Uit de gemeenten	11
Maak ons tot .... (J. H. Stijkel)	12
Bijzonder Pastoraat V: legerpredikant (H. D. Huiting)	13
De vijgeboom en de bomen (G. van 't Wout)	14
Boekbespreking	15

BEVESTIGING EN INTREDE VAN DS. P. VAN DER WERF

In de kerk van de baptistengemeente Hengelo-Centrum aan de Jacob Catsstraat vond 1 november jl. de bevestiging en intrede plaats van ds. P. van der Werf.

In een feestelijke dienst van gemeente met genodigden vond de bevestiging plaats door ds. H. Bijleveld. Namens onze Uniegemeenschap sprak ds. G. Bosveld het voorgangersechtpaar toe, waarna ds. Bijleveld ons bepaalde bij het gedeelte uit Ef. 4 : 1-16. Na de vragen aan de gemeente en de voorganger werd voorbede gedaan voor de voorganger en zijn gemeentearbeid en voor zijn arbeid als algemeen consulent in onze Uniegemeenschap. Daarna werd ds. Van der Werf gezegend met de woorden van Num.

Jager namens de ECU, br. Blaak namens de gemeente Hengelo 't Venster en br. Grootenhuis namens de gemeente Hengelo-Centrum en het Gewest.

Na een dankwoord van ds. Van der Werf zong het koor nog twee liederen en werd de dienst besloten met het lied: Getrouw is God, Zijn plannen falen niet.

Na afloop van de dienst werd het voorgangersechtpaar door velen begroet en was er gelegenheid om koffie te gebruiken. Met hen die dit al tijdens de

6 : 24-26. Het zangkoor Immanuël zong twee prachtige liederen, waarna de voorganger een overdenking hield over 1 Cor. 3 : 10-23, waarin hij de nadruk legde op het bouwen van de gemeente.

Er waren woorden van welkom door br. Koning van de gemeente Den Haag, br.

diens uitspraken wensen we broeder en zuster Van der Werf een gezegende tijd toe in Hengelo-Centrum en willen we br. Van der Werf ook veel zegen en kracht toewensen in zijn taak als algemeen consulent van onze Uniegemeenschap.

PERSBERICHT

Per 1 november is ds. P. van der Werf in dienst getreden als algemeen consulent. Deze nieuwe functie is ingesteld om meer inhoud te geven aan het contact tussen de Unie en de aangesloten 83 gemeenten. Ook het pastoraat aan voorgangers ('pastor pastorum') behoort tot zijn taak. Daarnaast zal hij zich bezighouden met de voorlichting van de Unie en de buitenlandse en interkerkelijke contacten.

Ofschoon de functie van algemeen consulent nog concrete invulling moet krijgen, is duidelijk dat de interne communicatie binnen de Unie prioriteit nummer één is. Ds. Van der Werf is enerzijds 'op afroep' beschikbaar voor gemeenten en voorgangers, die behoefte hebben aan een 'luisterend oor' en hulp en advies bij problemen. Anderzijds zal hij uit eigen beweging bezoeken afleggen. In principe komen alle Baptisten Gemeenten in een bepaalde tijdsperiode daarbij aan de beurt. De bedoeling is op gemeente-avonden voorlichting te geven over het werk binnen de Unie en daarnaast in gesprek te gaan over van alles dat zich binnen de gemeente afspeelt. Uiteraard is er ook gelegenheid voor afzonderlijke contacten, waaronder met voorgangers.

De externe communicatie, die eveneens tot de opdracht van de algemeen consulent behoort, zal in eerste instantie wat minder aandacht krijgen, omdat de behoefte aan verbetering van de onderlinge contacten en aan bijstand aan gemeenten het sterkst is. Toch zal ds. Van der Werf ook op dit gebied een centrale rol gaan vervullen. Dit binnen de mogelijkheden van een half-time functie en uiteraard in goed overleg met anderen, die externe contacten voor de Unie verzorgen.

J.H. Stijkel

De plenaire zittingen op donderdag:

HOOGTEPUNTEN

Nadat iedereen zijn en haar plaats had gevonden, wat op de donderdagmorgen van de AV altijd een beetje moeilijk schijnt te zijn, werd de vergadering geopend door br. J. P. Pieterse, voorganger van de gemeente te Nieuw-Buinen. Deze wees naar de gemeente in Jeruzalem van de eerste eeuw, waarin, evenals vandaag, allerlei verschillen in denkwijzen te vinden waren. De spreker wees er echter op dat wij samen deze AV kunnen ingaan als we ook bereid zijn om samen te luisteren naar wat de Here God ons heeft te zeggen. In dit verband wees br. Pieterse bijzonder op een woord uit Job 37:14, waar Elihu zegt: „Sta stil en let op Gods wonderen.” Met deze fijne woorden gingen we de AV in. De waarnemend voorzitter van de Commissie der Unie, br. G. Bosveld, stelde punt 2 van de agenda aan de orde, de *verkiezing van de voorzitter* van de AV. Met bijna alle stemmen werd br. H. Bijleveld gekozen. Vanaf het moment dat hij de voorzittershamer overnam, heeft hij met strakke hand de vergadering geleid. Een hoogtepunt was toen de dochter van de gemeente Delfzijl, de gemeente *Appingedam*, nu zelfstandig geworden en op eigen benen staand, in de Unie werd opgenomen. Dit gebeurde zonder stemming. Daarna werd deze jonge gemeente door br. W. Hessels hartelijk toegesproken en in het gebed aan de Here opgedragen. Een nieuw hoogtepunt diende zich aan, toen er enkele voorstellen moes-

ten worden besproken en aangenomen, welke betrekking hadden op het *consulentschap* van br. P. van der Werf. Een nieuwe functie, die hij in onze Uniegelederen gaat bekleden. De voorstellen hadden betrekking op de Algemene Dienst van de consulent en het verzoek van de AV aan de gemeente Hengelo, Jacob Catsstraat, om br. P. van der Werf te beroepen en weer gedeeltelijk af te staan voor het werk in de Unie. Beide voorstellen werden zonder hoofdelijke stemming aangenomen, waarna br. Bosveld een hartelijk woord sprak namens heel de Unie en br. J. Schipper de nieuw benoemde consulent in het gebed aan de Here opdroeg. Nadat er enkele voorstellen van organisatorische aard waren behandeld, ging de vergadering verder met de behandeling van het *Jaarverslag* van de Commissie der Unie. Een groot aantal vragen werden er gesteld en bovendien kwamen enkele moties ter tafel, die hun bespreking vroegen. Dat alles kostte wel wat tijd, waarmee deze beide plenaire zittingen werden gevuld en de afhandeling van het jaarverslag pas op vrijdag verder kon gaan. Ongetwijfeld leest u daarvan op één van de andere pagina's van DC. Overigens, alle foto's zijn gemaakt door br. Y. Postma uit Noord-Bergum en dat mag best even vermeld worden! Al met al was de eerste dag van de AV,

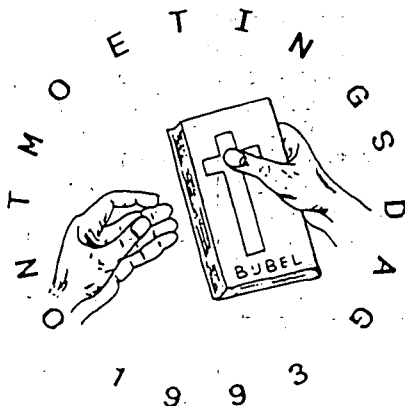

Naast br. Bijleveld als voorzitter van de AV zijn herkozen c.q. gekozen de volgende personen: Voor de UC de brs. A. van den Berg en J. Chr. Schipper; voor de FCU br. H. Wijma en in vacature br. W.P. van Berkel; voor de ECU br. P.W.M. Egberts; voor de UZC br. B. Posthumus en in vacature zr. M. Stijkel-Kuypers; voor de CvdO br. J. Bouritius en in vacature br. H.C. Schaap; voor de redactiecommissie van DC de brs. H.D. Huiting, P.J. Lalleman, Jac. Schouten, J.H. Stijkel en in vacature br. H.G. de Winkel.

inclusief de sectievergaderingen, een goede dag, met een fijne sfeer welke hoop geeft voor de toekomst van onze Unie.

Jac. Schouten

LANDELIJKE

Sectie A

OP DE GRENS VAN TWEE WERELDEN

Het is niet gebruikelijk met het slot te beginnen, maar het voorstellen van de kandidaat-zendingen was wel het hoogtepunt in deze vergadering. Willem Albertus Cornelis Hardeman en Marjolein Ruth Hardeman-Sussenbach werden door de Unie Zendings Commissie voorgesteld als zendingen, met bestemming Kameroen. Zij werden van harte aanvaard.

Marjolein vertelde hoe zij zich van jongsaf aangetrokken gevoeld heeft tot de zending. Zij heeft zich onder andere in Haïti en Jemen georiënteerd op deze taak. Zowel Wim als Marjolein hebben nu het gevoel te leven op de grens van twee werelden. Beiden hebben hun dagelijks werk, en tegelijk zijn zij zich aan het voorbereiden op hun toekomstige arbeid. Ook *Aukelien Gea Hunse* werd van harte aanvaard als kandidaat-zending. Zij komt niet in een andere wereld terecht, want zij diende reeds een jaar in Kassiri, Sierra Leone, en heeft zich daar goed op haar plaats gevoeld.

Ducky Rosier (zie voorpagina!) stapte na tien jaar Sierra Leone weer terug in de Nederlandse maatschappij, ook een overgang. De tien jaar, met mooie en moeilijke momenten, waren snel voorbij, zei ze. Tegen de mensen in Kassiri, die haar niet graag misten, zei ze: „Jullie krijgen mijn kleine zus, Aukelien, terug.” Ducky deed nog een oproep te bidden voor vrede in Sierra Leone, want de rebellen zijn weer actief.

Voorzitter Molema bedankte Ducky voor haar inzet. Ook Jeltje Blaauw voor haar werk in de UZC. Zij is nu lid van de Europese Baptisten Zending. De uitzendingen van Wim en Marjolein Hardeman en Aukelien Hunse, evenals dankdiensten voor het werk van Ducky Rosier en Anneke Oppenhuizen, zullen nog door de UZC bekendgemaakt worden.

DE VERDERE AGENDA

Voorzitter Bijleveld van de *Unie Bouw Stichting* kon mededelen, dat men nu naast een architect ook een binnenhuisarchitect rijk is, br. Kwast. Zo kan de UBS ook adviseren over inrichting of herinrichting van gebouwen. De overige mededelingen worden langzamerhand standaard: Laat de gemeenten niet alleen profiteren van de lagere rentelasten, maar ook hun reserves beleggen bij de UBS in plaats van bij de banken. En vergeet het 10-centsfonds niet, waaruit gemeenten hun zwaarste hypothecaire lasten verlicht kunnen krijgen.

Het *Pensioen- en Invaliditeitsfonds* gaat de risico's van invaliditeit van voorgangers herverzekeren, voorlopig voor 5 jaar. Uit de gemeenten klonk zorg over de dekking van de pensioenen, die nog niet honderd procent is. Die zorg deelt het PIF, maar het fonds is bezig met een jarenlange inhaaloperatie van 30 tot thans 90 procent dekking. Vanwege de kosten kan uitbouw tot 100 procent nog een aantal jaren duren.

Voorzitter Niëssink memoreerde, dat br. C. Mostert vanaf 1965 met één korte onderbreking tot zijn aftreden nu, lid geweest is van het PIF.

De *Evangelisatie Commissie der Unie*

en de Unie Zendings Commissie wandelen al een beetje hand in hand, getuige twee UZC-gezichten tussen de ECU-leden achter de tafel. Er was waardering voor het ECU-jaarverslag. Dat had wel de vraag opgeroepen hoe nu precies de relatie ECU-Evangelische Alliantie is. Is de ECU lid, of de Unie Commissie, die onze gemeenschap in en buiten rechten vertegenwoordigt? Daar had de ECU nog niet over nagedacht. ECU en EA hebben elkaar veel te bieden, bijvoorbeeld op het gebied van gemeente-opbouw. Het hand-in-hand optrekken van ECU en UZC heeft geresulteerd in het besluit jaarlijks twee nummers van *De Christen* te bestemmen tot „specials”, met artikelen van beide terreinen. Vanwege de hoge kosten heeft de UZC de uitgave van *Gemeente en Zending* gestaakt.

Voorzitter Sj. van de Laan sprak de waardering van de ECU uit voor de evangelist Peet Wijchers: De ECU kan het GOP, Gemeente Opbouw Plan, aanbieden en br. Wijchers komt dat graag toelichten. Kleine gemeenten worden speerpunt voor de ECU, en 1995 is uitgeroepen tot evangelisatiejaar van de Unie.

Het jaarverslag van de *Unie Zendings Commissie* mocht eveneens waardering oogsten. Inmiddels is bekend dat Peter en Ria de Groot-van der Sluys zich hebben moeten terugtrekken uit Sierra Leone, en de vragen richtten zich hierop. Waarom stond br. De Groot in Sierra Leone niet als arts geregistreerd? Het antwoord gaf iets weer van de behoedzaamheid waarmee de zending moet omgaan met een Unie in een ander land. De Unie van Baptisten Gemeenten in Sierra Leone is verantwoordelijk voor de registratie, en dat kun je hen niet uit handen nemen. In de toekomst zal uitzending alleen plaatshebben als de registratie in het land in orde is.

Voorzitter J. Schipper van sectie A had de zinvolle gedachte elke behandeling te laten afsluiten met voorbede voor de betreffende arbeid.

H. G. de Winkel

Sectie B:

BINNENKORT 5000 NBJB'ERS!

Voorzitter br. W. Hessels heet 124 stemgerechtigden op donderdag 29 oktober hartelijk welkom. Aan de orde zijn Opleiding, NBJB en De Christen.

CvdO

Even ontstaat er een discussie over de studentensprekbeurtcentrale. Daarna wordt al snel het jaarverslag met algemene stemmen vóór aanbevolen aan de AV. Dat gebeurt ook met de verslagen van het Curatorium en de Seminariumraad.

In de loop van deze AV zijn geen nieuwe studenten voorgesteld. Wel zijn een aantal aanvaard als CvdO-student; te weten: Roger Dragstra, Taco Oosterkamp en Christiaan Vos.

NBJB

Veel positieve geluiden aan het adres van de NBJB voor het jaarverslag. De geldstroom van het ministerie is enigszins dichtgedraaid. De rijkssubsidie voor ons jongerenwerk zal in de toekomst via het zogenaamde cluster van kerkelijk jongerenwerk verstrekt worden. Net als de andere organisaties is de NBJB er bedacht op dat de eigen identiteit bewaard blijft.

De subsidies zullen in het nieuwe model wel veel minder zijn. Dat betekent dat de gemeenten meer zullen moeten bijdragen om het gezamenlijk jeugdwerk in stand te houden.

De NBJB hoopt spoedig haar vijfduizendste lid in te schrijven. Op passen-

Samen eten: gemeenschap

de wijze - en voor zover mogelijk binnen het beperkte budget - zal die jongen of dat meisje gefeliciteerd worden. Er komt een "Strubben festival", zo zeggen de leden van de jeugdraad. Het feest zal gehouden worden op 21, 22 en 23 mei 1993, op de Strubben natuurlijk.

Het bestuur van de NBJB stelt erg veel prijs op contacten met de afdelingen. Daarom gaan met name de jeugdconsulenten ook door met het gemeentebezoek, "desnoods op de fiets", aldus Geert Jan Blanken.

DE CHRISTEN

Opnieuw zorg om DC. Enige gemeenten uiten hun ongenoegen over het niet plaatsen van een aantal gemeentebereichten. Het blijkt dat er in de beginfase van DC-nieuwe stijl hier en daar dingen zijn blijven liggen. De redactie verontschuldigt zich hiervoor en zegt toe dat het niet weer zal gebeuren.

Grote zorg is er ook over het abonnébestand. Dat is namelijk nog steeds

niet op peil. De optimistische toekomstverwachting van het Management Team wordt niet door alle afgevaardigden gedeeld. Integendeel. Br. Van den Berg nodigt de gemeenten daarom ook nadrukkelijk uit om reclame te maken voor De Christen en wijst nogmaals op de promotie-special van de ECU/UZC.

TENSLOTTE

Het was een goede vergadering. De sfeer was prettig en ontspannen. De aanwezigen kunnen terugzien op een gezegende bijeenkomst, waarin elk onderdeel van dit Uniewerk ook apart werd opgedragen in gebed. Op passende wijze werd deze vergadering met een dankgebed afgesloten.

Lelystad, Ida Krol

Pieter pak je blocnote, Brand is goed, voor ons blad

De conferentiemiddag

DE WEG VAN EEN STUDENT

Door de Commissie voor de Opleiding en het Seminarium van de Unie was de conferentiemiddag voorbereid, die zoals gebruikelijk gehouden werd op de donderdagmiddag, na de theepauze. Onder de bezielende leiding van br. J. Bouritius (zie voorpagina!) konden we deze middag in de keuken van de opleiding kijken. En dit kijkje begon met een diaserie, getiteld „De weg van een student”. Dat illustreerde op dui-

Vrijdagmorgen:

SOUpel?!

CHRISTUS EN DE ZWAKKE

Vrijdagmorgen begon de vergadering met de opening van br. G.J. Kanis uit Rotterdam. Hij hield ons Christus voor als een spiegel, waarin we mogen kijken en dan onszelf zien. Sterk is in en zwak is out, in onze maatschappij. Gelukkig heeft Christus het zwakke lief en is daarvoor juist op aarde gekomen. Vanuit dit gegeven mogen wij als Algemene Vergadering de dag beginnen die door God gemaakt is. Christus wil voor ons een voorbeeld zijn en meer dan dat. Voor ons reden om te zingen: Maak mij een beeld van U.

DE SOU

Na de opening van de vergadering

delijke wijze onze opleiding en alles wat daarmee verbonden is. Vanuit de studenten gezien, werden we bij hun beleving bepaald door br. F. Kooistra, student aan de dagopleiding, en br. Tj. de Graaf, student aan de tweede-weg-opleiding. Dat er ook muziek gemaakt en gezongen kan worden, bewees een trio beginnende studenten (zie foto rechts). Afgewisseld door samenzang belichtte br. Y. Horjus de opleiding vanuit het Seminarium en de broeders van de Commissie voor de Opleiding vertelden elk over de ervaringen van hun werk binnen de opleiding. In een bijzonder mooi verzorgd geheel was deze blik in de keuken van de opleiding zeer geslaagd. Alle aanwezigen in „De Tamboer” in Hoogeveen kunnen, denk ik, terugzien op een waardevolle conferentiemiddag, die ons bepaalde bij het werk van onze opleiding en de weg die studenten gaan om gevolg te geven aan hun roeping. Moge de Heer het werk van de opleiding zegenen en onze studenten bewaken en bemoedigen op hun studieweg die hen leiden mag naar het dienen van Hem in de gemeente, die hen daar Zelf toe geroepen heeft.

J. H. Stijkel

N.B.: De diaserie is - in overleg met het seminarium - eventueel beschikbaar voor seminariumzondagen!

stond de Stuurgroep Organisatie Unie op de agenda. De vergadering werd echter onmiddellijk geschorst vanwege een motie van orde! De gemeente Arnhem-Zuid had een motie ingediend, waarin de gemeente er bij de UC op aandrang om te komen tot een goed beleid, met een dit beleid ondersteunende structuur. En dit alles in goed overleg met de PC's en de SOU. Met het indienen van deze motie brak een heftige vergadering aan. De ene motie na de andere passeerde de revue en zelfs werd de motie door de indienende gemeente geamendeerd. Dit geeft aan, hoe ingewikkeld de vergadering de zaken rondom de SOU ervoor. Het werd helemaal ingewikkeld toen de SOU meedeelde, dat gezien de stand van zaken, zij haar oorspronkelijke opdracht terug wilde geven. Nogmaals schorsing!

Tijdens de minuten van de schorsing kreeg br. U. Aaldring het woord om de vergadering te informeren over de stand van zaken m.b.t. de hulp aan Oost-Europa. Hij bedankte iedereen die de vorige keer daadwerkelijk had meegewerkt aan de actie voor Moldavië en riep op om door te gaan met het verlenen van hulp aan de broeders en zusters die het daar zo moeilijk hebben.

Na uitvoerige bespreking werd de - niet geamendeerde - motie van Arnhem-Zuid met grote meerderheid aanvaard. Op verzoek maakte de UC bekend dat alle zittende leden van de SOU en het oud-lid br. J. Grootenhuis kandidaat staan om zitting te nemen in de nieuwe SOU (niet meer een subcommissie van de UC, maar rechtstreeks van de AV).

De motie van Leeuwarden, om de schriftelijke stemming over de voorstellen van de SOU nietig te verklaren werd ook met grote meerderheid van stemmen aanvaard.

De organisatorische voorstellen van Leeuwarden om de UC aan te vullen met leden uit erkende nevenorganisaties van onze gemeenschap, werden met algemene stemmen aanvaard. Fijn dat daardoor de communicatie tussen de UC en de NBVB en de NBBJ geborgd mag heten.

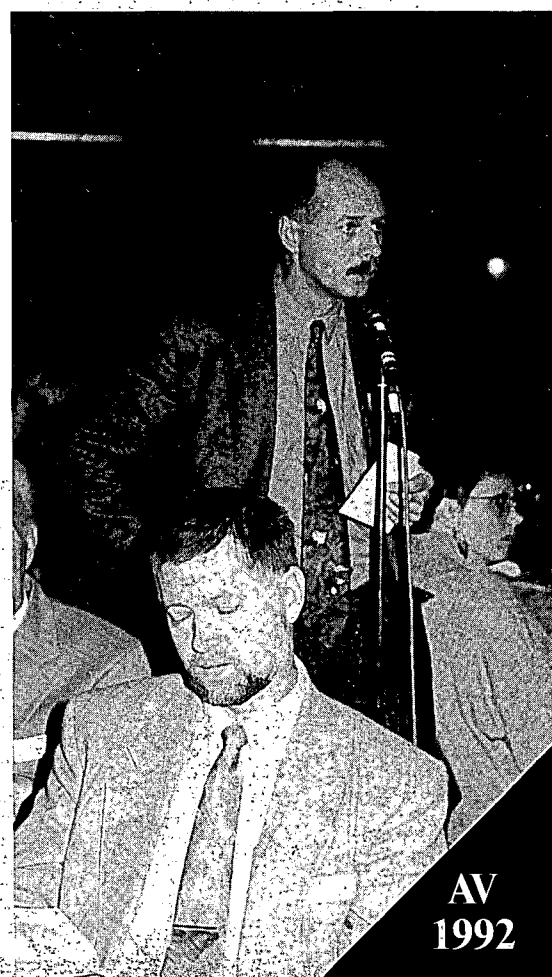
Al met al mogen we terugzien op een enigszins stormachtige, maar toch fijne AV-morgen. Onze UC gaat verder o.l.v. br. Wolter Hessels en ik wens hen graag Gods zegen toe op het werk.

N. Schipper

Door de C. v.d. O. aanvaard

De Boer: Den Haag

Vrijdagmiddag:

'DE LAATSTE LOODJES...'

De laatste loodjes wegen zwaar. Dat bleek in een marathonzitting van drie uur vergaderen zonder onderbreking. We spraken uitvoerig over de 187e conferentiemiddag, de psalmen, „De Christen” en begrotingen. Verder werd er aandacht gevraagd voor het ontstaan van de nota „identiteit”. Deze nota is aan het einde van de AV uitgedeeld en zal volgend jaar op de agenda staan. Verder was er aandacht voor onze zendelingen.

DE CONFERENTIEMIDDAG BLIJFT

Er waren 140 stemmen tegen afschaffing van de conferentiemiddag en 71 vóór. De tegenstemmers waren over het algemeen gemeenten die het spook van de extra AV's zagen. Zij wilden graag tijdwinst boeken. Anderen benadrukten de waarde van de conferentiemiddag. De conferentiemiddag zou een welkom breekpunt in de vergadering zijn en een goede voorbereiding op de Avondmaalsviering. Bovendien – zo meenden velen – is de conferentie een uitstekende mogelijkheid om facetten van het werk te presenteren. Herhaaldelijk werd hierbij verwezen naar de voortreffelijke presentatie van de Commissie voor de Opleiding: tijdens deze AV. Tenslotte, zo werd betoogd, moest de AV de hand maar in eigen boezem steken. De afgevaardigden zelf zouden veel efficiënter met de hun toegemeten tijd om kunnen gaan.

WE BLIJVEN IN IEDER GEVAL PSALMEN ZINGEN!

Ook in de nieuwe bundel Lofzangen en Gebeden komen psalmen te staan. Hoeveel? Welke berijming? Het zijn vooralsnog vragen. De meerderheid van de vergadering voelde wel voor doorvoering van enige selectie (toch iets anders dan amputatie). De meerderheid was echter dusdanig krap dat de ZBC zich toch nog weer eens wilde beraden. De uitslag: 110 vóór selectie en 97 tegen. Veel gemeenten vroegen het woord. Soms gebruikte men heel vanzelfsprekende argumenten en soms heel verrassende. Wat dacht u van dit argument: „Straks bij de Heer zullen we in een ontelbare schare samen Hem lofprijzen. We zullen dat in navolging van Israël slechts in psalmen kunnen doen. Dus zullen we alle 150 psalmen uit het hoofd moeten kennen... (Dat wordt in ieder geval voor mezelf nog intensief oefenen op de meer dan 100 die ik nog niet ken.) Dui-

delijk werd dat de ZBC naar een bundel streeft die past bij onze geloofsgemeenschap. Er zal dan ook vooral naar getuigende liederen gezocht worden. Lieder die getuigen van de gestorven en opgestane Heer, Jezus Christus.

ZENDELINGEN

De voorzitter van de UZC, ds. C. Molema, vond het een grote vreugde op nieuw zendelingen aan de vergadering voor te mogen stellen. Zr. Aukeline Hunze wordt nu voor een langere periode uitgezonden naar Sierra Leone en br. en zr. Wim en Marjolein Harde- man-Sussenbach gaan in Kameroen werken. Nadat ze voorgesteld waren, werd in een gebed een zegen over hun werk gevraagd. Zonder alle zakelijke besommeringen te kort te doen (ze zijn immers wezensnoodzakelijk voor ons Uniewerk) zijn dit toch de momenten waarin het kloppend hart van ons uniewerk beleefd wordt. In al haar bescheiden „echtheid” heeft Ducky Rossier in meer dan 10 jaar dat liefdevolle, kloppende hart van onze Uniegemeenschap mogen vertalen in haar situatie in Sierra Leone. „Zonder de warme belangstelling en de intensieve voorbede van die gemeenschap hadden we het werk in Sierra Leone tot op de dag van vandaag niet kunnen volhouden”, zegt Ducky. Met een enorme bos rozen wordt onze dankbaarheid naar haar tot uitdrukking gebracht. Later zal in een speciale dienst in Stadskanaal-Noord nog eens aandacht aan Ducky en het zendingswerk geschonken worden.

ONS LIJFBLAD „DE CHRISTEN”

De uiteindelijke stemming over de beleidsnota van de redactiecommissie van „De Christen”, gaf de redactiecommissie een open deur om uitvoering te geven aan deze beleidsnota (187 vóór, 0 tegen). Daarmee is zeker niet gezegd

Ps. 150

Wat ons samenbindt.

Ontmoeting.

dat het beleid van de redactiecommissie, zoals zichtbaar gemaakt in het verleden, niet aan kritiek onderhevig zou zijn. De kritische opmerkingen werden afgewisseld met bemoedigende woorden over de nieuw ingeslagen weg. Met name de nieuwe uitvoering van ons blad kon waardering wegdragen. Hier en daar werd over de laatste nummers lovend gesproken. Wanneer iemand zegt het laatste nummer van Z tot A te hebben gelezen, mag dat toch als een positief signaal worden opgepakt. Overigens begint u ook altijd achterin? Deze wijze van lezen geeft aan wat ons blad ten diepste zou moeten zijn: nl. een orgaan van ons allen waarin we veel over elkaar lezen en waarin we elkaar bemoedigen en aansporen. Dat mag overigens geen beperking inhouden. Natuurlijk gaat onze belangstelling ook uit naar Europa en de wereld, naar andere kerkgenootschappen en organisaties. Het venster dat „De Christen” biedt, mag niet beslagen zijn. Er zal ruim uitzicht gegeven moeten worden. Daarbij kunnen gastschrijvers helpen, zo betoogde de vergadering. Tenslotte, alle beleid wacht op praktische vertaling. De vergadering vertolkte eenige „zorg” als het gaat om de uitvoering van het in de nota voorgestelde beleid. De pen is nu aan de redactie en haar gastschrijvers om de nog bestaande „zorg” weg te nemen. We hebben er alle vertrouwen in.

DE BEGROTINGEN

Het laatste vergaderblok wordt alle jaren weer bepaald door het afstemmen van de begrotingen. Met een enkele tegenstem werden ze alle aanvaard. Eén

opmerking daarbij is me bijgebleven. Gesteld werd dat in een groot aantal gemeenten keurig uitgerekend werd wat per lid per jaar voor een Permanente Commissie moest worden opgebracht. Dit bedrag wordt vervolgens keurig overgemaakt. Daarnaast kunnen een aantal gemeenten niet of nauwelijks aan deze verplichting voldoen. Zij collecteren op basis van vrijwilligheid. Hierdoor wordt er door deze gemeenten altijd minder overgemaakt dan op grond van een berekening per lid per jaar verwacht zou kunnen worden. De gemeenten willen de vrijwilligheid graag hoog in het vaandel houden. Wellicht zouden meer draagkrachtige gemeenten meer moeten overmaken dan de eerder aangehaalde berekening oplevert. Het overwegen waard; lijkt me.

HET SLOT

Aan het einde van de AV is er veel applaus voor de voorzitter van de AV, br. H. Bijleveld, voor de algemeen administrateur, broeder A. van den Hoef, en voor de organiserende gemeente Hoogeveen. Het slot mocht liggen in een gebed van dankbaarheid jegens Hem, Die trouw is en blijft tot in alle eeuwigheden. Immers, terugkijkend op deze AV mag de conclusie zijn dat we over het algemeen in een goede sfeer bijeen waren met hoogtepunten in de openingsavond, de Avondmaalsviering en de conferentiemiddag.

Met een tevreden gevoel over een goede vergadering ging ik naar huis.

Peet Wijchers

MEDEDELING

De samenstelling van de commissies ziet er na de verkiezingen in de Algemene Vergadering als volgt uit:

COMMISSIE DER UNIE

Dagelijks bestuur

Voorzitter: W. Hessels, Huizen
Vice-voorzitter: G. Bosveld, Doetinchem
Algemeen adjunct: A. Niessink, Vaassen
Leden: J. Riksten, Groningen
J. Chr. Schipper, Lisse
Adviserend lid: A. van den Hoef, Zeist
Overige leden:
.A. van den Berg, Dordrecht
W. P. van Berkel, Hoogeveen
S. A. Wijchers, Makkum
Sj. van der Laan, Deventer (ECU)
J. S. C. van der Mei, Maarssen (NBVB)
C. Molema, Eindhoven (UJC)
H. C. Schaap, Emmen (CvdO)

mw. J. Venema-Vis, Hengelo (NBVB)

De Evangelisatie Commissie der Unie is niet van samenstelling veranderd.

COMMISSIE VOOR DE OPLEIDING

Voorzitter: J. Bouritius, Vroomshoop
Vice-voorzitter: A. C. Spier, Emmeloord
Secretaris: P. J. Pijlt, Eindhoven
Leden: H. C. Schaap, Emmen
H. Verwoerd, Stadskanaal
Adviserend lid: dr. O. H. de Vries, Bilthoven
Adviseurs: A. van den Hoef, Zeist
Y. Horjus, De Bilt

UNIE ZENDINGS COMMISSIE

Voorzitter: C. Molema, Eindhoven
Vice-voorzitter: drs. B. Posthumus, Schalkhaar
Secretaris: mw. A. M. Blaauw-Tijman, Emmen
Algemeen adjunct: drs. G. J. Goessens, Almelo
Lid: mw. M. Stijkel-Kuypers, 2^e Exloërmond
Adviserend lid: A. van den Hoef, Zeist
Adviseurs: mw. G. I. Jager-de Haan, Stadskanaal
H. W. Slaakweg, Utrecht

HET WAS EEN GOEDE ALGEMENE VERGADERING

Het is enigszins moeilijk om in een enkel woord deze Algemene Vergadering te beoordelen. Maar als we het toch zouden moeten doen, dan kunnen we spreken van een goede, zelfs een fijne AV. Het waren weer echt dagen van ontmoeting en, wat ook belangrijk is, van opbouw.

We waren het natuurlijk niet allemaal met elkaar eens, want dat zou te mooi zijn om waar te kunnen wezen. De verschilpunten lagen echter niet op theologisch of ethisch terrein, maar op organisatorisch terrein. We denken daar

heden oproepen, het was verder een fijne AV, waarin op zeer serieuze wijze werd omgegaan met de verschillende voorstellen, zoals het opnemen van een selectie uit de psalmbundel of het plaatsen van alle 150 psalmen in de nieuwe bundel in de bijna-zekerheid dat deze nimmer allemaal gezongen zullen worden. De uitslag gaf in ieder geval de zangbundelcommissie te denken. Ook ons eigen blad "De Christen" stond ter discussie. Op de vorige AV was gevraagd om een beleidsnota van

Rosier en Anneke Oppenhuizen. Zij hebben veel gedaan in de dienst des Heren. Nieuwe zendelingen werden welkom geheten. We zullen er in de toekomst nog van horen.

Bijzonder fijn was de presentatie van de Opleiding in de conferentiemiddag. Door de diaserie kregen we een goed overzicht van de opleiding. Voor veel AV-gangers was dit een blijde, hernieuwde kennismaking met onze eigen opleiding.

In dit algemeen overzicht mag zeker de Avondmaalsviering van de gemeente Hoogeveen niet ontbreken, waar wij te gast waren. Waarschijnlijk zal het door verschillende mensen ook verschillend zijn beleefd. Maar wij hebben heel sterk de aanwezigheid van onze Here en Heiland ervaren, zeker toen wij

bij in het bijzonder aan het gebrek aan communicatie dat zichtbaar werd tussen de Commissie der Unie en de Stuurgroep Organisatie Unie. De vergadering vond dat beide commissies toch maar met elkaar om de tafel moesten gaan zitten om de verschillen uit te praten. Het merkwaardige daarbij was dat de gemeenten, die eerst bij een schriftelijke stemming nagenoeg alle voorstellen van de reorganisatie hadden verworpen, nu opeens blijk gaven toch over deze zaken te willen spreken, waarbij per motie de schriftelijk gehouden stemming nietig werd verklaard.

Dit alles mocht dan even wat moeilijk-

de Redactiecommissie. Deze nota was toegezegd en stond dit jaar op de agenda. Er werden wat vragen gesteld over deze nota, een enkeling had er zelfs geen vertrouwen in, omdat er op een gemeentevergadering kritiek was geuit, wat al jaren gebeurde, zonder dat op de AV duidelijk werd gemaakt, waar de kritiek nu eigenlijk lag. Voor de redactie was het bijzonder verblijvend dat de beleidsnota zonder één stem tegen werd aangenomen. Dat geeft moed om verder te werken. Daarnaast waren er zeker hoogtepunten op deze Algemene Vergadering. We denken daarbij aan de zendelingen die afscheid namen van het werk, zr. Ducky

samen in dankstond en lofprijzing waren.

Alles overziende, kunnen we niet anders zeggen dan dat het een goede Algemene Vergadering is geweest, waarin de wil aanwezig was om samen verder te gaan. En niet alleen dat, samen verder in geestelijke eenheid, verbonden in de Here Jezus Christus. Tenslotte wil ik nog wijzen op de gekozen voorzitter, br. H. Bijleveld, die de vergadering op een zeer goede wijze heeft geleid.

Al met al een AV om met dankbaarheid op terug te zien.

Jac. Schouten

De open poort

Velen die iets van Nieuw Weerdinge weten, denken als het om de baptisten-gemeente gaat nog aan ons oude kerkgebouw aan het Weerdingerkanaal. Dit gebouw is echter in het voorjaar van 1989 verkocht; en in datzelfde jaar zijn we in het najaar begonnen met de bouw van ons nieuwe gemeentecentrum. In het centrum van het dorp hadden we reeds jaren een verenigingsgebouw en hierbij zijn o.a. een nieuwe kerkzaal met bijruimten en niet te vergeten een mooie grote hal gebouwd.

We zijn geweldig blij met ons centrum, dat bij de opening de naam Bapt. gemeentecentrum „De open poort” kreeg. Die naam is symbolisch voor het gebouw zichtbaar. Er is nl. een muur voor het centrum gemaakt met daarin een poort zonder deuren. Dit is tevens de toegang. Bij de opening van het gebouw zei een oude broeder: „Nu moeten we aan het werk.” Hij bedoelde daarmee het gemeentewerk en de verkondiging van het blijde Evangelie. En nu we „De open poort” een jaar in gebruik hebben, moeten we zeggen

Vanaf dit voorjaar is: br. H. Verwoerd uit Stadskanaal ons behulpzaam op het pastorale vlak en bij de Bijbelstudie. Voor dit werk is hij een aantal uren in de week werkzaam bij ons. In maart mochten we een geweldig weekend beleven samen met onze nieuwe ECU-evangelist: br. Wijchers.

Zo zien ook wij in Nieuw Weerdinge de toekomst met vertrouwen tegemoet, wetende dat als wij werken de Heer met ons zal zijn en ons wil zegenen.

Baptisten Gemeente Nieuw Weerdinge

dat de Heer onze gemeente in dat jaar heeft doen groeien met 15 nieuwe leden (4 maal een doopdienst). De diensten worden goed bezocht en vaak is er muzikale medewerking van koor, kwartet, muziekkorps enz. In het najaar van 1991 maakte ons koor een reis naar Polen, naar enkele gemeenten waar reeds kontakten door enkele broeders en zusters waren gelegd. Het was geweldig om met broeders en zusters in dat land enkele diensten te verzorgen. Een vaste voorganger heeft de gemeente Nieuw Weerdinge niet, zodat er door eigen leden veel werk gedaan moet worden, en we weten dat de Heer ons daarin zegenet.

Hulp voor Roemenië blijft nodig

Op 15 november is er vanuit de baptistengemeenten Zwolle en Harderwijk weer een transport op weg gegaan naar Blay en Tiurag. We hebben naast ca. 400 bananendozen vol kleding 3000 kg. voedsel (uit een actie bij 6 supermarkten!), een grote hoeveelheid vlees en vis in blik meegenomen. Voor de kinderafdeling van het ziekenhuis en het tehuis voor gehandicapten; 1200 blikken babyvoeding en ca. 1500 potjes olvarit (een do-

Roden zelfstandig?

Het werk in Roden, dat door de gemeenten Groningen-Zuid en -Noord samen wordt gedragen, neemt steeds vastere vormen aan. Reeds acht jaar verschijnt er elke twee maanden een geheel eigen blad, de *Goed Nieuws Koerier*. Op de jaarvergadering dit voorjaar waren ongeveer 50 personen aanwezig! Veel pastoraal werk werd gedaan door ds.

O. Oldenburger te Noordhorn, maar door ziekte heeft hij zijn taken moeten neerleggen. Op de jaarvergadering werd dan ook uitvoerig gesproken over de mogelijkheden om een andere werker aan te trekken. Maar ook kwam de wens om een eigen kerkgebouw te hebben naar voren.

Meer recent nieuws is dat men een werkgroep heeft gevormd die de mogelijkheden tot verzelfstandiging van deze post gaat onderzoeken. In de *Goed Nieuws Koerier* zijn een paar artikelen verschenen over de geschiedenis en het huidige functioneren van de Unie van Baptisten Gemeenten. Mogelijk dragen deze artikelen er toe bij dat Roden straks ook het lidmaatschap van de Unie aanvraagt.

P.J.L.

natie!); een aantal gasfornuizen; koelkasten, pannen; po-stoelen, rolstoelen, bedden etc. Verder heel veel schoonmaakmiddelen.

Omdat medicijnen in Roemenië bijna niet te krijgen zijn, hebben we voor f 5000,- medicijnen gekocht (normale verkoopwaarde ca. f 150.000,-!).

Het is de bedoeling een 'apotheek' op te richten; waar men tegen kostprijs de door de artsen voorgeschreven medicijnen kan kopen.

Het is wonderlijk, iedere keer staan we weer voor vragen waar we geen antwoord op weten. Steeds komt er weer een oplossing voor deze problemen. We ervaren dat duidelijk als Gods leiding.

U krijgt misschien de indruk dat we rijke gemeenten zijn. Dat is niet zo, maar we hebben wel een heel gerichte financiële actie gevoerd, waar gelukkig velen aan hebben meegedaan.

H. de Breij, Zwolle

(Ook in Dordrecht, Emmen, Valthmond en andere gemeenten worden nog steeds acties ondernomen voor Oost-Europa. Daarnaast is er natuurlijk de hulp voor Moldavië via het Noodfonds der Unie, Postgiro 81255. De redactie.)

MAAK ONS TOT...

En dan gaat dat ons welbekende lied verder met: „een stralend licht voor de volken”. En in de drie volgende verzen lezen we: „maak ons tot een woord van hoop voor de volken, maak ons tot een zegening voor de volken en maak ons tot een vrolijk lied voor de volken”. Voor onszelf en naar anderen toe mag dat lied met die diepe inhoud klinken. De wereld mag het zien, mag het weten en het ook gaan zingen: Wie het is, Die leven geeft. Dat is Hij, die eeuwig leven schenkt: Jezus, onze Heer.

En die zekerheid mag van ons afstralen, mag zichtbaar zijn in ons leven. Grote lichtmasten verlichten om een voorbeeld te noemen een voetbalveld. Als die schijnwerpers aan zijn, valt het op dat er op het omheinde veld iets gaande is.

Zien mensen het ook aan ons? We wandelen immers in het licht met Jezus. Of is het zo, dat we Hem verduisteren? Schijnt het licht van het kruis door ons heen? Zijn we als werkelijke lichtdragers op weg naar het feest van onze Heer? Op weg naar de heerlijkheid die wacht? Want dat is toch de zin van uw, jouw en mijn leven?

OF IS HET LEVEN ZINLOOS?

Ja, voor sommigen zal het dat zijn. Voor hen die zich uitsluitend en alleen in het werk storten. Die van omstandigheden anderen de schuld geven. Die gevlucht zijn in haat of bitterheid of vastzitten aan een verslaving. Dan speelt alles om het eigen ik, het slaaf van zichzelf zijn. En het zogenoemde streven naar vrijheid eindigt in gevangen zijn. Als het gaat om zinvol leven hebben we God nodig, de Here Jezus. Hij heeft ons toch geschapen om zijn kinderen te zijn. Hij toch heeft een plan met ons leven en wil ons dat stap voor stap laten zien.

Iemand zei eens: „We zouden elke dag zo moeten beginnen, alsof het een nieuw leven is.”

Een leven, waarin we elke dag Gods liefde, zijn zegen laten doorschijnen. Ja, waarin we een open brief van Hem zijn, een stralend licht voor de volken, waarin Gods heerlijkheid zichtbaar wordt. Dat we die heerlijkheid weer spiegelen. Dat we Hem van harte dienen.

Een stralend licht zijn, totdat Gods heerlijkheid zich ten volle zal openbaren. Wij zijn er om God de eer te geven, Hem in Zijn grootheid te prijzen. Dat Hij

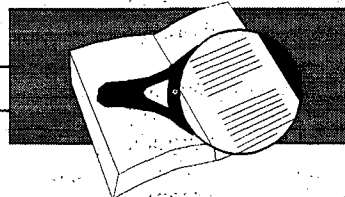
er is voor ons en zijn heerlijkheid met ons wil delen.

DE HEERLIJKHEID

Van die heerlijkheid werd iets zichtbaar toen Jezus met twee van zijn discipelen op de berg was. Die situatie wilden de discipelen vasthouden. Toen de Here Jezus straalde, aanschouwden

Ook wij delen door geloof in die heerlijkheid. We lezen in Gods Woord, dat we burgers zijn van een rijk in de hemelen, waaruit we de Here Jezus als Verlosser verwachten, die ons verderd lichaam veranderen zal, zó dat het gelijkvormig wordt aan zijn verheerlijkt lichaam. We lezen ook, dat wanneer de Here Jezus verschijnt die ons leven is, ook wij met Hem in heer-

Bijbel

de twee discipelen Jezus' heerlijkheid. Dat was nog tijdelijk, totdat Hij verheerlijkt werd; nadat Hij was opgestaan uit het graf.

lijkheid verschijnen en elders dat wanneer wij delen in zijn lijden, wij ook delen in zijn verheerlijking.

Dat is onze hoop: door de Here Jezus hebben we vrede met God en daarvoor hebben we toegang gekregen tot Gods genade. Daardoor is het dat we roemen in de hoop op Gods heerlijkheid.

Nu al, door geloof, heeft God ons verheerlijkt, maar het wacht nog op zijn volle openbaring bij Jezus' komst. De heerlijkheid van onze Heer weerspiegelen we, totdat we ten volle delen in de heerlijkheid van de verhoogde Heer.

IN HET HIER EN NU

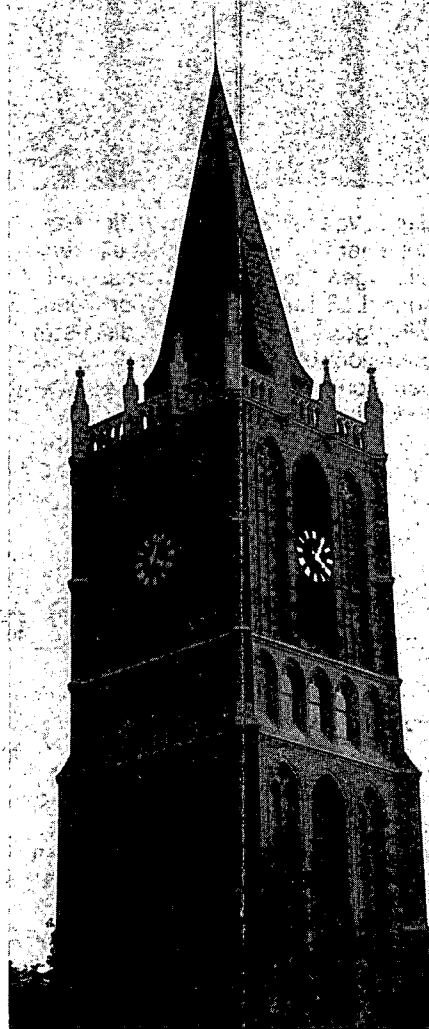
Zien we dat er steeds meer kapot gaat in de wereld. Veel uit Jezus' rede over de laatste dingen zien we werkelijkheid worden. Om er een paar te noemen: het ontstaan van volk tegen volk, de rampen, de verkillung van de liefde. Maakt de antichrist zich niet steeds meer op? Waar richten we ons in het hier en nu op?

Op wat onder gaat of op wat verheerlijkt wordt?

In het hier en nu mag Jezus' liefde in ons schijnen. In ons persoonlijk leven, in ons gemeentelven, in ons leven als Unie-gemeenschap. In de eerderegenoemde lichtmast zitten een heleboel lampen, die met elkaar het veld verlichten.

Zo mogen wij met elkaar de wereld verlichten, totdat de Heer komt. Mag Hij ons maar tot een stralend licht maken!

J. H. Stijkel

BIJZONDER PASTORAAT V

"Mijn schapen zien er wat anders uit dan in de gemeente. In de gemeente hebben de schapen een bruiloftskleed aan, de mijne zijn in 't groen." In gesprek met br. M. A. van der Vlugt, legerpredikant en voorganger in bijzondere dienst te Harderwijk. Een blik achter de hekken van een gesloten wereld.

Wat moeten we ons voorstellen bij het werk dat u doet?

Mijn werk lijkt wel op dat van een gewone (wijk)predikant in een plaatselijke gemeente. In het leger doe ik namelijk ook al dingen die een gewone voorganger ook doet. Je legeronderdeel is in feite een stukje gemeente; je bent er pastor van en draagt er zorg voor. Ik voel me ook wel priester of vertrouwensman.

Als legerpredikant bekleed je wel een aparte positie. Je krijgt een vrij hoge rang, maar blijft wel in burgerlijke dienst. Niemand kan mij dus bevelen geven, maar ik ook aan niemand. Dus ik zit wel in het leger, maar eigenlijk ook niet.

Kunt u nog iets concreter aangeven wat u dan doet?

We werken bij ons samen in een team van arts, maatschappelijk werker, personeelszorg en geestelijke verzorging. Dan bespreken we ook - in alle vertrouwen - individuele personen, want het leger brengt mensen soms in een moeilijk parket. Een collega van me heeft wel eens gezegd tegen een nieuwe lichterling: "Jullie zijn hier als mensen binnengekomen en wij zorgen ervoor dat jullie ook weer als mensen afzwaaien." Daar gaat het ons ook om: de menswaardigheid te bewaken. Dat heeft immers alles met het Evangelie te maken... In mijn werk kom je niet direct met het bloed van Jezus Christus... dat komt later wel.

CONTACT MET MILITAIREN

Als legerpredikant maak je alle dingen mee die je onderdeel ook meemaakt. Als er oefeningen zijn, ga ik mee op oefening. Verder is er op basis van vrijwilligheid de mogelijkheid vormingsuren te volgen, de zgn. GV-lessen. Belangstelling te over. Daar komt nog bij dat elke militair (beroeps en dienstplichtig) het recht heeft om een vormingsconferentie bij te wonen. Zo'n conferentie duurt dan een dag of drie. Dan heb je als predikant ook de kans om dieper te graven en eventuele struikelblokken uit de weg te helpen. Want het negatieve beeld van een dominee bestaat nog steeds, hoor: een dominee is een vent in het zwart die een hark heeft ingeslikt!

Eén ding moet je in elk geval niet doen. Je moet ze niet het idee geven dat ze beëvangelseerd worden. Dat betekent overigens niet dat je alles maar moet slikken.

Is het pastoraat in het leger wel nodig? Daar wordt wel verschillend over ge-

acht. Van belang is te beseffen dat het leger niet alleen bestaat uit dienstplichtigen, maar ook uit beroepspersoneel. De hulpverlening voor dienstplichtigen staat buiten elke discussie, maar voor beroepsmilitairen? Die hebben toch zelf voor dit beroep gekozen! Terwijl juist ontdekt wordt dat deze groep veel steun nodig heeft. Militair zijn is een gevaarlijk beroep, in alle opzichten.

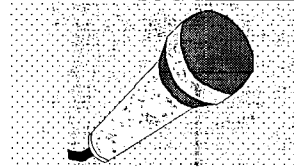
mensen gevaar lopen, hebben ze recht op beveiliging - ook in geestelijk opzicht.

Het blijft een beetje vreemde wereld, dat leger. Een wereld waar mensen buiten de hekken niet echt inzicht in krijgen. Wat boeit u nu zelf in dit werk?

Ja, de hekken blijven gesloten, dat klopt. Het is en blijft een gesloten maatschappij, met gesloten regels. En buiten is er nog altijd een beetje dat beeld van cowboys, Arendsoog enz. Dat avontuur is er ook wel bij, maar in het moderne leger van tegenwoordig gaat het vooral om vakmanschap en professionaliteit. Het is wel jammer dat er voor het legerpastoraat zo weinig draagvlak is vanuit de kerken. Mensen reageren nog altijd vaak in de trant van: "En? Hoe was het op de hei, dominee?"

Zelf vind ik m'n werk heel bijzonder en uitdagend, maar ook verantwoordelijk. Want je bent toch met mensen bezig. Daar zit een groot deel maatschappelijk werk bij. Maar dat wordt altijd gevoed vanuit het Evangelie. Dat betekent concreet dat ik niet elk gesprek afsluit met een gebed. Maar dat hoeft ook niet. Ze weten best wie je bent en ik sta er ook voor... Een dominee is natuurlijk meer dan een bid- en preekmachine. Maar het helpen van mensen hoort er in alle opzichten bij.

Het werk is verder heel direct en dat vraagt een hoop spontaniteit. Nu, die jas zit me prima. 't Is echt mijn plaats, bijna aan de zijkant van het Koninkrijk

In gesprek met

Ze moeten maar al te vaak het vuile werk van onze harde maatschappij opknappen; een leger blijft nodig, hoe bitter dat ook is. En iemand die de kastanjes uit het vuur haalt, verwijten dat hij naar rook stinkt, vind ik oneerlijk. In die riskante situaties hebben mensen hulp en bijstand nodig; ze moeten er op voorbereid zijn. Kroatië, Bosnië, Cambodja, Irak, Namibië, Sinai; waar

van God, of aan de zoom van het kleed.... Ik zie mezelf ook wel eens als een verkenner, maar ook als evangelist. Want echt, ik heb diverse jongens tot geloof zien komen. Dan vind ik het uiteindelijk ook niet zo erg dat mensen van buiten er vreemd tegen aan blijven kijken.

H.D. Huiting

DE VIJGEBOOM EN DE BOMEN

een gelijkenis van Israël en de volken?

Onlangs ontving ik een maandblad en een kwartaalblad die ik reeds jaren lees. Beide tijdschriften passen de gelijkenis van de Here Jezus over de vijgeboom en de andere bomen toe op Israël en de volken. Ik was dat al eerder tegengekomen, ook in DC. Ik plaatste daar voor mezelf wel een vraagteken bij, maar besteedde er verder toch geen aandacht aan. Maar nu ik twee uitvoerige artikelen achter elkaar te lezen kreeg, heb ik me er intensiever mee beziggehouden. Mijn vraag is nu: „Hoe gaan wij om met het profetische woord?” Daarbij moeten we ons afvragen welke gevolgen dat kan hebben voor ons geloofsleven.

HET BEELD VAN ISRAËL

Het gaat over een woord van de Here Jezus in zijn eindtijdsrede in Matth. 24 : 32; Markus 13 : 28 en Lukas 21 : 29. Alleen in Lukas staat dat de Here Jezus een gelijkenis sprak: Let op de vijgeboom en al de bomen. De andere evangelisten geven alleen weer, dat Jezus zegt, dat we van de vijgeboom moeten leren.

Het ene blad schrijft nu: „Zoals de bladeren en vroege vijgen aan de vijgeboom zichtbaar worden, zo is tenslotte de staat Israël zichtbaar geworden. Duidelijk gaat dit profetische woord voor onze ogen in vervulling. Een bijbellezer, die ook nog het profetische woord verstaat, ziet de vijgeboom met heel andere ogen. Hij weet dat de vijgeboom een profetisch zinnebeeld is voor het herstel van Israël.” In het hele artikel komt geen enkel Bijbelwoord voor, behalve Matth. 24 : 32, ik heb dus met dit artikel geen mogelijkheid in de Bijbel het profetische woord na te gaan, zoals de schrijver dit verstaat. Het andere blad schrijft: „De Bijbel profeteert het herstel van Israël en antieke machten die eeuwenlang in de geschiedenisboeken hebben liggen slapen... Wij citeren uit de mond van de Profeet van de Tijd; Jezus...” De schrijver citeert dan Lukas 21 : 29-32. Hij maakt hieruit op dat de vijgeboom het beeld is van Israël en al de bomen stellen volken of naties voor. In dit artikel worden wel Schriftplaatsen genoemd. Als bewijsplaats dat de Bijbel leert dat Israël als vijgeboom wordt voorgesteld, wordt Hosea 9 : 10 aangehaald. Het gaat daar echter niet over de vijgeboom maar over vijgen, die naast druiven worden genoemd als voorbeeld hoe kostbaar Israël is in de ogen van God. Bij de bomen gaat de schrijver uit van „Staatsbomen” en een voorbeeld van een staatsboom zou zijn de „Staats-Boom Babel”. De tekst uit Daniël 4 : 10-12 wordt aangehaald. Maar daar gaat het niet over een staat, maar over een staatshoofd. Het is een beeld

van Nebukadnezar en niet van Babel. Met behulp van de concordantie ben ik op zoek gegaan naar andere Bijbelplaatsen. Noch in het Oude Testament, noch in het Nieuwe Testament is een voorbeeld te vinden dat de vijgeboom het beeld is van Israël. De wijnstok is veel meer het beeld van Israël in het Oude Testament. Israël wordt ook getypeerd als een olijfboom en dat beeld wordt overgenomen in Romeinen 11.

Er is ook geen enkele aanleiding om aan te nemen dat in de Bijbel bomen het zinnebeeld zijn voor volken. Wel worden personen vergeleken met bomen, maar het is niet aan te nemen dat het woord „bomen” in het evangelie van Lukas een heenwijzing zou zijn naar personen.

Er is bij de gelijkenis van Jezus over de vijgeboom en de bomen dan ook geen enkele aanleiding om dit uit te leggen als een beeld van Israël en de volken. Voor alle duidelijkheid – ik geloof dat de Schrift geweldige beloften inhoudt, zowel voor het volk Israël als voor de volken. In Romeinen 9; 10 en 11 en bij de profeten in het Oude Testament is er een bijna onuitputtelijke bron. Het gaat mij hier om de uitleg van het profetische woord en in het bijzonder van het woord van Jezus in zijn eindtijdsrede. Het is ontoelaatbaar om onze uitleg van de Schrift gelijk te stellen met het profetische woord. We mogen niet iets zeggen wat Jezus niet gezegd heeft.

ZORGVULDIG OMGAAN MET DE TEKST

Ik heb de indruk (en niet meer dan dat) dat de mogelijkheid bestaat dat we zo'n uitleg eenvoudig van anderen overnemen zonder het zelf te toetsen. Politieke situaties en overtuigingen (die op zichzelf niet verkeerd behoeven te zijn) bepalen de uitleg van de tekst. De tekst moet echter onze bijbelse en politieke visie bepalen. Ik heb me afgevraagd: wie toch wel het eerst op de gedachte gekomen is om

hier Israël en de volken te lezen, terwijl Jezus toch duidelijk terugverwijst naar wat Hij gezegd heeft.

De eerste die ik tegengekomen ben, is Julius Wellhausen. Ik kan me voorstellen dat niet alle lezers zullen weten wie hij is. Hij is voor evangelische christenen een allesbehalve betrouwbare leidsman. Men spreekt wel van de Wellhausense school en die is bijbelkritisch ingesteld. Hij plaatst naast het woord van Jezus in Lukas 21 een ander woord van Jezus in Markus 11 : 13, waar de vijgeboom wordt vervloekt. De Here Jezus zou dan de hoop van Israël verwerpen met de ene uitspraak en deze weer bevestigen met de andere. De bekende oud-rector van het Spurgeon-College in Londen, G. R. Beasley-Murray merkt daarbij terecht op dat zo'n uitleg geen navolging verdient. Ds. D. Slort was onder ons een bekend uitlegger van het profetische woord. Hij schreef een studie over de Wederkomst van Christus naar de evangelien. Hij merkt op: „De vijgeboom, wanneer zijn tak teder wordt, kondigt de komende zomer aan. Het is een beeld van de komende zegen, van heil.” De bedreigende tekenen van de eindtijd zijn voor hen die geloven tekenen van het komende Rijk van God, als de komst van de lente na een barre winter. We zullen heel zorgvuldig moeten omgaan met de uitleg van het profetische woord. Ik heb in de oorlogsjaren meegemaakt dat vooraanstaande uitleggers van het profetische woord, zowel geestelijk als politiek en sociaal volledig in de mist geraakt zijn. Ik heb me onthouden om namen te noemen van schrijvers en tijdschriften en het past ook niet om hier personen te noemen die in Nederland en vooral in Duitsland zeer bekend waren. Voor ons allen geldt het woord van de Here Jezus in zijn eindtijdsrede: Ziet toe, blijft waakzaam. Want gij weet niet, wanneer het de tijd is (Markus 13 : 33-37).

G. van 't Wout

Boeken

Dr. A. Noordegraaf

LEESBRIL OF TOVERSTAF

Reformatie Reeks – Uitg. Kok Voorhoeve, Kampen – prijs: f 17,50.

„Scriptura sacra sui interpres – de Heilige Schrift is haar eigen vertolkster”, zo beweerden de oude reformatoren. O nee, zei de kerk van Rome, daar komt nog wat bij: het onfeilbare, kerkelijke leergezag, geworteld in de traditie. En ook de oude dopersen zeiden: daar komt nog wat bij. Dat is het innerlijk licht van de Geest voor elke individuele gelovige.

Zo zaten eerwaarde theologen al in de zestiende eeuw in een breed spanningsveld aangaande het verstaan en de vertolking van de Bijbel. En in de loop der tijden is dat spanningsveld door allerhande theologische beschouwingen en onderzoeken aanmerkelijk uitgebreid. Zozeer zelfs dat de modale gelovige zich in onze dagen vertwijfeld afvraagt: wat kan ik nu nog geloven?

Dr. A. Noordegraaf, docent vanwege de Nederlandse Hervormde Kerk aan de Utrechtse universiteit, schreef voor de (Gereformeerde Bonds)gemeenten een aardig werkje over het verstaan en vertolken van de Bijbel. Hij deed dat voor iedereen die interesse heeft voor het proces van interpretatie van een tekst uit het verleden in zijn betekenis voor de mens van vandaag – de hermeneutiek dus – op heldere en toegankelijke wijze. Heel beknopt. Bijzonder interessant voor bijbelverklaarders die regelmatig te maken hebben met discussies aangaande ethiek en geloofsoverdracht en die graag eens op herhalingsoefening willen.

Eerst behandelt Noordegraaf enkele belangrijke ontwikkelingen in de moderne hermeneutiek. Aan een kenner op dat gebied ontleent hij de titel van zijn boekje: „Hermeneutiek is geen toverstaf, maar een leesbril”, zo zegt dr. J. van Bruggen in zijn werk „Het lezen van de Bijbel”. Veel theologen en denkers passeren de revue: Heidegger, Schleiermacher, Bultmann, Pannenberg en vele anderen. Met enkele rake schetsen geeft de schrijver de essentie van hun gedachten weer. Vervolgens reageert hij daar heel kritisch op

met veel respect. Om steeds weer terug te keren tot het onvervalst calvinistisch verstaan van de Schrift. Tenslotte gaat hij na wat de betekenis van de hermeneutiek is voor de gereformeerde gezindte in onze dagen, want ook zij wordt – net zoals wij – uitgedaagd door de vragen die de moderne hermeneutische theologie stelt. Mooi vind ik de wijze waarop Noordegraaf duidelijk maakt dat de Bijbel er is voor iedereen: vóór de deskundige en voor het gewone kerkvolk. Als leek heb ik met belangstelling kennis genomen van dit werkje, ofschoon ik de zienswijze van Noordegraaf zo hier en daar volstrekt niet kan delen. Wanneer hij waarschuwt tegen selectief Bijbelgebruik, waarbij het gevaar dreigt dat teksten worden „weggeëxegetiseerd”, omdat ze tijdgebonden en daarom als onecht terzijde gelegd kunnen worden, dan ben ik het welken dele met hem eens. Maar wanneer hij bepleit dat je niet met vóóronderstellingen de Bijbel moet benaderen, dan merk ik op: dat moet toch iedereen! De wetenschapper en de leek. De auteur, alsmede menig lezer van DC, gaat immers zelf ook uit van de vóóronderstelling dat de canon zijn grond vindt in de heilsgeschiedenis die, naar zijn opvatting, een „uniek, eenmalig, dus onherhaalbaar karakter heeft” – zodat je een duidelijke streep kunt plaatsen tussen de bijbelse traditie en de latere tradities zoals uitleg, preken, belijdenissen enz. Ik weet niet altijd precies waar ik die streep moet trekken. Of misschien heb ik daar geen antenne voor. Dat neemt echter niet weg dat Noordegraaf nieuw licht laat vallen op oude woorden. Hij houdt zijn lezer de wisselwerking voor tussen tekst en situatie. Zo probeert hij een weg te wijzen. Een weg die elke Bijbellezers een heel eind met hem kan gaan.

Henk Sikkema, Lelystad

Alie Hoek-van Kooten

TROUW EN TEDER

seksualiteit in het huwelijk.

Uitgeverij Kok Voorhoeve, Kampen, ISBN 90-297-1021-7 – prijs f 19,90, 112 bladzijden.

Een boek over seksualiteit in het huwelijk, geschreven door een christen-vrouw, die als arts jarenlang praktijkervaring heeft opgedaan. Heel veel kleine en grote problemen binnen het huwelijk komen voort uit het niet-begrijpen van elkaar. Ze zijn vaak terug te voeren op de verschillen in seksuele beleving tussen mannen en vrouwen.

De schrijfster gaat hier uitgebreid en heel praktisch op in en „vergeestelijkt” het niet, zoals sommige christenschrijvers wel doen.

De volgende onderwerpen komen aan de orde: Mens-zijn en seksuele gevoelens; mens-zijn en seksueel functioneren; waar het mis kan gaan; als het huwelijk vanuit de verkeringsstijd overschaduwd wordt; kinderloosheid en gezinsvorming.

Het boek geeft vele praktische tips en behandelt de seksualiteit op een manier, die velen van ons zal aanspreken. De schrijfster maakt soms duidelijke keuzes. Niet iedereen zal zich misschien daarin kunnen vinden. Maar over het geheel is dit een zeer waardevol boek, dat voor onze gemeenschap de moeite waard is om te lezen. Het kan heel goed hulp bieden aan getrouwen en mensen, die van plan zijn te trouwen.

Een tip voor onze vergaderwereld: „Eigenlijk zouden vergaderingen ook niet langer dan tot kwart over tien mogen duren, zodat de man en/of vrouw tenminste om half elf thuis zijn, om zo heel bewust hun huwelijk ook een kans te kunnen geven.”

Hiske de Vries

Dr. S. Benjamin overleden

In het nieuwsbericht van de Baptist World Alliance van november stond vermeld dat dr. S. Benjamin, algemeen secretaris van de Telugu Baptist Churches in India op vrijdag 16 oktober jl. is overleden. Afgelopen zomer was dr. Benjamin nog op doorreis in Nederland en in DC 22 van 31 juli stond een interview met hem over wat hem bezielde en zijn plannen voor zijn land.

Met grote verslagenheid hebben wij als raad en gemeente afscheid moeten nemen van onze geliefde broeder/ diaken

FRITS KNAPPER

Geb. 28 okt. 1940

Overl. 23 okt. 1992

Zijn leven was Christus en zijn sterven gewin.

Baptisten Gemeente Vroomshoop

Niets kan ons scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onze Here

Plotseling heeft de Here tot Zich geroepen onze broeder

JAN ELZINGA

op de leeftijd van 70 jaar

20 oktober 1992

Baptisten Gemeente Kollumerzwaag

*Wie God bewaart, is wel bewaard.
Psalm 121.*

In dit vertrouwen heeft de Here, voor ons onverwacht, thuisgehaald onze zuster

CATHARINA HELENA SMIT

op de leeftijd van 78 jaar

25 oktober 1992

Baptisten Gemeente 2e Exloërmond

Hétzij wij dan leven, hétzij wij sterven, wij zijn des Heren.

Op de leeftijd van 81 jaar is op 1 november 1992 door zijn Heer thuisgehaald onze broeder

JOHANNES FREDERICUS DE BREIJ

Baptisten Gemeente Zwolle

*„Wentel uw weg op de Here en vertrouw op Hem, en Hij zal het maken
Ps. 37: 5.*

Na een moedig strijden heeft de Here op Zijn tijd thuisgehaald onze zuster

HEIKINA KOOPS-ALTING

op de leeftijd van 65 jaar

22 oktober 1992

Baptisten Gemeente Stadskanaal-Noord

Verdrietig, maar dankbaar voor alles wat hij voor de gemeente heeft betekend, nam de Heer plotseling tot zich onze broeder

PAUWEL MEEMS

echtgenoot van Jantje Klompstra

op de leeftijd van 62 jaar

Baptisten Gemeente te Emmen

„Uw hart worde niet ontroerd; gij gelooft in God; gelooft ook in Mij. In het huis mijns Vaders zijn vele woningen - anders zou ik het gezegd hebben - want Ik ga heen om u plaats te bereiden; en wanneer Ik heengegaan ben en u plaats bereid heb, kom Ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat ook gij zijn moogt, waar Ik ben.”

Op 29 oktober 1992 heeft de Heer thuisgehaald onze broeder

LAMBERT GEERT ELZEN

in de leeftijd van 72 jaar

Baptisten Gemeente Treebeek

„Ik weet dat mijn Verlosser leeft.”

In dit vertrouwen is na een moeilijke periode van ziekzijn van ons heengegaan onze zuster

GEERTJE BOITEN

echtgenote van Jacobus Bernardus Buntjer

op de leeftijd van 72 jaar

Baptisten Gemeente te Emmen

„Groot is Uw trouw, o Heer...”

In dit vertrouwen is door haar Heer thuisgehaald onze zuster:

CATHARINA FREDERIKA TRIJSBURG

weduwe van Adriaan Bõns

in de leeftijd van 92 jaar

Baptisten Gemeente Rotterdam-Zuid

Op 3 november heeft de Here tot Zich genomen onze zuster

WILLEMTJE ZUUR-HUIZING

op de leeftijd van 85 jaar

Baptisten Gemeente Nieuwe Pekela

„Wie in Mij gelooft, zal leven, ook al is hij gestorven.”

Voor ons geheel onverwacht, is door de Heer thuisgehaald onze broeder

JAN POST

echtgenoot van Siebigje de Vries

op de leeftijd van 86 jaar

Baptisten Gemeente Emmen

Te koop wegens omstandigheden:

een prachtig Dispositie Content K 300 ORGEL

klassiek met 13-tonig pedaal. Kan uitgebreid worden tot 27. Uitgevoerd in donker eiken. Prijs n.o.t.k.

P.v/d Lugt, Noordeindseweg 4, 2645 AL Delfgauw (bij Delft). Tel. 015-567.164

Secretaris van de gemeente Kromme-
nie is: H. Vos, Renaissancestraat 41, 1566
KP Assendelft. Tel. 075-218310.

VAN DER GRAAF

TOP VERHUIZERS

VERHUIZINGEN HULPDIENT

De Klaagmuur in Jeruzalem (Foto EO).

AGENDA

- 6 dec. Intrede br. R. C. Meijer (Vriescheloo)
- 6 dec. Radiodienst vanuit Stadskanaal-Noord
- 12 dec. Kerstconcert groot gemengd baptisten koor (Stadskanaal)
- 10 jan. Roepingenzondag
- 10 jan. Intrede br. Teun v.d. Leer (Arnhem-C.)
- 11 t/m 15 jan. Pastorale Trainingsconferentie voor voorgangers (Dalfsen)
- 16 jan. Instructiedag voor GBS-leiders (Zwolle)
- 31 jan. GBS-zondag
- 8 mei. Landelijke Ontmoetingsdag (Apeldoorn)
- 21-23 mei. Strubben-festival

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland; verschijnt tweewekelijks; abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar.

Redactie:

drs H. D. Huiting,
drs. P. J. Lalleman, J. Schotanus,
ds. Jac. Schouten, ds. J. H. Stijkel.

Eindredacteur (interim):

drs. H.D. Huiting, p/a Biltseweg
10, 3735 MC Bosch en Duin. De
kopij dient uiterlijk 14 dagen voor
de verschijningsdatum bij de eind-
redacteur te zijn.

Administratie

Bureau der Unie van Baptisten
Gemeenten in Nederland, Biltse-
weg 10, 3735 MC Bosch en Duin;
tel. 030-284494/284457, fax.
030-251798, giro 9260 t.n.v. Unie
van Baptisten Gemeenten. Alle ad-
vertenties opgeven aan het Unie-
bureau.

VAN DE REDACTIE

Weer hebt u het mooie blad De Christen uit de brievenbus gehaald. Wij, de redactie, hopen eigenlijk dat u dat toch met een gevoel van spanning hebt gedaan. Zo in de zin van: wat zou er vandaag voor bijzonder nieuws zijn? Nu is het natuurlijk niet mogelijk voor ons om altijd nieuws te brengen. Daar zijn de dagbladen, of soms de radio, ons wel mee voor. Maar toch, in DC komt u soms zaken tegen die u nergens anders leest. Daarom is het blad altijd weer een spannend gebeuren.

U komt berichten tegen uit andere gemeenten. Wat is het toch goed om van elkaars wel en wee op de hoogte te zijn. Soms leest u iets over Baptisten in het buitenland. Want van oost tot west en van noord tot zuid, in de hele wereld, komt u Baptisten tegen. We weten ons met hen verbonden. Toch gaat onze verbondenheid wel verder. Zo af en toe geven we ook berichten door vanuit de kerkelijke pers over andere kerken. We weten best wel dat wij niet alleen op weg zijn naar de toekomst van de Here Jezus Christus. We doen dat met vele anderen, wat voor naam zij ook dragen. Is dat ook niet een stuk verbondenheid?

In dit nummer treft u enkele artikelen aan over Israël. We gaan niet van de gedachte uit dat u daar niets van weet, maar toch is het altijd weer goed om met Israël bezig te zijn. Anders dan met onze wereldwijde Baptistengemeenschap, ook anders dan met gelovigen uit verschillende kerken, weten we ons ook met Israël verbonden. We hebben immers dezelfde wortels. Israël en de gemeente zijn aan elkaar verbonden. De God van Abraham, Izaäk en Jakob is immers ook de Vader van onze Here Jezus Christus.

Israël is nog altijd het brandpunt van de wereldpolitiek. Dat zou het volk Israël ook moeten zijn in de harten van al Gods kinderen. Maar we vragen ons af of dit wel zo is. Toch roept de Bijbel ons op om voor Israël te bidden. Gods woord zegt ons dat wij Israël tot jaloersheid moeten brengen. Ik ben bang dat er in de tweeduizend jaar die voorbij zijn gegaan, daar nog niet veel van gekomen is. We schrijven in dit nummer iets over Israël, land en volk. Maar ook over de verhouding kerk en Israël. Ten laatste stellen wij dat Israël in onze dagen een teken van God is. Een teken van Gods trouw en liefde, maar ook een teken dat de tijd nadert van de voleinding aller dingen.

Jac. Schouten

BEROEPEN

De gemeente Hengelo t Venster heeft br. P. Wijchers te Hengelo beroepen als voorganger met een bijzondere opdracht en hem vervolgens afgestaan als voorganger in algemene dienst van de Unie.

De gemeente Vriescheloo heeft br. R. C. Meijer beroepen als voorganger, die dit beroep heeft aangenomen. De gemeente Musselkanaal heeft een beroep uitgebracht op ds. Sj. v.d. Laan te Deventer.

MEDEDELING

Op voorstel van de Commissie voor de Opleiding heeft de Commissie der Unie br. R. C. Meijer een plaatselijke beroepbaarstelling verleend voor de gemeente te Vriescheloo.

INHOUDSOPGAVE

Dankbaarheid in Lelystad (Jaap Smit)	3
Wat ons samenbindt (J. Schotanus)	4
NBJB	5
Israël (Jac. Schouten)	6 t/m 9
Buitenlands nieuws	10
Bijbel (P. J. Lalleman)	11
Uit de gemeenten	12
Unienieuws	13
Boeken	14
Verantwoording bijdragen 3e kwartaal 1992	15

DANKBAARHEID IN LELYSTAD

Wanneer je gemeentecentrum afbrandt, word je als gemeente bepaald bij allerlei vragen. Waarom moest dit nu gebeuren? Wat moet er van de gemeente worden? Hoe nu verder?

Het bepaalt je ook bij het wezen van gemeente-zijn. Broeders en zusters die samenkomen rondom Gods Woord, rondom het gebed en in onderlinge gemeenschap. In gemeenschap met elkaar en als Uniegemeente ook in gemeenschap met zustergemeenten. Vanuit dit gegeven willen wij vorm en uitdrukking geven aan de evangelieverkondiging in onze woonplaats. Het verlies van het gemeentecentrum betekent een behoorlijke klap bij de uitvoering van dit werk. Het gevoel enthousiast te bouwen en te werken in Gods Koninkrijk in Lelystad loopt een gevoelige deuk op. Gevoelens van verdriet, onmacht, ontredde en ontmoediging komen aan de orde. Een gevoel van alleen te staan. Een Jobsgevoel misschien?

BEMOEDIGING

En wat is het dan fijn om op zulke momenten door elkaar bemoedigd te worden. In de gemeente Lelystad zelf maar ook zoals nu het geval was tijdens de AV te Hoogeveen. Wij mochten er tussen al de vergaderingen door bepaald worden bij een woord uit Job: „Leen toch het oor aan deze dingen, o Job, sta stil en let op Gods wonderen.” Tijdens de Avondmaalsviering op de donderdagavond was er zo'n moment om stil te staan. Een moment om (Unie)gemeenschap en eenheid te ervaren in al die verscheidenheid en veelkleurigheid van de verschillende zustergemeenten die aanwezig waren. Een bemoedigend moment tijdens de AV, dat afgesloten werd met een moment van dankzegging en gebed. Momenten die de Uniegemeenschap voelbaar maken. Momenten ook waarin de gemeenschap met de Heer ervaren mocht worden.

Voor mij als afgevaardigde van de gemeente Lelystad, werd dat gevoel van samen één zijn, samen op weg zijn concreet toen de opbrengst van de collecte voor de gemeente Lelystad bleek te zijn. Als bijdrage in de herbouw van een nieuw baptisten gemeentecentrum in Lelystad.

Wij zijn bijzonder dankbaar voor deze gift en voor de andere bijdragen die wij van zustergemeenten mochten ontvangen. Ze vormen een belangrijke bijdrage voor ons in Lelystad. Het sterkt ons de moed om verder te gaan. Het helpt ons verder op weg naar realisering van een nieuw gemeentecentrum in Lelystad. Nieuwbouw, nadat ons oude gebouw door brand is verwoest. Een eigen gebouw, als werkplaats van waaruit we met hernieuwd elan aan de verkondiging van het evangelie kunnen werken. In het besef dat we daar als Lelystad niet alleen in staan, maar ons toch ook gesteund mogen weten door broeders en zusters elders in het land. Langs deze weg wil ik dan ook graag, namens Lelystad, de Algemene Vergadering, en de gemeente Hoogeveen in het bijzonder, bedanken voor de voor ons zo bijzondere toegift op dit bemoedigend samen-zijn.

Graag zou ik willen afsluiten met de woorden van het lied dat ter afsluiting van deze Avondmaalsviering gezongen werd (L: & G 168:4):

Wij reizen met elkander;
wij wand'len hand aan hand.
d'Een zij tot troost, de ander
op weg naar 't Vaderland.

De laatste stand van zaken

De gemeente Lelystad heeft de gesprekken met de verzekering en de UBS inmiddels afgerond. Er bestaan serieuze plannen om op dezelfde plek als voorheen een nieuw gemeentecentrum te bouwen. Dat dient echter binnen een bepaald budget te gebeuren. Gesprekken daarover met de architect en de aannemer zijn nog gaande. De aannemer kan wellicht het nieuwe gebouw casco opleveren, zodat de gemeente zelf de zaak verder kan aanleggen. De schatting is dat begin '93 gestart zal worden met de bouw. De burgerlijke gemeente verleent overigens alle medewerking wat de grond betreft. Want de Baptisten Gemeente kan de huidige grond in erfpacht houden, met recht van opstal, tot het jaar 2004. Dan pas zou de gemeente de grond hoeven te kopen. Maar de grondprijs is dusdanig dat dit toch nog een moeilijk punt is.

Komt sterkt opnieuw de moet!
Weest rustiger en blijer,
van aardse banden vrijer!
Ons wacht een eeuwig goed
Een lied, evenals een Uniegemeenschap, met inhoud.

Namens de gemeente te Lelystad,
Jaap Smit

Avondmaalsviering: gemeenschap met de Heer en met elkaar.

WAT ONS SAMENBINDT

Op de eerste AV die ik als redacteur meemaakte en waarbij ik vanuit een bepaalde hoek de wind nogal van voren kreeg, veronderstelde een welmenende broeder in een persoonlijk gesprek, dat ik nu voortaan wel minder controversieel zou schrijven. Ik denk dat ik ervan uitging dat de dingen die ik schreef eigenlijk geen controverses mochten oproepen, maar dat ze ons nauwer aan elkaar zouden verbinden.

EEN VERKLARING VAN VERBONDENHEID

Ondertussen hebben de gemeenten het door de UC opgestelde document over onze identiteit ontvangen. Het document is bedoeld als handreiking voor onze gemeenten om hierover in gesprek te komen. De centrale vraag is daarbij „WIE ZIJN WIJ?” Maar ook wat willen we graag betekenen voor God en de mensen van onze generatie. Reeds bij het bestuderen van de Oost-europese reactie op de Dorfweil-verklaring begon ik me ook weer sterker bewust te worden, dat ik niet bezig was iets nieuws in te brengen van na de jaren zeventig. In de wetenschap geen buitenbeentje te zijn, werd ik versterkt na het lezen van het document over identiteit. Hieruit blijkt dat men bij het bewerken van de Dorfweil-verklaring, bewust of onbewust, rekening heeft gehouden met de kritiek van een groep Oost-europese baptisten. Dat kunt u ontdekken als u een en ander vergelijkt met wat daarover in de nummers van DC van 17 en 31 juli beschreven is. Vooral uit de inleiding van het UC-document blijkt de verwantschap met genoemde groep:

„Wij beschouwen de Bijbel als „het volstrekt betrouwbare en gezaghebbende Woord van God en als zodanig richtsnoer voor geloof, gemeente en leven.”

Er zijn hier en daar nog wel enkele zaken, die wat aangescherpt kunnen worden, maar dat is in het komende jaar dus onze opdracht in de gemeenten. Dit lijkt mij nu bij uitstek een stuk, dat na enkele herziene formuleringen schriftelijk afgehandeld zou kunnen worden. Om echt waarde te hebben, moet de uiteindelijke verklaring door een ruime meerderheid van onze gemeenten aangenomen worden. Het lijkt me niet zo geschikt om deze verklaring op een AV, op details, te behandelen. De UC stelt terecht dat het op de Algemene Vergadering van 1993 moet uitlopen op een gezamenlijke verklaring van verbondenheid en visie.

Het moet een stuk worden, dat ons uit het hart gegrepen is en bij acclamatie tot stand zou moeten komen. De manier waarop het gestalte gaat krijgen, moet in overeenstemming zijn met de geest, die uit de verklaring spreekt. Als het een produkt wordt dat met hangen en wurgen tot stand zou komen, dan zou het de inhoudelijke werkelijkheid tegenspreken. Samen met onze Oost-europese broeders en zusters kunnen we dan weer terecht komen bij onze 'evangelicale' wortels.

ONZE EVANGELICALE WORTELS

„In de Angelsaksische wereld wordt de negentiende eeuw de 'evangelische eeuw' genoemd. Tot 1925, waren er top-theologen onder de evangelischen, die zelfs respect afdwongen bij hun tegenstanders. Tot de jaren zeventig was het 'evangelisch christendom' in de luwte terechtgekomen, vooral ook vanwege een soort ongrijpbare benadering van de 'nieuwe theologie'. Na de jaren zeventig komt er een opleving van het 'evangelisch christendom'. Hiermee wordt de controversie weer zichtbaar. Dus in feite is het de opleving van een conflict van voor 1925. Vijftig jaar lang hoefde de theologie zich weinig aan te trekken van het 'evangelicalisme'. Maar nu slaat ze alarm. De oude argumenten ertegen worden weer van stal gehaald. Evenals Socrates wordt het veroordeeld vanwege het bederven van de jeugd. Het wordt beschouwd als de vijand van de wetenschappelijke benadering in de theologie. De grote belemmering van de oecumenische groei wordt er aan toegeschreven.” Dit is zo ongeveer de analyse van J. I. PACKER, bekend van het boek 'Fundamentalisme en het Woord van God'.

DE PARALLEL

In theologisch opzicht wordt er door geschiedschrijvers verband gelegd tussen het Nederlands baptisme en het Réveil. In de bovengenoemde periode van na 1925 (en meer nog van na de oorlog) is het 'evangelicalisme' bij

de meeste leidinggevend onder ons niet meer overal het meest opvallende kenmerk. Ook niet meer bij de Westeuropese theologische opleidingen van de baptisten. Het feit dat men nu ook vanwege de oorlog noodgedwongen gebruik gaat maken van universitaire opleidingen, brengt eveneens nieuwe geluiden binnen onze gemeenschap. Het in eerste instantie lid worden van de Wereldraad van Kerken is daar misschien mede debet aan. Eén van deze afgestudeerden gaf toentertijd aan een rede op een Jeugddag de titel: 'Aansluiting bij de Wereldraad van kerken om Christus' wil'. Tot 1963 is dit een controversie gebleven. Eigen opleidingen in West-Europa waren ook begonnen met pro-oecumenische accenten te leggen. Dan gebeurt in 1963 het onverwachte: de meerderheid van de gemeenten stemt in met het minderheidsrapport van één voorganger, tegenover het officiële rapport van de meerderheid van de commissie. Was die meerderheid van de rapporteurs misschien de aansluiting met onze gemeenten kwijt? Wel hadden deze 'hogere gestudeerden' veelal de meeste bestuurlijke invloed en niet te vergeten op maar enkele kleine uitzonderingen na ook vaak de beste redactionele kwaliteiten voor ons blad. Veel andere voorgangers meenden daarvoor geen gaven te hebben of zij zagen het belang er niet van in. Ondertussen zijn de accenten weer wat anders komen te liggen en wordt er ook wat meer naar de basis geluisterd. Wel merk je nog dat op een AV sommige 'voorspelbare' afgevaardigden een even 'voorspelbare' afwijkende mening hebben van de meerderheid van onze gemeenten. Wij hopen dan ook dat de voorbespreking van onze identiteit niet een bezigheid zal zijn van een Unie-werkgroep en ook niet alleen van de Raad, maar dat de gemeenten zelf zich hierin duidelijk mogen profileren. Daarom mijn voorkeur voor een schriftelijke afhandeling, die vooral het verslag van de conclusies uit een gemeente weergeeft. Dit zal meer recht doen aan de geest en de bedoeling van het 'verdrag'. Misschien hoeft het uiteindelijk niet meer te zijn dan een referendum, waarop met 'ja' of 'nee' gereageerd kan worden.

Hopelijk zal men de consequenties inzien van het 'wel' of 'niet' aanvaarden. Dat het uiteindelijk ermee instemmen ons mag brengen tot een sterk besef van verbondenheid en een grote visie voor het werk van de Heer in onze tijd.

J. Schotanus

Vakantie 1993, ook NBJB

Met behulp van dit stukje wil de kampkommissie van de NBJB uw aandacht alvast vestigen op de activiteiten die er in de zomer van 1993 worden georganiseerd. Voor heel vakantie vierend (baptist) Nederland is er iets bij. En als u wat mist, bij voldoende deelname organiseren we het gewoon.

Voor de kinderen:

Uiteraard is er dit jaar ook weer een kinderkamp. Exacte gegevens hebben we nu nog niet. Alleen, als je tussen de 8 en 12 jaar bent, moet je er gewoon alvast rekening mee houden.

De tentenkampen:

Ook dit jaar weer op ons eigen NBJB-terrein van De Strubben in Schoonloo. Alle jongeren tussen 12 en 25 jaar zijn welkom tijdens de kampen die gehouden worden van 17 tot en met 24 juli en van 24 tot en met 31 juli.

NBJB

Voor de ouders in onze gemeenschap wordt er door de NBJB van 28 augustus tot en met 3 september een ouderenweek georganiseerd in de prachtige omgeving van Steenwijk.

Dit zijn in het kort de NBJB-activiteiten voor 1993. Bel het Jeugdburo voor meer informatie of om de kampfolder te ontvangen.

Tot ziens?

Jeugdburo NBJB

Inge Oostdijk

VAN KIND TOT KIND

De Vuurbaak, Barneveld, 1992

Het is een goede zaak dat er de laatste tijd veel geschreven wordt over godsdienstige opvoeding. Zeker daar waar het allemaal niet zo vanzelfsprekend meer gaat, moet nagedacht en bewust gehandeld worden. En het lezen van een goed boek kan daarbij behulpzaam zijn.

Het boek 'Van Kind tot Kind' van Inge

AMY GRANT

In 1991 en 1992 trok Amy Grant rond met haar tour 'Heart in Motion'. Ook Nederland deed ze daarbij aan.

Veel mensen vreesden dat Amy met haar laatste album de gospel voorgoed gedag had gezegd. Uit haar *gospel*-concert in Dordrecht bleek overduidelijk het tegendeel. Zelf zegt Amy daarover: „Je hebt in de gospel twee stromingen: de één maakt muziek vóór christenen (Praise & Worship) en de ander maakt muziek over het alledaagse leven. Ik ben overgegaan van de één naar de ander. Ik wil niet zingen over seks en zo, maar ik wil laten zien dat wij als christenen ook met beide benen in deze wereld staan. Daarom zing ik bijvoorbeeld over de jodenvervolgung, eenzaamheid en incest.”

De meeste van haar liedjes hebben dan ook duidelijk een achterliggende gedachte, net zoals die te bespeuren valt op de laatste CD's van Elly & Rikkert. Op die manier probeert Amy de mensen te laten nadenken over hun leven. Dit jaar bracht Amy Grant haar twaalfde album uit, een Kerst-CD.

(Overgenomen en bewerkt uit De Pit, jongerenpagina in De Rank, Utrecht-Noord.)

Oostdijk zou zo'n hulpmiddel kunnen zijn. Toch heb ik, na lezing, twijfels over de bruikbaarheid van het boek 'in onze kring'. Het staat vol met waardevolle ideeën, daar niet van. Maar het boek doet je weer eens realiseren dat we in kerkelijk Nederland een aantal subcultuurtjes kennen, die onderling niet gemakkelijk communiceren. Om te beginnen gaat dit (vrijgemaakt)

van problemen, lang niet altijd aansluit bij de onze.

Op sommige punten vind ik dat jammer. Ik zou wel willen dat er over het gebruik van rock-muziek, of over televisie kijken 'bij ons' meer serieuze discussies zouden worden gevoerd. Het lijkt me, met name vanuit een oogpunt van geloofsopvoeding, wel eens plezierig om in zo'n hechte, geborgenheid biedende cultuur te leven. En de nadruk op 'onderwijzen en leren' lijkt me een waardevolle aanvulling op onze, vaak onsamenvattende en op emoties gerichte manieren van geloofsopvoeding.

Kortom, wie interesse heeft in de 'gereformeerde' wereld, en zo hier en daar wat 'vertalingen' pleegt, vindt in dit boek waarschijnlijk veel leerzaams. Is dat niet het geval, en bent u wel geïnteresseerd in het onderwerp 'geloofsopvoeding'? Zoek dan vooral eens andere ouders en belangstellenden in de gemeente op, en praat er eens over. (Onder andere over welke boeken eventueel goed en bruikbaar zijn.) Of sorry, ik kan het niet laten – bel eens met de NBJB over de mogelijkheden van een 'cursus' Geloofsopvoeding in uw gemeente.

Geert Jan Blanken

Felicity Henderson

MIJN EIGEN BIJBELBOEKJES

Ned. Bew.: Marijke Bley

illustraties: Toni Goffe

1992 Ark Boeken - VHS/BKV

Amsterdam

ISBN 90-338-2532-5,

4 boekjes van elk 14 pag.

Een verzameling van 4 boekjes met elk een verhaal over een kind uit het Oude Testament: Mirjam; David; Jozef en het dienstmeisje van Naäman. Verhalen, die bij de meeste kinderen wel bekend zullen zijn, maar, door het spannende element erin, eigenlijk altijd blijven boeien. Er wordt in elk boekje gewezen op God, die zich met mensen persoonlijk bemoeit. De boekjes zijn eenvoudig maar zeker niet kinderachtig geschreven, zodat ze zowel geschikt zijn om aan kleuters voor te lezen, als om door grote kinderen zelf gelezen te worden. Korte stukjes tekst met leuke, duidelijke tekeningen, die kinderen zeker zullen aanspreken en het verhaal verlevendigen. De boekjes zijn verkrijgbaar in een verzameldoosje en mede daardoor ziet het geheel er verzorgd en aantrekkelijk uit. Leuk om kado te geven en te krijgen.

C. M. Huiting-Mulder

Boeken

gereformeerde boek uit van een Verbondstheologie die de onze niet is. Dat blijkt al uit de titel. Maar niet alleen de theologische uitgangspunten verschillen. Uit het boek komt een wereld naar voren die, in taalgebruik en actualiteit

ISRAËL, LAND EN VOLK

Eén van de grote trekpleisters op toeristisch gebied is sinds tientallen jaren het land Israël. Vanuit de gehele wereld landen de vliegtuigen op Ben Goerion Airport om bij grote hoeveelheden de toeristen uit te laden.

We vragen ons onwillekeurig af wat deze aantrekkingskracht van Israël is. Voornamelijk is dat een godsdienstige. Israël, en in het bijzonder de stad Jeruzalem, is de plaats waar de drie grote monotheïstische godsdiensten elkaar ontmoeten. Joden komen er om het land der vaderen te zien, christenen gaan naar Israël om te wandelen in de voetstappen van Jezus en de mohammedanen zullen zich vooral aangetrokken voelen door de Rotskoepel op het tempelplein, ook wel genoemd de moskee van Omar. Veel andere mensen komen omdat zij zo maar belangstelling hebben, of omdat ze vinden dat je Israël toch een keer gezien moet hebben.

STAD EN LAND

Er zijn veel steden in Israël die hoofdzakelijk door Joden worden bewoond, maar ook steden die bijna geheel Arabisch zijn. De stad Jeruzalem is voor allen echter de belangrijkste. Door de eeuwen heen op vele wijzen bezongen en beschreven. Het is ook een prachtige stad, zeker voor wie vanaf de Olijfberg zijn blikken over de stad laat dwalen. We kunnen ons levendig voorstellen dat in vroeger tijden, toen men jaarlijks naar Jeruzalem, naar de tempel, trok, om de bijbelse feesten te vieren, dat men, gekomen op de Olijfberg, in vervoering raakte bij het zien van de stad en de prachtige tempelgebouwen. Dan jubelde men het uit: *Jeruzalem, dat ik bemin, wij treden uwe poorten in; daar staan, O Godstad, onze voeten.*

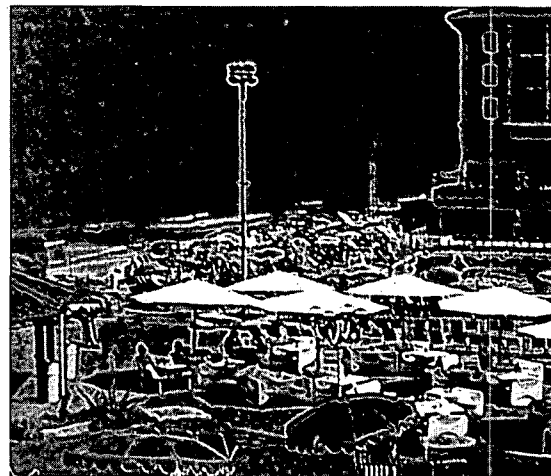
De tempel is er niet meer, maar het overzicht over de stad is nog altijd schitterend. Wie de stad betreedt, en dan denk ik vooral aan de oude stad, zal heel veel zaken vanuit de Bijbel levend zien worden. Toch boeit Israël niet alleen om Jeruzalem, hoe belangrijk die stad ook is. Ook het land zelf heeft veel te zeggen. Het is bijna zo dat iedere vierkante meter grond zijn eigen verhaal heeft. Wie er aan denkt dat de Here Jezus heeft gezegd dat het land woest zal zijn totdat de dag zal naderen dat Israël zijn Koning zal erkennen, zal nu tot de ontdekking komen dat

van deze woestheid niet veel meer te zien is. Van noord tot zuid zien we vruchtbare velden. We gaan iets begrijpen van de woestijn die weer zal bloeien als een roos. Want het is een schitterend gezicht om vele kilometers citrusplantages te zien en uitgestrekte wijngaarden. Sinds Israël de weg naar huis is ingeslagen, zien we het land tot bloei komen.

POLITIEK EN MILITAIR

Het is niet alles vreugde wat Israël zijn ingezetenen kan bieden. Want overal waar men komt, van noord tot zuid, komt men militairen tegen. Dat komt omdat Israël eigenlijk een vreemde eend in de Arabische bijt van het Midden-Oosten. Israël is een totaal ander land dan al de Arabische landen. Het is westers georiënteerd en de enige democratie in het Midden-Oosten. Politiek gezien is dat een groot probleem, waar de hele wereld zich al mee heeft bemoeid en niemand schijnt daarvoor de oplossing te kunnen aandragen. Veel Arabieren, Palestijnen, leven te midden van het Joodse volk, en dat dit al grote problemen heeft gegeven, is iedereen bekend. Wat de vredesconferentie zal brengen, is ook nog niet te voorspellen. Wel

Jeruzalem vanaf de Olijfberg.

Toerisme (al dan niet van bedevaartgangers) vormt een belangrijke bron van inkomsten voor de moderne staat Israël.

wordt duidelijk dat Israël bereid is om offers te brengen, mits men er een echte vrede voor terugkrijgt. De Bijbel geeft duidelijke antwoorden op de vele vragen die steeds weer worden gesteld, maar dat behandelen we in een ander artikel in dit nummer. Vaststaat dat Israël nog een heel moeilijke periode tegemoet gaat, en het is goed dat er in de Bijbel staat dat wij moeten bidden voor de vrede van Jeruzalem. Van oudsher is het zo dat als het Israël goed gaat, dan gaat het ook de wereld goed. Daarom moeten christenen het Midden-Oostenprobleem met andere ogen bezien dan de grote wereldpolitiek.

Jac. Schouten

ISRAËL, EEN TEKEN VAN GOD!

Als wij Israël een teken van God noemen, dan denken wij heel bijzonder aan een teken van de tijd waarin wij leven. Het teken Israël zegt ons dat de laatste gebeurtenissen aanstaande zijn.

Maar Israël is meer dan een teken van onze tijd. Israël is het teken van Gods trouw, het teken dat God er is en het teken dat God alles weer terecht brengt.

In de geschiedenis zijn er diverse momenten geweest dat Israël een duidelijk teken van God was. De Farao van Egypte hoorde eertijds het woord van God, dat via Mozes tot hem kwam: „Laat Mijn volk gaan”. De Farao antwoordt met deze woorden: „Wie is de Here, naar Wie ik zou moeten luisteren?” Hierin horen we eigenlijk al de klanken en de woorden die straks door de Antichrist gesproken zullen worden. En de mensen op deze aarde zullen met hem meegaan, zeggende: „Wie is aan dit beest, de Antichrist, gelijk?” Israël wordt echter een machtig teken van God voor de Farao, als God met machtige arm Zijn volk uitleidt. Het wordt de ondergang van de Farao. Dat was zulk een teken dat er later in Jericho, honderden kilometers van Egypte vandaan, over werd gesproken. Rachab zegt het tegen de verspieters: „Wij hebben gehoord van de machtige daden van God die de zee deed opdrogen.” Later wordt Israël weer een teken van God, als het volk verdreven wordt uit het land, omdat men Hem niet diende. Ook dat gebeurde voor het forum van de wereld, zodat de volkeren het zagen.

ISRAËL, OOK VANDAAG EEN TEKEN

Een teken van Gods trouw. Ps. 15 zegt het: *God zal Zijn waarheid nimmer krenken, maar eeuwig Zijn verbond gedenken.*

Vandaag zijn wij in een tijd aangekomen dat God aan Zijn verbond denkt. God ziet naar Israël om. En Hij brengt Zijn volk thuis. We weten dat er allerlei politieke en militaire gebeurtenissen aan hebben meegewerkt. Maar één ding is zeker: in Israël worden de oude profetieën tot werkelijkheid. God brengt Zijn volk thuis.

In Jeremia 23: 8 lezen wij hoe God zegt: „Zo waar de Here leeft, die het nageslacht van Israël heeft doen optrekken en die het heeft doen komen uit het Noorderland: en al de landen waarheen Hij hen verdreven had”. Uit vele landen zijn ze gekomen. Sommigen spreken van zeventig tot honderd landen. Het Noorderland wordt bij name genoemd. Vaak heb ik mij afgevraagd waarom dat Noorderland, dat is Rusland, met name wordt genoemd. Is dat niet, omdat het eigenlijk onmogelijk scheen dat dit land ooit zijn grenzen zou openen om de Joden te laten gaan? Zouden we het misschien zo

moeten lezen: Zelfs het Noorderland. God keert regimes om, opdat zijn doel bereikt zal worden.

En nu mogen we alles best wel politiek blijven noemen. En wellicht zullen er in het Midden-Oosten nog wel heel moeilijke dingen moeten gebeuren. Maar één ding is zeker: vandaag is Israël een teken van God voor heel de wereld.

ISRAËL: HET TEKEN VAN DE VIJGEBOOM

De Here noemt de vijgeboom als teken. De vijgeboom is een boom die in de winter een nagenoeg doods uiterlijk krijgt. Je zou zeggen: hak dat ding maar om, want er zit geen leven meer in. Zo was het volk Israël. Iedereen dacht dat het nooit meer wat zou worden. De volkeren dezer aarde hebben het gedacht, de kerk heeft het gedacht, de theologie heeft het gedacht, de politiek heeft het gedacht: hak dat ding maar om. Er is een einde gekomen aan het volksbestaan van Israël.

Maar God zegt: het volk is als de vijgeboom. Als de vijgeboom gaat bloeien, dan weten wij dat de zomer nabij is. Dat is de betekenis. Als Israël weer gaat leven in het land dat God hun heeft gegeven, dan is de komst des Heren nabij. Daarom is Israël een teken. Een teken van God. Een teken van de wederkomst van de Here Jezus Christus.

Er zal een dag komen dat de Here zal verschijnen in heerlijkheid. De grote Zoon van David zal de Davidstroom weer oprichten en van Sion zal dan de wet uitgaan en des Heren woord vanuit Jeruzalem. Naar dat ogenblik leeft de wereld heen.

DE KOMST DES HEREN VOOR DE GEMEENTE

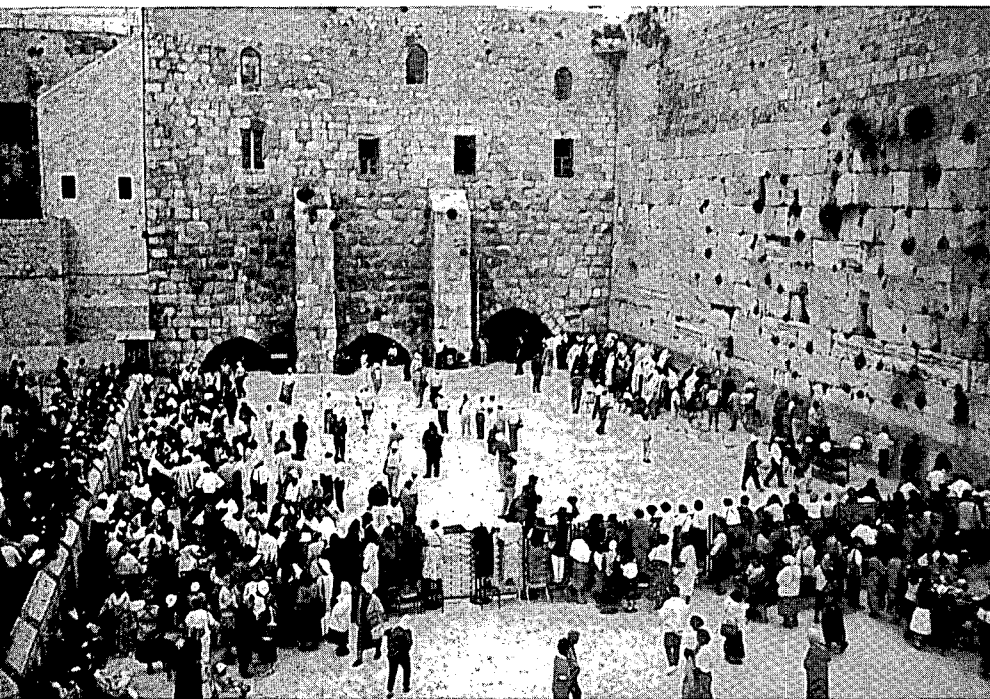
Israël is het teken van de komst des Heren. Maar tegelijk is Israël het aanwezig teken van God voor de gemeente dat de opname van de gemeente voor de deur staat. De Bijbel zegt, dat als Hij zal verschijnen in heerlijkheid wij met Hem zullen verschijnen. Daarom is Israël een teken van God voor de gemeente, opdat de gemeente bereid zal zijn voor de dag van Zijn komst.

Jac. Schouten

Bar Mitswa. Dertienjarige Joodse jongen wordt 'zoon der wet'. Dat is volwassen voor de synagoge.

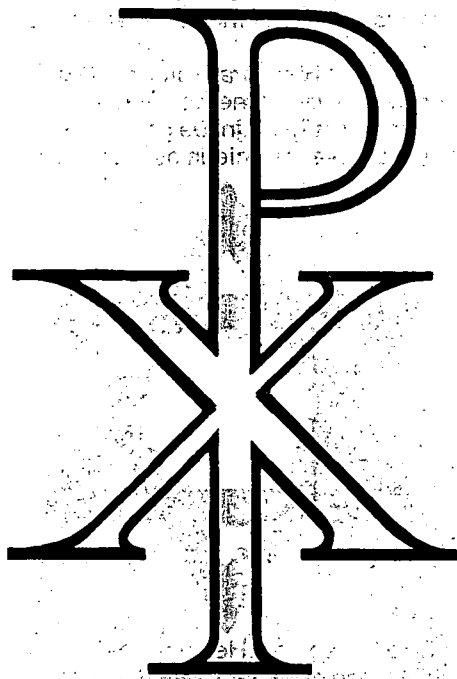
De Klaagmuur, tegenwoordig de Westelijke muur genoemd.

LEED EN DROEFHEID

Het verhaal van de verhouding tussen de kerk en de Joden is vanaf het begin een verhaal van uit elkaar groeien geweest. We kunnen ons natuurlijk afvragen aan wie dit heeft gelegd, maar dan komen we in een zeer ingewikkelde procedure terecht. In de eerste tijd waren er in de kerk nog mensen die geloofden dat de Joden zich wel zouden bekeren en dan zou alles wel goed komen. Maar deze gedachte ging snel voorbij. Omdat deze bekering uitbleef, groeide er in de kerk een soort anti-Joodse houding.

De anti-Joodse houding heeft veel ellende en leed gebracht over het Joodse volk. Er was veel vervolging, hoewel we dankbaar mogen zijn dat dit in ons land eigenlijk nagenoeg niet heeft plaatsgevonden. Maar in diverse andere landen des te meer. De kerk stelde een catechismus op waarin de Joden 'godsmoordenaars' werden genoemd. En dat gaf eigenlijk aan veel mensen de vrijheid om hen min of meer vogelvrij te verklaren. Bekend is dat er in de tijd van de inquisitie heel wat Joden ook hun leven op de brandstapel hebben gelaten. In de tijd van de kruistochten werden door de legers, op weg naar het Heilige Land, hele Joodse wijken uitgeroeid. Later kwamen de Progroms tegen de Joden in Polen en Rusland. En ook andere landen gingen over tot vervolging, wat

uiteindelijk de weg baande voor wat Hitler de Endlösung noemde. De eindoplossing van het Jodenprobleem.

DE VERVANGINGSGEDACHTE

Eén van de voornaamste redenen van deze anti-Joodse houding welke in de kerk werd gevonden, was de zgn. vervangingsgedachte. Het was een theo-

KERK EN

De gemeente van de Here Jezus Christus heeft ha-
waren Joden. De eerste verkondigers waren Joden
heidenen. Toch zijn in de loop der tijden Israël en
gekomen, kunnen we het beste lezen in enkele boe-
zou willen aanraden, is het boek van Werner Kelle
boek van enkele tientallen jaren geleden. Het twee-
datum, getiteld: 'Christelijke theologie na Auschwitz'
eens, maar toch geven deze beide boeken ons een
verhouding tussen kerk en Israël aangaat.

logisch dogma waarin men uitsprak
dat de kerk in de plaats van Israël was
gekomen. De kerk was het geestelijk
Israël geworden, waarmee alle zege-
ningen, door God duidelijk bedoeld
voor het volk Israël, overgeheveld wer-
den naar de kerk, terwijl de vloek, wel-
ke eveneens in het Oude Testament
voorkomt, bleef staan voor Israël.
Daarmee was al duidelijk de scheiding
getekend.

Deze gedachte is al begonnen bij de
zo achtswaardige kerkvader Augusti-
nus. In zijn jonge jaren zag deze nog
wel het herstel van Israël als volk. Maar
in de loop van zijn leven heeft hij deze
gedachte verlaten en zag de kerk in de
plaats van Israël. Israël, zo zei men in
die dagen, was uit de genade van God
weggestoten. Zij waren zo ongehoor-
zaam geweest, dat het voorbij was.
Veel later zag Maarten Luther in de
aanvang nog wel dat de Joden tot be-
kering zouden komen, maar toen dat
ook in zijn dagen uitbleef, nam ook hij
een anti-houding aan.
In dit voetspoor zijn veel kerken ge-
volgd. Israël was voorbij en de kerk is
het geestelijk Israël geworden.

DE KENTERING

Toch houden niet alle kerken zo stevig
vast aan de gedachte dat de kerk het
geestelijke Israël was geworden. De
mensen van de nadere Reformatie,
waar ik er hier maar één van wil noe-
men, vader à Brakel, zagen wel dege-
lijk het uiteindelijke herstel van Israël
en de verschijning van een duizendja-
rig rijk op aarde. Wat ons land betreft,
is dat in de Kuyperiaanse tijd weer op
de achtergrond geraakt. De kentering
in deze kwam vooral in de naoorlogse
jaren toen Israël een eigen staat ge-
worden was. Een man als dr. H. Berk-
hof, een leidende persoonlijkheid in de
Nederlandse Hervormde Kerk in die
tijd, schreef toen zijn boek 'Christus, de
zin der geschiedenis'. In dat boek
krijgt Israël al een heel duidelijke

IN ISRAËL

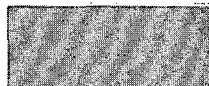
De wortels in het Jodendom. De eerste christenen en de eerste gemeenten bestonden uit Joden en de kerk uit elkaar gegroeid. Hoe dit alles is te zien in de eerste boeken. Het eerste boek dat ik hier toch wel kan aanbevelen is: 'Zij werden verstrooid onder alle volken'. Een boek van dr. Hans Jansen en van recentere auteurs. Met dat laatste boek ben ik het niet helemaal eens over het inzicht in de geschiedenis, voor zover deze de

plaats, al laat deze professor toch wel wat te vragen over. Later verscheen in de Hervormde kerk het rapport, dat, naar ik meen, de titel droeg: Israël, land, volk en staat. Ook hier blijkt ruimte te komen voor een herstel van Israël. Ook andere kerken, vooral aan de rechts reformatische kant, komen meer en meer open te staan voor de bijbelse profetieën aangaande Israël. Wellicht komt het nog eens zo ver dat er een open gesprek komt over de Persoon van de Here Jezus Christus, de Messias van Israël, tussen de gemeente en Israël. Want één ding is zeker, Joden en christenen hebben hun geloof in dezelfde grond, de God van Abraham, Izak en Jakob. Daar liggen ook onze wortels.

Jac. Schouten

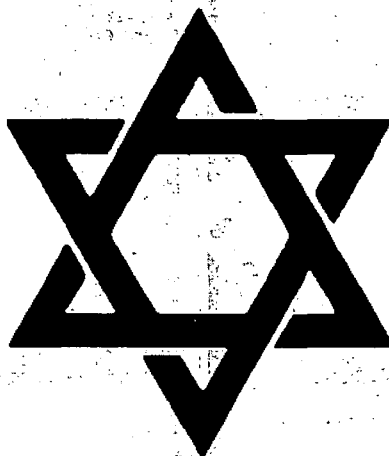
Christelijke zending onder joodse volk?

Over zending onder joden wordt in de christelijke wereld heel verschillend gedacht. Allerlei para-kerkelijke organisaties houden zich op de een of andere manier met Israël bezig. Bekend zijn bijvoorbeeld het Overlegorgaan van joden en christenen in Nederland (OJEC), de Near East Ministry (de NEM), Christenen voor Israël, Israël en de Bijbel, Het Zoeklicht. Deze opsomming kan gemakkelijk uitgebreid worden door een blik te werpen in de christelijke omroepbladen, kranten of opiniebladen. Daarnaast zijn er de 'Kerk en Israël' instanties van allerlei kerkgenootschappen en de leerhuizen in diverse steden. Al deze organisaties werken vanuit een bepaalde visie op Israël. Eén ding hebben ze m.i. allemaal gemeen, namelijk dat ze Israël een warm hart toedragen. Soms wordt het enigszins afgedaan met filosemitisme, maar in dat woord zit m.i. ook een overmatige dosis kritiek. Nu heeft de geschiedenis van de afge-

lopen 20 eeuwen helaas een ander beeld laten zien. Al heel vroeg begonnen er anti-semitische tendensen te ontstaan in de christelijke kerk (een goed boekje daarover is bijv. ook: C. P. van Andel, *Jodenhaat en Jodenangst. Over meer dan twintig eeuwen antisemitisme*). Dus de huidige belangstelling voor Israël kunnen we alleen maar toejuichen.

Af en toe krijgen Israël-organisaties echter het verwijt met verkapte joden-zending bezig te zijn. De grote protestantse kerken zijn hierin ook verdeeld

(Gereformeerd en Hervormd zijn tegen joden-zending, maar Christelijk-Gereformeerd niet). Terwijl de toenadering van Rome en Israël slechts heel langzaam gaat (nog steeds is de staat Israël niet officieel door Rome erkend!). De evangelicals zijn over het algemeen wel voor zending onder het joodse volk.

Misschien is het boeiend voor onze meningsvorming dat er een aantal mensen over deze materie schrijft. Van harte nodig ik u uit om in de pen te klimmen en uw gedachten hierover op papier te zetten.

H. D. Huizinga

Het Joods Historisch Museum

Wie op een heel boeiende en indringende manier kennis wil maken met het Jodendom kan terecht in het prachtige Joods Historisch Museum in Amsterdam. In een voormalig Hoogduits synagogencomplex aan het Jonas Daniël Meijerplein krijgen bezoekers de gelegenheid om te kijken in de spiegel van het joodse leven, de cultuur en de identiteit. Het museum is opgericht om te doen herinneren. Of zoals een citaat uit de Talmud zegt: „Zien leidt tot gedenken, gedenken leidt tot doen.“ Het gaat in het museum echter niet alleen om te herinneren, maar ook om te laten zien wat er nog is aan joods leven. De uitgebreide mediatheek met boeken, foto's, dia's en geluids- en videobanden staat gratis ter beschikking. Wie vanuit zijn luie stoel kennis wil maken met het jodendom kan bijv. de roman 'De Uitverkorene' lezen van Chaim Potok. Dit boek geeft een indringend beeld van het moderne joodse leven in Amerika met daarin de confrontatie tussen orthodoxe en liberale joden.

BAPTISTEN IN CENTRAAL-AZIË

De islam is er in opmars, de etnische Russen (onder wie veel baptisten) trekken er weg, de gemeenten zijn bang. Het gaat over Centraal-Azië in het G.O.S.

Centraal-Azië omvat vijf republieken. Dit gebied staat onder sterke invloed van islamitische landen als Iran en Saoedi-Arabië. Formeel is er vrijheid van godsdienst, maar op veel plaatsen worden de baptisten dwarsgezet of bedreigd door islamieten. In Kirgizië bijvoorbeeld heeft het zendingsbureau na maanden van verzoeken nog geen telefoon. Voorgangers worden telefonisch met de dood bedreigd. Door het vertrek van de Russen is het aantal baptisten in Kirgizië gedaald van 7500 naar 3000.

In Oezbekistan gaat de islamisering van het openbare leven nog sneller. De hoofdstad van deze republiek, Tasjkent, is het centrum van de islam voor Centraal-Azië. Christenen maken plannen om te vluchten in geval de druk te groot zou worden. Toch komen er ook

mensen tot geloof. Op de foto de doop van in totaal 71 mensen in een zwembad.

In Alma Ata (Kazachstan) telt de gemeente 1200 leden, waarvan 300 in de

laatste twee jaar door de doop werden toegevoegd.

De 128 gemeenten in Kazachstan voelen zich vrij, maar hebben slechts 35 voorgangers. In Alma Ata wordt nu een bijbelschool gebouwd. Binnen twee jaar wil men daar 30 voorgangers 'klaarstomen'.

Pieter J. Lalleman/foto: EBPS

Baptisten commissie tegen racisme

De Baptisten Wereld Alliantie heeft een speciale commissie ingesteld die 'Baptisten tegen racisme' heet. Omdat steeds meer conflicten in de wereld een raciale achtergrond hebben, vond de BWA het noodzakelijk een dergelijke commissie op te richten. Niet dat racisme in het verleden aan de aandacht van de baptisten voorbij is gegaan. 'De BWA heeft zich in het verleden herhaaldelijk zeer duidelijk uitgesproken tegen alle vormen van racisme en onverdraagzaamheid,' schrijft

van vrijheid en welvaart, eenheid en harmonie, is er nu fragmentatie tussen etnische groepen. Racisme heeft de kop opgestoken. Het zo mooie Joegoslavië is verwoest door conflicten tussen Serven, Kroaten en Bosniërs. Raciale spanningen groeien tussen Armeniërs en Azerbeidzjanen,' zo noemt Lotz enkele voorbeelden.

'Baptisten vertegenwoordigen een van de meest diverse en raciaal gemengde religieuze groepen in de wereld. We moeten niet alleen ons duidelijk uitspreken tegen racisme, we moeten naar oplossingen toewerken. We moeten mannen en vrouwen op Jezus

is een ontkenning van het evangelie!'

De nieuwe commissie van de BWA krijgt voormalig VS-president Jimmy Carter als voorzitter. Het is de bedoeling dat de commissie volgend jaar augustus, tijdens de vergadering van de Algemene Raad Van de BWA in Zimbabwe, een eerste rapport uitbrengt en aanbevelingen doet.

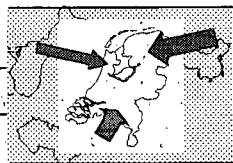
(bwa/idea-p)

Carter: christenen strijden niet voldoende tegen armoede

RICHMOND - Oud-president Jimmy Carter heeft christenen opgeroepen zich meer in te zetten voor de strijd tegen armoede. De grootste discriminatie ter wereld is de benadeling van armen door de rijken, aldus Carter tijdens een bijeenkomst van de Zuidelijke Baptisten in Richmond, in de Amerikaanse staat Virginia. Carter voerde het woord tijdens een diploma-uitreiking aan de theologische opleiding van de zuidelijke baptisten.

'Jezus Christus heeft zich tijdens zijn leven ervoor ingezet om discriminatie uit te bannen,' zo zei hij. De kerken volgen Jezus' voorbeeld echter niet, vond Carter. 'Politici zetten zich hier veel meer voor in dan de kerken.'

Buitenlands

nieuws

algemeen secretaris Denton Lotz in 'BWA News'.

'Over de hele wereld vernietigt racisme de vrede die het Koninkrijk van God verlangt,' aldus Lotz. 'De val van de Berlijnse Muur en de nieuwe vrijheid die over Oost-Europa is gekomen, is in een nachtmerrie veranderd. In plaats

Christus wijzen, als Redder en Heer. Juist naar Christus wijzen we! Want Hij was het die voor alle mensen stierf, van alle mensen houdt, ongeacht hun huidskleur of achtergrond. Evangelisatie die mannen en vrouwen niet oproept racistische vooroordelen te overwinnen en al hun buuren lief te hebben,

LESSEN UIT 1 KORINTHIËRS 14 (1)

In vier artikelen willen we samen 1 Korinthiërs 14 lezen. We doen dat in het kader van de aandacht voor gemeenteopbouw. Hierbij is dit hoofdstuk van groot belang.

In zijn eerste brief aan de Korinthiërs gaat Paulus in op allerlei zaken die in de gemeente spelen. Zo komen het huwelijk, het avondmaal en de opstanding van Christus aan de orde. In de hoofdstukken 12 tot en met 14 gaat het over de geestelijke gaven. Zo vormen 1 Kor. 12, 13 en 14 een duidelijke eenheid. Lange tijd heeft de gemeente zich beperkt tot het lezen en overdenken van het prachtige lied over de liefde, 1 Kor. 13. De laatste jaren is er gelukkig steeds meer aandacht gekomen voor 1 Kor. 12. Dit hoofdstuk staat centraal in het denken over gemeenteopbouw. Deze keer echter kiezen we voor 1 Kor. 14.

TONGEN OF TALEN

Paulus gaat in 1 Kor. 14 niet weer alle werkingen van de Geest opnoemen; dat deed hij in hoofdstuk 12. Het gaat hem nu slechts om twee gaven, die in de gemeente Korinthe blijkbaar heel aktueel zijn. Ze staan tegenover elkaar: het 'spreken in tongen' en het profeteren. Eerst iets over het tongenspreken. Wat was dat eigenlijk? Alleen al het vertalen van Paulus' woorden blijkt vragen op te leveren. Hebt u ooit nagedacht over die vreemde uitdrukking 'spreken in tongen'?

In plaats van tongen heeft de Statenvertaling het over talen. Ook de Herziene Voorhoeve Vertaling heeft het steeds over talen. Het Griekse woord waarover het gaat, *glossa*, kan zowel tong als taal betekenen. De Groot Nieuws Bijbel heeft het over 'zich uiten in vreemde klanken'.

Tot ongeveer 1800 dachten alle uitleggers en vertalers van de Bijbel dat 'talen spreken', vreemde talen dus, de beste weergave was. Vanaf die tijd denkt men eerder aan spreken in (vreemde) klanken.

In Handelingen 2 komen we het tongenspreken ook tegen. Daar wordt het verstaan door de mensen die naar de discipelen luisteren. De discipelen blijken de talen van allerlei volken te spreken en in die talen de grote daden van God te verkondigen. Het is dus begrijpelijk dat in Hand. 2 het woord *glossa* als 'taal' vertaald wordt.

ONVERSTAANBAAR

In 1 Kor. 14 echter worden precies de-

zelfde woorden gebruikt, maar er is geen sprake van dat het tongenspreken verstaan wordt. Het lijkt hier dan ook niet te gaan om het spreken van bestaande vreemde talen, maar om onbegrijpelijk gebrabbel. Met name de verzen 2 en 7-11 maken dat duidelijk. Het tongenspreken is onbegrijpelijk voor welke luisteraar dan ook, tenzij iemand de gave ontvangt het te kunnen interpreteren. Wanneer er geen uitleg plaatsvindt, sticht de spreker alleen zichzelf.

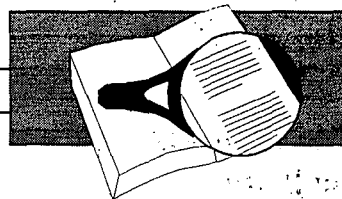
Paulus benadrukt dat de gaven van de Heilige Geest en alle dingen die in de eredienst gebeuren, bedoeld zijn om de gemeente op te bouwen. Daaraan meet hij ook de gave van het tongen-

wende waarde krijgt wanneer het vertolkt wordt: daardoor wordt het alsnog begrijpelijk.

Veel leden van de gemeente Korinthe gaven zich volledig over aan het tongenspreken: In Korinthe was je pas in tel wanneer je in tongen sprak. Vandaar dat bijna iedereen deze gave meende te hebben. Deze toestand doet me denken aan hedendaagse 'charismatische' bijeenkomsten. Op deze bijeenkomsten spreekt of zingt bijna iedereen in tongen, meestal zonder dat er uitleg gegeven wordt. Dit staat haaks op Paulus' herhaalde opdracht in 1 Kor. 14.

Theologen van de hedendaagse charismatische beweging zeggen dat het

Bijbel

spreken af: in hoeverre draagt ze bij aan de opbouw van de gemeente? Dat dat tongenspreken de spreker zelf opbouwt, wordt door Paulus in het voorbijgaan erkend (vers 4), maar dat telt hem amper. Profetie sticht de gehele gemeente en is daarom beter (vers 4-5, 18-19). Het tongenspreken gaat aan het verstand voorbij en is daarom weinig nuttig. Maar profetie wordt door allen begrepen zodat allen onderwezen worden (vers 19). Opvallend is dat het tongenspreken dezelfde opbouw-

tongenspreken niet alleen een gave van de Geest is, maar tot op zekere hoogte ook psychologisch verklaarbaar. Paulus benadert het tongenspreken als over een vorm van gebed (vers 14-17). Het richt zich op God, Hij verstaat het.

Wie 1 Kor. 14 goed leest, merkt dat het tongenspreken van Paulus wel mag, maar dat hij de voorkeur geeft aan profetie. Volgende keer iets daarover:

Pieter J. Lalleman

Tongen en talen op de Eerste Pinksterdag in Jeruzalem, (illustratie overgenomen uit de Good News Bible, uitgave van United Bible Societies, 1976).

Samen delen, samen vieren

Samen delen, samen vieren, dat is wat dit schrijven van de Baptisten Gemeente te Leeuwarden wil beogen. U deelgenoot maken van het wel en wee van de laatste driekwart jaar.

Na ruim twee en een half jaar vacant te zijn geweest, mochten wij begin maart onze predikant ds. H. Nobbe met zijn gezin, verwelkomen. Een vreugdevolle dienst, welke de start mocht zijn voor een hernieuwd begin.

Na twee doopdiensten en een aantal themadiensten rondom de Schepping (aanschouwelijk toegelicht met een

drieluik), mochten we na de zomer-vakantie met een fijne startzondag het komende seizoen beginnen. Deze startdienst, waarin heel de gemeente betrokken werd door 'stenen' aan te dragen, met daarop aangegeven op welke manier zij gestalte wilden geven aan de opbouw van de gemeente, werd nog gevolgd door een aantal thema-diensten toegespitst op het - samen - gemeente zijn, een ieder met zijn eigen gaven.

Zo mogen we als gemeente terugzien op een zegenrijke tijd en vol vertrouwen voortgaan, elkander bemoedigend met de woorden van de apostel Paulus aan de Corinthiërs: „Daarom, mijn geliefde broeders, weest standvastig, onwankelbaar, te allen tijde overvloedig in het werk des Heren, wetende, dat uw arbeid niet vergeefs is in de Heer.”

Namens de Raad van de gemeente,

br. G. Kooistra.

Radio kerkdienst zondag 6 december 1992

Opname van de dienst: 9.30 uur

Uitzending via Radio 5: 17.00 uur

Baptisten Gemeente Stadskanaal-Noord
Handelsstraat 8a

Voorganger: ds. P. Jager
Organist: J. W. Pots
Medewerking van: Gemengd koor „Polyphonie” en Stadskanaalster Mannenkwartet, beide o.l.v. J. W. Pots.

Orde van dienst

Inleidend orgelspel
Begroeting
Samenzang: Psalm 65 : 1
Votum en groet
Samenzang: Psalm 65 : 3 en 5
Gebed
Mannenkwartet zingt „Good news”
Schriftlezing: Jesaja 8 : 23-9 : 6
Samenzang: Gezang 26 : 1, 2 en 4
Preek: „Is er een hoopvolle toekomst?”
Samenzang: Gezang 20 : 1, 3 en 4
Koorzang: Als bazuinen zullen galmen
Gebeden
Samenzang: Gezang 459 : 1, 2 en 3
Zegen
Samenzang: Gezang 459 : 4

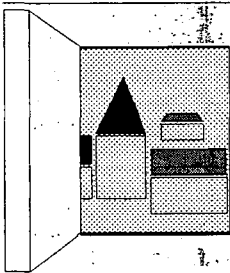
Kerstconcert in Stadskanaal

De gemengde koren van de Baptisten Gemeenten Stadskanaal-Noord („Polyphonie”), Muntendam („Looft den Heer”) en Nieuw Buinen („Zingend Getuigen”) geven als één **Groot Gemengd Koor**, samen met het **Chr. Mannenkoor „Stadskanaal”** o.l.v. Johan W. Pots een Kerstconcert op 12 december a.s.

De gebroeders Brouwer (trompet), Loek v.d. Leeden (vleugel) en Jan Zwanepol (orgel) hopen met hun muzikale bijdrage de feestvreugde te verhogen.

Gezamenlijk zullen o.a. liederen gezongen worden die op de prachtige kerst-CD „De Sterre gaat stralen” staan.

Het concert vindt plaats in de Gereformeerde 'Poststraatkerk' te Stadskanaal. Aanvang: 20.00 uur. Wilt u verzekerd zijn van een plaats, belt u dan: W. Rozema, tel. 05990-21318. Kaarten zijn ook verkrijgbaar bij de koorleden.

Uit de gemeenten

Oproep

De Vrieschelooosche Gemeente bestaat al vanaf 1877, en heeft een notulenbestand vanaf 1885. Ook is er nogal wat fotomateriaal, maar toch 'missen' we foto's van enige voorgangers uit de begintijd!

Vandaar deze oproep met de vraag wie ons de onderstaande foto's kan leveren. We zullen ze dan bij laten maken, en terugzenden naar de bezitter.
Met vr. gr. G. L. Nobbe
Oostersingel 76,
9698 BE Wedde.

Ds. P. Betzou 1885-1887
Ds. K. B. Aukema 1891-1892

Ds. H. Visser 1896-1908
Ds. H. Stükker 1958-1961
(graag gezinsfoto's, zo mogelijk)

Convent IJssel-gewest

In 1993 hopen we ons convent te houden op de volgende data, we doen dat weer bij br. en zr. Vegter in Deventer, telkens op de **maandagmiddag**.
15 februari, 26 april, 7 juni, 27 september, 8 november.

Op maandagavond 11 januari houden we onze nieuwjaarsontmoeting in de tuinaal van de Baptistenkerk te Apeldoorn. Opgeven voor deze ontmoeting vóór 4 januari bij br. en zr. Bijleveld, tel. 055-220034.

br. H. Bijleveld

SAMEN DOORGEVEN

Landelijke Ontmoetingsdag 8 mei 1993

Het doet ons als commissie van voorbereiding goed u nu te kunnen doorgeven, dat het gelukt is "The Brothers" vast te leggen voor onze komende ontmoetingsdag.

Op 8 mei 1993 hopen zij zowel in het morgen- als het middagprogramma op te treden. We zien uit naar hun warme, enthousiaste en krachtig getuigende optreden. En we hopen dat we o.a. ook

d.m.v. deze muziek op de dag zelf met velen, ja met u en met jou, inspiratie mogen opdoen om misschien wel opnieuw *samen* het Evangelie van onze Heer te beleven en door te geven. We hebben *The Brothers* gevraagd zichzelf aan u voor te stellen:

"The Brothers" zijn twee keer twee broers en één vriend, die naast hun

dagelijkse bezigheden ieder een instrument bespelen en zingen. Met elkaar leggen zij zich het meest toe op bluegrassmuziek, Amerikaanse countrymuziek. In Amerika wordt deze muziek hoofdzakelijk door eenvoudige mensen gemaakt. Daarom gaan de teksten van de songs vaak over het leven van alledag, waarin ieder zichzelf herkent.

De groep heeft in haar bestaan al verschillende grote reizen gemaakt. In 1991 speelden zij o.a. in Roemenië en de USA. Afgelopen zomer waren zij ook weer voor een tournee naar Roemenië. Verder speelden zij naast de vele concerten in Nederland, in Duitsland, Oostenrijk, België en Engeland. Omdat "The Gospel" deel uitmaakt van het leven van *The Brothers* bestaat het grootste deel van hun repertoire uit gospelsongs. Tussen het spelen en zingen van de nummers vertellen zij dan ook ieder persoonlijk hoe en waarom een nummer hen aanspreekt. Op deze wijze proberen zij andere mensen ervan te overtuigen dat het leven met God een uitdaging, een extra dimensie en een feest is."

Brothers, van harte welkom op 8 mei in Apeldoorn.

Broeders en zusters, u kunt hen ontmoeten op.....

Namens de L.O.C.,
br. J.H. Stukker

Mededelingen van de UZC

Op de laatste AV werd afscheid genomen van zr. J. Blaauw-van Lune als lid van de UZC. In haar plaats werd gekozen zr. M. Stijkel-Kuypers. De huidige samenstelling van de UZC kunt u vinden in DC 30, pag. 10.

Zr. Stijkel zal de coördinatie van het deputatenwerk van de zendelingen overnemen van zr. Blaauw-van Lune. Als een gemeente wil weten of er een zending beschikbaar is voor een spreekbeurt, kan men contact met zr. Stijkel opnemen. In november en december 1992 is zr. Ducky Rosier nog beschikbaar. In de maanden maart, april en mei 1993 is zr. Anneke Oppenhuizen bereid om in de gemeenten over het zendingswerk in Sierra Leone te vertellen. U kunt ook rechtstreeks contact opnemen met Ducky Rosier of met Anneke Oppenhuizen. Adres:

Ducky Rosier, Berkenstraat 29, 9501 HL Stadskanaal, 05990-20243. Wilt u dan wel gemaakte afspraken doorgeven aan zr. Stijkel? De eindverantwoording voor het regelen van de spreekbeurten berust bij haar.

Het documentatiecentrum van de UZC en de WIN is nu overgegaan naar de WIN-vertegenwoordiging binnen de UZC, br. H.W. Slaakweg. Bij hem kunt u voorlichtingsmateriaal, zoals posters en diaserieën, bestellen. Bij hem is ook verkrijgbaar de nieuwe folder van de UZC/WIN over het projectenwerk. In tegenstelling tot een eerdere mededeling op de AV is deze folder dus niet aanwezig op het Uniebureau.

Br. Slaakweg vervangt het vorige WIN-lid, dat de WIN-vertegenwoordigde in de UZC, zr. J. Addens-Siems. Zij moest dit werk tot haar spijt wegens privé-omstandigheden opgeven.

Met vriendelijke groeten,
namens de UZC,
A.M. Blaauw-Tijman

Een goed geschenk

In de maand december geven mensen elkaar vaak een geschenk. Niet zelden is het moeilijk om een origineel geschenk te bedenken.

Mogen wij u aan een idee helpen? Een geschenkabonnement op 'De Christen'! Voor / 27,50 per halfjaar kunt u 'De Christen' bij iemand, iedere veertien dagen, laten bezorgen. Graag zal het Uniebureau na het aflopen van het geschenkabonnement de begunstigde uitnodigen om het abonnement voor eigen rekening voort te zetten.

**BAPTISTEN LEZEN
DE CHRISTEN**

Mocht iedereen in uw omgeving al geabonneerd zijn op DC dan kunt u misschien een goed boek in deze geschenkenmaand kado doen. Op deze pagina wordt er een aantal besproken (zie ook pagina 5).

Kenneth N. Taylor MIJN EERSTE BOEK

- met plaatjes -
vert. uit het Engels
illustraties: Richard en Frances Hook
Stichting Living Bibles International/
Holland, Zevenhuizen, 1991.
ISBN 90-70998-14-9, f 29,95

Deze uitgave van Living Bibles (ook van Het Boek) is bedoeld als een "eigen bijbel" voor kinderen. Het is een boek om cadeau te doen: voor in het boek is er mogelijkheid om gever en gelegenheid in te vullen. Bovendien is er een antwoordkaart ingesloten voor "mijn eerste tekenwedstrijd". "Mijn eerste boek" bevat 125 bijbelver-

Boeken

halen met bijbehorende tekeningen. Het gaat daarbij om de meest bekende verhalen uit de bijbel. De verhaaltjes zijn zeer beknopt en eenvoudig verteld en in een grote letter afgedrukt, zodat jonge lezertjes het ook goed kunnen lezen. Ieder verhaaltje bevat een vraag, waarmee de ouders de toepassing — "een eenvoudige waarheid" — voor kinderen kunnen duidelijk maken. Een prachtig concept, maar helaas naar mijn mening in deze vorm niet geslaagd. Ik heb de verhaaltjes uitgebreid getest op mijn eigen kinderen (4 en 6 jaar), die duidelijk in de doelgroep vallen. De verhaaltjes zijn erg kort. Te kort naar mijn mening, want met een paar zinnen kun je een bijbelverhaal geen recht doen. Zo kort is ook helemaal niet nodig, want kinderen luisteren graag naar mooie verhalen. Bij deze uitgave zijn de verhalen eigenlijk geen verhalen meer. De vragen zijn bovendien erg eenvoudig ("Waar zullen Noach en zijn familie zijn als de regen komt?") en aan de waarde van veel vragen heb ik mijn twijfels: Kortom, een fraai boekwerkje, met — en dat wil ik benadrukken — prachtige

tekeningen, maar slechts met de nodige reserves te gebruiken en zeker niet in plaats van een gewone kinderbijbel.

H.D. Huiting

ZELF NAAR DE KERK

Christelijk Lektuur Centrum, Postbus 93054, 2509 AB Den Haag
28 pag. met 60 foto's, f 19,60

Deze fotomap is geschreven voor geestelijk gehandicapte mensen. De tekst geeft uitleg aan de foto's. Die tekst is duidelijk geschreven, met grote letters. Moeilijke, meerlettergrepige woorden zijn in stukken verdeeld. Voor geestelijk gehandicapten die zelf kunnen lezen is dit ideaal. Voor diegenen die het niet kunnen lezen, kan het goed worden voorgelezen.

Het verhaal in het boek gaat over twee geestelijk gehandicapte meisjes, van wie één voor het eerst naar de kerk gaat. Alle dingen die ze aantreffen in de kerk, worden uitgelegd. Ze ontmoeten andere mensen: wat doet een koster; de dominee draagt een toga; hoe mooi speelt het orgel; daar is de doopvont; de collecte en de bloemen gaan naar... Volgens mij oppervlakkige dingen, waar verder geen uitleg aan gegeven wordt. De vraag waar gaat het dan om in de kerk? kwam bij mij op bij het lezen van: "De preek duurt wel lang. Hè, hè, de dominee zegt amen." Er wordt m.i. een negatief beeld gegeven van het naar de kerk gaan. Er wordt niet één keer iets gezegd over het Evangelie. Ja, deze twee mensen gaan naar de kerk, maar waarom ze gaan, staat er niet echt in. Nu denkt u misschien: "Dat snappen ze toch niet". Ik kan u zeggen dat ze, tot op een zeker niveau, best begrijpen waar het om gaat. Je ziet gewoon de blijde uitstraling op hun gezicht als ze je na de dienst vertellen waar het over ging en jij zo de dienst verder uit kan leggen als ze iets niet begrepen hebben.

Al die andere dingen maken zeker een geheel van een dienst, het hoort er ook bij, maar dat je God kunt ontmoeten in de kerk wordt in dit boek niet besproken en dat vind ik heel jammer. Het boek zou een goed hulpmiddel zijn om een klein begin te maken als u een geestelijk gehandicapte meeneemt naar de kerk. Maar ik hoop dat u daarna zelf wilt/kunt uitleggen waar het om gaat. Want het is zeer dankbaar werk om die blijdschap en vreugde, die God ook aan hen geeft, van hun gezicht af te lezen.

Gonny Oosterkamp-Kasteleijn,
Z-Verpleegkundige

Ruard Ganzevoort.

FRONTAAL

in gesprek over de geestelijke wapenrusting

Merweboek, Sliedrecht, ISBN 90-71864-29-4, f 14,90

Uit de inleiding: "Ik ben ervan overtuigd, dat het vooral voor jongeren in deze periode van de geschiedenis steeds belangrijker wordt om zich te wapenen tegen de aanvallen... Mijn gebod is dat het boek zal helpen om te groeien in het geloof en te leren, de aanvallen van Gods tegenstander af te slaan."

Met instemming heb ik het boekje doorgelezen. Het is m.i. een duidelijke en praktische hulp in de voor een christen onvermijdelijke geestelijke strijd. De strijd tegen de vijand, die door de Nederlands Gereformeerde predikant Ganzevoort nuchter bij de naam wordt genoemd: de duivel. Het valt op dat de schrijver, al noemt hij een keer "de belijdenisgeschriften...." een veilig kader om te weten wat de waarheid is", de Bijbel nadrukkelijk als de waarheid beschouwt. Eenmaal roemt hij "de reformatische traditie" en eenmaal komt hij nogal afwijzend over t.a.v. enkele aspecten die hem bij "de evangelischen" blijkaar tegenstaan. Maar wie daar niet van schrikt en verder leest, ontdekt een heel bruikbaar boekje voor gezamenlijke of persoonlijke bijbelstudie over dit belangwekkende onderwerp. De acht hoofdstukken, waarin hij de geestelijke wapenrusting uit Ef. 6 behandelt, worden afgewisseld met acht hoofdstukken over daarmee verband houdende praktische onderwerpen, zoals tolerantie, media, lijden, bijbelvertalingen, Heilige Geest. Elk hoofdstuk wordt afgesloten met goed bruikbare denk- of gespreksvragen. Het is zeker ook geschikt voor jongeren.

J.L. Mulwijk

HET EVANGELIE VAN JEZUS

De tekst van de vier evangeliën, opgetekend in één doorlopend verslag. ARK boek van VVHS/BKV, Amsterdam 1991, 412 pag., f 10,-.

Waar koop je een boek van ruim 400 bladzijden voor maar een tientje? En dan staat het ook nog tjokvol prachtige kleurenfoto's! ARK boeken heeft een kunststukje uitgehaald! De eigenlijke tekst van het boek, het evangelie, kent u waarschijnlijk wel. Maar nu zijn gedeelten uit alle vier de evangeliën door elkaar in historische volgorde gezet. Het leven van Jezus vormt zo een

doorlopend verhaal uit vier bronnen. Wat er aan toegevoegd is, werkt enorm verhelderend:

- op bijna elke tekstpagina staat een landkaartje of plattegrondje.
- boven de pagina's staat een tijdbalk.
- de kleurenfoto's sluiten aan bij de tekst, ze laten zien waarover je leest.
- de inleiding van het boek en de kanttekeningen bij de tekst doen de rest.

Het boek is beslist betrouwbaar, de Schriftkritiek is buiten de deur gehouden. (Dat kunnen we helaas niet van elk fraai boek zeggen!) Streept u alleen de woorden 'maar zijn eigen uitleg' op pag. 29 door. Verder moet u er even aan denken dat de historische volgorde van de verhalen niet altijd vaststaat; de keus die dit boek maakt, is aardig, maar heeft niet het gezag van de Schrift zelf.

Wie de evangeliën gaat bestuderen, ook in de gemeente en op de GBS, doet zichzelf een groot plezier met dit koopje. Maar u kunt het ook kado geven aan geïnteresseerden. Voor boekentafels een must.

Of het de jongeren ook bereikt, zoals het voorwoord hoopt, is nog even de vraag. Had men dan niet beter een modernere vertaling dan NBG-1951 kunnen afdrukken? En de kanttekeningen zijn af en toe in nog ouder Nederlands gesteld. Dat vraagt toch wel enige leesvaardigheid. *pjl*

ADRESSEN

Per 1 december 1992 is secretaris van de gemeente Arnhem-Zuid: M. Baas, Muntendampd 3, 6835 BE Arnhem, tel. 085-230546.

Secretaris van de gemeente Hoogezand Beukemastraat is: J. Kliphuis, Spoetnik 20, 9602-ZR Hoogezand, tel. 05980-21617.

Het juiste adres van de penningmeester van de gemeente Stadskanaal-Noord is C. Lamin, Noordzijde 259, 9515 PH Gasselternijveenschemond.

Het juiste adres van C. P. Krijgsman (lid UBS) is: Weissenbruchstraat 8, 6717 VW Ede, tel. 08380-24795.

Penningmeester van de gemeente Ter Apel is zr. J. Bergman-Meems; Mezenhof 16, 9561 CD Ter Apel, tel. 05995-4060.

Secretaris van de gemeente Ter Apel is A. Staal, Sellingerstraat 75, 9561 TA Ter Apel, tel. 05995-1049.

Verantwoording bijdragen 3e kwartaal 1992

Gemeenten	CvdO	ECU	NBBJ	UBS	UZC	Totaal
Alblasserdam					151,40	151,50
Alkmaar	111,90	316,05			447,50	875,45
Almelo-N.	500,00		500,00		500,00	1.500,00
Amsterdam-C.	600,00	600,00	200,00	100,00	1.000,00	2.500,00
Arnhem-C.		50,00		25,00		75,00
Arnhem-Z.	927,30	960,36	254,34	127,28	1.265,42	3.534,70
Assen	102,10	124,25	89,80		126,40	442,55
Borne	201,50	290,05	67,15	53,25	488,75	1.100,70
Coevorden	496,00	524,00	180,00	90,00	890,00	2.180,00
Delfzijl	593,05	439,10	146,65		1.071,80	2.250,60
Deventer	287,65	318,25		187,85	721,90	1.515,65
Doetinchem	684,00	720,00	246,00	123,00	1.227,00	3.000,00
Dokkum			252,15		1.000,00	1.252,15
Drachten	246,10	302,90		108,10	266,45	923,55
Eindhoven	345,00	520,00	345,00		520,00	1.730,00
Emmen	1.650,00	1.737,50	600,00	300,00	2.950,00	7.237,50
Enschede	830,80	636,00	99,50	121,95	1.286,95	2.975,20
Groningen-N.	686,28	723,42	247,71	123,48	1.230,18	3.011,07
Haarlem	184,45				164,00	348,45
Harderwijk	146,80	532,45	211,50	283,90	642,80	1.817,45
Harlingen	514,75	455,80	169,05		776,55	1.916,15
Heemskerk				182,00		182,00
Heerenveen		54,50			94,05	148,55
Hengelo-C.	765,75	465,15	308,25		1.079,00	2.618,15
Hengelo 't V.	719,95	1.056,75	357,30		1.052,30	3.186,30
Hoogeveen	1.278,60	246,55			1.754,55	3.279,70
Hoogezand						
Wold	170,70	161,30	98,30		357,50	787,80
Kampen	412,23	434,55			369,46	1.216,24
Klazienaveen					225,00	225,00
Kollumerzwaag	100,00				100,00	200,00
Krommenie	40,30	120,50	272,40	123,80	130,60	687,60
Leeuwarden	800,00	1.000,00			2.000,00	3.800,00
Leiden	624,78	658,42			1.119,80	2.403,00
Lelystad	72,95	284,75	144,95	48,25	54,00	604,90
Muntendam	200,00	250,00	100,00		450,00	1.000,00
Nieuwe Pekela	450,00	475,00	150,00		810,00	1.885,00
Nieuw						
Weerdinge	700,00	700,00	250,00		400,00	2.050,00
Noordbergum	524,80	497,60			561,50	1.583,90
Pernis	232,05	337,95	260,80	190,90	381,40	1.403,10
Rotterdam-C.	63,65	62,35	101,75		166,85	394,60
Rotterdam-Z.	689,13	725,40	247,85	123,92	1.236,20	3.022,50
Siddeburen	48,85				102,75	151,60
Sittard	223,63	236,81	62,78	40,65	402,53	966,40
Sneek	1.250,00	1.400,00	900,00	50,00	2.250,00	5.850,00
Spijkenisse	250,00	250,00		100,45	500,00	1.100,45
Stadskanaal-N.					1.000,00	1.000,00
Stadskanaal-Z.	2.392,63	2.518,56	860,51	430,25	4.292,05	10.494,00
Stavoren	125,00	125,00	100,00		250,00	600,00
Steenwijk	29,05	47,95			30,30	107,30
Ter Apel					1.500,00	1.500,00
Trebeek		378,75	125,05	125,00	648,75	1.277,55
Utrecht-N.	448,05	472,48	161,76	81,46	803,88	1.967,63
Vriescheloo	158,90					158,90
Vroomshoop	855,00	1.367,00		222,00	1.530,00	3.974,00
Westerhaar	330,00	330,00		83,15	660,00	1.403,15
Winschoten	523,95	551,52	188,43	94,23	939,87	2.298,00
Zevenaar	114,00	120,00	41,00	20,50	204,50	500,00
Meppel					232,65	232,65
	23.701,63	24.578,97	8.339,98	3.560,37	44.416,59	104.597,54

Het nieuwe adres van G. L. Kruizinga luidt: Rubicondreef 8, 3561 JC Utrecht, tel. 030-628452.

Penningmeester van de Baptisten Gemeente Stadskanaal-Noord is T. Blaauw, Westerparallelstraat 87, 9501 GT Stadskanaal, tel. 05990-14345.

Het nieuwe adres van W. Hessels luidt: Lekstraat 68, 8303 LT Emmeloord, tel. 05270-20617.

Het nieuwe adres van G. Moens, penningmeester van de gemeente Harderwijk, luidt: Jasmijnweg 86, 3852 GK Ermelo, tel. 03417-51079.

Eens breekt in mij het zilvren koord,
dan wordt mijn aardse zang verstoord,
maar op volmaakter, schöner wijs,
klinkt dan mijn lied in 't Paradijs.
O, wat zal 't zijn, volmaakt en rein,
voor eeuwig met den Heer te zijn,
als ook mijn lied Hem hulde biedt!
Neen, zulk een sterven vrees ik niet.

Bevorderd tot Heerlijkheid onze lieve
zorgzame moeder

CAROLINA WOLF

weduwe van Jan Timmer

op de leeftijd van 84 jaar.

Henderika
Klasina

6921 MH Duiven, 6 oktober 1992
Van Doesburgpad 74

De begrafenis heeft reeds
plaatsgevonden.

Op dinsdag 15 december a.s. hopen
onze ouders

HARRY NIEMEIJER

en

LUK NIEMEIJER-DE JONGE

te gedenken dat ze 25 jaar geleden in
het huwelijk traden.

Hun liefhebbende kinderen.

Bert en Monique
Ellen
Claudia en Ramon

Teebeekstraat 154,
6446 XZ Brunssum

Mede door uw kaartjes, brieven,
telefoontjes en bezoek, is ons 50-jarig
huwelijksfeest tot een onvergetelijke
dag geworden.

Hartelijk dank.
Emmen

Wobbe en Maïke van der Veen

De hemelpoort staat open
en God zegt: "Kom'er in.
Laat alle leed maar achter,
dit is een nieuw begin.
Hier kan je mond weer spreken.
Trek 't bruidsfestkleed maar aan.
Want ook jouw schuld is aan het kruis,
geheel tenietgedaan."

Op 29 oktober 1992 is overleden onze
broeder

JAN NICOLAI

op de leeftijd van 80 jaar.

Baptisten Gemeente Noordbergum.

"Ik weet dat mijn Verlosser leeft."

Op 10 november 1992 overleed onze
zuster

ROMKJE DOUMA- NIEUWENHUIS

op de leeftijd van 77 jaar.

Baptisten Gemeente Noordbergum.

Gratis

16 beklede stoelen - metaal frame
(deels beschadigd)
42 houten zaalstoelen - divers.
14 schooltafeltjes + 10 stoeltjes
54 schooltafeltjes + 22 stoeltjes
Speed afhalen na tel. overleg
078-126925

Bapt. Gem. Dordrecht

Aankomende zomervakantie wordt er
in het Duitse Harz op verschillende
plaatsen weer

CAMPING-EVANGELISATIE

gehouden. Omdat daar veel
Nederlanders op vakantie gaan, is het
de bedoeling dat er gemengde
Nederlands-Duitse teams gaan
werken. Heb je belangstelling om ons
daar ong. 2 weken bij te helpen en ben
je tenminste rond de 18 jr. bel dan
even naar
Marc Aafjes 055-662700.

Nationale actie voor Somalië en voormalig Joegoslavië

De Samenwerkende Hulporganisaties, waaronder SOH hebben besloten tot een nationale actie. Deze wordt gehouden van 7 tot 13 december a.s.

Het geweld en menselijk lijden in Somalië en het voormalige Joegoslavië en omstreken (denk aan Albanië) zijn voortdurend in het nieuws. Hulpverlening wordt op vele plaatsen onmogelijk gemaakt door geweld en banditisme. De Samenwerkende Hulporganisaties, waarvan SOH deel uitmaakt namens de protestantse kerken, bereiden een nationale actie voor. Momenteel vindt overleg plaats over de vorm van de actie. De opbrengst is voor 50% bestemd voor hulpverlening in Somalië en 50% gaat naar voormalig Joegoslavië en Albanië.

SOH IN SOMALIË

SOH ondersteunt in Somalië een project, gericht op de verbetering

van de watervoorziening in het noordoosten van het land. Somalische deskundigen zorgen voor de uitvoering. Er wordt voedsel beschikbaar gesteld aan meer dan 160.000 mensen. Honderdduizenden Somaliërs zijn naar Kenia gevlucht en tijdelijk in kampen opgevangen. SOH geeft over de grond en door de lucht voedsel aan deze vluchtelingen.

SOH IN EX-JOEGOSLAVIË EN ALBANIË

SOH-partners zijn actief in Kroatië, Servië, Bosnië-Herzegowina en Albanië. De hulp wordt gegeven door plaatselijke kerken en kerkelijke organisaties en bestaat uit winterkleding, brandstof, verwarming; speelgoed voor weeskinderen, opvang van getraumatiseerde vluchtelingenkinderen, voedsel en transportkosten. Hierbij is de EBF ook betrokken.

MEER INFORMATIE

SOH beschikt over uitgebreide projectinformatie over Somalië en ex-Joegoslavië. U kunt deze bestellen bij de afdeling Voorlichting en Werving, tel.: 030-710614.

Jan Bouke Wijbrandi

VAN DER GRAAF

VERHUIZINGEN HULPDIENT

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten

107E JAARGANG NR. 32 - 17 DECEMBER 1992

de Christen

Kerst 1992

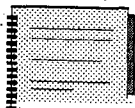
60 jaar ECU

'Goed Nieuws'

Kerstmusical

Agenda

- 9 jan. Nationale gebedsdag (Amersfoort)
- 10 jan. Roepingenzondag
- 10 jan. Intrede br. Teun v.d. Leer (Arnhem-C.)
- 11 t/m 14 jan. Pastorale Trainingsconferentie voor voorgangers (Dalfsen)
- 16 jan. Instructiedag voor GBS-leiders (Zwolle)
- 31 jan. GBS-zondag
- 30 jan. en 27 febr. info-dagen Seminarium (Bosch en Duin)
- 19-20 apr. Conferentie Broederschap van voorgangers (Dalfsen)
- 8 mei Landelijke Ontmoetingsdag (Apeldoorn)
- 21-23 mei Strubben-festival
- 27-29 sept. ECU-conferentie (Dalfsen)

Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland; verschijnt tweewekelijks; abonnementsprijs f 49,- per jaar; buitenland f 68,- per jaar.

Redactie:

drs H. D. Huiting,
drs. P. J. Lalleman, J. Schotanus,
ds. Jac. Schouten, ds. J. H. Stijkel.

Eindredacteur (interim):

drs. H.D. Huiting, p/a Biltseweg
10, 3735 MC Bosch en Duin. De
kopij dient uiterlijk 14 dagen voor
de verschijningsdatum bij de eind-
redacteur te zijn.

Administratie

Bureau der Unie van Baptisten
Gemeenten in Nederland, Biltse-
weg 10, 3735 MC Bosch en Duin;
tel. 030-284494/284457, fax.
030-251798, giro 9260 t.n.v. Unie
van Baptisten Gemeenten. Alle ad-
vertenties opgeven aan het Unie-
bureau.

Van de redactie

Als dit nummer van DC bij u in de brievenbus glijdt, is het bijna Kerstfeest. Het is het kerkelijke feest waar de wereld zich met alle kracht op heeft geworpen. Eigenlijk is het opmerkelijk dat in een tijd van toenemende kerkverlating en godsverduistering het Kerstfeest zo algemeen wordt gevierd.

Wat de wereld viert, is echter niet het echte Kerstfeest. We zien hoe de Kerstman, Santa Claus, steeds meer Sinterklaas gaat vervangen. Het was vroeger ondenkbaar dat wij in ons land met de Kerstman zouden worden geconfronteerd, maar het gebeurt. Al heel lang probeert men ook wat diepte aan het Kerstfeest te geven vanuit wereldse zijde. Het is het feest van bezinning, het feest van vrede, het feest van het kind, en men tooit het nog met veel meer namen.

We zouden ons kunnen afvragen of we als gemeente van de Here Jezus Christus daar wel aan mee moeten doen. Het is natuurlijk prachtig als we zien hoe tenminste één keer per jaar de kerken veldrommen met mensen die allemaal bezig zijn in 'kerstfeest' te komen door het meemaken van een Kerstnachtdienst. We zullen deze mensen echter wel moeten vertellen, dat het met Kerstfeest om heel andere dingen gaat dan sfeer en romantiek. Kerstfeest is niet zo romantisch. Kerstfeest is een harde zaak, want God gaf de hemel leeg door zijn Zoon naar deze aarde te zenden om ons te redden. Wie daarmee bezig is, ziet in het licht van het Kerstfeest zijn eigen schuld en zonde waarom het Kerstfeest moest worden.

Wie dat ziet, kan alleen maar met diepe dankbaarheid bij de kribbe stilstaan, maar zal in diezelfde dankbaarheid zijn gedachten moeten laten gaan naar het vervolg van het Kerstfeest. Dat is de Goede Vrijdag, waar de Man van smarten de zonde der wereld heeft weggedragen aan het kruis van Golgotha. Ja, wie dat bedenkt, mag met grote blijdschap denken aan de Paasmorgen waar de Here Jezus Christus verrees uit de dood, om deze voor altijd gewonnen te verklaren.

In deze zin willen wij u een zeer gezegend Kerstfeest toewensen, in de hoop en verwachting dat dan de ware Kerstvrede, de vrede van Christus uw harten zal vervullen.

Jac. Schouten

De eerstvolgende DC verschijnt op
08-1-1993. Advertenties kunt u
voor 24-12-1992 insturen.

Kopij voor De Christen mag ook
op floppy disk worden ingestuurd.
Dit heeft zelfs onze voorkeur, want
het bespaart tijd en geld. Neemt u
bij vragen even contact op met de
eindredacteur.

INHOUDSOPGAVE:

Bemoediging (Gerard Hovenier)	3
Kerstfeest: Christusfeest (J. H. Stijkel)	4
Actueel (Jac. Schouten)	5
60 jaar ECU	6 t/m 9
Uit de gemeenten	10, 11
Zending	12
Lessen uit 1 Korinthiërs 14 (2) (Pieter J. Lalleman)	13
Samen geven wij het door (P. v.d. Werf)	14
Vervolg verantwoording bijdragen 3e kwartaal 1992	15

KERSTFEEST: CHRISTUSFEEST

We leven in de Adventstijd en over enkele dagen is het Kerstfeest. Een feest om met elkaar te vieren. Een feest ook, waarvan je soms het gevoel hebt dat de wereld ons dat feest heeft afgenomen. Kerstfeest schijnt het feest van de commercie te worden. Het is het bekende gat in de markt, waarop wordt ingespeeld. In allerlei bladen kunnen we lezen over zaken als Kerstbingo, klaverjassen met Kerst en dat alles in gepaste vrolijkheid en sfeer. En wat te denken van de steeds meer in zwang rakende Kerstman die het winkelend publiek vriendelijk iets lekkers geeft? Licht de aandacht met Kerst niet steeds meer op de verpakking, het versiersel, de gezelligheid? En dan bedoel ik niet dat we het niet gezellig mogen hebben, natuurlijk mag dat. En een boom en kaarsen geven toch een gezellige sfeer. Waar ik blijf steken, is de verpakking. Het cellofaan met een mooie strik er omheen. Want het gaat toch om de inhoud?

Een cadeau kan soms geweldig mooi zijn ingepakt; bijna jammer om de verpakking er af te halen. Wat doen we er dan mee? Zetten we het cadeau op een mooi plekje, in het zicht, om er regelmatig naar te kijken? Of pakken we het toch maar uit, omdat het toch om het cadeau gaat? Gaat het soms ook niet zó met Kerst? Als het alleen die mooie versierselen zouden zijn, alleen de sfeer en de gezelligheid, dan zouden we als gelovigen geen Kerst meer kunnen vieren. Dan was het een feest van de wereld, van de commercie.

HET KERSTKIND

Ja, het is mooi als de kerstboom versierd is, de kaarsen branden, maar het gaat om het Kind. Het gaat om de Here Jezus. En Die vinden we niet in het wereldse, in dat wat als kerstsfeer op de markt wordt gebracht. Die vinden we in de kribbe, die vinden we bij het kruis. Die zoekt ons leven, ons hart, om daarin geboren te worden. Het gaat met Kerst om de Here Jezus, die ons Zijn vreugde brengt, die ons Gods liefde brengt, ja die onze Verlosser wil wezen. Kerstfeest is het Christusfeest. Dan staat het geschenk van God aan ons mensen centraal en dat is Zijn Zoon, Jezus. Dat geschenk mochten we, mogen we van harte aannemen en er ook echt blij mee zijn.

Iedereen viert wel Kerst! Maar wat staat er centraal? We moeten ons het Kerstfeest niet door de wereld laten afnemen, maar het met heel ons hart vieren: ook voor mij is de Heiland gebo-

ren. Dan kunnen we ook Advent vieren: Jezus, onze Heer verwachten. Advent en het komend Kerstfeest; vieren we het met de wereld mee?

DE VERLOREN ZOON.

U kent die gelijkenis wel. Een zoon, de jongste, verkoos de wereld. Hij wilde niet langer in vaders huis zijn. Hij koos voor de wereld, die hem lokte met de schijnbare vrijheid, met de grote bink te zijn; de wereld, waarin het draait om macht en geld. Daar kun je veel mee doen. En hij verstroot het deel van het vermogen van zijn vader, dat hem toekwam, in een heilloos leven. Hij raakte gebonden aan zijn eierzucht, zijn driften, aan zijn angst voor de eenzaamheid; ja zo, dat hij zich met geld vrienden moest kopen. Hij raakte gebonden aan de wereld die zo mooi leek, maar bitter tegenviel, toen eenmaal het geld op was, toen de franje, de verpakking er af was. Alleen het meest vernederende baantje kon hij na lang aandringen nog bemachtigen: het hoeden van de varkens. Dan ziet hij zijn situatie in. Heeft hij gevonden wat hij zocht? Zit het geluk, het leven in de verpakking van cellofaan met een mooie strik? Daar zit het hem niet in. De verpakking

belandt uiteindelijk bij het vuil; wat blijft is de inhoud. Het leven van heil en vree was voor de zoon niet in de wereld te vinden, maar wel thuis. Los van alle bindingen leven, los van echte liefde leven, dat typeert zijn, maar ook ons leven, ver van huis, in de wereld. Wat God ons schenkt, is alles wat Hij had. Zijn liefde, Zijn Zoon. Opdat wij niet verloren zouden gaan, maar eeuwig leven hebben, gaf ook Jezus alles wat Hij had: Zijn eigen leven.

Kunnen we Kerstfeest vieren zonder groen en kaarsen? Kunnen we Kerstfeest vieren zonder het Kind, Gods Zoon?

HET CHRISTUSFEEST

Daar gaat het om met Kerst. Een heel gelukkig Kerstfeest wordt het als we de Here Jezus in ons hart dragen, Hem dienen en Hem verwachten. In Hem zijn we wedergeboren. Toen is ons leven begonnen. Toen kwam er hoop in ons leven. Toen kwam er een werkelijke

toekomstverwachting. Het uitzien naar de Heer, onze Verlosser, die komt. Daar leven we uit, dat verwachten we. We zijn op weg naar een hemels doel. We zijn navolgers van Jezus Christus, onze Heer. We leven van Gods genade, we mochten buigen bij de kribbe en knielen bij het kruis. Daardoor kijken we verder en zien we meer dan wat op aarde voor ogen is. Daardoor blijven onze verlangens niet steken in dat wat in de wereld te krijgen is. Ons vooruitzicht is de komst van Jezus, onze Heer. Het zien op de Here Jezus, die geboren is ook in ons hart, die we dienen en verwachten als Verlosser en Heer, heeft ons leven rijk gemaakt. Een rijkdom die we mogen delen. Opdat nog velen het teken van Kerst mogen verstaan. Het wonder mogen ontdekken van Gods liefde voor de mensen. Dan wordt het een gezegend Kerstfeest, een Christusfeest. Want het gaat om Hem, Jezus, onze Heiland en Heer.

J. H. Stijkel

De Novib-kalender 1993

Voor de negentiende maal op rij is de Novib-kalender verschenen. Een indrukwekkende kalender met een eigenzinnig formaat (26 x 60 cm), met prachtige kleurenfoto's uit de Derde Wereld. Een heel jaar lang elke maand opnieuw een fascinerend uitzicht op een nieuw inzicht.

De Eerste Wereld stelt zich graag ten voorbeeld aan de Derde Wereld. We zien haar immers graag dezelfde kant uitgaan als wij. Maar de Derde Wereld wil liever wat meer evenwicht en respect. Met de Novib-kalender proberen wij een steentje bij te dragen aan dat evenwicht.

Zoals altijd neemt ook de 1993-editie u weer mee naar de drie continenten in het zuiden: van een intiem familieportret uit Jemen tot een indrukwekkend terrassenlandschap in China; van een bonte stoet straatmuzikanten uit Kameeroen tot een huwelijksfeest in Mexico.

Hoe te bestellen?

De kalender 1993 (f 33,50) kan besteld worden bij Novib, Antwoordnummer 10720, 2501 WB, Den Haag, tel. 070-342 17 66.

KERKELIJKE BERICHTEN

In het Reformatorisch Dagblad las ik enkele opmerkelijke berichten welke ik graag aan u wil doorgeven.

KRACHT VAN OMHOOG

Dat er in de Pinkstergemeenten over velerlei zaken verschillend wordt gedacht, is een zaak die we allang wisten. Maar dit bericht vinden we toch wel opmerkelijk.

„Het tijdschrift 'Kracht van Omhoog' heeft zich losgemaakt van het gelijknamige verband van vrije pinkstergemeenten die zich vergaderen rondom het gedachtengoed van nu wijlen J.E. v.d. Brink.

Eindredacteur Peter Bronsveld wil vooral lezers buiten de traditionele achterban bereiken. Vanouds verschenen geregeld artikelen tegen 'de leer van de erfzonde' en over ziekte als gevolg van de werking van het rijk der bozen, zo meldt de evangelische maandkrant Uitdaging.

Sinds 1982 is er een geleidelijke sfeerverandering in het blad geweest. Tegelijkertijd schoven gematigde Kracht van Omhooggemeenten naar het midden van de evangelische wereld op, zodat 'sommigen zelfs eisen dat men openlijk afstand neemt van de leer van Van der Brink'.

Een aantal gemeenten neemt echter openlijk afstand van de huidige koers van de redactie. De groep mensen rondom H. Bulthuis uit Den Haag van C. Visser uit Breda geeft een studieblad uit waarin zij hun denkbepelden maandelijks uiteen zetten. Zij houden, 'strakker dan Van den Brink zelf, vast aan de klassieke Kracht van Omhoogtheologie en leren bovendien dat Jezus 'gewoon' mens was en geen God'.

SAMEN-OP-WEG

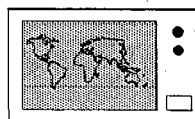
Al heel lang wordt er in de oecumenische beweging gezocht naar eenheid der kerken. Dat gebeurt ook in ons land. Maar in een land waarvan men zegt dat één gelovige een theoloog is, twee gelovigen een kerk en drie gelovigen twee kerken, is dat geen eenvoudige zaak.

Zo zijn al enige tijd drie kerken in Nederland samen op weg. Dat zijn de Ned. Herv. Kerk, de Geref. Kerken en de Evangelisch Lutherse kerk. Er moest enige voortgang komen in dit proces en zo hadden veel geleerde mensen zich gebogen over een nieuwe kerkorde. Deze kerkorde is nu verschenen; maar heeft al heel wat stof doen opwaaien.

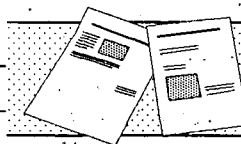
Het is vooral de Geref. Bond in de Ned.

Hervormde Kerk die grote moeite heeft met deze kerkorde omdat de oude belijdenisgeschriften wat naar de achtergrond zijn gedrongen en niet meer bindend verklaard.

Dat is iets wat deze Geref. Bond heel zwaar ligt. Op een bijeenkomst van deze Bond, waar 1600 ambtsdragers aanwezig waren, heeft de algemeen secretaris duidelijke taal gesproken. Was het tot nu toe bij deze Bond tegen het Samen-op-Weg-proces: 'neen, tenzij', nu wil men het tenzij er af laten zodat alleen het 'neen' overblijft.

Actueel

De Geref. Bond is een zeer sterke groepering in de Ned. Herv. Kerk, die, ondanks vrijzinnige en andere tendensen die van de Schrift afvoeren, toch in de Ned. Herv. Kerk wil blijven omdat, zo zeggen zij, de Ned. Herv. kerk de 'vaderlandse kerk' is. Wij wachten met belangstelling af wat deze Bond verder zal gaan doen, ook als dit 'Samen-op-weg'-proces toch verder gaat.

SAMEN BIDDEN (I)

Paus Johannes Paulus II heeft een interreligieuze gebedssamenkomst aan-

gekondigd voor de vrede in Europa, in het bijzonder op de Balkan.

De bijeenkomst, waarvoor de paus behalve vertegenwoordigers van de andere kerken ook joodse en islamitische geestelijken heeft uitgenodigd, wordt op 9 en 10 januari 1993 in Assisi gehouden.

Deze bijeenkomst begint in de avond van 9 januari met een wake van vasten en gebed. De volgende dag zal een plechtige gebedssamenkomst worden gehouden.

Tot zover het bericht uit de krant. Wij herinneren ons dat er al eens eerder een dergelijke gebedssamenkomst in Assisi is gehouden, waar nog meer godsdiensten vertegenwoordigd waren.

Nu hebben wij niets tegen gebedssamenkomsten, integendeel, we zouden willen dat heel Gods gemeente zich in diepe ootmoed zou gaan buigen om te bidden voor een geestelijke opwekking. Maar we zouden dit samen willen doen met allen die geloven in de God en Vader van onze Here Jezus Christus. Wij vragen ons af hoe men een dergelijke bidstond met andere godsdiensten moet organiseren.

Jac. Schouten

G.B.S.

GBS instructiedag

Begin dit jaar hebben we als instructiewerkgroep van de GBS met succes een instructiedag voor GBS-leiders in Emmeloord georganiseerd. Bij de aanwezigen bleek behoefte te bestaan aan instructie en informatie over het leiden van een GBS-groep.

We willen graag nu opnieuw een dergelijke dag organiseren, en wel op 16 januari in de Samenhofkerk van de Baptisten Gemeente, Zamenhofsingel 15 te Zwolle van 10.00 tot 15.30 uur.

Overigens zijn ook niet GBS-leiders van harte welkom. Laat u het dan wel even weten?

Voor informatie kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Namens de instructiewerkgroep,

H. D. Huiting

60 JAAR ONDERSTEUNING VAN EVANGELISATIEWERK

Op voorstel van de gemeente Stadskanaal werd op de Algemene Vergadering in het voorjaar van 1932 een aparte commissie benoemd voor het fonds 'Inwendige Zending': de Commissie voor Inwendige Zending (CIZ). Haar taak was:

- * het zoeken van mogelijkheden, om de evangelisatie krachtig ter hand te nemen;
- * het geven van advies bij aanvragen om steun uit gemeenten en posten;
- * het rapporteren van al die arbeid, die met Unie-steun wordt verricht.

De commissie werd later Commissie voor Binnenlandse Zending (CBZ) genoemd. En nog later – tot op vandaag – werd het Evangelisatie Commissie der Unie (ECU).

WAT GING ER AAN VOORAF?

De voorganger van de gemeente Groningen, N. van Beek, hield de afgevaardigden op de AV van 1885 ideeën voor 'betreffende het wenschelijke van het uitzenden van een reizend-prediker of colporteur-evangelist.' J. Horn bedacht een naam voor een in te stellen fonds, nl. 'Unie-cent'. Vele kleintjes zouden één grote maken. Een jaar later waren de bijdragen aan dat fonds zo hoog geweest, dat het werk kon beginnen. In de wintermaanden van 1889 werden er al drie personen uitgezonden.

Hoewel het fonds 'Unie-cent' in het jaar 1917 opgeheven werd, kwam in een verslag van de Unie de naam 'Inwendige Zending' voor. De taakomschrijving luidde:

- * het uitzenden van evangelisten;
- * het steunen van 'noodlijdende gemeenten'.

PERSENELE ONDERSTEUNING

Op de eerste vergadering van de CIZ (nu: ECU) werd er al gedacht aan werkers, die of als evangelisten of als colporteur-huisbezoekers in de gemeenten werkzaam konden zijn. Het dienstverband van dergelijke werkers was tijdelijk.

De personele ondersteuning kreeg zijn hoogtepunt in 1950, toen H. Th. Plevier en C. van Wier als evangelisatie-predikanten in dienst van de ECU hun werkzaamheden verrichtten in jonge gemeenten. Vermeldenswaard is ook het

werk onder Spaanse gastarbeiders; welke vanaf 1965 mede in samenwerking met de ECU door José Parraga verricht werd. Zijn werkterrein lag vooral in Twente. Na 1970 – br. Parraga emigreerde naar Australië – onderhield de ECU banden met het werk onder Spanjaarden via Jiménez-Díaz (gemeenten IJmuiden en Heemskerk).

FINANCIËLE ONDERSTEUNING

Het subsidiëren van kleine en jonge gemeenten behoorde tot de taak van de commissie. De gemeenten wilden meer eigen verantwoordelijkheden dragen. Bovendien, de zelfstandigheid van de gemeenten zou gediend zijn in het verstrekken van subsidie. De verandering in denken had tot gevolg: het verdwijnen van de 'toegewezen' werker. Vanaf de vijftiger tot in de tachtiger jaren kan men een indrukwekkende lijst van gemeenten, die gesubsidieerd werden, samenstellen. Kleine gemeenten met groeiperspectieven werden door de subsidie in staat gesteld om een eigen voorganger te beroepen. Geldelijke steun was er ook voor het stichten van evangelisatie-posten door de gemeenten. Posten, die inmiddels zijn uitgegroeid tot middelgrote en grote gemeenten.

Daarnaast was er het werk in Limburg (met een apart fonds), in en rond Rotterdam (met een geluidswagen!) en het camping-evangelisatiewerk i.s.m. de NBBJ (nog steeds).

MATERIËLE ONDERSTEUNING (EN VORMING)

Vanaf 1955 kreeg de ECU steun in de bestudering van de problemen rond de evangelisatie. Als subcommissie van de ECU ging de Studiecommissie inzake Evangelisatie functioneren. Deze commissie belegde conferenties en gaf materiaal uit: ter inspiratie en in-

structie van de gemeenteleden. Zo verscheen er materiaal voor de evangelisatie-jaren 1959 en 1964.

Ten behoeve van 'Handelingen '69' werd er een groot aantal brochures uitgegeven. Zeer de moeite waard is nog steeds het boekje 'Ga', dat in 1971 verscheen. Het is een verkenning van de tijd en de wereld waarin het evangelie verkondigd moet worden.

STIMULERING EVANGELISATIEARBEID

In het jaarverslag van 1970 staat: 'dat de commissie zich meer en meer bezig houdt met wat ook tot haar opdracht behoort: stimulering van evangelisatie-arbeid en dat niet alleen door financiële steun'.

Accentverschuiving vroeg om een andere aanpak. De materiaal-verstrekking moest krachtig begeleid worden door het organiseren van conferenties en het geven van regionale en plaatselijke instructies.

Op 1, 2 en 3 oktober 1973 werd de eerste ECU-conferentie op 'De Bron' te Dalfsen gehouden. Het was de eerste in de rij van een reeks, waarin de bemoediging en motivatie inzake evangelisatiewerk indrukwekkend beleefd kon worden.

DANKWOORD

Bij de bestudering van de 'stukken' kom je onder de indruk van de of-fervaardigheid van de gemeenten, instanties en particulieren. Door die 'warme' steun kon dat vele werk door CIZ/CBZ/ECU leden en haar medewerkers verricht worden. Een woord van dank ook voor de financiële ondersteuning van de N.B.V.B. 'Zusterhulp' en van de N.B.J.B. met haar 'Spek de Bus' actie.

IN OPDRACHT VAN DE HEER

De ECU gaat voort met het werk: gemeenten stimuleren, bemoedigen en motiveren tot evangeliseren. De Heer van de gemeenten gaf in het verleden visie en kracht. Op Hem mogen de gemeenten en de ECU rekenen.

P. Jager,
voorzitter ECU.

EVANGELIST IN ALGEMENE DIENST

Een nieuwe weg en toch. . . . een vertrouwde koers!

Toen de Algemene Vergadering op voorstel van de ECU besloot groen licht te geven voor het aanstellen van een evangelist in algemene dienst, was dat de openlijke goedkeuring van een beleid, waarvoor de ECU reeds geruime tijd had gekozen. Na diepgaand overleg binnen de commissie was besloten om de gemeenten aan te moedigen om aan evangelisatie grote prioriteit te verlenen in het plaatselijke werk. In het verlengde daarvan lag dan ook het aanreiken van middelen en methoden, die daarbij konden helpen.

Ds. Theo v.d. Laan had kennism gemaakt met de Engelse evangelist Brian Gilbert, die met zijn 'Operation Agapè' in veel landen Baptisten Gemeenten op weg had geholpen naar een door en door gemeentelijke aanpak van evangelisatie. Op verzoek van de ECU introduceerde hij zijn gedachten ook in ons land tijdens een toernee door de gemeenten. Zijn presentatie werd overal enthousiast begroet en op verschillende plaatsen stroopte men de mouwen op. Voor de ECU was dit een nieuw hoofdstuk in zijn geschiedenis: het ging niet langer primair om het verstrekken van subsidies, maar om het aanbieden en begeleiden van dit materiaal. Spoedig bleek dat iemand dit werk niet naast een gewone dagtaak kon vervullen. Er zou een man geheel of gedeeltelijk moeten worden vrijgesteld, wat natuurlijk veel meer ging kosten dan de gebruikelijke subsidiëring van financieel zwakke gemeenten. Er werd dan ook lang en breed overgepraat en gerekend. Soms werd een gemaakt bestek terzijde gelegd of afgewezen: voor enthousiaste mensen altijd een pijnlijk ogenblik. Maar na enkele jaren van plussen en minnen lag het voorstel tenslotte op tafel en vond genade in de ogen van de UC en AV.

ZWERVEND DOOR NEDERLAND

Op 1 jan. 1976 begon voor mij dit nieu-

we avontuur, op half-time basis met de gemeente Dordrecht. Een Unie-professional had mij getroost met de woorden: 'Dit werk kun je grotendeels van achter je schrijftafel doen!' Het zal wel aan mij gelegen hebben, maar zelf geloofde ik daar niet in. Wie iets aan wil bieden, moet nu eenmaal klanten winnen en bezoeken. Het werden jaren van veel reizen en trekken, kris-kras door het land en het begon met een rit door zware sneeuwval. De weerberichten waren somber, maar - zoals zo vaak - de werkelijkheid viel mee. Terwijl de radio vertelde dat de weg tussen Amersfoort en Zwolle niet te berijden was door stuifneeuw, suisde ik er met ruim 100 km per uur overheen. De wind was zo vriendelijk de droge sneeuw van de rijweg af te blazen. Na Zwolle werd het moeilijker, maar evenals duizenden andere automobilisten kon ook ik voorwaarts ploeteren en mijn doel bereiken. Uitdaging werkt stimulerend en die was in deze nieuwe opdracht overal aanwezig! Gelukkig niet alleen in het weer!

INTERLAND SAMEN EVANGELISATIE

Onze eerste activiteit betrof de aanbieding van een campagne samen met 'World Evangelism Foundation', de Interland Samen Evangelisatie, waaraan 10 gemeenten meededen. Uit ge-

meenten in de U.S.A. kwamen groepen vrijwilligers, die samen met medewerkers uit plaatselijke gemeenten een week lang een intensieve kruistocht hielden. De voorbereiding - vol met onzekerheden - was vaak nog spannender dan de uitvoering. Zelf zat ik tussen twee vuren: de gemeenten die meededen en alles tot in de puntjes wilden voorbereiden en aan de andere kant de Amerikanen, die ons vaak in het ongewisse lieten bij het verstrekken van mededelingen. Op een door mij gezonden nood-telegram naar de bondgenoten, antwoordde de onverstoorbare, maar ook bezielde dr. Dub Jackson: „All going fine! Much to be done.”

En zo ging dat in z'n werk, maar bij de uitvoering beleefden de meeste gemeenten goede dagen met hun gasten en overal werden mensen gewonnen voor Jezus, terwijl meerderen zich lieten dopen en zich bij de gemeente voegden. Enkele jaren later was er nog weer een herhaling van spannende voorbereidingen en fijne acties.

NIEUWE WEGEN

Maar genoeg hierover. In de loop van die beginjaren ontstonden veel initiatieven, zoals de conferenties in Dalfsen, een Werkboek voor Gemeente en Evangelisatie, de Gemeente Bijbelschool, Opbouw-weekends in plaatselijke gemeenten, Actie Andersom en een veelheid aan bruikbaar materiaal, dat gedeeltelijk nog steeds in omloop is. Het was een heerlijke tijd, die ook veel lichamelijke en geestelijke kracht vergde. Na negen jaar begonnen de alarmbellen te rinkelen en weigerde het lichaam verder mee te werken. Een moeilijke tijd van wachten en afstand nemen brak aan en dat viel helemaal niet mee. Tenslotte werd mij duidelijk dat de taak van evangelist in algemene dienst voor mij was afgelopen. Op 1 oktober 1984 eindigde het dienstverband met de ECU, maar innerlijk raak je van zoiets natuurlijk niet gemakkelijk los. Het blijft een plaats innemen in je hart en in je herinnering; maar gelukkig is niemand onmisbaar: het werk gaat door tot op de dag van vandaag. En daar ben ik blij om!

Hengelo(O.)

R. Reiling

ZEVEN MOOIE JAREN

Toen ik per 1 januari 1985 aan de ECU-klus begon, wist ik niet wat me allemaal boven het hoofd hing. Niet dat ik onbekend was met het werk van de ECU, integendeel, ik had al heel wat jaartjes meegedraaid in de verantwoordelijke commissie, de ECU dus. En toch is het daadwerkelijk bezig zijn met de uitvoering van het werk anders. Trouwens, voordat ik officieel als vrijgestelde begon, was ik al bezig met de eindredactie van De Zaaier. Dat was leren geblazen, want een evangelisatieblad redigeren had ik nog nooit gedaan.

CONTACT MET GEMEENTEN

„Contact met de gemeenten is prioriteit-nul,” zei broeder Wim Blanken, die geruime tijd voorzitter van de ECU is geweest, dikwijls. Dat heb ik goed in mijn oren geknoopt, niet alleen omdat hij het zei, maar ook omdat ik zelf van de noodzaak daarvan was doordrongen. Ik heb dan ook heel wat gemeenten 'aangedaan'. Dikwijls om er een weekend door te brengen, vaak ook om gewoon eens met de evangelisatiewerkgroep of de raad van gedachten te wisselen over het evangelisatiewerk. De weekends van 'bemoediging en inspiratie' heb ik ook voor mezelf vaak als bemoedigend en inspirerend ervaren. Ik heb aan veel van zulke weekends leiding mogen geven. In de voorbereiding van de weekends viel het me op dat veel gemeenten vroegen om een stukje verdieping van het gemeentelijk leven zelf. Niet dat er niet geëvangeliseerd werd, maar er heerste zo vaak het gevoel dat de gemeente als geheel er zo weinig bij betrokken was. Soms, onuitgesproken, kwam ik de gedachte tegen dat het toch eerst aan de basis goed moet zijn, wil je met zegen het evangelisatiewerk ter hand kunnen nemen.

Al gauw raakte ik betrokken bij het werk van de studiegroep Zending West-Nederland, die zich bezighield met vooral het gemeente-zijn in de grote steden. Hieruit kwam na een lange rit tenslotte het onderzoek 'Gezegend en gezonden' te voorschijn. Het was een leerzame tijd en ik denk er met veel plezier aan terug.

GEMEENTE-OPBOUW

De veelvuldige contacten met de gemeenten en het ZWN-werk brachten mij op de gedachte dat een meer plan-

matige aanpak van het gemeente-opbouwwerk goed voor onze gemeenten zou kunnen zijn. Na een gemeente-weekend was er altijd weer de vraag: en wat gebeurt er nu verder? Al veel eerder wist ik dat evangelisatie en gemeente-opbouw hand in hand moesten gaan. Immers, een gemeente die alleen maar evangeliseert, loopt het gevaar een evangelisatie-vereniging te worden. En een gemeente, die alleen maar met zichzelf bezig is, dreigt een gesloten club te worden die bovendien het gevaar loopt aan onderlinge verdeeldheid ten onder te gaan. Zo werden twee dingen geboren: een beleidsnota en het zogenaamde Gemeente Opbouw Plan. Een plan dat de gemeenten wil stimuleren en helpen tot een eigen, meer planmatige aanpak van het gemeente-opbouwwerk te komen.

DE ZAAIER

Intussen was ons evangelisatieblad, De Zaaier, ter ziele gegaan. Ik heb dat heel beroerd gevonden, ook omdat ik het blad al vanaf mijn jeugd gekend had. En nu moest ik meemaken dat het blad werd opgeheven! Maar er werd gelukkig spoedig een alternatief gevonden: De Zaaierkrant. Mede op grond van het advies van een communicatie-deskundige kwamen we tot het inzicht, dat een krant een goed alternatief zou kunnen zijn. Die krant zou bovendien meer toegankelijk moeten zijn voor mensen die van het geloof niet of nauwelijks iets weten. Laagdrempelig dus. En goedkoper, zodat onze gemeenten met veel grotere aantallen kunnen werken dan voorheen met De Zaaier het geval was.

JONGERENEVANGELISATIE

Binnen de Werkgroep Jongeren Evangelisatie werd het camping-werk opnieuw ter hand genomen. Het bleek dat veel jongemensen uit onze gemeenten in dit mooie werk geïnteresseerd waren. Zo konden gedurende een aantal jaren diverse teams worden ingezet op campings in Sellingen en eerder op Texel. Het vergde veel van de jongeren (en leiding!), maar altijd bleek ook weer dat ze het als een belangrijke investering in hun leven hadden ervaren. En wat het werk zelf betreft, met name voor het werk onder de kinderen bleek op de campings grote belangstelling te bestaan.

TERUG NAAR DE BASIS

In de loop van 1991 werd het mij duidelijk dat ik weer voorganger in een van onze gemeenten wilde zijn. Zeven jaren vond ik voldoende. Ik was ook aan dit werk begonnen met de gedachte dat ik na verloop van tijd weer naar de plaatselijke gemeente terug zou gaan. Bovendien vond ik het belangrijk dat iemand anders, die er fris en met andere ogen tegenaan kan kijken, het werk over zou nemen. Het waren zeven mooie jaren. Ik ben in bijna al onze gemeenten geweest. Ik heb er veel broeders en zusters ontmoet die met veel liefde voor de Heer betrokken zijn bij de gemeenten en het evangelisatiewerk. Ik ben er ook bij bepaald dat onze gemeenten grote moeite kennen het Evangelie te verkondigen in onze zo geseculariseerde samenleving. Het kost dikwijls al moeite om als gemeente zelf geestelijk op de been te blijven! Daarom hebben we elkaar als gemeenten nodig. Daarom is onze unie-gemeenschap van grote betekenis. En wat mijzelf betreft, ik werk weer met veel vreugde in de plaatselijke gemeente in de wetschap dat het daár, aan de basis, moet gebeuren. De unie is geen doel in zichzelf. Zij is er voor de gemeenten, in diennend opzicht en als het even kan ook bemoedigend en inspirerend. Ik ben er van overtuigd dat onze gemeenten, wanneer ze een missionaire instelling hebben en bewust met de opbouw van de gemeente bezig willen zijn, in deze tijd nog grote kansen hebben!

Chris Eijer

De kersteditie van de Zaaierkrant is inmiddels in de gemeenten. Hier en daar zal er al mee gewerkt zijn. Dit jaar waren er 125.000 exemplaren. Een groei van 8%. We verwachten dat u met veel vreugde en zegen met dit evangelisatiemiddel zult werken. Er zijn tot nu toe slechts 8 verschillende Zaaierkranten gemaakt. De krant zal het aantal van zijn voorloper, de Zaaier, nooit overtreffen. We denken met enige weemoed, maar vooral met veel dankbaarheid terug aan het verschijnen van de Zaaier. Wist u dat bij opheffing (uit financiële nood geboren) van de Zaaier, de Zaaier op dat moment het oudste

Periode 1 februari 1992 tot ...

EVANGELIST IN ALGEMENE DIENST GEEN NEDERLANDSE BILLY GRAHAM

Zo luidde een kop boven een artikel in het dagblad Tubantia. Ik heb het niet zelf bedacht. Het geeft echter goed weer waar het *niet* om gaat. De naam evangelist is min of meer misleidend. De opdracht voor de evangelist in algemene dienst van de unie van Baptisten Gemeenten in Nederland ligt meer op het terrein van de toerusting tot evangelisatie dan op het evangeliseren zelf. Het gaat in eerste instantie om *stimulering* van plaatselijk evangelisatiewerk.

VERNIEUWD ELAN

Stimulering van plaatselijk evangelisatiewerk gebeurt op verschillende manieren. Belangrijk bij al deze manieren van stimulering is het werken aan een (ver)nieuw(de) elan. Dit nieuwe elan kan slechts gevoed worden vanuit een stevige of verstevigde relatie met God, onze Vader. We zullen ons weer bewust moeten worden van de eenvoud van het evangelie. De 'wonder'lijke, eeuwige Liefde van God, zichtbaar in Jezus Christus moet gelovig aanvaard worden. Dat maakt je bewust van je relatie tot de broeders en zusters. Dat maakt je *huisgezin* van God. Zo ben je gemeente van Jezus Christus. Zo met gemeenten samen een basis leggen van waaruit het evangelisatiewerk vorm kan krijgen is mijn lust en mijn leven.

ACTIES EN STRUCTUUR

Stimulering van evangelisatie vindt

vaak plaats door samen de handen uit de mouwen te steken in en rondom evangelisatie-acties. Zo worden er tentcampagnes gevoerd, houden we open huis, staan we op een evangelie-markt, organiseren we concerten, laten een boot aanleggen en nog veel meer 'korte termijn'-werk.

Het is daarbij – zo is gebleken – moeilijk om het opgedane 'vuur' brandend te houden. Willen we gemeenten blijvend stimuleren dan zullen we vanuit de acties moeten werken aan een structuur waarbinnen het nieuwe elan kan worden vastgehouden.

Vandaag de dag proberen we het vooral van die kant. *Stimulering* van evangelisatie door het werken aan een gezond gemeentelijk klimaat. Wanneer de gemeente vitaal en aantrekkelijk overkomt, is dat de eerste winst in het evangelisatiewerk.

We zullen ons daarbij altijd moeten realiseren dat 'wanneer de Here het Huis niet bouwt, de bouwlieden tever-

geefs zullen zwoegen!

Samen de gemeente bouwen heeft dus een dubbele betekenis. Het betekent vooral samen met God en daarnaast natuurlijk met elkaar als leden van de gemeente.

GEMEENTE-OPBOUW

We werken daarom aan de gemeente via *gemeente-opbouwprogramma's*. Ja, u leest het goed. Er zijn verschillende programma's. Welk programma of onderdeel van een programma gebruikt wordt, is sterk afhankelijk van de plaatselijke situatie.

In de diverse gesprekken met evangelisatiewerkgroepen en/of raden van gemeenten proberen we een helder beeld te krijgen van het functioneren van de gemeente. Hierbij schromen we niet de minder sterke kanten van de gemeente te benoemen. Vaak worden deze zwakke kanten blootgelegd door een 'gemeente-analyse'. Het spreekt voor zich dat een gemeente-opbouwprogramma zich op deze zwakke kanten richt.

TOERUSTING

Binnen een gemeente-opbouwprogramma komt vroeg of laat ook toerusting tot evangelisatie aan bod.

Het is de taak van de evangelist om de gemeenten te helpen bij de stimulering van evangelisatie door samen met de gemeente gemeente-opbouwprogramma's te ontwerpen en de toerusting tot evangelisatie vorm te geven. Daarbij wordt gewerkt aan ondersteunend materiaal.

Uiteraard krijgt de toerusting ook vorm in de conferentie te Dalfsen. Inspirerende, motiverende en leerzame dagen.

Overigens zal de toerusting van de komende twee jaar in het kader staan van een paar maanden gezamenlijk evangeliseren in begin 1995.

Ik hoop u bij dit alles met de aan mij geschonken gaven terzijde te staan. Eerst maar eens in de richting van het 65-jarig bestaan. Uiteraard nu zonder VUT en dan zonder AOW.

Peet Wijchers

Van Zaaier tot Zaaierkrant

bestaande evangelisatieblad was?

Meerdere redacteurs en eindredacteurs hebben met enthousiasme en zegen voor de Zaaier geschreven. Velen hebben al of niet met bibberende knieën met het blad gecolporteerd. Het werk van een 60-jarige ECU is niet te denken zonder evangelisatielectuur. De ECU wijst de gemeenten nogmaals op de goede evangelisatiemogelijkheden van de Zaaierkrant en beveelt het werken met de Zaaierkrant van harte bij de gemeenten aan.

Peet Wijchers

HOOGEVEEN DOOPT 31 PERSONEN

Zuid-Drenthe kent twee groeikernen, Emmen en Hogeveen. Na alles rondom de AV is er alweer nieuws uit Hogeveen, terwijl de Gemeentebode van Emmen ook heel lezenswaard was.

Het werk in de wijk De Weide in Hogeveen, waaraan br. W. P. van Berkel verbonden is, groeit. De Zondagschool telt nu 40 kinderen en daarom drie klassen. Nieuw is ook een tussenjeugdgroep op de zaterdagavond, waaraan twee echtparen leiding gaan geven. (Beste NBBJ, waar blijft de nieuwe naam voor dit werk? - pjl). Aan de zondagse crèche in De Weide werkt nu ook een manspersoon mee. „Door de vrouwentop wordt wellicht overwogen om nog meer mannenbroeders uit te nodigen voor een sollicitatiegesprek”, meldt de Schakel.

De beide plaatsen in Hogeveen waar diensten worden gehouden, zijn op zondagochtend 'enorm vol', om br. Van Berkel te citeren. Ook de oudere jeugd groeit. Tijdens de Algemene Vergadering hoorde ik, dat men in 1992 in Hoo-

geveen het geweldige aantal van 31 dopelingen zal bereiken. Alleen in de zomer werd er wegens de vakanties niet gedoopt. Reden tot vreugde!

praten over onderwerpen beter tot zijn recht, terwijl kleine groepen ook een goede gelegenheid bieden om elkaar beter te leren kennen. In zulke gemeentekringen kan ook het een en ander ontstaan met betrekking tot gebed en zorg voor elkaar. Zo werd onze wijkgemeente in tien groepen verdeeld. De opzet is dat men in huiskamers bijeenkomt onder leiding van een gespreksleider. Alle leden en vrienden van de gemeente hebben een persoonlijke uitnodiging voor de eerste avond gekregen.

Ook is men in Zuid begonnen met een wekelijkse bidstond op zaterdagavond, om half zeven. De belangstelling hiervoor groeit. Doopkandidaten worden in het vervolg tijdens de eredienst voorgesteld in plaats van in een vergadering erna, zodoende kunnen ook niet-

Over Doetinchem gesproken, meer dan tien nieuwe leden mocht de GBS in die gemeente noteren. Er is zelfs een nieuwe groep gevormd in de plaats Vorden. Tevens is voorganger Bosveld met de jeugdouderling een basiscur-sus bijbels onderricht begonnen. Graag ontvang ik gemeentebleden weer op Postbus 20069, 7302 HB Apeldoorn.

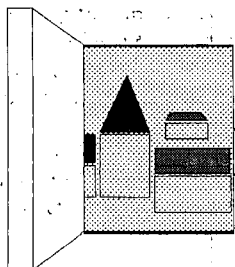
Pieter J. Lalleman

Uitnodiging

De Baptisten Gemeente Arnhem Centrum nodigt u van harte uit tot het bijwonen van de bevestigings- en intrededienst van ds. Teun van der Leer, welke D.V. gehouden zal worden op zondag 10 januari 1993 om 15.00 uur in de Opstandingskerk, Rosendaalseweg 505 te Arnhem.

In deze dienst zal dr. O. H. de Vries hem bevestigen als predikant, waarna ds. Teun van der Leer zijn intrede doet in de Baptisten Gemeente Arnhem-Centrum. Na afloop van de dienst is er gelegenheid de familie Van der Leer te begroeten. Er is crèche en kinderopvang aanwezig.

De raad van de Baptisten Gemeente Arnhem-Centrum

Uit de gemeenten

geveen het geweldige aantal van 31 dopelingen zal bereiken. Alleen in de zomer werd er wegens de vakanties niet gedoopt. Reden tot vreugde!

EMMEN

Formeel kent Emmen één Baptisten Gemeente, maar de drie wijken West, Zuid en Oost hebben eigen raden, gebouwen en voorgangers. In Zuid, waar ds. Eijer staat, is één dienst per zondag; in de andere wijken zijn er twee. Eén maal per jaar viert de gehele gemeente samen de maaltijd van de Heer in kerkgebouw Het Bakken in Oost.

In de wijken Oost en Zuid werden in de afgelopen periode in totaal zeven personen gedoopt, waarvan zes zusters. In Emmen-Zuid start men met gemeentekringen. Ds. Eijer: „Een van de gedachten binnen de gemeente-opbouw-beweging is dat voor de opbouw van de gemeente het samenkomen in kleine groepen van levensbelang is. In kleine groepen komt het nadenken en

leden het getuigenis van de dopelingen horen.

JEUGD

Elders in Drenthe hebben de gemeenten Valthormond en 2^e Exloërmond tot dusverre samen een jeugdgroep. Mede dankzij een kampeerweekend is er eenheid gegroeid. Nu er ook groei in aantal is, proberen beide gemeenten een extra leider te leveren. Ander gezamenlijk werk: in de Leeuwarder nieuwbouwwijk Gammingshaburen hebben baptisten en chr. gereformeerden samen een 'evangeliserende kinderclub'. Kinderen tussen vier en twaalf jaar zijn er welkom. Die grote leeftijdsverschillen maken het werk niet eenvoudig, maar men is enthousiast. In Doetinchem is men een nieuwe Zondagschoolklas gestart met drie- en vierjarigen. De peuters van drie bleken wat groot voor de toch al volle crèche en oud genoeg om het evangelie te horen. De leiding schrijft enthousiast over 'tien lieve kleine koppies in de kring'.

Eeuwverslag Muntendam

Naar aanleiding van het 100-jarig bestaan van de Baptisten Gemeente Muntendam in 1991, is er een 'eeuwverslag' verschenen. Daarin zijn opgenomen: jaartallen; namen van predikanten; een verslag uit de notulen van vele jaren terug; diverse verslagen van gemeenteleden over de activiteiten die er in 1991 zijn geweest. Als u zo'n 'eeuwverslag' in uw bezit wilt krijgen, dan kunt u dat bestellen door f 5,- over te maken op rek.nr. 90.11.92.120 t.n.v. J. Drewes-Brust, Driemolenslaan 45, 9649 ER Muntendam o.v.v.: naam, adres en eeuwverslag. Het verslag wordt u dan z.s.m. toegezonden.

Met vriendelijk groeten,
Baptisten Gemeente Muntendam

DOOPDIENST NIEUW BUINEN

Het was feest op zondag 15 november in Nieuw Buinen.

Waarom...?

Omdat er acht mensen door de doop aan de gemeente zijn toegevoegd.

De doop van de fam. Hendriks door ds. Jac. Pieterse.

Acht heel verschillende mensen: jongeren; ouderen, met totaal verschillende achtergronden, persoonlijke omstandigheden en andere in het oog

springende details. Toch hoorden ze bij elkaar die dag en nu nog, omdat ze iets gemeen hadden: ze wilden bij God horen... en God wilde bij hen horen.

Een daad van gehoorzaamheid!

Als ik dit zo lees, klinkt het eenvoudig en zo is het ook. Verbluffend eenvoudig... en voor de meesten toch zo moeilijk. Alleen het moeilijk maken van de doopbeslissing is mensenwerk, de eenvoud komt van God.

Acht verschillende getuigenissen met dezelfde inhoud. Het uitspreken tegenover anderen dat je van God bent; dat je niet zonder Hem kunt en dat je blij bent dat God van je houdt. Een schitterende ervaring! Een zegen voor de gemeente.

Een bevestiging ook voor het opbouwwerk dat in de gemeente is begonnen, maar ook voor onze voorganger, ds. Pieterse, die eigenlijk nog niet zo lang in onze gemeente werkzaam is. De dienst had als onderwerp: „Een goed geweten voor God” (1 Petr. 3 : 21). Medewerking werd verleend door het zangkoor Zingend Getuigen, het Mannenkoor, het Zusterkoor en het meisjeskoor Jona. Er waren bijna driehonderd bezoekers en dat terwijl we maar een „bescheiden” kerkgebouw hebben. Een televisiecircuit zorgde ervoor dat ieder de dienst goed kon volgen. Kortom: een hele organisatie. Het is verrassend en vooral bemoedigend, om steeds weer te ontdekken dat God zich met mensen bezighoudt en dat Zijn werk ook in onze gemeente doorgaat.

J. H. de Vries,
secretaris

OPENLUCHT-EVANGELISATIE IN DORDRECHT

28 maart t/m 31 oktober 1992

Gedurende bovengenoemde periode mochten wij door middel van de geluidsgagen het Evangelie proclameren in steden en dorpen. Behalve in de acht wijken van Dordrecht waren wij in vele andere plaatsen in de wat wijdere omgeving. Ook in de zilverstad Schoonhoven spraken wij over het goud van het kostbare geloof en in de lichtstad Eindhoven getuigden wij van het Licht der wereld.

Wij laten ons getuigenis altijd gepaard gaan met het verspreiden van traktaten, voorzien van ons adres. Zodoende ontvangen wij wel eens reacties van allerlei aard.

In het Turks konden wij de Blijde Boodschap gelukkig óók uitdragen door medewerking van br. Archagelides uit Ameide.

De door Wim Staat uit Dordrecht gefabriceerde en gratis ter beschikking gestelde borden bewijzen goede diensten! Op de zijruiten van onze auto bevinden zich de borden met respectievelijk: *Jezes redt - Kent u Hem?* en *Jezus zegt: Ik kom spoedig*. Op de achterruit prijken op het bord de volgende woorden: *Jezus zegt: Ik ben de Weg en de Waarheid en het Leven*.

Soms vragen de mensen ons: „Van welke richting bent u?” En dan zeggen we meestal: „De richting naar Boven”. Als zij vragen: „Waar gaat dit van uit?” Dan antwoorden wij: „het liefst”, „Dit gaat uit van de Heilige Geest!” Zoals ieder jaar, hopen we op zaterdagmiddag 19 december bij de verschillende winkelcendral van Ridderkerk kerstliederen met een toelichtend woord ten

gehoore te brengen, waarvoor wij al vergunning hebben ontvangen.

Graag doen wij een beroep op alle lezers om deze arbeid met veel gebed te ondersteunen. Medewerkers blijven te allen tijde hartelijk welkom!

Overigens willen wij graag met andere kerken evangeliseren, zoals we dit sinds 1991 doen met de Christengemeente in Hareinxveld-Giessendam. Gezamenlijk ons christelijk getuigenis uitdragen, nu het nog kan in deze genadetijd. Immers, „Dit is een geurofwoord” en alle aanneming waard, dat *Jezus Christus* in de wereld gekomen is om zondaren - zoals we allemaal zijn - te behouden.

Namens het team:
Wim J. van der Leer

BILLY GRAHAM ERVAART 'WONDER' IN MOSKOU

De evangelist Billy Graham preekt voor 50.000 mensen in het Olympisch Stadion op de slotbijeenkomst van zijn campagne in Moskou op 25 oktober 1992. Ongeveer 20.000 mensen buiten het stadion zagen en beluisterden de boodschap via een groot scherm waarop Billy Graham en zijn Russische tolk te zien waren. Meer dan een vierde van de menigte (gemiddeld 45.000 elke avond) reageerde op de uitnodiging van Graham om voor Christus te kiezen.

Deze campagne bracht zeer grote publiciteit in de vroegere Sovjetunie met zich mee vanwege het gebruik van 1500 aanplakbiljetten, honderden radio- en televisie-spotjes, bekendmakingen in kranten en op duizenden autobussen en wagons van de metro. Terugkijkend op zijn bezoek, zei dr. Graham: „Ik heb nog nooit zulk een hunkering naar geestelijke dingen gezien. De mensen beseffen dat het verleden afgedaan heeft, dat de toekomst onzeker is en dat het heden hopeloos schijnt te zijn. Dientengevolge staan velen open voor God.”

Het thema op de aanplakbiljetten
ПОЧЕМУ? (uitspraak: patsjemoe) Vertaling: waarom?

Pakketten voor de zendingen

Anneke Oppenhuizen schreef in het novembernummer van 'de Kandelaar': „Wat een verrassing was het de dozen uit te pakken”. Uit het hele land hadden de zusters van de NBVB namelijk dozen meegenomen naar de AV van de NBVB in Zwolle. De hal van de kerk was goed gevuld!

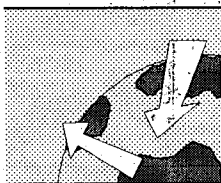
Anneke: „Al met al was het een feest waarin we allemaal, in de gemeente, school en de kliniek hebben kunnen delen en waarvoor we onze Hemelse Vader en u allemaal (willen) danken”. Toen alles verdeeld was, kwamen er nagenoeg geen zendingen meer uit Nederland. Is er dan niets meer? Jazeker wel! Een kleine gemeente heeft 20 dozen verzendklaar gereed staan, maar kan de f. 600,- verzendkosten niet betalen. Wie van u springt bij? Een idee voor een extra collecte misschien?

Nog enkele praktische tips:

- Alles moet in DOZEN (dus niet in tassen of zakken) worden verpakt. De afmetingen van de dozen moeten 30 bij 30 bij 40 zijn. Dit i.v.m. het stapelen van de dozen. Het gewicht van de dozen is van ondergeschikt belang.

lang. Mocht u bananedozen gebruiken, wilt u dan de spullen in een sloep of een plastic zak voorverpakken?

- De transportkosten bedragen f. 30,- per doos, s.v.p. overmaken op giro-nummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten, Bosch en Duin, onder vermelding van zendingspakket.

Zending

- Vermeldt u aan de buitenkant even wat in de doos zit (paklijst), bijvoorbeeld: tweedehands goederen, gedragen kinderkleding, verband.
- Wilt u er alstublieft niet te veel privé-lekkers tussen stoppen? Er worden nl. steekproeven genomen en een doos met bijvoorbeeld veel etenswaren (waarvoor belasting verschuldigd is) kan behalve boetes en 65% belasting op alles (!) ook gevangen

nisstraf opleveren, omdat we onder valse voorwendsels de spullen willen invoeren.

- Wat kunt u er zoal indoen? Babykleertjes, kinderkleren, dekentjes of omslagdoeken (70 x 70 cm), lakens - heel of gescheurd - in repen van 6 à 8 cm om te gebruiken als verband.
- U kunt uw dozen sturen naar: L. Barendrecht, Essenburg 56, 3328 CD Dordrecht.

- Zij zorgen voor verdere verzending.
- Het adres in Sierra Leone is: Naam zending, Baptist Mission, P.O. Box 300, Freetown, Sierra Leone.

Wij roepen u op dozen te sturen en hopen dat er opnieuw feest zal zijn bij onze zendingen en de gemeenten in Sierra Leone bij het uitpakken van uw dozen!

Namens de UZC,
Margriet Stijkel

LESSEN UIT 1 KORINTHIËRS 14 (2)

In het Nieuwe Testament komen we evengoed profeten tegen als in het Oude. In onze serie over 1 Korinthiërs 14 komt na het 'tongenspreken' de profetie aan de orde.

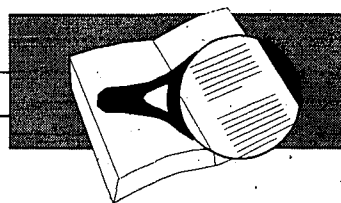
Niet alleen de term „spreken in tongen” vraagt uitleg, ook de profetie moeten we nader bekijken. Iedereen kent wel de profeten in het Oude Testament. Zij spraken in opdracht van God Zijn woorden, gevraagd maar vooral ongevraagd. Soms richtten zij zich vooral op de situatie waarin zij leefden, denk aan Elia en Jesaja. Maar ook in het Nieuwe Testament komen we profeten tegen, al vallen ze daar minder op naast de Here Jezus, de apostelen, de evangelisten en de diakenen. Wanneer Petrus in zijn toespraak op het Pinksterfeest uitlegt wat er gebeurt, noemt hij profetie als één gave voor de laatste dagen en als één teken van de komst van de Heilige Geest (Hand. 2 : 17-18). In deze laatste dagen leeft de gemeente nog altijd en in elk lid van de gemeente woont de Heilige Geest. Ook verderop in Handelingen is sprake van profeten (11 : 27-28, 13 : 1, 15 : 32, 19 : 6, 21 : 10-11) en ook van profetessen (21 : 9). In 1 Kor. 12 staat profetie als één van de gaven (vers 10, 28-29). Profetie hebben we te zien als

een spreken op grond van directe openbaring door God. De spreker blijft zichzelf wel meester, hij kan zwijgen (vers 30-32). Wat er gezegd wordt, is niet onfeilbaar, maar behoort steeds getoetst te worden (vers 29). De inhoud van de profetie omschrijft Paulus zelf in vers 3 als 'opbouwend, vermanend en bemoedigend'. Het gaat dus

de Reformatoren stelden profetie gelijk aan prediking, woordverkondiging. De reformatorische predikant werd gelijkgesteld aan de bijbelse profeet. Maar voor bijbelonderricht heeft Paulus woorden zoals wijsheid, kennis (12 : 8); de personen die dit doen heten leraars (12 : 28-29).

De vraag naar ons toe is of wij openstaan voor een direct spreken van God in onze tijd. Niet ter vervanging van de Bijbel. Wel om Gods kijk op onze tijd en onze gemeenten te horen. Geloven we dat God door Zijn Heilige Geest in

Bijbel

niet alleen om woorden over de (verre) toekomst, maar om woorden die in het dagelijks leven relevant zijn.

PROFEET EN LERAAR

Vele uitleggers hebben in de loop van de tijd het bovennatuurlijke karakter van de profetie weggedrukt. Met name

onze tijd nog net zo kan werken als in de tijd van Paulus?

LEIDING

Bij Paulus lijken de profeten een tamelijk vaste groep te zijn. Ze doen in een gemeente ongeveer het werk dat de apostelen wereldwijd doen: de gemeente leiden en vormen. In hun spreken worden ze direct door de Heilige Geest geleid, ze houden zich niet aan de uitleg van de boeken van het oude verbond maar brengen ook nieuwe dingen.

Voor onze tijd is belangrijk dat onderzoek naar gemeente-opbouw laat zien, dat een gemeente duidelijke, inspirerende leiding nodig heeft. Die leiding hoeft niet van één persoon te komen. En de leiding mag nooit in de plaats komen van de gemeente zelf, die bestaat uit mensen die door de Geest mondig zijn. Goede leiding stimuleert de leden en belemmert ze niet. Daarnaast heeft een gemeente behoefte aan onderwijs in de Bijbel. Onderwijs dat ook gericht is op de vragen van deze tijd. Profeten zijn in staat de gemeente Gods wegen te wijzen in een veranderende samenleving. Paulus, die zelf veel profeteert (vers 6, 19) weet dat alle profeten ook toetsing nodig hebben. Bij de woorden van God zitten ook mensenwoorden. De Geest gaat niet buiten de mens om. Ook wij zullen alles wat zich aandient als profetisch woord, mogen en moeten toetsen.

G.B.S.

... toen de GBS van start ging, heb ik pas ontdekt hoe vrijblijvend naar de kerk gaan voor je kan zijn. Terwijl ik op mijn manier toch heel meelevend was. Wanneer je echt in gesprek komt met elkaar, Gods woord daarbij als uit-

gangspunt neemt en gaat toepassen in je dagelijks leven, kom je op een indringende manier tot de ontdekking, dat christen zijn, gelovig zijn, verplichtingen schept en de inzet van je hele persoon eist.

Wat je op de GBS hebt ontdekt en met elkaar hebt besproken, moet je dan ook in de praktijk brengen en ik heb ontdekt dat je daar echt rekening mee gaat houden. Wanneer je thuis of elders bepaalde dingen zegt of doet, denk je bij jezelf, klopt dat nu wel met wat je van de week op de GBS hebt beweerd. Je wordt er toch anders van, al gaat het met vallen en opstaan. Voor mij is de GBS het mooiste en meest zinvolle waar we als gemeente ooit aan begonnen zijn."

Reactie van een GBS-deelnemer uit de Vrije Evang. Gemeente te Heerde. Dit spreekt voor zich.

Wist u al dat u de GBS-lessen bijzonder goed kunt gebruiken op uw zusterhulp-avonden?

Wist u ook dat er aparte bijbelstudies voor de jeugd-(avonden) zijn? Wist u dat er een prachtige videofilm is van de GBS? En dat wij u graag komen bezoeken met deze film?

Voor inlichtingen of een afspraak: Riet de Boer, tel. 05911-2079

GBS Werkgroep Voorlichting

Pieter J. Lalleman

SAMEN GEVEN WIJ HET DOOR

Het was een komplette verrassing dat de voorbereidingskommissie voor de Ontmoetingsdag 1993 mij vroeg om een themalied voor die dag te schrijven. Gezien vorige pogingen om liederen te vertalen, wist ik dat het niet gemakkelijk zou zijn. Maar ik nam de uitdaging aan en het bleek een boeiende bezigheid.

EEN GOEDE MELODIE

Het leek mij het beste om eerst muziek te vinden die geschikt zou zijn voor het doel. Die vond ik bij een lied in een Engelse bundel die ik van een zuster uit Delft leende.

Het lied heeft een gemakkelijke melodie, die zich goed leent voor samen-zang en bovendien snel te leren is. Het refrein is zo opgebouwd dat je het uitstekend meerdere keren kunt herhalen.

DE TEKST

Waar het bij het lied om gaat, is de tekst. Van vertalen was geen sprake, omdat het Engelse lied de leiding van de Heer bezingt, terwijl het thema van de Ontmoetingsdag is: SAMEN DOORGEVEN.

Ik ben o.a. uitgegaan van 1 Petrus 2 : 9 (We zijn een volk van God om de grote daden van God te verkondigen.) Wat we doorgeven, is het Goede Nieuws dat God de wereld liefheeft in Jezus die voor zondaars stierf; Hij leeft en daarom is er perspectief voor alle mensen. Hier heb ik gekozen voor 'GOED Nieuws', omdat dit de vertaling van 'Evangelie' is. In het tweede couplet is er aandacht voor mensen persoonlijk die verlangen naar vernieuwing; Gods vergeving is er het begin van. In het derde couplet gaat het over onze samenleving: mensen hebben allerlei behoeften, verlangens en wensen. Veelomvattend zijn zekerheid, liefde en gerechtigheid. In couplet vier heb ik naar voren gebracht dat onze verkondiging geloofwaardig is als wij zelf, in overeenstemming met het Goede Nieuws, samen de boodschap doorgeven. In het refrein heb ik het 'zendingsbevel' van onze Heer verwerkt met een verwijzing naar II Timoteüs 4 : 1 (Verkondig het Woord met een beroep op Zijn verschijning en zijn koningschap) en Mattheüs 11 : 12 (Het Koninkrijk der Hemelen breekt zich baan.).

TEKST EN MELODIE GAAN SAMEN

Er is in het oorspronkelijke Engelse lied een nauwe samenhang tussen

tekst en melodie: de melodie van de eerste drie regels is bijna gelijk, maar wel steeds een toontje hoger waardoor de vierde regel 'eruit springt'. Dat wordt ondersteund, doordat de tekst van de eerste drie regels rijmt maar die van de vierde - de thema-regel - niet. In het refrein wordt de thema-regel er op een andere manier uitgelicht. De tekst van de eerste, tweede en laatste (thema)regel rijmt, waardoor het thema wordt benadrukt. De derde regel is zo anders van opzet dat daardoor de laatste regel nog een extra accent krijgt. De muziek draagt deze opzet. De melodie begint vrij hoog en stijgt waardoor het enthousiasme wordt gestimuleerd. De melodie van de derde regel is onverwacht vlot, haast speels, waarna de slotzin volgt.

Deze opzet van het Engelse origineel heb ik aangehouden bij het maken van het lied voor de Ontmoetingsdag.

EEN GEWELDIGE BOODSCHAP

Bij het maken van dit lied kwam het er op aan de goede woorden te kiezen. Daarom vroeg ik mij steeds weer af wat het Goede Nieuws betekent voor mensen. Uiteindelijk heb ik maar een paar woorden kunnen gebruiken om de lengte van de coupletten en het rijm beperkingen inhielden. Wel werd mij te meer duidelijk hoe bevoorrecht wij zijn dat de Heer ons dit Goede Nieuws heeft gegeven, zodat wij zelf Leven hebben ontvangen en Het aan anderen mogen doorgeven.

Ik hoop dat u het fijn zult vinden om dit lied te zingen bij u in de gemeente en straks met duizenden samen op de Ontmoetingsdag.

P. van der Werf (Hengelo-O.)

GOED NIEUWS

tekst: P. van der Werf   JOHN W. PETERSON

1. Goed Nieuws! God heeft de we-reld lief in Je - zus, die voor
 2. Er is Goed Nieuws voor ie - der - een, die hun - kert naar een
 3. Er is in de - ze har - de tijd het Goe - de Nieuws van
 4. Het Goe - de Nieuws wordt recht ge - daan als wij, ver - eënd in

1. zon - daars stierf. Hij leeft! Nu is er per - spek - tief.
 2. nieuw be - gin. Ver - ge - ving houdt ver - nieu - wing in.
 3. ze - ker - heid, van lief - de en ge - rech - tig - heid.
 4. Je - zus! Naam, voor Hem schou - der aan schou - der staan.

CHORUS

Sa - men ge - ven wij het door! 't Ko - nink - rijk van God breekt door

en de 'nieu - we Mor - gen gloort! Heeft de Heer niet Zelf be - vo - len:

"Brengt de vol - ken 't Goede Nieuws"? Sa - men ge - ven wij het door.

Copyright Singpiration 1954 renewal 1982, arr. 1965. All rights reserved.   Rijswijk, juni 1992.

Auteursrechten: Universal Songs Hilversum.
 Volledige harmonisatie daar verkrijgbaar.

ALS HET ONHERROEPELIJKE GEBEURT

uitgave van de Publiciteitscommissie der Unie.

De schrijver van dit handzame boekje, ds. H. G. de Winkel beschrijft vanuit zijn ervaring als pastor een groot aantal zaken, waar we mee te maken krijgen als een geliefde ons overvalt. Hoofdstuk 1: „Waarom deze brochure?” begint als volgt: „Wat ons in dit leven ook bespaard mag blijven, de dood in elk geval niet. Je krijgt er allemaal mee te maken. In je directe omgeving, in je gezin, en tenslotte overkomt het sterven jezelf. We praten niet graag over dit onderwerp, schuiven de gedachte eraan liever naar de achter-

ons eerder te uiten, dan praktisch. Toch is het goed hierover na te denken. Er kan al zoveel 'geregeld' worden bij leven. En als dat gebeurt, is dat ook een getuigenis en tot troost van de nabestaanden. Ondergetekende weet van een aantal 'wensen' in de zin van: „dat moet gelezen worden”, „zo moet de rouwdienst eruit zien” en ook: „dat is voor...”, „hij moet gewaarschuwd”. Nabestaanden zeggen vaak: „Zo zou zij het gewild hebben”. Als je elkaar goed kent en liefhebt, is het inderdaad mogelijk om nog in de gedachten van de overledene verder te gaan. De omstandigheden en wat verwerkt moet worden maken dan wel eens dat je later zegt: „zo hadden we het moeten doen”. (Ik spreek uit ervaring.) Daarom is het goed om aan de hand van deze praktische brochure hierover na te denken. Deze uitgave wil helpen om, voorzover dat mogelijk is, enigszins voorbereid te zijn voor het moment dat het onherroepelijke gebeurt. Van harte aanbevolen!

A. Nijland

Boeken

grond. Maar dan kun je er plotseling en onvoorbereid voor komen te staan. Opeens moeten er vragen beantwoord worden en beslissingen genomen, waar ons hoofd in die momenten helemaal niet naar staat.” Voor hen, die elke zin op een weegschaal leggen: br. De Winkel is op de hoogte van het feit, dat niet allen de dood zullen meemaken (zij, die leven tijdens de wederkomst van de Heer). Kijk, we zijn gewend om op deze wijze over dood en toekomst te spreken. Theoretisch en theologisch durven we

Verkrijgbaar op de boekentafel, bij de secretaris of bij het Uniebureau.

VAN DER GRAAF
BEL GRATIS
06-0225910
TOP VERHUIZERS
VERHUIZINGEN HULPDIENST

Agenda

- * De juiste postcode van mw. J. Venema-Vis (lid UC) is 7556 MC.
- * De juiste naam van de secretaris van de gemeente Krommenie is C. Vos.
- * Het nieuwe adres van B. Bellinga, penningmeester van de gemeente Nieuwe Pekala luidt: Straat Formosa 1, 9642 AB Veendam, tel. 05987-26692.
- * Per 1-1-1993 berust het secretariaat van de Groninger Bond bij: L. van der Werf-Stok, Westerparallelstraat 12, 9501 GW Stads kanaal, tel. 05990-21101.
- * Penningmeester van de Groninger Bond is J. van Vlaanderen, Kustweg 472, 9933 BW Delfzijl, tel. 05960-13405.

BIJDRAGEN NOODFONDS:

Algemeen:

Alblasserdam 148,35; Arnhem-C. 496,45; Arnhem-Z. 1.813,75; Assen 54,05; Deventer 75,00; Dokkum 361,60; Drachten Elim 121,20; Enschede 298,20; Haarlem 110,00; Heerenveen 161,00; Hengelo-C. 90,00; Hoogeveen 69,35; Rotterdam-C. 627,75; Spijkenisse 166,85; Stavoren 302,15; Steenwijk 36,45; Winschoten 59,60; D. B., H. 30,00; J. H., G. 45,00; J. B., H. 45,00; H. V., H. 250,00; H. T.-S., D. 200,00; G. H., B. 45,00; H. J. H. B.-K. 20,00; L. B., Z. 60,00; S. V., E. 1.825,00; G. T. C.-T., E. 25,00; S. V., S. 50,00; G. J., H. 500,00; C. W. D. J. G., A. 500,00; H. J. H., G. 25,00; A. T.-B., W. 25,00; L. H. N., E. 50,00; L. G. S., E. 100,00; H. S., D. 100,00; D. E., A. 220,00; W. S.-H., E. 25,00.

Afrika:

Arnhem-C. 764,95; Drachten Elim 100,00; Eindhoven 1.053,80; Emmeloord 284,00; Hengelo 't V. 25,00; Hengelo-C. 750,00; Utrecht-N. 250,00; G. J., E. 25,00; W. B., H. 100,00; H. V., H. 100,00; H. J. P., L. 75,00; J. W. B., A. 25,00.

Moldavië:

Heemskerk 264,80; Hoogezand-B. 172,00; Stads kanaal-Z. 125,65; W. B., H. 100,00; G. P. H., Y. 100,00; J. K., H. 175,00; H. J., V. 300,00; H. G., H. 25,00.

Albanië:

Stads kanaal-Z. 251,15.

Joegoslavië:

P. C. A., A. 100,00; J. S., M. 50,00.

Vluchtelingenwerk:

H. S., Z. 25,00; H. L., H. 50,00; H. G., H. 75,00.

Somalië:

H. L., H. 50,00; J. S., M. 50,00; H. J. P., L. 100,00; J. S., C. 100,00.

Bijdragen UZC

Algemeen:

N.N., L. 90,00; A. W., H. (postz. + krt) 450,00; S. B., S. 300,00; J. N., M. 10,00.

Projecten:

Znd. wgr. Holland 4000,00; Znd. wgr. IJsselgewest 8000,00.

Transport:

Zusterhulp Emmen 120,00; Den Helder 60,00; Ter Apel 30,00.

WIN:

G. F. B., B. 135,00.

„De Heer is mijn herder,
mij ontbreekt niets.”
Psalm 23: 1

Op 8 november 1992 is in haar Heer
en Heiland ontslapen onze zuster

T. VAN DER MEI
op de leeftijd van 80 jaar.

Baptisten Gemeente Apeldoorn

„De Here is mijn herder.”
Psalm 23

De Here nam tot Zich onze zuster

ROELOFJE SPOELSTRASCHRIEMER
op de leeftijd van 87 jaar.

1 november 1992.

Baptisten Gemeente Drachten

Op donderdag 26 november heeft de
Heer thuisgehaald onze broeder

DIRK KREIJKES

op de leeftijd van 71 jaar.

Baptisten Gemeente
Hengelo-Centrum